

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

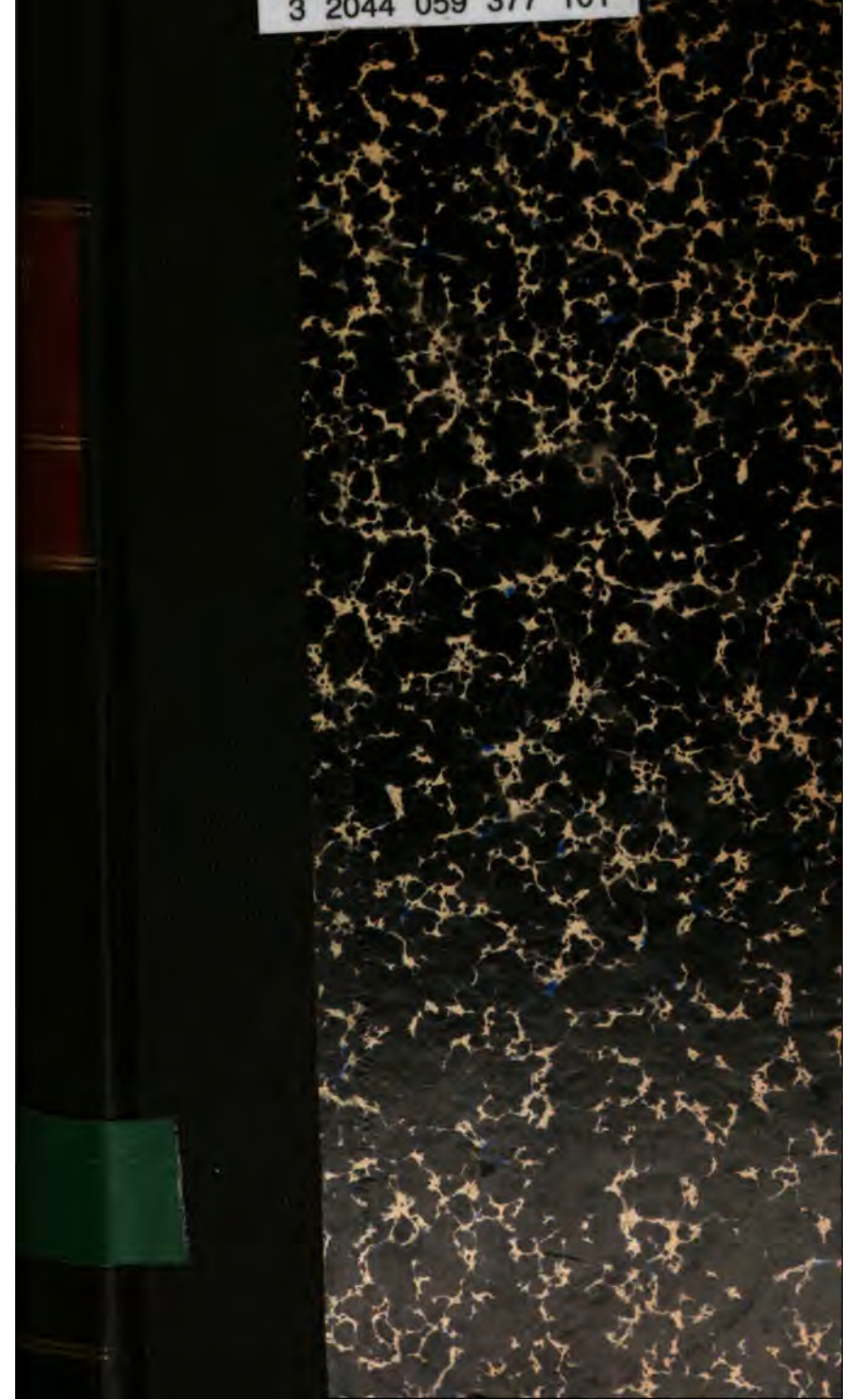
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

3 2044 059 377 101

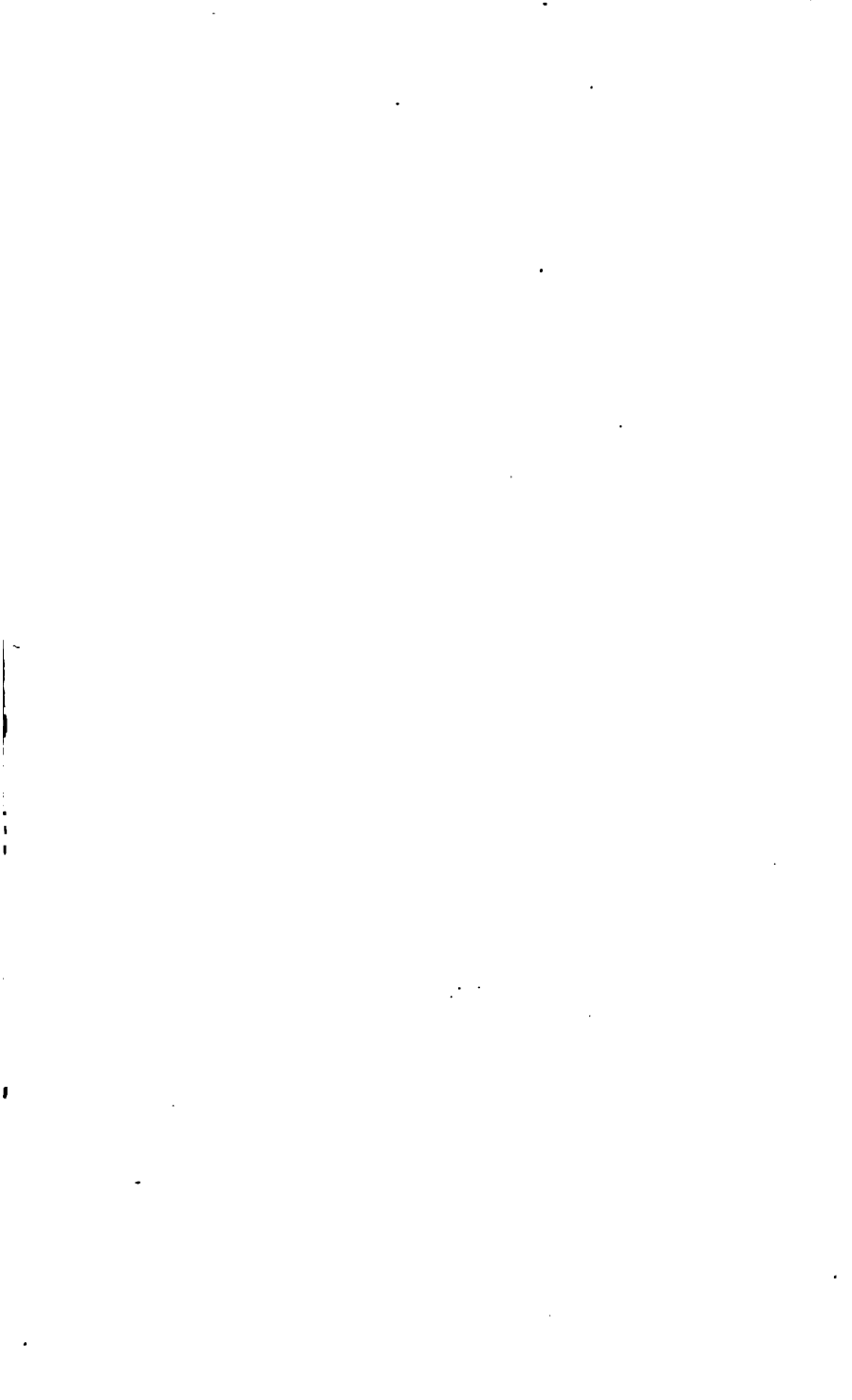
13.
quinn

HARVARD LAW LIBRARY

Received

JUL 11 1935

x

LOVSAMLING FOR ISLAND,

c

INDEHOLDENDE

UDVALG AF DE VIGTIGSTE ÆLDRE OG NYERE LOVE OG ANORDNINGER, RESOLUTIONER, INSTRUCTIONER OG REGLEMENTER, ALTHINGSDOMME OG VEDTÆGTER, COLLEGIAL-BREVE, FUNDATSER OG GAVEBREVE, SAMT ANDRE AKTSTYKKER,

TIL OPLYSNING OM

ISLANDS RETSFORHOLD OG ADMINISTRATION

I ÆLDRE OG NYERE TIDER.

Samlet og udgivet

af

Oddgeir Stephensen, og Jón Sigurðsson,

Etatsraad og Directeur for
det islandske Departement.

Althingsmand.

TRETTENDE BIND.

13

1844—1847.

KJØBENHAVN.

Forlagt af Universitets-Boghandler ANDR. FRED. HÖST.

Trykt hos S. Trier.

1866.

1

ref.

JUL 1 1 1935

7/11/35

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over 1844.
Island, ang. Jordebogsregnskabernes Indsendelse. 6. Januar.
København den 6. Januar 1844. — Rentek. Isl. Copieb.
15, Nr. 757.

Vedlagte Erindringsposter til General-Extrakten af Islands Jordebogskasse-Regnskab for Aaret fra 4. Aug. 1842 til 31. Juli 1843 anmodes Hr. Kherren tjenstligst om behageligen at ville tilstille Landfogden i Island til Erklæring, efter hvis Meddelelse, der forventes at skee snarest muligt, Udsættelserne igjen bedes tilstillet Rentekammeret.

Af Hr. Kherrens Skrivelse af 17. Oktbr. f. A., hvorved fornævnte Exrakt modtoges, erfares iøvrigt, at Hovedregnskabet ei endnu til den Tid var afgivet til Deres Attestation, uagtet det ved Kammerets Skrivelse af 5. April 1788 udtrykkelig er paalagt Landfogden at aflevere de aarlige Regnskaber til Stiftamtmanden inden Udgangen af hvert Aars September Maaned. Vel har Landfoged Gunløggen under sit Ophold her i Staden tilskrevet Rentekammeret, at Landfogderiet er af Stiftamtmanden under 29. Novbr. 1828 givet Henstand med dertil at afgive det aarlige Regnskab for oftnævnte Kasse indtil hvert Aars 31. Decembr., men om endog Rentekammerets Samtykke til denne Udsættelse med Regnskabets Aflevering maatte være givet, efter Stiftamtmandens derom gjorte Indstilling, hvorom dog Oplysning ikke har været at finde i Rentekammerets Archiv, og hvorom derfor, i bekræftende Fald, Deres

1844. nærmere behagelige Indberetning imødesees, saa for-
 6. Januar. menes det dog, med Hensyn til det nuværende Normal-
 og Regnskabsvæsen, endmere end hidtil at være af
 særdeles Vigtighed, at Indsendelse af Hovedregnskabet
 for den islandske Jordebogskasse skeer med et af de
 fra Island om Efteraaret her til Staden tilbagevendende
 Skibe, hvisaarsag Hr. Kherren ogsaa vilde behage at
 skjenke denne Gjenstand Deres særdeles Opmærksom-
 hed, og navnlig, forsaavidt den yderste Tid til det aar-
 lige Regnskabs Aflevering til Dem maatte, saaledes som
 ovenmeldt af Rentekammeret er fastsat i Aaret 1788
 og senere gjentaget i Skrivelse af 15. Januar 1825 og
 4. Juli 1837 til Amtmændene Hoppe og Bardenfleth,
 være ult. September, da nøie, og i fornødent Fald ved
 Anvendelse af Tvangsmidler, at overholde nysnævnte
 Termin til Regnskabets Aflevering til Dem. — Rente-
 kammeret den 6. Januar 1844.

6. Januar. **Skrivelse** fra General-Decisionratet for Rente-
 kammerets danske Regnskabsvæsen til Stiftamt-
 manden over Island, ang. **Formen for Administra-**
torernes Regnskaber. Kbhavn den 6. Januar 1844¹.
 — Efter Concept i det islandske Departement.

Hr. Kammerherren har, med behagelig Skrivelse af
 23. Septbr. f. A. tilstillet Rentekammeret Regnskabet for
 Thykkebai Klosters Jordegods for Aaret fra 6. Juni 1842
 til 6. Juni 1843, aflagt af Administrator V. Thorarensen.

Af Hensyn til den Unsiaglighed, hvormed dette
 Regnskab, ved foreløbigt Gjennemsyn, i flere Henseender
 er befundet at være affattet, er det ikke blevet under-
 kastet formelig Revision, men sendes tilligemed de til
 samme hørende Bilage hermed tilbage til Omgjørelse,
 hvilken Hr. Kherren anmodes om, med en dertil ind-
 rømmet passende Frist, som det overlades til Dem at

¹) Jevnf. Rentek. Skriv. 16. Mai 1835 med Schemata.

bestemme, at paalægge Regnskabsføreren; dog at der 1844.
 under alle Omstændigheder til et nyt Regnskabs Affat- 6. Januar.
 telse — i fornødent Fald ved Anvendelse af Tvangs-
 midler — ikke gives længere Udsættelse, end at det
 kan vende tilstillet Rentekammeret med et af de til
 næste Efteraar fra Island tilbagevendende Handelsskibe.
 Til Veiledning for Regnskabsføreren ved Affattelsen af
 det nye Regnskab vedlægges Schemata saavel til selve
 Regnskabet, som til Specificationen efter Jordbogen, i
 hvilken navnlig, under Löbenummer, bør opføres Navnet
 paa enhver Jord og derunder dens Husmandssteder,
 Fæsterens fulde Navn, Bygselbrevets Datum, Land-
 skylden og Qvildeleien samt Forstrandsafgifterne, og
 hvorledes Afgifterne skulle ydes efter de bestaaende
 Fæsteforandringer; i hvilken sidste Henseende tillige
 maatte godtgjøres, hvormegget af Naturalpræstationerne
 der af Enhver er ydet in natura, og hvormegget i Penge;
 hvorom Sysselmandens specielle Attest bør paategnes
 Specificationen efter dennes Examination. — Samtlige
 Regnskabs-Bilage blive stedse at give fortløbende Nu-
 mere og at forsyne med Paategning om, til hvilket
 Regnskab de henhøre. — Over Restantere vil Regn-
 skabsføreren have at affatte en, efter ligeledes vedlagte
 Schema, specificeret Fortegnelse, hvilken, i Henhold til
 Plakaten af 24. Mai 1829, bedes forsynet med Hr.
 Kherrens Paategning om Restancernes Anmeldelse for
 Dem. — Endeligen anmodes De tjenstl. om, behageligen
 at ville, ved, efter Gjennemsynet af Regnskabet, derom
 at meddele dette Deres Attest, tillige postviis bemærke,
 hvad De derved har fundet at erindre. — Rentekam-
 meret den 6. Januar 1844.

BILAG I.

Regnskab for Landskylden og Qvildeleien m. m.
 af Thykkebai Klosters Jordegods for Aaret fra 6. Juni
 18— til 6. Juni 48—, aflagt af Administrator N. N.

1844. 6. Januar.	Indtægt.	Rede Solv	
		Rbd.	Sk.
1.	Beholdning fra 6. Juni 18— bestaaer i: a. Contant hos Regnskabsføreren . . N. N. b. Restancer N. N.	N.	N.
2.	Smørleien af 76½ Qvilde; forfalden til Michæli 18—; udgjør efter Specification Nr. 1, à 20 ℔ Smør pr. Qvilde, 1580 ℔ Smør; hvoraf ere 1057½ ℔ Smør ydede in nat., og a. 677½ ℔ Smør solgte efter Bilag Nr. 2 for b. 880 ℔ do. leverede Præsterne paa disses Salairer og udgjør efter Auktionsmiddelpriis paa Smør. og c. 472½ ℔ do. betalte efter Capitelstaxten 1842—48 à N. Sk. pr. ℔ 1580 ℔ Smør.	N. N. N. N.	N. N. N. N.
3.	Natural-Landskylden til 6. Juni 18—, efter Specification Nr. 1, 33 Hdr. eller 3960 Al., der ere indkomne saaledes: a. 1980 Alen betalte efter Kr. Skr. af 13. Mai 1837, à 8 Sk. pr. Alen . . . b. 1130 ℔ Smør, ere, efter Bilag Nr. 3, solgte for c. 400 ℔ Tælle; heraf ere 125 ℔ leverede Præsterne og beregnes efter Prisen, hvorfor 200 ℔ ere solgte, efter Bilag Nr. 3; tilsammen 325 ℔ Tælle, à N. Sk. pr. ℔ . . . 75 ℔ Tælle ere udestaaende efter Bilag Nr. 8. d. 200 ℔ hvid Uld; 125 ℔ ere leverede til Præsterne og beregnede efter den Priis, hvorfor 40 ℔ ere solgte efter Bilag Nr. 3; tilsammen 165 ℔ hvid Uld, à N. Sk. pr. ℔ 85 ℔ udestaae efter Bilag Nr. 8. e. 250 ℔ mel. Uld; heraf ere 130 ℔ leverede Præsterne, og beregnes efter den Priis, hvorfor de øvrige 120 ℔ ere solgte, efter Bilag Nr. 3; tilsammen 250 ℔, à N. Sk. 3960 Alen.	N. N. N. N. N.	N. N. N. N.
4.	Penge-Landskylden, efter Specification Nr. 1	N. N.	N. N.

N. N. den

Udgift.

Rede Sölv. 1844.
6. Januar.

	Rbd.	Sk.
1. Salairer til vedk. Præster, der, ifølge Anordn. af 21. Marts 1575 og Kr. Skriv. af 25. Juli 1840, ere betalte in natura:		
1. til Præst Sv. Benedictsen, efter Qvittering Nr. 4:		
a. 300 \mathcal{E} Smör, imod Indt., à N. Sk. pr. \mathcal{E} N. Rbd. N. Sk.		
b. 100 \mathcal{E} Tælle, imod Indt., à N. Sk. pr. \mathcal{E} N. — N. —		
c. 100 \mathcal{E} hvid Uld, imod Indt., à N. Sk. pr. \mathcal{E} N. — N. —		
d. 100 \mathcal{E} mel. Uld, imod Indt., à N. Sk. pr. \mathcal{E} N. — N. —		
	N.	N.
2. til Præst B. Arnesen, efter Qvittering Nr. 5:		
a. 80 \mathcal{E} Smör, imod Indt., à N. Sk. pr. \mathcal{E} N. — N. —		
b. 25 \mathcal{E} Tælle, imod Indt., à N. Sk. pr. \mathcal{E} N. — N. —		
c. 25 \mathcal{E} hvid Uld, imod Indt., à N. Sk. pr. \mathcal{E} N. — N. —		
d. 30 \mathcal{E} mel. Uld, imod Indt., à N. Sk. pr. \mathcal{E} N. — N. —		
	N.	N.
2. Auktions-Salarium til Sysselmand N. N., efter qvitteret Regning Nr. 6	N.	N.
3. Administrations-Salarium, ifølge Instrux af 3. August 1842 og Kr. Skr. af 3. Juni 1843, 16 $\frac{1}{2}$ %, som beregnes saaledes: Dette Regnskabs Brutto-Indtægt udgjör N. Rbd. N. Sk. fradrages de efter Liste Nr. 8 udestaaende N. — N. — blive igjen N. — N. — hvoraf 16 $\frac{1}{2}$ % beløbe	N.	N.
4. Contant betalt til Islands Jordebogskasse, efter Landfogdens Qvittering Nr. 7	N.	N.
5. Beholdning den 6. Juni 18—, som bliver at beregne til Indtægt i næste Regnskab, bestaaende i: a. Restancer, efter Liste Nr. 8 N. Rbd. N. Sk. b. Contant hos Regnskabsføreren N. — N. —	N.	N.
	N.	N.

N. N. 18—

N. N.

Bilag II. Specification over Landskylden og Qviddeleien m. m. af Thykkebai Klosters Jordegods
i Aaret fra 6. Juni 18— til 6. Juni 18—

Løbe-Nr.	Besigtigelsesforreningen af 1769	Thingsognets og Jordens Navn	Leilendingens Navn	Bygselbrevets Datum	Efter Besigtigelsesforreningen af 1769			Efter Overleveringsforreningen af N. N.				Landskylden skal ydes efter Bygselbrevet med				Leilendingen har betalt in natura af				For Drivrettighed er betalt	Anmærkn.																	
					Qviddeleien	Landskyld	Hyld.	Antal Paar	Qvidder	Koor	Landskyld.	Penge	Sk. Al.	Sk. Al.	h. Uld	mel. Uld	Tælle	Smørleien	Smør			h. Uld	mel. Uld	Tælle														
1	1	Leidvalla Thingsogn Thykkebai Kloster Hjemme- gaard Ejalejer: Boltraun Nordurhjal. Snebylle Stadarholt	NN. NN.	NN. NN.	2	30	1	40	
2	2	21 22 23 29 31	NN. NN. NN. NN. NN. NN. NN. NN. NN. NN.	NN. NN. NN. NN. NN. NN. NN. NN. NN. NN.	.	1	60	80
3	3	4	NN. NN.	NN. NN.	2	60	40

N. N. den N. 18

N. N.

Administrator.

(Sysselmandens Attest om, hvormegter det af enhver Leilending er ydet in natura.)

1844.
6. Januar.

BILAG III.

1844.

Liste over de hos Leilændingerne paa Thykkebai
Klosters Jordegods udestaaende Restancer, d. 6. Juni 18— 6. Januar.

Jordens Navn	Leilæn- dingens Navn	Aar	Penge	Natural-Afgifter				Restan- cens Beløb RedeSölv		
				Smör	Tulle	hvid Uld	mel. Uld			
N. N.	N. N.	1843	N.	.	N.	N.	.	N.	Rd.	Sk.
		1844	.	.	N.	.	.	N.	N.	N.
										N.

N. N., den N. 18—

N. N.
Administrator.

Kongelig Resolution angaaende **Anskaffelsen** 10. Januar.
af **Reisetelt** til **Amtmanden** i **Nord- og Öster-**
Amtet. Khavn den 10. Januar 1844. — I **Rente-**
kammerets **Forestilling** 9. Januar berettes, at **Amtmand** **Grimur**
Johnsson havde indberettet, at have ved sin Ankomst til **Is-**
land forefundet, at det **Telt**, som i 1834 havde været anskaffet
til **Amtmanden** i **Nord- og Öster-Amtet** som **Reisetelt**, havde
siden været deelt i to, hvoraf det ene, som syntes at have
været bestemt til **Amtmandens** egen **Brug**, var nogenlunde
vedligeholdt, det andet derimod **jordslaaet** og **ubrugeligt**. **Amt-**
manden forlanger derfor et **dobbelt** **Officiertelt**, og dette kunde
erholdes fra **Arsenalet** for 120 **Rbd.** — **Rentek. Relat. og Resol.**
Prot. 1844 A, Nr. 19.

Til **Anskaffelse** af et **Reisetelt** til **Brug** for **Amt-**
manden over **Islands** **Nord- og Öst-Amt** paa hans **Ins-**
pectionstrejser i **Amtet**, kan af den **islandske** **Jordebogs-**
kasse **udbetales** et **Beløb** af 120 **Rbd.** **rede Sölv.** —
Kjøbenhavn den 40. **Januar** 1844.

Directionen for **Universitetet** og de lærde 18. **Januar.**
Skolers **Skrivelse** til **Stiftsövrigheden** over **Island,**

Directionen for **Universitetet** og de lærde 18. **Januar.**
Skolers **Skrivelse** til **Stiftsövrigheden** over **Island,**

1844. ang. **Uddelingen af Biskop Thorlak Skulasons**
 18. Januar. **Legat.** Khavn den 13. Januar 1844. — Copiebog
 for Universitetet og Skolerne 1844, Nr. 187. A. W. Scheel.
 Om Stipendierne ved Khavns Universitet, S. 118.

Efter at Directionen havde gjort Consistorium bekendt med Indholdet af Stiftsövrighedens Skrivelse af 14. Oktobr. sidstl., angaaende den fremtidige Administration og Uddeling af det Skulesenske Legat, og anmodet Samme om Forslag til de nærmere detaillerede Regler, som for Fremtiden vilde være at følge i forbemeldte Henseende, har Consistorium i sit derefter til Directionen indgivne Forslag yttret, at Samme antager, at Renterne af det omhandlede Legat, for hvilket en særegen Ephorus vil blive at udnævne, kunne tillægges en trængende islandsk Student for en Tid af indtil 4 Aar og udbetales engang aarligen i 11. Decbr. Termin. Denne Student antager Consistorium dog ikke nödvendigt at behöve at være fra den Deel af Island, som udgjorde det forrige Holum Stift, eftersom Holum Skole, hvorfra den fattige Studiosus efter Gavebrevet af 1. Juli 1663 skulde være dimitteret, ikke var indskrænket til Islændere fra dette Stift. — Consistorium anseer det derhos med Hensyn til dette ubetydelige Legat unödvendigt, at der fastsættes nærmere detaillerede Bestemmelser for Bortgivelsen, da Samme i ethvert forekommende Tilfælde vil vide at tage alle for de Vedkommende talende Omstændigheder i omhyggelig Betragtning, hvorfor det heller ikke antager, at Attester om Vedkommendes Trang fra velbemeldte Stiftsövrighed ere absolut fornödne for at tilstaae Nogen Legatet, skjönt der vistnok vil blive taget Hensyn til de Anbefalinger, som Nogen fra Stiftsövrigheden maatte have erholdt.

Da Directionen Intet imod forbemeldte Consistorii Forslag har fundet at erindre, har den ved Skrivelse af Dags Dato herpaa meddeelt Samme sin Approbation, hvilket man ikke undlader tjenstl. at melde Stiftsövrig-

hæða til Eftirretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler 13. Januar 1844¹.

1844.
18. Januar.

Capitelstart for Húnavatns Sýssel i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.

Frederiksgáfa den 15. Januar 1844. — Íslandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsakrár“ i „Skýralur um landshagi á Íslandi“ L. 2, 234 ff.

CAPITULS-TAXTI fyrir Húnavatns sýslu í Íslands Norður-æmti, gildandi frá miðju Májí mánaðar 1844 til sömu tíðar 1845.

A. Friður peningur. lagt í 1 hundrað:	Silfur-mynt		Hundrað		Alin.
	Rbd.	Rbak.	Rbd.	Rbak.	
1. 1 kýr, 3 til 8 vetragömul, sem beri frá miðjum Oktobri til Novbr. loka, í fardögum . .	25	10 ¹ / ₂	25	10 ¹ / ₂	20
2. 6 ær, 2 til 6 vetra gml., loðnar og lmbd. í fard. 1844, hver á	3	10 ¹ / ₂	18	68	15
3. 6 sauðir, 3 til 5 vetra gamlir á hausti hver á	4	77	28	78	23
4. 8 sauðir tvævetrir á hausti hver á	3	49 ¹ / ₂	28	12	22 ¹ / ₂
5. 12 — veturgamlir —	2	48	30	.	24
6. 8 ær geldar —	3	16	25 ¹ / ₂	82	20 ¹ / ₂
7. 10 do. mylkar —	2	16	21	64	17 ¹ / ₂
8. 1 pólshestur taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . hver á lagt í 90 álnir:	12	80	12	80	10 ¹ / ₂
9. 1 hryssa, jafngömul í fard.	9	16	12	21 ¹ / ₂	10
B. Ull, smjör og tólg.					
lagt í 1 hundrað:					
10. 120 ₰ af hvíttri ullu, vel þveginni 1 pd. á	.	16	20	.	16
11. 120 ₰ af mial. do. do. —	.	14	17	48	14
12. 120 ₰ af súru smjöri, vel verkuðu —	.	16	20	.	16
13. 120 ₰ aftólg, forsvaranlega bræddri —	.	16	20	.	16

¹) a. D. Skrivelse til Consistorium, hvorved tilkjendegives, at Directionen har bifaldt de i forestaaende Skrivelse fremsatte Regler for det Skulasonske Legats Bortgivelse. — Copieb. ast. Nr. 188.

1844.

15. Januar.

	Silfur- mynt		Hundrað		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
C. Tóvara af ullu.					
lagt í 1 hundrað:					
14. 30 \mathcal{B} hespugarns, 3 til 6 í pundinu, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði 1 pd. á
15. 60 þöreingirnissokka, 1 par á	.	15	9	36	7½
16. 30 do. tvíbands gjaldsokka —	.	21	6	54	5
17. 120 þör tvíþumlaðra sjóvetlinga —	.	5	6	24	5
18. 20 eingirnissokkum hver á	.	48½	9	6	7
19. 15 tvíbands gjaldpeisur —	.	69½	10	82½	8½
20. 120 al. gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs 1 alin á	.	27	33	72	27
21. 120 al. gjaldvoðar einskeptu, 1 al. til 5 kv. á breidd 1 alin á	.	10½	18	12	10½
D. Fiskur.					
lagt í 1 hundrað:					
22. 6 vættir af saltfiski (klipfiski) vættin á
23. 6 do. af hörðum fiski —	4	9	24	54	19½
24. 6 do. af smáfiski . . . —	3	84	23	24	18½
25. 6 do. af ísu —	3	34	20	12	16
26. 6 do. af hákali hertum —	4	.	24	.	19
E. Lýsi.					
lagt í 1 hundrað:					
27. 1 tunna hvallýsis; 8 pottar á
28. 1 do. hákallýsis —	1	29	19	51	15½
29. 1 do. sellýsis —	1	34	20	30	16
30. 1 do. þorskalýsis —
F. Skinn.					
lagt í 1 hundrað:					
31. 4 fjórð. nautskinns, 1 fjórð. á	4	52	18	16	14½
32. 6 — kýrskinns . . . —	3	56	21	48	17
33. 6 — hrossskinns —	3	12	18	72	15
34. 8 — sauðskinns, af tvævetrum og eldri —	2	10½	16	84	13½
35. 12 fjórð. skinns af ám og veturg. sauðum . . . —	1	45	17	60	14
36. 6 fjórð. selskinns . . . —	2	52	15	24	12
37. 240 lambskinn (vorlamba) einlit hvert á	.	6	15	.	12
G. Ýmislegt.					
lagt í 1 hundrað:					
38. 6 \mathcal{B} af æðardún, vel hreinsuðum 1 pd. á	3	5	18	30	14½

1844.
15. Januar.

	Silfurmynt		Hundrað		Alin.
	Rbd.	Rbak.	Rbd.	Rbak.	Rbak.
39. 40 B af særdárún, óhreinsuðum 1 pd. á	2	2	24	24	19 1/2
40. 120 B af fuglaflöðri. 10 pd. á
41. 480 — af fjallagrösum (<i>Lichen Islandicus</i>) —
42. Dagsverk um heyslattan tímann, 5 áln. á	75	.	.	15
43. Lambsfóður 5 áln. á	1	15	.	.	22
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtildæmum landsrum verður:					
Eptir Litr. A, eður í friðu	22	51	18
— B, í ullu, smjöri og tólg.	.	.	19	36	15 1/2
— C, — ullar-tóvinnu	12	68 1/2	10.
— D, — fiski	22	94 1/2	18 1/2
— E, — lýsi	19	88 1/2	16
— F, — skinnavöru	17	57	14
En meðalverða summa allra landaara, skipt með 6, sýnir: Meðalverð allra meðalverða	19	18	15 1/2

Frederiksgáfu þann 15. Januarii 1844.

Johnsson.

Eptir constitution

H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Skagafjords Syssel i Norder- 15. Januar.
Amtet, fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.

Frederiksgáfa den 15. Januar 1844. — Islandsk:
Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnl. Sig. Hansen: „Um verðlagsakrár“ i „Skýrslur um landshagi á Íslandi“ I. 2, 284 ff.

CAPITULS-TAXTI fyrir Skagafjarðar sýslu í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1844 til sömu tíðar 1845.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbak.	Rbd.	Rbak.	Rbak.
A. Nr. 1 ¹	24	9	24	9	19 1/2
— 2 (fard. 1844) 3	16 1/2		19	8	15

¹) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Hønavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1844.
15. Jannar.

		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr.	3	4	61	27	78	22
—	4	3	54	28	48	23
—	5	2	41	29	12	23 ^{1/2}
—	6	3	12	25	.	20
—	7	1	88	19	16	15 ^{1/2}
—	8	18	47 ^{1/2}	13	47 ^{1/2}	11
—	9	9	61	12	82	10 ^{1/2}
B. Nr.	10	.	18	22	48	18
—	11	.	16	20	.	16
—	12	.	16	20	.	16
—	13	.	16	20	.	16
C. Nr.	14	.	24	7	48	6
—	15	.	18	11	24	9
—	16	.	22	6	84	5 ^{1/2}
—	17	.	6	7	48	6
—	18	.	51	10	60	8 ^{1/2}
—	19	.	79	12	38	10
—	20	.	30	37	48	30
—	21
D. Nr.	22
—	23	4	4	24	24	19 ^{1/2}
—	24	4	6 ^{1/2}	24	39	19 ^{1/2}
—	25	3	61	21	78	17 ^{1/2}
—	26	3	22	19	36	15 ^{1/2}
E. Nr.	27
—	28	1	28	19	36	15 ^{1/2}
—	29	1	26	19	6	15
—	30	1	17	17	63	14
F. Nr.	31	4	67	18	76	15
—	32	3	41	20	54	16 ^{1/2}
—	33	2	83	17	18	14
—	34	2	2	16	16	18
—	35	1	51 ^{1/2}	18	42	15
—	36	3	19	19	18	15 ^{1/2}
—	37	.	6	15	.	12
G. Nr.	38	2	91	17	66	14
—	39
—	40	1	86	22	72	18
—	41
—	42	.	74	.	.	15
—	43	1	12	.	.	21 ^{1/2}

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í 1844.
fyrstöldum landaurum verður:

15. Januar.

Eptir Litr. A, eður í fríðu	22.11 $\frac{1}{2}$	17 $\frac{1}{2}$
— B, í ullu, smjöri og tólg	20.60	16 $\frac{1}{2}$
— C, - ullar tóvinnu	13.35 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$
— D, - fiski	22.44	18
— E, - lýsi	18.67	15
— F, - skinnavöru	17.87	14 $\frac{1}{2}$

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 19 Sk. [og alin] 15 $\frac{1}{2}$ Sk.

Frederiksgáfa þann 15. Januærii 1844.

Johnsson.

Eptir constitution

H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Æsfjords og begge Thingøe 15. Januar.
Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845. Frederiksgáfa den 15. Januar 1844. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema, paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagskrár“, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi“ I. 2, 234 ff.

CAPITULS-TAXTI fyrir Eyjafjarðar og báðar þingeyjar sýslur í Íslands Norður-ambti, gildandi frá miðju Máji mánaðar 1844 til sömu tíðar 1845.

A. Nr. 1 ¹	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbak.	Rbd.	Rbak.	Rbak.
— 2 (fard. 1844) 3	27	48 $\frac{1}{2}$	27	48 $\frac{1}{2}$	22
— 3	4	37 $\frac{1}{2}$	26	33	21
— 4	3	37 $\frac{1}{2}$	27	12	21 $\frac{1}{2}$
— 5	2	35 $\frac{1}{2}$	28	42	23
— 6	3	21	25	72	20 $\frac{1}{2}$

1) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Hunavatus Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1844. 15. Januar.		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.	
		Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.	
A. Nr.	7	1	92	19	56	15 1/2	
—	8	15	25 1/2	15	25 1/2	12	
—	9	11	85	15	81 1/2	12 1/2	
B. Nr.	10	.	18	22	48	18	
—	11	.	16	20	.	16	
—	12	.	16	20	.	16	
—	13	.	16	20	.	16	
C. Nr.	14	.	31	9	66	8	
—	15	.	19	11	84	9 1/2	
—	16	.	22 1/2	7	3	5 1/2	
—	17	.	8	10	.	8	
—	18	.	67	13	92	11	
—	19	.	90	14	6	11	
—	20	.	30 1/2	33	12	30 1/2	
—	21	.	25	31	24	25	
D. Nr.	22	
—	23	.	3	84	23	24	18 1/2
—	24	.	3	66	22	12	17 1/2
—	25	.	3	47 1/2	20	98	17
—	26	.	2	96 1/2	17	98	14 1/2
E. Nr.	27	
—	28	.	1	30	9	66	15 1/2
—	29	.	1	28 1/2	19	43 1/2	15 1/2
—	30	.	1	23 1/2	18	64 1/2	15
F. Nr.	31	.	3	91 1/2	15	78	12 1/2
—	32	.	2	79	16	90	18 1/2
—	33	.	2	21	13	30	10 1/2
—	34	.	1	80	14	64	11 1/2
—	35	.	1	21 1/2	14	66	12
—	36	.	2	42	14	60	11 1/2
—	37	.	.	7	17	48	14
G. Nr.	38	.	3	10	18	60	15
—	39	.	.	16 1/2	6	84	5 1/2
—	40	.	2	38 1/2	28	78	23
—	41	.	.	45	22	48	18
—	42	.	.	75	.	.	15
—	43	.	1	16	.	.	22 1/2

Mødalverð á hverju hundrabi og hverri alin í fyrstöldum landsaurum verður:

Eptir Litr. A, eður í friðu	23. "	18 ¹ / ₂	1844. 15. Januar.
— B, í ullu, smjöri og tólg	20.60	16 ¹ / ₂	
— C, — ullar tóvinnu	17. "	13 ¹ / ₂	
— D, — fiski	21. 7 ¹ / ₂	17	
— E, — lýsi	19.26	15 ¹ / ₂	
— F, — skinnavöru	15.35	12 ¹ / ₂	

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6,
sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 37¹/₂ Sk. [og alin] 15¹/₂ Sk.

Frederiksgáfu þann 15. Januarii 1844.

Johnsson.

Eptir constitution

H. Thorlacius.

**Capitelstaxt for Øster-Amtet i Island, fra 15. Januar.
Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.** Frederiks-
gáfa den 15. Januar 1844. — Islandsk: Original-

Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved
Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig.
Hansen: „Um verðlagsskrár”, i „Skýrslur um landhagi á
Íslandi” I. 2, 234 ff. — Denne Capitelstaxt anföres som pu-
bliceret i Norder-Mula Syssel.

CAPITULS-TAXTI fyrir Norður-Múla og Suður-Múla sýslur
í Íslands austur-amtí, gildandi frá miðju Maji mánaðar
1844 til sömu tíðar 1845.

A. Nr. 1'	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
— 1	24	48	24	48	19 ¹ / ₂
— 2 (fard. 1844)	3	88	23	48	19
— 3	4	34	26	12	21
— 4	8	11 ¹ / ₂	24	92	20
— 5	2	24	27	.	21 ¹ / ₂
— 6	8	12	25	.	20
— 7	1	95	19	86	18
— 8	16	5	16	5	18
— 9	12	88	16	50 ¹ / ₂	18

) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for
Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844. (ovenf. S. 9—11).

1844. 15. Januar.		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
	B. Nr. 10	.	18	22	48	18
	— 11	.	16	20	.	16
	— 12	.	16 ^{1/2}	20	60	16 ^{1/2}
	— 18	.	16	20	.	16
	C. Nr. 14	.	29 ^{1/2}	9	21	7 ^{1/2}
	— 15	.	17	10	60	8 ^{1/2}
	— 16	.	25 ^{1/2}	7	98	6 ^{1/2}
	— 17	.	7	8	72	7
	— 18	.	58	12	8	9 ^{1/2}
	— 19	1	25	18	87	15
	— 20	.	38	41	24	38
	— 21	.	27	33	72	27
	D. Nr. 22	3	40	20	48	16 ^{1/2}
	— 23	3	84	23	24	18 ^{1/2}
	— 24	3	86	23	36	18 ^{1/2}
	— 25	3	39 ^{1/2}	20	45	16 ^{1/2}
	— 26	2	42	14	60	11 ^{1/2}
	E. Nr. 27	1	8	16	24	13
	— 28	1	40	21	24	17
	— 29	1	38 ^{1/2}	21	1 ^{1/2}	17
	— 30	1	18	17	78	14
	F. Nr. 31	4	16	16	64	13 ^{1/2}
	— 32	3	60	21	72	17 ^{1/2}
	— 33	2	45	14	78	12
	— 34	1	62	18	16	10 ^{1/2}
	— 35	1	31	15	84	12 ^{1/2}
	— 36	2	95	17	90	14 ^{1/2}
	— 37	.	7	17	48	14
	G. Nr. 38	3	29	19	78	16
	— 39
	— 40	2	48	29	36	23 ^{1/2}
	— 41	.	66	33	.	26 ^{1/2}
	— 42	.	94 ^{1/2}	.	.	19
	— 43	1	3 ^{1/2}	.	.	20

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyr-
töldum landaúrum verður:

Eptir Litr. A, eður í fríðu	22.58 ^{1/2}	18
— B, í ullu, [smjóri og tólg	20.75	16 ^{1/2}
— C, - ullar tóvinnu.	17.78 ^{1/2}	14 ^{1/2}

Eptir Litr. D, í fiski	20.42 ¹ / ₂	16 ¹ / ₂	1844.
— E, - lýsi	19. 8	15 ¹ / ₂	15. Januar.
— F, - skinnavöru	16.78 ¹ / ₂	13 ¹ / ₂	

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 57 Sk. [og alin] 15¹/₂ Sk.

Frederiksgáfu þann 15. Januarii 1844.

Johnsson.

Eptir constitution

H. Thorlacius.

Cancellie - Skrivelse til Amtmanden over Is- 16. Januar.
lands Sønder-Amt, Stiftamtmand T. Hoppe, ang.
Constitution i Embeder. Khavn den 16. Januar
1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 255.

Land- og Byfoged Gunlögsson, der for Tiden opholder sig her i Staden, har i et til Cancelliet indkommet Andragende anholdt om Collegiets Approbation paa en af Hr. Khren under 23. April f. A. udfærdiget Constitution for den af ham antagne Fuldmægtig, Cand. jur. Christiansson, til paa hans Ansvar at varetage og besørge de ham som Byfoged i Reikevig paahvilende Forretninger, være sig i eller udenfor Retten, indtil videre og saa ofte som han formedelst hans Helbredstilstand eller af andre Aarsager uomgængelig maatte være forhindret fra selv at fungere.

Idet Collegiet herved meddeler den forlangte Approbation, dog ikkun for den Tid han, ifølge Permission, er fraværende fra Island, maatte man derhos gjøre Hr. Khren opmærksom paa, at den ovenberørte Constitution er af et videre Omfang¹ end Canc. Skriv.

¹) Constitutionen var nemlig „til paa Deres (Byfogdens) Ansvar at varetage og besørge de Dem (ham) som Byfoged i Reikevig paahvilende Forretninger, være sig i eller uden-

1844. 20. April 1844, sammenholdt med Plak. 25. Juli 1820, hjemler, og forventer Collegiet, at der i Tilfælde af yderligere Constitution i Fremtiden nöiagtig vil blive forholdt i Overeensstemmelse dermed. — Det kongel. Danske Cancellie den 16. Januar 1844.

18. Januar. **Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Randers Amt, ang. Sportler ved Optagelse af Declarationer til Erhvervelse af islandsk Söpas.** Khavn den 18. Januar 1844. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1844, Nr. 272. Uddr. i Ny Coll. Tid. 1844, S. 118. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 15—16.

I et til det kgl. Rentekammer indsendt og af bemeldte Kammer dette Collegium tilstillet Andragende, hvorover man under 24. Novembr. f. A. har modtaget Hr. Khrens behagelige Yttringer, har Randers Kjöbstads Magistrat forespurgt, hvorvidt der tilkommer Samme noget Gebyr for Modtagelsen af de edelige Declarationer, der udfordres for at erholde islandsk Söpas udfærdiget, samt for disse Declarationers Beskrivelse.

Foranlediget heraf skulde man, efter at have indhentet Kjöbenhavns Magistrats Erklæring om, efter hvilke Regler der i fornævnte Henseende forholdes her i Staden¹, tjenstl. melde til behagelig Efterretning og videre

for Retten, indtil videre og saa ofte som De (han) formedelst Deres (hans) Helbredstilstand eller af andre Aarsager uomgængeligen maatte være forhindret fra selv at fungere”.

¹) Ifølge Kjöbenhavns Magistrats Skrivelse 27. Decbr. 1843 var det „sædvanligt ved disse her jævnlig forekommende Expeditioner, at Rederen lader møde ved en Mægler, der producerer Skibspapirerne, samt tillige en af Rederne, og i Tilfælde der er en Befragter, ogsaa en særlig af denne udstedt og underskreven edelig Revers, affattet overeensstemmende med Plak. af 7. Marts 1787 og skrevet paa stemplet Papir af Nr. 4 i fjerde Classe, uden at disse tages personlig i Eed. Derimod møder Skibets Fører og

fornöden Bekjendtgjørelse, at man, da der ikke findes 1844.
 nogen mere passende Analogie, maa bifalde den af 18. Januar.
 Hr. Khren yttrede Formening, ifølge hvilken det her
 omhandlede Gebyr kan beregnes i Analogie af Plak.
 12. Mai 1813 § 4. — Det kgl. Danske Cancellie den
 18. Januar 1844.

Cancellie-Skrivelse til Commissarius ved Al- 18. Januar.
 thinget paa Island, Khre Bardenfleth, angaaende
Bestyrelsen af Stiftsbogtrykkeriet. Khavn den
 18. Januar 1844. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1844,
 Nr. 268.

Efter at Cancelliet med den hosfølgende Skrivelse
 af 30. Januar f. A. fra Stiftamtmanden og Biskoppen
 over Island havde modtaget det ligeledes vedlagte An-
 dragende med Bilage, hvori Sekretair Stephensen af
 Vidö anholdt om, at Forpagtningen af det islandske
 Stiftsbogtrykkerie, der er ham overdraget paa 40 Aar
 fra Fardag 1834 at regne, maatte fornyes enten paa
 hans Livstid eller i det mindste paa 5 Aar fra Udløbet
 af nærværende Forpagtningscontrakt, men iøvrigt paa
 de i denne vedtagne Vilkaar, tilkjendegav man under
 2. Mai næstefter Stiftsövrigheden, at Collegiet ikke fandt
 for Tiden at kunne afgive nogen endelig Resolution i
 denne Henseende. — Man maatte nemlig holde for, at
 naar Althinget traadte i Virksomhed, vilde der, navnlig

beediger en af ham paa samme Slags stemplede Papir ud-
 stedt Declaration mod Passets Misbrug, hvorefter samtlige
 disse Documenter efter fornævnte Plakats 3. § herfra blive
 indsendte til det kgl. Rentekammer, der ved en Skrivelse
 underrettes om, at Skipperen har beediget sin Declaration.
 Da saaledes ingen Beskrivelse herfra om det Passerede
 finder Sted, eller nogen Raadstue-Attest udfærdiges, er
 der ikke blevet erlagt noget Gebyr til Stadens Kasse, som
 kun erholder saadant i de Tilfælde, Regulativet ved Re-
 skriptet 31. Mai 1814 ommelder”.

1844. ved Trykning af Valgisterne og Althingets Forhand-
 18. Januar. linger, indtræde en saadan Forøgelse i hvad der hidtil
 havde været Gjenstand for Trykning i Island, at det
 vilde være nødvendigt, at Bogtrykkeriet, for at kunne
 bestride dette Arbejde, maatte sættes i en mere com-
 plet Stand end den, hvori det nu kunde antages at
 være. Collegiet maatte derhos ansee det særdeles ön-
 skeligt, at den Tidende, hvorved Forhandlingerne skulle
 bringes til offentlig Kundskab, kunde expederes saa
 hurtigt som muligt fra Trykkeriet; men for at dette
 kunde skee, antog man, at der mulig vilde være at
 træffe særegne Foranstaltninger, navnlig ved An-
 skaffelsen af en Hurtigpresse eller paa anden lignende
 Maade. — Ved derpaa at henlede Stiftsövrighedens
 Opmærksomhed, anmodede man tillige Samme om at
 tage under Overveielse, hvad der med Hensyn til For-
 anførte kunde være at foretage, og derefter at ind-
 komme med nærmere Forslag i denne Henseende, idet
 man derhos tilföiede, at for det Tilfælde det maatte
 ansees rettest, at den nugjeldende Forpagtningscontract
 endnu i nogle Aar vedblev at være gjeldende, maatte
 man dog ansee det nødvendigt, at der til samme gjor-
 des saadanne Tillægsbestemmelser, at de ovenberörte
 Arbejder sikkedes en hurtig Expedition fra Trykkeriets
 Side.

Cancelliet har derpaa fra Stiftsövrigheden modtaget
 den ligeledes vedlagte Betænkning med Bilag, hvor-
 efter Sekretair Stephensen ikke længere ønsker at ved-
 blive Forpagtningen af Trykkeriet, og hvori Stiftamt-
 manden og Biskoppen iövrigt yttre divergerende An-
 skuelser, angaaende hvorledes i Fremtiden med dette
 burde forholdes.

Forinden nu videre i denne Sag foretages, skulde
 man, med særdeles Hensyn til den Indflydelse, Sagens
 Udfald vil kunne faae paa Trykningen af Althings-
 Tidenden, tjenstl. over samme udbede sig Hr. Khres
 Betænkning behageligen meddeelt, og forventes dermed

samtlige Bilage remitterede. — Det kongl. Danske Cancellie den 18. Januar 1844.

1844.

18. Januar.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Børnepleien paa Vestmannøerne.** Khavn den 25. Januar 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 390.

Ved allerhöieste Reskript af 18. Novbr. f. A. er det blevet Cancelliet paalagt, at afgive allerund. Betænkning over vedlagte, til Hans Maj. Kongen directe indsendte Andragende, hvori Distriktslæge Haalland paa Vestmannøe gjentager sit allerede tidligere indgivne Forslag, i Anledning af hvilket man under 15. Decbr. 1840 tilskrev saavel Hr. Khren som Deres Höiærv., og som gaaer ud paa, at der, for at modvirke den paa Vestmannøe almindelig forekommende Krampe hos spæde Børn, Ginklofen kaldet, maatte opføres en Art Fødsels- og Pleie-Stiftelse til de Fødendes Betjening og de Nyfødtes Forpleining i de første 3 à 4 Uger, ligesom Collegiet ogsaa omtrent samtidig hermed har modtaget den ligeledes hosfølgende Gjenpart af en Beretning til det kongl. Sundheds-Collegium, samme Gjenstand behæffende.

I Henhold til hvad Distriktslæge Haalland i disse Andragender har oplyst, har det kongl. Sundheds-Collegium tiltraadt den af ham udtalte Anskuelse, at det maa ansees for utvivlsomt, at denne for de blandt Islænderne paa Vestmannøe fødte spæde Børn saa ødelæggende Sygdom ikke er en nødvendig Følge af Landets Natur, men af det smudsige Levnet, Islænderne der føre, og Børnenes Forødmelse. Ligesom Sundheds-Collegium imidlertid tidligere fandt Betænelighed ved at anbefale Haallands Forslag om Oprettelsen af en Fødselsstiftelse der, saaledes har Collegiet fremdeles betvivlet Hensigtsmæssigheden af en saadan, med ikke ubetydelige Udgifter forbundne Indretning, dels fordi

1844. Lægen selv antager, at Indvaanerne vanskelig vilde
 25. Januar. kunne bringes til at afbenytte den, dels fordi den
 endnu mere vilde afholde Mødrene fra at give Die. — Collegiet anseer nemlig Sygdommens Aarsag fornemmelig at ligge i den slette Føde, der gives de Nyfødte istedetfor Die, og formener derfor, at det sikkert Redningsmiddel vilde være, at bringe Mødrene til at give deres Børn Die, og hvor dette af særdeles Aarsager ikke kunde finde Sted, sørge for, at det Vand, hvormed den Mælk blændedes, der skulde træde i Modermælkens Sted, var af bedst mulig Qvalitet. — Som et Middel, der tilligemed Opmuntringer, især fra de Geistliges Side — forudsat at ingen særegne locale Forhold skulde gjøre Diegivningingen umulig for Moderen — i saa Henseende formentlig vilde vise sig virksom, har oftnævnte Collegium foreslaaet, i det mindste til et Forsøg, at udsætte Præmier for de Mødre blandt Islænderne paa Vestmannøe, som selv give deres Børn Die, naar disse Børn efter 1 eller 1½ Aars Forløb fandtes i Live.

Idet Cancelliet nu, forinden videre i denne Sag foretages, tjenstl. over samme skulde udbede sig Hr. Khres og Deres Høiærv. Betænkning behageligen meddeelt, skulde man lige tjenstl. have Hr. Khre anmodet om, foreløbig at paalægge vedkommende Politivrighed, ved Opmuntringer og Formaninger at søge at formaae Beboerne til at beslitte sig paa en større Omhu med Tilberedningen af det Næringsmiddel, der gives de spæde Børn istedetfor Die, samt derhos, i Henhold til hvad Distriktslægen derom har yttret, at træffe de til Reenligholdelse af det Vand, som Beboerne daglig bruge i deres Husholdning, nødvendige Foranstaltninger. — Imidlertid vil det formentlig i Særdeleshed være vedkommende Geistlige, der som Familiernes Sjælesørgere ere nøiere bekendte med disse og deres huslige Forhold, paa hvis Virksomhed i denne Henseende man fornemmelig maa bygge, og ligesom man derfor

maatte have D. Höiærv. anmodet om, at paalægge disse 1844.
at virke i den omhandlede Retning, saaledes maatte 25. Januar.
det navnlig indskjærpes dem, at formane Mödrene til
selv at give deres Börn Die.

Med den forlangte Betænkning forventer Collegiet
tillige at modtage Underretning om de i Henhold til
Foranföorte foreløbig trufne Foranstaltninger, og udbedes
dermed Bilagene remitterede. — Det kongel. Danske
Cancellie den 25. Januar 1844.

**Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 8. Febr.
1844 til samme Tid 1845.** Stapa den 8. Februar
1844. — Islandsk: Original-Aftryk, trykt som Schema

i Bogtrykkeriet paa Vidö Kloster, 2 Bl. i 4te, og udfyldt ved
Udfærdigelsen med de passende Tal. Jfr. Sig. Hansen: „Um
verðlagsakrár”, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi” I. 2, 284 ff.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfells-
ness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur
í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar
1844 til sömu tíðar 1845.

Vöru og aura tegundir.	Silfur- mynt		á lands- visu hundrað		er því í alin
	Rbd.	sk.	Rbd.	sk.	
A. Friður peníngur.					
1. Kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum Oktober til Novbr. loka, sé í fardögum hver á	25	31	25	31	20 ¹ / ₂
2. Ær, 2 til 6 vetra, loðin og lembd í fardögum á	3	47	20	90	16 ² / ₃
3. Sauður, 3 til 5 vetra, á haust —	5	6	30	36	24 ¹ / ₃
4. — tvævetra, do. —	3	50	28	16	22 ¹ / ₃
5. — veturgamall, do.	2	46	29	72	23 ¹ / ₆
6. Ær, geld do.	3	48	27	56	22
7. — mylk do.	2	26	.	.	.
8. Púlshestur, taminn, 5 til 12 vetra í fardögum á	18	.	18	.	10 ² / ₆
9. Hryasa, jafngömul á	9	68	12	90	10 ¹ / ₆

1844.

8. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfur- mynt		á lands- visu hundrað		er því í alin
	Rbd.	sk.	Rbd.	sk.	
B. Ull, smjör og tólg.					
10. Ull, hvít pund. á	•	16 ¹ / ₂	20	60	16 ¹ / ₂
11. — mislit —	•	14 ¹ / ₂	17	88	14 ¹ / ₂
12. Smjör —	•	16 ¹ / ₄	20	80	16 ¹ / ₄
18. Tólg —	•	15 ³ / ₄	19	66	15 ³ / ₄
C. Tóvara af ullu.					
14. Hespugarn, 8 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði, pundið á	•	•	•	•	•
15. Eingirnis sokkar parið á	•	18 ¹ / ₄	8	27	6 ³ / ₈
16. Tvíbands gjaldsokkar —	•	28	•	•	•
17. Sjóvetlingar —	•	5	9	86	7 ¹ / ₂
18. Eingirnis peisa hver á	•	45	•	•	•
19. Tvíbands gjaldpeisa —	•	1	7	•	•
20. Gjaldvoðar vadmál, álnar breitt ein alin á	•	32 ¹ / ₂	•	•	•
21. — einskepta, 1 al. til 5 kv. breið ein alin á	•	23	•	•	•
D. Fiskur.					
22. Saltfiskur vættin á	8	53	21	30	17
23. Harður fiskur —	4	5	24	30	19 ¹ / ₂
24. Þyrsklingur —	3	32	20	•	16
25. Ísa —	2	83	17	18	13 ³ / ₄
26. Hácall, hertur —	2	85	17	30	13 ³ / ₈
E. Lýsi.					
27. Hvals lýsi 8 pottar á	1	11	16	69	13 ² / ₅
28. Hákalls lýsi —	1	30	19	66	15 ³ / ₄
29. Sels lýsi —	1	27	19	21	15 ² / ₅
30. Þorska lýsi —	1	16	17	48	14
F. Skinnavara.					
31. Nauts-skinn 10 pund á	4	27	17	12	13 ² / ₅
32. Kýrskinn —	3	34	20	12	16
33. Hross-skinn —	2	71	16	42	13 ¹ / ₈
34. Sauðskinn, af tvævetrum og eldri 10 pund á	2	17	17	40	14
35. — af veturgömlum og af ám 10 pund á	1	59	19	36	15 ¹ / ₂
36. Selskinn —	2	86	17	36	14
37. Lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	•	5 ¹ / ₂	13	72	11
G. Ýmislegt.					
38. Æðardún, hreinsaður. pundið á	3	2	•	•	•
39. — óhreinsaður. —	•	55	•	•	•
40. Fuglaíður 10 pund á	1	85	•	•	•
41. Fjallagrös —	•	94	•	•	•

1844.

8. Febr.

Vöru og auru tegundir.	Silfur-mynt		á lands-vísu hundrað		er því í alin
	Rbd.	sk.	Rbd.	sk.	sk.
42. Dagsverk, um heysláttar tíma .	.	64	.	.	.
43. Lambafóður	1	11	.	.	.
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtildum landaurnm verður:					
Eptir Litr. A, eða fríðu			23	49	18 ¹ / ₂
— — B, ullu, smjöri og tólg			19	61	15 ³ / ₄
— — C, ullar-tóvinnu			8	90	7
— — D, fiski			20	2	16
— — E, lýsi			18	27	14 ³ / ₄
— — F, skinnavörum			17	26	14
En meðalverða summa allra landaura, akipt með 6, gjörir hð fuð-meðalverð allra meðalverða			17	90	14 ¹ / ₂

Þegar meta skal fyrtilda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: 4 hundr. 4 kýr snemmbær, í fardögum; 4 hundr. 6 sauðir þrèvetra og eldri, á haust.

— 6 ær, loðnar og lembdar í fardögum; — 4 hundr. 8 sauðir tvævetra á haust.

— 4 púlshestur, 5 til 42 vetra í fardögum; — 4 hundr. 42 sauðir veturgamlir á haust.

90 áln. 4 hryssa jafngömul í fardögum; 4 hundr. 8 ær geldar á haust.

Eptir Litr. B: 4 hundr. 42 fjórðungar af ullu, smjöri eða tólg.

— C: — 60 þör eingirnissokka. 180 þör sjóvellínga.

— D: — 6 vættir af sérhverri þar tilnefndri fiskitegund.

— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis.

1844.	Eptir Litr. F: 4 hundr. 4 fjórðungar nautskinna.
8. Febr.	— 6 — af kúa-, brossa- og selskinnum.
	— 8 — sauðskinna.
	— 12 — ærskinna.
	— 240 lambskinn.

Íslands vesturamts contóri, Stapa þann 8. Febr. 1844.

Thorsteinson.

Jón Guðmundsson,

constit. prófastur.

10. Febr.

Rentekammer-Skrivelse til det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium, ang. Afgiftsfrihed for islandske Varer, indførte med Skibe over fremmede Havne. Khavn den 10. Februar 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 791.

Det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium har i behagelig Skrivelse af 20. i f. M. forlangt Rentekammerets Betsækning om, hvorvidt det maatte ansees foreneligt med Udtrykkene i For. 18. August 1786 § 10 „fra Island hjemkomne islandske Varer“, at tilstaae afgiftsfri Indførsel af et med Skibet „die Freundschaft“, Capt. M. Jörgensen, hertil fra Newcastle ankommet Parti af 3 Skpd. 18 Lpd. Tørfisk, der med Skibet er ført fra Island til Spanien som Garnering om en Ladning Klipfisk, men, som uafsætteligt der, forblevet uoplosset i Skibet paa dets Reise over Newcastle hertil.

I Anledning heraf meldes tjenstl., at efter Kammerets Formening vil den i For. 18. August 1786 § 10 de fra Island hjemkomne islandske Varer tilstaaede Afgiftsfrihed ogsaa tilkomme de islandske Varer, som ere forblevne uoplossede i et fra Island hjemkommet Skib, om end samme underveis maatte have anløbet en fremmed Havn. — Bilagene remitteres. — Rentekammeret den 10. Februar 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. Præstens Mensale af Thingøre Kloster. Khavn den 17. Febr. 1844.

— Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 796.

Med Hr. Kherrens og Deres Høiærv.' behagelige Skrivelse af 46. Oktbr. f. A. er modtaget et Andragende, hvori Sognepræsten til Thingøre Kloster-Kirke, John Johnsen, anholder om, at 260 Alen af det Contingent, som aarlig tilflyder ham fra Klosteret, maa, istedetfor som nu at klareres med 440 Pd. Smør og 450 Alen i Enkeltbaandsstrømper, eller med Penge efter de paa disse Naturalier ved Capitelstaxten bestemte Priser, herefter og forsaavidt Salairret ei ydes med Smør, betales efter Capitelstaxtens Priis paa Middellalen.

Vi skulde i saa Henseende foreløbigen bemærke, at der herfra under 2. August 1823 er, i Anledning af en lignende til Rentekammeret indkommen Ansøgning fra nogle Sognepræster til Klosterkirkerne paa Island, efter foregaaende med det danske Cancellie derom ført Brevvevling, tilskrevet daværende Amtmand i Islands Nord- og Øst-Amt, Conferentsraad Thorarensen, til Bekjendtgjørelse for vedkommende Præster, at uagtet disse ikke kunne ansees berettigede til at erholde Salairerne betalte med een Varesort fremfor en anden, saa vilde man dog, ifølge de da forhaanden værende Omstændigheder, billige, at hvad der kunde tilkomme dem i Hundreder og Alen indtil videre klareredes saaledes, at Halvparten af Salairret erlagdes med Smør eller dettes Værdie i Penge efter Capitelstaxt, og den anden Halvdeel med enhver Vare, hvormed Jordebogs-Afgifterne lovligen bleve ydede.

I Overeensstemmelse hermed befindes ogsaa det her omhandlede Salarium betalt til Pastor Johnsen, idet dets Beløb, 600 Alen, af ham er oppebaaren, dels ved Liquidation i Afgifterne af hans ifæstehavende Jord Steinnés, hvilke Afgifter skulle ydes med 490 Pd. Smør og 450 Al. Enkeltbaandsstrømper, dels med 440 Pd.

1844.

17. Febr.

Smör og 150 Al. Enkeltbaandsströmper in natura eller Naturaliernes Værdie i Penge efter Capitelstaxt, og da saaledes oftnævnte Salarium er betalt efter det derom Foreskrevne, nemlig Halvdelen med 300 Pd. Smör og Halvdelen med 300 Alen i Uldengods, skjønne vi ei heller at der er Anledning til at indvilge det Ansøgte, og det saa meget mindre, som Præsten til Thingøre Klosterkirke nu, ifølge kgl. Resolution af 5. April 1837, desuden oppebærer af Klostergodsets Indtægter 4 Hundreder aarlig, der vare tillagte det ophævede Degne-Embedet ved Klosteret, som tillige med de 5 Hundreder, han aarligen modtager i Salarium som Præst, eller tilsammen 9 Hundreder, ere i Regnskabet for Indtægterne af Thingøre Klostergods til Fardag 1842, med en Sum af 162 Rbd. 93 Sk., førte Klosterets Kasse til Udgift, mod hvilken Udgifts Forøgelse i nogen Maade iøvrigt ogsaa den Omstændighed synes at tale, at de islandske Præsters aarlige Indkomster have modtaget en ikke uvæsentlig Forbedring siden Forordningen af 8. Marts f. A. emanerede.

I Overensstemmelse hermed skulde vi tjenstligst udbede Supplikanten meddeelt det Fornødne. — Rente-kammeret den 17. Februar 1844.

20. Febr.

Capitelstaxt for Sønder-Amtet fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845. Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 20. Februar 1844. — Islandsk: Original-Aftryk, 2 Blade i 4te. Viðeyjar kl. 1844, trykt paa offentlig Bekostning. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár“, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi“ I. 2, 284 ff. — Denne Capitelstaxt anføres som bekjendtgjort i Rángárvalla og Arnæs Sysseler, samt i Reykjavík.

CAPITULS-TAXTI fyrir Borgarfjarðar, Gullbringu og Kjósar, Árnæs, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-ambti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1844 til sömu tíðar 1845.

1844.

20. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfur-mynt		á lands-visu hundrað		er þá l alin
	Rbd.	Rbak.	Rbd.	Rbak.	
A. Friður peníngur.					
1. Kyr, 3 til 8 vetra, sem beri frá májum Oktobri til Nov. loka, sé í fardögum hver á	20	64	20	64	16 ¹ / ₂
2. Ár, 3 til 6 vetra, loðin og lembd í fardögum hver á	3	3	18	18	14 ¹ / ₂
3. Sauður, 3 til 5 vetra, á haust —	4	6	24	36	19 ¹ / ₂
4. — tvævetur, do. —	3	3	24	24	19 ¹ / ₂
5. — veturgamall, do. —	2	7	24	84	20
6. Ár, geld, do. —	2	60	22	64	18 ¹ / ₂
7. — mylk, do. —	1	89	.	.	.
8. Púlshestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum hver á	11	29	11	29	9
9. Hryssa, jafngömul hver á	7	56	10	11	8
B. Ull, smjör og tólg.					
10. Ull, hvít pund. á	.	16	20	.	16
11. — mislit —	.	15	18	72	15
12. Smjör —	.	17	21	24	17
13. Tólg —	.	15	18	72	15
C. Tóvara af ulla.					
14. Hespugarn, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði . pund. á	.	24	.	.	.
15. Eingirnis sokkar parið á	.	19	11	84	9 ¹ / ₂
16. Tvíbands gjaldsokkar —	.	31	.	.	.
17. Sjóvetlingar —	.	6	11	24	9
18. Eingirnis peisa hver á	.	67	.	.	.
19. Tvíbands gjaldpeisa —	1	26	.	.	.
20. Gjaldvoðar vaðmál, álnar breitt, ein alin á	.	36	.	.	.
21. Gjaldvoðar einskepta, 1 al. til 5 kvart. breið ein alin á	.	28	.	.	.
D. Fiskur.					
22. Saltfiskur yættin á	3	14	18	84	15
23. Harður fiskur —	3	66	22	12	17 ¹ / ₂
24. Þyrsklingur —	3	36	20	24	16 ¹ / ₂
25. Isa —	3	20	19	24	15 ¹ / ₂
26. Hácall, hertur —	3	24	19	48	15 ¹ / ₂
E. Lýsi.					
27. Hvals lýsi 8 pottar á	1	19	17	98	14 ¹ / ₂
28. Háalls lýsi —	1	27	19	21	15 ¹ / ₂
29. Sels lýsi —	1	27	19	21	15 ¹ / ₂
30. Þoruka lýsi —	1	27	19	21	15 ¹ / ₂

1844.

20. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfur- mynt		á lands- vísu hundrað		er þá álin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
F. Skinnavara.					
31. Nauts-skinn 10 pund á	4	87	19	60	15 ³ / ₄
32. Kýrskinn —	3	83	23	18	18 ¹ / ₂
33. Hross-skinn —	2	88	17	48	14
34. Sauðskinn, af tvævetrum og eldri, . . . 10 pund á	2	42	19	48	15 ¹ / ₂
35. — af veturgömlum og ám. 10 pund á	1	63	19	84	16
36. Selskinn —	3	.	18	.	14 ¹ / ₂
37. Lambakinn (vorlamba), einlit, hvert á	.	6	15	.	12
G. Ýmislegt.					
38. Ædardún, hreinsaður . pundið á	3	16	.	.	.
39. — óhreinsaður —	1	11	.	.	.
40. Fuglaflödur 10 pund á	2	2	.	.	.
41. Fjallagrös —	.	93	.	.	.
42. Dageverk, um heyláttar tíma .	.	69	.	.	.
43. Lambsfóður	88	.	.	.
Meðalverð á hverju hundraði og hverri álin í fyrstöldum landaaurum verður:					
Eptir Litr. A, eða fríðu			19	54	15 ³ / ₄
— — B, — ullu, smjörri og tólg			19	66	15 ³ / ₄
— — C, — ullar-tóvinnu . .			11	54	9 ¹ / ₄
— — D, — fiski			20	.	16
— — E, — lýsi			18	87	15
— — F, — skinnavörum . .			18	91	15 ¹ / ₄
En meðalverða summa allra landaaura, skipt með 6, gjörir hðfuð- meðalverð allra meðalverða					
			18	11	14 ¹ / ₂

Þegar meta skal fyrtalda landaaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað;
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrævetrir og eldri á haust;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;

Eptir Litr. A: enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða 1844.
 $\frac{3}{4}$ hundrads, svo $1\frac{1}{2}$ verðs hennar 20. Febr.
 gjörir hundrad.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðungar af ullu, smjöri eða tólg,
 hundrad.

— C: — 60 þör eingirnissokka, eða 180 þör
 sjóvetllinga, hundrad.

— D: — 6 vættir af sérhverri fiskitegund,
 þar tilnefndri, hundrad.

— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.

— F: — 4 fjórðungar nautaskinna hundrad;
 eins 6 fjórðungar af kúa-, hrossa-
 og sela-skinnum; 8 fjórðungar sauð-
 skinna og 12 fjórðungar ærskinna;
 item 240 stykki lambskinna.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi þann 20. Fe-
 bruaríi 1844.

T. Hoppe.

Steingrímur Jónsson.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sønder- 2. Marts.
 Amtet i Island, Stiftamtmand Hoppe, ang. Op-
 lærelse og Beskikkelse af Jordemødre m. v. Khavn
 den 2. Marts 1844. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1844,
 Nr. 968—969.

I behagelig Skrivelse af 7. Septbr. f. A. har Hr.
 Kammerherre indstillet, at det maa tillades den i
 Rangervalle Syssel bosatte Distriktslæge Thorarensen
 at oplære Jordemødre til Ansættelse af Overøvrigheden
 paa saadanne Steder i hans Distrikt, hvor man har
 Trang til dem, og at de dermed forbundne Omkost-
 ninger maae afholdes af Amtets Repartitionsfond.

Foranlediget heraf skulde man, efter angaaende
 Sagen at have corresponderet saavel med det kongel.
 Sundheds-Collegium som med det kgl. Rentekammer,
 til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse

1844. 2. Marts. herved tjenstl. melde, at det saaledes indstillede i det Hele bifaldes, idet man derhos, forsaavidt De tillige har andraget paa, at et Phantom paa samme Fonds Regning maatte foranstaltes opsendt til Thorarensen, ikke skulde undlade at tilføie, at et saadant skal blive Dem tilstillet saasnart man modtager samme fra det kgl. Sundheds-Collegium, hvilket man under Dags Dato har tilskrevet om at besørge det omhandlede Phantom forfærdiget.

Med Hensyn til hvad Landphysikus, Justitsraad Thorstensen, ifølge Hr. Kherres i Gjenpart medfulgte Skrivelse af 4. Marts f. A. til fornævnte Distriktslæge, har yttret, angaaende de Instrumenter, hvormed Jordemødrene bør være forsynede, har det kgl. Sundheds-Collegium bemærket, at det vel maa tiltræde dennes Formening om, at Røret til Luft-Indblæsning kan undværes, men at det i Henseende til Sprøiten maa ansee det for bedst, at Jordemødrene gives to Rør at anbringe paa en Blære, det ene Rør tjenende til Lave-ments, det andet til Indsprøitning i Livmoderen.

Endelig har bemeldte Collegium foreslaaet, at der foranstaltes en islandsk Oversættelse af den nye Lærebog for Jordemødre, udgiven af Professor Levy, og at denne Bog ikke blot tilstilles de nye oplærte Jordemødre, men selv, efter Vedkommendes Skjønnende, de ældre.

Men forinden videre i denne Henseende foretages, skulde man, ved hoslagt at fremsende et Exemplar af den omhandlede Lærebog, tjenstl. have Hr. Khre anmodet om, efter Conference med Landphysikus, at meddele Cancelliet Deres nærmere Betænkning angaaende disse Sundheds-Collegiets Forslag. — Det kgl. Danske Cancellie den 2. Marts 1844¹.

¹) Canc. Skriv. til Sundheds-Collegium af s. D. giver Underretning om Indholdet af ovenanførte Skrivelse, og anmoder om Anskaffelsen af et Phantom. Canc. S. Depart. Brevb. ast.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over 1844.
 Island; Khre T. A. Hoppe, ang. **Udbetalinger af For-** 2. Marts.
skud, især paa Pensioner. Khavn den 2. Marts 1844.
 — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 812.

I behagelig Skrivelse af 24. August f. A. har Hr. Kammerherre og Stiftamtmand Hoppe indberettet til Rentekammeret, hvilke Summer De, i Medhold af Kammerets Skrivelser af 26. April 1836 og 12. August 1837, i Tidsrummet fra 40. Mai til 43. Juli 1843 har tilladt at maatte forskudsviis udbetales af Islands Jordebogskasse.

Da imidlertid den i nysnævnte Skrivelse Stiftamtmanden i Island givne Bemyndigelse er indskrænket til Forskud paa Gager til de i Island ansatte Embedsmænd, har man, med Hensyn til at Hr. Kammerherren har bevilget forskudsviis Udbetaling af den Dannebrogsmænd Thordur Jonsson af Dannebrogsmændenes Pensionsfond forundte Understøttelse, samt af Enkebispinde Vidalins Pension, tilskrevet saavel de kongl. Ordeners Cantsler som Finantsdeputationen, og har Førstnævnte erklæret sig imod Forskuds Udtælling af den Dannebrogsmændene tilkommende Understøttelse, hyorimod Finantsdeputationen har yttret sig for, at den Stiftamtmanden i Island ved ovennævnte Kammer-Skrivelse tillagte Bemyndigelse ogsaa bør udstrækkes til Forskud paa Pensioner af Finantskassen, der foreskydes af den islandske Jordebogskasse, dog under den Forudsætning, at Stiftamtmanden benytter den ham i saa Henseende givne Bemyndigelse saa sjeldent som muligt, og ikkun under Omstændigheder, der gjøre et Pensionsforskud absolut nødvendigt for Vedkommende.

Ved herom tjenstligst at underrette Hr. Kherren, maae vi tillige gjøre Dem opmærksom paa, at Indberetning om bevilgede Gageforskud til det ved Islands

1) Plak. 31. Mai 1855.

1844. lærde Skole ansatte Lærerpersonele vil for Fremtiden
 2. Marts. være at afgive til Directionen for Universitetet og de
 lærde Skoler. — Rentekammeret den 2. Marts 1844.

5. Marts. **Universitets-Directionens Bekjendtgjørelse ang.
 lægevidenskabelig Examen ved Universitetet i
 Kjöbenhavn. Khavn den 5. Marts 1844. —**
 Univ. Direct. Forestill. 1844, Nr. 2495 (kgl. Resol. 1. Marts).
 Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4te. Ny Coll. Tid. for 1844,
 S. 362. Quart-Forr. for 1844, S. 39-40. Schou XXIV, 15-16.

BÆKJENDTGJØRELSE angaaende nogle Modificationer
 i den lægevidenskabelige Examen.

Paa Directionens allerunderd. Forestilling har det
 behaget Hans Majestæt Kongen under 4. d. M. allern.
 at bestemme, at den lægevidenskabelige Examen ved
 Kjöbenhavns Universitet herefter skal gives følgende
 Modificationer:

1) at den pathologiske Anatomie i Forbindelse med
 almindelig Pathologie optages blandt de Discipliner,
 hvori der ifølge Plakaten af 30. Januar 1838 § 4 ved
 den mundtlige Deel af bemeldte Examen skal exami-
 neres, og en egen Specialcharakter derfor gives; dog
 at saadan Examination første Gang anstilles ved den
 Examen, som afholdes i Efteraaret 1844. — 2) at Tiden
 for den mundtlige Examination alene for chirurgiske
 Operationer fastsættes til en Time, men for de øvrige
 6 i ovennævnte § bestemte Discipliner, der ere Gjen-
 stande for denne Deel af Examen, saavel som for pa-
 thologisk Anatomie og almindelig Pathologie, ikkun til
 3 Qvarter for hver, saa at der ialt til den mundtlige
 Examination anvendes 6 $\frac{1}{4}$ Time, nemlig paa den ene
 af de fastsatte 2 Dage 3 Timer, paa den anden 3 $\frac{1}{4}$.

Hvilket herved efter allerhöieste Befaling bekjendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning. — Den kgl.
 Direction for Universitetet og de lærde Skoler den
 5. Marts 1844.

Kongeligt Patent ang. Althingets Sammen- 1844.
kaldelse. Khavn den 6. Marts 1844. — Publi- 6. Marts.

ceret 1844 i Rangarvalla, Arnæs, Gullbringa og Kjosar Syssel samt Reykjavik, ligeledes i Myra og Hnappadals, samt Snæfellsnæs Syssel; 1845 i Dala, Isafjords, Stranda og Ösfjords Sysseler, den eneste Jurisdiction i Nord- og Öster-Amtet, hvor det findes publiceret. — Canc. 8. Depart. Registr. 1843-1845, fol. 300 (1844, Nr. 891). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk paa et Heelark i Folio i Patent-Format, trykt i to Spalter. I den første Spalte den danske Text med Underskrifter og Sigillatur; i den anden Spalte den islandske Text uden Underskrifter. Ny Colleg. Tid. for 1844, S. 225. Schou XXIV, S. 16-17. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text, see ovenfor.

PATENT, hvorved det islandske Althing sammenkaldes.

Vi Christian den Ottende &c. G. v.: Idet Vi nærrede det Önske, saasnart mueligt at lade Vore kjære og troe Undersaatte i Vort Land Island nyde Godt af den ved Vor Forordning af 8. Marts 1843 under Navn af Althing indstiftede raadgivende Forsamling, have Vi ved allerhöieste Patent af 27. Septbr. s. A. sammenkaldt Althingsmændene til Møde i Reikjavig den 4. Juli d. A. Men da Vi senere af de Os gjennem Vort danske Cancellie forelagte Beretninger fra Vore Amtmænd i Island, angaaende Forberedelserne til Valgene af Althingsmænd, have bragt i Erfaring, at disse Valg, formedelst forskjellige Forhindringer, ikke i samtlige Valgdistrikter ville kunne være tilendebragte saa betimelig, at Althinget kan aabnes til den först bestemte Tid, saa vil det af Os for dette Aar udskrevne Althing ikke finde Sted, hvorimod Vi allernaad. have besluttet, at det skal træde sammen den 4. Juli 1845.

Det er derhos Vor Villie, at dets Forhandlinger skulle være sluttede inden en Maaned fra den Dag, da det, som ovenmeldt, tager sin Begyndelse. I det Vi hermed kundgjör dette for samtlige Vore kjære og

1844. 6. Marts. troe Undersaatter i fornævnte Vort Land, befale Vi tillige samtlige Medlemmer af bemeldte Althing, saavel dem, der allernaad. dertil ere udnævnte, som dem, der ifølge Valg have at indtræde i Forsamlingen, at de til fornævnte 4. Juli 1845 indfinde sig i Vor Kjøbstad Reikjavig for at samles i det i Anordningen om Althingets Indretning betegnede Öiomed, og navnlig at fornemme, hvad Vi gennem Vor Commissarius ville lade dem forelægge til Raadgivning.

Ligesom Vi övrigt ville have dem henviste til Indholdet af bemeldte Anordning, saaledes gjöre Vi og Regning paa, at samtlige Medlemmer af Forsamlingen stedse ville erindre sig de landsfaderlige Hensigter, hvori Althinget er indstiftet, lade disse Hensigters Opnaaelse være sig magtpaaliggende, dertil efter bedste Evne bidrage og saaledes svare til den dem viste Tillid.

Til Vor Commissarius ved det saaledes berammede Althing have Vi allernaad. fundet for godt at udnævne Vor Stiftamtmand over Fyens Stift, Kammerherre Carl Emil Bardenfleth.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 6. Marts 1844.

Öpið boðunarbréf, með hverju Íslands alþingismenn samankallast.

Vör Christján hinn Áttundi &c. G. v.: Þar Oss var um það hugað, að láta Vora kærú og trúu undirsáta á Voru landi Íslandi, svo fljótt sem mögulegt yrði, njóta góðs af þeirri með Vorri tilskipun af 8. Mársí 1843 með alþingis nafni stiptuðu ráðgefandi samkomu, höfum Vör með allrahæstu opnu boðunarbréfi af 27. Septem-ber sama árs samankallað alþingismennina til fundar í Reykjavík þann 4. Juli þessa árs. En þar Vör síðar af þeim fyrir Oss af Voru danska Cancellíi framlögðu

skýrslum frá Vorum amtmönnum á Íslandi, viðvíkjandi 1844.
 undirbúningi kosninga alþingismannanna, höfum komið 6. Marts.
 að raun um það, að þessar kosningar, vegna ýmislegra
 hindrana, ekki í öllum kosningarumdæmum geti orðið
 leiddar til lykta svo tímanlega, að alþingi verði byrjað á
 þeirri fyrst tilteknu tíð, svo á það fyrir yfirstandanda
 ár af Oss boðaða alþing ekki að haldast, hvarámót Vær
 allranáðugast höfum ályktað, að það skuli koma saman
 þann 4. Juli 1845.

Það er þarþjá Vor vili, að öllum þess aðgjörðum
 skuli vera lokið innan eins mánaðar frá þeim degi, á
 hverjum það, eins og áður er sagt, byrjast.

Undireins og Vær hærmeð gefum þetta Vorum kæru og
 trúu undirsátum á fyrnefndu Voru landi til kynna, skipum
 Vær öllum meðlimum nefnds alþingis, eins þeim, sem
 þartil allranáðugast eru nefndir, og þeim, er eptir
 kosningu eiga í samkomunni að vera, að þeir þann áður-
 nefnda 4. Juli 1845 seú til staðar í Vorum kaupstað
 Reykjavík, til að koma saman í þeim í tilskipuninni
 um alþingisins stiptun ákveðna úlgangi, og nefnilega til
 að kynna sér þau málefni, um hver Vær viljum láta
 Vorn umboðsmann beiðast þeirra ráða.

Eins og Vær annars viljum vísa þeim til innihalds
 nefndrar tilskipunar, svo reiðum Vær Oss og uppá það,
 að allir samkomunnar meðlimir jafnan minnst þeirra
 landsföðurlegu augnamiða, til hverra alþingið er stiptað,
 láti sér þessara augnamiða framkvæmd mikils varða,
 styði þartil eptir fremsta megni, og þannig svari til
 þess þeim auðsýnda trúnaðartrausts.

Til Vars umboðsmanns við hið þannig ákveðna
 alþing hefir Oss allranáðugast þóknast að nefna Vorn
 stiptamtann yfir Fjóns stipti, kammherhra Carl Emil
 Bardenfleth.

Hæreptir eiga allir hlutabeigendur sér allraundir-
 gefnast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðset-
 urstað Kaupmannahöfn, þann 6. Martsí 1844.

1844. **Plakat for Danmark, ang. Tarif for Told- og**
 13. Marts. **Skibsafgifter.** Khavn den 13. Marts 1844. —

Emaneret igjennem General-Toldkammer og Commerce-Collegium. Original-Aftryk hos Schultz (8 +) 82 S. i 4te. Ny Coll. Tid. for 1844, S. 265—275, 297—309, 318—331, 343—366, 377—394, 406—427, 475—494, 584—613, 623—625 (med Motiver og Tarif, Bil. C. D. S. 605—606). Quart-Forr. for 1844, S. 42—46 (uden Tarif). Schou XXIV, 18—149 (med Tarif o. s. v.). — Uddrag.

PLAKAT for Kongeriget Danmark, angaaende adskillige Forandringer i Forordningen af 1. Mai 1838, med Tilføiende af nye Tarifer for Told- og Skibsafgifterne.

Vi Christian den Ottende &c. — — — — —
 — — — Denne Vor Anordning træder i Kraft den 1. Mai 1844, og skulle alle ældre Tarifbestemmelser, vedkommende Told- og Skibsafgifterne, ligesom ogsaa alle andre mod samme stridende Bestemmelser, Tolden og Skibsafgifterne vedkommende, fra samme Dato af at regne, være ophævede.

Hvorefter Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjøbenhavn den 13. Marts 1844.

Bilag C.

Tarif for Lastepenge.

à Comm. Læst.
Rbd. Sk.

1.	For Reiser fra Toldsted til Toldsted i Danmark eller Hertugdømmerne, samt for Farten paa Altona . . .	8
2.	— for Farten paa Island, Grønland og Færøerne.	46
3.	— fra eller til Havne i Norge, Sverrig, Rusland, Østersøen, Tydskland, Holland og Belgien	64

à Comm. Læst. 1844.
 Rbd. Sk. 18. Marts.

For Reiser til eller fra fremmede Steder ved Elben samt Helgoland, naar den slesvigholstenske Canal passeres, saavel som for Reiser imellem de nævnte fremmede Steder og Ribe, Hjerting eller Ringkjøbing og Agger-Canal excl., erlægges Lastepenge som for indenlandsk Fart.

4. For Reiser fra eller til andre Havne i Europa og fra eller til alle Havne i Middelhavet og det sorte Hav, samt fra eller til de danske vestindiske Colonier 80

Uprivilegerede Skibe tilsvare de ovenstaaende fra 4 — 4 anførte (arifmæssige Lastepenge med 50 % Forhøielse; ligeledes svenske Skibe, som udlosse Salt, for det dermed bestuede Læsterum.

5. — fra eller til andre end de under Nr. 4 nævnte transatlant. Steder, alle Skibe uden Undtagelse . . 4 64

6. Af Skibe, som fra fremmed Sted indføre Beeg, Potaske og Tjære, beregnes Lastepengene for det med disse Varer virkelig bestuede Læsterum, uden Hensyn til hvorfra eller med hvilken Nations Skibe Indførselen skeer, ikkun med 32

1844.

Bilag D.

13. Marts.

Tarif for Fyrafgift.

Rbd. Sk.

1. Ved Udklareringen fra Sted til andet i Danmark eller Hertugdømmerne, ligesom ved Udklareringen til saavel som ved Indklareringen fra Altona, Island, Grönland eller Færøerne, samt til eller fra Fiskeri i aaben Sø, pr. Commerce-Læst af Skibets fulde Drægtighed » 3
2. Ved Indklareringen fra, saavel som ved Udklareringen til alle andre Steder:
 - a) for Skibet pr. Commerce-Læst af dets fulde Drægtighed » 46
 - b) for Lødningen pr. Commerce-Læst af det Udlossedes eller Indladedes Læstebestuvning » 46

30. Marts.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Venia ætatis for en Skolediscipel.** Khavn den 30. Marts 1844. — Univ. Direct. Copieb. for Univers. og Skolerne 1844, Nr. 667.

I Anledning af hosfølgende hertil med Bilag indkomne Andragende fra Administrator og Repstyrer Jakob Petersen, vil Directionen fra sin Side, og saafremt Deres Høiærv. Intet derimod maatte have at erindre, ikke nægte sit Samtykke til, at hans Søn Sigurgeir Jacobsen optages som Discipel i Bessestad lærde Skole, skjøndt han gaaer i sit 20de Aar, forsaavidt han iøvrigt ved den Indlømmelsesprøve, der bliver at foretage med ham, befindes i Forhold til de øvrige Concurrenter kvalificeret til Optagelse.

Dette meldes tjenstl. Deres Høiærv. til egen Efterretning og videre fornöden Bekjendtgjørelse saavel for Ansøgeren som for Lektor Johnsen. — Den kgl. Direc-

tion for Universitetet og de lærde Skoler den 30. Marts 1844.

30. Marts.

Kongelig Resolution ang. Eftergivelse af Laan til Beboerne af Grimsø. 8. April.
Khavn den 3. April 1844. — see Rentek. Skriv. 20. April 1844.

Reskript til Biskoppen over Island, ang. Tilbedelse til Opførelse af en Kirke paa Bru, som Annex til Hofteig. 8. April.
Khavn den 3. April 1844. —
Canc. 1. Depart. Registr. 1843—1845, 147 (1844, Nr. 339).
Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 124—125.

Christian den Ottende &c. V. G. Os er af Vort Danske Cancellie allerunderd. bleven foredraget en af Bønderne paa de fire Gaarde: Bru, Eyrikstödm i Jökuldalen, Adalbol og Vadbrekka i Hrafnkelsdalen i Nordermule Syssel under Öster-Amtet i Vort Land Island indgivne Ansøgning om, at det paa Bru værende gamle Capel, som af bemeldte fire Gaardes Beboere afbenyttes til offentlig Gudstjeneste i Stedet for Hovedkirken i Hofteig, maa efter dets Opbyggelse fra Nyt af erholde en Annexkirkes almindelige Rettigheder, og at Begravelses-Sted anlægges ved Capellet m. v.

Efter at Vi have taget denne Sag, tillige med den af Dig derover afgivne Erklæring og de Os iøvrigt af Vort Danske Cancellie i den Anledning allerund. foredragne Omstændigheder under allerhøieste Overveielse, give Vi Dig hermed tilkjende, at Vi allern. ville have fastsat:

1) at naar Bønderne paa bemeldte fire Gaarde Bru og Eyrikstödm i Jökuldalen, og Adalbol og Vadbrekka i Hrafnkelsdalen i Nordermule Syssel under Öster-Amtet i fornævnte Vort Land Island paa egen Bekostning opbygge og i Fremtiden vedligeholde Kirke paa Bru, denne da bestemmes til Annexkirke, samt at

1844.

8. April.

de af bemeldte Gaarde hidtil svarende Tiender samt Lysetolde til Hovedkirken paa Hofteig ved første indtræffende Vacance i Sognekaldet maae henlægges fra Hovedkirken til Annexkirken paa Bru til dennes Vedligeholdelse, fra hvilken Tid Bønderne paa bemeldte Gaarde selvfølgelig ville være fritagne fra alt Pligtarbeide til Hovedkirken. — 2) at meerbemeldte Bønder maae paa Gaarden Bru anlægge en Kirkegaard, og paa samme begrave alle Lig fra de ommeldte fire Gaarde, samt at Annexkirken paa Bru, fra den Tid af at Kirkegaarden er anlagt, maa erholde Betaling for Begravelsessted paa samme. — 3) at det gjøres Sognepræsten i Hofteig til Pligt at forrette Gudstjeneste i Annexkirken paa Bru fire Gange om Aaret, mod at han for hver Gang han forretter Tjenesten, og til Erstatning af Reise-Omkostningerne, bør af de fire Gaardes Bønder nyde en Betaling af 20 Alen eller deres Værdie efter Capitelstaxt, hvorhos han for sig og Følgemand bør have frit Underhold paa Kirkestedet, dog at den fastsatte Betaling ikke skal gjelde for den nærværende Præst i Embedet, hvorimod denne, efter hans derom med Bønderne tidligere indgangne Akkord, for hver afholdt Gudstjeneste tilkommer en Betaling af 20 Fiske Landsviis, Reise-Omkostningerne heri iberegne. — 4) at saavel den nærværende Præst i Hofteig som hans Eftermænd i Embedet fremdeles skulle være berettigede til at oppebære den lovbefalede Betaling for alle de Extraværk, som de maatte forrette, og ligesaa vel af de respective fire Gaarde Lammefoder og Præstetiende, hvor samme bør ydes, som af de andre Gaarde i Sognet.

Derefter Du Dig allerund. haver at rette &c. —
Kjöbenhavn den 3. April 1844.

4. April.

Cancellie-Circulaire til samtlige Sysselmænd i Island og Byfogden i Reykjavik, ang. **Althingets Udsættelse** og de i **Anledning deraf föiende For-**

anstaltninger. Kbhvn den 4. April 1844. — 1844.

Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 1450—1472.

4. April.

Efter Emanationen af det allerhöieste Patent af 27. Septbr. f. A., hvorved det islandske Althing sammenkaldtes til Møde i Reikjavig den 4. Juli d. A., modtog Cancelliet fra samtlige Amtmænd i Island Beretninger, angaaende hvorvidt Forberedelserne til Valgene af Althingsmænd vare fremmede, og da det efter Indholdet af disse Beretninger maatte ansees uundgaaeligt nødvendigt at udsætte Althinget, blev det paa Collegiets derom nedlagte allerund. Forestilling, ved allerhöieste Resolution af 6. f. M. allern. bestemt, at Althinget skal udsættes til 4. Juli 1845, hvorefter det fornødne allerhöieste Patent desangaaende er udfærdiget, og overeensstemmende med de gjeldende Regler foranstaltet trykt i det islandske og danske Sprog.

Vel er det, ifølge senere nu modtagne Beretninger, ikke uantageligt, at Valgene ville kunne være endte forinden 4. Juli d. A., men da der ikke heri er fundet tilstrækkelig Anledning til nogen Forandring i den ovenanførte seneste allerhöieste Bestemmelse angaaende Althingets Berammelse, hvorom man Dags Dato har tilskrevet samtlige Amtmænd, og da man navnlig med Hensyn til den ved Isen forsinkede Skibsfart ikke med Sikkerhed tør stole paa, at Communicationen igjennem Amtet betimelig vil komme Dem tilhænde, saa skulde man, ved hoslagt at tilstille Dem et Antal Exemplarer af det nævnte allerhöieste Patent af 6. f. M., have Dem anmodet om, behageligen at drage Omsorg for, at dette suarest muligt bliver bragt til offentlig Kundskab i Deres Distrikt, og navnlig kommer de Althingsmænd, som maatte befinde sig i Distriktet, saa betimelig tilhænde, at deres Afreise til det tidligere berammede Althing med Sikkerhed kan forebygges, ligesom man ogsaa forventer, at De, saafremt der i Deres Nærhed i et andet Distrikt maatte være nogen Sysselmand eller

1844. Althingsmand, som De maatte have Formodning om ikke har modtaget noget Patent, vil foranledige, at nogle Exemplarer af dette, saasnart Leilighed dertil gives, blive ham tilstillede.

4. April.

Da det iøvrigt kunde være muligt, at der med Hensyn til et eller andet Valg kunde være indløbet saadanne Urigtigheder, at det, naar Althinget i sin Tid sammentræder, i Henhold til For. 8. Marts 1843 § 47 af Forsamlingen maatte blive annulleret, saa skulde man, saafremt dette maatte være Tilfældet i Deres Valgdistrikt, have Dem anmodet om at see at faa det berigtiget ved at formaae den valgte Althingsmand og Suppleant til selv at renoncere paa Valget, hvorefter da nyt Valg vil være at foretage.

Endelig maa man, i Henhold til hvad Hans Maje-stæt ved fornævnte allerhöieste Resolution af 6. f. M. tillige har paalagt dette Collegium, have Dem, som befalet Valgdirecteur, saavel som alle Andre, der have Forretninger i Anledning af Valgene, hvilke De vilde give det i saa Henseende fornødne Tilhold, indskjærpet, at de, Enhver for sit Vedkommende, ere ansvarlige for, at det dem paahvilende Arbeide fremmes saaledes, at Valgene i samtlige Valgdistrikter kunne være tilendebragte inden Udløbet af indeværende Aars September Maaned. — Det kongel. Danske Cancellie den 4. April 1844¹.

6. April.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det kongel. Rentekammer,

¹) Under samme Dato er Cancellie-Skrivelse af samme Indhold afgaaet til samtlige Amtmænd i Island. Canc. 8. Dep. Brevb. sst. — i en anden Skrivelse af s. D. til Amtmændene tilstilles dem Exemplarer af Patent 6. Marts 1844, angaaende Althingets Udsættelse; endelig anmodes Rentekammeret i en Skrivelse af s. D. om, at besørge Afsendelsen til de forskjellige Steder i Island. Canc. 8. Dep. Brevb. sst. 1446—1449.

ang. Udbetalinger til Latinskolens Fornødenheder. 1844.
 Khavn den 6. April 1844. — Univ. Direct. Copieb. 6. April.
 for 1844, Nr. 706.

Fra Stiftsövrigheden over Island har Directionen modtaget Underretning om, at Samme, foranlediget ved en Skrivelse fra det kgl. Rentekammer om, at Tilladel- sen til af Jordebogskassen at gjøre Forskud til den lærde Skoles Fornødenheder var at forstaae saaledes, at ikkun de ordinaire Udgifter til samme kunde for- skydes, men derimod ikke extraordinaire, saasom i An- ledning af Skolens Flytning m. v., med mindre Kam- merets specielle Tilladelse dertil meddeles, under 24. Decbr. f. A. har tilskrevet velbemeldte Collegium, at Stiftsövrigheden, for at ei Tiden til de fornødne Til- beredelser skulde spildes, har været nødsaget til i afgigte Efteraar at lade udføre Arbeider ved Sprængning og Flytning af Steen for 82 Rbd. 72 Sk., ligesom ogsaa mere af dette Arbeide, hvis Frostene tillader det, maa udføres til Foraaret förend Skibenes Ankomst, hvis- aarsag Stiftsövrigheden, næst at bemærke, at den har ladet bemeldte 82 Rbd. 72 Sk. anwise af Jordebogs- kassen og er nødt til samme Fremgangsmaade i Hen- seende til de i indeværende Foraar forestaaende Ud- gifter, herpaa har udbedet sig det kgl. Rentekammers Approbation.

Foranlediget heraf skulde Directionen tjenstl. have velbemeldte Collegium anmodet om, at Stiftsövrigheden, med Hensyn til at forbemeldte Arbeider for den is- landske Skole, ifölge de derom faldne kgl. Resolutioner, nu ikke kunne standses, maatte bemyndiges til at lade de omhandlede forestaaende og lignende Udgifter an- vise af den islandske Jordebogskasse, mod at dennes Udlæg hertil strax paa Anfordring refunderes af de Directionen underlagte Fonds. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 6. April 1844.

1844.

8. April.

**Reskript til det Danske Cancellie, ang. For-
dringer til Ansøgere om islandske Embeder om
Kjendskab til Landets Sprog.** Khavn den 8. April
1844. — Original i Canc. 3. Departem. Forestill. 1844,
Nr. 46^a. Et andet Original-Reskript til Rentek. i Rentek.
Relat. og Resol. Prot. 1844 B, Nr. 132. Ny Coll. Tid. 1844,
S. 335; Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 126. — Ny
Følagsrit IV, 168—171; Fjöltnir VII, 136—138.

Da det er Vor allerhöieste Villie, at Enhver, som
attraaer Ansættelse som Embedsmand paa Vort Land
Island, skal have erhvervet sig en saadan Færdighed
i dette Lands Sprog, at han i det mindste forstaaer det
og deri kan gjøre sig forstaaelig for de Indfødte, saa
ville Vi, at det paalægges de om Ansættelse dersteds
Ansøgende, at ledsage deres allerunderd. Andragender
med paalidelig Attest om deres Kjendskab til Landets
Sprog.

Thi har Vort Danske Cancellie at foranstalte og
iagttage det i saa Henseende for Sammes Vedkommende
Fornødne. — Befalende Eder Gud! Givet i Vor Resi-
dentsstad Kjøbenhavn den 8. April 1844.

9. April.

Cancellie - Circulaire til samtlige Amtmænd
i Danmark og Island, ang. **Jordemødres Anmeldelse
for Amtmændene m. v.** Khavn den 9. April 1844.
— Dette Cancellie - Circulaire anføres som publiceret i begge
Mula Sysselerne. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1844, Nr. 1545-1578;
Canc. 2. Dep. Brevb. 1844, Nr. 1210-1212. Original-Aftryk
som „Circulaire“, 2 Blade i 4te. Ny Coll. Tid. 1844, S. 430.
Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1844, S. 126.

Da det kgl. Sundheds-Collegium har andraget for
Cancelliet, at der jevnlig indløber Klager fra Distrikts-
læger over, at de ikke altid modtage den ved dette
Collegii Circulaire af 11. Marts 1820 paabudne Under-
retning om Distriktsjordemødrenes Beskikkelse og Af-
gang, finder man sig foranlediget til herved at ind-

skjærpe lagttagelsen af den i bemeldte Circulaire indeholdte Forskrift om, at saadan Meddelelse bør skee saavel til vedkommende Stifts- eller Landphysikus, som ogsaa til Distriktslægen paa Stedet.

Collegiet skulde derhos i Forbindelse med Ovenstaaende til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstligen melde, at der paa Andragende fra det kgl. Sundheds-Collegium endvidere er truffet Foranstaltning til, at der for Fremtiden bliver givet alle fra Fødsels- og Pleiestiftelsen her i Staden efter udholdt Examen afgaaende Jordemødre Tilhold om, at de, forinden de nedsætte sig for at praktisere uden offentlig Ansættelse, have at anmelde Saadant for vedkommende Amtmand og Stifts- eller Landphysikus, samt personligen at henvende sig til Underøvrigheden og Distriktslægen paa Stedet, for behørigen at legitimere sig som berettigede til at udøve Fødselshjælp. — Det kongl. Danske Cancellie den 9. April 1844.

1844.

9. April.

Kongelig Resolution angaaende **Thorshavns** 10. April.

Beseiling. Khavn den 10. April 1844. — I Rentekammerets Forestilling 9. April bemærkes, at Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet nu havde indsendt en Beretning om Handelens Gang paa Thorshavn i Norder-Thingøe Syssel, hvoraf fremgik, at man ingen skadelig Følge havde opdaget af den til Handel paa Stedet givne Tilladelse. Tilførelsen var ogsaa efterhaanden bleven forøget: nemlig:

1840	Tilførel	142	Tdr.	Fødevarer.	Retourværdi	1115	Rbd.
1841	do.	244	—	—	do.	2470	—
1842	do.	240	—	—	do.	3600	—
1843	do.	268	—	—	do.	3000	—

Det tegnede saaledes til, at Stedet paa denne Maade kunde blive nogenlunde forsynet, og Rentekammeret andrager derfor paa Forlængelse af den givne Tilladelse paa tre Aar. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1844 B, Nr. 138.

Vi tillade allern., at de Handlende paa Vapnesfjord og Raufarhavn for indeværende og de tvende næstpaafølgende Aar maae beseile Thorshavn under Norder-

1844. Thingøe Syssel i Island, og der drive Handel under de ved allerhøieste Resolution af 29. Mai 1839 fastsatte Betingelser. — Kjøbenhavn den 10. April 1844.

12. April. **Kongelig Resolution ang. Almanakkens Ud-givelse.** Khavn den 12. April 1844. — Derved bifaldes, at Universitetet endnu i tre Aar vedbliver at udgive Almanakken paa eget Forlag. Den islandske Almanak omtales ikke særskilt. — Univers. Dir. Forestill. 1844, Nr. 2504. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1844, S. 127; Selmers Universitets-Aarvog 1844, S. 41—48.

12. April. **Kongelig Resolution ang. Bestemmelse af Fonds til Latinskolens Fornødenheder.** Khavn den 12. April 1844. — Resolutionen er motiveret ved følgende Forestilling fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, dateret 12. April 1844.

„Det vil være i Deres Majestæts allernaad. Erindring, at, efter at den mangelfulde Tilstand, hvori den lærde Skole paa Island stedse havde befundet sig, og Tilveiebringelsen af de til en Forbedring af samme fornødne Pengemidler i en Række af Aar havde været Gjenstand for vidtløftige Forhandlinger mellem denne Direction og flere forskjellige Collegier og Autoriteter, indgik Directionen i Aaret 1841 med allerund. Forestilling om, at en Reform og Udvidelse af bemeldte Skole maatte foretages, og de hertil fornødne Tilskud til sammes hidtil hafte Resserer allern. forundes af de kgl. Finantser, hvorefter det behagede Deres Majestæt under 7. Juni i bemeldte Aar allern. at bifalde, at Skolen paa Bessestad forlægges til Reykjavik, og der indrettes efter en mere udvidet Plan i Forbindelse med et Seminarium til Uddannelse af Landets Geistlighed, samt lige allern. at paalægge Directionen at brevvexle med Finantsdeputationen angaaende Tilveiebringelsen af de hertil fornødne Omkostninger ved Udtælling af Skolens egne, i den islandske Jordebogkasse indestaaende, Renter tillige med videre bestemte aarlige Tilskud, hvorved det kunde tages under Overveielse, om ikke de islandske Collectpenges Overskud kunde anvendes til dette Formaal. Resultaterne af

de derefter anstillede nærmere Undersøgelser, deels angaaende 1844.
hvilke Ressourcer den islandske Skole for Tiden har, deels 12. April.

angaaende de Omkostninger, som ville være forbundne med
Iværksættelsen af den foreløbigen allernaad. bifaldte Reform af
Skolen, deels endelig angaaende hvorvidt noget Tilskud til
bemeldte Omkostninger kunde erholdes fra den allernaad. an-
tydede Kilde, har Directionen forelagt Deres Majestæt i en
allerund. Forestilling af 21. April f. A., i hvilken det er op-
lyst, at Skolens hele aarlige Indtægt i dens nærværende Til-
stand, efter at dens først til 31. Juli 1834 opgjorte Capital-
forraae, ifølge en senere modtagen Continuations-Opgjørelse,
og, paa Grund af den skete Udbetaling af et betydeligt Er-
statningskrav fra endeel Præstekald paa Nordlandet for tabte
Indkomster ved det iværksatte Salg af den forrige Holumske
Bispestols Gods, havde lidt en meget betydelig Formindskelse
— nu kan beregnes til 4512 Rbd. 14 Sk.

og den aarlige Udgift, herunder indbefattet
et Beløb af over 200 Rbd., som nu lige-
ledes aarlig maa betales i Erstatning til de
nysnævnte Præstekald, saavel som Biskop-
pens Gage 1200 Rbd., til ialt 6428 — 83 —
hvorefter fremkommer en aarlig Under-
balance af 1911 Rbd. 69 Sk.

at derimod de aarlige Udgifter til den projecterede, ved aller-
høistbemeldte Resolution af 7. Juni 1841 foreløbigen allern.
bifaldte nye Indretning af Skolen, og et dermed forbundet
høiere Institut, kunde calculeres at ville ud-
gjøre ialt 7856 Rbd. . Sk.
foruden Biakoppens Gage 1200 — . -
9056 Rbd. . Sk.

og da hertil alene havdes den ovennævnte
Indtægt 4512 — 14 —
vilde der altsaa være en aarlig Underba-
lance af 4548 Rbd. 82 Sk.
hvilken Underbalance endnu vilde forøges, hvis det skulde
blive nødvendigt at pensionere nogen af de nuværende Lærere
ved Skolen.

Fremdeles har Directionen i forbemeldte sin Forestilling
allerund. oplyst, at den nye Bygning, til hvis Opførelse tid-
ligere havde været calculeret en Sum af 12 à 14000 Rbd.,
efter de senere modtagne nærmere Underretninger og Tilbud,

1844. vilde, opført overensstemmende med en af Hofbygmester
 12. April. Etatsraad Koch forfattet Tegning, kunne have færdig paa
 Stedet for i det høieste 12000 Rbd.

Med Hensyn til den i fornævnte allerhøieste Resolution antydede Ressource for den nye Skoleindretning, ved nemlig dertil at anvende de saakaldte islandske Collectpenge, havde Directionen strax henvendt sig til Finantsdeputationen, og der ved modtaget Oplysning om, at der mellem Statsgjældsdirectionen og Rentekammeret føres en vel endnu uafgjort Brevvexling angaaende bemeldte Collectpenges Størrelse, hvorved imidlertid af forstnævnte Collegium var tilbudt, overensstemmende med en af samme fremlagt Opgjørelse, at udstede en 4 % rentebærende Obligation eller et Indskrivningsbeviis for en Sum af 18,878 Rbd. 51 Sk. Sølv, ligesom det var erkjendt, at de resterende Renter til 31. Decbr. 1840 udgjorde 6421 Rbd. 72 Sk. r. S. og 6418 Rbd. 49 Sk. Repræs., medens derimod det kgl. Rentekammer havde antaget, at Collectpengenes Beløb var betydeligt høiere. Angaaende hvorvidt enten Collectpengene eller nogle andre af Statsgjældsdirectionen paaviste Capitaler maatte kunne anvendes til Bedste for den islandske Skole, havde Directionen derefter henvendt sig til Rentekammeret, under hvis Administration disse Capitaler sorterede, og derfra modtaget Oplysning om, at der af de ommeldte Capitaler, foruden Collectpengene, alene kunde blive Spørgemaal om de saakaldte Meelbøders Capital; at der af Collectpengene, hvis Størrelse endnu ikke er bestemt, udredes en aarlig Pension af 700 Rbd., og at desuden deraf afholdes de Udgifter, som medgaae til den islandske Opmaaling, og som udgjøre en ei ubetydelig Sum aarlig; at Meelbødernes Capital og Renter ved en under 7. Decbr. 1842 afgiven kgl. Resolution var bestemt til en Sum, som gav i aarlig Rente 300 Rbd., hvorhos det var allern. bestemt, at forinden definitivt allerhøieste Bestemmelse blev afgivet angaaende Dispositionen over bemeldte Renter — som Rentekammeret havde allerund. foreslaaet at maatte anvendes til Havedyrkningens og Jordbrugets samt Haandværksdrifts Opkomst i Island — skulde denne Direction for Finantsdeputationen fremsætte de Grunde, der formentligen tale for bemeldte Meelbøders Anvendelse til Fordeel for den lærde Skole, og Finantsdeputationen derover yttre sig, hvorefter Sagen paany af det kgl. Rentekammer skal allerunderd. foredrages til nærmere allerhøieste Afgjørelse. Directionen bemærkede allerund., at den havde efterkommet dette aller-

høieste Paalæg og for Finantsdeputationen fremsat Grundene for sin Anskuelse, men ikke endnu modtaget bemeldte Deputations Ytringer over Sagen. 1844.
12. April.

Directionen havde, som den fremdeles allerund. bemærkede, saasnart den fra det kgl. Rentekammer havde modtaget den ovenberørte Continuations-Opgjørelse, samt Efterretning om Størrelsen af de nordlandske Præstekalds Erstatningskrav og den Afgang, der som Følge deraf vilde skee i Skolens Capitalformue og Fortøgelsen af dens aarlige Udgift, saavel som de yderligere Oplysninger om Omkostningerne ved det udvidede Skoleinstitut, strax henvendt sig til den kgl. Finantsdeputation angaaende de til Skolens Vedligeholdelse og Udvidelse fornødne Tilskud, men havde derpaa modtaget den Erklæring, at der fra den kgl. Finantskasse ligesaa lidet strax vilde kunne afgives noget Bidrag til den nye Skolebygningsopførelse, som i dette eller de nærmest paafølgende Aar noget-somhelst aarligt Bidrag til det islandske lærde Skolevæsens Fornødenheder, og at Deputationen alene kunde give Tilsagn om, paa Directionens nærmere Forlangende, at foranstalte anvist paa den islandske Jordebogskasse saa stort et aarligt Beløb til Skolens Udgifter, som Finantskassen igjen kan vente sig inden føie Tid refunderet. Ved denne Finantsdeputationens Erklæring, i Forbindelse med den Omstændighed, at det kgl. Rentekammer havde frasagt sig og overdraget til Directionen den af Samme hidtil førte Administration af den islandske Skoles Midler, uden tillige at paavise, hvor Skolens tvende betydeligste Indtægtskilder — det saakaldte Skalholtiske Æquivalent, 2500 Rbd. aarlig, og Renterne af dens Capitalformue — kunde hæves, men alene i denne Henseende henviist Directionen til Brevvexling med Finantsdeputationen og Statsgjældsdirectionen, hvoraf Følgen var bleven, at disse Indtægter ikke i det sidste Regnskabsaar var kommen Skolen tilgode, var endog opstaaet en tieblikkelig Forlegenhed derved, at Finantsdeputationen, for at erholde Tilbagebetaling af Jordebogkassens Udlæg for Skolen, havde tilbageholdt de Summer, som af Finantskassen tilkom de øvrige under Directionen sorterende Stiftelser, hvilke saaledes af den almindelige Skolefond havde maattet foreskydes.

Endelig har Directionen i sin oftnævnte allerund. Forestilling bemærket, at da Directionen, efter den nysnævnte Erklæring fra Finantsdeputationen, er afskaaret al Udsigt til enten strax eller i den nærmeste Fremtid at erholde noget

1844. Tilskud til den islandske Skoles Fornødenheder fra Finantskassen, vilde det nu komme i væsentlig Betragtning, om de fornødne Summer kunde tilstaaes Skolen af Collectpengenes og Meelbødernes Capital, hvilke, efter de Directionen meddelte Oplysninger, kunde beregnes til ialt c. 35000 Rbd., selv efter den mindre af Statsgjældsdirectionen vedtagne og erkjendte Opgjørelse af de Førstnævntes Beløb. Thi forsaavidt Finantsdeputationen havde henviist Directionen til de under dens egen Bestyrelse staaende Fonds, maatte Directionen gjentage, hvad tidligere flere Gange var fremhævet, deels at det under samtlige denne Sags Forhandlinger var fra alle Sider, navnlig ogsaa af selve Finantsdeputationen, paa det bestemteste erkjendt, at ikke den almindelige Skolefond, men selve Statskassen havde at tilskyde, hvad der efter Opgjørelsen af den islandske Skoles Formue vilde mangle i dens Fornødenheder, deels at det ialtfald var aldeles umuligt for den almindelige Skolefond at overtage nogetsomhelst Bidrag til Skolen paa Bessestad. Da det saaledes, dersom ikke de fornødne nye Ressourcer kunde anvises Skolen, vilde blive umuligt ei alene at iværksætte den allern. bifaldte Udvidelse af den islandske Skole i Forbindelse med et høiere Dannelses-Institut, men endog at vedligeholde Skolen i dens hidtilværende mangelfulde Tilstand, indstillede Directionen allerund.: om der foreløbigen maatte allern. anvises den islandske lærde Skole fra den kgl. Finantskasse de til dens Fornødenheder allerede fra den almindelige Skolefond foreskudte Summer, samt indtil videre det til Vedligeholdelse af Skolen for Tiden fornødne Tilskud af c. 1912 Rbd., samt om der endvidere maatte allern. tillægges bemeldte Skole, enten fra Finantskassen eller paa anden Maade, de forøgede Ressourcer, som behøves til Iværksættelsen af den ved allerhøieste Resolution af 7. Juni 1841 foreløbigen allern. bifaldte Forflyttelse af Skolen til Reykjavik og dens Reorganisation efter en udvidet Plan i Forbindelse med et høiere Dannelses-Institut for Landets Embedsmænd, nemlig til den nye Bygnings Opførelse indtil 12000 Rbd. og som aarligt Tilskud 4543 Rbd. 62 Sk.

Det behagede derefter Deres Majestæt under 21. April f. A. allern. at resolve saaledes:

„Efter at have ladet Os . . . [osv. see ovennævnte Resol. i denne Saml. XII, 581—582] . . . fremtidige Vedligeholdelse”.

Umiddelbart efter at Directionen havde modtaget denne Deres Majestæts allerhøieste Resolution, henvendte den sig til

Finantsministeren med Anmodning om at foranstalte, at saavel 1844.
de til den nye Bygnings Opførelse allernaad. tilstaaede 12000 12. April.
Rbd. kunde blive Directionen af Collectpengenes Beløb anviste
efterhaanden som de vilde behøves, som og de af den al-
mindelige Skolefond foreskudte Summer derfra snarest muligt
refunderede, og det til Skolens nuværende Udgifter bevilgede
Tilskud Directionen anvist. Directionen meddelte derhos Fi-
nantsministeren en nøiagtig Opgjørelse over det hele Beløb,
som af Skolefonden var foreskudt for den islandke Skole, og
da Aarsagen til at dette Beløb var opvoxet til den betydelige
Størrelse af over 7000 Rbd., for en stor Deel laa deri, at
Skolens tvende betydeligste Indtægtsposter, det Skalhølske
Æquivalent, 2500 Rbd. aarlig, og Renten af dens Capitalformue,
der efter de seneste Forandringer maatte beregnes til 40,944
Rbd. 25 Sk., ikke vare beregnede Skolen tilgode efter det
sidst aflagte Regnskab, udbad Directionen sig tillige Oplysning
om, hvor bemeldte tvende Skolen tilkommende Indtægter her-
efter kunde haves.

I Gjensvar herpaa modtog Directionen en Skrivelse fra
Finantsministeren af 24. Mai, hvori han bemærkede, at det af
den tidligere førte Brevvexling med Finantsdeputationen om
Sagen maatte være Directionen bekjendt, at man var i Uvished
om, hvorvidt nogen Deel af fornævnte Collectpenge vilde kunne
anvendes i det omtalte Öiemed, da Opgjørelsen af deres Status
endnu ikke havde kunnet tilendebringes ved Statsgjældsdirec-
tionens, og at det ligeledes var Directionen bekjendt, navnlig
af en Skrivelse fra det kgl. Rentekammer af December 1842,
at der heftede betydelige Forpligtelser paa Collectpengene,
navnlig til Finantskassen, saa at deres Anvendelse til For-
deel for det lærde Skolevæsen i Island maatte være afhængig
af, hvorvidt der ved den endelige Opgjørelse blev Noget til-
overs, da det ellers dog blev Finantskassen, som kom til at
udrede Midlerne til bemeldte Skolevæsens Reform, imod hvilket
imidlertid Finantsdeputationen under den første Brevvexling
paa det bestemteste havde udtalt sig. Finantsministeren be-
mærkede, at det ved en fra Rentekammeret just nu modtaget
Skrivelse var oplyst, at Collectpengenes ovenberørte Gjæld til
Finantserne beløber sig til c. 80,000 Rbd., og da den altsaa,
efter hvad foreløbigen tidligere er calculeret for Collectpengene,
neppe af disse vil kunne dækkes, existerede altsaa ikke den
Ressource, som Directionen i sin senest nedlagte allerunderd.
Forestilling havde, uden nærmere Brevvexling med Finants-

1844. deputationen og uden nærmere Underretning derfra, paa viist
 12. April. for Deres Majestæt til det islandske Skolevæsen, og hvorved
 den allerhöieste Resolution af 21. April var foranlediget.
 Under disse Omstændigheder — bemærkede Finantsministeren
 — var det en Selvfølge, at de Summer, som Directionen havde
 forlangt anviste af Collectpengene, ikke nu vilde kunne for-
 anstaltet udbetalte, da deraf ikkun yderligere Forvirring vilde
 opstaae og Finantserne paadrages Forpligtelser, som efter For-
 holdenes Beskaffenhed maae være dem uvedkommende. Indtil
 Collectpengenes Opgjørelse var tilendebragt — om hvis Paa-
 skyndelse Statsgjældsdirectionen var tilskrevet — vilde for-
 mentligen saaledes de videre Foranstaltninger fra Directionens
 Side med Hensyn til bemeldte Skole være at stille i Bero,
 med mindre den paa anden Maade og af Midler, henhørende
 under dens egen Ressort, forskaffede sig de fornødne Ressourcer;
 i ethvert Tilfælde maatte Finantsministeren paa det bestemteste
 yttre sig imod, at der i den omhandlede Anledning paadrages
 Finantserne nogensomhelst Forpligtelse eller Udgift, ligesom
 de ei heller kunde paatage sig at staae i Forskud for Mid-
 lerne. Finantsministeren tilfødte, at, naar Underretningen om
 Collectpengene meddeles fra Finantsbestyrelsen, vil Spørgs-
 maalet om Meelbødernes Anvendelse til Fordeel for det islandske
 Skolevæsen tillige blive besvaret.

I Directionens uopholdelig — under 27. Mai — afgivne
 Svar paa denne Finantsministerens Skrivelse bemærkede den
 foreløbigen, at den ikke af den forudgaaende Brevvexling
 havde været eller kunnet være bekjendt med, at der hvilede
 nogen Gjæld paa Collectpengene, da der navnlig i den af
 Finantsministeren paaberaabte Skrivelse fra Rentekammeret
 ikke var omtalt nogen Gjæld til Finantserne, men alene i Slut-
 ningen af Brevet i Forbigaaende berørt, at det overhovedet vilde
 beroe paa Udfaldet af den endnu ikke tilendebragte Brevvex-
 ling angaaende Collectpengene, om disses Capital vilde erholde
 nogetsomhelst Overskud over hvad der udfordres til Dækning
 af de paa samme allerede nu heftende Udgifter, hvorved
 Directionen ikke havde kunnet formode, at der kunde sigtes
 til Andet end de i en tidligere Skrivelse fra Rentekammeret
 omtalte Pensioner af 700 Rbd. og Omkostninger til den islandske
 Opmaaling, hvilke hidtil skulle være udredede af Collectpen-
 gene; men ligesom det ved Sagens Referat i det geheime
 Statsraad udtrykkelig havde været Gjenstand for Overveielser
 og var allerh. bestemt, at disse tvende Udgifter ikke kunde

være til Hinder for Collectpengenes Anvendelse til Fordeel for Bessastad lærde Skole, saaledes var der ogsaa ved en tidligere Skrivelse fra den kgl. Finantsdeputation meddeelt Directionen den Oplysning, at Statagjældsdirectionen havde erkjendt, at Collectpengenes Capital udgjorde 18,878 Rbd. 51 Sk. foruden resterende Renter til 31. Decbr. 1840: 6421 Rbd. 72 Sk. r. 8. og 6418 Rbd. 49 Sk. Repræs., og tilbudt for det førstnævnte Beløb at udstede en kgl. 4 % rentebærende Obligation eller at optage Summen i Indakrivningsprotokollerne, hvorved var bemærket, at efter den af det kongel. Rentekammer meddelte Opgjørelse skulde Beløbet af Collectpengene være betydeligt større, hvorimod der ligesaa lidet ved denne Leilighed var Tale om nogensomhelst paa Collectpengene hvilende Gjæld. Hvad angaaer den af Finantsministeren foreslaaede Udvei, at stille de videre Foranstaltninger med Hensyn til den islandske Skole i Bero, indtil en endelig Opgjørelse af Collectpengenes Status er tilveiebragt, bemærkede Directionen, at den allerede i Henhold til den udtrykkelige Befaling i allerh. Resolution af 21. April havde gjort Bestilling hos et Handelshus i Norge paa den nye Bygning til den lærde Skole i Reykjavik, og den saa sig saaledes ikke istand til nu at træde tilbage, hvilket desuden vilde staae i ligefrem Strid med den nysnævnte udtrykkelige allerh. Befaling til Directionen, at drage Omsorg for at Bygningen, det hurtigste Omstændighederne tillade det, forfærdiges og uden Ophold overføres til Island. Og da det aldeles ikke lod sig gjøre, at tilveiebringe de fornødne Ressourcer enten fra den almindelige Skolefond eller nogen anden af de under Directionen sorterende Stiftelser, som det ogsaa baade i den kgl. Resol. af 7. Juni 1841 og i nysnævnte Resol. af 21. April f. A. udtrykkeligen var forudsat, at Saadant ikke skal skee, anbefalede Directionen paa det Indstændigste til Finantsministeren paany at tage i Overveielse, om ikke de allernaad. befalede Ressourcer kunde tilveiebringes enten af Collectpengenes Capital eller paa anden Maade, og i modsat Fald allerunderd. at foredrage Sagen for Deres Majestæt til yderligere allerh. Afgjørelse, om Sagen angaaende Bessastad Skoles Forlæggelse til Reykjavik og Udvidelse maa sættes i Bero.

Directionen modtog herpaa Svar fra den kongl. Finantsdeputation, i hvilket denne deels søgte yderligere at godtgjøre, at Directionen, om end ikke af de under den ommeldte tidligere Correspondence meddelte Oplysninger og brugte Udtryk,

1844.

12. April.

1844. saa ialtfald fra et af dens Medlemmers tidligere Stilling i det
 12. April. kgl. Rentekammer, kunde og burde have været vidende om,
 at den ovennævnte Gjæld paahvilede Collectpengenes Capital,
 og saaledes ikke havde været berettiget til allerund. at an-
 drage om deres Anvendelse til Fordeel for Islands Skole, deels
 vedblev sin Vægning for at anwise de forlangte Summer, med
 den Bemærkning, at det maatte overlades Directionen uden
 Finantsernes Mellekomst at tilveiebringe de fornødne Midler
 til Udvidelsen af Bessastad Skole, ialtfald ved at lade dem fore-
 løbigen udbetale af de dens egen Bestyrelse underliggende Fonds.

Da Finantsbestyrelsen udtrykkelig har forlangt, at, saa-
 fremt Sagen paany bliver allerund. foredraget, den her om-
 meldte med Samme første Brevvexling^t derved maatte frem-
 lægges, skal Directionen ikke unnlade allerund. at vedlægge
 Deputationens sidstnævnte^o Skrivelse.

Denne Finantsbestyrelsens Vægning ved at anwise de i den
 allerh. Resol. af 21. April f. A. allern. tilstaaede Summer, i
 Forbindelse med at Finantsdeputationen ikke har villet fravige
 sin allerede tidligere, som allerund. bemærket, brugte Frem-
 gangsmaade, at tilbageholde de for den islandske Skole efter-
 haanden foreskudte Summer i de Tilskud, som fra Finantskassen
 udbetales til de andre under Directionen sorterende Stiftelser,
 havde naturligviis til Følge, at den almindelige Skolefond
 fremdeles har maattet staae i meget betydelige Forskud for
 den islandske Skole, og det paa samme Tid som denne i
 længere Tidsrum maatte savne sine ovennævnte to betydeligste
 Indtægtsposter, der paa Grund af de, som oven allerund. be-
 mærket, manglende Oplysninger, endnu stedse havdes tilgode
 i de selve Finantsbestyrelsen vedkommende Kasser. Direc-
 tionen har nemlig, uagtet talrige derom gjorte Erindringer,
 først for ganske nylig fra Finantsministeren modtaget de af
 ham i saa Henseende forlangte Oplysninger, hvilke han har
 meddeelt i en Skrivelse af 15. f. M., der tillige kan betragtes
 som Finantsministerens paa en i Finantsdeputationen foretagen
 fuldstændig Undersøgelse af hele den islandske Skoles oeco-
 nomiske Væsen og samtlige Forholde grundet endelig Er-
 klæring om, hvad og hvormeget der fra Finantsernes Side
 kan indrømmes Skolen, ligesom der i samme indeholdes yder-
 ligere Oplysninger og Bemærkninger angaaende Collectpengenes
 Status, saavel som de allern. befalede Yttringer fra Finants-
 deputationens Side med Hensyn til Anvendelsen af Meelbødernes
 Capital og Renter.

Finantsministeren bemærker, hvad først det saakaldte 1844.
 Skalholtake Æquivalent angaaer, at det ved kgl. Reskript af 12. April.
 29. April 1785 blev allern. bifaldet, at den Skalholtke Bispe-
 stols Jordegods maatte sælges og Kjøbesummerne inddrages i
 den kgl. Kasse, imod at en aarlig Sum i Penge blev fastsat
 til Biskoppens og Skolens Underholdning, hvilken Sum derhos
 bestemtes til 2500 Rd., som aarlig skulde udredes af den
 kgl. Kasse, saaledes at Biskoppen deraf skulde oppebære 1000
 Rd., de øvrige 1500 Rd. anvendes for Skolen. Bemeldte
 2500 Rd. vare ikke et midlertidigt, indtil Godset kunde faaes
 solgt, bevilget Tilskud af Statskassen, da de bleve optagne
 paa det saakaldte Civilreglement blandt andre Statsudgifter;
 de ansaaes følgelig heller ikke som Rente af nogen Statsgjæld,
 ligesom ingen Sum opførtes paa Gjældsreglementet i den om-
 handlede Anledning. Da det ovennævnte Beløb af 2500 Rd.,
 betragtet som Rente 4 %, svarer til en Capital paa 62,500
 Rd., medens det solgte Gods ikkun havde indbragt omtrent
 58,500 Rd., er der altsaa af Statskassen givet mere end fuld
 Erstatning for Kjøbesummerne. Efter det saaledes Anførte
 anseer Finantsministeren det for utvivlsomt, at Skolen i Is-
 land, naar de 2500 Rd. anvises aarligen af Finantskassen,
 intet Krav kan have paa at erholde nogen Capital udbetalt af
 Statskassen i Anledning af Salget af det Skalholtake Gods.

Ved kgl. Reskr. af 2. Oktbr. 1801 blev det dernæst be-
 stemt, at Bispestolen og Latinskolen paa Gaarden Holum skulde
 nedlægges, at der kun skulde være een Bispestol og een La-
 tinskole, og de Bispestolen og Skolen i Holum tilhørende
 Jorder afhændes. Realisationen af Jordegodset overdroges til
 Rentekammeret, som ved en kgl. Resol. af 2. Mai 1804 blev
 bemyndiget til i sin Tid, naar hele Godset var afhændet, at
 brevvekle med Finantscollegiet om, hvorledes en reglementeret
 Fond kunde bestemmes for den nye Skoles Indretning, saaledes
 at denne Fond paa den ene Side kunde blive tilstrækkelig til
 Indretningens fornødne Udgifter, og paa den anden Side ikke
 blive til Tab eller Byrde for den kgl. Kasse. Endvidere for-
 enede Finantscollegiet sig i Begyndelsen af 1806 med Kammeret
 om at lade de Summer, som behøvedes til at bestride Skolens
 Udgifter, foreskyde af den kgl. Kasse, indtil en Fond for den
 nye Skoles Indretning kunde, i Medhold af den ovennævnte
 allerh. Resolution, blive reglementeret, imod at de foreskudte
 Summer i sin Tid bleve refunderede fornævnte Kasse af Kjøbe-
 summerne for det Holumske Gods. Uagtet Godset snart blev

1844. for største Delen solgt, hengik en lang Række af Aar uden
 12. April. at der skete noget Skridt enten til en Opgjørelse over de indkomne Summer, eller til Bestemmelse af en reglementeret Fond for Skolen; men hvad denne i denne lange Tid brugte, blev udbetalt af den kgl. Kasse. Efter at denne Direction i 1832 havde gjort Bevægelse om at komme ud af Uvisheden om Skolens oeconomiske Status, blev dens Mellemværende med den kgl. Kasse af Biskoppen og af Landfogden opgjort paa aldeles forskjellig Maade, men Begge vare enige i at antage, at Skolens formentlige Krav maatte behandles som en rentebærende Capitalfordring paa Statskassen. Rentekammeret lod derefter udarbejde en udførlig Opgjørelse, nærmest med Hensyn til Realisationen af Holum Bispestols Jordegods, for hvilket Kjøbesummerne beregnedes at have i det Hele udgjort 72,138 Rd. 58 Sk., hvilken Sum betragtedes som Statsgjæld fra den Tid, Indbetalingerne vare præsterede, og belastedes den kgl. Kasse deraf aarligen 4 % Rente. Efter en videre Udførelse af denne Opgjørelse, der sluttedes med 31. Juli 1834, bliver det endelige Resultat til 31. Juli 1841, da Rentekammerets Administration af Skolens oeconomiske Anliggender ophørte, at den til bemeldte Tid havde en Fordring af 46,671 Rbd. 49 Sk. som en 4 % rentebærende Statsgjæld, i hvilken Sum dog kommer til Afgang de i Aaret 1842 anviste Erstatningssummer til de islandske Præstekald paa Nordlandet af 5727 Rbd. 24 Sk.

Efter Finantsministerens Formening lader der sig imidlertid, mod denne Maade at behandle Sagen paa, Adskilligt erindre. Ifølge den ovennævnte Resolution af 1804 skulde der dannes en Fond for Skolen af Kjøbesummerne for det Holumske Gods, men som ikke maatte blive til Byrde eller Tab for den kgl. Kasse, og hvad denne foreskød til Skolens Udgifter, skulde derfor efter Bestemmelsen i 1806 igjen refunderes af Kjøbesummerne; at disse skulde indbetales i Statskassen for at gaae over til Statsgjæld, der blev at forrente, naar en endelig Opgjørelse havde fundet Sted, er intetsteds bestemt, og Hensigten af Resolutionen af 1804 kan formentligen ei antages at have været nogen anden, end at give Skolen et tilstrækkeligt Æquivalent for de Holumske Kjøbesummer eller en reglementeret Fond, et reglementeret Annuum, i Lighed med hvad der var bleven bestemt for Realisationen af den Skalholske Bispestols Gods; har der nu ikke været eller kunnet være Spørgsmaal om noget Gjælds-

forhold mellem den kgl. Kasse og Skolen i Anledning af det 1844.
Skalholtke Gods, kan der heller ikke derom være Tale ved 12. April.
Realisationen af det Holumske Gods. Derimod har Skolen

vistnok et retmæssigt Krav paa at faae endeligen bestemt, hvor stor den ved kgl. Resol. af 1804 tilsagte reglementerede Fond skal være, og naar denne, uden Hensyn til alt aildigere Mellemværende med den kgl. Kasse, bestemmes til 4 % Rente af de 72,000 Rd., som Kjøbesummerne beregnedes at have udgjort den 31. Juli 1834, altsaa til 2880 Rbd. aarlig, erholder den formentligen mere end tilstrækkeligt Æquivalent for, hvad der for det Holumske Gods er indfyldt i Statskassen. Af det Foranførte følger, at Finantsministeren antager, at ethvert Krav, som den islandske Skole kan have til Statskassen i Anledning af sammes bortsolgte Gods, skeer Fyldest, naar der aarlig af Finantskassen anvises samme:

for det Skalholtke Gods det ved Reskr. af 1785	
bestemte Æquivalent	2500 Rbd.
— Holumske Gods	2880 —
som beregnet 4 % Rente af de til 31. Juli 1834	
opgjorte Kjøbesummer c. 72000 Rbd.	

er ialt 5380 Rbd.

Af denne Sum, som Finantsministeren tilbyder fra 1. Juli 1844 at lade udbetale som Tillæg til den Sum af 6138 Rbd. 88 Sk., som Finantserne aarlig have at erlægge til det lærde Skolevæsen, maatte fra samme Tid afholdes de ved Reskriptet af 1785 Biskoppen tillagte 1000 Rd., samt det ham ved aildigere Reskript af 2. Oktbr. 1801 tilstaaede Tillæg af 200 Rd., hvorimod Biskoppens aildigere Gagetillæg af 800 Rbd. udredes ligesom andre Gager til Overövrighedspersonerne i Island paa samme Maade som hidtil, nemlig af den islandske Jordebogskasse.

En yderligere Begrundelse af dette Forslag har Finantsministeren hentet fra den Betragtning, at, da Island ikke er istand til ved egne Indtægter at dække sine Udgifter, men stadigen har behövet Tilskud af den almindelige Statskasse, vilde det blot forrykke Sagens sande Status og være en Illusion, naar man vilde hæve Underbalancen ved at erklære Udgifter, der virkelig finde Sted til Islands eget Tarv, for at være Island eller dets finantsielle Status uvedkommende; men dette vilde tildeels blive Tilfældet, naar det Holumske Æquivalent ei skulde ansees som en Udgift, Statskassen udreder til Islands Bedste, men som Rente af en fingeret Statsgjæld. Er

1844. det afgjort, at Realisations-Beløbet for det Holumske ligesom
 12. April. for det Skalholske Gods er medgaaet eller forbrugt til Islands
 egne løbende Udgifter, uden at Island har givet Statskassen
 noget Overskud, men tvertimod krævet yderligere Tilskud, da
 synes Island ikke med nogen Grund af Billighed at kunne
 gjøre Krav paa, at Statskassen alligevel skal restituere hiint
 Realisationsbeløb ved at tilsvare det som Statsgjæld, hvilket
 vilde være ligesaa ubilligt, som om Statskassen vilde fordre,
 at Island, foruden herefter at dække sine løbende Udgifter,
 skulde tilsvare som en særlig Gjæld den Underbalance, der i
 de forløbne Aar har fundet Sted ved dets Administration.
 Langt naturligere synes det, at betragte Forholdene som de
 virkelig ere. Realisationsbeløbet for det inddragne Bispestols-
 Gods er forbrugt til Islands egne Udgifter, uden at have givet
 noget Overskud, om hvis Indbetaling i den kgl. Kasse til Forrent-
 ning der kunde være Spørgsmaal. Skolen har intet Krav paa Capi-
 talen, men alene paa et aarligt Æquivalent for samme. Naar
 da dette, ligesom det i sin Tid er definitivt bestemt for det
 Skalholske Gods, nu bestemmes for det Holumske Gods paa
 en lignende Maade af Finantskassen, har formentligen Island,
 og navnlig den dets Skole, opnaaet Alt, hvad der kan fordres,
 og naar dette sidste Æquivalent fastsættes til Renten af de
 Kjøbesummer, som Godset er opgivet at have indbragt, uden
 Hensyn til Skolens sildigere Indtægter og Udgifter, hvorved
 netop Kjøbesummerne ansættes til c. 21000 Rbd. mere, end
 de i Opgjørelsen ere antagne at udgjøre til Rest, antager Fi-
 nantsministeren, at det upaatvivlelig maa erkjendes, at der fra
 Finantsernes Side, med Opoffrelse af en betydelig Sum, der
 endog af Rentekammeret anslaaes til c. 47000 Rbd., naar Renter
 af Forskudene til Skolen beregnes fra 11. Juni 1834 til 11. Juni
 1844, gives mere end fuldkommen Fyldestgjørelse for Alt hvad
 der kunde paaligge dem at tilsvare i Anledning af de indbe-
 talte og til Islands Tarv i det Hele anvendte Kjøbesummer for
 det omhandlede Gods. Men deraf, at Finantserne forpligtedes
 til at indbetale de ovennævnte 5880 Rbd. aarlig fra 1. Juli
 1844 at regne, bemærker Finantsministeren, maatte da og
 følge, at ethvert videre Krav paa dem frafaldes, ogsaa med
 Hensyn til de enkelte endnu ei afhændede Dele af det Skal-
 holske Bispegods og Tiender, imod at der strax anvises Di-
 rectionen hvad der til Fyldestgjørelse for Udlæg i Anledning
 af det islandske Skolevæsen, siden det i det Hele gik over
 under denne Directions Administration, er bleven tilbageholdt

af de Annua, der af Finantskassen tilkomme de under den sorterende Stiftelser. Finantsministeren bemærker, at de Smaasummer, der aarligen skulde udredes af den islandske Skoles Midler, nemlig til Postindretningen paa Island 14 Rbd. 28 Sk., og til det islandake Medicinalvæsen 68 Rbd. 72 Sk., formentligen rettest kunde overtages af Jordebogskassen, der afholder de øvrige Udgifter i forberørte Anledning.

1844.

12. April.

Endelig har Finantsministeren meddeelt, at det af de Akter, som ved Sagens Behandling i Finantserne have været til Benyttelse, synes at fremgaae, at Skolen har under Sjællands Bispestols Bestyrelse staaende en Sum af 1700 Rbd. i Statskassen, ligesom den og skal eie en Sum af 3919 Rd. 21 Sk. i Kroner, hvorom nærmere Oplysning maatte søges hos det kgl. Danske Cancellie; angaaende hvilke tvende Fordringer Directionen ikke hidtil har haft nogen Kundskab, da derom Intet er blevet den meddeelt af det kgl. Rentekammer, hverken ved Opgjørelsen eller ved Administrationens Overgang til Directionen.

Hvad dernæst angaaer Spørgsmaalet om Anvendelsen dels af Meelbødernes, dels af Collectpengenes Capital og Renter til Fordeel for den islandske Skole, har Finantsministeren med Hensyn til de Førstnævnte bemærket, at deres Capital med en Tilvæxt af capitaliserede Renter nu udgjør 7500 Rbd. Sølvi kgl. 4 % rentebærende Obligationer, foruden et tilbageblevet Overskud af Renterne. Med Hensyn til Anvendelsen af bemeldte Meelbøder for den lærde Skole, hvorom Directionen — som ovenfor allerund. berørt — efter at det kgl. Rentekammer havde allerund. andraget paa, at Meelbødernes Renter maatte anvendes til Havedyrknings, Jordbrugs og Haandværksdrifts Fremme i Island — ifølge allerhöieste Befaling havde fremsat sine Bemærkninger for den kgl. Finantsdeputation i en Skrivelse af 31. Decbr. 1842, har Finantsministeren, efter Conference med bemeldte Finantsdeputation, meddeelt sine Ytringer i saa Henseende. Directionen havde i sin ovennævnte Skrivelse udviklet, hvorledes den islandske Skole, efter de locale Omstændigheder, har en langt vigtigere Betydning for hiint Land, end de lærde Skoler i Danmark eller i andre Lande, hvor tillige haves Universiteter eller høiere Underviisningsanstalter, idet den lærde Skole paa Island for en stor Deel tillige træder istedetfor Høiskole; at den desuagtet nu staaer ikke ubetydeligt under de andre lærde Skoler; at den derfor nu trænger til den paatænkte gennemgribende Reform,

1844. og at der ikke let skal kunne paavises nogen anden til Islands
 12. April. Vel sigtende Foranstaltning, der i umiddelbar Vigtighed kan
 sættes ved Siden af denne. Naar der derfor er opstaaet Spørgs-
 maal om, for en Capital, der har sin Oprindelse fra et selve
 Landet vedkommende Anliggende, at finde en anden til Islands
 Vel sigtende Anvendelse end den, hvortil denne Capital op-
 rindelig har været bestemt, forment Directionen, at et bedre
 Valg ikke kunde træffes, end derved at bidrage til at afhjælpe
 Savnet af en hensigtsvarende Underviisningsanstalt, og an-
 saaes dette for at ville være en ulige gavnligere Anvendelse
 for Landet, end den ovenfor berørte, af Rentekammeret paa-
 tænkte.

Finantsministeren ytrer nu angaaende dette Anliggende, at efter hvad der er bragt i Erfaring, var den oprindelige Bestemmelse med de islandske Meelböder, 4400 Rd., at de skulde anlægges som en Fond til Islands almindelige Bedste, og in specie til Landbrugets Forbedring, samt i andre Maader til Landets Opkomst, deriblandt til Indkjøb af Sædekorn og Havefrø. Paa saadan Maade blev derpaa i en Række af Aar, i Medhold af allerh. Resolutioner, disponeret over Meelböder-
 nes Renter, dog ikke længere end til Aaret 1812. Efter at Spørgsmaalet om Meelbödernes Status nu har fundet endelig Afgjørelse, har det kgl. Rentekammer i Skrivelse til Finantsdeputationen udtalt sig for den Mening, at Capitalen, saaledes som fra først af har været bestemt, bør conserveres, og at Renten at samme bør anvendes tildeels efter de tidligere vedtagne Regler, da de Udgifter, som derved dækkes, og som dog ikke for Eftertiden kunne undgaaes, vilde, dersom Capitalen gaves anden Anvendelse, falde Finantkassen til Byrde, hvoraf altsaa vilde følge, at Indvilgelsen af Meelbödernes Anvendelse til Fordeel for Islands lærde Skolevæsen maatte ansees som Indvilgelsen af et aarligt Tilskud fra Finantserne. Der er altsaa, efter hvad Finantsministeren bemærker, ikke Spørgsmaal fra Kammerets Side om Meelbödernes Renters Anvendelse i et andet end det oprindelig bestemte Öiemed, men ikkun om en Udvidelse deraf til beslægtede Öiemed. Naar Kammeret nu anseer det for nødvendigt, at Meelbödernes Capital til Opnaelsen af denne Hensigt conserveres, eftersom ellers Tilskud maatte skee af Finantkassen, men denne Direction paa den anden Side betragter Vigtigheden af den lærde Skoles Organisation i Island som et langt vigtigere Anliggende for Landet, end den hidtil gjorte Anvendelse af forberørte Renter, da har Finants-

deputationen ikke villet indlade sig paa en Afgjørelse af de 1844.
forskjellige Anskuelser, men troet at maatte overlade disse til 12. April.
Deres Majestæts allerhöieste Bedømmelse. Det er derfor alene
med Hensyn til det kgl. Rentekammers Yttring om et eventuel
Tilskud af Finanskassen eller den islandske Jordebogskasse
bemærket, at det er allern. befalet at tage under Overveielse,
hvorledes den Underbalance for Islands Jordebogskasse,
der er lig et Tilskud af Finanskassen, kunde være at hæve.
Og med Hensyn til de af Directionen saa stærkt udhøvede
Grunde for dens Mening om Meelbødernes Anvendelse, kan
det vistnok med Föie erindres, at de ligesaa meget tale for,
at de Ressourcer, der maatte mangle for at udføre den be-
falede Reform af det lærde Skolevæsen i Island, søges der,
hvor de nærmest ere at finde, nemlig i de Midler, som sortere
under Directionen selv. At det lærde Skolevæsen ikke efter
Directionens Forklaring er istand til at afsee det Fornödne i
hiint Öiemed, kan ingen virkelig Hindring være, thi de övrige
Stiftelser, der have Videnskabelighed og Undervisningsvæsenets
Fremme til Formaal, ville formentligen kunne afgive den for-
nödne Capital paa en eller anden Maade, og det kan, efter
Deputationens Mening, ingen Tvivl være underkastet, at disse
Stiftelser efter deres Bestemmelse ere langt nærmere til at be-
fordre et videnskabeligt Instituts hensigtsmæssige Organisation,
end den almindelige Statskasse, til hvilken gjøres saa mang-
foldige Krav ved forskjellige Leiligheder, hvor aldeles ingen
andre Ressourcer have, hvorfor og den forlangte Bistand
mangen Gang maa nægtes.

I Henseende til Collectpengene bemærker Finantsmini-
steren, at det vel havde været ønskeligt, om den Differents nu
var bleven löst, som finder Sted mellem det kgl. Rentekammers
og Statsgjældsdirectionens Opgjørelse af Collectpengenes Stör-
relse, idet hiint angiver dem til Capital 28,049 Rbd. 88 Sk.
og Renter (indtil 11. Decembr. 1841) 27,568 Rbd. 85 Sk.,
denne derimod til Capital 13,378 Rbd. 51 Sk. og Renter (indtil
11. Decbr. 1843) 14,340 Rbd. 66 Sk. Men med Hensyn til
den af Directionen udvirkede allerhöieste Resolution af 21. April
f. A. om, at der af Collectpengene skulde udredes 12000 Rbd.
til Opførelsen af den nye Skolebygning i Reykjavik, turde Op-
gjørelsens Resultat dog blive af mindre Betydning. Finants-
kassen har nemlig et Krav paa Erstatning af Collectpengene
for Udlæg, til Beløb ialt c. 30,000 Rbd. efter Rentekammerets
Opgivende. Bliver nu sidstnævnte Collegiums Opgjørelse af

1844.

12. April.

Collectpengenes Størrelse taget tilfølg, da kan vel hiint Udlæg deraf blive refunderet, men skulde de 12,000 Rbd. til Skolen derefter udredes af det Tilbageblivende, vil Restcapitalen vorde saa ubetydelig, at Renterne ei kunne strække til at afholde de paa Collectpengene hvilende aarlige Udgifter, navnlig til Opmaalingen af Island, der medtager over 2000 Rbd. aarlig, hvoraf 700 Rbd. i Vartpenge og Resten i Udgifter til Korterne, af hvilke endnu kun Nr. 1, over en af Landets Fjerdinger, er udkommet. Følges derimod Statsgjældsdirectionens Opgjørelse, da vilde Capital og Renter tilsammen ikke engang kunne dække Finantsernes Forskud; der ville savnes Røssourcer til Opmaalings-Udgifterne, og der kan da allermindst blive Spørgsmaal om at afgive en Capital til det islandske Skolevæsen. Medens den definitive Opgjørelse af Collectpengenes Status først bliver mulig efter Tilendebringelsen af Brevvexlingen derom mellem de tvende ovennævnte Collegier, vil det altsaa, bemærker Finantsministeren, ifølge det Foranstaltninger, den maatte troe at burde føie i Anledning af de manglende Røssourcers Tilveiebringelse for fornævnte Skolevæsen, og navnlig til den nye Skolebygning. At der direkte af Finantskassen ikke, efter Forholdenes Beskaffenhed, vil kunne gives noget Tilskud hertil, er gjentagne Gange udtalt for Directionen fra Finantsbestyrelsens Side, og hertil maa Finantsministeren ogsaa nu aldeles henholde sig.

Efter saaledes at have allerund. anført Indholdet af denne Finantsministerens Skrivelse og de derved meddelte endelige Erklæringer og Tilbud fra Finantsbestyrelsens Side med Hensyn til den islandske Skoles tilgodehavende Fordringer paa Statskassen og forventede yderligere Tilskud fra samme, samt Oplysninger og Ytringer angaaende Meelbødernes og Collectpengenes Capitaler, skal Directionen nu tillade sig i lige Underdanighed at fremsætte sine Bemærkninger angaaende ethvert af de af Finantsministeren omtalte Punkter og angaaende Sagen i det Hele.

Foreløbigen skal Directionen allerunderd. bemærke, at den ikke har dristet sig til at tilsidesætte den i Deres Majestæts ovenanførte allerhøieste Resolution af 21. April f. A. indeholdte udtrykkelige Befaling, at drage Omsorg for, at den nye Bygning for det udvidede Skoleinstitut, saa hurtigt Omstændighederne tillade det, forfærdiges og overføres til Island, men derimod, som allerede oven allerunderd. berørt, overensstem-

mende med allerhøistbemeldte Resolution gjort Bestilling paa 1844.
 Bygningen hos et Directionen for Soliditet og Paalidelighed 12. April.
 anbefalet Handelshuus i Norge, med hvilket derefter den fornødne Contract er oprettet angaaende Bygningens Udførelse paa den i Directionens tidligere allerund. Forestilling angivne Maade og med de i allerh. Resol. af 21. April f. A. befalede Modificationer, saaledes at Bygningen skal være færdig tidlig i indeværende Foraar og besørges transporteret til Island og der opsat, alt for en saadan Betaling, at de i allerhøistbemeldte Resolution som Maximum tilstaaede 12000 Rbd. til Bygningens Forfærdigelse, Transport og Opsættelse i fuldfærdig Stand, med alle dertil forberedende og iøvrigt hørende Arbeider, forhaabentlig ikke ville blive overskredne. Directionen har ogsaa i Vinterens Løb modtaget Underretning om, at Bygningen vilde blive færdig til Afskibning med første aabne Vande, og den tør saaledes nu med hver Postdag imødesee Efterretningen om, at Bygningen virkelig er afskibet, hvorefter da, ifølge det Stipulerede, den hele Betaling for Bygningens Forfærdigelse og Transport bliver strax at erlægge. Directionen har ligeledes anmodet Stiftsøvrigheden, at lade foretage alle de fornødne Forberedelser med Pladsens Planering m. v., saaledes at saavidt muligt ved Bygningens Ankomst Intet vil være til Hinder for dens Opsættelse paa den allern. bifaldte Plads, saa at der saaledes, saavidt Directionen skjønner, Intet kunde være i Veien for at Bygningen kunde tages i Brug, og derved den nye Indretning træde i Virksomhed endnu i dette Aar.

Fremdeles bemærkes allerunderd., at Directionen, for at kunne med desto større Sikkerhed anstille de fornødne Calculer angaaende Skolens fremtidige Fornødenheder i dens eventuelle udvidede og forbedrede Tilstand, hvorover et Budget, overensstemmende med oftnævnte allerh. Resolution af 21. April f. A. bliver Deres Majestæt at forelægge, har afledret Stiftsøvrigheden yderligere Erklæring, angaaende hvorvidt de tidligere calculerede Udgifter for det udvidede Institut nøligen kunde i enkelte Poster ansees at være for lavt anstaaede, og hvorvidt nogen ny Oplysning om Skolens finansielle Forfatning kunde meddeles, hvorefter Stiftsøvrigheden har yttret den Formening, at nogle af de til Gageringen for Lærerpersonalet ved Skolen og det paatænkte høiere Institut meget maatte ønskes at kunne ansættes til nogle 100 Rbd.

1844. 12. April. høiere, hvorved saaledes, ifald disse Forslag skulde tages til Følge, den til Udgifterne calculerede Sum vilde blive i det Hele at forhøie med 6 til 800 Rbd.. — Ligeledes har Stiftsøvrigheden yttret — hvilket ogsaa Directionen i sin tidligere i forrige Aar nedlagte allerund. Forestilling har berørt — at det neppe vil kunne undgaaes ved Iværksættelsen af Skolens Reorganisation, at lade nogle af de nuværende Lærere afgaae paa Vartpenge, og det er saaledes sandsynligt, at der til den tidligere Calcule, hvori en saadan Udgift ikke er optaget, vil for de nærmeste — maaskee endog en længere Række af Aar — blive at tillægge en ei ubetydelig Sum aarlig. Men selv uden Hensyn til denne eventuelle og temporaire Udgift vil nu, dersom Stiftsøvrighedens Forslag om nogen Forhøielse i Gagerne skal tages tilfølgende, den tidligere, som oven allerunderd. anført, beregnede Totaludgift for det udvidede Institut, af ialt 7856 Rbd., være at forhøie til 8700 Rbd.

Efter at man ved Finantsministerens ovenanførte Skrivelse har modtaget Finantsbestyrelsens endelige Erklæring om, hvilke Summer Samme er villig til at lade aarligen udbetale til den islandske Skole, kan saaledes nu en nøiagtigere Calcule anstilles over, hvilke Tilskud Skolen derefter endnu vil behøve, dels for at kunne bestaae i sin nuværende ufuldkomne Forfatning, dels for at den paatænkte og allern. bifaldte forbedrede og udvidede Tilstand af Skoleinstituttet kan iværksettes. Da Finantsbestyrelsen, som allerunderd. anført, har tilbudt, istedetfor Renten af den ved Rentekammerets Opgjørelser beregnede Capitalfordring, som efter dennes senere Formindskelser ikke kunde beregnes høiere end til 1638 Rbd., at lade udbetale et Annum af 2880 Rbd. foruden det Skolen hidtil udbetalte Skalhølske Æquivalent af 2500 Rbd., opstaaer derved en Indtægtsforøgelse af 1242 Rbd., og da Skolen ifølge Finantsministerens Skrivelse herefter vil blive fritaget for de til Postindretningen og Medicinalindretningen i Island hidtil erlagte mindre Summer af ialt 78 Rbd. 4 Sk., bliver altsaa dette Beløb at fradrage den calculerede Udgift. Ifølge heraf ville de i Directionens allerund. Forestilling af forrige Aar anførte calculerede Indtægts- og Udgiftsummer, i Overeensstemmelse med vedlagte Oversigter, blive at forandre saaledes:

Skolens Indtægt i dens nuværende Tilstand	6127 Rbd. 10 Sk.
— Udgift	6810 — 76 —
	altsaa Underbalance 183 Rbd. 66 Sk.

dens Indtægt i dens udvidede Tilstand . . 6127 Rbd. 10 Sk.
 — Udgift med Tillæg af de af Stiftsøvrig-
 heden foreslaaede Gageforhøielser,
 men foruden Biskoppens Gage . . 8700 — . —

1844.

12. April.

altsaa Underbalance 2572 Rbd. 86 Sk.

Der vil saaledes, for at kunne iværksætte den allern. be-
 falede Reorganisation og Udvidelse af Skolen, behøves, foruden
 de til Bygningen beregnede 12000 Rbd. engang for alle, endnu
 et aarligt Tilskud af c. 2600 Rbd., og for at kunne vedlige-
 holde Skolen i dens hidtilværende høist mangelfulde og util-
 fredsstillende Forfatning, et aarligt Tilskud af c. 200 Rbd.,
 medens bemeldte Tilskudssummer i forrige Aar bleve bereg-
 nede til respective 4548 Rbd. 82 Sk. og 1911 Rbd. 69 Sk.;
 dog maa bemærkes, at herved endnu ikke er beregnet, hvad
 der til de eventuelle Pensioner maatte vorde fornødent.

Hvad nu angaaer de af Finantsministeren fremsatte For-
 slag eller Tilbud om et Arrangement af den islandske Skoles
 Mellemværende med den kgl. Kasse, hidrørende fra den tid-
 ligere Forbindelse mellem Skolen og Bispestolene paa Island,
 og den skete Afhændelse af de begge Bispestolene tillagte
 Godser, og navnlig hans Tilbud, at ville, istedetfor Renten
 af den Skolen ifølge de skete Opgjørelser formentligen tilkom-
 mende, fra Salget af den Holumske Bispestols Gods hidrørende
 Capitalfordring paa den kgl. Kasse, indrømme Skolen et be-
 stemt Annuum fra Finantserne, paa samme Maade som alle-
 rede forlængst er bestemt med Hensyn til Vederlaget for det
 Skalhølske Gods, da kan Directionen, især med Hensyn til,
 at dette Annuum vil blive ansat efter Størrelsen af den hele
 Kjøbesum, som ved Godsets Salg er indkommet, uden Hen-
 syn til den i Opgjørelserne beregnede Afgang i bemeldte Kjøbe-
 summer, altsaa med betydelig Fordeel for Skolen, aldeles ikke
 fra sin Side have Noget mod en saadan Afgjørelse af Sagen
 at erindre, og Directionen kan ikke Andet end erkjende den
 Liberalitet, hvormed Finantsbestyrelsen i Henseende til dette
 Punkt er kommet Skolen imøde. Directionen skal saa meget
 mindre indlade sig paa en Undersøgelse af, hvorvidt muligen
 Noget kunde indvendes mod de af Finantsministeren anførte
 Grunde for, at Skolens Fordring ikke bør betragtes som Stats-
 gjæld, men som en Finantskassen paahvilende aarlig Byrde
 til Fordeel for Skolen, som Directionen aldrig har forlangt
 nogen Udbetaling af den formentlige Capitalfordring, men

1844. alene ønsket at Renterne af denne, ligesom tidligere under
 12. April. Rentekammerets Administration, maatte blive anviste til Dæk-
 ning af Skolens aarlige Fornødenheder, hvilket maatte synes
 at være den hensigtsmæssigste Fremgangsmaade. Iøvrigt kan
 Directionen dog ikke herved tilbageholde den Bemærkning,
 at naar Finantsministeren blandt andre Grunde, der forment-
 ligen tale for at betragte den islandske Skoles Fordring paa
 Æquivalent for det bortsolgte Holumske Gods ikke som en
 Statsgjæld, men som en Finantserne paahvilende Byrde, an-
 fører den Omstændighed, at man, ved at betragte den som
 Statsgjæld, tildeels vilde forrykke Forholdet til den kgl. Kasse,
 derved at endeel af den Underbalance, som nu hidrører fra
 de Island vedkommende Indtægter og Udgifter, og som iøvrigt
 ifølge en kgl. Resol. skal saavidt muligt søges hævet, vilde
 som særlig Statsgjæld blive adskilt fra den øvrige Deel og
 saaledes blive Finantskassen uvedkommende, da synes det ikke
 at være aldeles consequent, at den Forøgelse i Underbalancen,
 som hidrører fra Skolens Udvidelse, skulde adskilles fra al
 den anden Underbalance og overføres fra Finantserne paa se-
 parate Fonds, der ikke staae og aldrig nogensinde have staaet
 i ringeste Forbindelse med Island.

Med Hensyn til Størrelsen af Æquivalentet, da er det
 vistnok saa, at der i Reskr. af 1804 fastsættes, at der skal
 reglementeres en Fond for den nye Skoles Indretning, saaledes
 at denne ikke bliver til Tab eller Byrde for den kgl. Kasse,
 men paa den anden Side fastsætter det samme Reskr. ogsaa,
 at denne Fond skal bestemmes saaledes, at den kan blive til-
 strækkelig til Indretningens fornødne Udgifter; og med ligesaa
 megen Føie som nu Finantsministeren har holdt sig til den
 førstnævnte Deel af Reskriptets Bestemmelse, med ligesaa
 megen Føie kan man vistnok ogsaa holde sig til den sidst-
 nævnte, som paa det tydeligste viser, at det har været Re-
 gjeringens Hensigt, at der skulde forskaffes Skolen de fornødne
 Fonds til dens forbedrede Indretning, og at disse, dersom
 Proventet af de solgte Bispestolsgodser ikke hertil skulde være
 tilstrækkeligt, skulde forskaffes af den kgl. Kasse. Herved skal
 Directionen ikke forbigaae yderligere at bemærke, at det natur-
 ligviis maatte være Hensigten med den Forbedring, hvortil der
 saa ofte og saa udtrykkelig i hine Bestemmelser henvises, at
 denne skulde svare til Tidens Fordringer; at hertil i vore Dage
 udfordres langt mere end paa den Tid Bispestolsgodsernes Salg
 blev anordnet, er vel sandt, men dette synes kun at maatte

være et desto stærkere Motiv til nu at lade den kgl. Kasse, efter at Island i saa lang en Række af Aar har, til ubodelig Skade, maatte savne en til Tidens Fordringer nogenlunde svarende Skoleindretning, i Overeensstemmelse med hvad der ved hine Reskripter og kgl. Tilsagn synes saa udtrykkelig forudsat og bestemt, tilskyde de til Skoleforbedringen fornødne manglende Summer. Men det er herved en vistnok ingenlunde uvigtig Betragtning, at Regjeringen paa hine Tider synes at have været fuldkommen beføiet til at forudsætte, at der ved Afhændelsen af Bispestolenes Gods vilde udkomme mere end tilstrækkelige Ressourcer til Skoleindretningens Vedligeholdelse, ei alene efter de Tidens Maalestok, men ogsaa med alle de Forbedringer, som de kommende Tider maatte fordrø. Det er nemlig af Directionen i en tidligere allerund. Forestilling oplyst, at Afhændelsen af begge Bispestolenes Gods maa ansees for at have været foretaget med et særdeles uheldigt Resultat, idet det i en af den nuværende Biskop anstillet Calcule er antaget, at begge Bispegodsærne, hvis de under de nuværende Conjunctioner vare blevne solgte, maatte have indbragt omtrent 375,000 Rbd., istedetfor at de nu kun have indbragt omtrent 155,000 Rbd., saa at der ved den hele Operation har været et Tab af 220,000 Rbd., en Sum, hvis Renter vilde være mere end tilstrækkelige til at bestride alle de Forbedringer, som nu ere paatænkte, foruden at udrede hele Biskoppens Gage.

Men ei alene ved hine ældre Bestemmelser har det været paa det udtrykkeligste forudsat, at de efter Bispegodsærnes Salg manglende Ressourcer skulde tilskydes af den kgl. Kasse; ogsaa ved de i de senere Aar førte Forhandlinger var dette fra alle Sider ikke mindre bestemt antaget, og navnlig har den kongl. Finantsdeputation selv yttret, at ved Valget af de forskjellige Maader at reorganisere Skolen burde, med Henøyn til Sagens store Vigtighed, den større eller mindre Bekostning ikke komme i væsentlig Betragtning.

Endelig blev det Directionen ved allerh. Resol. af 7. Juni 1841 allernaad. paalagt at brevvekle med Finantsdeputationen angaaende hvorvidt Omkostningerne til Skolens Reorganisation kunde tilveiebringes ved Udtælling af Renterne af Skolens i Jordebogskassen indestaaende Midler, tilligemed videre bestemte aarlige Tilskud, ligesom det senere ved allerh. Resol. af 21. April f. A. blev foreløbigen udtrykkelig allern. bestemt, at det Fornødne skulde tilveiebringes af Collectpengenes

1844.
18. April.

1844. Capital og Renter, altsaa af en Finantskassen vedkommende
12. April. Ressource.

Det synes saaledes heraf paa det tydeligste at fremgaae, at ligesom det vistnok maa erkjendes for det naturligste og rimeligste, at Ressourcerne til det islandske Skolevæsens Forbedring og Opkomst tages fra Indtægter, der vedkomme Island, og hvis saadanne ikke findes, da fra den almindelige Statskasse, saaledes har det lige fra den første Gang, da der blev Spørgsmaal om Forbedring af det islandske Skolevæsen, til de seneste Tider været ved flere kgl. Resolutioner paa det udtrykkeligste forudsat, at en saadan Fremgangsmaade skulde vælges, ligesom det nu ved den nysnævnte seneste kgl. Resol. er ligefrem befalet.

Forsaavidt nu, efter hvad Finantserne gjentagende have erklæret, de fornødne Ressourcer til Skolens Forbedring ikke kunne fourneres af Finantskassen, da maa Directionen allerund. bemærke, at den ligesaa lidet seer sig istand til at anvise nogen Udvei til at dække de med det islandske Skolevæsens Reform forbundne Omkostninger ved at søge Ressourcer hos de Directionen underlagte Fonds, da det eneste af disse, hvis Bestemmelse kunde antages at være bealægtet med det Formaal, som man ved den islandske lærde Skoles Udvidelse søger at fremme, nemlig den almindelige Skolefond, er, saaledes som det er Deres Majestæt tilstrækkelig bekjendt, i en saadan Tilstand, at den ikke er istand til at iværksætte de Forbedringer i det danske Skolevæsen, som forlængst ere erkjendte for paatrængende nødvendige, og nu tildeels ere paabegyndte.

Under disse Omstændigheder vilde der altsaa, dersom ikke det maatte behage Deres Majestæt at lade de fornødne Bidrag til den islandske Skoles Vedligeholdelse og Opkomst foreskyde af den kgl. Kasse, ikke, saavidt Directionen skjønner, være anden Udvei, end at lade de allerede paabegyndte Foranstaltninger til Skolens Reorganisation i Reykjavik stilles i Bero. Men ligesom Bygningen dog under alle Omstændigheder nu maatte betales, overeenstemmende med de med det ovennævnte norske Handelshuus indgaaede Stipulationer, saa vilde det dog være i høieste Grad beklageligt, om den i saa lang en Aarrække ønskede og paatænkte, og nu tilsidst saa vidtløftigen omventilerede og forberedede yderst vigtige Foranstaltning til at afhjælpe det Savn for Island, som stedse har været saa dybt følt, at dets Afhjælpning vel uden Spørgsmaal maa ansees som Landets allervigtigste og for Öieblikket mest paatrængende

Anliggende, nemlig af en til Tidens Fordringer nogenlunde svarende høiere Underviisningsanstalt, nu tilsidst, efter at dens Udførelse er paabegyndt, skulde igjen blive taget tilbage. De uberegnelige Følger heraf for Landet skal Directionen ikke videre omtale.

1844.

12. April.

Skulde det nu ikke, i Henhold til Alt hvad her er allerunderd. bemærket, behage Deres Majestæt allern. at tilstaae den islandske Skole af Finantskassen deels hvad der behøves til Bygningens Opførelse, deels de aarlige Tilskud, som vilde behøves til dens fuldstændige Reorganisation og Udvidelse, nemlig 12000 Rbd. for engang og aarlig 3823 Rbd. 78 Sk., tør Directionen dog yttre det allerunderd. Haab, at der i det mindste vil blive tilstaaet Skolen noget Tilskud, hvilket formentligen paa den simpleste Maade kunde akee, deels derved, at det blev Finantserne allern. paalagt at overtage den Deel af Biskoppens Gage, som nu udredes af Skolens Annua, deels derved, at den Skolen paalagte aarlige Erstatning til Præstekaldene paa Nordlandet overførtes paa en af de andre Fonds, hvoraf den islandske Geistligheds Lønning udredes. Ved den førstnævnte Indrømmelse vilde Skolen vinde en Formindskelse af sine Udgifter af 1200 Rbd., og det maa dog vistnok forekomme i høieste Grad naturligt og billigt, at Finantserne, ligesom de udrede en Deel af Biskoppens Gage, saaledes ogsaa overtage den øvrige Deel, ligesom derved, som det synes, vilde vindes den af Finantsministeren, som ovenfor allerund. bemærket, anbefalede Simplification af Forholdene, ved at den hele Underbalance for Island, ligesom den hele Gage til Overøvrighederne der, vilde have samlet under Et. Dersom Skolen kunde fritages for Erstatningen til Præstekaldene, vilde derved opnaaes en Formindskelse af dens Udgift af omtrent 218 Rbd. Men at Skolen blev fritaget for den omhandlede Erstatning, vilde dog vistnok synes i høi Grad billigt og consequent, og det saa meget mere, som et saadant Bidrag til det høiere Dannelsesinstitut for Landets Geistlighed — saaledes som Directionen er overbevist om, at det kgl. Danske Cancellie viligen vil indrømme — vistnok kun vilde være et ringe Offer for de uberegnelige Følger, et saadant Institut vilde have paa den islandske Geistligheds Uddannelse. Skulde de tvende her omtalte Indrømmelser kunne opnaaes, vilde ei alene Skolens Vedligeholdelse i dens nuværende Forfatning være sikkert, men ogsaa noget Bidrag vilde have til Iværksættelsen af endel Forbedringer ved Skolen. Dersom endvidere de i Fi-

1844. nantsministerens Skrivelse omtalte tvende mindre Capitaler, som
 12. April. formentligen skulde indestaae som Skolens Eiendom, deels
 under Sjællands Bispestols, deels under de af det kgl. Danske
 Cancellie administrerede Capitaler, vilde derved Skolens Indtægt endnu forøges med noget over 200 Rbd.

Forsaavidt der nu endelig maatte blive Spørgsmaal om, hvorvidt muligen, i Tilfælde at Finantserne Intet maatte kunne tilskyde, noget Bidrag til Skolens manglende Fornødenheder kunde blive at søge hos de tvende af Finantsministeren omtalte Resser, Collectpengene og Meelbøderne, skal Directionen tillade sig følgende allerund. Bemærkninger.

Hvad det angaaer, at Directionen, ifølge hvad i den ovenomtalte Brevvexling med Finantsbestyrelsen blev yttret, skulde have tilladt sig allerund. at paavise en Ressource for Deres Majestæt, som det var den bekjendt ikke i Virkeligheden at existere, kan Directionen aldeles henholde sig til sine ovenrefererede Yttringer i den ommeldte Brevvexling, hvoraf Deres Majestæt upaatvivlelig vil have erfaret, at Finantsbestyrelsen uden tilstrækkelig Føie har besværet sig over, at Directionen var uvidende om hvad der dog umuligen, efter hvad dengang var passeret, kunde være den bekjendt. Naar Finantsministeren nu, efter de meddelte Oplysninger om Collectpengenes Status, erklærer det for at være under enhver Omstændighed umuligt, at noget Overskud derfra skulde kunne afgives til den islandske Skole, da maa det vistnok indrømmes, at dette Resultat vil vise sig, naar det forudsættes, at den Collectpengene paahvilende Gjæld til Finantserne skal ansees som en aldeles ueftergivelig Fordring, hvoraf ikke nogen Deel kunde opoffres, og naar derhos den Collectpengene nu paahvilende Udgift til den islandske Opmaalng og de derunder henhørende Pensioner — hvilke Udgifter dog begge, ifølge deres Natur, kun kunne være temporaire — ikke skulde kunne, ganske eller for en Deel, overtages af Finantkassen. Dersom derimod noget af disse Alternativer kunde allern. bifaldes, vilde der, saavidt Directionen skjønner, Intet være til Hinder for, at denne Ressource kunde benyttes til Afhjælpingen af den islandske Skoles manglende Fornødenheder.

Hvad Meelbøderne angaaer, kan Directionen, ligesom Finantsbestyrelsen, ikke for sin Deel ønske Andet, end at Deres Majestæt selv allern. vil tage under Bedømmelse og Afgjørelse Spørgsmaalet angaaende hvorvidt denne Ressource rigtigst og hensigtsmæssigst anvendes til Jord- og Havedyrknings samt

Haandværksdrifts Fremme, eller til Befordring af Landets 1844.
høiere og videnskabelige Interesser.

12. April.

Efter Alt hvad saaledes i det Foregaaende er allerund-
forklaret og bemærket, skal Directionen i dybeste Underdanig-
hed indstille:

1) om der, som Vederlag for de i sin Tid til de islandske
Skolers og Bispestoles Underholdning henlagte, men nu bort-
solgte, Skalholtke og Holumske Jordegodser, maa tillægges
den nuværende islandske Skole som fast Annuum af Finants-
kassen:

i Æquivalent for det Skalholtke Gods	2500 Rbd.
do for det Holumake —	2880 —

ialt 5380 Rbd.

2) om de af Skolens Midler hidtil udredede Udgifter til Post-
og Medicinalindretningen i Island, tilsammen 78 Rbd. 4 Sk.
aarlig, maae overtages af den islandske Jordebogskasse; —

3) om det maatte behage Deres Majestæt allern. at anvise et
Beløb af 12000 Rbd. til at afholde Omkostningerne med den
af Deres Majestæt befalede Opførelse af en ny Bygning til det
udvidede Underviisnings-Institut i Reykjavík; — hvorhos Di-
rectionen i lige Underdanighed henstiller: 4) om Skolen maa

allern. fritages for at udrede den samme hidtil paalagte An-
deel af Biskoppens Gage, 1200 Rbd. aarlig, saavel som den
aarlige Erstatning til de islandske Præstekald paa Nordlandet
for Tab i Anledning af Bortsalget af det Holumake Gods. —

5) om der, for at Skolen kan gives den ved allerh. Resol. af
21. April 1843 befalede Udvidelse, maa allern. tilstaaes det
dertil endvidere manglende Beløb af c. 2400 Rbd. som Tilskud
af Finantserne. — Univ. Direct. Forestill. 1844, Nr. 2508.

Vi ville allernaad. have bestemt: 1) at der, som
Vederlag for de i sin Tid til de islandske Skolers og
Bispestoles Underholdning henlagte, men nu bortsolgte,
Skalholtke og Holumske Jordegodser tillægges den nu-
værende islandske Skole som fast Annuum af Finants-
kassen:

for det Skalholtke Gods	2500 Rbd.
— Holumske —	2880 —

ialt 5380 Rbd.

1844. 2) at de af Skolens Midler hidtil udredede Udgifter til

12. April.

Post- og Medicinalindretningen i Island, tilsammen 78 Rbd. 4 Sk. aarlig, overtages af den islandske Jordebogskasse; — 3) at der, til at afholde Omkostningerne ved den allern. befalede Opførelse af en ny Bygning til det udvidede Underviisningsinstitut i Reykjavík, anvises af Finantserne et Forskud af 42000 Rbd., indtil den endelige Opgjørelse angaaende de islandske Collectpenge, af hvilke denne Udgift, efter Vor allerhöieste Resolution af 24. April 1843, skal afholdes, er tilendebragt.

Derhos ville Vi allern. have Vor Direction paalagt at brevvevle med Finantsdeputationen, angaaende hvorvidt den islandske Skole kan fritages for at udrede den samme hidtil paalagte Andeel af Biskoppens Gage, 4200 Rbd. aarlig, saavel som den aarlige Erstatning til de islandske Præstekald paa Nordlandet for Tab, i Anledning af Bortsalget af det Holumske Gods; samt angaaende hvilke yderligere Tilskud der fra Finantskassen kunne tilstaaes Skolen, for at den ved Vor allerh. Resol. af 7. Juni 1841 befalede Udvidelse af samme kan iværksættes, og hvorledes et Udgifts-Budget for den udvidede Skoleindretning kan fastsættes. — Kjöbenhavn den 12. April 1844..

18. April. **Handels- og Skibsfarts-Traktat** paa ti Aar mellem **Danmark og Hannover**. Dresden den 13. April 1844. — Bekjendtgjort ved „Plakat for Kongeriget Danmark, ang. en Handels- og Skibsfarts-Traktat med Hannover og en Traktat ang. Reguleringen af Brunshausertolden“, dat. 6. Novbr. 1844 (Qvart-Forr. for 1844, S. 162—168), udkommet igjennem General-Toldkammeret. Traktaten er, som § 8 viser, beatemt til at være Island uvedkommende. — Original-Aftryk paa Tydsk og Dansk hos Schultz, 124 Sider i 4te (med Bilage). Schou XXIV, 276—285 (under 6. Novbr.). — **Uddrag.**

HANDELS- OG SKIBSFARTS-TRAKTAT mellem Danmark og Hannover.

1844.

18. April.

Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Hannover, lige besjælede af det Ønske, at see deres Landes Handels- og Skibsfarts-Forhold lettede og fremmede ved traktatmæssige, for deres respective Undersaatter lige fordeelagtige Bestemmelser, grundede paa fuldstændig Gjensidighed, have fundet det passende til dette Öiemed at lade afslutte en Handels- og Skibsfarts-Traktat.

I denne Hensigt have de udnævnt til deres Befuldmægtigede: Hans Majestæt Kongen af Danmark: Allerhöistsammes Etatsraad, Sectionschef i det kongel. General-Toldkammer og Commerce-Collegium, Carl Philipp Francke, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Ridder af den kgl. preussiske røde Örn-Orden anden Classe, Comthur af den Storbertugelig Oldenborgske Huus- og Fortjenste-Orden, og — Hans Majestæt Kongen af Hannover: Allerhöistsammes Over-Skatte-Raad, Dr. Otto Carl Franz Klenze, Ridder af Guelpho-Ordenen, hvilke, efter at have udvexlet deres Fuldmagter, som befandtes i god og rigtig Form, ere komne overeens om følgende Artikler:

. . . Art. 8. Hvad de danske Stater angaaer, sigter denne Traktat til samtlige under Hans Majestæt Kongen af Danmarks Souverainitet staaende Lande og Gebeter, dog med aldeles Udelukkelse af Colonierne, samt af Grönland, Island og Færöerne.

Art. 9. Denne Traktat forbliver uopsigelig i Kraft i ti Aar fra Ratificationen af at regne. Efter Udlöbet af dette Tidsrum staaer det begge Regjeringerne frit for at opsig den, saaledes, at den efter eet Aars Forløb, fra Opsigelsens Meddelelse af at regne, træder ud af Kraft. — — —

Dresden, den 13. April Eet Tusinde Otte Hundrede Fyrgetyve og Fire.

Carl Philipp Francke. Dr. Otto Carl Franz Klenze.

(L. S.)

(L. S.)

1844.

13. April.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet, ang. **Examen i Chemie, Botanik og Zoologie.** Khavn den 13. April 1844. —

Copieb. for Universitetet og de lærde Skoler 1844, Nr. 731. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 128.

Efter at have modtaget DHrr. Rektor og Professorers Betænkning i Skrivelse af 23. f. M. over det af det medicinske Fakultet i Forening med de vedkommende Professorer af det philosophiske Fakultet fremsatte Forslag i Henseende til de Punkter, vedkommende den ved allerhöieste Resolution af 27. Oktobr. f. A. anordnede særskilte Examen for de Lægestuderende i Chemie, Botanik og Zoologie, som endnu ikke vare bestemte, navnlig i Henseende til Examinationens Omfang, Charakterbestemmelse og Valget af Censorer, bifalder Directionen:

A) med Hensyn til den Udstrækning, i hvilken der skal examineres i bemeldte tre Videnskaber: at i Zoologien examineres i Dyrerigets forskjellige Klassers og Ordeners ydre og indre Charakterer, samt de enkelte Slægters og Arters, der enten i physiologisk eller pharmakologisk Henseende have en særegen Interesse i Lægestudiet; — at i Chemien examineres i dens Indledning, i den almindelige Chemie og i den organiske Chemie, samt desuden i Hovedsætningerne af Læren om Imponderabilierne; — at i Botanik examineres i Grundsætningerne af Læren om Planternes indre og ydre Former, Livsforretninger og Klassification, og i Kundskab til Lægeplanterne, især de indenlandske, — samt at det fastsættes, at et for de vordende Lægekundige bestemt fuldstændigt Cursus i hver af disse Videnskaber ikke bør kunne udstrækkes over 2 Semestre.

B) med Hensyn til Charaktererne: at der for hvert Fag gives een Charakter, der bliver den, som i det

mindste de to af de bedømmende Examinatorer og to Censorer ere enige om, og at det fastsættes, at Ingen har bestaaet Examen, som for noget enkelt Fag har faaet Charakteren non contemnendus eller Nul. Derimod bortfalder, i Medhold af Directionens Skrivelse af 27. Febr. d. A., Fakultetets Forslag om, at der af Charakteren for de enkelte Fag skulde uddrages en Hovedcharakter.

1844.

18. April.

C) med Hensyn til Censorerne: at Valget af Censorerne i Zoologien opsættes til den Tid, da der skal examineres i denne Videnskab, og at de til Censorer i Botanik og Chemie foreslaaede Professorer, Dr. Otto, Docent Liebmann og Assessor Apotheker Glahn, overlage Censuren i disse Fag, saaledes at Prof. Otto deltaget i dem begge, Docent Liebmann i Botanik og Assessor Glahn i Chemie.

Hvilket tjenstligst meldes DHrr. Rektor og Professorer til egen Efterretning samt videre Bekjendtgjørelse for det medicinske Fakultet og vedkommende Professorer, idet Directionen tilføier, at den under Dags Dato har tilskrevet Apotheker Glahn og Docent Liebmann om at paatage sig bemeldte Forretning. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 13. April 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. en **Sending af nordiske Skrifter som Foræring til Frankerig**. Khavn den 13. April 1844¹. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 946.

18. April.

Hr. Khre og Stiftamtmand Hoppe og Deres Høiærv. Biskop St. Johnsen have i behagelig Skrivelse af 4. Oktbr. f. A. henstillet til Rentekammerets Overveielse, om der ikke maatte findes Anledning til at drage Omsorg for,

¹) kgl. Resol. 8. Mai 1844.

1844. at det franske Ministerium for Marinen og Colonierne, 18. April. enten gjennem den franske Legation her i Staden eller den islandske Stiftsövrighed, blev tilstillet Exemplarer af de forskjellige islandske Sagaer samt andre Skrifter, som tjene til at oplyse den oldnordiske Historie, for saaledes paa Islands Vegne at vise bemeldte Ministerium nogen Gjengjæld for den Opmærksomhed og Velvillie, det har beviist dette Land, navnlig ved aarligen i nogle Aar at have tilstillet Islands Stiftsbibliothek betydelige Gaver.

Da Rentekammeret ganske har maattet tiltræde dette Hr. Kherrens og Deres Höiærværdigheds Forslag, saa have vi, efter dertil erhvervet allern. Tilladelse, foranstaltet efternævnte Skrifter indkjøbte for Islands Jordebogskasses Regning, nemlig:

Magnus konungs Lagabætirs Gula-Things Laug.
Ex ms. Arn. Magn. c. interp. lat. et danica.
Hauniae 1817.

Finn Magnusen, Runamó og Runerne. Kbh. 1844.
Laxdæla Saga, ex ms. legati Magnæani c. vers.
lat. etc. Hauniae 1826.

Antiquitates americanæ, ed. Soc. regia Antiqv. septentr. Hauniae 1837.

Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed, 4—3 Bd.
Kbh. 1832—1836.

Memoires de la societé royale des Antiquaires du Nord. 1836—39. Copenhagen.

Samme Bog 1836—37 og 1840—41.

Fornmanna sögur út gefnar að tilhlutun hins kgl. norræna fornfræða félags 1—12 Bd. Kph. 1825—1837.

Scripta historica Islandorum, latine reddita, Vol. 1—40. Hafniæ 1828—44.

Oldnordiske Sagaer, udg. i Oversættelse. 1—12 Bd. Kbh. 1826—37.

Fornaldar sögur Norðrlands, 1—3. Bd. Kph. 1829—1830.

Nordiske Fortids Sagaer, overs. af Rafn, 1—3. Bd. 1844.
Kbh. 1829—30.

Grönlands historiske Mindesmærker 1—2 Bd. Kbh.
1838.

Íslendinga sögur 1. Bd. Kbh. 1843.

Kormaks saga, sumtibus legati Magnæani. Hafniæ
1832.

Færeyinga saga, mit færöischer, dänischer u. deut-
scher Übers., herausg. von Rafn und Mohnike.
Kbh. 1833.

Annaler for nordisk Oldkyndighed, 1836—43.

Scripta historica Islandorum. Vol. XI.

Historiske Fortællinger, 1—3 Bd.

som herved tilsendes Dem, med tjenstl. Anmodning om,
at Hr. Kherren og D. Høisærv. behageligen ville drage
Omsorg for, at disse Skrifter tilstilles det franske Mini-
sterium for Marinen og Colonierne. — Rentekammeret
den 13. April 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 20. April.
Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Eftergivelse**
af Laan for Indbyggerne paa Grimsö. Khavn
den 20. April 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15,
Nr. 955.

Med Hr. Etatsraadens behagelige Skrivelse af 2.
Oktbr. f. A. er Rentekammeret tilstillet et Andragende
fra Repstyrer Gudmundur Jonsson paa Grimsöe, hvori
han for denne Öes Beboere anholder om, enten at Af-
draget paa den tilbagestaaende Deel af de til Anskaf-
felse af en Transportbaad ved nysmeldte Öe, i Aaret
1839, af den kgl. Kasse udlaaente 500 Rbd., nedsættes
til 10 Rbd. aarligen, eller, dersom dette ikke kan ind-
vilges, at Baaden maa vorde solgt til Dækning af hvad
der endnu skyldes paa bemeldte Laan.

Efter at Collegiet i Anledning heraf havde nedlagt

1844. allerund. Forestilling, har det under 3. i d. M. behaget
 Hans Majestæt Kongen allern. at resolve saaledes:

20. April.

„Det paa indbemeldte Laan endnu resterende
 Beløb, 445 Rbd., ville Vi allern. have eftergivet”.

Denne allerh. Resolution communiceres tjenstligst
 Hr. Etatsranden til behagelig Efterretning og Bekjendtgj-
 jørelse saavel for Beboerne paa Grimsöe, som for Ad-
 ministrator af Mödruvalla Klostergoods, med Hensyn til
 den ham ved Laanets Bevilgelse meddelte Ordre til
 Modtagelse af de aarlige Afdrag.

Ved at meddele Hr. Etatsraaden Underretning om
 denne Gjældssags Afgjørelse, maa hertil knytte sig det
 Önske, at Baaden forbliver ved Öen, hvis Beboere
 utvivlsomt have særdeles Trang til et saadant Fartöi,
 ikke alene som et Forhindelsesmiddel med Fastlandet,
 men og til Fiskerie, naar dette retteligen benyttes. —
 Det tør derhos, paa Grund af den nu allern. bevilgede
 Eftergivelse, med saa meget desto større Föie forventes,
 at Baaden ikke afhændes fra Öen, ligesom vi og ere
 forvissede om, at Hr. Etatsraaden vil paa bedste Maade
 drage Omsorg for dens hensigtsmæssige Benyttelse og
 forsvarlige Vedligeholdelse. — Rentekammeret den 20.
 April 1844.

23. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-
 Amtet, ang. **nogle Punkter i Fattiglovgivningen.**
 Khavn den 23. April 1844. — Canc. 8. Departem.
 Brevb. 1844, Nr. 1765. Ny Coll. Tid. for 1844, S. 979—981.
 Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1844, S. 182—183.

I behagelig Skrivelse af 40. Decbr. f. A. har Hr.
 Conferentsraad forespurgt:

4) Om Forsörgelsesrettens Erhvervelse i en Com-
 mune afbrydes ved den Understöttelse, som i Löbet
 af de 5 Aar, Nogen maatte opholde sig i en fremmed
 Commune, en enkelt Gang ydes ham, naar han enten
 i Löbet af de 5 Aar eller strax efter refunderer samme;

eller — 2) derved, at Nogen i bemeldte Tidsrum i et enkelt Aar ikke har kunnet udrede Fattigtjenden, og denne desaaarsag har maattet eftergives ham, eller det ham paalignede Extradrag til Fattigvæsenet; ligesom ogsaa — 3) om det kan ansees for lovmedholdeligt, at Fattigforstanderne i en Commune, hvori en Person, nemlig et løst Fruentimmer med sit nyfødte Barn, blev om Vinteren trængende til interimistisk Hjælp, fordi hun med Barnet paa den Tid af Aaret ikke kunde transporteres til sit Hjemsted, lade Moderen og Barnet, efter erhvervet Samtykke af Sysselmanden, bortlicitere ved en af Repstyreren afholdt Forretning, til Forsørgelse Vinteren over, mod Betaling i Penge til den Mindstbydende.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning herved tjenstl. melde, at Collegiet bifalder hvad De har yttret med Hensyn til de under Nr. 4 og 3 fremsatte Spørgsmaal¹. Forsaavidt De derimod med Hen-

¹) i den omtalte Skrivelse havde Amtmanden med Hensyn til de tre Punkter yttret sig paa følgende Maade:

(1). „Efter min Formening maa Forsørgelsesrettens Erhvervelse altid antages at være afbrudt, naar den Paagjeldende i en fremmed Commune har nydt offentlig Almisse i de til hin Rettigheds Erhvervelse fornødne 5 Aar, og denne Almisse lovformeligen af Fattigforstanderne strax derefter er bleven reclaimeret fra det rette Forsørgelsessted, da det formentligen ikke kan komme i Betragtning, om Tilbagebetaling er præsteret enten af den Paagjeldende selv eller fra hans rette Hjemsted, enten forinden eller strax efter Udløbet af de omqvæstionerede 5 Aar, efterdi Følgen af det Modsatte letteligen kunde blive den, at den Commune, som Forsørgelsesbyrden ellers paahviler, altid vilde søge at aflette sig denne Byrde, ved enten selv at refundere eller ved underhaanden at sætte den Paagjeldende i Stand til at tilbagebetale den oppebaarne Almisse”.

(2). „Det forekommer mig endog meget tvivlsomt, om end den Paagjeldende selv af egne Midler virkeligen har tilbagebetalt den ham ydede Hjælp, og ingen Reclamation

1844. syn til Spørgsmaalet under Nr. 2 har forment, at For-
 28. April. sørgelsesrettens Erhvervelse maatte ansees afbrudt,

følgelig har fundet Sted om Erstatning fra det rette Forsørgelsested, om Forsørgelsesrettens Erhvervelse i et saadant Tilfælde ei ogsaa da kan antages at være afbrudt, skjøndt den Paagjeldende vedbliver derefter at forlænge sit Ophold i Communen i samfulde 5 Aar, uden at nyde nogen anden end den oppebaarne Almisse i denne Tid, fordi det ikke alene er muligt, men endog temmelig sandsynligt, at den rette Forsørgelses-Commune paa en skjult Maade vil hjælpe den Paagjeldende til at betale, for saaledes for bestandigen at blive ham qvit; ligeledes formener jeg, at Forsørgelsesrettens Erhvervelse i en Commune maa antages at være afbrudt, saasnart den Paagjeldende i et eller andet enkelt Aar af det til Forsørgelsesrettens Erhvervelse lovbestemte Tidsrum ikke kan betale Tienden, efterdi samme er lovbestemt Afgift til Fattigvæsenet, som aarliggen bør udredes af Alle og Enhver, endskjøndt en slig uerholdelig Tiende, saavidt mig bekjendt, ikke pleier at reclameres af Communerne gjensidigen, men blot de af Fattigkasserne directe udredte Forsørgelsesbidrag. Derimod kan Forsørgelsesrettens Erhvervelse neppe antages at være afbrudt derved, om det om Efteraaret paalignede Extrabidrag, formedelst mellemkommende Trang, ikke bliver erholdeligt og derfor maa frafalde, efterdi den Paagjeldende herved dog ikke bliver Fattigvæsenet paa det Sted, hvor han opholder sig, til nogen Byrde".

(8). „Saavidt jeg kan indsee, da kommer det ikke overens enten med Grundsætningerne i det gjeldende islandske Fattigvæsens Reglement af 8. Januar 1834 § 9, eller med de herværende Forholde, vedkommende det almindelige Fattigvæsen, at bortlicitere til Forsørgelse, mod Betaling i Penge eller paa en anden Maade, den Person, som paa hint eller dette Sted bliver trængende til en interimistisk Hjælp, hvorimod en saadan Person formentligen altid bør ydes den fornødne Understøttelse, aldeles efter de samme Regler, som følges ved at indtinge Communens egne Fattiglemmer hos Distriktets bosatte Indvaanere, og den Paagjeldende følgelig anvises Husly og øvrige Forpleining mod en, som overalt Skik og Brug, fastsat Betaling i Landører af den Størrelse og øvrige Beskaffenhed,

naar Nogen en enkelt Gang i de 5 Aar ikke har kunnet udrede Fattigtinden, maa Collegiet bemærke, at det ikkun er ved den directe ydede Fattig-Understøttelse Forsørgelsesrettens Erhvervelse afbrydes, og at dette altsaa ligesaa lidet skeer derved, at Nogen ikke har kunnet svare Fattigtinden, som derved, at han ikke har kunnet præstere det ham paalignede Extrabidrag til Fattigvæsenet. — Det kgl. Danske Cancellie den 23. April 1844.

1844.

23. April.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sønder- 23. April.
 Amtet i Island, Stiftamtmand Hoppe, ang. nogle Bestemmelser i Henseende til **Bygningsvæsenet** i **Reykjavik**. Khavn den 23. April 1844. —
 Canc. S. Depart. Brevb. 1844, Nr. 1764. Ny Coll. Tid. for

som reglementeres for Distriktets ordinaire Fattiglemmer i lige eller lignende Kaar, da dernæst en saaledes i Landtore ansat Betaling (der i den ordinaire Fattigvæsens Bestyrelse aldrig pleier at være en fuldkommen Erstatning for Husly, Forpleining m. m, i den til Forsørgelsen fastsatte Tid, men ikkun en nogenledes Erstatning efter særegne Billigheds-Hensyn i Forhold til Tid og Sted) bør præsteres af den Commune, der er den Trængendes rette Hjemsted. Og skulde det end undertiden indtræffe, at nogen Ubillighed kan flyde heraf, og en fuldkommen Inddemnisering ikke finde Sted, saa bør dette dog formentligen ikke komme i Betragtning, deels fordi Anvendelsen af enhver anden Fremgangsmaade letteligen kunde medføre Misbrug, til Præjudice for det rette Forsørgelsessted, deels fordi en almindelig Reciprocitet imellem Communerne eventualiter udjevner en slig Ubillighed, og endelig fordi det er aldeles umuligt, saaledes at accommodere Fattigbestyrelsen til hvert enkelt Tilfælde, at en exact Retfærdighed deri skulde være opnaaelig, med mindre man enten svækker eller aldeles ophæver de Grundregler, der under ingen Omstændigheder kunne undværes for en lovbunden Fattigvæsensbestyrelse i Almindelighed".

1844. 1845, S. 44—45. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 130—
28. April. 182, med nogle Udeladelser.

Med behagelig Skrivelse af 30. Marts f. A. har Hr. Kherre tilstiftet Cancelliet et Andragende, hvori Bygningscommissionen i Reikjavig, med Hensyn til Anvendelsen af Plak. 29. Mai 1839, har fremsat adskillige Spørgsmaal, der i det Væsentlige gaaer ud paa:

1 og 2) om den, der er anviist en Byggeplads, kan bebygge denne med flere Vaanings- eller Udhuse med et saadant indbyrdes Mellemrum, han selv finder for godt, naar blot Plakatens § 3 Litr. B iagttages med Hensyn til Naboernes Huse. -- 3) om man, forsaavidt det under Nr. 1 og 2 ommeldte Spørgsmaal besvares bekræftende, da ved at tilkjøbe sig et Nabohus, det være nu pro forma eller ikke, eller og ved senere at indrette et af de opbyggede Udhuse til Vaaningshus, kan undgaae hin Befaling. — 4) om denne Befaling gjelder hvorledes Nabohusene end vende mod hinanden. — 5) om en alt udviist Byggeplads bør henføres under Udtrykkene: „forhen ubebyggede Pladse”. — 6) om det kan tillades Nogen at udvide sit Huus, naar enten Plakatens Bestæmmelser finde Anvendelse, eller naar de i Hævdstid aabentstaaende Pladse derved indskrænkes, og om ikke i alt Fald Retten til at bebygge saadanne Grunde nu kan ansees præscriberet, efter 2 Aars Forløb fra Plakatens Emanation. -- 7) hvorvidt der, udenfor eller i Tilfælde af Bygningens Nedrivelse, Hovedreparation eller Ombygning, kan forlanges Noget af Grunden afgivet. — 8) om og hvorvidt der gives nogen Indskrænkning i Henseende til Høiden af de Bygninger, som opføres i Reikjavig. — 9) hvad der i Plakaten forstaaes ved Hovedreparation og Forandring, og hvorvidt en saadan Reparation og Forandring taber den Charakter, der forpligter til Anmeldelse, ved at foretages deelviis og paa en usolid Maade, samt paa hvis Bedømmelse da Sligt bør beroe. — 10) hvorvidt Plakatens Litr. A og B ere anvendelige paa Tomthuse. — 11) om

det endnu paaligger Byen, ifølge Forordn. 17. Novbr. 1844. 1786 § 5, at afgive Haugepladser til nye Bygninger; 28. April. og — 12) om der kan anvises nogen Plads for Stakstederne eller Fiskevirkningspladserne ved Stranden, eller hvorvidt Retten til disse Pladse forbliver en Grundrettighed til Handelshusene.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse herved tjenstligst melde:

ad 1 og 2) at den ved Plakaten bestemte Frastand af 40 Alen ikke er foreskrevet for de forskjellige til samme Eiendom hørende Vaanings- og Udhuse, men alene med Hensyn til samtlige disses Afstand fra de paa Nabogrunden staaende Huse. — *ad 3)* at den Omstændighed, at den, til hvem en Byggeplads er anvist, tilforhandler sig Nabobygningen, ikke kan berettigge ham til at tilsidesætte Distancebestemmelsen, med mindre det er hans Hensigt at forbinde begge Eiendomme, saaledes at de efter Opførelsen af den nye Bygning herefter skulle udgjøre et samlet Heelt. — *ad 4)* Efter Plakatens udtrykkelige Ord maa ingen Deel af Huset ligge nærmere ved Naboens Huus end 40 Alen. — *ad 5)* Naar Pladsen ikke er bebygget, hører den ligefrem under Udtrykkene i Plakaten, cfr. § 3 Litr. A. — *ad 6)* Saavel Plakatens § 2, som § 3 B, maa ogsaa gjælde i Tilfælde af Bygningens intenderede Udvidelse med Reparation eller Ombygning, cfr. § 3 Litr. D. — *ad 7)* Naar Nedrivelse eller total Ombygning finder Sted, maa Commissionen, ifølge Plakatens Öiemed: at bevirke ubindret Færdsel og Sikkerhed for Ildsvaade, ansees bemyndiget til i Nödvendigheds-Tilfælde at fordre Noget af Grunden afstaaet til Gade, hvilken Bemyndigelse dog maa benyttes med megen Varsomhed. — *ad 8)* Det er ikke anseet nödvendigt at foreskrive nogen Indskrænkning i Henseende til Bygningens Höide. — *ad 9)* Ved Hovedreparation forstaaes en almindelig Udbedring paa Tag, Fag og Lag, saaledes at Bygningen

1844. i en Række af Aar kan fritages for jævnlige Flickerie, samt at Bedømmelsen af, hvorvidt en Reparation skal ansees som Hovedreparation, maa skee af Bygnings-Commissionen, og, i Tilfælde af at Vedkommende ere utilfredse med dennes Afgjørelse, decideres af Amtet. — *ad* 10) Disse Bestemmelser ere, ifølge Plakatens § 4, ogsaa anvendelige paa Tomhuse. — *ad* 11) Bestemmelserne om den fornødne Haugeplads i den nævnte Anordning ere anvendelige, cfr. Plakatens § 2. — Hvad derimod angaaer det under Nr. 12 fremsatte Spørgsmaal, da maa Cancelliet, forinden endelig Bestemmelse desangaaende tages, udbede sig nærmere Oplysning meddeelt om Beskaffenheden af de Vedkommendes Adkomst til de omhandlede Staksteder eller Fiskevirkningspladse. — Det kgl. Danske Cancellie den 23. April 1844.

24. April. **Kongelig Resolution ang. Udgivelse af statistiske Tabeller for Island.** Khavn den 24. April 1844. — I Rentek. Forest. 23. April berettes, at Formanden for det islandske litteraire Selskabs Afdeling i Kjøbenhavn, Etatsraad Finn Magnussen, havde anholdt om, at en Sum af 200 à 300 Rbd. aarlig i 3 Aar maatte bevirkes tilstaaet bemeldte Selskab til Hjælp ved Bestridelsen af de Bekostninger, som ville medgaae til Samling og Udgivelse af de statistiske Tabeller, som skulle ledsage den af Selskabet forberedede nye Beskrivelse over Island. Der skulde især have for Öie, at give en fuldstændig tabellariisk Fremstilling af Populationsforholdene, de oeconomiske Tilstande, de faste Eiendommers Fordeling, Skatte- og Afgiftsvæsenet, Handelsforholdene osv. — Rentekammeret erkjendte dette Foretagendes Gavnlighed, og Finantsdeputationen havde erklæret sit Samtykke til den forlangte Bevilling. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1844 B, Nr. 160.

Vi tillade allernaad., at en Sum af 200 Rbd. rede Sølv aarligen i 3 Aar maa tilstaaes det islandske Litteraire Selskab til Samling og Udgivelse af statistiske Tabeller, som skulle ledsage den af bemeldte Selskab

forberedede nye Beskrivelse over Island, samt at denne 1844.
 Sum maa afholdes af Islands Jordebogkasse. — Kjø- 24. April.
 benhavn den 24. April 1844.

Reskript til de Deputerede for Finantserne, 25. April.
ang. Regler for Bevilgelse af Gageforskud. Khavn
 den 25. April 1844. — Communiceret Stiftamtmanden
 ved Rentekammer-Skrivelse 18. Juni 1844 (see dette), men
 forøvrigt nu bortfaldet for Islands Vedkommende ifølge Plak.
 31. Mai 1855. Ny Colleg. Tid. for 1844, S. 629—680. Al-
 green-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 187—188.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 27. April.
Islands Nord- og Öster-Amt, ang. Beregning af
Administrations-Salair. Khavn den 27. April 1844.
 — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 992.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har i behage-
 lig Skrivelse af 20. Juli f. A., i Anledning af et An-
 dragende fra Administrator af Skrede Klostergods S. Gud-
 mundsen, indstillet, at bemeldte Administrator enten
 maatte bevilges en forhøiet Administrationsløn, nemlig
 $\frac{1}{2}$ af de indcasserede Intrader, eller snarere, at det
 maatte tillades saavel ham, som og de övrige Admini-
 stratorer, at beregne de Naturalier, der erlægges i
 Landskylder, og som ere Handelsvarer, efter de Priser,
 der hvergang kunne opnaaes i Handelen mod Contanter
 eller Anviisninger, saaledes at disse Priser blive i Regn-
 skaberne at legitimere med af Sysselmændene lovligen
 bekræftede Extracter af Handels- eller Contrabøgerne.

Hvad det sidste af Hr. Etatsraaden foreslaaede
 Alternativ betræffer, der gaaer ud paa at fastsætte en
 almindelig Regel for Administratorernes Betaling af de
 Naturalier, som ere Handelsvarer, og som ydes i Land-
 skylder af de kgl. Godser i Islands Nord- og Öst-Amt,
 da bemærkes, at en saadan almindelig Regel vil blive
 mere og mere unödvendig efterhaanden, som flere nye

1844. Byggselbreve udstødtes, da Landskyldsafgifterne for Efter-
 27. April. tiden blive at stüplere i Penge efter Capitelstaxtens
 Middelen. Saalænge det imidlertid er nödvendigt at have bestemte Regler for denne Betaling, synes der neppe at kunne blive Spörgsmaal om Andet end en af de tre Maader: enten at sætte Naturalierne til Auktion, eller tillade Administrator at betale efter de Priser, som bevisligen kunne erholdes i Handelen mod Contanter, eller endelig tilpligte Administrator at betale Naturalierne efter den paa Forfaldstiden gjeldende Capitelstaxts Priis, hvoraf dog den förste Betalingsmaade, især paa Grund af de locale Omstændigheder, maa ansees for aldeles forkastelig, hvor ikke ganske særegne Omstændigheder gjøre dens Anvendelse nödvendig. — At tillade Administrator at betale Naturalierne efter de Priser, som opnaaes i Handelen mod Contanter, vilde unægtelig være den for Administrator mindst byrdefulde Betalingsmaade, ligesom ogsaa den, der bedst svarer til de oppebaarne Naturaliers virkelige Værdie. Men foruden hvad i andre Henseender kunde være herimod at erindre, saa vilde et paalideligt Beviis for de erholdte Handelspriser ikkun vanskeligen kunne tilveiebringes. — Naar derimod Naturalierne skulle betales efter den paa Forfaldstiden gjeldende Capitelstaxt, kan Administrator vel herved foraarsages noget Tab i de Aar, de islandske Handelspriser ere i ringere Priis paa den Tid, Naturalierne skulle afsættes, end det foregaaende Aar, efter hvis Priser den Capitelstaxt er sat, hvorefter Naturalierne ere oppebaarne, og dette Tab kunde endog blive ikke ubetydeligt, naar Handelspriserne, som undertiden kan skee, falde betydeligt fra det ene Aar til det andet, uden at Administrator kan vente Tabet erstattet i de Aar, naar Handelspriserne ere i betydelig Stigen, da Yderne saa rimeligviis i Almindelighed vælge det Alternativ, at betale med Penge efter Capitelstaxt, hvortil de ere berettigede, men med Hensyn til saadant muligt Tab troer man det rettere, at

tilstaae Administratorerne en nogenlunde rigelig Administrationsløn. 1844.

27. April.

I Betragtning heraf har Kammeret ikke anseet det hensigtsmæssigt, at fravige den i dets Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Øst-Amt af 4. Mai 1844 fastsatte Bestemmelse, at Administrator af Skrede Kloster-gods Sigurd Gudmundsen skal tilsvare de oppebaarne Naturalier efter den paa Forfaldstiden gjeldende Capitelstaxt-Priis paa disse Naturalier, eller at foreskrive det som almindelig Regel for Administratorerne i Nord- og Øst-Amtet, at de skulle tilsvare de Naturalier, som erlægges i Landskylder, og som ere Handelsvarer, efter de Priser, der hvergang kunne opnaaes i Handelen imod Contanter eller Anviisninger. Derimod ville vi, uagtet Administrator S. Gudmundsens Antagelse til denne Post af daværende Amtmand Thorarensen tildeels maa ansees foranlediget ved, at Gudmundsen havde tilbudt, at lade sig nøie med $\frac{1}{7}$ af Godsets Intrader i Administrationsløn, herved have ham tilstaaet $\frac{1}{6}$ af disse, hvilken Forhöielse vil blive at beregne fra Fardag 1842, og saaledes komme Administrator tilgode for Fardagsaaret 1842—43. — Rentekammeret den 27. April 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 27. April. Islands Vester-Amt, ang. **Betalingsmaaden af Jordafgifter i Vester-Amtet.** Khavn den 27. April 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 993.

Da de Grunde, som ere anførte i Rentekammerets Skrivelser til Hr. Conferentsraaden af 26. Marts 1842 og 6. Mai f. A. for de sammesteds foreskrevne nærmere Bestemmelser ved Bortfæstelse af det kgl. Jordegods i Islands Vester-Amt, ere saa almindelige, at ikkun særregne Omstændigheder kunne tilraade nogen Modification i berørte Bestemmelser, og da man for saadanne Tilfælde har ved sidstnævnte Skrivelse bemyndiget Dem til at suspendere samme efter eget Skjøn i ethvert

1844. enkelt saaledes forekommende Tilfælde, synes nu intet
 27. April. videre at være at foretage ved denne Sag. — Idet vi
 tjenstligst maa yttre dette i Anledning af Hr. Conferentsraadens Skrivelse af 4. Septbr. f. A., skulde vi
 dog, med Hensyn til hvad af Dem er bemærket om Vanskeligheden ved for Tiden at tilveiebringe rede
 Penge i Vestamtet, her tilføie, at, skjøndt Bestemmelsen om, at Afgifterne af Jorderne paa de kgl. Godser ved
 nye Fæstebreve skulle stipuleres i Penge, ikke kan frafaldes, vil man dog indvilge i, at denne Clausul i Fæstebrevene modificeres derhen, at det indtil Fardag
 1846 overlades til den nye Fæster at vælge, om han vil betale Afgifterne med Penge, eller levere dem in
 natura. Man finder saa meget hellere at kunne indrømme dette interimistiske Valg for nye Fæstere, som
 man dog først efter længere Tids Forløb kan vente i det Hele at opnaae det ved denne Bestemmelse tilsigtede
 Öiemed, som i Kammerets ovennævnte Skrivelse er anført, nemlig at ved sammes Gjennemførelse de
 Ulemper og Misligheder, som Krav paa og Forpligtelse til Naturalydelse kan drage med sig, aldeles kunde
 bortfalde, og at da ogsaa Examinationen til Thinge af de aarlige Specificationer, som vedlægges Administrations-
 Regnskaberne, samt Auktioner over Naturalierne, kunde undgaaes. — Forsaavidt angaaer det med Hr. Conferentsraadens
 ovenberørte Skrivelse fulgte Andragende fra Administrator for Skogarstrands Ombud, Th. Sivertsen, meldes Dem
 herved tjenstl., at, saafremt han ønsker at fratræde Administrationen af bemeldte Ombud, haves, efter hvad af Dem er oplyst,
 Intet imod, at denne Bestilling henlægges under Administrator for Arnestappens Ombud paa saadanne Vilkaar, som De
 maatte finde passende; og vilde De i saa Fald behøge at foranstalte det Fornødne, og derefter meddele Kammeret
 Underretning desangaaende. — Rentekammeret den 27. April 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende Fremgangsmaaden til Forebyggelse af Bradsot hos Faarene. 1844.
4. Mai. Kbhavn den

4. Mai 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1006. — Professor Wiborgs Skrivelse efter Original-Aftryk paa 2 Blade i 4te. Denne Skrivelse anføres som publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1844, samt i Hunavatns Syssel 1845. — I Amtmand Grim Johnssons Beretning 8. Febr. 1847 erklæres, at „denne Faaresygdom let kunde standses og gjøres uskadelig“, ved at følge Wiborgs Forskrifter, hvis Virkning Amtmanden selv „længe har kjendt og prøvet med Sikkerhed“.

Efter at have tilstillet Professor C. Wiborg, Forstander ved Veterinairskolen, de med Hr. Kherrens behagelige Skrivelser af 3. og 11. Oktobr. f. A. fulgte Beretninger over den i adskillige Sysseler inden Sønder-Amtet grasserende Faaresyge, samt begjært Betænkning over, ved hvilke Midler bemeldte Syge kunde forsøges helbredet og forebygget, har Rentekammeret fra Professor Wiborg modtaget en Skrivelse af 27. Marts sidstleden, i hvilken han dels har angivet Sygdommens foranledigende Aarsager, dels omhandlet de Forholdsregler, der formentligen i Island ere mest passende til at forebygge Sygdommen.

Denne Skrivelse have vi foranstaltet oversat i det islandske Sprog; og idet vi herved tilstille Hr. Kherren 500 Exemplarer af Oversættelsen, maae vi tjenstl. anmode Dem om behageligen at ville drage Omsorg for at samme paa den mest hensigtsmæssige Maade bliver omdeelt i samtlige Sysseler i Sønder-Amtet. — Rentekammeret den 4. Mai 1844.

BILAG:

Útleggíng af bræfi til rentukammersins frá Viborg, kennara við dýralæknaskólann í Kaupmannahöfn, dagsettu 27. Marzmánaðar 1844, um fjársýki á Íslandi.

1844.

4. Mai.

„Hið konúnglega rentukammer hefir ritað mër 30da dag Decembemánaðar í fyrra, og bedið mig að láta í ljósi álit mitt um, með hverjum hætti reistar yrðu skorður við fjársýki þeirri, er gengið hefir um suðurhlut Íslands veturinn 1842 og 1843, og verið allskæð; eg vil því eigi leiða hjá mër undirgefnast að fram færa það er hér segir:

Amtmaðurinn hefir sent skýrslur frá mörgum sýslumönnum hingað, og er í þeim lýst sýki þessari og einkennum hennar, og á hinn bóginn sýnt, hvernig inn-yfjin líta út, þá er skepnan er dauð. Eftir skýrslum þessum þykir enginn efi vera á því, að fjársýki þessi á skylt við milltisbrand, og er hún kölluð bráðasótt eða blóðsótt.

Sýki þessi kemur allt í einu að skepnunni, og drepur hana á skömmum tíma, og er fyrir þá sök opt óhægt að koma við læknishjálp, einkum á Íslandi, því dýralæknar eru þar svo fáir. Sýki þessi mun hafa sín upptök í því, hvernig með skepnurnar er farið, og að nokkru leyti mun landslaginu um að kenna, en af þessum rökum veitir eigi hægt að tilgreina, hvað bezt muni eiga við henni.

Fyrst þykir hlýða að skýra frá, hverjar orsakir muni vera til fjársýkinnar, og því næst tilgreina með hverjum hætti, að minni hyggju, bezt mundu reistar skorður við henni á Íslandi.

Í skýrslum þeim, er áður gat eg um, hafa verið tilgreindar margar orsakir til fjársýkinnar á Suðurlandi veturinn 1842 og 1843, en þessar þykja mër mest eptirteklaverðar: 1) fêð missir of snögglega útigángsins, og lifir eingaungu á heyinu. 2) heyið er skemt og myglað, og drykkjarvatnið fúlt. 3) snögg vedrabrigði. 4) hrímhæla situr á grásinu. 5) skepnuum er haldið of lengi í fjárhúsunum milli þess þær eru látnar víðra sig, og verður þá loptið í þeim mjög óhollt. 6) fjárhúsin loka, eru lítil, dimm og rakasæl. 7) eitururtum er án saka kennt um sýki þessa, því þær hafa með öllu önnur áhrif og einkenna sjúkdóma þá, er af þeim leiða, með

öðrum hætti en hér. 8) kindunum er of snögglega 1844.
kippt af góðu eldi og settar á illt hey. 9) sýki þessi 4. Mai.
er næm. — Þá er ein eða fleiri af skabsemðum þessum
leggst á skepnuna, þá kemur af því óreglulegur blóð-
efnablendingur, og deyr þá skepnan annaðhvort þegar,
eða hún fær ákafan kuldakvilla (*Feber*). Kolefnið eykst
um of í blóðinu og vatnsefnið, þaraf kemur óregla í
magablóðkerfinu, og þá meltir skepnan illa, og í vömb-
ina safnast græsib ómelt og í vinstrina og botnlökun; —
skepnan fær afbendi og bólga hleypur í öll apturionnyfin.

Menn verða að varast, að svo miklu leyti því verður
við komið sökum landslagsins, að hleypa kindunum
mjög snögglega út á nálina eða nýgrænuna á vorin, og
með engu móti mega þær fyrst í stað koma fastandi út
á morgnana, og er þessi varúð mjög svo árfandi. Verði
eigi hjá því komið, að gefa fænadinum myglað eða skemmt
hey, þá er nauðsynlegt að þurka það eða víðra, svo vel
sem faung eru á, áður en það er gefið á jötuna, og er
þá stráð innanum það salti og beiskum urtum. Verði
snögg vedrabrigði, má eigi beita fænadinum á meðan á
því stendur, en halda honum þeim mun lengur í hús-
unum. Sé mikil brimbæla fyrst á morgnana, verður að
halda fænu inni þar til af fer að taka, og gefa því
morguntuggu. Allan veturinn skal víðra fêð á hverjum
degi, ef veður er til þess; það bætir loptið í fjárhúsunum,
og útiloptið gjörir kindurnar bragðlögri. Fjárhúsin þurfa
að vera öldungis súglaus og þur, og eigi tjáir að of-
sett sé á þau, því slíkt skemmir loptið í þeim og eykur
sóttnæmi. Fjárhúsdyrnar og gluggarnir eiga með jafnaði
að standa opnir, þó svo, að eigi aukist sógur í fjár-
húsunum. Varast verður að gefa kindum þeim magn-
gott hey í fyrstu, er áður eru orðnar magrar, því þá er
hætt við að veikindi komi í þær. Miltishrandur og allir
sjúkdómar, sem eiga skylt við hann, eru næmir, sumir
meir og sumir minna, og ber því þess að gæta, að láta
eigi braust fê hafa samgáng við kindur þær, er fengið
hafa sýki þessa, og þegar skal taka út úr húsunum, og
grafa í jörð niður, þær er dáð hafa úr henni; kjötið af

1844. þeim er óætt bæði fyrir menn og skepnur, og sá er flær af þeim skinnið, sè það annars gjört, verður að hafa hina mestu aðgætni á sèr, að hvorki hafi hann sár á höndunum, eða hann skeri sig á meðan hann er að flá þær.

4. Mai.

Þá er til læknis verður náð, er það fyrst til ráða, að koma blóðinu og efnablending þess í rétt horf. Skal þá í því skyni gefa skepnunni urtasýrur eða steina (*vegetabiliske og mineralske Syrer*) í drykkjarvatninu, og skal láta í það svo mikið af sýrum þessum, að vatnið breyti bragði. Má hafa til þessa saltsýru eða brenni-steinssýru, edik, einnig kvikur (*Surdeig*) leystar í sundur í vatni. Optast nær er vön að hlaupa bólga í garnirnar, og má með hægum blóðtökum lina hana, einkum ef kindin er blóðrik, einnig með kælandi salti, annaðhvort glaubersalti eða venjulegu salti. Saltið er látið saman við lýsi, feiti eða viðsmjör (olíu), og er því þannig hellt ofan í skepnuna, og fær hún þá hægðir. Líka má við hafa til þessa stólpípu og seltuvatn¹.

4. Mai.

Rentekammer - Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Afholdelse af Synsforretninger over Ombudsgodserne.** Khavn den 4. Mai 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1028.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har i behagelig Skrivelse af 14. Juli f. A., ved at indsende til Rentekammeret en Syns- og Overleveringsforretning over det Thingøre Kloster underliggende Jordegods, andraget paa, at slige Forretninger for Eftertiden, som unyttige og kostbare, maae undlades ved Administratorskifte.

I denne Anledning skulde vi ikke undlade at bemærke, at nærværende Overleveringsforretning kun gaaer ud paa at vise de paa Gaardene værende Byg-

¹) Ved Rentek. Skrivelser 4. Mai ere 400 Expl. af Prof. Wiborgs Skrivelse sendte til Vester-Amtet og 600 Expl. til Öster-Amtet. Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1006—1007.

ningers Tilstand, samt Antallet af de Gaardene følgende Qvilder. Forsaauidt vil den altsaa kun være af ringe Nytte; thi vel viser den, at adskillige Gaardes Bygninger maae være i en temmelig forfalden Tilstand, men dette skjønnes dog ikke at være i den Grad, at det giver Anledning til i saa Henseende at træffe nogen særegen Foranstaltning. Imidlertid vil den optagne Synsforretning dog ikke være aldeles overflødig, eftersom det er enhver Administrators Pligt at paasee, at de paa Gaardene værende Bygninger ikke forringes i den Grad, at der, efter Leilændingernes pecuniaire Forfatning, kan blive Fare for, at den eventuelle Fæld ikke kan udredes af dem. Da Administratorerne altsaa i denne Henseende kunne komme til at paadrage sig Ansvar, vil man, naar ikke en saadan Forretning er afholdt, ikke kunne vide, hvilken af Administratorerne man i et sligt Tilfælde skal holde sig til. Da imidlertid denne Nytte af slige Forretninger sjældent vil svare til de derpaa anvendte Bekostninger, maae vi med Hr. Etatsraaden være enige i, at slige Forretninger i Almindelighed bør undlades ved Forandring af Administratorer. Det kan derimod vel ved enkelte Leiligheder blive nødvendigt, at der — saaledes som Kammerets Hensigt med de over Thingøre og Skrede Klostergodser befalede Syns- og Overleveringsforretningers Afholdelse har været — optages en fuldstændig Synsforretning over Godset, som ikke blot gaaer ud paa en Ansættelse af Fæld paa Bygningerne, men indeholder et formeligt Syn af Gaardene selv, især deres Hjemmemarker, samt hvorledes de dem følgende Herligheder, f. Ex. Skov og Fuglevarp etc., ere vedligeholdte, da Godsernes Overbestyrelse, naar ikke slige Synsforretninger af og til afholdes, paa ingen Maade kan have Indseende med, at Godserne ikke uforsvarligen forringes ved Efterladenhed fra Administrators Side, som meget godt kan forenes med en ordentlig Regnskabsførelse, medens det dog maa ansees for fuldkommen ligesaa vigtigt, at Administratorerne opfylde deres Pligter i denne Henseende

1844.

4. Mai.

1844. til Afgifternes Opkrævning og Omsætning. Det vil nu vel være meget ønskeligt, at en slig Forretning blev afholdt, hvergang et kongeligt Gods gaaer over til en ny Administrator, men da dette formentlig vilde medføre altfor store Bekostninger, forventer man ved hvert Administrationsskifte Hr. Etatsraadens behagelige Betænkning meddeelt om, hvorvidt en saadan detailleret Overleveringsforretning maatte findes nødvendig. — Rentekammeret den 4. Mai 1844.

4. Mai. **Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Oversendelse af et Jordbor som Inventarium ved Kirkjubø Kloster Gods.** Khavn den 4. Mai 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1011.

I Anledning af Hr. Kherrens behagelige Skrivelse af 24. Februar d. A., og dermed modtagne Andragende fra Administrator af Kirkebai Klosters Jordegods, Jon Gudmundsen, vil der, til Brug ved Eftersøgning af Tørv til Brændsel, med den første Skibsleilighed, som nu herfra afgaaer enten til Vestmannø [eller Örebakke], blive afsendt under hans Adresse et Jernjordbor med to Sættestykker, Haandgreb og Skruenøgle.

Dette meldes Dem tjenstl. til behagelig Underretning og Bekjendtgjørelse for bemeldte Administrator, som derhos maatte beordres til i sine Regnskaber at anføre Boret som et Inventarium ved Administrationen, og at have tilbørligt Tilsyn med dets forsvarlige Brug ved Udlaan, hvilket vel fornemmelig bør skee til Fæsterne af Kirkebai Klosters Jorder, men dog ogsaa til andre i Omegnen boende Jordbrugere, der ønske at anstille Boringsforsøg, imod at Laantagerne gjøres ansvarlige for Borets Aflevering i uskadt Stand. — Om de anstillede Boringsforsøg og disses Resultater forventer Kammeret sig meddeelt Beretning. — Rentekammeret den 4. Mai 1844.

Directionen for Universitetet og de lærde 1844.
Skolers Skrivelse til Islands Stiftsövrighed, ang. 7. Mai.
Opsendelse af Materialier til Skolebygningen i
Reykjavik. Khavn den 7. Mai 1844. — Univ. Dir.
 Copiebog for Universitetet og Skolerne 1844, Nr. 901.

Efter Stiftsövrighedens Begjæring i behagelig Skrivelse af 14. Februar og 4. Marts sidstleden har Directionen foranstaltet, at det fornödne Kalk til Opførelsen af Grunden til den nye Skolebygning, saavel som noget Cement og en halv Tönde grovt Krudt, vil blive herfra opsendt med et Skib, som ventes at ville afgaae til Reykjavig i de første Dage af næste Maaned. Forsaa vidt derimod Stiftsövrigheden har foreslaaet, at der ogsaa herfra skulde opsendes det fornödne Sand til dette Bygnings-Arbeide, maa Directionen, efter Overlæg med Sagkyndige, holde for, at dette ikke vil være hensigtsmæssigt, da det maa antages, at Sandet paa Stedet, ved tilbørlig Udvaskning, vil kunne blive ligesaa tjenlig som den, der herfra kunde opsendes.

Hvilket man ikke undlader tjenstl. at melde til foreløbig Underretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 7. Mai 1844.

Kongelig Resolution ang. Sending af en Sam- 8. Mai.
ling nordiske Skrifter til Frankerig. Khavn den
8. Mai 1844. — I Forestilling fra Rentekammeret 7. Mai
 berettes, at Stiftamtmanden og Biskoppen over Island havde i Efteraaret 1843 henstillet til Rentekammerets Overveielse, om der ikke maatte findes Anledning til at tilstille det franske Ministerium for Marinen og Colonierne, enten igjennem den franske Legation eller igjennem Stiftsövrigheden, Exemplarer af de forskjellige islandske Sagaer, samt andre Skrifter, som tjene til at oplyse den oldnordiske Historie; for saaledes paa Islands Vegne at vise bemeldte Ministerium nogen Gjengjæld for den Opmærksomhed og Velvillie, det har beviist dette Land, navnlig ved aarligen i nogle Aar at have tilstillet

1844. Islands Stiftsbibliothek betydelige Gaver. — I Anledning heraf havde Kammeret ifølge Kongens mundtlige Tilladelse besørget indkjøbt adskillige Værker af ovennævnte Slags, ialt for 201 Rbd. 16 Sk., hvorpaa allerhøieste Approbation ønskes. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1844 B, Nr. 174.

8. Mai.

Vi approbere allern., at de Omkostninger, til Beløb 204 Rbd. 16 Sk., der ere medgaaede til det i indmeldte Öiemed besørgede Indkjøb af adskillige Værker, vedkommende den oldnordiske Historie, afholdes af Islands Jordebogskasse. — Kjøbenhavn den 8. Mai 1844.

9. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. Aflæggelse af Regnskab for Hospitalslodder. Khavn den 9. Mai 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 2031.

I behagelig Skrivelse af 20. Mai 1842 har Hr. Conferentsr. begjært Cancelliets Resolution for, hvilke Midler der maatte være at anvende for at formaae Sysselmand Gunløggen i Isefjords Syssel til at opfylde den ham efter Forordn. 27. Mai 1746 § 22 paahvilende Forpligtelse til at aflægge rigtigt Regnskab for de Hallbjarnar-øres Hospital i det nævnte Syssel tilkommende Fiske-lodder, samt derhos forespurgt, om det ikke maatte være Dem tilladt, saaledes som af Sysselmand Gunløggen er foreslaaet, at foranstalte de omhandlede Hospitalslodder bortforpagede reppeviis paa 5 Aar, og derefter eventualiter at approbere de gjorte Bud.

Efter at Cancelliet i denne Anledning har corresponderet med det kgl. Rentekammer, skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at den i Forordn. 27. Mai 1746 § 22 indeholdte Tvangsklausul, hvorefter det paaligger Sysselmændene i Island hvert Aar, under 2 Rbdls. Mulkt, at aflægge rigtigt Regnskab for Hospitalernes Fiskelodder, ikke kan være til Hinder for, at Amtmanden, naar Regnskabet ikke inden Aarets Udløb er aflagt, — i hvilket Tilfælde den omhandlede Mulkt

bliver at paalægge — kan, saafremt mildere Midler ikke maatte ansees tilstrækkelige, forelægges Sysselmanden en passende Frist, inden hvilken Regnskabet, under Paalæg af daglig Mulkt, maatte være at aflægge, ligesom ogsaa det Ansvar, som ifølge Regnskabet maatte befindes at paahvile Sysselmanden, af Amtet bliver at foranstalte inddrevet.

1844.

9. Mai.

Hvad endelig angaaer den omhandlede Bortforpagtning af Hospitalets Fiskelodder, da har Collegiet Intet at erindre imod, at der, saaledes som af Hr. Conferentsraaden foreslaaet, foreløbig dermed anstilles et Forsøg i Isefjords Syssel. — Det kgl. Danske Cancellie den 9. Mai 1844.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sønder-Amtet, ang. Bogtrykkeriets Flytning fra Vidø til Reykjavik. Khavn den 11. Mai 1844. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1844, Nr. 2082. 11. Mai.

Efter at Cancelliet under 2. Mai f. A. havde udbedt sig Hr. Khrens og D. Højærv.* nærmere Yttringer i Anledning af det af Sekretair Stephensen indgivne Andragende, hvori han anholdt om, at Forpagtningen af det islandske Bogtrykkerie, der er ham overdraget paa 40 Aar, fra Fardag 1834 at regne, maatte fornyes enten paa hans Livstid eller i det mindste paa 5 Aar, fra Udløbet af nærværende Forpagtnings-Contrakt, men iøvrigt paa de i denne vedtagne Vilkaar, og navnlig med den deri fastsatte Forpagtnings-Afgift af 160 Rbd. aarlig, har Cancelliet modtaget Deres tvende Skrivelser af 6. Oktbr. f. A. og 5. f. M. (rett. Marts d. A.) denne Sag betræffende. I den første har De, næst at indberette, at Sekretair Stephensen har frafaldet hiint Andragende, og ikke længere attraaer at vedblive Forpagtningen, iøvrigt yttret divergerende Anskuelse om, hvorledes der, naar altsaa hans Forpagtning ophører til 6. Juni d. A., vilde være at forholde med Hensyn til

1844. 11. Mai. Bogtrykkeriets Drift, i Særdeleshed med Hensyn til den Indflydelse, dette Spørgsmaals Afgjorelse vil faae paa Trykningen af Althingstidenden, idet Hr. Kherren har formeent, at Trykkeriet bør flyttes til Reykjavig eller sammes nærmeste Omegn, om man endog skulde udsættes for, at det maatte staae stille fra Fardag 1844 til samme Tid 1845, hvorimod D. Høiærv. antager, at Trykkeriet ikke, om endog kun eet Aar, bør være ude af Virksomhed, og at der derfor burde søges contracteret enten med en anden vederhæftig Mand, om at modtage Forpagtningen, eller med Sekretair Stephensen om at fortsætte Trykkeriets Drift endnu et Par Aar paa Vidøe. Denne sidste Anskuelse er D. Høiærv. ogsaa vedbleven i den sildigere Skrivelse af 2. f. M. (*rett. Marts*), hvori indberettes, at Bogtrykkeriet den 29. Febr. sidstleden er forsøgt bortforpagtet ved offentlig Auktion paa 5 Aar til Fardag 1849, og i det Væsentlige paa samme Vilkaar, som ere vedtagne i den tidligere Forpagtnings-Contrakt med Sekretair Stephensen, deriblandt navnlig, at Forpagteren skal udrede Halvdelen af de Omkostninger, som medgaae til de nødvendige Forbedringer ved Trykkeriet. Ved denne Auktion er Sekretair Stephensen bleven høistbydende med 8 Rbd. aarlig, og Kjøbmand Siemsen af Reykjavig næstbydende med 6 Rbd. aarlig. Medens nu D. Høiærv. indstiller, at Stephensens ovennævnte Bud maatte approberes, eller i alt Fald hans efter Auktionens Afholdelse gjorte Tilbud om, at fortsætte Forpagtningen endnu i 2 Aar med en aarlig Afgift af 70 Rbd., og Fritagelse for at deeltage i Reparations-Omkostningerne, antages, har derimod Hr. Khren anbefalet Kjøbmand Siemsens Bud til Approbation, med særdeles Hensyn til, at denne vil flytte Trykkeriet til Reykjavig og der drive det.

Uagtet Cancelliet nu med Hr. Kherren maa være enigt i, at det bliver aldeles nødvendigt, navnlig med Hensyn til Althingstidendens hensigtsmæssige Trykning, at Bogtrykkeriet forflyttes til Reykjavig, hvilken Anskuelse

den kgl. Commissarius, Khre Stiftamtmand Bardenfleth, ogsaa deler, og man saaledes ogsaa fra denne Side ikke vilde kunne finde det hensigtsmæssigt, fremdeles at overlade Stephensen at fortsætte Trykkeriets Drift paa Vidde, vil man dog saameget mindre derpaa kunne indlade sig, som man maa ansee den af ham budte aarlige Forpagtnings-Afgift for at staae i et alfor betydligt Misforhold til Trykkeriets virkelige, og af Stephensen derhos selv for saa kort Tid siden anerkjendte Værdie; thi medens han i 1842 ikke lidet interesserede sig for, at Forpagtnings-Contracten fornyedes, endog for hans Livstid, paa de samme Vilkaar som hidtil, altsaa mod en Forpagtnings-Afgift af 160 Rbd. aarlig, og Udredelsen af Halvdelen af Reparations-Omkostningerne, vil han nu, under de samme Betingelser, ikkun svare 8 Rbd. aarlig, og naar han fritages for at deeltage i hine Omkostninger, 70 Rbd., og det uagtet Trykkeriet nu, ved Anskaffelsen af en ny Jernpresse og nye Typer, vil blive sat i en completere Stand. — Da dette ogsaa gjelder om det af Siemsen gjorte Bud, har Cancelliet, uagtet denne Sidste vil flytte Trykkeriet til Reykjavig, fundet Betænelighed ved at meddele Approbation paa noget af de skete Bud, og da det ikke er sandsynligt, at der, under de nuværende for Bogtrykkeriets Bortforpagtning uheldige Conjunkturer, vil kunne opnaaes noget antageligt Overbud, og Cancelliet ei heller kan finde det hensigtsmæssigt, efter Hr. Khrens tidligere Forslag, at indlede Underhandlinger med det islandske Literaire Selskabs kjøbenhavnske Afdeling om at overtage Trykkeriet, efter at Selskabets islandske Afdeling har erklæret sig derimod: — saa skulde man tjenstl. have Hr. Khre og D. Høiærv. anmodet om, til Fardag at foranstalte Trykkeriet overført til Reykjavig, og opsat i et dertil passende Locale. Skulde et saadant ikke kunne erholdes tilleie, maa en Bygning anskaffes, og Trykkeriet, indtil dette er skeet, interimistisk hensættes i et Locale, som dertil maa gjøres

1844.

11. Mai.

1844.

11. Mai.

disponibelt. At kjøbe den kgl. Jord Raudaraa, som Hr. Khren i Deres Skrivelse af 6. Oktbr. f. A. har antydet, kan Collegiet imidlertid ikke tilraade, paa Grund af Jordens og de derværende Bygningers daarlige Tilstand, og da det ikke er sandsynligt, at en Bygning vil kunne erholdes tilkjøbs i Reykjavig, bliver det nødvendigt, at en saadan dertil overføres, maaskee helst fra Norge. Trykkeriet vil da for det første blive at drive for dets egen Regning, ved en af Stiftsövrigheden antagen Faktor, der vel maa kunne erholdes blandt de af Sekretair Stephensen antagne Betjente ved Trykkeriet, og under Stiftsövrighedens specielle Tilsyn, hvorhos Cancelliet skal foranledige en Jernpresse til stort Oktav, der efter det Oplyste maa ansees for hensigtsmæssigere end en Hurtigpresse, og de forlangte Typer, anskaffede og opsendte. Da Althinget, som Hr. Khre og Deres Höiærv. bekjendt, først skal sammentræde til 4. Juli 1845, vil Alt formentlig uden Vanskelighed i rette Tid kunne have i Orden til Althings-Tidendens Trykning.

Vel ville disse Foranstaltninger foranledige Udgifter, der medføre en betydelig Forringelse af Stiftelsens opsamlede Capital, men da Udgifterne alene anvendes til at sætte Trykkeriet paa en saadan Fod, som Tid og Omstændigheder fordre, og i et Öiemed, der falder sammen med Stiftelsens, kan denne Omstændighed ikke herfor være til Hinder, og det saa meget mindre, som der formentlig er bedre Udsigter til at faae Bogtrykkeriet bortforpagtet paa antagelige Vilkaar, naar det først er sat i god Stand og forflyttet til Reykjavig. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. Mai 1844.

11. Mai.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Udredelse af Forskud til Skolen af den islandske Jordebogskasse.** Khavn

den 11. Mai 1844. — Rentk. Isl. Copiebog 15, 1844.
Nr. 1057.

11. Mai.

Ifølge Anmodning af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, og efter derom med Finantsdeputationen ført Brevvexling, haves Intet imod, at de Summer, som maatte udfordres til Bestridelse af de Udgifter, som forestaae til den islandske lærde Skoles Forflyttelse til Reykjavik m. v., foreskydes af den islandske Jordebogskasse, imod at der for denne Kasses Udlæg i den Anledning, i Forbindelse med hvad der aarlig udtælles til bemeldte Skoles øvrige Fornødenheder, strax, efter Udløbet af ethvert Regnskabsaar, tilstilles Rentekammeret en af Skolens Forstander i Island paategnet Anviisning paa Universitetsdirectionen, for at den hele foreskudte Sum derefter kan vende foranstaltet Jordebogskassen refunderet ved Indbetaling i Zahlkassen af de Directionen underlagte Fonds.

Dette, saavel som at Landfogden er tilskrevet det Fornødne i Overeensstemmelse med det Ovenanførte, meldes herved tjenstl. Hr. Kherren og D. Høiserv. til behagelig Underretning. — Rentekammeret den 11. Mai 1844¹.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 18. Mai
Islands Vester-Amt, ang. **Overlevering af Ombuds-**
jorder. Khavn den 18. Mai 1844. — Rentk. Isl.
Copieb. 15, Nr. 1078.

Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson har i behagelig Skrivelse af 24. Decbr. f. A., med Hensyn til den forestaaende Overdragelse af Strande Syssels Jorder, samt den mulige Overdragelse af Skogarstrands Ombudsjorder til nye Administratorer, begjært Rentekammerets Bestemmelse for, om det ikke kan være til-

¹) Skrivelse fra Rentekammeret til Landfogden af s. D. angaaende Udbetalinger i det nævnte Öiemed. Copieb. sst. Nr. 1038.

1844. strækkeligt, at Overleveringen, istedetfor ved fuldstændige Syns- og Aabodsforretninger, skete blot ved en Beskrivelses-Portegnelse over Gaardene, ligelydende med den Fortegnelse, som er fremlagt ved de aarlige Administrations-Regnskaber, hvilken Fortegnelse meddeles den Tiltrædende af den fratrædende Administrator, og hvori anføres enhver Gaards Navn og Dyrhed, Landskyld og Qvildeantal, samt Fæsterens Navn.

18. Mai.

I den Anledning skulde vi ikke undlade tjenstl. at bemærke, at det vel i Almindelighed vil være tilstrækkeligt, at Overleveringen til en ny Administrator skeer paa den af Hr. Conferentsraaden foreslaaede Maade, men at det dog ved enkelte Leiligheder kan blive nødvendigt, at der optages en fuldstændig Synsforretning over Godset, som maatte gaae ud paa en Ansættelse af Fæld paa Bygningerne, og derhos indeholde et formeligt Syn af Gaardene selv, især deres Hjemmemarker, samt hvorledes de dem følgende Herligheder, f. Ex. Skov, Fuglevarp osv., ere vedligeholdte, da Godsernes Overbestyrelse, naar ikke slige Synsforretninger af og til afholdes, paa ingen Maade kan have Indseende med, at Godserne ikke uforsvarligen forringes ved Efterladenhed fra Administratorernes Side, som meget godt kan forenes med en ordentlig Regnskabsførelse, medens det dog maa ansees for fuldkommen ligesaa vigtigt, at Administratorerne opfylde deres Pligter i denne Henseende til Afgifternes Optrædning og Omsætning. — Det overlades derfor til Hr. Conferentsraadens behagelige Bestemmelse, hvorvidt in casu en saadan detailleret Overleveringsforretning maatte findes nødvendig eller ikke. Rentekammeret den 18. Mai 1844.

25. Mai.

Kongelig Resolution ang. Bemyndigelse for Cancelliet til at afgjøre visse Sager. Khavn den 25. Mai 1844. — Canc. 2. Depart. Forestill. 1844. Andet Halvaar, Nr. 76. Denne Resolution er communiceret de

Øvrige Regjerings-Collegier ved Canc. Skriv. 11. Juni 1844, Canc. 1844.
2. Depart. Brevb. 1844, Nr. 1955—1963. Algreen-Ussings Re- 25. Mai.
skriptsaml. 1844, S. 165—174 med Anmærkning. — Uddrag.

Forsaavidt de i nærværende Forestilling under IV, IX, XVI samt XVII, 6. Post, omhandlede Sager angaaer, saasee Vi det rettest, at de fremdeles forelægges Os til allerhöieste Afgjørelse¹; derimod bifalde Vi iøvrigt i det Væsentlige Vort Cancellies allerund. Indstillinger, og Vi ville saaledes allern. have Collegiet bemyndiget til, ad mandatum at bevilge:

1) Nedsættelse i eller Eftergivelse af idømte Mulktter, i alle Tilfælde, hvor Boden ei overstiger 20 Rbd. Sölv, og selv höiere Böder, naar de ere Nogen paalagte i en Sag, som kunde have været afgjort ved mindeligt-Forlig, og den Forurettede anbefaler den Dømte til saadan Eftergivelse eller Nedsættelse. — 2) Nedsættelse i eller Eftergivelse af Straffen for Hoer, ogsaa i de Tilfælde, hvor den fornærmede Ægtefælle er ude af Stand til at give sit Samtykke, eller hvor dette efter Omstændighederne og Lovgivningens Bestemmelser maa ansees at være uden Virkning, forudsat at der iøvrigt ere vigtige, til Fordeel for den Skyldige talende Omstændigheder, saasom den ved den anden Ægtefælles Forhold givne Anledning, forudgaaende faktiske Opbævelse af det ægteskabelige Samliv i flere Aar, og deslige. — 3) Tilladelse til nyt Ægteskab under de i Lovens 3—16—15—4 Nr. 4 nævnte Betingelser for

¹) de her nævnte Poster, i Henseende til hvilke Kongens umiddelbare Afgjørelse forbeholdes, vare følgende: — IV) at tillade Ægteskabs Ophævelse i alle Tilfælde, hvor den ene Ægtefælle beviislig har gjort sig skyldig i et Forhold, hvorfor Ægteskabet ved Dom kunde hæves; — IX) at dispensere fra det i For. 31. August 1774 indeholdte Forbud mod at Overformyndere og Bestyrere af publique Midler have Noget til Laans af de under deres Bestyrelse eller Tilsyn staaende Midler; — de to sidste Punkter vedkom ikke islandske Sager.

1844. den, der formedelst Hoer er skilt fra sin Ægtefælle, samt Dispensation fra Lovens 3—16—8: a) naar Forseelsen er begaaet paa en Tid og under Betingelser, da Skilsmisse ifølge Dom eller Resolution i Overensstemmelse med de almindelige Regler kunde have været erholdt, og — b) naar Bröden er begaaet under Ægteskabet og den fornærmede Ægtefælle er död, men det derhos har viist sig, at det utilladelige Forhold ikke har forstyrret det ægteskabelige Samliv, navnlig naar den afdöde Ægtefælle kjendelig har tilgivet Bröden; — hvorhos Bevilling dog ei maa gives förend 4 Aar fra den Tid Ægteskabet ved Dödsfaldet er blevet ophævet. — 4) Ægteskabs Ophævelse i alle Tilfælde, hvor den ene Ægtefælle er dömt til Forbedringshusarbeide eller höiere Straf i 3 Aar eller derover, naar den anden, der søger Skilsmisse, er uden al Deelagtighed i hins Forbrydelse, og ellers har viist en ulastelig Opførsel, Alt iøvrigt uagtet Domfældte nægter sit Samtykke. — 5) Ægteskabets Ophævelse, naar Ægtefolkene have levet adskilte i det mindste 3 Aar ifølge dertil meddeelt Separations-Bevilling, eller 3 Aar ere forløbne fra den Tid Ægtefolkene indgik Separationsforening for en Forligelses-Commission, og efter at den geistlige og verdslige Mægling efter disse 3 Aars Forløb paany er foregaaet, om endog den ene af Ægtefællerne modsætter sig Skilsmissen; herved bliver imidlertid at iagttage, at slige Bevillinger, selv naar foranførte Betingelser iøvrigt ere tilstede, ei bør meddeles i Tilfælde, hvor Hensyn til Börnenes Forsörgelse gjør saadant betænkeligt, samt at Manden, naar det er ham, som imod Hustruens Villie har begjært Skilsmissen, og hun ikke kan antages at have givet Anledning til Separationen, bør yde hende Alimentation som under Separationen, indtil hun efter dertil erholdt Bevilling maatte indlade sig i nyt Ægteskab. — 6) Dispensation fra Lovens 3—16—16—5, naar Afsindigheden maa antages at være ulægelig, og efter at der har været givet den Afsindiges

25. Mai.

nærmeste Frænder, eller efter Omstændighederne en 1844.
 sat Værge, Leilighed til at erklære sig over Sagen, 25. Mai.
 samt under Betingelse af, at der sikkres Hustruen, hvis
 hun er den Afsindige, hendes fuldstændige Underhold-
 ning eller i al Fald et Bidrag hertil efter Mandens Vil-
 kaar og Collegiets nærmere Bestemmelse. — 7) Bevil-
 ling til Ægteskabs Indgaaelse imellem et Medlem af
 den evangelisk-kristelige Kirke og en mosaisk Troes-
 bekjender, naar der tilveiebringes og fremlægges saa-
 danne Vidnesbyrd med Hensyn til deres Opdragelse,
 Tænkemaade og Forhold, at der i disse Henseender
 ikke findes Grund til at nægte Tilladelsen, samt naar
 den jødiske Ægtefælle, forsaavidt samme efter Lovgiv-
 ningen dertil er pligtig, har aflagt den i For. af 29. Marts
 1814 befalede Religionsprøve, samt imod at det gjøres
 begge Ægtefællerne til Pligt, at lade alle Børn af et
 saadant Ægteskab opdrage i den evangeliske Religion,
 og navnlig i den lutherske, saafremt den ene af de
 paagjeldende Personer hører til samme, hvortil begge
 forinden Vielsen skriftlig have at forpligte sig, og med
 hvilken Forpligtelses Overholdelse vedkommende Öv-
 righed bør have nøie Indseende¹.

Endvidere ville Vi have Vort Cancellie bemyndiget
 til: 8) at dispensere de under samme sorterende Em-
 bedsmænd fra det i For. af 19. Decbr. 1821 § 4 og
 For. af 8. Juli 1840 § 49 indeholdte Forbud, efter at
 Samtykke dertil, forsaavidt Embedsmanden oppebærer
 kongelige eller Nationalbankens Intrader, er givet af
 vedkommende Collegium og Bankens Direction, og iøv-
 rigt under Betingelse af, at Supplikanten ikke staaer
 tilbage med nogen under Cancelliet sorterende Regn-
 skabssag, samt at der ellers ikke ved de indhentede
 Erklæringer findes, eller iøvrigt er Collegiet Noget be-
 kjendt, der kunde opvække Betænkelighed². — . . .

¹) Lov 13. April 1851 (for Danmark).

²) de udeladte Punkter have ingen Anvendelse paa Island.

1844.

25. Mai.

41) at meddele kongelige Embedsmænd, der sortere under Cancelliet, Tilladelse til at reise til Udlandet, dog med Undtagelse af Medlemmerne af Vore Collegier, samt Justitiarierne ved Høiesteret og Overretterne, Overpræsidenten i Kjøbenhavn, Politidirecteuren sammesteds og Biskopperne, saafremt Reisen maatte være paa længere Tid end 8 Uger. Naar slige Tilladelser meddeles, bør dog derom gjøres allerund. Indberetning.
Kjøbenhavn den 25. Mai 1844.

25. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sønder-Amtet i Island, ang. **Forsøg til Spedalskes Cur i Rosmhvalanæs Rep.** Khavn den 25. Mai 1844.
— Canc. 8. Depart. Brevb. 1844, Nr. 2840.

Ved at tilstille Cancelliet Extrakt af en af Hr. Khren afgiven Beretning om de Reiser, som af Dem ere foretagne i Islands Sønder-Amt i forrige Aar, og hvoraf iblandt Andet fremgaaer, at der i det af omtrent 650 Indvaanere beboede Rosmhvalanæs Rep er et Antal af ikke ringere end 18 Spedalske, tildeels Börn, hvoraf 9 nyde Fattigunderstøttelse, samt at disse Syge ere uden Lægehjælp, har det kgl. Rentekammer til Collegiet henstillet, om der ikke kunde være Anledning til strax at opfordre Justitsraad og Landphysikus Thorstensen, hvis Bopæl ikkun er fjernet 6 Miil fra den Rep, hvori de ommeldte Spedalske have Ophold, til at tage disse under sin specielle Behandling, og til at lade den vedkommende Commune, imod Rigtigheds Aflæggelse for Anvendelsen, tilflyde en efter nærmere Omforening bestemt Pengehjælp, der, anvendt til at forskaffe de Syge Reenlighed og diætetisk Pleie efter Landphysici Anviisning, upaatvivlelig meget vilde understøtte Lægetilsynet, hvis Resultater senere kunne komme Landet tilgode ved at offentliggøres.

Da Cancelliet efter Omstændighederne maa bifalde, at der træffes en Foranstaltning som den foreslaede,

skulde man tjenstl. have Dem anmodet om at foranledige det i denne Henseende Fornödne, samt derhos at meddele Collegiet Deres Betænkning, saavel angaaende Størrelsen af den Pengehjælp, der maatte tilstaaes Communen, som om Maaden, hvorpaa denne kunde afholdes. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. Mai 1844.

1844.
25. Mai.

Rentekammer-Skrivelse til Geheimearchivar Finn Magnussen, ang. **Understøttelse til Udgivelse af en islandsk Madlavningsbog.** Khavn den 25. Mai 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1067. 25. Mai.

At 400 Rbd. r. S., som Rentekammeret har bevilget Madame Regina Christine Örum til Hjælp ved Udgivelsen af en af hende i det islandske Sprog affattet Madlavningsbog, ville blive Hr. Etatsraad og Geheimearchivarius F. Magnussen udbetalte paa Zahlkassen, saasnart bemeldte Skrift er trykt, det meldes Dem herved tjenstl. til behagelig Efterretning. — Rentekammeret den 25. Mai 1844¹.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Regler for Bevilgelse af **Gageforskud for Embedsmænd.** Khavn den 13. Juni 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1115. 13. Juni.

Fra Finantsdeputationen er Rentekammeret meddeelt Underretning om, at det under 25. April sidstl. har behaget Hans Majestæt Kongen allern. at rescribere Deputationen saaledes:

„Da Ansøgninger om Gageforskud blive stedse hyppigere og hyppigere, og da ei alene vore Finanser paa denne Maade have maattet afsee meget betydelige Summer af de aarlige Indtægter, men Vi

¹) Da denne Madlavningsbog aldrig blev trykt, bleve Pengene igjen senere indbetalte i den kgl. Kasse.

1844.

18. Juni.

derhos ansee det for tvivlsomt, hvorvidt Anvendelsen af deslige Forskud i Almindelighed er saadan, at de blive Modtagerne til virkelig Nytte, og at saaledes Vor landsfaderlige Hensigt opnaaes, saa ville Vi for Fremtiden med Hensyn til Ansøgninger om Gageforskud have iagttaget:

1) Samtlige Vore Collegier ville Vi have be myndiget til at bevilge de under dem sorterende Embedsmænd et Qvartals Forskud af deres Gagers aarlige Beløb, men alene forsaavidt dertil, navnlig ogsaa i de Ansøgendes Personlighed og Embedsførelse, findes tilstrækkelig Anledning, og da mod Tilbagebetaling i de otte næste Qvartaler. — 2) Ansøgninger om større Forskud og om længere udsatte Tilbagebetalings-Terminer, der forøvrigt kun under særdeles Omstændigheder og mod nærmere bestemmende Sikkerhed, saasom i Livsassurance-Policer, kunne ventes bevilgede, indsendes til det Collegium, under hvilket Supplikanten nærmest sorterer, for, ledsaget af Sammes Betænkning, at tilstilles Vor Finantsdeputation, der i en samlet Forestilling hver Maa ned har at forelægge Os dem til allerhöieste Afgjørelse. — 3) Saalænge tidligere bevilgede Forskud ikke ere tilbagebetalte, kunne de Vedkommende ingen nye Forskud vente bevilgede. — 4) Paa Pensioner og Vartpenge bevilges ingen Forskud.

Hvilket Vi saaledes ville have Vor Finantsdeputation tilkjendegivet til egen allerund. Efterretning og videre foranstaltende Bekjendtgjørelse".

Dette allerhöieste Reskript meddeles herved tjenstligen Hr. Kammerherren til behagelig Efterretning og Iagttagelse, navnlig forsaavidt de i Kammerets Skrivelser af 26. April 1836, 12. August 1837 og 2. Marts d. A., angaaende Forskud paa Gager og Pensioner, der udtælles af Islands Jordebogskasse, indeholdte Bestemmelser derved modificeres eller bortfalde. — Rentekammeret den 13. Juni 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Tilbagebetaling af det Interessentskabet for det islandske Postskib tilstaaede Laan.

1844.

14. Juni.

Khavn den 14. Juni 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1119.

Som Repræsentanter for det i Aaret 1839 i Reykjavik — som det forklares i den Hensigt, at tilveiebringe en jevnligere Forbindelse mellem Kjøbenhavn og Island — sammentraadte Interessentskab, have Justitiarius i Landsoverretten Sveinbjørnsen, Assessor i samme Ret J. Johnsen og Landphysikus Thorstensen, i et med Hr. Kherrens Erklæring af 4. Marts sidstl. hertil indkommet Andragende, ansøgt om, dels at den bemeldte Interessentskab i de 5 Aar 1840 til 1844 inclus. imod en aarlig Fragtgodtgjøreelse af 1650 Rbd. overdragne Post-Entreprise maatte blive forlænget for en ny Termin af 6 Aar paa samme Vilkaar som hidtil, dels at Interessentskabet maatte eftergives Renten af det Samme ifølge allerhöieste Resolution af 7. Mai 1839 af Finantskassen bevilgede Laan, imod at dette tilbagebetales, istedetfor i 40 Aar, i 6 Aar ved Liqvidation i endeel af Fragtgodtgjøreelsen.

Da nu, saavidt skjønnes, aldeles ingen af de Fordele, som man havde ventet sig af ovenberørte Entreprise, ere opnaaede, men der tvertimod, efter at hine Begunstigelser fra det Offentliges Side vare tilstaaede, er viist Lunkenhed for Sagen i den Grad, at det anskaffede Postskib af Interessentskabet endog er aldeles overdraget til en privat Mands, islandsk Kjøbmand Siemsens Disposition, imod at han svarer visse Procent i Udbytte af de Actier i Skibet, han ikke selv eier, saa finde vi, at det vilde være uforsvarligt nu at indrømme yderligere Begunstigelser, og den ansøgte Prolongation af Post-Entreprisen vil saaledes ikke kunne tilstedes. Forsaavidt iøvrigt Repræsentanterne i ovennævnte Andragende have berørt det i sin Tid af

1844. **Finanskassen bevilgede Laan, er Finantsdeputationen gjort bekendt med Sagens Stilling, og har Samme derefter resolveret, at der med Hensyn til Forrentningen af og Afbetaling paa Laanet vil blive at forholde i Overeensstemmelse med allerhöistbemeldte Resolution. — Hvilket herved tjenstl. tilmeldes Hr. Kammerherren til Bekjendtgjørelse for Vedkommende. — Rentekammeret den 14. Juni 1844.**

15. Juni.

Cancellie-Plakat angaaende Medicinaltaxten for Danmark. Khavn den 15. Juni 1844. — Sendt omkring til Danmark (men ikke til Island) med Canc. Circ. 17. Juni 1844 for at træde i Kraft fra 1. Juli s. A. Ansees for ligefrem anvendelig med Hensyn til Island i Canc. Skriv. 11. Febr. 1845, men forlanges dog Betænkning om dens Anvendelighed i Canc. Skriv. 8. Mai 1845; sendt til Island med Canc. Skriv. 12. Juli 1845. — Canc. 2. Depart. Registr. 1844, fol. 147^b (1844, Nr. 882). Original-Aftryk hos Schultz. Ny Coll. Tid. for 1844, S. 651. Quart-Forr. for 1844, S. 122. Schou XXIV, 204.

CANCELLIE-PLAKAT angaaende en ny Medicinaltaxt for Danmark, der skal træde i Kraft fra 1. Juli 1844.

Da den Medicinaltaxt, som ved Plakat fra dette Collegium af 24. Mai 1842 i Medhold af de i saa Henseende afgivne allerhöieste Resolutioner blev gjort gjeldende fra 4. Juli næstefter, kun skulde tjene til Regel for 2 Aar, — saa er en ny Taxt bleven udarbejdet og allern. sanctioneret, der vil træde i Kraft fra 4. Juli d. A. og fremdeles, indtil anderledes allern. befales, blive gjeldende, dog med de aarlige Forandringer og Tillæg, som i Overeensstemmelse med de af Hans Majeestet bifaldte Begler maatte blive gjorte af det kongel. Sundheds-Collegium.

Hvilket herved efter allerhöieste Befaling kundgjøres til fornöden Efterretning og allerund. Efterlevelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. Juni 1844.

Gavebrev, oprettet af Administrator Jón Sigurðsson af Böggvistöðum i Öefjords Syssel, til Fordeel for Fattige m. Fl. Böggvistöðum 20. Juni 1844. — Testamentet er confirmeret af vedkommende Amtmand under 17. Mai 1845 og indsendt med Nord- og Öster-Amtets Blanquet-Regnskab for 1845, i islandsk Original med dansk Oversættelse. — Efter Originalen i Cancelliets Archiv Nr. 312 A.

1844.
20. Juni.

Þæred eg, Dannebrogsmáður, Forpaktari og Forlík-unarmáður Jón Sigurðarson, sakir aldurdóms og fleiri orsaka vegna, hefi nú þess að vænta, að míns líkamlega lífs úmaglas muni bráðum eður víst innan fárra ára verða útrunnið, og því ásett mér og nú framkvæmi hér með í lagaleyfi með testamentarískum gjörningi að ráðstafa öllum eigum mínum, af hverjum eg ekkert hefi í arf tekið, heldur er að öllu leyti minn gróði og ávöxtur erfðis míns í bóndastétt, eptir minn dag svoleiðis: að einn fjórði partur af þeim, samkvæmt mínu gjafabréfi af 8. Juli 1830, tilfalli fátækum, en þrír fjórðu partarnir nánustu ættíngjum mínum í síðulínu (þar eg á engan lífsferfingja) nefnilega tveim bræðrum, og öllum þeirra börnum, sem hér eptir nafngreinast, svo sem þeir og þau öll væru syskin, þó með þeim nákvæmari athugasemdum og takmörkunum, sem eg hér á eptir þar við gjöri.

En fyrri en þessi útblutan skeður, dragast frá handa erfingja minnar sáluðu konu, Valgerðar Björnsdóttur, uppi þann hálfá bróðurhluta, er eg tók við skipti eptir hana, og af hverjum þá var goldin $\frac{1}{3}$ procent-afgiptin til konungs, þessar jarðir: 1) Garður í Ólafsfirði, 20 hundr. að dýrleika, með tveimur kúgildum og 120 álna landskuld. — 2) Auðnir í Ólafsfirði 40 hdr., með $4\frac{1}{2}$ kúgildi, 60 álna landskuld. — 3) Bárðartjörn í Höfðabverfi 40 hdr. með 4 kúgildi 50 álna landskuld.

Í fjórða partinn eptir ofan nefndu gjafabréfi útleggjast eða tilnefnast jarðirnar: Hvammur, Kristnes, Merkgil, allar liggjandi í Eyjafirði, tilsamans metnar eptir jarða-

1844. 20. Juni. bók af 1760: 140 hdr., sömuleiðis 21 hdr. í jörðunni
 Æsustöðum, liggjandi í sömu sveit, að hverjum eg nú þegar er eigandi orðinn, samt ef meira af tæðri jörðu kynni verða mín eign síðar, fellur það í sama sjóð. Verði þetta ekki fjórði partur af öllu mínu fê bæði föstu og lausu, er eg við dauða minn eptir mig læt, þá takist enn fremur í hann, unz hann er fullur, af fasteign þeirri, er eg ekki ánafna neinum vissum mönnum, því einungis fasteign skal í þenna fjórða part útleggja, en ekkert lausafê. Auk ofannefnds fjórða parts gef eg enn fremur hêr með fátækum 40 hundr. í hinum beztu jörðum, er eg við dauða minn eptirlæt mêr óánafnaðar öðrum, og skulu þessi 40 hundr. fylgja ofannefndum fjórða parti.

Til hinna testamentarisku erfingja útleggjast í fasteignum, sem ekki nafngreinast hêr, heldur á meðfylgjandi töflu:

a.	1) Síra Sigurðar Sigurðarsonar á Auðkúlu	20 hdr.
	2) Síra Magnúsar Sigurðarsonar á þaunglabakka	20 —
	3) bónda Sigurðar Sigurðarsonar á Auðkúlu	20 —
	4) bónda Jóns Sigurðarsonar á Karlsá á Upsaströnd	20 —
	5) vinnumanns Tómasar Sigurðarsonar á Hofi	20 —
	6) giptrar konu Elinnar Sigurðardóttur á Hofi	10 —
	7) giptrar konu Guðrúnar Sigurðardóttur á Vöglum	10 —
	8) Sigríðar Sigurðardóttur á Auðkúlu	10 —
	9) Katrínar Sigurðardóttur í Reykjavík	10 —
b.	10) bónda Sigfúsar Sigurðarsonar á Ósi	20 —
	11) sniðkara Flóvents Sigfússonar á Krossanesi	20 —
	12) bónda Sigurðar Sigfússonar á Ósi	20 —
	13) bónda Sveins Sigfússonar á Grjótgarði	20 —

- 44) vindumanns Jóns Sigfússonar á Ósi . 20 hdr. 4844.
 45) giptrar konu Ástríðar Sigfúsdóttur á 20. Juni.
 þúfnavöllum 40 —

Kunfremur ákvarða eg, að þeim þremur syskinum mínum: Benidikt Sigurðssyni, Hallfríði Sigurðardóttur og Rut Sigurðardóttur, skal, nær sem þau þess viðþurfa (eður frá þeim tíma þau þess viðþurftu) forsorgun veitast af þeim af mínum erfingjum, sem þartil áltast hæflegastir, mót fullkomnu endurgjaldi af mínum óánöfnudu fasteignum eptir minn dag. — En lifi þau mig, sem vel má ske, skulu erfingjar mínir, er þeim eru skyldir, skuldbundnir að forsorga þau framvegis, eptir þeirri tillölu, sem þeir fá arf til eptir mig.

Það sem nú verður afgangs því hér á undan útlagða af fasteignum eða peningum, fyrir hverju stórnafnda ekki er ráð að gjöra, svo framt jarðir verði fáanlegar til kaups, brúkast það til að borga með minn útfararkostnað, staðfestingu þessa testamentis m. m. og svo allar sannaðar skuldir, sem eg vil að rigtuglega borgaðar verði. — Það sem þá loksins kynni eptir að verða, skiptist reglulega millum ádurtalinna testamentarískra erfingja, svo sem það væri milli syskina.

Lausafé er hér lítið um að tala, en það lítið sem það verða kynni í fríðum peningi eður dauðum munum, testamentera eg og gef það þeim, hjá hverjum eg eyði stórustu æfistundum, og hefir enginn annar neitt tilkall til þess framar að gjöra; eins gef eg hærmeð þeim hinum sama hálfá jörðina Brimnes í Upsa sókn og Vallna hrepp.

Það band skal hvíla á öllum mínum erfingjum tilfallandi fasteign, að hún má aldrei seljast úr ættinni, svo lengi nokkur finnst í ættleggnum, sem vill eða er megnugur að kaupa þær, að öðru leyti breytist með óðalsrætt á þeim eptir á hverri tíð gildandi lagafyrirmælum.

Skyldi nokkur af mínum innsettu testamentarísku erfingjum burtdeyja fyrir mig, skulu lifserfingjar hans taka eptir hann þann erfðahluta, sem honum bar eptir þessu

1844. testamenti, en eptirláti hann sér enga lífsferfingja,
 20. Juni. skal svo fara, sem hann hefði ekki verið innsettur
 erfingi.

En þaræð tíð og kringumstæður eru breytilegar,
 áskil og mér að mega umbreyta meira eða minna í
 þessu testamenti eptir atvikum, ef mér eptirá kynni
 það að hugkvæmast.

Böggversstöðum, dag 20. Juni 1844.

Jón Sigurðsson.

Jeg Jón Pétursson, settur fullmektugur hjá sýslu-
 mannum og Notarius publicus í Eyjafjarðar sýslu Borgen,
 vitna hér með, að forpaktari og dannebrogsmaður Jón
 Sigurðsson á Böggversstöðum, sem bæði er mér og til-
 teknum nótarialvottum, vinnumanni Jóni Jónssyni á
 Böggversstöðum og múrara þorláki Gunnlaugssyni, per-
 sónulega kunnugur, hefir í nærveru minni og þeirra
 með fullu ráði og skynsemi lýst því yfir, að þetta testa-
 menti inniheldi sinn fullkomna og frjálsa vilja.

Til staðfestu undir minni hendi og Eyjafjarðar sýslu
 signeti

Sem notarialvottar:	í fjærv. sýslum. Borgens
Jón Jónsson. Th. Gunnlaugsson.	Jón Pétursson, const. Fm.

Börgun: 80 sk., áttatíu skildingar	(L. S.)
reiðu silfurs.	

Jón Pétursson.

Uppteiknan yfir þær fasteignir, sem eg, sam-
 kvæmt testamentisgjörð minni af 2. Marts 1842, hefi
 ánafnað og gefið mínum testamentarísku erfingjum eptir
 minn dag, er svolátandi:

- 1) Sira Sigurði Sigurðssyni á Audkúlu eru ánafnaðir
 $\frac{2}{3}$ úr jörðunum Ytri og Syðri Haga með hjá-
 leigunni Götú, liggjandi á Árskógsströnd, að
 upphæð 20 hdr.

	1844.
2) Sira Magnúsi Sigurðssyni á þaunglabakka jörðin Ytri-Á í Ólafsfirði, að dýrleika	20 hdr. 20. Juni.
3) Hreppstjóra Sigurði Sigurðssyni á þverbrekku jörðin Krossastadir á þelamörk, að dýrleika	20 —
4) Bóna Jóni Sigurðssyni á Karlisá jörðin Ósbrekka í Ólafsfirði, að dýrleika	20 —
5) Vinnumanni Tómasi Sigurðssyni jörðin Jarðbrú í Svarfaðardal, að dýrleika	20 —
6) Bónakonu Elínu Sigurðardóttur á Hofi jörðin Hólárkot í Skíðadal, að verðhæð	40 —
7) Bónakonu Guðrúnu Sigurðardóttur á Vöglum jörðin Steindyr á Látraströnd innan Suður þingeyjar sýslu, að dýrleika	40 —
8) Sigríði Sigurðardóttur jörðin Sflistadakot í Kræklingahlíð, að dýrleika	40 —
9) Katrínu Sigurðardóttur $\frac{1}{2}$ af jörðunum Ytri og Syðri Haga með Gøtu (í sameign með föður sínum, sjá að ofan Nr. 4) að upphæð	40 —
10) Bóna Sigfúsi Sigurðssyni á Ósi jörðin Laugaland á þelamörk	20 —
11) Snikkara Flóvent Sigfússyni á Ytra-Krossanesi, í tæðu Ytra-Krossanesi í Glæsibæjarhrepp $\frac{2}{3}$ partar eða	20 —
12) Bóna Sigurði Sigfússyni á Ósi jörðin Selárbakki á Árskógsströnd	20 —
13) Bóna Sveini Sigfússyni á Grjótgarði, Siliastadir í Kræklingahlíð	20 —
14) Jóni Sigfússyni á Ósi $\frac{1}{2}$ af Ytra-Krossanesi 40 hdr., og jörðin Syðri-Hóll í Kræklingahlíð 40 hdr., tilsamans að upphæð	20 —
15) Bónakonu Ástríði Sigfúsdóttur á þúfnavöllum jörðin Briti á þelamörk, að dýrleika	40 —

Böggversstöðum þann 14. Februar 1844.

Jón Sigurðsson.

(L. S.)

1844. Eptir beiðni dannebrogsmanns Jóns Sigurðssonar
 20. Juni. er þessi uppteiknun eptir hans fyrirsögn og hans vegna
 skrifuð og undirskrifuð, samt innsigliuð af

þórarni Kristjánssyni,
 kapellani í Tjarnar og Urða kalli.

Jeg Jón Pétursson, settur fullmektugur hjá sýslu-
 manningum og Notarius publicus í Eyjafjarðar sýslu,
 Børgen, vitna hérmeð: að forpaktari og dannebrogsmannur Jón Sigurðsson, sem er mér persónulega kunnugur, hefir í nærveru minni og undirskrifðra tiltekinna votta viðurvist, með fullu ráði og skynsemi játað, að þetta dokument (sem fyrir honum var upplesið) inniheldi sinn fullkominn og óumbreytta vilja, og að hann vildi að það skyldi vera uppteiknan yfir þær fasteignir, er hann í testamenti af dags dato hafi gefið og ánafnað sínum testamentarísku erfingjum.

Til staðfestu undir minni hendi og Eyjafjarðar sýslu signeti.

Büggversstöðum, dag 20. Juni 1844.

Sem notarialvottar:	í fjærv. sýslum. Borgens
Jón Jónsson. Th. Gunnlaugsson.	Jón Pétursson, const. Fm.
Borgun: 80 sk., áttatíu skildingar reiðu silfurs.	(L. S.)

Jón Pétursson.

Foranstaaende Gjenparter har jeg confereret med Originalerne, og befundet dem hermed overeensstemmende, hvad hermed bevidnes.

Øfjord Handelssted den 23. April 1845.

B. H. Borgen, Not. publ.

Geb. 12 sk., tólf skildingar reiðu silfurs.	(L. S.)
--	---------

Borgen.

Finants-Deputationens Plakat for Danmark, 1844.

8. Juli.

ang. Gyldigheden af de i Livrente- og Forsørgelses-Anstalten tegnede Overlevelsesserter. Kbhvn den 8. Juli 1844¹. — Denne Plakat er ikke udkommen paa Islandsk, men er her optagen, da den ogsaa har faaet Anvendelse med Hensyn til de islandske Embedsmænd. — Original-Aftryk hos Schultz. Ny Coll. Tid. 1844, S. 706. Quart-Forr. for 1844, S. 155—156; Schou XXIV, 244—245.

PLAKAT for Kongeriget Danmark, hvori bestemmes, at en i Livrente- og Forsørgelses-Anstalten i Kjøbenhavn tegnet Overlevelsesserter har samme Gyldighed, som et Indskud i den almindelige Enkekasse.

Paa Finants-Deputationens allerunderd. Forestilling har Hans Majestæt under 6. d. M. allernaad. behaget at fastsætte:

„At den Forpligtelse, som efter Forordningen af 4. August 1788 § 3 paahviler alle kongelige, civile og militaire Embedsmænd og Betjente til at sikkre deres eventuelle Enker en aarlig Pension ved Indskud i den almindelige Enkekasse til Beløbet af $\frac{1}{6}$ af deres aarlige Embedsindkomster, ogsaa skal ansees for opfyldt, naar vedkommende Embedsmand eller Betjent godtgjør at have ved Livrente- og Forsørgelses-Anstalten af 1842 i Kjøbenhavn for sin Hustru tegnet en Overlevelsesserter af samme Størrelse; dog at der, saafremt Indskudet til denne Forsikring berigtiges ved aarlig Præmie, tillige stilles fuldkommen betryggende Sikkerhed for denne Præmies Erlæggelse til Forfaldstidene”.

Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab. — Finants-Deputationen den 8. Juli 1844.

Kongelig Resolution ang. Collectens Regnskab 25. Juli.
og Anvendelse til Skolens Fornødenhed, m. v.

¹) Canc. Plak. 22. Juli 1845.

1844. Khavn den 25. Juli 1844. — Efter Original-Copie
 25. Juli. i det islandske Departement.

I allerunderd. Forestilling 17. Juli, fra Finantsministeren, Greve Adam Wilhelm Moltke, bemærkes:

„Ifølge Deres Majestæts allerhöieste Befaling i Resolution til mig af 18. Mai d. A. overdrog jeg til de for Deres Majestæt nævnte Embedsmænd af vedkommende deri interesserede Collegier at tage under Overveielse og meddele mig deres Yttringer angaaende følgende Spørgsmaale:

1) hvor stort det Beløb er, som de saakaldte islandske Collectpenge kunne ansees at have indestaaende i Statskassen; — 2) hvor stort det Krav er, som bemeldte Kasse forlods kan paastaae dækket af Collectpengene; og — 3) hvorvidt der i det Tilbageblivende af Collectpengene kan søges en Hjælp til Udgifternes Bestridelse ved den islandske lærde Skoles Forfytelse til Reikevig.

Ved allerund. at forelægge den fra fornævnte Embedsmænd mig derefter tilstillede Betænkning, skulde jeg ledsage samme med følgende Bemærkninger:

Hvad det første Punkt angaaer, da er det viist, hvorledes Afgjørelsen deraf beroer paa, om en mellem Statsgjælds-Directionen og Rentekammeret ved de forskjellige Opgjørelser omtvistet Sum, til Beløb 12,239 Rd. 84 Sk. D. Cour., bliver at belaste Collectpengenes Capital eller ikke, da denne i det første Tilfælde vil komme til at udgjøre 18,878 Rbd. 51 Sk. med Renter indtil sidstafvigte 11. Juni Termin, c. 14,700 Rbd., i det sidste Tilfælde derimod Capitalen vil blive 28,165 Rbd. 24 Sk. og Renterne c. 80,400 Rbd.

I Betænkningen er saa udførligen forklaret Oprindelsen af den omqvæstionerede Sum, og hvad der kunde tale for enhver af Opgjørelserne, at jeg ikke her skal gjentage de anførte Grunde, men ikkun tillade mig den allerunderd. Yttring, at, naar det til Fordeel for den for Collectpengenes Capitalstørrelse gunstigste Opgjørelsesmaade specielt fremhæves, at det maatte ansees for ønskeligt at conservere saavidt muligt Resten af den Sum, der i sin Tid er skjænket og indsamlet i Anledning af de Island overgaaede ulykkelige Naturbegivenheder, da forekommer mig Meget at tale for, at lade dette Moment komme væsentligt i Betragtning ved Sagens endelige Afgjørelse. Vel blev det da Finantskassen, som kom til at renunciere paa Godtgjørelse for det omhandlede Krav af circa 12,200 Rbd., eller rettere Statsgjældkassen, som kom til at

tilsvare Island et saa meget større Capitalbeløb, da Collectpengenes Capital med dette Minus engang er optagen under Statens Gjæld. Men, skjøndt det altid vil være forbunden med Uleilighed, at foretage denne Forandring, bør dette dog næppe være det afgjørende Hensyn, da Statagjældens Ansørel i nærmeste Regnskabs-Oversigt med dette Tillæg synes at kunne tilstrækkeligen motiveres ved det Tvivlsomme i Sagen, og ved at der med specielt Hensyn til Islands Tarv er valgt den for samme gunstigste Afgjørelse.

1844.

25. Juli.

Maatte denne min Anskuelse vinde Deres Majestæts allerhöieste Bifald, da maa jeg ved Sagens andet Punkt saa meget mere være af den allerund. Formening, at Finantkassen bør have Erstatning for dens siden 1816 for Collectpengene gjorte Udlæg, til Beløb 32,948 Rbd. 75 Sk., forsaavidt Renterne dertil ere tilstrækkelige. Dette vilde være fuldkommen overeensstemmende med de i Aarene 1800 og 1804 afgivne allerhöieste Resolutioner, og om der end herimod lod sig bemærke, at Opmaalingen af de islandske Kyster — hvilken har medtaget den største Deel af fornævnte Sum — var en fra Collectpengenes oprindelige Öiemed afvigende Anvendelse, saa bør det dog heller ikke paa den anden Side lades ubemærket, at denne Opmaaling var en Foranstaltning, der blev truffen i sin Tid til Landets Tarv, ligesom der ikke gaas videre med Fordringen paa Erstatning for Udlægget, end til de Benter, som lade sig beregne af Collectpengenes Capital.

Naar endeligen foreslaaes i Betænkningen, at søge de Ressourcer, som behöves til den islandske lærde Skoles af Deres Majestæt befalede Forflyttelse og Opbygning i Reykjavig (Punkt 3) i Collectpengenes Capital, forsaavidt de ei kunne erholdes paa anden Maade, da kommer dette ikke i nogen Modsigelse med de övrige Forslag eller med den Hovedbetragtning, hvorfra der ved Sagens Overveielse er gaaet ud, nemlig saavidt muligt at conservere Collectpengenes Capital for Island, og er der nogen Anvendelse af denne udenfor den oprindelig bestemte — hvorom der ikke for Öieblikket kan være Spørgsmaal — der ret egentligt kan siges at være til Landets Tarv, da turde det vel være den, at bidrage til en som fornöden anseet forbedret Underviisnings-Anstalt i Island selv. — Jeg kan derfor ei Andet, end ogsaa i dette Punkt tiltræde det i Betænkningen fremsatte Foralag, og er jeg som Følge heraf ogsaa enig i den Anskuelse, at den saakaldte Meelbødernes Capital af 7,500 Rbd. — hvis Oprindelse ingen Vanskeligheder lægger i Veien herfor — først bør realiseres

1844. til Afholdelse af Skole-Udgifterne, forinden Collectpengenes
 25. Juli. Capital angribes. — Hvad derefter maatte blive tilbage af
 denne, maatte formentligen blive indestaende i Statsgjelds-
 kassen til Forrentning med 4 % aarligen, saaledes at disse
 Renter, efter nærmere allerund. Forslag fra Rentekammeret,
 bleve at anvende til Islands Tarv, eller at oplægge til Capi-
 talens Fortøjelse. Naar Rentekammerets Opgjørelse allernaad.
 bifaldes, og c. 4500 Rbd. af Collectpengenes Capital derefter
 benyttedes til Hjælp til Udgifterne ved den lærde Skoles For-
 flytning og Opførelse i Beykjavig, vilde endnu c. 28,600 Rbd.
 blive tilbage af Capitalen og til 4 % give en aarlig Rente af
 c. 944 Rbd., hvoraf maaskee forlods kunde tages hvad der
 behøvedes til Understøttelse for Haandværkere i Island, til
 Havefrøes Indkjøb m. v., hvortil Rentekammeret hidtil har
 anvendt Meelbødernes Renter, eller indtil 300 Rbd. aarligen;
 og det synes ikke nødvendigt efter Forslaget i Betænkningen,
 at lade denne aarlige Afgift gaae over paa Jordebogskassen.
 Om Resten af Renterne kunde være at anvende til Hjælp til
 Bestridelse af den lærde Skoles aarlige Udgifter i Island, er et
 Spørgsmaal, hvorom jeg allerund. skulde forbeholde mig nær-
 mere, at ytre mig, naar jeg med Finants-Deputationen skal,
 ifølge Deres Majestæts allerhöieste Befaling af 12. April d. A.,
 erklære mig over det Tilskud, som Skolen aarligen maatte
 behøve, efter et derover af Directionen for Universitetet og de
 lærde Skoler udarbejdet Budget, hvilket den vil tilstille De-
 putationen, naar nærværende Sag angaaende Collectpengene
 har fundet endelig Afgjørelse.

Fjernere, end den nys omtalte Udgift, ligger unægteligen
 for Collectpengene Bekostningen ved Korts Udarbeidelse over
 Island, hvor hensigtsmæssig end denne Foranstaltning ellers
 er, og jeg maa derfor her tiltræde den i Betænkningen frem-
 satte Formening om, at bemeldte Bekostning, der desuden
 ikkun bliver temporair, for 3 Å 4 Aar, overtages paa Islands
 Jordebogskasse, ligesom jeg ei heller finder Noget at erindre
 imod, at de omhandlede Vartpenge til Capitain Born gaae
 over paa den aftagende Pensionsliste: Alt under den i Betæk-
 ningen udtalte Hoved-Forudsætning.

I Henhold til det Foranførte skulde jeg i dybeste Under-
 danighed indstille til Deres Majestæts allerhöieste Resolution:
 1) at Rentekammerets Opgjørelse af de islandske Collectpenges
 Status maa allern. bifaldes taget tilfølgende. — 2) at Finants-
 kassens Krav paa Collectpengene siden Aaret 1816 maa fra-

faldes, forsaavidt det ikke maatte, i Overeensstemmelse med de tidligere afgivne allerhöieste Resolutioner, kunne dækket af Collectpengenes efter Opgjørelse under Nr. 1 beregnede tilgodehavende Rentebeløb. — 3) at det Beløb af indtil 12000 Rbd. Sedler, som er antaget at ville medgaae til den islandske lærde Skoles Forflyttelse og Opførelse i Reykjavig, maa afholdes ved at realisere Meelbødernes i Statsgjældskassen indestaaende Capital 7500 Rbd., og at optage Resten paa Collectpengenes Capital, hvorimod denne forøvrigt vilde være at conservere til Islands Tarv, saaledes at ogsaa den Deel af Renterne oplægges til Capitalens Forøgelse, som bliver tilbage, efter at der med Deres Majestæts allerhöieste Approbation er af Rentekammeret disponeret over indtil 300 Rbd. aarligen til Understøttelse for Haandværkere i Island, Havefrøes Indkjøb, m. v. — 4) at de Udgifter, der endnu ville medgaae til Udgivelsen af de tilbageværende Kort over Island, maa med indtil 2000 Rbd. aarligen tillades i det Længste i 4 Aar afholdte af Islands Jordebogkasse, saa og Vartpengene til Capitain Born, 700 Rbd. aarligen, overføres paa den aftagende Pensionliste. — 5) om jeg maa være allern. bemyndiget til, om Foranstaaende at tilkjendegive samtlige Vedkommende det Fornødne til Efterretning og Iagttagelse".

1844.

25. Juli.

Det er Vor allern. Villie: 1) at den af Vort Rentekammer affattede Opgjørelse af de islandske Collectpenges Beløb tages til Følge, og at dette, uanset de i Aarene 1785 til 1789 gjorte Forskud, bestemmes til 28,165 Rbd. 24 Sk. — 2) at Finanskassens Krav paa Collectpengene siden Aaret 1816 frafalder, forsaavidt det ikke maatte, i Overeensstemmelse med de tidligere afgivne allerhöieste Resolutioner, kunne dækket af det efter hiin Opgjørelse beregnede tilgodehavende Rentebeløb. — 3) at den Sum af indtil 12000 Rbd. Sedler, som er antaget at ville medgaae til den islandske lærde Skoles Forflyttelse og Opførelse i Reykjavig, maa udredes: deels ved at realisere Meelbødernes i Statsgjældskassen indestaaende Capital, 7500 Rbd., deels af Collectpengene, hvoraf dernæst Resten skal bevares som en til Islands Tarv bestemt og ved Renternes Accumulation

1844. voxende Capital, der, istedetfor den forrige Benævnelse af islandske Collectpenge, skal føre Navn af „Understøttelsesfond for Island“, og hvoraf Intet maa anvendes uden ifølge Vor specielle allern. Resolution. — 4) at de Udgifter, der fremdeles ville medgaae til Udgivelsen af de endnu tilbagestaaende Kort over Island, maae, med indtil 2000 Rbd. aarligen, og i det længste for 4 Aar, afholdes af Islands Jordebogskasse, hvoraf ogsaa de Understøttelser, som det maatte findes passende at bevilge til Haandværkeres Understøttelse, Havefrøes Indkjøb m. v., blive at udrede. De Capitain Born tillagte Vartpenge af 700 Rbd. aarlig opføres paa den aflagende Pensionsliste.

Disse Vore allerhøieste Bestemmelser blive at meddele Vort Rentekammer, Vor Finants-Deputation, Vor Direction for Statsgjælden og den synkende Fond og Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler. — Kjøbenhavn den 25. Juli 1844.

25. Juli. **Kongelig Resolution ang. en Sysselmands Bølig udenfor Jurisdictionen.** Sorgenfri den 25. Juli 1844. — I Rentekammerets Forestilling 23. Juli bemærkes, at Sysselmand i Sønder-Mula Syssel J. C. Voigt er ved Bestalling af 7. Oktbr. 1837 forpligtet til at tage Bopæl enten sydlig i Breddalen eller paa Handelsstedet Eskefjord. Det viste sig imidlertid, at han ikke kunde erholde Husleilighed paa noget af disse Steder, og han fik derfor Tilladelse til interimistiak at boe paa Berufjord, indtil Fardag 1843. Nu søgte Voigt om, at maatte domiciliere sig paa Gaarden Ketilstadur paa Vøllum, og bemærkede i den Anledning, at han siden 1840 havde boet paa Eskefjord, uden at benytte Tilladelsen til at boe andensteds. Men da han ved Walsøes Forflyttelse i sidstafvigte Sommer (1843) maatte vente at blive constitueret i Norder-Mula Syssel, og det var ham umuligt at bestride dette som domicilieret paa Eskefjord, købte han et af Walsø efterladt Hus paa Ketilstadur og flyttede dertil i Efteraaret 1843, samt fik Amtets Tilladelse til at forblive der saalænge han var constitueret til at tjene i begge Sysseler. Da han under de nuværende Omstændigheder ikke kunde skaffe sig en brugelig Bopæl paa Eskefjord eller i Breiddal, søgte

han om at maatte forblive boende paa Ketilstad, og støttede sig til at hans Formænd havde haft Bopæl paa dette Sted; Rentekammeret bemærker ligeledes, at Ketilstad ligger ligesaa bekvemt for Syssels Indbyggere, som de Steder, der vare nævnte i Sysselmandens Bestalling som hans eventuelle Bopæle, og anbefaler derfor Andragendet. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1844 C, Nr. 281.

1844.

25. Juli.

Vi ville allern. have Sysselmanden i Sønder-Mule Syssel J. C. Voigt dispenseret fra den i hans Bestalling indeholdte Forpligtelse til at tage Bopæl enten sydlig i Breddalen eller paa Handelsstedet Eskefjord, og tillade Vi ham allern. for Eftertiden at være domicilieret og holde Contoir paa Gaarden Ketilstad paa Vøllum inden bemeldte Syssel. — Sorgenfri den 25. Juli 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Forslag om Perpetuering af Klosterpræsternes Salair i Skaptafells Syssel. Khavn den 3. August 1844. — Rentek. Isl. Copiebog 15, Nr. 1168. 3. August.

Efter at have med Hr. Khrens Skrivelse af 4. Febr. sidstl. modtaget Sysselmand Stephensens Forslag om, hvorledes Udredelsen af de Præsterne til Kirkebai, Thykkebai og Langholt Kirker tilkommende Salairer kunde være at paalægge nogle af de for Præsterne beleiligt liggende Gaarde paa Kirkebai og Thykkebai Godser, naar de afhændes til Eiendom, maae vi ansee det for hensigtsmæssigt, at bemeldte Salairer perpetueres i saa faa Jorder som muligt, og vide vi saaledes Intet at erindre imod det af Sysselmand Stephensen, efter Overlæg med vedkommende Administratorer, foreslaaede Valg, nemlig: at Salairet til Præsten til Kirkebai paalægges Jorderne Mørdtunga og Hørgsdal (jfr. en anden Skrivelse af D. D. om Salg af sidstnævnte Eiendom); at Salairet til Præsten til Thykkebai paalægges Skalmarbær, Jorvik, Holt og Skurd-bær, og at Salairet til Præsten til Langholt paalægges Jorden Langholt.

1844.

3. August.

Herom vilde Hr. Khren behage at underrette Gods-ernes Administratorer, og derhos beordre dem til at give Jordebøgerne foreløbig Vedtegning desangaaende til Efterretning og lagttagelse, naar Spørgsmaal maatte opstaae om fornævnte Jorders Salg, ligesom vi og tjenstl. maae anmode Dem om at indhente og derefter meddele os Biskoppens Erklæring, om han for Præster-nes Vedkommende maatte have Noget i Henseende til ovenberørte Bestemmelse at bemærke. — Rentekam-meret den 3. August 1844.

3. August.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Beregningen af Arveafgifter.** Khavn den 3. August 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1169.

I en Anmeldelse, der fulgte med den Islands Jordebogskasse-Regnskab for Aaret 1839—40 vedlagte For-tegnelse over de inden Hunevands Syssels Skiftejurisdiction i Aaret 1839 faldne Arveafgifter, har Einar Hannesson paa Skeggstaðir opgivet sit og Hustrues fælleds Bo til 1562 Rbd. 92 Sk., med Bemærkning: at hele Boets Masse tilhører ham alene, ifølge Overeens-komst med hans afdøde Kones Broder, Repstyrer Gud-mund Arnljótsson paa Guðlaugstaðir; paa bemeldte For-tegnelse var der imidlertid kun opført $\frac{1}{2}$ % Afgift af det halve Bo med 3 Rbd. 87 Sk. — I Anledning af den herved fremkaldte Udsættelse i ovennævnte Regn-skab har Skifteforvalteren i Hunevands Syssel, Syssel-mand Blöndal, forklaret, at de ommeldte Ægtefolk havde oprettet et reciprok Testamente, men da der ved Konens dødelige Afgang ikke var erhvervet kgl. Confirmation paa samme, havde Repstyrer G. Arnljótsson, der var nøie underrettet om at Testamentet var blevet oprettet med hans afdøde Søsters gode Villie, givet sit Sam-tykke til, at Enkemanden uden videre Omsvøb tog det hele Bo i Besiddelse. — Da nu Sidstnævnte saaledes ved sin afdøde Hustrues og hendes eneste Arvings gode

Villie har arvet det halve Bo, formener Skifteforvalteren, at der ikke heraf lovmedholdeligen kan fordres den af Collateral-Arv anordnede 4 % Afgift. — Den af Skifteforvalteren saaledes yttrede Mening kan Collegiet imidlertid ikke give Medhold; thi da det mellem Ægtefolkene oprettede reciproke Testament hverken før eller efter Hustruens Død er blevet confirmeret, har det ikke kunnet forandre den lovbestemte Arveorden, hvoraf følger, at den ved hendes dødelige Afgang faldne Arv, eller Halvdelen af det fælleds Bo, eo ipso er bleven erhvervet af hendes Broder og eneste Arving efter Loven; og skjönt denne, ifølge en efter Dødsfaldet truffen Ovensønskomst, har overladt sin erhvervede Arvelod til Enkemanden, kan denne singulære Succession ikke bevirke, at den ved Forordn. 12. September 1792 § 4 af Collateralarv paabudne Afgift bortfalder.

1844.

8. August.

Dette skulde vi tjenstl. anmode Hr. Etatsraaden om behageligen at ville tilkjendegive Sysselmand Blöndal, som foruden den erlagte $\frac{1}{2}$ % Afgift vil have at affordre Vedkommende 34 Bbd. 24 Sk. eller 4 % af det halve Beløb, som det omhandlede Bo er anslaaet til, hvilken Afgift forventes indbetalt i den islandske Jordebogskasse. — Rentekammeret den 3. August 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over 8. August.

Island, ang. Optrævning af Laugmandstolden. Khavn den 3. August 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1165. — En Amtsskrivelse af 4. Decembr. 1844 om Laugmandstolden anføres som publiceret i Thingte Syssel 1845, formentlig en Communication i Anledning af denne Skrivelse.

Ved behagelig Skrivelse af 4. Februar sidstl. har Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe tilstillet Rentekammeret en Anmeldelse fra Sysselmanden i Borgarfjords Syssel, Halldor Einarsen, betræffende Laugmandstoldens Optrævning for Aaret 1842—43, hvori aysnævnte Embedsmand blandt Andet forklarer, at han har ladet endeel

1844. Brugere af tiendefrie Jorder ukrævede for Laugmandstold, forsaavidt denne Afgift hviler paa Jordegodset, efterdi han, dog uden nærmere at begrunde denne sin Mening, antager, at det er ligesaa urigtigt som ubilligt, at affordre slige Jordbrugere den ommeldte Andeel af Laugmandstolden.

8. August.

Idet vi høiligen maae misbillige den af Sysselmand Einarsen brugte Fremgangsmaade, da han, blot paa Grund af sin subjective Formening, der forøvrigt befindes at stride saavel imod den bestaaende Lovgivning som imod den hidtil gjeldende Praxis, ei alene i Borgarfjords Syssel, men ogsaa i de andre Sysseler, har undladt at opkræve en lovbefaleet Afgift, skulde vi tjenstl. have Hr. Khren anmodet om, at tilholde bemeldte Embedsmand, inden en kort Frist, som det overlades til Dem nærmere at bestemme, at aflægge Rigthighed for den Andeel af Laugmandstolden, der saaledes ikke er bleven berigtiget. — Rentekammeret den 3. August 1844.

8. August.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Bygsel forhold paa de kgl. Godser i Sønder-Amtet. Khavn den 3. August 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1178.

Forsaavidt Hr. Kherren i Skrivelse af 20. Februar sidstl. har forespurgt, om det ved forefaldende Bygsel-Auktioner over kgl. Jorder i Fremtiden skal fastsættes, at hele Landskylden skal svares efter Capitelstaxtens Middelpriis paa Uld, Smør og Tælle, eller om Halvdelen maa indtil videre erlægges med 8 Sk. pr. Alen, maae vi tjenstl. gjøre Dem opmærksom paa, at Bestemmelse desangaaende allerede er given ved vor Skrivelse af 6. Mai f. A., hvorefter, naar samtlige Leilændinger paa et Gods er given temporair Lettelse i deres Afgifter, ikkun den modererede Afgift vil være at accordere af den nye Fæster, saalænge Lettelsen vedvarer, og at

heraf følger, at ikkun den Deel af den modererede Afgift, der nu kan ydes med Varer in natura, fordres betalt med Penge efter Capitelstaxtens Middelpriis, indtil Lettelsen ophører, da de nye Leilændinger ville have at erlægge deres hele Afgift efter samme. — Vi troe endvidere at burde tilføie, at det maa beroe paa en Misforstaaelse, naar Hr. Khren har antaget, at de nye Leilændinger skulle betale deres Afgifter med Penge efter Capitelstaxtens Middelpriis blot paa Uld, Smør og Tælle, eftersom Bestemmelsen herom i vor Skrivelse af 26. Marts 1842 ingen saadan Indskrækning indeholder, men derimod alene nævner Capitelstaxtens Priis paa Middelen, altsaa Middelpriisen paa samtlige Landöre, paa hvilke Capitelstaxt sættes i vedkommende Amt; hvorimod Qvildeleien, ifølge vor ovennævnte Skrivelse af 6. Mai f. A., bliver af nye Fæstere at betale med Penge efter Capitelstaxtens Priis paa Smør.

1844.

3. August.

Hvad angaaer Hr. Khrens Beretning i forberørte Deres Skrivelse om, at Administrator Jon Gudmundsen ved en til ny Bortbygning af Kirkebaai Klosters Hjemmegaard den 28. Novbr. 1843 afholdt Auktion er bleven høistbydende med en aarlig Landskyldsafgift af 305 Alen, Halvdelen at erlægges med Penge efter Capitelstaxtens Middelpriis paa Uld, Smør og Tælle, og Halvdelen indtil videre med 8 Sk. pr. Alen, da meldes herved tjenstl. til videre behagelig Foranstaltning, at der efter Omstændighederne Intet fra Kammerets Side haves imod, at Administrator Gudmundsen meddeles Bygsel paa fornævnte Gaard imod nysmeldte Afgift, dog under den udtrykkelige Bestemmelse, at Bygselen ophører, saasnart han fratræder Administrationen af Kirkebaai Klostergods. — Rentekammeret den 3. August 1844.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sønder- 16. August.
Amtet i Island, Stiftamtmand Hoppe, ang. Ud-

1844. laan af Justitskassens Pengebeholdninger. Khavn

16. August. den 16. August 1844. — Canc. 8. Depart. Brevbog 1844, Nr. 3724. — En Amts-Skrivelse af 10. Decembr. 1844, ang. Laan af Justitskassen, er anmeldt i Sønder-Amtet som publiceret 1845 i Rangarvalla, Arnæs, Vestmannøe, Gullbringa og Kjosar samt Borgarfjords Sysseler; ligeledes er en Amts-Skrivelse af samme Indhold fra Nord- og Öster-Amtet anmeldt som publiceret 1845 i Thingøe Syssel.

I behagelig Skrivelse af 6. Decbr. f. A. har Hr. Khren andraget paa, at De maatte bemyndiges til af den islandske Justitskasses overskydende Indtægter at tilstaae Laan i Landeiendomme mod første Prioritets Panteret, og indtil $\frac{2}{3}$ af Eiendommens Værdi, idet De derhos har forespurgt, om de over Panterne optagne Taxationsforretninger skulle afhjemes i Retten, eller om det ikke maatte ansees som tilstrækkelig Garantie for Taxations-Rigtigheden, at de af Sysselmanden udmeldte Mænd foretage samme under deres skriftlige Eed.

Foranlediget heraf skulde man, efter foregaaende Correspondence med det kongel. Rentekammer, til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at der Intet haves at erindre imod, at ikke alene Justitskassens aarlige overskydende Indtægter, men ogsaa dens opsamlede Capital, forsaavidt der ved Opsigelse kan disponeres over samme, anbringes paa den nævnte Maade, dog ikkun mod første Prioritet i Landeiendomme, og for det Første kun indtil Halvdelen af deres paa en betryggende Maade udfundne Værdie. — Det kgl. Danske Cancellie den 16. August 1844.

22. August. **Cancellie - Circulaire** til samtlige Amtmænd, angaaende Inddragelse af den forrige danske **Courantmynt**. Khavn den 22. August 1844¹⁾. — Canc. 2. Depart. Brevb. 1844, Nr. 2742—45. Original-Aftryk

¹⁾ sat ud af Kraft ved Finantsmin. Circ. 10. Juni 1851. — Dep. Tid. 1851, S. 563.

som „Circulaire“, 2 Blade i 4te. Ny Coll. Tid. 1844, S. 989. 1844.
 Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 218—219. Circulairet
 er anført som publiceret 1845 paa Vestmannøerne, i Gullbringa 22. August.
 og Kjosar, Borgarfjords og Thingøe Sysseler.

For omsider at faae den forrige danske Courantmynt aldeles inddragen, er det af den kongl. Finantsdeputation anseet hensigtsmæssigst, at alle Oppebørselsbetjente i de danske Provindsler tilholdes, ikke blot uvægerlig at modtage bemeldte Mynt i alle Indbetalinger, men ogsaa ved Ombytning med Rigsbankpenge at søge at faae den dragen ud af Omløbet, og dernæst efterhaanden at indsende de indkomne Summer til Zahlkassen.

I Anledning heraf skulde man tjenstligst anmode Hr. (Tit.) om, behageligst at give de under dette Collegium sorterende Oppebørselsbetjente i N. N. Amt den i saa Henseende fornødne Ordre, samt derhos tilkjendegive dem, at de danske Courantmynter, som attraaes strax inddragne, og som blive at modtage efter den i Forordn. af 8. Septbr. 1813 bekjendtgjorte Tabel, ere: 1, 2, 4, 8, 10 og 15 Sk. Stykkerne, samt de $\frac{1}{6}$ Rdlr. Dansk Courant, som ere betegnede: „Frivilligt Offer til Fædrelandet“, hvorimod de saakaldte Rigsorter, der gaae for 38 Rigsbankskilling, indtil videre kunne forblive i Omløbet. Bemeldte Embedsmænd blive derhos at underrette om, at den Rigsbankmynt, som til Udtællinger eller Omvexling maatte behøves, vil paa deres derom indgivne Andragender til den kgl. Finantsdeputation blive dem tilsendt. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. August 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 31. August.
 Islands Vester-Amt, angaaende **Anmeldelser om indbetalte Kjøbesummer og Afdrag for solgt Jordegods.** Khavn den 31. August 1844. —
 Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1186 og 87.

1844. Ligesom man hidtil ved forekommende Salg af kgl. Jordegods blandt Andet har tilskrevet Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson om at tilkjendegive Landfogden, fra hvilken Tid Landskylderne af de solgte Jorder oppebæres af Kjøberne, saaledes maa man i Anledning af Besvarelsen til en i Islands Jordebogskasse-Regnskaber for Aarene fra 4. August 1839 til 31. Juli 1841 udfærdiget Antegnelse, tjenstligst have Hr. Conferentsraaden anmodet om, i Fremtiden, saafremt Kjøbesummer for solgt Jordegods eller Afdrag paa samme maatte blive erlagte til Dem, ved Beløbenes Indbetaling i Jordebogskassen at underrette Landfogden om, under hvilken Datum de ere erlagte, da Kjøberne kun ville have at svare Renter til denne Datum. — Rentekammeret, den 31. August 1844.

31. August. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Sønder-Amtet, ang. nogle Spørgsmaal om Valgret og Valgbarhed til Althinget m. v. Kbhavn den 31. August 1844. — Canc. 8. Departem. Brevb. 1844, Nr. 3918—14. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 229—231. — En Cancellie-Skrivelse, angaaende nogle Spørgsmaal om Valgene til Althinget, anføres som publiceret i Rangarvalla Syssel 1845.

Valgbestyrelsen for Kjøbstaden Reykjavig har i et til Cancelliet indkommet Andragende forespurgt:

1) om Valgbestyrelsen bør admittere Stemmer paa en Mand, som alt forud i et andet Valgdistrikt paa lovlig Maade vitterlig er valgt som Althingsmand eller Suppleant, og in specie, om en af Hans Majestæt selv valgt Suppleant, som ikke har frasagt sig Valget, kan modtage Stemmer af Grundbesidderne. — 2) om en Mand kan vælges i det Amt, hvori han har en til Valgbarhed kvalificeret Eiendom, uagtet han er bosiddende eller hjemmehørende udenfor Amtet. — 3) om en Mand, som blot har Kjøbecontract paa en Mur- eller Tømmerbygning af 1000 Rbds. Værdie i en Kjøb- eller Handels-

Stad, kan opføres som valgberettiget og valgbar, og 1844.
 om en saadan kan gjøre disse Rettigheder gjeldende 31. August.
 paa Grund af at han, indtil der contraheredes om
 Kjøbet, i et andet Valgdistrikt har besiddet en Jor-
 deiendom, der qualificerer til Valgbarhed. — 4) om, og
 da efter hvilke Regler, Kjøbstad- og Jordeiendomme
 kunne lægges sammen til Valgrettigheds eller Valgbar-
 heds Udøvelse.

Foranlediget heraf skulde man, til Efterretning for
 Valgbestyrelsen, herved tjenstl. melde:

ad 1) at ligesom det er klart, at den, der har
 modtaget Valg som Althingsmand i et Valgdistrikt, ikke
 ullaige i et andet Distrikt kan vælges, saaledes tale de
 Grunde, der findes udviklede i Colleg. Tid. for 1835,
 pag. 370—374, for, at det Samme maa gjelde med
 Hensyn til den, der forud har modtaget Valg som Sup-
 pleant. Men dette uagtet, og skjönt det er antageligt,
 at de paa det anførte Sted udbævede Uleiligheder,
 som en modsat Regel vilde medføre, efter de locale
 Forhold i Island endog vilde have større Betydenhed
 end her i Riget, saa kan man dog, da det, der er
 passeret i den første Roeskildske Stænderforsamling
 (Roesk. Stænd. Tid. 1835—36, pag. 13—18), viser, at
 en anden Mening i saa Henseende har gjort sig gjel-
 dende, ikke ligefrem antage det nye Valg i fornævnte
 Tilfælde for ugyldigt, hvorimod Valgbestyrelsen maa
 indskrænke sig til at gjøre dem, der ville give den,
 paa hvem et saadant Valg tidligere er faldet, deres
 Stemmer, opmærksomme paa de vigtige Grunde, som
 tale derimod. — Betræffende de af Hans Majestæt ud-
 nævnte Suppleanter, da tillader den dem meddelte
 kgl. Befaling vistnok ikke at modtage andet Valg, hvor-
 ved de kunde sættes ud af Stand til at opfylde be-
 meldte Befaling. I alt Fald maatte de, naar det Til-
 fælde indtraf, hvori de ifølge den kgl. Befaling havde
 at møde, fratræde deres Stilling som valgte Deputerede,
 hvorved en Vacance vilde opstaae. — Det kan vel ikke

1844. 31. August. paatvivles, at Vælgerne, naar de derpaa gjøres opmærksom, selv ville finde det urigtigt, at anvende deres Stemme paa den, der er i fornævnte Tilfælde, ligesom denne sandsynligviis heller ikke vilde modtage Valget. Skulde imidlertid, imod Formodning, Vælgerne, slige Forestillinger uagtet, ville stemme paa ham, kan Valgbestyrelsen dog ikke undlade at modtage disse Valgstemmer, og det vilde da, saafremt den Valgte ikke var bleven kaldet i sin Stilling som allern. udnævnt Suppleant, beroe paa ham, om han vilde møde ifølge det paa ham faldne Valg.

ad 2) Af de af Valgbestyrelsen citerede §§ (3, 5, 40, 43, 48 og 23) i Forordn. 8. Marts 1843 er det aldeles klart, hvad og saavel denne, som de under 15. Mai 1834 for Kongeriget og Hertugdømmene Slesvig og Holsteen udkomne Anordningers Aand i det Hele bestyrker, at Enhver kan vælges i det Amt, hvori han har en til Valgbarhed kvalificeret Eiendom, uden Hensyn til, at han har Bopæl udenfor samme, saa at Udtrykkene i § 30: „der hører hjemme i et andet Valgdistrikt i Amtet”, alene kunne forstaaes med Hensyn til den Eiendom, der skal begrunde hans Valgbarhed, hvilket endog fremgaaer af selve den umiddelbart derefter givne Bestemmelse om, at det paa vedkommende Fortegnelse skal eftersees, om den Paagjeldende virkelig er valgbar. — Overeensstemmende hermed ere ogsaa de lignende Udtryk i For. 15. Mai 1834 for Östifterne § 40, for Nørre Jylland § 38 stødse blevne forstaaede. Hvad de praktiske Vanskeligheder angaaer, der kunde finde Sted, hvis en i Danmark eller Hertugdømmene domicilieret Eiendomsbesidder i Island maatte vælges, saa vil det være Vælgernes Sag at bedømme, hvorvidt disse kunne ventes at blive overvundne eller ikke, uden at dette kan have nogen Indflydelse paa saadanne Eiendomsbesidderes Valgbarhed, der endog har en særlig Hjemmel i For. 8. Marts f. A. § 40.

ad 3) For. 8. Marts f. A. § 3, sammenholdt med 1844.
 § 2 i Forordningerne 1834, viser tydelig, at den Eiendoms-Adkomst, der til Hjemmel for Valgret og Valgbarhed udkræves paa Island, ikke behøver at bestaae i thinglæst Skjøde (cfr. Coll. Tid. for f. A. S. 216), og hvorvidt navnlig en Kjøbecontract dertil er tilstrækkelig, vil beroe paa, om den efter dens Indhold og øvrige Beskaffenhed har begrundet Eiendomsret. — Saa fremt iøvrigt dette i det opgivne Tilfælde virkelig er skeet, og den Paagjeldende indtil den i saa Henseende foregaaede Erhvervelse har besiddet en saadan Eiendom, som til Valgbarhed udkræves, skjønner man ikke at der kan være Noget til Hinder for, at den Tid, hvori han har været Eier af disse forskellige Eiendomme, lægges sammen for at udgjøre de i Forordningens § 5 Nr. 2 udkrævede 2 Aar.

31. August.

ad 4) Sammenlægningen maa skee efter det i Forordningens § 3 bestemte Forhold mellem den Bygningsværdie og den Matrikulstørrelse af en Jordeiendom, der udkræves til at stifte Valgbarhed, saa at hvert Hundrede Dyrhed ansees lige med en Bygningsværdie af 100 Rbd., naar samme besiddes med Eiendom, men forsaavidt det paa offentligt eller beneficeret Gods besiddes med Livsfæste, af 50 Rbd. — Det kgl. Danske Cancellie den 31. August 1844.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sønder- 31. August
Amtet i Island, ang. Spørgsmaal om Valgberet-
tigelse og Valgbarhed til Althinget. Khavn den
 31. August 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844,
 Nr. 3913—14. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 231—
 232. — En Cancellie-Skrivelse, angaaende nogle Spørgsmaal
 om Valgene til Althinget, anføres som publiceret i Rangarvalla
 Syssel 1845.

I et til Cancelliet indkommet Andragende har Syssemanden i Borgarfjords Syssel forespurgt:

1844.

81. August.

1) om En, som i dette Syssel eier den iøvrigt til Valgrettighed og Valgbarhed qualificerende Jordeiendom, men selv er bosat i et andet Syssel og Amt, bør optages paa Valglisten der, hvor Eiendommen er beliggende. — 2) om den, som eier en Jordpart, der i og for sig er af den Størrelse, som udfordres til at begrunde Valgret og Valgbarhed, behøver udtrykkeligt Samtykke eller Overdragelse af Rettigheden fra Eieren eller Eierne af Jordens øvrige Part, til at kunne vælge eller vælges, eller om saadan Overdragelse kun behøves i det Tilfælde, at hver enkelt Medeiers Andeel i Jorden er mindre end det Quantum, som ifølge Forordn. 8. Marts 1843 § 3 fordres for at kunne udøve hin Ret.

Foranlediget heraf skulde man til videre Bekjendtgjørelse for Andrageren herved tjenstl. melde:

ad 1) Da, ifølge hvad Collegiet nærmere har udviklet i en anden Skrivelse af Dags Dato til Hr. Khre, Enhver maa antages valgberettiget i det Amt, hvori han har en til Valgbarhed qualificerende Eiendom, uden Hensyn til at han har Bopæl udenfor samme, saa maa det opkastede Spørgsmaal besvares bekræftende.

ad 2) Saafremt den Paagjeldende eier en bestemt fysisk Andeel af et større Jordbrug, vil han, naar denne har den lovbefalede Størrelse, i Kraft af denne sin Eiendom kunne nyde Valgret og Valgbarhed, uden at der kan blive Tale om dens Samtykke, der eier den øvrige Deel af Jorden. Men hvis Eiendommen som en Heelhed besiddes af Flere, kan Valgret kun udøves af den, til hvem de øvrige Medeiere i Medhold af Forordningens § 3 overdrage denne Ret, ligesom og alene en Saadan, ifølge Forordningens § 5, kan vælges. — Det kgl. Danske Cancellie den 31. August 1844.

81. August.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Afgifter af Arv**

og deres Beregningsmaade. Kbhavn den 31. August 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1185. 1844.
31. August.

Ved Islands Jordebogskasse-Regnskab for Aaret til 31. Juli 1840 fremkom der en til den ordinaire Skifteforvalter i Hunavatus Syssel, Sysselmand Blöndahl, fra Árni Thorbergson paa Fjósum afgiven edelig Anmeldelse om Værdien af dennes afdöde Moders Valgerd Rafnsdatters Eiendele, til Erlæggelse af anordnet $\frac{1}{2}$ % Afgift, ifölge For. af 8. Febr. 1810, hvilken Afgift efter nysmeldte Anmeldelses Udvisende er tilsvaret af det Beløb, som blev tilovers af ovenmeldte Stervboes Formue, efter Fradrag ikke alene af den dette paahvilende Gjæld, men ogsaa af en Fjerdings-Gave, der af den Afdöde var skjenket hendes Tjenestekarl Jonas Jonsson. — Til den herved fremkaldte Udsættelse i ovenmeldte Regnskab om, at Störrelsen af nysnævnte Fjerdings-Gave maatte opgives til Erlæggelse af de anordnede Arveafgifter, har Sysselmand Blöndahl erklæret, at efter de ellers temmelig utydelige Oplysninger, som have kunnet tilveiebringes, har den $\frac{1}{4}$ Deel, som af afdöde Valgerd Rafnsdatter efterladte Midler skal være skjenket hendes Tjenestekarl Jonas Jonsson, udgjort c. 135 Rbd. 6 Sk.; men efter hvad han har kunnet erfare, er der neppe Grund til at betragte denne $\frac{1}{4}$ Deel som Skjænk eller Gave, skjönt det af Arvingen Árni Thorbergson er blevet saaledes benævnet, siden denne Deel af Boet skulde, efter den Afdödes Bestemmelse, være Vederlag for bemeldte Tjenestekarls lange og tro Tjeneste hos den Afdöde i over 20 Aar, i hvilken Tid han ikke altid havde oppebaaret den Lön, som ham efter Billighed kunde tilkomme, og aldrig med den Afdöde opgjort nogen Regning over hvad der endnu resterede. Der synes fölgelig at være ligesaa stor Grund til at betragte den ham udlagte $\frac{1}{4}$ Deel af Boet som en derpaa hvilende Gjæld, som en Gave.

1844.

31. August.

Af saavel Arvingens ovenberørte edelige Angivelse, som af selve Sysselmand Blöndahls Erklæring, fremgaaer, at det er efter afdöde Valgerd Rafnsdatters Villieserklæring, at der skulde tilflyde hendes Tjenestekarl Jonas Jonsson en Fjerdedeel af hendes Eiendele, som hun ifölge Jonsbogens 28. Cap. var berettiget til at bortskjenke til hvem hun vilde, hvoraf ogsaa følger, at Motivet til denne Gave bliver uden Indflydelse paa Erlæggelse af de anordnede Arveafgifter. Om hendes Villieserklæring er givet formelig, eller om den blot har været et mundtligt Önske til Sönnen alene, som af denne er efterlevet, er derimod ikke aldeles klart, og gjöre Skifteforvalterens Erklæringer Saadant endmere ubestemt. Men, hvorledes Forholdet nu end er, kunde, i det förste Tilfælde, Tjenestekarlen ikke undgaae at svare 4 og $\frac{1}{2}$ % Afgifterne af hvad han erholdt udlagt af Boet, ifölge testamentarisk Disposition, og i det andet Tilfælde maatte Livsarvingen til det Hele, naar han af egen Drift deraf afgav en Fjerdedeel, ogsaa tilsvare $\frac{1}{2}$ % Afgiften af hele Boet. — Da der imidlertid er hengaaet over 5 Aar, siden Boet tiltraadtes af Vedkommende, frafaldes Paastand saavel paa yderligere Oplysninger i den omhandlede Henseende, som paa det Arveafgiftsbelöb, om hvis Erlæggelse til Islands Jordebogskasse der endnu kunde være Spörgsmaal.

Idet vi tjenstl. anmode Hr. Etatsraaden om at meddele Sysselmand Blöndahl det Foranförte, kunne vi ikke forbigaae, dertil foranledigede af nærværende Sag, tillige at udbede ham gjort opmærksom paa, at ligesom han, som Sysselets ordinaire Skifteforvalter, er den rette Vedkommende, af hvem det Offentlige kan fordre Oplysninger om Rigtigheden for Arveafgifter, saaledes maa det og kunne ventes, at han til enhver Tid er forberedt paa at meddele fyldestgjörende Underretning i saa Henseende, samt at han herefter nöie paaseer, at de anordnede Afgifter af Arv lovmedholdeligen tilsvares, ikke alene af de Skifter, der behandles af ham

selv, men ogsaa af de Boer, i hvilke Arvedelingen fore- 1844.
 lages af myndige Arvinger og extraordinære Skiftefor- 31. August.
 valtere inden Hunarvatns Sysseis Jurisdiction. — Rente-
 kammeret den 31. August 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 31. August.
 Islands Nord- og Öster-Amt, ang. Værgemaal
 for Kirker. Khavn den 31. August 1844. —
 Bente. Ial. Copieb. 15, Nr. 1192.

Hr. Etatsraaden har under 14. Juni sidstl. tilstillet
 Kammeret tvende Skrivelser af 10. s. M. og 11. Mai
 næstforhen, hvori Administratorerne A. Sæmundsen og
 Th. Danielsen for Dem have andraget paa at meddeles
 Tilladelse til, Enhver for sit Vedkommende, at beregne
 sig $\frac{1}{6}$ Deel af hvad der aarligen tilflyder Munkethveraae
 og Mödruvallø Kloster Kirker i Lysetold, Tiender og i
 Betaling for Gravsteder, som Vederlag for at opkræve
 og modtage nysnævnte Ydelser, samt for disses Om-
 sætning i Penge, hvilken Godtgjørelse De, i Forventning
 af dette Collegii Samtykke, har fundet Dem foranlediget
 til at tilstaae. — Og har De derhos indberettet, at De,
 eftersom det skjønnes at være unødvendigt, at Lysene
 paa Alterne holdes tændte i Sommermaanederne, har
 tilkjendegivet vedkommende Værger, at der i Kirkernes
 Regnskaber herefter ikke bliver at føre til Udgift mere
 til Lysning, end det Halve af den hidtil dertil bereg-
 nede Talg.

Da det, efter hvad der ved en anden Leilighed er
 bragt i Erfaring, i Medhold af N. L. 2—21—48 og
 Reglement af 17. Juli 1782 § 14, er i Island overholdt
 som Regel, ikke i Almindelighed at tilstaae Værgerne
 Noget for at administrere Kirkernes Indkomster, kunne
 vi, for Følgers Skyld, ikke stadfæste den forberørte
 Foranstaltning for den følgende Tid, hvorimod der,
 efter Omstændighederne, Intet haves at erindre imod,
 at $\frac{1}{6}$ af ovennævnte Kirkers Indkomster i Fardagsaaret

1844. 1843—1844 passerer til Udgift i vedkommende Regnskaber. — 31. August. — Betræffende Kirkernes Værgemaal i Fremtiden kunne vi, i Erkjendelse af, at en saadan Bestilling er et Onus, selvfølgelig blot nære det Önske, at Administrator Danielsen maatte findes villig til fremdeles som hidtil at forestaae Mödruvallé Klosterkirkes Værgemaal. For det Tilfælde, at dette Önske nu ikke lader sig realisere, skjönnes der ikkun at gives to Udveie til Opnaaelse af Kirkens Tilsyn og Forvaltning af dens Indkomster m. v., nemlig: enten i Analogie med N. L. 2—21—11 om at Ingen kan vægre sig for at være Kirkeværge, og at forestaae saadan Bestilling i 3 Aar, at antage en med Regnskabsvæsen nogenledes fortrolig Mand i Sognet til, uden Godtgjörrelse, at være Værge for Kirken i den nysnævnte lovbestemte Tid, eller, hvad der under alle Omstændigheder synes at have Fortrin, at entledige Danielsen fra den ham betroede Administration af Mödruvallé Klostergoods, og at overdrage denne Administration til en anden duelig Mand, som Kirkens Værgemaal kunde paalægges uden særskilt Vederlag.

Hvad derimod Munkethveraae Klosterkirke angaaer, da vil Kammeret vel ikke være uvillig til, naar dens Ombygning er fuldendt, at tilstaae Administrator Sæmundsen en for hans Uleilighed hermed passende Godtgjörrelse, om hvis Störrelse Hr. Etatsraadens nærmere Forslag imödesees, men forventes iövrigt, at han, i Overeensstemmelse med den ham under 22. Marts 1834 meddelte Instrux, fremdeles forestaaer sidstmeldte Kirkens Værgemaal uden særlig Betaling.

Dette meldes tjenstl. til videre Foranstaltning, idet vi slutteligen bifalde, at De har tilladt Administrator Sæmundsen at beregne sig 4 % i Incassationssalarium af det Beløb, hvortil Munkethveraae Klosterkirkes gamle Materialier ved Auktion udbringes, hvorimod vi ikkun kunne tiltræde den tagne Bestemmelse om, at Alterlysene ikke holdes tændte i Sommermaanederne, for-

saavidt Saadant er almindelig Brug i Island. — Rentekammeret den 31. August 1844.

1844.
31. August.

Rentekammer - Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. Fremgangsmaaden med Hensyn til Panteobligationer, tilhørende den kgl. Kasse. Khavn den 31. August 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1193—95.

Hr. Etatsr. har i behagelig Skrivelse af 15. April sidstl. begjært Dem [meddelt] Rentekammerets Bestemmelse for, om den af Student Einar Steffansson udstedte Panteobligation for en Deel af Kjöbesummen for Reynistads Klosters Hjemmegaard vil være at opbevare enten ved Nord- og Öst-Amtet, Stiftamtet eller Landfogderiet.

Endskjönt man, naar Spørgsmaalet udstrækkes til at gjelde om alle Pengeskriveringer, der udstedes for i Island bortsolgt kgl. Jordegods, bør forudsætte Muligheden af, enten at en eller anden Debitor maatte saggives til Betaling af resterende Capital og Renter, eller at der om en pantsat Jords Rettigheder eller Besiddelse kan reise sig Retstrætte, og det desaaarsag vilde være hensigtssvarende, at der haves ved Haanden det Document, hvorved Hæftelsen i den vedkommende Eien- dom begrundes, saa turde dog den Ret, enhver Debitor har til at fordre den Sum, som af ham indsendes til den islandske Jordebogskasse i Afdrag paa hans Pante- gjæld, til samme Tid afskreven paa den herfor udstedte Forskrivning, overveiende tale for, at saavel den oven- nævnte Obligation som alle lignende Forskrivelser, samt de, der udstedes for Laan af ovenmeldte Kasse, haves til Opbevaring ved Landfogderiet til Nedlæggelse i den i Stiftamtmandsboligen beroende Pengeskiste, uden at den Omstændighed, at Hr. Etatsraaden og Conferents- raad Thorsteinson efter en anden Skrivelse af D. D. ville kunne modtage og qvittere for Afdrag paa Kjöbe-

1844. 31. August. summer for i Island solgt kgl. Jordegods, kan forrykke den ovenfor givne Bestemmelse om Opbevaring ved Landfogderiet af samtlige Obligationer for Gjæld til den kgl. Kasse. Iøvrigt ansees det rettest, at Landfogden, hver Gang der skeer Afbetaling til nysmeldte Kasse af saadan Obligationsgjæld, foruden efter det Foranførte at forsyne Forskrivningen med behørig Paategning herom, strax tilstiller vedkommende Amtmand Triplicat af den udstedende Qvittering, hvis Prima herefter af ham med første Skibslæilighed indsendes til Rentekammeret, og hvis Secunda leveres Indbetaleren, og ønsker Collegiet at modtage Hr. Etatsraadens Indberetning om, naar deslige Indbetalinger have fundet Sted.

Dette meldes herved tjenstligst til behagelig Efterretning, samt videre Foranstaltning for Nord- og Öst-Amtets Vedkommende, og ere saavel Kherre Hoppe og Conferentsraad Thorsteinson som Landfogden tilskrevne i Overeensstemmelse med det Ovenanførte. — Rentekammeret den 31. August 1844.

5. Septbr. **Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. Salg af Legatjorden Gróustadir.** Khavn den 5. Septembr. 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 3970.

I Anledning af den af Hr. Conferentsraad i behagelig Skrivelse af 2. Juni sidstl. derom gjorde Indstilling, bifaldes det herved, at den ved forhenværende Repstyrer og Dannebrogsmænd Einar Johnsens under 19. Septembr. 1823 confirmerede Fundats til de fattige Bønder i Kirkebøls Rep under Strande Syssel skjænkede Jord Groustader i Bardestrands Syssel, med tre Qvilder, afhændes for de ved den den 7. Mai sidstl. afholdte Auktion gjorde høieste Bud¹, og efter de ved Auktionen

¹) det høieste Bud var 561 Rbd. for Jorden, og for 3 Qvilder eller 18 Malkefaar 54 Rbd. 59 Sk., tilsammen 615 Rbd. 59 Sk.

fremlagte Conditioner, hvorved dog maa bemærkes, at der for de $\frac{2}{3}$ af Kjøbesummen for Jorden, som efter Conditionerne blive indestaaende i samme, maa gives første Prioritets Panteret. Den øvrige Deel af Kjøbesummen bliver, tillige med Kjøbesummen for Qvilderne, at frugtbargjøre paa anordningsmæssig Maade, og samtlige Renter at anvende overensstemmende med Fundatsen. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Septembr. 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Synsforretninger paa Klostergodserne ved Administrator-Skifte. Khavn den 7. Septbr. 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1223.

Ved behagelig Skrivelse af 22. Februar sidstl. har Hr. Stiftamtmanden indsendt til Rentekammeret Udskrifter af nogle Forretninger, der, efter Deres Ordre, ere blevne optagne til Overlevering af Thykkebai Kloster-gods, m. m., fra forhenværende Administrator og Kirkeværge S. Alexandersen til Examin. juris V. Thorarensen, og næst at fremhæve adskillige Mangler ved de afholdte Forretninger, i hvilken Henseende De har begjært Kammerets nærmere Ordre, har De bemærket, at der vilde spares baade Bekostninger og Uleilighed, naar slige Forretninger i lignende Anledninger kunde undgaaes i Fremtiden.

Vi skulde paa Grund heraf tjenstl. melde, at de indsendte Synsforretninger i flere Henseender ikke tilfredsstille de Fordringer, der skjønnes at burde gjøres til slige Forretninger, der skulde begrunde vedkommende Administrators subsidiaire Ansvar med Hensyn til de paa Gaarden opførte Bygningers Fæld, naar de blive afholdte ved Administratorskifte, maae vi, ved herved at remittere bemeldte Forretninger, tjenstl. have Hr. Stiftamtmanden anmodet om, behageligen at tilholde Administrator Thorarensen, som Modtager af Kloster-godset, at andrage for vedkommende Syssemand de

1844. paapegede Mangler ved Forretningerne, for at Synsmændene kunne vorde paalagte at omgjøre samme. Naar Forretningerne derpaa ere fuldførte, blive de paa behørig Maade at afhjæmle, hvilket formentligen vil kunne iværksættes paa næstkommende Mandtalsting, og da saavel den fratrædende som tiltrædende Administrator ville have at underskrive disse Forretninger, hvoraf Kammeret i sin Tid forventer sig meddeelt en formelig Udskrift, vil det være i deres egen Interesse at overvære sammes Afholdelse og Afhjæmning.

Omendskjøndt iøvrigt slige Forretninger som de nærværende, der blot gaae ud paa at syne de paa Gaardene opførte Bygninger og Qvildeantallet i Almindelighed, bør undgaaes, da Nyttens af samme ikke altid svarer til de dermed forbundne Bekostninger og Uleiligheder, kan det dog undertiden være nødvendigt, for at forebygge Godsernes Foringelse ved Administratorernes Efterladenhed, at endog mere omfattende Forretninger optages, der navnlig ogsaa gaae ud paa at besigtige Gaardenes Tilliggende, i Særdeleshed deres Hjemmemarker, samt de med dem følgende Herligheder, f. Ex. Skov, Fuglevarp, Sælhundefangst m. m. — Kammeret forventer desaarsag, naar for Eftertiden Forandring af Administratorer finder Sted, sig meddeelt Hr. Stiftamtmandens Betsænkning om, hvorvidt en formelig Overlevering af Godset er nødvendig, og, i bekræftende Fald, i hvilket Omfang den bør foretages. — Rentekammeret den 7. Septembr. 1844.

19: Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, angaaende **Forseelse ved Ægtevielse**. Khavn den 19. Septembr. 1844. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1844, Nr. 3922.

Deres Høiærv. har i behagelig Skrivelse af 10. April d. A. indberettet, at Sognepræsten for Hof og Miklebai Menigheder inden Skagefjords Syssel og Norder-Amtet

i Island, Paul Erlandsen, i Decbr. Maaned f. A., uden 1844.
dertil erhvervet Dispensation, har sammenviet i Ægte-
skab en Mand med en ledig Pige, der før havde avlet 19. Septbr.
et Barn med Mandens Broder; — hvilket han dog ikke
skal have foretaget sig af nogen Trodsighed eller Uly-
dighed mod Loven, men alene af Uagtsomhed og for-
ledet dertil af misforstaaede Exempler.

I Anledning heraf skulde Cancelliet tjenstligst an-
mode Deres Høiærv. om, at ville give bemeldte Sogne-
præst Erlandsen en irettesættelse for hans ved denne
Leilighed udviste Forhold. — Det kgl. Danske Cancellie
den 19. Septembr. 1844.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sønder- 20. Septbr.
Amtet, Stiftamtmand Hoppe, ang. Borgeres For-
pligtelse til at modtage Valg som Borgerrepræ-
sentant. Khavn den 20. Septbr. 1844. — Canc.
3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 4231.

Med Skrivelse af 7. dennes har Hr. Khren tilstillet
Cancelliet et Andragende, hvori Bestyreren af Grosserer
P. C. Knudtzons Bageri i Reikevig, Bagermester Bern-
höft, anholder om Fritagelse for at modtage det paa
ham faldne Valg som Borgerrepræsentant for bemeldte
Kjøbstad.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efter-
retning og videre Bekjendtgjørelse tjenstl. melde, at det
saaledes Ansøgte ikke kan bevilges. — Det kgl. Danske
Cancellie den 20. Septembr. 1844.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- 20. Septbr.
og Öster-Amtet i Island, angaaende Afskrifter
af Maldager for det kgl. Jordegods. Khavn den
20. Septembr. 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844,
Nr. 4232—33.

1844. Efter at Cancelliet, i Anledning af det Lovudkast, 20. Septbr. der agtes forelagt det islandske Althing, sigtende til at indføre i Island den danske Lovs Bestemmelser angaaende Hævd og Præscription, i Skrivelse af 18. Mai f. A. blandt Andet havde paalagt samtlige Amtmænd paa Island at sørge for, at alle offentlige Stiftelser, saavel som de kongelige Eiendomme, vedligeholdes i Besiddelsen og Nydelsen af sammes Tilliggende og alle dertil hørende Rettigheder, og navnlig at drage Om-sorg for, at Klosterne Maldager eller andre Optegnelser, som holdes over alt under deres Tilsyn værende offentligt Gods, berigtiges og fuldstændiggjøres, har Hr. Amtmanden i Skrivelse af 28. Decembr. f. A. an-draget, at det, for at efterkomme dette Paalæg, vil være nødvendigt, at komme i Besiddelse af Afskrifter af Mal-dager for Klosterne og det øvrige offentlige Gods, hvilke Biskoppen har erklæret sig villig til at besørge, og derhos anholdt om, at de dertil medgaaende Omkost-ninger, der formentlig bør udredes af Jordebogskas-sen, maae vorde Biskoppen anviste til Udbetaling.

Foranlediget heraf skulde man, efter desangaaende at have corresponderet med det kongl. Rentekammer, til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning tjenstl. melde, at der Intet haves at erindre imod, at Omkost-ningerne ved de i den omhandlede Henseende fornødne Afskrifter af Klosterne Maldager udredes af den kgl. Kasse, men at denne derimod ikke kan paabyrdes Om-kostninger i Anledning af Afskrifter af Documenter, der vedkomme andet offentligt Jordegods, end de kongel. Eiendomme, hvorfor man, saafremt og forsaavidt des-lige Afskrifter behøves, hvilket ikke forudsættes at være fornødent med Hensyn til alt offentligt eller beneficeret Gods, imødeseer nærmere Forslag angaaende Tilveie-bringelsen af de hertil medgaaende Omkostninger.

Sluttelig har man ikke villet undlade at tilføie, at det er en Selvfølge, at Amtmændene, i Henhold til Collegiets Skrivelse af 18. Mai f. A., ikke kan foretage

Rettelser eller Forandringer i Maldagerne eller andre Documenter af lignende Beskaffenhed, idet de Uoverensstemmelser og Urigtigheder, som deri maatte opdages, efter disse Documenters Natur, maae underkastes Domstolenes Afgjorelse, hvilken dog ikkun bør søges tilvoiebragt, naar der med Rimelighed kan ventes et for det Offentlige heldigt Resultat. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Septembr. 1844¹.

1844.

20. Septbr.

Rentekammer-Skrivelse til Skibscapitain J. S. 28. Septbr.
 From, ang. **Betingelserne for Oplæg af Varer paa Handelsstederne** i Island m. v. Khavn den 28. Septembr. 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1326.

Efter at have indbentet Conferentsraad og Amtmand Thorsteinsons Erklæring, betræffende Hr. Skibscapitain Froms Forespørgsel i Skrivelse til Rentekammeret af 30. Septembr. f. A., om, hvorvidt det maatte være tilladt paa et af de autoriserede Handelssteder inden Islands Vester-Amt at anlægge og opbygge et Salte- og Fiskevirknings-Etablissement, og der om Foraaet at ilandbringe og oplægge de herfra overførte danske Varer, medens Skibene drive Fiskerie; atter at indlade disse Varer til Handelstiden og afgaae dermed paa Spekulation paa andre Havne, uden at være forbundne til at holde aaben Bod eller drive Handel paa ovennævnte Etablissement, tilmeldes Dem herved til Underretning, at Anlægning af et saadant Etablissement ikke kan ansees tilladelig efter den islandske Handelslovgivning, med mindre der hos Övrigheden forud erhverves det i Plakat af 28. Decbr. 1836 § 2 ommeldte

¹) Med Canc. Skrivelser af samme Datum til begge de andre Amtmænd og Biskoppen sendes Gjenpart af denne Skrivelse til Efterretning; ligeledes meddeles Rentekammeret en Afakrift af samme. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1844. Antagelsesbrev. — Rentekammeret den 28. Septembr.
 28. Septbr. 1844¹.

28. Septbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Fritagelse for Klokkeren og Forsangeren ved Bessastad Kirke** for at svare **Lysetold**. Khavn den 28. Septbr. 1844. — Copiebog for Univers. og Skolerne 1844, Nr. 1779.

I Anledning af et igjennem det kgl. Rentekammer fremsendt Andragende fra Stiftamtmand, Kherre Hoppe, angaaende at Klokkeren og Forsangeren ved Bessastad Kirke maatte fritages for at svare Lysetold til Kirken, og efter at have desangaaende brevvetlet med den kongl. Finantsdeputation, vil Directionen, paa Grund af Gjenstandens Ubetydelighed og de övrige oplyste Omstændigheder, Intet have imod, at bemeldte Klokker og Forsanger for deres Tjenestetid, fritages for den omhandlede Præstation.

Hvilket tjenstl. meldes Stiftsövrigheden saavel til egen Efterretning, som til Bekjendtgjörrelse for ovennævnte Betjente. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 28. Septembr. 1844.

8. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Gebyr for Documenters Thinglæsning** ved flere Mandtalsting. Khavn den 8. Oktobr. 1844. — Canc. 8. Departem. Brevb. 1844, Nr. 4466. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 256. Ny Coll. Tid. for 1845, S. 365—366.

Efter at Cancelliet med Hr. Kherrens behagelige Skrivelse af 26. Juni sidstl. har modtaget de forlangte

¹) s. D. er en Skrivelse fra Rentekammeret afgaaet med Meddelelse herom til Amtmanden i Vester-Amtet, Conferentsraad B. Thorsteinson. Copieb. sst. Nr. 1837.

yderligere Oplysninger i Anledning af det af Dem tidligere hertil indsendte Andragende, hvori Sysselmand Kinarsen i Borgarfjords Syssel forespørger, hvorvidt det ved Reglement 40. Septbr. 1830 § 29 anordnede Gebyr for et Documents Thinglæsning skal betales saa mange Gange, som Documentet af samme Embedsmand bliver læst ved forskellige Jurisdictioner, skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjensl. melde, at det opkastede Spørgsmaal maa besvares bekræftende, forsaavidt det efter Omstændighederne og navnlig ifølge Forordn. 24. April 1833 § 2 er fornødent, at Thinglæsningen iværksættes ved flere Mandtalsting.

1844.
8. Oktbr.

Forøvrigt har man ikke villet undlade at tilføie, at det ingenlunde i Almindelighed er nødvendigt, at lade de Documenter, der med Hensyn til en Mands Habilitet i Almindelighed thinglyses, læse ved hvert Thingsogn, der hører under den Sysselmand, hvorunder det Sogn hører, hvori han boer, men at det er nok at det læses for den Ret, der holdes i dette Sogn, ligesom et Document, der angaaer Afstaaelse af Eiendomme, kun bliver at læse i det eller de Sogne, hvori Eiendommen eller Dele af samme ligger. — Det kgl. Danske Cancellie den 8. Oktobr. 1844.

Directionen for Universitetet og de lærde 8. Oktbr.
Skolers Skrivelse til Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond, ang. den islandske lærde Skoles Obligationer. Khavn den 8. Oktbr. 1844.
— Univers. Direct. Copieb. for Univers. og Skolerne 1844, Nr. 1837.

Ved den i de senere Aar foretagne Opgjørelse af den islandske lærde Skoles Mellemværende med den kongel. islandske Jordebogskasse er det befundet, at Skolen blandt Andet eier tveñde mindre kgl. Obligationer, den ene af 1. Marts 1786, paa 500 Rd., ind-

1844. sendt til „Holum Stifts publique og Aabods-Penge“, den
 8. Oktbr. anden af 42. Septembr. 1788, paa 109 Rd. 42 Sk., til
 „Holum Bispestol“.

Da det, ifølge Skrivelse til Directionen fra Hans Excell. Finantsministeren af 15. Marts d. A., af den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond var oplyst, at der ikke er blevet anvist Renter af disse Obligationer siden Statsgjælds-Directionens Oprettelse, samt at, efter Opgivende underhaanden fra Rentekammeret, disse Renter endog skulle være ubetalte respective fra Aaret 1805 og fra 1788, tilskrev Directionen under 7. Mai sidstl. Hs. Excell. om at foranledige, at Renterne af bemeldte tvende Obligationer kunde blive Directionen anviste, dels for den Tid, det saaledes var erkjendt at de henstaae ubævede, dels for Fremtiden, idet man tillige vedlagde en Afskrift af de af Stiftsövrigheden over Island i en Skrivelse af 15. Oktobr. f. A. meddelte Oplysninger, bemeldte Obligationer vedkommende, og idet man bemærkede, at Stiftsövrigheden under samme Datum var tilskrevet om at fremsende den større af oftnævnte Obligationer, der befinder sig i Bispearchivet.

Da Directionen endnu ikke har modtaget saadan Anviisning, skulde den, ved at fremsende den nu fra Stiftsövrigheden modtagne større Obligation paa 500 Rd., hvorpaa aldeles ingen Renter findes afskrevne, og som iøvrigt er dateret ikke 1. Marts men 1. Novbr. 1786, tjenstl. udbedo sig, at de oftnævnte Renter, forsaavidt de restere, nu maatte anvises, samt Foranstaltning söies til, at Renterne af begge Obligationer ogsaa i Fremtiden kunde vorde anviste.

Med Svaret udbedes Bilaget remitteret. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 8. Oktobr. 1844.

10. Oktbr. Kongelig **Bekjendtgjørelse** til Provindsialstænderne for Östifterne, ang. **Resultaterne af deres**

Forhandlinger i Aaret 1842. Sorgenfri den 10. 1844.
 Oktobr. 1844. — Canc. 2. Dep. Reg. XLV, fol. 244-45 10. Oktbr.
 (1844, Nr. 654*). Original-Aftryk hos Schultz. Ny Colleg.
 Tid. for 1844, S. 921-936. Schou XXIV, S. 262-275. —
 Uddrag.

ALLERNAADIGST BEKJENDTGJÖRELSE til Provindsialstænderne for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter, samt for Færøerne.

Vi Christian den Ottende &c. Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter, samt for Færøerne, Vor kgl. Hyldest og Naade. Af de Forhandlinger, som ere foregaaede ved forbeholdte Vore Provindsialstænder i Aaret 1842, have Vi med allerhöieste Tilfredshed erkjendt Deres redelige Iver for Landets Bedste. Efter at saavel de Betænkninger, som De have afgivet over de Dem til Overveielse forelagte Lovudkast, som og Deres övrige allerunderdanigste Andragender paa det Nöieste ere blevne prøvede, ville Vi herved allern. give Dem en samlet Oversigt over de Beslutninger, der i saa Henseende ere blevne tagne.

L Fölgende Anordninger, hvortil Udkast have været Provindsialstænderne forelagte, ere udkomne, nemlig:

. . . 2) under 14. Decbr. 1842 Plakat angaaende Authorisationen af et Handelssted ved Seydisfjord i Islands Nord- og Öster-Amt, samt ved Portland (Dyrholar) i Islands Sönder-Amt; — 3) under 1. Marts 1843 Plakat, betræffende Behandlingen af Sager angaaende Overtrædelser af de ved den allerhöieste Resolution af 17. Juli 1816 foreskrevne Bestemmelser til Fredning af Vedkommendes Rettigheder i Henseende til Edderfugle- og anden Fuglevarp samt Sælhundefangst paa Island; — 4) under 8. Marts s. A. Forordning angaaende nærmere Bestemmelser af nogle Poster i Anordningen af 17. Juli 1782, betræffende Præsters og

1844. Kirkers Indtægter paa Island; — 5) under s. D. Forordning angaaende Indretningen af en særlig raadgivende Forsamling for Island, under Navn af Althing; — ... 18) under 10. Novbr. s. A. Plakat, indeholdende nærmere Bestemmelse af Forordningen 3. Juni 1796 § 42; — ... 20) under 13. Marts 1844 Plakat angaaende forskellige Forandringer i Forordningen 4. Mai 1838, med Tilføiende af nye Tariffer for Told- og Skibsafgifterne.

Givet paa Vort Slot Sorgenfri den 10. Oktober 1844.

22. Oktbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Honorar for Regnskabsførelsen ved Skolen.** Khavn den 22. Oktobr. 1844. — Univ. Dir. Copieb. for Univers. og Skolerne 1844, Nr. 1928. — Resolutionen i Univ. Dir. Forestillinger 1844, Nr. 2564.

I Anledning af det af Stiftsövrigheden hertil indsendte Andragende fra By- og Landfoged Gunlögsen om Honorar for de tvende af ham aflagte Regnskaber for Islands lærde Skole for Tiden fra 1. August 1841 til 31. Juli 1843, har Directionen, efter foregaaende Correspondence med de Deputerede for Finantserne, nedlagt allerund. Forestilling, og deri yttret den Anskuelse, at saadant Honorar rigtigst vilde være at beregne i Overeensstemmelse med For. 7. Novbr. 1809 § 114; hvorpaa det har behaget Hans Majestæt Kongen under 20. d. M. allern. at resolvare saaledes:

„Vi tillade allern., at der som Honorar for Afleggelsen af den islandske lærde Skoles Regnskaber for de tvende Aar fra 1. August 1841 til 31. Juli 1842, og fra 1. August 1842 til 31. Juli 1843 udbetales By- og Landfoged S. Gunlögsen:

for det førstnævnte Aar . . .	104 Rbd. 94 ¹ / ₂ Sk.	1844.
og for det sidstnævnte . . .	132 — 68 ¹ / ₂ -	22. Oktbr.
	eller ialt 237 Rbd. 67 Sk.	

hvilken Sum bliver at udrede af den islandske Skoles Indtægter”.

Denne allerhöieste Resolution, som herfra under Dags Dato er meddeelt Landfoged Gunlögsen, communiceres herved tjenstl. Stiftsövrigheden, med Tilføiende, at Belöbet er efter Regnskabsførerens Önske foranstaltet udbetalt af den almindelige Skolefond til islandsk Kjøbmand Thaae her i Staden. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 22. Oktobr. 1844¹.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands 29. Oktbr.
 Nord- og Öst-Amt, ang. **Suppleanternes Indtrædelse ved Althingsvalg.** Khavn den 29. Oktbr. 1844. —
 Canc. 8. Depart. Brevb. 1844, Nr. 4835.

Med Hensyn til et Andragende fra den til Althingsmand for Sönder-Thingöe Syssel valgte Capellan Thorstein Palsson paa Vöglum, om at Repstyrer Björn Kristiansson, der efter den til Suppleant for bemeldte Syssel valgte, men senere ved Döden afgaaede Repstyrer Jonas Sigfusson ved Valghandlingen erholdt de fleste Stemmer, måatte indtræde som Suppleant istedet for denne, har Hr. Amtmanden i Skrivelse af 10. Juli sidstl., næst at bemærke, at De under samme Datum har tilmeldt Andrageren, at ovennævnte Björn Kristiansson ikke eo ipso eller uden nyt Valg kan indtræde som Suppleant, og at Gjenvalg formentlig ikke kan iværksættes forinden Althingsmandens Plads er aldeles vacant, henstillet Andragendet til Cancelliets Resolution,

¹) s. D. Skrivelse til Land- og Byfoged Gunlögsen af samme Indhold, samt Udbetalings-Ordre til Universitetets Qvæstor. Brevb. ast. Nr. 1927. 1929.

1844. samt derhos forespurgt, om De, saafremt Andragender af samme eller lignende Indhold skulde indkomme, bør aldeles afvise samme, eller derpaa meddele saadan Besked, som findes hjemlet i de udkomne Love og Bestemmelser.

29. Oktbr.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at ligesom Cancelliet ikke kan Andet end bifalde den af Hr. Amtmanden i Anledning af ovennævnte Andragende meddelte Besked, saaledes maa man ogsaa billige, at De ved andre lignende Leiligheder paa samme Maade oplyser de Vedkommende om Althings - Forordningens rette Forstaaelse, men da Amtets Mening angaaende et i saa Henseende tvivlsomt Spørgsmaal dog ikke kan ansees afgjørende, forventes det, at De, naar Spørgsmaalet er af saadan Beskaffenhed, vil bruge særdeles Varsomhed i Maaden, hvorpaa Svaret affattes. — Det kongel. Danske Cancellie den 29. Oktobr 1844.

31. Oktbr.

Skrivelse fra Commissionen for det statistiske Tabelværk til det Danske Cancellie, ang. Optagelse af en almindelig Folketælling. Khavn den 31. Oktbr. 1844¹. — Copieb. for Tabel-Commissionen, i det statistiske Bureau, Nr. 1, S. 337—339.

Overeensstemmende med allerhöieste Resolution af 9. Juni 1835 vil en ny almindelig Folketælling i Kongeriget, ligesom i Hertugdømmerne, være at foretage næste Aars 4. Februar, da til den Tid 5 Aar ere forløbne siden den sidste Tælling fandt Sted.

Denne nye Folketælling formener Commissionen at kunne i det Væsentlige skee paa samme Maade og efter samme Regler, som sidste Gang. Ikkun et Par Forandringer har man tilladt sig. Saaledes have vi, efter det kgl. Danske Cancellies Begjæring i behagelig

¹) see Reakr. 28. Novbr. 1844; Tabel-Comm. Skriv. 17. Febr. 1845.

Skrivelse af 13. Juli d. A., grundet paa Sundheds-Collegiets Anmodning, tilføiet Schemaerne og Blanquetterne til Optællingslisterne en Rubrik, hvori vil blive optaget Antallet af de Afsindige her i Riget og deres Sygdoms Varighed, samt efter Dr. Hübertz's Önske ligeledes en Rubrik for samtlige optalte Individuers Fødested, hvoraf han forventer interessante Resultater med Hensyn til Strømningerne i Befolkningen. Men man har dog ikke troet at kunne forlange de Oplysninger, som Optællingslisterne komme til at indeholde om disse to Gjenstande, redigerede i Tabelform af Sognepræsterne eller Mægistraterne, eller optagne i de Tabeller, disse forfatte, hvilket man og i Blanquetterne til disse Tabeller har bemærket, hvorimod Commissionen siden vil, navnlig hvad Oplysningerne om de Afsindige angaaer, selv søge at faae dem redigerede under saadanne almindelige Oversigter, der maatte findes hensigtsmæssigst, saa at de Afsindige classificeres provindsviis, særskilt for Kjøbstæderne og Landdistriktet, efter deres Alder, ægteskabelige Stilling, Sygdommens Varighed og de forskjellige Næringsklasser, hvortil de høre. — For saa meget mere at skjærpe Vedkommendes Opmærksomhed for, at Ingen i Optællingslisterne er forbigaaet eller talt to Gange, hvilket hidtil næppe nøiagtigt nok overalt er varetaget, og hvorpaa dog hele Folketællingens Paalidelighed beroer, har man i Blanquetterne til Tabellerne over Folkemængden kjøbstædsviis og paa Landet sogneviis forlangt anstillet en Sammenligning af Antallet efter den nye Folketælling med det Antal, der fandtes ved den næstsidste Folketælling, naar til dette Antal lægges det Overskud, som Fødslerne have haft over Dødsfaldene i de mellemliggende 5 Aar, eller omvendt Overskudet af Dødsfaldene fradrages, dersom de Dødes Antal nogetsteds skulde have oversteget de Fødtes. — Viser der sig nemlig ved en saadan Sammenligning en større Forskjel, end at den kan antages at hidrøre fra Ind- eller Udvandringer i Mellemtiden,

1844.

31. Oktbr.

1844. vil dette opfordre til nøiere Undersøgelse, om der dog
 31. Oktbr. ikke er Feil ved den sidste Optælling, eller om Feilen
 maaskee ligger i den næstsidste Folketælling, eller i
 Listerne over de Fødte og Døde. — En saadan Sammenligning troer man dog at der ikke kan forlanges anstillet for Kjøbenhavns Vedkommende af Magistraten, da det vilde blive altfor byrdefuldt for denne siden at efterspore Feilene, og man har derfor meent, at det her maatte beroe ved, at Magistraten anmodes om at indskjærpe Rodemesterne, at de med Værten i ethvert Huus, eller den, der træder i hans Sted, nøie gennemgaae de for dettes Vedkommende udfyldte Optællingslister, for saavidt muligt at forvisses om, at Ingen er udeladt, som burde have været opført paa Listen, eller medtaget uagtet hvad efter de givne Regler andetsteds maatte optælles.

Naar undtages de her omhandlede faae Poster, ere de her forfattede Schemata og Blanquetter til den nye Folketælling, af hvilke man lader et Exemplar hoslagt følge, overensstemmende med dem, som benyttedes ved den sidste Tælling.

Commissionen tillader sig nu tjenstligst at anmode det kgl. Danske Cancellie om, behageligen at ville foranledige, at allerhöieste Reskripter angaaende den nye Folketælling udfærdiges til samtlige Biskopper i Danmark, med Undtagelse af Biskoppen over Als og Ærø, samt til Amtmændene i Danmark og Kjøbenhavns Magistrat, ganske i Lighed med de Udfærdigelser, som under 19. Novembr. 1839 udgik om den sidste Folketælling, samt at der ligeledes udfærdiges allerhöieste Reskripter til Biskoppen, Stiftamtmanden og Amtmændene paa Island, og til Amtmanden over Færøerne, angaaende den nye Folketælling i disse Lande, hvilken vel rettest foretages Femaarsdagen efter at den der sidst fandt Sted, altsaa den 2. Novembr. 1845 overalt paa Island, og den 24. Juni 1845 paa Færøerne.

Samtidigt med de ovennævnte Expeditioner skal da Commissionen besørge de fornødne Blanquetter og Schemata tilstillede de Vedkommende. — Commissionen for det statistiske Tabelværk den 31. Oktobr. 1844.

1844.
31. Oktbr.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Tilladelse for Sysselmændene i Island at anlægge Uniform.** Khavn den 2. Novembr. 1844. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1844, Nr. 4913—15 Algreen-Ussings Beskriptsamling 1844, S. 270. — Den kgl. Resolution 31. Oktbr. anføres som publiceret i Stranda Syssel. 2. Novbr.

Paa en af Cancelliet nedlagt allerund. Forestilling i Anledning af Hr. Btatsraadens behagelige Skrivelse af 30. August sidstl., betræffende Tilladelse for Sysselmændene i Deres Amt til at bære Uniform¹, har det behaget Hans Majestæt under 31. f. M. allernaad. at resolve saaledes:

„Vi ville allern. have tilladt Sysselmændene paa Island at anlægge og bære den for Politimestrene i

¹) Sysselmanen i Öefjords Syssel, B. H. Borgen, havde i Andragende 24. August 1844 anholdt om Tilladelse til at bære „den for Politimestere i Danmark reglementerede Uniform“, idet han beraabte sig paa, at Sysselmanen i Skagafjords Syssel havde i samme Sommer haft Vanskelighed ved at skaffe sig Lydighed hos nogle Söfolk under en indtruffen Begivenhed paa Grasarós, fordi han hverken havde Uniform eller Politiskilt. Amtmanden anbefalede Andragendet, ligesom han selv før havde foreslaaet lignende (Canc. Skriv. 19. Oktbr. 1843), og Cancelliet foreslog at give en almindelig Tilladelse, da det havde Betænkelighed ved at udvide Befalingen til Island, „hvor flere af Sysselmændene ere saa knapt aflagte, at de næppe vilde være istand til at bestride de med Uniformens Anskaffelse forbundne Udgifter“ (Canc. 3. Depart. Forestill. 1844, Nr. 50).

1844.**2. Novbr.**

Danmark udenfor Kjöbenhavn ved allerhöieste Resolution 9. Septbr. f. A. reglementerede Uniform".

Hvilken allerhöieste Resolution Cancelliet, ved at fremsende Exemplarer af dette Collegii Circularskrivelse til Amtmændene i Danmark af 10. Oktbr. f. A., hvorved bemeldte allerhöieste Resolution af 9. Sèptembr. f. A. bekjendtgjøres, — herved tjenstl. skulde tilmelde Hr. Etatsraaden til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse. — Det kongelige Danske Cancellie den 2. Novembr. 1844¹.

28. Novbr.

Reskript til Biskoppen over Island, ang. en **almindelig Folketælling** i Landet. Khavn den 28. Novembr. 1844². — Canc. 8. Dep. Reg. 1843-45, fol. 482^b-483 (1844, Nr. 1466^a). — Reskriptet til Biskopperne i Danmark om den almindelige Folketælling 28. Novbr. 1844 findes i Ny Coll. Tid. 1844, S. 1013-1015. Rubr. i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 292.

Christian den Ottende &c. Vor Gunst! Vi have allern. besluttet, at der, under Overbestyrelse af den af Os allern. anordnede Commission for det statistiske Tabelværk, i Vort Land Island skal iværksættes en ny Folketælling, der bliver at paabegynde overalt i Island den 2. Novbr. næste Aar. — Folketællingen iværksættes da saaledes, at Sognepræsterne i Island, for hvert Sogn især, ved Repstyrerne, eller hvem der i disses Forfald dertil beskikkes, lade optegne samtlige Beboere, som til fornævnte Tid opholde sig i hvert Sogn, og, saasnart de fra Repstyrerne have modtaget Optællingslisterne, sammenholde dem med de Sjæleregistre, som de føre, for i alt Fald efter nærmere Undersøgelse at berigtige Optællingslisterne, saavidt dette maatte gjøres fornødent, og efter disse saaledes berigtigede Optæl-

¹) Canc. Skriv. s. D. til begge de andre Amtmænd af samme Indhold. Canc. 8. Depart. Brevb. ast.

²) jevnf. Tabel-Comm. Skrivelse 17. Febr. 1845.

lingslister have Sognepræsterne dernæst at forfatte to summariske Tabeller over Sognets Folkemængde, den ene med Hensyn til Alder, Kjøn og ægteskabelig Stilling, den anden med Hensyn til Næringsveiene, Fødested o. s. v., Alt under lagttagelse af de Bemærkninger og Regler, som nærmere ville blive dem meddelte af fornævnte Vor Commission, og under Benyttelse af trykte Blanquetter, der ved meerbemeldte Commissions Foranstaltning ville vorde dem tilsendte. — Iøvrigt skal det staae Repstyreren frit, med Hensyn til Optællingsmaaden, at gjøre de Forandringer, som efter de locale Forhold paa ethvert Sted maatte findes hensigtsmæssige, saa at han, istedetfor at tage fra Huus til Huus for at optegne Beboerne, kan indkalde Husfædrene, naar de boe i fjerne Distrikter, til paa en bestemt Dag, der vælges for dem saa beleiligt som muligt, at møde for sig, eller og paa saadanne Steder lade Optegningen iværksætte ved betroede Mænd. — De ovenmeldte Sogne-Tabeller blive, tilligemed Optællingslisterne, at tilstille vedkommende Syssælmænd, for at derefter af ham kan forfattes Generaltabeller over det samlede Beløb af Folkemængden i Sysselet. — Dog blive ovenanførte Vore allerhöieste Bestemmelser ikke at anvende ved Folketællingen i Vor Kjøbstad Reikevig, hvilken foranstalles ved Byfogden sammesteds.

Thi haver Du i Overeensstemmelse hermed til allerund. Efterretning og Efterlevelse at tilkjendegive samtlige Sognepræster i Island, undtagen forsaavidt Reikevig angaaer, det Fornödne. — Dermed skeer Vor Villie. Befalende Dig Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 28. Novembr. 1844. [ad mandatum].

Reskript til Stiftamtmanden og Amtmændene 28. Novbr.
i Island, ang. en almindelig Folketælling i Landet.

1844. Khavn den 28. Novembr. 1844. — Canc. 3. Dep.
 28. Novbr. Registr. 1843—1845, fol. 483^b—484 (1844, Nr. 1466^a).

Christian den Ottende &c. V. G. Vi have allern. besluttet, at der, under Overbestyrelse af den af Os allern. anordnede Commission for det statistiske Tabelværk, i Vort Land Island skal iværksættes en ny Folketælling, der bliver at paabegynde overalt i Island den 2. Novbr. næste Aar.

Vi have i forommeldte Öiemed under Dags Dato befalet Biskoppen over Island at foranstalte, at Folketællingen sammesteds iværksættes saaledes, at Sognepræsterne i Island, for hvert Sogn især, ved Repstyrerne, eller hvem der i disses Forfald dertil beskikkes, lade optegne samtlige Beboere, som til den Tid opholde sig i hvert Sogn, og efter disse Optællingslister, hvilke først sammenholdes med og i fornödent Fald berigtiges ved de Sjæleregistre, som Sognepræsterne føre, forfatte to summariske Tabeller over Sognets Folkemængde, den ene med Hensyn til Alder, Kjøn og ægteskabelig Stilling, den anden med Hensyn til Næringsveiene, Fødested o. s. v., samt anordnet, at disse Tabeller tillige med Optællingslisterne fra enhver Sognepræst skulle tilstilles den vedkommende Sysselmand.

Thi er det Vor allernaadigste Villie og Befaling, at Du herom underretter Sysselmændene i det Dig betroede Amt, hvilke, foruden at meddele Repstyrerne den i ovenmeldte Henseende fornødne Ordre, have, saasnart Sognetabellerne og Optællingslisterne ere dem tilsendte, og de ved at gennemgaae dem Intet ved dem finde at erindre, derefter at forfatte Generaltabeller, hvori opgives det samlede Beløb af Folkemængden i Sysselet, Alt under lagtagelse af de Bemærkninger og Regler, som af meerbemeldte Commission nærmere ville blive dem meddelte, og under Benyttelse af trykte Blanquetter, der ved Commissionens Foranstaltning ville blive dem tilsendte. — Saavel Generaltabellerne som

Sognetabellerne og Optællingslisterne blive derefter igjennem Dig at indsende til Commissionen, tillige med en af Dig forfattet Tabel, hvori anföres det samlede Belöb af hele Amtets Folkemængde. 1844.
28. Novbr.

Da¹ övrigt Folketællingen i Vor Kjöbstad Reikevig ikke skeer ved Sognepræsten, men bliver at iværksætte ved Byfogden sammesteds, dog paa samme Maade, som ellers for Landet er foreskrevet, saa haver Du herom ligeledes at tillægge bemeldte Byfoged fornöden Ordre, og at optage Reikevigs Folkemængde i den Generaltabel, Du for hele Amtets Vedkommende forfatter. — Dermed skeer Vor Villie. Befalende Dig Gud! Skrevet i Vor kongelige Residentsstad Kjöbenhavn den 28. Novembr. 1844. [ad mandatum].

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, angaaende Afbetaling af en Kirkes Gjæld til Beneficiarius. 3. Decbr.
Khavn den 3. Decembr. 1844. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1844, Nr. 5046.

Med Stiftamtmandens og Deres Höiaerv.^s behagelige Betænkning af 24. Septembr. sidstl. har Cancelliet modtaget et Andragende, hvori Præsten til Mosfell og Gafunæs Præstekald i Kjöse Syssel, Stephan Thorvaldsson, anholder om, at det maa tillades ham at oppebære 50 Rbd. r. S. af hans Tilgodehavende, til Belöb 499 Rbd., hos Kirken i Knapstad, hvilken han, forinden han for nogle Aar siden blev befordret til det förstnævnte Præstekald, har bekostet fra nyt af opbygget af Tömmere.

Da Supplikantens Eftermand paa Knapstad, Paul Thomasson, saaledes som hans Andragendet vedlagte

¹) denne Passus staaer kun i Reskriptet til Stiftamtmanden, men ikke til Amtmændene.

1844,
8. Decbr.

Erklæring udviser, har indvilliget i, at den forlangte Sum tilstaaes Supplikanten, samt da ligeledes vedkommende Provst har anbefalet ham til at nyde denne Begunstigelse, have Stiftamtet og Deres Høiærv. anbefalet det Ansøgte, saaledes, at det tillades bemeldte Stephan Thorvaldsson at oppebære Overskudet af Knappestad Kirkes Indtægter i 4 Aar, fra Fardag 1844 at regne, idet de antage dette for omtrent at ville æquivalere den ansøgte Godtgjørelse af 50 Rbd. engang for alle, som De ei ansee det for hensigtsmæssigt at tilstaae ham med Hensyn til muligt Dødsfald eller Vacance i Knappestad Præstekald.

I denne Anledning skulde man herved tjenstligst melde, at man bifalder, at der tilstaaes bemeldte Præst Stephan Thorvaldsson Overskudet af Knappestad Kirkes Indtægter i den af Stiftamtet og Deres Høiærv. foreslaaede Tid, dog at det ham saaledes Tillagte ei maa overstige 50 Rbd., og at Tilladelsen kun er gjeldende med Hensyn til den nuværende Beneficiarius i Knappestad. — Det kongl. Danske Cancellie den 3. Decembr. 1844.

9. Decbr.

Kongelig Resolution ang. Approbation af Udgifter, som overskride Budgetsummerne. Khavn den 9. Decembr. 1844. — Med Forestilling 8. Decbr. forelægger Rentekammeret Beregninger (A og B) over de under Collegiets Ressort hørende Indtægter og Udgifter i Aaret 1843, saaledes som det var befalet 29. Mai 1841, og søger kongl. Approbation paa de i nævnte Aar forefaldne Overskridelser af Budgettet, hvilke, forsaavidt Island angik, var 2175 Rbd. 1 Sk., foruden til Præmierne for Fiskerier under Island 300 Rbd., hvilket ikke hørte til de locale Udgifter, men var en almindelig Stats-Udgift. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1844 D, Nr. 374. — Uddrag.

Indbemeldte Fortegnelser Litr. A og B blive at tilstille Vor Finantsminister til Afbenyttelse ved den allern. befalede Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet

for Aaret 1843, og approbere Vi allern., at der i be- 1844.
 meldte Aar er anvist mere end Budgetsummerne: ... 9. Decbr.
 Præmier for Fiskeri under Island . . 800 Rbd. • Sk.

 og for Islands Vedkommende 2175 — 1 -
 Kjøbenhavn den 9. Decembr. 1844.

**Reskript til den kgl. Finants-Deputation, ang. 28. Decbr.
 Bekjendtgjørelse af Finantsbudgettet for 1845.**

Khavn den 28. Decbr. 1844. — Original-Astryk hos
 Schultz af „Budget for Aaret 1845 for samtlige Stats-Indtægter
 og Udgifter, vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne
 Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhørende Bilande. Publiceret
 fra Finants-Deputationen ifølge Ha. Majestæts allerh. Reskript af
 28. Decembr. 1844ⁿ. Khavn 1845. XXXII + 414 Sider i 4te. —
 Her optages kun hvad der udtrykkelig henføres til Island. —
 Ny Coll. Tid. 1844, S. 1041-1060 (uden Bilage). Schou XXIV,
 285-305. Jevnf. Ný Félagsrit V, 28-48.

Christian den Ottende &c. V. s. G. Vi have allern. approberet det hermed følgende detaillerede Budget for Statens samtlige Indtægter og Udgifter for Aaret 1845, og bemyndige Vi Eder til at lade saavel Budgettet, som de dertil hørende Bilage, tilligemed dette Vort allernaad. Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjøbenhavn den 28. Decbr. 1844.

BUDGET for Aaret 1845 (S. V—XXXII).

Udgifter: . . . E, Rente-	Specialsummer.	Hovedsummer.
kammeret . . .	Rbd. Sk.	Rbd. Sk.
7. Præmier for Fiskeri under Island . . .	• •	2545 •
•		
18. Udgifter, Island vedkommende . . .	• •	• 8100 •
•		

1844. Bilage til Budgettet for Aaret 1844 (S. 4—444).
 28. Decbr. Udgifts-Bilag VIII: *ad* 7). Ifølge den i Budgettet for 1844 (Pag. 92) indførte Forklaring, angaaende det Beløb, der udredes som Præmier for Fiskeri under Island til den forrige oktroierede islandske Handels Skibe, er anført, at der af disse Skibe dengang vare 7 tilbage, med en Drægtighed af ialt 304 $\frac{1}{2}$ Commercelæster. — Ved allerhöieste Resolution af 20. Marts 1844 er det ene af disse, for hvilket Præmien bliver at udrede af 47 Commercelæster, kjøbt for kgl. Regning, hvortil Udgiften er afholdt som et Forskud af den paa Budgettet for 1844 til uforudseelige Udgifter opførte Sum. For de resterende 254 $\frac{1}{2}$ Commercelæster blive saaledes nu Præmier at erlægge med 10 Rbd. pr. Commercelæst, og paa Budgettet for 1845 er opført 2,545 Rbd. til de heromhandlede Udgifter, altsaa 470 Rbd. mindre, end paa Budgettet for 1844.

ad 13) Budget for Aaret 1845 for Islands Jordebogskasse:

Indtægt:

1. Netto-Indtægten af kgl. Jordegods	7500 Rbd. • Sk.
2. Mandtalsbogs-Indtægten af Guldbringe Syssel, Reikevig By, Skatter af Vestmannö samt Laugmandstold . . . ,	1500 — • —
3. Gebyrer ved den islandske Landsoverret	12 — • —
4. Arve-Afgifter	800 — • —
5. $\frac{1}{2}$ % Afgift ved faste Eiendommers Overdragelse	300 — • —
6. Sysselernea Forpagtnings-Afgifter, med Laugthingskriverlön . . .	4529 — 50 —
7. Kongelienderne af Norder- og Sönder-Thingö Sysseler	270 — • —
8. Et Aars Rente af Kjöbesummen af Jorden Laugarnæs	412 — • —
9. Rangskat	300 — • —

10. Embedsskat	990 Rbd. » Sk.	1844.
11. Afgift af Skibe, ifølge Plakaten af 28. Decbr. 1836 § 13	1300 — » —	28. Decbr.
12. $\frac{3}{4}$ % af private Deposita	30 — » —	
13. Islandske Pasgebyrer	1480 — » —	
14. Netto-Indtægten af de Skalhølske Tiender og usolgte Jorder, samt af Jorderne Grund i Hunavats Syssel og Vidvik i Skaga-fjords Syssel, hvilke Indtægter tilkomme Finanskassen, eftersom de Skal- hølske og Holumske Æquiva- lenter deraf udredes	750 — » —	
15. Tilfældige Indtægter	100 — » —	
	<u>Summa Indtægt</u>	<u>46973 Rbd. 50 Sk.</u>

Udgift:

1. Gager og Lønninger, m. m.:		
a. til Overøvrigheder, Justits- Embedsmænd og Landfogden	44243 Rbd. 93 Sk.	
b. Geistligheden	1268 — 72 —	
2. Det islandske Bibelselskab	60 — » —	
3. Medicinalvæsenet	3930 — » —	
4. Understøttelser, istedetfor det ned- lagte Gufunæs Hospital	96 — » —	
5. Temporaire og staaende Godt- gjørelser	22 — 86 —	
6. Godtgjørelser til Sysselmænd for Repstyrernes Afgiftsfrihed	200 — » —	
7. Post-Indretningen i Landet selv	550 — » —	
8. Befragtningssum til et Postskib til og fra Island i Aaret 1844—45	1720 — » —	
9. Bidrag til et Generalkort over Is- land, i 4 Aar, fra 1. Januar 1844 at regne, aarlig	2000 — » —	
10. Understøttelse til Haandværkere og til Havefrø, m. v.	300 — » —	

1844.	11. Ifølge den under Indtægtens 14de	
28. Decbr.	Post meddelte Forklaring føres	
	til Udgift eller Omdrag den der	
	calculerede Sum	750 Rbd. 5 Sk.
	12. Overordentlige og tilfældige Ud-	
	gifter	3000 — 5 —
	Summa Udgift	25444 Rbd. 59 Sk.
	Indtægten beløber	16973 — 50 —
	Det Tilskud, Jordebogskassen behøver,	
	kan følgelig anslaaes til	8138 Rbd. 9 Sk.
	og er derfor, med rund Sum, op-	
	ført i Budgettet —	8100 Rbd.

Indtægten vedkommende:

ad 1. Netto-Beløbet af Afgifterne af det usolgte kgl. Jordegods i Island er hidtil anvendt til Dækning af de Udgifter, Landets Administration medfører. Til 31. Decbr. 1842 var der solgt af det kongl. Jordegods for en Capital af ialt 127,936 Rbd. 9 Sk. I Overensstemmelse med kgl. Resol. af 18. Mai 1836 ere Kjøbesummerne for det fra Aaret 1836 i Island solgte kgl. Jordegods indflydte i Statsgjældskassen, uden at deraf svares Renter til Finantskassen, af hvilken den islandske Jordebogskasse, efter det bestaaende Forhold, maa betragtes som en Afdeling.

ad 2. I Reglen oppebære Sysselmændene, paa de her i Posten nævnte Undtagelser nær, som vis Lønning de egentlige Contributioner af Landet, Skat, Gjaftold og Kongetiende, hvor denne sidstnævnte Afgift ikke særskilt enten er bortforpagtet eller bliver administreret paa Regning, mod en bestemt aarlig Afgift. Paa Vestmannö ydes ikke Gjaftold, og ved kongl. Resol. af 26. April 1786 er Præstekaldet sammesteds, indtil videre, beneficeret med Kongetienden. Laugmandstolden, der ifølge Forordn. af 11. Juli 1800 § 5 indflyder i Jordebogskassen, tilsvares med $2\frac{1}{4}$ Sk. pr. Fisk.

<i>ad 6.</i> Sysselernes Forpagtningsafgift for Aaret til 1844.	
6. Juni 1843 udgjorde	1260 Rbd. 44 Sk. 28. Decbr.
Afgiften af Rangarvalle Syssel er senere	
ved Embedsskifte forøget med . . .	237 — —
Tilsammen 1497 Rbd. 44 Sk.	
Laugsthingskriverlønnen beløber . . .	32 — 6 —
Ialt 1529 Rbd. 50 Sk.	

Ved kongl. Resolution af 26. Septbr. 1838 er den Afgift, som Sysselmændene aarlig have at erlægge til Jordebogskassen for de dem som vis Lønning eller Gage overdragne Contributioner, samt istedetfor Embedsskat, indtil videre fastsat til en Sum af 2690 Rbd. Denne Afgifts Størrelse kan ikke opnaaes saalænge nogen af de førend Aaret 1838 ansatte Sysselmænd bestyre de Sysseler, hvis nye regulerede Afgift overstiger den ældre Syssel-Afgifts og Embedsskats sammenlagte Beløb. Det er altsaa først ved Embedsskifter, at den ovenanførte Afgiftssum, 1497 Rbd. 44 Sk., kan ventes forøget indtil 2690 Rbd., men Tid efter anden som dette skeer, bortfalder den under 10de Post beregnede Embedsskat af de vedkommende Sysselmænds Embeders Indkomster. Laugsthingskriverlønnen, der tilsvares af Øster- og Vester-Skaptafells og af Myre og Hnappedals Sysseler med 3 Rbd. 36 Sk. og af ethvert af de andre Sysseler med 4 Rbd. 66 Sk., indflyder, i Henhold til § 5 af Forordn. af 11. Juli 1800, i den islandske Jordebogskasse med det ovenfor staaende Beløb 32 Rbd. 6 Sk.

ad 8. Ifølge kongl. Resol. af 28. Septbr. 1838 er Jorden Laugarnæs, hvorpaa Bispeboligen er opført, afkjøbt Biskoppen for 2800 Rbd., imod at denne Sum af ham og Eftermænd i Bispe-Embedet forrentes til Jordebogskassen med 4 % aarligen.

ad 10. Tid efter anden, som Sysselmændenes Embedsskat, efter hvad der er bemærket til den foregaaende 6. Post, ophører, vil ogsaa denne Indtægtssum nedgaae, og omsider Sysselmændenes Embedsskat al-

1844. deles bortfalde. Der vilde saaledes ikkun blive tilbage
 28. Decbr. at yde Embedsskat af Byfoged-Embedets aarlige uvisse
 Indkomster samt af efternævnte 5 Præstekald, nemlig: Breidabolstad, Oddi, Hytardal, Stadastad og Grenjadarstad. Imidlertid maa herved erindres, at de i 1844 forsamlede danske Provindsialstænder blev forelagt Ud-kast til en Plakat om Embedsskats Ophør i Danmark fra 1. Januar 1845. Plakaten vil kunne ventes udvidet til Island, forsaavidt angaaer nysnævnte Byfoged- og 5 Præste-Embeder, af hvilke saaledes Embedsskatten, der kan anslaaes til at beløbe 420 Rbd., vilde bortfalde: den 31. Juli 1845 af førstnævnte Embede, og fra Færdag (6. Juni) samme Aar af de 5 Præstekald.

ad 11. Plak. af 28. Decbr. 1836 § 13 paabyder en Afgift af 14 Mk. rede Sølv for hver Commercelæst af de Skibes Drægtighed, som af Hans Majestæts Undersaatter expederes directe fra Island til fremmede Steder. Denne Afgift træder istedetfor 1 % Afgiften, der erlægges, naar islandske Varer udføres fra Danmark eller Hertugdømmerne til fremmede Steder. Den islandske Jordebogskasse er ikke hidtil godtgjort Beløbet af denne Afgift af islandske Varer, som iøvrigt nyde Toldfrihed. Ved Udgaaende betragtes Island som fremmedt eller frit Sted, og der udbetales den sædvanlige Consumtions-Godtgjørelse af de dertil berettigede Varer, som tilføres Landet fra Danmark og Hertugdømmerne.

ad 12. Ved kgl. Resolution af 8. Mai 1839 er det tilladt, at Beboerne paa Island maae indbetale Sølvmynt i Islands Jordebogskasse, imod Anviisning paa Zahlkassen i Kjøbenhavn; dog saaledes, at deslige Indbetalingers samlede Beløb, indtil videre, i intet Aar overstige 40,000 Rbd., og imod at der ved Summens Deponering erlægges 1 %, af hvilken $\frac{3}{4}$ indflyder i Jordebogskassen og $\frac{1}{4}$ er tillagt Landfogden.

ad 13. Disse Gebyrer erlægges efter Plakaterne af 22. April 1807 § 2 og 28. Decembr. 1836 § 45, c,

samt kgl. Resolution af 26. April 1818, med 36 Rbsk. 1844.
 rede Sølv pr. Commercelæst af Drægtigheden af de 28. Decbr.
 Skibe, som besøge Island. Det bemærkes, at Gebyrerne
 hidtil ere indflydte i Rentekammerets Sportelkasse, ifølge
 kgl. Resol. af 4. Oktbr. 1802.

ad 14. Ifølge kgl. Resol. af 15. April 1785 over-
 toges for den kgl. Kasses Regning Skalhøls Bispestols
 Jordegods og de denne Bispestol beneficerede Konge-
 tiender af Rangårvalle, Arnæs, Skaptafells, Bærdestrands,
 Isefjords, Norder- og Sønder-Mule Sysseler, imod et
 fast aarligt Annuum af Finantskassen af 2500 Rbd. til
 Skolen i Reikevig. For de i Aarene fra 1785 til 1798
 solgte Skalhølske Eiendomme indkom der 53,398 Rd.
 35 Sk. d. C. i Statskassen, hvorimod denne igjen har
 afholdt 6488 Rd. i Anledning af Skolens Forflyttelse til
 Reikevig fra Skalhølt i Aaret 1785. For de senere Tid
 efter anden afhændede Skalhølske Jorder ere betalte
 5525 Rbd. 56 Sk., og det Netto-Proventi, som de endnu
 usolgte Jorder tilligemed ovennævnte Tiender afgive,
 er indbefattet i her anførte Sum 750 Rbd. For de
 Holumske Eiendomme er der indflydt i Statskassen en
 Capital af 72,138 Rbd. 53 Sk., og er, som Vederlag her-
 for, ved kgl. Resol. af 12. April 1844 normeret et fast
 Annuum til det islandske lærde Skolevæsen af 2880
 Rbd. til Udredelse af Finantskassen. Jorderne Grund
 og Vidvik bleve kjøbte til Brugsjorder for Sysse-
 mændene i Hunavatns og Skagafjords Sysseler, og da
 Kjøbesummerne ere indbefattede i den Capital, hvorfor
 sidstnævnte Vederlag udredes af Finantskassen, tilkom-
 mer denne Kasse de Afgifter, som for Jordernes Brug
 og Benyttelse aarligen tilsvares af Sysselmændene i
 nysnævnte Sysseler. Endeligen tilføies, at hvad der
 aarligen indtil 30. Juni 1844 er medgaaet til det lærde
 Skolevæsen i Island er blevet overført til Udredelse af
 den islandske Jordebogskasse. Fra 1. Juli samme Aar
 ere imidlertid Skolens ovennævnte Annuer bestemte til
 directe Udredelse af Finantskassen, hvilken Foranstalt-

1844. ning har til Følge, at den islandske Jordebogskasses
28. Decbr. aarlige Tilskud fra Finantskassen under alle Omstæn-
digheder formindskes med 5380 Rbd.

ad 15. Disse 400 Rbd. erlægges i Leie af den
forrige Landfogedbolig i Reikevig.

Udgiften vedkommende.

ad 1. Gager og Lønninger, med videre, bestaae i:

a. 1. Overøvrighederne:

Stiftamtmanden:

Gage	2000 Rbd.	
Contoirhold	600 —	
		2600 Rbd.

(desuden fri Bolig, til Vedligeholdelse paa
egen Bekostning i aabodsfri Stand,
samt afgiftsfri Brug af Jorden Arnarhol).

Amtmanden over Vester-Amtet:

Gage	986 Rbd. 64 Sk.	
Personligt Tillæg	600 —	
Istedetfor fri Bolig	200 —	
Contoirhold	400 —	
		2186 — 64 Sk.

Amtmanden over Nord- og Øst-Amtet:

Gage	986 Rbd. 64 Sk.	
Personligt Tillæg	300 —	
Contoirhold	400 —	
		1686 — 64 —

(fri Bolig til Vedligeholdelse for egen
Regning i aabodsfri Stand, samt af-
giftsfri Brug af forrige Mødrevalle
Klosters Hovedgaards Jorder).

2. Justits-Embedsmænd:

a. Landsoverretten:

Justitiarius, Gage	1184 —
første Assessor	740 —

(og 150 Rbd. aarlig af den islandske Ju-
stitskasse for Oversættelse i det danske

1844.

28. Decbr.

Sprog af offentlige Sager, som ind- ankes til Høiesteret).		
anden Assessor	740 Rbd.	
b. andre Justits-Embedsmænd og Betjente:		
Byfogden i Reikevig	300 —	
2 Politibetjente, hver 150 Rbd.	300 —	
Sysselmanden paa Vestmannø	296 —	
Herredsdømmer, Administrator af det kgl. Jordegods i Guldbringe Syssel	230 —	61 Sk.
3. Landfogden:		
Gage	600 Rbd.	
Contoirhold	200 —	
Istedetfor fri Bolig	150 —	
	<u>950</u> —	
Tilsammen		<u>11213 Rbd. 93 Sk.</u>

b. Geistligheden:

Biskoppen, Gage	800 Rbd.	
(For Tiden tilflyder der desuden Bi- skoppen 1200 Rbd. af det islandske lærde Skolevæsens Midler. Han har fri Bolig til Vedligeholdelse paa egen Bekostning i aabodsfri Stand, og Brugen af Jorden Laugarnæs, hvis Kjøbesum 2800 Rbd. forrentes til Jordebogs- kassen; cfr. Anmærkningen til 8. Ind- lægtspost).		
Præsten til Reikevig Domkirke, istedet- for fri Bolig	150 —	
Til de ringere Præstekald	348 —	72 Sk.
Tilsammen		<u>1268 Rbd. 72 Sk.</u>

ad 3. Af Udgiften til Medicinalvæsenet udredes til-

Landphysikus:		
Gage	600 Rbd.	
Tillæg	300 —	
Istedetfor fri Bolig	150 —	
	<u>1050</u> Rbd.	

1844. Frie Medicamenter til Fattige i Landet:

28. Decbr.

Apothekeren i Reikevig:

For Medicin	260 Rbd.	
Honorar for Distribution af Medicin for 350 Rbd.	50 —	
Apothekeren paa Stikkesholm	90 —	400 Rbd.

6 Distriktschirurger, nemlig:

a. i Sønder-Amtet:

1. Chirurgen i søndre Distrikt:

Gage	300 —	
Afgiftsfri Brug af Jorden Thjodolfshage.		

2. Chirurgen paa Vestmannö:

Gage	300 Rbd.	
Istedetfor fri Brugsjord, temporairt	30 —	330 —

b. i Vester-Amtet:

3. Chirurgen i søndre Distrikt:

Gage	300 Rbd.	
Istedetfor fri Brugsjord	25 —	325 —

4. Chirurgen i nordre Distrikt:

Gage	300 Rbd.	
Istedetfor fri Brugsjord, temporairt	25 —	325 —

c. Nord- og Öst-Amtet:

5. Chirurgen i nordre Distrikt:

Gage	300 —	
Afgiftsfri Brug af Jorden Kjarni.		

6. Chirurgen i östre Distrikt:

Gage	300 —	
Afgiftsfri Brug af Jorden Brekka.		

En interimistisk Lægepost i Hunavatns Syssel 300 —

2 Jordemödre i Reikevig, hver 50 Rbd. 400 —

Andre Jordemödre i Landet 100 —

Vartpenge til den forhenværende Chirurg paa
Vestmannö 200 —

Pension til forhenv. Jordemoder i Reikevig . 100 —

Tilsammen . . . 3930 Rbd.

ad 4. Det i sin Tid fra Vidö til Jordan Gufunæs 1844. henflyttede Hospital for fattige Leilændinger paa det 28. Decbr. kgl. Jordegods i Guldbringe og Kjose Syssel blev ophævet ved kgl. Resolution af 18. Septbr. 1793, og der blev derfor tilstaaet en særlig Penge-Understøttelse af Jordebogskassen af 96 Rbd. til de mest værdige gamle Leilændinger og disses Enker paa det kgl. Jordegods i bemeldte Syssel.

ad 5. Under den her opførte Sum ere indbættede:

1. Godtgjørelsen til Sysselmanden i Bardastrands Syssel for en solgt Embedsjord 5 Rbd. 60 Sk.

2. Laugretmandslønnen af Guldbringe Syssel, ifølge Anordningen af 16. Novbr.

1764 § 1	—	17	—	26	—
				22 Rbd. 86 Sk.	

ad 6. Denne Godtgjørelse, som grunder sig paa kongel. Resolution 24. Juli 1808 § 4 Litr. d, ophører, ifølge kgl. Resol. af 10. Mai 1825, Tid efter anden som Vacance indtræffer i Sysselmands-Embederne. Ved Embedsskifte er Godtgjørelsen bortfalden til Sysselmanden i Strande Syssel fra Fardag 1844. I Aaret 1843 udgjorde Godtgjørelsen til nysnævnte Sysselmands Embede 24 Rbd. 70 Sk. Naar denne Sum fradrages de 230 Rbd. 94 Sk., der udgjorde hele Godtgjørelsens Beløb til Fardag 1843, bliver der tilbage 206 Rbd. 24 Sk., eller omtrent 200 Rbd., som Godtgjørelsen til vedkommende Sysselmand for Repstyrernes Skattefrihed i Aaret 1845 kan anslaaes til.

ad 7. Brev- og Pakke-Forsendelsen i Island besørjes ved dertil antagne Postførere, hvis Honorarer, saavel som de Udgifter, Postbefordringen der i Landet i det Hele medfører, udredes af Islands Jordebogskasse, ifølge kgl. Resol. af 23. Mai 1776. For Befordring af private Breve erlægges Porto efter Reskript af 8. Juli 1770 (rett. 1779). Efter dette Reskript, som iøvrigt, tilligemed Rentek. Skriv. af 17. Juni 1786, indeholder flere,

1844. paa de islandske Övrigheders Forslag grundede, Bestemmelser om Postvæsenet i Landet selv, ere Breve, som angaae kgl. Tjeneste og Landets almindelige Sager fra Embedsmænd og Betjente til de kgl. Departementer og Collegier, saavel som og til Övrigheden i Landet, naar deri intet privat eller til egne Sager Sigtende befindes, portofrie. Ogsaa nyde Biskoppens Breve til Geistligheden, og omvendt dennes til hiin, naar Brevene vedkomme Embedssager, Portofrihed.

ad 8. Plakaten af 18. August 1786 § 19 paabyder, at der, til jevnlig Forbindelse imellem Island og de övrige kgl. Stater i Europa, skal træffes en ordentlig stadig Indretning med et Postskib, som skal overvintre i Island og derfra retournere tidlig om Foraaret. Et saadant Skib er i en Række af Aar blevet befragtet ved Licitation paa Kjöbenhavns Börs. I de 5 Aar fra 1840 til 1844 incl. har derimod Postskibs-Entreprisen været overdraget et i Aaret 1839 sammentraadt Interessenskab i Reikevig, imod en aarlig Fragt-Godtgjorelse af 1650 Rbd., der udgjorde Middeltallet af den i 20 Aar, fra 1819—1838 incl., betalte Skibsfragt, foruden 64 Sk. i Caplag pr. Commercelæst og $\frac{2}{3}$ af Lodspengenes Beløb. Befragtingen af Postskibet i 1845 vil formentligen, som tidligere, skee ved Licitation. For Postskibet i Aaret 1833—44 er der ialt betalt 1724 Rbd. 52 Sk.

ad 9 og 10. Til Dækning af Udgiften i Anledning af de islandske Opmaalinger og Kort-Arbejder var henlagt Renten af den i Aaret 1783 collecterede Capital (de saakaldte Collectpenge), hvis Beløb, efter den stedfundne og under 25. Juli 1844 allernaad. approberede Opgjorelse, udgjorde den 31. Decbr. 1843: 28,165 Rbd. 24 Sk. Sölv. Ifølge nysnævnte allerhöieste Resolution skal der til de 12,000 Rbd., som ere bevilgede til en ny Skolebygnings Opførelse i Reikevig, först anvendes de saakaldte Meelböders Capital, 7500 Rbd., og Resten 4500 Rbd. udredes af de islandske Collectpenge. I

Hønsende til disses saaledes i Statskassen til Forrentning indestaaende Restbeløb 23,665 Rbd. 24 Sk. er derhos bestemt, at det skal bevares som en til Islands Tarv bestemt og ved Renternes Accumulation voxende Capital, der, istedetfor den forrige Benævnelse af islandske Collectpenge, skal føre Navn af „Understøttelsesfond for Island“, hvoraf Intet maa anvendes uden ifølge speciel allern. Resolution. Paa Grund heraf er det tillige fastsat, at de Udgifter, der fremdeles ville medgaae til Udgivelsen af de endnu tilbagestaaende Kort over Island, maae, med indtil 2000 Rbd. aarligen, og i det længste for 4 Aar, afholdes af Islands Jordebogskasse, af hvilken Kasse ogsaa de Understøttelser, som det maatte findes passende at bevilge til Haandværkere og til Indkjøb af Havefrø, m. m., blive at udrede. Til sidstmeldte Öiemed er der afsat en til den hidtil dertil anvendte Rente af Meelbødernes Capital svarende Sum af 300 Rbd.

ad 42. Denne Sum er afsat til offentlige Bygningers Vedligeholdelse, Maal- og Vægt-Redskabers Anskaffelse, Honorarer for videnskabelige Arbeider, Fragt og Emballage til Penge-Remisser, Forbryderes Transport fra Island, m. m.

Slutteligen bemærkes, at Pensioner til islandske Embedsmænd, disses Enker og Börn ere hidtil afholdte som directe Udgift for Finantskassen, paa samme Maade som i Danmark, og at Gratificationer og Understøttelser til Trængende i Island udredes, ligesom andre saadanne Understøttelser, af de til Statssekretariatet for Naadessager henlagte Fonds. Pensionerne ere i Aaret 1843 udbetalte med 1950 Rbd.

Udgifts-Bilag XI. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler:

. . . . Med Hensyn til den lærde Skole i Island blev det i Normal-Reglement og Budget for 1844, Pag. 354, bemærket, blandt Andet: at en betydelig Deel af Jordegodset, der hørte til Bispestolen i Island, — af

1844.

28. Decbr.

1844. hvis Indtægter fornævnte Skole skulde vedligeholdes, —
 28. Decbr. var solgt og Kjøbesummen saavel som Tienderne ind-
 dragne i den kongel. Kasse; at Udgifterne til den nu-
 værende Skole anvises af dens i Jordebogskassen inde-
 staaende Midler; at Skolen, der siden 1805 var etableret
 i Bessestad, høiligen trængte til en Reform, og at det
 var paatænkt, med samme at forbinde et høiere Institut
 til Uddannelse for dem af Landets tilkommende Æm-
 bedsmænd, især Præster, som ikke kunne erholde
 deres Uddannelse ved Kjöbenhavns Universitet; men
 at der om disse Gjenstande brevvoxledes mellem flere
 Collegier.

Der blev derpaa angaaende denne Sag nedlagt
 allerunderd. Forestilling fra Directionen for Universitetet
 og de lærde Skoler, og det behagede Hans Majestæt
 Kongen herefter under 7. Juni 1844 foreløbigen aller-
 naad. at resolvare, at fornævnte Skole maatte forlægges
 til Reikevig og der indrettes efter en mere udvidet
 Plan, i Forbindelse med et Pastoralseminarium, hvor-
 næst af Directionen skulde nærmere forelægges Tegning
 til den fornødne Bygning tilligemed Overslag over Om-
 kostninger og, efter foregaaende Brevvoxling med Fi-
 nantsbestyrelsen, Forslag om, hvorledes disse maatte
 være at bringe tilveie.

Disse Spørgsmaal have senere, navnlig ved aller-
 høieste Resolutioner af 12. April og 25. Juli 1844 funden
 Afgjørelse derhen: at der, som Vederlag for de i sin
 Tid til de islandske Skolers og Bispestoles Underhold-
 ning henlagte, men derefter bortsolgte Jordegodser,
 skulde af Finantskassen anvises den nuværende
 islandske lærde Skole som faste Annua:

for det Skalholtiske Gods den allerede ved kgl.
 Resolution af 15. og Reskript til Stiftamtmanden af 29.
 April 1785 bestemte Sum af 2500 Rbd., saaledes at
 Biskoppen skulde oppebære 1000 Rbd. og de øvrige
 1500 Rbd. anvendes til Skolen, deels som Lønning for
 Lærerne, deels til andre Udgifter ved samme. Dette

Annuum, som hidtil har været udredet af den islandske 1844.
 Jordebogskasse, er altsaa nu gaaet over til en directe 28. Decbr.

Udgift for Finantskassen af 2500 Rbd.

for det Holumske Gods, i Anledning
 af hvilket udredes 200 Rbd. aarligen til Bi-

skoppen 2880 —

tilsammen . . . 5380 Rbd.

hvilke saaledes ere opførte paa Budgettet for 1845, men forøvrigt, ifølge Resultatet af de stedfundne Forhandlinger, blive at udrede af Finantskassen fra 4. Juli 1844 at regne; — at de af Skolens Midler hidtil afholdte Udgifter til Post- og Medicinal-Indretningen i Island, tilsammen 78 Rbd. 4 Sk. aarligen, skulle overlages af Islands Jordebogskasse; — at den Sum af indtil 12,000 Rbd., som var antaget at ville medgaae til Skolens Forflyttelse og Opførelse i Reikevig, maatte udredes, dels ved at realisere de saakaldte Meelbøders i Statsgjældskassen indestaaende Capital 7500 Rbd. i kgl. Obligationer, dels af de saakaldte islandske Collectpenge (cfr. herom nærmere ved Budgettet for den islandske Jordebogskasse for 1845, under Rente-kammeret).

Iøvrigt paalagdes det Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, forsaavidt det maatte befindes, at den islandske lærde Skole efter dens nye Organisation ei var i Stand til at bestride sine fremtidige Udgifter med de ovenfor nævnte Indtægter, i Forbindelse med de Skolen tilhørende Tiender af Skagefjords og Öfjords Sysseler i Nord-Amtet, saavel som Indtægterne af Jordan Bessestad og Renterne af nogle kgl. Obligationer, om hvilke sidste nærmere Oplysninger have maattet søges i Island, at træde i Brevvexling med Finants-Deputationen om, hvorledes de manglende Ressourcer kunde tilveiebringes.

Den hensigtsmæssigste Maade at forskaffe Husrummet til den nye Skole antoges at være, at lade den fornødne Bygning lømre i Norge, og denne blev i For-

1844. sommeren 1844 saavidt færdig, at den kunde overføres
 28. Decbr. til Island, ligesom ogsaa til Indretningen af Grunden
 til denne Bygning og dens Sammensætning og Fuld-
 endelse paa Stedet besørgedes de fornødne Materialier
 og Arbeidsfolk opsendte, deels herfra, deels fra Norge.
 Betalingen for denne Bygning til vedkommende Entre-
 preneur i Norge var 9691 Rbd. 88 Sk.

Imidlertid vil den hidtidige Skole-Indretning paa
 Bessestad under ingen Omstændigheder kunne blive
 afløst af den nye Underviisnings-Anstalt i Reikevig før-
 end i Efteraaret 1845, og den ældre Indretning maa
 følgerigen endnu vedblive i Størstedelen af bemeldte
 Aar. Det er derfor fundet rigtigst, at basere Budgettet
 for samme paa de nuværende Forhold, og det saameget
 mere, som det er aldeles umuligt for Tiden at beregne
 enten hvad der endnu vil medgaae til den første Ind-
 retning af Institutet i Reikevig, eller hvad dettes Virk-
 somhed i Slutningen af Aaret vil udkræve; hvorhos det
 vilde blive heelt vanskeligt i eet-Budget med nogen-
 lunde Orden og Tydelighed at sammenfatte Udgifterne
 til tvende i deres Plan og Organisation saa forskjellige
 Instituter, som den nuværende Skole paa Bessestad og
 den nye Underviisnings-Anstalt i Reikevig.

I Henhold hertil meddeles følgende Calcule over Ind-
 tægter og Udgifter for den nuværende Skole paa Bessestad:

Indtægter.

1. Annuum fra Finautserne:

a. Det Skalholske Æquivalent	2500 Rbd.	
b. Det Holumske	—	2880 —
		<hr/> 5380 Rbd.

2. Kongetienderne af Skagefjords
 og Öfjords Sysseler, ansatte efter hvad
 de indbragte i Aaret til Fardag 1844 523 — 24 Sk.

(Af Jordan Bessestad svares for Tiden
 ingen Penge-Afgift, hvorimod den er
 overladt Oeconomen ved Skolen mod
 visse Naturalpræstationer til Disciplene.)

Summa Indtægt 5903 Rbd. 24 Sk.

Udgifter.

1844.

28. Decbr.

1. De nuværende Gager til Lektor og 3 Adjunkter	2400 Rbd.	
2. Oeconomens Løn	217	— 19 Sk.
3. Sognepræsten, for Ministerialia, ifølge allerh. Resol. af 15. April 1785 . .	24	—
4. De reglementerede Stipendier (ifølge flere allerh. Resolutioner og andre Bestemmelser) 24 Portioner à 60 Rbd.	1440	—
5. Erstatning til adskillige Præstekald paa Nordlandet for Afgang i Ind- tægt ved Salg af Holum Bispestols Jorder: i Penge	65 Rbd. 60 Sk.	
og 920 Pd. Smør à 16 Sk.	153	— 32 —
	218	— 92 —
6. For indkjøbte Bøger og Kort til Skole- bibliotheket og til Disciplene kan anslaaes	200	—
7. Forskjellige Udgifter, saasom til Re- parationer, Inventarium, Vask, Høi- tidelighed, Program, Papir, Fragt, m. m., antages at ville beløbe sig til	403	— 6 —
8. Regnskabsførers Godtgjørelse be- regnes til	100	—
9. Skolens Bidrag til Biskoppens Gage	1200	—
Summa Udgift . . .	5903 Rbd. 21 Sk.	
Indtægten var . . .	5903	— 21 —

som balancerer med Udgiften.

Reskript til den kongelige Finants-Deputation, 28. Decbr.
angaaende **Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet**
for Aaret 1843. Khavn den 28. December
1844. — Original-Aftryk hos Schultz af „Regnakabs-Over-
sigt for Aaret 1843 over samtlige Stats-Indtægter og Udgifter,

1844. vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhørende Bilande. — Publiceret fra Finants-Deputationen ifølge Hs. Majestæts allerh. Reskript af 28. Decbr. 1844". Khavn 1845. XLII + 324 Sider i 4°. Her optages kun hvad der udtrykkelig henføres til Island. Ny Coll. Tid. for 1845, S. 1—30 (uden Bilag). Schou XXIV, 305—334. Jevmf. Ny Følagerit V, 22—28.

Christian den Ottende, &c. V. s. G.: Efterat samtlige Vore Collegier og Departementer, overensstemmende med Vort allerh. Reskript af 11. April 1844, have forelagt Os fuldstændige Forklaringer over hvad de, samme vedkommende, Indtægter og Udgifter i Aaret 1843 have udgjort efter de aflagte Regnskaber, have Vi allern. approberet den deraf samlede og hermed følgende Oversigt over Statens samtlige Indtægter og Udgifter efter Regnskaberne for bemeldte Aar. Og bemyndige Vi Eder til at lade saavel denne Oversigt, som alle dertil hørende Bilage, tilligemed dette Vort allerhöieste Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 28. Decbr. 1844.

REGNSKABS-OVERSIGT for Aaret 1843 (S. V—XLII):

	Hovedsummer.	
	Budget for 1843.	Medgaaet i 1843.
Udgifter. D, Rentekammeret.	Rbd. Sk.	Rbd. Sk.
7. Præmier for Fiskeri under Island	2715 .	3015 .
18. Udgifter Island vedkommende..	15000 .	17175 1/2

Bilage til Regnskabs-Oversigten for Aaret 1843 (S. 1—324).

Indtægts-Bilag VI: Oversigt over de under Bestyrelse af Directionen for Statsgjelden og den synkende Fond henlagte Activers Status ved Udgangen af Aaret 1843:

. . . . Husevig Svovlværk paa Island 523 Rbd. 37 Sk.

Udgifts-Bilag VII: *ad* 7. At den virkelige Ud-
gift har oversteget Budgetsummen med 300 Rbd., hvd- 1843.
rører fra den i Anmærkningen til samme Post i Regn- 28. Decbr.
skabs-Oversigten for 1842, Pag. 225¹ anførte Omstæn-
dighed, at der i Aaret 1843 endnu vare 7 Skibe, som
havde Adgang til Præmie, hvilke samtlige 7 Skibe, med
en Drægtighed af ialt 301¹/₂ Commercelæster, ere blevne
anvendte til Fiskeri i bemeldte Aar.

ad 13. Ved denne Conto bemærkes, at herved
alene vises det Forhold mellem Zahlkassen og Islands
Jordebogskasse, som for Finants-Balancens Skyld nød-
vendigen maa opgjøres, men ikke det Tilskud, der af
Statskassen er gjort til Island i Aaret 1843, da: 1) Jorde-
bogskassens Beholdning ved Aarets Begyndelse og Aarets
Ende ikke er medtagen under Beregningen; 2) nogle
af de af Jordebogskassen afholdte Udgifter enten kun
forskudsviis ere udbetalte af denne Kasse, eller ikke
vedkomme Island, og 3) nogle Indtægter for Island ere
opførte under andre Indtægtsposter. Ved Zahlkassen
have i Calender-Aaret 1843 saaledes følgende Indtægter
og Udgifter fundet Sted:

Indbetalinger:

1. Paa Afgifter af Jordegods	5653 Rbd. 88 ¹ / ₉ Sk.		
2. Paa Afgifter af Skibe, efter Plak. af 28. Decbr. 1836	364	—	74 —
3. Mod Udbetaling i Island	313	—	31 —
4. Afdrag paa Kjøbesummen for en solgt Jord i Island	400	—	
Erstatning for Summer, der have været forskudte af Jorde- bogskassen:			
5. For Statsgjælds-Directionen . . .	10418	—	80 —
6. — Universitets-Directionen . . .	6514	—	22 —
7. — Statssekretariatet for Naades- sager	695	—	
8. — Enkekassen	1351	—	57 —

¹) see denne Saml. XII, 875.

1844.	9.	For det danske Cancellie	150 Rbd.
28. Decbr.	10.	— Dannebrogsmændenes Pen- sionsfond	75 —
	11.	— Pensioner til islandske Em- bedsmænd og disses Enker, hvilke Pensioner nu udre- des af Finantskassen	1950 —
	12.	Depositum af de islandske Meel- bødgers Renter	609 — 83 Sk.
		Summa Indtægt	<u>28496 Rbd. 51 1/2 Sk.</u>

Udbetalinger:

1.	Gager	8578 Rbd. 6 Sk.
2.	Til en Students Nedreise	37 —
3.	— videnskabelige Arbejder	467 — 52 —
4.	— Apothekerverer	275 —
5.	Understøttelse til Haandværkeres Nedsættelse i Island	210 —
6.	Fragt for Postskibet	1694 — 59 —
7.	For Blanqvetter, vedkommende Af- gifter af Arv og ved faste Eien- dommes Overdragelse	21 — 76 —
8.	For 5 lithographerede Stene til is- landske Varetabeller	13 — 67 —
9.	Paa Salair for Opkrævning af Af- gifter	25 — 70 —
10.	Salairer for befalede Sager	140 —
11.	Erstatning til islandske Embeds- mænd for Reise-Udgifter	222 — 40 —
12.	Honorar for afholdt Auktion over kongeligt Gods	50 —
13.	For 100 Stkr. Geværer til fri Ud- deling i Islands Nord- og Øst- Amt og for disses Transport	179 — 32 —
14.	For en justeret Bismar	6 — 62 —
15.	For Maal og Vægt til Norder Thingö Sysselmands-Embede	18 — 12 —
16.	For 5 islandske Medailler	34 — 31 —

17. Opsendte Penge	8000 Rbd.	1844.
18. Assurancepræmie og Policepenge af denne Sum	103 —	28. Decbr.
19. Mod Indbetaling i Jordebogskassen	403 —	48 Sk.
20. Mod Deponering i Island	14394 —	
21. Til Statsgjælds-Directionen til For- rentning	8285 —	88 —
22. Til Statssekretariatet for Naades- sager, et to Gange erstattet Be- løb af	100 —	
23. For Havefrø og Træplanter til is- land ere anvendte af det efter Indbetalingens 12te Post depo- nerede Rentebeløb	85 —	82 —
24. Forskud til de tilbagestaaende is- landske Opmaalings-Arbeider . .	2325 —	
Summa Udgift . . .	45671 Rbd.	53 Sk.
Fradrages Indbetalingernes Beløb . .	28496 —	51 1/2 -
have Udgifterne oversteget Indtægt- erne med	17175 Rbd.	1 1/2 Sk.
Efter Indbetalingernes 12. Post og 23. Post af de Summer, der i Aarets Løb ere udredede til Jordebogs- kassen, udgjorde, ved Udgangen af Aaret 1843, det endelige Depositum i Zahlkassen af de islandske Meel- bøders Renter 524 Rbd. 1 Sk. Naar fra Indbetalingernes Hovedsum	28496 Rbd.	51 1/2 Sk.
drages nysmeldte Restbeløb af Meel- bødernes Renter	524 —	1 —
have Indbetalingerne i Zahlkassen fra Islands Jordebogskasse ikkun udgjort	27972 Rbd.	50 1/2 Sk.
og naar fra de af Zahlkassen for den islandske Jordebogskasses Regning udredede Summer	45671 Rbd.	53 Sk.
drages, efter hvad nedenfor er be- mærket, de under 24. Post om- meldte Forskud til de tilbage-		

1844. staaende islandske Opmaalings-
 28. Decbr. Arbejder, af Beløb 2325 Rbd.

viser det sig, at de Udbetalinger,
 der egentligen vedkomme Jorde-
 bogskassen, have udgjort 43346 Rbd. 53 Sk.
 Som foranført andrage Indbetaling-
 erne 27972 — 50¹/₂ —

Det egentlige Tilskud til Jordebogs-
 kassen i Aaret 1843 har altsaa
 været 15374 Rbd. 2¹/₂ Sk.

Iøvrigt bemærkes: at i Aaret 1843 er der indflydt
 i Finantskassen en Sum af 1595 Rbd. 15 Sk., som er
 erlagt for Sjøpasse til Islands Beseiling. (Af denne Sum
 vedkomme dog 312 Rbd. Aaret 1842).

1845. Forordning ang. Ophævelse af Extrapaaud af
 8. Januar. Embeds-Indkomster. Khavn den 8. Januar 1845¹.

— Udvidet til at gjelde for Island ved kgl. Resol. 81. Oktbr.
 1848. — Emaneret igjennem Rentekammeret. — Original-Aftryk
 hos Schultz. Ny Colleg. Tid. for 1845, S. 81—82. Quart-
 Forr. for 1845, S. 8; Schou XXIV, 845.

FORORDNING angaaende Ophævelse fra 1. Januar
 1845 af det ved Forordningen af 12. Juni 1770 for
 Kongeriget Danmark befalede Extrapaaud af Embeds-
 Indkomster.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: at Vi, efter
 at have modtaget allerund. Betænkning fra begge For-
 samlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort
 Kongerige Danmark, ville have fastsat som følger:

Det ved Forordningen af 12. Juni 1770 for Vort
 Kongerige Danmark befalede Extrapaaud af Embeds-
 Indkomster skal være ophævet, fra 1. Januar 1845 at
 regne, saaledes at de Embedsmænd og Betjente, som

¹) Rentek. Skriv. 12. Juni 1847.

have været pligtige at indbetale dette Paabud i Vor **1845.**
 Kasse, skulle fra fornævnte Tid være fritagne for saa- **8. Januar.**
 dan Indbetaling.

Hvorefter de Vedkommende sig allerunderd. have
 at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjøbenhavn
 den 8. Januar 1845.

Capitelstaxt for Húnavatns og Skagafjords 15. Januar.
Sysseler, fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.

Frederiksgáfa den 15. Januar 1845. — Islandsk:
 Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio,
 og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf.
 Sig. Hansen: „Um verðlagsakrár“ i „Skýrslur um landshagi
 á Íslandi“ I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Húnavatns sýslu og
 í Skagafjarðar sýslu frá miðju Maji mánaðar 1845 til
 jafnlangdar 1846.

A. Nr.	1 ¹	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
	23	91	23	91	19	
—	2 (fard. 1845)	3	6	18	36	14 ¹ / ₂
—	3	4	61	27	78	23
—	4	3	32	26	64	21 ¹ / ₂
—	5	2	40	29	.	23
—	6	3	10	24	80	20
—	7	1	94	19	76	16
—	8	13	40	13	40	10 ¹ / ₂
—	9	9	44	12	58	10
B. Nr.	10	.	17 ¹ / ₂	21	84	17 ¹ / ₂
—	11	.	15	18	72	15
—	12	.	16	20	.	16
—	13	.	15	18	72	15
C. Nr.	14	.	32	10	.	8
—	15	.	15	9	36	7 ¹ / ₂
—	16	.	20	6	24	5
—	17	.	6	7	48	6

¹) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for
 Húnavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1845. 15. Januar.		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
	C. Nr. 18	46	9	56	7 ¹ / ₂
	— 19	64	10	.	8
	— 20	27	38	72	27
	— 21	12	15	.	12
	D. Nr. 22
	— 23	3	94	23	84	19
	— 24	3	92	23	72	19
	— 25	3	58	21	60	17 ¹ / ₂
	— 26	3	33	20	6	16
	E. Nr. 27
	— 28	1	34	20	30	16
	— 29	1	32	20	.	16
	— 30	1	36	20	60	16 ¹ / ₂
	F. Nr. 31	4	47	17	92	14 ¹ / ₂
	— 32	3	48	21	.	17
	— 33	2	80	17	.	13 ¹ / ₂
	— 34	2	18	17	48	14
	— 35	1	48	18	.	14 ¹ / ₂
	— 36	2	64	16	.	13
	— 37	6	15	.	12
	G. Nr. 38	3	29	19	78	16
	— 39
	— 40	1	93	23	60	19
	— 41	44	22	.	17 ¹ / ₂
	— 42	73	.	.	14 ¹ / ₂
	— 43	1	7	.	.	20 ¹ / ₂

Meðalverð á hverju hundræði og hverri alin í nefndum landaúrum verður:

Eptir A, eða í fríðu	21.80	17 ¹ / ₂
— B, — í ullu, smjöri og tólg	19.81	16
— C, — í tónöru af ullu	12.65	10
— D, — í fiski	22.32	18
— E, — í lýsi	20.30	16
— F, — í skinnavöru	17.48	14

En meðalverð allra landaúra, saman talin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 8 Sk. [og alin] 15¹/₂ Sk.

Frederiksgáfu dag 15. Januári 1845.

Johnsson.

Eptir constitution
H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Æøfjords og begge Thingøe 1845.
 Sysseler, fra Medio Mai 1845 til samme Tid 15. Januar.
 1846. Frederiksgåfa den 15. Januar 1845. —

Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema, paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagskrár“, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi“ I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Eyjafjarðar sýslu og í báðum þíngeyjar sýslum frá miðju Maí mánaðar 1845 til jafnlengdar 1846.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1 ¹	27	37	27	37	23
— 2 (fard. 1845) 3	35	35	20	18	16
— 3	4	61	27	78	22
— 4	3	48	26	.	22 ¹ / ₂
— 5	2	40	29	.	23
— 6	3	37	27	8	21 ¹ / ₂
— 7	2	61	26	34	21
— 8	15	79	15	79	12 ¹ / ₂
— 9	12	72	17	.	18 ¹ / ₂
B. Nr. 10	17	21	24	17
— 11	15	18	72	15
— 12	15	18	72	15
— 13	15	18	72	15
C. Nr. 14	28	8	72	7
— 15	17	10	60	8 ¹ / ₂
— 16	21	6	54	5
— 17	7 ¹ / ₂	9	36	7 ¹ / ₂
— 18	58	12	8	9 ¹ / ₂
— 19	66	10	30	8
— 20	29	36	24	20
— 21	24	30	.	24
D. Nr. 22
— 23	3	70	22	36	18
— 24	3	82	23	12	18 ¹ / ₂

¹) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Hunavatsn Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1845.		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
15. Januar.	D. Nr. 25	3	47	20	90	16 ¹ / ₂
	— 26	2	60	15	72	12 ¹ / ₂
	E. Nr. 27
	— 28	1	36	20	60	16 ¹ / ₂
	— 29	1	36	20	60	16 ¹ / ₂
	— 30	1	27	19	21	15 ¹ / ₂
	F. Nr. 31	4	10	16	40	18
	— 32	2	80	17	.	18 ¹ / ₂
	— 33	2	15	12	90	10 ¹ / ₂
	— 34	1	72	14	.	11
	— 35	1	18	14	24	11 ¹ / ₂
	— 36	2	28	13	72	11
	— 37	6 ¹ / ₂	16	24	18
	G. Nr. 38	3	36	20	24	16
	— 39	24	10	.	8
	— 40	2	35	28	36	22 ¹ / ₂
	— 41	44	22	.	17 ¹ / ₂
	— 42	74	.	.	15
	— 43	1	18	.	.	28

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A, eða í fríðu	24.18	19 ¹ / ₂
— B, — í ullu, smjöri og tólg	19.36	15 ¹ / ₂
— C, — í tóvöru af ullu	15.48	12 ¹ / ₂
— D, — í fiski	20.52	16 ¹ / ₂
— E, — í lýsi	20.15	16
— F, — í skinnavöru	14.90	12

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 13 Sk. [og alin] 15¹/₂ Sk.

Frederiksgáfu dag 15. Januari 1845.

Johnsson.

Eptir constitution

H. Thorlacius.

15. Januar. Capitelstaxt for Norder- og Sønder-Mula Sysseler i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1845 til

Samme Tid 1846. Frederiksgåfa den 15. Januar 1845. — Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár“, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi“ I. 2, 284 ff. 1845.
15. Januar.

Verðlagsskrá, sem gildir í Norður-Múla sýslu og í Suður-Múla sýslu frá miðju Maji mánaðar 1845 til íafnlengdar 1846.

	Silfurmynt.		Hundrab.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1 ¹	28	62	28	62	19
— 2 (fard. 1845) 3	3	75	22	66	18
— 3	4	18	24	78	20
— 4	3	17	25	40	20 ¹ / ₂
— 5	2	16	26	•	21
— 6	3	1	24	8	19 ¹ / ₂
— 7	1	84	18	72	15
— 8	16	51	16	51	18
— 9	12	58	16	78	18 ¹ / ₂
B. Nr. 10	•	18	22	48	18
— 11	•	16	20	•	16
— 12	•	16	20	•	16
— 13	•	15	18	72	15
C. Nr. 14	•	29	9	6	7
— 15	•	16 ¹ / ₂	10	30	8
— 16	•	24	7	48	6
— 17	•	7	8	72	7
— 18	•	57	11	84	9 ¹ / ₂
— 19	1	15	17	33	14
— 20	•	31	33	72	31
— 21	•	24	30	•	24
D. Nr. 22	3	64	22	•	17 ¹ / ₂
— 23	3	87	23	42	19
— 24	3	88	23	18	18 ¹ / ₂
— 25	3	30	19	84	16
— 26	2	49	15	6	12

¹) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Hunavatsn Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1845.

15. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
E. Nr. 27
— 28	1	44	21	84	17 ¹ / ₂
— 29	1	40	21	24	17
— 30	1	25	18	87	15
F. Nr. 31	4	26	17	8	18 ¹ / ₂
— 32	3	56	21	48	17
— 33	2	44	14	72	12
— 34	1	48	12	.	9 ¹ / ₂
— 35	1	20	14	48	11 ¹ / ₂
— 36	3	29	19	78	16
— 37	6	15	.	12
G. Nr. 38	3	48	21	.	17
— 39
— 40	2	98	35	60	28 ¹ / ₂
— 41	68	31	48	25
— 42	98	.	.	18 ¹ / ₂
— 43	1	.	.	.	19

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaúrum verður:

Eptir A, eða í friðu	22. 8	17 ¹ / ₂
— B, — í ullu, smjöri og tólg	20.30	16
— C, — í tónöru af ullu	16.67	13 ¹ / ₂
— D, — í fiski	20.68	16 ¹ / ₂
— E, — í lýsi	20.65	16 ¹ / ₂
— F, — í skinnavöru	13.36	13

En meðalverð allra landaúra samantalin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 rd. 46 Sk. [og alin] 15¹/₂ Sk.

Frederiksgáfu dag 15. Januari 1845.

Johnsson.

Eptir constitution

H. Thorlacius.

11. Febr.

Cancellie-Skrivelse til Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth, ang. Forslag til Forandringer i Anordningen om Althingets Indretning. Khavn den 11. Februar 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 513.

1845.

11. Febr.

Af Tidenden for Östifternes Stænderforsamlings Forhandlinger i Aaret 1842 vil det være Hr. Kherren bekjendt, at bemeldte Forsamling i sin ifølge allerhöieste Befaling afgivne Betænkning over det samme forelagte Udkast til en Anordning, angaaende Indretningen af en særlig raadgivende Forsamling for Island, blandt Andet havde indstillet, principaliter, at Udkastet maatte emanere alene som provisorisk Anordning, hvilken først, efter at det derefter valgte Althing derover havde afgivet Betænkning, blev at ophøie til gjeldende Lov; men, forsaavidt dette ikke allern. maatte bifaldes, ved at anbefale, at det forelagte Lovudkast strax emanerede som Lov, allerund. henstillet, at der gaves det første sammentrædende Althing Leilighed til at ytre sig om de Forandringer i den nævnte Lov, hvortil der efter de locale Forhold maatte findes Anledning, og navnlig angaaende den Modification i Valgsystemet, der maatte eragtes at være tilraadelig.

Cancelliet troede imidlertid af de Grunde, som nærmere findes indførte i Colleg. Tid. for Aaret 1843 pag. 218—19¹, allerund. at burde fraraade saavel Forsamlingens Indstilling som dens Henstilling, og det behagede derefter Hans Majestæt Kongen, ved paa Collegiets allerund. Forestilling iøvrigt allern. at approbere det Allerhöistsamme forelagte Udkast med de Modificationer, som bleve optagne i For. 8. Marts 1843, under samme Dato allern. at resolve som følger:

„Ligesom Vi ikke have fundet Anledning til

[osv. see kgl. Resol. 8. Marts 1843 i denne Saml. XII, 467-468]

.... Vor Anskuelse i foranførte Henseende”.

Hvilken allerhöieste Resolution, i hvis Følge den befaledede Slutningsbestemmelse er optagen i Anordningen, man ikke skulde undlade herved at communicere Hr. Khren til behagelig Efterretning. — Det kongl. Danske Cancellie den 11. Februar 1845.

¹) jevnf. denne Saml. XII, 462.

1845.

11. Febr.

Cancellie-Skrivelse til den kgl. Commissarius ved Althinget, Kammerherre og Stiftamtmand Bardenfleth, ang. Spørgsmaalet om **Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island**. Khavn den 11. Februar 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 512. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1845, S. 54—57. Jevnf. Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 11, 20—22, 319, 390—400, 482—485, 521—527.

Med Hensyn til det Hr. Khren som kgl. Commissarius ved det islandske Althing ifølge allerhöieste Resolution 40. Novbr. 1843 paahvilende Hverv, efter foregaaende Conference med vedkommende Collegier, at forelægge Thinget de iblandt de senest udkomne almindelige Anordninger for Danmark, angaaende hvis Udvidelse til Island intet særligt Lovudkast er befalet forelagt, men som det imidlertid kunde være hensigtsmæssigt at gjøre gjeldende paa Island, med Opfordring til Forsamlingen at afgive sin Betænkning saavel angaaende Udvidelsen som angaaende de Modificationer, der ved saadan Udvidelse maatte findes hensigtsmæssige, — har De i behagelig Skrivelse af 28. Decembr. f. A., næst at bemærke, at De i Henseende til de i Aarene 1839 og 1840 emanerede Anordninger har den fornødne Veiledning i den Dem i sin Tid tilstillede Gjenpart af Cancelliets allerund. Forestilling angaaende disses Udvidelse, udbedt Dem en nærmere Meddelelse af Collegiets motiverede Anskuelser angaaende Udvidelsens Hensigtsmæssighed for hver enkelt af de i Aarene 1841, 1842, 1843 og 1844 emanerede Anordninger, om hvis Udvidelse til Island der kunde være Spørgsmaal.

Foranlediget heraf skulde man ikke undlade tjenstl. at melde, at af de i bemeldte Aar emanerede Anordninger, om hvis Anvendelighed paa Island der kunde være Tale, maae følgende allerede antages gjeldende for Island, uden at nogen nærmere Bestemmelse herfor er fornøden, nemlig Plakaterne 30. Decembr. 1844 og 18. August 1843 om Afdragsrettens Ophævelse respec-

tive mellem Danmark og Spanien og mellem Danmark og Hertugdømmet Sachsen-Altenburg, overensstemmende med det allerhöieste Reskript til Amtmændene i Island af 27. Marts 1835.

Fremdeles vil Plak. 3. Juni 1842, indeholdende nærmere Bestemmelser om Retsbetjentenes Adgang til at erholde Salair i Anledning af Auktioner og Licitationer, som foretages i kongelig Tjeneste m. m., uden videre kunne meddeles Sysselmændene til Hjemmel for at beregne sig det der omhandlede Salair; ligesom ogsaa Plakat 4. April 1843, angaaende Bemyndigelse for Biskopperne til at meddele nogle Bevillinger i kirkelig Henseende, ligefrem maa ansees anvendelig for Island, forsaavidt den overhovedet der vil kunne komme til Anvendelse, hvilket næppe vil blive Tilfældet, da der, hvad dens § 1 angaaer, ikke for Island haves nogen Befaling om, at Confirmanden, foruden den fornødne Religionskundskab, ogsaa skal have Færdighed i at skrive og regne, og § 2 vel ligefrem er uanvendelig. Endelig er ogsaa Plak. 15. Juni 1844, angaaende den nye Medicinaltaxt, der skal træde i Kraft fra 4. Juli 1844, ligefrem anvendelig for Island.

Endvidere ere af de i bemeldte Aar udkomne Anordninger følgende: For. 26. Marts 1844, der forandrer og nærmere bestemmer Straffen for Brandstiftelse; — For. 8. Septbr. 1844, indeholdende nærmere Bestemmelser om Beviset i criminelle Sager, og — Plak. 24. Septbr. 1844, indeholdende, hvorledes den i visse Tilfælde skal ansees, som findes i Besiddelse af stjaalne Koster m. v., — gjeldende for Island ifølge Forordn. 24. Januar 1838 § 7, hvorfor de ogsaa, overensstemmende med de sædvanlige Regler, ville blive oversatte paa Islandsk og tilstillede Amtmændene, for at foranstalte dem publicerede ved Retterne i den islandske Oversættelse.

Samtlige foranførte Anordninger ville saaledes efter Collegiets Formening ikke blive at forelægge Althinget.

1845. Derimod kunde der, saavidt skjønnes, være Spørgsmaal angaaende Udvidelsen til Island af efternævnte:

11. Febr.

1) Plak. 20. Januar 1844, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Appellations-Stævninger i Skiftesager. — 2) Plak. 26. Marts 1844, angaaende Modificationer i de bestaaende Quarantainelove med Hensyn til den gule Feber. — 3) Plak. 10. April 1844, ang. Kundgjørelse af Övrigheds-Resolutioner, hvorved en ellers myndig Person sættes i Umyndighedstilstand, samt af Opbuds- og Fallit-Erklæringer. — 4) Forordn. 28. Juli 1844, indeholdende nærmere Bestemmelser om Underpant i rörligt Gods. — 5) For. 16. Marts 1842, ang. Dykkervæsenet, m. v. — 6) For. 6. April 1842, ang. de Tvangsmidler, ved Hjælp af hvilke de Domme, der gaae ud paa enten at foretage eller efterlade en Handling, kunne gjøres gjeldende m. m. — 7) For. 25. Juni 1842, ang. en forandret Formular til Formaningstalen ved Eeds Afleggelse for Retten. — 8) For. 7. April 1843, indeholdende samtlige særegne Regler angaaende indenbyes Vexler. — 9) Plak 19. April 1843, indeholdende nærmere Bestemmelser i de gjeldende Anordninger angaaende Handel med Gift. — 10) Plak. 24. Mai 1843, indeholdende nærmere Bestemmelser med Hensyn til Execution i en Landeiendoms Afgrøde. — 11) Plak. 12. Juli 1843, betræffende Collisioner imellem Udlægshaveres Ret i Lösöre, og — 12) Plak. 3. April 1844, angaaende Midler til Forebyggelse af Skabsygdømmens Udbredelse blandt Faarene.

Af disse Anordninger synes imidlertid den under Nr. 8 nævnte For. 7. April 1843 reent at maatte bortfalde, da den formentlig maa blive uden Betydning paa Island, hvor Stemplet-Papir ikke kjendes, ligesom ei heller For. 26. Juni 1824 der blev indført. — Af de övrige ville adskillige, og navnlig de under Nr. 9 og 12 anførte Plakater af 19. April 1843 og 3. April 1844, behøve særdeles betydelige Modificationer, saafremt de skulle gjøres gjeldende paa Island, og flere af de

Øvrige, der dels uden dels med mindre væsentlige Modificationer vilde kunne udvides, vilde, uagtet det ikke kan antages, at de deri foreskrevne Regler i sig selv skulde være uhensigtsmæssige for Island, dog maa skee under de der forekommende mindre complicerede Forhold, have en saa liden Anvendelighed, at det turde være et Spørgsmaal, om saa omstændelige Anordninger angaaende disse Gjenstande der maatte være til forholdsmæssig Nytte, hvilket i Særdeleshed gjelder om Plak. 28. Juli 1844 og For. 6. April 1842.

1845.

11. Febr.

Samtlige de øvrige gennem Cancelliet emanerede Anordninger maa Collegiet ansee uanvendelige paa Island, ligesom man ei heller skjønner, at nogen af de gennem de øvrige Collegier, navnlig det kgl. Rentekammer og det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium emanerede egner sig til dertil at udvides. Men ligesom det i det Hele staaer Althinget frit, at tage under Overveielse, om desuagtet nogle af disse dertil maatte ønskes udvidet, saaledes maa det ogsaa, i Medfør af den allerhøieste Resolution 10. Novembr. 1843, overlades Thinget, angaaende de Anordninger, over hvis Udvidelse til Island det ifølge bemeldte allerhøieste Resolution bliver opfordret til at afgive Betænkning, at yttre, hvorvidt der maatte findes Anledning til at ønske dem, med eller uden Modification, udvidede dertil, og i første Tilfælde nærmere at udbæve de Modificationer, som i dette Øiemed maatte ansees hensigtsmæssige.

Iøvrigt forventer Cancelliet, at Hr. Khren behageligen vil besørge en Oversættelse af de Anordninger, som maatte findes egnede til at forelægges Althinget ved sammes forestaaende Forsamling. — Det kongelige Danske Cancellie den 11. Februar 1845.

Capitelstaxt for Vester-Amtet, fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846. Vester-Amts Contoir, Stapa den 12. Februar 1845. — Islandsk: Ori-

12. Febr.

1845. 12. Febr. **nal-Aftryk, trykt som Schema i Bogtrykkeriet paa Vidø Kloster, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal, 2 Blade i 4te, i det islandske Departement. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagskrár”, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi” I. 2, 234 fl.**

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barbastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Májí mánaðar 1845 til sömu tíðar 1846.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt.		á landsvísu hdr. er því í al.		
	Rbd.	sk.	Rbd.	sk.	sk
A. Nr. 1	25	32	25	32	20 ¹ / ₂
— 2	3	43	20	66	16 ¹ / ₂
— 3	5	.	30	.	24
— 4	3	46	27	80	22 ¹ / ₂
— 5	2	44	29	48	23 ¹ / ₆
— 6	3	31	26	56	21 ¹ / ₂
— 7	2	25	.	.	.
— 8	13	28	13	28	10 ² / ₃
— 9	9	86	13	17	10 ¹ / ₂
B. Nr. 10	.	17 ¹ / ₂	21	84	17 ¹ / ₂
— 11	.	15 ¹ / ₂	19	36	15 ¹ / ₂
— 12	.	16 ¹ / ₂	20	60	16 ¹ / ₂
— 13	.	16	20	.	16
C. Nr. 14
— 15	.	13 ¹ / ₂	8	42	6 ² / ₃
— 16	.	26	.	.	.
— 17	.	5	9	36	7 ¹ / ₂
— 18	.	46	.	.	.
— 19	1	3	.	.	.
— 20	.	31	.	.	.
— 21	.	23	.	.	.
D. Nr. 22	3	65	22	6	17 ² / ₃
— 23	3	98	28	78	19
— 24	3	30	19	84	15 ¹ / ₆
— 25	2	73	16	54	13 ¹ / ₂
— 26	2	82	17	12	13 ² / ₃
E. Nr. 27	1	12	16	84	13 ¹ / ₂
— 28	1	32	30	.	16

1) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Vester-Amtet den 8. Febr. 1844, ovenf. S. 23—26.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. á landsvísu hdr. er því 1 al.					1845.
	Rbd.	sk.	Rbd.	sk.	sk.	19. Febr.
E. Nr. 29	1	31	19	31	15 ⁷ / ₈	<hr/>
— 30	1	22	18	42	14 ² / ₈	
F. Nr. 31	4	31	17	28	13 ³ / ₈	
— 32	3	33	20	6	16	
— 33	2	71	16	42	13 ¹ / ₈	
— 34	2	5	16	40	13 ¹ / ₈	
— 35	1	51	18	36	14 ² / ₈	
— 36	2	79	16	90	13 ¹ / ₈	
— 37	•	5 ¹ / ₂	13	72	11	
G. Nr. 38	3	12	•	•	•	
— 39	•	53	•	•	•	
— 40	1	31	•	•	•	
— 41	•	36	•	•	•	
— 42	•	64	•	•	•	
— 43	1	14	•	•	•	

Meðalverð á hverju hundræði og hverri alin í fyrtildum landaurum verður:

Eptir Litr. A. eða fríðu	23.29	18 ³ / ₈
— B. ullu, smjörri og tólg	20.45	16 ² / ₈
— C. ullar tóvinnu	8.87	7 ¹ / ₈
— D. fiski	19.85	15 ⁷ / ₈
— E. lýsi	13.76	15
— F. skinnavörum	17.4	13 ³ / ₈

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða

[hdr.] 18 Rbd. 6 Sk. [og alin] 14¹/₈ Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundræðs, verður:

- Eptir Litr. A: 1 hundr. 1 kýr snemmbær, í fardögum;
1 hundr. 6 sauðir þrævetra og eldri, á haust.
- 6 ær, loðnar og lembdar í fardögum; — 1 hundr. 8 sauðir tvævetra á haust.

1845. Eptir Litr. A: 1 hundr. 1 púlshestur, 5 til 12 vetra í fardögum; — 1 hundr. 12 sauðir veturgamlir á haust.

12. Febr.

90 áln. 1 bryssa, jafngömul, í fardögum.
4 hundr. 8 ær geldar á haust.

— B: 1 hundr. 12 fjórðungar af ullu, smjöri eða tólg.

— C: — 60 pör eingirnissokka. 180 pör sjóvetlinga.

— D: — 6 vættir af sérhverri þar tilnefndri fiskitegund.

— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis.

— F: — 4 fjórðungar nautskinna.

— 6 — af kúa-, hrossa- og selskinnum.

— 8 — sauðskinna.

— 12 — ærskinna.

— 240 lambskinn.

Íslands vesturamts contóri, Stapa þann 12. Febr. 1845.

Thorsteinson.

P. Pétursson,

14. Febr.

Capitelstaxt for Sønder-Amtet, fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846. Íslands Stifamtshus og

Laugarnes den 14. Februar 1845. — Íslandsk: Original-Aftryk, 2 Blade i 4te, Reykjavík 1845, trykt paa Sønder-Amtets Repartitionsfonds Bekostning. Jfr. Sig. Hansen: „Um verðlagskrár“, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi“ I. 2, 284 ff.

CAPITULS-TAXTI fyrir Borgarfjarðar, Gullbringu og Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-amt, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1845 til sömu tíðar 1846.

Væru og aars tegnindir.	Silfurnmynt.		å landsvisu hdr. er på 1 al.			1845. 14. Febr.
	Rbd.	Rbæk.	Rbd.	Rbæk.	Rbæk.	
A. Nr. 1 ¹	21	8	21	8	16 ³ / ₄	
— 2	8	•	18	•	14 ¹ / ₂	
— 3	4	20	25	24	20 ¹ / ₄	
— 4	8	2	24	16	19 ¹ / ₄	
— 5	2	8	24	36	19 ¹ / ₂	
— 6	2	74	22	16	17 ² / ₄	
— 7	1	86	•	•	•	
— 8	11	62	11	62	9 ¹ / ₄	
— 9	7	69	10	28	8 ¹ / ₄	
B. Nr. 10	•	17	21	24	17	
— 11	•	15	18	72	15	
— 12	•	18	22	48	18	
— 13	•	15	18	72	15	
C. Nr. 14	•	26	•	•	•	
— 15	•	19	11	84	9 ¹ / ₂	
— 16	•	30	•	•	•	
— 17	•	6	11	24	9	
— 18	•	59	•	•	•	
— 19	•	94	•	•	•	
— 20	•	35	•	•	•	
— 21	•	27	•	•	•	
D. Nr. 22	8	66	22	12	17 ² / ₄	
— 23	8	92	23	72	19	
— 24	8	48	21	•	16 ² / ₄	
— 25	8	36	20	24	16 ¹ / ₄	
— 26	8	19	19	18	15 ¹ / ₄	
E. Nr. 27	1	20	18	12	14 ¹ / ₂	
— 28	1	81	19	81	16	
— 29	1	30	19	66	15 ² / ₄	
— 30	1	23	18	57	14 ² / ₄	
F. Nr. 31	4	70	18	88	15 ¹ / ₄	
— 32	8	73	22	54	18	
— 33	2	82	17	12	13 ² / ₄	
— 34	2	42	19	48	15 ¹ / ₂	
— 35	1	62	19	72	15 ² / ₄	
— 36	2	76	16	72	13 ¹ / ₂	
— 37	•	6	15	•	12	

*) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitalstaxten for Sønder-Amtet den 20. Februar 1844, ovenf. S. 28—31.

1845. 14. Febr.	Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd. Rbsk.	á landsvísu hdr. er þá 1 al.		
			Rbd.	Rbsk.	Rb-k.
G. Nr. 38		3 52	.	.	.
— 39		1 26	.	.	.
— 40		2 5	.	.	.
— 41		85	.	.	.
— 42		66	.	.	.
— 43		87	.	.	.

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyr-
töldum landaurum verður:

Eptir Lit. A. eða frðu	19.59	15 ³ / ₄
— B. — ull, smjóri og tólg	20.30	16 ¹ / ₄
— C. — tóvöru	11.54	9 ¹ / ₄
— D. — fiski	21.25	17
— E. — lýsi	19. 6	15 ¹ / ₄
— F. — skinnavöru	18.49	14 ³ / ₄

En meðalverða upphæð allra landaura, skipt með 6,
gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða

[hdr.] 18 Rbd. 37 Sk. [og alin] 14³/₄ Sk

Þegar meta skal fyrtaalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær við hundrað;
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri á haustdag;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;
enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða ³/₄
hundraðs, svo 1¹/₂ verðs hennar er á við
hundrað.

Eptir B: gjöra 12 fjórðungar af ull, smjóri eða tólg,
hundrað.

— C: — 60 þör eingirnissokka, eða 180 þör sjó-
vettlinga, hundrað.

— D: — 6 vættir af sérhverri fiskitegund, þar
tílnefndri, hundrað.

Eptir E: gjöra 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.
 — F: — 4 fjórðungar nautskinna hundrað;
 eins 6 fjórðungar af kúa-, hrossa- og
 sela-skinnum; 8 fjórðungar sauðskinna
 og 12 fjórðungar ærskinna; svo og 240
 lambskinn.

1845.

14. Febr.

Íslands stíptamtshúsi og Laugarnesi þann 14. Februari 1845.

I fjærveru Herra Kammerherra
 og Stíptamtmanns v. Hoppe,

J. Johnsen.

Steingrímur Jónsson.

Commissionen for det statistiske Tabelværks 17. Febr.

Skrivelse til Biskoppen over Island, Steingrímur Jónsson, ang. **Regler og Schemata for en almindelig Folketælling** i Landet. Khavn den 17. Febr.

1845¹. — Tabel-Commissionens Copieb. I, S. 852 (Rubr.).

Saa vel Skrivelsen til Biskoppen, som til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island (Rubr. i Copieb. paa det anførte Sted) ere eenslydende (mutat. mutand.) med Skrivelserne af 19. Marts 1840, ang. Folketællingen af 2. Novbr. 1840 (see XI. B. S. 460—477). Med Hensyn til Schemaerne maa bemærkes, at i „Optællingslisterne”, eller Schemaet A og B, ere her tilføiede de i Skrivelse fra Tabel-Commissionen til Cancelliet af 31. Oktbr. 1844 bemærkede Rubrikker, nemlig som sjette Rubrik: „Fødestedet, nemlig Kjøbstadens og paa Landet Sognets og Amtets Navn”; og som Slutnings-Rubrik følgende: „Af disse vare Forstanden berøvede, fjollede eller afsindige”, med to Underrubrikker: 1) „Antal” og 2) „Sygdommens Varighed”.

— Den almindelige Folketælling paa Island i Henhold til denne Skrivelse og medfølgende Schemaer er foregaaet den 2. Novbr. 1845 og dens Resultater bearbejdede og udgivne i Statistisk Tabelværk ny Række I. B., S. III, XXVI, XXX, XLVI; 808—827, ordnet efter Amter, Sysseler og Sogne, samt med Angivelse af Kjøn, Alder, ægtekabelig Stilling, Stand og Næringsveie. — Regler for Optagelsen af Folketallet i Island med Schema vedføies her efter den islandske Original, trykt paa begge

¹) jevnf. Skriv. 31. Oktbr. 1844.

1845. Sider af et Halvark i Folio, Reglerne paa den ene, Schemaet
 17. Febr. paa den anden Side. De paa de danske Schemaer tilføiede
 nye Rubrikker og deres Stilling vil ogsaa være at see paa dette.

Ligesom ved den sidste almindelige Folketælling skete, maatte ogsaa den nye Folketælling, som [o. s. v. mut. mut. som i Comm. Skriv. 19. Marts 1840, see denne Saml. XI, 460—462] skal foregaae i Island, slutte sig saa nær muligt til den lignende Folketælling, der . . . er foretaget i Danmark.

Vi anmode desaarsag tjenstl. Deres Høiærv. om, i Forening med Stiftamtmanden i Island, at give denne Anviisning (Litr. A) de Modificationer, som med Hensyn til de locale Forhold skjønnes fornødne, samt dernæst at lade den saaledes modificerede Anvisning oversætte paa Islandsk, og et passende Antal deraf trykke, hvorfor Betalingen, saasomt Regning derover hertil indsendes, skal vorde foranstaltet formelig anviist. Af denne trykte Anvisning maatte da saa mange Exemplarer igjennem Provsterne tilstilles Sognepræsterne paa Island, at disse kunne tildele hver Repstyrer, eller hvem der ellers besørger Optællingen, et Exemplar af samme. . . . Endelig anmodes D. Høiærv. om, behageligen at ville forsyne Stiftamtmanden i Island med saa mange Exemplarer af den modificerede Anvisning Litr. A, . . . som han skjønner fornødne, for at hver Amtmand og Sysselmand, saavel som Byfogden i Reikevig, kan erholde et Exemplar af Litr. A. . . . Commissionen for det statistiske Tabelværk for Danmark den 17. Febr. 1845¹.

RÆGLUR², hvornig fólkstalið á að takast á öllu landinu
 2. Nóvember 1845.

1) Það á að byrja að uppskrifa fólkíð allstaðar sama daginn, nefnil. annann Nóvember á þessu ári, og halda

¹) Skrivelser til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island af s. D. ere, som ovenfor bemærket, stemmende med Skrivelser 19. Marts 1840, see XI, 474—477.

²) Disse Regler med Schema ere de, der ifølge ovennævnte Skrivelse ere bestyrkede af Biskoppen, og af ham udsendte til Geistligheden og til Stiftamtmanden.

1845.
17. Febr.

því sáan áfram, þángað til því er lokið. — 2) Sérhver sóknarprestur lætur hreppstjóra, eða þá, sem sýslumaður nefnir til þessa starfs í hinna forföllum, uppteikna á hverjum bæ alla, sem þar eiga heima í hverri sókn útaf fyrir sig, í þar til gjörðar töflur, sem af prestinum verða þeim fengnar í hendur, sem sólkið uppteikna. Yfirskriftin yfir hverri rúbrík segir til, hvað í hana skal skrifa, nefnil :

a) í þá fyrstu rúbrík er sett bæjarnafnið, fyrst höfuðbólsins, og svo þarnaest allra hjábýla og tómthúsa; — b) í annari er þess getið, hvað margbýlt sé á hverju heimili, eða margir húsfædur í sama húsi, eða á sama bæ; — c) í þriðju standa nöfn allra, sem finnast á heimilinu; — d) í fjórðu aldur hvers eins, og telst það árið með aldrinum, sem að eins er byrjað; — e) þá er þess getið í fimtu rúbrík, hvort persónan er gipt eða ógipt, ekkill eða ekkja (ekklar og ekkjur kallast hjón, sem hafa fengið skilnað, þó ei sé nema að borði og sæng); — f) í sjöttu rúbrík skal setja sókn og amt, sem hver er fæddur í; — g) í 7du er getið um hvers eins stand, embætti, helzta næringarveg o. s. frv.; — h) þá eru í næstu röð settir þeir, sem eru vitskertir eða vitstola, og er strikað undir nafn þeirra í registrinu sjálfu, svo því betur sé eptir tekið. Þeirra skal hér samt ei geta, sem að eins um tíma ganga frá vitinu í sjúkdómi, og loksins tiltekið í seinustu rúbrík, hvað lengi sá eður sá hafi verið vitskertur eða vitstola.

3) Þar er hver skrifaður, sem hann á heimili, þótt hann sé ekki heima þá fólkstalið er tekið, nefnil. í ferð eða við sjó til ródra, og eins þótt hann sé á utanlandsferð, hafi hann ásett sér að hverfa heim aptur. Læriveinar teljast þar, sem þeir eru til læríngar. — 4) Börn, sem fæðast eptir annann Nóvember, áður en fólkstali er lokið, teljast ekki. Þeir, sem deyja á sama tímabili, standa í töflum sem lifandi. — 5) Eins og prestarnir eiga að áminna hreppstjórana, að vanda sem bezt verður þetta starf, svo eiga þeir og að liðsinna þeim, svo verkið verði sem réttast og bezt af hendi leyst.

1845.
17. Febr.

Form töflunnar er þetta:

Bæir og býli.	hvað mörg.	Öll manna nöfn.	hvers eins aldur.	giptur eða ógiptur.	í hverri sókn og amti fæddur.	Hvers eins stand, embætti, handverk, næringarvegur, o. s. frv.	Vitfirringar, vit-skertir og vistola.	
							hvað margir.	hvað lengi.
1. Vík prestsetur.	1	Andrés Jónson.	52	ekkill	Saurbæjar sókn Vesturamt fædd hér sömuleiðis Kálfholtesókn Suðuramt	prestur		
		Guðrún Pálsdóttir	25	ógipt sömul.	í sömu sókn Selvogssókn Suðuramt	bústýra prestsins fósturdóttir prestsins vinnumaður		
		Pórdís Jónsdóttir	18	sömul.	í sömu sókn	nifuretningur bóndi, lifir af grasnyt		
		Þórunn Gamlason	30	sömul.	Suðuramt	hans kona		
		Ásny Eiríksdóttir	65	ekkja giptur	í sömu sókn	hans kona		
2. Hjalga.	2	Barður Jónsson.	42	giptur	Suðuramt	þeirra börn vinnukona		
		Ásdís Pétursdóttir	40	gipt	Norðuramt	húsmáður, lifir af fiakiv. og kaupav.		
		Jón Bárðarson	15	ógiptur	Túngufellesókn Suðuramt	hans kona		
		Pétur Bárðarson	12	ógiptur	hér fædd sömuleiðis	þeirra börn		
		Þórunn Helgadóttir	28	ógipt	Assókn	þeirra börn		
Páll Pálsson.	52	giptur	52	giptur	Túngufellesókn Suðuramt	húsmáður, lifir af fiakiv. og kaupav.		
Anna Jónsdóttir	41	gipt	41	gipt	hér fædd sömuleiðis	hans kona		
Arni Pálsson.	22	ógiptur	22	ógiptur	sömuleiðis	þeirra börn		
Ásdís Pálsdóttir.	16	ógipt	16	ógipt	sömuleiðis	þeirra börn		

1845.

25. Febr.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, angaaende en Portners Antagelse ved Skolen i Reykjavik. Khavn den 25. Februar 1845. — Univ. Direct. Copieb. for Univers. og Skolerne 1845, Nr. 442.

Hr. Kherren har i Skrivelse af 22. f. M. andraget paa, at der allerede til Foraaret, for at skaffe den nye Skolebygning i Reikevig tilbörligt Tilsyn, maatte engageres en Portner, der senere tillige kunde fungere som Fyrböder ved Bygningen. Directionen er enig i, at en saadan Betjent ansættes, og ligesom man formener, at han bör antages paa Opsigelse, med et efter de locale Forhold passende kort Varsel, saaledes vil man have Ephoratet overladt at antage og afskedige ham. Da imidlertid denne Betjents Forretninger og Pligter, samt det Forhold, hvori han bör staae til Skolens Rektor, næppe lade sig nöie bestemme, forinden det nye Institut er traadt i Virksomhed, ligesom der ogsaa först da vil kunne tages en definitiv Bestemmelse om, hvilken Lön for ham maa ansees nödvendig og passende, forekommer det Directionen rigtigst, forelöbigen til Foraaret interimistisk at overdrage Portner-Forretningerne til en dertil skikket Mand, paa de Vilkaar, som Ephoratet finder passende, hvoriblandt at ham indrömmes fri Bolig i den for Portneren bestemte Leilighed i Stue-Etagen, tilstaaes Brændsel, samt en Pengegodtgjorelse, der dog ikke overstiger en aarlig Lön af 220 Rbd. r. S., og vil Directionen derefter i sin Tid, naar Pröven er anstillet, forvente indsendt til nærmere Approbation et af Ephoratet efter Overlæg med Skolens Rektor forfattet Udkast til en Instrux for Portneren, samt Forslag til den Lön og Emolumenter, som for Tjenesten bör reglementeres.

Hvilket man ikke undlader tjenstl. at melde Hr. Khren til fornöden Efterretning og Foranstaltning. —

Den kongl. Direction for Universitetet og Skolerne den 25. Februar 1845.

1845.
25. Febr.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over 27. Febr. Island, ang. **Aflæggelse af Regnskab for Justitskassen.** Khavn den 27. Februar 1845. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1845, Nr. 856.

Efter at Cancelliet har modtaget Hr. Kherres Erklæring af 28. Oktobr. f. A. i Anledning af det af det kgl. Rentekammer Collegiet tilstillede Andragende, hvori Landfogden paa Island, Byfoged Gunløggen, anholder om, deels at forundes et Gratiale for hidtil at have besørget de Forretninger, som vedkomme Regnskabet for den islandske Justitskasse, deels at tillægges en aarlig Løn for fremdeles at bestride disse Forretninger, skulde man til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjørelse tjenstl. melde, at det saaledes Ansøgte ikke kan bevilges, da det tilkommer Landfogden i Embeds Medfør at udføre bemeldte Forretninger, der efter deres Omfang heller ikke kunne medføre betydelig Byrde. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Februar 1845.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 8. Marts. Islands Vest-Amt, ang. **Udsalg af justerede Vægt og Maal hos en Sysselmand.** Khavn den 8. Marts 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1510.

Efter at have tilskrevet Kjøbenhavns Magistrat i Anledning af det med Hr. Conferentsraadens behagelige Skrivelse af 15. August f. A. hertil indsendte Andragende fra Sysselmanden i Sneefjeldsnæs Syssel, A. Thorsteinson, om at forsynes med justerede Maal og Vægt-Redskaber til Udsalg, har man fra bemeldte Ma-

1845. gistrat modtaget en Skrivelse af 30. Decembr. f. A.^r,
 8. Marts. hvoraf erfares, at Sysselmand Thorsteinson, under visse
 Betingelser og imod en Avance af 25 pCt., kan tilstedes
 at holde Udsalg af justeret Maal og Vægt fra Justeer-
 kammeret her i Staden, og idet man vedlægger en
 Gjenpart af nysnævnte Skrivelse, hvilken, tilligemed de
 ligeledes vedlagte tvende Priiscouranter, bedes med-
 delte Sysselmand Thorsteinson, skulde man tjenstligst

1) Magistratens Skrivelse med de deri opstillede Betingelser
 er saalydende :

„Ved at tilstille os det hermed tilbagefølgende An-
 dragende, med Bilag, hvori Sysselmand i Sneefjeldsnæs
 Syssel under Islands Vesteramt, A. Thorsteinson, anholder
 om at forsynes med justerede Vægt- og Maaleredskaber
 til Udsalg, har det kgl. Rentekammer i behagelig Skri-
 velse, dateret 9. f. M., forlangt en Fortegnelse over de
 Priser, for hvilke han paa nærmere Requisition vil kunne
 erholde Redskaberne udleverede, samt en Liste over de
 Priser, for hvilke han igjen kan udsælge samme.

Foranledigede heraf give vi os den Ære tjenstligst at
 fremsende tvende fra Justeermesteren modtagne Priiscou-
 ranter, deels over de almindelige Udsalgspriser, deels med
 en Avance for Justeerkammeret af 25 pCt., idet vi ikke
 undlade lige tjenstligst at tilføie, at der, efter den med
 Bestyreren af Justeerkammeret desangaaende førte Corre-
 spondence, Intet vil være til Hinder for, at fornævnte
 Sysselmand Thorsteinson overdrages det attraaede Udsalg
 af justeret Maal og Vægt fra Justeerkammeret imod en
 Avance af 25 pCt. samt under følgende Betingelser :

1) at han selv besørger Varerne, efter forud hertil
 indsendende skriftlige Requisitioner, afhentede fra Justeer-
 kammeret, og selv bestrider samtlige med Transporten
 forbundne Bekostninger; — 2) at han ved Varenes Ud-
 levering erlægger Betalingen contant, saafremt han ikke
 maatte foretrække at stille tilstrækkelig Caution i konge-
 lige Obligationer for det Varebeløb, han Tid efter anden
 agter at requirere; og — 3) at han aarligen med Post-
 skibet hertil indsender vedbørligt Regnskab over de ud-
 solgte Varer, tilligemed en nøiagtig Forklaring over den
 hos ham endnu beroende Beholdning.

anmode Hr. Conferentsraaden om, behageligen at ville tilkjendegive ham, at han i denne Sag vil for Eftertiden henvende sig directe til Kjöbenhavns Magistrat. — Rentekammeret den 8. Marts 1845.

1845.
8. Marts.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Terminen for Afslutning af Sysselmændenes Regnskaber. Khavn den 8. Marts 1845.
— Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1518—15.

8. Marts.

Det er befundet, at nogle Sysselmænd i Island afatte Beregninger over enkelte Afgifter, hvis Proventue indflyder i den islandske Jordebogskasse, til 6. Juni, medens Andre have beholdt den iøvrigt for Beregningernes Afslutning hidtil gjeldende Termin, nemlig 31. December. — At bestemme hvert Aars 6. Juni som det Tidspunkt, til hvilket Beregningerne m. m. over samtlige Oppebørseler i Island skulle være afsluttede, og derefter saa betimeligen indsendte til Landfogderiet, at Regnskabet for Islands Jordebogskasse til den paafølgende 31. Juli kunde bilægges med samme, lader sig imidlertid, omendskjönt med Hensyn til det særskilte aarlige Budget og Regnskab for nysnævnte Kasse saare ønskeligt, for Tiden ikke overalt iværksætte, efter hvad der, paa den herfra givne Anledning, desangaaende er ytret i Kammerherre Hoppes Skrivelse af 4. Juni f. A. og i de dermed modtagne Erklæringer af 3. Januar og 13. April s. A. fra Conferentsraad Thorsteinson og Etatsraad Johnsson.

Til Opnaaelse af Enhed i Terminen, til hvilken samtlige Sysselmænd have at aflægge Rigtighed for de dem betroede Oppebørseler til Jordebogskassen, vilde Stiftamtmandskabet desaarsag behøge at tilkjendegive samtlige Sysselmænd i Sønder-Amtet til Efterretning og lagttagelse i Fremtiden, at det, efter de oplyste Omstændigheder, indtil videre vil have sit Forblivende derved, at Beregningerne over den til hvert Aars 6. Juni

1845. forfaldne Sysselforpagtningsafgift og Laugthingskriverløn, Laugmandstold, Extrapaabud og Godtgjørelse for Repstyreernes Afgiftsfrihed, i de Sysseler, hvor Extrapaabud og denne Godtgjørelse endnu har Sted, afsluttes inden den næstpaafølgende 31. Juli, og over Arveafgifter, $\frac{1}{2}$ % Afgift ved faste Eiendommers Overdragelse, 14 Mks. Afgiften og Pøsegebyrer ifølge Plakat af 28. December 1836 §§ 43 og 45 c, til hvert Aars 31. Decbr. — Rentekammeret den 8. Marts 1845¹.

8. Marts. **Directionen for Universitetet og de lærde Skolers** Skrivelse til Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet, ang. **Uddelingen af det Skulasonske Legat.** Khavn den 8. Marts 1845. — Copieb. for Universitetet og de lærde Skoler 1845, Nr. 497.

I Fortsættelse af sine Skrivelser af 9. Decbr. 1843 og 13. Januar f. A. skulde Directionen herved tjenstilmede DHrr. Rektor og Professorer, at man har tillagt Qvæstor Etatsraad Bang Ordre til af et den islandske lærde Skole tilkommende Beløb, der nu kan forventes indbetalt i den almindelige Skolefond, at lade indbetale i Universitetsqvæsturen et Beløb af 266 Rbd. som Capital og 47 Rbd. 83 Sk. som Renter for Tiden fra 11. Juni 1840 til 11. Decbr. 1844, sidste inclusive, af det Skulasonske Legat, og at lade Beløbene opføre i Universitetets Regnskaber paa en særlig Conto, som bliver at anlægge for dette Legat, samt at drage Om-sorg for, at Capitalen snarest muligt paa anordningsmæssig Maade gjøres frugtbringende.

I Overeensstemmelse hermed maa Directionen saaledes, i Henhold til de ved dens ovennævnte Skrivelse af 13. Januar f. A. fastsatte Regler, have til DHrr. Rektor og Professorer overladt, naar Beløbet er modtaget

¹) s. D. Skrivelser af samme Indhold til begge de andre Amtmænd. Copieb. sst.

i Qvæsturen, at træffe fornöden Foranstaltning saavel til 1845.
 Udnævnelse af en Ephorus for bemeldte Legat som til 8. Marts.
 Denominationen af islandske Studerende til at nyde
 godt af den nu opsamlede Rentebeholdning og af de
 fremtidigen faldende Renter. — Den kgl. Direction for
 Universitetet og de lærde Skoler den 8. Marts 1845.

Directionen for Universitetet og de lærde 8. Marts.
 Skolers Skrivelse til Qvæstor ved Kjöbenhavns
 Universitet, ang. de **den lærde Skole i Island**
tilhørende Obligationer. Khavn den 8. Marts
 1845. — Copieb. for Universitetet og de lærde Skoler 1845,
 Nr. 516.

Ved den af det kgl. Rentekammer i sin Tid for-
 anstaltede Opgjörelse over den islandske lærde Skoles
 oconomiske Status, saavel som ved Hs. Exc. Finants-
 ministerens Skrivelse til Directionen af 15. Marts f. A.,
 grundet paa indhentede Oplysninger fra den kgl. Di-
 rection for Statsgjælden og den synkende Fond, er det
 godtgjort, at bemeldte Skole blandt Andet er Bier af
 tvende kgl., paa Dansk Courant lydende Obligationer
 til 4 pCt., nemlig:

- a) Nr. 4056, dat. 1. Novbr. 1786,
 lydende paa Holum Stifts publique
 og Aabodspenge, stor Sölv . . . 500 Rd.
- og b) Nr. 4680, dat. 12. Septbr. 1788,
 lydende paa Holum Bispestol, stor 409 — 42 Sk.,
 men at Renterne af disse for en Række af Aar havdes
 tilgode.

Directionen har derfor först anmodet Stiftsövrig-
 heden over Island om at tilveiebringe Oplysning om
 bemeldte Obligationer, hvorefter der ved Stiftsövrig-
 hedens Skrivelse af 15. Oktbr. 1843 er af Biskop John-
 sen meddeelt den Underretning, at Obligationen Litr. a
 fandtes ved Bispearchivet, uden al Paategning om at
 Renten deraf har været nogensinde betalt, og Obliga-

1845. tionen selv er senere hertil indsendt. Angaaende den
 8. Marts. mindre Obligation Litr. b har Biskoppen forklaret, at
 den ikke har kunnet findes, og at det hverken af det
 kgl. Danske Cancellies Skrivelse til daværende Biskop
 Stephensen og Amtmand Thorarensen af 29. Mai 1790
 eller af Bispearchivets Copiebøger for de senere Aar
 har med Sikkerhed kunnet sees, om den skulde være
 bevaret af Amtmanden eller Biskoppen, idet den nævnte
 Cancellieskrivelse nævner Amtmanden som den, der
 har qvitteret for Obligationens Modtagelse, men det af
 6 ved Regnskaberne for Jordebogskassen — der maa
 have modtaget og udbetalt Renterne — fremlagte Qvit-
 teringer sees, at Biskoppen indtil 11. Juni 1795 har
 oppebaaret Renten og besørget den afskrevet paa Obli-
 gationen.

Efter at Directionen derefter havde tilstillet Stats-
 gjældsdirectionen de modtagne Documenter og navn-
 ligen Obligationen Litr. a med den tilføiede Bemærk-
 ning, at paa samme aldeles ingen Renter findes af-
 skrevne, anmodede man bemeldte Collegium om for
 den forgangne Tid og for Fremtiden at foranstalte Ren-
 ter af begge Obligationerne anviste.

I sin Svarskrivelse herpaa har den kgl. Direction
 for Statsgjælden og den synkende Fond, næst at til-
 bagesende Obligationen Litr. a, yttret, at der restere
 Benter af samme fra 11. Juni 1805 — angaaende Ren-
 tens Udbetaling for det tidligere forløbne Tidsrum fra
 Capitalens Indbetaling den 20. Aug. 1785 indtil 11. Januar
 1805, har bemeldte Collegium, som det sees af Obli-
 gationen, nu foranstaltet Paategning givet samme — og
 disse ere da beregnede at udgjøre:

for Tiden fra 11. Juni 1805 til 11. Decbr. 1812 à 4 Rd.

aaarlig 20 Rd. d. C., ialt 150 Rd. d. C. efter Omskriv-
 ningsforholdet 6 Rd. = 4 Rd. . . Rd. 25

for Tiden fra 11. Decbr. 1812 til 11.

Decbr. 1815 à 2 Rd., aarlig 10 Rd.,

ialt — 30

for Tiden fra 11. Decbr. 1815 til 11.

Decbr. 1835 Rd. 385

for Tiden fra 11. Decbr. 1835 til 11.

Decbr. 1844 Repr. 480

hvilke Summer, tilsammen Rd. 440 Repr. 480

ere, som anviste til Udbetaling paa Hovedkassen for Statsgjælden, til Directionens Disposition mod behørig Qvittering og Afskrivning paa Obligationen, ligesom det er bemærket, at Rentet for Fremtiden vil blive anvist til Udbetaling paa samme Maade.

Angaaende Obligationen Litr. b har Statsgjældsdirectionen forklaret, at den siden Sammes Oprettelse halvaarlig ved Statsgjældens Hovedkasse til Udbetaling anviste Rente, nemlig:

fra 11. Decbr. 1815 til 11. Decbr. 1835 r. S. 84 Rd. 20 Sk.

og fra 11. Dec. 1835 til 11. Dec. 1844 Repr. 39 — 36 —

bestandig har staaet til undertegnede Directions Disposition mod Qvittering og Afskrivning; at der angaaende Renterne for den tidligere Tid var i sin Tid fra den daværende Finantskassedirection udgaaet en Opfordring til det kgl. Rentekammer om, at foranstalte disse Renter udbetalte ved den islandske Jordebogskasse, men at dette, ifølge en Skrivelse fra Rentekammeret af 6. Juni 1843, ingensinde er blevet iagttaget. Da imidlertid i Statsgjældens Bøger ikkun findes af den uafbrudt anviste Rente at restere til 11. Decbr. 1815 et Beløb af Repr. 49 Rd. 6 Sk., og der i det mindste ved en Anmeldelse fra Rentekammeret til Finantskassedirectionen af 13. Decbr. 1796 — hvilken Anmeldelse er fremlagt ved Collegiets her ommeldte Skrivelse — antages at være tilveiebragt Vished om, at Renterne indtil 11. Juni 1794 ere udbetalte gennem Jordebogskassen, saa har Collegiet kun for Tiden kunnet anvise de

nævnte Repr. 49 Rd. 6 Sk.

der tilligemed de oven-

meldte r. S. 84 Rd. 20 Sk. — 39 — 36 —

eller tilsammen . . . r. S. 84 Rd. 20 Sk. Repr. 58 Rd. 42 Sk.

1845.

8. Marts.

1845. ville, ligesom i Fremtiden de halvaarlige forfaldende
 8. Marts. Renter, blive udbetalte mod behørig Qvittering og Af-
 skrivning paa Obligationen.

Ved nu tjenstligst at melde Hr. Etatsraaden dette, skulde man lige tjenstl. anmode Dem om, paa Directionens Vegne at lade de ommeldte Renter paa vedkommende Sted modtage ved Kassereren ved den almindelige Skolefond, og ligeledes at lade Rentebeløbet for Tiden fra 11. Juni 1805 til 11. Decbr. 1844 af den hosfølgende Obligation Nr. 1056 paa 500 Rd., hvilken man har forsynet med fornøden Prohibitivpaategning, afskrive paa samme og derefter lade den opbevare som et den islandske lærde Skole tilhørende Aktiv, samt for Fremtiden at besørge Rentens Oppebørsel og Afskrivning, hvorhos man, næst at bemærke, at Beløbet bliver at tage til Indtægt paa den i den almindelige Skolefonds Bøger anlagte Conto for Melleमregning med Islands Skole, tilføier, at man under D. D. har tilskrevet Statsgjældsdirectionen herom. Forsaavidt der i den Omstændighed, at Obligationen Litr. b paa 109 Rbd. 42 Sk. ikke har kunnet produceres, skulde møde nogen Hindring for at erholde udbetalt de nu anviste Renter af samme, ønsker Directionen sig derom underrettet med Hr. Etatsraadens behagelige Ytringer om, hvorvidt det maatte ansees nødvendigt at erhverve Mortificationsdom over denne Obligation, samt derhos ligeledes Deres Formening om, hvilken Foranstaltning der fra Deres Side maatte være Anledning til at træffe med Hensyn til Renterne af denne Obligation fra 11. Juni 1794 til 11. Decbr. 1845, for hvilket Tidsrum der savnes Beviis for, at de ere komne den islandske Skole til Indtægt. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 8. Marts 1845.

Paategning paa Obligationen: Over denne den islandske lærde Skole tilhørende Obligation kan uden undertegnede Directions Samtykke ikke gyldigen disponeres.
 (Underskrifterne).

Declaration, ang. Udvidelse af Handels- og Skibsfarts-Traktat mellem Danmark og Sardinien til Fyrstendømmet Monaco. Paris den 14. Marts 1845¹. — Original-Aftryk hos Schultz, hvorved Texten gives i det franske (Original), danske og tyske Sprog. 2 Bl. i 4°. Ny Colleg. Tid. for 1845, S. 825. — Bekjendtgjort ved en igjennem General-Toldkammeret udstedt Plakat for Danmark, dat. Fredensborg den 25. Oktbr. 1845. Original-Aftryk hos Schultz, 1 Bl. i 4°. Schou XXIV, 493—494. 1845.
14. Marts.

Kongelig Resolution ang. Afstaaelse af en Lehnjord til Sysselmanden i Norder-Thingøe Syssel. Khavn den 20. Marts 1845. — I Rentekammerets Forestilling 18. Marts 1845 bemærkes, at efter at kgl. Resol. 17. Februar 1841 havde deelt Thingøe Syssel, blev ved Resol. 28. Septbr. s. A. den Kongen tilhørende $\frac{1}{4}$ Deel af Gaarden Brekka inden Sandanes Thingsogn overdragen Sysselmanden i Norder-Thingøe Syssel for 1 Rbd. 6 Sk. Afgift aarlig. Senere fik Sysselmanden efter Begjæring Brugen af Kongens Jord Skogar i Axarfjord for den normerede Afgift i Hdr. 30 Al. og 5 Qvildeleier. Nu søgte Sysselmanden enten om en fast aarlig Gage af 100 Rbd., eller om at fritages for Landskyld i det mindste i 5 Aar. Indtægterne af Syssellet angives til 400 à 500 Rbd. brutto. Rentekammeret anbefaler derfor det sidste Alternativ. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1845 A, Nr. 105. 20. Marts.

Vi ville allernaad. have bevilget Sysselmanden i Norder-Thingøe Syssel under Islands Nord- og Øst-Amt, A. Arnesen, — for 5 Aar fra 6. Juni sidstl. at regne — afgiftsfri Brug af den til Munkathveraa Klostergodses Norderpart henhørende Jord, Skogar i Axarfjord. — Kjøbenhavn den 20. Marts 1845².

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. Tvangsmidler mod Søfolk i 22. Marts.

¹) see Traktat 14. August 1843.

²) Resolutionen er communiceret Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet i Island med Rentek. Skriv. af 29. Marts 1845. Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1541.

1845. **Anledning af Politiforseelser.** Khavn den 22. Marts
 22. Marts. 1845. — Om denne Sag var Betænkning forud indhentet fra Kjøbenhavns Söret, som ogsaa fra Generalprocureuren, hvis Betænkning er fulgt i Svaret. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1168—69. Ny Coll. Tid. 1845, S. 748—749. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 88—89.

Det kgl. Rentekammer har tilstillet dette Collegium til Afgjörelse et fra Hr. Conferentsraaden under 15. August f. A. til Kammeret indsendt Andragende, hvori Sysselmanden i Sneefjeldsnæs Syssel, nærmest paa Grund af et i afvigte Sommer indtruffet Tilfælde, har forespurgt om, hvilke Tvangsmidler man i Island er berettiget til at anvende for at bevirke, at Söfolk, som om Sommeren dels som Handlende, dels som Fiskere opholde sig sammesteds, og der gjøre sig skyldige i Politiforseelser, ikke undvige, förend de af dem begaaede Forseelser ere blevne undersøgte, m. m.

I denne Anledning skulde man tjenstl. meddele til fornöden Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at det i Almindelighed ikke kan være Tvivl underkastet, at Sysselmanden, som Politimester, maa være berettiget til at træffe fornöden Foranstaltning til at gjøre Loven gjeldende mod de Söfolk, som paa deres Reiser til Island have gjort Brud paa Politilovene, og at han saaledes, hvis der ikke gaves andre Midler hertil, maa, forsaavidt Forseelsen er begaaet af Skipperen, kunne stoppe Skibets Bortreise ved at tilbageholde Skibets Papirer, eller nægte Paategning paa samme, og hvor en anden Mand, i Medhold af Plak. 28. Decbr. 1836 § 9, er berettiget til at give Skibspapirerne den fornödne Paategning, paalægge denne ikke at meddele saadan Paategning, inden nærmere Bestemmelse i saa Henseende gives. Ligeledes bör en saaledes authoriseret Mand, naar der for ham er fremkommen Data, der give Anledning til at antage, at der er noget Hinderligt for Skibets Afreise, af sig selv ud-

sætte Paategningens Meddelelse indtil Bestemmelse kan faaes fra Sysselmanden. 1845.

23. Marts.

Da forresten saadan Standsning af et Skibs Bortreise kan have betydelige Følger, bør der i saa Henseende vises særdeles Varsomhed og Conduite, og dette Middel ikke bruges, hvor det ikke er fornødent til at sikre Lovens Opretholdelse, ligesom det følger af sig selv, at det maa bortfalde, naar Skipperen, i Medhold af D. L. 4—24 og 4—23, der svarer til N. L. resp. 4—19 og 4—24, kan stille Sikkerhed for hvad der, paa Grund af den begaaede Forseelse, kan paalægges ham, eller der findes Gods, ved hvis Arrestering slig Sikkerhed kan tilveiebringes. Forsaavidt det er Nogen af Mandskabet, som har begaaet Forseelsen, vil i yderste Tilfælde dennes Bortreise kunne forhindres, men hvor anden Sikkerhed kan gives, bør dette Middel ei anvendes, ligesom man og, naar Sagen ikke er af nogen Betydning, maatte nøies med at erhverve saadanne Oplysninger, at man kunde vide, hvor han efter sin Tilbagekomst kunde søges.

Naar en privat Mand forlanger Skibets Bortreise standset, eller Nogen af Mandskabet arresteret, bør han naturligtviis, i Medhold af D. L. 4—24—4, der svarer til N. L. 4—19—4, stille tilbørlig Sikkerhed for Følgen deraf. Iøvrigt bør Lovens 4—4—36 derved iagttages. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Marts 1845¹.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over 27. Marts.
Island, ang. Trykning af Althingets Forhandlinger.
Khavn den 27. Marts 1845. — Canc. 8. Departem.
Brevb. 1845, Nr. 1230.

¹) s. D. er ved Cancelliets Skrivelse meddeelt Rentekammeret ovenstaaende Svar til Amtmanden. Canc. 8. Departem.
Brevb. sst.

1845. I Anledning af den i indeværende Sommer fore-
 27. Marts. staaende Trykning af den islandske Althingstidende i
 det islandske Stiftsbogtrykkerie, har Hr. Kherren i be-
 hagelig Skrivelse af 19. Februar sidstl. udbedt Dem
 Cancelliets Bestemmelse, dels for, om der ved Stifts-
 bogtrykkeriet paa Grund af fornævnte Arbeide bør an-
 sættes flere Sættere og anskaffes flere Typer, idet De
 bemærker, at der, saaledes som Trykkeriet nu er ind-
 rettet, ikkun vil kunne leveres 2 Ark ugentlig, dels
 for, hvorledes Forholdet mellem Althingstidenden og
 Stiftsbogtrykkeriet skal ordnes med Hensyn til Betalingen
 for sammes Trykning og Papirtillæget.

Foranlediget heraf skulde man, efter derom at have
 corresponderet med den kgl. Commissarius, og i Hen-
 hold til hvad han i denne Henseende har yttret, til be-
 hagelig Efterretning tjenstligst melde, at Cancelliet maa
 ansee det for rettest, at Trykkeriet ved Anskaffelsen af
 Typer og Antagelsen af Sættere sættes i Stand til i det
 mindste at præstere 3 Ark af Tidenden ugentlig. Iøv-
 rigt er Khre Bardenfleth med Dem enig i, at Althinget
 rettest selv overtager Forlaget af Tidenden og betaler
 Bogtrykkeriet en bestemt Priis for hvert Arks Trykning,
 derunder indbefattet det dertil fornødne Papir, som
 han formener rigtigst af samme Slags, som bruges til
 den roeskildske Stændertidende, hvilket det altsaa vil
 blive nødvendigt at De anskaffer.

Saa vel de nye Typer og Papiret, som de antagne
 Sættere, ville, tillige med de 400 Pd. Typer, der for
 Tiden henligge paa Kjöbenhavn's Toldbod, være at over-
 føre til Island med den Skibsleilighed, hvormed den
 kgl. Commissarius befordres, og denne antager at de
 her antagne Sætteres Hen- og Hjemreise vil kunne skee
 med samme Skib, hvorved Reiseomkostningerne vilde
 bespares.

Eet Bilag remitteres. — Det kgl. Danske Cancellie
 den 27. Marts 1845.

Directionen for Universitetet og de lærde 1845.
Skolers Skrivelse til Finantsdeputationen, ang. 5. April.
den islandske lærde Skoles Pengevæsen. Khavn
 den 5. April 1845. — Univ. Direct. Copieb. for Uni-
 versitetet og Skolerne 1845, Nr. 695.

Det kgl. Rentekammer har underrettet Directionen om, at, da ifølge Regnskabet for Bessastad lærde Skole for Aaret fra 1. August 1843 til 31. Juli 1844 et Beløb af 3076 Rbd. 85 Sk., dels som Forskudssummer paa Skolens sædvanlige Udgifter, efter 4. Juli nysnævnte Aar, dels i Anledning af den nye Skolebygningens Opførelse i Reykjavik, er udbetalt af Islands Jordebogskasse, hvilket Beløb bliver at erstatte bemeldte Kasse af Skolens Midler, har Kammeret føiet Foranstaltning til Beløbets Modtagelse i Zahlkassen, og den kgl. Finantsdeputation har derefter i behagelig Skrivelse af 25. f. M. anmodet Directionen om at foranstalte, at meerbemeldte Beløb bliver indbetalt i Zahlkammeret, til hvilket den fornødne Ordre desangaaende er udfærdiget.

Directionen skal i denne Anledning tjenstligst bemærke, at da det nu har viist sig, at den ifølge de allerhöieste Resolutioner af 24. April 1843 og 12. April og 25. Juli f. A. til Directionens Disposition stillede Sum af 12,000 Rbd. af de islandske Meelböder og Collectpenge til Hjælp til Opførelsen af den nye Skolebygning i Reykjavik ingenlunde vil være tilstrækkelig til Fuldendelsen af bemeldte Bygning, og Directionen saaledes vil komme i den Nödvendighed, at maatte i sin Tid henvende sig til den kgl. Finantsdeputation om en Forøgelse af det til Skolens Opførelse foreløbigen bevilgede Beløb, saa maa Directionen udtale det Önske, at den Deel af den ovennævnte nu forlangte Refusion, som er medgaaet til Bygningsarbeidet i Reykjavik, nemlig 2224 Rbd. 85 Sk., maatte henstaae indtil Directionen

1845. efter Arbeidets Fuldførelse seer sig istand til at forelægge en Opgjørelse over Bekostningen i det Hele. Hvad

5. April.

derimod angaaer de øvrige 855 Rbd., der bestaae i Forskud paa Gager m. v., da maa Directionen ansee det for ønskeligt, om Refusionen deraf kunde skee paa den Maade, at Beløbet liqvideres i det den islandske Skole ifølge allerh. Resolution af 12. April f. A. tilkommende Annuum af Finantskassen af 5380 Rbd., hvilket man ved samme Leilighed tjenstl. skulde udbede sig anvist til Udbetaling gennem Jordebogskassen i Island. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 5. April 1845.

8. April.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Føring af Öster-Rep og Saudanæs Rep.** Khavn den 8. April 1845. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1407.

Ved behagelig Skrivelse af 30. August f. A. har Hr. Etatsraad til Cancelliets Afgjørelse fremsendt forskjellige Andragender, hvori saavel Sognepræsten som Sysselmanden, i Henhold til Beboernes ved Mandtalsthingene i 1843 og 1844 udtalte Önske, indstiller, at Öster-Rep og Saudanæs Rep i Norder-Thingøe Syssel, der udgjøre eet Thingsogn og eet Kirkesogn, medens de derimod have hvert sit særskilte Fattigvæsen, ogsaa i sidste Henseende maae forenes.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstligst melde, at Cancelliet approberer, at bemeldte tvende Repper for Fremtiden udgjøre eet Fattigvæsens-Distrikt. — Det kgl. Danske Cancellie den 8. April 1845.

11. April.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet i Island, ang. **Udgivelsen af en Lærebog**

før Jordemødre. Khavn den 11. April 1845¹. — 1845.

Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1497.

11. April.

Under 18. og 22. f. M. har Hr. Khren, efter tidligere Conference med Justitsraad Landphysikus Thorstensen, meddeelt Collegiet Deres Betænkning i Anledning af det i Collegiets Skrivelse af 2. Marte f. A. opkastede Spørgsmaal om, hvorvidt det maatte ansees for hensigtsmæssigt, som af Sundheds-Collegium foreslaaet, at der foranstaltes en islandsk Oversættelse af den af Professor Levy udgivne Lærebog for Jordemødre, og at denne Bog tilstilles samtlige Jordemødre paa Island.

Idet De i det Hele har troet at burde tilraade Iværksættelsen af dette Sundheds-Collegiets Forslag, har De tillige udbedt Dem Cancelliets Bestemmelse om, hvorledes der vil være at forholde med Hensyn til Oversættelsen og Trykningen af bemeldte Lærebog, i hvilken Henseende De navnlig har bemærket, at De, efter derom at have confereret med Professor Levy, der ønsker noget at modificere Bogen efter de islandske Forhold, og derhos vil forfatte en Extrakt af samme paa et Par Ark, til Veiledning for Mødrene ved Børnernes Behandling strax efter Fødselen, maa ansee det for hensigtsmæssigst, at Oversættelsen foregaaer her, for at Professor Levy jevnlig kan conferere med Oversætteren.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at Collegiet bifalder, at saavel den ombandlede Lærebog, som den ombandlede Extrakt af samme, oversættes paa Islandsk, og man maa have Hr. Khren overladt, i Henhold til hvad De derom har bemærket, at træffe den til Oversættelsen og Trykningen i et tilstrækkeligt Antal Exemplarer fornødne Foranstaltning, idet man ikke undlader at bemærke, at de dertil medgaaende Omkostninger ville være at afholde

¹) Canc. Skriv. 29. April 1845.

1845. af samtlige Amters Repartitionsfonds, i Forhold til Størrelsen af Løsegodstiendens Capital i hvert Amt i det Aar Udgiften falder. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. April 1845.

19. April. **Kongelig Resolution ang. Bemyndigelse for den kgl. Commissarius ved Althinget til at antage en Sekretair.** Khavn den 19. April 1845. — I en allerund. Forest. 16. April bemærker Cancelliet, at der fra Commissarius var indkommet et Andragende om Bemyndigelse til at antage en paalidelig Mand som Sekretair, til Bestridelsen af de fornødne Expeditioner udenfor Thinget, som ogsaa for at han ved Althingets Session kan have en paalidelig Person til under Forhandlingerne at gjøre saadanne Optegnelser, som han maatte ansee fornødne, at denne Sekretair maatte overvære Althingets Sessioner, og at Udgifterne, som derved foranledigedes, maatte blive regnede blandt andre ved Commissarii Sendelse foranledigede Udgifter, hvilke Cancelliet vilde foreslaae afholdte af Finantskassen uden Refusion. — Canc. 8. Depart. Forestill. 1845, Nr. 45.

Vi ville allern. have Commissarius ved det islandske Althing, Kammerherre Bardenfleth, bemyndiget til at antage en Sekretair til Medhjælp ved de ham som saadan paahvilende Forretninger, hvilke Udgifter blive at afholde paa samme Maade, som allern. maatte blive bestemt med Hensyn til samtlige Omkostninger i Anledning af Commissarii Sendelse til og Ophold ved Althinget. — Kjøbenhavn den 19. April 1845¹.

22. April. **Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Consistorium ved Kjøbenhavns Universitet, ang. det Skulasonske Legats**

¹) denne kongel. Resolution er meddeelt Commissarius ved Canc. Skriv. 24. April 1845. Canc. 8. Departem. Brevb. 1845, Nr. 1576.

Capital. Khavn den 22. April 1845. — Univers. 1845.

Direct. Copieb. for 1845, Nr. 829.

22. April.

Efter hvad af Consistorium i Skrivelse af 12. d. M. er indberettet og indstillet, bifalder Directionen den af Ephorus for det Thorlak Skulasonske Legat, Prof. Dr. Petersen, trufne Foranstaltning, hvorefter han ved Skrivelse til Qvæstor, Etatsraad Bang, har foranlediget, at af Renterne 47 Rbd. 83 Sk. af Legatet, for Tiden fra 11. Juni 1840 til 11. Decbr. 1844 inclusive, de 34 Rbd. lægges til Hovedstolen, 266 Rbd., for strax at gjøres fruglbringende i Forbindelse med denne, som derved afrundes til 300 Rbd.

Hvilket tjenstl. meldes DHrr. Hektor og Professorer til Efterretning, samt til Bekjendtgjørelse saavel for Professor Petersen som for Qvæstor Etatsraad Bang.

Det fremsendte Bilag følger hoslagt tilbage. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 22. April 1845.

Kongelig Resolution ang. Bemyndigelse for 23. April.
den kgl. Commissarius ved Althinget til at udnævne en Commission til Udarbeidelse af Lovforslag om Landbovæsenet m. v. Khavn den 23. April 1845. — Canc. 8. Departem. Forestill. 1845, Nr. 47. *see* Canc. Skriv. 29. April 1845. Uddrag i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 105.

Kongelig Resolution ang. Udredelse af Omkostningerne ved Althingets Afholdelse m. v. Khavn den 23. April 1845. — Canc. 8. Departem. Forestill. 1845, Nr. 49. — Islandsk: Tíðindi frá alþingi Íslandinga 1845, S. 22. *see* Canc. Skriv. 30. April 1845.

Kongelig Resolution ang. Bemyndigelse for 23. April.
den kongel. Commissarius til Forlængelse af Al-

1845. **thingets Session.** Khavn den 23. April 1845. —

23. April.

I Cancelliets Forestilling 23. April bemærkes, at naftet Patent 6. Marts 1844 havde tilkjendegivet det som Hans Majestæts Villie, at Althingets Forhandlinger skulde være sluttede inden een Maaned fra dets Begyndelse, var det dog at forudsee, at dette ikke vel lod sig gjøre, isærdeleshed første Gang Althinget sammentræder, da Althingsmændene endnu mangle Routine i Forretningerne. Cancelliet formener derfor, at der kunde være Anledning til at meddele den kgl. Commissarius Bemyndigelse til at tilstaae Thinget Forlængelse, men indstiller dog tillige, at det udtales, at det forventes, at Forhandlingerne ikke ville blive udstrakte længere end i det Høieste 14 Dage over den fastsatte Termin. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1845, Nr. 51.

Vi ville allern. bemyndige Vor Commissarius ved det islandske Althing til at meddele Thinget Prolongation til Forhandlingernes Fortsættelse over den ved det allerhøieste Patent af 6. Marts f. A. bestemte Tid af een Maaned, dog saaledes, at Prolongationen i intet Tilfælde maa overstige 14 Dage. — Kjøbenhavn den 23. April 1845¹.

23. April.

Kongelig Resolution ang. Diæter for Valgdirecteurerne og deres Medhjælpere. Khavn den 23. April 1845. — Canc. 3. Departem. Forestill. 1845, Nr. 52. *see* Canc. Skriv. 29. April 1845.

26. April.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. Forrentning af Kjøbesummerne af solgt offentligt Jordegods. Khavn den 26. April 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1622.

I Anledning af Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinsons behagelige Skrivelse af 4. Septbr. f. A.,

¹) Resolutionen er meddeelt den kgl. Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth, ved Canc. Skriv. 29. April 1845. Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1682.

meldes tjenstligen, at Kammeret, efter de oplyste Omstændigheder, tillader, at Kjøberen af den forhen under Arnestappens Ombud henhørende Jord Skoreyjar, B. Benedictsens af Stadarfell, maa være ukrævet for Renter af de til Islands Jordebogskasse i Afdrag paa denne Jords Kjøbesum, 2400 Rbd. r. S., betalte, respective 920 Rbd. og 300 Rbd. fra Fardag i f. A., uagtet disse tvende Summer først ere modtagne af Landfogden den 3. August næstefter. — Endvidere tillades det, at bemeldte Benedictsens, ligeledes fra Fardag f. A., fritages for at svare Renter af et yderligere Afdrag af 480 Rbd., hvilke, efter hvad der er forklaret, ere blevne liqviderede i Amtmand B. Thorarensens Enke, Hildur Thorarensens Pensioner for Halvaaret til 30. Juni 1844, nemlig 130 Rbd. af den almindelige Enkekasse og 50 Rbd. af Finantskassen, under den Forudsætning, at Collegiet fra Landfoged Gunløgssens modtager fuldstændig Tilstaaelse for Modtagelsen af 480 Rbd. i Afdrag paa Jorden Skoreyjar's Kjøbesum, samt behørige Qvitteringer for Enkepensionerne til disses Erstatning af de vedkommende Kasser, hvilken Erstatning ikke kan foranstalles efter de Kammeret med Benedictsens Skrivelse af 18. Septbr. f. A. tilstillede Tertia-Qvitteringer for ovenmeldte Pensionsbeløb. — Dette vilde Hr. Conferentsraaden behage at bekjendtgjøre for nysnævnte Benedictsens og, i Henhold til hvad Dem under 31. August f. A. af Kammeret er tilskrevet, at meddele Landfogden til fornöden Underretning og Berigtigelse ved Islands Jordebogskasse-Regnskab.

Iøvrigt maa formenes, at den ovennævnte Renteestergivelse ikke bør drage til Følge, eftersom det i flere Henseender forekommer betænkeligt at indrømme Kjøbere af kgl. Jorder i Island Fritagelse for Renters Erlæggelse ved Afbetalinger til Sysselmændene der i Landet, hvisaarsag det ogsaa henstilles til Hr. Conferentsraaden, om De ikke finder det rettest herefter at

1845.

26. April.

1845. vedtage, at Afdragenes Forrentning først ophører den
 26. April. Dag Indbetaling skeer enten til Landfogderiet eller
 til Dem.

Hvad dernæst angaaer Sysselmand Thorsteinsons Begjæring, om at erstattes 4 Rbd. 48 Sk. i Diæter og Befordringsudgifter for, ifølge Deres Foranstaltning, at have bivaanet den Forretning, ved hvilken Jorden Skorøyjar blev Kjøberen overleveret, da haves der, uagtet han, som Administrator af Arnestappens Ombud, paa den kongel. Kasses Vegne havde at overvære Jordens Overlevering uden særlig Godtgjørelse, efter de oplyste Omstændigheder for denne Gang og uden nogensomhelst Følge i Fremtiden, Intet imod at Beløbet passerer til Udgift i Regnskabet for nysmeldte Ombud, imod at dette bilægges med Hr. Conferentsraadens Ordre og herhos tilbagefølgende Regning.

Slutteligen tilføies til behagelig Underretning, at Kammeret ikke har Noget imod den Foranstaltning, der er truffen i Henseende til Salget af de i ovennævnte Deres Skrivelse omhandlede Qvilder paa Jorderne Skorøyjar og Bildsey. — Rentekammeret den 26. April 1845.

26. April. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende **Udgifterne ved den nye Skolebygning i Reykjavik.** Khavn den 26. April 1845. — Univ. Direct. Copieb. for Univers. og Skolerne 1845, Nr. 862.

Ved Hr. Khrens Skrivelse af 8. d. M. har Directionen modtaget en af Landsoverretsassessor Johnsen, der forestaaer Bygningsarbeidet ved den nye lærde Skoles Bygning i Reykjavik, udarbejdet Beretning af 24. Februar d. A. angaaende dette Arbejdes Fremme, tilligemed endeel Requisitioner af Byggematerialier og Inventariigjenstande, der ansees for nødvendige.

Directionen har deraf med Tilfredshed seet, at disse Bygningsarbejder, ved den Interesse for samme,

1845.

26. April.

som af Stiftsövrigheden og paa dens Vegne af Assessor Johnsen er lagt for Dagen, ere, uagtet de mangehaande Hindringer og Standsninger, som Landets Beskaffenhed og Mangelen af bygningskyndige Haandværkere lagde i Veien, fremmede med en saadan Iver, at deels Forsamlingssalen vil efter Bestemmelsen kunne afbenyttes af det islandske Althing i den forestaaende Sommer, deels hele Bygningen kan ventes taget i Brug til Esteraaret og den nye Skoleindretning saaledes til den Tid begynde. For at i denne Henseende ingen Standsning skal finde Sted, har Directionen allerede truffet de foreløbige Foranstaltninger til Anskaffelsen af de i Assessor Johnsens ovennævnte Skrivelse berørte Gjenstande, om hvis definitive Indkjøb man dog først kan tage Bestemmelse efter at have confereret med islandsk Kjøbmand Siemsen, fra hvem man har modtaget en Skrivelse fra Altona af 20. d. M., hvoraf sees, at han, saavidt skjønnes, uden speciel Bemyndigelse har i England paa Skolens Vegne indkjøbt flere af de Gjenstande, som Directionen er bleven anmodet om her at anskaffe, og som den har ladet anføre paa hosfølgende Fortegnelse med Vedføielse af de omtrentlige Priser, som deres Anskaffelse her vilde medføre. Over denne Fortegnelse skulde Directionen tjenstligst udhede sig Hr. Khrens nærmere Yttringer, navnlig hvorvidt De maatte antage, at paa denne nogen Gjenstand er udeladt, som endnu vilde være at anskaffe.

Derimod har det været Directionen ligesaa ubehageligt som uventet, deels af denne Indberetning fra Assessor Johnsen, deels af de fra Qvæsturen modtagne Udskrifter af den almindelige Skolefonds Regnskaber at erfare, at, medens de hidtil af Skolefonden til bemeldte Bygning forskudsviis udredede Udgifter have udgjort:

til Kjøbmand Hartmann for Træbygningen, overensstemmende med Contracten . . 9144 Rbd. 49 Sk.

— Materialier 660 — 42 —

1845.	til Fragt	5004 Rbd. 50 Sk.
26. April.	— Söpassé, Trælastold, Synsforret-	
	ningen, Porto, Assurance . . .	449 — 39 —
	— de norske Haandværkere og deres	
	Familier	399 — 87 —
		<hr/> 45658 Rbd. 75 Sk.

er der til lignende Udgifter allerede udbetalt i Island ved Forskud fra Jordebogskassen 7686 — . —

saa at der ialt er hidtil medgaaet . 23344 Rbd. 75 Sk.,

hviket Beløb, ved Kjøbet af de forlangte Gjenstande, disses Overførsel til Island og Betalingen af den endnu tilbagestaaende Arbejdsløn, vil voxe til i det mindste 30,000 Rbd., medens det Bidrag til Udgifternes Udredeelse, som af Directionen er bevirket allern. bevilget og som nu ogsaa er modtaget, kun beløber 42000 Rbd. Til at begjære et større Tilskud har Directionen ikke kunnet formode at have Anledning. Det var nemlig dette Beløb, som af Stiftsövrigheden selv i dens Skrivelse af 8. August 1838 var forudsat som tilstrækkeligt, og ingensombelst Meddelelse fra de med de locale Forhold bekendte Autoriteter paa Island har, forinden Værket nu nærmer sig sin Fuldførelse, givet Directionen Anledning til at tvivle herom, saameget mindre, som den, efter at have under 28. Mai 1842 anmodet Stiftsövrigheden om at erklære sig ikke alene over den fremsendte Tegning og Grundplan, men ogsaa over Bekostningerne, navnlig i Henseende til Pladsens Erhvervelse, Grundens Planering og Ryddeliggjørelse m. m., ikke alene intel saadant Overslag har modtaget i Forbindelse med de fremsendte Erklæringer om Byggepladsens Valg og om Tegningen, men endog, da man havde under 2. Mai 1843 communiceret den allerhöieste Resolution af 24. April s. A., angaaende Approbation af Tegningen og Bevilgelse af et Beløb af 42000 Rbd., som dertil var beregnet, ikke har erholdt nogen Til-

kjendegivelse af, at endnu langt større Udgifter vilde paaløbe.

1845.

26. April.

Idet Directionen derfor bemærker, at den Beregning, fra hvilken den hidtil er gaaet ud, bestod i, at der, foruden de 4346 Rbd. 68 Sk., som af Kjøbmand Hartmann i hans første Overslag var calculeret, og de 340 Spd., som han senere erklærede at ville behøves i Anledning af de af Stiftsøvrigheden under 17. Juli 1842 foreslaaede Modificationer i Tegningen, hvilket samlet Beløb man endog havde anslaaet ifølge en højere Coursberegning til en større Sum end de nu udbetale 9144 Rbd. 49 Sk. vilde medgaae:

- til Grundlægning og Planering og til
 - deels Transport, overensstemmende med de ved Stiftsøvrighedens sidstnævnte Skrivelse fremlagte Erklæringer fra adskillige islandske Embedsmænd 4000 — * —
 - Indretning af Sygestue og Værelse til Portnerens Folk, Brændeskuur, Priveter og Indhegning samt Brandredskaber, efter Hofbygmester Etatsraad Kochs Erklæring af 5. Septbr. 1842 700 — * —
 - Bygningens Opsætning, nogen Transport og andre uforudseelige Udgifter 4455 — 47 —
- 12000 Rbd. * Sk.,

skulde man tjenstligst have Hr. Kherren anmodet om, snarest muligt at meddele Directionen de Oplysninger, De måtte see Dem istand til at meddele med Hensyn til de Aarsager, der kunne have forvoldt den i en foruroligende Grad betydelige Overskridelse af dette beregnede Beløb, for at den derved kan erholde et paa Kjendskab til samtlige Forhold grundet Bidrag til de Oplysninger, den vil være nødt til at lade ledsage

1845. sin allerund. Indberetning om disse Bygningsarbejder, forinden den kan gjøre sig noget Haab om til sammes Fuldførelse at erholde allernaad. bevilget de fornødne Ressorcer.

26. April.

løvrigt kan Directionen, med Hensyn til de tilföiede Priser paa Inventariigjenstandene, ikke undlade at bemærke, at det forekommer den, at naar Skolen anskaffede en Haandspröite, maatte det ansees for i høieste Grad billigt, at Communen bekostede Anskaffelsen af den til 325 Rbd. beregnede Slangespröite, der aabenbart maa forudsættes at være bestemt til Afbenyttelse for den hele By Reykjavík, og at Bekostningen af 320 Rbd. for et Uhr ligeledes maatte bæres af Communen, forsaavidt det skulde tjene til Nytte for hele Byen, hvorimod den, forsaavidt Uhret alene skulde ansees anskaffet til Skolens Tarv, er af en saa betænkelig Størrelse, at Directionen i det mindste for Öieblikket maa finde det rigtigst, at spare denne Udgift. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 26. April 1845.

26. April. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Sysselmænds Diæter og Reiseomkostninger** osv. Khavn den 26. April 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1623.

Kammerherre og Stiftamtmand Hoppe har i Skrivelse af 19. April f. A. begjært Rentekammerets Samtykke til Udbetaling af en dermed fulgt Regning, stor 28 Rbd. 16 Sk., over Sysselemænd Stephensens Diæter og Reiseomkostninger i Anledning af en af ham den 28. Novbr. 1843 afholdt Auktion over Bortforpagtningen af Kirkebai Klostets Hjemmegaard, med Hensyn til at der til Hen- og Tilbagereisen er beregnet Diæter m. v. for 13 Dage, uagtet Veilængden fra Sysselemændens Bopæl Höfdabrekka til Kirkebai kun udgjör henved 15 Mil, og uagtet det antages, at Sysselemænd i Virkelig-

heden ikke har anvendt et saa stort Antal Dage, som det, hvorfor han har beregnet sig Diæter.

1845.

26. April.

I Anledning heraf tilmeldes Hr. Stiftamtmanden herved tjenstligst til videre behagelig Foranstaltning, at Kammeret, i Betragtning af de iøvrigt oplyste Omstændigheder, for denne Gang tillader, at ovennævnte Regnings Beløb, 28 Rbd. 16 Sk, maa udbetales af Kirkebaai Klosters Indtægter, men det forventes, at De, ved Conference med vedkommende Sysselmænd, vil see undgaaet at saadanne, med Hensyn til Gjenstanden uforholdsmæssigen høie Omkostninger, oftere fremkomme. — Rentekammeret den 26. April 1845.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Biskoppen over Island, Steingrimur Jonsson, ang. **Aldersbevilling for nogle Skoledisciple.** Khavn den 29. April 1845. — Copieb. for Univers. og Skolerne 1845, Nr. 878.

29. April.

Efter hvad af Deres Høiærv. i Skrivelse af 17. Januar samt 1. og 4. Marts d. A. er indstillet, vil Directionen ikke nægte sit Samtykke til, at efterfølgende fire Disciple, nemlig Arnljótur Olavson, Bjarne Sigvaldesen, Eggert Magnussen Waage og Sigmund Paulsen, forsaavidt de ved den befalede Indlemmelsesprøve findes at besidde de fornødne Forkundskaber, maae optages som Disciple i Islands lærde Skole, uanseet at de alle ere over den Alder, i hvilken Optagelsen efter Anordningerne kan finde Sted.

Hvilket tjenstl. meldes Deres Høiærv. til fornøden Efterretning og til Bekjendtgjørelse for Vedkommende, med Tilføiende, at Lektor Johnsen herom under D. D. er tilskrevet det Fornødne. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 29. April 1845¹.

¹) s. D. Skriv. til Lektor Johnsen, ang. Underretning herom. Univ. Dir. Copieb. sst.

1845.

29. April.

Cancellie-Skrivelse til den kongel. Commissarius ved Althinget, Stiftamtmand Bardenfleth, angaaende **Diæter for Valgdirecteurer og disses Medhjælpere**. Khavn den 29. April 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1633. — Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 11, 26—27, 272—278, 290—292, 428—430.

Paa Cancelliets derom allerunderd. nedlagte Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen ved allerhöieste Resolution af 23. dennes at overdrage Hr. Kherren, som Commissarius ved det islandske Althing, at opfordre dette til at afgive allerund. Betænkning angaaende Störrelsen af de Diæter, der ville være at tilstaae Valgdirecteurerne og disses Medhjælpere; hvilket man herved tjenstligst skulde meddele til behagelig Efterretning, idet man lige tjenstl. skulde tilstille Dem Gjenpart af Cancelliets ovenberörte Forestilling, til Afbenyttelse under Sagens Forhandling ved Althinget. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1845.

29. April.

Cancellie-Skrivelse til Commissarius ved Althinget, Stiftamtmand Bardenfleth, ang. **Forslag til Anordning om Umyndiges Midlers Bestyrelse** paa Island. Khavn den 29. April 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1634.

Paa Cancelliets derom nedlagte allerund. Forestilling har Hans Majestæt ved allerhöieste Resolution af 23. d. M. allern. bifaldet, at det vedlagte Udkast til en Anordning angaaende Bestyrelsen af Umyndiges Midler i Island skal forelægges det i indeværende Aar sammentrædende islandske Althing, for derover at afgive allerund. Betænkning.

Hvilket Cancelliet, ved at fremsende bemeldte Udkast, saavel som en Fremstilling af de Motiver, der ligge til Grund for samme, til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning, herved tjenstl. skulde melde,

idet man derhos til mulig Afbenyttelse vedlægger samtlige iøvrigt til Sagen henhørende Documenter, der sin Tid forventes remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1845.

1845.
29. April.

Cancellie-Skrivelse til den kongel. Commissarius ved Althinget, Kherre Bardenfleth, ang. **Nedsættelse af en særlig Commission om de islandske Landboforhold** m. v. Khavn den 29. April 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1635. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 105 (med D. 23. April).

I behagelig Skrivelse af 25. Januar sidstl. har Hr. Khren udbedt sig meddeelt det af Kammerraad Syssemand Melsted paa den af den islandske Forsamling af Embedsmænd i Aaret 1839 nedsatte Comitées Vegne udarbejdede, i sin Tid til Forsamlingen indgivne og senere af denne Cancelliet tilstillede Betænknng angaaende Jonsbogens Revision, samt de dermed fulgte Udkast til tvende Forordninger, angaaende Landbovæsenet og om Gaver og Bebrevelser, idet De derhos, navnlig med Hensyn til at der mulig derom kunde blive Spørgsmaal ved Althinget, har ønsket at erholde Kundskab om, hvad der i Anledning deraf er foretaget, samt om og hvorvidt det er Hensigten fra Regjeringens Side, at foretage noget videre Skridt i denne Sag.

Ved nu paa Grund heraf vedlagt at tilstille Hr. Kherren bemeldte Akter, tilligemed adskillige andre i Forbindelse dermed staaende Documenter, og navnlig flere betræffende Fæsteforholdet i Island, til mulig behagelig Afbenyttelse, unnlader man ikke til nærmere Oplysning om denne Sags Stilling samt om Collegiets Anskuelse af Sagen i det Hele og de i Comitébetænkningen fremsatte specielle Forslag, tillige at fremsende en Gjenpart af Cancelliets allerund. Forestilling, hvorved et Udkast til en Anordning angaaende Bestyrelsen af Unyadiges Midler paa Island blev forelagt til allerhöieste

1845. Bedømmelse, ved hvilken man tillige har afgivet aller-
 29. April. underd. Beretning angaaende det omhandlede Revisions-
 Arbeide.

I Anledning af denne Collegiets Beretning og hvad man deri allerunderd. har foreslaaet, har det behaget Hans Majestæt, ved under 23. d. M. allern. at approbere bemeldte Udkast til Forelæggelse for Althinget — hvorom Cancelliet i en anden Skrivelse af Dags Dato har tilmeldt Dem det Fornødne, endvidere allern. at bemyndige Hr. Khren til, efter Conference med Stiftamtmanden og nogle indsigtfulde Althingsmænd, at anordne en Commission til nærmere at gennemgaae og ordne Sagen betræffende det islandske Landbovæsen; med Hensyn til hvilken Commissions Sammensætning Hans Majestæt derhos allern. har bestemt, at den bør bestaae af faa Medlemmer, der vel fornemmelig ville være at vælge blandt de Lovkyndige, som boe i Reykjavig eller i Nærheden af samme, men hvori dog ogsaa bør indtræde Nogen for det øvrige Land, der i det mindste ved den endelige Conference kan samles med de andre Medlemmer, om disse end foreløbig overtage Arbeidet.

Til denne Commissions Betænkning vil ogsaa, ifølge Hans Majestæts allerhöieste Befaling, det Lovudkast, der skal træde istedetfor Jonsbogens Forstrandsbog, og som Justitiarius Sveinbjørnsen har overtaget at udarbejde, være at afgive, og forventer Hans Majestæt, at dens Forhandlinger ville vorde tilendebragte saa betimelig, at de omhandlede Sager, efter foreløbig at have været Allerhöistsamme forelagte, kunne tilstilles Althinget til Betænkning ved dets Samling 1847.

Idet Collegiet til behagelig videre Foranstaltning tjenstl. skulde meddele Hr. Khren denne allerhöieste Resolution, maa man tillige have Dem anmodet om at paalægge Commissionen i sin Tid, naar den har tilendebragt det den overdragne Hverv, at tilstille Cancelliet dens Betænkning og Forslag, hvormed sæmtlige

Bilage forventes remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1845.

1845.
29. April.

Cancellie - Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Althingstidendens Trykning**. Khavn den 29. April 1845. — Canc. 8. Dep. Brevb. 1845, Nr. 1678.

Hr. Khre har i behagelig Skrivelse af 7. dennes, næst at underrette Collegiet om, at De har foranstaltet det Fornødne til, at Islands Stiftsbogtrykkeri ugentlig kan levere tre trykte Ark af Althingstidenden, udbedt Dem Cancelliets Bestemmelse for, om Omkostningerne ved de tre Arbeideres Opsendelse til Island, som Trykkeriet i Anledning af Althingstidendens Trykning har maattet antage, skal bæres af Trykkeriet eller af Althinget.

De bemærker i denne Henseende, at De efter et løseligt Skjøn antager, at Trykkelønningen efter sædvanlige Priser vil blive circa 4000 Rbd. for Althingstidenden, at ovennævnte Omkostninger til Arbeidernes Opsendelse ville beløbe circa 400 Rbd., samt at De finder det naturligt, at Trykkeriet for sidstnævnte Omkostninger erholder Refusion, ved at forhøje den ordinaire Trykkerløn med samme Beløb.

Foranlediget heraf undlader man ikke til behagelig Efterretning tjenstl. at melde, at da det ifølge Forordn. 8. Marts 1843 § 78 er den kgl. Commissarius, der skal besørge, at Forhandlingerne snarest muligt bekjendtgjøres i Tidenden, og det er for at fyldestgjøre hans Fordring: at der ugentlig skal trykkes i det mindste tre Ark, — at de omhandlede Arbeideres Opsendelse bliver nødvendig, vil Althinget formentlig ikke kunne undslaae sig for at udrede de dermed forbundne Omkostninger, hvad enten saa disse særskilt godtgjøres, eller, hvilket synes hensigtsmæssigst, indbefattes under Trykkerlønningen, ligesom Trykkeriet ogsaa bør i det Hele

1845. holdes skadesløst for Tidendens Trykning. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1845.

29. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, Conferentsraad Bjarni Thorsteinson, ang. **Udgivelse af et Skrift for Jordemødre.** Khavn den 29. April 1845¹. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, Nr. 1682^{a-b}.

At Cancelliet i Anledning af et derom af det kgl. Sundheds-Collegium gjort Forslag, og efter foregaaende Correspondence med Stiftamtmanden over Island, har bifaldt, at der foranstalles en islandsk Oversættelse af den af Professor Levy udgivne Lærebog for Jordemødre, som derefter befordres i Trykken i et tilstrækkeligt Antal Exemplarer, og tilstilles samtlige Jordemødre paa Island, i Forbindelse med en kort Ledetraad, især til Veiledning for Mødrene ved Börnenes Behandling strax efter Fødselen, hvilken sidste derhos ogsaa vil blive uddelt blandt disse: — derom har man ikke villet undlade at meddele Hr. Cfraad Underretning, med Tilføiende, at de dertil medgaaende Omkostninger i Henhold til den med det kongl. Rentekammer desangaaende førte Correspondence ville blive at afholde af samtlige Amters Repartitionsfonds, i Forhold til Størrelsen af Lösegods-Tiendens Capital i hvert Amt i det Aar Udgiften falder. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1845².

30. April. **Kongelig Resolution** ang. **Udgifter til Helbredelses-Forsøg af Spedalske.** Khavn den 30. April

¹) jevnf. Canc. Skriv. 11. April 1845, ovenf. S. 220—222.

²) s. D. er en ordlydende Canc. Skriv. afgaaet til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet. Canc. 3. Departem. Brevb. sst.

1845. — Canc. 8. Dep. Forest. 1845, Nr. 58. — see Canc. Skriv. 6. Mai 1845.

1845.

30. April.

Cancellie-Skrivelse til den kgl. Commissarius ved Althinget, Khre Bardenfleth, ang. **Udredelse af Omkostningerne ved Althingets Afholdelse.** Khavn den 30. April 1845. — Canc. 8. Departem. Brevb. 1845, Nr. 1687—89 (ikke indført i Brevbogen). — Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 11, 22, 26, 245, 400—428, 466—475, 580—585.

Paa Cancelliets derom nedlagte allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 23. d. M. at resolve som følger:

„Vi bevilge allernaad., at de Omkostninger, som medgaae til Reiseudgifter og Diæter til Vor Commissarius ved Althinget, samt til Bestridelse af andre med hans Stilling forbundne Udgifter, saa og til Reise-godtgjørelse og Diæter til den ham tilforordnede Embedsmand, hvilke sidste bestemmes til 3 Rbd. r. S. daglig, samt endelig Bekostningerne ved den første Anskaffelse af Meubler og Inventarier til Althingslocalet, maae afholdes af den islandske Jordebogskasse uden Refusion.

Men iøvrigt ville Vi have Vor Commissarius paalagt, at opfordre Althinget til at afgive allerund. Betænkning angaaende Maaden, hvorpaa Dækning kan tilveiebringes, saavel for de i For. 8. Marts 1843 § 79 første Membr. ommeldte Udgifter, som for de øvrige med Althingets Holdelse forbundne Bekostninger, saasom for Udgifter til Sekretairernes Medhjælpere og det øvrige Skriveri ved Thinget, til Althingstidendens Udgivelse og Trykning m. v.”

Ved at communicere Hr. Khren denne allerhøieste Resolution til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning, skulde man, i Overensstemmelse med det af Dem i behagelig Skrivelse af 31. Decembr. f. A. derom yttrede Ønske, til Veiledning ved den i den

1845. sidste Deel af den kgl. Resolution ommeldte Sags Be-
 30. April. handling ved Althinget, tjenstl. meddele Dem Følgende:

Som Hr. Kherren bekjendt, havde den ved allerhöieste Resolution af 22. August 1838 befalede Forsamling af islandske Embedsmænd, ved i Aarene 1839 og 1841 at afgive sin Betænkning angaaende Anordningen af en særegen raadgivende Forsamling for Island, eenstemmig udtalt sig imod, at Omkostningerne i Anledning af Althinget, dog med Undtagelse af dem, som Valgene medførte, tilveiebragtes ved en directe Afgift, hvorimod Forsamlingens Majoritet, navnlig i sin i 1841 afgivne herhosfølgende Betænkning, havde foreslaaet, at de tilveiebragtes ved en Afgift af 1 Rbd. r. S. paa hver Commercelæst af de Skibes Drægtighed, som beseile Island, dog at de Skibe, som i een Sommer gjøre to eller flere Reiser der til Landet, ikkun betalte Afgiften for den første Reise, medens dog eet af Forsamlingens Medlemmer havde troet, at det muligt turde være rigtigere, at Afgiften blev lagt enten paa Ladningen alene, eller baade paa Læstedrægtigheden og Ladningen.

Ligesom Cancelliet imidlertid i sin i saa Henseende med det kgl. Rentekammer indledede Correspondence yttrede sig imod den saaledes foreslaaede Afgift, og derimod forment, at Omkostningerne burde udredes af Amtsrepartitionsfondene, saaledes tiltraadte bemeldte Kammer ogsaa denne Collegiets Formening, idet Kammeret dog ansaae det rettest, at der ikke herom toges nogen endelig Bestemmelse forinden Althinget havde haft Leilighed til derom at yttre sig. — I Overensstemmelse hermed udtalte Cancelliet sig ogsaa i den allerund. Forestilling, — af hvilken en Extrakt, forsaa vidt angaaer dette Punkt, vedlægges, — hvorved man i Aaret 1842 allerund. forelagde Hans Majestæt Kongen Udkastet til en Anordning angaaende det islandske Althing, hvis § 79 er redigeret i Henhold hertil, og som, efter at Östifternes Stænderforsamlinger ifølge aller-

høieste Befaling derom havde afgivet allerunderd. Betænkning, under 8. Marts 1843 allern. blev approberet. 1845.
30. April.

Forsaauidt nu Hr. Khren i Deres forberørte Skrivelse med Forsamlingen af de islandske Embedsmænd har erklæret Dem imod en directe Afgift til Dækning af hine Udgifter, og for, at Omkostningerne tilveiebringes paa den ovenanførte af Forsamlingens Majoritet foreslaaede Maaede, eller, saaledes som Forsamlingen i sin i 1839 afgivne Betænkning, der hoslagt følger, dog nærmest med Hensyn til Omkostningerne i Anledning af det paatænkte Valg af en Deputeret for Island, der skulde møde ved den Roeskildske Forsamling, principaliter havde foreslaet — ved en Afgift paa visse Overdaadigheds-Artikler, og efter Hr. Khrens Formening navnlig paa Brændeviin og Colonialvarer, som fra Danmark udføres til Island, — skulde Cancelliet, med hvem det kgl. Rentekammer i det Hele har erklæret sig enigt, ikke undlade at bemærke, at saa meget end Hr. Khren, fra Islands Standpunkt, har udtalt Dem imod de omhandlede Udgifters Tilveiebringelse ved en directe Beskatning af Landet, saa er den dog efter Cancelliets Formening fra Statens Standpunkt uetgerivelig. — Det kan nemlig ikke seile, at Danmarks og Hertugdømmernes Stænder af al Kraft vilde modsætte sig, at Bekostningerne paa en til Islands Tary indrettet Institution skulde udredes af Handelen og Søfarten, som vist ikke ubetinget kunde faae Afgiften vederlagt ved Forhøielse af Prisen paa Importerne til Island, eller ved Nedsættelse af Priserne paa Exporterne; men bemeldte Stænder maatte nødvendigviis høres, inden en saadan Forandring kunde gjøres i den efter Raadgivning af alle fire Stænderforsamlinger udgivne Plak. 28. Decbr. 1836, dens § 13, saa at Collegiet maa ansee det overflødig, nærmere at udvikle de flere Grunde, som tale imod den, som ovenberørt, foreslaaede Afgift af de Island beseilende Skibe. Hvad in specie den af Hr. Khren paapegede Afgift af Brænde-

1845. viin, der udføres til Island, angaaer, saa vilde en saa-

30. April.

dan Afgift, der, hvad det fra Kongeriget udførte Brændeviin betræffer, blot vilde bestaae i Ophævelsen af den sædvanlige Consumtions-Godtgjørelse, i sig selv være hensigtsmæssig, men foruden at den vel vilde have adskillige praktiske Vanskeligheder, navnlig med Hensyn til det Brændeviin, der udførtes fra Hortugdømmerne, er og det Ovenanførte anvendeligt paa den. — Iøvrigt maa Collegiet fremdeles formene, at Udredelsen af Amtsrepartitionsfondet, altsaa af Lösegodset, er det Rette, og især siden den af de islandske Embedsmænds Forsamling afgivne Betænkning synes at indeholde afgjørende Grunde mod at lægge Afgiften paa den saa anerkjendt ulige, og til Afgiftsbasis lidet skikkede Jordmatrikul. — Den Omstændighed, at Valgrettigheden og Valgbarheden beroer paa Jordeiendom, skjønnes ikke at være til Hinder for, at Afgiften udredes af Lösegodset, thi skjönt man, af Mangel paa en bedre Basis, har lagt Jordernes Dyrhed til Grund for Valgretten, er det dog ikke til Jordeiernes særlige, men for samtlige Indvaaneres fælles Gavn, at Althinget er oprettet, hvorhos og Jordegodsets Indtægter mere beroe paa de Creaturer og andre Ting, der ere Gjenstande for Lösegodstienden, end paa Jordens Dyrhed. Det er og allerede ved For. 8. Marts 1843 § 79 afgjort, at Valgudgifterne skulle udredes af Amtsrepartitionsfondene, og Plak. 4. Juni og 49. Oktbr. 1836 have derhos i flere Maader erkjendt, at Afgiften til Dækningen af Stænder-Udgifterne ingenlunde behøvede at udmaales i Forhold til den Adgang, der var givet til Valgret og Valgbarhed, og navnlig bliver Afgiften i Kjøbstæderne udredet efter Formue og Leilighed. Saafremt Althinget imidlertid skulde foretrække, at Afgiften enten ganske eller tildeels lægges paa Jordernes Dyrhed, kan der vistnok fra Regjeringens Side Intet herimod være at erindre, ligesom det og fornemmelig vil komme an paa Althingets Mening og de Motiver, som derfor maatte anføres, om

Fordelingen mellem Amtsrepartitionsfondene indbyrdes, saafremt Resultatet maatte blive, at Afgiften deraf skal udredes, skal skee efter den af Cancelliet i dets ovenberørte Forestilling antagne Basis, eller efter en anden. 1845.
30. April.

Det maa iøvrigt erkjendes, at naar der, saaledes som af Hr. Khren berørt, foregaaer en ny Ordning af Islands Skattevæsen, saa ville de Regler, som derved sanctioneres, mulig ogsaa kunne komme til Anvendelse paa den omhandlede Ligning, men da en saa omfattende Forandring næppe hurtigen lader sig bringe i Stand, og Spørgsmaalet derom i alt Fald ikke vil komme under Forhandling i det forestaaende Althing, saa vil Hensyn dertil ikke kunne have anden Virkning, end at den Ligning, som nu bliver at paabyde, kun forkyndes som gjeldende indtil videre.

Slutteligen skal man endnu kun bemærke, at, som ogsaa den kgl. Resolution tilkjendegiver, alle de Udgifter ved Althingets Holdelse, der ikke ved sammes første Deel ere overtagne til Udredelse af den kgl. Kasse, — hvortil forøvrigt, foruden de deri nævnte Bekostninger, ifølge den Hr. Kherren meddelte allerh. Resolution af 19. dennes, ogsaa henhører Udgifterne til Lønning af den Sekretair, som Hr. Khren maatte antage til Hjælp ved Deres Forretninger som Commissarius — maae indbefattes under dem, der skulle refunderes af Landet. — Det kgl. Danske Cancellie den 30. April 1845¹.

Kongelig Resolution ang. Udredelsen af de 2. Mai.
til Reykjavik Skoles Opførelse fornødne Midler.
Kbhvn den 2. Mai 1845. — I den af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler indgivne allerunderd. Forestilling bliver Sagen foredraget paa følgende Maade:

¹) Indholdet af den i denne Skrivelse meddelte kgl. Resol. er ved Cancelliets Skrivelser af samme Dato communiceret Rentekammeret og Finants-Deputationen. Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

1845.

2. Mai.

„Ved allerhöieste Resolution 7. Juni 1841 blev det paa Directionens Forestilling bifaldet, at den lærde Skole paa Bessastad skulde forlægges til Reykjavík og der indrettes efter en mere udvidet Plan i Forbindelse med et Seminarium til Uddannelse af Islands Geistlighed.

Efter at Directionen dernæst havde ladet udarbeide Tegning og Grundplan til den for denne Skole fornødne Bygning, og angaaende sammes Beliggenhed og de Bekostninger, som til dens Opførelse vilde medgaae, havde indhentet Localautoriteternes og Bygningskyndiges Erklæringer, blev det ved allerhöieste Resolution af 21. April 1843 bestemt, at Bygningen skulde, overensstemmende med Tegningen og Grundplanen, forfærdiges i en af de norske Kjøbstæder og derefter overføres til Island og opsættes paa den dertil udsete Plads Thingholt, at det til Opførelsen beregnede Beløb af indtil 12,000 Rbd. skulde udredes af de i den kongel. Kasse indestaaende saakaldte islandske Collectpenge, hvoraf endvidere skulde deels refunderes hvad den almindelige Skolefond siden Bessastad Skoles Midlers Overdragelse til Directionen havde foreskudt for Skolen, deels indtil den nye Organisation træder i Kraft, udredes det til Skolens Vedligeholdelse i dens nærværende Forfatning, foruden dens egne Indtægter, fornødne Tilskud af 1912 Rbd. aarligen, samt at Plan for et udvidet Institut med Overslag skulde allerund. forelægges, for at de yderligere fornødne Ressourcer kunde paavises.

Directionen har derefter i sin allerunderd Forestilling af 12. April f. A. udførligen forklaret, hvad der af den var foranstaltet saavel til Bygningens Opførelse som til Ressourcernes Tilveiebringelse ved Brevvexling med Finantsdeputationen, Statsgjældsdirectionen og Rentekammeret, og navnlig refereret Indholdet af Hs. Excell. Finantsministerens Skrivelse til Directionen af 15. Marts f. A., hvori det foreslaaes, at, ligesom der tidligere var bestemt, at istedetfor Renter af de i sin Tid i Statskassen indbetalte Kjøbesummer af det Skalholske Gods skulde Skolen have et aarligt Æquivalent af 2500 Rbd., saaledes skulde nu ogsaa en lignende Foranstaltning træffes i Henseende til Kjøbesummerne for det Holumske Gods, hvorfor Æquivalentet ansattes til 2880 Rbd., saaledes at det samlede Beløb af 5380 Rbd. eller, med Fradrag af de 1200 Rbd., der udgjøre Skolens Andeel i Biskoppens Gage, 4180 Rbd., skulde fra 1. Juli 1844 udbetales af Finantskassen, der ligeledes havde at restituere Alt, hvad der var tilbageholdt i Fi-

1845.

2. Mai.

nantsernes Annuum til de under Directionen sorterende Stiftelser, siden den islandske Skoles Administration gik over til Directionens Bestyrelse. Endvidere bemærkedes, at Finantsministeren i denne Skrivelse havde indrømmet, at Kongsgaarden Bessastad og Kongetienderne af Skagesfjords og Öfjords Sysseler tilkomme Skolen, at Udgifterne til Post- og Medicinalvæsenet bør overgaae paa Jordebogskassen, at Skolen maatte hos Biskoppen kunne erholde 2 mindre, den tilhørende Obligationer, paa respect. 500 Rd. og 109 Rd. 42 Sk. med vedhængende Renter for adskillige Aar, at en Capital af 1700 Rd., der under Sjællands Bispestols Bestyrelse indestod i Statskassen, antoges at tilhøre Skolen, og at det Samme var Tilfældet med en Sum af 8919 Rd. 21 Sk. i Kroner, om hvilken det kgl. Danske Cancellie maatte kunne meddele Oplysning. Endeligen forklaredes det, at Finantsministeren med Hensyn til den mellem Rentekammeret og Directionen stedfindende Meningsforskjel, angaaende hvorvidt Meelböðernes Capital 7500 Rbd. kunde være at anvende til Skolens Tarn paa Island, henstillede Sagen til Deres Majestæts Afgjørelse, samt at han, hvad Collectpengene angaaer, maatte være af den Formening, at der, saalænge disses Størrelse ikke var endeligen opgjort og derved oplyst, hvorvidt et paa samme hvilende Erstatningskrav til Finantskassen paa 30,000 Rbd. kunde dækkes, ikke kunde være Tale om derfra at erholde noget Bidrag til den islandske Skole, hvorfor han henstillede til Directionen, at søge Resserourcerne til denne, og navnlig til den nye Skolebygning, hos de under dens Bestyrelse staaende Stiftelsers Midler. — Hvad selve Skolebygningen angik, forklarede Directionen, at den i Norge forfærdigede Træbygning var færdig til at afsendes til Island, og forventedes at kunne tages i Brug endnu i samme Aar, og i Henseende til Udgifterne ved den udvidede Skoleindretning, at der til disse vilde, naar de 1200 Rbd. til Biskoppen skulde vedblive at paahvile Skolen, behøves et Tilakud af 3800 Rbd. aarlig, foruden dens egne Resserourcer, og at, naar der ikke fra Finantsernes Side kunde skaffes saavel Midler hertil som til de 12,000 Rbd., der behøvedes til Bygningen, maatte alle Foranstaltninger ved Skolen stilles i Bero; men da vilde dog, naar Finantserne maatte overtage de 1200 Rbd. til Biskoppen og Erstatningen til nogle nordlandske Præstekald, kunne udvirkes, at Skolen ei alene forblev in statu quo, men ogsaa erholdt nogle Forbedringer.

1845. Paa denne allerund. Forestilling behagede det Deres Majestæt
2. Mai. under samme Datum at resolve saaledes:

„Vi ville allern. have bestemt: . . . [o. s. v. see ovenf.
S. 73—74] . . . kan fastsættes”.

(Overeensstemmende med denne allerhöieste Befaling indledede Directionen, idet den communicerede Resolutionen, Brevvexling med samtlige vedkommende Autoriteter, saavel angaaende dennes Indhold som angaaende de af Finantsministeren meddelte Oplysninger, forsaavidt disse gik ud paa at paavise nogle Skolen tilkommende Eiendomme, om hvis Benyttelse der i længere Tid ikke havde været Spørgsmaal, og om hvis Tilværelse Directionen tildeels først ved denne Meddelelse fra Finantsministeren fik Underretning. Disse Eiendomme bestaae i:

a) en kgl. Obligation paa 500 Rd., om hvilken det ved den med Statsgjældsdirectionen indledede Brevvexling blev oplyst, at der af samme ingen Renter vare hævede siden 11. Juni 1805, og der er derfor nu, efter at selve Obligationen er modtaget fra Bispearchivet paa Island, udbetalt de tilgodehavende Renter med 620 Rbd., samt truffet Anstalt til dens fremtidige Udbetaling. Af det indkomne Rentebeløb har Directionen fundet det rigtigst at lade det med den islandske Skoles Midler hidtil sammenblandede Skulasonske Legat paa 266 Rbd., tillige med tilgodehavende Renter 47 Rbd. 88 Sk., restituere ved Indbetaling i Qvæsturen, hvorfra for Estertiden Renten vil blive udbetalt til en her studerende Islænder; —
b) en anden kgl. Obligation paa 109 Rd. 42 Sk., som ligeledes af Finantsministeren antages at maatte kunne erholdes hos Biskoppen, men som ikke har kunnet tilveiebringes, hvorimod Statsgjældsdirectionen har erkjendt sig pligtig til, naar den produceres, at svare tilgodehavende Renter af samme fra 11. Decembr. 1815 med 142 Rbd. 62 Sk., og Directionen har derfor truffet Foranstaltning til at erhverve Mortificationsdom for den; — c) en Capital af 1700 Rbd., der forklaredes at være henlagt under Sjællands Bispestol og at indestaae i Statskassen. Ved desangaaende at henvende sig til Sjællands Biskop har Directionen modtaget den Underretning, at der vel under hans Administration er henlagt en Anpart af et til Understøttelse for Islændere stiftet Legat, hvilken Anpart, oprindelig 500 Rd., er indsat til Forrentning i den kgl. Kasse og ved Renters Accumulation i en lang Aarrække er voxet til circa 4900 Rbd., men at en anden Andeel af samme var hen-

1845.

2. Mai.

lagt under Stiftamtmanden paa Island; Directionen, som ikke troede at kunne antage, at dette af Biskoppen omtalte Legat var det samme, som det af Finantsministeren paapegede, har derfor begjært nærmere Oplysning fra Finantsdeputationen, der vel ikke endnu er erholdt, men maa forventes at ville lede til Erholdelsen af dette Tilgodehavende for Skolen; — d) en Capital af 3919 Rd. 21 Sk. i Kroner, om hvilken man, efter den givne Anviisning, har søgt Oplysning hos det kgl. Danske Cancellie, som forklarer at have desangaaende henvendt sig til Stiftsøvrigheden i Island, og naar derfra fornøden Meddelelse er erholdt, tør Directionen ligeledes forvente at komme i Besiddelse af denne Sum, ved hvilken da muligen, saavel som ved den under a nævnte, kunne hænge flere Aars uaffordrede Renter.

Ved Gjenerholdelsen af disse fire Summer, som i længere Tid have været saa godt som tabte, vilde Skolen saaledes have Haab om at vinde en lille Capitalmasse af circa 7000 Rbd., der kunde danne en om end kun ringe, saa dog i flere Henseender gavnlig Grundfond, i Lighed med hvad der finder Sted ved samtlige lærde Skoler i Danmark.

Samtidig med Forhandlingerne om disse Gjenstande har Directionen ladet det være sig magtpaaliggende at fremme Foranstaltningerne i Henseende til Skolens Reorganisation og til Byningens Opførelse.

Hvad Skolens indre Anliggender angaaer, da har Directionen allerede i sin allerund. Forestilling af 14. Mai 1841 forklaret, at det Personale, der antages nødvendigt til Undervisningen, vilde være en Rector, en Overlærer og 3 Adjunkter, samt til det intenderede Pastoralseminarium en Lector theologis og 8 andre Lærere. I den af Stiftsøvrigheden afgivne Betænkning angaaende det nu ved Skolen værende Lærerpersonele yttredes, at de 3 Adjunkter, skjøndt tildeels ældre Mænd, antoges at kunne forblive ved den, hvorimod Lector Johnsen formedelst fremrykket Alder ikke vilde være skikket til at forestaae Rectoratet ved Skolen i dens udvidede Tilstand. Han er derefter paa Directionens allerund. Forestilling, ved allerh. Resolution af 29. Novbr. f. A. entlediget i Naade fra Lectoratet fra 31. Mai d. A. at regne, med en Pension af 800 Rbd Sølv aarlig af Finantskassen. Der forestaaer saaledes Valg af Lærere ved Seminariet, saavel som af en Overlærer og en Rector. Men jo vigtigere Valget af navnlig den Sidstnævnte er, og jo vanskeligere dette bliver for Directionen,

1845.

2. Mai.

som ubekjendt med saa mange Forhold i Island, fornemmeligen i Reykjavík, desto nødvendigere ansees det at være, at kunne, forinden definitiv Bestemmelse tages, forhandle med den Mand, som man har udseet til denne Post, for gjennem ham at faae lagt en nærmere detailleret Plan angaaende Skolens videnskabelige Indretning og Valget af dens øvrige Lærere. Herpaa vil ogsaa tildeels beroe den endelige Affattelse af et Budget for den reorganiserede Skole, hvilket, saavel som selve Underviisningsplanen, Directionen maa forbeholde sig i Sommerens Løb allerund. at forelægge Deres Majestæt, idet man her blot skulde indskrænke sig til den Bemærkning, at der i den paa Opgivelser fra Stedets Övrighed nærmest grundede Oversigt over de sandsynlige Udgifter ved den forestaaende nye Skoleindretning, som forelagdes den efter Deres Majestæts allerhöieste Befaling i forrige Aar nedsatte Comitée til Undersøgelse af Midlers Tilveiebringelse for denne Skole, var gjort Regning paa at ville behöves til Udgifternes Bestridelse — naar Skolen fritages for Udredelsen af de 1200 Rbd. til Biskoppen og den Sum af noget over 200 Rbd. aarlig, som behöves til at udrede Erstatningen til nogle nordlandske Præstekald, hvorom den ovennævnte allerh. Resol. af 12. April 1844 havde givet Haab — et Beløb af omtrent 9400 Rbd.; heraf kunde regnes paa at ville dækkes ved Skolens egne Indtægter circa 6100 Rbd., saa at der vilde behöves et yderligere Tilskud af omtrent 3300 Rbd. aarlig.

Med Hensyn til Udgifterne til den nye Skolebygning maa det først bemærkes, at Directionen har ved Anviisning fra Finantserne modtaget det Beløb af 12,000 Rbd., som Deres Majestæt havde allern. tilladt at maatte dertil anvendes, og hvis Udbetaling er skeet i Medfør af en Directionen fra Finantsministeren communiceret allerh. Resol. af 25. Juli f. A., saaledes lydende:

„Det er Vor allernaadigste Villie: . . . [osv. see ovenf. S. 123—124] . . . aftagende Pensionsliste”.

Directionen maatte imidlertid, dels ved at gjennemgaae de efterhaanden fra Island modtagne Indberetninger om Arbeidets Fremme og om de forögede Bekostninger, som Landets Beskaffenhed og dets Beboeres Individualitet medførte, dels ved at iagttage Störrelsen af de Regninger, som successive præsenteredes til Udbetaling paa Skolens Vegne af den almindelige Skolefond, snart med Bekymring see, at den anviste Sum af 12,000 Rbd. langtfra vilde være tilstrækkelig, og det

1845.

2. Mai.

kunde heller ikke være andet, end at ligeledes Finantsdeputationen af adskillige Yttringer i Directionens Skrivelser til Samme om denne Skoles Anliggender maatte komme til klar Erkjendelse af, at der foruden det allern. bevilgede Bidrag til Bygningen vilde til Skolens første Indretning udfordres betydelige forøgede Bekostninger. Dette har foranlediget, at Finantsdeputationen under en Correspondence om Skolens Mellemværende med Jordebogskassen vel har, efter Directionens Begjæring, givet sit Samtykke til, at et Beløb af noget over 2000 Rbd., som ifølge det i Sommeren 1844 afsluttede Regnskab for Skolen dengang var udlagt af Jordebogskassen til Bygningsudgifternes Bestridelse, maatte henstaae uberigtiget indtil Arbeidet er fuldført, men den har dog allerede nu troet at burde reservere sig, at heri ikke maatte sees en Indrømmelse af, at Finantskassen skulde bære det eventuelle Tilskud, der vilde behøves udenfor det først Bevilgede til Bygningens Opførelse, hvorimod Deputationen har, med Hensyn til, at det er givet, at saadant Tilskud vil behøves, og under den Forudsætning, at den almindelige Skolefond ikke skulde kunne udrede dette — og at den ikke kan dette, vil være Deres Majestæt tilfulde bekjendt saavel af Directionens ved mange Leiligheder fremførte allerunderd. Beklagelser over denne Fonds indskrænkede Midler som af de aarlige Budgetter — tilraadet Directionen at udvirke allerh. Bemyndigelse til at lade dette Anliggende forelægge det forestaaende islandske Althing ved den kgl. Commissarius, saa at dettes Forslag beholdtes om, paa hvilken Maade hiint yderligere Tilskud kunde være at udrede, nemlig enten, ligesom de tidligere anvendte 12,000 Rbd., af Midler, der nærmest have før Öie at tjene specielt til Islands Tarv, eller ifølge Repartition paa Landet.

Denne Opfordring har Directionen saa meget mindre troet at burde lade upaaagtet, som den har maattet ansee det for sin uafviselige Pligt, om den end holdt sig fuldkomment forvisset om, at Deres Majestæt under ingen Omstændigheder vilde lade de nu saa langt fremmede Bygningsarbejder standse, dog allerede nu at henlede Deres Majestæts allerh. Opmærksomhed paa, hvorledes disse Arbejders særegne Beskaffenhed har medført og vil foranledige en betydelig Overskridelse af det fra først af beregnede Beløb.

Den i Norge, overensstemmende med en Contrakt, afsluttet med en paalidelig Kjøbmand, opførte og ved lovlig Synsforretning afleverede Træbygning ankom i Sommeren 1844

1845.

2. Mai.

til Island, saavel som nogle til at forestaae Arbeiderne engagerede norske Haandværkere, nemlig en Muurmester, som tillige er Harthugger, og tvende Tømmermænd. Under disses Ledning er Fundamentet lagt og Træbygningen reist, saaledes at den, forsynet med dobbelte Gulve, med indsatte Vinduer og Døre, i Slutningen af November var under Tag, hvis omhyggelige Lægning samt Tætning ind- og udvendig medtog særdeles lang Tid. I Vintermaanederne, da Dagene ere meget korte og Arbeide ved Lys i en saadan Bygning og af saa mange, tildeels uøvede Arbeidere, maatte ansees for farligt, kunde derimod kun lidet udrettes ved Bygningen selv, og denne Tid er derfor, ifølge den sidste fra Landsoverretsassessor Johnsen, som velvilligen har paataget sig Overtilsynet ved Arbeidet, under 24. Febr. d. A. afgivne Beretning, fornemmeligen anvendt til Sprængning og Tilhugning af Steen, deels til Gaardpladsen, deels til Anbringelse af en Bro over den foran Bygningen flydende Laik (*lækur*), samt til at anstille Forsøg med en indvendig Gibsning eller Rapping af Værelserne, der af Flere tilraades som langt hensigtsmæssigere end den fra Førstningen paatænkte Beklædning med Brædder, men hvorom det endnu har været umuligt at kunne tage nogen endelig Bestemmelse, da det umuligen før i Sommer vil kunne vise sig, om Huset er tilstrækkeligen sunket. Foruden dette sidstnævnte Arbeide og den udvendige Beklædning, der heller ikke kan foretages før efter tilbørlig Synkning af Huset, stod endnu paa den Tid, Assessor Johnsens Skrivelse afgik, tilbage at udføre Skorsteens- og Kakkelovnspipes Opførelse, Opsætning og Til-muring af Kakkelovne, Kakkelovnsrør og Brandmur, et Slangørør over Hanebjælkerne, Trappens Opførelse og Udspækning, Udspækning af den opførte Bro, om hvilket og øvrigt Muurarbeide der er afsluttet en Contrakt med Muurmesteren istedetfor den ham hidtil tillagte Maanedsløn; ligeledes staaer tilbage Planering af Grunden nedenfor Bygningen, der formedelst Grundens Ujevnhed vil blive baade vanskelig og bekostelig; endvidere Veis Anlæg fra Huset og Pladsens Indhegning. Imidlertid er der givet Haab om, at ligesom Forsamlingsværelset vil være færdigt til Afbenyttelse for Althinget til den Tid, dette skal samles, saaledes vil det hele Bygningsarbeide kunne være saaledes fremmet, at Bygningen kan tages i Brug til Efteraaret efter Bestemmelsen, forsaavidt ikke yderligere Synkning skulde heri gjøre en Standsning.

Directionens tidligere Forestillinger om denne Skolebygning

1845.

2. Mai.

rise, at der, angaaende dens Opførelse af Træ, i Norge var sluttet Contract, hvorefter den skulde koste omtrent 9000 Rbd. i danske Penge, og med Entrepreneurens Udførelse af dette Arbejde er ved den afholdte Synsforretning Intet fundet at erindre, hvorfor det stipulerede Beløb er ham udbetalt; derhos var der, overensstemmende med den i flere af de høiere islandske Embedsmænds Betænkninger yttrede Formening, calculeret paa 1000 Rbd. til Grundens Lægning og til Planering; hvad Bekostningen vilde blive til dens Transport og Opførelse paa Stedet, derom havde Directionen derimod aldeles ingen Underretning modtaget, og naar den derfor havde anslaaet disse Bekostninger til et Par Tusinde Rigsdaler, saa havde den dertil ladet sig lede ved den Yttring af Stiftsøvrigheden, at en Bindingsværkbygning vilde kunne haves for 12 à 14,000 Rbd. At søge nærmere Underretning paa Stedet, maatte Directionen ansee for at ville være forgjæves, efter at Stiftsøvrigheden udtrykkelig havde erklæret det for umuligt at skaffe et Overslag, og dette bestyrkes end yderligere ved en endnu i disse Dage af den nuværende Stiftamtmand, Kammerherre Hoppe, afgiven Yttring, idet denne Embedsmand, hvem Directionen havde paany affordret Oplysning om, hvad der kunde have foranlediget den betydelige Overskridelse af det beregnede Beløb, som nu med Bestemthed kan sees at ville finde-Sted, har erklæret sig ude af Stand dertil, idet han formener, at der neppe i hele Island findes nogen Person, være sig Haandværker eller ikke, som kunde forfatte et ordentligt Overslag, hvorhos han ogsaa har bemærket, som et afgjørende Beviis paa Umuligheden af at calculere hvad en sliq Bygning i Island kan koste, at Bekostningen til Bispegaarden, som var beregnet til 10,000 Rbd., skal have medtaget omtrent 25,000 Rbd.

Saaledes er det da skeet, at der, naar der hensees til de Bekostninger, som ifølge den sidste hertil indkomne Beretning om Arbeidets Fremgang og ifølge Oversigten over den alm. Skolefonds Udlæg hidtil ere medgaaede, saavel som til den Udgift, der vil behøves for at udføre det endnu iaar Tilbagestaaende, ikke kan gjøres Regning paa et mindre Tilskud til det allerede Erholdte end 18,000 Rbd.

Det kan ikke Andet end være høist ubehageligt for Directionen, der som fremmed for saa mange Forhold paa Island, navnlig i Reykjavík, og aldeles ubekjendt baade med Localiteterne og med den foreslaaede Bygningsmaade, i sin Tid maatte begynde sin Administration af den islandske Skoles

1845.

2. Mai.

Anliggender med Calcule over Bekostningerne til dens totale Reorganisation saavel i materiel som i videnskabelig Henseende, nu at maatte erkjende for D. Maj^{t.}, hvorlidet dens Beregning har kunnet holde sig. Den kan ikke andet end i høieste Grad beklage, at Forholdene i Island ere af den Natur, at man maa bygge saagodtsom uden al Calcule; thi det viser sig nu klarligen, at den, med Undtagelse af den Underretning, som den selv har forskaffet sig, nemlig angaaende Prisen for den norske Træbygning, har savnet al endog blot nogenlunde paalidelig Veiledning, ligesom den fra ingen Side har under Arbeidets Fremgang modtaget nogensomhelst Advarsel om Sandsynligheden af de forøgede Bekostninger, for samtidigen med Requisitionerne om de fornødne Pengemidler. Af disse Requisitioner og navnlig af Assessor Johnsens ovennævnte Skrivelse, saavel som af Stiftamtmandens Ytringer ved sammes Fremsendelse, kan det imidlertid sees, at de Omstændigheder, som maae have foranlediget, at Bekostningerne opløbe saa overordentligt, have været hovedsageligen den betydelige Fragt for Overførsel af Træbygningen, en Deel Kalk, Cement, Muursteen, Trælast til Beklædning og Hegn, Krudt til Steensprængning, Søm og Tagbly, ja endog Sand; endvidere Vanskeligheden ved Fundamentets Lægning, om hvis Vidtløftighed man paa Island saa meget mindre havde nogen Forestilling, som det først ved Murerens Ankomst, og da hans Arbeide var begyndt, viste sig, at Jorden var langt blødere og sidere, end man havde antaget; total Mangel paa Hjælpemidler til Transport af Materialet fra Lossestedet til Byggepladsen, de islandiske Arbeideres store Ukyndighed, der gjorde det nødvendigt for en høi Priis at engagere 8 norske Haandværkere og Dagleiere, hvorom Stiftamtmanden bemærker, at det, medens stundom 40 til 60 Mennesker samtidigen have været beskjæftigede med Bygningen, ofte, navnlig i Fisketiden om Foraaet og Høslætstiden om Sommeren og Efteraaet, har været nødvendigt, for at faae Arbeidere, at tilstaae selv en simpel Arbeider 1 Rbd. daglig, medens Haandværkere erholdt 6 til 8 Mk. Hertil kommer, at man nu ganske nylig har modtaget Beretning om, at næsten aldeles Intet af Inventariet paa Bessastad vil kunne benyttes i den nye Skole, og efter den Beregning, som her er gjort over de Bekostninger, der ville medgaae til Anskaffelse af alle de Gjenstande, som det er erklæret nødvendigt at erholde til denne Skole, naar den skal være anstændigen forsynet, saavel som over den sandsynlige

1845.

2. Mai.

Udgift til deres Transport til Island, tør Directionen ikke vel gjøre Regning paa et mindre Beløb hertil end 6000 Rbd., hvilken Sum man derfor har indbefattet under det Beløb af ialt 18,000 Rbd., som man ovenfor har ytret at ville behöves som yderligere Tilskud, og i denne Henseende har man saa meget mindre Betænkelighed, som Skolen ved en fuldstændig Forsyning vil kunne bespare en Deel af det Beløb, som var calculeret til Inventariets aarlige Vedligeholdelse, og som i Henhold til den Oversigt, der meddeltes den forannævnte Comité, maa beregnes til circa 600 Rbd. aarlig.

Da nu Directionen tør holde sig forvisset om, at Deres Majestæt, i allernaad. Erkjendelse af, hvor umuligt det vilde have været for Directionen at forudsee en saa betydelig Overskridelse af det Beløb, den havde beregnet at ville medgaae, ikke vil unddrage Skolen Deres allern. Beskyttelse, men fremdes tillade, at Arbeiderne fremmes, og det Fornödne anskaffes til at gjøre Skolen tjenlig til dens Bestemmelse, skal den tillade sig at nævne for Deres Majestæt de Ressourcer, hvoraf, efter dens allerund. Formening, det nödvendige Tilskud kunde erholdes og hvorved det kunde undgaaes at bebyrde Statskassen med yderligere Tilskud til Institutets Opriktelse.

Det er allerede tidligere i nærværende Forestilling forklaret, at Directionen paa den islandske Skoles Vegne, ifölge de fra Finantsministeren modtagne Oplysninger, deels er kommen, deels tør vente at komme i Besiddelse af nogle flere mindre Capitaler, der, naar de indkomme, omtrent ville udgjøre et samlet Beløb af 7000 Rbd. — I denne Sum vilde saaledes have allerede et ikke uvæsentligt Bidrag til Dækning af den forestaaende Udgift, men deels er det om den største Part af samme uvist, om og naar den vil komme Skolen tilgode, medens Bekostningen til Bygningen maa udredes endnu iaar; deels kan Directionen ikke forlade den Anskuelse, at det vilde være overmaade gavnligt at kunne conservere disse Capitaler som en lille Grundfond for Skolen, ligesom ogsaa denne Foranstaltning vil for Finantkassen være den hensigtsmæssigste, idet den vil formindake det Tilskud til Bestridelse af Skolens aarlige Udgifter i dens udvidede Skikkelse, som uundgaaeligen vil behöves.

Det er ufeilbarligen heller ikke til disse Smaasummer Finantsdeputationen har sigtet, naar den har tilraadet at søge Ressourcerne til de forestaaende Udgifters Bestridelse i saadanne

1845.

2. Mai.

Midler, der nærmest have for Öie specielt at tjene til Islands Tary, hvorimod der upaatvivleligen er tænkt paa den samme Kilde, fra hvilken Directionen ogsaa maa ansee det for naturligt at søge det fornødne Bidrag, nemlig den Capital, der tidligere benævnedes de islandske Collectpenge, men som nu, ifølge den ovenciterede allerh. Resol. af 25. Juli f. A. er bestemt til at danne en Understøttelsesfond for Island. Af denne Capital, som udgjorde 28,165 Rbd. 24 Sk., er hidtil ikkun tilskudt til den islandske Skole 4500 Rbd. — idet nemlig den øvrige Deel 7500 Rbd. af det hele Tilskud paa 12,000 Rbd. er udredet ved at realisere Meelbødernes Capital — og der maa saaledes endnu være tilbage en Sum af 28,665 Rbd. 24 Sk. — Men efter at det ved samme Resolution er bestemt, hvorledes samtlige de Formaal skulle realiseres, hvortil det tidligere var fastsat at Collectpengene skulde bidrage, kan der, saavidt skjønnes, ikke for Öieblikket være noget for hele Island vigtigt Anliggende, til hvis Fremme denne Understøttelsesfond allerede skulde være udseet. Der staaer saaledes endnu tilbage at finde en passende Anvendelse for samme, og om det end indrømmes, at saadan vistnok i Aarenes Løb vil findes, og at Savn af Resserer da vil kunne blive føleligt, kan Directionen dog paa den anden Side ikke betvivle alle tænkende Islænderes Redebonhed til at erkjende, at Frygten for den uvisse Fremtid bør sættes tilside, naar der allerede nu for en Deel af Capitalen kan paavises Anvendelse til et Anliggende, som i umiddelbar Vigtighed, i national Betydning, i Indgriben i samtlige Livsforhold staaer saa høit, at alle øvrige Interesser maae underordnes samme. Og at man saaledes bør betragte den reorganiserede Skole, anbragt paa et Sted, hvor dens Virken kan controlleres af den hele intelligente Deel af Befolkningen, indrettet efter en Plan, hvorefter den ikke alene skal danne den opvoxende Slægt, men ogsaa for Fremtiden forebygge den for hele Landet uberegnelige Skade, der nødvendigen maatte være en Følge af, at Størstedelen af dets Geistlighed bestod af udannede, uoplyste og saaledes til Menighedens Veiledning uskikkede Individuer, derom kan fornøftigviis ikke være nogen Tvivl. Forsaavidt som derfor ikke Deres Majestæt maatte finde Anledning til at bevilge, at det fornødne yderligere Tilskud til den islandske Skoles første Indretning — der under Forudsætning af de nævnte mindre Capitaler af ialt 7000 Rbd. kunde erholdes og dertil maatte anvendes, vilde udgjøre 11,000 Rbd., men i modsat

1845.

2. Mai.

Fald eventualiter indtil 18,000 Rbd. — maatte udredes af den kgl. Kasse, skulde Directionen, i Henhold til den kongel. Finantsdeputations Yttringer, være af den allerund. Formening, at der kunde være Anledning til, ved den kgl. Commissarius at lade det islandske Althing i indeværende Aars Sommer forelægge til Overveielse og Betænkning, om dette Bidrag kunde være at udrede enten af den ved allerh. Resol. af 26. Juli f. A. oprettede Understøttelsesfond for Island, eller ved Paalæg paa Islænderne selv, i hvilken Henseende man blot skulde tillade sig den Bemærkning, at forsaavidt Islænderne skulde ansee det for at være af særdeles Vigtighed for Landet, udeelt at conservere hiin Fond til endnu ikke paaviste og aldeles ubestemte fremtidige Formaal, synes de ikke med nogen Grad af Billighed at kunne undslaae sig for nu selv at bidrage til Fuldførelsen af et saa ganske under Fondens Öiemed liggende og for Nutid og Fremtid saa saare betydningsfuldt Værk.

Men da i begge Tilfælde, hvorledes end Udfaldet af Forhandlingerne med Althinget ville blive, en rum Tid vil hængaa, inden Pengemidlerne vilde komme tilveie, vover Directionen allerund. at andrage paa, at der, i Lighed med hvad ved allerh. Resol. af 12. April f. A. blev bestemt, maatte af Finantskassen eller den islandske Jordebogskasse forskudsviis udbetales det fornødne Beløb, og at dette Forskud da maatte henstaae indtil det allernaad. afgjøres, hvorledes Ressourcerne skulle tilveiebringes.

I Henhold til alt det Foranførte vover Directionen saaledes i dybeste Underdanighed at indstille:

at det maatte behage Deres Majestæt gjennem den kgl. Commissarius at lade det islandske Althing i indeværende Aars Sommer forelægge at tage under Overveielse og indgive allerund. Forslag om, hvorvidt det til den islandske Skolebygningens Fuldførelse og til Skolens første Indretning endnu fornødne Tilskud af respective 11,000 Rbd. eller 18,000 Rbd. kan være at udrede enten af den ved allerh. Resol. af 26. Juli f. A. oprettede Understøttelsesfond for Island, eller ved Repartition paa Landet, samt at det maatte behage Deres Majestæt allern. at bevilge Beløbet forskudsviis udredet af Finantskassen, indtil det allern. afgjøres, hvorledes Ressourcerne skulle tilveiebringes". — Univers. Directionens Forestillinger 1845, Nr. 2642.

Efter at have ladet Os denne Sag allerund. foredrage, ville Vi allern. have bestemt, at det til den is-

1845.

2. Mai.

landske Skolebygnings Fuldførelse, Anskaffelse af Inventarium og Skolens første Indretning i Reykjavík, foruden de dertil allerede af Vor Kasse forskudsvis anviste 12,000 Rbd. endnu fornødne Tilskud af indtil 18,000 Rbd. skal udredes paa den Maade:

at de 11,000 Rbd. deraf udbetales af den ved allerh. Resolution af 25. Juli 1844 oprettede Understøttelsesfond for Island, hvorom Vor Direction har at correspondere med Vor Finantsdeputation, der har at træffe de videre derom fornødne Foranstaltninger.

Resten dækkes ved dertil at anvende de indberedte til et Beløb af omtrent 7000 Rbd. calculerede Capitaler, som formenes at tilhøre den islandske Skole, hvormed, efterhaanden som de indkomme, refunderes de Summer, som fra den almindelige Skolefond ere eller maatte blive foreskudte til den islandske Skole. — Kjöbenhavn den 2. Mai 1845.

3. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, Conferentsraad Bjarni Thorsteinson, ang. **Rettighed til Forsørgelse af Fattigvæsenet.** Khavn den 3. Mai 1845. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, Nr. 1886.

I Skrivelse af 14. Februar sidstl. har Hr. Conferentsraaden indstillet til Cancelliets Afgjørelse en mellem Fattigbestyrelserne i Suðurfjarða og Dala Rep opstaaet Menings-Ulighed om, hvor Fruentimmeret Gudrun, der er et uægte Barn af Forældrene Steindor og Vigdis Jonsdatter, og født i førstnævnte Rep, medens Moderen, der senere er bleven gift med en Person ved Navn Magnus Magnussen, har vundet Forsørgelse i sidstnævnte Rep, skal ansees forsørgelsesberettiget.

Foranlediget heraf skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstligst melde, at da Paagjeldende, hvis Forsørgelsessted, med Hensyn til at

hun er over 16 Aar gammel, er uafhængig af Moderens og Stedfaderens nærværende Hjem, ikke ved selvstændigt Ophold i fem Aar, efter at have opnaaet ovennævnte Alder, har erhvervet sig Forsørgelsesret i noget Fattigdistrikt, maa hun, ifølge Beglem. 8. Januar 1834 § 7, ansees forsørgelsesberettiget i Suðurfjarða Rep, hvor Moderen havde Hjem paa den Tid, hun blev født. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Mai 1845.

1845.

3. Mai.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Finantsdeputationen, ang. **Tilskud til den islandske Skolebygningss Fuldførelse.** Khavn den 3. Mai 1845. — Univers. Direct. Copieb. for Universitetet og Skolerne 1845, Nr. 906.

3. Mai.

Efter at Directionen i Anledning af de forøgede Ressourcer, som det havde viist sig uundgaaeligen nødvendigt at tilveiebringe til Fuldførelsen af den islandske lærde Skoles Bygning, dennes første Indretning og Forsyning med Inventarium i Reykjavík, havde nedlagt allerund. Forestilling, har det under 2. d. M. behaget Hans Majestæt Kongen allern. at resolve saaledes:

„Efter at have ladet Os denne Sag allerund. foredrage . . . [osv. see ovenf. S. 253-254] . . . foreskudte til den islandske Skole”.

Ved tjenstl. at communicere DHrr. Deputerede for Finanterne denne allerh. Resolution til egen Efterretning og til videre fornöden Foranstaltning, skulde Directionen blot tilføie den Bemærkning, at de i Resolutionen ommeldte, til et Beløb af omtrent 7000 Rbd. calculerede Capitaler ere de af D. Excell. i Skrivelse af 15. Marts f. A paaviste, den islandske Skole formøentligen tilhørende mindre Capitaler, nemlig:

a) en kongl. Obligation paa 500 Bd.
der nu er modtaget tilligemed
tilgodehavende Rente 620 —

1120 Rbd.

1845. men hvoraf er udbetalt

3. Mai.

det Skulesenske Legats
Capital og tilgodehavende

Renter 313 Rbd. 83 Sk.

saa at der endnu er disponibelt 806 Rbd. 13 Sk.

b) en kgl. Oblig. paa 109 Rbd. 42 Sk.

hvoraf efter Statsgjælds-
directionens Forklaring

haves tilgode i Rente 442 — 62 —

saa at der, saasnart Obligationen til-
veiebringes, kan raades over 252 — 8 —c) en Capital, der skal staae under
den sjællandske Bispestols Administra-
tion, og som, naar tilstrækkelig Oplys-
ning fremskaffes, forventes at udgjøre 1700 — . —d) en Capital, der, naar behørig Op-
lysning meddeles af det kgl. Danske
Cancellie, ventes at indkomme 3919 — 21 —

Tilsammen 6677 Rbd. 42 Sk.,

hvortil man har, under den Forudsætning, at Capitalen selv tilveiebringes, troet at burde føies som sandsynligt vedhængende Renter ved de tvende sidstnævnte, et Beløb af i det mindste et Par Hundrede Rigsdaler. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 3. Mai 1845.

3. Mai.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. Latinskolens Bygning i Reykjavik. Khavn den 3. Mai 1845. — Univers. Direct. Copieb. for Universitetet og Skolerne 1845, Nr. 906.

Idet Directionen tjenstligst skulde have Stiftsövrigheden anmodet om, ligesom hidtil, med al Iver at fremskynde Bygningsarbejderne ved den islandske lærde Skoles Bygning, saaledes at deels den i samme værende Solennitetssal kan efter Bestemmelsen blive tjenlig til Afbenyttelse som Forsamlingsværelse for det islandske

Althing i indeværende Aars Sommer, deels selve Skolelocalet kan blive taget i Brug saasnart som Omstændighederne tillade det, skulde man, i Fortsættelse af sin Skrivelse af 26. f. M. til Hr. Khren, og efter at have saavel modtaget de af Dem under 27. f. M. afgivne Bemærkninger, som mundtliggen confereret med Kjøbmand Siemsen, tjenstl. melde, at man betimeligen har truffet Anstalt til Anskaffelsen af samtlige af Stiftsövrigheden og af Assessor Johnsen requirerede, til Bygningsarbeidet og til Inventariet henhørende Gjenstande, hvilke man endnu i indeværende Foraar eller saasnart skee kan skal besørges opsendte til Island, med Undtagelse af den attraaede Slangespröite (i hvis Sted vil blive sendt 2 Hæandspröiter), Slaguhr og Lysekroner eller Lampetter til Forsamlingsværelset, hvilke Gjenstande man maa ansee som undværlige, hvorimod der iblandt de opsendte Gjenstande vil findes de fornödne Apparater til Gibsning og Maling i alle Værelser, i hvilken Henseende man iövrigt maa bemærke, at Directionen vel efter de indhentede Erklæringer Intet vil have at erindre imod, at den attraaede Gibsning eller Røpning træder istedetfor den først paatænkte indvendige Bræddebeklædning, for hvilket Tilfælde Stiftsövrigheden ogsaa vil have at afhandle det Fornödne med Kjøbmand Hartmann i Christianssand, ang. de hos ham eventualiter bestille Tømmermaterialier, men at det, da det saa bestemt er udtalt af flere Sagkyndige, at Bygningen, forinden samme og den udvendige Beklædning anvendes, maa gives behörlig Tid til at synke, aldeles overlades til Stiftsövrighedens paa local Besigtigelse grundede Omdömmen at bestemme, om der i denne Henseende bör foretages Noget i indeværende Aar. Det er en Selvfølge, at det vil være Directionen særdeles kjært, herom snarest muligt at modtage Underretning, ved hvilken Leilighed man tillige önsker meddeelt klassificeret Oversigt over Anvendelsen af de Udgifter af 7686 Rbd., som efter Assessor Johnsens Skrivelse paa

1845.

8. Mai.

1845. Island ere forefaldne, samt et Overslag over de Bekostninger, som, foruden Betalingen af samtlige herfra rekvirerede Gjenstande, ere medgaaede siden Assessor Johnsens sidste Beretning, og fremdeles ville medgaae paa Island, navnlig til Fragt, Materialier og Arbejdsløn i Henseende til Bygningen, ligesom man ogsaa ønsker at erfare, om en Malersvend herfra skal opsendes og naar han vil have at indfinde sig. — For det Tilfælde, at Stiftsövrigheden, enten fordi Bygningens yderligere Synkning maatte ansees nödvendig, eller formedelst andre i de locale Forhold grundede Omstændigheder, skulde finde det betænkeligt at lade den nye Bygning allerede tages i Brug til Skolelocale i indeværende Aar, vil man have Samme bemyndiget til at foranstalte dens midlertidige Vedbliven paa Bessastad i samme Form som hidtil, ligesom man for begge Tilfælde vil have Stiftsövrigheden bemyndiget til, naar Lector Johnsen, overensstemmende med allerh. Resol. af 29. Novbr. f. A., har fratraadt Bestyrelsen af den islandske Skole, at constituere Adjunct Dr. theol. Egilsson til midlertidigt at overtage Rectoratet ved samme.

Angaaende det af Assessor Johnsen foreslaaede Kjøb af nogle Tomthuse tæt ved Bygningen ønsker Directionen ligeledes at modtage Stiftsövrighedens Betænkning. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 3. Mai 1845.

8. Mai. **Cancellie - Skrivelse til Rentekammeret, ang. Forslag til Udgivelse af en Lovsamling for Island.** Khavn den 5.¹ Mai 1845. — Canc 8. Dep. Brevb. 1845, Nr. 1868. Brevbogens Læsemaader ere rettede i Henhold til Originalen.

I vedlagte af Stiftamtmanden over Island til Cancelliet indsendte Andragende med Bilag have Candi-

¹) Originalen har Datum 5. Mai, Cancelliets Brevbog den 8. Mai.

1845.

5. Mai.

datus juris og Volonteur i det kgl. Rentekammer Ste-
 phensen og Candidatus philosophiæ Sigurdsson anholdt
 om, at der for et Tidsrum af 3 Aar maatte blive dem
 tilstaaet en Understøttelse af 600 Rbd. aarlig, for at
 fuldføre en af dem paatænkt og tildeels paabegyndt
 Samling af de for Island udkomne Love og Anordninger,
 ligesom og, at der maatte blive aabnet dem Adgang
 til alt det Materiale til Værket, som opbevares i Col-
 legiets Archiv og vedkommende Departements-Contoirer,
 idet de have formeent, og i et med Bilage ligeledes
 hosfølgende senere hertil indkommet Andragende nær-
 mere søgt at begrunde, at en saadan særskilt Lovsam-
 ling for Island er paatrængende nødvendig, for at op-
 hæve den formentlig nu herskende Uvished om, hvad
 der maa ansees for gjeldende Ret, og det saameget
 mere, som de almindelige Lovsamlinger dels ere upaa-
 lidelige og ufuldstændige, dels saa kostbare, at ei
 engang Embedsmændene paa Island og endnu mindre
 de mange Andre, for hvilke en nærmere Kjendskab
 til Lovgivningen er nødvendig, saaledes som i Særde-
 lesbed Althingsmændene, i Almindelighed have Eyne
 til at anskaffe samme.

Idet Cancelliet nu over denne Sag foreløbig skulde
 udbede sig det kgl. Rentekammers Betænkning behage-
 ligt meddeelt, undlader man ikke at bemærke, at
 Collegiet ingenlunde miskjender, at en saadan særskilt
 Lovsamling for Island kunde have sit Værd, men at
 det dog kunde befrygtes, at der i den praktiske An-
 vendelse vilde tillægges denne Samling en Betydning,
 som efter dens Natur ikke kunde tilkomme den. Can-
 celliet kan ei heller erkjende, at det i den Grad, som
 Andragerne antage, skulde være tvivlsomt, hvad der
 er Ret, eller at denne Tvivl i alt Fald vilde ophæves
 ved den paatænkte Samling. Den omhændtede Tvivl
 skulde især hidrøre derfra, at det ikke skulde være
 afgjort, hvilke af de for Danmark emanerede Anord-
 ninger der ere gjeldende for Island. For det Første

1845.

5. Mai.

maa det nu i denne Henseende bemærkes, at en saadan Uvished i alt Fald ikke kan finde Sted med Hensyn til de criminelle Love, da Islands criminelle Lovgivning ifølge For. 24. Januar 1838 er den samme som det øvrige Danmarks, med de i bemeldte Forordning indeholdte enkelte Modificationer, hvorfor ogsaa i Medfør af bemeldte Forordnings § 7 de senere for Danmark emanerede almindelige criminelle Anordninger deels ere, deels ville blive oversatte paa Islandsk og opsendte til Publication, og dernæst kan ei heller herske nogen betydelig Tvivl angaaende de siden Aaret 1820, dette inclusive, udkomne øvrige Anordningers Anvendelighed paa bemeldte Land, thi de af disse, som der skulde gjelde, ere, forsaavidt de ere udkomne i Tidsrummet fra 1820 til 1826 inclusive, ifølge allerhöieste Resolution af 6. Juni 1824, udtrykkelig dertil udvidede, enten ved Cancellie - Circulairer eller ved allerhöieste Reskripter, eftersom saadan Udvidelse kunde skee uden eller ikkun med visse Modificationer, og de i Tidsrummet fra 1827 til 1838 incl. emanerede ere — med Undtagelse af For. 7. Mai og 4. Juni 1828, der allerede af Cancelliet, i Henhold til den ved ovenaanførte Resolution Collegiet givne Bemyndigelse, vare foranstaltede bekjendtgjorte som gjeldende paa Island — i Medfør af allerhöieste Resolution 7. Decembr. 1834 kundgjorte for bemeldte Land ved særlige Anordninger, saavel i det danske som i det islandske Sprog, der, forsaavidt de ere udkomne efter Provindsialstændernes Indstiftelse, først i Udkast have været disse forelagte til Betænkning; og, efter at Althinget er indstiftet, vil af Anordninger, der angaae de i Anordn. 28. Mai 1834 omhandlede Gjenstande, ingen Udvidelse finde Sted, forinden dette derom har yttret sig, ligesom det allerede i dette Aar, ifølge allerhöieste Befaling, vil blive affordret Betænkning angaaende Anvendeligheden paa Island af de i Aarene 1839 til 1844 emanerede An-

ordninger. Det er saaledes de respective for Norge og Danmark udgivne Anordninger, der ere ældre end 1820, om hvis Gyldighed for bemeldte Land der vel kunde blive Spørgsmaal, og det er ogsaa i Særdeleshed disse, Andragerne have haft for Æie; men med Hensyn til de af disse, der kunne have nogen Vigtighed for Island, vil der dog være en eller anden særegen Retsgrund, ved hvis Hjælp Spørgsmaalet kan opløses, og for en stor Deel haves der en ved Praxis erkjendt bestemt Mening desangaaende. Det vil derhos, hvad Cancelliet især maa ansee for vigtigt, ikke være muligt for Andragerne, med al deres Interesse for Sagen, at have en sikker Dom om, hvilke Anordninger der ere gjeldende. Navnlig vil det være misligt, saaledes som det synes at de ville, at lægge en Undersøgelse om, hvorvidt de ere thinglæste eller ikke, til Grund for den Mening, de i saa Henseende antage; thi ligesom denne Undersøgelse vistnok vil, naar den skal udvides til alle Landets Jurisdictioner, være saa godt som uoverkommelig, saaledes vilde det, da, som Andragendet selv viser, dette for en stor Deel har berøet paa de enkelte Övrigheders Skjøn, og mange Anordninger ere blevne thinglæste, der allerede efter deres Indbold ei kunne være gjeldende sammesteds, og som blot til Underretning og mulig Benyttelse som Analogier ere blevne Övrigheden tilstillede, der ere blevne foranstaltede læste, føre til urigtige Resultater, om alle i Island thinglæste almindelige Anordninger der blive ansete for gjeldende; og dog vilde Optagelsen i en ved offentlig Understøttelse fremkaldt Samling let betragtes som en Autoritet, hvorefter man burde rette sig. Ogsaa fra andre Sider kan der være nogen Tvivl om, hvad der kunde være at optage i en saadan Samling, navnlig for at den ikke skulde blive mere voluminøs og kostbar, end Andragerne for Tiden formene.

Snarere skulde Cancelliet antage, at der mulig kunde være Anledning til at understøtte en Samling,

1845.

5. Mai.

1845.

5. Mai.

der indskrænkedes til de særlig for Island udgivne Lovbestemmelser, hvortil maaskee og kunde føies enkelte vigtige almindelige Anordninger, der ere af utvivlsom Gyldighed for Landet, uden at Samlingen i saa Henseende gjorde Paastand paa Fuldstændighed, men da hertil ingen Plan foreligger, saa kan Collegiet nu for Tiden ikke yttre nogen definitiv Mening i saa Henseende; kun bemærkes, at Collegiet ikke vil være uvillig til at aabne Andragerne Adgang til dets Archiv, forsaavidt en saadan Samling maatte komme istand. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Mai 1845.

6. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sønder-Amtet i Island, Stiftamtmand Hoppe, ang. Spørgsmaal om Forsørgelsesret. Khavn den 6. Mai 1845. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1867.

I Skrivelse af 15. Decbr. f. A. har Amtet indstillet til Cancelliets Resolution en mellem Bestyrelserne for Fattigvæsenet i Lundareikedals og Strande Reps Fattigvæsen opstaaet Meningsulighed om, hvorvidt en Bonden Ellifur Olafsson, der, efter at have vundet Forsørgelse i Strande Rep, i 1837 flyttede til Lundareikedal Rep, hvor han siden har boet, under hans Ophold i sidstnævnte Rep ydet Understøttelse, som senere er refunderet, kan ansees at have afbrudt hans Ret til at erhverve Forsørgelse sammesteds,

Foranlediget heraf skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstl. melde, at uagtet det i Almindelighed maa antages, at Forsørgelsesrettens Erhvervelse i en Commune afbrydes ved egentlig Fattigunderstøttelse, uden Hensyn til om denne senere bliver refunderet (cfr. Canc. Skriv. 23. April f. A., Coll. Tid. S. 979¹⁾), finder man dog ikke at denne Regel i nærværende Tilfælde kan komme til Anvendelse. Den den

¹⁾ see ovenf. S. 80—83.

Paagjeldende ydede Hjælp kan nemlig ikke betragtes som egentlig Fattigbidrag, idet han ikke har begjært nogen Understøttelse af Fattigvæsenet, men efter hans eget Udsagn, der hestyrkes ved de iøvrigt oplyste Omstændigheder, kun har henvendt sig til Præsten som privat Mand, om et Laan, og den Omstændighed, at dette proprio motu er udbetalt ham af Fattigkassen, kan ikke bevirke, at hans Ret til Erhvervelse af Forsørgelse derved skulde afbrydes.

Som Følge heraf maa Paagjeldende ansees forsørgelsesberettiget i Lundareikedals Rep, hvor han, som ovenanført, siden 1837 usfbrudt har haft Bopæl.

Samtlige Bilag remitteres. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Mai 1845.

1845.

6. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Kammerherre Hoppe, ang. **Anstillelse af Curforsög med Spedalske i Reykjavik.** Khavn den 6. Mai 1845. — Canc. 8. Departem. Brevb. 1845, Nr. 1854—55.

6. Mai.

Efter at man med Hr. Kammerherres Skrivelse af 26. Juli f. A. havde modtaget Beretning fra Landphysikus Justitsraad Thorstensen, betræffende Resultatet af den af ham anstillede Undersøgelse om de Spedalskes Tilstand i Rosmhvalanæs Rep, og Forslag angaaende disses Behandling, har man, forsaavidt det saavel af Landphysikus som af Hr. Kherren er blevet foreslaaet: i Reikevig at anstille et Curforsög med nogle af de Spedalske, efter foregaaende Correspondence med det kgl. Rentekammer allerund. foredraget Hans Majestæt denne Sag til allerhöieste Afgjörelse, og det har derefter under 30. f. M. behaget Allerhöistsamme allern. at bevilge:

at der til Curforsög med Spedalske i Reikevig maa, forsaavidt den hermed forbundne Bekostning ei kan bestrides enten af Patienterne selv, eller af deres

1845.

6. Mai.

Paarørende, eller, saafremt de Syge ere Fattige, ved det sædvanlige Bidrag fra Communen, i tre Aar stilles til Disposition efter Hr. Kherrens Requisition indtil 200 Rbd. aarlig af Islands Jordebogskasse til Supplering af de Udgifter, som i saa Henseende udfordres, imod at der aarlig aflægges Rigtlighed for det Beløb, som medgaaer, og afgives officiel Beretning om de Syges Behandling og Pleie, m. v.

Ved at meddele Hr. Khren denne allerhöieste Resolution til Efterretning og videre söiende Foranstaltning, skulde man ikke undlade at tilføie, at Collegiet ganske maa bifalde de iövrigt af Hr. Khren tagne Forholdsregler med Hensyn til Behandlingen af de Spedalske i det ovennævnte Rep¹, hvorhos man, hvad

1) Landphysikus havde i den af ham indsendte Beretning anført, at han i Rosmhvalanæs Rep havde forefundet 19 Spedalske, af hvilke 8 gave Haab om Helbredelse og 8 andre egnede sig til Lindringsforsög. Han foreslaaer, at Forsögene til deres Helbredelse gjøres i indeværende Sommer og følgende Vinter i selve Reppen, og havde til den Ende instrueret Repstyrerne om at drage Omsorg for Patienternes Reenlighed, for at de bruge let vegetabilsk Diæt, samt for, at enkelte af dem daglig vaske Legemet med lunkent Vand, og i det Hele anvende de af ham foreskrevne Medicamenter, hvorhos han engang om Maanedens vilde reise hen og føre Tilsyn med de Syge. Fremdeles androg Landphysikus paa, saafremt Kaldadarnæs Hospital ikke kunde komme i Virksomhed, at i det paafølgende Aar 2 eller 3 Spedalske, især de, der vise Tegn til Bedring, maae blive tagne under Cuur i Reikevig. — I Anledning heraf berettede Amtmanden, at han havde opfordret Landphysikus til de af ham foreslaaede maanedlige Reiser, og til paa disse at udstrække sin Omsorg til Spedalske i de nærliggende Repper. Udgifterne til Medicamenter vilde være at udrede af Fattigmedicin-Pengene, forsaavidt Patienterne vare fattige. Amtmanden tilraaader endvidere Landphysici Forslag, at tage to Spedalske under Cuur i Reykjavik, hvortil der efter hans Beregning vilde medgaae, foruden det af Reppen, hvis Valget falder paa

angaaer de Diæter og Reiseomkostninger, der ville være 1845.
 at udbetale Landphysikus for hans Sygebesøg i Reppen, ~~7.~~ Mai.
 ligeledes maa bifalde, at disse forskudsvis udredes af
 Amtets Repartitionsfond, imod at de atter refunderes
 denne Fond af vedkommende Communer, hver for sin
 Deel, forsaavidt der ikke kan erholdes Erstatning hos de
 Syge selv. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Mai 1845.

Kongelig Resolution ang. Reorganisation af 7. Mai.
de islandske Hospitaler for Spedalske. Khavn
 den 7. Mai 1845. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1845,
 Nr. 65. — see Canc. Skriv. 20. Mai 1845.

Cancellie-Kundgjørelse ang. Nationalbankens 13. Mai.
Sedler. Khavn den 13. Mai 1845. — Denne „Kund-
 gjørelse om, at Nationalbankens Sedler nu ere erklærede
 realisable“, tilkjendegiver, at i Henhold til Bestemmelserne i
 Octroien af 8. Juli 1818 ere Nationalbankens Sedler fra 5te i
 denne Maaned realisable, og vexles paa Anfordring med Sølv-
 mynt; den er publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavik i
 Juli 1845, samt i Isafjords Syssel 1846, men ikke andensteds. —
 Canc. 2. Dep. Registr. XLVI, 124 (1845, Nr. 269). Original-
 Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4te. Ny Colleg. Tid. for 1845,
 S. 444. Quart-Forr. for 1845, S. 108—109. Schou XXIV,
 S. 423.

Kongelig Resolution ang. Collectens Anvendelse 16. Mai.
til Skolens Bygning i Reykjavik. Khavn den
 16. Mai 1845. — I allerund. Forestilling 15. Mai be-
 mærker Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, at
 den umiddelbart efter Modtagelsen af allerh. Resol. af 2. Mai

Fattiglemmer, hidtil ydede Bidrag, ialt omtrent 200 Rbd.
 aarlig i flere Aar, hvilket ikke alene vilde langt overstige
 Reppens Kræfter, men endog være meget byrdefuldt for
 Amtarepartitionsfondet og vække megen Misnøie i Amtet.
 Amtmanden foreslaaer derfor, at denne Udgift lægges paa
 Jordebogkassen.

1845. har communiceret samme for Finantsdeputationen, for at Foranstaltninger, overeenstemmende med denne Befaling, kunde af Deputationen blive truffne til Anvisning af de 11,000 Rbd., der skulde udredes af den islandske Understøttelsesfond.

Ved nu under 18. d. M. at tilmelde Directionen, at den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond er tilskrevet om at foranledige, at de ommeldte 11,000 Rbd. blive stillede til Deputationens Disposition af de forrige islandske Collectpenges i Statsgjældskassen indestaende Midler, til Beløb 23,665 Rbd. 24 Sk., har Finantsdeputationen tilbudt efter Pengenes Modtagelse at ville foranstalte dem anviste til Udbetaling, deels af Jordebogskassen i Island, deels af Zahlkassen i Kjøbenhavn, efter Directionens Önske, men derhos tilføiet, at det formentligen vil være fornødent, at den kgl. Commissarius ved det islandske Althing, Kammerherre Bardenfleth, erholder en Meddelelse fra Directionen om fornævnte allerh. Resolution i Forbindelse med de Oplysninger, der allerede bleve ham tilstillede forinden hans Afreise herfra, og hvorefter Althinget vil komme til Kundskab om den af de islandske Collectpenge dannede Understøttelsesfond for Island, hvorom Oplysning ligeledes er givet i det allern. approberede Budget for indeværende Aar. Ligeledes har Finantsdeputationen önsket, at Directionen vilde erhverve allerh. Resolution for, at der igjennem den kgl. Commissarius maatte forelægges Althinget det Spørgsmaal, om det muligen, for at Understøttelsesfonden kunde conserveres med det Beløb 23,665 Rbd. 24 Sk., hvormed den oprindeligen er oprettet, maatte foretrækkes, istedetfor at lade de 11,000 Rbd. Tilskud til Skolebygningen afholde deraf, at foreslaae dette Tilskud tilveiebragt ved Repartition paa Island, i hvilket Tilfælde da det saaledes indkommende Beløb maatte refunderes Statsgjældsdirectionen.

Efter denne Finantsdeputationens Opfordring skulde Directionen tillade sig foreløbigen allerund. at bemærke, at der nu ikke kan være Spørgsmaal om at conservere bemeldte Understøttelsesfond i dens oprindelige Størrelse; thi at det fornødne Tilskud af 11,000 Rbd. skal udredes deraf, er udtrykkeligen bestemt ved Deres Majestæts allerh. Resol. af 2. d. M., og Directionen skulde her tillade sig allerunderd. at gjenkalde i Deres Majestæts allerh. Erindring de i dens allerunderd. Forestilling, der foranledigede allerhöistbemeldte Resolution, anførte Grunde, som fremkaldte dette Resultat. Det var saaledes allerund. bemærket, at, da der af de tidligere

saakaldte islandske Collectpenges Restcapital oprettedes en Understøttelsesfond for Island, blev dette Fond tillige befriet fra samtlige de Udgifter, som tidligere hvilede paa Collectpengene, saa at der for Fonden selv ikke havdes nogen allerede bestemt Anvendelse, men dens Öiemed var blot i Almindelighed angivet at være det, at den ved sine egne Ressourcer, ved Oplæg af Renter, skulde voxe til en saadan Störrelse, at deraf kunde findes Midler til at dække saadanne for hele Landet vigtige Udgifter, hvortil der i Tidernes Løb maatte findes Anledning. Det antoges imidlertid, at Islænderne selv med Redebonhed vilde erkjende, at Frygten for den uvisse Fremtid burde sættes tilside, naar der allerede nu for en Deel af Capitalen kunde paavises Anvendelse til et Anliggende, som i umiddelbar Vigtighed, i national Betydning, i Indgriben i samtlige Livsforhold staaer saa høit, at alle övrige Interesser maae underordnes samme, og som et saadant Anliggende maatte den reorganiserede Skole, med dens heldigere Beliggenhed og udvidede Plan, utvivlsomt ansees af Alle. Ligesom Deres Majestæt behagede allern. at anerkjende Vægten af disse Grunde, ved at bestemme det fornødne Beløb til Skolebygningens Fuldførelse udredet af Understøttelsesfonden, saaledes tør Directionen endnu holde sig forvissat om, at det herved for Island vundne Gode vil af samtlige Landets Indvaanere mødes med den varmeste Paaskjønnelse.

Imidlertid maa Directionen med Finantsdeputationen være enig i at antage, at Islænderne vel paa samme Tid kunde ønske, at Fondens Fremvæxt til dens oprindelige Störrelse efter den Formindskelse, som den ved en saa velbegrundet Anvendelse havde lidt, maatte kunne fremskyndes ved andre Midler end dem, som ville tilveiebringes ved at accumulere Renterne af den endnu tilbageværende Deel af Capitalen. Men naar dette skulde skee, tør det haabes indrømmet, at saavist som det er givet, at det nu fra Fonden afsøndrede Beløb ikke kunde have været bedre anvendt, og saavist som Statskassen allerede har gjort et særdeles stort Offer for Landet, ved at overtage Udsædelsen af Udgiften til samtlige de Formaal, som ellers kunde ansees Fonden vedkommende, vilde det ikke med nogen Grad af Billighed kunne ventes, at en saadan Restitution af Fonden skulde skee paa anden Maade, end ved Repartition paa Landet. Da der nemlig ved Deres Majestæts allern. Forsorg er truffet saadanne Foranstaltninger for Landet, at der ikke antages at kunne blive Tale om Anvendelse af

1845.
16. Mai.

1845. denne Fond uden til Afhjælpning af en i Fremtiden muligt indtrædende, ved en eller anden Ulykke for Landet fremkaldt almindelig Nød, synes det ganske at ligge i Sagens og Forholdets Natur, at Islænderne ikke nu bør undslaae sig for at afgive noget af det Undværlige, for hurtigere at danne den Fond, hvis Reventier, naar den uafvendelige Ulykke skulde indtræffe, vilde komme dem selv tilgode ved at sætte dem istand til at afværge dens Følger.

I Henhold hertil indstilles:

at Commissarius ved det islandske Althing har i indeværende Aars Sommer at forelægge Althinget til Overveielse, om det, for at see Understøttelsesfondet for Island restitueret til den oprindelige Størrelse af 23,665 Rbd. 24 Sk., maatte finde Anledning til at lade det dertil fornødne Bidrag tilveiebringe ved Repartition paa Landet, og om det i saa Fald maatte allern. overdrages Directionen at meddele Commissarius den saaledes fornødne Communication. — Univers. Directionens Forestillinger 1845, Nr. 2658. — Althingets Forhandlinger i Tjbindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 11, 23, 26, 245, 319, 592—593, 606—607; den følgende Resolution est. S. 22—23. — Ved kgl. Bekjendtg. til Althinget 21. Mai 1847, I., frafaldes den her foreslaaede Ligningsplan; jevnf. Reykjavíkurbót. 1847, S. 131—132.

Vi ville allernaad., at Vor Commissarius ved det islandske Althing i indeværende Aars Sommer skal forelægge Althinget til Overveielse, om det — for at see den ved allerbh. Resol. af 25. Juli 1844 oprettede Understøttelsesfond for Island restitueret til den oprindelige Størrelse af 23,665 Rbd. 24 Sk., som den udgjorde forinden det ved allerbh. Resolution af 2. d. M. bestemtes, at 44,000 Rbd. deraf skulde afgives som Tilskud til den islandske Skolebygnings Fuldførelse og første Indretning i Reykjavík — maatte finde Anledning til at lade det dertil fornødne Bidrag tilveiebringe ved Repartition paa Landet; og ville Vi have Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler overdraget, at meddele Commissarius den saaledes fornødne Communication, med Tilkjendegivende, at han vil have at tilstille Os den af Althinget afgivende Betænkning angaaende denne Sag. — Kjøbenhavn den 16. Mai 1845.

Confirmation paa et **Testament**, udgivet af 1845.
 Jon Sigurdsson paa Böggvistödum i Öesfjords 17. Mai.
 Sysse, til Fordeel for de Fattige i Svarfadardals
 Rep. Khavn den 17. Mai 1845. — Denne Confir-
 mation er udfærdiget igjennem Nord- og Öster-Amtet, ifølge
 dette Amts Blanquet-Regnskab for 1845. — Testamentet *see*
 under 20. Juni 1844.

Directionen for Universitetet og de lærde 19. Mai.
 Skolers Skrivelse til den kgl. Commissarius ved
 Althinget paa Island, Kammerherre Bardenfleth,
 ang. **Forslag om Dækning af Udgifterne ved Sko-**
lens Bygning i Reykjavik m. v. Khavn den 19. Mai
 1845. — Univ. Direct. Copieb. for Universitetet og Skolerne
 1845, Nr. 1040.

Paa Directionens allerund. Forestilling har det be-
 haget Hans Majestæt Kongen under 16. d. M. allernaad.
 at resolve saaledes:

„Vi ville allernaad., at Vor Commissarius
 [osv. *see* Resol. 16. Mai 1845, ovenf. S. 268] . . . Betænk-
 ning angaaende denne Sag”.

Ved tjenstl. at communicere Hr. Kherren denne
 allerhöieste Resolution, og ved tillige hoslagt at lade
 følge en Gjenpart af Directionens ovennævnte allerund.
 Forestilling, hvorpaa Resolutionen blev afgiven, skulde
 Directionen, idet man iøvrigt henholder sig til Indholdet
 af denne allerund. Forestilling, tjenstl. have Dem an-
 modet om at give det i indeværende Aars Sommer paa
 Island forsamlede Althing den fornødne Meddelelse,
 for at Sammes allerund. Erklæring og Forslag i denne
 Henseende kan blive afgivet.

Iøvrigt skulde Directionen, forsaavidt det maatte
 ønskes at erfare, hveri den Capital af omtrent 7000
 Rbd. bestaaer, som ved allerb. Resol. af 2. d. M. er
 bestemt til Dækning af det endvidere til Skolebygningens
 Fuldførelse og første Indretning fornødne Tilskud, lige

1845.

20. Mai.

forelagdes Forsamlingen, for at denne paany kunde tage under Overveielse, om Hospitalernes Eiendomme burde sælges, eller om disse og de til Stiftelserne henlagte øvrige Indtægter og opsamlede Capitaler maatte kunne finde en hensigtsmæssigere Anvendelse end hidtil, navnlig til Bedste for Medicinalvæsenet. Saavel angaaende denne Gjenstand som over Sagen i det Hele udbad Cancelliet sig dessaarsag Forsamlingens Betænkning, ligesom man ogsaa anmodede den om at yttre sig angaaende en forandret Udredelsesmaade for nogle af de til Hospitalerne henlagte Indtægter. I sin derefter afgivne Betænkning indskrænkede Forsamlingen sig imidlertid væsentlig til at yttre sig angaaende det af Hr. Khren i Deres Erklæring fremsatte modificerede Forslag, i hvis Følge det med de øvrige i Island værende Hospitalers Bestyrelse og Virksomhed indtil videre skulde forblive ved den nu bestaaende Indretning, medens der derimod med Kaldadarnæs Hospital strax skulde foretages nogle af Dem nærmere udhævede Forandringer. — Forsamlingens Medlemmer vare ibvrigt vel enige i, at en Forandring burde finde Sted med Hensyn til dette Hospital, men derimod saavel med Hr. Khren som tildeels indbyrdes uenige angaaende Maaden, hvorpaa denne Forandring burde iværksættes.

Omtrent samtidig med denne Forsamlingens yderligere Betænkning modtog Cancelliet fra det kgl. Rente-kammer en af Dr. med. & chir. Hjaltelin indgiven Beretning, angaaende Resultatet af de af ham paa en Reise i Island anstillede Undersøgelser om den spedalske Sygdom, ligesom Kammeret ogsaa ved samme Leilighed, samt senere, i en Skrivelse af 23. Juli 1842 til den kgl. Finantsdeputation, nærmest i Anledning af en anden Sag, hvis Akter ere Hr. Khren tilstillede ved en anden Skrivelse af Dags Dato, nærmere yttrede sig angaaende denne Sag. Efter Resultatet af den med det kgl. Sundheds-Collegium derefter derom førte Correspondence var Cancelliet betænkt paa at indgaae med

1845.

20. Mai.

allerund. Forestilling om, at en Forandring foreløbig forsøgtes med Hensyn til Kaldadarnæs Hospital, samt derhos at andrage paa, at Dr. med. & chir. Hjaltelin, der i sin Tid havde erklæret sig villig til at overtage Posten som Hospitalslæge, udnævntes til Læge ved Hospitalet, paa Vilkaar: at Hospitalsgaarden Kaldadarnæs overdrages ham til afgiftsfri Brugsjord, under nogle nærmere fastsatte Betingelser; at han af Hospitalets Midler nød en Husleiehjælp af 400 Rbd. aarlig, og at ligeledes 400 Rbd. aarlig tilstodes ham af den islandske Jordebogskasse som Læge i Arnæs Syssel, overeensstemmende med allerhöieste Resolution af 4. Septbr. 1839. Da imidlertid Dr. Hjaltelin erklærede sig uvillig til paa disse Vilkaar at modtage denne Lægepost, og Collegiet derhos befrygtede, at Mangel af Bopæl og passende Sygelokale vilde, ligesom for Hjaltelin, blive en Anstødssteen for enhver Læge, som ellers mulig kunde attraae den oftnævnte Lægepost, samt da man derhos antog foreløbig yderligere at burde forberede Sagens Afgjørelse, anmodede man Amtmanden over Islands Sønder-Amt, efter Conference med Landphysikus, Justitsraad Thorstensen, og Sysselmanden i Arnæs Syssel, Kammerraad Melsted, at lade forfatte og hertil indsende Overslag over, hvad Opførelsen af en passende Bopæl til Lægen med nogle Sygeværrelser omtrent vilde koste, idet man forudsatte, at det ikke vilde blive uoverkommeligt for Hospitalet, istedetfor de først paatænkte 400 Rbd. i Husleiehjælp, at bekoste en slig Bygning, hvorhos man forlangte en muligst nødiagtig Calcule over den aarlige Indtægt af Gaarden Kaldadarnæs, der, tillige med fri Bopæl og, som forberørt, 400 Rbd. af Jordebogskassen, skulde udgjøre Lægens faste Indtægt af det Offentlige, foruden Betaling for de indlagte Lemmer og Patienter, om hvilken Betaling man ligeledes forlangte nærmere Forslag, med Underretning om Gaarden Kaldadarnæs, naar Alt forresten var ordnet, strax kunde tiltrædes.

1845. I vedlagte tvende Skrivelser fra de nævnte Embedsmænd har Collegiet derefter modtaget ikke blot de forlangte yderligere Oplysninger, men ogsaa et yderligere Forslag til Hospitalets Reorganisation m. m., hvorover man har indhentet det kgl. Sundheds-Collegiums og det kgl. Rentekammers Betænkninger.

Som det af bemeldte fra de ovennævnte islandske Embedsmænd modtagne Betænkninger behagelig vil erfares, gik deres Forslag med Hensyn til Reorganisationen af Kaldadarnæs Hospital i det Væsentlige ud paa, at samme maatte gaae over til at blive en Helbredelses-Anstalt for Spedalske under en Læges Tilsyn, og at dets nu havende Midler saavidt muligt maatte conserveres og forøges som et Grundfond for dets fremtidige Virksomhed og Udvidelse. Ligesom de derfor forment, at den paatænkte Opførelse af en Tømmerbolig for Lægen, hvilken vilde opsluge saagodt som hele Hospitalets Capital, burde bortfalde, og at der istedet derfor af Hospitalets Indtægter maatte tilstaaes den ved Hospitalet ansættende Læge en Husleiehjælp, saaledes foresloge de derimod, at der burde opføres en Bygning til Sygehus eller Hospital, hvis Opførelse paa den af dem foreslaaede Maade ikke vilde koste mere end 800 à 1000 Rbd., der kunde afholdes af Hospitalets Indtægter for 1844 og 1845, samt at der maatte sikkres Lægen, der tillige skulde være Læge i Arnæs Syssel, en Indtægt i Gage og Emolumenter, Husleiehjælp derunder indbefattet, af 400 Rbd. aarlig, under hvilke Betingelser den nuværende praktiserende Læge i Hunevands Syssel, Joseph Skaptason, var villig til at overtage denne Post, hvortil han ogsaa ansaaes qualificeret.

I Forbindelse hermed foresloge de, at der for det Første ikke burde modtages flere faste Lemmer til Forsørgelse paa Hospitalet, og at dets Virksomhed efter Reorganisationen, og i en vis ei altfor kort Tid, udelukkende burde være rettet paa Spedalskhedens Helbredelse, og at det som Pleie-Anstalt burde ophøre

med de nuværende Lemmers Død. — Endelig formentes det, at det vel kunde overlades Stiftsövrigheden, hvem Sagens Ordning i det Hele formentlig burde paalægges, at tage Beslutning om saadanne Foranstaltninger, som under Sagens videre Udvikling maatte vise sig nødvendige, — ligesom der ogsaa androges paa Bemyndigelse for Stiftsövrigheden til at opsigte den nuværende Hospitalsholder til næste Aars Fardag, den 6. Juni 1846, da den nye Læge antages at ville kunne tiltræde Posten.

1845.

20. Mai.

Skjøndt Cancelliet i det Hele havde Anledning til at ansee den saaledes lagte Plan for Hospitalets Reorganisation for hensigtsmæssig, maatte man dog med det kgl. Rentekammer finde det utilraadeligt i dette Öieblik, at tage en endelig Beslutning om sammes Iværksættelse, thi ligesom der dog ei havest nogen Sikkerhed for, at det ei blot i Öieblirket, men ogsaa i Fremtiden, vilde blive muligt at faae Lægeposten ved Hospitalet besat under de foreslaaede Vilkaar, hvilket er Basis for den hele Plan, saaledes er det og vist, at der ved samme vil tabes nogle af de betydeligste Ressourcer for den attraaede Reform af Landets hele Medicinalvæsen. Om den spedalske Sygdom kan helbredes, eller ikke, er og endnu et Problem, og da der ved den allerhöieste Resolution af 30. f. M., hvorved det er tilladt, at der af Jordebogkassen maa i 3 Aar anvendes et Beløb af indtil 200 Rbd. aarlig, for at Landphysikus kan anstille Forsög med Helbredelsen af Spedalske i Reikevig, er gjort en anden Foranstaltning, hvorved dette nærmere skulde bringes i det Rene, saa syntes det ikke Collegiet ganske at harmonere hermed, samtidig hermed at iværksætte en Plan til et Hospital for disses Helbredelse, der er forbunden med Anvendelsen af en af de vigtigste Ressourcer for en særdeles ønskelig Forbedring af hele Landets Medicinalvæsen. Det vilde maaskee ogsaa være et Spørgsmaal, om ikke hellere, i Fortsættelse af bemeldte Foranstaltning, en

1845. Curanstalt kunde være at indrette i Reikevig, hvor
20. Mai. Landphysikus boer, og altsaa Lægens Løn størstedeels kunde bespares, og da Kaldadarnæs Hospital finde en anden Anvendelse, enten, som hidtil, som Lemmehospital for incurable Spedalske, eller til Forbedring af Medicinalvæsenet. Ogsaa var det at formode, at man i Althinget, hvor mulig andre Ideer ville gjøre sig gjeldende angaaende Hospitalsgaardens Anvendelse, vilde besvære sig over, at netop i det Öieblik det træder sammen den Plan, som der muligt vilde findes ønskeligst, forstyrres ved en definitiv Disposition over det vigtigste af Hospitalerne, og skjönt Sagen strængt taget ikke henhörte under Althingets Raadförsel, vilde man dog maaskee ikke anerkjende dette, da Hospitalerne dog tildeels vedligeholdes ved Afgifter, som, efter disses Omdannelse til en anden Bestemmelse, bleve at udrede til et forsaavidt andet Öiemed, og man derhos vilde betragte Hospitalseiendommene som en engang til Landet skjænket Formue, hvis Anvendelse er anordnet ved Lov, navnlig For. 27. Mai 1846, i hvis Fölge endeel fattige Spedalske der finde fri Forsörgelse, istedetfor at nu Betaling, og det en höi Betaling, efter den foreslaaede nye Plan, skulde erlægges for Spedalskes Optagelse sammesteds til Cuur. — Endelig maatte det og bemærkes, at den nuværende Hospitalsholder dog ikke kunde komme til at fratræde för 6. Juni 1846, og at Planen altsaa i ethvert Tilfælde ikke för kunde exequeres. — Cancelliet maatte derfor ansee det rettest, at denne Sag stilles i Bero, indtil det iaar sammentrædende Althing var afholdt, dog at det paalagdes Stiftsövrigheden at foranstalte Hospitalsholderen opsagt til 6. Juni 1846, hvorved der beholdes Leilighed enten til at faa Planen, hvis Intet mödte, som gjorde dette fraraadeligt, iværksat saa betimeligt som muligt, hvorhos der paa den anden Side, om den opgives, Intet var tabt ved at opsige Hospitalsholderen, der efter de modtagne Oplysninger skal være en forældet og blind Mand,

der ikke er skikket til at fyldestgjøre de Pligter, som 1845.
ogsaa under den nuværende Indretning, i Henhold til 20. Mai.
For. 27. Mai 1746, paaligge ham.

Cancelliet har imidlertid troet foreløbig at burde forelægge Hans Majestæt denne Sag, forinden man i den omhandlede Henseende tog nogen endelig Bestemmelse; — og efter at man nu, i Henhold til Ovenstaaende, allerund. har foredraget Hans Majestæt Sagen, har det behaget Allerhöistsamme under 7. d. M. aller-naad. at resolve saaledes:

„Vi bifalde, at Sagen angaaende Reorganisationen af Hospitalerne for de Spedalske paa Island, og navnlig af Kaldadarnæs Hospital, maa stilles i Bero, indtil det i indeværende Aar sammentrædende Althing er afholdt, samt at Vor Commissarius ved Althinget, idet denne Vor allerhöieste Resolution meddeles ham til Efterretning, tillige tilstilles samtlige Sagens Documenter til mulig Afbenyttelse under Thinget, saafremt der ved samme angaaende dette Anliggende skulde opstaae Spørgsmaal”.

I Forbindelse hermed har det endvidere behaget Hans Majestæt allern. at befale, at Stiftamtmanden og Biskoppen foreløbig ville have at foranstalte Hospitalsholderen ved Kaldadarnæs Hospital opsagt til Fratredelse til 6. Juni 1846.

Hvilken allerhöieste Resolution Cancelliet, ved at lade medfølge samtlige Sagens Akter, til behagelig Efterretning herved tjenstl. skulde tilmelde Hr. Kherren. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Mai 1845¹.

¹) s. D. Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island af samme Indhold, og med Ordre til at opsig Hospitalsholderen paa Kaldadarnæs fra Fardag den 6. Juni 1846. — Ligeledes er Rentekammeret og Sundheds-Collegium ved Cancelliets Skrivelse s. D. meddeelt Underretning om den befalede Foranstaltning. — Canc. & Depart. Brevb. sst.

1845.

20. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Elever i Lægevidenskaben** hos Landphysikus i Island. Khavn den 20. Mai 1845. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1845, Nr. 2099—2100.

Med Hr. Kherrens Skrivelse af 23. August 1844 modtog Cancelliet et Andragende, hvori Justitsraad Landphysikus Thorstensen, næst at bemærke, at han ikke siden Aaret 1834 har haft nogen Discipel til Op-lærelse i Lægevidenskaben, og at han fölgelig heller ikke i de siden forløbne Aar har hævet de Landphy-sikus i Island ved allerhöieste Resolution af 28. Febr. 1806 til Kost og Klæder for en saadan Lærling tilstaaede 60 Rbd. aarlig, anholder om, at det, i Lighed med hvad der blev tilstaaet ham ved Collegiets Skrivelse af 29. August 1829, maa tillades ham i 7 Aar at hæve Stipendiets Beløb, imod i denne Tid at have en Lær-ling i Lægevidenskaben hos sig.

Efter, at Cancelliet angaaende denne Sag, der hertil har været stillet i Bero efter Sagen om Reorganisa-tionen af de islandske Hospitaler og det dermed i For-bindelse staaende almindelige Spørgsmaal om en bedre Ordning af Islands hele Medicinalvæsen, — har corre-sponderet med det kongl. Sundheds-Collegium og den kgl. Finants-Deputation, skulde man til behagelig Efter-retning og videre Bekjendtgjørelse tjenstl. melde, at det Ansögte ikke kan bevilges, saa meget mindre, som den i sin Tid truffne Foranstaltning i Henseende til Di-sciples Öplærelse af Landphysikus ikke skjönnes at ville fyldestgjøre Nutidens Fordringer, og som det om-handlede Beløb i alt Fald antages med større Nytte at ville kunne anvendes til Fordeel for det islandske Me-dicinalvæsen ved dettes paatænkte omfattende Reform. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Mai 1845¹.

¹) s. D. Cancellie-Skrivelse til den kgl. Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth, af samme Indhold,

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Terminen** for Indførelse af **Forordning om Præsters og Kirkers Indtægter**. 1845.
 Khavn den 20. Mai 1845. — Canc. 1. Dep. Brevb. 20. Mai.
 1845, Nr. 2055.

I et hertil indkommet Andragende af 31. Decbr. f. A. har Sysselmand for Dale Syssel, C. Magnussen, som Proprietarius til Skards og Hvals Kirke i samme Syssel, forespurgt, om Forordningen af 8. Marts 1843, angaaende nærmere Bestemmelser af nogle Poster i Anordningen af 17. Juli 1782, betræffende Præsters og Kirkers Indtægter paa Island, bør tages til Følge ved Afæggelse af Kirke-Regnskaber og Indkrævelse af Kirkers Indtægter før den Tid samme blev publiceret paa de sædvanlige Mandtalsting i Sysselet.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst anmode Hr. Khre og Deres Høiærv. at tilkjendegive ovennævnte Sysselmand C. Magnussen, at for de Forretninger, som foretages efter Forordningens Publication, maa betales efter Forordningen, og hvad Betaling for Regnskabernes Revision angaaer, da bør ogsaa denne erlægges i Overeensstemmelse med bemeldte Forordning, naar Regnskabstiden først finder Sted efter dens Publication. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Mai 1845.

Cancellie-Skrivelse til den kgl. Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth, ang. **Løvforslag om Fredning af Æderfugle**. 22. Mai.
 Khavn den 22. Mai 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2115—2116.

Under 24. Septembr. og 7. Oktbr. f. A. tilstillede Amtmanden over Islands Nord- og Øst-Amt Cancelliet

hvormed og sendes alle Sagens Akter til Afbenyttelse under Althingets Session. Brevb. ast.

1845. to Ansøgninger, hvori Repstyret Johannes Kristjansson
 22. Mai. af Laxamyri anholdt om, at en inden den islandske
 Landsoverret den 25. Septbr. 1843 paakjendt Sag mod
 22 Beboere paa Tjörnæs i Husevik og Naustavik for
 Æderfuglefangst og Drab i dertil indrettede Læggegarn,
 maatte som offentlig Politisag foranstalles indanket til
 Høiesteret, eller at der til Sagens Appel maatte for-
 undes ham Bevilling til fri Proces.

Uagtet man ved Skrivelse af 11. Februar sidst-
 leden til bemeldte Amtmand lod Supplikanten tilkjende-
 give, at Intet af det saaledes Ansøgte kunde bevilges,
 eftersom man under Tingenes nærværende Stilling ikke
 kunde antage, at der ved Sagens Appel til Høiesteret
 vilde bevirkes et væsentlig forskjelligt Resultat, troede
 man dog, med særdeles Hensyn til de Oplysninger an-
 gaaende Æderfuglefangsten paa Island, som Sagens
 Akter indeholde, ved at tilstille det kgl. Rentekammer
 disse, at burde henstille til bemeldte Kammers nær-
 mere Overveielse, hvorvidt der maatte findes tilstræk-
 kelig Anledning til i denne Henseende at bevirke en
 ny Lovbestemmelse, hvorom man udbad sig Kammerets
 Yttringer, idet man derhos lod følge det af afdøde
 Amtmand Thorarensen til den islandske Forsamling af
 Embedsmænd i sin Tid indsendte Udkast til en An-
 ordning angaaende Æderfugles Fredning og Jagt-
 væsenet paa Island, paa hvilket Forsamlingens Majoritet
 ikke for Tiden fandt tilstrækkelig Anledning til at ind-
 gaae, medens Forsamlingen dog i Henhold dertil ind-
 kom med et Forslag om, at det udtrykkelig maatte blive
 bestemt, at alle de i Resol. 17. Juli 1816 omhandlede
 Forseelser skulde behandles som offentlige Politiesager,
 hvilket Forslag ligger til Grund for Plak. 4. Marts 1843.

I Anledning heraf har bemeldte Kammer under
 3. dennes yttret, at skjönt Adskilligt synes at tale for,
 at der bevirkes et ubetinget Forbud imod forsælligt
 Drab af Æderfugle, troer Samme dog ikke at burde
 tilraade, at der i denne Henseende foranlediges noget

nyt Lovbud, saa meget mindre som den Fredhellighed, 1845.
 bemeldte Fugle, navnlig med Hensyn til de saakaldte 22. Mai.
 Værpesteder, er tillagt ved den gjeldende Lovgivning,
 ikke skjønnes at være af ringe Betydning.

Derimod antager Kammeret det for meget hensigtsmæssigt, at de hidtil adspredte og for Menigmand utilgængelige, samt tildeels uklare Forskrifter, saavel om Jagtvæsenet i Almindelighed, som om Æderfugles Fredning, der indeholdes i den islandske Lovgivning (jfr. Jonsbogens Landsleiebalk Cap. 7, 57 og 58; Rekebalk Cap. 9 og Tyvebalk Cap. 9; For. 13. Juni 1787 Cap. III § 7; kongl. Resol. 21. Juli 1808 og 17. Juli 1816, samt Plak. 4. Marts 1843; jevnf. ogsaa kgl. Resol. 19. April 1784 og 22. Juni 1785) kunde blive samlede i en almindelig Anordning og desuden gives de fornødne Forandringer og Tillæg, hvorfor Kammeret har bestillet, om der ikke maatte være Anledning til, at det overdrages den Commission, der i Henhold til den Hr. Khren under 29. f. M. meddelte allerhöieste Resolution af 23. næstforhen, vil blive anordnet til nærmere at gennemgaae og ordne Sagen angaaende det islandske Landbovæsen, at udarbejde et Udkast til en Anordning om Jagtvæsenet i Almindelighed, samt om Æderfugles Fredning, efter at den har taget de herhen hørende Lovbestemmelser og tilmed Spørgsmaalet om Æderfuglenes absolute Fredhellighed under Overveielse.

Da Cancelliet maa tiltræde denne Rentekammerets Formening, skulde man, ved at tilstille Hr. Kherren afgangne Amtmand Thorarensens Forslag og Udkast tiligemed Forsamlingens Betænking over samme, samt Original-Akterne i Retssagen til mulig Afbenyttelse, tjenstligst anmode Dem om, behageligen at foranstalte denne Sag taget under Behandling af den ovennævnte Commission i Forbindelse med Landbosagen. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1845¹.

¹) s. D. Canc. Skriv. til Amtmanden over Nord- og Öster-

1845.

22. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Forslag til et Laan for Reykjavíks Kæmnerkasse.** Khavn den 22. Mai 1845. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1845, Nr. 2140.

Ved hertil at indsende et Hr. Khren tilstillet Andragende, hvori den i Deres Fraværelse constituerede Amtmand over Islands Sönder-Amt, Landsoverrets-Assessor Johnsen, som Formand for Borgerrepræsentanterne i Reykjavig, har begjært Deres Medvirkning til at Byen kunde erholde Cancelliets Tilladelse til, under Forudsætning af de stemmeberettigede Borgeres Samtykke, at optage et Laan, for derved at sættes istand til at udføre adskillige Foretagender til Byens Gavn, har De, næst at henlede Opmærksomheden paa Kæmnerkassens mislige Forfatning, henstillet, hvorvidt den attraaede Tilladelse til Optagelse af det ovennævnte Laan kan ventes meddeelt.

I Gjensvar herpaa skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse herved tjenstl. melde, at man ikke kan meddele Tilladelse til Laanets Optagelse, da der til sammes Afbetaling end ikke er aabnet nogen rimelig Udsigt. Skulde de af Communal-Bestyrelsen tilsigtede Forbedringer imidlertid findes nødvendige, hvilket Collegiet ikke betvivler, bør disse iværksættes, og dersom Kæmnerkassen ikke med sine nuværende Indtægter kan afholde de dermed forbundne Omkostninger, vil det være at tage under alvorlig Overveielse, hvorledes der kan skaffes den forøgede Resourcer, og naar dette ikke paa anden Maade kan skee, indseer man ikke, hvorledes det vil kunne undgaaes at forhøie Bidragene til samme.

Amtet, hvorved ham meddeles en Underretning om Indholdet af foranstaaende Skrivelse. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, est.

I denne Høseende imødesees Communalbestyrelsens og Hr. Khres nærmere Yttringer og Forslag, ledsaget af en detailleret Oversigt over Bidragenes nuværende Størrelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1845.

1845.

22. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sønder-Amtet i Island, Stiftamtmand Hoppe, ang. Stiftsbogtrykkeriets Ret til at gjenoplægge dets Forlagskrifter. Khavn den 22. Mai 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2141.

22. Mai.

I Anledning af, at Hr. Khre i behagelig Skrivelse af 27. f. M., ved hertil at indsende et Andragende fra den i Deres Fraværelse constituerede Amtmand over Islands Sønder-Amt, har begjært Cancelliets Resolution med Hensyn til den af forhenværende Forpagter af Stiftsbogtrykkeriet i Island, Sekretair Stephensen, fremsatte Paastand om, at Bogtrykkeriet skulde være uretteligt til at gjenoplægge saadanne af dets Forlagskrifter, som af ham have været oplagte, saa længe der ikke fra ham baves Tilstaaelse for, at hans Oplag er udsolgt, — skulde man til behagelig Efterretning herved tjenstligst melde, at Cancelliet maa ansee en slig Paastand for aldeles ubegrundet. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1845.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sønder-Amtet, Stiftamtmand Hoppe, ang. Diæter for Valgbestyrelserne paa Island. Khavn den 22. Mai 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2143.

22. Mai.

Ved hertil at indsende en Skrivelse fra den constituerede Amtmand over Islands Sønder-Amt, hvori han har fremsat forskjellige Spørgsmaal, dels angaaende hvilken Slags og hvor stor Godtgjørelse der tilkommer Medlemmerne af de i Anledning af Valgene af Depu-

1845.

22. Mai.

terede til Althinget anordnede Valgbestyrrelser, deels om, hvorvidt Valgdirecteuren, forsaavidt Valgene holdes paa hans Bopæl, er beføiet til at beregne sig Godtgjørelse for hafte Udgifter til Vælgernes Beværtning m. v., har Hr. Khre med Hensyn hertil udbedt sig Cancelliets Resolution.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstl. melde, at der alene tilkommer de nævnte Medlemmer Diæter for de Dage, som medgaae til Reisen til og fra det Sted, hvor Valgmødet holdes, og til selve Valghandlingen, samt at der ikke endnu er taget nogen Bestemmelse om disses Størrelse, hvorom Althinget ifølge allerhöieste Resolution af 23. f. M. først vil have at afgive allerunderd. Betænkning. — Derimod tilkommer der dem hverken Godtgjørelse for Reiseomkostninger eller, og det endnu mindre, nogen Betaling for de øvrige Forretninger, de som saadanne have at udføre, ligesom der for Beværtning af Vælgerne ikke kan tilstaaes Valgdirecteuren nogen Betaling af det Offentlige. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1845¹.

22. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. Valgbarhed for de i Kjöbenhavn bosatte islandske Mænd. Khavn den 22. Mai 1845. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2144—2145.

I Anledning af Hr. Conferentsraads behagelige Skrivelse af 4. Septbr. f. A., hvori De forlanger Collegiets Resolution for, hvilken Slags og hvor stor Godtgjørelse der tilkommer Medlemmerne af de i Anledning af Valgene af Deputerede til Althinget anordnede Valgbestyrrelser, skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at

¹) s. D. er Meddelelse herom skeet til den kongl. Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth. — Canc. 8. Depart. Brevb. sst.

der alene tilkommer dem Diæter for de Dage, som medgaae til Reisen til og fra det Sted, hvor Valgmødet holdes, og til selve Valghandlingen, samt at der ikke endnu er taget nogen Bestemmelse om disses Størrelse, hvorom Althinget, ifølge allerhöieste Resolution af 23. f. M., først vil have at afgive allerund. Betænkning.

Forsaavidt De derhos har forespurgt, hvorvidt det paa Cand. philos. Jón Sigurðsson her af Staden faldne Valg som Althingsmand kan ansees for gyldigt, og hvilke Diæter og Reise-Omkostninger der i saa Fald ville være at udbetale ham, skulde man lige tjenstl. tilføie, at der ikke i den Omstændighed, at Paagjeldende opholder sig udenfor Island, ligger nogen Hindring for Gyldigheden af hans Valg, samt at man idvrigt maa ansee det for rettest, at Diæter og Reise-Omkostninger, ligesom disse her af Præsidenten ved Stænderforsamlingerne anvises de Deputerede, saaledes ogsaa i Island anvises Althingsmændene af Althingets Præsident. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1845¹.

1845.
22. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. Jorden Hlíðarhagi og dens Salg fra Miklagards Kirke. Khavn den 5. Juni 1845. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1845, Nr. 2306.

5. Juni.

Med behagelig Betænkning af 23. Septembr. f. A. have Stiftamtet og Deres Højærv. tilstillet Cancelliet et Andragende fra Provsten i Öesfjords Syssel, Hallgrímur Thorlacius, om at Gaarden Hlíðarhagi, som urigtigen skal være frakommet Miklagards Kirke, maa blive revidiceret til Fordeel for denne.

¹) s. D. Canc. Skriv. til den kongel. Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth, hvorved Amtmandens Andragende tilstilles ham „til mulig behagelig Afbenyttelse“, og det Amtmanden givne Svar meddeles. — Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1845.

5. Juni.

Det kgl. Rentekammer, hvis Betænkning herover Cancelliet har udbedet sig, har i den Anledning oplyst, at ved Realisationen af forrige Holum Bispestols Jordegods i Aaret 1802 blev bemeldte Jord, der ved tvende gamle Maldager af 1318 og 1464 er tillagt Miklagards Kirke, forauktioneret og særligen bortsolgt som en Bispestolen tilhørende Eiendom for en Kjøbesum af 300 Rbd., hvilket Beløb, tillige med Kjøbesummerne for de øvrige til Bispestolen henhørende Eiendomme og deriblandt for Gaarden Miklagard med Kirke, der blev kjøbt af nuværende Præst til Kirken, H. E. Thorlacius, er tilflydt det lærde Skolevæsen i Island. Allerede i Aaret 1802, da Forauktioneringen fandt Sted, gjorde Præsten H. E. Thorlacius Paastand paa Jorden Hlðarhagi, som Miklagards Kirkes Eiendom, men da han ikke kunde fremskaffe yderligere Beviis end de nu paaberaabte gamle Maldager, og Menigheden derimod for de til Realisering af forrige Holum Bispestols Jordegods udnævnte Commissarier bevidnede, at Gaarden tilhørte bemeldte Bispestol, hvilket ogsaa bekræftedes ved en Commissarierne af afgangne Amtmand Stephan Thorarensen, som Directeur for Stiftelsen, meddeelt skriftlig Beretning, i hvilken Landskylden af den omhandlede Jord var beregnet Bispestolen til Indtægt, blev Paastanden ikke taget til Følge.

Da Præsten H. E. Thorlacius det efterfølgende Aar i et allerund. Andragende blandt Andet havde anholdt om, at meerbemeldte Jord Hlðarhagi maatte tilbagegives Miklagards Kirke, erklærede daværende Biskop over Island, Geir Vidalin, sig derimod, idet han bemærkede, at vel fandtes i Kirkens Maldager indført: „Miklagards Kirke eier Hlðarbage Land“, hvorved uden Tvivl burde forstaaes Gaarden Hlðarhagi, men at i umindelige Tider forrige Holum Bispestol havde tilegnet sig denne Gaard, og oppebaaret Afgiften deraf, hvorfor Andragendet ikke blev bevilget. — Endvidere maa det, efter hvad Kammeret yttre, bemærkes, at i den yngste

af de for forrige Holum Stift ved Instrux 4. Juli 1746 1845.
 § 16 confirmerede Maldager, nemlig det saakaldte 5. Juni.
 „Sigurðarregistur” af 1525, der vistnok i Collisions-Til-
 fælde maatte have Fortrin fremfor de ældre Maldager,
 er Gaarden Hlfdarhagi tillagt Holum Bispestol, ligesom
 den i Arnæ Magnæi Jordebog af 1710 og i den saa-
 kaldte harmoniske Jordebog af 1760, samt i flere ældre
 Jordebøger, er anført som Bispestolens Eiendom.

Skjøndt det hermed ikke er aldeles afgjort, at
 Holum Bispestol med umiddelbar Eiendomsret, og ikke
 qua Eier af Miklagards Kirke, har besiddet den om-
 gvæstionerede Gaard, og at Commissarierne saaledes
 have været berettigede til særligen at forauktionere
 samme, formener det kongl. Rentekammer dog, at der
 ikke er tilstrækkelig Grund til i denne Anledning at
 fremkalde et Vindications-Søgsmaal, uden hvilket Gaarden
 vistnok ikke vil blive afstaaet til Kirken, og det saa
 meget mindre, som Kirkens Vedligeholdelse formentlig
 er sikkert alene ved de den tillagte Indtægter af
 Sognet, i hvilken Henseende Kammeret har henviist til
 For. 1. Mai 1789 Cap. II, § 44.

Om denne af Kammeret yttrede Formening, som
 Cancelliet tiltræder, vilde Hr. Khre og Deres Høiærv.
 behage at meddele Provst Thorlacius Besked. — Det
 kgl. Danske Cancellie den 5. Juni 1845.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over 7. Juni.
 Island, ang. **Postgangen i Sønder-Amtet.** Khavn
 den 7. Juni 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1706.

I behagelig Skrivelse af 14. Oktobr. f. A. har Hr.
 Stiftamtmanden indberettet til Kammeret, at De, dertil
 foranlediget af Andragender fra Sysselmanden for Vest-
 mannøe Syssel og Provsten i Rangarvalla Syssel, samt
 efter at have indhentet Sysselmanden i sidstnævnte
 Syssel, Stephensens Erklæring og Postentreprenur, Se-
 kretair Stephensens Samtykke, har, i Forventning af

1845.

7. Juni.

Kammerets Approbation, anordnet en Mellemstation for Sønder-Amtets Postbud paa Odda, hvilken Foranstaltning's Hensigtsmæssighed og Nødvendighed er motiveret derved, at, da Sysselmanden for Rangarvalla Syssel har taget Bopæl paa den nordostligste Gaard i Fljotsbliden, det ellers kunde befrygtes, at Befordringen af Breve m. v. til Sysselets vestlige og sydlige Egne utilbørligen vilde blive forsinket.

At Kammeret billiger den saaledes af Dem trufne Foranstaltning, tilmeldes herved Hr. Stiftamtmanden til behagelig Underretning. — Rentekammeret den 7. Juni 1845.

24. Juni.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Afhændelse af Stiftsbogtrykkeriets Obligationer.** Khavn den 24. Juni 1845. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2651.

Idet Cancelliet herved approberer, at trende Islands Stiftsbogtrykkerie tilhørende kgl. Obligationer: Nr. 110, dat. 19. Januar 1842, stor 300 Rbd. r. S., Nr. 344, dat. 20. Marts 1839, stor 225 Rbd., og Nr. 54, dat. 14. Marts 1840, stor 250 Rbd., mod Stiftsövrighedens foreløbige Qvittance ere blevne udbetalte af Jordebogskassen, skulde man, i Anledning af Deres i behagelig Skrivelse af 20. Februar sidstl. derhos gjorte Andragende, til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at det bifaldes, at Bogtrykkeriets Obligationer for Fremtiden forsynes med Paategning om, ikke at maatte overdrages eller qvitteres uden Stiftamtmandens og Biskoppens Samtykke. Vel har Cancelliet ei heller Noget imod, at de Bogtrykkeriet nu tilhørende Obligationer, forsaavidt dette er nødvendigt, udbetales mod Stiftsövrighedens Qvittance, men da de ere forsynede med Paategning om, ikke uden dette Collegii Samtykke at maatte overdrages eller qvitteres, vil Collegiets udtrykkelige Approbation paa den skete Qvittance vel udkræves meddeelt paa

selve Obligationerne, med mindre disses prohibitive 1845.
 Paategninger blive forandrede. — Det kongel. Danske 24. Juni.
 Cancellie den 24. Juni 1845.

**Kongelig Resolution ang. Gageforhøielse for 25. Juni.
 Lægen i Hunavatus Syssel. Khavn den 25. Juni**

1845. — I Cancelliets Forestilling 25. Juni bemærkes, at der ved kgl. Resol. 15. Decbr. 1837 var bevilget oprettet en ny Lægepost i Hunavatus Syssel, og allerede i samme Aar havde Cand. chir. Josep Skaptason, der i Foraaret 1837 havde underkastet sig chirurgisk Examen med Charakteren juste Laudabilis, nedsat sig der i Sysselet, og siden efter Amtmandens Vidnesbyrd uddøvet sit Kald med megen Nidkjærhed, Uegen-nyttighed og Retsind, samt stiftet overmaade betydeligt Gavn i den Kreda, der har været hans Omsorg anbetroet. Nu havde han anholdt om 200 Rbd. Tillæg af Jordebogskassen, og i Tilfælde af at dette ikke kunde bevilges, søgt om det ledige Distriktalæge-Embedet i Mula Sysselerne. Samtidig var ogsaa indkommet Andragende fra Provsten og 12 andre Beboere af Hunavatus Syssel om, at Lægen maatte tilstaaes det omsøgte Tillæg, for at de kunde beholde ham i Distriktet, hvilket ogsaa Cancelliet indstiller, dog kun som midlertidigt. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1845, Nr. 79.

Vi ville allernaad. forunde Læge i Hunøvands og Skagefjords Sysseler, Cand. chir. Joseph Skaptason, et Tillæg af 200 Rbd. aarlig til de 100 Rbd., han i Medfør af allerhøieste Resolution af 15. Decembr. 1837 aarlig oppebærer af den islandske Jordebogskasse, dog i det Høieste ikkun for 3 Aar, og saafremt der ikke imidlertid enten ved Befordring eller paa anden Maade maatte aabnes Leilighed til at forbedre hans Indtægter. — Kjøbenhavn den 25. Juni 1845¹.

¹) Denne kgl. Resolution er ved Canc. Skriv. 1. Juli 1845 communiceret Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet i Island, samt Rentekammeret og Sundheds-Collegium. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2770—2772.

1845.

8. Juli.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. Stempelpligt for en i Island udstedt Anviisning under visse Forhold. Khavn den 8. Juli 1845.

— Canc. 8. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2856. Ny Colleg. Tid. for 1845, S. 812—813. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 171.

Ved at tilstille Cancelliet vedlagte Andragende, hvori Lands-Over- samt Hof- og Stadsrets-Prokurator Nyholm anholder om, at den herved ligeledes følgende, i Grosserer P. C. Knudtzons Fallitbo fremkomne Anviisning, der under 19. Septembr. 1842 er udstedt af Tærgesen i Reykevig for 400 Rbd. paa Grosserer P. C. Knudtzon her af Staden, at betales til Landfoged Gunløggen eller Ordre, maa blive forsynet med behørigt Stempel med Hensyn til de paa samme tegnede Endossementer, har det kgl. Rentekammer under 14. f. M. forlangt Cancelliets Betænkning, om dette Collegium maatte dele velbemeldte Kammers Formening om, at fornævnte Anviisning maa behandles efter Bestemmelserne i For. 3. Decembr. 1828 § 30, betræffende Indsendelse til Kammeret til Stempling inden den fastsatte Tid af Documenter, som angaaende nogen Forening eller anden Handel om Eiendomme eller Andet, der findes i eller henhører til Danmark, oprettes i Island.

I Anledning heraf skulde man tjenstlig tilbagemelde, at det omhandlede Document formentlig overensstemmende med velbemeldte Kammers Anskuelse maa anses at henhøre under Bestemmelserne i For. 3. Decembr. 1828 § 30, ikke blot fordi Anviisningen er endosseret her i Riget, men ogsaa fordi selve Anviisningen er en Overdragelse af Udstederens Fordring paa en Mand her i Riget, og altsaa som henhørende under denne Paragraphs almindelige Udtryk: „Handel eller Forening om Eiendom eller Andet i eller henhørende til Danmark”, ikke kunde fyldestgøres her uden at for-

synes med Stempel. — Det kgl. Danske Cancellie den 8. Juli 1845.

1845.

8. Juli.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Indskjærpelse af Forbud mod Handel med fremmede Staters Undersaatter. Khavn den 9. Juli 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1766.

Landfoged Gunlögsen har i Skrivelse til Rentekammeret af 20. Februar sidstl. indberettet, at Officererne paa et fransk Krigsskib, der i f. A. anløb Reykjavik, have, under deres Ophold dersteds, indkjøbt hos Kjøbmand Siemsen 426 Pd. Ederduun, og at 3 Skpd. 6 Pd. Uld ere blevne udførte fra Island til Christianssand i Kongeriget Norge, i Skibet Ceres, Skibsfører Kraft af Flekkefjord, hvilket Quantum Uld, efter hvad der fremgaaer af de med bemeldte Skrivelse fremsendte Bilage, skal være deels afskibet af nysnævnte Kjøbmand Siemsen og Kjøbmand Hartmann i Christianssand, deels indkjøbt af bemeldte Skibsfører selv, medens han opholdt sig i Island.

I Anledning heraf samt ifølge Land- og Byfoged Gunlögsens derom gjorte Forespørgsæl, vilde Hr. Stiftamtmanden behage at tilkjendegive ham til videre Bekjendtgjørelse for Kjøbmand Siemsen, at omendskjøndt Sidstnævnte har været uberettiget til enten mod Penge eller Varer at afhænde islandske Produkter til de franske Marine-Officerer eller øvrige af Krigsskibets Mandskab eller Skibsfører Kraft, og uagtet det strider mod de om den islandske Handel og Skibsfart gjeldende Bestemmelser, at han, hvad der fremgaaer af den af Skibsfører Kraft inden Retten afgivne Forklaring, i Skibet Ceres har udført endeel af det ommeldte Quantum Uld, hvad enten Saadant er skeet for hans egen eller Kjøbmand Hartmanns Regning, saa vil dog, af særdeles Hensyn til Forholdene og de øvrige oplyste Om-

1845.

9. Juli.

stændigheder, Tiltale mod ham kunne stilles i Bero, imod at Sagen staaer ham aaben, saafremt han her-
 efter skulde gjøre sig skyldig i lignende Overtrædelser. Imidlertid kunne vi ved denne Leilighed ikke forbi-
 gaae at henlede Hr. Stiftamtmandens Opmærksomhed paa det Forbud mod Handel med Fremmede, der inde-
 holdes i For. af 13. Juni 1787 Cap. 4, fra § 9 til § 7, og, ligesom vi forvente, at De vil foranstalte de Søfarende,
 som med fremmede Staters Skibe maatte ankomme til Reykjavik m. v., gjorde bekendte med, at det ikke er
 tilladt dem at drive nogensombest Handel, men ikkun at gjøre Indkjøb af hvad der til Mandskabets Proviant-
 ering og Skihsfornödenheder er uomgængeligt fornødent, saaledes vilde De ogsaa behage at lade tilkjendegive
 deels Kjøbmand Siemsen og samtlige Handlende i nys-
 berørte Handelssteder, at de, i Overeensstemmelse med
 hvad derom er bestemt i de ovenfor citerede Lovbe-
 stemmelser, have at afholde sig fra al Handelsforbin-
 delse med Officører og Mandskab paa fremmede Skibe,
 undtagen i de Tilfælde, hvor der forevises dertil af
 Rentekammeret ifølge allerh. Bemyndigelse meddeelt
 Tilladelse, deels de vedkommende Retsbetjente i Di-
 striktet, at de have nöie at paasee Overholdelsen af
 det bestaaende Forbud mod Handel med Fremmede,
 enten i Island selv eller paa Havet, medens de opholde
 sig under Öen for at drive Fiskeri. — Rentekammeret
 den 9. Juli 1845.

12. Juli.

Cancellie - Circulaire til Stiftamtmanden og
 Amtmændene i Island, angaaende **Medicinal-
 taxtens Forandring**. Kbhavn den 12. Juli 1845.
 — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2928—2930.

Med behagelig Skrivelse af 15. Decbr. f. A. har
 Hr. (Tit.) tilstillet Cancelliet et Andragende, hvori Ju-
 stitsraad Landphysikus Thorstensen forespørger, om og
 da fra hvilken Tid den ifølge Plak. 15. Juni f. A. fra

1. Juli s. A. for Danmark gjeldende, Hr. (Tit.) allerede 1845.
 til Uddeling tilstillede Medicinaltaxt, samt det „Udvalg 12. Juli.
 af Lægemidler“, der er traadt istedet for den ved allerb.
 Resol. 15. Marts 1843 ophævede Pharmacopoea pau-
 perum, bør gjøres gjeldende for Island.

Foranlediget heraf skulde man, ved hoslagt end-
 videre at fremsende et Antal Exemplarer af bemeldte
 „Udvalg“, samt af det ifølge § 14 af allerb. Resolution
 12. Febr. 1847 og 14. Febr. 1844 udarbejdede „første
 Tillæg“ til Taxten, til Efterretning og videre Bekjendt-
 gjørelse tjenstl. melde, at saavel selve Taxten, som
 Tillægget til samme og det ommeldte Udvalg, i Analogie
 af den allerb. Resol. 19. August 1848¹ og Canc. Skriv.
 27. Mai 1820, ville være gjeldende paa Island paa
 samme Maade som de ældre, hvorhos man maa ansee
 det for rettest, at de træde i Kraft fra 1. Oktbr. d. A.

I Forbindelse hermed maatte man tillige have Hr.
 (Tit.) anmodet om, behageligen at ville drage Omsorg
 for, at herefter enhver Taxtbestemmelse, der udkommer
 herfra, saa hurtigt dette efter dens Opsendelse lader sig
 gjøre, bliver gjort gjeldende i Island. — Det kongelige
 Danske Cancellie den 12. Juli 1845.

UDVALG AF LÆGEMIDLER, der skulle bruges, i den
 offentlige Praxis.

1. Ifølge kgl. allern. Resolution af 15. Marts 1843
 paalægges det herved samtlige Læger som Regel, i al
 Lægepraxis paa offentlig Bekostning at holde sig til de
 i dette Udvalg af Pharmacopoeen af 1840 anførte Medi-
 camente, hvorved den hidtil gjeldende *Pharmacopoea*
in praxi publica a medicis Danicis sequenda, 1828, træder
 ud af Kraft.

2. At anvende et Lægemiddel, der heri ikke er
 anført, kan kun tillades, naar dette i enkelte Tilfælde

¹) see Canc. Skriv. 1. Septbr. 1818.

1845. ansees aldeles nødvendigt, og naar Lægen derfor op-
 19. Juli. giver antagelige Grunde i den Journal, der indsendes
 til Sundheds-Collegiet.

3. Ogsaa i Henseende til Composita og de magistrelle Formler anmodes Lægerne i al offentlig Praxis, almindeligviis at holde sig til de heri opgivne. Dog er det ikke Lægen formøent, i Henseende til dem at gjøre de Forandringer, han i særegne Tilfælde maatte finde hensigtsmæssige, eller at forskrive ganske andre sammensatte Formler, kun at derved de i de foregaaende og følgende Paragrapher anførte Bestemmelser ikke overtrædes.

4. I Valget saavel af selve Lægemedlerne, som af den Form, hvori disse skulle gives, bør Lægen ved enhver Ordination, saavidt muligt, tage Hensyn til Sparsommeligheden. Saaledes bør i Almindelighed Pulver og Species foretrækkes for Pillemasser og Extracter, og, hvor Apotheket er fjænt, bør Lægen tage fortrinligt Hensyn til den lettere og sikkrere Transport af de tørre Medicamenter, fremfor de flydende, især Emulsioner, Saft og deslige. — Lægerne gjøres herved tilige opmærksomme paa, at i Sygehuse, og overhovedet hvergang Leilighed dertil gives ved offentlig Lægepraxis, bør Infuser, Decocter og Opløsninger tilberedes paa Stedet. — For at Lægerne desto lettere skulle kunne iagttage Hensynet til Sparsommeligheden ved Udvalget af Lægemedlerne, er ved hvert af disse Prisen bleven angivet efter den for Tiden gjeldende Taxt, og det forudsættes, at Lægen deri selv vil gjøre de Forandringer, som senere Bestemmelser maatte medføre.

5. Hvergang ved Ordinationen i offentlig Praxis skal udleveres Glas, Æsker o. s. v., maa dette paa Recepten udtrykkeligen opgives, da i modsat Fald Apothekeren ikke har at fordre Betaling derfor.

6. Ingen Apotheker maa udlevere flere Gange paa een og samme Recept, med mindre Lægens „reiteretur“ for hver Gang findes anført med Navn og Datum.

7. Lægerne gjøres opmærksomme paa, at naar de i den kgl. Resolution af 23. Januar 1828 nævnte Medicamenter forskrives pundeviis, nemlig: Acetum vini, Acidum sulphuricum, Amygdalæ, Ærugo, Alumen, Axungia porci, Baccæ juniperi, Borax veneta, Cardamomum, Caryophylli, Cera alba, Cera flava, Cerussa, Cinnamonum, Colophonium, Cornu cervi rasum; Ferrum sulphuricum ordinarium, Gallæ, Hydrargyrum, Ichthyocolla, Kali carbonicum crudum, Lithargyrum, Magnesium nigrum, Malthum comminutum, Mel album, Mel commune, Minium, Nitrum, Ol. lini, Ol. olivarum, Ol. raparum, Ol. terebinthinæ, Passulæ minores, Piper nigrum, Piper hispanicum, Plumbum aceticum, Rad. curcumæ, Rad. zingiberis, Resina alba, Saccharum album, Sapo albus, Sem. sinapis, Sevum bovinum, Spir. vini gallici, Sulphur citrinum, Vinum gallicum album, Vinum mallacense — skulle de leveres fra Apotheket for deres Indkjøbs-Priis paa det Sted, hvor Apotheket er, eller hvor disse Lægemidler nærmest ere at erholde i det. Store, med Tillæg af 20 pCt. Under samme Betingelser leveres ogsaa herefter Sapo viridis og Avena decorticata.

1845.

12. Juli.

Simplicia.	Vægt.	Sk.
Acetum vini	1 Unce	2
Acid. pyrolignos. crudum	—	3
— sulphuric.	—	3
Ærugo, Viridis aeris	—	12
— pulv.	—	24
Agaricus chirurgorum	—	7
Aloe succotrina	—	11
Alumen crudum	—	2
— — pulv.	—	5
Ammoniacum	—	12
Amylum	—	4
Arsenic. alb. pulv.	—	4
Asa foetida	—	18
— — (depurata) pulv.	—	30
Axungia porci	—	4

1845.		Vægt.	Sk.
12. Juli.	Baccæ juniperi	1 Unce	1
	— — cont.	—	3
	Balsamus copaivæ	—	16
	— peruvian. niger	—	56
	Borax raffinata	—	10
	— — pulv.	—	16
	Calcaria v. Calx usta pulv.	—	2
	Camphora cruda	—	29
	— raffinata	—	42
	— — pulv.	—	60
	Cantharides	—	33
	— grosse pulv.	—	49
	Cera flava	—	11
	Cerussa alba pulv.	—	5
	Colocynthides	—	33
	Colophonium pulv.	—	5
	Cornu cervi rasum	—	4
	Cortex Aurantiorum	—	4
	— — conc.	—	7
	— Cassiæ cinnamomeæ	—	13
	— — — cont.	—	16
	— — — pulv.	—	19
	— Chinæ regius	—	30
	— — — cont.	—	39
	— — — pulv.	—	48
	— Mezeræi	—	7
	— — conc.	—	13
	— Nucis virid. juglandis	—	5
	— — — — conc.	—	8
	— Quercus	—	3
	— — cont.	—	6
	— — pulv.	—	9
	— Salicis	—	4
	— — conc. v.	—	7
	— Ulmi (interior.) conc.	—	6
	Creta alba præparata	—	2

1845.

12. Juli.

	Vægt. Sk.
Cubebæ pulv.	1 Unce 26
Flores Arnicæ	— 5
— — conc.	— 8
— Chamomillæ vulgaris	— 4
— — — conc.	— 7
— Sambuci	— 4
— — conc.	— 7
— Tanaceti	— 4
— — pulv.	— 10
Folia Sennæ Alexandrinæ	— 17
— — — conc.	— 26
— — — pulv.	— 29
— Uvæ ursi	— 6
— — — conc.	— 9
Gummi arabicum pulv.	— 23
— Guttæ —	— 51
Herba Absinthii (c. summitatibus)	— 4
— — conc.	— 5
— Belladonnæ	— 6
— — conc.	— 9
— — pulv.	— 12
— Cardui benedicti	— 5
— — — conc.	— 8
— Centaurei minoris	— 5
— — — conc.	— 8
— Conii maculati	— 6
— — — conc.	— 9
— — — pulv.	— 12
— Digitalis purpureæ	— 6
— — — conc.	— 9
— — — pulv.	— 12
— Hyoscyami	— 5
— — conc.	— 8
— — pulv.	— 11
— Malvæ c. floribus	— 3
— — conc.	— 5

1845.		Vægt.	Sk.
12. Juli.	Herba Menthæ crispæ	1 Unce	7
	— — — conc.	—	10
	— — piperitidis	—	7
	— — conc.	—	10
	— Millefolii	—	4
	— — conc.	—	6
	— Nicotianæ	—	9
	— — conc.	—	12
	— Sabinæ	—	5
	— — conc.	—	8
	— — pulv.	—	11
	— Salviæ	—	6
	— Stramonii	—	6
	— — conc.	—	9
	— Trifolii fibrini	—	2
	— — — conc.	—	4
	— Violæ tricoloris	—	5
	— — — conc.	—	8
	Hirudines medicinales	—	10
	Jedum pulv.	1 Drm.	16
	Kreosotum	—	22
	Lichen Carraghen	1 Unce	8
	— — — conc.	—	11
	— Islandicus	—	2
	— — — conc.	—	5
	Lignum Gvajaci rasum	—	1
	— Quassiæ conc.	—	10
	— Sassafras conc.	—	10
	Magnesia carbon. alb. pulv.	—	21
	— sulphurica	—	3
	Moschus orientalis	1 Scrp.	331
		1 Gran	18
	Natrum carbon. crudum	1 Unce	4
	— sulphuricum	—	6
	Nuces vomicæ pulv.	—	19
	Oleum animale fætidum	—	11

1845.

19. Juli.

	Vægt.	Sk.
Oleum Crotonis	1 Drm.	63
— Jecoris Aselli	1 Unce	4
— Raparum (raffinat.)	—	3
— Olivarum commune	—	5
— Ricini	—	24
— Terebinthinæ	—	4
Opium	1 Drm.	16
— pulv.	—	26
Pix navalis v. solida	1 Unce	2
— liquida	—	2
Poma Aurant. immatura	—	4
Radix Altheæ conc.	—	7
— Angelicæ conc.	—	7
— Armoraciæ	—	3
— Artemisiæ vulg. pulv.	—	19
— Bardanæ conc.	—	7
— Belladonnæ pulv.	—	18
— Calam. aromatici	—	4
— — — conc.	—	7
— Caricis arenar. conc.	—	7
— Caryophyllat. conc.	—	8
— — pulv.	—	11
— Chinæ conc.	—	9
— Filicis maris conc.	—	6
— — pulv.	—	9
— Gentianæ rubræ	—	4
— — — conc.	—	7
— Graminis conc.	—	6
— Helenii conc.	—	7
— Hellebori albi conc.	—	8
— — pulv.	—	11
— — nigri conc.	—	9
— — pulv.	—	12
— Jalapæ pulv.	—	45
— Ipecacuanhæ conc.	1 Drm.	3
— — pulv.	—	10

		Vægt.	Sk.
1845.			
12. Juli.	Radix Liquiritiæ conc.	1 Unce	7
	— — pulv.	—	16
	— Rhei optim. conc.	1 Drm.	11 ¹ / ₂
	— — — pulv.	—	14
	— Sarsaparillæ conc.	1 Unce	24
	— Squillæ præparat. pulv.	—	14
	— Senegæ conc.	—	13
	— Taraxaci conc.	—	7
	— Valerianæ sylvestr. conc.	—	8
	— — — pulv.	—	11
	— Zingiber. albi conc.	—	7
	— — — pulv.	—	10
	Resina Gvajaci nativa grosse pulv.	—	26
	Sacchar. album pulv.	—	9
	— Saturni crudum	—	9
	— — — pulv.	—	12
	Sapo Hispanicus	—	5
	— viridis	—	2
	Secale cornutum pulv.	—	29
	Semen Anisi	—	5
	— — cont.	—	7
	— Carvi	—	3
	— — cont.	—	6
	— Cynæ	—	14
	— — pulv.	—	26
	— Lini cont.	—	4
	— Lycopodii	—	25
	— Phellandrii aquat. pulv.	—	10
	— Sabadillæ pulv.	—	27
	— Sinapis nigræ	—	4
	— — — pulv.	—	10
	— Tanaceti	—	6
	— — pulv.	—	12
	Sevum bovinum	—	4
	Stipites Dulcamaræ conc.	—	6
	Sulphur depuratum	—	5

	Vægt.	Sk.
Tartarus depuratus venalis pulv.	1 Unce	13
Terebinthina communis	—	3

1845.
12. Juli.

Composita et Preparata.

Acetum saturninum	—	7
— scilliticum	—	6
Acid. muriatic. dilutum	—	3
— nitric. concentrat.	—	20
— sulphuric. dilutum	—	3
Æther sulphuricus	—	63
Alumen ustum	—	8
Ammon. carbonicum depuratum	—	25
— — — pulverat.	—	31
— muriatic. depurat.	—	18
— — — pulverat.	—	27
Aqua Amygdalar. amarar. conc.	1 Drm.	2
— Calcarisæ v. Calois	1 Unce	1
— chlorata	—	5
— destillata	—	1
— Fœniculi	—	2
— Kreosoti	—	4
— Menthæ piperitid.	—	2
— mercurialis nigra	—	2
— ophthalmic. mercurial.	—	4
— saturnina	—	1 1/2
Argent. nitric. fusum	1 Drm.	53
Balsamus universalis	1 Unce	8
Bismuthum subnitric. præcipitat.	1 Drm.	12
Calcaria chlorata (Fabrik)	1 Unce	10
Carbo ligni præparatus	—	5
Ceratum simplex	—	7
Chininum sulphuricum	1 Scrp.	41
	1 Gran	2 1/2
Conchæ præparatæ pulv.	1 Unce	12
Caprum aluminatum	—	16
— sulphuric. purum	—	20

1845.

12. Juli.

	Vægt.	Sk.
Decoctum album	1 Unce	3
— Corticis Chinæ	—	8
— — — acidum	—	9
— — — cum Senega	—	7
Elassosaccharum Fœniculi	1 Drm.	2
— Carvi	—	2
Electuarium anthelmintic.	1 Unce	18
— aperiens	—	16
Elixir acidum Halleri	—	15
— antarthriticum	—	23
— antasthmaticum Aaskovi	—	11
— aromatico acidum	—	14
— pectorale	—	12
Emplastrum adhæsivum album	—	10
— — — anglicum	8 □ "	12
— — — Captharid. ordinarium	1 Unce	23
— — — — perpetuum	—	18
— — — Cerussæ	—	8
— — — Conii maculati	—	12
— — — de Euphorbio	—	6
— — — gummosum	—	15
— — — Hydrargyri	—	15
— — — Lapidis calaminaris	—	10
— — — Manus Dei	—	13
— — — Meliloti	—	10
— — — resolvens	—	16
— — — saponatum	—	12
— — — sticticum	—	7
Emulsio ammoniacalis	—	6
— Gvajaci	—	5
Extractum Aconiti	1 Drm.	18
— Belladonnæ	—	17
— Conii maculati	—	19
— Gentianæ	—	6
— Hyoscyami	—	28
— Trifolii fibrini	—	8

1845.
12. Juli.

	Vægt.	Sk.
Fel tauri inspissatum	1 Drm.	33
Ferrum oxydatum fuscum	—	6
— sulphuric. crystallisat. pur.	—	6
Glandes quercus tostæ	1 Unce	4
— — — pulv.	—	6
Hydrargyrum ammoniato muriatic.	1 Drm.	13
— bijodatum	1 Scrp.	9
— jodatum	1 Drm.	28
— muriatic. corrosiv.	1 Unce	37
— muriaticum mite	1 Drm.	30
— oxydatum rubrum	—	10
Infusum Sennæ compositum	1 Unce	12
Jalapium salinum	—	5
Kali carbonicum depurat.	—	9
— causticum fusum	—	50
— hydrojodicum	1 Drm.	13
— nitricum depuratum	1 Unce	6
— — — pulv.	—	12
— sulphuratum	—	14
— sulphuric. depuratum	—	7
— sulphuric. depuratum pulv.	—	10
Linctus ad Aphthas	—	12
— pectoralis	—	6
Linimentum ad ambustiones	—	3
— ammoniat. (c. Ol. raparum)	—	6
— ammoniat. camphor. (c. Ol. raparum)	—	9
— resolvens	—	15
Liquor ammonii acetici	—	13
— — carbonici	—	7
— — — pyr. oleos.	—	10
— Ammon. carbon. pyr. ol. succijn.	1 Drm.	8
— — caustici	—	10
— Ammonii vinosus	1 Unce	10
— arsenicalis	—	2
— Hydrargyri oxydulat. nitric.	—	10
— Kali tartarici	—	14

		Vægt.	Sk.
1845.			
12. Juli.	Liquor Stibii muriatici	1 Unce	17
	Mel despumatum	—	8
	Mixtura acida mineralis	—	2
	— camphorata	—	4
	— — acida	—	4
	— — nitrosa	—	5
	— — stibiata	—	5
	— diapnoica	—	4
	— Ferri composita	—	4
	Mucilago Gummi Arabici	—	5
	Natrum carbonic. depurat.	—	9
	Oleum contra Tæniam v. Chaberti	—	11
	— camphorat. c. Oleo raparum	—	10
	Oxymel simplex	—	10
	— scilliticum	—	12
	Pilulæ Aloes compositæ	1 Drm.	7
	— Conii maculati	—	16
	— fætidæ	—	6
	— resolventes	—	11
	— scilliticæ	—	5
	— tonico nervinæ	—	8
	Plumbum acetic. depurat.	—	13
	— — — pulv.	—	16
	Pulvis æriphorus Nr. 1 Natr. bicarbon.	30 Gr.	2
	— — Nr. 2 Acid. tartaricum	20 -	2
	— alterans Plumeri	1 Drm.	27
	— digestivus	1 Unce	28
	— emeticus	1 Pulver	5 ¹ / ₂
	— ad fumigationes muriaticas	1 Unce	6 ¹ / ₂
	— Jalapæ compositus	1 Drm.	5 ¹ / ₂
	— Ipecacuanhæ compositus	—	5
	— Magnesiæ compositus	1 Unce	51
	— pectoralis antispasticus	—	14
	— — resolvens	—	14
	— refrigerans	—	14
	— stypticus	—	13

1845.
12. Juli.

	Vægt.	Sk.
Pulvis temperans camphoratus	1 Unce	18
— vermifugus	—	28
Serum Lactis aluminosum	1 Prtn.	2
Solutio emetica	1 Unce	6 ^{1/2}
Species emollientes	—	6
— pro decocto lignorum	—	5
— pro infuso pectorali	—	9
— narcoticæ	—	9
— resolventes	—	9
Spiritus muriatico æthereus	—	26
— saponatus	—	12
— sulphurico æthereus	—	23
— — — camphor.	—	32
— vini camphoratus	—	11
— — rectificatus	—	6
Sibium sulphurat. nigrum lævigat.	—	12
— — — — pur.	—	84
Strychninom	1 Gran	19
Succus liquiritiæ depuratus	1 Unce	6
Sulphur stibiat. aurantiacum	—	161
— — — rubrum	2 Gran	1
— — — — —	1 Unce	244
— — — — —	3 Gran	2
Syrupus Althææ	1 Unce	7
— sacchari simplex	—	6
Tartarus depuratus venalis	—	7
— — — pulv.	—	13
— stibiatus	1 Drm.	28
— — — — —	1 Gran	1/2
Thea amara	1 Unce	11
— Arnicæ	—	8
— demulcens	—	6
— Juniperi	—	3
Tinctura amara	—	9
— antasthmatica	—	21

1845.		Vægt.	Sk
<u>12. Juli.</u>	Tinctura aperiens	1 Unce	14
	— aromatica	—	14
	— Asæ fætidæ	—	20
	— Cantharidum	—	13
	— Chinæ composita	—	13
	— Cinnamomi	—	15
	— Colocyathidis	—	23
	— Digitalis purpureæ	—	11
	— diuretica	—	16
	— Ferri muriatici	—	16 ¹
	— Gvajaci ammoniata	—	20
	— Jodii	—	19
	— Myrrhæ	—	22
	— Opii spirituosa	—	26 ¹ / ₂
		1. Drm.	3 ¹ / ₂
	— Rhei amara	1 Unce	19
	— — aquosa	—	17
	— Stramonii e seminibus	—	15
	— Trifolii fibrini	—	12
	— Valerianæ	—	13
	Unguentum basilicum flav.	—	8
	— — nigrum	—	7
	— Cerussæ	—	7
	— — camphoratum	—	11
	— helleboratum	—	7
	— Hydrargyri album	—	20 ¹ / ₂
	— — citrinum	—	12
	— — — mitius	—	9
	— — cinereum	—	14
	— — rubrum	—	19
	— Kali hydrojodici cum Axungia porcina loco Ungv. rosati	—	22
	— Lapidis calaminaris	—	10
	— nervinum	—	15
	— piceum	—	5
	— saturninum	—	10

	Vægt.	Sk.	1845.
Argentum sulphurato saponaceum . . .	1 Unce	5	12. Juli.
— stibiatum	—	62	
— terebinthinatum	—	9	
Opium Colchici e semin.	—	10	
— stibiatum	—	7	
Acidum oxydatum album purum	1 Drm.	3	
— sulphuricum purum	1 Unce	21	

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 19. Juli.
 Sveriges Riksdags Utskott för Jordbruket, Conferentsraad Bjarni Thorsteinson, ang. **Beregningen af Auktions-Salair ved Salg af Jordegods.** Kbhavn den 19. Juli 1845. —
 Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1774.

Med Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinsons behagelige Skrivelse af 30. Januar sidstl. har Rentekammeret modtaget et Andragende fra Kjøberen af den ifølge allerhøieste Resolution af 8. Marts 1843 bortsolgte Jord Bildsey af Arnestappens Ombud, Præst Eggert Jonsson af Ballaraa i Dala Syssele, hvori han, ved at fremsende Qvittering fra forhenværende Sysseleman i Sneefjeldsnæs Syssele, Sigfus Schulesen, der har afholdt Auktion over denne Jord, for til ham betalt Auktionssalair, 28 Rbd. 90 Sk., af Jordens Kjøbesum 4596 Rbd., yttre Tvivl, deels om Salairret ikke burde været beregnet af den sammenlagte Kjøbesum for de Jorder, hvorover Sysselemanden holdt Auktion den samme Dag og paa det samme Sted, nemlig Skoreyjar, Bildsey og Berserkjebraun, deels om Salairret ikke burde have været udredet af Eiendommens Kjøbesum.

I Anledning heraf meldes Dem tjenstl. til behagelig Underretning og Bekjendtgjørelse for Præst Jonsson, at ligesom Kammeret ved Skrivelse til Hr. Conferentsraaden af 25. Marts 1843, med Hensyn til at det udtrykkelig var blevet tilføiet Conditionerne, hvorefter Auktionen over fornævnte tre Eiendomme blev fremmet,

1845.

19. Juli.

at det lovbestemte Auktionssalair ifølge Rentekammerets Skrivelse af 19. Februar 1842 burde erlægges af Kjøberne, hvilke Conditioner forinden Auktionen bleve lydeligen oplæste i Retten, har billiget, at Sysselmanden havde betinget sig Salair af de eventuelle Kjøbere, saaledes maa Sysselmanden efter Sportelreglementets 42. §, jfr. Sportelreglementet for Danmark af 22. Marts 1814 § 100, sammenholdt med § 101, formentligen ogsaa være berettiget til at beregne sig Salair særskilt af hver Eiendoms Kjøbesum. — Sysselmand Schulesens ovennævnte Qvittering følger efter Forlangende hoslagt tilbage, for behageligen at overleveres Præst Jonsson. — Rentekammeret den 19. Juli 1845.

19. Juli.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Beløbet af Laugrettemænds og Laugthingsskriverløn** af Sysselerne i Amtet. Khavn den 19. Juli 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1781.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnson har, ved Skrivelse af 9. Januar d. A., i Anledning af en til Dem af Sysselmanden for Skagafjords Syssel, Thorarensen, rettet Forespørgsel, udbedet Dem meddeelt Underretning om det lovbestemte Beløb af den Laugrettesmænds og Laugthingsskriverløn, der bør tilsvares af nysnævnte Syssel, hvorhos De tillige har ønsket Dem underrettet om denne Afgifts Størrelse af de øvrige Sysseler i det Dem anfortroede Embedsdistrikt.

I Anledning heraf tilmeldes Dem herved tjenstligst til behagelig Bekjendtgjørelse for Sysselmand Thorarensen, forsaavidt ham vedkommer, og iøvrigt til Underretning, at Laugrettesmændslønnen, ifølge Jonsbogens Thingfarebalks 2. Capitel, sammenholdt med Anordning af 16. Novbr. 1764, bør tilsvares af

Skagafjords Syssel med	12 Rd. • Sk.
Sönder-Mule Syssel med	9 — 90 —
Norder-Mule Syssel med	9 — 90 —
Öfjords Syssel med	11 — 24 —
Hunavatns Syssel med	7 — 84 —
samt af Norder Thingöe med . . .	3 — 58 —
og Sönder do. med	5 — 38 —

1845.

 19. Juli.

ifølge kgl. Resolution af 28. Septbr. 1844.

Laugthingsskriverlønnen beløber af hvert af de fem førstnævnte Syssele 1 Rd. 66 Sk., og ifølge nysmeldte allerh. Resolution af de to sidstnævnte respective 64 Sk. og 1 Rd. 2 Sk. — Rentekammeret den 19. Juli 1845.

Rentekammer-Skrivelse til det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium, ang. **Handels-Forholdene med Hensyn til Island.** 19. Juli. Khavn den 19. Juli 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1784.

I Anledning af Rentekammerets Skrivelse til det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium af 28. Decbr. 1839, hvori man udbad sig Betænkning meddeelt angaaende et fra den ved allerh. Resolution af 22. August 1838 befalede Forsamling af islandske Embedsmænd i Reykjavik indkommet Andragende, deels om Ophævelse af eller Moderation i Indførselstolden paa islandsk Klipfisk i Spanien, og deels om, at Forbudet mod Indførsel af saltet Torsk fra Island til Frankrig og Holland maatte søges hævet, har velbemeldte Collegium i behagelige Skrivelser af 2. August og 14. Septbr. f. A. underrettet Rentekammeret om Resultatet af de gennem det kgl. Departement for de udenlandske Sager, samt gennem de kgl. Consulater i Frankrig og Holland indhentedede Oplysninger denne Sag betræffende, ligesom ogsaa over samme i det Hele afgivet Betænkning, og endelig begjært sig meddeelt, til Underretning for Departementet for de udenlandske Sager, dette Collegii Anskuelser i

1845. Henseende til de i de ovennævnte Skrivelser af 2. Au-
 19. Juli. gust og 14. Septbr. f. A. omhandlede Punkter.

Hvad da først angaaer Forbudet mod Indførsel af saltet islandsk Fisk — ligesom af al fremmed saltet Fisk — i Nederlandene, og den Udsigt til en favorablere Behandling af denne Vare sammesteds, der synes at aabne sig, idet den kgl. Chargé d'affaires i Haag paa sin i søa Henseende gjorte Forespørgsel har erholdt det officielle Svar, at den nederlandske Regjering er villig til at tage Hensyn til de Betingelser, som den nederlandske Fisk er underkastet her i Landet, for derefter at tilstaae islandsk Fisk i nederlandske Havne en tilsvarende Behandling, da kan Rentekammeret ikke andet end ansee det for ønskeligt, om der saaledes kunde udvirkes den islandske Fisk et lettere tilgængeligt Marked i Nederlandene, idet vi dog ikke skulle anstille nogen Sammenligning mellem de Fordele, som derved kunne ventes opnaaede, og de Indrømmelser, der saaledes maatte fordres med Hensyn til Behandling af nederlandsk Fisk her i Landet, navnlig forsaavidt det ikke er frembævet, om der blandt disse Indrømmelser maatte indbefattes Adgang for nederlandske Skibe til de islandske Havne.

Med Hensyn til Indførselen af tør og saltet islandsk Fisk til Frankrig maa Kammeret derimod bemærke, at det efter de af det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium meddelte Oplysninger om de franske Fiskeriers Betydelighed og den Vigtighed, den franske Regjering synes at tillægge denne Erhvervsgrøen, ogsaa for Opnaaelsen af andre Statsöiemed, ikke synes antageligt, at der ved de Underhandlinger, som agtes indledede med den franske Regjering, for, imod visse Indrømmelser fra dansk Side, at opnaae lige Behandling i Frankrig for danske Produkter, hvad enten de indføres i danske eller franske Skibe, vil kunne erholdes favorablere Vilkaar for Indførsel af islandsk Fisk i franske Havne, end netop en saadan lige Toldbe-

1845.

19. Juli.

handling, hvad enten Fisken indføres under dansk eller fransk Flag. Men naar der hensees til de særdeles Begunstigelser, der ere tilstaaede de franske Fiskerier, navnlig med Hensyn til Toldfrihed, og den overordentlig høie Told, der paahviler Fisk af fremmed Fiskeri, endog naar samme indføres under fransk Flag, saa synes Fordelen af de Begunstigelser, der i denne Henseende kunne ventes opnaaede for Indførsel af islandsk Fisk i Frankrig, at være saa ringe, at der formentlig ikke bør for den Sags Skyld fra dansk Side indrømmes Noget, der maatte være den danske Handel og Skibsfart til Præjudice. Kammeret maa af samme Grund ikke alene ansee det for utilraadeligt, at lade indflyde nogen Modification med Hensyn til de for franske Fiskerier under Island hidtil gjeldende Regler, men man troer ogsaa, at det vilde være betænkeligt at søge at gjøre den af den danske Regjering med Hensyn til disse Fiskerier og hvad dermed staaer i Forbindelse iagttagne Fremgangsmaade gjeldende som en den franske Regjering stiltiende gjort Concession, og at instruere den kongel. Gesandt i Paris om, ved en fortrolig Note nærmere at udvikle de Motiver, der have kunnet bevæge den danske Regjering til en Begunstigelse af en saadan Natur, da man paa denne Maade kan løbe Fare for, hvor forsigtigt der end maatte blive gaaet tilværks, at binde sig Hænderne, uden derved at opnaae den tilsigtede Fordeel.

Hvad endelig betræffer Indførelsen af islandsk Fisk i spanske Havne, da maa dette Punkt vel ansees for det uden Sammenligning vigtigste med Hensyn til den islandske Fiske-Export. Imidlertid kan man dog, efter de Oplysninger, der ved det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegii ovennævnte Skrivelse af 14. September f. A. ere meddelte Kammeret angaaende Toldvilkarene for Fiske-Indførsel til Spanien, ikke troe, at der kan vindes nogen Begunstigelse for Indførsel af islandske Fisk i bemeldte Land under dansk Flag.

1845. De fordeelagtigere Vilkaar for denne Indførsel maatte
 19. Juli. saaledes opnaaes ved at indrømme spanske Skibe
 Tilladelse til at hente Fisk i islandske Havne uden at
 erlægge den Afgift, som nu er paabuden, og som i
 Virkeligheden gjør en saadan Besæiling næsten til en
 Umulighed. Det kan nu vel ikke nægtes, at en saadan
 Tilladelse i og for sig betragtet maatte ansees for sær-
 deles fordeelagtig for Island og derfor ogsaa for Staten
 i det Hele; men uden at indlade sig paa Spørgsmaal
 om, hvorvidt disse Fordele vilde kunne ventes at æqvi-
 valere det Tab, som Udførselen af islandsk Fisk i spanske
 Havne maatte foraarsage den danske Skibsfart, skulde
 man alene bemærke, at bemeldte Tilladelse vilde efter
 de stedfindende Forhold blive en uindskrænket Han-
 delsfrihed for Spanien paa Island, og da der endvidere
 af en saadan Tilladelse vilde følge, at flere Nationer,
 saaledes som af det kongel. General-Toldkammer og
 Commerce-Collegium er bemærket, vilde, i Henhold til de
 med dem indgaaede Handelstraktater, reclamere for sig
 den samme Rettighed, maatte Tilladelse for spanske
 Skibe til at hente Fisk i islandske Havne lede til en
 fuldkommen Frigivelse af den islandske Handel. Spørgs-
 maalet om denne Frigivelse kan imidlertid ikke be-
 handles som et Incidentpunkt ved Afgjørelsen af, hvor-
 vidt hiin Tilladelse bør indrømmes, men omvendt. Og
 da man nu ikke kan drage i Tvivl, at dette Spørgs-
 maal snart vil blive reist, idet man endog har Grund
 til at troe, at det islandske Althing i dets nu sammen-
 traadte Forsamling vil fremkomme med en Motion i
 den Henseende, og sikkert ogsaa petitionere om den
 islandske Handels fuldkomne Frigivelse, saa vil det her
 omhandlede Moment finde sin rekte Afgjørelse ved
 Overveielser af, hvorvidt denne Frigivelse under pas-
 sende Vilkaar maatte være at indrømme Islænderne
 som en Ret, eller hvorvidt den maatte antages at med-
 føre saadanne Betænkeligheder i Henseende til den øvrige

danske Stats Handel, og navnlig en Kjøbenhavns, som ikke kunde opveies af de Fordele, som derved paa andre Maader maatte vindes for Staten. Heraf flyder imidlertid, at skjøndt Erhvervelse af fordeelagtigere Vilkaar med Hensyn til den islandske Fiske-Export maa ansees for saa vigtig, at den vel er nogen Opoffrelse værd, bør der dog, saalænge Spørgsmaalet om den islandske Handels Frigivelse ikke er löst, neppe gjøres noget Skridt til Opnaaelse af dette Formaal, som i sine Følger uomgængeligen maatte medføre en saadan Frigivelse, og altsaa ikke nogen Tilladelse gives fremmede Nationers Skibe til at hente Fisk i islandske Havne, imedens man dog formentlig ikke bør afbryde de Underhandlinger, der i saa Henseende maatte være indledede med vedkommende Stater, for det Tilfældes Skyld, at der maatte findes overveiende Grunde for en fuldkommen Frigivelse af den islandske Handel.

Om hvad der i nærværende Sag i det Hele, i Henhold til det Foranførte, maatte blive foranstaltet fra det kongl. General-Toldkammer og Commerce-Collegii Side, tør man iøvrigt imødesee nærmere Underretning. Det modtagne Bilag følger hoslagt tilbage. — Rentekammeret den 19. Juli 1845.

1845.

19. Juli.

Cancellie-Plakat ang. Livrente- og Forsørgelses-Anstalten for 1842. Khavn den 22. Juli

22. Juli.

1845¹. — Denne Plakat optages her, da den ogsaa er bleven faktisk gjeldende for islandske Embedsmænd ifølge Plak. 31. Mai 1855 § 1; den er imidlertid ikke bleven kundgjort ved Trykken i det islandske Sprog overensstemmende med For. 21. Decbr. 1831; jevnf. Tíðindi frá alþingi Íslandínga 1847, S. 361—362. — Canc. 2. Depart. Registr. XLVI, 187 (1845, Nr. 425). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4te. Ny Colleg. Tid. for 1845, S. 657. Quart-Forr. for 1845, S. 174—175 (med Datum 22. Juni). Schou XXIV, S. 475—476.

¹) Finantz-Deput. Bekjendtg. 8. Juli 1844.

1845.

22. Juli.

CANCELLIE-PLAKAT, om at Livrente- og Forsørgelses-Anstalten af 1842 fra 1. Septembr. næstkommende vil træde istedetfor den almindelige Enkekasse.

Hans Majestæt har allern. befalet, at den almindelige Enkekasse med den 30. August næstkommende skal ophøre at modtage nye Indskud, samt at Enhver, der efter de hidtil gjeldende Anordninger har været pligtig at forsikre sin eventuelle Enke Pension i fornævnte Kasse, fra bemeldte Dag af har, i den i 1842 oprettede Livrente- og Forsørgelses-Anstalt, at forsikre hende en Pension af den lovbefalede Størrelse enten mod aarlig Præmie eller ved contant Indskud i Overeensstemmelse med den for denne Anstalt allernaad. approberede Plan. Den Præst, der vier Nogen, som er i ovennævnte Tilfælde, haver, under Ansvar efter Forordn. 4. August 1788 § 1, at paasee, at denne har opfyldt den ham saaledes paaliggende Forpligtelse, hvorom han har at forevise Attest fra Pensionscontoiret under den kgl. Finantsdeputation.

Dette bliver, ifølge allerhöieste Befaling, herved kundgjort til Efterretning og lagttagelse af alle Vedkommende, med Tilføiende, at de nærmere Bestemmelser, som den ovenanførte Forandring iøvrigt maatte medføre, senere ville blive kundgjorte. — Det kongel. Danske Cancellie den 22. Juli 1845.

23. Juli.

Kongelig Resolution angaaende Overladelse af **Doubletter** fra det kgl. Bibliothek til **Stiftsbiblioteket** i Reykjavik. Khavn den 23. Juli 1845. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 186. -- see Canc. Skriv. 29. Juli 1845.

26. Juli.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Undersøgelse**

af Svovlminerne ved Husavik i Island. Khavn 1845.
den 26. Juli 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1791. 26. Juli.

I Anledning af, at Hans Majestæt Kongen under 21. April 1843 mundtliggen havde hos Hr. Etatsraaden erkyndiget sig om Tilstanden af Husevig Svovlværk, samt, paa Grund af nogle af Dem meddelte Efterretninger om det derfra udførte Svovls formentlige ringe Afsetning, paalagt Dem, ved Deres Ankomst til Island, nærmere at undersøge denne Sag, indberettede De til Rentekammeret i behagelig Skrivelse af 21. Septbr. næstefter, hvad De i denne Anledning havde foretaget, og overlod til Kammeret at foredrage Hans Majestæt Sagen, hvorhos De anholdt om at godtgjøres Omkostningerne ved den af Dem i denne Anledning foretagne Reise til Husevig Handelssted, der beløbe 21 Rd. 24 Sk.

Da imidlertid de af Hr. Etatsraaden hos Svovlværkets Bestyrer, Handelsfaktor Johnsen, indhentede Oplysninger, denne Sag betræffende, ere saa aldeles forskjellige fra de Efterretninger, Collegiet fra andre Kilder er i Besiddelse af, navnlig hvad Svovlproduktens Størrelse angaaer, har man anseet det for rigtigst at stille Indberetningen herom til Hans Majestæt indtil videre i Bero. Hr. Etatsraaden har nemlig, efter den af Faktor Johnsen modtagne Underretning, berettet, at Svovlproduktionen fra de her omhandlede Miner ikkun beløber sig til 10 à 12000 Pund urensset Svovl aarlig, hvilket Quantum atter antages at ville udbringes til 5 à 6000 Pd. rensset Svovl, og at Minerne, naar de ikke skulle hvile i flere Aar, ikke kunne taale større aarlig Afgang. Efter nogle af Naturforskeren Jonas Hallgrímsson til Rentekammeret i Aarene 1840 og 1841 indsendte Forslag og Calculer, anslaaes derimod den aarlige Produktion af urensset Svovl fra de her omhandlede Svovlminer til c. 448,000 Pd., og Naturforskerne Steenstrup og Schythe, der i Aarene 1839 og 1840 paa kgl. Regning bereiste Island, og hvilke vi sendte

1845.

26. Juli.

Hallgrimssons Beretning til Betænkning, antage vel, at den af ham til Grund lagte Produktion af Svovl, der angives at være taget af et enkelt Aars Udbytte, er et usædvanligt stort Quantum, uden at de dog ville benægte, at det kunde lykkes at gjøre en-saadan Produktion til normal, men angive derhos at have bragt i sikker Erfaring, at der i Aaret 1840 var gravet et langt større Quantum. Denne enorme Forskjel imellem Svovlværkets Bestyreres og de nævnte Naturforskeres Opgivende af Svovlproduktionens aarlige Beløb kan neppe antages at have sin Grund i en aldeles feilagtig Opfattelse og usikre Efterretninger hos de Sidstnævnte, og det saa meget mindre, som det af de Documenter, der her ved Kammeret haves over det Husevigske Svovlværks Produktion i Aarene 1799 og 1805, sees, at der i disse Aar er udført i Gjennemsnit et Beløb af c. 30,000 Pd. rensset Svovl aarlig, hvilket — efter det af Handelsfaktor Johnsen angivne Forhold — vilde svare til en aarlig Produktion af c. 60,000 Pd. urensset Svovl, altsaa et 5 à 6 Gange større Beløb aarlig, end det Johnsen angiver Produktionen til, uagtet dog mange Omstændigheder synes at tale for, at Produktionen siden den Tid snarere maa være betydeligt tiltagen end aftagen. Det er saaledes antageligt, at det af Johnsen opgivne Beløb er aldeles urigtigt, og man skulde i saa Henseende henpege paa, at Bestemmelserne i § 7 af den med Handelshuset Örum & Wulff under 25. Juli 1831 oprettede Forpagtningskontrakt, i Forbindelse med Hensyn til Forpagtningens Fornyelse paa lignende Vilkaar som hidindtil, muligen kunde have haft nogen Andeel i Opgivelsens Urigtighed. Af disse Grunde har man — som oven bemærket — fundet det betænkeligt, for Tiden at forelægge Hs. Majestæt Noget i denne Sag. — Da det imidlertid er af flersidig Interesse, navnlig med Hensyn til Svovlværkets fremtidige Bestyrelse og Minernes nærværende Behandling, at der haves sikre Efterretninger om den Svovlmængde, der

ærligen udgraves af Minerne, maa Kammeret tjenstl. have Dem anmodet om, saasnart og saavidt Omstændighederne tillade det, nærmere at undersøge Sagen, i hvilken Henseende det vilde være af Vigtighed, blandt Andet at erholde Adgang til at eftersee de af Svovlværkets Bestyrer førte Bøger, samt derom i sin Tid at gjøre Indberetning til Kammeret.

1845.

26. Juli.

Sluttelig skulde man ikke undlade tjenstl. at underrette Hr. Etatsraaden om, at man under D. D. har foranstaltet, at de ved den af Dem i indbemeldte Anledning foretagne Reise til Husevig forarsagede Omkostninger blive, ifølge Deres Begjæring, anviste Handelshuset Örum & Wulff her af Staden med 24 Rbd. 24 Sk. — Rentekammeret den 26. Juli 1845.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. Afstaaelse af **Doubletter** fra det store kongelige Bibliothek til Stiftsbibliotheket paa Island. Khavn den 29. Juli 1845¹⁾. —

29. Juli.

Canc. 8. Depart. Brevb. 1845, Nr. 3161—62. Den kgl. Resol. i Canc. 3. Depart. Forestill. 1845, sidste Halvaar Nr. 9.

Paa dette Collegii allerund. Forestilling i Anledning af Hr. Khres Andragende i behagelig Skrivelse af 4. Mai sidstl., har det behaget Hans Majestæt ved allerhöieste Resolution af 23. d. M. allern. at bifalde:

deels at de af Hr. Khren af det store kgl. Bibliotheks Doublet-Samling udsögte Bind maae tilstaaes Stiftsbibliotheket i Reikevig, deels at for Fremtiden de Bøger af førstnævnte Bibliotheks Doubletter, der maae ansees tjenlige for Stiftsbibliotheket, maae af Overbibliothekaren afgives til samme.

Hvilken allerhöieste Resolution herved tjenstligst communiceres Hr. Khren og Deres Höiærv. til behagelig

¹⁾ jevnf. 2. Oktbr. 1824.

1845. Efterretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. Juli

29. Juli.

1845¹.

6. August. Den kongelige **Commissarius ved Althinget** paa Island, Khre Bardenfleths **Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.** Reykjavík den 6. August 1845. — Efter en af **Commissarius verificeret Gjenpart.**

Ved allerhöieste Resolution af 23. April d. A. er jeg allern. bemyndiget til at anordne en Commission til nærmere at gennemgaae og ordne Sagen betræfende det islandske Landbovæsen, med Hensyn til hvilken Commissions Sammensætning Hans Majestæt allern. har bestemt, at den bør bestaae af faa Medlemmer, der vel fornemmeligen ville være at vælge blandt de Lovkyndige, som boe i Reykjavig eller i Nærheden af samme, men hvori dog ogsaa bør indtræde Nogen for det øvrige Land, der i det mindste ved den endelige Conference kan samles med de øvrige Medlemmer, om disse end foreløbigen overtage Arbeidet.

Endvidere har Hans Majestæt befaleet, at følgende Sager skulle overdrages den samme Commission til yderligere Bearbejdelse og endeligt Forslags Afgivelse, nemlig: 1) Sagen om det islandske Skattevæsens Omregulering, og 2) Udkastet til en ny Lov, der skulde træde i Stedet for Jonsbogens Forstrandsbog.

Ifølge en mellem det kgl. Danske Cancellie og det kongl. Rentekammer ført Brevvexling er det fremdeles blevet anseet hensigtsmæssigt, at de hidtil adspredte og for Menigmand utilgængelige, tildeels uklare Forskrifter, saavel om Jagtvæsenet i Almindelighed, som

¹) s. D. Canc. Skriv. til Overbibliothekaren ved det store kongelige Bibliothek, hvorved denne kgl. Resolution meddeles „til behagelig Efterretning og videre fornøden Foranstaltning“. Canc. 8. Depart. Brevb. ast.

om Ederfuglenes Fredning, der indeholdes i den islandske Lovgivning (jevnf. Jonsbogens Landsleiebalk Cap. 9, 57 og 58, Rekabalk Cap. 9 og Tyvebalk Cap. 9, Frd. 43. Juni 1787 Cap. 3 § 7, kongel. Resol. 21. Juli 1808 og 47. Juli 1846, samt Plak. 4. Marts 1843, ofr. ogsaa kongel. Resol. 19. April 1784 og 22. Juni 1785) kunde blive samlede i en almindelig Anordning og desuden gives de fornødne Forandringer og Tillæg, hvorfor det kgl. Danske Cancellie har anmodet mig om at foranstalte, at den ovennævnte Commission udarbejder et Udkast til en Anordning om denne Sag, efter at den har taget de herhen hørende Lovbestemmelser og tilmed Spørgsmaalet om Ederfuglenes absolute Fredhellighed under Overveielse. 1845.
6. August.

Til Medlemmer af denne Commission har jeg nu, i Henhold til den derom givne oven paaberaabte allerhöieste Bestemmelse, besluttet at udnævne:

- 1) Justitiarius i den kgl. islandske Landsoverret, Thordur Sveinbjörnsson, Ridder af Dannebroke. —
- 2) Sysselmanden i Arnæs Syssel, Kammerraad Paul Melsted, Ridder af Dannebroke. —
- 3) Assessor i den kongl. islandske Landsoverret, John Johnsen. —
- 4) Sysselmanden i Isefjords Syssel, Eggert Olaf Briem. —
- 5) Sysselmanden i Nordermule Syssel, Jörgen Peter Havsteen.

Ved herom tjenstligen at meddele (Tit.) Underretning og derhos at bemærke, at Hs. Majestæt forventer, at Commissionens Forhandlinger ville vorde tilendebragte saa betimeligen, at de omhandlede Sager, efter foreløbigen at have været Allerhöistsamme forelagte, kunne tilstilles Althinget til Betænkning ved dets Samling i Aaret 1847, skulde jeg lige tjenstligen tilføie, at jeg, uagtet jeg idvrigt maa overlade til Commissionens eget Skjønnende, hvorledes de den anbetroede Sagers Bearbejdelse kan fremmes paa den hensigtsmæssigste og hurtigste Maade, finder, at der ved Udførelsen af dette dens Hverv bliver at iagttage følgende Regler:

1845. a) at Alt, hvad der henhører til Sagernes fore-
 6. August. løbige, men dog saavidt muligt fuldstændige Bearbei-
 delse, saasom: Indhentelsen af de Oplysninger, der
 kunne være af Vigtighed, Drøftelsen af samtlige Hoved-
 qvæstioner saavel som de Grundsætninger, der skulle
 befølges ved Forslagenes Udarbeidelse, samt over-
 hovedet Motivering af de forskjellige Anskuelser, der
 herved kunne komme i Betragtning, udføres i den fore-
 staaende Vinter af de oven under Nr. 1 til 3 nævnte
 Medlemmer af Commissionen. — b) at der dernæst i
 næstkommende Sommer afholdes et Fælledsmøde af
 Commissionens samtlige Medlemmer, hvorved da Sagerne
 kunne fuldstændigen gjenemgaaes og de endelige For-
 slag udarbejdes, saaledes at de derefter snarest muligt
 og senest i næstkommende Efteraar kunne nedsendes
 til vedkommende Collegier, nemlig Sagen om Skatte-
 væsenets Ordning til det kongl. Rentekammer, men de
 øvrige til det kgl. Danske Cancellie. — c) at Alt, hvad
 der vedkommer Arbeidernes Fordeling og Arbeids-
 maaden overhovedet, skeer efter fælleds Overenskomst
 mellem de tilstedeværende Medlemmer af Commissionen,
 dog saaledes, at dersom der i saa Henseende skulde
 opstaae Spørgsmaal, der ikke kunne afgjøres efter
 Stemme flerhed, der da dermed forholdes efter den Be-
 stemmelse, som derom tages af Justitiarius Sveinbjørns-
 son, som Commissionens Formand.

Slutteligen bemærkes, at de til ommeldte Sager
 henhørende Documenter, der kunne stilles til Commis-
 sionens Disposition, ville af mig blive afgivne til Ju-
 stitiarius Sveinbjørns son. — Reykjavig den 6. August
 1845¹.

[undertegn.] E. Bardenfleth.

¹) ved Canc. Skriv. 14. Oktbr. 1845 til det kgl. Rentekam-
 mer meddeles dette Collegium Underretning om Commis-
 sionens Nedsættelse og om de dertil udnævnte Medlemmer.
 Canc. 8. Depart. Brevb. 1845, Nr. 4147.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 1845.
 Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Postgangen** 16. August.
igjennem Nord- og Österlandet. Khavn den 16.
 August 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15; Nr. 1822—23.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har i behagelig Skrivelse af 7. Januar d. A. indberettet, at De, paa en desangaaende af Sysselmand Arnesen fremsat Forespørgsel, under 11. Oktbr. f. A. har beordret den ved Kammerets Skrivelse af 15. August 1840 foreløbig paa 5 Aar befalede Extrapostgang igjennem Norder-Thingøe Syssel til Saudanes paa Langanæsset hævet, paa Grund af, at Sysselmand Arnesen havde forandret Bopæl og var flyttet til Axarfjorden.

I Anledning heraf meldes tjenstl., at Kammeret ikke har Noget at erindre imod, at den omhandlede Postgang suspenderes indtil videre, men maa dog, førend endelig Bestemmelse i saa Henseende tages, tjenstl. udbede os Hr. Etatsraadens Betænkning behageligen meddeelt over hosfølgende Andragende fra Provsterne G. Paulsen og St. Arnason, betræffende bemeldte Postgangs Vedbliven m. m. — Imidlertid bifaldes, at Österlands-Postbudet, ifølge Deres Indstilling derom, tilstaaes et Tillæg af 2 Rbd. i hans Løn for hver Tour i Anledning af den forøgede Besværighed ved at lægge Veien om ad Axarfjorden og Husevig. — Hvad den Postgang angaaer, som Hr. Etatsraaden har andraget paa at maatte blive oprettet fra Deres Bopæl gennem Öfjords og Skagafjords Sysseleer til Hunavatns Syssel i Januar Maaned hvert Aar, da maa Kammeret med Dem erkjende Hensigtsmæssigheden deraf, og tillades det derfor, at en saadan etableres og at den vedbliver indtil videre, idet vi forøvrigt overlade til Dem at foranstalte det i saa Henseende Fornødne, saaledes som De maatte finde det hensigtsmæssigt og forbundet med mindst Bekostning for det Offentlige. De

1845. derved foranledigede Omkostninger ville, for at undgaa de Forviklinger i vedkommende Regnskab, som 16. August. det kunde forvolde, hvis de efter Deres Forslag blive anviste af Thingöre eller Mödruvalla Klostergodses Intrader, være at udbetale directe af Islands Jordebogskasse, af hvilken ogsaa samtlige Udgifter til Postvæsenet i Island ifølge de gjeldende Bestemmelser afholdes, og have vi derhos i bemeldte Henseende under D. D. til lagt Landfoged Gunlögsen den fornødne Ordre, hvorefter det dertil medgaaende Beløb, efter Fradrag af Porto-Indtægten, paa Deres nærmere Requisition vil blive udbetalt.

Slutteligen tillade vi, at der, i Overeensstemmelse med Deres Indstilling, i fornødent Fald maa udbetales Postexpediteuren i Skagafjords Syssel en liden Godtgjørelse for hans Uleilighed. — Rentekammeret den 16. August 1845.

23. August.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Bestemmelsen af Bopæl for Sysselmanden i Skaptafells Syssel. Khavn den 23. August 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1831.

Ved behagelig Skrivelse af 28. April d. A. har Hr. Stiftamtmanden tilstillet Rentekammeret et af Sysselmand Christianssons Erklæring ledsaget Andragende fra 32 Beboere af Vester-Skaptafells Syssels østre Deel, der deels gaaer ud paa at formaae Sidstnævnte, til hvem bemeldte Andragende er stillet, til at tage Bopæl østen for Myrdalssanden, idet han der vilde være bedre situeret for Sysselbeboerne i det Hele end paa Höfðabrekka, hvor hans Formand i en lang Række af Aar har haft Bopæl, deels paa, at Kammerets Samtykke hertil maatte blive erhvervet, saafremt Stiftamtet ikke vil tillade saadant; og har De, næst at bemærke, at det stedse har været paalagt Sysselmændene i Skaptafells

Syssel, ikke at boe østligere end paa Höfdabrekka, 1845.
 nærmest paa Grund af, at Postgangen fra Reykjavik til 28. August.
 Skaptafells Syssel derved utilbørligen vilde lide Skade
 for den nødvendige Communication mellem Amtet og
 Sysselmanden, samt de tre Administratorer i Skaptafells
 Syssel, indstillet, at Kammeret vilde meddele en af-
 slaaende Besked paa merbemeldte Andragende, eller
 overlade samme til Deres egen Afgjørelse.

Uagtet Rentekammeret ikke kan Andet end er-
 kjende, at Gaarden Höfdabrekka, naar hensees til dette
 særdeles vidtløftige Syssels Tarv, i det Hele er et
 mindre bekvemt Sted til Bopæl for Sysselmændene,
 har man dog ved Overveilsen af denne Sag fundet
 det mindre tilraadeligt for Tiden at bevirke nogen
 Forandring heri, hvortil der muligen senere vil frem-
 byde sig en anden passende Anledning. — Hvilket
 herved tjenstl. meldes til behagelig Underretning og
 Bekjendtgjørelse for Sysselmand Christiansson og øvrige
 Vedkommende. — Rentekammeret den 23. August 1845.

Kongelig Resolution ang. Understøttelse til 26. August.
Geistligheden paa Island. Wyck paa Föhr den
 26. August 1845. — I Rentekammerets Forestilling
 19. August foredrages Indholdet af kgl. Resol. 14. Juli 1838,
 hvorved 1000 Rbd. i 3 Aar vare stillede til Disposition til Under-
 støttelse for Geistligheden i de ringere Kald paa Island, medens
 Sagen om Forbedring i Præsternes Kaar skulde tages under
 Overveelse. Da Forhandlingerne herom ikke kunde tilende-
 bringes i de 3 Aar, blev Understøttelsen ved Resol. 25. Marts
 1841 fornyet endnu paa 3 Aar. Uagtet Forordn. 8. Marts
 1845 var udkommen, havde Cancelliet foreslaaet endnu en
 Forlængelse paa 3 Aar, og fastholdt dette Forslag, uagtet
 Rentekammeret havde vægret sig ved at gaae ind derpaa.
 Kammeret ansaa det nemlig for at være „aldeles indlysende,
 at det Tidsrum af 6 Aar, som er forløbet siden denne Sag
 blev sat under Ventilation, maatte have været fuldkommen
 tilstrækkeligt til at see samme ordnet paa en hensigtsmæssig
 Maade, forudsat at det havde været Vedkommendes Alvor at

1845. **26. August.** bevirke Forbedringen, enten, som af dem selv antydet, ved en Forhøielse i Præstekaldenes Indtægter, eller paa anden Maade ved Bidrag fra Landet selv". Kammeret venter endogsaa ikke noget bedre Resultat af det Lovudkast, som nu skulde forelægges Althinget i denne Retning, „idet Resultatet heraf kun kan blive fordeelig for de folkerigere og saaledes i Almindelighed bedre Præstekald, medens det for de mindre folkerige og ringere Præstekald ikkun kan medføre en næppe mærkelig Indtægtsforøgelse for Præsten". Finantsdeputationen havde ogsaa ytret, at der ingen tilstrækkelig Anledning var til at gaae ind paa Cancelliets Forslag, men henstillede, om Understøttelsen skulde bevilges for indeværende Aar, da det vilde blive vedkommende Præster et føleligt Savn at undvære den, saalænge der ikke var sørget for deres Indtægter paa anden Maade. Derved vilde det tydeligen vises, at det ikke var Hensigten at udvirke denne Hjælp for efterfølgende Aar, „men at den for Fremtiden maatte skaffes tilveie paa anden Maade, navnlig ved Althingets Mellemkomst". Som Følge heraf henstiller ogsaa Rentekammeret det til Kongen, om en slig Sum kan for indeværende Aar bevilges som Tilskud til den islandske Jordebogskasse. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1845 C, Nr. 282.

Vi ville allern. have en Sum af 4000 Rbd. af den islandske Jordebogskasse endnu for indeværende Aar, som et Tilskud til bemeldte Kasses Budgetsum, stillet til Disposition for Stiftamtmanden og Biskoppen over Island til Uddeling iblandt Præsterne i de ringere Kald i Island, hvorimod en saadan Understøttelse ikke oftere vil kunne ventos bevilget. — Wyck paa Föhr den 26. August 1845.

27. August. Cancellie-Skrivelse til det kgl. Rentekammer, ang. Fordelingen af Gagen mellem Distriktslægerne paa Vestmannøerne. Khavn den 27. August 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb 1845, Nr. 3501.

Det kgl. Rentekammer har i behagelig Skrivelse af 16. dennes udbedt sig meddeelt Underretning om hidtilværende Distriktslæge paa Vestmannøe, A. J. Haaland, der den 27. April d. A. er entlediget fra dette Embede med 200 Rbd. aarlig i Vartpønge, dog saa-

ledes, at han ikke forlader Væstmannøe førend i dette 1845.
Aars Efteraar, og først efter at hans Eftermand i Em-
bedet er ankommen, fra Entledigelses Dato blot nyder 27. August.
de ham tilstaaede Vartpenge, eller om ham tillige skal
udbetales nogen Deel af Embedets Gage for den Tid,
han derefter fungerer.

I den Anledning skulde man til behagelig Efter-
retning tjenstl. melde, at den entledigede Distriktslæge
Baalland maa, indtil Eftermandens Udnævnelse den
28. Juli d. A., tilkomme den fulde Gage, og fra den
Tid, indtil Eftermanden tiltræder Embedet, foruden sine
Vartpenge, den halve Gage, hvorimod den anden Halv-
deel af Gagen for dette Tidsrum tilkommer Eftermanden.
— Det kgl. Danske Cancellie den 27. August 1845.

**Kongelig Resolution ang. Oprettelsen af et 27. August.
historisk-archæologisk Archiv og Bibliothek.**
Kbhavn den 27. August 1845¹. — Resolutionen er med-
deelt den i Resolutionen udnævnte Comité for det historisk-
archæologiske Archiv og Bibliothek.

Vi have allern. bifaldt Oprettelsen ved den kgl.
Commission for Oldsagernes Opbevaring i Forening med
det kongel. Nordiske Oldskrift-Selskab af et historisk-
archæologisk Archiv og Bibliothek, bestaaende af tre
Afdelinger, nemlig:

I) en oldnordisk-islandsk, indeholdende Di-
plomer, Afskrifter af Diplomer og andre vigtige Akt-
stykker, ældre end 1450, samt af islandske og old-
nordiske Codices, ligeledes Samlinger vedkommende
Færøernes, Islands og Grønlands Historie og Archæo-
logie. — II) en antiquarisk-topographisk, inde-
holdende Samlinger af Indberetninger, Beskrivelser,
Tegninger m. m., vedkommende de nordiske Oldsager
i Almindelighed og den danske Stats historisk-anti-

¹) kgl. Resol. 23. Decbr. 1847.

1845. 27. August. quariske Topographie i Særdeleshed, ligeledes Afbildninger og Beskrivelser af Oldsager, der have Overensstemmelse med de nordiske. — III) det af Selskabet grundlagte historisk-archæologiske Bibliothek. Formaalet med dette Archiv er den nordiske Oldkyn-digheds yderligere Opkomst, som ventes befordret ved begge Institutioners, Commissionens og Selskabets Samvirken.

Ligesom man hidtil med Tilfredsstillelse har bemærket, hvorledes der allerede er gjort et Skridt fremad, efter at Commissionen og dens enkelte Medlemmer have kunnet benytte Selskabets Annaler og Tidsskrifter som Organ for deres Meddelelser, saaledes vil man ved de Midler, Archivet frembyder, forberede mere omfattende videnskabelige Foretagender i denne Retning.

Archivets Bestyrelse er overdragen en af tre Medlemmer bestaaende Comité, af hvilke de to ere Oldskrift-Selskabets Sekretair, nærmest med Hensyn til den første, eller oldnordisk-islandske Afdeling, og Commissionens Sekretair nærmest med Hensyn til den anden, eller antiquarisk-topographiske Afdeling. Vi have allernaadigst bifaldt Valget af Etatsraad og Geheimearchivar Finn Magnusen som denne Comitées tredje Medlem. — Vi have derhos allern. bestemt, at der ved Archivet ansættes tre Archivsekretairer, som virke i Forening til Institutionens Fremme, dog saaledes, at den første nærmest fungerer ved den oldnordisk-islandske Afdeling samt Bibliotheket, og de to andre ved den antiquarisk-topographiske Afdeling. Ved den førstnævnte Afdeling have Vi ansat, for det første for to Aar, Althingsmand og Stipendiarius Arna-Magnæanus Jón Sigurðsson, og ved den anden Afdeling Adjunkt ved Metropolitanskolen J. B. Sorterup og Adolph Strunk, den førstnævnte med et Honorar af 200 Rbd. aarlig og de tvende sidstnævnte med et Honorar af 100 Rbd. hver aarlig i Tillæg til hvad de oppebære som Assi-

stenter ved Museet for nordiske Oldsager. — Kjøbenhavn den 27. August 1845.

27. August.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. 4. Septbr.
Fremgangsmaaden med Forsendelse af Anordninger
og Publikanda til Island. Kjøbenhavn den 4. Septbr.
 1845. — Canc. 8. Dep. Brevb. 1845, Nr. 3567. Uddrag
 i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 210—211.

I behagelig Skrivelse af 19. Juli sidstl. har det kgl. Rentekammer meddeelt Cancelliet, at velbemeldte Kammer i Anledning af det fra Amtmanden over Islands Nord- og Øst-Amt indkomne Andragende om, at Anordninger og Publikanda for Island for Eftertiden direkte maatte forsendes til Sysselmændene og Provsterne til videre Foranstaltning, har betænkt for sit Vedkommende for Fremtiden at iagttage: direkte at forsende deslige Documenter til samtlige Sysselmænd i bemeldte Amt, til Sysselmændene i Sneefjeldsnæs, Bardestrands, Strande og Isefjords Sysseler under Vest-Amtet, samt til Sysselmanden i Vestmannøe Syssel under Sønder-Amtet.

Da Cancelliet imidlertid fremdeles ikke har kunnet overbevise sig om Hensigtsmæssigheden af en saadan Foranstaltning som almindelig Regel, saa har Collegiet troet for sit Vedkommende at burde indskrænke sig til direkte at forsende de omhandlede Documenter til de nævnte Sysselmænd, naar Omstændighederne i enkelte Tilfælde maatte tilraade saadant, og det derhos maatte være af særdeles presserende Vigtighed, at samme komme Vedkommende tilhænde, hvilken Fremgangsmaade Collegiet iøvrigt allerede tidligere har fulgt.

Hvorom man ikke har troet at burde undlade at meddele velbemeldte Kammer Underretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 4. Septembr. 1845.

1845. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over
 6. Septbr. Islands Nord- og Öster-Amt, ang. Præsters For-
 pligtelse til at boe paa deres udlagte Mensal-
 gaarde. Khavn den 6. September 1845. —
 Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1880.

Hr. Etatsraaden har i behagelig Skrivelse af 22. Januar d. A. hertil indberettet, at Præsten til Thingøre Klosterkirke, Provst John Johnsson, har opsagt Fæstet paa Jorden Steinnes af nysnævnte Klosters Gods, og at Jorden derefter har været opbuden til ny Bortfæstning ved Auktion, ved hvilken bemeldte Provst har gjort et Bud af 4 Hundr. 4 Alen aarlig i Landskylds-Afgift m. v.

I Anledning heraf vilde De behage at tilkjendegive Provst Johnsson, at han har været aldeles uberettiget til at øpsige Fæstet paa Jorden Steinnes, efter den Forklaring, som om denne Jord er given i Jordebogen af 1760, og ifølge allerh. Reskript af 18. April 1764, hvorved blandt Andet er fastsat: „at Præsten til Eieren af Jorden skal betale hvad ham med Rette tilkommer” og, „at deslige Gaarde, naar de engang til Præstebolig ere udviste, til samme Brug bestandig forblive, saalænge Præsterne ikke selv eie Jord”. — Saafremt han imidlertid troer, at Kaldet er tjent med ikke at besidde Brugsjord, vil Kammeret for sit Vedkommende ikke have Noget imod, at Fæstet opsiges, naar han dertil forskaffer sine Foresattes Samtykke. — Saafremt dette meddeles, vilde De behage at foranstalte Jorden, uden nogensombelst Reservation med Hensyn til dens nuværende Brug, bortbygset; og da den bele Frasigelse udentvivel er en Machination af Præsten, for at tiltvinge sig en lavere Afgift, og det er raadeligst med Kraft at modvirke slige Foretagender, vil den Næstbydendes Bud blive at approbere, hvis Præsten bliver den Høistbydende. Det tilføies, at vi ikke finde Anledning til at indrømme Provst Johnsson andre Fæstevilkaar end

dem, hans Formænd have haft. — Rentekammeret den 1845.
6. Septembr. 1845.

6. Septbr.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over 20. Septbr.
Island, ang. **Deling af Forstrandene i Skapta-**
fells Syssel. Khavn den 20. Septbr. 1845. —
Bentk. Isl. Copieb. 15, Nr. 1903.

I behagelig Skrivelse af 15. Februar d. A., med hvilken Rentekammeret ere blevne tilstillede de, saavel fra Sysselmand Christjansson, som fra Administrator Jon Gudmundsson, indhentede Oplysninger om Beliggenheden og Udstrækningen af de Forstrande, der tilhøre det under Sidstnævntes Forvaltning værende Kirkebai Klostergods, navnlig om Udstrækningen af den Forstrand, der henhører til Gaarden Kirkebai, har Hr. Stiftamtmanden blandt Andet formeent, at den Uvished, som i nysmeldte Henseende bestaaer, vel kunde bæves, og Forholdet ordnes ved en Rebning af Kirkebai Klosters Forstrande, navnlig fra Kålfafellsstadens Forstrand imod Vest til Skaptá, men at man, af Hensyn til de med saadant Foretagende forbundne Vanskeligheder, bør foretrække, efter forud angaaende de enkelte Forstrandsstykkers Beliggenhed og Grændser indhentede Oplysninger, ved allerhöi. Resolution at bevirke fastsat den Forstrandsstrækning, der skal følge enhver Jord.

I Anledning heraf skulde vi tjenstl. melde, at vi saa meget hellere tiltræde denne til Sagens Ordning foreslaaede Maade, som det, efter at de attraaede Oplysninger ere indhentede fra saavel Biskoppen som vedkommende Eiendomsbesiddere og Brugere, kan antages, at et fra Dem til samtlige offentlige og private Forstrandseiere udgaaet Forslag, om at komme overeens om nöiagtig at bestemme hver enkelt Forstrands Beliggenhed og Grændser, og at betegne disse med sikke og varige Skjølmærker, forsaavidt Naturen ei har dannet saadanne, velvilligen vil imödekommes. — I Overeens-

1845. 20. Septbr. stemmelse hermed vilde De desaaarsag behage at foranstalle det Fornødne, og imødesee vi gjerne Deres behagelige Beretning om, at Sagen har faaet det forønskede Udfald.

Hvad dernæst angaaer Oppebørselen af det i § 2 i Plakat af 4. Mai 1778 omhandlede Vrag. der opdriver paa Kirkebai Klosterkirkes Forstrande, da formene vi, at Administrator Gudmundsson har været aldeles uberegtiget til som Værge for Kirken at oppebære alt saadant Vrag, imod at beregne denne til Indtægt den i Aaret 1772 regulerede Forpagtningsafgift af 2 Rbd., eftersom han ikke alene i Egenskab af Kirkeværge, men, ifølge den ham meddelte Instrux, imod den bestemte Godtgjørelse af 16^{2/3} % af Indkomsternes Pengebeløb har at aflægge aarligt Regnskab for Kirkens samtlige Indtægter, altsaa ogsaa af Vrag, der er henlagt og bør afbenyttes til Kirkens Vedligeholdelse, hvilken han ikke, saaledes som forhen Forpagterne af Klosterne og Kirkernes Indtægter, er pligtig at foretage for egen Regning.

I den Forudsætning, at Administrator Gudmundsson ikke i sine for Kirkens Indtægter og Udgifter af lagte Regnskaber har godtgjort sig Noget for Værgemaalet, kan det imidlertid efter Omstændighederne passere, at han indtil afvigte Fardag har taget til sig det Vrag, som er opdrevet paa de Kirken tilhørende Forstrande, imod at erlægge fornævnte aarlige Afgift. — Fra Fardag d. A. vil han derimod have at gjøre behørig Rede og Rigtighed for det Vrag, der maatte tilfalde Kirken, imod af dets sande Værdi, saavel som af dens øvrige Indkomster, at godtgjøre sig 16^{2/3} %, der selvfølgelig kunne beregnes til Udgift i vedkommende Kirkeregnskaber. Saafremt imidlertid Administrator Gudmundsson, ifølge vor Skrivelse til Hr. Khret af 6. i d. M., opsiges Administrationen af Kirkebai Kloster-Gods, formene vi, at det, ved nysmeldte Administrations Overdragelse til Sysselmand Christjansson kunde, i Lighed med hvad der er brugeligt paa Nord-

landet, paalægges denne at overtage Kirkens Værgemaal **1845.**
uden særligt Vederlag.

20. Septbr.

Endeligen have vi — næst at bemærke, at vi, for det Tilfælde Administrator Thorarensen, ligeledes ifølge ovennævnte vor Skrivelse, entlediges fra Forvaltningen af Thykkebai Klosters Gods, ansee det rettest, at der bliver forholdt paa samme Maade i Henseende til Værgemaaliet af den paa dette Klosters Hovedgaard værende Kirke, som med den paa Kirkebais Hjemmegaard — endnu ikkun at tilføie, at De kan forvente nærmere Resolution i Henseende til, om Islands Justitskasse fremdeles kan oppebære den samme ved Rentekammerets Skrivelse af 27. Februar 1838 interimistisk overdragne Vragindtægt paa Kirkebai Klosters Gods. — Rentekammeret den 20. Septembr. 1845.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. Betaling til Lægerne for Forretninger, udførte efter offentlig Requisition. Khavn den 25. Septbr. 1845. — Canc. 8. Departem. Brevb. 1845, Nr. 8874—76. **25. Septbr.**

Med behagelig Skrivelse af 24. Decbr. f. A. har Collegiet modtaget Hr. Etatsraadens Erklæring over det af Distriktslæge Johnson af Öesfjord Handelssted indgivne Andragende, hvori han besværer sig over, at tvende af ham over Honorarer og Diæter for Obductionsforretninger, foretagne efter offentlig Requisition, til Amtet indgivne Regninger ere blevne nedsatte, idet han formener, at det i Plak. 4. Oktbr. 1825 for Lægeforretninger foreskrevne Gebyr ogsaa maa tilkomme Lægerne paa Island.

I Anledning heraf skulde man, efter angaaende denne Sag at have corresponderet med det kgl. Rentekammer, til behagelig Efterretning tjenstligst melde, at Plak. 4. Oktbr. 1825 vel. saaledes som udtrykkelig er udtalt i Canc. Skriv. af 26. Septbr. 1829, er uden Anvendelse paa Island; men da Cancelliet med Rente-

1845. 25. Septbr. kammeret maa være enigt i, at Distriktslægerne i Island ikke mindre end Lægerne i Danmark have billigt Krav paa Betaling for Udførelsen af offentlige Forretninger, samt at Betalingen for Obductionsforretninger foreløbig passende kan bestemmes til Halvdelen af den ved hin Plakat hjemlede, saa kan Distriktslæge Johnsen tilstaaes for enhver af de af ham udførte Obductionsforretninger et Honorar af 4 Rbd., og i Diæter 4 Bbd. for hver Dag Forretningen har varet, hvilken Betaling ogsaa midlertidig bør tilstaaes ved andre Obductionsforretninger, indtil der ved en almindelig Lovbestemmelse kan blive fastsat en bestemt Taxt for de islandske Lægers offentlige og private Forretninger.

Da Collegiet derhos med Rentekammeret maa ansee det for ønskeligt, at en saadan ny Lovbestemmelse emanerer, saa skulde man tjenstl. have Hr. Etatsraaden anmodet om, efter derom at have corresponderet med Sysselmændene og Lægerne i Deres Amt, at meddele Collegiet Deres Betænkning om, hvilke Honorarer, Diæter og Befordrings-Udgifter der burde tilstaaes Lægerne paa Island for de af dem efter det Offentliges Requisition udførte Forretninger, samt om, hvilken Betaling der bør ydes dem for Lægehjælp til Private. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. Septembr. 1845¹.

27. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. Lovfæste og Gebyrer for deres Thinglæsning.** Khavn den 27. September 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1937.

¹) s. D. Canc. Skriv. til Amtmanden i Vester-Amtet, Conferenzraad Bjarni Thorsteinson, hvorved samme Betaling indrømmes Distriktschirurg G. V. Koefod for en udført Obductionsforretning, og Betænkning forlanges paa samme Maade som i Skrivelsen til Nord- og Öster-Amtet. Endelig underrettes Stiftamtmanden, som Amtmand over Sønder-Amtet, om det givne Svar, og anmodes ligeledes om Betænkning, efter at have indhentet Svar fra Landphysikus. Canc. 8. Dep. Brevb. sat.

Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson har ^{1845.}
i behagelig Skrivelse af 14. Decbr. f. A. henstillet til ^{27. Septbr.}
Rentekammerets Afgjørelse, dels om Sysselmand i
Myre Syssel, Fr. Lund, tilkommer Gebyr, 36 Sk., for
Thinglæsning af en af Administrator for Arnarstappens
Ombud, Sysselmand Thorsteinsen, udfærdiget saakaldet
Lovfæste for Gaarden Stórahraun under nysnævnte Om-
bud, dels om det ikke burde gjøres Administrator til
Pligt, at indberette til Amtet, hvergang en Lovfæstes
Udstedelse af ham agtes gavnlig, for at Jette kan blive
sat istand til at bedømme Hensigtsmæssigheden deraf
i hvert enkelt Tilfælde især, da slige Lovfæster, som
almindelige Forbud, til hvis Læsning til Thinge de Ved-
kommende ikke pleie at varsles, og til hvis Forfølgning
intet Søgmaal anhängiggjøres, maae betragtes at være
uden Retsvirkning.

I Anledning heraf meldes tjenstl., at Kammeret
maa antage, at det omhandlede Gebyr tilkommer Sys-
selmand Lund, og at Collegiet forøvrigt bifalder Hr.
Conferentsraadens Indstilling. — Rentekammeret den
27. Septembr. 1845.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over ^{27. Septbr.}
Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Decision af**
Udgifts-Regningerne ved offentlige Sagers Drift.
Kbhavn den 27. Septembr. 1845. — Rentek. Isl.
Copieb. 15, Nr. 1935—86.

I Anledning af en imellem Hr. Etatsraad Johnson
og Conferentsraad Amtmand Thorsteinson derom be-
staaende Meningsforskjel, har Sidstnævnte henstillet til
Rentekammerets Afgjørelse, hvorledes der bør forholdes
med Decisionen af de hermed følgende tvende Skri-
velser fra Sysselmændene Blöndal og L. Thorarensen
bilagte 6 Stkr. Regninger over Udgifter, der ere med-
gaaede ved i Vinteren 1843—44 at transportere den
inden Snæfellsnes Syssel for Falsk og Lösægængerer til-
talte Sölvi Helgason igjennem Hunavatns Syssel.

1845.
27. Septbr.

Da der ved Bedømmelsen af samtlige Udgifter i offentlige Sager i Almindelighed vil være at tage Hensyn til ethvert Steds Localiteter og øvrige Forholde, som tør forudsættes bedst kjendte af den Overøvrighed, i hvis Amt de forefalde, formene vi det rettest, og skulde desaarsag herved tjenstl. have Hr. Etatsraaden anmodet om, i Henhold til Forordn. af 5. April 1793, postviis at bedømme hosfølgende 6 Regninger, og derefter af Nord- og Öst-Amtets Repartitionsfond at foreskyde Vedkommende hvad dem tilkommer til senere Refusion af Vest-Amtets Repartitionsfond, hvis Regnskab bliver at bilægge med meerbemeldte Regninger, der til den Ende ville være at tilstille Conferentsraad Thorsteinson, paategnede Hr. Etatsraadens Decisioner. — Rentekammeret den 27. Septembr. 1845¹.

21. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forslag om Opsparelse af Medicamentpenge** i Landphysici Distrikt. Khavn den 21. Oktobr. 1845. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, Nr. 4292.

Hr. Khren har i behagelig Skrivelse af 19. April f. A. andraget paa Bemyndigelse til af den islandske Jordebogskasse at hæve de Landphysici Distrikt tilkommende 125 Rbd. aarlig af Medikamentpengene, som, i Henhold til Cancelliets under 18. August 1842 derpaa tagne Bestemmelse, fra Aaret 1843 have henstaaet uaffordrede, og til derefter igjen efter de almindelige Regler at indsætte samme til Forrentning med 3½ %.

Efter at Cancelliet i denne Anledning har indledet Correspondence med det kgl. Rentekammer, har Samme meddeelt Collegiet, at den kgl. Finantsdeputation, med

¹) Med Rentek. Skriv. af s. D. meddeles Amtmanden over Vester-Amtet en Afskrift af denne Skrivelse. Rentek. Copieb. ast. Nr. 1936.

hvilken det derom har brevvetlet, har yttret, at da 1845.
 det er en antagen Regel, at de Summer, der ere op- 21. Oktbr.
 sparede i det ene Aar, ei kunne komme til Anvendelse
 i det følgende, med mindre de ere opførte paa det
 nye Aars Budget, kan bemeldte Deputation ikke give
 sit Minde til, at det Ansøgte bevilges, idet de opspa-
 rede Summer maae betragtes som besparede for det
 vedkommende Aar, i hvilket de ikke oppøbæres i Over-
 eensstemmelse med deres Öiemed. Finantsdeputationen
 har derhos tilføiet, at det er et andet Spørgsmaal, om
 der for et tilkommende Aar kunde behøves et større
 Beløb end det normerede, i hvilket Tilfælde der ved
 Budgettets Forelæggelse maatte andrages paa et Til-
 skud, og at det da muligens kunde komme i Betragt-
 ning, at der paa samme Conto tidligere havde fundet
 Besparelse Sted.

Med Hensyn til den af Hr. Kbren paatænkte An-
 bringelse af de omspurgte Summer, har Finantsdepu-
 tationen sluttelig bemærket, at det ifølge de ved Normal-
 Reglementets Affattelse i 1841 givne Bestemmelser ikke
 er tilladt at opspare Fonds af de aarlige Budgetsummer.

Paa Grund af Foranførte vil saaledes den af Hr.
 Kbren foreslaaede Foranstaltning ikke kunne tages til
 Følge. — Det kgl. Danske Cancellie den 24. Oktobr.
 1845.

Plakat for Danmark, ang. Udvidelse til Fyr- 25. Oktbr.
stendømmet Monaco af den med Sardinien op-
rettede Handels- og Skibsfarts-Traktat. Fredens-
 borg den 25. Oktobr. 1845. — Ved denne Plakat,
 der er emaneret gennem General-Toldkammer og Commerce-
 Collegium, bringes den under 14. Marts 1845 udfærdigede De-
 claration angaaende Udvidelsen af den under 14. August 1843
 med Sardinien oprettede Skibsfarts- og Handels-Traktat til
 Fyrstendømmet Monaco, til almindelig Kundskab. Den findes
 imidlertid ikke anført som publiceret i Island og er heller ikke
 udgivet paa Islandsk. — Quart-Forr. for 1845, S. 206. Schou
 XXIV, 493—494.

1845.

28. Oktbr.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-
Amtet, ang. Omkostningerne ved et Fattiglems
Forpleining. Khavn den 28. Oktobr. 1845. —
 Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 4403—4.

Med Hensyn til, at Reikevig Fattigcommission har tilstillet Fattigbestyrelsen for Borgar Rep i Myre Syssel en Regning, stor 35 Rbd. 72 Sk., der ere medgaaede til den i bemeldte Rep forsörgelsesberettigede Magnus Magnussens Logis, Kost og Pleie hos Politibetjent Henriksen i Reikevig, medens han henlaae sammesteds under Cuur for et Beenbrud, fra 19. Mai 1842 til 9. Oktober s. A., samt endvidere har fordret udbetalt et Beløb af 44 Rbd., i Anledning af fornævnte Magnus Magnussens Forsörgelse i Landphysikus Thorstensens Huus under et Sygdomstilfælde i Vinteren 1837—1838, hvilken Fordring Landphysikus Thorstensen har skjænket Fattigvæsenet i Reikevig, har Hr. Conferentsraad i Skrivelse af 25. August d. A. indstillet til Cancelliets Afgjörelse, om ikke fornævnte Regnings Beløb enten aldeles maa bortfalde, paa Grund af at den i Reglein. 8. Januar 1834 § 8, cfr. Canc. Skriv. 26. Septembr. 1837, foreskrevne foreløbige Underretning til vedkommende forsörgelsespligtige Commune ikke er iværksat, eller i al Fald bør modereres, fordi den Paagjeldendes Ophold i Reikevig uden gyldig Grund er bleven forlænget, og Forpleinings-Omkostningerne derhos i og for sig maae antages altfor høit ansatte, samt at den sidstnævnte Fordring, der formentlig ikke tilkommer Fattigvæsenet, maa bortfalde.

Foranlediget heraf skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstligst melde, at den ovennævnte Regnings Beløb, 35 Rbd. 72 Sk., i Overeensstemmelse med Hr. Cfraadens Forslag vil være at nedsætte til 20 Rbd., der blive at refundere af Borgar Reps Fattigvæsen mod Regres til den Paagjeldende, samt at den af Reikevig Fattigvæsen fremsatte ældre

Fordring maa bortfalde, da Fattigvæsenet ikke har haft nogen Udgift i Anledning af den Paagjeldendes Ophold i bemeldte Kjøbsted i Vinteren 1837 og 1838, og da Fordringen i al Fald forlængst burde have været anmeldt.

1845.
28. Oktbr.

Idet samtlige indsendte Bilag remitteres, tilføies sluttelig, at man under Dags Dato har anmodet Amtmanden over Islands Sønder-Amt om, at tilkjendegive Reikevig Kjøbsteds Fattigcommission det Fornødne i Overeensstemmelse med Foranstaaende. — Det kongl. Danske Cancellie den 28. Oktobr. 1845¹.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. 6. Novbr. Anvendelsen af det danske Sprog i Amtmændenes Correspondence. Khavn den 6. Novbr. 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 4457. Uddrag i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 250.

I vedlagte Skrivelse med Bilag har Stiftamtmanden over Islands Stift besværet sig over, at flere til ham indløbne Embedsbreve fra Amtmanden over Islands Nord- og Øst-Amt ere affattede i det islandske Sprog, og derhos anholdt om, at det maa blive bemeldte Amtmand paalagt, at føre den ommeldte Brevvexling paa Dansk.

¹) s. D. Canc. Skrivelse til Amtmanden over Sønder-Amtet, Stiftamtmand Hoppe, hvorved foranstaaende Resolution tilmeldes ham, med Anmodning om, „at indskjærpe Fattigcommissionen Bestemmelsen i Canc. Skriv. 26. Septembr. 1837, angaaende den foreløbige Correspondence, der forinden en Fattigs Oversendelse bør finde Sted med vedkommende forsørgelsespligtige Commune, . . . samt derhos gjøre samme opmærksom paa Canc. Skriv. 23. April f. A. ad Nr. 3, hvorefter den, der bliver trængende til interimistisk Hjælp i et Fattigdistrikt, altid bør ydes den fornødne Understøttelse, aldeles efter de samme Regler, som følges ved at indtinge Communens egne Fattiglemmer hos Distriktets Indvaanere”.

1845.

6. Novbr.

I den Anledning skulde man, næst at bemærke, at Cancelliet med Stiftamtmanden maa være enigt i, at Correspondencen mellem Amtmændene paa Island i Embeds-Anliggender rettest føres i det danske Sprog, især for at undgaae Ophold og Uleilighed ved Oversættelsen, naar Sagen, hvilket ikke altid fra Begyndelsen kan sees, bliver at indsende til Collegiernes Afgjørelse, tjenstligst henstille til det kgl. Rentekammer, om Samme, saafremt velbemeldte Kammer ogsaa maatte tiltræde denne Anskuelse, vil meddele Amtmand Johnsen Paalæg i Overensstemmelse hermed.

Om hvad det kgl. Rentekammer i Sagen maatte beslutte forventer man sig derefter behageligen underrettet. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Novembr. 1845.

6. Novbr.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Amtmændene paa Island, ang. **Justitskassens Afholdelse af Omkostningerne ved løsladte Forbryderes Hjemsendelse.** Khavn den 6. Novbr. 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 4501—4503.

At de Bekostninger, der medgaae til løsladte og frigivne Forbryderes Hjemsendelse til Island, og som hidtil have været afholdte af den islandske Jordebogskasse, indtil videre blive at udrede af den islandske Justitskasse, det skulde man, efter desangaaende at have corresponderet med det kongel. Rentekammer og den kgl. Finantsdeputation, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstl. melde. — Det kongel. Danske Cancellie den 6. Novembr. 1845¹.

¹) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret og til Finantsdeputationen, hvorved Underretning om denne Skrivelse meddeles, samt tillige, som Svar paa det sidstnævnte Collegiums Forespørgsel om, „hvorledes bemeldte islandske Justitskasse er bleven dannet, hvorfra den har sine Midler,

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over **1845.**
 Islands Vester-Amt, ang. **aarlige Beretninger om** **8. Novbr.**
Handelsborgeres Antal. Khavn den 8. Novembr.
 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2022—24.

Hr. Conferentsraaden har i behagelig **Skrivelse** af 8. Mai sidstl., med Hensyn til Sysselmand i Isafjords Syssel Briems, i en dermed fulgt **Skrivelse** af 19. April næstforhen yttrede Formening, om det Overflødige i nu at vedblive med at indsende de ved Reskript af 11. Septembr. 1816 befalede aarlige Beretninger om Antallet af de paa ethvert Sted bosatte Borgere, som drive Handel, henstillet, om disse Fortegnelser fremdeles skulle indsendes, idet De derhos har bemærket, at de Omstændigheder, som foranledigede denne Befaling, vel nu ikke længere finde Sted, men at det dog kan have sin Nytte, at slige Fortegnelser aarlig indsendes, eftersom der kan møde Tilfælde, hvori det er af Vigtighed saavel for Rentekammeret som for Amtmændene at vide, hvilke bosatte Borgere drive Handel paa ethvert Sted.

Uagtet det nu vel maa erkjendes, at den Forudsætning, hvorfra ovennævnte Reskript, der havde de da oprettede Kjøbstæder for Öie, er gaaet ud, ikke længere er tilstede, saa kan det dog ikke alene være nyttigt, men endogsaa undertiden nødvendigt for Kammeret at vide, hvilke faste Handlende der ere i ethvert Syssel, da det oftere har været Tilfælde, at Kammeret, paa Grund af Sysselmændenes Indberetninger om en

hvor stor en Sum disse udgjøre, og hvilke Bestemmelser der haves om deres Anvendelse": tilføies et kort Overblik over denne Kasses Historie (Anordn. 16. Novbr. 1764; For. 24. Januar 1838 § 17; kgl. Resol. 29. April 1840; jvnf. kgl. Resol. 27. April 1822 og 12. April 1834), samt om dens Størrelse, som efter Regnskabet for 1844 udgjorde 9831 Rbd. 41 Sk. i kgl. Obligationer. Canc. 8. Depart. Brevb. ast.

1845. eller anden Mangel ved Handelsstederne, har maattet
 8. Novbr. tilskrive de vedkommende Handlende her i Staden om
 at foranstalte det Fornødne til deres Handels-Etablissem-
 menters Forsyning med Nødvendighedsvarer.

Vi skulde derfor tjenstl. have Hr. Conferentsraaden
 anmodet om at foranledige, at Kammeret fremdeles aar-
 ligen erholder Fortegnelser over Navnene paa alle faste
 Handlende i ethvert Syssel under Deres Amt. — Rente-
 kammeret den 8. Novembr. 1845.¹

18. Novbr. **Cancellie-Skrivelse til den kgl. Commissarius ved
 Althinget, Khre Bardenfleth, ang. i hvilke Tilfælde
 nye Valg af Althingsmænd blive nødvendige.** Khavn
 den 18. Novbr. 1845. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1845,
 Nr. 4635.

Hr. Khren har i Skrivelse af 19. Septembr. sidstl.
 indberettet til Cancelliet, at den i September Maaned
 f. A. valgte Althingsmand for Reikevig Kjøbstad, Dr.
 Eigilsen, ved Skrivelse til Valgdirectionen af 29. Oktbr.
 f. A. definitivt havde erklæret ikke at kunne modtage
 Valget, og at Suppleanten Stiftsprovst Helgesen derfor
 gav Møde i Althingets nu tilendebragte Samling som
 Deputeret for Reikevig Kjøbstad.

Da det her ombandlede Tilfælde, at den valgte
 Althingsmand ikke antager det paa ham faldne Valg,
 der saaledes næppe kan ansees fuldbyrdet, formentlig
 ingen Analogie har med det hyppigen indtrædende Til-
 fælde, at den valgte Deputerede ved Sygdom eller
 andre Omstændigheder forhindres fra at give Møde,
 hvor Suppleanten bør indkaldes, uden at der bliver
 Spørgsmaal om nyt Valg, har Hr. Kherren derhos hen-
 stillet til Cancelliet, om der ikke maatte findes Anled-

¹) s. D. Skrivelser af samme Indhold til Stiftamtmanden og
 Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet Rentek. Isl. Co-
 pieb. ast. Nr. 2023—2024.

ning til at foranstalte et nyt Valg af en Althingsmand for Reikevig Kjøbstad. 1845.

18. Novbr.

I den Anledning skulde man til behagelig Underretning tjenstl. melde, at ligesom et overordentligt Valg efter For. 8. Marts 1843 § 8 ikke skal foretages, saalænge ikke baade den Deputerede og Suppleanten mangler, og ligesom bemeldte Forordning ingen Forskjel gjør paa det Tilfælde, at den Paagjeldende aldeles ikke antager det paa ham faldne Valg, og at han siden frasiger sig det engang antagne Valg, saaledes er der heller ingen gyldig Grund til i saa Henseende at gjøre Forskjel; det har nemlig været Lovgiverens Villie, at der tilligemed enhver Althingsmand skal vælges en Suppleant, for at ikke den med et nyt Valg forbundne Besvær for Distriktet skulde indtræde, naar selve Althingsmanden fik Forfald, eller endog ganske kom til at mangle, men saalænge der haves en til Pladsen valgt Mand, hvilket in casu er Tilfældet, er der ikke Grund til, for den Muligheds Skyld, at ogsaa denne i sin Tid maatte være forbindret, at paaføre Distriktet de med et nyt Valg forbundne Uleiligheder og Bekostninger, der sandsynligviis kunne undgaaes, ligesom heller ikke den Mulighed, at den, der er tilbage til Postens Besættelse, kunde afgaae saa nær foran et Althing, at nyt Valg ei bliver muligt, er supdet at burde motivere et nyt Valg.

Sluttelig tilføies, at Forordningerne af 15. Mai 1834, som i foranførte Henseende ere aldeles stemmende med For. 8. Marts 1843, heller aldrig ere blevne forstaaede anderledes, end i Overensstemmelse med Foranførte. — Det kgl. Danske Cancellie den 18. Novembr. 1845.

Handels- og Skibsfarts-Convention mellem Danmark og Meklenborg-Sverin. Hamborg den 25. Novembr. 1845. — Denne Convention er bragt til almindelig Kundskab ved Plak. for Danmark 26. Januar 1846. 25. Novbr.

1845. — Original-Aftryk paa Fransk (Original), Dansk og Tydsk, 8 Sider i 4°, hos Schultz. Ny Coll. Tid. for 1846, S. 145-148. 25. Novbr. Schou XXIV, 496-500 (den Danske Text). — Uddrag.

HANDELS- og SKIBSFARTS-CONVENTION imellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Kongel. Høihed Storbhertugen af Meklenborg-Sverin.

Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Kgl. Høihed Storbhertugen af Meklenborg-Sverin, i lige høi Grad besjælede af det Önske, at udvide og begunstige Handels- og Skibsfarts-Forholdene mellem deres respective Stater og Undersaatter, og overbeviste om, at Intet mere vilde bidrage til Opfyldelsen af Begges Önske, end Antagelsen af et paa Billighed grundet fuldkomment Reciprocitets-Princip, have udnævnt Befuldmægtigede for til dette Öiemed at afslutte en Convention.

. . . . Art. IX. Skjöntdt Handelen paa Hans Majestæt Kongen af Danmarks Colonier, Færøerne, Island og Grönland derunder indbefattede, er underkastet særøgne Anordninger, med Hensyn til hvilke nærværende Conventions almindelige Bestemmelser ikke kunne komme til Anvendelse, saa er man dog kommen overeens om, at Handlende og Skibe fra Storbhertugdømmet Meklenborg-Sverin, saalænge denne Convention staaer ved Magt, paa hine Steder skulle nyde samme Frihed i Henseende til Handel og Skibsfart, og de samme Fordele, som nu tilkomme eller i Tiden maatte blive indrømmede enhver anden mest begunstiget Nation.

. . . . Art. XIV. Nærværende Convention skal ratificeres og Ratificationernes Udveksling finde Sted inden 6 Uger, eller, om muligt, endnu før.

Dets til Bekræftelse have de respective Befuldmægtigede underskrevet den i dobbelt Original og forsynet den med deres Vaabensegl. — Givet i Hamborg den 25. Novembr. 1845¹.

¹) Ratificationerne ere blevne udvekslede i Sverin den 29. December 1845.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester- 1845.
Amtet, ang. Omkostninger i en Justitssag mod 4. Decbr.
en Vagabond. Khavn den 4. Decbr. 1845. —
 Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 4972.

I behagelig Skrivelse af 20. Juni sidstl. har Hr. Cfraad forlangt Cancelliets Resolution for:

1) om Vest-Amtet bør afholde samtlige Omkostninger i Justits-Sagen mod Sölve Helgesen, eller om ikke de øvrige Amter, i hvilke Paagjeldendes Forbrydelser tildeels vare begaaede, deri bør deeltage. — 2) om, hvilket Tvangsmiddel der kan anvendes mod Tiltalte, der ikke ville arbeide medens de ere arresterede, og navnlig hvorvidt Hustugten kan bringes til Anvendelse imod dem efter Rettens Bestemmelse; og — 3) om fornævnte Sölve Helgesen, efter udstaaet Straf i Sneefjeldsnæs Syssel, saafremt han ikke kan skaffe sig lovligt Erhverv, bør transporteres derfra til sin Hjemstav, Skagefjord Syssel, samt — 4) hvorledes der skal forholdes med denne hans Transport og de deraf flydende Omkostninger.

Foranlediget heraf skulde man til fornöden Efterretning tjenstl. melde:

ad 1) at Cancelliet ikke finder, at der i Sagens Omstændigheder er tilstrækkelig Anledning til at paalægge de øvrige Amter nogen Deeltagelse i de omhandlede Omkostninger. — *ad 2)* Da det ikke, ifølge den bestaaende Lovgivning, kan paalægges Arresteranter som Pligt at arbeide medens de ere arresterede, kunne de ei heller ved noget positivt Tvangsmiddel dertil tvinges, ligesom navnlig ei heller Hustugten kan anvendes paa dem alene af den Grund, at de ikke ville arbeide. — *ad 3)* Da det ikke er oplyst, at Paagjeldende andetsteds har erhvervet Forsörgelsesret, maa dette Spørgsmaal besvares bekræftende. — *ad 4)* Da Transporten maa betragtes som en Fattigtransport, bliver

1845. samme at iværksætte paa den i Reglem. 8. Januar 1834
 4. Decbr. § 8 bestemte Maade. — Det kongel. Danske Cancellie
 den 4. Decembr. 1845.

19. Decbr. **Reskript til den kongelige Finants-Deputation,**
 angaaende **Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet**
 for Aaret 1844. Khavn den 19. December
 1845. — Original-Aftryk hos Schultz af „Regnskabs-Ov-
 sigt for Aaret 1844 over samtlige Stats-Indtægter og Udgifter,
 vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne Sles-
 vig, Holsteen og Lauenborg, med tilhørende Bilande. — Publi-
 ceret fra Finants-Deputationen ifølge Hs. Majestæts allerh.
 Reskript af 19. Decbr. 1845”. Khavn 1846. XLII + 334 (+4)
 Sider i 4te. Her optages kun hvad der udtrykkelig henføres
 til Island. Ny Coll. Tid. for 1846, S. 1—30. Schou XXIV,
 529—558 (uden Bilage); jevnf. Ny Følagsrit VI, 123—129.

Christian den Ottende, &c. V. s. G.: Efterat samt-
 lige Vore Collegier og Departementer, overensstem-
 mende med Vort allerh. Reskript af 14. April 1844,
 have forelagt Os fuldstændige Forklaringer over hvad
 de, samme vedkommende, Indtægter og Udgifter i
 Aaret 1844 have udgjort efter de aflagte Regnskaber,
 have Vi allern. approberet den deraf samlede og Os
 allerund. forelagte Oversigt over Statens samtlige Indtægter
 og Udgifter efter Regnskaberne for bemeldte Aar. Og
 bemyndige Vi Eder til at ladé saavel denne Oversigt,
 som alle dertil hørende Bilage, tilligemed dette Vort
 allerhøieste Reskript, ved Trykken bringe til offentlig
 Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Be-
 falende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residents-
 stad Kjøbenhavn den 19. Decembr. 1845.

REGNSKABS-OVERSIGT for Aaret 1844 (S. V—XLII):

1845.

19. Decbr.

	Hovedsummer.	
	Budget for 1844.	Medgaaet i 1844.
	Rbd. Sk.	Rbd. Sk.
Udgifter. VII. D, Rentekammeret.		
7. Præmier for Fiskeri under Island	8015 .	2545 .
13. Udgifter Island vedkommende..	8800 .	34646 13

Bilage til Regnskabs-Oversigten for Aaret 1844
(S. 1—334).

Indtægts-Bilag VI: Oversigt over de
under Bestyrelse af Directionen for Statsgjelden og den
sykende Fond henlagte Activers Status ved Udgangen
af Aaret 1844:.

. . . B. 4. Husevig Svovlværk
paa Island 523 Rbd. 37 Sk.

. . . Udgifts-Bilag VII. Ud-
gifter under Rentekammeret.

. . . 7, Præmier for Fiskeri under
Island 2545 Rbd.

. . . 13, Udgifter, vedk. Island . . 34,646 — 13 —

ad 7. Besparelsen bidrører derfra, at et af den
forrige octroierede islandske Handels Skibe, for hvilket
Præmie skulde været erlagt med 470 Rbd., er kjøbt
for kgl. Regning og benyttet til et Fiskeriforsøg under
Færøerne i 1844. Udgiften til Skibets Kjøb er midler-
tidigen afholdt af den til uforudseelige Udgifter bestemte
Sum, og vil nærmere Bestemmelse om Refusion til Fi-
nantserne i sin Tid vorde meddeelt.

ad 13. Her bliver den samme almindelige Be-
mærkning at gjøre, som i Regnskabs-Oversigten for
1843, at nemlig ved denne Udgiftspost alene vises det
Forhold mellem Islands Jordebogskasse og Zahlkassen,
som for Finantsbalancens Skyld nødvendig maa op-
gjøres, men ikke det Tilskud, der af Statskassen er
gjort til Island i 1844. — De Indtægter og Udgifter,
der saaledes i bemeldte Aar have passeret Zahlkassen,
ere følgende:

1845.

19. Decbr.

Indbetalinger:

1. Paa Afgifter af Jordegods	1,837 Rbd. 93 Sk.
2. Paa Afgifter af Skibe, efter Plak. af 28. Decbr. 1836	1,027 — 8 —
3. Mod Udbetaling i Island	67 — 64 —
4. Afdrag, med Renter, for solgt Jordegods i Island	818 — 56 —
5. Nedsendt af Jordebogskassens Beholdning	3,698 — 8 —
Erstatning for Summer, der have været foreskudte af Jordebogskassen:	
6. For Statsgjælds - Directionen . . .	11,753 — 59 —
7. — Statssekretariatet for Naadesager	407 — 45 —
8. — Enkekassen	648 — 44 —
9. — det danske Cancellie	300 —
10. — Dannebrogsmændenes Pensionsfond	215 —
11. — Pensioner til islandske Embedsmænd og disses Enker, hvilke Pensioner nu udredes af Finantskassen . . .	1,923 — 20 —
12. Den 31. Decbr. 1843 udgjorde Restbeløbet af Meelbødernes i Zahlkassen deponerede Renter	524 — 1 —
Summa Indtægt . . .	<u>23,221 Rbd. 14 Sk.</u>

Udbetalinger:

1. Gager	5,479 Rbd. 72 Sk.
2. Til en Islænders Hjemreise	20 —
3. — videnskabelige Arbejder	200 —
4. — Apothekerverer	425 —
5. Understøttelse til en Islænders Oplærelse i Steenhugger-, Teglbænder- og Muur-Professionen	200 —

		1845.
6. Laan til en Embedsmand og en Haandværker	500 Rbd.	19. Decbr.
7. Fragt for Postskibet	1,724 — 52 Sk.	~~~~~
8. For Blanqvetter til islandske Søpas og til Bygselbreve paa det kgl. Jordegods i Nord- og Øst-Amtet	34 — 94 —	
9. For en trykt Beretning om Faare-sygen og dens Helbredelse . .	10 —	
10. Fragt for Penge, nedsendte fra Island	15 —	
11. Indkjøbte Bøger til det franske Marineministerium og for Bøgenes Indbinding, m. m.	201 — 32 —	
12. Salair for en befalet Sag	100 —	
13. Erstatning til en islandsk Kjøbmand for Reise-Udgifter	76 — 49 —	
14. For en justeret Bismar og for Afskrift af en Jordebog	12 — 4 —	
15. For 5 islandske Medailler	33 — 88 —	
16. For ét Phantom til Distriktslægen i Sønder-Amtets søndre Chirurgikat	42 —	
17. For et Stativ med Kasse til en Globus	8 — 48 —	
18. For et Reisetelt til Brug for Amtmanden over Nord- og Øst-Amtet	120 —	
19. Gebyrer for i Island udleverede algierske Søpas	23 — 64 —	
20. Mod Deponering og mod Indbetaling i Jordebogskassen . . .	11,836 — 40 —	
21. Til Statsgjælds-Directionen til Forrentning	12,800 — 59 —	
22. Til Statsgjælds-Directionen, Kjøbesummer med Renter for solgt Jordegods i Island	9,346 — 9 —	

1845. 19. Decbr.	23. Til Directionen for Universitetet og delærde Skoler, de af Samme, ifølge de to næstforegaaende Regnskabs - Oversigter, nemlig for Aaret 1842, Pag. 228, og for Aaret 1843, Pag. 217, erstattede, til det lærde Skolevæsen i Island i Aarene til 30. Juni 1842 og 1843 medgaaede Udgifter, hvilke, i Henhold til allerh. Resolutioner af 12. April og 25. Juli 1844, betræffende dette Skolevæsens Mellemværende med Islands Jordebogskasse, forblive denne Kasse urefunderede (cfr. Budget for Aaret 1845, Pag. 162, Anm. til 14. Indtægtspost, in fine) . . .	11,982 Rbd. 87 Sk.
	24. For Havefrø og Træplanter til Island, samt i Understøttelse til Haandværkeres Nedsættelse der i Landet er anvendt det under Indbetalingernes 12te Post omhandlede Beløb af 524 Rbd. 1 Sk., og desuden de til Meelbødernes Renter for Aaret 1844 svarende 300 Rbd., tilsammen	824 — 1 —
	25. Til de tilbagestaaende islandske Opmaalings-Arbejder ere af den dertil normerede Sum af 2000 Rbd. udredede af Zahlkassen	1,850 —
	Summa Udgift	57,867 Rbd. 27 Sk.
	Fradrages Indbetalingernes Beløb . .	23,221 — 14 —
	have Udgifterne overstegit Indtægterne med	34,646 Rbd. 13 Sk.

Den til Islands Jordebogskasse i Aaret 1844 af Fi- 1845.
nanskassen udredede Sum overstiger saaledes det ved 19. Decbr.
Budgettet for samme Aar calculerede Beløb af 8,300
Rbd. med 26,346 Rbd. 13 Sk.; men denne Difference
hidrører fornemmeligen fra følgende ved Budgettets Af-
fattelse uforudseelige Omstændigheder:

1. at der i Zahlkassen er i Aaret 1844 indbetalt et
mindre Beløb af de islandske Jordebogs-Indtægter, end
i 1843, af omtrent 4,000 Rbd.

Dette Beløb maa altsaa være ind-
betalt directe til den islandske Jorde-
bogskasse.

2. at Jordebogskassen i Island,
blandt Andet, har i Aaret 1844 ud-
redet til den islandske lærde Skoles
Embedsmænd og til dens Oeconomie
en Sum, der anslaaes at svare til
Skolens aarlige Annua, 5,380 Rbd.,
hvilken Sum skulde have været Jorde-
bogskassen erstattet ved Indbetaling
af en lige Sum i Zahlkassen fra Uni-
versitets-Directionen; men Erstatning
herfor er bortfalden ifølge allerhöieste
Resolutioner af 12. April og 25. Juli
1844 5,380 —

3. at af den under 22. Post nævnte
Sum vedkomme Aaret 1843 4,070 — 21 Sk.

og 4. at den hele Sum efter 23. Ud-
giftspost har maattet udredes af Fi-
nanskassen til Fordeel for det is-
landske lærde Skolevæsen, ifølge aller-
höistbemeldte Resolutioner af 12. April
og 25. Juli 1844 11,982 — 87 —

Udgifts-Bilag XVIII. Angaaende de med Stats-
gjælden i Aaret 1844 foregaaede Forandringer.

1845.	... Tilsammen betalte Renter i 1844 4,126,125 Rbd. 14Sk.
19. Decbr.	Til Statsgjældens Forrentning er ved Budgettet for 1844 ikkun udsat 4,100,000 —
	og er der saaledes udbetalt som Rente mere, end ved Budgettet calculeret 26,125 Rbd. 14Sk.

der hidrøre derfra, at der Tid efter anden var til Islands Tarv forskudsviis udbetalt forskjellige Summer, der skulde liqvideres i Renterne af de i den kgl. Kasse indestaaende saakaldte islandske Collectpenge, men hvilken Liqvidation for flere Aar paa engang først foregik i 1845, da Sagen reguleredes derhen, at Resten af de islandske Collectpenge henlagdes til en Understøttelsesfond for Island.

19. Decbr. **Reskript til den kgl. Finants-Deputation, ang. Bekjændtgjørelse af Finantsbudgettet for 1846.**
 Khavn den 19. Decbr. 1845. — Original-Aftryk hos Schultz og Qvist af „Budget for Aaret 1846 for samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhørende Bilande. Publiceret fra Finants-Deputationen ifølge Hs. Majestæts allerh. Reskript af 19. Decembr. 1845“. Khavn 1846. XXXII + 162 Sider i 4°. — Her optages kun hvad der udtrykkelig henføres til Island. — Ny Coll. Tid. 1845, S. 961–1000 (uden Bilag). Schou XXIV, 508–529 (uden Bilag). Jevnf. Ný Félagsrit VI, 129–183.

Christian den Ottende &c. V. s. G. Vi have allerna approberet det Os allerunderd. forelagte Budget for Statens samtlige Indtægter og Udgifter for Aaret 1846, og bemyndige Vi Eder til at lade saavæl Budgettet, som de dertil hørende Bilage, tilligemed dette Vort allernaad. Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjøbenhavn den 19. Decbr. 1845.

BUDGET for Aaret 1846 (S. V—XXXII).

1845.

Hovedsummer. 19. Decbr.

Udgifter: . . . F, Rentekammeret . . .	Rbd. Sk.
. . . 7. Præmier for Fiskeri under Island . . .	2545 .
. . . 18. Udgifter, Island vedkommende . . .	8200 .

K. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler:

. . . e, Tilakud til den lærde Skole i Island	5880 Rbd.
--	-----------

Bilage til Budgettet for Aaret 1846 (S. 4—162).

Udgifts-Bilag IX. Rentekammeret:

. . . 7) Præmier for Fiskeri under Island . .	2545 Rbd.
. . . 13) Udgifter, vedkommende Islands Jordebogskasse	8200 —

ad 13) Budget for Aaret 1846 for Islands Jordebogskasse:

Indtægt:

1. Netto-Indtægten af kgl. Jordegods	7,500 Rbd. . Sk.
2. Mandtalsbogs-Indtægten af Guldbringe Syssel, Reykjavig By, Skatter af Vestmannö samt Laugmandstold	1,500 — . —
3. Gebyrer ved den islandske Landsoverret	3 — . —
4. Arve-Afgifter	1,360 — . —
5. 1/2 % Afgift ved faste Eiendomes Overdragelse	270 — . —
6. Sysseleernes Forpagtnings-Afgifter med Laugthingskriverlön	2,019 — 57 —
7. Kongetienden af Norder- og Sønder-Thingö Syssele	270 — . —
8. Et Aars Rente af Kjöbesummen for Jorden Laugarnæs	112 — . —
9. Bangskat	370 — . —
10. Embedsskat	850 — . —
11. Afgift af Skibe, ifølge Plakaten af 28. Decbr. 1836 § 13 . . .	1,670 — . —

1845.	12. $\frac{3}{4}$ % af private Deposita	75 Rbd. 2 Sk.
19. Decbr.	13. Islandske Pas-Gebyrer	1,500 — . . .
	14. Netto-Indtægten af de Skalholske Tiender og usolgte Jorder, samt Jorderne Grund i Hunevatns Syssel og Vidvik i Skagefjords Syssel, hvilke Indtægter tilkomme Finantskassen, eftersom de Skal- holske og Holumske Æquiva- lenter deraf udredes	1,050 — . . .
	15. Tilfældige Indtægter	120 — . . .
	Summa Indtægt	18,669 Rbd. 57 Sk.

Udgift:

1. Gager og Lønninger, m. v.:		
a. til Overøvrigheder, Justits- Embedsmænd og Landfogden	11,563 Rbd. 93 Sk.	
b. til Geistligheden	1,268 — 72 —	
2. Det islandske Bibelselskab	60 — . . .	
3. Medicinalvæsenet	4,130 — . . .	
4. Understøttelser istedetfor det ned- lagte Gufunæs Hospital	96 — . . .	
5. Temporaire og staaende Godt- gjørelser	22 — 86 —	
6. Godtgjørelser til Sysselmænd for Repstyrernes Afgiftsfrihed	200 — . . .	
7. Post-Indretningen i Landet selv	550 — . . .	
8. Befragtningssum m. m. til et Post- skib til og fra Island i Aaret 1845—46	1,650 — . . .	
9. Bidrag til et Generalkort over Is- land, i 4 Aar, fra 1. Januar 1844 at regne, aarlig	2,000 — . . .	
10. Understøttelse til Haandværkere og til Havefrø, m. v.	300 — . . .	

11. Ifølge den under Indtægtsens 14de Post meddelte Forklaring føres til Udgift eller Omdrag den der calculerede Sum	1,050 Rbd. . Sk.
12. Overordentlige og tilfældige Udgifter	4,000 — . —
	<u>Summa Udgift 26,891 Rbd. 59 Sk.</u>
	<u>Indtægten udgjør 18,669 — 57 —</u>
Det Tilskud, Jordebogskassen behøver, kan følgende anslaaes til	8,222 Rbd. 2 Sk.
og er derfor med rund Sum opført i Budgettet med 8,200 Rbd.	

1845.

19. Decbr.

Anmærkninger.

Indtægten vedkommende:

ad 6. Sysseleernes Forpagtnings-Afgift med Laugthingskriverlønnen beløb efter forrige Aars Budget . .	1,529 Rbd. 50 Sk.
Afgifterne af Skaptafells, Norderhale og Isøfjords Sysseleer ere ved Embedsskifter forøgede med	490 — 7 —
	<u>Ialt 2,019 Rbd. 57 Sk.</u>

ad 14. De 300 Rbd., med hvilke denne Indtægtspost overstiger de i forrige Aars Budget beregnede 750 Rbd., er den Sum, hvormed Indtægten af de nu administrerede Kongetiender af Skaptafells og Norderhale Sysseleer anslaaes at ville overstige de hidtil erlagte Forpagtnings-Afgifter.

Udgiften vedkommende:

ad 1. Efter forrige Aars Budget beløb Gager og Lønninger, m. v., til Overøvrigheder, Justits-Embedsmænd og Landfogden	11,213 Rbd. 93 Sk.
---	--------------------

Nær hertil lægges de Sysselemændene i Stranda og Isøfjords Sys-

1845.	seler allernaad. bevilgede temporaire	
19. Decbr.	personlige Tillæg af respective	200
	Rbd. og 150 Rbd., tilsammen	350 Rbd. • Sk.
		<hr/>
	udkommer	11,563 Rbd. 93 Sk.

ad 3. Den til det islandske Medicinalvæsen nornerede Sum af 3,930 Rbd. er bleven forøget med 200 Rbd., der ere allern. tillagte den interimistiske Lægepost i Hunevatns Sysse, dog i det Høieste kun for 3 Aar, og saafremt der ikke imidlertid enten ved Befordring eller paa anden Maade maatte sæbnes Leilighed til at forbedre Lægepostens Indtægter.

ad 12. Ved allerhøieste Resolution af 26. August 1845 er, som et extraordinairt Tilskud til den islandske Jordebogskasses Budgetsum, for dette Aar stillet en Sum af 1000 Rbd. til Uddeling iblandt Præsterne i de ringere Kald i Island, hvorimod en saadan Sum ikke oftere vil kunne ventes bevilget.

Forsaavidt iøvrigt de i nærværende Budget forekommende Summer ere afvigende fra de i Budgettet for Aaret 1845 anførte, da grunder dette sig paa Resultaterne i Islands Jordebogskasse-Regnskab for Aaret til 31. Juli 1845.

Udgifts-Bilag XII. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler og de samme underlagte Indretninger og Stiftelser.

. . . Hvad den lærde Skole paa Island angaaer, da var dennes nye Bygning allerede i Sommeren 1845 bragt saa vidt, at dens Solennitetssal kunde afbenyttes til Forsamlingsværrelse for Althinget. Men en ved climatiske Forhold nødvendiggjort Standsning i Bygnings-Arbejderne bevirker, at den nye Skole-Indretning først kan ventes at tage sin Begyndelse i Efteraaret 1846, og man har derfor fundet det rigtigst, endnu for denne Gang at indskrænke Budgettet til det Samme, som for 1845 er calculeret for Skolen i dens nuværende

Indretning paa Bessestad, nemlig saaledes, at der regnes 1845.
paa en Udgift af 5,903 Rbd. 21 Sk. og en dertil svarende 19. Decbr.
Indtægt, ligesom for 1845.

Cancellie-Plakat ang. Ophævelse af en paa- 30. Decbr.
uden Afkortning i visse Embedsgager. Khavn
den 30. Decembr. 1845. — Sendt til Island som gjel-
dende ved Rentek. Skriv. 16. Januar 1847 (Rentek. Isl. Co-
pieb. 16, Nr. 528), og udtrykkelig udvidet som gjeldende ved
kgl. Resol. 31. Oktobr. 1848, men ikke udgivet paa Islandsk,
overensstemmende med For. 21. Decbr. 1831; jevnf. Rentek.
Skriv. 12. Juni 1847 (Tíðindi frá alþíngi Íslendinga 1847,
S. XVIII, 254, 564). — Canc. 2. Departem. Registr. XLVI,
224 (1845, Nr. 787). Original-Aftryk hos Schultz. Ny
Colleg. Tid. for 1846, S. 35. Quart-Forr. for 1845, S. 237.
Schou XXIV, S. 559.

CANCELLIE-PLAKAT, angaaende Ophævelsen af den
ved Reskriptet af 10. April 1745 paabudne Afkortning
af 5 % i visse Embedsgager.

Paa derom af den kgl. Finantsdeputation allerund-
nedlagt Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kon-
gen ved allerhöieste Resolution af 8. f. M. allern. at
ophæve den ved det allerhöieste Reskript af 10. April
1745 paabudne Afkortning af 5 % i visse Embeds-
gager, saaledes at enhver efter den 31. d. M. udnævnt
Embedsmand fritages for samme.

Hvilket herved til alle Vedkommendes Efterretning
kundgjøres. — Det kgl. Danske Cancellie den 30. De-
cember 1845.

Cancellie-Circulaire til samtlige Overövrig- 1846.
heder i Danmark, ang. de paabudne **schematiske** 6. Januar.
læderetninger om Forbrydere. Khavn den 6. Ja-
nuar 1846. — Dette Circulaire synes ogsaa at være blevet
sendt til Island, ligesom det indskjærpede Circulaire af 31.
Mai 1824, hvorfor det ogsaa her optages. — Canc. 3. Dep.

1846. Brevb. 1846, Nr. 121—158. Original-Aftryk som „Circulaire” paa 2 Bl. i 4°. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 1—2.
 6. Januar.

Directionen for en af Rigets Straffeanstalter har for Cancelliet andraget, at de Relationer, som ere befalede i schematisk Form at skulle medfølge Forbrydere, naar disse efter endelig Dom afleveres til vedkommende Straffeanstalt, oftere indkomme høist mangelfulde, idet enten flere Rubrikker i det anordnede Schema ikke ere udfyldte, eller blot indeholde Henviisninger til Domsakten eller ufuldstændige Tilførsler, samt fremdeles ikke sjældent laborere af Feil, der senere opdages.

Cancelliet maa derfor tjenstligst anmode Hr. (Tit.) om alvorligen at ville indskjærpe Retsbetjentene i det Den underliggende Distrikt, at de have paa det Nøieste at holde sig de i den omhandlede Henseende ved Collegiets Circulairstkrivelse af 31. Mai 1834 givne og i dets Circulairstkrivelse af 25. August 1838 gjentagne Forskrifter efterrettelige. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Januar 1846.

13. Januar. **Skibsfarts- og Handels-Traktat mellem Danmark og Kongeriget Begge Sicilierne.** Neapel den 13. Januar 1846. — Denne Traktat er bragt til almindelig Kundskab ved Plakat for Kongeriget Danmark af 11. August 1846. — Original-Aftryk hos Schultz i det Franske (Original), Danske og Tydske Sprog, 14 Sider i 4°. Ny Coll. Tid. for 1847, S. 48—55. Schou XXIV, 572—579 (den danske Oversættelse). — Uddrag.

SKIBSFARTS- OG HANDELS-TRAKTAT mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Kongeriget Begge Sicilierne.

Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Kongeriget Begge Sicilierne, besjælede af det Ønske, endmere at udvikle og levendegjøre Handels-Forholdene mellem deres respective Undersaatter, og saaledes befæste det gode Forhold, der bestaaer mellem begge Riger, have besluttet at indgaae

en Skibsfarts- og Handels-Traktat, som, grundet paa fuldkommen Gjensidighed, vil kunne forskaffe begge Stater væsentlige og varige Fordele.

1846.

18. Januar.

Art. XIV. Sicilianske Handelsskibe skulle tilstedes Adgang til Hans Majestæt Kongen, af Danmarks Colonier, Færøerne, Island og Grønland derunder indbættede, paa de samme Betingelser, som det for Tiden er eller i Fremtiden maatte blive enhver anden begunstiget Nations Handelsskibe tilladt.

Dets til Bekræftelse have de respective Befuld- mægtigede underskrevet nærværende Traktat, og paa- trykt samme deres Segl. — Givet i Neapel, og udfær- diget in duplo, den trettende Januar efter Christi Byrd, Aar Atten Hundrede og Sex og Fyrgetyve¹.

Kongelig Resolution ang. Forhold med Hensyn 17. Januar.
til **Stiftamtmands-Embedet** og Sönder - Amtet.

Frederiksborg den 17. Januar 1846. — I Anledning af Rentekammerets Forestilling 18. Januar, ang. Besættelsen af Stiftamtmands-Embedet i Aalborg, der blev søgt blandt Andre af Stiftamtmanden over Island, Kammerherre Hoppe, der var udnævnt til dette Embede den 21. April 1841. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1846 A, Nr. 27. Ny Colleg. Tid. 1846, S. 175. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 18—19.

Da Vi ikke finde det overensstemmende med Vor Tjenestes Tarv, at Stiftamtmand over Island og Amt- mand for Sönder - Amtet sammesteds, Kammerherre Thorkil Abraham Hoppe, allerede nu forflyttes fra disse Embeder, have Vi ikke fundet Os foranledigede til nu at udnævne ham til en anden Embedsstilling, og Vi ville derfor allernaad., at Auscultant i Rentekammeret, Kammerjunker Harald August Hoppe, fremdeles skal vedblive at være constitueret som Stiftamtmand for Aalborg Stift og Amtmand for Aalborg Amt, imod fra

¹) Ratificationerne af nærværende Traktat ere blevne ud- vexlede i Neapel den 15. Juni 1846.

1846. 4. Januar d. A. at regne at nyde de til disse Embeder hidtil henlagte Indtægter og Emolumenter.

17. Januar.

Derimod ville Vi allern., at det skal tilkjendegives Stiftamtmand, Kammerherre Hoppe, at Vi i Betragtning af Omstændighederne allern. ville til Efteraaret 1847 overlade ham Valget, enten at afgaae fra sine nærværende Embeder, imod at nyde passende Vartpenge, indtil en anden Ansættelse her i Landet ved indtrædende Vacance kan blive ham til Deel, eller at forblive i sin nærværende Embedsstilling, imod at nyde et saa stort personligt Gagetillæg, at han derved vil erholde en ligesaa stor Gage, som han vilde opnaae ved en Ansættelse her i Landet i en lignende Stilling, og ville Vi derfor have Vort Rentekammer paalagt at indkomme med allerund. Forslag med Hensyn til Størrelsen af de Vartpenge, eller eventualiter det Gagetillæg, som maatte være at tilstaae ham.

Endeligen ville Vi allern., at det bringes til offentlig Kundskab, at Stiftamtmands-Embedet over Island til Efteraaret 1847 kan ventes at blive vacant, og at derfor de, som maatte attraae at blive ansatte i dette Embede, forinden maae erhverve sig den Færdighed i det islandske Sprog, som ifølge Vort allerhøieste Beskrift af 8. April 1844 vil være en Betingelse for at kunne opnaae en saadan Udnævnelse. — Frederiksborg Slot den 17. Januar 1846.

24. Januar. **Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.** Frederiksgáfa den 24. Januar 1846. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagaskrár“ i „Skýralur um landshagi á Íslandi“ I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Húnavatns sýslu og 1846.
í Skagafjarðar sýslu frá miðju Míjji mánaðar 1846 til 24. Janúar.
jafnlengdar 1847.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1 ¹	25	9	25	9	20
— 2 (fard. 1846) 3	10	10	18	60	15
— 3	4	73	28	54	23
— 4	3	35	26	88	21 ¹ / ₂
— 5	2	44	29	48	23 ¹ / ₂
— 6	3	1	24	8	19 ¹ / ₂
— 7	2	2	20	20	16
— 8	14	22	14	22	11 ¹ / ₂
— 9	9	95	13	31	10 ¹ / ₂
B. Nr. 10	19	23	72	19
— 11	16	20	.	16
— 12	16	20	.	16
— 13	16	20	.	16
C. Nr. 14	30	9	36	7 ¹ / ₂
— 15	16	10	.	8
— 16	21	6	54	5
— 17	6	7	48	6
— 18	42	8	72	7
— 19	59	9	21	7 ¹ / ₂
— 20	30	37	48	30
— 21	18	22	48	18
D. Nr. 22
— 23	3	92	23	72	19
— 24	3	80	23	.	18 ¹ / ₂
— 25	3	64	22	.	17 ¹ / ₂
— 26	3	7	18	42	15
E. Nr. 27
— 28	1	31	19	81	16
— 29	1	30	19	66	16
— 30	1	18	17	78	14
F. Nr. 31	4	60	18	48	15
— 32	3	54	21	36	17
— 33	2	74	16	60	13 ¹ / ₂

) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Húnavatns Sýssel af 15. Janúar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1846.		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
24. Januar.	F. Nr. 34	2	17	17	40	14
	— 35	1	55	18	84	15
	— 36	3	2	18	12	14 ¹ / ₂
	— 37	•	6	15	•	12
	G. Nr. 38	3	42	20	60	16 ¹ / ₂
	— 39	•	19	7	88	6 ¹ / ₂
	— 40	2	17	26	12	21
	— 41	•	•	•	•	•
	— 42	•	73	•	•	14 ¹ / ₂
	— 43	1	9	•	•	21

Meðalverð á hverju hundræði og hverri alin í nefndum landaúrum verður:

Eptir A, eða í frðu	22.27	18
— B, — í ullu, smjöri og tólg	20.90	17
— C, — í tóvöru af ullu	13.89	11
— D, — í fiski	21.76	17 ¹ / ₂
— E, — í lýsi	19.11	15 ¹ / ₂
— F, — í skinnavöru	17.95	14 ¹ / ₂

En meðalverð allra landaúra, saman talin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 33 Sk. [og alin] 15¹/₂ Sk.

Frederiksgáfu dag 24. Januári 1846.

Johnsson.

Eptir constitution

H. Thorlacius.

24. Januar. Capitelstaxt for Æsfjords og Thingøe Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847. Frederiksgáfa den 24. Januar 1846. —

Íslandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema, paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár“, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi“ I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Eyjafjarðar sýslu og í báðum þingeyjar sýslum frá miðju Maí mánaðar 1846 til jafnlengdar 1847.

A. Nr.	1 ¹	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
	1 ¹	27	72	27	72	22
—	2 (fard. 1846)	3	45	20	76	16 ¹ / ₂
—	3	4	76	28	84	23
—	4	3	61	29	8	23 ¹ / ₂
—	5	2	48	30	.	24
—	6	3	35	26	88	21 ¹ / ₂
—	7	2	20	22	8	17 ¹ / ₂
—	8	16	37	16	37	13
—	9	13	50	18	3	14 ¹ / ₂
B. Nr.	10	.	20	25	.	20
—	11	.	16	20	.	16
—	12	.	16	20	.	16
—	13	.	16	20	.	16
C. Nr.	14	.	28	8	72	7
—	15	.	20	12	48	10
—	16	.	24	7	48	6
—	17	.	8	10	.	8
—	18	.	58	11	4	9
—	19	.	64	10	.	8
—	20	.	29	36	24	29
—	21	.	23	28	72	23
D. Nr.	22
—	23	3	82	23	12	18 ¹ / ₂
—	24	3	72	22	48	18
—	25	3	47	20	90	17
—	26	2	59	15	66	12 ¹ / ₂
E. Nr.	27	1	32	20	.	16
—	28	1	29	19	51	15 ¹ / ₂
—	29	1	29	19	51	15 ¹ / ₂
—	30	1	21	18	27	14 ¹ / ₂
F. Nr.	31	4	20	16	80	13 ¹ / ₂
—	32	2	81	17	6	13 ¹ / ₂
—	33	2	18	13	12	10 ¹ / ₂
—	34	1	66	13	48	11
—	35	1	17	14	12	11 ¹ / ₂
—	36	2	25	13	54	11
—	37	.	7	17	48	14

1846.
24. Januar.

*) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Hunavats Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1846.		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
24. Januar.	G. Nr. 38	3	54	21	36	17
	— 39	•	28	9	56	7 ¹ / ₂
	— 40	2	37	28	60	23
	— 41	•	45	22	48	18
	— 42	•	74	•	•	15
	— 43	1	19	•	•	23

Meðalverð á hverju hundræði og hverri alin í nefndum landaúrum verður:

Eptir A, eða í fræðu	24.42	19 ¹ / ₂
— B, — í ullu, smjöri og tólg	21.24	17
— C, — í tónöru af ullu	15.57	12 ¹ / ₂
— D, — í fiski	20.54	16 ¹ / ₂
— E, — í lýsi	19.32	15 ¹ / ₂
— F, — í skinnavöru	15.10	12

En meðalverð allra landaúra samantalin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 36 Sk. [og alin] 15¹/₂ Sk.

Frederiksgáfu dag 24. Januári 1846.

Johnsson.

Eptir constitution

H. Thorlacius.

24. Januar. **Capitelstaxt for Mula Sysseleerne i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.**

Frederiksgáfa den 24. Januar 1846. — Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár“, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi“ I. 2, 234 ff. — Denne Taxt anføres som publiceret i Norder-Mula Syssele.

Verðlagsskrá, sem gildir í Norður-Múla sýslu og í Suður-Múla sýslu frá miðju Maji mánaðar 1846 til jafnlengdar 1847.

		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.	1846.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.	24. Januar.
A. Nr.	1 ¹	28	79	28	79	19	<u>24. Januar.</u>
—	2 (fard. 1846)	8	66	22	12	17 $\frac{1}{2}$	
—	3	4	36	26	24	21	
—	4	3	48	28	.	22 $\frac{1}{2}$	
—	5	2	24	27	.	21 $\frac{1}{2}$	
—	6	3	24	26	.	21	
—	7	2	8	20	20	16	
—	8	17	44	17	44	14	
—	9	13	98	18	60	15	
B. Nr.	10	19	23	72	19	
—	11	17	21	24	17	
—	12	17	21	24	17	
—	13	15	18	72	15	
C. Nr.	14	31	9	66	8	
—	15	17	10	60	8 $\frac{1}{2}$	
—	16	25	7	78	6	
—	17	7	8	72	7	
—	18	54	11	24	9	
—	19	1	11	16	69	13 $\frac{1}{2}$	
—	20	33	41	24	33	
—	21	26	32	48	26	
D. Nr.	22	4	.	24	.	19	
—	23	8	88	23	18	18 $\frac{1}{2}$	
—	24	3	88	23	18	18 $\frac{1}{2}$	
—	25	3	44	20	72	16 $\frac{1}{2}$	
—	26	2	35	14	18	11 $\frac{1}{2}$	
E. Nr.	27	1	21	18	27	14 $\frac{1}{2}$	
—	28	1	32	20	.	16	
—	29	1	25	18	37	15	
—	30	1	15	17	33	14	
F. Nr.	31	4	46	17	88	14 $\frac{1}{2}$	
—	32	3	69	22	30	18	
—	33	2	48	15	.	12	
—	34	1	71	13	88	11	
—	35	1	26	15	24	12	
—	36	2	98	17	78	14	
—	37	6	15	.	12	

¹⁾ Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaten for Hunavats Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1846.	Silfurmynt.	Hundrað.		Alin.	
		rd.	sk.		
24. Januar.					
G. Nr. 38	3	71	22	42	18
— 39
— 40	2	91	35	36	28 ¹ / ₂
— 41	60	30	.	24
— 42	93	.	.	18 ¹ / ₂
— 43	1	4	.	.	20

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A, eða í fríðu	23.27	18 ¹ / ₂
— B, — í ullu, smjöri og tólg	21.24	17
— C, — í tónöru af ullu	17.31	14
— D, — í fiski	21. 6	17
— E, — í lýsi	18.61	15
— F, — í skinnavöru	16.71	13 ¹ / ₂

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 rd. 69 Sk. [og alin] 16 Sk.

Frederiksgáfu dag 24. Januári 1846.

Johnsson.

Eptir constitution

H. Thorlacius.

2 . Januar. **Plakat for Danmark, ang. Bekjendtgjorelse af en Handels- og Skibsfarts-Convention med Meklenborg-Sverin.** Khavn den 28. Januar 1846. — Emaneret igjennem General-Toldkammer og Commerce-Collegium og i Original-Aftryk heftet sammen med Conventionen af 25. Novbr. 1845, men findes ikke anført som publiceret i Island. — Quart-Forr. 1846, S. 15. Schou XXIV, 584.

1 Januar. **Rentekammer-Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. Fremgangsmaaden i Anledning af en bortkommen Tertia-Qvittering for en Kirkes Capital i Jordebogskassen.** Khavn den 31. Januar 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2166.

Stiftsövrigheden i Island har i behagelig Skrivelse 1846. til Rentekammeret af 13. Febr. f. A. forespurgt, hvor- 31. Januar. ledes der vil være at forholde med Hensyn til at en, af Landfogden i Island den 24. August 1838 for 75 Rbd. 73 Sk., tilhørende Brautarholt Kirke, udstedt Tertia-Qvittering er forkommen for Præsten til Kjalarnæstthing, som skulde oppebære og nyde Renten af bemeldte Capital.

Efter at have henstillet denne Sag til Statsgjældsdirectionens Afgjørelse, har Samme nu tilmeldt Kammeret, at der efter de oplyste Omstændigheder Intet er til Hinder for, at saavel de resterende som de fremtidige Renter af ovennævnte i Statsgjældskassen indestaaende Capital udbetales ved Islands Jordebogskasse, imod at Præsten til Kjalarnæstthing meddeler Tilstaaelse for Modtagelsen, uden at Tertia-Qvitteringen fremlægges til Renteafskrivning, hvorom der i Landfogdens Renteberegninger bliver at tilføie en Bemærkning ved Qvitteringen, samt imod at Præsten, — som af Stiftsövrigheden foreslaaet, — ved et Skadesløsbrev, mod hvis Udstedelse det danske Cancellie, som herover har meddeelt Erklæring, ikke har haft Noget at erindre, giver den kgl. Kasse Sikkerhed i en Præstekaldet tilhørende Eiendom for, at bemeldte Kasse vil blive holdt skadesløs for alt Tab, den maatte lide, saafremt Tertia-Qvitteringen fremkommer i nogen Andens Værge.

Ved herom tjenstl. at underrette velbemeldte Stiftsövrighed, anmodes Samme om behageligen at ville foranstalte, at fornævnte Skadesløsbrev bliver udstedt og thinglæst og derefter indsendt til Kammeret, for at det herfra kan blive tilstillet Statsgjældsdirectionen. Slutteligen tilføies, at Landfoged Gunlögsen herfra under D. D. er tilskrevet det Fornødne i forberørte Anledning. — Rentekammeret den 31. Januar 1846¹.

¹) den ommeldte Skrivelse fra Rentekammeret til Landfogden i Island. Copieb. sst. Nr. 2167.

1846. **Bekjendtgjörrelse fra Stiftsövrigheden i Island,**
 1. Febr. **ang. Stiftsbogtrykkeriet i Reykjavik.** Reykjavik
 den 1. Februar 1846. — Original-Aftryk paa den ene
 Side af et Halvark, „prentað í prentsmiðju landsins“. Publi-
 ceret paa Vestmannöerne 1846.

Auglýsing Íslands Stúptsyfirvalda, viðvíkjandi prent-
 smiðju landsins.

Um nokkurn tíma að undanföru hefir prentsmiða
 landsins, með vissum ákveðnum leigumála, staðið og
 gengið í Víðey, og mun þetta vera alkunnugt í landinu.
 En samkvæmt úrskurði hins konungl. danska Kansellús,
 frá 11. Mai 1844, er það nú fyriskipað, að prentsmiðjan
 framvegis og að svo stöddu skuli setjast að í Reykja-
 vik, og ganga þar og baldast við lýði fyrir eigin reikning,
 undir stjórn stúptsyfirvaldanna.

Um leið og ráðstöfun þessi gjörist heyrum kunnug,
 er þess jafnframt að geta, að nýlega er búið að útvega
 prentsmiðjunni betri og fullkomnari leturtegundir, svo
 vel má fullyrða, að hún nú sé í góðu ástandi.

Það er því vonanda, að hver sá, er hefir eitthvað
 fyrir hendi til að láta prenta, vili nota sér af þessari
 landsins einustu prentsmiðju; en þeim er nota vilja, og
 það er sjálfsagt á þeirra eigin valdi, tilkynnist, að þeir
 eptirleidis verða í því efni að leita stúptsyfirvaldanna.

Það er að öðru leyti sjálfsagt, að hver, sem fer
 þessa á leit, hlýtur sjálfur að taka til, hvaða letur, pappir
 eða form (brot) hann vill hafa á bók sinni. Hvað hinar
 áminnztu leturtegundir snertir, eru þær helzt með þrennu
 móti; en til þess öllum verði ljóst hverjar þær eru og
 hvernig útlíandi, látum ver þess getið, að Alþingistú-
 indi vor eru prentuð með einni, en ritgjörð sú, er land-
 læknir, Jústitsráð Thorstensen, nýlega er búinn að semja
 „um meðferð á úngbörnum“, með annari; og þykir enginn
 efi á, að þessi rit muni bráðum verða kunnug um allt
 land; en þessi auglýsing er prentuð með hinu þriðja
 letrinu, og þannig getur hver, sem eitthvað vill láta

prenta, valið eptir þessu það letur, er honum þykir bezt eiga við.

1846.

1. Febr.

Allir mega ganga að því vísu, að verðið á prentun og pappír verður ákveðið svo sanngjarnlega sem kostur er á, þó er ekki hægt að kveða það upp hér, því slíkt er, eins og nærri má geta, komið undir arkarstærðinni og því, hvað mikið fer á hverja prentaða bladsíðu; svo skiptir það og nokkru, hvort blutadeigandi vill láta prenta mörg eða fá exemplör af bókinni, og verður allt þetta at koma til greina í hvert skipti. — Reykjavík þann 1. Februar 1846.

Capitelstaxt for Vester - Amtet i Island, fra 10. Febr. Medio Mai 1846 til samme Tid 1847. Stapa den

10. Februar 1846. — Islandsk: Original - Gjenpart, trykt som Schema paa offentlig Bekostning i Bogtrykkeriet paa Vids Kloster, paa 2 Blade i 4te, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tak. Jevnt. Sig. Hansen: „Um verðlaga- skrár”, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi” I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfells- ness, Dala, Bærdæstrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amtí, gildandi frá miðju Májí mánaðar 1846 til sömu tíðar 1847.

Vöru og auru tegundir.	Silfurmynt.		á landsvisu hdr. er því í al.		
	Rbd.	sk.	Rbd.	sk.	sk.
A. Nr. 1	25	76	25	76	20 ² / ₃
— 2	3	45	20	78	16 ² / ₃
— 3	5	5	30	30	24 ¹ / ₃
— 4	3	57	28	72	23
— 5	2	49	30	12	24
— 6	3	43	27	56	22
— 7	2	31	.	.	.
— 8	13	74	13	74	11
— 9	10	14	13	51	10 ⁴ / ₆

) Bubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Vester-Amtet den 8. Febr. 1844, ovenf. S. 23—26.

1846. 10. Febr.	Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. á landsvísu hdr. er því í al.				
		Rbd.	sk.	Rbd.	sk.	sk.
	B. Nr. 10	•	19	23	73	19
	— 11	•	16 ^{1/2}	20	40	16 ^{1/2}
	— 12	•	17 ^{1/4}	21	54	17 ^{1/4}
	— 18	•	16	20	•	16
	C. Nr. 14	•	•	•	•	•
	— 15	•	18 ^{1/2}	8	42	6 ^{3/4}
	— 16	•	27	•	•	•
	— 17	•	5 ^{1/2}	10	30	8 ^{1/4}
	— 18	•	44	•	•	•
	— 19	1	13	•	•	•
	— 20	•	32	•	•	•
	— 21	•	25	•	•	•
	D. Nr. 22	3	54	21	36	17
	— 23	4	•	24	•	19 ^{1/2}
	— 24	3	34	20	12	16
	— 25	2	76	16	72	13 ^{3/4}
	— 26	2	74	16	60	13 ^{1/2}
	E. Nr. 27	1	17	17	63	14 ^{1/2}
	— 28	1	31	19	81	15 ^{7/8}
	— 29	1	30	19	66	15 ^{3/4}
	— 30	1	22	18	42	14 ^{3/4}
	F. Nr. 31	4	32	17	32	13 ^{3/8}
	— 32	3	47	20	90	16 ^{3/4}
	— 33	2	70	16	36	13 ^{1/2}
	— 34	2	20	17	64	14 ^{1/2}
	— 35	1	60	19	48	15 ^{3/4}
	— 36	2	85	17	30	13 ^{3/4}
	— 37	•	5 ^{1/2}	13	72	11
	G. Nr. 38	3	42	•	•	•
	— 39	•	54	•	•	•
	— 40	2	•	•	•	•
	— 41	•	96 ^{1/2}	•	•	•
	— 42	•	64	•	•	•
	— 43	1	11	•	•	•

Medalverð á hverju hundrði og hverri alin í fyrstöldum landaúrum verður:

Eptir Litr. A. eða fríðu	23.80	19
— B. ullu, smjóri og tólg	21.41	17 ^{1/2}

CAPITELSTAXT FOR VESTER-AMTET. 369

Eptir Litr. C. ullar tóvinnu	9.36	7 ¹ / ₂	1846.
— D. fiski	19.74	15 ⁵ / ₈	10. Febr.
— E. lýsi	18.87	15 ¹ / ₈	
— F. skinnavörum	17.53	14	

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða [hdr.] 18 Rbd. 46 Sk. [og alin] 14²/₄ Sk.

Þegar meta skal fyrtaalda landaura til hundrads, verður:

- Eptir Litr. A: 1 hundr. 1 kúr snemmbær, í fardögum; 1 hundr. 6 sauðir þrævetra og eldri, á haust.
- 6 ær, loðnar og lemdar í fardögum; — 1 hundr. 8 sauðir tvævetra á haust.
- 1 púlshestur, 5 til 12 vetra í fardögum; — 1 hundr. 12 sauðir veturgamlir á haust.
- 90 áln. 1 hryssa, jafngömul, í fardögum. 4 hundr. 8 ær geldar á haust.
- B: 1 hundr. 12 fjórðungar af ullu, smjóri eða tólg.
- C: — 60 þör eingirnissokka. 180 þör sjóvetlinga.
- D: — 6 vættir af sérhverri þar tilnefndri fiskitegund.
- E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis.
- F: — 4 fjórðungar nautskinna.
- 6 — af kúa-, hrossa- og selskinnum.
- 8 — sauðskinna.
- 12 — ærskinna.
- 240 lambskinn.

Íslands vesturamts contóri, Stapa þann 10. Febr. 1846.

Thorsteinson.

P. Pétursson.

1846.

11. Febr.

Kongelig Resolution ang. Understøttelse til Forarbeidelse af Redskaber til Tuers Jævning.
 Khavn den 11. Februar 1846. — I Rentekammerets Forestilling 10. Februar anmeldes, at Smeden Gudbrandur Stephensen havde ansøgt om en Understøttelse af 200 Rbd. til Forfærdigelse af tvende af ham construerede Redskaber til Brug ved Tuers Jævning paa Island. Kammeret bemærker i den Anledning, at Jordbruget er Islændernes fornemste Næringskilde, og tillige den, som giver det sikkræste Udbytte, hvorfor det maa antages som hensigtsmæssigt og gavnligt, at de Forsøg, der i et betydeligere Omfang sigte til at rydde af Veien Hindringerne for sammes hensigtsmæssigere Drift, fortjene at imødekommes med passende Understøttelser. Ved Attest fra Smedemester Schjellerup paa Strandmøllen ansaa Kammeret det for godtgjort, at de af Stephensen construerede Redskaber vilde være hensigtsmæssige til den for dem bestemte Brug, nemlig det ene til at skjære Grønsværet af, det andet til at gennemskjære Turnerne, ligesom det ogsaa var paatænkt, at sende flere Sæt til forskjellige Egne af Landet, for paa den Maade at udbrede Kjendskab til Fremgangsmaaden ved Benyttelsen.

Rentekammeret anbefaler derfor Bevilgelsen af den ansøgte Understøttelse, og at den maatte afholdes af det i Budgettet for 1846 til overordentlige og tilfældige Udgifter for Islands Jordebogskasse calculerede Beløb. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1846 A, Nr. 68.

Vi ville allernaad., af det paa Vort Rentekammers Budget for 1846 til overordentlige og tilfældige Udgifter for Islands Jordebogskasse calculerede Beløb, have tilstaaet Smed Gudbrand Stephensen en Understøttelse af 200 Rbd. til Forfærdigelse af indbemeldte tvende Slags Redskaber til Brug ved Tuers Jævning i Island. — Kjöbenhavn den 11. Februar 1846.

15. Febr.

Capitelstaxt for Sønder-Amtet, fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847. Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 15. Februar 1846. — Islandsk: Original-Aftryk, 2 Blade i 4°, trykt i Stiftsbogtrykkeriet i

Reykjavík. Jfr. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár“, i „Skýrslur 1846. um landshagi á Íslandi“ I. 2, 234 ff. — Publiceret 1846 i 15. Febr. Reykjavík, samt i Rángárvala og Árnes Sysseler.

Verðlagsskrá, sem gildir í öllu Suður-amtinu frá miðju Maji mánaðar 1846 til sömu tíðar 1847.

Silfurmynt. á landsvísu hdr. er þá í al.

		rbd.	rbek.	rbd.	rbek.	rbek.
A. Nr.	1	21	24	21	24	17
—	2	2	92	17	72	14 ¹ / ₄
—	3	4	13	24	78	19 ³ / ₄
—	4	2	86	23	16	18 ¹ / ₂
—	5	2	.	24	.	19 ¹ / ₄
—	6	2	70	21	80	17 ¹ / ₂
—	7	1	81	.	.	.
—	8	11	89	11	89	9 ¹ / ₂
—	9	7	69	10	28	8 ¹ / ₄
B. Nr.	10	.	18	22	48	18
—	11	.	16	20	.	16
—	12	.	18	22	48	18
—	13	.	15	18	72	15
C. Nr.	14
—	15	.	20	12	48	10
—	16	.	31	.	.	.
—	17	.	6	11	24	9
—	18	.	68	.	.	.
—	19	1	2	.	.	.
—	20	.	36	.	.	.
—	21	.	28	.	.	.
D. Nr.	22	3	41	20	54	16 ¹ / ₂
—	23	3	92	23	72	19
—	24	3	58	21	60	17 ¹ / ₂
—	25	3	37	20	30	16 ¹ / ₄
—	26	3	16	19	.	15 ¹ / ₄
E. Nr.	27	1	20	18	12	14 ¹ / ₂
—	28	1	28	19	36	15 ¹ / ₂
—	29	1	23	18	57	14 ³ / ₄
—	30	1	21	18	27	14 ¹ / ₂
F. Nr.	31	4	82	19	40	15 ¹ / ₂
—	32	3	71	22	42	18

¹) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Sønder-Amtet den 20. Februar 1844, ovenf. S. 28—31.

1846.		Silfurmynt.		á landsvísu hdr. er þá 1 al.		
15. Febr.		rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
F. Nr.	33	2	84	17	24	13 ³ / ₄
—	34	2	36	19	.	15 ¹ / ₄
—	35	1	66	20	24	16 ³ / ₄
—	36	2	91	17	66	14 ¹ / ₄
—	37	.	6	15	.	12
G. Nr.	38	3	73	.	.	.
—	39	1	41	.	.	.
—	40	1	90	.	.	.
—	41	.	89	.	.	.
—	42	.	64	.	.	.
—	43	.	80	.	.	.

Meðalverð á hverju hundrabi og hverri alin í fyr-
töldum landaúrum verður:

		Silfurmynt. á landsvísu		þar af	
		hundrabi.		1 alin.	
		rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.
Eptir Litr.	A. eða í fríðu	19	36	15 ¹ / ₂	
—	B. — í ullu, smjöri og tólg	20	50	16 ³ / ₄	
—	C. — í tóvöru af ullu	11	84	9 ¹ / ₂	
—	D. — í fiski	21	5	16 ³ / ₄	
—	E. — í lýsi	18	57	14 ³ / ₄	
—	F. — í skinnavöru	18	69	15	

En meðalverð allra landaúra samantalin og skipt
með 6, sýna höfuðmeðalverð allra meðalverða
[hdr.] 18 Rbd. 41 Sk. [og alin] 14³/₄ Sk.

Þegar meta skal fyrtaða landaúra til hundrads, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær á við hundrabi;
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrævetrir og eldri;
eða 8 sauðir tvævetrir,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar, á hausti;
eins áburðarhestur 5 til 12 vetra, í fardögum;
en hryssa, á sama aldri, 90 álnir, eða ³/₄ hdr.,
svo 1¹/₂ verðs hennar er á við hundrabi.

- Eptir B: gjöra 12 fjórðungar af ullu, smjöri eða tólgu, 1846.
 hundrað. 15. Febr.
- C: — 60 þör eingirnissokka, eða 180 þör sjó-
 vellínga, hundrað.
- D: — 6 vættir af sérhverri fiskitegund, þar
 tilnefndri, hundrað.
- E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.
- F: — 4 fjórðungar nautskinnis hundrað;
 eins 6 fjórðungar af kýr-, hross- og
 sel-skinni; en 8 fjórðungar sauðskinnis
 og 12 fjórðungar ærskinnis; svo og 240
 lambskinn.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi þann 15. Februar 1846.

T. Hoppe.

Á. Helgason.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands 26. Febr.
 Norder- og Öster-Amt, ang. Beregning af Gebyrer
 for Lodsedler. Khavn den 26. Februar 1846. —

Canc. 3. Departem. Brevb. 1846, Nr. 909. Uddr. i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 60.

I Anledning af det med Hr. Etatsraadens behagelige Skrivelse af 7. Februar f. A. hertil indkomne Andragende, hvori Sysselmanden i Norder-Thingö Syssel forespørger om, hvilken Betaling der maatte være at beregne for Lodsedler, skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstl. medde, at der for Lodsedler kun kan fordres Gehyr for Beskrivelsen efter Reglem. 10. Septbr. 1830 § 7, men at Gebyr for Bekræftelsen efter Sportelreglementet § 8, cfr. § 40, ligesaa lidt kan beregnes for Lodsedler som for andre simple Udskrifter af Retsprotokollen. Da det derhos sees, at det saavel i Norder- som i Sönder-Thingö Sysselet er sædvanligt, at Lodsedler udstedes i ethvert Bo til alle Arvinger, saa skulde man tillige have Dem an-

1846. modet om at gjøre Vedkommende opmærksomme paa, at Udstødelse af Lodsedler ikkun er nødvendig til umyndige eller fraværende Arvinger. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. Februar 1846.

27. Febr. **Kongelig Resolution ang. Beregning af de med den kongl. Commissarii Reise til Althinget forbundne Omkostninger.** Khavn den 27. Februar 1846. — I Forestilling 24. Febr. 1846 bemærker Finantsdeputationen, at ved kgl. Resol. 23. April 1845 var det bestemt, at de med Commissarii Reise til Althinget forbundne Omkostninger skulde falde den islandske Jordebogskasse til Last, hvorimod de tilsvarende Udgifter ved de danske Provindsialstænder faldt directe paa Finantskassen. Da der nu var Bestemmelse for, at søge Jordebogskassens Underbalance dækket ved Paalæg paa Island, vilde disse Udgifter saaledes, tvertimod Hensigten, blive medtagne under Repartitionen. For at forebygge dette indstilles, at bemeldte Udgifter, til Beløb omtrent 8800 Rbd., maatte definitivt overføres paa Finantskassens Conto for uforudseelige Udgifter. — Finants-Deput. Forestill. og Resol. Prot. 1846, Nr. 45.

Vi bifalde allernaad., at de i indbemeldte første Passus af Vor allerhöieste Resolution af 23. April 1845 omhandlede Omkostninger til Reise-Udgifter og Diæter for Vor Commissarius ved Althinget i Island m v., istedetfor at falde Jordebogskassen til Last, og saaledes blive Gjenstand for Refusion, definitivt føres til Udgift for Finantskassens Regning og følgerigen anføres paa Budgettets Conto til uforudseelige og ubestemte Stats-Udgifter. — Kjöbenhavn den 27. Februar 1846.

8. Marts. **Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Hoppe, ang. Byfogdens Sportler ved Huses Vurdering i Anledning af Valg til Althinget.** Khavn den 3. Marts 1846. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1846, Nr. 971.

Med behagelig Skrivelse af 18. Oktbr. sidstl. har Hr. Khren hertil indsendt et Andragende, hvori By- og Landfoged Gunlögsson forespørger, hvilket Gebyr han tør beregne sig for en over alle Bygninger i Reykjavík, til Afbenyttelse dels ved Valgene til Althinget og dels ved den paatænkte Brandassurance afholdt Vurderingsforretning, samt om dette Gebyr bør udredes af Kæmnerkassen eller af vedkommende Huuseiere.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstligst melde, at der ikke i Sportellovgivningen existerer nogen Bestemmelse, hvorefter Betalingen for den omhandlede Forretning ligefrem kunde normeres, men at Cancelliet efter Omstændighederne bifalder, at der tilstaaes Gunlögsson en Betaling af 2 Rbd. for hver Dag, Forretningen har været, ligesom ogsaa at dette Beløb foreløbigen udredes af Kæmnerkassen, samt endeligen afholdes af denne, dersom den paatænkte Assurance ikke kommer istand inden en saadan Tid, at den stedfundne Vurdering dertil kan afbenyttes. — Det kongel. Danske Cancellie den 3. Marts 1846.

1846.

8. Marts.

Reskript til Finants-Deputationen, angaaende en Expedition til Island, for at undersøge Heklas sidste Udbrud. 18. Marts. Kbhvn den 13. Marts 1846. — Original i Finants-Deput. Forestill. og Resolut. Prot. 1846, Nr. 55.

Den særdeles Interesse, det havør for Naturkyndigheden at samle lagttagelser og Underretninger om det vulkanske Udbrud, som siden afvigte Efteraar har fundet Sted af Hekla paa Island, bevæger Os til at sende en Naturkyndig, polytechnisk Candidat Schythe, til Island, og ville Vi til hans Equiperung bevilge ham udbetalt 200 Rbd., fri Overreise og Underholdning paa Island, samt et Honorar efter vel udført Hverv, hvis Størrelse Vi forbeholde Os nærmere at bestemme.

1846.

18. Marts.

Fremdeles ville Vi beordre Landskabsmaler Emanuel Larsen til Island, hvilken ligeledes til Equipering vil være at udbetale 200 Rbd., og at give fri Overreise og Underholdning paa Island.

Hvilket herved meddeles Vor Finantsdeputation til allerund. Foranstaltning med Hensyn til Udbetalingen af ovennævnte Understøttelser, og have Vi under Dags Dato rescriberet Vort Rentekammer om at træffe fornøden Foranstaltning med Hensyn til den Vedkommende tilstaaede fri Reise og fri Underholdning paa Island. — Befalende Eder Gud! Givet i Vor Residentsstad Kjøbenhavn den 13. Marts 1846.

17. Marts.

Cancellie-Skrivelse til det kgl. Rentekammer, angaaende **Indbetaling af Bevillings-Gebyrer i Jordebogskassen.** Khavn den 17. Marts 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 1168—1173.

Da Cancelliet med det kongel. Rentekammer maa være enig i, at det maa ansees for mest stemmende med de i Normalreglementet udtalte Grundsætninger, at den kongl. Kasses Andeel af Gebyrerne for de Bevillinger og Expeditioner, som udfærdiges gennem Amtmændene paa Island, for Fremtiden forblive i den islandske Jordebogskasse, som den Island vedkommende Afdeling af Finantskassen, og hvad der gjelder om Gebyret for disse Expeditioner ogsaa gjelder med Hensyn til Gebyret for de Bevillinger og Expeditioner, Island vedkommende, der udfærdiges gennem Cancelliet, forsaavidt de ikke skulle afbenyttes her i Landet, samt da Cancelliet derhos formener, at denne Sag i det Væsentlige vil kunne ordnes paa den af velbemeldte Kammer i behagelig Skrivelse af 24. Januar sidstleden foreslaaede Maade, saa har man under Dags Dato, ved at tilkjendegive Amtmændene i Island, at disse sidste Expeditioner for Fremtiden ville blive dem tilstiftede, for at overleveres Vedkommende mod Erlæggelsen af

1846.

17. Marts,

det anordnede Gebyr, paalagt dem for Fremtiden og navnlig fra 4. August d. A. særskilt til Jordebogskassen at indbetale den kongel. Kasse og den Seminariefondet m. v. tilkommende Andeel af Gebyrerne for de nævnte Expeditioner, efter af disse Embedsmænd af-fattede aarlige Fortegnelser, der blive at forsyne med Landfogdens Qvitteringer for Modtagelsen af deres paa-lydende Beløb, og af hvilke prima stedse maa med-følge Amtmændenes Regnskaber til Cancelliet for de 4 Löbet af hvert Aar udleverede Bevillinger, disses Ge-byrer og den Seminariefondet m. v. deraf tilkommende Andeel, hvilket Regnskab altsaa ogsaa, under en særskilt Afdeling, maa omfatte de gjennem Cancelliet udfær-digede, dem tilstillede Expeditioner, secunda tjener Overövrigheden til Legitimation for de af dem gjorte Indbetalinger til Jordebogskassen, og tertia medfølger denne Kasses Regnskab.

Ved herom at meddele det kongel. Rentekammer Underretning skulde Collegiet derhos tilføie, at man, i Henhold til hvad velbemeldte Kammer har yttret, tør forvente, at den Seminariefondet m. v. tilkommende Andeel af Gebyrerne, vil paa dette Collegiums nærmere Requisition, ved Fremsendelsen af Landfogdens prima Qvittering, blive Cancelliet anviist til Udbetaling paa den herværende Zahlkasse. — Derhos vil man herefter aarlig meddele det kgl. Rentekammer en Fortegnelse over de herigjennem udfærdigede islandske Expedi-tioner, samt hvad Gebyr der for hver især bliver at erlægge, og hvilken Andeel deraf der tilkommer den kongl. Kasse, og hvilken Seminariefondet, hvilken For-tegnelse ønskes remitteret, efter at den, til Legitimation ved det Regnskab, som Cancelliets Kasserer har at af-lægge til det kongl. Rentekammer for Bevillingerne, er forsynet med velbemeldte Kammers Tilstaaelse for, at bemeldte Gebyrer ere indbetalte i Jordebogskassen, eller at Kammeret vil drage Omsorg for at dette skeer.

1846. Om den saaledes trufne Foranstaltning udbeder
 17. Marts. man sig, at det kgl. Rentekammer vilde behage at til-
 kjendegive Landfogden det Fornødne. — Det kongelige
 Danske Cancellie den 17. Marts 1846¹.

21. Marts. **Rentekammer-Skrivelse** til det kongl. Danske
 Cancellie, ang. **Sproget i den officielle Brevveksling
 mellem Amterne i Island.** Khavn den 21. Marts
 1846². — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2239.

Det kgl. Danske Cancellie har i behagelig Skrivelse
 af 6. Novbr. f. A., ved at tilstille Rentekammeret en
 Skrivelse fra Stiftamtmanden over Island, Kammerherre
 Hoppe, hvori han anholder om, at Amtmanden over
 Islands Nord- og Øst-Amt, Etatsraad Johnsson, maa
 blive paalagt at føre sin Correspondence med Sønder-
 Amtet paa Dansk, henstillet, om dette Collegium, saa
 fremt vi maatte tiltræde den Anskuelse, at Correspon-
 dencen mellem Amtmændene i Island rettest bør føres
 i det danske Sprog, vilde meddele Amtmand Johnsson
 Paalæg i Overeensstemmelse dermed, og har velbe-
 meldte Cancellie derhos forlangt Underretning om,
 hvad vi i berørte Henseende maatte beslutte.

I Anledning heraf skulde Rentekammeret ikke und-
 lade tjenstligst at yttre, at, da Islænderne ere et Folk,
 der har sit eget Sprog, sin egen Litteratur og sine
 egne Institutioner, hvor Retssproget, Skolesproget og
 Kirkesproget, samt i Regelen Forretningssproget er det
 Islandske, og da samtlige Indbyggere, med Undtagelse
 af de faa paa Island bosatte danske Familier, saavel i
 Skrift som i Tale betjene sig af dette Sprog, skjønt

¹) Ligelydende Skrivelse, mut. mut. og med Udeladelse af
 den sidste Passus, er under samme Dato afgaaet til Stift-
 amtmanden og Amtmændene i Island. — Canc. 3. Dep.
 Brevb. st.

²) Kgl. Resol. 29. Juli 1846.

1846.

21. Marts.

Kammeret ikke rettere, end at det maa ansees som det Naturligste, og derhos stemmende med Analogien af Forordn. 11. Juli 1800 § 46 og Forordn. 8. Marts 1843 § 43, at Brevvexlingen i Embeds-Anliggender imellem Amtmændene indbyrdes, saaledes som mellem Landets øvrige Embedsmænd, saavidt muligt føres i det islandske Sprog. Vi formene imidlertid, at der fra denne Regel bør gjøres den Undtagelse, at de Breve og Documenter, om hvilke det fra Begyndelsen af kan forudsees, at de blive at indsende til Collegierne, bør affattes i det danske Sprog. Derimod kunne vi ikke tillægge den Indvending afgjørende Vægt, der af Kammerherre Hoppe er hentet mod hiin Regels Anvendelighed fra den Uleilighed og Ophold, der vilde forarsages derved, at Oversættelse fra Islandsk til Dansk af de omhandlede Documenter i enkelte Tilfælde kunde blive nødvendig, naar Sagen imod sin oprindelige Bestemmelse blev at indsende til Collegierne, da det forekommer os, at den modsatte Regel vil medføre en større Uleilighed, idet flere Documenter, der enten skulle bekendtgjøres for Almuen eller fremlægges ved judicielle Forretninger, m. v., da maatte oversættes fra Dansk til Islandsk.

Paa Grund heraf finder Collegiet ikke tilstrækkelig Anledning til at give Etatsraad Johnsson noget Tilhold med Hensyn til Affattelsen af hans Correspondence med Kammerherre Hoppe, eftersom Etatsraad Johnsson ved denne iagttager den Regel, at alle Documenter, om hvilke det kan forudsees, at de blive at indsende til Collegierne, affattes i det danske Sprog; og formene vi, at, ligesom den af Etatsraad Johnsson anvendte Fremgangsmaade ikke personligen kan være Kammerherre Hoppe til nogen Gene, dette heller ikke, ifølge Hans Majestæts allerhöieste Reskript af 8. April 1844 og allerhöieste Resolution af 13. Januar sidstleden, vil blive Tilfældet med hans eventuelle Eftermand.

Vi skulde imidlertid, forinden Svar meddeles i Overensstemmelse med det Foranföerte, tjenstl. udbede

1846. os det kongel. Danske Cancellies nærmere behagelige

21. Marts.

Yttring over Sagen; og forventes de hoslagte Bilage dermed tilbage. — Rentekammeret den 21. Marts 1846.

26. Marts.

Cancellie-Skrivelse til det kgl. Rentekammer, angaaende Fortolkning af Lovene vedkommende smaat Vrag. Khavn den 26. Marts 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 1963. Algreen-Ussings Beskriptsaml. 1846, S. 78—80.

I behagelig Skrivelse af 20. Septbr. sidstl. har det kgl. Rentekammer meddeelt Cancelliet, at det paany har taget den tidligere antagne Fortolkning af Plakat 4. Mai 1778 § 2 under Overveielse, og at Kammeret derved er kommet til den Anskuelse, at det i samme omhandlede Vrag ikke kan antages afløst fra det kgl. Gods som administreres, saa at det hverken tidligere retteligen er tilfaldet Sysselmændene eller de islandske Sagefaldskasser, eller i Fremtiden kan tilkomme Justitskassen paa det Hans Majestæt Kongen forbeholdte Jordegods i Guldringe og Skaptafells Sysler.

Da det kgl. Rentekammer over denne Sag har begjært Cancelliets yderligere Betænkning, skulde man, ved at remittere de fremsendte Bilage, ikke undlade at yttre, at man ikke kan fravige den i Collegiets Skrivelse af 15. Januar 1832 yttrede Mening. Plak. 4. Mai 1778, der gaaer ud paa fuldstændigen at afgjøre Spørgsmaalene om hvem Vrag paa Island tilkommer, har nemlig ikkun forbeholdt Kongen det, der kunde henføres til strandet Skib og Gods, hvilket § 4 erklærer for et uafhændet Regale, cfr. § 3, medens derimod de følgende §§ 2 og 3, der tale om det øvrige og mindre betydelige Vrag, aldeles Intet tillægger Kongen, men kun afgjør, hvad deraf tilfalder Andre paa Grund af særegne Adkomster, og saaledes ikke kan være indbefattet under den ved Resol. 26. Marts 1736 Sysselmændene overdragne Ret til Drivømmer. Det er

herved kjendelig Principet, at Sysselmændene, til hvilke 1846. Drivtømmer ved bemeldte Resol. var overdraget, skulde 26. Marts. nyde alt det, som ellers vilde have tilfaldet Kongen, men at kun det, hvortil Andre havde en ældre Adtomst, blev, som noget, der ikke kunde indbefattes under bemeldte Overdragelse, sikkert disse Andre. Bestemmelserne i fornævnte §§'er knytte sig derfor iveralt til bemeldte Resolution, hvis Grændser den netop gik ud paa at fastsætte, hvilket og gjentager sig i § 5, der tilligemed § 4 sigter til at bestemme, hvad der forstaaes ved den Drivfisk, der ligesom Drivtømmer er ved Resol. 1736 blevet Sysselmændene overdragen. Det er i Særdeleshed mærkeligt, at § 2 ikke taler om andet kgl. Gods end det bortforpagtede, og kun med Hensyn til Kloster- og Ombudsjorder erklærer, at Resol. 1736 ei paa sligt Gods kan være anvendelig. Det vilde, dersom Kongen selv paa sit Gods vilde have forbeholdt sig noget af de omhandlede Smaating, været unaturligt, at dette ikke blev nævnet i Almindelighed. Efter sædvanlig Brug maatte dette endog have været stillet i Spidsen af det øvrige der nævnte Gods, ligesom og Rettigheden maatte være forbeholdt for Kongen eller dem, som den ved Godsets Forpagtning var overdraget, hvorimod § 2, efter at have omhandlet offentlige Stiftelsers og Beneficiariers Gods, kun omtaler det kgl. bortforpagtede Gods og med Hensyn dertil forbeholder Forpagterens Ret, men saavel Indholdet som Formen bliver forklarlig, naar man, som meldt, antager, at Kongen ikke vilde gjøre anden Indskrænkning i Sysselmændenes Ret end den, der flød af de andre forhen forbeholdte Rettigheder. Det kan herved bemærkes, at Forordningens § 4 ingenlunde indeholder noget Vidnesbyrd om det Modsatte, thi under det Sysselmændene overdragne Drivtømmer kunde ikke hele strandede Skibe, Skibsbaade osv. forstaaes, skjøndt der vel i visse Henseender kunde blive Spørgsmaal om Grændsen, hvilken

1846. og 3 omhandlede mindre Vrag, i Overeensstemmelse med sidstnævnte §, tilfaldt Sysselmændene, og senere i deres Sted Sigt- og Sagefaldskassen, samt nu Justitskassen; hvorhos det endnu maa bemærkes, at netop saavel ved Resol. 25. Juli 1808, der skjænkede den ved samme oprettede Sagefaldskasse de Sysselmændene ved Resol. 26. Marts 1736 overladte Indtægter, hvoriblandt Bøder, som ved For. 24. Januar 1838, der begrundet disses Overgang til Justitskassen, ere flere af de jævnligst forefaldende Bøder dels blevne ophævede, dels indskrænkede.

26. Marts.

Om det iøvrigt end fra Fortolkningens Side kunde være tvivlsomt, om ikke dog den kgl. Kasse havde Ret til at nyde Indtægten af det mindre Vrag paa det under Administration tagne kongl. Gods, turde det dog være utilraadeligt, nu at gjøre en Paastand gjeldende, der, saavidt man af alt det Fremkomne kan slutte, vilde staae i Modsigelse med det, der i over 100 Aar har været Praxis, og hvorover der uden Tvivl ville møde Besværinger fra Landets Side. Hertil kommer den hele Indtægts store Ubetydelighed, saavel som den Omstændighed, at Justitskassen kan benyttes og tildeels allerede er benyttet til saadanne Retspleien vedkommende Udgifter, der ellers vilde falde den kgl. Kasse til Byrde. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. Marts 1846.

28. Marts.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Administratorernes Pligt at udføre Rets-Sager angaaende deres Ombud uden særegen Godtgjørelse.** Kbhavn den 28. Marts 1846. — Rentek. Isl. Copiebog 15, Nr. 2275.

Ved at tilstille Rentekammeret en Regning fra Administrator af Munkethveraa Klostergodses Norderpart, Arne Thordarsen, over Diæter og Reiseomkostninger m. m.,

i Anledning af Udførelsen af en i sin Tid imellem Beneficiarius til Grenjadarstad og Mule paa den ene og hemeldte Klostergods paa den anden Side verserende Retssag, betræffende en paa Raufarhavns Forstrand i Aaret 1833 opdrevet Hval, har Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson i Skrivelse af 27. August f. A., næst i Almindelighed at yttre den Formøning, at Administratorerne af de kgl. Godser ikke tilkomme nogen særlig Godtgjørelse for Reiseudgifter eller Arbeide i Godsernes Tjeneste, navnlig i Anledning af Sagers Udførelse for Retterne paa Godsernes Vegne, og at Thordarsen dessaarsag ikke kunde ansees berettiget til at nyde Vederlag for de i nysnævnte Regning specificerede Reiseomkostninger og Diæter m. m., anholdt om Collegiets Resolution for, om eller hvorvidt Regningens Beløb, der i det Hele andrager 44 Rbd. 8 Sk., bør godtgjøres ham.

I Anledning heraf skulde vi, ved hoslagte at lade følge tilbage saavel fornævnte Regning, som den ligeledes hertil indsendte Domsøkt, tjenstl. yttre, at Administrationsforholdets Natur formentlig maa medføre, at Sagers Udførelse for Retterne angaaende de administrerede Godsers Rettigheder ligger udenfor de Administratorerne som saadanne paahvilende Pligter. — At paalægge disse Betjente Udførelsen af deslige Forretninger uden nogensomhelst Godtgjørelse, vilde ogsaa i flere Henseender være betænkeligt.

Kammeret skjønner derfor ikke rettere, end at Administrator Thordarsen har Adgang til at godtgjøres merbemeldte Regnings Beløb, med Undtagelse af de til Forligsprøven medgaaede 80 Sk., og af de Forandringer, som Hr. Etatsraadens Decision, der postviis vil være at paategne Regningen, maatte have i Medfør. — Ei heller kan man nægte ham Udbetalingen af de ham i Salarium tilkjendte 9 Rbd., eftersom de ved en og nu inappellabel usvækket Dom engang ere ham tilkjendte,

1846. uagtet Dommeren, saavidt skjønnes, har feilet ved at tilkjende saadant Salarium. — Det endelige Beløb vilde De behage at beordre udredet af Intraderne af foranævnte Klostergods, i hvis Regnskab det kan passere til Udgift, imod at Deres Ordre og Regningen, forsynet med behørig Qvittering, derved fremlægges.

28. Marts.

Det er iøvrigt, som allerede berørt, med særdeles Hensyn til at Administrator Thordarsen ved en usvækket og usvækkelig Dom er tilkjendt Salarium for Udførelsen af den omhandlede Sag, at vi have givet vort Minde til dets Udbetaling tilligemed de øvrige beregnede Udgifter, idet vi nemlig iøvrigt, efter hvad af Dem i det Hele er blevet yttret, skulde holde for, at Administratorerne, ved at tilstaaes Godtgjørelse for Reiseomkostninger samt i Forhold til deres Stilling rigelige Diæter, erholde passende Vederlag for deres Uleilighed m. m., for at føre Retssager angaaende de dem betroede Forvaltningers Interesser. I Fremtiden ville alt saa Administratorerne, i lignende Tilfælde som det omhandlede, ikkun kunne beregne dem Godtgjørelse for Reiseudgifter efter billig Regning, samt Diæter, 4 Rbd. daglig, hvisaarsag det ogsaa i hver enkelt Retssag, i hvilken de beordres at give Møde som Forvaltere af kgl. Gods, maatte betydes dem, at de ikke kunne nedlægge Paastand om at tilkjendes Salarium.

Dette meddeles herved Hr. Etatsraaden til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning. — Rentekammeret den 28. Marts 1846.

4. April. **Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Administrationen af Bjarnanes og det derunder liggende Jordegods. Khavn den 4. April 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2302.**

Hr. Kammerberre og Stiftamtmand Hoppe har med Skrivelse af 24. Juli 1844 tilstillet Rentekammeret en

Udskrift af en paa samme Aars Mandtalsting afholdt 1846.
 Auktionsforretning over de under Bjarnanes Ombud
 hørende Jorder, hvorefter der er budet for $\frac{1}{2}$ Bjarna- 4. April.
 nes med Qvilder 746 Rbd., for Borg med Qvilde 204
 Rbd., for Hafnarnes med Qvilder 636 Rbd., og for
 Horn 250 Rbd.; og har De derhos formeent, at de
 saaledes gjorte Bud ikke vare antagelige, samt at der
 ikke burde prøves ny Auktion over nogen af disse
 Jorder, førend der foreløbigen underhaanden skete et
 antageligt Bud.

At Kammeret bifalder denne Deres Formening, det
 undlade vi ikke herved tjenstl. at tilmelde Dem, hvor-
 hos lige tjenstl. tilføies, at vi, med Reservation af Hans
 Møjestæt Kongens Eiendomsret til Halvdelen af Jorden
 Bjarnanes, ikke have Noget imod, at nuværende Be-
 neficiarius til Kirken af samme Navn, ligesom hidtil har
 været Tilfældet, fremdeles bruger og benytter nysbe-
 rorte Jordpart afgiftsfrit istedetfor Ombudsløn, som
 Godtgjørelse for at forvalte de tilbageværende saakaldte
 Bjarnanes Ombudsjorder, saalænge disse Jorder for-
 blive usolgte. — Rentekammeret den 4. April 1846.

Reskript til Geheime-Stats- og Finantsminister 18. April.
 A. W. Moltke, Præsident i Rentekammeret, ang.
 en **Dyrlæges Opsendelse til Island.** Khavn den
 18. April 1846. — Original i Rentek. Relat. og Resol.
 Prot. 1846 B, Nr. 167.

Ved allerhöieste Resolution af Dags Dato paa en
 allerund. Forestilling fra den midlertidige Overbestyrer
 af Veterinairskolen, Conferentsraad Collin, have Vi allern.
 tilladt, at den ved bemeldte Læreanstalt fungerende
 Candidat Petersen opsendes til Island i Anledning af
 de sidst hertil indløbne Efterretninger om Græsgangenes
 og Husdyrenes Tilstand sammesteds, som en Følge af
 Reklas Udbrud, og at de dertil medgaaende Omkost-
 ninger udredes af den islandske Jordebogskasse.

1846. Hvilket herved allern. meddeles Dig til allerund.

18. April.

Efterretning og videre føiende Foranstaltning. — Befalende Dig Gud! Givet i Vor Residentsstad Kjøbenhavn den 18. April 1846.

21. April.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. Aldersterminen for Skoledisciples Antagelse. Khavn den 21. April 1846. — Univ. Direct. Copieb. for Universitetet og Skolerne 1846, Nr. 694.

Ved tvende Skrivelser af 26. Februar og 2. Marts d. A. har Stiftsprovst Helgason, som constitueret Biskop over Island, indsendt og anbefalet tvende Andragender om, at Præst Thorbergs Søn Hjalte Olafsson Thorberg af Helgafell og Repstyrer Jon Gislesens Søn Baldvin Jonsson af Hof maa optages som Disciple i Islands lærde Skole, uagtet den Førstnævnte af dem efter sit eget Opgivende gaaer i sit 21de Aar og den Sidstnævnte ifølge Döbeattest er over 22 Aar gammel.

Da der imidlertid nu er truffet saadan Foranstaltning, at den reorganiserede lærde Skole paa Island agtes sat i Virksomhed til förstkommende 1. Oktbr., og de ovenmeldte unge Menneskers Alder er betydeligt over det Maximum, som Directionen ifølge Planen for denne Skole har anseet det for nödvendigt at foreskrive for Optagelse af Disciple, ligesom det om den Ene af dem er oplyst, og om den Anden maa formodes, at det System, der hidtil er fulgt ved deres Underviisning, vil, ved at enkelte Fag ere drevne med særdeles Iver, medens andre saagodt som ganske ere forsömt, være altfor afvigende fra den Plan, som ufravigeligen bör følges ved Underviisningen i Skolen, finder Directionen ikke Anledning til at bevilge det Ansögte, ligesom man maa ønske, at Stiftsövrigheden vil ved lignende Ansögninger anvende den störst mulige Strengthed, da det — om end Enkelte vilde forulempes derved — kan paa den Maade blive

muligt at sikre den nye Skole en heldig og gavnlig Bestaaen. 1846.

21. April.

Dette meldes tjenstl. Stiftsövrigheden til egen Efterretning og til Bekjendtgjorelse for Ansögerne, Assessor Jonassen i Reykjavik og Capellan Johnsen i Myrkaa. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 21. April 1846.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Etatsraad Grimur Johnson, ang. **Uddelingen af Havefrö.** Khavn den 21. April 1846. — Publiceret i Norder-Mula Syssel 1847. Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2366. 21. April.

Idet man herved tjenstl. meddeler Hr. Etatsraaden Underretning om, at Sysselmand Havstein, ifölge hans Begjæring, ere tilstillede forskjellige Frösorter til Uddeling i Norder-Mule Syssel, skulde man, i Anledning af Hr. Etatsraadens Indberetning af 7. Februar sidstl., tjenstl. have Dem anmodet om, behageligen at ville tilkjendegive samtlige Sysselmænd i Deres Amt, at de, forsaavidt de maatte önske dem herfra tilstillet Havefrö til gratis Uddeling i deres Sysseler, derom betimeligen have at henvende sig til Kammeret med Andragender desangaaende, hvori tillige bedes opgivet, hvilke Frösorter de maatte önske, og hvor meget af hver Sort. — Rentekammeret den 21. April 1846¹.

Kongelig Resolution ang. **Planen for Latinstolens Reorganisation i Reykjavik,** o. s. v. Khavn den 24. April 1846. — I Univ. Dir. allerunderd. Forestilling 24. April foredrages Sagen paa fölgende Maade:

¹) s. D. Rentek. Skriv. af samme Indhold til Amtmanden i Vester-Amtet, Conferentaraad Thorsteinson. Copieb. sst. Nr. 2366.

1846.

24. April.

Det lærde Skolevæsen paa Island har fra tidligere Tid havt den Opgave, ikke blot at forberede de Disciple, som agtede at optages som academiske Borgere ved Kjøbenhavns Universitet, for her at kunne studere til en af de anordnede Embedsexamina, men ogsaa tillige at være Dannelsesanstalt for den store Deel af Landets Præster, som ikke studere ved Universitetet, men som umiddelbart efter fuldendt Skolekursus ansættes i de fleste islandske Præstekald. Allerede Reskriptet af 8. Mai 1748 § 1 bestemmer saaledes, at de med Islands daværende to Bispestole forbundne to latinske Skoler i Holum og Skalholt „skulle agtes som et seminarium ecclesiæ der paa Landet, hvor stedse skal underholdes saadanne docentes og diacentes, at derfra altid kan have saa duelige Personer, at dem geistlige Embeder kan betroes”.

Denne Bestemmelse er siden, efter at den Holumske Skole (og Bispestol) i 1801 var forenet med den Skalholske, og denne omsider blev forlagt til Bessastad, gaaet over paa denne Landets eneste Skole. Men uagtet nu denne Skole saaledes har havt et mere udstrakt og høiere Hverv end de lærde Skoler i Danmark, er det dog saa langt fra at den har haft en dertil svarende Organisation, som kunde lede til og betrygge en videre gaaende Underviisning og Dannelse, at den meget mere end ikke har kunnet præstere hvad der i de lærde Skoler i Danmark hidtil er fordret, saa at man har været nødt til ved en Deel Eftergivelse af det Foreskrevne at nedsætte Fordringerne ved Examen artium for de islandske Dimissi, som til denne have indstillet sig fra Skolen i Bessastad; og anden Underviisning end disse have heller ikke de Disciple nydt, som ere forblevne i Island for at ansættes i Præstekald, ligesom og Dimissionsexamen fra Skolen er aldeles fælleds for dem, der gaae til Universitetet, og for dem, der ansættes som Præster, saa at ogsaa Nogle, efter at have gjort et for-gjæves Forsøg paa Studium ved Universitetet, senere ere gaaede tilbage til Island og anbragte i Præstekald.

Efter at flere Klager vare indløbne over den yderst forfaldne og slette Tilstand, hvori den lærde Skole paa Bessastad var geraadet, efterat Oplysninger og Forslag fra de islandske Autoriteter vare modtagne, efterat det kgl. Danske Cancellie med Varme havde antaget sig dette Anliggende, forsaavidt Dannelsen af de islandske Præster angaaer, efterat den islandske Skoles oeconomiske Status ved Correspondence med det kgl. Rentekammer og de Deputerede for Finantserne var

adviklet og opgjort, indgik Directionen under 14. Mai 1841 1846.
 med en udførlig allerund. Forestilling til D. Maj., som derpaa 24. April.
 under 7. Juni s. A. behagede at afgive allerhøieste Resolution, —
 ifølge hvilken det er bestemt:

at Skolen skal forlægges til Reykjavik, — at den her skal organiseres efter en udvidet Plan, saaledes: — at den sættes i Forbindelse med et Pastoralseminarium, — at en dertil indrettet Bygning skal opføres, — at Directionen skal afhandle med Finantsdeputationen om Udbetaling af Skolens egne Midler, tilligemed videre bestemte aarlige Tilskud, — at Directionen skal indkomme med nærmere allerund. Forestilling og Forslag angaaende den nye Skoles og Seminariets Organisation.

Directionen geraadede derpaa i en vidtløftig Correspondence med Rentekammeret, Finantsdeputationen og Statsgjældsdirectionen angaaende de oeconomiske Forhold. Den indhentede Erklæringer fra Island angaaende Byggeplads i Reykjavik, og Oplysninger og Overslag fra et norsk Handelshuus angaaende Forfærdigelsen af en Træbygning til Skolelocale, og om Resultatet af samtlige disse Forhandlinger nedlagde Directionen under 21. April 1843 udførlig allerunderd. Beretning og Forestilling, hvorpaa D. Maj. under s. D. allernaadigst resolverede:

at Bygningen, det hurtigste skee kunde, skulde forfærdiges i Norge, opføres og opsættes paa den dertil bestemte Plads i Reykjavik, — at det dertil calculerede Beløb af 12,000 Rbd. skulde udbetales af Collectpengene, — at af samme Fond skulde refunderes den almindelige Skolefond dens hidtil Udlagte, samt for Fremtiden udredes dens beregnede aarlige Underbalance af 1912 Rbd., — at Directionen, forinden Bygningen opførtes, skulde forelægge nærmere Plan til Skole og Institut samt Udkaat til et Budget for de til samme fornødne aarlige Udgifter, for at derefter kunde blive allern. bestemt, hvilke Ressourcer der endvidere kunde være at anvise til Institutets fremtidige Vedligeholdelse.

I Overensstemmelse med denne allerhøieste Resolution indledede Directionen, samtidig med at den drog Omsorg for Træbygningens Udførelse i Norge, en ny vidtløftig Correspondence med Finantsdeputationen angaaende Tilveiebringelse af de fornødne Ressourcer, navnlig med Hensyn til de tre væsentlige Punkter, at Størrelsen af Skolens Capital vel var nøiagtigen opgivet af Rentekammeret, men ingen Oplysning tilveiebragt om, hvor den beroede eller hvorfra Renterne skulde

1846. erholdes, at der ingen Foranstaltning blev truffen til Udbetalingen af det Skalholske Æquivalent, og at der fremsattes

24. April.

Vægning imod at udbetale de til Bygningen allern. bevilgede 12,000 Rbd. af Collectpengene, med Hensyn til at disses Størrelse ikke var endeligen reguleret, hvoraf Følgen blev, at den almindelige Skolefond ikke alene stod i betydelige Forakud for det islandke Skolevæsen, men endog maatte udrede de Universitetet, Communitetet og Sorø Academi tilkommende Refusioner fra Finantskassen, da disse, saavel som det Skolefondens selv tilkommende Tilskud, tilbageholdtes til Dækning af de Udgifter, Jordebogskassen i Island forklaredes at have haft for at vedligeholde Skolen i dens nuværende Tilstand. Directionens gjentagne Protest herimod ledede endelig til det af Finantserne under 15. Marts 1844 gjorde Forslag og Tilbud om, at Skolen skulde af Finantskassen aarlig udbetales:

som det Holumske Æquivalent	2,880 Rbd.
— Skalholske —	2,500 —
	aarlig 5,380 Rbd.

hvorhos blev givet Anviisning paa nogle mindre, dels visse, dels eventuelle Indtægter. Og da imidlertid Bygningen var bleven forfærdiget i Norge og stod færdig til at overføres til Reykjavik, forklarede Directionen i sin allerund. Forestilling af 12. April 1844 alt det saaledes Passerede, og efter at have calculeret det nye Instituts aarlige Udgifter til . 8,700 Rbd. og Indtægterne, nemlig de ovennævnte 5,380 Rbd. samt Tiender og Renter af en liden

Capital	720 —
	til 6,100 —

altsaa et aarligt Deficit af 2,600 Rbd. foruden den fra Skolen hidtil udbetalte Andeel 1200 Rbd. af Biskoppens Gage, hvorimod der til Skolen in statu quo kun behøvedes 6,310 Rbd., altsaa kun et aarligt Tilskud af c. 200 Rbd., udbad Directionen sig allerh. Resolution for, hvorvidt de fornødne Ressourcer maatte allern. bevilges eller den paa-tænkte Reform af Skolen skulde stilles i Bero.

Ved allerhøieste Resolution af samme Datum bestemtes da allernaadigst:

at Skolen som aarligt Æquivalent skal tildeles 5,380 Rbd., — at den hidtil af Skolen udredede Udgift til Post- og Medicinalindretningen, tilsammen 78 Rbd. 4 Sk. aarlig, skal overtages af den islandske Jordebogskasse, — at af Finantskassen skulde anvises til Bygningen et Forskud af 12,000 Rbd., —

at Directionen skulde brevvekle med Finantserne om Skolens Fritagelse for Udredelsen af de 1200 Rbd. af Biskoppens Gage, samt Fritagelse for nogle mindre Afgifter til islandske Præstekald, — at der ligeledes skulde underhandles om, hvilke yderligere Tilskud der kan tilstaaes Skolen for at iværksætte den befalede Udvidelse af samme.

1846.

24. April.

Ved en senere allerhöieste Resolution af 25. Juli 1844, der er communiceret Directionen fra Finantsdeputationen, er det allern. bestemt, at de ommeldte 12000 Rbd. til Bygningen skulde tilveiebringes deels ved Realisation af Meelbödernes Capital paa 7,500 Rbd., deels ved at tages af Collectpengenes Capital, hvis övrige Deel skulde bevares til en Understöttelsesfond for Island. Og endelig er det, efterat Directionen ved allerund. Forestilling af 2. Mai f. A. havde henledet Deres Majestæts allerhöieste Opmærksomhed paa de for Directionen aldeles uforudseelige Omstændigheder, der bevirkede, at der vilde behöves, for at udføre det endnu for forrige Aar tilbagestaaende Arbeide, et Tilskud til det allerede erholdte af ikke mindre end 18,000 Rbd., ved allerhöieste Resolution af samme Datum bestemt, at de saaledes yderligere fornödne 18,000 Rbd. maatte skaffes tilveie ved at den nævnte islandske Understöttelsesfond skulde afgive 11,000 Rbd., og til Resten benyttes de af Finantsministeren paaviste mindre Capitaler, der forklaredes at tilhöre Skolen og omtrent kunde med paaløbne Renter ansaaes til 7000 Rbd.

Saa vel för som efter denne allerh. Bestemmelse har Directionen ladet det være sig magtpaaliggende, ved Correspondence med vedkommende Autoriteter:

deels at træffe de nödvendige Foranstaltninger til Bygningens Fuldförelse og saavidt muligt til enhver Tid at være sat i Kundskab om, hvorvidt Arbeiderne vare fremmede og hvilke Bekostninger dertil medgik, — deels at see de ommeldte mindre Capitaler tilveiebragte og at drage Omsorg for Ordningen af den islandske Skoles oconomiske Anliggender, saavidt det stod til Directionen, — deels at erhverve nöiere Kundskab om de ved Skolen ansatte Lærere, for at erfare, hvorvidt de vare duelige og skikkede til at overgaae til det nye Institut i Reykjavik.

Hvad Bygningen angaaer, da blev den i Norge bestilte og udförte Træsbygning, der leveredes for den i Overlaget beregnede Sum af noget over 9000 Rbd., i Sommeren 1844 opsendt til Island, hvor den, efter Lægningen af et kostbart

1846.
24. April.

Fundament, er opreist og saavidt fremmet, at der ifølge de modtagne Indberetninger Intet vil være til Hinder for at tage den i Brug til Efteraaret, hvorhos det er bemærket, at det, selv om Saadant havde været muligt, dog ikke vilde være tilraadeligt at foretage Flytningen til Reykjavík forinden den nye Skole var fuldstændigen forsynet med Lærere og den nye Underviisningsplan kunde sættes i Gang. Hvad Bekostningerne i det Hele ville udgjøre, derom seer Directionen sig, paa Grund af den langsomme og vanskelige Communication med Island, endnu ikke i Stand til at have nogen bestemt Mening, og maa derfor indskrænke sig til allerund. at beholde sig til den i dens allerund. Forestilling af 2. Mai f. A. fremsatte Beregning, saameget mere som Erfaringen har lært den, hvorlidet man kan bygge paa de Calculer, der faaes fra Landet selv, og der, om end Bygningsarbeidet selv er i det Væsentligste fuldført, dog i ethvert Tilfælde forestaae Udgifter til Flytningen og maa skee til yderligere Anskaffelse af Inventarium, hvorom det er umuligt at gjøre nogen paa Erfaring grundet Beregning.

Angaaende Skolens egne oeconomiske Forhold skulde Directionen tillade sig allerund. at bemærke, at dens Indtægter, der ved de trykte Budgetter for Aarene 1845 og 1846 ere forudsatte at være tilstrækkelige til at dække dens Udgifter i Skolens nuværende Tilstand, bestaae, foruden det Skalholtiske og Holumske Æquivalent af 5,880 Rbd., i Kongetienderne af Skagefjords og Öfjords Sysseler, der udgjøre imellem 500 og 600 Rbd. aarlig. Af de mindre Obligationer er den ene paa 500 Rbd. med vedhængende Renter 620 Rbd., samt senere udbetalte Renter 20 Rbd., modtagen, og en anden paa 109 Rbd. 42 Sk., hvorved hængende Renter af 142 Rbd. 62 Sk., er vel bortkommen, men paa samme kan forventes Mortification. Derimod er der, ifølge de fra Cancelliet, Islands Stiftsøvrighed og Sjællands Biskop modtagne Oplysninger, liden eller ingen Udsigt for Skolen til at komme i Besiddelse af de af Finantsministeren ligeledes paaviste 1700 Rbd. og 3919 Rd. 21 Sk. Kroner. Hvorvidt Skolen kan forvente sig fritaget for at udrede den hidtil erlagte Andeel af Biskoppens Gage, 1200 Rbd., samt Erstatningen til nordlandske Præstekald, og derhos erholde de yderligere fornødne Tilskud til Skolens Reorganisation, derom har man ikke fra Finantsdeputationen erholdt nogen Tilkjendegivelse, hvorimod Directionen, efter Biskop Johnsens Død, har fra Cancelliet modtaget Communication om,

at den under 25. Septbr. f. A. allern. beskikkede nye Biskop, Thordersen, er tillagt et lignende Bidrag til hans Gage fra den islandske Skoles Kasse. 1846. 24. April.

Hvad Lærerne ved den islandske Skole angaaer, da er den hidtilværende Lector ved Skolen i Bessastad, Johnsen, ved kgl. Resolution af 29. Novbr. 1844 allern. entlediget fra 31. Mai 1845 at regne, med Pension 800 Rbd. af Finantskassen. Imidlertid har Directionen formaaet ham til midlertidigen at vedblive den Bessastadske Skoles Bestyrelse, da det, medens de øvrige Lærere, Adjunct Dr. Egilsson, Adjunct Dr. Scheving og Adjunct Gunlögsen, ansees for at være vel skikkede til at overgaae til den nye Skole, fandtes passende at lade den Førstnævnte af disse Tre reise herover, dels for at han kunde gjøre sig bekjendt med Underviisningen herovre, dels for at der med ham kunde mundtlig confereeres om de locale og for Reykjavik eiendommelige Forhold, som ville faae Indflydelse paa den Plan, der burde følges ved den reorganiserede Skole, hvilket nu i Vinterens Løb er skeet.

Der er saaledes ifølge det Anførte Intet til Hinder for, i indeværende Aars Sommer at iværksætte Skolens Flytning, og at lade den nye Skole i Reykjavik begynde sin Virksomhed med Skoleaaret til 1. Oktbr. d. A., og det paaaligger derfor Directionen — idet den maa forbeholde sig nærmere allerund. at indberette angaaende samtlige Omkostninger ved Bygningen, dens Forsyning med Inventarium og de øvrige med Flytningen forbundne Udgifter, saasart paalidelig Underretning derom modtages, — nu allerunderd. at forelægge Deres Majestæt et foreløbigt Udkast til en Plan for den nye islandske Underviisningsanstalt, og den tør saameget mindre udsætte at forelægge denne Plan, som dens Indførelse vil kræve adskillige forbedrende Foranstaltninger i Landet selv, og det derfor er af yderste Vigtighed, at den Rector, der vil være allern. at beskikke, snarest muligt kan blive fuldkommen bekjendt med Grændserne for og Omfanget af den ham og de øvrige Lærere anviste Virksomhed, saavel som om Skolens Indretning i det Hele.

Hvad Organisationen af det paatænkte Institut angaaer, da har det været tilsigtet, at samme skulde bestaae af to Afdelinger, den egentlige lærde Skole og en dertil knyttet Dannelsesanstalt for dem af Skolens Dimissi, der uden noget Studium ved Kjøbenhavns Universitet attraae at ansættes som Præster i Island, et Slags Pastoral seminarium, ved hvilket

1846. de, efter fuldendt Skolekursus, kunde erholde nogen Underviisning i de uundværligste theologiske Discipliner og den nødvendige Forberedelse til deres tilkommende Stilling.

24. April.

A. Med Hensyn til Skolen maa man, for at danne sig et klart Begreb om, hvad der ved samme bør og kan præsteres, tage i Betragtning de særegne islandske Forhold og den, væsentlig som en Følge af disse, hidtil stedfundne Organisation, hvorved man lettest og sikkert overbeviser sig om, hvorvidt man tør gaae i sine Fordringer. Det er nemlig klart, at det maatte ansees for ønskeligt ved en Reorganisation af den islandske Skole, der indtræder samtidigt med den allern. befalede Reform af det lærde Underviisningsvæsen i Danmark, at kunne benytte de samme Principer, som ere lagte til Grund for denne Reform; men hvormeget Directionen end maatte ønske, at en fuldkommen Lighed i denne Henseende kunde opnaaes, og hvor indstændigen end det islandske Althing i den Directionen ved allerh. Beskrift af 23. Septembr. f. A. tilstillede Petition har anholdt om, at den islandske Skole maatte sættes paa lige Fod med de bedste lærde Skoler i Danmark, vil dog et nærmere Blik paa de tidligere Forhold ved det islandske Underviisningsvæsen, saavel som paa Nationens og Sprogets Eendommeligheder og paa de der i Landet stedfindende Indretninger, letteligen overbevise om, at man, om end de samme Grundtræk ved Reorganisationen kunne følges der som her, dog maa i flere Henseender modificere Planen efter Forholdene, og at dette i alt Fald gjelder om den nærmeste Fremtid.

Hvad Skolens Bestyrelse angaaer, da har vel tidligere Stiftsøvrigheden, og navnlig den Biskoppen, viist sig villig til at deeltage i Administrationen af saavel de videnskabelige som de oeconomiske Anliggender; men da der for Grændsen af deres Deeltagelse ikke gives nogen fast Bestemmelse, maa Directionen ansee det for rigtigst, at der gives Stiftsøvrigheden en udtrykkelig allerh. Befaling til, som Ephorat for den nye Skole i Reykjavík at overtage de samme Forpligtelser og Forretninger, som ifølge Forordn. af 7. Novembr. 1800 paaligge Ephoraterne her i Landet, og at denne Autoritet navnlig bemyndiges til at træffe alle de Foranstaltninger, som ikke efter deres Natur kræve en foregaaende Bestemmelse af Directionen eller allerh. Resolution, eller som ikke taale Opsættelse indtil denne kan indhentes. Derimod antages Organisation af et særegt Forstanderskab, saaledes som dette finder Sted ved de lærde Skoler i Danmark, ikke at være fornøden,

eftersom dettes Virksomhed dog kun vilde omfatte de oeconomicke Forhold, men disse ved den islandske Skole ville blive af en saa lidet indviklet Natur og af saa ringe Omfang, at det, naar først et Budget for de enkelte Aar er foreskrevet, vil for det i samme By værende Ephorat blive let ved almindelige eller specielle Ordre til en af Ephoratet antagen Regnskabsfører at besørge de oeconomicke Anliggender, med hvilke det saaledes lettere kan have det fornødne stadige Tilsyn.

Den nuværende islandske Skole paa Bessastad har kun to Classer, hver i Regelen bestemt til 3 Aar. Underviisningen har udstrakt sig til: 1. Latin, 2. Græsk, 3. Hebraisk, 4. Dansk, 5. Religion, 6. Geographie, 7. Historie, 8. Regning, 9. Geometrie.

Af disse Discipliner have neppe andre end de gamle Sprog været drevne omtrent til samme Maal som i de danske Skoler. Med Hensyn til alle de øvrige Fag har Underviisningen uden tvivl i større eller mindre Grad været af et ringere Omfang.

I Islandsk har der vel i den nederste Classe været givet 2 Timers ugentlig Underviisning, men denne har indskrænket sig til skriftlig Oversættelse fra Dansk.

Skoleaaret har hidtil været de 8 Maaneder fra 1. Oktbr. til ult. Mai. De fire Maaneder Juni—September har Skolen været lukket, fordi Disciplene i denne Tid begive sig til Hjemmet, deels for at gaae deres Familier tilhaande med landlige Syaler, deels for ogsaa selv ved legemligt Arbejde om Sommeren at erhverve sig Noget til Klæder og Bøger.

Discipelantallet har i mange Aar været 40, hvorved maa bemærkes, at de alle først i en ældre Alder begynde deres Skolekursus. Saaledes var i Aaret 1888 Disciplenes Alder:

under 18 Aar	3
over 20 -	26
— 25 -	7
— 28 -	1
— 29 -	1.

Blandt det hele Antal af 40 Disciple har der været udeelt aarlig 24 Stipendieportioner à 60 Rbd.; men da nogle af disse Portioner have været delte i halve Portioner, har Stipendiaternes Antal — dog uden Forøgelse af Stipendiesammen 24 × 60 = 1440 Rbd. — været større end 24, saa at ikke engang $\frac{2}{3}$ eller 16 Disciple have været betalende. I Aaret 1841—42 havde saaledes

1846.	20	Disciple	heelt	Stipendium	60	Rbd.	=	1200	Rbd.
24. April.	8	—	halvt	—	30	—	=	240	—
	12	—	intet	—	.	—			
								1440	Rbd.

Underviisningen saavel som Boligen har været fri for Alle uden Undtagelse, og Stipendieportionerne have været anvendte som Erstatning eller Bidrag til Erstatning (hvis øvrige Deel Disciplene selv have maattet afholde) til Skolens Oeconomus for Kost, Varme, Lys, samt Besørgelse af Skotti, Opvarning og Reengjøring samt Klæders Reparation for Disciplene, hvorimod alt Inventariet er anskaffet for Skolens Regning. Stipendierne have hidtil ikke været tildelte Nogen i det første Skoleaar.

Nu strax at foreskrive en definitiv Plan for den nye Skoles Organisation, eller endog blot at lade emanere en offentlig bekendtgjort provisorisk Plan desangaaende, maa Directionen endnu allerund. ansee for ubetimeligt, da den, om den end har i den senere Tid til sine Overveielser desangaaende kunnet benytte Veiledning af en enkelt, sagkyndig og kundskabsrig Mand, nemlig Adjunct Dr. Egilsson, dog hidtil har haft saa liden Leilighed til at kjende de ældre Forhold paa Bessastad, og saa ganske savner Erfaringens Vidnesbyrd om, hvilken Indflydelse selve Flytningen til Reykjavik vil have, enten til at fremme, eller muligen endog til midlertidigen at hindre en saadan Plans Gjennemførelse i det Hele eller i dens Enkelt-heder, at den i enhver Henseende maa ansee det for rigtigst at oppebie nogen Tids, f. Ex. det første Skoleaars, Resultater, forinden den indgiver noget definitivt Forslag derom. Derimod skulde den, da det, som ovenfor allerunderd. bemærket, maa ansees som i høieste Grad ønskeligt, at den nye Underviisningsanstalt allerede til Efteraaret sættes i Gang, og at en Bestemmelse meget snart tages om de Hovedgrundsætninger, som ved denne bør følges, tillade sig allerunderd. at foredrage Grundtrækkene for den Plan, som man forelbbigen maa ansee for den rigtigste, og som man herved udbeder sig Deres Majestæts allern. Bemyndigelse til at maatte meddele saavel Ephoratet som Skolens Lærere, naar disse ere beskikkede, idet man lige allerund. bemærker, at man ved Opstillingen af de enkelte Punkter har, for at lette Oversigten og Sammenligningen, fulgt Ordenen i den allern. approberede provisoriske Plan af 25. Juli f. A. for de reformerede lærde Skoler i Danmark.

Skolen maatte have 4 Classer, paa hvilket Antal Byg-

1846.

24. April.

ningen ogsaa er beregnet, og disse maatte da, deels fordi Skoleaaret bliver kortere end i Danmark, deels fordi flere aldrig forhen paa Island docerede Fag komme til, i Regelen være toaarige, dog med Undtagelse af den 2den eller næstnederste, der formenes at kunne absolveres i eet Aar, saaledes at et fuldstændigt Skolecuraus altsaa beregnes paa 7 Aar.

Hvad Adgangen til Skolen angaaer, da hører det til en af de paaklagede Mangler, at der hidtil i Bessastad Skole kun har kunnet modtages 40 Disciple (for en endog betydeligere Forøgelse af dette Antal lægge de locale Forhold i den nye Skolebygning ingen Hindring i Veien), og da Concurrencen af Aspiranter har været større, har man fulgt et Slags Anciennitetssystem, saa at de ældre Ansøgere er givet Fortrinnet, hvorefter er fulgt den Uskik, at alle Skolens Disciple have, som ovenfor bemærket, været temmelig fremrykkede i Alder. Man tør imidlertid ved en Reform i denne Henseende ikke tilside-sætte Hensynet til de islandske Forhold. Det har nemlig hidtil været og maa forudsættes ogsaa for Fremtiden at ville blive Tilfældet, at Størstedelen af dem, der ønske Optagelse i Skolen, og navnlig de, der komme fra fjernere Dele af Landet, ikke ere Saadanne, der, saaledes som hos os, fra tidlige Aar ere paa Grund af deres Forældres Livsforhold bestemte til og dannede for den studerende Bane, men Saadanne, hos hvem der, enten formedelst en indre Trang eller formedelst ydre Paavirkning, senere er opstaaet en Attraa efter høiere Viden, og som da, naar de ved den private Underviisning — der paa Island, hvor Skoler savnes, er langt mere hyppig end her — befindes at være vel skikkede til Studeringer, overgives til Skolen, for der at erholde dens systematiske Underviisning. Men bør man nu, i det mindste i den nærmeste Tid, ikke lægge Hindringer i Veien for denne private Forberedelse, der, om den end ofte vil være mangelfuld, dog unægteligen har sine gode Sider, navnlig i den derved vundne større Garantie for Disciplenes aandelige Capacitet, og bør man fastholde det Princip, at der imellem Disciple af samme Classe og paa samme videnskabelige Udviklingsstrin ikke bør være en altfor stor Forskjel i Alderen, saa antages det, at Bestemmelserne i Henseende til Alderen ved Optagelsen kunde, ved at lempes deels efter de naturligste og andetsteds fulgte Grundsætninger, deels efter det, der paa Grund af locale Forhold mest vilde convenere Lænderne, fastsættes saaledes, at Vedkommende i Regelen

1846. 24. April. bør være confirmeret, men paa den anden Side ikke over 16 Aar. Ved at foreskrive den førstnævnte Betingelse — der for de fleste Aspiranter vilde være overflødig — vilde man undgaae den Afbrydelse i Skoleunderviisningen, som Disciplens Forberedelse til Confirmation medfører; for Skolen, der tilige for en Deel er Opdragelsesanstalt, vilde man derved hæve den Vanskelighed, der var forbunden med at have uconfirmerede Elever, og de udenbyes Forældre vilde undgaae den Ulempe, at maatte lade deres Børn confirmere paa et fremmed Sted. Naar 16 Aars Alderen sættes som Maximum, vilde dete nogenlunde passe til et Skolecursus af 7 Aar, hvorefter da den Paagjeldende vilde forlade Skolen med en Alder af 23 Aar, og altsaa, hvis Pastorseminariet beregnes til et Cursus af 2 Aar, blive færdig i sit 25de Aar, hvilken Alder han dog maa have opnaaet forinden han kan befordres til Præst; og dersom Dimissus gaar til Universitetet, vil en Alder af 23 Aar heller ikke være altfor uforholdsmæssig. I Overeensstemmelse hermed maatte det da, naar Nogen var tilstrækkelig forberedt til strax at indtræde i en af Skolens høiere Classer, gjøres til Betingelse herfor, at han ikke maa være ældre end at han kan dimitteres senest med det 28de Aar, hvorimod i dette Tilfælde en yngre Alder, end den for vedkommende Classe forudsatte, vilde være mindre betænkelig.

I Henseende til de Forkundskaber, der bør fordres for at optages i Skolens nederste Classe, da troer Directionen, med Hensyn til den høiere Alder, Disciplene have inden de indtræde i Skolen, den udstrakte og lette Leilighed til at erholde privat Underviisning, og den for Tiden herskende Sædvane, at have benyttet saadan Underviisning forinden Skolegangen, at det ingen Betænkelighed kan have at fordre Følgende: at Disciplen kan læse Islandsk og skrive det med en tydelig Haand, at han har lært Hovedtrækkene af den latinske og græske Grammatik og læst et Quantum af en lettere Forfatter i begge Sprog, at han kan læse og forstaae Dansk, i Regning har gennemgaaet de 4 Species i hele Tal, har lært det Almindeligste af Geographien samt det Vigtigste af Danmarks, Norges og Islands Historie. Hvorhos dog Tillempning efter Forholdene og yderligere Modification i denne Henseende altid maa være overladt til Rector og øvrige Lærere.

Adgangen bør betinges af Udfaldet af en ved Skolen afholdt Adgangsprøve. At overlade Prøven for de fjernere Boende til en eller anden ansæet Videnskabsmand, saasom Herreds-

provsten, saaledes at denne stod til Ansvar for det Vidnesbyrd, 1846.
 han afgav om Examinationens Udfald, synes vel at frembyde 24. April.
 nogen Fordeel for saadanne Forældre, som ikke selv besidde
 Kundskaber til at kunne, forinden de sendte deres Sønner til
 den fjerne Skole, forvise sig om, at de her ville blive an-
 tage; men ligesom en saadan privat Prøve dog ikke kunde
 være bindende for Skolen, forekommer det ogsaa Directionen at
 være i flere Henseender betænkeligt, at tillægge den nogensom-
 helst lovbestemt Virkning, og det antages, at Prøven stedse bør
 holdes ved Skolen selv, idet det, naar Omfanget af Betingel-
 serne for Optagelse er tilstrækkeligen bekjendtgjort, maa være
 Vedkommendes egen Sag at have sikkert sig disse Betingelsers
 Tilstedeværelse, inden de fra fjerne Steder nedsende deres Søn-
 ner til Skolen. I alt Fald staaer det Vedkommende aabent i
 Forveien at correspondere med Rector og af en paalidelig og
 kyndig Mand at lade anstille en Prøve hjemme, men denne
 Prøve bør dog altid blive en privat Sag.

At Vidnesbyrd om sædeligt Forhold bør medbringes til
 Skolen, ansees som en Selvfølge.

Gjenstand for Underviisningen bør være de hidtil docerede
 9 Fag, hvortil bør føies følgende: 10. Tydsk, 11. Fransk,
 12. Naturhistorie, 13. Naturlære, 14. Islandsk, af hvilke de
 13 førstnævnte ere de samme, som i de danske Skoler fore-
 drages. Hebraisk, som i Skolerne i Danmark kun skal til-
 bydes, bør, paa Grund af de særegne Forhold paa Island,
 optages som almindeligt Underviisningsfag. Med Hensyn til
 Omfanget, hvori ethvert af disse Fag skulde drives, maa Di-
 rectionen, under Forudsætning af, at den nye Skole i Reykja-
 vik erholder den Tilvæxt af dygtige Lærere, som Directionen
 skal tillade sig nedenfor allerund. at foreslaae, holde for, at
 der derom kan foreskrives de samme Regler, som i den pro-
 visoriske Plan af 25. Juli f. A. § 4, sammenholdt med § 11,
 ere foreskrevne, kun med de Modificationer:

a) at i Islandsk gjøres samme Fordringer som her i
 Dansk, altsaa at Disciplene skulle bringes til at kunne præ-
 stere skriftlig Behandling af et frit valgt Emne, og bibringes
 Kundskab om den islandske Litteratur; — b) at Dansk træder
 i det samme Forhold til Underviisningen som her det tydske
 Sprog, og altsaa indøves ved Oversættelse fra Dansk paa Is-
 landsk, og dansk Stil, eller skriftlig Oversættelse fra Islandsk
 paa Dansk; — c) at i Tydsk og Fransk gjøres de samme

1846. Fordringer som her til det Franske, altsaa at de bringes til
 24. April. at forstaae og oversætte paa Islandsk en tydsk og fransk Forfatter; — d) at i Latin indöves skriftlig Oversættelse fra Latin vexelviis paa Islandsk og Dansk, og til Latin ligeledes vexelviis fra disse Sprog.

Fordelingen af Timeantallet paa de forskjellige Fag og Bestemmelse af Lectionstabel kan ikke, saaledes som i Danmark, være Gjenstand for Directionens Approbation, men maa overlades til Rector; dog maa Directionen ansee det for rigtigst, at Approbation erhverves af Ephoratet, med hvilket Conference i Tilfælde af Meningsulighed letteligen kan finde Sted, ligesom det bør foreskrives, at der aarligen gjøres Indberetning til Directionen om de desangaaende tagne Bestemmelser, for derved at give den Leilighed til at fremsætte de Bemærkninger, hvortil der muligen fra et mere universelt Standpunkt maatte findes Anledning.

Hvormeget Directionen end maatte ønske, at det allerede nu lod sig gjøre at træffe en saadan Bestemmelse, at, i Analogie med det her ved de reformerede Skoler Indførte, Underviisningen skulde begynde med Islandsk og Dansk, for gennem disse Sprog at bibringe de grammatiske Begreber, og først senere at lade Latinen indtræde, maa den dog indrømme, at dette for Öieblikket vilde altfor meget collidere med Forholdene, navnlig derved, at paa den ene Side Lærere savnes, der kunde give en dertil sigtende forberedende Veiledning, paa den anden Side Alle, der anmeldes til Optagelse i Skolen, allerede have modtaget en Deel Underviisning i Latin og endog i Græsk. Men ligesom Directionen skal lade det være sig magtpaaliggende, at forberede Overgangen til en saadan hensigtsmæssigere Ordning af Underviisningens Cyclus i Skolen, saaledes nærer den ogsaa det Haab, at dette vil blive muligt, naar om nogle Aar Skolen vil have dimitteret nogle bedre Underviste, der da kunde overtage den paa Island nödvendige private Forberedelse af dem, der skulle indtræde i Skolen.

Af Færdigheder udenfor de egentlige Videnskabsfag ansees det tilstrækkeligt at optage Calligraphie, hvorimod for Tiden Tegning, Sang og Gymnastik vel maatte kunne undværes.

At den aarlige Skoletid er indskrænket til 8 Maaneder, og Underviisningen altsaa hvert Aar afbrydes fulde 4 Maaneder, er alt fra Begyndelsen af Forhandlingerne om den islandske Skoles Reorganisation udhævet som en stor Mislighed. Hvor

1846.

24. April.

ønskeligt det nu end vilde være, at dette Onde aldeles kunde heves, saa at Underviisningen gik gennem hele Skoleaaret fra 1. Oktbr. til 30. Septbr., kun afbrudt ved en Sommerferie af 1 Maaned, saa have dog de locale Autoriteter, navnlig Skiftsøvrigheden, i sine tidligere Betænkninger og Forslag ikke troet at turde foreslaae en saadan Forandring, der altfor meget vilde komme i Strid med Forholdene paa Island, men meent, at man ikke vilde kunne udstrække Skoleaaret længere end til 24. Juni, og Directionen drister sig derfor ikke til at tilraade Skoleaarets Udstrækning, i det mindste foreløbigen, til en længere Tid end de 9 Maaneder fra 1. Oktbr. til 1. Juli, for at Disciplene i de 3 Sommermaaneder Juli, August og September kan gives Leilighed til noget Erhverv, og tillige Omkostningerne ved deres Ophold paa det dyre Levested Reykjavik indskrænkes til $\frac{2}{3}$ af, hvad de ellers vilde beløbe sig til.

Som Følge deraf maa det imidlertid ansees nødvendigt, at de øvrige Ferier ansættes saa kort som muligt, og Juleferien bør derfor indskrænkes til at vare fra 24. December til 2. Januar, begge incl., Paaskeferien fra Skjærtorsdag til 2den Paaske dag, begge incl., og Pintseferien til de to Helligdage alene.

Skoleexamina bør ligesom hidtil være tvende, nemlig en Halvaarsexamen, der passende kunde henlægges til Midten af Februar, for at dele Skoleaarets 9 Maaneder i to omtrent lige Dele, og en Hovedexamen, som maatte afholdes ved Skoleaarets Slutning sidst i Juni Maaned.

Ligesom hidtil vilde den sidste (men ikke den første) være offentlig, og dertil indbydes ved et Program, som helst burde skrives paa Dansk, for at derved Kundskaben om den islandske Skole bedre og lettere kunde udbredes i Danmark; og skrevet i dette Sprog vilde det altid kunne forstaaes af de islandske Embedsmænd, medens det for andre Islændere, som uden at forstaae Dansk maatte ønske at gjøre sig bekendt med dets Indhold, altid vilde være let at skaffe sig det oversat, eller at blive bekendt med Indholdet. Examinationen bør foretages af hver Lærer i hans egne Fag, og Censuren meddeles af ham og en anden af Skolens Lærere, samt en i Faget kyndig, af Rector indbudet Videnskabsmand udenfor Skolen, hvorhos Ephoratets Medlemmer, om de ønske det, kunne deeltage i Censuren. Af Censorerens særskilte Charakterer uddrages en Specialcharakter for Faget, hvorpaa efter

1846. Udfaldet af Examen Bestemmelse om Opflytning i høiere
 24. April. Klasse afgives af Rector, efter Overlæg med de vedkommende
 Lærere.

En Afgangsexamen efter fuldendt Skoleunderviisning for-
 menes at burde afholdes ved Skolen selv.

Vel kunde ogsaa, i Lighed med hvad hidtil har fundet
 Sted ved Skolerne i Danmark, en Dimission skee enten til
 Seminariet, med Forpligtelse til her at tage en Admissions-
 examen, eller til Universitetet, saaledes at her eller i alt Fald
 ved Metropolitanakolen toges Examen artium. Men en saadan
 Forskjel i Prøven, og Afgivelse fra hvad der nu bliver Regel
 i Danmark, burde dog ikke finde Sted uden bydende Nødven-
 dighed, og naar, som der er Grund til at haabe, Skolen, or-
 ganiseret paa den her foreslaaede Maade, strax kan forsynes
 med dygtige og paalidelige Lærere, bør man vistnok ogsaa
 betroe dem selv at afsige Dommen over Disciplenes Modenhed.
 At nægte dem dette vilde røbe en Mistillid, som man bør
 undgaae, saameget mere, som Forholdenes Natur forbyder, at
 Nogen kunde falde paa at vælge Reykjavik Skole fremfor
 nogen af de andre lærde Skoler, for derved at komme lettere
 til Examen. Ogsaa lade flere andre Anliggender ved Skolen
 sig bedre ordne, naar Examen henlægges til denne selv. Dens
 Ipdretning og Omfang kunde da passende bestemmes fuldkomment
 i Overeensstemmelse med de i den provisoriske Plan § 11 for
 Danmark foreskrevne Regler, blot med de Modificationer, som
 følge af det ovenfor Bemærkede om det Omfang, hvori Di-
 sciplinerne i Skolen skulle foredrages, altsaa at i Islandsk blot
 holdes skriftlig Prøve paa samme Maade som her i Dansk; i
 Dansk aflægges en dobbelt Prøve, nemlig dansk Stiil (skriftlig
 Oversættelse fra Islandsk paa Dansk) og mundtlig Oversæt-
 telse af en dansk, ikke læst Forfatter; Tydsk og Fransk
 blot blive Gjenstand for mundtlig Prøve, som vel maatte ind-
 skrænke sig til Oversættelse paa Islandsk af et Stykke af
 en ikke læst lettere Forfatter; i Latin aflægges deels skriftlig
 Prøve ved en Stiil af passende Omfang og en Oversættelse af
 Latin til Islandsk, deels mundtlig; i Græsk og Hebraisk an-
 stilles mundtlig Prøve, hvorved oversættes til Islandsk.

Tiden til Afgangsexamens Afholdelse vilde mest passende
 kunne ansættes til Juli eller August Maaned, saaledes at de,
 der ville begive sig til Kjöbenhavns Universitet, endnu kunde
 finde Skibsleilighed til Danmark. Det ansees nemlig for rig-
 tigst, at forlægge Examen saa langt hen i Sommerferien som

det, uden at afskære de Vedkommende fra Skibseilighed, er 1846.
 muligt, for derved at give dem Tid til Repetition. I Ferien, 24. April.
 hvor der haves rigelig Tid, kan ogsaa Examen bedst afholdes
 under al mulig Control og uden at forstyrre Skoleunderviisningen.

Som controllerende Autoritet ved denne Examen burde
 være tvende Examenscommissairer, hvortil formenes at burde
 vælges Biskoppen og een af Stadens Præster. De skrift-
 lige Opgaver meddeles af Commissarierne, og Udarbeidelserne
 skrives under Tilsyn af een af Skolens Lærere, som Rector
 dertil vælger, og som ikke maa være Læreren i det Fag, hvortil
 Opgaven hører. Ved den mundtlige Examen i hvert Fag bør,
 foruden den examinerende Lærer, være tilstede som Censorer
 en anden af Skolens Lærere, dertil af Rector valgt, samt een
 af Commissarierne. Disse tvende Censorer opgive de Steder
 af Forfatterne og de Gjenstande af Videnskaberne, hvori der
 skal examinereas, men tage iøvrigt ikke Deel i Examinationen.

For hvert Examensfags Vedkommende blive saavel de
 skriftlige Udarbeidelser, forsaavidt disse finde Sted, som den
 mundtlige Prøve bedømte af Examinator og de tvende Cen-
 sorer i Faget, hvilke meddele Charakterer i Overeensstemmelse
 med de samme Regler, som i den provisoriske Plan § 18 ere
 bestemte for Danmark, kun med den Forskjel, at der, da Is-
 landsk kommer til, og Hebraisk som almindeligt Underviis-
 ningsfag ogsaa bør tælles med ved Bestemmelse af Hoved-
 karakteren, bliver ialt 15 Specialcharakterer, hvoraf følger,
 at der til Hovedkarakteren Udmærket godt udfordres en Tal-
 værdi, der svarer til i det mindste 8 Udmærket godt og 7
 Meget godt, og saa fremdeles.

Ligesom her bør Afgangsexamen fordeles paa 2 Prøver,
 af hvilke den første eller Afgangsexamens første Deel afholdes
 ved Udgangen af Skolens 3die Classe, hvorhos det antages,
 at den da, ved Anvendelse paa Island af de her gjeldende
 Regler, vilde komme til at omfatte følgende 7 Fag: Islandsk,
 Tydsk, Fransk, Religion, Geographie, Historie og Naturhistorie,
 og Afgangsexamens anden Deel afholdes ved Udgangen af
 Skolens fjerde Classe i de øvrige 7 Fag, nemlig: Dansk, La-
 tin, Græsk, Hebraisk, Arithmetik, Geometrie og Naturlære.
 Iøvrigt vil det saa meget mindre være nødvendigt i Henseende
 til dette Punkt nu at tage nogen endelig Bestemmelse, som
 selve denne Examen ikke vil kunne ventes afholdt i de
 nærmeste Aar, og der saaledes vil blive tiltrækkelig Leilighed
 til, ifølge de paa Erfaring grundede nærmere Forslag fra Rector

1846. og øvrige Lærere, som forventes at indkomme, at foretage de
 24. April. Modificationer i Henseende til Fagenes Fordeling paa Examens
 tvende Afdelinger, der maatte ansees ønskelige.

Overeensstemmende med Regelen i den provisoriske Plan for Danmark § 15 maatte da Enhver, som har tilbragt 2 Aar i Skolens tredie eller fjerde Classe, have Adgang til at indstille sig til respective første eller anden Deel af Afgangsexamen, uden at Skolen kan nægte ham Saadant. Ogsaa maa den, som efter at have gennemgaaet tredie Classe er efter afholdt Hovedexamen erklæret umoden til at oprykke i fjerde Classe, have Ret til, hvis han ikke vil forblive i Skolens tredie Classe for at opnaae den manglende Modenhed, at forlange sig admit- teret til Afgangsexamens første Deel, forinden han forlader Skolen, og kan han derefter, naar han ved privat Veiledning anseer sig tilstrækkelig forberedt, indstille sig ved Skolen til Afgangsexamens anden Deel.

Ligesom der ved hver Afgangsexamens saavel første som anden Deel bør føres en særegen dertil autoriseret Protokol, saaledes ville Examenscommissarierne have efter Examens Til- endebringelse at indgive til Directionen Beretning om Examens Udfald, tilligemed de Bemærkninger, hvortil de maatte have fundet Anledning, hvilken Beretning bør ledsages af en Udskrift af Examensprotokollen og af samtlige skriftlige Udarbejdelser.

Efter afholdt Examen bør meddeles Enhver, som har be- staaet samme, et Testimonium, der affattes efter den derfor foreskrevne Formular.

Hvad de oeconomiske Forhold med Hensyn til Skolens Disciple angaaer, da skulde Directionen holde for, at følgende Regler kunde være at fastsætte:

a) I Skolen kan antages som Elever indtil et Antal af 40, som her nyde frit Logis og maae ikke uden Rectors Tilladelse forlade Skolen. — b) Ingen maa have Madvarer i sit Logis paa Skolen. — c) Frokost og Aftensmad forskaaffes paa Skolen hos den ansatte Portner, men for Betaling, som efter privat Over- eenskomst med Portneren udredes af den Paagjeldende selv, uden Ansvar for Skolen. — d) Middagsmad maa forskaaffes Disciplen i Byen, efter privat Overeenskomst, uden at Skolen herfor paatager sig noget Ansvar. — e) Paa samme Maade maa der af den Paagjeldende selv være draget Omsorg for Elevens anstændige Klædning, og Forsyning med de fornødne Skolebøger. — f) Enhver Elev skal have en oeconomisk For- mynder i een af Skolens Lærere, eller en Embedsmand eller

paalidelig Borger i Reykjavík, til hvem han selv og Skolen 1846.
i alle ham vedkommende oeconomiske Anliggender kan hen- 24. April.
vende sig. — g) For at komme trængende Elever til Hjælp,
uddeles ved Skolen indtil 24 Stipendier paa 80 Rbd. aartig
(færre eller mindre Portioner tør Directionen med Hensyn til
Forholdene paa Island ikke foreslaae), ved hvis Uddeling
maatte iagttages, at:

1) Stipendierne kunne uddeles i 24 hele Portioner; dog
bør det ogsaa være tilladt at uddele i det Høieste 8 af disse
i halve Portioner, hver paa 40 Rbd. — 2) Stipendierne ud-
deles hvergang kun paa eet Skoleaar, efter et dertil af Rector
forfattet Stipendieforslag, som ved Begyndelsen af hvert Skole-
aar indgives til Ephoratet til Afgjørelse, og hvorved saaledes
nye Stipendier kunne tildeles, halve Stipendier forøges til hele,
hele Stipendier nedsættes til halve, eller Stipendier ganske fra-
tages dem, der ikke mere dertil findes qualificerede. — 3) de
bevilgede Stipendier udbetales til Disciplens oeconomiske For-
mynder, for af denne at anvendes til Disciplens Fornøden-
heder.

Foruden de paa Skolen boende Elever maa Directionen
ansee det for rigtigst, at der indrømmes Forældre og For-
sørgere Tilladelse til, i Lighed med hvad der finder Sted ved Sorø
Academie, at lade deres Sønner eller Myndlinger, naar disse
anbringes hos Familier i Reykjavík, besøge Skolen og deel-
tage i Underviisningen ganske under samme Betingelser som
Skolens Elever, hvilket endvidere bør gjælde om alle i Reykjavík
By Bosiddende, der ville lade deres Sønner frequentere Skolen.
Med Hensyn til disse skolesøgende Disciple ansees det ikke
nødvendigt at foreskrive den for Eleverne bestemte Indskræn-
ning i Henseende til Alderen ved Optagelsen, at de skulle
være confirmerede, hvorimod de ligesaa lidt som Eleverne bør
optages i en Alder af over 16 Aar. Hvorvidt der for dem
burde fordres noget Skolecontingent, kunde vel være tvivlsomt;
imidlertid maa Directionen, med Hensyn til at Underviisningen
i den islandske Skole stedse har været meddeelt Alle uden
Betaling, antage det for rigtigst, at ogsaa disse gives fri Under-
viisning, ligesom det ogsaa, skjøndt Skolens Forpligtelse med
Hensyn til dem indskrænker sig til deres Underviisning, synes
billigt, at de ikke udelukkes fra Adgang til dens Stipendier,
naar Rector og Ephoratet finde dem dertil qualificerede.

Det er tidligere i nærværende allertund. Forestilling be-
mærket, at Privatunderviisningen paa Island er meget udbredt,

1846.
24. April.

og det har heller ikke hidtil været ualmindeligt, at der foruden dem, der ere dimitterede fra Bessastad Skole, ere ankomne til Universitetet Studerende, som ere dimitterede af Privatdimissorer, navnlig Præster, paa Island. Forsaaavidt som der nu er Grund til at antage, at denne Underviisningsmaade ogsaa fremdeles vil blive hyppig paa Island, og at det stundom vil indtræffe, at Vedkommende, deels for at undgaae den større Bekostning ved et flereaarigt Ophold i Reykjavik, deels paa Grund af personlige Forhold til Privatlæreren, kunde ønske at fuldende sine Studier under hans Veiledning, maatte der tages en Bestemmelse for, hvorledes Prøven for saadanne Dimittender skulde være. Og maa Directionen da ansee det for billigt, at det, naar en Afgangsexamen ved Skolen er fuldkommen organiseret, tilstedes Alle, som have ladet sig privat undervise i Island, ved Medbringelse af fornødent Testimonium at indstille sig til den aarlige Afgangsexamen ved Skolen, for efter at have bestaaet denne Examen, at meddeles et Testimonium fra Skolen, der maatte give Adgang til at inscriberes ved Universitetet eller at antages ved Pastorseminariet. Naar dette maatte finde D. Maj^{ts} allerh. Bifald, vilde derved vindes, at der for Skolen vilde være mindre Betænkelighed ved at bortvise de Elever og Disciple, som det ikke ansees godt her at beholde; ligesom ogsaa paa den anden Side herved forebygges, at Disciple, som ikke ville følge Skolens langsomme, men sikke Gang, udmelde sig for at lade sig privat dimittere til Universitetet, idet Enhver, som forlader Skolen førend fuldendt Skolekursus, vel kan lade sig privat dimittere, men skal underkaste sig Examen ved Skolen, hvor der vil blive fordret Kundskab, Dannelse og Modenhed i ikke større og ikke mindre Omfang, end om han var dimitteret fra Skolen selv.

Forsaaavidt som det nu maatte behage D. M. allern. at be- myndige Directionen til at træffe Foranstaltning til den islandske Skoles Organisation, foreløbigen efter disse Grundtræk, troer den at turde nære den Overbeviisning, at dette vil møde Indbyggernes Paaskjønnelse, som imødekommende alle deres billige Ønsker i Henseende til et forbedret Skolevæsen i Landet, og at saaledes et væsentligt Skridt vil blive gjort til at fremkalde for de islandske Studerende en dybere og mere omfattende Indsigt, en grundigere almindelig Dannelse og en langt større Grad af aandelig Modenhed end den, der hidtil i Almindelighed findes hos dem, ligesom det allerede i Directionens tidligere allerund. Forestilling er berørt, at selve Skolens Flytning

til Reykjavik, hvor Eleverne i en befolkning By tidlig vil komme 1846.
i Berøring med den høiest staaende Cultur paa Öen, ikke vil 24. April.
kunne Andet end i Almindelighed udøve en gavnlig Indflydelse
paa deres ydre Politur og aandige Dannelse.

Vel er det ikke umuligt, ja vel endog ikke usandsynligt, at Bekostningen ved Opholdet i Reykjavik, og de nye Indskrænkninger med Hensyn til Alderen, ville i Begyndelsen svække Frequentansen; men ligesom dette i alt Fald ikke vil have nogen Indflydelse paa Skolens oeconomiske Velvære, saaledes vil det heller ikke kunne skade dens Flor. Thi naar Planen i sig selv er fornuftig og hensigtsvarende, og naar den gennemføres med Conseqvents og Interesse for Sagen, saaledes at den, styrket og afrundet efter de efterhaanden vundne Erfaringer, udvikler sig til et bestemtere og fastere System, saa vil det ikke kunne være længe, inden den vil vinde den offentlige Mening for sig og blive vurderet af Folket, saaledes at de vrangne Forestillinger og Anskuelser, der muligen ved et i lang Tid forfaldet Skolevæsen ere blevne gængse, snart ville forandres.

Efter nu saaledes at have allerund. foredraget, hvorledes efter Directionens Mening den nye Skole i Reykjavik kunde paa bedste Maade organiseres, staaer endnu tilbage at omtale, hvorledes det paatænkte Seminarium eller Dannelsesaanstalt for vordende Geistlige i Forbindelse med Skolen kunde være at indrette. Hvad derom i sin Tid er foreslaaet af de islandske Autoriteter, har Directionen i sine tidligere indgivne allerund. Forestillinger om Skolens Anliggender i det Hele foredraget for D. M., og i den af Allerhöistsamme ved Rekr. af 28. Septbr. f. A. hertil indsendte Petition fra det islandske Althing er der — idet der fremhæves den overordentlige Vigtighed af, at de vordende Præster erholde en saa god Forberedelse og Dannelse som muligt i Landet selv — yttret den Formening, at i det paatænkte Seminarium for Geistlige, der maatte holdes adskilt fra Skolens Underviisning, bør doceres Pastoraltheologie, Exegetik, Moral, Dogmatik og Kirkehistorie, foruden de propædeutiske Videnskaber, hvortil antages at udfordres et Tidrum af 2 Aar.

Ligesom der imidlertid ingensinde, og navnlig ikke i den her berørte allerund. Petition, er udtalt nogen Nødvendighed af, at dette Seminariums Ordning, Plan og Lærbesætning skulde skee samtidig med Skolens Organisation, saaledes maa Directionen være af den allerund. Formening, at

1846. 24. April. der ere overveiende Grunde for ikke nu at træffe nogen definitiv eller endog blot foreløbig Bestemmelse i denne Henseende, og at dette Instituts Organisation helst bør opsættes indtil Skolen er kommen i Gang. Man vil nemlig først da kunne danne sig et tydeligt Begreb om, hvorledes saavel de videnskabelige som de oeconomiske Kræfter ved begge Instituter kunne sættes i en passende Forbindelse med hinanden til en harmonisk Samvirken. Man vil da kunne bedømme, om een eller flere af Skolens Lærere kunde overtage nogen Virksomhed ved Seminariet, eller om maaskee nogen af dets Lærere kunde tildeles Timer paa Skolen. Man vil kunne erholde Forlag fra Skolens Rector eller dens Lærere, grundet paa det da vundne Kjendskab til Forholdene i Reykjavik, der nu for største Delen ere dem fremmede. Man vil da kunne være bekendt med hvad der med Hensyn til Locale, Inventarium o. s. v. vil behøves mere, end der alt er anskaffet til Skolen. Overhovedet lade Omkostningerne sig sikkrere og nøiagtigere calculere, naar først Skolen er ordnet og har sit Normale, end nu, da Beregningerne med Hensyn til denne for en stor Deel ere usikkre. Endelig kan der ikke skjønnes at være nogen paatrængende Nødvendighed for en saadan samtidig Organisation af begge Instituter, da det tvertimod maa ansees for mere end tvivlsomt, om de, der i indeværende Aar dimitteres fra Skolen, ville være tilstrækkelig forberedte til at besøge Seminariet, naar dette ikke skulde gives en Tillempling efter deres ufuldstændigere Fremgang; maaskee ville næppe de til næste Aar Dimitterede være modne til en saadan Underviisning, naar denne skal gives det videnskabelige Præg, den bør have.

Af disse Grunde tillader Directionen sig allerund. at foreslaae, at det ommeldte Seminariums Organisation maa udsættes, saaledes at det vil beroe paa de Oplysninger om selve Skolens Fremgang, der til Foraaret 1847 ville være at oversende til Directionen, og derefter allerund. ville være at foredrage D. M., om det til Efteraaret samme Aar vil kunne organiseres.

Under Forudsætning af, at den saaledes allerunderd. foreslaaede Udsættelse af at tage Bestemmelse angaaende Organisation af den paatænkte Dannelsesanstalt for vordende Geistlige i Forbindelse med Skolen maatte vinde D. Maj^{tes} allerh. Bifald, vil der dernæst staae tilbage at gjøre allerund. Forslag angaaende Antallet af de Lærere, der bør ansættes ved selve

1846.

24. April.

Skolen. Naar man herved gaaer ud fra, at enhver af Classerne bør have det samme Antal Underviisningstimer, som her er foreskrevet for de reformerede Skoler, nemlig 36 Timer ugentlig, vilde der saaledes være 144 ugentlige Timer ialt at bestride. Dertil vilde, ifølge hvad her i Landet er almindeligt, behøves foruden Rector, der ikke formeget burde besværes med Underviisningen, men indskrænkes til færre, saasom 18 à 20 Timer, en Overlærer og 4 Adjuncter, der saaledes hver vilde faae omtrent 25 ugentlige Timer. Imidlertid skulde Directionen allerund. holde for, at det vilde være rigtigere for Öieblikket at indskrænke Antallet til 3 Adjuncter, eller ialt til 5 Lærere, hvoraf Følgen vilde blive, at da de tre nu ved Skolen ansatte Lærere kunne beholdes, ikkun to nye vilde være at beskikke, og disse vilde da, saavidt der kan skjønnes efter det Kjendskab, man har til de ældre Lærere ved Skolen, faae at overtage Islandsk, Dansk, Tydsk, Fransk, Hebraisk, Geographie og Historie, uden at dog nogen aldeles bestemt Beslutning i denne Henseende nu kan tages. Vel vilde da derved saavel Adjuncterne som Overlæreren i det første Aar faae et Antal af circa 32 Timer hver at besørge, foruden det Extraarbeide, der vilde paalægges dem med større Tilsyn med Eleverne og Deeltagelse i disses oeconomiske Formynderskab, men dels har Directionen netop med Hensyn til disse Bibeskjæftigelser meent at burde foreslaae for de underordnede Lærere en noget høiere Gage end her i Danmark er almindelig, dels kunde, om det skulde findes billigt, nogen Godtgjørelse ydes dem af det, der forbeholdes til Timeunderviisning, som for det første vil indskrænke sig til nogle faae Timer i Calligraphie, dels endelig bør det ogsaa væsentligen komme i Betragtning, at et noget forøget Timeantal uden Ubillighed kan paalægges Lærerne, da de lønnes for hele Aaret, men kun gjøre Tjeneste i de $\frac{3}{4}$ Aar. Hertil kommer endnu, som en Grund til helst at lade Skolen træde i Virksomhed blot med de 5 Lærere, den Omstændighed, at man da langt bedre senere hen, ved Oprettelsen af Seminariet for Geistlige, kan med Hensyn til Lærerne lempe begge Institutets Tarv efter hinanden og bringe dem i Samvirken. Saaledes vilde det letteligen kunne indtræffe, at en af Seminariets Lærere vilde være vel skikket til ved Skolen at overtage enkelte Fag, som for sig ikke vilde være tilstrækkelige til at udfylde en Adjuncts hele Tid, og omvendt kunde muligen een af de Lærere, der nu ansættes ved Skolen, paatage sig at docere ved Seminariet et enkelt Fag. Hvad der i

1846. denne Henseende kan præsteres og til hvilke Fag der vil behøves nye Lærerkrafter saavel ved Skolen som ved Seminariet, derom vil bedst kunne gjøres Forslag, naar Skolen og dens Lærere i nogen Tid have været prøvede, hvorimod det stod til at befrygte, at man, ved nu at ansætte det fulde Antal af 6 Lærere ved Skolen, vilde afskære sig Leilighed til, naar det behøvedes, at gjøre et hensigtsmæssigt Arrangement for begge Instituter.

Til Slutning skulde Directionen med Hensyn til de Udgifter, der ville være forbundne med den nye Skoleindretning, allerund. bemærke, at Udarbeidelse af et fast Normalreglement for Skolen upaatvivleligen bør forbeholdes en senere Tidspunkt, naar efter nogle Aars Prøve en paalidelig Erfaring kan være vundet om Skolen, dens Fremgang, Tarv og Fornødenheder. Derimod vil det være Directionens allerund. Pligt, at forelægge D. M. et Budget for Skolen for det første Skoleaar, nemlig fra 1. Oktobr. 1846 indtil 30. Septbr. 1847. Med Hensyn til dette vil man omtrent kunne holde sig til den Calcule, der blev benyttet i Directionens ovenfor citerede allerund. Forestilling af 12. April 1844, ved hvilken

Udgifterne analoges til ialt	8700 Rbd.
Indtægterne til	6100 —
	<hr/>
	det aarlige Deficit altsaa 2600 Rbd.

Vel kunne nemlig Indtægterne ikke anslaaes til mere end 5000 Rbd., idet der foruden det fra Finantskassen erholdte Æquivalent af 5380 Rbd. ikke kan regnes paa mere end det, der indkommer af Tienderne, circa 520 —

5000 Rbd.

eftersom Erholdelsen af de mindre Capitaler, paa hvilke der dengang var gjort Regning, dels for Størstedelen endnu er usikker, dels ikke vil komme Skolen tilgode som Renteindtægt, da de ifølge allerh. Resolution af 2. Mai f. A. skulle benyttes som Bidrag til Skolebygningens Fuldførelse. Men paa den anden Side kunne Udgifterne vel ogsaa ansættes lidt lavere end dengang var beregnet, nemlig:

1. Gager og Husleie saaledes:

Rector	Gage 1200 Rbd.	Husleie 150 Rbd.	=	1350 Rbd.
Overlærer	900 —	— 150 —	=	1050 —
1ste Adjunkt	700 —	— 100 —	=	800 —
2den Adjunkt	500 —	og fri Bolig	=	500 —
3die Adjunkt	500 —	og fri Bolig	=	500 —

2. Timeundervisning, dertil reserveres	400 Rbd.	1846.
3. Portnerens Løn	200 —	24. April.
4. Bibliothek og videnskabelige Apparater	400 —	
5. Bygnings og Inventariums Vedligeholdelse	600 —	
6. Brændsel og Belysning	250 —	
7. Regnskabsføring	100 —	
8. Forskjellige tilfældige Udgifter (hvorunder Pro- grammer og Høitideligheder)	490 —	
9. Stipendier, 24 Portioner à 80 Rbd.	1920 —	
	<hr/>	
	8500 Rbd.	

Indtægten ovenfor anslaaes til 5000 —
 saa at der altsaa vilde behøves et Tilskud ikkun af 2600 Rbd.
 om hvilket Tilskuds Tilveiebringelse, saavel som om den for
 Skolen aldeles nødvendige Fritagelse for Udredelsen af de 1200
 Rbd. til Biskoppen og af de circa 200 Rbd. Godtgjørelse til nogle
 Præstekald paa Nordlandet, Directionen skal tillade sig, naar
 de fra Finantsdeputationen begjærede Oplysninger desangaaende
 ere modtagne, at indkomme til D. M. med nærmere allerund.
 Indstilling.

I Henhold til alt det Foranførte skulde Directionen saa-
 ledes for nærværende Tid indskrænke sig til at udbede sig
 allern. bemyndiget til:

at lade Flytningen af den islandske lærde Skole fra Bessa-
 stad til Reykjavik iværksætte i forestaaende Sommer; — at
 lade den nye Skole fra næste Skoleaars Begyndelse d. 1. Oktbr.
 d. A. træde i Virksomhed efter en Plan, udkastet i Overens-
 stemmelse med de her allerund. anførte Grundsætninger; —
 at lade det beroe med Organisationen af den paatænkte Dan-
 nelsesanstalt for vordende Geistlige paa Island, indtil Direc-
 tionen efter det første Skoleaars Udløb kunde see sig istand
 til at nedlægge allerund. Forestilling om, hvorledes en saadan
 Anstalt paa bedste Maade kunde sættes i Forbindelse med
 Skolen. — Univ. Dir. Forestillinger 1846, Nr. 2768. Selmer
 Univ. Aarvog 1846, S. 182—199 (med Motiver). Uddrag af
 Resolutionen i Algreen-Ussings Beskriptsamling 1846, S. 108.

Efter at have ladet Os denne Sag allerund. fore-
 drage, ville Vi allern. have Vor Direction for Universi-
 tetet og de lærde Skoler bemyndiget til:

at lade Flytningen af den islandske lærde Skole
 fra Bessastad til Reykjavik iværksætte i forestaaende
 Sommer; — at lade den nye Skole fra næste Skole-

1846. 24. April. aars Begyndelse den 4. Oktbr. d. A. træde i Virksomhed efter en Plan, udkastet i det Væsentlige i Overeensstemmelse med de her allerund. anførte Grundsetninger.

Hvad den Dannelsesanstalt angaaer, som det er Vor allerh. Villie at der skal oprettes for vordende Geistlige paa Island, da ville Vi, efter de her allerund. forklarede Omstændigheder, allern. have tilladt, at det med sammes Organisation maa beroe indtil Vor Direction, efter det første Skoleaars Udløb, kan see sig istand til at nedlægge allerund. Forestilling om, hvorledes en saadan Anstalt paa bedste Maade kan sættes i Forbindelse med Skolen.

Ligesom Vi allern. ville have bestemt, at den af den islandske Skole hidtil udredede Andeel af Biskoppens Gage, 1200 Rbd. aarlig, samt den ydede Godtgjørelse til nogle Præstekald paa Island, til Beløb 218 Rbd. 92 Sk. aarlig, overtages af den islandske Jordebogskasse, saaledes ville Vi ogsaa have tilladt, at det til Skolens Vedligeholdelse i Reykjavik fornødne aarlige Tilskud (calculeret til 2400 Rbd.) foreløbigen maa foreskydes af Vor Kasse, indtil det har fundet Vor nærmere allerh. Afgjørelse, hvorledes Refusion herfor skal tilveiebringes. — Kjöbenhavn den 24. April 1846.

25. April. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Bortbygning af Bessastad Gaard.** Khavn den 25. April 1846. — Univ. Direct. Copiebog for Univers. og Skolerne 1846, Nr. 704.

Efter at have modtaget de ved Stiftsövrighedens Skrivelser af 17. Febr. og 14. Oktbr. f. A. samt 6. Januar d. A. indsendte Oplysninger og Erklæringer, i Henseende til Spørgsmaalet om den fremtidige Conservation eller Nedlæggelse af Bessastad Kirke, og efter at man navnlig derved er bleven underrettet saavel om de

af Stiftsövrigheden truffne Foranstaltninger til en mid- 1846.
 lertidig Reparation af bemeldte Kirke, som om Størrel-
 sen af de til samme og til Garde Kirke henlagte Ind- 25. April.
 lægter og om disse Kirkers ordinaire Udgifter, skal
 Directionen lade det være sig magtpaaliggende, at ind-
 lede de fornødne Underhandlinger med vedkommende
 Autoriteter, for at see saavel dette Spørgsmaal som i
 Almindelighed Spørgsmaalet om Eiendomsretten over
 Bæssastad Kirke og Gaard endeligen afgjort.

Da det imidlertid ved allerh. Resol. af 7. Juni 1844
 er bestemt, at Bortbygningen af Bæssastad Gaard og
 Jorder skal komme i Regning ved de aarlige Tilskud
 til den lærde Skole i Reykjavik, hvoraf følger, at der
 fra Skolens Side maa træffes Foranstaltning til saadan
 Bortbygning, og da den Oeconomus Thomsen indrøm-
 mede fri Afbenyttelse af bemeldte Gaard og Jorder
 selvfølgeligen bør ophøre, naar til førstkommende 4.
 Oktober hans Forhold til den hidtilværende Skole paa
 Bæssastad ophører, maa Directionen, idet man efter
 Stiftsövrighedens Indstilling i Skrivelse af 25. Februar
 d. A. Intet finder at erindre imod, at han paa Grund
 af det Forhold, hvori han saa længe har staaet til Skolen
 og nu tillige til Kirken, vedbliver Besiddelsen af samme
 iædtil ordinair Fardag den 6. Juni 1847, tjenstl. have
 Stiftsövrigheden anmodet om betimeligen at opsigte ham,
 og derefter med ham eller Andre at indlede Under-
 handling om Fæste paa Gaarden og Jorderne for et
 ikke altfor langt Aaremaal, til hvis Afslutning man vil
 have Stiftsövrigheden bemyndiget, forventende at mod-
 tage nærmere Indberetning om Sagens Udfald og Fæste-
 vilkaarene, hvorefter i sin Tid vil kunne tages yder-
 ligere Bestemmelse for Fremtiden. — Den kgl. Direction
 for Universitetet og de lærde Skoler den 25. April 1846.

Reskript til Stiftamtmanden og Biskoppen over 20. April.
 Island, angaaende **Domkirkepræstens Fritagelse**

1846. for at afholde Gudstjeneste i Capellet paa Vidö.
 29. April. Khavn den 29. April 1846. — Canc. 1. Departem.
 Registr. 1846, Nr. 82. — Rubr. i Algreen-Ussings Reskript-
 samling 1846, S. 104.

Christian den Ottende &c. V. s. B. Vi give Eder hermed tilkjende, at eftersom Os af Vort danske Cancellie allerund. er bleven foredragen Eders allerund. Indstilling angaaende Nedlæggelse af det paa Öen Vidö værende Capel, saa ville Vi, efter at have taget denne Sag med samtlige dens Omstændigheder i allerhöieste Overveielse, allern. have bifaldet, at Sognepræsten ved Reykjavik Domkirke paa Vort Land Island for Fremtiden fritages for at holde Gudstjeneste i bemeldte Capel paa Öen Vidö.

Derefter I Eder allerund. have at rette, og Vedkommende Saadant til Efterretning at tilkjendegive. Dermed skeer Vor Villie. Befalende Eder Gud. Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 29. April 1846.

2. Mai. **Rentokammer-Skrivelse** til det kgl. Admiralitets- og Commissariats-Collegium, ang. fremmede Nationers Beseiling til Island, samt Adgang til Fiskerierne. Khavn den 2. Mai 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2401.

Indsluttet tilstilles det kgl. Admiralitets- og Commissariats-Collegium en in duplo affattet Fremstilling af den danske Lovgivnings vigtigste Bestemmelser angaaende Skibsfarten paa Island, Færøerne og Grönland, samt Fiskeriet under disse Landes Kyster, med Hensyn til fremmede Nationers Skibe¹, til Underretning for Chef-erne paa de Krigsskibe, som iaar og herefter udsendes

¹) denne Fremstilling er ikke her optaget, men med Hensyn til de Island vedkommende Forhold see Justitsmin. Skriv. til Udenrigsmin. 18. April 1859. Tíðindi um stjórnmál-efni Íslands I, 254—257.

paa Krydstog under Island og Færøerne, idet vi tjenstl. skulde tilføie, at Overövrighederne paa bemeldte Öer herfra ere tilstillede Afskrifter af ovenberörte Fremstilling, og at det, med Hensyn til at de gjeldende Lovbestemmelser ikke hidtil strengt ere blevne overholdte, formenes rettest, at vedkommende Skibschefer, i Tilfælde af et fremmed Skibs Anholdelse, conferere med Stiftamtmanden over Island eller vedkommende Amtmænd, forinden endelig Bestemmelse tages i Overeensstemmelse med Anordningerne. — Rentekammeret den 2. Mai 1846¹.

1846.

2. Mai.

Reskript til Rentekammeret, ang. fremmede Nationers Skibsfart og Fiskeri ved Island. Khavn den 3. Mai 1846. — Originalen indheftet i Rentek. Betat. og Resol. Prot. 1846 B, Nr. 181.

3. Mai.

I Anledning af en Beretning fra Vort Admiralitets- og Commissariats-Collegium, angaaende en Meddelelse fra Vort Rentekammer betræffende en Fremstilling af den danske Lovgivnings vigtigste Bestemmelser om Skibsfarten paa Island, Færøerne og Grönland m. m., have Vi under Dags Dato allern. rescriberet bemeldte Collegium saaledes:

„Foranlediget ved Vort Admiralitets og Commissariats-Collegii allerunderd. Indberetning af Gaars Dato, finde Vi Os foranledigede til at paalægge Collegiet at anbefale Cheferne af de til Island og Færøerne bestemte Brigger, at anvende de dem meddelte Instructioner med særdeles Conduite.

Det Forbud mod Fiskeri af fremmede Fiskere indenfor en Afstand af 4 Meil fra Kysten, som de ældre Love

¹) s. D. er Gjenpart af denne Skrivelse og sammes Bilag tilstillet Stiftamtmanden over Island, Kammerherre Hoppe, samt begge Amtmændene. — Rentek. Isl. Copieb. sst. Nr. 2402—2404.

1846.

8. Mai.

indeholde, ville Vi ei have anvendt i den Strengthed, som paabudet er. Vi ville kun have paaseet, at fremmede Fiskere ei formene danske Fiskerskibe eller Landets egne Fiskere at fiske paa de bekvemteste Steder, være sig indenfor eller udenfor denne Afstand fra Kysten.

Vi ville ei, at fremmede Fiskere skulle formenes Samkvem med Landets Indbyggere, hverken i Nöds-tilfælde eller for at forsynes med Provisioner, hvortil de trænge, men Anordningerne mod Fremmedes Handel paa Öerne bör overholdes.

Vi ville ei heller, at Opbringelse og Confiscation af fremmed Skib og Ladning maa finde Sted, uden i Tilfælde af Opsætsighed eller aabenbar Modstand, og bliver Sagens Behandling i alle Tilfælde at overdræge til Stedets Övrighed.

Iøvrigt have Cheferne at følge deres Instructioner, indtil der maatte anderledes befales.

Dette Vort allern. Beskrift bliver uden Ophold at communicere de respective Chefer".

Foranstaaende tjener Vort Bentekammer til aller-
underd. Efterretning. — Kjöbenhavn den 3. Mai 1846.

7. Mai.

Reglement for Arrestvæsenet i Danmark.

Khavn den 7. Mai 1846. — Dette Reglement har vel en vis Anvendelighed for Islands Vedkommende, forsaavidt som Justitsmin.^o Skriv. 2. Juni 1848 har givet Anvisning derpaa; men da det er overladt til Stiftamtmanden, at modificere det efter de locale Forhold, er der ikke funden Grund til at optage det i dets Heelhed her i Samlingen. — Canc. 2. Dep. Registr. XLVII, 100° (1846, Nr. 276°). Original-Aftryk hos Schultz. Ny Coll. Tid. 1846, S. 321—342 (med Motiver). Schou XXIV, 590—610. — Reglementet er omsendt ved Canc. Circ. til samtlige Amtmænd: Ny Coll. Tid. 1846, S. 357—358; Algreen-Ussings Reskriptsamling 1846, S. 111—118.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det juridiske Facultet, ang. Forslag om Foredrag i islandsk Ret ved Universitetet i Kjöbenhavn. Khavn den 9. Mai 1846. — Univ. Dir. Copieb. for Universit. og Skolerne 1846, Nr. 792.

1846.

9. Mai.

I Anledning af et af nogle islandske Studerende og Candidater her i Staden til det sidstafholdte islandske Althing indgivet Andragende, hvilket bevirkede en allerund. Petition fra Althinget til Hs. M. Kongen, er det kommet under Forhandling, om der ikke, da det, hvorpaa förstnævnte Andragende blandt Andet gik ud, nemlig at den høiere Lærestalt, som foresloges oprettet i selve Landet, tillige maatte omfatte juridiske Forelæsninger, fandtes ikke for Tiden at være iværksætteligt eller tilraadeligt, kunde istedet herfor gives de Islændere, som her ved Universitetet studere Lovkyndigheden, Leilighed til at høre særlige Forelæsninger over den islandske Lovkyndighed. Det blev i denne Anledning under Forhandlingerne i Althinget bemærket, at der ved Forelæsningerne over Lovkyndigheden i Kjöbenhavn nu saa godt som intet Hensyn tages til Island eller de Lovbestemmelser, som i ældre og nyere Tider have været gjeldende der i Landet, at de islandske juridiske Candidater saaledes ere saare ukyndige i den egentlige islandske Ret, hvoraf da atter følger, at de i deres Embedspraxis i Island adoptere den danske Retspraxis, hvilket har mange Ulemper til Følge.

Directionen finder sig herved foranlediget til at ønske det juridiske Fakultets behagelige Ytringer over, hvorvidt Noget maatte være til Hinder for at afbjælpe de ovennævnte som det synes ikke med Urette førte Klager over Mangel af Anviisning ved Universitetet til Kundskab i selve den islandske Ret, ved at der enten bleve holdte særegne Forelæsninger over denne, eller dog i det mindste det Vigtigste deraf medtaget ved

1846. Forelæsningerne over det danske Retssystem eller de retshistoriske Foredrag, paa samme Maade som det i sin Tid var Tilfældet med den norske Lovkyndighed forinden Norges Fraskillelse. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 9. Mai 1846.

12. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Betingelserne og Fremgangsmaaden ved Bortbygslingen af det kongelige Jordegods.** Khavn den 12. Mai 1846. — Rentek. Ial. Copieb. 15, Nr. 2481.

Ved i behagelig Skrivelse af 2. Marts f. A. at andrage paa en Forlængelse af den ved allerh. Resolution af 22. Septbr. 1842 indtil Udgangen af Fardagsaaret 1846 allern. indvilgede Nedsættelse i Ydelsesmaaden af Afgifterne paa det kgl. Jordegods i Islands Vester-Amt, har Hr. Conferentsraad Thorsteinson nærmere yttret Dem om de ved Kammerets Skrivelser af 26. Marts 1842 og 6. Mai 1843 tilsigtede Forandringer i Bygselvilkaarene og Bortbygslingsmaaden af det kgl. Jordegods, forsaavidt det er beliggende i det Dem betroede Vester-Amt. — Til nærmere Oplysning af Sagen og af Deres om den udtalte Formening, har De fra samtlige Godsforvaltere i nysnævnte Amt indhentet Erklæringer, af hvilke fremgaaer:

1) at Landskylden ikke kan betinges erlagt udelukkende med Penge efter Capitelstaxtens Priis paa Middellalen, men kun, som hidtil, med $\frac{2}{3}$ Dele efter gammel Evaluation og $\frac{1}{3}$ med Penge efter Capitelstaxtens Middellalen; — 2) at Qvildeiesmørret ikke kan fordres betalt med Penge efter Capitelstaxt, men at Leilændingerne fremdeles maae have Valget imellem at erlægge Contanter eller Naturalier, og — 3) at Bygselauktioner ere uhensigtsmæssige, og at den hidtil brugelige Bortbygslingsmaade underhaanden er at foretrække.

Forsaavidt angaaer forberørte allernaad. tilstaaede, 1846.
 med indeværende Fardagsaars Udgang udløbne, Ned- 12. Mai.
 sættelse i Afgifternes Ydelsesmaade paa det kgl. Gods
 i Vest-Amtet, om hvis Vedbliven til det af Dem fore-
 slaaede Tidspunkt, Fardag 1852, De med det Første
 kan vente Hs. Majestæts allerhøi. Bestemmelse, da kan
 selvfølgelig en saadan temporair Begunstigelse ikkun
 komme de Ydere tilgode, som ere Leilændinger paa
 Godset paa den Tid den indvilges, hvorimod det maa
 staae Godseieren frit for, om muligt, at træffe en mere
 fordelagtig Bygelsesmaade med de Gaarde, som enten
 færdigst Dødsfald eller Opsigelse blive bygselledige,
 medens den indrømmede Nedsættelse bestaaer.

Ved Udøvelsen af denne Eierens Ret kan ikkun
 erholdes Erstatning for de Nedsættelser i Afgifterne,
 som ere en nødvendig Følge af en anden Gaards For-
 ringelse, hvilken Regels Anvendelse endog er af sær-
 egen Vigtighed i Island, hvor Naturgivenheder have
 væsentlig Indflydelse paa Jordernes Culturtilstand. —
 Da nu derhos Indtægten af det kgl. Gods paa Island
 staaer i aabenbart Misforhold saavel til de oprindelige
 Afgifters virkelige Værdi, som til Renten af de Salgs-
 summer, som i den senere Tid ere erholdte for de af-
 bændede Jorder, bør det ogsaa paa enhver Maade søges
 stadfæstet, at større Indtrader af det kongl. Jordegods
 der paa Öen ei kunne erholdes.

Med Hensyn til det derom Yttrede ville vi ikke
 modsætte os, at de eventuelle Leilændinger af det kgl.
 Gods i Vester-Amtet, ligesom hvad der er Tilfældet
 med de nuværende, indtil videre indrømmes Valget
 af at yde deres in natura bestemte Afgifter enten med
 Varer eller disses Værdi i Penge, istedetfor udeluk-
 kende med Penge efter Capitelstaxens Priis paa Mid-
 delalolen.

I Henseende til Maaden, paa hvilken Bortbygning
 af kongel. Gods skeer i Island, da kan denne, efter
 det nu derom bestemte, finde Sted enten under-

1846. haanden eller ved Auktion, hvis Afholdelse imidlertid ved Kammerets Skrivelse af 6. Mai 1843 er overladt til Amtmændenes Afgjorelse. — Det er nemlig blevet antaget, at disse Embedsmænd i Almindelighed kunne erhverve sig et saadant Kjendskab til de i Amtene beliggende Jorder, at de, naar disse blive bygselledige, maatte kunne bedømme, om Auktion til ny Bortbygsel vilde give et til Hensigten svarende Resultat. Maaden, hvorpaa det her omhandlede Kjendskab til Jordernes Beskaffenhed erhvervedes, maatte naturligviis overlades til Amtmændene; og kan der desaarsag ikke være Noget at erindre imod, at dette skeer paa den af Hr. Conferentsraaden foreslaaede Maade, nemlig, at De, maaskee hvert andet Aar, lader Dem meddele en Fortegnelse af samtlige Administratorer i Vester-Amtet over de Gaarde, hvis Beskaffenhed taaler og desaarsag billigen bør søges bortbygslede til større Indtægt for den kongel. Kasse, naar Bygselledighed indtræffer.

Hvad nu angaaer Fremgangsmaaden med Bortbygslingen af de Jorder, der antages at kunne taale at bære høiere Afgifter end de normale eller jordebogsmæssige, da synes Bygselauktion at afgive større Garanti for, at ingen Vilkaarlighed i saa Henseende har Sted, end Administratorernes Forslag og Indstillinger. — Ikkun fortjener det Overveielse, om der ikke vilde bevirkes en større Attraa efter at opnaae kgl. Livsbygsel paa saadanne Jorder, naar disse muligen endog med noget lavere Afgifter end de hidtil bestemte blive opbudte ved Auktion til Bortbygsel paa Livstid imod en Bygselssum, der kunde ydes enten med Penge eller med forsvarlige Handelsvarer. I Henseende til nysberørte Bortbygslingsmaade maa erindres, at alt Spørgsmaal formenes at burde bortfalde om Vurdering af Leilændingens personlige Qualification, naar han byder en antagelig Bygselssum, det er saameget som dækker Afgangen i den høiere aarlige Landskyld (der kunde

været erholdt, hvis Bygsselssum ei var fordret) i det 1846.
 Aaremaal, Bygslet kan calculeres at vedvare, og stiller 12. Mai.
 red selve Auktionen antagelig Sikkerhed for denne
 Bygsselssum. — Og uden slig Sikkerhedsstillelse bør
 der formenlig ei reflecteres paa Budet, og Hammer-
 slag ei gives ham, men den Næstbydende, som stiller
 saadan Sikkerhed. Den hele Bedømmelse af den per-
 sonlige Qualification turde i det Hele letteligen give
 Anledning til Vilkaarlighed fra Administratorernes Side,
 hvisaarsag der ogsaa burde ubetinget gives Hammer-
 slag, naar der for Bygslet bydes en Sum af den foran-
 meldte Størrelse, hvilken Amtmanden forud burde be-
 stemme og tilkjendegive i et forseglet Brev, som blev
 at aabne saasnart Hammerslag var givet.

Med Hensyn til de Jorder, af hvilke den nor-
 merede Landskyld ei opnaaes, da formenes, at
 Amtmændene ikke behöve at foranstalle Bygselauktioner
 afholdte, men Bortbygslingen maa kunne skee under-
 haanden, som forhen brugeligt. — Det ansees imidlertid
 ønskeligt, at der i Löbet af de næste 5 Aar i enkelte
 Tilfælde gjordes Forsög med den ovenfor foreslaaede
 Fremgangsmaade, ogsaa med de under det normale Af-
 giftsbeløb bortbygslende Jorder, hvorved der naturligviis
 maatte drages Omsorg for, at den lave Normering bliver
 almindelig bekjendt; ligesom ogsaa selvfølgelig Bygsel-
 summen gik ind under hvert Aars Indtægt, af hvilken
 Administrator faaer den ham tillagte Andeel.

Over Spørgsmaalet i Almindelighed vilde Hr. Con-
 ferentsraaden affordre samtlige Administratorer i Deres
 Amt Erklæringer, hvorhos det maatte paalægges dem
 at yttre sig over, om ei den foreslaaede Fremgangs-
 maade til et Forsög burde anvendes paa enkelte af
 de muligviis bedre Jorder, hvor Afgifterne — med de
 nærværende indrømmede Moderationer — allerede maae
 ansees lave, og hvor disse lave Afgifter tilsagdes for
 hele Bygselstiden for den vedkommende Jord. — Er-
 klæringerne udbedes derefter indsendte hertil, ledsagede

1846. af Deres nærmere behagelige Betænkning. — Rente
 12. Mai. kammeret den 12. Mai 1846¹.

14. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Island Nord- og Öster-Amt, ang. **Afbenyttelsen af de til Lægen i Mula Sysseleerne udlagte Brugsjord** Khavn den 14. Mai 1846. — Canc. 3. Depart. Breve 1846, Nr. 2153—55.

Distriktslæge Hjalmarsson og Sysselmand Havsteen have i tvende hertil indkomne Andragender forlæng Cancelliets Resolution for:

1) om den til Distriktslægeembedet i Mule Syssele og Öster-Skaptafells Syssel henlagte Gaard Brekka fremdeles kan overlades Distriktslæge Hjalmarsson, ligesom hans Formand, til Afbenyttelse, og — 2) hvem Indtægterne af bemeldte Gaard, medens Hjalmarsson i Vacancen var constitueret, nemlig i Fardagsaaret 1844—1845, da Hovedgaardens Bygninger stode for afdöde Distriktslæge Beldrings Boes Risico, tilkomme.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde:

ad 1) at bemeldte Gaard bliver ved lovligt Syn at aflevere til Distriktslæge Hjalmarsson, der maa ansees berettiget til at tiltræde samme som sin Embedsgaard: — *ad 2)* at Indtægterne af Gaarden i Constitutionstiden blive at dele lige mellem afdöde Distriktslæge Beldrings Bo og den i Embedet constituerede Hjalmarsson.

Om denne Resolution har Collegiet under D. D. direkte meddeelt saavel Sysselmanden som Distriktslægen Underretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. Mai 1846.

¹⁾ s. D. Rentek. Skrivelser af samme. Indhold til Stiftamtmanden, som Amtmand i Sönder-Amtet, og til Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet. Copieb. sst. Nr. 2482—2483.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, Kammerherre Hoppe, ang. **Bygsel af Jordegodset paa Vestmannøerne**. Khavn den 16. Mai 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 18.

1846.
16. Mai.

Ved behagelig Skrivelse af 3. Septembr. f. A. har Hr. Kherren, næst at indberette, at De har meddeelt Deres Samtykke til, at Jorden Kornhol paa Vestmannøe maatte, uden foregaaende Auktion, overdrages Kjøbmand Bryde i Bygsel, imod at han af samme erlægger den aarlige Afgift med Penge efter Capitelstaxten paa Platfisk, samt en Bygselssum af 40 Rbd., henstillet, om der ikke maatte være Grund til at lade enhver Bortbygsel der paa Æen stødse skee imod en, enten efter Omstændighederne eller ved Auktion, bestemt Bygselssum, eftersom de for det derværende Jordegods normale Afgifter formentligen maae være temmelig lave, da Sysselmand Abel har yttret den Formening, at endnu høiere Bygselssummer, end den for Kornhol bestemte, vilde kunne erholdes af samtlige Jorder ved Bygselauktioner, hvisaarsag De har fundet Dem foranlediget til, i Overensstemmelse med Sysselmand Abels Indstilling, at bestemme, at der af de nyligen bortbygselede Gaarde, saavel som af de Gaarde, som fremdeles maatte blive bygselledige, indtil videre maa tages en Bygselssum af 40 Rbd. for en heel Gaard, 5 Rbd. for en halv og 3 Rbd. 32 Sk. for $\frac{1}{8}$ Gaard.

Idet Kammeret bifalder, at Bygset af Jorden Kornhol er overdraget Kjøbmand Bryde paa de anførte Vilkaar, skulde vi, ifølge de saaledes oplyste Omstændigheder og i Henhold til vore Skrivelser til Hr. Kherren af 26. Marts 1842 og 6. Mai 1843, tjenstligst yttre den Formening, at Bygselssummer bør søges opnaaede af de Jorder paa Vestmannøe, som herefter maatte blive bygselledige, og som derhos maatte være af den Beskaffenhed, at en Bygselssum foruden den fulde jordebogsmæssige Afgift, der for Tiden erlægges af samme,

1846. billigen kan forlanges; og maae vi, med Hensyn til
 16. Mai. Maaden, hvorpaa Bud paa slige Bygselssummer burde søges tilveiebragte, holde for, at Bygselauktion bør finde Sted, naar det efter Jordens Bonitet og Beskaffenhed kan ansees billigt, og der derhos er antagelig Grund til at vente, at erholde høiere Bygselssum end den, der underhaanden er budet; hvilket i Henhold til Rentekammerets Skrivelse af 6. Mai 1843 vil være at bedømme og afgjøre af Amtmanden, forsaavidt Omstændighederne og de locale Forholde tillade det, og at Bygselssummerne ikke bør ansættes til et fast bestemt Beløb, eftersom der bydes paa en Bygselssum for en større eller mindre Jordpart.

Dette tilmeldes herved tjenstl. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse, med Tilføiende, at man har fundet det hensigtsmæssigt at tilføie de, Hr. Kherren med en anden Skrivelse herfra tilstillede, Blanquetter til Bygselbreve for Jordegodset paa Vestmannøe en ny Post angaaende Erlæggelsen af de i Overensstemmelse med det Foranførte eventualiter stipulerede Bygselssummer: — Rentekammeret den 16. Mai 1846.

26. Mai. **Cancellie-Skrivelse til det kgl. Rentekammer, angaaende Embeds-Correspondencen mellem Amtmændene i Island.** Khavn den 26. Mai 1846¹. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2815. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 181—188.

Ved at tilstille det kgl. Rentekammer et Andragende, hvori Amtmanden over Islands Sønder-Amt havde indstillet, at det maatte paalægges Amtmanden over Islands Nord- og Øst-Amt, Etatsraad Johnsson, at føie sin Correspondence med førstnævnte Amt paa Dansk, udtalte Cancelliet den Formening, at Correspondencen

¹) Canc. Skriv. 6. Novbr. 1845; Rentek. Skriv. 22. August 1846.

mellem Amtmændene paa Island i Embedsænliggender 1846.
 rettest førtes i det danske Sprog, idet man derhos hen- 26. Mai.
 stillede til velbemeldte Kammer, saafremt Samme heri
 maatte være enigt, i Overeensstemmelse dermed at give
 Etatsraad Johnsson det fornødne Paalæg. — Det kgl.
 Rentekammer har imidlertid i behagelig Skrivelse af
 24. f. M. ikke troet at burde tiltræde denne Cancelliets
 Anskuelse, men derimod formeent, at Brevvexlingen i
 Embedsænliggender mellem Amtmændene indbyrdes,
 saaledes som mellem Landets øvrige Embedsmænd,
 saavidt muligt bør føres i det islandske Sprog, og at
 der fra denne Regel kun bør gjøres den Undtagelse,
 at de Breve og Documenter, om hvilke det fra Begyn-
 delsen af kan forudsees, at de blive at indsende til
 Collegierne, bør affattes i det danske Sprog. Næst
 derhos at bemærke, at velbemeldte Kammer saaledes
 ikke kan finde sig foranlediget til at give Etatsraad
 Johnsson det omhandlede Paalæg, har Samme forlangt
 Cancelliets nærmere Ytringer over Sagen meddelte.

Foranlediget heraf skulde man ikke undlade tjenstl.
 at tilbagemelde, at Collegiet fremdeles maa inhærere
 sin tidligere udtalte Anskuelse. Det har hidtil været
 almindeligt, at Correspondencen mellem Amtmændene
 indbyrdes, saavel som mellem dem og Biskoppen eller
 Landsoverretten, er bleven ført paa Dansk, og selv
 i Correspondencen mellem Amtmændene og Syssel-
 mændene har Brugen af det danske Sprog været sæd-
 vanligst, hvorimod det Modsatte vel har været Tilfældet
 med Hensyn til Correspondencen saavel mellem Præst-
 erne indbyrdes som mellem disse og andre Embeds-
 mænd, hvorhos dog deres Breve, Erklæringer m. m.,
 som have været affattede i det islandske Sprog, ordent-
 ligviis have været bilagte med danske Oversættelser,
 naar Sagerne ere blevene indsendte til Collegierne.
 Dette er ogsaa meget naturligt, da Præsterne for den
 største Deel have faaet deres hele Dannelselse paa Island,
 og saaledes mulig kunne mangle Evne til med Correcthed

1846. at skrive det danske Sprog; hvorimod de øvrige nævnte
 26. Mal. Embedsmænd, der alle maae have absolveret et Studium ved Kjöbenhavns Universitet, maae være det danske Sprog fuldkommen mægtige, og det hidtil ikke er blevet anseet for nogen Fornægtelse af Nationalfølelsen eller Fædrenelandskjærligheden, at Embedsmændene i deres indbyrdes Correspondence brugte det Sprog, hvori Regjeringen meddeler sig til Islænderne og hvori de igjen maae henvende sig til Regjeringen; men de derimod fandt det naturligt og hensigtsmæssigst, i deres indbyrdes Correspondence at bruge det Sprog, hvori denne Correspondence umiddelbar og ikke blot gjennem en Oversættelse kunde, i paakommende Tilfælde, forelægges Regjeringen, og hvori de Love og Anordninger, hvorom der jevnlig handles, ere udgivne.

Det er saaledes en Novitet, Etatsraad Johnson har begyndt at indføre, som ingen virkelig Nytte kan have, men derimod volde en eller anden Besvær. Upaatvivlelig har den sin Oprindelse fra den sygelige Hang til Nationalafsondring, som i de senere Aar har taget saa megen Overhaand i visse Dele af Europa, og som i det islandske Althing har viist sig saa kjendelig. Ved denne nye Institution er der givet Islænderne en hidtil savnet Leilighed til at udvikle og vedligeholde det Eienommelige i deres Retstilstand, ligesom og Hans Majeestet ved en anden Foranstaltning har søgt at afværge de Ulemper, som kunde flyde af, at Embederne der i Landet besattes med Folk, der ei vare dets Sprog mægtige, hvorhos og tidligere, navnlig fra 1834, den Forholdsregel er bleven indført, at de islandske Anordninger, hvis Original er og maa være dansk, ledsages af islandske Oversættelser. Men i den Erkjendelse, der saaledes er viist Islændernes Folkesprog, have Mange, som det synes, fundet en Bestyrkelse for den Tendents, at Islænderne skulle afslutte sig som et aldeles for sig bestaaende Folk, med en egen af den danske uafhængig Dannelse og Retsforfatning. Denne

1846.
26. Mai.

Tendents er nu vistnok mod Naturen og kan ikke andet end være til Skade for Islands Udvikling; thi et saa lidet og saa langt fra den övrige Varden i Oceanet henkastet Folk har ikke Elementer hos sig til den Uddannelse af sine Forhold, som det dog meget vel kan modtage ved at slutte sig til et andet. Det islandske Folk har nu i Aarhundreder været knyttet til det danske, der ikke blot, ligesom det oprindeligiis er det beslægtet, stedse har viist Sympathie mod samme og sat høi Priis paa dets Sprog, Historie og Litteratur, men ogsaa, deels gjennem den fælleds Regjering, deels gjennem de videnskabelige Indretninger, hvor de Islændere, der attraaede høiere Dannelse, maatte søge den, indvirket meget paa deres sociale og retlige Forhold, der i det Hele taget derved vistnok ere komne i en bedre Tilstand end den, hvori de ellers vilde have befundet sig. Saaledes har Landet vel i Almindelighed beholdt sine gamle Love, men disse ere deels ved en Mængde senere Anordninger, saavel directe som indirecte, deels ved en Retspraxis (der ikke mindre er begrundet ved hine gamle Loves Uforstaaelighed eller Usikkerheden om den rette Læsemaade, saavel som ved de deri indeholdte Bestemmelsers iöinefaldende Uforenelighed med den efterhaanden vundne Udvikling, end derved, at de islandske Lovkyndige fik deres Uddannelse i Danmark) saaledes forandrede, at der kun er en förholdsmæssig liden Deel deraf, som endnu kan komme under Spørgsmaal, og at dette tildeels endda er saa tvivlsomt og saa lidet passende til Forholdene, at Landets Rets-tilstand, just hvor man skal hente Afgjørelsen fra disse gamle Love, er den ubeldigste (cfr. Coll. Tid. for 1826, Nr. 24). Ved adskillige senere Anordninger er derhos med Hensyn til flere meget vigtige Forhold, deels den danske Lovgivnings Anvendelighed i Island bekræftet og udvidet, deels dog Islands særegne megen Tvivl og Tvist underkastede Love blevne aflöste med nye Anordninger, der kom de danske nærmere, t. Ex. Anordn.

1846. 24. Decbr. 1834 (C. T. for 1832, Nr. 17, hvor især
 26. Mai. Motiverne pag. 261 og 271 bemærkes), Anordn. 15.
 August 1832, Forordn. 24. April 1833, Reglem. 8. Ja-
 nuar 1834, Forordn. 24. Januar 1838. Der yttre sig
 imidlertid i den seneste Tid en Tendents til, saameget
 som muligt at ville gjøre den islandske Ret uafhængig
 af den danske; der er endog gjort Motion om en særlig
 juridisk Underviisning i Island, ligesom og navnlig i den
 Althinget forelagte Sag om Hævd og Præscription denne
 Tilbøielighed har bragt Pluraliteten til at erklære sig
 mod den nye Anordning, der dog efter alle Kyndiges
 Dom vilde indeholde en saare væsentlig Forbedring i
 den hidtilværende usikre Retstilstand og i Grunden
 kom overeens med hvad der allerede forhen var blevet
 antaget ved de islandske Domstole, hvor der indtil den
 seneste Tid har hersket en Tendents til saa meget som
 muligt at benytte den norske, eller, efter Norges Af-
 sondring fra Danmark, den danske Lovgivning.

Det er, saavidt skjønnes, denne separatistiske Ten-
 dents, som ligger til Grund for den af Etatsraad Johns-
 son begyndte Novitet, der, naar den blev givet Med-
 hold, ogsaa vilde gjøre det vanskeligere for en dansk
 Mand at bestyre Stiftamtmandsembedet, medens det
 dog vistnok fra flere Sider er det raadeligste, at dette
 Embede er i en danskfødt Mands Hænder. Det er
 nemlig ikke usandsynligt, at hvis den bifaldtes, vilde
 snart al den officielle Correspondence i Landet, som
 hidtil har været ført paa Dansk, blive islandsk; det vil
 vel endog blive anseet for Beviis paa en slet Patriot,
 ikke at gjøre Brug deraf. Men dette vil uden Tvivl bi-
 drage til, at Følelsen af Islands og især af de islandske
 Embedsmænds Forhold til Danmark mere og mere vil
 sløves, at det danske Sprog, som de nu ikke længere
 faae Leilighed til at skrive, vil blive dem mere og mere
 fremmed, og den hele Tendents til Afsondring vil der-
 ved faae forøget Styrke.

Cancelliet kan derfor ikke ansee det for uvigtigt, at hiint Forsøg bliver viist tilbage, hvilket man formener vil kunne skee saaledes, at det tilkjendegives Etatsraad Johnsson, at der ikke findes nogen Grund til at afskaffe dansk Correspondence indbyrdes mellem de Embedsmænd, hvis Embedsstilling medfører at de maae være dette Sprog fuldkommen mægtige; thi medens det danske Sprogs Brug i disse Tilfælde hverken i sig er passende eller kan medføre nogen Besvær eller Vanskelighed, saa vil en Afvigelse fra den hidtil fulgte Brug standom være generende og medføre unødvendig Vidtløftighed, navnlig hvor slig indbyrdes Correspondence bliver at forelægge Regjeringscollegierne og allsøe maatte fremsendes i Oversættelse.

1846.

26. Mai.

Om det kongel. Rentekammers Resolution i Sagen udbeder man sig behagelig underrettet. — Det kongel. Danske Cancellie den 26. Mai 1846.

Convention mellem Danmark og Preussen, 26. Mai.
ang. Fornyelse af en Handelstraktat. Khavn den 26. Mai 1846. — Denne Convention er bragt til almindelig Kundskab ved Plakat for Kongeriget Danmark af 29. Juli 1846. — Original-Aftryk hos Schultz i det Franske (Original), Danske og Tydske Sprog, 8 Sider i 4te. Ny Colleg. Tid. for 1846, S. 594—598 (den danske Oversættelse). Schou XXIV, 610—614 (den danske Oversættelse). — Uddrag.

CONVENTION mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Preussen, angaaende Fornyelse af Handelstraktaten af 17. Juni 1818.

Da den under 17. Juni 1818 mellem Danmark og Preussen afsluttede Handels-Traktat, ifølge de høie contraherende Parters fælleds Samtykke, er vedbleven at blive bragt i Udførelse fra begge Sider efter Udløbet af den Frist, som sammes 29. Artikel havde ansat for dens Varighed, saa ere Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Preussen, Begge i

1846. lige Grad besjælede af det Ønske, at sætte en Grænsce
 26. Mai. for den Usikkerhed, som denne provisoriske Tilstand
 medfører, komme overeens om at fastsætte en yder
 ligere Termin, indtil hvilken den ovennævnte Trakte
 — efter at være undergaaet adskillige af dem som hen
 sigtsmæssige befundne Indskrænkninger og Tillægsbe
 stemmelser — skal forblive i Kraft; — — —

Art. I. Bestemmelserne i den under 17. Juni 1818
 mellem de høie contraherende Parter afsluttede Han
 dels-Traktat skulle vedblive at være fuldgyldige indtil
 den 1. Juli 1854 og efter den Tid, saalænge som nær
 værende Convention varer (Art. XI), forsaavidt som disse
 Bestemmelser ikke sættes ud af Kraft eller indskrænkes
 ved de efterfølgende Artikler.

Art. II. (til Art. 3, første Alinea, i Traktaten af 17.
 Juni 1818). Det er bleven vedtaget, at Bestemmelsen
 i Art. 3, første Alinea, af Traktaten af 17. Juni 1818,
 ikke skal være anvendelig paa Cabotagen, d. v. s. paa
 Overførelsen af Produkter eller Handelsvarer, indladede
 i een og bestemte til en anden Havn i samme Land,
 eftersom de høie contraherende Parter gjensidigt for
 beholde sig Ret til at ordne alt det, som vedrører denne
 Handel.

Art. III. (til Art. 3, første Alinea). De preussiske
 Skibe og Ladninger skulle behandles i de danske Co
 lonier hiinsides Havet paa samme Maade, som de meest
 begunstigede Nationers Skibe blive det nu eller ville
 blive det i Fremtiden: det Samme skal finde Sted med
 Hensyn til Færøerne, Island og Grønland, forsaavidt
 som Handelen paa disse Steder maatte blive aabnet for
 andre Nationer.

... Art. XI. Nærværende Convention skal have
 Kraft og Gyldighed indtil den 1. Juli 1854. Dersom
 den ikke bliver opsagt et halvt Aar før denne Termins
 Udløb, skal den vedblive at være bindende fra et Aar
 til andet, indtil at een af de høie contraherende Parter
 med sex Maaneders foregaaende Varsel har forkyndt

den anden sin Hensigt, at lade dens Virkninger op- 1846.
 høre. — Denne Convention skal ratificeres af de b^oie 26. Mai.
 contraherende Parter, og sammes Ratificationer skulle
 udvexles i Kjøbenhavn inden 6 Uger, eller før, om
 akee kan.

Dets til Bekræftelse have de respective Befuld-
 mægtigede underskrevet den og paatrykt samme deres
 Segl. — Givet i Kjøbenhavn den 26. Mai 1846¹.

(undertegnet)

Reventlow-Criminil. Schoultz von Ascheraden.

(L. S.)

(L. S.)

Kongelig Resolution ang. Erlæggelsesmaaden 27. Mai.
 af Jordafgifter af det kongelige Jordegods i
 Vester-Amtet. Khavn den 27. Mai 1846. —

I Forestilling 26. Mai erindrer Rentekammeret om, at den ved
 kgl. Resol. 22. Septbr. 1842 givne Frist for de kongel. Lei-
 lændinger i Vester-Amtet i Henseende til Moderation i Be-
 talingsmaaden af deres Jordafgifter (For. 16. Juli 1817) var
 tilende med Fardag 1846. Amtmand Thorsteinson havde ind-
 hentet alle vedkommende Administratorers Erklæringer, om de
 antog Leilændingerne nu at være istand til at betale den fulde
 Afgift, men deres Erklæringer lød eenstemmig paa, at herpaa
 var der ikke at tænke. Rentekammeret antager, at Grundet
 til at disse Jorder ikke forbedres ligger i, at de ere belig-
 gende i de ufrugtbareste Egne i Vester-Amtet, og da Kam-
 meret tillige antager, at en Forhöielæ i Afgiften kun vilde
 bevære deres Drift endnu mere, og altsaa formindske deres
 Verdi, ansees det raadeligt endnu at forlænge Nedsættelsen,
 som var tilstaaet i et længere Tidsrum. — Rentek. Relat. og
 Resol. Prot. 1846 B, Nr. 221.

Vi tillade allern., at Leilændingerne paa de Os til-
 hørende Godser i Islands Vester-Amt i 3 Aar, fra Far-
 dag 1846 at regne, maae betale $\frac{5}{100}$ af Landskylden

¹) Ratificationerne ere blevne udvexlede i Kjøbenhavn den
 6. Juli 1846.

1846. efter gammel Evaluation og $\frac{1}{6}$ med Penge efter hvert Aars Capitelstaxts Priis paa Middelløen. — Kjøbenhavn den 27. Mai 1846¹.

30. Mai. **Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, angaaende det nye Skolereglement for Reykjavik Skole, m. v. Khavn den 30. Mai 1846.** — Univefs. Direct. Copieb. for Univeritetet og Skolerne 1846, Nr. 978—82.

Paa en af Directionen nedlagt allerund. Forestilling angaaende den fremtidige Organisation af den lærde Skole paa Island har det behaget Hans Majestæt Kongen under 24. f. M. allern. at resolve saaledes:

„Efter at have ladet Os denne Sag allerund. foredrage [ov. see ovenf. S. 389—414] skal tilveiebringes”.

Ved tjenstl. at communicere Stiftsövrigheden denne allerh. Resolution, hvoraf det Fornödne under D. D. er meddeelt Rektor Egilsson, saavel som og den kongel. Finantsdeputation og det kgl. Rentekammer, lader man herhos föolge en i Henhold til den kgl. Resolution udarbejdet Plan, der forelöbigen bliver at lægge til Grund for Skolens Virksomhed i det förste Skoleaar, idet man vil forvente henimod dettes Udløb at modtage Ephoratets nærmere behagelige Yttringer om, hvorvidt nogle og da hvilke Modificationer muligen maatte være at tilraade i Henseende til de i samme fastsatte Regler; ligesom man og til den Tid önsker at modtage Sammes Betænkning, efter Conference med Skolens Rektor, med Hensyn til Organisationen af den paatænkte höiere Dannelsesanstalt. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 30. Mai 1846.

¹) Denne Resolution er communiceret Amtmanden i Vester-Amtet, Conferentsraad Bjarni Thorsteinson, ved Rentek. Skriv. 6. Juni 1846. Ial. Copieb. 16, Nr. 65.

Foreløbigt Reglement for den lærde Skole 1846.
 i Reykjavik. Khavn den 30. Mai 1846. — 30. Mai.

Udfærdiget i Directionen for Universitetet og de lærde Skoler.
 — Dansk: Selmers Aarvog for Khavns Universitet og øvrige
 høiere Underviisnings-Anstalter for 1846, S. 195—199. — Is-
 landsk: Reykjavikurpóst. 1, 9—14, 25—31, 41—44, 56—58
 (med tilfødte Bemærkninger, S. 58—59, 73—76, 87—92).

1. Den lærde Skole i Reykjavik har det dobbelte
 Formaal, deels at bibringe Disciplene det Forraad
 af Kundskaber og den aandelige Udvikling, som, for-
 saavidt de agte at optages som akademiske Borgere
 ved Kjøbenhavns Universitet, udfordres til at uddanne
 sig i de speciellere videnskabelige Retninger, deels
 at forberede dem, der ønske Saadant, til Indtrædelse
 i den Dannelsesanstalt, der skal oprettes paa Island
 og sættes i Forbindelse med Skolen, til Dannelse for
 vordende Geistlige paa Island. Det lokale Tilsyn med
 Skolen bliver at føre af Stiftamtmanden og Biskoppen,
 der som Ephorer have at overtage de samme Forplig-
 telser og Forretninger, som ifølge Forordn. af 7. Novbr.
 1809 paaligge Ephoraterne ved de lærde Skoler i Dan-
 mark, og navnlig have at beskikke en Regnskabs-
 fører, hvem de meddele Ordre paa enhver Indtægt og
 Udgift, og hvis Regnskaber de indsende til Directionen
 til Revision og Decision. Hvorvidt han vil have at stille
 Caution for Oppebørster, bliver i de enkelte Tilfælde
 at afgjøre af Ephoratet.

2. Skolen inddeles i 4 Klasser, af hvilke den
 anden eller næstnederste er etaarig, alle de øvrige
 toaarige, saaledes at et fuldstændigt Skolecursus er be-
 regnet paa 7 Aar.

3. De, som optages i Skolen, antages enten som
 Elever, saaledes at de have Bolig paa Skolen, eller
 som blot skolesøgende Disciple, til hvilken sidste
 Klasse henregnes Reykjavik Byes Indvaaneres eller
 udenbyes Boendes Sønner eller Myndliger, der efter

1846.
30. Mai.

at være anbragte hos Familier i Reykjavík ønskes optagne i Skolen for der at deeltage i Underviisningen, ganske under samme Betingelser som Skolens Elever. — For at kunne optages som Elev i Skolens Første eller nederste Klasse, udfordres: 1) at Vedkommende er confirmeret og ikke over 16 Aar, samt at han er vaccineret, hvorom de fornødne Attester blive at fremlægge; 2) at han *a.* kan læse Islandsk og skrive det med en tydelig Haand, samt læse og forstaae Dansk; *b.* har lært Hovedtrækkene af den latinske og græske Grammatik samt læst et Quantum af en lettere Forfatter i begge Sprog; *c.* har lært det Almindeligste af Geographien, samt det Vigtigste af Danmarks, Norges og Islands Historie; *d.* i Regning har gennemgaaet de 4 Regnearter i hele Tal; hvilket Alt bliver at godtgjøre ved en Adgangsprøve, afholdt ved Skolen selv af dens Lærere; 3) at hans Sæder ere ufordærvede. — Saafernt Nogen attraaer at optages i en af de høiere Klasser uden at have gennemgaaet de lavere i samme Skole, udkræves: 1. at hans Alder staaer i et saadant Forhold til den Klasse, der efter hans Kundskaber kan anvises ham, at han kan tilbagelægge det ham forestaaende Skolekursus til det fyldte 23de Aar; 2. at hans Kundskaber ere fyldestgjørende efter den Prøve, hvoraf Skolen betinger dens egne Disciples Oprykning til den Klasse, i hvilken han attraaer at optages; 3. at han producerer Vidnesbyrd om ufordærvede Sæder. — I Skolens fjerde Klasse kunne ingen andre Disciple antages end de, som have gennemgaaet dens tredie Klasse. De samme Betingelser ere anvendelige paa de skole-søgende Disciples Optagelse, dog med den Undtagelse, at de ikke behøve at være confirmerede.

4. Gjenstande for Underviisningen ere følgende Sprog, Videnskaber og Færdigheder: 1) Islandsk. Underviisningen heri meddeles gennem samtlige Skolens Klasser, og har til Formaal, dels gennem dette Sprog at bibringe Disciplene de almindelige grammatikalske

1846.

30. Mai.

Begreber, deels at bringe dem til at skrive Modermaalet correct, reent og med Smag, deels at gjøre dem bekendte med den islandske Literaturs Historie.

— 2) Dansk. Ved Underviisningen i dette Sprog ved Siden af Islandsk maa Skolens Bestræbelse gaae ud paa, at Disciplene opnaae Færdighed i at oversætte fra Dansk, kunne correct skrive Sproget og ere bekendte med det Væsentligste af den danske Literaturs Historie.

— I de nederste Klasser blive saaledes Islandsk og Dansk Hovedfagene, medens derimod Underviisningen i Latin og Græsk nærmest gaaer ud paa at vedligeholde den Kundskab heri, som Disciplene have medbragt til Skolen.

— 3) Tydsk maa læres saaledes, at en Forfatter kan forstaaes og oversættes, og Fordringerne ved den i § 44 foreskrevne Prøve kunne fyldestgjøres.

— 4) Latin. Ved Underviisningen heri, hvis Maal nedenfor i § 44 Nr. 4 er foreskrevet, maa navnlig iagttages, at Disciplene jevnlig øves i skriftlig Oversættelse til Latin, afvexlende fra Islandsk og Dansk og omvendt til disse tvende Sprog fra hinl.

— I Græsk rettes Underviisningen paa at kunne fyldestgøre den i § 44 Nr. 5 foreskrevne Prøve. Med Underviisningen i Latin og Græsk maa i Skolens høiere Klasser, hvor disse Sprog, ifølge det under Nr. 2 Anførte, indtræde som Hovedfag, forbindes Meddelelsen af en Oversigt over disse Sprogs Literaturhistorie, over Oldtids-Videnskaben og Mythologien, hvortil benyttes, saavidt muligt, trykte korte Lærebøger, medens Disciplene derimod alene leilighedsviis gjøres opmærksomme paa det Vigtigste og Videværdigste af den græske Kunsthistorie.

— 6) Underviisning i Hebraisk samt i Fransk og Engelsk, i et saadant Omfang, som svarer til de nedenfor i § 44 Nr. 6 fremsatte Fordringer, bliver at tilbyde samtlige Skolens Disciple. Forpligtelse til heri at deeltage indskrænker sig imidlertid for dem, der ere bestemte til at frekventere Dannelesesanstalten for vordende Geistlige paa Island, samt

1846.
30. Mai.

for dem, der agte ved Universitetet at forberede sig til theologisk Embedsexamen, alene til Hebraisk, og for de Övrige, naar de ikke ønske at lære Hebraisk, til et af de tvende andre Sprog. — 7) Religion. Underviisningen heri gaaer deels ud paa Bibelhistorie, deels paa den kristelige Religions Lærdomme, og meddeles først efter en kortere Lærebog, senere i en udførligere og mere videnskabelig Behandling; og bør Religionslæreren lade det være sig magtpaaliggende, at bibringe Disciplene en levende Erkjendelse af den kristelige Religions Sandheder og at gjøre samme frugtbar for Gemyttet. — Med Religionsunderviisningen forbindes Bibellæsning, til Slutning af det ny Testamente i Grundsproget. — 8) Historie. Under Underviisningen heri maa Disciplen ledes til, uden al ufornöden Detail, at erhverve et sikkert Overblik over alle mærkelige Begivenheder i den gamle og nye Verdenshistorie, med en klar Indsigt i deres indbyrdes Forbindelser og Sammenhæng; og bør der, efterhaanden som Underviisningen skrider frem til de nyere Tider, tages et stedse mere omfattende Hensyn til Culturens Udvikling og Folkenes indre Tilstande. — 9) Geographie. Ved Underviisningen heri maa den physiske først doceres, og lægges til Grund for den politiske Geographie. — 10) Arithmetik. Under Underviisningen heri indbefattes ogsaa Ligninger af første og anden Grad, Algebra og Logarithmer. — 11) De geometriske Discipliner, som saavidt muligt bør begynde med geometrisk Tegning, indbefatte: almindelig Geometrie, Stereometrie og Plantrigonometrie, hvortil föies en kort sammenhængende Oversigt over Astronomien i et saadant Omfang, at den, dog uden vidtløftig Calcul eller Detail, kan give en tydelig Anskuelse af Himmellegemernes Forholde, af Lovene for deres Bevægelse og af Maaden, hvorpaa disse Love erkjendes; og til denne Oversigt knyttes da det vigtigste Indhold af den mathematiske Geographie. — 12) Naturlære. Underviisningen heri maa

1846.

30. Mai.

gradviis følge den videre fremrykkede mathematiske Underviisning, og optage Elementerne af samtlige Physikens Dele. — 43) Naturhistorie. Denne Disciplin bør mindre gaae ud paa en Fremstilling af Slægter og Arter, eller detaillerede Beskrivelser, end paa en Udsigt over Mineraliernes, Planternes og Dyrenes Væsen og karakteristiske Udviklingsformer i Hovedgrupper, oplyst ved Slægter og Arter som Exempler og anskueliggjort ved Kundskab til de vigtigste indenlandske Mineralier, Planter og Dyr. — Foruden disse Lære- og Examenfag skal der i Skolen ogsaa gives Disciplene Leilighed og Veiledning til at øve sig i: 44) Skrivning, og 45) Sang. Tegning, der dog ikke bør gaae ud paa Kunstfærdighed, men alene paa at give Øiet og Haanden Sikkerhed, samt Gymnastik, bør søges indførte, naar og saavidt Omstændighederne tillade det.

5. Angaaende de Regler, hvorefter Underviisningen i enhver af de i foregaaende § nævnte Discipliner skal skride frem, saavel fra Klasse til Klasse, som i hver Klasse isærdeleshed, saa og om de Autores og Lærebøger, som paa ethvert Stadium af Underviisningen skulle benyttes, vil det Nærmere blive bestemt ved de Lectionstabeller, som for hvert Skole-Semester af Ephoratet, efter dertil af Rector indsendte Forslag, blive approberede. — Indberetning om de i denne Henseende truffne Foranstaltninger bliver aarlig af Ephoratet at indsende til Directionen.

6. Paa samme Maade vil ved Lectionstabellerne de daglige Skoletimers Fordeling paa de forskjellige Fag for hvert Semester blive reguleret; kun fastsættes her som almindelig Regel, at den ugentlige Skoletid til samtlige Discipliner og Øvelser, alene Gymnastik undtagen, naar denne indføres, for hver Discipel saavidt muligt indskrænkes til et Antal af 36 Timer.

7. Skoleaaret tager sin Begyndelse den 4. Oktbr. og slutes den 30. Juni, saaledes at der holdes Sommerferie i de 3 Maanedø Juli, August og September. Dog

1846.

30. Maj

bør denne Indretning kun betragtes som en ved Hensyn til de hidtilværende Forholde paa Island fremkaldt foreløbig Foranstaltning, der, saasnart Omstændighederne tillade det, bør forandres, og Skolen ogsaa i denne Henseende saavidt muligt indrettes i Overensstemmelse med hvad ved de danske Skoler finder Sted.

8. Skoleunderviisningen bør i Skoleaarets Løb ikkun afbrydes ved Søn- og Helligdagene, samt ved følgende Ferier: a. Juleferien fra 24. Decbr. til 2. Januar, begge inclusive, saa at Underviisningen igjen begynder den 3. Januar, eller, hvis denne falder paa en Løverdags eller Søndag, da den paafølgende Mandag; b. Paaskferien, fra Skjærtorsdag til anden Paaskedag, begge iberegne; c. Sommerferien eller Hovedferien, der, saaledes som i § 7 bemærket, vedvarer i de tre Sommermaaned, dog kun foreløbigen.

9. I hvert Skoleaar afholdes tvende Skoleexamina, nemlig: a. en Halvaarsexamen, som afholdes i Midten af Februar Maaned af Rector og Skolens Lærere; b. en Hovedexamen, som foretages i Slutningen af Juni Maaned umiddelbart før Sommerferien. — Ved denne Examen, som er offentlig, bliver at iagttage: 1) Dertil indbydes paa samme Maade som hidtil ved et Skoleprogram, som bør affattes paa Islandsk, med vedføiet dansk Oversættelse. — 2) Ved Examinationen i ethvert af de i § 4 nævnte Lærefag bør, foruden den examinerende Lærer, være tilstede tvende Censorer, hvoraf den ene er en af Skolens andre Lærere, men den anden kan være en af Rector indbuden, i Faget kyndig Videnskabsmand udenfor Skolen, hvorhos ogsaa, foruden disse tre Censorer, den examinerende Lærer inclusive, Medlemmer af Ephoratet kunne deeltage i Censuren, naar de ere tilstede og ønske det. — 3) Ingen kan betragtes som Censur og deeltage i Censuren over Prøven i noget Fag i en Klasse, med mindre han har overværet den hele Examination i samme fra Begyndelsen til Slutningen. — 4) Saasnart Examina-

tionen er tilendebragt, meddeler enhver af Censorerne, 1846.
 den examinerende Lærer inclusive, en af de i den 30. Mai.
 følgende § 43 bestemte sex Specialcharakterer, og af disse Censorerne særskilte Charakterer uddrages derefter en samlet Specialcharakter for hele Faget. —
 5) Efter Udfaldet af Hovedexamen, i Forbindelse med Disciplens Flid, Fremgang og Forhold i den vedkommende Klasse, bestemmer derpaa Rector, efter Overlæg med de vedkommende Lærere i de Fag, som have været Gjenstand for Examen, hvorvidt Discipelen kan anses moden til at opflyttes i en høiere Klasse for det næste Skoleaar. Dette gjølder ogsaa om Oprykningen fra tredje til fjerde Klasse, hvorved dog blive at iagttage de nærmere Bestemmelser, som herom findes foreskrevne i den følgende § 45.

10. Efter fuldendt Skolekursus afholdes ved selve Skolen en Afgangsexamen, der ogsaa træder istedet for Examen artium ved Universitetet i de Tilfælde, hvor denne hidtil har fundet Sted, og, i Overensstemmelse med Grundsætningerne og Formaalet for den hele her foreskrevne Reform af den lærde Skoleundervisning, skal indrettes saaledes, at den ikke indskrænker sig til en blot Kundskabsprøve, men at den tillige bliver en sand Modenhedsprøve, hvoraf det, saavidt saadant overhovedet ved en Examen er muligt, kan kjendes, hvilken almindelig videnskabelig Dannelselse og aandelig Modenhed Candidaten under det tilbagelagte Skole-Cursus har erhvervet og opnaaet.

11. Gjenstandene for Afgangsexamen ere de i § 4 nævnte Underviisningsfag, i hvilke Prøverne blive følgende: 1) I Islandsk bliver Prøven alene skriftlig, og skal bestaae i en Udarbeidelse over et opgivet Emne, ved hvis Bedømmelse ikke bør sees paa nogen Kundskabsmasse i et eller andet enkelt Fag, men paa Kandidatens Evne til Selvtænkning i Forbindelse med Klarhed, Correcthed og Smag i Fremstillingen. — 2) I Dansk aflægges dobbelt Prøve, nemlig: a. en dansk Stil og b. mundtlig Oversættelse af en ikke læst

1846. dansk Forfatter. — 3) Tydsk er alene Gjenstand for mundtlig Prøve, som bestaaer i: deels Oversættelse af en tydsk ikke læst lettere Forfatter, deels Oversættelse fra Islandsk til Tydsk. — 4) I Latin aflægges dobbelt Prøve: a. skriftlig ved en Stil af et passende Omfang, og en Oversættelse fra Latin til Islandsk, begge uden Brug af Lexicon; b. mundtlig prøves Candidaten, deels i hvad der statarisk er læst, hvilket maa indbefatte idetmindste saameget, som omtrent kan svare til: af prosaiske Skribenter, „Cicero de officiis”, 100 Kapitler af hans Taler og 4 Bøger af Livius; af Digterne: Horats's Breve, 2 Bøger af hans Ode og 3 Bøger af Virgils Æneide; dog at, forsaavidt andre Forfattere end de her nævnte vælges, disse da maae høre til de bedre og ikke for lette; deels ved at oversætte og forklare lettere Steder af en ikke læst Forfatter. — Med den mundtlige Examination forbindes tillige en passende Prøve i den gamle Literatur og Oldsager. — 5) I Græsk anstilles alene mundtlig Prøve i det læste Pensum af historiske, didaktiske og oratoriske Forfattere, saasom Herodot, Thucydid, Xenophon, Plato og Demosthenes, hvilket idetmindste maa have et Omfang, som svarer til: af prosaiske Forfattere 1 Bog af Herodot, 2 Bøger af Xenophons Anabasis og 3 Bøger af hans Socraticke Mærkværdigheder; af Digterne 4 Bøger af Homer og en Tragedie. I Forbindelse med denne Prøve examineres tillige i den gamle græske Literatur og Oldsager. — 6) Prøven i Hebraisk, samt i Fransk og Engelsk, forsaavidt disse Sprog skulle være eller opgives som Examinationsgjenstande, indskrænkes til Grammatik og mundtlig Oversættelse paa Islandsk, hvad de to sidstnævnte Sprog angaaer, af en lettere, ikke læst Forfatter, og hvad det Hebraiske angaaer, af det i Skolen læste, som maa udgjøre idetmindste 40 Kapitler af Genesis og et Pensum, der svarer til 45 Psalmer. — 7) Prøven i Religion, der alene er mundtlig, gaaer ud paa det i Skolen Gjennemgaaede, og derunder til-

lige af det ny Testamente et af de større Evangelier 1846.
 eller Marcus's Evangelium i Forbindelse med et Par 30. Mat.
 af Brevene. — 8) Historie, og 9) Geographie ere
 alene Gjenstande for mundtlig Examination. — 10) I
 Arithmetik er Prøven dobbelt, nemlig: dels skrift-
 lig ved Besvarelse af en Opgave, dels mundtlig. —
 11) I de geometriske Discipliner bliver ligeledes,
 dels at give en Opgave til skriftlig Besvarelse, dels
 at anstille mundtlig Examination, under hvilken tillige
 medtages hvad der i Skolen er læst af Astronomie
 med mathematisk Geographie. — 12) I Naturlære,
 og 13) i Naturhistorie anstilles alene mundtlig
 Examination.

12. Afgangsexamen afholdes i Juli eller August
 Maaned, og bør ansættes saa langt hen i Sommerferien
 som det, uden at afskære dem, der agte at begive sig
 til Kjøbenhavns Universitet, Leilighed til Skibsbefordring,
 er muligt, for derved at give dem Tid til Repetition.
 Den afholdes af Skolens egne Lærere i Forening med
 to Examenscommissairer, hvis Forretninger man antager
 at Biskoppen og en af Stadens Præster ville findes vil-
 lige til at overtage; og blive i Henseende til Examens
 Afholdelse følgende Regler at iagttage: 1) De skriftlige
 Opgaver meddeles af Examenscommissairerne. — 2) Til-
 synet med de skriftlige Udarbejdelser føres af en af
 Skolens Lærere, som dertil af Rector vælges, og ikke
 maa være Læreren i det Fag, hvortil Opgaven hører. —
 3) Ved Examinationen i hvert Fag ere, foruden Exami-
 nator, tilstede som Censorer en anden af Skolens Læ-
 rere, som Rector dertil udvælger, og en af Examens-
 commissairerne, hvilke tvende Censorer opgive de Steder
 af Forfatterne og de Gjenstande af Videnskaberne, hvori
 der skal examineres, men tage iøvrigt ikke Deel i Exa-
 minationen. — 4) For hvert Examensfags Vedkommende
 blive saavel de skriftlige Udarbejdelser, forsaavidt disse
 finde Sted, som den mundtlige Prøve bedømte af Exa-
 minator og tvende Censorer i Faget, hvilke derfor med-

1846. 20. Mai. dele Charakterer i Overeensstemmelse med de i efter følgende § 13 givne Regler, ligesom ogsaa den skriftlige Udarbeidelse i Modersmaalet bedømmes af en af Examinens-Commissairerne og tvende af Skolens, dertil af Rector valgte, Lærere.

13. Med Hensyn til Charaktererne for de under Afgangsexamen aflagte Prøver fastsættes følgende Regler: 1) Charaktererne ved Afgangsexamen ere dels Specialcharakterer, som tillægges Prøverne i de enkelte Fag, dels Hovedcharakterer, som meddeles for Udfaldet af Examen i det Hele. Specialcharaktererne ere følgende sex: Udmærket godt, Meget godt, Godt, Temmelig godt, Maadeligt, Slet; Hovedcharaktererne ere tre, som benævnes Første Charakter, Anden Charakter, Tredie Charakter, hvilke svare til og gjelde lige med de nu ved Examen Artium brugelige latinske Charakterer *Laudabilis*, *Haud illaudabilis*, *Non contemnendus*; og ligesom hidtil Charakteren *Laudabilis* har kunnet forbydes med Tillægget *præ ceteris*, saaledes skal ogsaa første Charakter kunne gives det Tillæg: „med Udmærkelse”. — 2) For at danne Specialcharakteren, have de tre Censorer, som bedømme de skriftlige og mundtlige Præstationer, umiddelbart efter Bedømmelsen, at give hver for sig efter sin Overbeviisning en af de ovennævnte sex Charakterer, og af de herved fremkomne tre Charakterer uddrages derpaa, i de Fag, i hvilke ikkun een Prøve aflægges, een samlet Specialcharakter for denne, men i de Fag, i hvilke baade skriftlig og mundtlig Prøve aflægges, uddrages paa samme Maade een Charakter for hver af disse Prøver, hvilke to Charakterer, forsaa vidt angaaer Latin, holdes adskilte som to Specialcharakterer, men for de øvrige Fags Vedkommende sammenlægges til een Specialcharakter for hele Faget. — 3) Der vil saaledes for samtlige i § 4 nævnte Examinationsfag, der, forsaa vidt Nøgen maatte opgive baade Hebraisk, Fransk og Engelsk, udgjøre et Antal af 15,

1846.

30. Mai.

kunne falde 16 Specialcharakterer; men da af de sidstnævnte trede Sprog, ifølge § 4 Nr. 6, ikkun eet er nødvendigt, bliver ikkun den for dette givne Specialcharakter at medregne til Hovedcharakteren, der saaledes altid vil være at udtrække af 14 Specialcharakterer. — 4) Forholdet mellem disse 14 Specialcharakterer, med Hensyn paa deres Indflydelse til at danne Hovedcharakteren, bestemmes saaledes, at to Charakterer af en højere Grad, og een Charakter, som staar to Grader lavere, regnes lige med tre Charakterer af den mellemliggende Grad, saa at to Udmærket godt og eet Godt ere lige med tre Meget godt og saa fremdeles. I Overensstemmelse med dette Forhold tillægges disse Charakterer følgende Talværdier: Udmærket godt = 8, Meget godt = 7, Godt = 5, Temmelig godt = 4, Maadeligt ÷ 7, Slet ÷ 23. — 5) Hovedcharakteren bestemmes ved Specialcharakterernes sammenlagte Talværdi efter følgende Forhold:

Til første Charakter med Udmærkelse fordres idetmindste en Talværdi af

8 Udmærket godt og 6 Meget godt,
eller 100 Points.

• første Charakter 7 Meget godt og 7 Godt,
eller 84 Points.

• anden Charakter . . . 7 Godt og 7 Temmelig godt,
eller 62 Points.

• tredje Charakter . . . 6 Godt og 8 Temmelig godt,
eller 38 Points.

Med Specialcharakterer af en mindre Talværdi end den sidstnævnte antages den Vedkommende ikke at have bestaaet Examen.

14. Den hele Afgangsexamen fordeles paa tvende Prøver, af hvilke den første, eller Afgangsexamens første Deel afholdes ved Udgangen af Skolens tredje Klasse, og den sidste, eller Afgangsexamens anden Deel, ved Udgangen af fjerde Klasse. Endskjødt den endelige Fordeling af Underviisningsfagene paa disse

1846. to Afdelinger af Afgangsexamen først senere kan, efter
 30. Mai. nærmere modtagen Indberetning om Skolens Fremgang, blive definitivt reguleret, troer Directionen dog at kunne antyde som en Fordeling, der omtrent vilde stemme med det, der er foreskrevet for Skolerne i Danmark, at til den første Afdeling kunde henlægges Tydsk, Fransk, Engelsk, Religion, Geographie, Historie, Naturhistorie, til den anden Afdeling: Islandsk, Dansk, Latin, Græsk, Hebraisk, Arithmetik, Geometrie og Naturlære.

45. Enhver af Skolens Disciple, som har gennemgaaet tredje eller fjerde Klasse, har Adgang til at indstille sig til respective første eller anden Deel af Afgangsexamen, uden at Skolen kan nægte ham saadant. Ogsaa i det Tilfælde, at en Discipel, som har gennemgaaet tredje Klasse, efter afholdt Hovedexamen er erklæret umoden til at oprykke i fjerde Klasse, har han dog Ret til, hvis han ikke vil forblive i Skolens tredje Klasse for at opnaae den manglende Modenhed, at forlange sig admitteret til Afgangsexamens første Deel, forinden han forlader Skolen, og kan han derefter, naar han ved privat Veiledning anseer sig tilstrækkelig forberedet, indstille sig til Afgangsexamens anden Deel.

16. Ligesom der ved hver Afgangsexamens saavel første som anden Deel bør føres en særegen dertil autoriseret Protokol, saaledes have Examenscommissairerne efter Examens Tilendebringelse at indgive til Directionen Beretning om Examens Udfald, tilligemed de Bemærkninger, hvortil de maatte have fundet Anledning, hvilken Beretning ledsages af en Udskrift af Examensprotokollen og af samtlige skriftlige Udarbejdelser.

17. Efter afholdt Examen meddeles Enhver, som har bestaaet samme, et Testimonium, der affattes efter den derfor foreskrevne Formular.

18. Den her foreskrevne Underviisningsplan træder i Kraft fra næste Skoleaars Begyndelse eller fra 4. Oktbr. 1846, fra hvilken Tid altsaa Skolens Disciple

ville være at fordele i 3 Klasser, saaledes at Underviisningen i Skolens nederste Klasse indrettes aldeles 1846.
30. Mai.
overeenstemmende med nærværende Plan, og i de andre Klasser forsaavidt det lader sig iværksætte uden ubillige Fordringer til Disciplene, og uden at gjøre Afbræk i den af dem tidligere nydte Underviisning. — For de Disciple, som ved Udgangen af næstkommende Skoleaar 1846—47 vilde, ifølge de hidtil gjeldende Regler, have kunnet dimitteres fra Skolen som tilstrækkelig modne, enten til at ansættes som Præster paa Island, eller til ved Kjöbenhavn's Universitet at fortsætte deres Studeringer, bliver til den Tid ved Skolen at afholde en extraordinair Afgangsexamen, der bliver at indrette paa den i det Foregaaende foreskrevne Maade, men ved hvilken Fordringerne dog underkastes de Indskrænkninger, som Underviisningens mindre Omfang gjør nødvendige. Paa samme Maade forholdes i de nærmest følgende Aar, dog med successiv Udvidelse af Fordringerne, efterhaanden som den her foreskrevne Reform i Underviisningen skrider frem, og indtil denne er saa vidt gennemført, at Disciplene kunne antages tilstrækkeligen forberedte til at underkaste sig Afgangsexamens første Afdeling i dens fulde Omfang, og efter fortsat Underviisning i Skolens fjerde Klasse, som da bliver at oprette, ogsaa tillige Afgangsexamens anden Afdeling, hvorom Directionen forbeholder sig at give nærmere Bestemmelse, og til den Ende forventer den aaligen at modtage fra Ephoratet detaillerede Oplysninger om Reformens Fremme ved Skolen.

49. Med Hensyn til de oeconomiske Forholde i Henseende til Skolens Elever foreskrives: a. I Skolen antages indtil videre som Elever et Antal af indtil 40, som her nyde frit Logis, og ikke uden Rectors Tilladelse maae forlade Skolen; b. Ingen maa have Madvarer i sit Logis paa Skolen; c. Frokost og Aftensmad forskaffes paa Skolen hos den ansatte Portner, men for Betaling, som efter privat Overeenskomst med Portneren

1846. udredes af den Paagjeldende selv, uden Ansvar for
 30. Mai. Skolen; d. Middagsmad maa forskaffes Eleven i Byen,
 efter privat Overeenskomst, uden at Skolen paatager
 sig noget Ansvar; e. paa samme Maade maa der af
 den Paagjeldende selv være draget Omsorg for Elevens
 anstændige Beklædning og Forsyning med de nød-
 vendige Skolebøger; f. enhver Elev skal have en oeco-
 nomisk Formynder i en af Skolens Lærere, eller en
 Embedsmand eller paalidelig Borger i Reykjavik, til hvem
 han selv og Skolen i alle ham vedkommende oeco-
 nomiske Anliggender kan henvende sig.

20. For at komme trængende Elever til Hjælp,
 uddeles ved Skolen indtil 24 Stipendier paa 80 Rbd.
 aarlig, ved hvis Uddeling maatte iagttages: a. Stipen-
 dierne kunne uddeles i 24 hele Portioner, dog bør det
 ogsaa være tilladt at uddele i det Høieste 8 af disse i
 halve Portioner, hver paa 40 Rbd.; b. Stipendierne
 uddeles hvergang paa et Skoleaar, efter et dertil af
 Rector forfattet Stipendieforslag, som ved Begyndelsen
 af hvert Skoleaar indgives til Ephoratet til Afgjørelse,
 og hvorved saaledes nye Stipendier kunne tildeles,
 halve Stipendier forøges til hele, hele Stipendier ned-
 sættes til halve, eller Stipendier ganske fratages dem,
 der ikke mere dertil findes kvalificerede; c. de bevil-
 gede Stipendier udbetales til Disciplens oekonomisk
 Formynder, for af denne at anvendes til Disciplens
 Fornødenheder.

21. Forsaavidt Nogen maatte ønske gennem Pri-
 vatmission paa Island at opnaae de samme Ret-
 tigheder som de fra Skolen selv Dimmitterede, da skal
 det være tilladt dem, der have ladet sig saaledes pri-
 vat undervise, ved Medbringelse af fornødent Testimo-
 nium, at indstille sig til den aarlige Afgangsexamen ved
 Skolen; for, efter at have med tilfredsstillende Udfald
 bestaad denne Examen, at meddeles et Testimonium
 fra Skolen, der giver dem Adgang til at inscriberes ved

Universitetet eller at antages ved den Dannelsesanstalt, som skal oprettes for vordende Geistlige paa Island.

1846.

30. Mai.

Reglugjörð um latínuskólann í Reykjavík.

1. grein. Ætlunarverk latínuskólans í Reykjavík er með tvennu móti, bæði á hann að veita lærisveinum svo mikla þekkingu og svo mikla mentun, sem þeir menn þurfa við, er ætla sér að iðka sérstaklegar vísindagreinir í Kaupmannahafnar háskóla, svo á hann og að undirbúa þá, sem æskja að komast í prestaskóla þann, er setja skal á Íslandi í sambandi við latínuskólann, handa þeim mönnum, sem vilja verða prestar þar í landi. — Stiptamtmaður og biskup eiga að hafa tilsjón með skólanum, og, svo sem tilsjónarmenn (*Ephorer*), gegna sömu skyldum og sömu störfum, sem tilsjónarmönnum latínuskólanna í Danmörku er lagt á herðar í lík. frá 7. nóv. 1809, og eiga þeir sérílagi að setja reikningshaldara þann, er standi fyrir tekjum skólans og útgjöldum, og senda síðan reikninga hans skólaraðinu til skoðunar og úrskurðar. En því skulu tilsjónarmenn í hvert skipti ráða, hvort reikningshaldari skal veðsetja nokkuð eða ekkert fyrir því fé, er hann hefir handa í millum.

2. grein. Skólanum skal skipt í 4 bekki, og skal setið 1 vetur í öðrum bekk, eður þeim, sem næstur er hinum næsta, en 2 vetur í hverjum hinna, er þá skóla-
tíð fullenduð á 7 vetrum.

3. grein. Lærisveinar þeir, sem skóli er veittur, eru annaðhvort heimasveinar (*Elever*), það eru þeir, sem bústað eiga í skólahúsinu, eður bæjarsveinar (*skulesögende Disciple*), það eru synir og skjólstaðingar Reykjavíkurbúa, eður þeirra, sem þar eiga heima í nágrenninu, og sem vilja setja slíka sveina í skóla, sjá þeim fyrir húsnæði hjá bæjarbúum í Reykjavík, og láta þá eiga þátt í tilsoðgn kennenda að öllu leyti með sömu kjörum og

1846. kostum sem heimasveina skólans. — Til þess að
 30. Mai. geta orðið heimasveinn í næsta bekk skólaus út-
 heimtist: 1. að lærisveinninn sé staðfestur í kristindómi,
 ekki eldri en 16 ára og bólusettur, og skulu þar um
 vera skrifleg skýrteini. — 2. að hann: *a.* geti lesið ís-
 lenzku og skrifað hana læsilega, lesið og skilið danska
 tungu; *b.* hafi lært aðalreglur latínskrar og grískrar
 málfræði, einnig yfirfarið nokkurn kafla í einhverjum
 auðskildum rithöfundi, grískum og latínskum; *c.* hafi
 lært helztu atriði í landskipunarfræði, og helztu atriði
 í sögu Dana, Noregsmanna og Íslendinga; *d.* hafi lesið
 í reikningslist fjórar höfuðgreinir í óbrotnum tölum;
 en, áður lærisveinum sé innganga veitt í skóla, skulu
 kennendur hans halda próf yfir þeim í sérhverri
 þeirri grein, sem nú var talin. — 3. Að síðir hans
 séu óspilltir. — Vili nokkur ná sæti í einhverjum
 hinna efri bekkja, án þess að hafa setið í hinum neðri
 bekkjum skólans, þá krefst: 1. að aldur þess lærisveins
 sé í því blutfalli við þann bekk, sem hann, eptir þekk-
 ingu sinni, er settur í, að hann geti lokið við skólalær-
 dóm þegar hann er fullra 23 ára að aldri. — 2. Að
 hann sé svo langt kominn í lærdómi, sem áskilið er
 undir það próf, er skólans lærisveinum er fyrirsett,
 þegar þeir skulu flytjast í þann bekk, sem lærisveinninn
 vill ná setu í. — 3. Að hann sé siðpróður og sanni
 það með vitnisburðum. — Í hinn fjórða bekk skólans
 geta engir lærisveinar sezt aðrir en þeir, sem setið hafa
 í þriðja bekk. Allt hið sama er áskilið um þá, sem eiga
 að geta orðið bæjarsveinar, að því einu undan-
 skildu, að ekki þurfa þeir að vera staðfestir í kristindómi.

4. grein. Skólalærdómurinn yfirgrípur tungumál,
 vísindagreinir og íþróttir, einsog hér sægir: 1) Íslenzk
 tunga. Hana skal kenna í öllum bekkjum, en sá er
 tilgangur þeirrar kenningu, í fyrsta lagi að kynna læri-
 sveinum með þessari tungu hinar almennu hugmyndir
 málfræðinnar, í öðru lagi að kenna þeim að rita móður-
 mál sitt samkvæmt réttum reglum, óblandað og með

góðum smekk, í þriðja lagi að kynna þeim bókmenta sögu Íslands. — 2) Dönsk tóna. Hana skal kenna jafnframt íslenzkunn, og skal þess gætt, að lærisveinar verði leiknir í að útleggja hana á aðra tónu, rita hana eptir réttum reglum, og vita hið helzta í bókmentasögu Dana. — Í hinum neðri bekkjunum verður þannig íslenzk og dönsk tóna aðal-kennslugreinirnar, en hinsvegar skal í þeim bekkjum haga svo latínu- og grísku kennslunni, að hún einkum miði til að halda þeirri þekkingu við hjá lærisveinum, sem þeir hafa þegar verið búnir að ná, er þeim var veittur skóli. — 3) Þjóðversk tóna. Hana skal þannig kenna, að lærisveinar skili og geti útlagt þjóðversk rit, og fullnægi þeim kröfum, er próf það áskilur, sem boðið er í hinni 11. grein. — 4) Latínsk tóna. Takmörk latínu-kennslunnar eru tilgreind hér að aplan, í 11. gr. 4. atr., skal þess einkum gætt, að lærisveinar venist á að snúa á latínu, ýmist dönsku eður íslenzku, og aplan hinsvegar latínu á hvortveggja hinna málanna. — 5) Grísk tóna. Svo skal tónu þessa nema, að gætt sé prófs þess, er fyrir er skipað í 11. gr. 5. atr. Jafnframt latínu- og grísku-kennslunni skal í efri bekkjum skólans (þar sem til er ætlazt að tónur þessar, eptir því sem áður er sagt í 2. atr. greinar þessarar, verði aðal-kennslugreinir), kenna ágrip bókmentasögu, fornfræða og goðafræða Grikkja og Rómverja, og skal til þess hafa, eptir því sem við verður komið, stultar og þrantaðar lærdómsbækur, en að öðru leyti skal einúngis endrum og sinnum, þegar svo ber undir, benda lærisveinum til þess, sem helzt þykir og fróðlegast í listasögu (Kunsthistorie) Grikkja. — 6) Hebreska, frakkneska og enska tónu skal gefa öllum skólalærisveinum kost á að nema, að því skapi, sem segir í 11. gr. 6. atr. En þeir einir eru til skyldir að læra Hebresku, sem ætla sér að gánga í prestaskólann, eða ætla sér að taka embættispróf í guðfræði í háskólanum, en hinir, sem ekki vilja hebresku læra, skulu nema annaðhvort ensku eða

1846.

30. Mai.

1846. frakknesku. — 7) Trúarfræði. Kenna skal bæði
 30. Maí. biblíusögur og kristilegan trúarlærdóm, fyrst eptir stuttu
 ágripi, en síðan skal kennsla verða bæði yfirgríps-
 meiri og á vísindalegri hátt, skal kennarinn láta sér
 aamt um, að þekking lærisveina á sannindum kristilegrar
 trúar verði lifandi og nái að festa rætur í hugum þeirra.
 Jafnframt trúarfræðinni skal iðka biblíulestur, og svo
 skal að lyktum lesa nokkuð í nýja testamentinu á þá
 tungu, sem það er upphaflega ritað á. — 8) Sagna-
 fræði. Svo skal þá grein kenna, að lærisveinar fái,
 án alls smásmuglegs óþarfa, stöðugt yfirlit yfir alla
 helzlu viðburði mankynssögunnar, bæði að fornu og
 nýju, og geti gjört sér ljósa hugmynd um hið innra
 samband og ætterni þeirra; skal og, eptir því sem
 kennsla þokast nær hinum nýjari tímunum, nákvæmara
 tillit haft til framfara hvernig þjóðar í mentun, og
 hvernig ástall er hjá þeim hið innra. — 9) Land-
 skipunarfræði. Fyrst skal kenna eðlisfræði jarðar
 (*physisk Geographie*), og síðan hitt, hvernig mannfólk
 byggir hana (*politisk Geographie*). — 10) Tala afræði.
 Tilsögn í þessari grein yfirgrípur einnig líkingar fyrsta og
 annars veldis, bókstafareikning og hlutfallatölur (*Logarith-
 mer*). — 11) Stærðarfræði. Fyrst skal, að því leyti sem
 orðið getur, kenna lærisveinum að gjöra þá uppdrætti,
 sem viðþurfa í stærðarfræði, en hún yfirgrípur: almenna
 rúmmálsfræði, þykkvamálsfræði og flatþríhyrningsfræði
 (*almindelig Geometrie, Stereometrie og Plantrigonometrie*),
 og skal þar við tengja stuttu ágripi af stjörnufræði,
 svo yfirgrípsmiklu, sem nægir til að gefa mönnum
 glögga hugmynd um ásigkomulag himinhnattanna, um
 lögmál það, er þeir ganga eptir, og um þá aðferð, er
 kennir mönnum að þekkja þetta lögmál, og við þetta
 ágrip skal hnytt hinu helzta inntaki úr mælingarþætti
 landaskipunarfræðinnar (*mathematisk Geographie*). —
 12) Náttúrufræði. Kennsla þessarar vísindagreinar
 skal haldast í hönd við kennsluna í stærðarfræði, þokast
 áfram til jafns við hana og yfirgrípa frumparta hvernig

greinar í náttúrufræði. — 43) Náttúrusaga. Það skal öllu síður vera tilgáangur kennslu lærdómsgreinar þessarar, að telja upp fyrir lærisveinum og útskýra nákvæmlega fyrir þeim ættir og tegundir steina, aldina og dýra, heldur en hitt, að gefa þeim yfirlit yfir eðli og einkennilegt sköpulag þessara þriggja náttúruflokka; skulu þá ættir og tegundir teknar sem dæmi til skilníningsauka, og sýnd með útlistun helztu innlendir steinar, aldini og dýr. Auk þessara vísindagreina, sem nú hafa verið taldar, skal lærisveinum og gefast færi á að nema og temja sér: 44) Skriptir, og 45) Saung. Svo skal og þegar og að svo miklu leyti sem því verður við komið, kenna í skólanum uppdráttarlist, þó ekki frekar en svo, að hönd og auga stillist og æfist; sama er að segja um íþróttir (*Gymnastik*).

5. grein. Í lestrartöflum þeim, sem Rector á að semja við hver missiraskipti í skólanum, og tilsjónarmenn hans (*Ephorat*) eiga að samþykkja, munu ítarlegar verða tilgreindar reglur þær, eptir hverjum kennslu herrar vísindagreinar, þeirrar sem nefnd er í næstu grein á undan, skal miða áfram, bæði frá einum bekk í annann, og í hverjum sérstökum bekk, svo skal þar og skýra frá, hverjar lærdómsbækur og hverja rithöfunda í hvert skipti skal lesa. Skulu tilsjónarmenn árlega skýra skólaráðinu frá því, sem í því skyni er gjört.

6. grein. Á sama hátt skal á missira-mótum tilgreina í lestrartöflunum, hvernig daglega skal skipta stundum milli herrar vísindagreinar; það skal hér einungis sett sem stöðug regla, að kennslutíð sérhvers lærisveins í öllum vísindagreinum og mentum, að frátöldum íþróttum, þegar farið er að kenna þær, skal, eptir því sem frekast verður við komið, ekki yfirstíga 36 stundir á viku.

7. grein. Skólaárið byrjar 4. dag Október mánaðar og endar 30. dag Juni mánaðar. Þá er sumarleyfi um þrjá mánuði: Juli-mánuð, August-mánuð og September-mánuð. Þó skal þess gætt, að þessi

1846.
30. Mai.

1846. skipan er gjörð einúngis um stundarsakir vegna þess, sem áður hefir verið venja á Íslandi, og skal því útaf henni breyta þegar fært þykir, og einnig í þessari grein laga skólann eptir því, sem skólum er hagað í Danmörku.

8. grein. Þá tíð er skóli stendur skal ekki hlé verða á kennsluoni, nema á sunnu- og helgidögum, en þar að auki eru þessi leyfi (*Ferier*): a. Jólaleyfi, frá 24. degi Decemberm. til 2. dags Januar., að báðum þeim dögum meðöldum, svo að skólakennsla hefst aptur 3. dag Januar. m., nema ef þann dag ber uppá laugar- dag eða sunnudag, þá skal beðið til næsta mánudags. b. Páskaleyfi, frá skírdegi og út annan dag páska. c. Sumarleyfi eður aðalleyfi, skal það, eins og sagt er í 7. grein, standa í 3 mánuði, þó einúngis fyrst um sinn.

9. grein. Hvert skólaár skulu haldin þessi tvö próf: a. Missirispróf, í miðjum Februar mánuði; það próf heldur Rector og skólakennarar. b. Aðalpróf, við lok Juni mánaðar, á undan sumarleyfi. Á próf þetta skal hver og einn mega hlýða, og er þarvið aðgættandi: 1) Þjóða skal mönnum til þessa prófs með bodsriti sem að undanförunu, og skal það samið vera á íslenzku, en fylgja dönsk útleggíng. — 2) Við próf í sérhverri þeirri vísindagrein, sem nefnd er í 4. grein, skulu, auk sjálfs þess kennara, sem prófið heldur, tveir prófsdómendur (*Censorer*) vera viðstaddir, skal annar þeirra vera einhver af kennurum skólans, en hinn einhver sá maður utan skóla, sem Rector býður til í hvert skipti, og gott skyn ber á þá vísindagrein, sem próf er haldið í: svo geta og tilsjónarmenn skóla (stíptæmtmaður og biskup), auk hinna þriggja, sem taldir eru, tekið þátt í prófdóminum þegar þeir eru viðstaddir og vilja. — 3) Enginn getur kallazt prófsdómari, eður átt þátt í prófsdómi í nokkurri vísindagrein í skóla, nema því að eins, að hann sé viðstaddur prófið frá upphafi til enda. — 4) Þegar prófi er lokið segir hver af prófsdómendum sitt atkvæði fram

— en atkvæði þessi (*Charakterer*) eru 6 og tilgreind í 1846.
 43. grein — þessi atkvæði eru síðan öll samanlögð og 30. Mai.
 gjört af eitt fyrir hverja vísindagrein. — 5) Eptir því
 hvernig hverjum lærisveini tekst í prófi þessu, og eptir
 því hvaða iðni, framfarir og hegðan hver hefir sýnt í
 sínum bekk, ákveður Rector ásamt kennurum þeim,
 sem hafa kennt þær vísindagreinar, sem próf hefir verið
 haldið í, hverir lærisveina seú bæfir til að setjast í
 æðri bekki hið næsta skólaár. Sama er að segja um
 för lærisveina úr 3. bekk upp í 4. bekk, þó skal þess
 gætt, sem þarum segir í 15. gr. hér á eptir.

10. grein. Að afloknum skólalærdómi skal halda
 í skólanum burtfararpróf (*Afgangsexamen*), er koma
 skal í stað hins fyrsta lærdómsprófs (*Examen artium*) í
 háskólanum, þegar svo er ástátt að það hefir verið haldið
 hér að undanfögnu, og skal próf þetta, samkvæmt þeim
 grundvallarreglum og þeim tilgáangi, sem hér segir um
 breytingu á allri skólakennslu, þannig lagað, að ekki
 skal eingaungu prófa þekkingu lærisveina, heldur einnig
 allt andlegt atgjörfi þeirra, af hvorju sjá megi, að svo
 miklu leyti sem seð verður í þesskonar prófi, hversu
 miklar framfarir í vísindum, og hversu miklum þroska
 sálarinnar hver einn hefir náð meðan hann dvaldist í
 skóla.

14. grein. Vísindagreinar þær, sem burtfararpróf
 skal haldið í, eru þær, sem taldar hafa verið í 4. grein
 hér að framan, og skal þannig haga prófinu: 1) í ís-
 lenzku skal prófið einungis vera skriflegt og í því
 fólgið, að semja ritgjörð yfir eithvert tiltekið efni;
 skal ekki, þegar um þá ritgjörð er dæmt, haft tillit til
 sérlegs lærdóms eða kunnáttu í einni einstakri grein,
 heldur til hins, hversu lærisveininum er lagið að hugsa
 og hve ljós hugsanin er, svo og þess, hver reglusemi
 og smekkur lýsir sér í meðferð og útlistun efnisins. —
 2) Í dönsku er tvennskonar próf: a. skrifleg útlegging
 á danska tungu og b. munnleg útlegging af dönsku, í
 einhverri þeirri danskri bók, sem ekki hefir verið lesin

1846. í skóla. — 3) í þjóðversku skal einúngis prófið vera munnlegt, og innifalið í því: bæði að útleggja einhveru þýzkan auðveldan rithöfund, sem ekki hefir verið lesinn í skóla, og að snúa íslenzku á þýzku. — 4) í latínu er prófið með tvönnu móti: *a.* skriflegt: bæði latínskurl stíll hæfilega lánur, og útleggíng af latínu á íslenzku; skal hvorttveggja samíð án þess orðabækur seu viðhafðar; *b.* munnlegt: skal prófa þá er útskrifast bæði í því, sem þeir hafa vandlega yfirfarið í skóla (*statarísk*), og sem ekki má minna vera en hërumbíll það, sem þessu svarar: í sundurlausu máli: Cicerós ritgjörðum skyldurnar, 400 kapítular í ræðum hans og 4 bækur í Livíusi; í skálda máli: bréf Hóratíusar, 2 bækur af kvæðum hans, og 3 bækur í Æneasar drápu eptir Virgílius; en hafi aðrir rithöfundar verið lesnir en þessir, sem nú voru nefndir, hljóta þeir að vera af hinum betri og ekki of auðveldir; svo skulu þeir, sem útskrifast, útleggja og útlista einhveru auðveldan rithöfund, sem ekki hefir lesinn verið. — Það er og eitt í hinu munnlega prófi, að menn skulu reyndir í bókmentum og fornfræðum (*Litteratur og Oldsager*) Rómverja. — 5) í grísku skal prófið einúngis vera munnlegt í því, sem lesið hefir verið í skóla í sagnaritum, fræðiritum og mælskumanna ritum (*historiske, didactiske og oratoriske Forfattere*), t. a. m. eptir Heróðót, Þúkídídes, Xenophon, Plató og Demosþenes, og skal það að minnsta kosti yfirgrípa þetta: í óbundnu máli: 4 bók eptir Heróðót, 2 bækur af Xenósons Anabasis, og 3 bækur af frásögnnum hans um Sókrates; í skálda máli: 4 bækur af kvæðum Hómers og 1 sorgarleik (*Tragedie*). Svo skal og reyna menn í bókmentum og fornfræðum Gríkkja. — 6) í hebresku, frakknesku og ensku skal, að svo miklu leyti sem próf verður haldið í þessum tóngumálum, reyna menn í málfræði, og láta þá útleggja munnlega á íslenzku einhveru auðskilinn rithöfund, enskan eða frakkneskan, sem ekki hefir verið lesinn í skóla; en hvað hebresku viðvikur,

1846.

30. Mai.

þá skal það vera í einhverju því, sem lesið hefir verið í skóla, og sem að minnsta kosti eiga að vera 40 kap. í t. bók Móysesar og þerumbil 15 sálmar. — 7) Í trúarfræði skal einúngis vera munnlegt próf, og í því, sem yfirfarið hefir verið í skóla, og þar að auk í nýja testamentinu annaðhvort eitt af hinum lengri guðspjöllum, ellegar Markúsar guðspjall og eitt hvert af bréfunum. — 8) Í sagnafræði, og 9) Landaskipunarfræði er einúngis munnlegt próf. — 10) Í talnafræði er prófið tvennskona, bæði skriflegt og munnlegt. — 11) Í stærðarfræði skal leysa bæði skriflega og munnlega úr einhverri spurningu, og skal þá einnig próf haldið í því, sem lesið hefir verið í stjörnufræði og í mælingarþætti landaskipunarfræðinnar. — 12) Í náttúrufræði, og 13) í náttúrusögu skal einúngis halda munnlegt próf.

12. grein. Burtfararpróf skal haldið í Juli eður August mánuði og svo seint sem orðið getur; þó má það ekki seinna vera en svo, að þeir, sem útskrifast og utan vilja fara til Kaupmannahafnar háskóla, geti fengið sér far, og ált kost á að rifja upp fyrir sér nokkuð í lærdómi sínum. Próf þetta halda kennendur skólans ásamt tveimur prófsetumönnum (*Examenscommissarier*), og þykir mega ráð fyrir gjöra, að biskup, og einn af prestum þeim er næstir eru, vili gegna því starfi. En hvað prófi þessu viðvikur þá skal þessa gætt: 1) Prófsetumenn tiltaka hinar skriflegu spurningar. — 2) Einn af kennurum skólans, sem Rector kveður til, skal tilsjón hafa hjá þeim sem útskrifast, meðan þeir eru að leysa úr hinum skriflegu spurningum, en þó skal það jafnan vera annar kennari en sá, sem sagt hefir til í þeirri vísindagrein, sem spurningin er tekin úr. — 3) Við hverja vísindagrein, sem próf er haldið í, skulu vera viðstaddir sem dómendur, auk þess er prófar: einn af kennurum skólans, eptir því sem Rector segir fyrir, og annar af prófsetumönnum; skulu þessir tveir dómendur taka til þá staði í ritum og það efni í hverri vísindagrein, sem úr skal spyrja, en ekki skulu þeir sjálfir eiga þátt

1846. í yfirheyrslunni. — 4) Í hverri vísindagrein, sem próf er
 30. Mai. haldið í, skal sá kennari sem prófar og tveir dómendur
 með honum segja álit sitt bæði um skrifleg svör og
 munnleg; skulu þeir kveða upp álitid eptir þeim reglum,
 sem gefnar eru í 43. grein hér á eptir; svo skal og
 annar af prófsetumönnum og tveir af skólakennurum,
 eptir fyrirsögn Rectors, leggja dóm á ritlinga þá, sem
 þeir, er útskrifast eiga, hafa samid á íslenzku.

43. grein. Um einkunnir (*Charakterer*) þær, sem
 veittar eru í burtfararprófi þeim, er útskrifast eiga,
 skulu þessar reglur viðhafðar: 1) Í burtfararprófi eru
 bæði einstakar-einkunnir (*Specialcharakterer*), sem
 veittar eru fyrir hverja einstaka vísindagrein, og aðal-
 einkunnir (*Hovedcharakterer*), sem gjörðar eru af
 öllum hinum einstöku samanlögðum. Þessar einstöku
 einkunnir eru sex og heita svo: ágætlega (*ud-
 mærket godt*), dável (*meget godt*), vel (*godt*), sæmi-
 lega (*temmelig godt*), laklega (*maadeligt*), illa (*slet*).
 Aðal-einkunnir eru þrjár og mega heita: fyrsta
 einkunn; önnur einkunn, þriðja einkunn. Eru
 þessar einkunnir jafgildar þeim, sem nú tíðkast við hið
 fyrsta háskólapróf, og heita á latínu: *laudabilis*, *hauð
 illaudabilis*, *non contemnendus*; og einsog einkunnin
laudabilis hefir verið aukin með þessum orðum: *præ
 ceteris* (öðrum fremur), svo skal og hin fyrsta ein-
 kunn geta tekið nokkrum viðuranka og heita ágætis
 einkunn (*Förste Charakter med Udmærkelse*). —
 2) Til þess að semja hinar einstöku einkunnir, eiga þeir
 þrír prófdómendur, sem dæma eiga munnleg og skrifleg
 svör lærisveina, þegar er þeir hafa gefið atkvæði sitt,
 að ákveða einhverja af þeim sex einkunnum eptir sann-
 færingu sinni, síðan skal leggja saman atkvæði þessara
 þriggja manna og gjöra af eina einstaka einkunn í
 hverri þeirri vísindagrein, sem einúngis eitt próf er
 haldið í; en í þeim greinum, sem prófið er bæði munn-
 legt og skriflegt, skal á sama hátt semja atkvæðin sér-
 stök fyrir hvert af þessum prófum, og, að því leyti sem

1846.

30. Mai.

latínu snertir, skulu atkvæðin ekki samantöld fyrir hið munnlega og skriflega prófið, heldur vera hvert fyrir sig, en í hinum öðrum greinum skal leggja saman atkvæði fyrir hið munnlega og skriflega próf og gjöra af eina einstaka einkunn. — 3) Fyrir allar þær vísindagreindir, sem taldar eru í 4. gr., og sem eru 15 að tölu ef allt er til tnt, bæði hebreska, frakkneska og enska. geta þannig gefizt 16 einstakar einkunnir; en þaræð það eptir 4. gr. 6. atv. einúngis er gjört að skyldu, að læra eitt af tungumálum þeim þremur, sem nú voru nefnd, svo skal einúngis atkvæði fyrir það eina tungumál teljast með til aðal-einkunnar, er þannig ætíð skal samantöld af 14 einstökum einkunnum. — 4) Hlutfallið millum þessara 14 einstöku-einkunna, þegar sémja skal af þeim eina aðal-einkunn, er þannig að tvær einkunnir eins æðra stigs og ein einkunn tveim stigum neðar eru jafnar þremur einkunnum þess stigs, sem þar er midt í milli; þannig eru 2 ágætleg og 1 vel sama sem 3 dável o. s. frv. Samkvæmt þessum hlutföllum gildir hver einkunn þetta í tölum:

ágætlega . . . jafnt	8	dável jafnt	7
vel —	5	sæmilega —	4
laklega — ÷	7	illa — ÷	23

Þi Aðal-einkunnin er ákveðin af samlagningu hinna einstöku atkvæða þannig:

- Til þess að fá ágætis einkunn, útheimtist að minnsta kosti 8 ágætleg og 6 dável, eður 106 tröppur.
- fyrstu einkunn 7 dável og 7 vel, eður 84 tröppur
- aðra einkunn 7 vel og 7 sæmileg, eður 42 tröppur.
- þriðju einkunn 6 vel og 8 sæmileg, eður 38 tröppur.

Nái hinar einstöku einkunnir samantlagðar ekki þessari tölu, er síðust var nefnd, þá má eigi heita að sá bafi aflokið prófi, sem svo hefir lágan hlut.

1846.

30. Mai.

14. grein. Burtfararpróf skal vera í tvennu lagi, og skal hinn fyrri hluti þess baldinn við endalok skólatíðar í 3. bekk, en hinn síðari hluti við endalok skólatíðar í 4. bekk. En jafnvel þótt það, að svo stöddu, þyki ekki ráð að ákveða til fulls og alls, hverjum vísindagreinum skuli skipta niður á hvern prófshlutann fyrir sig, heldur verði að bíða þangað til skýrslur koma um störf og framfarir skólans, þá virðist þó skólaráðinu (*Directionen*) að benda megi á þau skiptin sem gjöra mætti, og sem hærumbil koma heim við það, sem fyrir er skipað í skólum í Danmörku; en eptir því ætli í hinum fyrri hluta burtfararprófsins að reyna menn í: Þjóðversku, frakknesku, ensku, trúarfræði, landaskipunarfræði, sagnafræði og náttúru-sögu; en í hinum síðari hluta burtfararprófsins í: íslenzku, dönsku, latínu, grísku, hebræsku, talnafræði, stærðarfræði og náttúrufræði.

15. grein. Sérhver af lærisveinum skólans, sem verið hefir ákveðinn tíma í 3. eða 4. bekk, getur æst að verða tekinn til hins fyrra eður síðara hluta burtfararprófsins, eptir því sem á stendur, án þess honum verði synjað þess. Einnig, ef svo skyldi bera við, að einhver lærisveina, sem átt hefði dvöl í 3. bekk, skyldi í aðalprófi reynast óhæfilegur til að takast upp í 4. bekk, þá skal þeim lærisveini vera heimilt, ef hann vill eigi sitja lengur í 3. bekk, að ganga undir hinn fyrri hluta burtfararprófsins, áður hann fer úr skóla, og getur hann síðan, þegar hann hefir fengið hæfilega tilsógn, og þykist þar til vera fær, gengið undir hinn síðari hluta burtfararprófsins.

16. grein. Bóka skal það, sem fram fer bæði í hinum fyrri og hinum síðari hluta burtfararprófsins, og skal sú bók vera fullgild, svo skulu og prófnæfndarmenn, að afloknu prófi, senda skólastjórnarráðinu skýrslu um afdrif og endalok prófsins, og gjöra um leið þær athugasemdir, sem þeim þykir við þurfa; skulu

eptirrit prófbókar þessarar og allra skriflegra úrlausna eptir lærisveina fylgja skýrslu nefndarmanna. 1846.
30. Maí.

17. grein. Að enduðu burtfararprófi skal hver sá, sem hefir aflokið því, fá vitnisburð (*testimonium*), er saminn skal eptir þeirri reglu, sem þarum er gjörð.

18. grein. Frá 1. degi Oktoberm. 1846, eður frá byrjun næsta skóla-árs, skal laga skólakennsluna eptir reglugjörð þessari, og skal þá skipa lærisveinum í þrjá bekki, þannig: að kennslu í binum neðsta bekk skal haga að öllu leyti eptir þessari reglugjörð. og í binum öðrum bekkjunum, að svo miklu leyti sem því verður við komið, án þess að leggja ofþungar kröfur á lærisveina, og án þess að trufla kennslu þá, er þeir hafa haft allt til þessa. Lærisveinar þeir, sem við lok næsta skóla-árs 1846—47, hefðu átt, eptir þeim reglum, sem hingaðtil hefir verið fylgt, að útskrifast úr skóla, og hefðu þótt færir um að verða prestar á Íslandi, eður halda áfram bók-íðnum sínum í Kaupmannahafnar háskóla, skulu þegar þar að kemur reyndir í einskonar auka-burtfararprófi (*extraordinair Afgangsexamen*), er lagad skal vera eptir þeim reglum, sem áður er sagt, en í prófi þessu skal takmarka kröfurnar að því skapi, sem kenuslan hefir verið yfirgripsminni. Sama aðferð skal viðhöfð hin næstu ár þar á eptir, en þó skulu kröfurnar vaxa jafnframt því, sem breytingu í skólakennslunni þokar áfram, þangaðtil þar er komið, að lærisveinar þykja fullfærir til að leysa af hendi hinn fyrri hluta burtfararprófs í öllum greinum, og, eptir að þeir hafa lokið við lærdóm í 4. bekk — en þá skal þann bekk á stofn setja — einnig hinn síðari hluta burtfararprófsins; áskilur skólaráðið sér rétt til að gefa nákvæmari reglur um það efni síðan, og í því skyni býst það við að fá á ári hverju frá tilsjónarmönnum skólans nákvæmar skýrslur um afdrif þessarar tilbreytingar í skólanum.

19. grein. Hvað sjárbag skólans snertir, að því leyti sem lærisveinum viðvíkur, þá gildir þetta: a. Fyrst um sinn skal einungis veita 40 lærisveinum skóla, sem

1846. hafa húsnæði í skóla ókeypis, og mega ekki flytja sig úr skólanum nema Rector leyfi. — *b.* Enginn má hafa matvæli í herbergjum sínum í skólahúsinu. — *c.* Kvöld- og morgun-verð fá lærisveinar í skólahúsinu keyptan, hjá þeim manni, sem settur verður til að gæta hússins; skal hver og einn semja um sinn verð sjálfur og greiða borgun fyrir, án þess skólinn ábyrgist það í nokkru. — *d.* Miðdagsmáltíð verða lærisveinar að fá sér úti bæ, og semja um sjálfir, án þess skólinn hafi af nokkra ábyrgð. — *e.* Á líkan hátt hlýtur hver og einn að sjá sér sjálfur fyrir þokkalegum fatnaði og nauðsynlegum skólabókum. — *f.* Sérhver lærisveinn skal hafa sér fjárhaldsmann, annaðhvort einn af kennendum skólans, eður embættismann, eður áreiðanlegan borgara í Reykjavík, og til hans skal bæði lærisveinninn og skólinn leita í öllu því, er fjárhag lærisveins snertir.

20. grein. Til þess að styrkja fátæka lærisveina til bókindna skal úthluta í skóla allt að 24 ölmusum, en hver ölmusa er 80 rbd. á ári hverju; skal og, þegar þær eru veittar, gæta þess sem hér segir: *a.* Veita má 24 heilar ölmusur; þó skal leyft að veita 8, en ekki fleiri, í helmíngum, og eru þá 40 rbd. í hverjum. — *b.* Ölmusur skulu veittar í hvert skipti einúngis til eins árs, eptir uppástungu þeirri, sem Rector hefir þarum gjört og sendir tilsjónarmönnum (*Ephorat*) til úrskurðar við byrjun hvers skólaárs; skal þá veita þeim ölmusu, sem enga höfðu áður, bæta hálfri við þá, sem áður höfðu hálfu, taka hálfu af þeim er heila höfðu, eða jafnvel alla, ef svo þykir vera eiga. — *c.* Fá skal ölmusur í hendur fjárhaldsmönnum lærisveina, er síðan verja þeim eptir hvers eins þörfum.

21. grein. Vili nokkur sá, sem lært hefir í heimaskóla, eignast sömu réttindi sem þeir, er úr sjálfum skólanum útskrifast, þá skal þeim manni leyft, eptir að hann hefir sýnt næga vitnisburði, að ganga í hið árlega burtfararpróf í skóla, og reynist hann þá hæfur, skal hann fá vitnisburðarbréf frá skóla, er veiti honum

røtt til að takast í háskólann, eður prestaskóla þann, er setja skal handa prestaefnum á Íslandi.

1846.

30. Mai.

Plakat om nogle midlertidige Lempelser i Anordningerne om Trykkefriheden. Khavn den

3. Juni.

3. Juni 1846. — Denne Plakat er ikke anført som publiceret paa Island, og nævnes heller ikke blandt dem, som Althinget 1847 har anseet for at kunne komme i Betragtning til Indførelse (Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1847, S. 353—370). — Canc. 2. Depart. Registr. 1846, Nr. 336^b. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4te. Ny Colleg. Tid. for 1846, S. 401—416 (med Motiver). Quart-Forr. for 1846, S. 45—46; Schou XXIV, 615—617.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende Tilbagesendelse af Akterne i de offentlige Sager. Khavn den 4. Juni 1846. —

4. Juni.

Canc. 3. Departem. Brevb. 1846, Nr. 2451—2454. Algreen-Ussings Reskriptaaml. 1846, S. 189—140.

Efter at Cancelliet har corresponderet med Justitiarius i Höiesteret, i Anledning af et fra Amtmanden over Islands Vest-Amt derom indkommet Andragende, er den Foranstaltning truffen, at de originale Underretts-Akter i de offentlige Sager, som herefter fra Islands trende Amter indstævnes for Höiesteret, blive Amtmændene tilstillede, tillige med Höiesterets Domsakt i hver enkelt i Höiesteret paakjendt Sag; — hvilket til behagelig Efterretning tjenstligst meldes. — Det kongl. Danske Cancellie den 4. Juni 1846¹.

Kongelig Resolution ang. Indkjøb af en Samling Bøger og Manuskripter til Islands Stifts-

5. Juni.

¹) s. D. er en mut. mut. ligelydende Cancellie-Skrivelse afgaaet til de andre Amtmænd i Island, og Justitiarius i Höiesteret anmodet om, at de omtalte Akter hjemsendes. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1846. **bibliothek.** Khavn den 5. Juni 1846. — Canc.

5. Juni.

1. Depart. Forestillinger 1846, Nr. 77. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 144. — see næstfølgende Canc. Skriv. 9. Juni 1846.

9. Juni.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. Bevilling til Indkjøb af Biskop Steingrim Jonssons Bogsamling til Islands Stiftsbibliothek. Khavn den 9. Juni 1846.

— Canc. 1. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2511.

Foranlediget af det med Hr. Kammerherres og Deres Høiærværdigheds behagelige Betænkning af 20. Oktbr. f. A. hertil indkomne Andragende fra afdøde Biskop over Island, Steingrim Johnsens Søn, Kjøbmand H. St. Johnsen af Reykjavík og Landsoverretsassessor Johnsen som Lavværge for Enkebispinde Johnsen, hvori de have tilbudt at ville afstaae den afdøde Biskops efterladte Manuskript- og Bogsamling til det Offentlige for en Kjøbesum af 1200 Rbd., og efter at have modtaget Hr. Khres og D. Høiærv.* senere behagelige Skrivelse af 3. Marts sidstl. samme Sag betræffende, samt brevvoxlet med det kgl. Rentekammer om Sagen, har Cancelliet nedlagt allerund. Forestilling, hvorefter det har behaget Hans Majestæt under 5. d. M. allernaad. at resolve saaledes:

„Vi bifalde allern.: 1) at der af Islands Jordebogskasse udbetales en Sum af 1200 Rbd., uden at denne erstattes ved Repartition paa Indvaanerne paa Island, til Indkjøb for Islands Stiftsbibliothek af afdøde Biskop Steingrim Johnsens efterladte Bog- og Manuskriptsamling, dog saaledes, at Samlingen afleveres til Stiftsbibliotheket i Reykjavík efter et over samme affattet fuldstændigt Catalog in duplo, af hvilket det ene Exemplar med Stiftsøvrighedens paategnede Tilstaaelse for Manuskripternes og Bøgernes Aflevering tilstilles Cancelliet til Opbevaring i sammes

Archiv; — 2) at der ligeledes af bemeldte Kasse, uden at erstattes ved Repartition paa Indvaanerne, udbetales en Sum af indtil 300 Rbd. til den fornødne Udvidelse og Indretning af Stiftsbiblioteket til Opbevaring af den indkjøbte Samling og dennes Flytning fra Laugarnes til Reykjavik".

1846.
9. Juni.

Hvilken allerh. Resolution Cancelliet herved tjenstl. skulde tilmelde Hr. Kbre og D. Høiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse og Foranstaltning. — Det kgl. Danske Cancellie den 9. Juni 1846.

Kongelig Resolution ang. Tilladelse for Sysselmanden i Norder-Mula Syssel at bo paa Ketilstad.

10. Juni.

Khavn den 10. Juni 1846. — I Rentekammerets Forestilling 2. Juni bemærkes, at Sysselmanden i Norder-Mula Syssel, J. P. Havsteen, har andraget, at han ikke havde kunnet opfylde den ham i hans Bestalling paalagte Forpligtelse, at tage Ophold inden Sysselets Grændser, da der inden Jurisdiktionen ingen hensigtsmæssig Bopæl havde været at erholde. Han havde saaledes midlertidig faaet en Leilighed indrømmet hos Sysselmanden i Sønder-Mula Syssel, paa Ketilstad, og søgte nu om at maatte fremdeles være domicilieret paa dette Sted, der ogsaa ifølge Amtmandens Mening var det for Norder-Mula Syssels Indbyggere bekvemmost situerede; hvilket Kammeret saaledes indstiller. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1846 B, Nr. 246.

Vi ville allernaad. have Sysselmanden i Norder-Mule Syssel under Islands Nord- og Öst-Amt, J. P. Havsteen, indtil videre dispenseret fra den, i den ham meddelte allernaad. Bestalling indeholdte Forpligtelse til at tage Bopæl inden Jurisdictionens Grændser, og tillade Vi ham allernaad. at være domicilieret og holde Contoir paa Gaarden Ketilstad under Sønder-Mule Syssel. — Kjöbenhavn den 10. Juni 1846¹.

¹) Ved Rentekammerets Skrivelser 4. Juli 1846 til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet og til Cancelliet er denne Resolution communiceret. Copieb. sst. Nr. 246.

1846.

16. Juni.

Kongelig Resolution ang. Udgivelsen af en dansk-islandsk Ordbog. Bernstorff Slot den 16.

Juni 1846. — I Forestilling 9. Juni bemærker Finants-Deputationen, at den dansk-islandske Ordbog, hvorpaa Candidaterne Johann Halldorsson og Konrad Gislason, først begge tilsammen og derefter den sidste alene, havde arbejdet siden 1842, calculeredes til 100 trykte Ark i stor Octav, og Bekostningen paa et Oplag af 1000 Exempl. til 4 à 5000 Rbd. — Subscriptionen androg kun 294 Exempl., men Afsætningen mentes dog at ville løbe op til 1000. — Rentekammeret havde erklæret sig enigt i at lade Bekostningen opføre paa den islandske Jordebogskasses Regning. — Finants-Deputationens Forestillings- og Resolutions Protokol 1846, Nr. 120.

Vi ville til Trykningen af 4100 Exemplarer af den af Candidat Gislason udarbejdede Dansk-Islandske Ordbog allernaad. have bevilget en Sum af indtil 5000 Rbd. af Vor Kasse, saaledes at dette Beløb med en passende Andeel for hvert Aar opføres respective i Begnskabet for 1846 og Budgetterne for 1847 og 1848, som en Urigift under Rentekammeret paa sammes Conto 13: „Udgifter vedkommende den islandske Jordebogskasse”, mod at Værket bliver Vor Kasses Eiendom, og det ved dets Salg indkommende Beløb igjen indbetales i Finantskassen, som en Indtægt for bemeldte Jordebogskasse.

Det specielle Tilsyn med Værkets Trykning m. m. bliver at overdrage Justitsraad og Committeret i Vor Finantsdeputation Collin, og 400 Exemplarer af samme tilstilles Vort store Bibliothek uden Betaling. — Bernstorff Slot den 16. Juni 1846.

30. Juni.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönderamt, Stiftamtmand Hoppe, ang. Omkostningerne ved Udgivelsen af Lærebog for Jordmødre. Khavn den 30. Juni 1846. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2784.

Ifølge Cancelliets Begjæring har det kgl. Rentekammer Tid efter anden foranstaltet Omkostningerne i Anledning af den islandske Bearbejdelse af Dr. med. Levys Haandbog for Jordemødre forskudsviis anviste paa den herværende Zahlkasse, nemlig:

1846.
30. Juni.

til Stud. med. Thordersen for Oversættelsen, ifølge vedlagte tvende Regninger	172 Rbd. 48 Sk.
• Bogtrykker Bianco Luno for Trykningen og Papirstillæg, ifølge vedlagte Regning	227 — 45 -
• Bogbinder Schönecker for Indbinding m. v., ifølge vedlagte Regning	44 — 3 -

ialt 440 Rbd. 66 Sk.

Disse Omkostninger ville i Henhold til Cancelliets Skrivelse af 11. April f. A. være endelig at afholde af samtlige trende Amters Repartitionsfonds i Forhold til Størrelsen af hvert Amts Løsegodstiendes Capital i indeværende Aar, og man skulde derfor tjenstl. have Hr. Kammerherren anmodet om, at foranledige ovennævnte Beløb, efter foretagen Repartition mellem Amtene, af Repartitionsfondene refunderet Finanskassen ved Indbetaling i Jordebogskassen. — Det kgl. Danske Cancellie den 30. Juni 1846.

Cancellie-Skrivelse til det kgl. Sundheds-Collegium, ang. **Reorganisation af Hospitalerne** paa Island. Khayn den 7. Juli 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2805. 7. Juli.

Som det kgl. Sundheds-Collegium bekjendt af Cancelliets Skrivelse af 20. Maj f. A., blev Sagen angaaende Reorganisationen af Hospitalerne for de Spedalske paa Island og navnlig af Kaldadarnes Hospital, i Medfør af allerh. Resol. af 7. s. M. stillet i Bero, indtil det i f. A. sammentraadte Althing var afholdt, idet derhos samtlige Sagens Documenter bleve tilstillede den kgl. Commis-

1846. sarius ved Althinget til mulig Afbenyttelse under For-
 7. Juli. handlingerne ved Thinget, saafremt der ved samme an-
 gaaende dette Anliggende skulde opstaae Spørgsmaal.

Vel indkom nu til Althinget flere Andragender an-
 gaaende Ordningen af det islandske Medicinalvæsen,
 og tildeels tillige om Hospitalernes fremtidige Anven-
 delse, i Anledning af hvilke blev nedsat en Comitée,
 som til Thinget afgav sin Betænkning angaaende Sa-
 gen; men Sagen selv kom af Mangel paa Tid ikke
 under Behandling i Althinget. Disse Andragender til-
 ligemed den afgivne Comitéebetænkning har den kgl.
 Commissarius senere tilstillet Cancelliet.

Comitéebetænkningen anbefaler: principaliter,
 at oprette et Hospital i Reykjavik, i hvilket Lægeviden-
 skaben kunde blive doceret af Landphysicus i Forbin-
 delse med Hospitalslægerne, og saaledes tjene til en
 Dannelsesanstalt for islandske Læger, hvis Ansættelse
 som Districtslæger i Island antages at maatte gives et
 afgjort Fortrin for Læger, som herfra opsendes; —
 subsidialiter, at paalægge Landphysicus at have 2
 Studenter til Underviisning i Lægevidenskaben, idet
 de saaledes Oplærte, om de end ikke kunde ansees
 kvalificerede til at beskikkes til Districtslæger, dog
 kunde yde Hjælp i Tilfælde, hvor Districtslægen ikke
 betimelig kunde komme tilstede.

Hospitalerne for Spedalske skulde efter Forslaget
 ophæves og deres Capitaler, efter i nogle Aar at
 være opsamlede, anvendes til Medicinalvæsenets Re-
 form. Endelig foreslaaes, at samtlige Læger paa Island
 maatte erholde Tilladelse til at meddele Underviisning
 i Aareladning og saadanne Greb, som udfordres til at
 forbinde Saar, læge Beenbrud o. s. v., for at de saa-
 ledes Underviste kunde hjælpe i Nødstilfælde, som ogsaa
 ellers under Lægens Tilsyn.

Cancelliet maa imidlertid med den kgl. Commis-
 sarius være enig i, at Comitéens Hovedforslag, forsaa-
 vidt dette gaar ud paa Hospitalsmidlernes Anven-

1846.

7. Juli.

delse til Indrettelse af et Sygehuus og en Læreanstalt i Reykjavik, ingenlunde egner sig til at anbefales. Deels ligger Reykjavik nemlig saa afsides, at en der indrettet Helbredelsesanstalt for alle Slags Syge kun vilde kunne afbenyttes af en ringe Deel af Landets Befolkning, og det vilde upaatvivlelig fremkalde Misforntielse hos Beboerne af de andre Amter, om de Lötter, de nu maae afgive til de locale Hospitaler, skulde gives hiin Anvendelse, hvilket ogsaa allerede fremgaaer af det vedlagte fra Öfjords Syssel til Althinget indgivne Andragende; deels kan det forudsees, at de, der forberedtes paa den foreslaaede Læreanstalt, kun vilde erhverve en ringe Grad af Duelighed, og skulde de offentlige Læger paa Island fornemmelig udgaae herfra, vilde Landets Medicinalvæsen i det Hele taget vistnok snart komme paa et endnu lavere Standpunkt end det, hvorpaa det for Öieblikket befinder sig; endelig vilde et saadant nyt Hospitals og en ny Medicinal-Læreanstalts Oprettelse i Reykjavik medføre aldeles uforholdsmæssige Omkostninger. Hvad derhos angaaer Comitéens subsidiaire Indstilling og dens Forslag om, at det maatte tillades Lægerne paa Island at give Underviisning i Aareladning m. m., og de saaledes Underviste at öve hvad de havde lært, i alt Fald under Lægens Tilsyn, da kan Collegiet ei heller finde dette tilraadeligt, hvorimod det vel snarere turde fortljene at tages i nærmere Overveielse om det ikke maatte være hensigtsmæssigt, at det bestemtes, at Enhver, som attraaede Præstekald i Island, skulde erhverve sig de omhandlede Kundskaber, og derom erhverve Attest fra Landphysicus, forinden ham meddeltes Kaldsbrev. — Iövrigt indeholde hverken Andragenderne eller Comitébetænkningen, saavidt Cancelliet skjønner, noget væsentligt Bidrag til Sagens videre Bearbejdelse; og det kunde saaledes muligt blive nödvendigt at afvente, om ikke næste Althing vil optage Sagen angaaende de til samme indkomne Andra-

1846. gender; men selv om dette maatte skee, saa er det
 7. Juli. dog, da det ikke vil have nogle bestemte og faste
 Punkter at holde sig til, at forudsee, at det vil fremkomme med Forslag, der ville kræve en fuldkommen Omarbejdelse og ny Forelæggelse for et næste Althing, og at saaledes hele Sagen, til Skade for Landet, vil trækkes i Langdrag. Collegiet maatte derfor ansee det for ønskeligt, at det kunde undgaaes saaledes at udsætte Sagen, og da det, som bemærket, maa ansees for betænkeligt, at ophæve Hospitalerne, medens det paa den anden Side er utvivlsomt, at deres Indretning trænger til Forandring og Forbedring, saaledes at de paa en fuldkomnere Maade kunne fyldestgjøre den Hensigt, hvori de ere oprettede, og blive Støttepunkter for Sygepleien og Medicinalvæsenet i de Districter, hvori de ere beliggende, samt da det af Embedsmændene i sin Tid indgivne Forslag til en Reorganisation af Kaldadarnes Hospital, hvorover det kgl. Sundheds-Collegium har yttret sig i behagelig Skrivelse af 12. Marts f. A., dog i det Hele synes hensigtsmæssigt, saa har man troet, at det kunde fortjene Overveielse, om ikke dette Forslag kunde forelægges næste Althing som et Lovforslag, hvilket, behørig modificeret, ogsaa kunde anvendes paa de øvrige Hospitaler. Vistnok vilde det være særdeles ønskeligt, dersom Man tillige kunde forelægge Thinget et Forslag til flere Districtslægers Ansættelse og disses Lønning, men Collegiet seer for Öieblikket ingen Mulighed i at tilveiebringe de dertil fornødne Ressourcer.

Forinden imidlertid videre foretages, skulde man, ved hoslagt at fremsende samtlige Sagens Acter samt en til Afbenyttelse af den kgl. Commissarius udarbejdet Extract, tjenstl. udbede sig det kgl. Sundhedscollegiums Ytringer over Sagen i det Hele behagelig meddelte, og dermed tillige velbemeldte Collegiums Bedømmelse af den Mening om Medicinal-Underviisningens og Medicinalvæsenets hensigtsmæssigere Indretning paa Island,

der er yttret i Andragenderne og navnlig i Comitébetænkningen, i Særdeleshed for at samme i alt Fald kunde blive meddeelt den kgl. Commissarius til Veiledning ved næste Althing, hvor Sagen, selv om intet kgl. Lovudkast maatte blive forelagt, dog kan forudsættes paany at ville komme under Forhandling.

1846.

7. Juli.

Samtlige Bilag forventes i sin Tid remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Juli 1846.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. Betingelserne for Salg af Kirkers Servituter. Khavn den 7. Juli 1846.

7. Juli.

— Canc. 1. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2938.

Hr. Kherre og D. Høiærværdighed have med behagelig Betænkning af 2. Marts d. A. hertil indsendt en Ansøgning fra Enken efter afdøde Biskop over Island, Steingrim Johnsen, om Tilladelse til at afhænde adskillige Skalholt Kirke tilhørende Servituter og Rettigheder til Fordeel for hende, som Kirkeeier.

Efter i denne Anledning at have brevvet med det kgl. Rentekammer, skulde man herved tjenstl. tilmelde Hr. Kherre og D. H. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse for Supplikantinden, at det Ansøgte ikke kan bevilges, men at der, forsaavidt bemeldte Servituter og Rettigheder for Tiden kunne afhændes fordeeltigt, Intet er til Hinder for, at der erhverves allerhöieste Tilladelse til sammes Salg, naar det derved indkomne Proventu indsættes til Forrentning i den kongel. Kasse til Fordeel for Skalholt Kirke. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Juli 1846.

Kongeligt aabent Brev ang. Successionsforholdene i Monarchiet. Sorgenfri den 8. Juli 1846.

8. Juli.

— Dette Aabne Brev er givet i det Geheime Statsraad og underskrevet med Kongen af samtlige dets Medlemmer, nemlig Kronprinds Frederik, Prinds Frederik Ferdinand,

1846. Stataministrene Stemann, A. W. Moltke, Örsted og Reventlow-Criminil. Det er publiceret paa Island i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1847, og i samme Aar i Snæfellsnæs, Dala, Hunavatns, Öefjords og Thingöe Sysseler. — Original-Aftryk hos Schultz paa den ene Side af et Heelark i Patentformat. Ny Coll. Tid. 1846, S. 521—522, jevnf. 558—576, 769. Quart-Forr. for 1846, S. 54—56. Schou XXIV, 620—622.

23. Juli. **Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, ang. Curförsög paa spedalske Patienter i Rosmhvalanes Rep.** Khavn den 23. Juli 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2991.

Ved at tilstille Cancelliet de fra Justitsraad Landphysicus Thorstensen indkomne Beretninger, angaaende hvad der hidtil af ham er foretaget med Hensyn til de Spedalske i Rosmhvalanes Rep, har Hr. Kherren i behagelig Skrivelse af 9. Februar sidstl. andraget paa, at Landphysicus ved Cancelliets Foranstaltning maatte efterhaanden erholde Kundskab om, hvilke Resultater Erfaringen i Norge og de derværende Lægers Bestræbelser have tilveiebragt og fremdeles tilveiebringe angaaende Spedalskhedens Natur og Behandlingsmaade.

Efterat Cancelliet i den Anledning har corresponderet med det kgl. Sundhedscollegium, der ikke har fundet Anledning til ved Justitsraad Thorstensens Beretninger at gjøre nogen Bemærkning, og det saa meget mindre, som han maa antages at være fuldelig bekendt med, hvad der er skrevet om og til forskjellige Tider anbefalet mod den nævnte Sygdom, skulde man ikke undlade at meddele Dem, at Justitsraad Thorstensen deels i Beretningen om de skandinaviske Naturforskeres Møde i Christiania i Aaret 1844, der forventes at udkomme om föie Tid, vil finde flere interessante Oplysninger om Behandlingen af Spedalskhed, deels i det norske Ugeskrift „Archiv for Medicin og Pharmacie” jevnlig vil erholde Meddelelser om Sygdommen i det Hele, navnlig om de Forholdsregler,

der lages imod den, og de Forsög, der anstilles med nyere Midler derimod. — Det kgl. Danske Cancellie den 23. Juli 1846. 1846.
28. Juli.

Cancellie-Skrivelse til det kgl. Rentekammer, ang. Spörgsmaalet om **Indførelsen af den danske Lovgivning om Hævd og Præscription** i Island. Khavn den 28. Juli 1846. — Canc. 3. Depart. Breve 1846, Nr. 2993 [mangler i Brevbogen]. Althingets Behandling af Sagen er dröftet i Ný Félagarit VI, 58—67. 28. Juli.

Efterat den kgl. Commissarius ved det i f. A. afholdte islandske Althing til Hs. Majestæt havde indsendt den af Thinget afgivne allerunderd. Betænkning over det samme ifølge allerh. Befaling forelagte Udkast til en Forordning angaaende Hævd og Præscription i Island, har Hs. Majt. Kongen tilstillet Cancelliet Sagen til videre Behandling paa sædvanlig Maade.

Idet Collegiet nu vedlagt fremsender en Gjenpart af bemeldte Udkast og af de Thinget i Forbindelse dermed ligeledes forelagte Motiver, samt Oversættelse af den Betænkning, som den i Althinget nedsatte Comitée havde afgivet, en Afskrift af den til Collegiet indsendte Oversættelse af Althingsprotocollen, forsaavidt vedkommer denne Sag, og selve Althingets Betænkning med dansk Oversættelse, tilligemed den allerunderd. Beretning, hvormed den kgl. Commissarius har ledsaget samme, skulde man, forinden Sagen forelægges Hs. Majt. til endelig allerh. Afgjörrelse, tjenstl. udbede sig det kgl. Rentekammers Yttringer i den Anledning behagelig meddelte, hvorhos man ikke undlader at bemærke Følgende:

Althinget har vel med 16 Stemmer mod 8 fra raadet Udkastet. Men sammenholder man hvad Majoriteten har fremført til Styrke for sin Mening med de forelagte Motiver og med den Udvikling, som baade flere af Althingets Medlemmer og den kongl. Commis-

1846. sarius under Forhandlingerne har givet, vil det sees,
 28. Juli. at Majoriteten aldeles ikke har vidst at sætte sig ind
 i Sagens sande Stilling, men ladet sig lede af Ængste-
 lighed og Fordomme, og navnlig ogsaa af en i senere
 Tid meget fremelsket ensidig Nationalfølelse, der nu
 gjerne vil fortrænge hvad der Tid efter anden, som
 Conseqventser af nyere Anordninger og til Landets
 Bedste, er blevet optaget af den norske, for det meste
 med den danske overeensstemmende Ret og i seneste
 Tider directe af den danske Ret, og derimod oplive
 forældede Bestemmelser i Landets gamle Love, saa
 uforstaaelige og tvetydige de end ere og hvor ganske
 de end ved lang Praxis ere komne ud af Kraft, samt
 hvor meget de end vilde bringe Udviklingen tilbage.
 Collegiet kan derfor, i Særdeleshed da, som den kgl.
 Commissarius har anført, alle juridiske Embedsmænd,
 som vare i Thinget, havde tilraadet Udkastet, ikke have
 mindste Tvivl om, at det i sig selv vilde være rigtigst
 og til Gavn for Landet, om Anordningen fik Lovkraft.
 Imidlertid kan man ikke miskjende Vigtigheden af hvad
 den kgl. Commissarius har anført om det Betænelige
 deri med Hensyn til den almindelige Mening, og med
 Hensyn dertil kunde der muligt være Anledning til at
 indrømme Noget, men Collegiet formener, at dette i
 alt Fald bør indskrænkes til at substituere et fjernere Aar
 for det i Udkastets § 2 nævnte 1849, hvilket imidlertid
 maaskee ikke burde sættes saa langt tilbage, som i Comité-
 betænkningen subsidialiter foreslaaet (1855), hvorimod der
 vistnok, naar der blev sat 1852, vilde være Tid nok
 for Enhver, som, i Tillid til hvad hidtil af Nogle er
 blevet anseet for begrundet, havde forsømt at vaage
 over sin Ret — til at berigtige dette, medens det upaa-
 tvivleligt er ønskeligt, at den hidtilværende Retsuvished
 ikke i for lang Tid vedvarer. Med denne Modification
 kunde Udkastet da strax emanere som Lov. Men skulde
 man end foretrække forinden med saadan Modification
 paany at forelægge næste Thing Sagen, saa burde det

dog formentlig i Forbindelse dermed tilkjendegives; at Kongen vel ikke, efter at have prøvet de forskjellige i Althinget udtalte Meninger, kunde have nogen Tvivl om, at Udkastet vilde afhjælpe en meget betydelig Retsuvished, som for Tiden finder Sted i Island, og bidrage til Eiendomsrettens Sikkerhed, men at han, med Hensyn til Sagens store praktiske Vigtighed, ikke, mod den af Althingets Pluralitet yttrede Mening, havde villet indføre denne Lovforandring, uden at give samme Leilighed til paany at tage Sagen under Overveielse, hvorved han forudsætter, at enten Lovudkastet vil finde mere almindelig Anerkjendelse i Thinget, eller at i alt Fald yderligere Modgrunde ville fremkomme, hvilke da kunne komme under nærmere Oyerveielse, samt at Kongen derhos, med Hensyn til hvad i Althinget var yttret, havde sat en saadan forlænget Termin, hvormed den nye Lov først fuldstændig skal træde i Kraft, at Enhver kunde sættes istand til at afværge de mulige Ulemper, hvorfor han kunde være udsat ved at for Hævd's Erhvervelse en Regel faaer Lovskraft, der hidtil i alt Fald ikke har været almindelig anerkjendt, ligesom man allerede ved Skrivelse af 18. Mai 1843 til Stiftamtmanden og Biskopperne samt Amtmændene har paalagt disse at iagttage det i saa Henseende Fornødne med Hensyn til Kirkens og andet offentligt Gods. Under den Forudsætning, at Sagen saaledes paany forelægges og at den nye Anordning saaledes ikke kan udkomme förend i 1848, skulde man end ikke have Noget imod, at Terminen sattes til 1855. — Cancelliet skulde imidlertid foretrække strax at lade Anordningen emanere som Lov med Forlængelse af Terminen i § 2, det være sig til 1852 eller 1855 eller noget mellemliggende Aar, og det i Særdeleshed fordi den ovenpaapegede Nationalfølelse muligt vilde ved Sagens nye Foretagelse vise sig nok saa levende som første Gang, ved hvilken Leilighed man iøvrigt skal henviser til Coll. Tid. for 1826, Nr. 24, hvori Udtog meddeles af Cancelliets Betænkning

1846.

28. Juli.

1846. over den af nu afdøde Conferentsraad Stephensen paa-
 28. Juli. tænkte nye Udgave af Jonsbogen, i hvilken Betænkning
 det klarlig er viist, hvilken Retsforvirring og Forstyr-
 relse i alle Forhold, og hvilken Tilbagegang i Civilisa-
 tion, der vilde flyde af den Tendents, at gjøre Jons-
 bogen gjeldende i Alt, hvad der ikke ved udtrykkelig
 Lov var ophævet, men dog ikke kunde bestaae med
 senere Anordninger eller den Retstilstand, som efter-
 haanden har uddannet sig.

Forsaavidt en enkelt Althingsmand har anket over
 Lovudkastets Form og navnlig over, at L. 5—5—4 og
 2 ikke ere indførte, for i Anordningens Oversættelse at
 kunne læses paa Islandsk, skal Collegiet alene bemærke,
 at Udkastet henviser til de tilsvarende Artikler i N. L.,
 hvoraf der haves en islandsk Oversættelse, og som selv
 forinden den ved Reskr. 49. Februar 1734 udtrykkelig
 blev sanctioneret som subsidiair gjeldende Lov for Is-
 land, i lang Tid havde været benyttet som saadan,
 samt at en saadan Henviisning til D. L. her er lige-
 saa lidt upassende som den, der i en stor Masse af
 foregaaende Anordninger forekommer, dels til Norske,
 dels i de senere Aar til Danske Lov og Anordninger,
 t. Ex. i For. 24. Decbr. 1834.

Med Svaret udbedes Bilagene remitterede. — Det
 kgl. Danske Cancellie den 28. Juli 1846.

29. Juli. **Kongelig Resolution ang. Anvendelsen af det
 islandske Sprog i Amtmændenes Embedsbreve.**
 Khavn den 29. Juli 1846¹. — I Rentekammerets
 Forestilling 30. Juni foredrages den Correspondence mellem
 Collegierne, som havde fundet Sted i Anledning af Stiftamt-
 mand, Kherre Hoppes Andragende om, at det maatte blive
 Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet, Etatsraad Grímur Johns-
 son, paalagt, at føre sin Brevvexling med Stiftamtmanden paa
 Dansk (Canc. Skriv. 6. Novbr. 1845; Rentek. Skriv. 21. Marts

¹) Rentek. Skriv. 22. August 1846.

1846; Canc. Skriv. 26. Mai 1846). — Rentekammeret bemærker i Anledning heraf, at dets Mening ikke har været, at tilstede Brugen af det islandske Sprog i Correspondencen mellem vedkommende Embedsmænd paa Island i en videre Udstrækning end ved Behandlingen af Sager, der ville finde Afgjøreelse af Autoriteterne paa selve Island, og saaledes ikke ville blive Gjenstand for collegial Behandling, hvilken Forholdsregel forekommer Rentekammeret at være naturlig og mest i Overensstemmelse med den tidligere udtalte allerhöieste Villie, navnlig i Resol. af 17. Januar sidstl. — Kammeret ytrer derhos, at det skjønner ikke, „at der heri kan findes nogensomhelst Næring for separatistiske eller politiske Tendentser“, saa at det troer at kunne fritage sig for nærmere at gjennemgaae Cancelliets Bemærkninger i den Retning.

Spørgsmaalet reducerer sig, efter Kammerets Skjøn, ganake simpelt til en Meningsulighed mellem tvende islandske Embedsmænd, og Svaret bør formentligen ei heller gives nogen videre Betydning. Men til at give Etatsraad Johnsson den af Cancelliet foreslaaede Besked finder Kammeret sig, efter hvad ovenfor er udviklet, ikke berettiget. Tvertimod anseer Kammeret det for rettest, at Etatsraad Johnsson, der ikke har spurgt, ei heller meddeles Svar, men at alene Kammerherre Hoppe gives det fornødne Svar i den ovenfor antydede Retning. — Ved den af Cancelliet foreslaaede Fremgangsmaade formenes tvertimod, at Sagen vil erholde en Betydning, den hverken har eller fortjener. — Imidlertid havde Kammeret dog, efter de ovenfor forklarede Omstændigheder, anseet det for Pligt at forelægge Sagen for Kongen til Afgjøreelse, der indstilles overensstemmende med Resolutionen. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1846 C, Nr. 302.

Vi bifalde allern., at det af Vort Rentekammer tilkjendegives Kammerherre Stiftamtmand Hoppe, at der ikke er funden tilstrækkelig Anledning til at forbyde Etatsraad Amtmand Johnsson at benytte sig af det islandske Sprog i hans Correspondence med andre Embedsmænd paa Island, forsaavidt Sagerne ei ville blive Gjenstand for collegial Behandling. — Kjøbenhavn den 29. Juli 1846.

1846.

29. Juli.

1846.

29. Juli.

Plakat for Danmark, ang. Bekjendtgjørelse af en Convention med Preussen. Khavn den 29. Juli 1846. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4°. *see* Convention 26. Mai 1846. Quart-Forr. for 1846, S. 58—59. Schou XXIV, 686.

7. August.

Plakat ang. Indenrigs-Passer. Wyck paa Föhr den 7. August 1846. — Denne „Plakat angaaende Indlændinges Fritagelse for den dem hidtil paahvilende Forpligtelse til paa Reiser over Vandet imellem forskjellige Steder i Danmark eller mellem dette og Hertugdømmerne at forsyne sig med Pas“, har været erklæret for ugjeldende paa Island ifølge Justitsministeriets Skrivelse 30. Septbr. 1848 (Justitamin. i Isl. Brevb. II, 4062). — Canc. 2. Depart. Brevb. 1846, Nr. 468^a. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4°. Ny Coll. Tid. 1846, S. 697—700. Quart-Forr. for 1846, S. 86—87. Schou XXIV, 653.

11. August.

Plakat for Danmark, ang. Bekjendtgjørelse af Skibsfarts- og Handels-Traktat med Kongeriget Begge Sicilierne. Khavn den 11. August 1846. — Emaneret igjennem General-Toldkammer og Commerce-Collegium. Original-Aftryk hos Schultz i 4°. Ny Coll. Tid. for 1847, S. 48. Quart-Forr. for 1846, S. 88—89. Schou XXIV, 654.

22. August.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, Kammerherre Hoppe, ang. Amtmændenes Brevvexling paa Islandsk. Khavn den 22. August 1846¹. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 170. Kort Udtog i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 133 Anmærkn.

I Anledning af en fra det danske Cancellie Rentekammeret til Afgjørelse tilstillet Skrivelse med Bilag, af 26. Septembr. f. A., hvori Hr. Khorre og Stiftamtmand

¹) *see* kgl. Resol. 29. Juli 1846.

Hoppe har besværet Dem over, at flere til Dem indløbne Embedsbreve fra Amtmand i Islands Nord- og Öst-Amt, Etatsraad Johnsson, vare affattede i det islandske Sprog, og derfor anholdt om, at det maatte blive bemeldte Amtmand paalagt at føre den ommeldte Brevvexling paa Dansk, skulle vi ikke undlade herved tjenstl. at tilmelde Dem til behagelig Underretning, at der ikke er fundet tilstrækkelig Anledning til at forbyde Etatsraad Amtmand Johnsson at benytte sig af det islandske Sprog i hans Correspondence med andre Embedsmænd paa Island, forsaavidt Sagerne ei ville blive Gjenstand for collegial Behandling. — Rentekammeret den 22. August 1846.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. nogle Punkter vedkommende Delinquenter og Sagers Behandling m. v. Khavn den 25. August 1846¹. — Canc. 8. Depart. Brevbog 1846, Nr. 3422—23. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1846, S. 223—224. 25. August.

Det kongl. Rentekammer har til Afgjørelse tilstillet Cancelliet et af Hr. Conferentsraaden til Kammeret indgivnet Andragende, hvori De forlanger Resolution for:

1) om det i alle Tilfælde skal forblive ved den Sysselmændene hidtil i Vest-Amtet tilstaaede Betaling for en Følgemand af 48 Sk. daglig, eller om Betalingen kan forhøies indtil t. Ex. 64 Sk. daglig, efter den mere eller mindre kostbare Aarstid — saasom Høsletstiden —, Vejenes Længde og Besværlighed m. v.; — 2) om Vedkommende maa tilstaaes Betaling for at have indrømmet Dommeren og andre til Retten hørende Personer det fornødne Locale til extraretsviis Behandling af offentlige Sager, og, i saa Fald, om Betalingen maa fastsættes af Amtet efter Dommerens Forslag og det i For-

¹) Canc. Skriv. 9. Juni 1838.

1846. bindelse dermed Oplyste om, hvor lang Tid Retten er
 25. August. bleven holdt paa ethvert Sted, de mødte Personers
 Antal m. v.; — 3) om der for Arrestanters Bevogtning
 bør tilstaaes 4 Rbd. ugentlig alene i det Tilfælde, at
 Arrestanten er en grov Forbryder, som belægges med
 Jern, og som saadan holdes under streng Bevogtning;
 men i alle andre Tilfælde enten en forholdsmæssig
 ringere Betaling efter Dommerens Forslag og de med
 Arresttilsynet forbundne Omstændigheder, eller aldeles
 ingen Betaling, naar det skjønnes, at Bevogtningen al-
 deles ingen Byrde har medført for Vedkommende.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efter-
 retning tjenstl. melde:

ad 1. I Henhold til Bestemmelserne i Reglem. af
 40. Septbr. 1830 § 46 maa Amtet ansees bemyndiget
 til at tilstaae en høiere Betaling for Følgemænd, end
 den omhandlede af 48 Sk. daglig, naar Reisen gjøres
 i Høstetstiden eller Omstændighederne ellers maatte
 tale for en Forhøielse. — *ad 2.* Da Anordningerne ikke
 hjemle nogen Betaling i den omhandlede Anledning og
 det, efter hvad Hr. Conferentsraaden har oplyst, ikke
 hidtil har været Sædvane at forlange eller tilstaae nogen
 saadan, saa maa det ogsaa for Fremtiden derved for-
 blive. — *ad 3.* Ifølge Reglem. 40. Septbr. 1830 § 72
 og Forordn. 24. Januar 1838 § 43 tilkommer Vedkom-
 mende Betaling og det den der hjemlede af 4 Rbd. ugentlig,
 alene i de Tilfælde, hvor Delinquenten virkelig har
 været under Bevogtning, medens det dog paa den
 anden Side ikke kan ansees for en nødvendig Betin-
 gelse, at han skal have været belagt med Jern. — Det
 kgl. Danske Cancellie den 25. August 1846¹.

29. August. **Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over
 Vester-Amtet, ang. Skattepligt for constituerede**

¹) I Canc. Skriv. af s. D. er Meddelelse herom afgaaet til
 Rentekammeret. Canc. 8. Depart. Brevb. sst.

Embedsmænds Enker. Khavn den 29. August 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 175.

1846.
29. August.

Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson har med Deres Betænkning i behagelig Skrivelse af 28. Januar d. A. tilstillet Rentekammeret et af Sysselmand Briems Erklæring af 40. Novembr. f. A. ledsaget Andragende, hvori Gudrun Thorstensen, Enke efter constitueret Sysselmand i Isafjords Syssel inden Islands Vester-Amt, Ebenezer Thorstensen, anholder om at fritages for at erlægge offentlige og Commune-Afgifter.

Efter at have i den Anledning brevvetlet med Finantsdeputationen, forsaavidt Kongelienden angaaer, skulle vi, da der ikke, efter hvad af Hr. Conferentsraaden er oplyst, er nogen særlig Grund for Supplikantindens Vedkommende til at gjøre Undtagelse fra den Regel, at ikkun virkelige Embedsmænd og disses Enker kunne tilkomme den omhandlede Fritagelse, tjenstl. anmode Dem om, behageligen at ville tilkjendegive bemeldte Enke, at det af hende Ansøgte ikke kan bevilges. Iøvrigt er det en Selvfølge, at Sysselmand Briem for sin Embedstid kan lade tidtænkte Enke være ukrævet for den Deel af de offentlige Afgifter, nemlig Skat og Gjaftold, som tilflyde ham af fornævnte Syssel. — Rentekammeret den 29. August 1846.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 5. Septbr. Nord- og Öster-Amtet, ang. **portofrie Sendelser med Posterne** i Island. Khavn den 5. Septembr. 1846. — Publiceret i Norder-Mula Syssel 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 196.

Foranlediget ved en Erindringspost i Post-Regnskaberne for Aarene fra 1. August 1842 til 31. Juli 1844, hvori der er yttret Önske om, at Postexpediteurerne i Island forsyne sig med Attest om, at de Breve,

1846. som begjæres portofrit afsendte, alene vedkomme den kgl. Tjeneste eller geistlige Embedssager & desl., hør Hr. Etatsraaden i behagelig Skrivelse af 27. Januar d. A., ved at indsende Gjenparter af tvende fra Sysselmændene i Öfjords og Norder-Mule Sysseler i den Anledning indkomne Forespørgsler, yttret Dem om og hvorvidt De, efter de locale Forholde m. v., kan ansee en saadan Foranstaltning og en dertil svarende Control udførlig.

I Anledning heraf meldes herved tjenstl. til Efterretning og videre behagelig Foranstaltning, at ligesom det nðie vil være at paasee, at de foreskrevne Regler iagttages i Henseende til portofri Forsendelse af Breve og Pakker, cfr. allerh. Reskr. 8. Juli 1779 § 7, Rentekammerets Skrivelse af 17. Juni 1786, 4. Post, Forordn. 8. Marts 1843 § 79, saaledes kan det ikke frafalde, at vedkommende Sysselmænd og Postexpediteurer, saafremt de have Tvivl om, hvorvidt der i noget forekommende Tilfælde haves Hjemmel for portofri Indchartering og Forsendelse af de paagjeldende Breve og Pakker, forsyne sig med i saa Henseende behørig Attest hos Vedkommende. — Iøvrigt udbedes foranstaltet, at der paa Postcharterne af vedkommende Postexpediteurer gjøres Forklaring om, hvilke Breve der, som kgl. Tjeneste og Embedssager, ere gratis befordrede. — Rentekammeret den 5. Septembr. 1846.

14. Septbr. **Gavebrev af Proprietair Jón Sigurðsson til Böggvistaðir, paa Jordegods til Fattige i Svarfaðardals Rep. Böggvistaðir 14. Septbr. 1846. — Efter en af Syssemand Borgen stadfæstet Afskrift.**

Vegna þess, að eg undirskrifaður forpaktari og Dannebrogsmaður Jón Sigurðsson hefi við ítarlegri yfirvegun sannfærzt um, að þeim 40 — fjörutíu — hdr. í fasteign, sem eg í testamenti mínu af 20. Juni 1844, stadfestu af konungi þann 17. Mai 1845, hefi bætt við

fjórðungsgjöfina, sem eg áður gefið hafði fátækum í 1846.
 Eyjafjarðar sýslu með bréfi dagsettu 8. Juli 1830, stað-
 festu af konungi þann 14. Oktober 1831, yrði betur og 14. Septbr.
 haganlegar ráðstafað þannig, að þau tilfelli einum brepp,
 er einna helst þyrfti viðbótar á inntektum sínum til
 fátækra framfæris; þá auglýsi eg nú hér með þann síðasta
 vilja minn og umbreyting á tilbeyrandi atriði í áður
 áminnztu testamenti mínu: að fyrrgreind 40 hundruð í
 fasteign skuli eptir minn dag og upp þaðan æfinlega
 verða eign fátækra í Svarfáðardals brepp, sem er ein-
 hver hin fátækasta sveit í Eyjafjarðar sýslu og hvar eg
 býið hefi lengst af æfi minni, og skal afgjaldið af áminnztum
 40 hdr. reiknast frá þessum yfirstandandi degi, og út-
 leggjast til sveitarfjárhirzlunnar í ofannefndum breppi
 — ásamt höfuðstólnum — af húsi mínu á sínum tíma.
 Hvar á móti eg áskil mér, að sveitarfélagið í Svarfáðar-
 dal fari vel með mig meðan eg lifi, eptir mínum kríng-
 umstæðum og veikindum undirorpna ásigkomulagi.

Þessu bréfi mínu — sem eg hefi gjöra látið með
 fullu ráði og skynsemi, í viðurvist kapellans serra þór-
 arins Kristjánssonar á Tjörn og hreppstjóra Sgr. Árna
 Pálssonar á Syðraholti — til staðfestu læt eg setja nafn
 mitt undir það og þarhá innsigli mitt.

Böggversstöðum þann 14. September 1846.

Jón Sigurðsson

Sem vitni

(L. S.)

Þ. Kristjánsson. A. Pálsson.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 19. Septbr.
 Nord- og Öster-Amtet i Island, ang. **Oprettelsen**
af en ny Postgang mellem Æsfjords Syssel og
Mula-Sysseleerne. Khavn den 19. Septbr. 1846.
 — Publiceret i Norder-Mula Syssel 1847. — Rentek. Isl. Co-
 piebog 16, Nr. 256—57.

Med behagelig Skrivelse af 8. Januar d. A. fra Hr.
 Etatsr. Johnsson har Rentekammeret modtaget det Dem

1846. til Betænkning tilstillede Andragende, hvori Provsterne
 19. Septbr. Guttorm Pålsson og Stephan Arnason anholde om, deels
 at der maatte blive oprettet en ny Postgang imellem Öster-
 Amtet og Öefjords Syssel i hvert Aars April Maaned,
 med hvilken de Breve, som ved den Tid ankomme fra
 Reykjavík, kunne befordres, og deels at den i Aaret
 1840 interimistisk etablerede, men igjen senere op-
 hævede Extrapost igjennem Norder-Thingöe Syssel til
 Saudanes paa Langanes maatte vedblive.

I Deres Erklæring over berörte Andragende har
 De formeent det at være hensigtsmæssigt, at der træffes
 en Foranstaltning til Afhjælpning af et længe følt Savn
 paa en sikker Leilighed, med hvilken de især i geistlig,
 Henseende særdeles vigtige Embedsbreve, der ankomme
 fra Sönderlandet i April Maaned, kunne befordres, og
 desaarsag foreslaaet, at der maatte ved den Tid op-
 rettes en ny Postgang fra og til Österlandet, saaledes,
 at dens Udgangspunkt bliver Sönder-Mule Syssels Con-
 toir. — Og har De derhos, med Hensyn til den Nytte,
 den omhandlede Extra-Befordring vil stifte, samt dens
 forholdsviis ringe aarlige Bekostning af 20 à 24 Rbd.,
 i Forventning af at dette Collegium bifalder sammes
 Oprettelse, bestemt Dem til allerede iaar at lade en
 Expres afgaae til Österlandet, saafremt Omstændig-
 hederne kræve det.

Da det efter det Oplyste maa antages, at der viser
 sig et føleligt Savn paa sikker Befordring af Brevskaber
 imellem Nord- og Öst-Landet i hvert Aars April Maaned,
 samtykke vi i at den foreslaaede Postgang oprettes,
 dog ikkun som en Pröve for et Tidsrum af 5 Aar, fra
 indeværende Aar at regne, samt at Udgifterne i den
 Anledning, efter Fradrag af hvad der indkommer i Porto
 for private Breve og Pækker, maae afholdes af Jorde-
 bogskassen; ligeledes haves der ei heller Noget imod,
 at der alt iaar er afsendt en Expres til Österlandet ved
 den ovennævnte Tid, saafremt en saadan Foranstaltning
 af Dem er truffen.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Etatsraaden dette til behagelig Efterretning, anmodes De om at ville paa den mest hensigtssvarende Maade foranstalte det i saa Henseende Fornødne; hvorhos tilføies, at Landfoged Gunløgsen under D. D. herfra er meddeelt Ordre til, paa Deres nærmere Requisition, at udbetale de, efter Fradrag af Porto-Indtægterne, til den omhandlede nye Posttour medgaaende Omkostninger.

1846.
19. Septbr.

Slutteligen skulde vi, efter det af Hr. Etatsraaden derom Yttrede, i Forbindelse med vor Skrivelse af 16. August f. A., udbede Vedkommende tilkjendegivet, at det vil have sit Forblivende derved, at Posttoure til Saudanes er ophørt. — Rentekammeret den 19. Septbr. 1846.

Kongelig Resolution ang. Indførelse af en ny Formaningstale ved Eds Aflæggelse for Retten. 22. Septbr.

Khavn den 22. Septembr. 1846. — Efter at Cancelliet i en allerund. Forestilling 10. Septbr. 1846 har udtalt sig angaaende de i Overensstemmelse med kgl. Resol. 10. Novbr. 1848 Althinget forelagte almindelige Love, der muligen kunde egne sig til Udvidelse til Island, ytrer det sin Overensstemmelse med Althingets Mening i Henseende til, at kun For. af 25. Juni 1842, angaaende Formularen til Formaningstalen ved Eds Aflæggelse for Retten, egnede sig til at udkomme paa Islandsk og blive gjort gjeldende der i Landet. „I det Hele maa Cancelliet ansee det for et meget rigtigt Princip, hvorfra Althinget er gaaet ud, naar det ikke vil andrage paa Udvidelsen af saadanne for Danmark udkomne Anordninger, hvortil der ingen 'Trang findes der i Landet, fordi de Forhold, hvortil bemeldte Anordninger have Hensyn, om de end muligt kunde vise sig en eller anden enkelt Gang, dog i alt Fald vilde være saa sjelden, at det ikke er af Vigtighed derom at have nogen særegen Anordning, medens det er en Ulempe, at Lovgivningen bebyrdes med en Mængde saadanne Anordninger, som for Indvaanerne faae et fremmed og unaturligt Udseende, og som disse derfor vanskelig opfatte eller indpræge i Hukommelsen“. Med Hensyn til selve Formularen, som Cancelliet gaaer ud fra er en ordret Oversættelse af den danske, bemærke, at en

1846. Minoritet i Althinget havde voteret imod den, fordi den mente, at „Thinget ei burde indlade sig paa Oversættelsen, som den uvedkommende“; dertil bemærkes, at dette „er vel i sig selv rigtigt, men at det er af stor Vigtighed, at Oversættelsen ikke alene er fuldkommen korrekt, men tillige, at den er forfattet i et for hver Mand fatteligt og indtrængende Sprog“, hvorfor Thingets anbefaling er den bedste Garanti. — Canc. 3. Depart. Forestillinger 1846 sidste Halvaar, Nr. 29.

Vi bifalde allernaad., at af de Althinget til Betænkning forelagte, i Aarene 1839 til 1844 for Danmark emanerede almindelige Anordninger alene Forordningen af 25. Juni 1842 angaaende en forandret Formular for Formaningstalen ved Eds Aflæggelse for Retten, bringes til Anvendelse paa Island, samt at den af Althinget bifaldte islandske Oversættelse af Edsforklaringen tages tilfølgende og ledsager den islandske Oversættelse af bemeldte Forordning. — Pløen Slot den 22. Septbr. 1846.

22. Septbr. **Forordning for Island, ang. Indførelse af en ny Formular til Formaningstalen ved Eds Aflæggelse for Retten.** Pløen den 22. Septbr. 1846. — Denne Forordning anføres som publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1847; ligeledes i samme Aar i Reykjavíks Jurisdiction, samt i Gullbringa, Kjosar og Isaffjords Syssel, 1848 i Skaptafells, Rángárvalla og Vestmanna Sysseler i Sønder-Amtet, Myra og Hnappadals, Snæfellsnes, Dala, Bardastrands og Stranda Sysseler, ligeledes i alle Jurisdictioner i Nord- og Öster-Amtet. Formularen i den islandske Text er udførligere end i den danske, der er foreskrevet for Danmark ved Forordn. 25. Juni 1842. — Canc. 3. Depart. Registr. for 1846, fol. 125 (Nr. 545*). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 10 Sider i 4°. Første Side Titelblad, den danske Titel øverst, der nedenfor den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Paa de lige Sider 2 og 4 den danske Text med Underskrifter, paa de ulige Sider 3 og 5 den islandske Text uden Underskrifter. De følgende Sider optages af Formaningstalen, hvis danske Text staaer paa S. 6 og 8, den islandske paa Siderne 7, 9 og 10. — Ny Coll. Tid. for 1847, S. 157—159 (med Motiver). Rubr. hos Schou i Tillæg for Aarene 1841—1846, XXIV, 937.

— Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see 1846. ovenfor). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþingi Ís- 22. Septbr. lendinga 1845, S. 396, 433—434, 524—525. Jevnf. Reykjavíkurbóst. 1847, S. 181 (med Dat. 23. Septbr.).

FORORDNING for Island, angaaende en forandret Formular til Formaningstalen ved Edsaflæggelse for Retten.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at ligesom det i 1845 forsamlede Althing for Vort Land Island eenstemmigen har yttret sig for, at den ved Vor Forordning af 25. Juni¹ 1842 for vort Kongerige Danmark paabudne forandrede Formular til Formaningstalen ved Eds Aflæggelse for Retten ogsaa indføres i ovennævnte vort Land, saaledes have Vi og fundet dette hensigtsmæssigt, og byde og befale derfor herved som følger:

Den i Christian den Femtes Danske og Norske Lovs 4. Bog, 43. Capitel, 8. Artikel ommeldte og bag i bemeldte Lovbøger indførte Edsforklaring og Formaning skal fra nu af ikke mere bruges, hvorimod den herhos trykte Formaning ved Eds Aflæggelse skal træde i sammes Sted til Brug ved alle Rætter i Island, naar Ed der skal aflægges, saaledes at den benyttes uden Forandring ved Vidners Edsfæstelse, men, naar Nogen skal aflægge Ed som Part, med den efter Forholdets Beskaffenhed fornødne Forandring i den Periode, der begynder med de Ord: „Den Sværgende forsikkrer, at han har udsagt Sandheden”.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet paa Vort Slot Pløen den 22. Septbr. 1846.

Formaningstale ved Eds Aflæggelse for Retten.

Hvert Menneske, hvem det af den lovlige Ret paalægges at edfæste sit Udsagn, skal betænke, at lige-

¹) Ved Trykfeil staaer i Original-Aftrykket saavel i den danske som den islandske Text, samt ligeledes den Schou'ske Samling: 25. Juli.

1846. som vi Alle skulle vandre i Sandhed og tale Sandhed,
 22. Septbr. og yort Ja og Nei skal være oprigtigen meent, som Ordene lyde, saaledes har Övrigheden, som er forordnet af Gud, Ret til at kræve Ordet stadfæstet med Ed, paa det at Sagen kan blive vis og afgjort. Han skal betænke, at det ikke er et ligegyldigt Ord, der gaaer over hans Læber, men et høist alvorligt og vigtigt, og at han ingen Undskyldning kan have i at være bleven overilet; thi han er strengt opfordret til at overveie hvad han siger, saa at hvad han heri synder, det synder han med Vidende og Forsæt. Den Sværgende forsikkrer, at han har udsagt Sandhed, den rene og fulde Sandhed, saa at han Intet har forklaret, som han ikke vidste, og Intet fordulgt af hvad han vidste til Oplysning angaaende det, hvorom hans Forklaring blev æsket, ei heller har brugt nogen Forbeholdenbed, men oprigtigen taget Ordene i den Mening, hvori han vidste, at de bleve forstaaede.

Han staaer for Menneskers Dom, som haardeligen ville straffe den Mensvorne, naar Gud lader Sandheden komme for Lyset, og Alles Hjerter ville tillukke sig for den, som er mærket med en Meneders forførdelige Navn.

Han staaer for den alvidende Guds Aasyn, som seer i det Skjulte og betaler aabenbare, som lod Forbandelse udgaae, at den skal komme til Tyvens Huus og til døgs Huus, som sværger falskeligen ved hans Navn.

Han oprækker efter den gamle Vedtægt de trende Fingre paa hans høire Haand, at dette synlige Tegn skal minde ham om, at han kalder den treenige Gud til Vidne, og at, dersom han sværger falskeligen, har han frasagt sig Gud Faders Naade, Beskjærmelse og Velsignelse; han har fornægtet Verdens Frelser, og kan ikke søge Tilflugt hos Ham i Livets Angester eller paa Dommens Dag; han har tillukt Veien for Guds Aand, og opgivet al Trøst af Guds Ord i Livets og i Dødens

Nød; han har udelukt sig fra den christelige Menigheds Samsfund, saa at dens Forbøn ikke kommer ham til gode, at Evangeliets Prædiken ikke er ham til Trøst, at hans Synder ikke vorder ham forladne, og han ikke har Haab om at opstaae til den Herlighed, som er beredt den sande troende Christen. 1846. 22. Septbr.

Medens han er paa Jorden, vil hans Hjerte være bævende, og hans Fod ikke finde Hvile; derefter gaaer han hen, hvor der skal betaales Enhver efter hans Gjerninger; thi hvad et Menneske saaar, det skal han og høste.

Med denne Formaning og Advarsel have vi gjort Vort; det Øvrige overlade vi til den alseende og retfærdige Gud. Hvo der bliver ved Sandhed, aflægge med Frimodighed sin Ed; men Enhver vogte sig for at sværge falskeligen ved den Høiestes Navn.

TILSKIPUN fyrir Ísland, viðvíkjandi breytingu á þeirri áminningarræðu er haldast á, áður en eiða skal vinna fyrir rétti.

Vér Christján hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: að eins og það 1845 fyrir Vort land Ísland samankomna alþing í einu hljóði hefir mælt fram með því, að sú í Vorri tilskipun af 25. Juni 1842 fyrir Vort konungsríki Danmörk löggilta breyting á þeirri áminningar-ræðu, er haldast á, áður en eiða skal vinna fyrir rétti, líka löggildist á áður nefndu Voru landi, svo höfum Vér og álitid það vidurkvæmilegt vera. Vér bjóðum því og skipum hér með sem fylgir:

Sú í Christjáns fimta Dönsku og Norsku laga 1. bókar 13. kap. 8. art. umgetna og aptan við nefndar lögbækur bætta eiðsútskýring og áminning skal upp frá þessu ekki optar brúkast, hvarámót sú hærvið prentaða áminning áður en eiða á að vinna skal koma í hennar stað til brúkunar við alla rétti á Íslandi, þegar þar á eiða að sverja, á þann hátt, að henni ekki sé breytt

1846. þegar vitni eru í eið tekin, en þegar nokkur sá, sem
 22. Septbr. eið á að vinna, sjálfur er málspartur, sè henni þannig
 breytt sem málsins ásigkomulag krefur í þeirri grein,
 sem byrjar með þessum orðum: „Sá, sem vinnur eið,
 gefur öðrum fulla vissu á því, að hann hafi sagt sann-
 indí“. — Hèreptir eiga allir hlutadeigendur sèr allra-
 undirgefnað að hegða. — Gefið á Voru sloti Plöen þann
 22. September 1846.

Áminningarræða til þeirra, er eið eiga að vinna
 fyrir rétti.

Hver maður, sem stefndur er fyrir löglegan rétt,
 til að staðfesta framburð sinn með eiði, á að mæta þar
 með lotningu fyrir guði og hans orði, og hyggja vand-
 lega að því, að hann, einsog kristnum sæmir, gáangi veg
 sannleikans og tali sannindi, og segi já eður nei með
 breinskilni, einsog hann veit réttast fyrir samvizku sinni;
 svo skal hann og vita, að einsog guð hefir tilsett vald-
 stjórnina, svo hefir hann og veitt henni rétt til, að
 heimta af öðrum, að þeir staðfesti orð sín með eiði, svo
 hið sanna komi í ljós og endir verði allrar þrætu. Hann
 skal og, fyrir guðs sakir, gæta þess, að orð þau, sem
 koma yfir varir hans, eru eigi lítillfjörleg eður lættvæg,
 heldur mjög svo fhugunarverð og áriðandi, og getur
 hann ekki horið það fyrir sig sèr til afbötunar, að honum
 hafi ordið ósannsögli í orðum sínum svo sem af nokkurs-
 konar breiskleika, því það er ítarlega brýnt fyrir honum,
 að hann gæti vandlega að hverju orði, sem hann segir,
 svo það, sem honum verður á í þessu, það syndgar hann
 vísvitandi og af ásetningi, en alls ekki af breiskleika.
 Sá, sem vinnur eið, gefur öðrum fulla vissu á því, að
 hann hafi sagt sannindi, skýlaus og full sannindi, það er:
 að hann hafi ekkert það sagt fyrir réttinum, sem hann
 ekki vissi, og yfir engu því þagað, sem hann vissi með
 sjálfum sèr að gat miðað til að koma sannleikanum í
 ljós í því málefni, sem hann var krafinn til vitnisburðar

um, ekki heldur haft yfirskot eður undanbrögð í orða- 1846.
tíltækjum sínum, miklu fremur hogað svo orðum sínum, 22. Septbr.
með hreinskilnu hjarta, að þau mættu svo skiljast af
öðrum einsog hann skildi þau sjálfur og vissi að satt var.

Hann stendur frammi fyrir dómstóli þeirra manna,
sem settir eru af guði til þess, að þeir harðlega refsí
meinsærismönnum, þegar guð leiðir sannleikann í ljós.
Allra manna hjörtu munu lykjust aptur fyrir þeim,
sem brennimerktur er með hinu óttalega nafni mein-
særismannsins.

Hann stendur frammi fyrir augsyn guðs, hins al-
skygna, sem sér í leyfum og endurgeldur opinberlega,
sem lét hölfun út fara, svo hún kæmi yfir þjófsins hús,
og yfir hús þess, sem sver ránglega við nafn hans.

Einsog síður er til, réttir hann upp þrjá fingur hinnar
hægri handar, og vill hann með þessu gjöra það öðrum
sjáanlegt, einsog hann með orðunum gjörir það heyran-
legt, að hann kallar þrúeinan guð til vitnis. Sveri hann
allt að einu rángan eið, þá hefir hann hrundið frá sér
guðs föðurs náð, varðveizlu og blessun; hann hefir þá
afneitað heimsins endurlausnara og getur eigi flúið á
hans náðir í hörmúngum þessa lífs, eður á degi dómsins.
Hann hefir og lokað hjarta sínu fyrir guðs anda, og svipt
sjálfan sig allri huggun af guðs orði, þegar hinir vondu
dagarnir koma, að hann er staddur í baráttu lífsins,
að hann leggst á sóttarsængina eður á að heyja stríð
við dauðann. Hann hefir og byggt sjálfum sér út úr
samfélagi kristilegs safnaðar, svo að fyrirbærir safn-
aðarins upp frá því koma honum að engu líði, flutningur
náðarboðskapar drottins Jesu Krists er honum til engrar
huggunar, syndir hans verða honum eigi fyrirgefnar,
og hann á þess enga von, að rísa upp til þeirrar sælu,
sem er fyrirbuguð kristnum mönnum, þeim er sann-
trúaðir eru. Meðan hann dvelst hér á jörðu, mun hjarta
hans titra í honum af óstyrk, og fætur hans hvergi geta
haldið kyrru fyrir, sökum eirðarleysis. Eptir það flytur
hann þangað, er sérhverjum mun verða endurgoldið

1846. eptir sínum verkum, því einsog hver sáir, svo skal hann
 og uppskera.

22. Septbr.

Með áminningu þessari og aðvörun höfum vör gjört það, sem skyldan bauð oss, og með því vör, einsog aðrir, eigum að standa guði reikning, biðjum vör hann þess, að sannleikurinn megi leiðast í ljós; en vör getum eigi sæð inní hugskot annara — guð einn skynjar hugrenningarnar á lengdar.

Þessvegna felum vör honum, hinum alskygna og réttláta, það sem nú er eptir. — Hver sem sannleik-
 anum fer fram, vinni eið sinn öruggur, en gæti hver sin í guðs nafni að sverja ránglega við nafn hins hæsta.

Oktbr. **Grundbestemmelser for Brødréfondet ved Reykjavík lærde Skole.** Reykjavík i Oktbr. 1846¹. —

De første Grundbestemmelser for dette Fond ere trykte i Reykjavíkurbóst. I, 44—47, ledsaget af følgende Underretning („inngangur“) fra Skolens Disciple om Fondets Oprindelse:

„Sjóði þessum, er vör skólapiltar höfum stofnað, er svo varið, að þegar skólinn var á Bessastöðum áttum vör allir bát einn, er vör höfðum til ferða yfir Skerjafjörð. Til þess að halda við báti þessum gjörðum vör það að lögum með oss, að hver nýsveinn legði til hans fimtúng úr speiú. En þegar skólinn var fluttur til Reykjavíkur, þótti oss báturinn vera oss óþarfur, og fyrir þá sök seldum vör hann. Nú þótti oss það litlu nema, að skipta meðal vor andvirðinu fyrir bátinn, og því er hann átti í sjóði, leizt oss því bezt að bæta við fé þetta og láta það á leigu, ef það seinna gæti komið að liði. Um þetta ráðgudumst vör við kennara vora og féllust þeir á uppá-
 stúngu vora, að stofna með fé þessu styrktarsjóð fyrir fátæka pílta, sem kæmu í skólann og ekki gætu þegar fengið ölmusu. Báðum vör og tvo af þeim, Dr. Sveinbjörn Egilsson skóla-
 meistara og Sigurð Melsteð undirkennara, að hafa umsjón sjóðsins fyrir vora hönd“. —

Det omtalte Fond, som blev tilveiebragt ved Realisation af Disciplenes Baad, bestod oprindeligt af 48 Rbd., der ved frivillige Sømmenskud forøgedes til 100 Rbd., der bleve ind-

¹) Nye Grundbestemmelser for Brødréfondet, i Marts 1848.

satte paa Rente i Jordebogskassen fra 11. December 1846. — Beretninger om Fondet til 11. Juni og 11. Decbr. 1847 findes i Reykjavíkurbóst. 1847, S. 150 — 152 og 1848, S. 52 — 54, indtil en ny Redaktion af Grundbestemmelserne blev forfattet i Marts 1848.

1846.
Oktbr.

Lagagreininir.

1. Sjódur þessi skal heita „Bræðrasjódur Reykjavíkurskóla“. — 2. Hann skal standa inni á leigu í jarðabókarsjóðnum. — 3. Tillögum til sjóðsins skal á ári hverju bæta við hann. — 4. Leigunni skal á ári hverju bæta við innstæðuna, þágangðil hún er orðin svo mikil, að ársleigan er orðin 20 rbd. Þá má taka til leigunnar, en aldrei skal skerða innstæðuna nè taka til tillaganna. — 5. Einhverja tvo af kennurum skal jafnan fá til að vera umsjónarmenn sjóðsins. — 6. Umsjónarmenn skulu taka móti öllum tillögum til sjóðsins, svo skólalærisveina sem utanskólamanna, og leggja þau til ávaxta við innstæðu þann 11. dag næsta Decembermánaðar eptir að þau eru goldin. — 7. Umsjónarmenn semi á ári hverju skýrslu um fjárhag sjóðsins, tekjur hans og gjöld; í hana skulu rituð nöfn þeirra, er goldið hafa tillög, og hvað mikið hver hefir goldið. Þessa skýrslu skulu umsjónarmenn lesa upp á fundi. — 8. Þegar ársleiga sjóðsins er orðin 20 rbd., skulu umsjónarmenn taka hana og fá í hendur piltum á fundi, þegar tillög eru greidd. — 9. Þessum 20 rbd. ráðstafa piltar eptir því, sem á er kveðið í inngáginum, og skulu þeir jafnan sjálfir ráða því, hverja þeir vilja styrkja með fè þessu, og hve marga í senn. — 10. Sérhver skólalærisveinn skal á ári hverju leggja 3 mörk til sjóðsins; þó skal það á hvers eins valdi, að leggja meira til, ef hann vill, og efni hans leyfa. — 11. Allir skólalærisveinar skulu greiða tillög sín á fundi, er haldinn skal á ári hverju 11. dag Decembermánaðar. En verði nokkur af utanskólamönnum til að gefa til sjóðsins, skal tillögum þeirra eins viðtaka veitt, þótt seinna komi. —

1846. 12. Bók skulu piltar hafa, og skal einhver þeirra valinn
 til að rita í hana skýrslur umsjónarmanna um sjóðinn.
 Oktbr. Sá er ritar í bók þessa skal geyma hennar og fara
 vel með.

7. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-
 Amtet, ang. **Udredelse af Delinquent-Omkostninger.**
 Khavn den 7. Oktbr. 1846. — Canc. 3. Departem.
 Brevb. 1846, Nr. 3989.

I tjenstligst Gjensvar paa Herr Conferentsraads
 Skrivelse af 12. Mai f. A., hvori De blandt mere har
 henstillet til dette Collegii Afgjorelse, om hvorvidt Is-
 lands Vest-Amt alene bør udrede Omkostningerne i
 Justitssagen mod Palme Einarsson, der efter at være
 blevet arresteret i Hunevands Syssel under Islands
 Nord- og Øst-Amt for et der udövet Tyveri, blev trans-
 porteret tilbage til Isafjords Syssel under Vest-Amtet
 og der sat under Tiltale og dömt for de af ham i begge
 de nævnte Sysseler blandt flere Steder udövede For-
 hrydelse, skulde Cancelliet, efter at have indhentet
 Erklæring fra Amtmanden over Nord- og Øst-Amtet,
 tjenstl. melde, at da Palme Einarsen er blevet tiltalt
 og dömt inden Isafjords Syssel i Islands Vest-Amt, ville
 Omkostningerne i Sagen efter Lovgivningens Bestem-
 melser ogsaa være at afholde af dette Amt. — Det
 kgl. Danske Cancellie den 7. Oktobr. 1846.

18. Oktbr. **Cancellie-Circulaire** til Biskopperne i Danmark
 og paa Island, ang. **Forandring i Kirkebönnen.**
 Khavn den 13. Oktbr. 1846. — Canc. 1. Departem.
 Brevb. 1846, Nr. 4554—4568. Algreen-Ussings Reskriptsaml.
 1846, S. 254.

Ifølge allerhöieste Befaling bliver i Henseende til
 den befalede Kirkebön at iagttage, at for Eftertiden
 Hans kgl. Höibed Kronprinds Frederik Carl Christian's

forhenværende Gemalinde deraf udelades, saaledes at 1846.
 der umiddelbart efter Hans kgl. Höihed Kronprindsen 18. Oktbr.
 bedes for Hans kgl. Höihed Prinds Frederik Ferdinand
 og Gemalinde, Hds. kgl. Höihed Prindsesse Caroline,
 samt de øvrige kgl. Prindsesser og det samtlige kgl.
 Arvehuus.

Hvilket tjenstl. tilmeldes D. Höiærv. til behagelig
 Efterretning og videre Foranstaltning og Bekjendtgjørelse
 i Deres Embedskreds. — Det kongl. Danske Cancellie
 den 13. Oktobr. 1846.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- 15. Oktbr.
 og Öster-Amtet, ang. **hvilke Bevillinger der ud-**
fordres for at sidde i uskiftet Bo. Khavn den
 15. Oktobr. 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846,
 Nr. 4058.

I Anledning af at Hr. Etatsraaden i Skrivelse til
 Cancelliet af 21. April d. A. har forespurgt, om hvor-
 vidt det, for at De kan udlevere en ansøgt Bevilling
 for en Enke til at sidde i uskiftet Bo, er tilstrækkeligt,
 at der, foruden den lovbefalede Attest om Enkens
 Skikkelighed og Huslighed, bliver indleveret en af
 Sognepræsten udstedt Attest om, at alle Börnene ere
 umyndige, eller om der ikke, som Hr. Etatsraaden har
 formeent, bør fremlægges Attest fra Sognepræsten om
 Börnenes Navne og Alder, samt om, at der ingen flere
 Börn eller Livsarvinger existere, samt en Erklæring fra
 den fødte Værge om, at han Intet har mod det Ansøgte
 at erindre, skulde Cancelliet tjenstl. melde til behagelig
 Efterretning, at den omspurgte Erklæring fra vedkom-
 mende Værge, i Overensstemmelse med Forordn. 21.
 Decbr. 1834 i § 4 e, cfr. Canc. Skriv. 10. Mai 1832,
 kun er nødvendig hvor der ere umyndige Særkuld-
 børn af den Afdøde, og at Attesten fra Sognepræsten
 ikke nødvendig behøver at indeholde samtlige de af
 Hr. Etatsraaden nævnte Rubra, naar De ikke af særlige

1846. Grunde undtagelsesviis maatte finde Dem anlediget til i saa Henseende at begjære detaillerede Oplysninger; hvorhos man forövrigt ikke undlader at tilföie, at det ikke er nogen uestergivelig Betingelse for Bevillingens Meddelelse, at de efterladte Börn alle ere umyndige, da Bevillingen kun meddeles for de umyndige Börns Vedkommende og paa den Betingelse, at de myndige Arvinger dertil give deres Samtykke. — Det kongelige Danske Cancellie den 15. Oktbr. 1846.

17. Oktbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Tilladeligheden af at bruge Metaltegn som Repræsentativer ved smaae Udbetalinger.** Khavn den 17. Oktbr. 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 313.

I Anledning af Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppes behagelige Skrivelser af 6. og 18. August sidstl., hvormed fremsendes de herhos tilbagefølgende tvende Mærker eller Tegn af en Metalcomposition, der paa den ene Side ere betegnede med Bogstaverne C. F. S. og paa den anden Side med respectiva 4 og 16 Skilling i Vare, hvilke Mærker ere udgivne ved Kjöbmand C. F. Siemsens Handel i Reykjavik, og ere bestemte til at anvendes til interimistisk Afgjørelse af smaae Udbetalinger især til Arbejdsfolk, hvorom Intet föres til Bogs, og som da senere paa Anfordring indlöses ved Udleverelsen af Handelsvarer efter de paalydende Beløb, har Rentekammeret brevvetlet med Finantsdeputationen, som ikke finder nogen Betænkelighed ved, at de nævnte Tegn, der aldeles ingen Lighed have med nogen circulerende Mynt, og som formodentlig desuden ikke forefindes i stort Antal eller overhovedet kunne finde Udbredelse, benyttes paa den nævnte Maade. Hvilket herved tjenstl. tilmeldes Hr. Kherren til behagelig Underretning. — Rentekammeret den 17. Oktobr. 1846.

Finants-Deputationens Skrivelse til det kongl. 1846.
Rentekammer, ang. Værdien af danske Guldmynter 30. Oktbr.
ved Jordebogskassen. Khavn den 30. Oktober
 1846. — Efter Originalen i Rentekammerets Archiv.

Ved at tilbagesende den fra det kgl. Rentekammer under 10. dennes hertil indsendte Skrivelse fra Kammerherre Stiftamtmand Hoppe i Island, angaaende til hvilken Priis danske Guldmynter kunne modtages i den islandske Jordebogskasse, undlader man ikke herved tjenstligst at meddele, at Finantsdeputationen ikke har Noget imod, at danske Frederiksd'orer og Christiansd'orer modtages, de dobbelte for 4 Rbd. 64 Sk. og de enkelte for 7 Rbd. 32 Sk. i Jordebogskassen.

Forsaavidt der i enkelte Tilfælde skulde blive Spørgsmaal om Modtagelsen af danske Ducater, da bemærkes, at Species Ducater kunne modtages for 4 Rbd. 16 Sk., naar de ere fuldvægtige, 67 Stkr. paa 1 Mk. Cölnsk. Courant-Ducater kunne modtages for 3 Rbd. 20 Sk., med Undtagelse af de reducerede Ducater fra Aarene 1714—1717, begge incl, der kun kunne modtages til 2 Rbd. 90 Sk. pr. Stk. — Finantsdeputationen den 30. Oktobr. 1846.

Handels- og Skibsfarts-Traktat mellem Dan- 31. Oktbr.
mark og Grækenland. Khavn den 31. Oktober
 1846. — Denne Traktat er bragt til almindelig Kundskab ved Plakat for Kongeriget Danmark den 10. Marts 1847. — Original-Aftryk hos Schultz i det Franske (Original), Danske og Tydske Sprog, 10 Sider i 4°. Ny Colleg. Tid. for 1847, S. 153—157. Schou XXIV, 768—773 (den danske Oversættelse). — **Uddrag.**

HANDELS- OG SKIBSFARTS-TRAKTAT imellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Grækenland, undertegnet i Athen den 18/25 Decbr. 1843, i Kjøbenhavn den 31. Oktbr. 1846.

1846. Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Maje-
 31. Oktbr. stæt Kongen af Grækenland, i lige Grad besjælede af
 det Önske, at udvide de venskabelige Forbindelser og
 de Handelsforhold, som bestaae mellem deres gjen-
 sidige Stater, have besluttet at afslutte en Handels- og
 Skibsfarts-Traktat, og i dette Öiemød udnævnt til Be-
 fuldægtigede:

Hans Majestæt Kongen af Danmark: Hans Geheime-
 Statsminister og Chef for Hans Departement for de
 udenlandske Sager, Kammerherre, Greve Henrik af Re-
 ventlow-Criminil, Storkors af Dannebrog-Ordenen og
 Dannebrogsmænd &c. &c. &c. og: Hans Maj. Kongen
 af Grækenland: Hr. Andreas Metaxà, Statssekretair for
 Departementet for det kgl. Huus og de udenlandske
 Sager, Præsident i det kgl. Ministerraad, Stor-Comman-
 deur af Frelserens Orden, Storkors af den Amerikanske
 Isabelle den Catholskes Orden og den Portugisiske Or-
 den de la conception &c.; — hvilke, efter at have ud-
 vexlet deres i god og behörig Form befundne Fuld-
 magter, ere komne overeens om følgende Artikler:

Art. 1. De höie contraherende Parter ere blevne
 enige om, gjensidigen at indrömmø deres respective
 Undersaatter, som drive Handel i det ene eller i det
 andet Land, eller som opholde sig der, den samme Be-
 skyttelse, de samme Fordele, Friheder, Forrettigheder
 og Begunstigelser, ikke blot for deres Person, Eien-
 domme og Lösöre, men og for deres Handelsforetagen-
 der, som de, der enten ere eller ville blive Landets egne
 Undersaatter tilstaaede, — Alt under Betingelse af, at
 de underkaste sig de paa Stedet gjeldende Love og
 Forskrifter.

Art. 2. De respective Skibe og Fartöier, af hvil-
 kensomhelst Drægtighed og Bygningsmaade, som enten
 med Ballast eller Ladning ankomme til en af de höie
 contraherende Parters Havne eller andre Landingssteder,
 skulle, saavel ved Ankomsten som ved Afgangen, be-
 handles paa samme Fod som de nationale Skibe, med

Hensyn til Havne-, Tønde-, Fyr-, Lods-Penge og Bjergnings-Afgifter, ligesom ogsaa med Hensyn til enhver anden Afgift eller Paalæg, af hvad Navn nævnes kan, som maatte tilfalde Staten, Communer, nogetsomhelst Laug, Selskab eller anden privat Stiftelse. 1846. 31. Oktbr.

Art. 3. Som danske og græske Skibe skulle de betragtes, som fare under deres Lands Flag og som ere forsynede med de Skibs-Papirer og Beviisligheder, der i de respective Lovgivninger ere foreskrevne som fornødne til at godtgjøre Nationaliteten.

Art. 4. Alle Varer og Handels-Gjenstande, hvad enten de ere de respective Staters eller hvilketsomhelst andet Lands Natur- eller Kunst-Produkter, hvis Ind- eller Udførsel er tilladt den ene af de contraherende Parters egne Skibe, skulle ligeledes kunne ind- eller udføres af det andet Lands Skibe, hvorfra de end maatte komme eller hvorhen de end maatte være bestemt, og det uden enten ved Ind- eller Udgaasende at være underkastede høiere eller andre Afgifter af hvad Navn nævnes kan, end om disse Varer og Handels-Gjenstande vare blevne ind- eller udførte i Landets egne Skibe.

Art. 5. Enhver af de høie contraherende Parter indrømmer de Handels-Gjenstande, som ere tilførte i den andens Skibe, Ret til at tages paa Oplag og til at transitere gennem Landet, og tilstaae dem ligeledes de samme Præmier og Told-Godtgjørelser, som vilde være kommet saadanne Ind- eller Udførseler tilgode, om de havde fundet Sted i nationale Skibe.

Art. 6. Man er kommen overeens om, at den gjensidige Tilladelse til at drive Indenrigsfarten fra Havn til Havn skal rette sig efter de Love og Forskrifter, som ere gjeldende i de høie contraherende Parters Stater; det er imidlertid en Selvfølge, at begge Landes Skibe skulle nyde samme Behandling som de meest begunstigede Nationers, forudsat at der ikke er Spørgsmaal om en Behandling, som udelukkende maatte være

1846. 81. Oktbr. begrundet paa Tilsagnet om særegne Fordele; i saadant Fald vilde nemlig den Ene af de contraherende Parter ikkun kunne gjøre Krav paa den nævnte specielle Behandling, ved at indrømme den Anden tilsvarende Begunstigelser, såaledes at Forholdet bliver lige fordelagtigt for begge Lande.

. . . . Art. 8. Den i de foregaaende Artikler fastsatte almindelige Handelsfrihed strækker sig imidlertid ikke til H. M. Kongen af Danmarks Colonier, derunder indbefattet Grønland, Island og Færøerne; men H. M. Kongen af Grækenlands Undersaatter saavel som de græske Skibe kunne besøge dem og handle der fuldkomment under de samme Betingelser, som hvilken-somhelst anden begunstiget Magts Undersaatter og Skibe.

. . . . Art. 15. Enhver af de høie contraherende Parter er berettiget til at udnævne Consuler af hvilken-somhelst Rang i alle de Havne og Byer i den Andens Stater, hvor denne finder det passende at modtage Consuler fra fremmede Magter. — Consulerne kunne imidlertid ikke begynde deres Embeds- Virksomhed førend de hertil have erholdt Exequatur af den Regjering, i hvis Territorium de skulle residere. De skulle i begge Lande i enhver Henseende nyde de samme Fortrin, som den meest begunstigede Nations Consuler.

Art. 16. Nærværende Handels- og Skibsfarts-Traktat skal være gjeldende i ti Aar, at regne fra den Dag, Ratificationerne udvexles og ud over denne Termin, indtil tolv Maaneder ere forløbne efter at en af de høie contraherende Parter maatte have tilkjendegivet den anden, at den agter at lade Traktatens Virkninger ophøre.

Art. 17. Nærværende Traktat skal ratificeres og Ratificationerne udvexles i Athen inden ni Maaneders Forløb, eller tidligere, om skee kan.

Dets til Bekræftelse have de ovennævnte Befuldmægtigede undertegnet denne Traktat og paatrykt samme

deres Segl. — Kjøbenhavn den 31. Oktober 1846 og 1846.
 Athen den 18/28 December 1843¹.

31. Oktbr.

(undertegnet)

Reventlow-Criminil. Metaxà.

(L. S.)

(L. S.)

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over 3. Novbr.
 Island, Kherre Hoppe, ang. **Anvisningsmaaden af**
Althingsmændenes Diæter. Khavn den 3. Novbr.
 1846. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1846, Nr. 4880.

I behagelig Skrivelse af 22. Januar sidstl. har Hr. Kherre forespurgt, hvorvidt Althingspræsidenten directe eller gennem Dem som Stiftamtmand skal foranstalte Althingsomkostningerne, navnlig de Deputeredes Diæter og Reiseomkostninger, anviste til Udbetaling af den islandske Jordebogskasse.

Foranlediget heraf skulde man, efter desangaaende at have corresponderet med det kgl. Rentekammer, til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at Althingspræsidenten har directe at beordre bemeldte Omkostninger m. v. anviste til Udbetaling af Jordebogskassen, dog saaledes, at han hvergang derom underretter Stiftamtmanden. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Novbr. 1846.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over 7. Novbr.
 Island, ang. **Husleiehjælp for Lægen paa Vest-**
manderne. Khavn den 7. November 1846. —
 Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 354.

Efter at Rentekammeret, i Anledning af det med behagelig Skrivelse af 2. August d. A. fra Hr. Kherre

¹) Ratificationerne ere blevne udvekslede i Athen den 18/28 December 1846.

1846. og Stiftamtmand Hoppe modtagne Andragende fra Distriktslæge paa Vestmannøerne ved Island, A. F. Schneider, om at tillægges den samme Husleiehjælp, 30 Rbd., som hans Formand, desangaaende har brevvetlet med Finantsdeputationen, skulde vi tjenstl. melde, at der ikke haves Noget imod, at berørte Husleiehjælp udbetales Chirurg Schneider af Islands Jordebogskasse fra 23. Marts d. A., da han tiltraadte bemeldte Lægepost, og til 30. Juni s. A., hvorhos vi tillade, at der fremdeles aarlig, fra sidstnævnte Tidspunkt og til ethvert paafølgende Aars 30. Juni, tilflyder ham en ligesaa stor Pengegodtgjørelse af samme Kasse, saalænge han forbliver i Embedet.

Dette anmodes Hr. Kherren tjenstl. om behageligen at ville tilkjendegive Chirurg Schneider, idet vi ikke undlade at tilføie, at der i Henseende til Husleiehjælpens Udbetaling af fornævnte Jordebogskasse er tilskrevet Landfoged Gunlögsen det Fornødne. — Rentekammeret den 7. Novembr. 1846.

14. Novbr. **Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, Kherre Hoppe, ang. danske Guldmynters Modtagelse og Pris i Jordebogskassen.** Khavn den 14. Novbr. 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 370—71.

I Anledning af Hr. Kherrens Indstilling i behagelig Skrivelse af 31. August d. A., om at der ved Collegiets Foranstaltning maatte blive opgivet en Priis, til hvilken Landfogden bemyndiges til at modtage danske Frederiksd'orer og Christiansd'orer, har Rentekammeret brevvetlet med Finantsdeputationen, af hvis Svarskrivelse man herved tjenstl. tilstiller Dem en Gjenpart¹. Iøvrigt bedes behageligen paaseet, at naar de i bemeldte Gjenpart omhandlede Myntsorter indbetales, disse da nedsendes hertil med den første Pengeremisse af Jorde-

¹) see Finantsdep. Skriv. 30. Oktbr. 1846, ovenf. S. 497.

bogskassens Beholdning, som har Sted efter at de ere 1846.
 modtagne af Landfogden. — Rentekammeret den 14. 14. Novbr.
 Novembr. 1846.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester- 17. Novbr.
 Amtet, angaaende **Extraretter i Paternitets-Sager.**
 Khavn den 17. Novembr. 1846¹. — Canc. 8. Dep.
 Brevb. 1846, Nr. 4557—58. Algreen-Ussings Reskriptsamling
 1846, S. 294—295.

Ifølge modtagen Meddelelse fra det kongel. Rente-
 kammer har Hr. Conferentsraaden, ved til Kammeret
 at indsende det af Dem for Vest-Amtets Repartitions-
 fond pro 1845 aflagte Regnskab, blandt Andet be-
 mærket, at De med noget Hensyn til de i Colleg. Tid.
 anførte Motiver til Plak. 28. Mai 1825, har ladet pas-
 sere til Udgift for Fondet 6 Rbd. 72 Sk., der udgjøre
 Diæter og Reiseomkostninger til Sysselmand Thorsten-
 sen i Anledning af et over Strandsidder Jon Thor-
 arensen af Sande optaget Forhør angaaende Paterni-
 teten til et af Gudrun Hakonsdatter født uægte Barn,
 skjøndt De erkjender, at disse Motiver neppe ere af-
 gjørende og at Udgifterne i slige Sager, naar Moderen
 til det uægte Barn, saaledes som i dette Tilfælde, er
 aldeles uformuende, maaskee snarere bør afholdes af
 den Commune, hvor hun og Barnet ere forsørgelses-
 berettigede, idet De derhos har forlangt Bestemmelse
 for, hvorledes der i Fremtiden bliver at forholde i
 Henseende til Udredelsen af Omkostningerne i slige
 Sager.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efter-
 retning tjenstl. melde, at fornævnte Udgifter i det oven-
 berørte Tilfælde vil kunne bæres af Amtsrepartitions-
 fondet, men at der i Sager af lignende Natur ikke bør
 foretages Reiser til Nedsættelse af Extraretter, hvortil

¹) Canc. Skriv. 15. Decbr. 1846.

1846.

17. Novbr.

der ikke skjønnes at være nogen Nødvendighed, og at der altsaa ei heller i slige Sager vil kunne være Spørgsmaal om Udgifter, som de omhandlede. — Det kongl. Danske Cancellie den 17. Novembr. 1846.

20. Novbr.

Finants-Deputationens Skrivelse til det kongl. Rentekammer, ang. **Værdien af fremmede Mønter ved Islands Jordebogskasse.** Khavn den 20. Novbr. 1846. — Efter Originalen i Rentekammerets Archiv.

I behagelig Skrivelse af 19. Septbr. d. A. har det kgl. Rentekammer forespurgt, om og paa hvilke Betingelser nogle der omhandlede Guld- og Sølv-Mynter for Fremtiden kunne modtages i Islands Jordebogskasse. I denne Anledning skulde man ikke undlade tjenstligst at meddele Følgende:

At det til Lettelse for fremmede Reisende paa Island tillades dem at indvexle Landets Mynt imod fremmede Penge, finder Finantsdeputationen billigt, og der vil saa meget mindre kunne være nogen Betænkelighed derved, som der i denne Hensigt vistnok ikke vil tilbydes store Summer. Forsaavidt den allerede af Amtmanden foranstaltede Omvexling angaaer for Chefen af en belgisk Krigsbrig, da har Finantsdeputationen ikke Noget imod, at de indvexlede fremmede Mynter for denne Gang modtages til den omhandlede Priis.

For Guldmynter, hvis Værdie relativt til Sølvet afhænger af Markedsprisen, kan en constant Værdie som Følge heraf ikke opgives; imidlertid kan efter en Gjennemsnitspriis for fint Guld og for Banco en engelsk Sovereign, eller 1 Pd. Sterling i Guld, antages passende at kunne modtages for en fast Priis af 9 Rbd. At det indskjærpes vedkommende Kassebetjente at være opmærksomme paa, at disse Mynter ere ægte, finder man sig foranlediget til at tilføie. — At Banknoter i 2 St. modtages, kan Deputationen ikke tillade, da det ved

disse er meget vanskeligt at vogte sig for de falske. — 1846.
 De mindre engelske Sölvmynter, der repræsenterer Sterling, kunne modtages efter Forholdet 1 £ St. = 8 Rbd. 27 Sk. — Francs-Stykker kunne modtages for 34 Rbsk. og et 5 francs Stykke for 1 Rbd. 75 Sk.

20. Novbr.

De indsendte Bilage følge herved tilbage. — Finants-Deputationen den 20. Novembr. 1846.

Rentekammer - Skrivelse til Amtmanden over 21. Novbr. Nord- og Öster - Amtet, ang. **Lön for Postexpeditionen** i Skagafjords Syssel. Khavn den 21. Novbr. 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 386—387.

I Anledning af Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsons behagelige Skrivelse af 31. Juli d. A. og det dermed fulgte Andragende fra Pastor J. Johnsen til Miklebai, der fungerer som Postexpediteur i Skagafjords Syssel, tilmeldes Dem herved tjenstl. til behagelig Underretning samt Bekjendtgjørelse for Pastor Johnsen, at Rentekammeret, paa Grund af de oplyste Omstændigheder, har bevilget ham en Godtgjørelse af 20 Rbd. een Gang for alle, for i Aarene 1839 til 1845 at have forestaaet Postexpeditionen i bemeldte Syssel, samt desuden indtil videre en Godtgjørelse af 6 Rbd. aarligen, fra indeværende Aars Begyndelse at regne, for at besørge berørte Post-Expedition. Iøvrigt tilføies, at Landfoged Gunlöggen herfra under D. D. er tilskrevet det Fornødne om, efter Hr. Etatsraadens nærmere Requisition, af Islands Jordebogskasse at udbetale de saaledes bevilgede Godtgjørelser. — Rentekammeret den 21. Novembr. 1846.

Anordning ang. den **oeconomiske Bestyrelse** 27. Novbr. for Kjöbstaden **Reykjavik**. Khavn den 27. Novbr. 1846. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1847. I samme Aar anføres den ligeledes som publiceret

1846. 27. Novbr. i Reykjavík, samt i Gullbringa og Kjosar Syssel i Sönder-Amtet og i Isafjords Syssel i Vester-Amtet. 1848 i Skaptafells Sysseler og paa Vestmannöerne i Sönder-Amtet, Snæfellsnes, Dala og Stranda Syssel i Vester-Amtet, og Skagafjords, Öefjords og Sönder-Mula Syssel i Nord- og Öster-Amtet. — Rubr. i Canc. 3. Dep. Reg. 1846, fol. 141 (1846, Nr. 658^b). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 36 Sider i 4°. Første Side Titelblad, den danske Titel överst, der nedenfor den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Paa de lige Sider 2—34 den danske Text med Underskrifter, paa de ulige Sider 3—35 den islandske Text uden Underskrifter; den sidste Side blank. Ny Coll. Tid. for 1847, S. 169—190 (med Motiver). Quart-Forr. for 1846, S. 105—119. Schou XXIV (Tillæg for Aarene 1841—46), 937—950. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (*see* ovenfor); Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 10, 18, 259—272, 310—318, 507—512; Viðbætur S. 30—52 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jevnf. Reykjavíkurbóst. 1847, S. 108, 131.

ANORDNING angaaende Reikevig Kjøbstads oeconomicke Bestyrelse.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at Vi, efter at have modtaget Vort troe Althings allerunderd. Betænkning angaaende et Samme forelagt Udkast til et Regulativ for Reikevig Kjøbstads oeconomicke Bestyrelse, allernaad. have fundet for godt at byde og befale som følger:

1. Reikevig Kjøbstad med de Grændser, som for sammes Jurisdiction ere bestemte ved allerh. Resolution af 24. Februar 1835, skal fremdeles som hidtil udgjøre en særskilt Commune, hvis oeconomicke Bestyrelse med Undtagelse af de Gjenstande, hvorfor en anden særlig Bestemmelse er truffen, tilkommer den af Os beskikkede Byfoged i Forening med Byens Repræsentanter, under Tilsyn af Vor Amtmand i Islands Sönderamt og Vort Cancellies Overbestyrelse. Og skal den Forbindelse, der overeensstemmende med Reglementet af 8. Januar 1834 bestaaer mellem Reikevig Kjøbstad og Seltjarnarnæs Reps Fattigvæsen være hævet, saaledes at hver af disse Communer skal udgjøre et særskilt Fattigdistrict og Adskillelsen indtræde med

Begyndelsen af det første Regnskabsaar, efterat denne 1846.
 Vor Anordning er thinglæst i Reikevig. Fra den Tid 27. Novbr.
 skal Seltjarnarnæs Reps Fattigvæsen derfor bestyres
 paa samme Maade som de øvrige Fattigdistricter i Is-
 land, men med Bestyrelsen af Fattigvæsenet i Reikevig
 vil der blive at forholde overeensstemmende med de
 Regler, som i ovennævnte Reglement ere givne for
 begge de omhandlede Districters Fattigvæsen, undtagen
 at den Commission, som Bestyrelsen er overdragen,
 ikkun kommer til at bestaae af Domkirkepræsten, By-
 fogden og 3 Fattigforstandere, der blive at udnævne
 saaledes som dette Regulativs § 18 foreskriver. — Den
 bemeldte, nu forenede Communes Fattigvæsen tilhørende
 Formue saavel som de paa samme hvilende Byrder blive
 at dele mellem Kjøbstaden og Reppen efter Forholdet
 som 26: 11. Denne Deling bliver at foretage af Com-
 missionen for de nu forenede Districters Fattigvæsen
 i Forening med 5 gode Mænd; 2 af Kjøbstaden Reike-
 vig, der vælges af Communalbestyrelsen, og 3 af
 Seltjarnarnæs Rep, der vælges paa et Valgmøde for
 Sysselmanden ved Stemmeflerhed af alle de til Fattig-
 væsenet contribuerende Familiefædre i Reppen.

2. Tallet af Repræsentanter for Reikevig Kjøbstad
 bestemmes til 6, hvoraf 4 vælges blandt Tomthus-
 mændene og 2 blandt de øvrige af Kjøbstadens Ind-
 vaanere, som i Overeensstemmelse med nærværende
 Vor Anordning dertil maatte være kvalificerede.

3. Repræsentanterne vælges for Fremtiden frit af
 de efter denne Anordning valgberettigede Beboere af
 Kjøbstaden, saa at den Byfogden nu tilkommende For-
 slagsret bortfalder.

4. Ikke blot de, der, i Overeensstemmelse med
 de almindelige i Island gjældende Bestemmelser om
 Borgerskabs Tagelse, ved hvilke det fremdeles skal
 have sit Forblivende, vinde Borgerskab i Reikevig,
 skulle være berettigede til den Medvirkning i Byens
 Communalankiggender, som denne Vor Anordning hjem-

1846. 27. Novbr. ler; men lige Ret tilkommer ogsaa alle dem, der i Byen eller paa dens Grund eie Kjøbstadbygninger (Tømmer- eller Muurværkshuse), paa hvilke Kjøbstadudgifterne tildeels lignes, uden at det er fornødent at tage Borgerskab, naar de kun tillige have deres personlige Hjem i Byen, samt ere fuldmyndige.

5. Ligesom det følger af sig selv, at den Medvirkning i Communalanliggender, som Nogen ved at deeltage i Valgene af Borgerrepræsentanterne i Medfør af denne Vor Anordning udøver, maa bortfalde, naar den Qualification, som hjemler ham samme, af en eller anden Aarsag ophører, saaledes skal og Enhver, der ved Dom er fundet skyldig i nogen i den offentlige Mening vanærende Handling, udelukkes fra hiin Medvirkning, om end Straffen for samme ikke er af det Slags, som efter Plakaten af 29. Oktbr. 1824, sammenholdt med Forordningen af 24. Januar 1838 § 4 Litr. a medfører Fortabelse af Borgerskab. Saa kan heller Ingen, der maatte være sat under Værgemaal, eller hvis Bo er under Opbuds- eller Fallitbehandling, eller som ibrigt er underkastet nogen Retsforfølgning, der efter Loven betager ham Raadigheden over alt sit Gods, tage Deel i hine Valg, saalænge saadan Uraadigheds-tilstand vedvarer, ei heller den, som er bleven sat under Tiltale for nogen Forbrydelse, der kan medføre Tabet af Borgerrettighed, förend han ved endelig Dom er bleven aldeles frifunden for saadan Forbrydelse.

6. Under lagtagelse af hvad i § 5 er fastsat, skal Enhver, der har vundet Borgerskab i Reikevig, eller som eier nogen saadan Bygning, som i § 4 er ommeldt, være berettiget til at deeltage i Valget af de 5 Repræsentanter; ligesom enhver Tomthusmand, som er ansat for et Bidrag til Byens samtlige Udgifter af i det mindste 2 Rbd., nyder samme Berettigelse i Henseende til Valget af den 6te. Men kun de, der enten eie Kjøbstadbygninger, som ved en lovlig Taxationsforretning ere ansatte til en Værdi af 500 Rbd. r. S.,

eller der, som Næringsbrugere, svare i aarligt Bidrag 1846.
til Communalafgifterne i det mindste 4 Rbd., kunne 27. Novbr.
vælges til Repræsentanter, hvorimod enhver Tomthus-
mand, som efter det Ovenanførte er berettiget til at
deeltage i Valget af Repræsentanter for Tomthusmæn-
dene, ligeledes kan vælges af disse. Iøvrigt maa det
og iagttages, at Ascendenter og Descendenter eller
Brødre ei maae paa een Tid have Sæde i Borger-
repræsentationen, ei heller de, som ere ligesaa nær
besvogrede, og at ligesaalidet nogen Repræsentant maa
staae i et saadant Slægtskabs- eller Svogerskabsforhold
til Byfogden.

7. Den, der er valgt til Repræsentant, vedbliver
denne sin Post i 6 Aar, hvorefter han afgaaer og hans
Plads besættes ved et nyt Valg; dog skal, naar Nogen
af en eller anden særdeles Aarsag udtræder inden Ud-
løbet af de 6 Aar, den, der vælges i hans Sted, kun
vedblive for den Deel af hine 6 Aar, der endnu er
tilbage ved slig Udtrædelse. Den Udtrædende kan
stedse vælges paany, og indtager da sin Plads efter
det nye Valg. Men saafremt hans tidligere Funktions-
tid ei har været kortere end 3 Aar, er han ikke plig-
tig at modtage noget Valg, førend efter Forløbet af et
saa stort Antal Aar, som det, hvori han har fungeret
som Repræsentant, ligesom og den, der har opnaaet
en Alder af 60 Aar, altid paa Grund deraf kan und-
skyldte sig for at modtage et paa ham faldet Valg.

8. Den første Dag eller en af de første Dage
efter næste Nytaar, efter at denne Vor Anordning er
traadt i Kraft, bliver at foretage Valg paa saa mange
Repræsentanter, som behöves for tilligemed de nu-
værende, forsaavidt ingen af disse af særdeles Grunde
maatte gaae af, at udgjøre det i § 2 bestemte Antal.
Siden afgaaer aarligen 1 Repræsentant, hvorved Funk-
tionsalderen eller, saalænge Flere endnu kunne have
beklædt deres Poster lige længe, mindelig Overeens-
komst eller i alt Fald Lodtrækning gjør Udslaget.

1846. 9. Valgene, der stedse, udenfor de Tilfælde, hvori
 27. Novbr. en extraordinair Vacance skal besættes, skulle foregaae
 Dagen efter Nytaar, eller dog en af de nærmest paa-
 følgende Dage, forberedes ved en Liste over de Valg-
 berettigede og Valgbare, som udfærdiges af Valgbe-
 styrelsen, der skal bestaae af Byfogden, Formanden for
 Repræsentanterne samt en anden af disse, hvilken de
 i Almindelighed selv dertil udnævne. Dog naar det
 tilfalder Tomthusbændene at vælge, vil den endnu fun-
 gerende Repræsentant for disse have som tredie Med-
 lem at tiltræde Valgbestyrelsen, men naar denne af en
 eller anden Grund alt forud skulde være afgaaet, bliver
 ogsaa det tredie Medlem at vælge af de øvrige Repræ-
 sentanter. Ved Fortegnens Affattelse bør saavel
 Kæmneren som andre Byens Bestillingsmænd, hvis
 Hjælp dertil behøves, gaae Valgbestyrelsen tilhaande.
 Listen udlægges 14 Dage i Forveien til almindeligt Efter-
 syn i Byens Thingstue, og forsaavidt Nogen maatte
 finde, at enten en Uberettiget var optagen eller en Be-
 rettiget var udeladt, haver han 3 Dage forinden Valg-
 dagen at anmelde sin motiverede Indsigelse eller Re-
 clamation for Byfogden, som, hvis fornødent gjøres,
 anstiller nærmere Undersøgelse for at Sagen strax paa
 Valgdagen kan afgjøres ved Valgbestyrelsens i Medhold
 af Lovene tagne Beslutning. En Anke over Nogens
 Udelukkelse kan ei komme i Betragtning, naar den ei
 inden den foranførte Tid er fremsat.

10. Dagen og Klokkeslættet, da Valgene skulle
 foregaae, blive i det mindste 8 Dage forud ved op-
 slaæet Plakat og Trommeslag at bekjendtgjøre. Valgene
 foregaae offentligt i Byens Thingstue, og alle Vælgerne,
 som ville udøve deres Ret, høve at møde personlig,
 og der enten mundtlig for Valgprotokollen eller ved
 Stemmeseddelt at tilkjendegive, paa hvilke Personer de
 vælge. Naar alle Valgberettigede have faaet Adgang
 til at afgive deres Stemmer, og disse ere tilførte Pro-
 tokollen, har Valgbetyrelsens Formand tydeligt at op-
 læse, og Valgbestyrelsens tvende øvrige Medlemmer at

optegne og sammentælle samtlige afgivne Stemmer. 1846.
 Den, som efter Stemmemnes Optælling findes at have 27. Novbr.
 de fleste Stemmer, erklæres da for valgt Repræsentant.
 Have Flere lige Stemmer, gjør Lodtrækning Udslaget.

41. Naar der ere flere Vacancer, som ved Valget skulle besættes, bliver der paa foranførte Maade at stemme om hver Posts Besættelse for sig.

42. Dersom den, paa hvilken Valg er faldet, fremkommer med nogen Undskyldning, har Valgbestyrelsen at bedømme sammes Tilstrækkelighed, og finder Pluraliteten af Valgbestyrelsens samtlige Medlemmer Undskyldningen antagelig, skrides strax til et nyt Valg. Forkastes derimod Undskyldningen, og den Valgte ikke vil underkaste sig den tagne Beslutning, har han igjen Valgbestyrelsen at fremføre sin Anke for Amtmanden, der da uopholdelig har at afgive Resolution i Sagen. — Forsaavidt der enten ifølge en Anke fra nogen Vedkommende eller formedelst en hos Valgbestyrelsens Medlemmer selv fremkommen Tvivl opstaaer Spørgsmaal om, hvorvidt et Valg har Stemmeskerhed for sig eller ikke, eller hvis der iøvrigt maatte være Noget at indvende mod Valgets Gyldighed, har Valgbestyrelsen derom at afgive en motiveret Kjendelse, der uopholdelig tilstilles Amtmanden, som, hvis han da maatte finde, at der ikke ved Valget er brugt den lovlige Omgang, har at afgive fornøden Bestemmelse i saa Henseende. Men selv om intet saadant Spørgsmaal er opstaaet, bør der strax om Valghandlingen gjøres Indberetning til Amtmanden, der, saafremt han desuagtet maatte have Tvivl om Valgets Gyldighed, har at indstille Sagen til Cancelliets Afgjørelse; dog skal han være bemyndiget til ved sin Resolution at suspendere Valget, hvis han skulde finde Betænkelighed ved at lade det staae ved Magt, indtil Collegiets Resolution kan erholdes. Ligeledes bør han, hvis han intet finder at erindre imod Valghandlingen, inden 14 Dage derom meddele Valgbestyrelsen Underretning. Derhos skal Enhver, som har Noget at anke over den foregaede

1846. Valghandling, og navnlig over de i Anledning af samme
 27. Novbr. afsagte Kjendelser, hvis hans Anke skal komme i Be-
 dragtning, inden 8 Dage efter at Kjendelsen er afsagt
 eller Valghandlingen er sluttet, have indgivet sin skrift-
 lige Besværing til Valgbestyrelsen, der uopholdelig bør
 tilstille Amtmanden samme med sin Erklæring, og skal
 denne resolve i Sagen ligeledes inden Forløbet af
 44 Dage. Hvis et Valg da ifølge Amtmandens Bestem-
 melse bliver sat ud af Kraft, bliver nyt Valg at fore-
 tage. Skulde i noget af de i nærværende § omhand-
 lede Tilfælde enten den Valgte eller Valgbestyrelsen
 eller nogen anden Vedkommende ikke være tilfreds
 med Amtmandens Afgjørelse, staaer det ham frit at
 andrage Sagen for Vort Cancellie.

43. Den, som er valgt til Repræsentant, haver til
 Byfogden at indlevere en skriftlig Forsikkring, hvori
 han i Henhold til sin aflagte Borgereed, eller, forsaavidt
 han ikke har aflagt en saadan, da ved et edeligt Løfte
 forpligter sig til med samvittighedsfuld Troskab at iagt-
 tage alle de Pligter, der i hiint Kald paaligge ham,
 saavel mod Kongen og Fædrelandet, som i Særdeles-
 hed mod den Commune, der har valgt ham til at tage
 Deel i Bestyrelsen af dens Anliggender.

44. Skulde nogen til Repræsentant udvalgt Mand
 i Løbet af den Tid, hvori han har at fungere, komme
 i et Tilfælde, der betager ham sin Habilitet til foran-
 førte Post, bliver han at entledige, hvorved det dog
 bliver at iagttage, at den Omstændighed, at Nogen
 senere óphører at være Eier af Gaard eller Huus, eller
 hans Næringsskat senere nedsættes under den Størrølse,
 som til Valgbarhed udkræves (§ 6), ikke skal bevirke
 Udtrædelse af den Post, hvortil han engang ved sine
 Medborgeres Tillid er udvalgt. Hvis et saadant Tilfælde
 indtræder, som i Overeensstemmelse med § 5 cfr. § 6
 for Tiden betager ham sin Qualification til at beklæde
 hiin Post, bliver han midlertidigen at udelukke fra For-
 retningerne, indtil Forhindringen er ophørt, eller den

gaaer over til en vedvarende Forhindring. — Det tilfalder Byfogden og Repræsentanterne at afgjøre de Spørgsmaal, der kunne opstaae i de ovenanførte Henseender, eller naar nogen af Repræsentanterne ellers har gjort sig skyldig i saadaane Pligtovertrædelser, som gjøre hans Udtrædelse nødvendig, dog at naturligviis Adgang til at andrage Sagen for høiere Autoriteter staaer Vedkommende saaben. — Dersom Nogen i Løbet af den Tid, hvori han, efter den almindelige Regel, skulde vedblive sin Post, finder sig beføiet til at forlange sin Entledigelse, og saadant Forlangende af Byfogden og Repræsentanterne eller i alt Fald ved Andragende til høiere Sted (§ 12) bifaldes, bliver nyt Valg at foretage. Dog kan i alle Tilfælde det nye Valg, som en i Aarets sidste 6 Maaneder indtraadt Vacance foranlediger, udsættes indtil den i Begyndelsen af § 9 ommeldte Tid, saafremt Omstændighederne ikke gjøre Pladsens tidligere Besættelse fornøden.

15. Repræsentanterne vælge ved hvert Aars Begyndelse mellem sig selv indbyrdes ved fleste Stemmer en Formand, der sammenkalder Repræsentanterne, naar han finder det fornødent, og leder Forhandlingerne, samt sørger for, at Beslutningerne rettelig protokolleres og expederes, hvorhos i Tilfælde af Stemmeligbed den Mening, hvorfor han erklærer sig, ansees som Pluralitetens. Paa samme Maade vælge de en Vice-Formand, der i Formandens Forfald træder i hans Sted. Protokollen over hvad der foregaaer under Forhandlingerne føres enten af Formanden eller Vice-Formanden, saaledes som de derom maatte forenes, eller det i Mangel af mindelig Overeenskomst maatte af Repræsentanternes Pluralitet blive afgjort. Protokollen underskrives stedse af alle tilstedeværende Repræsentanter. Ved ethvert Repræsentantmøde skal i det mindste 3 Repræsentanter være tilstede, hvis nogen Sag skal kunne endeligen afgjøres.

1846.

27. Novbr.

16. Udi alle Anliggender, Kjøbstadens Eiendomme og Indretninger, Indtægter og Udgifter vedkommende, der ikke ved nogen særlig Bestemmelse ere undtagne den sædvanlige communale Forvaltning, er Repræsentanternes Medvirkning nødvendig, saa at Byfogden ikke uden deres Samtykke kan tage nogen Beslutning. Naar Byfogden ikke kan blive enig med Repræsentanterne, bør der anstilles en mundtlig Conference med disse angaaende Sagen, men naar Meningsforskjellen ikke derved hæves, bliver Sagen at indstille til høiere Övrigheds Beslutning, hvorved naturligviis det, som Flerheden af Repræsentanterne bifalder, ansees som den samlede Repræsentations Mening.

17. Hvor Byfogdens Erklæring indhentes om nogen Kjøbstadens Tarv vedkommende Gjenstand, bør han altid enten tage samme i Overveielse i Forening med Repræsentanterne, eller og indhente disses særlige Betænkning, der stedse bør vedlægges Byfogdens Erklæring. Saa ere og Repræsentanterne berettigede til selv at sætte enhver Byens Tarv vedkommende Gjenstand under Overveielse, og Byfogden er pligtig, naar et Forslag af Repræsentanterne indkommer, derover paa disses Forlangende at afgive skriftlig Resolution, hvorhos Repræsentanterne, hvis de ikke med dennes Indhold ere tilfredse, kunne forlange Sagen i fornødent Fald, forsynet med deres og Byfogdens nærmere Erklæring, forelagt høiere Övrighed.

18. For at de af Borgerne udvalgte Repræsentanter ogsaa kunne erholde en passende Medvirkning paa de Communal-Anliggender, der ere betroede nogen særlig Administration, bør for Fremtiden de trende Mænd, der som Fattigforstandere have Sæde i Fattigcommissionen (§ 4), udnævnes af Repræsentanterne, hvoriblandt i det mindste den ene bør være af deres egen Midte og een altid vælges blandt Tomthusmændene. Af disse Fattigforstandere skal Fattigcommissionen ved Stemme flerhed udvælge den, der tillige skal fungere

1846.
27. Novbr.

som Fattigvæsenets Kasserer. — Ingen af de saaledes beskikkede Fattigforstandere er dog forpligtet til at vedblive Funktionen længere end i 3 Aar. Saasnart Børger-skolen i Reikevig har erholdt sin fuldstændige Organisation, bør Repræsentanterne ligeledes paa samme Maade, som ovenmeldt, udnævne 2 Skoleforstandere til at tage Sæde i Skolecommissionen. Saa bør og Repræsentanterne for Fremtiden selv udnævne de af sammes Medlemmer, der skulle have Sæde i den ved Plakat af 29. Mæi 1839 § 1 anordnede Bygningscommission, hvorimod de tvende andre af Byens Indvaanere, der skulle tiltræde bemeldte Commission, fremdeles overeensstemmende med den nævnte Plakat blive at udnævne af Amtmanden.

49. Repræsentanterne have i Forening med Byfogden inden hvert Aars Udgang at forfatte et aarligt Overslag over de Udgifter, som Byen efter Rimelighed vil have at bestride i det følgende Aar, hvori bør optages ikke blot de Udgifter, som henhøre til den almindelige dem selv tilkommende Communeforvaltning, men ogsaa de Summer, der behøves til de Grøne af Byens Oeconomie, der ere overladte til særskilte Bestyrelser. Bemeldte Overslag maa derhos indeholde en Forklaring over de Midler, der haves til uden Skattefinansiering at bestride Udgifterne, og derpaa fremsætte hvad der bliver tilbage at ligne paa Byens Indvaanere, og da det fastsættes som Regel, at $\frac{1}{3}$ Deel af det til den egentlige Communalforvaltnings Udgifter anslaaede Beløb bør lignedes paa Kjøbstadbygningerne indtil videre efter den samme Maalestok, som i saa Henseende hidtil har været fulgt, men at de øvrige $\frac{2}{3}$ Dele, saavel som de Beløb, der udfordres til de afsondrøde Bestyrelsesgrøne, lignedes efter Formue og Leilighed paa alle Beboerne af Kjøbstadens Grund, saa bør det ovennævnte Overslag angive Størrelsen af hver af de Summer, der saaledes blive paa forskjellig Maade at reparere. — Forsaavidt ingen særlige Omstændigheder give Anledning

1846. til at formode, at Udgifterne eller de Indtægter, som
 27. Novbr. haves til deres Bestridelse, ville blive større eller mindre end de, som i det nærmest foregaaende Overslag bleve antagne, blive de at opføre med det samme Beløb. Hvad de Summer angaaer, som udkræves til de afsondrede Bestyrelsesgrene, navnlig til Fattigvæsenet og i sin Tid til Skolevæsenet, have vedkommende Administrationer inden November Maanedes Udgang til Byfogden og Repræsentanterne at indgive deres Beregning over det Fornødne. Forsaavidt der maatte findes Anledning til at nedsætte den begjærte Sum, bliver det nærmere at overveie med den vedkommende Administration, og hvis de ei indbyrdes blive enige, andrages Sagen for Amtmanden, der, hvad Skolevæsenet angaaer, efter Conference med sin Meddirecteur, bestemmer hvad der skal udredes. Det samlede Overslag bliver derhos at indsende til Amtmanden, der, saafremt han Intet derved finder at erindre, tilbagesender det med sin Paategning desangaaende. I modsat Fald meddeler han Communalbestyrelsen de Erindringer, som han finder at burde gjøre, hvilke Erindringer i ethvert Tilfælde blive for det Aar, som Overslaget angaaer, at tage til Følge, men skulle de være af Indflydelse for længere Tid og Communalbestyrelsen ikke finder at kunne erkjende deres Rigtighed, er den forpligtet til inden en Maaned at indkomme med skriftligt Andragende derom til Amtmanden, som da forelægger Cancelliet Sagen til Afgjorelse.

20. Naar ingen Erindringer af Amtmanden ere gjorte mod Overslaget, eller det Fornødne i Anledning af hans Erindringer er afgjort efter § 49, bliver det Beløb, som i Overeensstemmelse dermed skal tilveibringes ved Skatter paa Byens Indvaanere, at ligne paa de Skattepligtige. Herved blive alle de Afgifter, som skulle tilsvares efter en fælleds Maalestok, at ligne under Eet paa hvert skattepligtigt Individ; dog iagtages, at de, hvem en eller anden Grøen af de saaledes sam-

lede Afgifter ifølge Anordningerne ikke bør paalignes, 1846.
kun ansættes til det, der efter de gjeldende Regler kan 27. Novbr.
paahvile dem til de øvrige Afgifters Bestridelse. —

Kjøbstadens Skatteligninger foretages for Fremtiden af samtlige Repræsentanter i Forening med Kæmneren. Ligesom Udnævnelsen af særskilte Taxeerborgere herved bortfalder, saaledes bliver ogsaa Fattigcommissionen og i sin Tid Skolecommissionen fritagne for at fordele det til Fattig- og Skolevæsenets Tarv fornødne Beløb paa de enkelte Indvaanere i Byen. Samtlige Skatter blive derhos at indføre i en fælleds Skatte- og Qvitteringsbog for enhver Contribuent og bør hvert Aar være erlagt inden Udgangen af Juni Maaned. Kæmneren har efter almindelig Ordre eller særlig Anviisning af Byfogden og Repræsentanterne at udtælle til de særskilte Administrationer, hvad de af Skattebeløbet behøve til Bestyrelsen af de dem vedkommende Udgifter. — Skulde i Aarets Løb Udgifter forefalde, som ere udenfor de gjorte Overslag, bliver angaaende disse at gjøre Indberetning, saaledes som det med Hensyn til det samlede Overslag er paabudet i § 49, ligesom der i det Hele, forsaavidt disse Udgifter angaaer, bliver at forholde efter Bestemmelserne i fornævnte §. Skulde imidlertid Udgifterne udenfor Overslaget ei overgaae 50 Rbd. r. S., er ingen saadan særdeles Indberetning fornøden, hvorimod det da med sammes Dækning kan beroe indtil næste Aars Ligning.

24. Overslaget og Ligningen blive, saasnart denne er forfattet, i et Tidsrum af 3 Uger at henlægge i Bythingstuen til Eftersyn i det mindste 3 Timer om Dagen, og bliver det offentligen at bekjendtgjøre, naar Henlæggelsen skeer, og paa hvilken Tid af Dagen Eftersynet staaer Enhver aabent. — Dersom Nogen finder Noget imod Ligningen at erindre, haver han at fremføre sin Erindring for Byfogden, der i Forening med Repræsentanterne har at overveie og bestemme, hvorvidt nogen Forandring med Hensyn til denne Anke bør

1846. foretages, og hvis han med denne Bestemmelse er util-
 27. Novbr. freds, staaer det ham aabent gjennem Communal-
 bestyrelsen at andrage Sagen for Amtmanden til Re-
 solution.

22. Det paaligger Repræsentanterne i Forening med Byfogden at føre det nöieste Tilsyn med Byens Kassevæsen, fölgelig at paasee, at saavel Byens Skatter som andre Indtægter rettelig og betimelig opkræves og i fornödent Fald inddrives, samt at Belöbet anvendes til at bestride Byens Udgifter, og, indtil de dertil behöves, nedlægges i en hos Kæmneren hensat lukket Kasse af en betryggende Indretning og forsynet med tre forskjellige Laase, saaledes at Byfogden har Nöglen til den ene, den af Repræsentanterne, som disse mellem dem selv udvælge, til den anden, men Kæmneren til den tredje Laas, dog kan det til de löbende Udgifters Bestridelse fornödne Belöb indtil 400 Rbd. r. S. lades i Kæmnerens Hænder uden at nedlægges i den her omhandlede Kasse. Til den Control, som Byfogden og Repræsentanterne saaledes bör føre, hörer ogsaa, at de i det mindste hvert Qvartal lade sig meddele nöiagtige Kasse-Extrakter, der vise, saavel hvad der er indkommet, som hvad deraf er udgivet, og, ligesom de, naar Indtægter, som burde været indkomne, ei derpaa findes anförte, have at anstille den efter Omstændighederne fornödne Undersögelse ved Eftersyn af de opgivne Restanters Qvitteringsböger eller paa anden efter Sagens Beskaffenhed hensigtsmæssig Maade, samt at foranstalte hvad der maatte være fornödent til Indtægternes Inddrivelse, saaledes bör der og for Udgifterne fremlægges behörig Legitimation. Iövrigt kunne de bemyndige Een eller Flere af deres Midte til paa deres Vegne tilligemed Byfogden at underskrive Anviisninger paa Stadens Kasse. — Repræsentanterne bör og saavel som Övrigheden lade det være sig magtpaaliggende, at de Arbeider, som udföres paa Byens Bekostning, udföres forsvarligen og paa den meest be-

sparende Maade, og ligesom Byfogden bør føre stadigt Tilsyn med deslige Arbeider, saaledes bør ogsaa Repræsentanterne mellem sig fordele det jevnlige Tilsyn dermed saaledes, at de bestandigen kunne have nøie Underretning om, at der under saadanne Arbeiders Udførelse forholdes paa den meest hensigtsmæssige og med den forud truffne Beslutning overeensstemmende Maade.

1846.

27. Novbr.

23. Repræsentanterne skulle tage Deel med Byfogden i at udnævne Kæmneren, med hvilket Ombud der forøvrigt forholdes overeensstemmende med D. L. 3—5, dog saaledes, at den engang beskikkede Kæmner bør vedblive Funktionen i det mindste i 3 Aar, saafremt ikke indtræffende Omstændigheder maatte forhindre ham derfra, eller Byfogden og Repræsentanterne maatte finde det mere hensigtsmæssigt at overdrage Bestillingen til en Anden forinden hiin Tids Udløb. Forsaavidt Byfogden og Repræsentanterne ikke kunne forenes om de fornødne Bestemmelser i Henseende til Kæmnerens Antagelse m. v., bliver Sagen at indstille til Amtmanden.

24. Skjøndt det i Almindelighed tilfalder Byfogden og Repræsentanterne, eller, i de fra den almindelige Communalforvaltning undtagne Bestyrelsesgrene, den Administration, der forsaavidt træder i hines Sted, at tage Beslutninger paa Communens Vegne angaaende oeconomiske Anliggender, dog under Tilsyn af vedkommende anordnede Autoritet, saa maa dog derfra gjøres Undtagelse med Hensyn til saadanne Foranstaltninger, der ere aldeles extraordinaire, eller som have særindgribende vedvarende Følger for Communen. — Hertil maa regnes: Optagelse af nye Laan eller Forlængelse af de Terminer, inden hvilke et allerede bevilget Laan skal afbetales; Indførelse af nye Lønninger og Lønningsforhøielsen, naar disse maatte overstige 20 Rbd.; Pensioner, hvortil der ikke allerede haves en speciel Hjemmel, ligeledes naar de skulle overstige nysnævnte Sum;

1846. Gratificationer over 30 Rbd.; Afhændelse af Byens faste Eiendomme, altsaa og Udskiftning af Communejorder, hvorved disse gaae over til at blive den enkelte Mands Eiendom mod visse aarlige Afgifter til Kæmnerkassen; Leiemaal af Byens Jorder, indgaaede paa længere Tid end 40 Aar, eller anderledes end ved offentlig Auktion; Bygningsarbejder, som ikke kunne iværksættes uden en Forhøielse i det Skattebeløb, som Communen i de nærmest foregaaende 3 Aar efter Middeltal har svaret; Forlig, hvorved Byen, for at undgaae Rettergangstrætter, overtager sig en vis Forpligtelse eller opgiver noget af en formentlig Rettighed. I alle de Tilfælde, der saaledes ere undtagne fra den locale Communalbestyrelses Afgjørelse, skal Amtmanden, naar Sagen kræver hurtig Afgjørelse, og Communalbestyrelsen er enig, og han heller ingen Betænkelighed derved finder, være bemyndiget til at afgjøre de nævnte Sager; men ellers bliver Sagen med alle Vedkommendes og deriblandt Amtmandens Erklæring at indstille til Vort Cancellie, der, forsaavidt det ikke er bemyndiget til selv at tage Beslutning, haver at andrage Sagen for Os, ligesom det og, naar der handles om en sær vigtig og derhos overordentlig Foranstaltning, kan foreskrive, at Borgerskabet sammenkaldes for selv at erklære sig derover, hvilket og Amtmanden, naar han dertil maatte finde Anledning, inden Sagen indstilles, ligeledes kan foranstalle.

25. Umiddelbart efter at Kæmnerregnskabet er aflagt, henlægges det i Byens Thingstue, med hvilken Henlæggelse og dens Bekjendtgjørelse der forholdes paa samme Maade, som oven i § 24 er foreskrevet med Hensyn til Skatteligningen. Regnskabet bliver dernæst nøie at gjenngaae af en Revisor, der vælges af de Indvaanere, som ifølge § 4, sammenholdt med § 5, ere stemmeberettigede, paa samme Maade som Repræsentanterne og ligesom disse paa 6 Aar. — Efter at Revisors Bemærkninger have været meddelte Regnskabsføreren til Besvarelse og videre regnskabsmæssig

Omgang, blive de at tilstille Amtmanden, der har at 1846.
decidere samme, forsaavidt der er Spørgsmaal om Au- 27. Novbr.
svar for Regnskabsføreren. Men forsaavidt enten Re-
visor maatte have gjort nogen Udsættelse, hvorfor An-
svar skulde hvile paa Byfogden eller Repræsentanterne,
eller Amtmanden selv maatte finde Anledning til nogen
Anke af denne Beskaffenhed, haver han, efter at be-
hørig Erklæring er indhentet, at indsende Sagen med
sin Betænkning til Cancelliets Decision. Iøvrigt bør
hvert Aars Kæmnerregnskab være aflagt inden Ud-
gangen af den næst paafølgende Januar Maaned, og med
Hensyn til Ansvar for Forsømmelse i Regnskabets be-
timelige Aflæggelse og Besvarelse af de deri faldende
Annotationer, bør forholdes efter de i saa Henseende
for de danske Kjøbstæder gjeldende Regler. Naar
Kæmnerregnskabet er revideret og decideret, bliver en
Extrakt deraf, som forfattes af Byfogden, at foranstalte
offentliggjort ved Trykken; denne Extrakt bør være saa
fuldstændig, at de forskjelligartede Indtægts- og Udgifts-
poster særskilt anføres. I Henseende til Regnskabs-
førelsen for de under specielle Bestyrelser henlagte
Grene af Communens Anliggender, saavel som Regn-
skabernes Revision, vil der blive at forholde efter de
derom udgivne eller udgivende Anordninger, dog saa-
ledes, at der med Regnskabernes Henlæggelse til Efter-
syn og videre Offentliggjørelse forholdes ligesom i denne
§ for Kæmnerregnskabet er anordnet. — Naar nogen
Borger eller andet skatteydende Medlem af Communen
ved Eftersyn af Kæmnerregnskabet eller andet Com-
mune-Regnskab ønsker at medtage en regnskabskyndig
Mand, som derved kan være ham behjælpelig, bør
dette ikke nægtes.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at
rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjøbenhavn
den 27. Novembr. 1846.

1846. - Reglugjörð um stjórn bæjarmálefna í kaupstaðnum
27. Novbr. Reykjavík.

Vér Christján hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: Að Oss, eptir meðtöku Vors holla alþingis allraþegulegasta álits, viðvíkjandi einu fyrir það framlögðu frumvarpi til reglugjörðar um stjórn bæjarmálefna í kaupstaðnum Reykjavík, allframildilegast hefir þóknast að bjóða og skipa sem fylgir:

4. grein. Kaupstaðurinn Reykjavík skal framvegis, einsog áður, vera þing sèr, með takmörkum þeim, sem þinghánni eru sett í konúngsúrskurði 24. Febr. 1835; skal bæjarfógeti sá, ér Vér höfum settan, og með honum fulltrúar bæjarins hafa á hendi stjórn bæjarmálefna, þegar þau eru undanskilin, sem kljád eru á annan hátt; þó skal amtmaður Vor í Suður-umdæminu hafa umsjá með þeim, og kansellí Vort æðstu stjórn. Skal þá sambandi því, sem er milli fátækra stjórnar kaupstaðarins Reykjavíkur og Seltjarnarness hrepps, samkvæmt reglugjörð 8. Januar 1834, slitið, og hvorutveggja eiga fátækra stjórn sèr; skal skilnaður þeirra hefjast um byrjun hins fyrsta reikningsárs eptir að þessi tilskipun Vor er birt í Reykjavík. Uppfrá þessum tíma skal þá fátækra málefnum í Seltjarnarness hrepp stýrt á sama hátt, sem í öðrum hreppum á Íslandi, en í Reykjavík skal stjórn á fátækra málefnum löguð samkvæmt reglum þeim, sem settar eru í reglugjörðinni um fátækra stjórn hvorutveggja, þó skulu í nefnd þeirri, er stjórn hefir á hendi, einungis sitja dómkirkjupresturinn, bæjarfógetinn, og þrír fátækra stjórnar, og skulu þeir kjörnir á þann hátt, sem reglugjörð þessi mælir fyrir í 48. grein. — Fè því, er fátækra-hrepparnir eiga nú báðir saman, svo og álögum öllum skal skipt svo, að sami sè jöfnuður milli kaupstaðarins og hreppsins, sem milli 26 og 11. Þessi skipti skulu gjörð af nefnd þeirri, sem á hendi hefir stjórn fátækra málefna í hreppnum og bænum, ásamt 5 dánunmönnum, tveimur úr kaupstaðnum Reykjavík, er kjósast

eiga af bæjarstjórninni, og þremur úr Seltjarnarness hrepp, er kjósast eiga á kjörfundi fyrir sýslumanni, með atkvæðafjölda, af öllum þeim húsfæðrum í hreppnum, sem gjalda fátækum styrk. 1846.
27. Novbr.

2. grein. Sex skulu vera fulltrúar kaupstaðarins Reykjavíkur, og skal kjósa einn þeirra úr flokki tómthúsmanna, en hina 5 af bæjarmönnum, þeim, er samkvæmt þessari Vorri tilskipun til þess eru hæfir.

3. grein. Kaupstaðarbúar, þeir er kosningarrétt eiga samkvæmt þessari tilskipun Vorri, skulu bæðanaf sjálfir kjósa fulltrúa, og hverfur þá réttur sá er bæjarfógetinn nú hefir, að stínga uppá fulltrúum.

4. grein. Þeir er borgararétt öðlast í Reykjavík samkvæmt ákvörðunum þeim, er löggildar eru á Íslandi um að ná borgararétti, og framvegis skulu standa, skulu eiga rétt á að taka þátt í bæjar málefnum einsog þessi tilskipun Vor gefur kost á; hinn sama rétt hafa og allir þeir, er úmburhús eiga eður steinhús í bænum eða í landeign hans, er bæjarútgjöldum að nokkru leyti er jafnað niður á, án þess nauðsyn beri til að þeir gjörist borgarar, þegar þeir hafa aðsetur sitt í bænum, og eru fullvæðja fyrir aldurs sakir.

5. grein. Það er auðvitað, að enginn getur framvegis tekið þátt í bæjarmálefnum á þann hátt, að hann kjósi bæjarfulltrúa samkvæmt þessari tilskipun Vorri, ef hann missir kosti þá, einhverra hluta vegna, er veita honum þenna rétt; svo skal og sérhverjum þeim, er sekur er orðinn að laga dómi um nokkuð það verk, er svívirðilegt er að almennings áliti, varnað að taka þátt í bæjarmálefnum, jafnvel þó hann hafi ekki sætt þeirri refsingu, er samkvæmt opnu bréfi 29. Oktbr. 1824 og tilskipun 24. Januar 1838, 4. grein Lit. a, sviptir mann borgararétti. Ekki má heldur nokkur sá kjósa, sem settur er fjárhaldsmaður, eða ef bú hans er tekið upp sem skuldabú eða þrotabú, eða sè nokkuð það mál á hendi honum, að tekin sè fyrir þá skuld af honum. Öll fjárforsráð að lögum, og hefir hann eigi kosningarétt

1846. meðan hann er í slíku ófrelsi; ekki heldur sá, er liggur
 27. Novbr. undir lagasókn um nokkuð það ódæðisverk, er sviptgetur borgararétti, fyr en hann með dómi, sem eigi verður raskað, er orðinn alsýkn saka.

6. grein. Hver sá, er borgararétt hefir blotið í Reykjavík, eður á nokkuð það hús, sem tilgreint er í 4. grein, hefir rétt á að taka þátt í kosningu hinna fimm fulltrúa, og skal alls þess gæta, sem fyrir er mælt í 5. grein; svo skal og hver sá tómthúsmaður, sem gjört er að minnsta kosti tveggja dala útsvar í öll bæjar útgjöld, hafa hinn sama rétt í kosningu hins sjötta. En þá eina má kjósa fulltrúa, sem eiga timburhús þau í bænum eður steinhús, er virt sè til 500 dala að löglegri virðingu, eða þá, sem á ári hverju greiða af atvinnuvegi sínum í fátækraútsvar að minnsta kosti 4 dali; þarómót mega tómthús menn kjósa hvern þann úr flokki sjálfra sín, er rétt hefir á að kjósa fulltrúa fyrir hönd tómthús manna. Þess ber og að gæta, að hvorki mega feður með afkomendum, nè heldur bræður eiga setu í flokki borgarafulltrúa í senn, eigi heldur þeir, sem eru jafnt nátengdir að mægðum; svo má enginn sá vera fulltrúi, sem svo er náskyldur bæjarfógetanum eður mægðum bundinn, sem þegar var sagt.

7. grein. Sá, sem kosinn er fulltrúi, hefir starf sitt á hendi um 6 ár, fer hann þá frá, og skal aptur kjósa í hans stað; en fari nokkur frá einhverra hluta vegna áður þeim 6 árum sè lokið, þá skal sá, sem kjörinn verður í hans stað, hafa sýslu sína á hendi einungis um þann tíma, sem þá er eptir af þeim 6 árum þegar hinn fór frá. Kjósa má jafnan á ný þann er farið hefir frá, og tekur hann þá við starfa sínum þegar hann er kosinn aptur. En hafi tími sá, er hann áður hafði starfa sinn, eigi verið skemmri en 3 ár, þá er hann eigi skyldur að veita móttöku kosningunni, fyr en liðin eru jafnmörg ár, sem þau voru, er hann hefir verið fulltrúi; svo má og hver sá, er sextugur er orðinn, fyrir aldurs sakir skorast undan ef hann er kosinn fulltrúi.

8. grein. Hinn fyrsta dag, eður einn hinn fyrsta dag eptir næsta nýjár frá því að þessi tilskipan Vor er löggild orðin, skal fulltrúa kjósa svo marga sem þörf gjörist, svo að þeir, ásamt þeim, sem nú eru, ef enginn þeirra fer frá, einhverra hluta vegna, sè svo margir að tölu sem fyrir er mælt í 2. grein. Síðan fer frá á ári hverju einn fulltrúi, og skal því ráða sýslutími hans, eður samkomulag, ef fleiri hafa um jafnlángan tíma haft starfa sinn, eða þá blutkesti, ef annars er eigi kostur. 1846. 27. Novbr.

9. grein. Kosningar skulu jafnan fara fram daginn eptir eður einhvern hinn næsta dag eptir nýjár, nema þegar svo stendur á að kjósa þarf misreitis; svo skal kosningu undirbúa, að skrá sè samín um kjörgenga, og þá er kosningarrétt hafa, skal kjörstjórnin semja hana, en þessir eru kjörstjórar: bæjarfógeti, oddviti fulltrúa, og einn fulltrúi, er þeir sjálfir kjósa. En þegar tómthúsmenn eiga að kjósa, skal fulltrúi þeirra, sem þá er, vera hinn þriðji kjörstjóri; en sè hann einhverra hluta vegna farinn frá áður, skal þriðja kjörstjóra kjósa meðal hinna fulltrúanna. Þegar semja á kjörskrá, skal bæði gjaldkeri bæjarins, og aðrir er bæjarstörfum gegna, vera kjörstjórninni til aðstodar, ef þörf gjörist. Skráin skal liggja 44 daga í þingstofu bæjarins, öllum til sýnis; þyki nokkrum, að einhver sá maður sè nefndur, sem ekki hefir það til að bera er hæfir, eður að einhverjum sè ránglega sleppt, skal hann 3 dögum fyrir kosningu bera mótmæli sín upp fyrir bæjarfógeta, og færa rök fyrir; rannsakar þá bæjarfógeti málið nákvæmar, ef þörf er, svo það verði útkljáð dag þann sem kosning fer fram, eptir úrskurði kjörstjórnarinnar samkvæmt lögum. Finni einhver að því að nokkrum sè sleppt, þá verður því eigi gaumur gefinn, nema hann beri upp aþugasemdir sínar fyrir þann tíma, sem til er tekinn.

10. grein. Boða skal dag og stund, er kosningar skulu fara fram, að minnsta kosti 8 dögum fyrirfram, með auglýsingar-bréfi og trumbuslætti. Kosningar skulu ske opinberlega í þingstofu bæjarins, skulu allir kjós-

1846. 27. Novbr. endur, er neyta vilja réttar sins, koma sjálfir á kjörstefnu, og lýsa yfir annaðhvort í heyrandi hljóði, við kjörbókina, eður bréflaga, hverja menn þeir vili kjósa. Þegar allir þeir, er kjósa skulu, hafa gefið atkvæði sín, og þau eru bókuð, les forstöðumaður kjörstjórnarinnar upp skilmerkilega atkvæðin öll, en hinir tveir kjörstjórar rita þau upp og telja saman. Þann skal nefna kjörinn fulltrúa, sem blotið hefir flest atkvæði, þegar þau eru talin. Nú hafa fleiri en einn jöfn atkvæði, og skal þá hlátkesti ráða.

11. grein. Þegar kjósa á fleiri fulltrúa en einn, skal hver þeirra kjörinn sérflagi, á þann hátt sem áður er mælt fyrir.

12. grein. Ef einhver sá, sem kjörinn er fulltrúi, ber upp afsökun nokkura, metur kjörstjórnin hvort hún sé gild; þyki meiri hluta kjörstjórnarinnar afsökunin gild, skal þegar kjósa á ný. Sè afsökun hans þar-ámót metin ógild, og hinn kosni eigi að heldur vill gángast undir kosninguna, skal hann láta kjörstjórnina bera upp kvörtun sína fyrir amtmanni, og gefur hann þá tafarlaust úrskurð um málið. — Ef nokkur efasemd rís hjá einhverjum þeim, er hlut á að máli, eður hjá kjörstjórunum um það, hvort nokkur sè kjörinn með flestum atkvæðum, eður ef nokkur kosning þykir fyrir einhverja skuld ógild, gefa kjörstjórar um það úrskurð, og senda hann þegar amtmanni og færa rök fyrir; svo skulu og, þó engin slík efasemd hafi vakizt, amtmanni sendar skýrslur um kosningarnar. Þyki honum nú eigi að síður, sem ekki sè viðhöfð lögleg aðferð í kosningunni, skal hann bera málið undir úrskurð kansellíis Vors; samt skal hann hafa vald á, að ógilda kosninguna um sinn, ef honum finnst það ísjárvert að hún sè í fullu gildi þángað til að þess úrskurði náð verður. En ef hann finnur ekkert að kosningunni, gefur hann kjörstjórninni það til vitundar áður 14 dagar sè liðnir. Auk þess skal hver sá, sem í nokkru finnur að kosningu þeirri, er fram hefir farið og einkum að úrskurðum þeim, er um hana hafa verið gefnir, senda kvörtun sína ritaða kjör-

stjórnunum, skal það gjört áður 8 dagar sè liðnir frá því 1846.
 er úrskurður var gefinn eður kosningu var lokið, ef gefa 27. Novbr.
 á gaum að kvörtun hans; senda þá kjörstjórar jafnskjótt
 kvörtunina amtmanni, ásamt skýrslum sínum, og skal
 hann leggja úrskurd á það mál áður 14 dagar sèu liðnir.
 Verði nú nokkur kosning ógild, að amtmæns ákvörðun,
 skal kjósa á ný. Beri nokkur þau vankvæði að, sem
 talin eru í grein þessari, og sá, sem kosinn var, eður
 kjörstjórar, eður einhver þeirra er hlut eiga að máli
 eru óánægðir með úrskurd amtmanns, eiga þeir frjálst
 að bera málið upp fyrir kansellí Voru.

13. grein. Sá, sem kjörinn er fulltrúi, sendir bæjar-
 fógeta skriflegt heit, og skuldbindur hann sig í því sam-
 kvæmt borgaraeði sínum, en hafi hann ekki svarið
 borgaraeði, lofar hann með eði að gegna dyggilega og
 með samvirkusemi öllum skyldum þeim, er staða hans
 heimtir, bæði við konung og fósturjörð sína, og einkum
 við félag það, sem hefir kosið hann til að taka þátt í
 stjórn málefna sinna.

14. grein. Ef nokkur, sá sem kosinn er fulltrúi,
 missir kosti þá, sem gjöra hann hæfan til að vera full-
 trúi, ámeðan hann hefir starfa sinn á hendi, þá skal
 honum víkja frá; þó skal þess gæta, að, ef einhver síðar
 missir eignarrétt á húsi, eður ef atvinnuskattur hans
 síðar er lækkaður svo, að hann nemi eigi því er til kjör-
 gengis heimtist (6. grein), þá skal hann eigi fyrir þá
 skuld hætta þeim starfa, sem hann eittsinn fyrir traust
 sambæjarmaanna er kjörinn til. Beri nokkuð það að, er
 samkvæmt 5. og 6. grein um stand svipti hann kostum
 þeim, er gjöra hann hæfan til að vera í stöðu þessari,
 skal honum um stund bægt frá störfum, þángað til hann
 fær aptur kosti þessa, eður útsèð verður um að hann ekki
 nái þeim. Bæjarfógeti og fulltrúar skulu skera úr öllum
 þeim vanda, er rísa kann í slíku máli, eður hafi nokkur
 fulltrúi orðið sekur um það skyldubrot, að hann megi
 fara frá, þá er það vitaskuld að öllum, er hlut eiga að
 máli, er frjálst að bera málið upp við æðra yfirvald. —

1846. Ef nokkur biður lausnar um tíma þann, er hann átti að
 27. Novbr. hafa störf sín á hendi samkvæmt almennri reglu, og
 bæjarfógeti eður fulltrúar, eður þá æðra yfirvald (12. gr.),
 verða við bæn hans, skal mann kjósa í hans stað. En
 fari einhver frá 6 hina síðustu mánuði ársins, og kjósa
 skal aptur, þá má jafnan fresta kosningunni til tíma
 þess, sem getið er í upphafi 9. greinar, nema svo
 standi á, að nauðsynlegt sé að kjósa fyrr.

15. grein. Við byrjun hvers árs kjósa fulltrúar úr
 flokki sjálfra sín oddvita og ráða þar flest atkvæði;
 oddviti kallar saman fulltrúa þegar honum þykir nauð-
 syn til bera; hann stýrir fundum, og sér um að álykt-
 anir sé rétt bókaðar og rétt sé með þær farið; þegar
 svo stendur á, að jöfn eru atkvæði, skal sú ályktan
 ráða, er oddviti fylgir. Á sama hátt kjósa þeir vara-
 oddvita, er kemur í stað oddvita, þegar hann er ekki
 viðlátinn. Allt það er fer fram á fundi bókar oddviti
 eður vara-oddviti, einsog þeir verða ásáttir um það sín
 á milli, en komi þeir sér eigi saman skera fulltrúar
 úr því með atkvæða fjölda; jafnan skulu allir fulltrúar,
 þeir sem viðstaddir eru, rita nöfn sín undir fundabók-
 ina. Þrír fulltrúar skulu að minnsta kosti vera á fundi,
 ef mál nokkur eiga að geta ráðizt til lykta.

16. grein. Aðgjörðir fulltrúa skulu nauðsynlegar
 þykja í öllum þeim málefnum, er snerta eignir og gögn,
 tekjur og útgjöld bæjarins, og ekki er nokkur ákvörðun
 um gjör, að skilin skuli vera undan bæjarstjórn; má því
 bæjarfógeti enga ályktan gjöra án þeirra samþykkis.
 Ef bæjarfógeti getur ekki orðið á sama máli og full-
 trúarnir, skal hann eiga fund með þeim og ræða við
 þá um málið; en verði þeir engu að síður eigi á eitt
 sáttir, skal málinu skotið undir úrskurd æðra yfirvalds,
 og er þá sjálfsgagt að telja það álit allra fulltrúa, er meiri
 hluti þeirra hefir fallizt á.

17. grein. Þegar beðið er um skýrslu frá bæjar-
 fógeta um nokkuð það efni, er snertir þörf bæjarins,
 skal hann jafnan íbuga málið ásamt fulltrúunum, eða

þá beiðast álits þeirra um það, og skal álit þeirra jafnan fylgja skýrslu bæjarfógetans. Svo eiga og fulltrúarnir rétt á að taka sjálfir hvert það efni til skoðunar, er snertir þörf bæjarins, og bæjarfógeti er skyldur, þegar fulltrúarnir bera upp frumvarp nokkurt, að gefa um það ritiðán úrskurð þegar þeir beiðast; verði nú fulltrúarnir óánægðir með úrskurðinn, mega þeir heimta að málið verði horið upp fyrir æðra yfirvaldi, og með því sendar ljósari skýrslur frá sjálfum þeim og bæjarfógetanum ef þurfa þykir.

18. grein. Svo fulltrúar þeir, sem bæjarmenn hafa kosib, fái tekið svo mikinn þátt sem hæfa þykir í bæjarmálefnum þeim, sem falin eru aukastjórn nokkurri, skulu framvegis fátækraastjórar þeir 3, er sitja í fátækra-nefndinni (4. grein) kosnir af fulltrúunum, og skal að minnsta kosti einn þeirra kjörinn úr flokki sjálfra fulltrúa, en einn skal ætíð vera fulltrúi tómthúsanna. Fátækra-nefndin skal kjósa einn þessara fátækraastjóra til fátækragjaldkera, og er sá það, er flest fær atkvæði. Ekki skulu fátækraastjórar þeir, er þannig eru settir, skyldir að hafa starf sitt lengur en um 3 ár. Þegar borgaraskólanum í Reykjavík er komið í fullkomið lag, skulu fulltrúarnir einnig, á sama hátt sem áður er getið, kjósa 2 skólastjóra, og eiga þeir setu í skólanefndinni. Svo skulu og fulltrúarnir framvegis kjósa þá menn úr flokki sjálfra sín, er setu eiga í hyggíngarnefnd þeirri, er sett var með opnu brèfi frá 29. Maí 1839 4. grein; þarómót kfs amímaður hina 2 bæjarmenn er vera skulu í nefndinni, samkvæmt opnu brèfi er þegar var nefnt.

19. grein. Fulltrúar skulu ásamt bæjarfógetanum fyrir hver árslok semja áætlun um útgjöld þau, er líklegt þykir að bærinn muni þurfa að svara á næsta ári, og skulu þar með talin ekki að eins þau útgjöld er bæjarmálefnaastjórnin, sem sjálfir þeir eru í, hefir umsjá yfir, heldur og einnig það fé, er með þarf til þeirra bæjarmálefna, sem falin eru stjórn sérslagi. — Áætlun

1846. þessi skal og innibinda skýrslu um efni þau, sem til
 27. Novbr. eru að borga með útgjöldin án þess skatti sè á jafnað,
 og síðan skýra frá hversu miklu þurfi að jafna niður á
 bæjarmenn; og er sú skipan þar á gjörð, að þriðjungi
 þess fjár, er þarf til útgjalda bæjarstjórnarinnar, verður
 jafnað niður á byggingar bæjarmanna, fyrst um sinn
 eptir þeim jöfnuði er í slíku hefir áður verið viðhafður,
 en hinum tveim þriðjungum ásamt því sè, er þarf til
 þeirra málefna, sem stjórn hafa sèr, verður skipt niður
 eptir efnum og ástandi á alla er búa í landeign kaup-
 staðarins; þó skal áætlunarskráin ákveða upphæð á því,
 er jafna skal niður á hvað fyrir sig. Beri engar þær
 kröngumstæður að höndum, að líklegt megi þykja, að
 útgjöld eður tekjur þær, sem til eru að láta í þau, verði
 meiri eður minni en þær, er ákveðnar voru í áætlun-
 arskrá þeirri, er samin var næst á undan, skal þær
 telja til sömu upphæðar. Hvað sè það snertir, er með
 þarf til málefna þeirra, er stjórn hafa sèr, svo sem
 fátækramálefna, og síðar skólamálefna, þá skal stjórn
 sú, er hlut á að máli, senda reikning um það, er með
 þarf, bæjarfógeta og fulltrúunum fyrir lok Novembers
 mánaðar. Þyki þeim ástæða vera til að lækka upphæð
 á sè því, sem beiðzt er, skulu þeir nákvæmar rann-
 saka það með stjórn þeirri, er hlut á að máli, og verði
 þeir ekki á eitt sáttir, skal bera upp málið við amt-
 mann, og ákveður hann það er skólamálefni snertir,
 hve mikið skal greiða, er hann hefir ráðsært sig við
 meðstjórnarmann sinn. Þegar áætlunarskráin er samin
 að öllu leyti, skal senda hana amtmanni, og þyki honum
 í henni ekkert athugasemdi, ritar hann það í hana og
 sendir aptur frá sèr. En fari á annan hátt, lýsir hann
 fyrir bæjarstjórninni athugasemdum þeim, er honum
 þykir að gjöra þurfi, og skal jafnan taka athugasemdir
 þær til greina ár það, er áætlunarskráin nær yfir; en
 sè mikið undir því komið til lengdar, og bæjarstjórnin
 þykist eigi geta kannast við, að þær sè réttar, er hún
 skyld, áður mánuður er liðinn, að rita amtmanni um
 það, og sendir hann þá málið kansellínu til úrlausnar.

20. grein. Ef amtmaður gjörir engar athugasemdir um áætlunarskrána, eður ef öllu er komið fyrir svosem athugasemdir hans bendtu til samkvæmt 19. grein, skal fê því, er safna á með álögum á bæjarbúa, jafna niður á skattskylda menn. Verður þá öllum þeim gjöldum, er greiða á eptir sameiginlegum mælikvarða, jafnað í einu lagi niður á hvern skattskyldan mann; þó skal þess gæta, að þeim, er samkvæmt tilskipunum eru lausir við að greiða gjaldtegund nokkra, sem talin er meðal annara gjalda, má ekki gjöra meira, en þeim ber að greiða í önnur gjöld, samkvæmt reglum þeim er gilda. — Skatta skulu framvegis allir fulltrúar ásamt bæjar-gjaldkera jafna niður á bæjarmenn. Þessvegna skal eigi framvegis kjósa virðingarmenn sérilagi, svo losast og fátækranefndin og síðar skólanefndin við það starf, að jafna niður á bæjarmenn gjaldi því, er þarf með til fátækra málefna og skólamálefna. Alla skatta skal rita í skatta- og kvittunarbók fyrir sérhvern, er gjald greiðir, og skal þeim öllum lokið innan Juni mánaðar loka ár hvert. Þegar gjaldkeri fær boðorð eður ávísunarbréf um frá bæjarfógeta og fulltrúunum, skal hann greiða hverri stjórn sérilagi svo mikið af skatta upphæðinni, er hún þarf við til að borga með útgjöld þau, er hana snerta. Ef útgjöld bera að, sem ekki er gjört ráð fyrir í áætlunarskránni, skal um þau gjöra skýrslu, einsog boðið er í 19. grein um áætlunarskrána; skal í öllu, er útgjöld þessi snertir, hina sömu meðferð við hafa, sem ákveðin er í þeirri grein. En ef útgjöld þau, sem ekki er gjört ráð fyrir, nema ekki meiru en 50 dölum, gjörist engin þörf á slíkri skýrslu sérilagi; skal þá borguninni frestað til næsta árs, þegar jafnað verður niður.

21. grein. Þegar áætlunarskráin og niðurjöfnun er samín, skal hvorutveggja vera til sýnis um 8 vikur í þingstofu bæjarins að minnsta kosti 3 stundir á degi hverjum; skal opinberlega birt hvenær þær sé lagðar fram, og um hvert dagsbil þær sé öllum til sýnis. Þyki einhverjum nokkuð vera aðfinningavert um niður-

1846. jöfnuðinn, skal hann lýsa athugasemdum sínum fyrir
 27. Novbr. bæjarfógeta, en hann ráðgast um með fulltrúum og
 ákveður, hvort breyta skuli nokkru útlaf kvörtun hans; en ef hann verður óánægður með ályktan þeirra, er honum frjálst að láta bæjarstjórnina hera málið upp fyrir amtmanni til úrskurðar.

92. grein. Fulltrúar skulu ásamt bæjarfógeta hafa nákvæma umsjá yfir fjárhag bæjarins; þeir gæta þess, að skattar og aðrar tekjur sé heimtaðar á réttan hátt og í tækan tíma, og þær teknar lögtaki, ef þörf gjörist, svo og að fénu sé varið til að láta í útgjöld bæjarins, en þángað til skal það lagt í kistu vel læsta og geymir hana gjaldkeri; fyrir kistunni skulu vera 3 læsingar, hver annari frábrugðnar, skal bæjarfógeti hafa lykil að einni, að annari fulltrúi sá, er þeir sjálfir til þess kjósa síu ámilli, en gjaldkeri að hinni þriðju; þó má fá gjaldkera í hendur til að borga með smáútgjöld, er búast má við, allt að 400 dölum, án þess það fê sé lagt í kistuna. Svo skulu og bæjarfógeti og fulltrúar, að minnsta kosti eittsinn á hverjum þrem mánuðum, heimta nákvæma sjóðskýrslu, er sýni bæði hvað heimt sé af fê og hvað goldið sé aptur; en finni þeir eigi tekjur þær, er goldnar áttu að vera, tilgreindar, skulu þeir við hafa rannsókn þá er þörf er á, aðgæta kvittunarbækur þeirra er ógoldið eiga, og fara að öllu einsog best á við í hvert sinn, og gjöra ráðstafanir þær er nauðsynlegar eru að tekjurnar verði heimtar; svo skal og um útgjöldin gjöra næga skýrslu. Þeir geta falið einum manni eður fleirum úr flokki sjálfra sín með bæjarfógetanum að rita fyrir sína hönd undir ávísunarbréf uppá bæjarsjóðinn. — Fulltrúar og yfirvald skulu leggja alla stund á, að störf þau, er unnin eru á kostnað bæjarins, sé vel af hendi leyst og með sem mestum sparnaði; skal bæjarfógeti jafnan hafa vakanda auga á slíkum störfum; svo skulu einnig fulltrúarnir skiptast á að gæta þeirra, svo þeim jafnan sé kunnugt að slík störf sé

unnin sem haganlegast og í öllu samkvæmt ákvörðun þeirri, er upphaflega var gjörð.

1846.

27. Novbr.

23. grein. Fulltrúar skulu með bæjarfógeta kjósa bæjargjaldkera, skal með sýslu þessa fara í öllu samkvæmt d. l. 3—5; þó skal sá, sem settur er gjaldkeri, hafa starf sitt að minnsta kosti um 3 ár, nema að beri kríngumstæður þær, er aptri honum, eður bæjarfógeta og fulltrúum litist ráðlegra að fá öðrum manni sýslu hans í hendur, áður þau 3 ár sé liðin. Ef bæjarfógeti og fulltrúar verða eigi á eitt sáttir um ákvarðanir þær, er snerta kosningu gjaldkera o. s. frv., skal málinu skotið til amtmanns.

24. grein. Þó bæjarfógeti og fulltrúar eður, í málum þeim, sem undan eru skilin almennri bæjarstjórn, stjórn sýslu, er að svo miklu leyti kemur í þeirra stað, eigi rétt á að gjöra ályktanir fyrir hönd bæjarmanna viðvikjandi almennum málefnum, samt með umsjón hlutadeiganda tilskipaðs yfirvalds, þá má þó undanskilja þær ráðstafanir, sem ekki verður gjört ráð fyrir, eður miklu varða og um langan aldur í bæjarmálefnum. — Til þessa má telja: nýjar lántökur; þegar lengja á tíma, sem borga skal á lánsfê; þegar bætt er við nýjum launum, og upphæð launa aukin, ef meiru nemur en 20 dölum; eptirlaun, ef meiru nemur en 20 dölum, og ekki er áður tiltekið: gefins fêstyrkur, er meiri sê en 30 dalir; afsal fasteigna bæjarins og úthlutun bæjarjarða, svo þær verði eign einstakra manna, er lúka á ári hverju gjaldi í sjóð bæjarins; byggingu bæjarjarða um lengri tíma en 10 ár, eður á annan hátt en við opinbert uppboð; byggíngastörf, er ekki verður framgengt, nema aukin sê upphæð skatta þeirra, er bæjarmenn um 3 undanfarið ár hafa galdið að meðaltali; þessháttar sættir, að bærinn gengst undir nokkura skuldbinding til að komast hjá málþrasi, eður slakar að nokkru til í rétt sínum. Þegar nokkuð af þessu her að, svo að bæjarstjórn eigi má skera úr, skal amtmáður, þegar málið krefur bráðs úrskurðar, bæjarstjórnin er því samþykkt og honum eigi

1846. heldur finnst það ísjárvert, hafa vald á að skera úr þeim nefndu málum, en annars á málið, með skýrslum allra þeirra er hlut eiga að, og þaræðal sjálfs amtmannsins, að sendast Voru kanselli, er að svo miklu leyti, sem það eigi hefir vald á að skera úr því, á að bera það upp fyrir Oss, eins og það, þegar um einhverja sérlega mikilvæga og þarðauki óvenjulega ráðstöfun er að gjöra, má fyriskipa, að allir borgarar bæjarins verði kallaðir til fundar, til að lýsa álitu sínu þarum; slíkan fund má líka amtmáðurinn láta kalla saman, ef honum virðist það hæfilegt, áður en málinu er skotið til æðra úrskurðar.

25. grein. Jafnskjótt og reikningur gjaldkera er saminn, skal hann leggja í þingstofu bæjarins, og fara að öllu um framleggingu og birtingu, sem fyrir er mælt í 24. grein um skattajöfnuð. Reikningurinn skal vandlega yfirfarinn af skoðunarmanni, sem kosinn er af bæjarmönnum þeim, er samkvæmt 4. og 5. grein hafa atkvæðarétt; skal hann kjörinn á sama hátt sem fulltrúarnir, og hafa starf sitt, einsog þeir, um 6 ár. Þegar sá, er reikninginn samdi, hefir fengið athugasemdir skoðunarmannsins, svo hann fái svarað þeim og tekið þær tilhlýðilega til greina, skulu þær sendar amtmanni, og skal hann skera úr, ef ábyrgð nokkur þykir liggja á þeim, er reikninginn samdi. En hafi skoðunarmaður fundið nokkuð það að, að ábyrgð þyki liggja á bæjarfógeta eður fulltrúunum, eður amtmanni þyki nokkuð aðfinningarvert, skal hann, or nægar skýrslur eru fengnar, senda málið kansellínu til úrskurðar ásamt álitu sínu. — Á ári hverju skal reikningur gjaldkera saminn fyrir lok næsta Januar mánaðar, og hvað ábyrgð þá snertir, er leiðir af því að semja ekki reikninginn í tækan tíma, eður svara útásetningum er gjörðar eru, þá skal í því fara samkvæmt reglum þeim, er löggildar eru í dönskum kaupstöðum. Þegar reikningur gjaldkera er gagnskoðaður og ráðinn til lykta, skal bæjarfógeti semja ágrip af honum og láta prenta; ágrip þetta sè svo fullkomið,

að tilgreind sè sérslagi öll atriði í tekjum og útgjöldum. 1846.
 Hvað reikninga þá snertir, er gjörðir eru um þau bæjar-
 málefni, er hafa stjórn sérslagi, eður skoðun á þeim, skal 27. Novbr.
 með þá fara samkvæmt tilskipunum, er um það eru
 gefnar eða verða gefnar, þó svo, að þegar reikningar
 eru lagðir fram til sýnis og auglýsingar almenningi,
 skal fara svo að, sem fyrir er mælt í þessari grein um
 reikning gjaldkera. — Vili einhver borgari eður nokkur
 bæjarmanna, er skatt greiðir, taka reikningsfróðan mann
 sèr til aðstoðar þegar hann skoðar reikning gjaldkera
 eður annan reikning um bæjarmálefni, þá skal honum
 eigi þessa synjað.

Héreptir eiga allir blutaðeigendur sèr allraþegnlegast
 að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðseturstað Kaup-
 manna höfn þann 27. November 1846.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over 5. Decbr.
 Island, ang. **Vexling af engelsk Sterling i Guld.**
 Khavn den 5. Decbr. 1846. — Rentek. Isl. Copieb.
 16, Nr. 416—17.

I Anledning af Hr. Kherrens Indstilling i behagelig
 Skrivelse af 10. August d. A., om at der ved Collegiets
 Foranstaltning maatte blive opgivet en Priis, til hvilken
 Landfogden bemyndiges at modtage engelsk Sterling i
 Guld, har Rentekammeret brevvevlet med Finantsdepu-
 tationen, af hvis Svarskrivelse¹ man ikke undlader her-
 ved tjenstligst at tilstille Dem en Gjenpart. — Iøvrigt
 bedes behgl. paaseet, at naar de i bemeldte Gjenpart
 omhandlede Myntsorter indbetales, disse da nedsendes
 hertil med den første Pengeremisse af Jordebogskas-
 sens Beholdning, som har Sted efter at de ere modtagne
 af Landfogden. — Rentekammeret den 5. Decbr. 1846.

Directionen for Universitetet og de lærde 5. Decbr.
 Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island,

¹) see ovenfor S. 504—505.

1846. ang. **Aldersbestemmelse for Skolens Disciple m.-v.**
5. Decbr. Khavn den 5. Decbr. 1846. — Univ. Direct. Copieb.
 for Univers. og Skolerne 1846, Nr. 2235.

Paa Grund af de af Stiftsövrigheden i Skrivelse af 12. Oktober sidstl. forklarede særegne Omstændigheder vil Directionen ikke nægte sit Samtykke til, at der endnu i indeværende Skoleaar undtagelsesviis blandt de ved Skoleaarets Begyndelse i Reykevig lærde Skole optagne Elever findes nogle, som ere over den foreskrevne Alder for Optagelsen, 16 Aar; idet man forventer, at Stiftsövrigheden for Fremtiden behageligen vil drage Omsorg for, at de i Planen for den islandske lærde Skole indeholdte Aldersbestemmelser saa meget som muligt overholdes.

Forsaavidt Stiftsövrigheden dernæst i samme Skrivelse, næst at indberette, at 10 af de nyoptagne 20 skolesøgende Disciple have faaet anvist Natteleie i Skolelokalet, hvortil det tilstrækkelige Antal Sengesteder forefandtes, har anholdt om Bemyndigelse til at lade anskaffe endeel Tæpper inden Vinterens Begyndelse, da Skolens Forraad af Sengeklæder ikke er tilstrækkeligt, skulde Directionen tjenstl. melde, at man vel Intet finder at erindre imod, at de nævnte 10 Disciple i indeværende Skoleaar sove paa Skolen, men at man derimod ikke kan tilstede, at der i denne Anledning paaføres Skolekassen nogen Udgift, hvorimod de vedkommende Disciple selv ville have at sørge for Sengeklæder. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 5. Decembr. 1846.

15. Decbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Diæter og Befordrings-Omkostninger i Alimentations- og private Politisager.** Khavn den 15. Decembr. 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb.

1846, Nr. 4879—80. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1846, S. 319.

1846.
15. Decbr.

I behagelig Skrivelse af 6. April f. A. har Hr. Conferentsraaden forlangt Cancelliets Resolution for, hvorledes der bør forholdes i Henseende til Udredelsen af Omkostningerne, navnlig af Diæter og Befordringsudgifter til Dommeren, saavel i Alimentations-sager som overhovedet i private Politisager, naar Ingen af Parterne har Evne til at udrede samme.

Foranlediget heraf skulde man, efter i den Anledning at have corresponderet med Amtmændene over Sønder-Amtet og Nord- og Øst-Amtet, og næst med Hensyn til Spørgsmaalet om deslige Omkostninger i den førstnævnte Slags Sager at henvise til Collegiets Skrivelse af 17. f. M., til behagelig Efterretning tjenstligst melde, at ligesom det af de fra de andre Amter indhentedede Oplysninger, erfares, at Alimentationssager i Almindelighed ere afgjorte paa Dommerens Bopæl eller paa hans Reiser i andre Anliggender, saaledes forventer man, at det Samme vil blive iagttaget i Vest-Amtet, og at der saaledes kun i ganske enkelte Tilfælde vil kunne blive Spørgsmaal om de omhandlede Udgifter, i Henseende til hvilke der da bliver at forholde som ifølge Canc. Skriv. 9. Juni 1838 i offentlige Sager, nemlig Diæter bestemmes til 4 Rbd. for hver Dag, naar det Sted, hvor Retten sættes, er i det mindste 4 Miil fra Dommerens Bopæl, og Befordringsudgifter fastsættes af Amtet ifølge Reglem. 10. Septbr. 1830 § 46, samt afholdes af Amtsrepartitionsfondet. — Hvad andre private Politisager angaaer, da forventes disse ligeledes, efter hvad der skeer i de andre Amter, foretagne paa samme Maade, men hvor særegne Omstændigheder maatte foranledige Diæter og Reiseomkostninger, blive disse kun, naar Nogen af Parterne er meddeelt Bevilning til fri Proces (Reglem. 10. Septbr. 1830 § 13), at udrede af det Offentlige, og bliver da at bestemme

1846. paa samme Maade som i Alimentationssager, samt ligeledes at afholde af Amtsrepartitionsfondet. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. Decembr. 1846¹.

15. Decbr. **Cancellie.Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Valg af en Herredsprovst.** Khavn den 15. December 1846. — Canc. 1. Departem. Brevb. 1846, Nr. 5699.

I behagelig Skrivelse af 3. Septbr. sidstl. har Deres Høiærv. andraget, at det ikke sjeldent er Tilfældet paa Island, at naar en Provst har tjent i længere Tid og er bleven gammel og svagelig, saaledes at han som Præst har antaget en Capellan, vedbliver han endnu at fungere som Provst, indtil han hos Biskoppen søger om Tilladelse til at faae sin Capellan sig adjungeret til paa hans Vegne at betjene Provste-Embedet, og dette er blevet tilstaaet med den Clausul, at det skeer paa den ældre Provsts An- og Tilsvær, samt at Deres Høiærv. ved Deres Overtagelse af Bispe-Embedet paa dettes Contoir forefandt en uexpederet Sag angaaende et Provstevalg i Søndermule Syssels Provstie, hvor Provst Guttorm Paulsen for 5 Aar siden havde faaet sin Capellan og Søn, Vigfus Guttormsen, sig adjungeret som Provst; bemeldte Provst Paulsen resignerede Provste-Embedet den 12. Januar d. A., og fra Bispecontoiret udgik som sædvanlig Opfordring til vedkommende Præster at vælge en ny Provst, og de fleste Stemmer — 6 af 10 — faldt paa den i Faderens Sted fungerende Provst, Capellan Vigfus Guttormsen, derimod kun 3 paa Hallgrim Johnsen, der er theologisk Candidat ved Kjøbenhavns Universitet med bedste Charakter fra Aaret 1840, og siden det paafølgende Aar Sognepræst for Holme Præstekald i Søndermule Syssel, og 4 Stemme

¹) s. D. Skrivelse til Rentekammeret af samme Indhold. — Canc. 8. Dep. Brevb. sst.

paa Præsten Olav Indridason. Naar nu Valget skulde, 1846.
overeensstemmende med Reskr. af 23. Decbr. 1740, 15. Decbr.
gaae for sig efter plurima vota, vilde meerbemeldte
Capellan være at vælge til Provst; men med Hensyn
til Udtrykkene i det citerede Reskript har D. Høiærv.
formeent, at saadant Valg neppe er lovligt, og har
De derfor forespurgt, om det i det her omhandlede Til-
fælde ikke er Dem tilladt efter bedste Overbeviisning,
og støttet paa de 3 af vedkommende Præster afgivne
Stemmer, at vælge Sognepræst Hallgrim Johnsen til Provst
i Søndermule Syssels Provstie, skjøndt Capellan Gult-
ormsen har erholdt 6 Stemmer, samt endelig, da lig-
nende Tilfælde i Fremtiden kunne indtræffe, foreslaaet,
at Biskoppen, i hvis Interesse det er at have duelige
Provster, maa gives Myndighed til i lignende Tilfælde,
og hvor han har Grund til at være misfornøiet med
et Provstvalg, at afgjøre Sagen efter bedste Overbe-
viisning, imod at han forpligtes til at motivere og til
Cancelliet indberette sin brugte Fremgangsmaade ved
enhver saadan fra det Lovbestemte afvigende Foran-
staltning.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet tjenstl. melde:
at en personel Capellan ikke kan vælges til Provst,
og at slige adjungerede Provster for Fremtiden ikke
bør finde Sted, men naar en Provst ikke længer kan
eller vil forestaae sit Embede som saadan, bør en an-
den Sognepræst i hans Sted udvælges til Provst; —
at Cancelliet bifalder, at Sognepræst Hallgrim Johnsen
vælges til Provst i Søndermule Syssel; — at Biskop-
pen i saadanne Tilfælde, som det af D. Høiærv. om-
meldte, efter eget paa Omstændighederne grundet
Skjønnende foreløbig kan constituere en Provst og der-
efter gjøre Indberetning til dette Collegium i Overens-
stemmelse med Reskr. af 23. Decbr. 1740, 3. Post¹. —
Det kgl. Danske Cancellie den 15. Decembr. 1846.

¹) jevnf. Instruction for Superintendenterne 1. Juli 1746 § 23.

1846.
18. Decbr.

Reskript til den kongelige Finants-Deputation, angaaende **Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet** for Aaret 1845. Khavn den 18. December

1846. — Original-Aftryk hos Schultz af „Regnskabs-Oversigt for Aaret 1845 over samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhørende Bilande. — Publiceret fra Finants-Deputationen ifølge Hs. Majestæts allerh. Reskript af 18. Decbr. 1846”. Khavn 1847. XLII + 360 (+ 4) Sider i 4te. Her optages kun hvad der udtrykkelig henføres til Island. Ny Coll. Tid. for 1846, S. 1057—1064 (uden Bilage). Schou XXIV, 677—709 (uden Bilage); jevnf. Ný Félagsrit VII, 97—110.

Christian den Ottende, &c. V. s. G.: Efterat samtlige Vore Collegier og Departementer, overensstemmende med Vort allerh. Reskript af 11. April 1841, have forelagt Os fuldstændige Forklaringer over hvad de, samme vedkommende, Indtægter og Udgifter i Aaret 1845 have udgjort efter de aflagte Regnskaber, have Vi allernaad. approberet den deraf samlede og herved følgende Oversigt over Statens samtlige Indtægter og Udgifter efter Regnskaberne for bemeldte Aar. Og bemyndige Vi Eder til at lade saavel denne Oversigt, som alle dertil hørende Bilage, tilligemed dette Vort allerhøieste Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 18. Decembr. 1846.

REGNSKABS-OVERSIGT for Aaret 1845 (S. V—XLII):

	Hovedsummer.	
	Budget for 1845.	Medgaaet i 1845.
	Rbd. Sk.	Rbd. Sk.
Udgifter. ... VII. E, Rentekammeret:		
... 7. Præmier for Fiskeri under Island	2545 .	2545 .
... 18. Udgifter Island vedkommende	8100 .	12966 35 1/2
VII. I, Directionen for Universitetet og de lærde Skoler:		
... e, Tilskud til den lærde Skole i Island	5360 .	5360 .

Bilag til Regnskabs-Oversigten for Aaret 1845 1846.
(S. 1—360). 18. Decbr.

Indtægts-Bilag VI: Anm. 5) Oversigt
over de under Bestyrelse af Directionen for Statsgjælden
og den synkende Fond henlagte Activers Status ved
Udgangen af Aaret 1845:

. . . B. 4. Faste Eiendomme, som ere bestemte
til at realiseres:

. . . Husevig Svovlværk paa Is-
land 523 Rbd. 37 Sk.

. . . Udgifts-Bilag VIII. Ud-
gifter under Rentekammeret:

ad 13 Indtægter og Udgifter, Island vedkommende,
indbetalte og udbetalte af Finantskassen fra 4. Januar
til 31. Decbr. 1845.

Indbetalinger:

1. Paa Afgifter af Jordegods . . .	4,196 Rbd. 24	Sk.
2. Paa Afgifter af Skibe, efter Plak. af 28. Decbr. 1836	833 — 19	—
3. Gebyrer for islandske Søpas efter Plak. af 22. April 1807 og 28. Decbr. 1836	1,299 — 9	—
4. Mod Udbetaling i Island . . .	7,107 — 5	—
5. Nedsendt af Jordebogskassens Beholdning	3,050 — 40 ¹ / ₂	—
6. Vedtaget Regnskabs-Ansvar, Is- land vedkommende, indbetalt i Zahlkassen	73 — 1	—
Erstatning for Summer, der have været foreskudte af Jorde- bogskassen:		
7. For Statsgjælds-Directionen . . .	9,917 — 21	—
8. — Statssekretariatet for Naades- sager	795 —	—
9. — Enkekassen	828 — 31	—
10. — det danske Cancellie	150 —	

1846.	11. For Dannebrogsmændenes Pen-		
18. Decbr.	sionsfond	405 Rbd.	Sk.
	12. — Finantskassen	1,362 — 72	—
	13. — Universitets-Directionen . . .	8,816 — 19	—
	14. — Pensioner til islandske Em-		
	bedsmænd og disses Enker,		
	hvilke Pensioner nu udre-		
	des af Finantskassen . . .	1,931 — 90	—
	Summa Indtægt . . .	<u>40,765 Rbd. 43¹/₂ Sk.</u>	

Udbetalinger:

1. Gager	5,871 Rbd. 29 Sk.
2. Til islandske Studenter Nedreise	75 —
3. — videnskabelige Arbejder . . .	200 —
4. — Apothekervarer	350 —
5. Laan til en Embedsmand og en	
Haandværker	600 —
6. Rest af Fragt for Postskibet i	
1844—1845	954 — 8 Sk.
7. For Trykning af Oversigt over	
Sønder-Amtets Repartitionsfonds-	
Regnskaber	8 — 48 —
8. For Oversættelse af en Lærebog	
for Jordemødre	75 —
9. For Oversættelse af kongel. Lov-	
udkast, som bleve forelagte det	
islandske Althing igjennem det	
danske Cancellie	119 —
10. Salairer for befalede Sager . . .	80 —
11. Erstatning til Embedsmænd for	
Reiser i Island	48 — 24 —
12. Salair for Optrævningen af Af-	
giftsfisken af Vestmannö i Aarene	
1843—44 og 1844—45	267 — 8 —
13. Til islandske Embedsmænds Reise	
til Island	200 —
14. For Fangejern til Sneefjeldsnæs	
Sysselmands-Embede	7 —

		1846.
		18. Decbr.
15. Til Tugtbuset paa Christianshavn 5 pCt. af nogle Embedsmænds Gager	78 Rbd. 30	Sk.
16. Til Enkekassen første Maanedes Beløb af en Embedsmands Til- lægsgege	55 — 52	—
17. Gebyrer for i Island udleverede algierske Søpasse	28 — 88	—
18. Mod Deponering og mod Indbe- taling i Jordebogskassen . . .	20,311 — 80	—
19. Til Statsgjælds-Directionen til Forrentning	14,167 — 79	—
— Til Statsgjælds-Directionen, Kjøbe- summer med Renter for solgt Jordegods i Island	5,986 — 14	—
— Til Statsgjælds-Directionen, Af- drag og Rente af en Embeds- mands Laan	45 — 29	—
20. Til Stiftsbogtrykkeriet i Island, imod Refusion ved Indbetaling i Islands Jordebogskasse af Stiftsbogtrykkeriets Midler . .	2,002 — 70	—
21. Til de tilbagestaaende islandske Opmaalings-Arbejder ere, af den dertil normerede Sum 2000 Rbd., udredede af Zahl- kassen	1,900 —	
22. Til Havefrø og Træplanter til Is- land, samt i Understøttelse til Haandværkeres Nedsættelse der i Landet, ere anvendte de, istedetfor Meelbødernes Rente, for 1845 normerede	300 —	
<u>Summa Udgift</u>		<u>53,731 Rbd. 79 Sk.</u>
Fradrages Indbetalingerne Beløb . .	40,765 — 43 $\frac{1}{2}$ —	
have Udgifterne overstøget Indtægt- erne med	12,966 Rbd. 35 $\frac{1}{2}$ Sk.	

1846. Det af Finantskassen til Islands Jordebogskasse i 18. Decbr. Aaret 1845 udredede Beløb, 12,966 Rbd. 35 $\frac{1}{2}$ Sk., overstiger saaledes den i Budgettet opførte Sum, 8,100 Rbd., med 4,866 Rbd. 35 $\frac{1}{2}$ Sk., hvilket Beløb beroede som Beholdning i Islands Jordebogskasse til Bestridelse af Administrations-Udgifter i Island i et følgende Aar, og træder saaledes istedetfor en Contant-Opsending.

Foranstaaende Oversigt viser det Beløb, med hvilket de af Finantskassen i Aaret fra 4. Januar til 31. Decbr. 1845 beordrede Udtællinger have oversteget Indbetalingerne. Til Oplysning om, hvormeget der udfordres til Dækning af de aarlige Udgifter, Islands Administration medfører, vedføies, i Henhold til det i saa Henseende offentliggjorte Budget, Regnskab for Islands Jordebogskasse, for Regnskabsaaret til 31. Juli 1845:

Indtægt.

1. Netto-Indtægt af kgl. Jordegods i Regnskabsaaret 1845	7,602 Rbd. 13 Sk.
2. Mandtalsbogs-Indtægten af Guldbringe Syssel, Reykjavik By, Skatter af Vestmannö samt Laugmandstold, i samme Aar . . .	1,197 — 69 —
3. Gebyrer ved den islandske Lands-overret i Aaret til 31. Decbr. 1844	3 — 24 —
4. Arve-Afgifter i samme Aar . . .	1,359 — 64 —
5. $\frac{1}{2}$ % Afgift ved faste Eiendommens Overdragelse i samme Aar . . .	272 — 10 —
6. Sysseleernes Forpagtnings-Afgifter med Laugthingsskriverløn i Regnskabsaaret 1845	1,529 — 50 —
7. Kongetienderne af Norder- og Sünder-Thingö Syssele i Regnskabsaaret 1845	273 — 66 —
8. Eet Aars Rente af Kjöbesummen af Jorden Laugarnæs	112 — . —

		1846.
9. Rangskat for eet Aar til 30. Juni 1845	322 Rbd.	» Sk. 18. Decbr.
10. Embedsskat i Regnskabsaaret 1845	827 —	62 —
11. Afgift af Skibe, ifølge Plakaten af 28. Decbr. 1836 § 13, i Aaret 1844	1,666 —	» —
12. $\frac{3}{4}$ % af private Deposita	97 —	71 —
13. Islandske Pasgebyrer	158 —	60 —
14. Netto-Indtægten i Regnskabsaaret 1845 af de Skalholske Tiender og usolgte Jorder, samt af Jorderne Grund i Hunevatns Syssel og Vidvik i Skagafjords Syssel, hvilke Indtægter tilkomme Finantskassen, eftersom de Skalholske og Holumske Æquivalenter deraf udredes	883 —	57 —
15. Tilfældige Indtægter i Regnskabsaaret 1845	131 —	71 —
	<u>Summa Indtægt</u>	<u>16,437 Rbd. 41 Sk.</u>

Udgift.

1. Gager og Lønninger m. m. i Aaret til 30. Juni 1845:		
a. til Overøvrigheder, Justits-Embedsmænd og Landfogden, med Flere	10,783 Rbd.	28 Sk.
b. Geistligheden	1,233 —	65 —
2. Det islandske Bibelselskab i samme Aar	60 —	» —
3. Medicinalvæsenet	3,474 —	26 —
4. Understøttelser, istedetfor det nedlagte Gufunæs Hospital, for Aaret til 31. Decbr. 1845	86 —	» —
5. Temporaire og staaende Godtgjørelser for Regnskabsaaret 1845	22 —	86 —

1846.	6. Godtgjørelser til Sysselmænd for Repstyrernes Afgiftsfrihed i samme Aar	229 Rbd. 8 Sk.
18. Decbr.	7. Post-Indretningen i Landet selv i samme Aar	473 — 88 —
	8. Befragtningssum for et Postskib til og fra Island i Aaret 1844—1845	1,779 — 8 —
	9. Bidrag til et Generalkort over Island, i 4 Aar, fra 1. Januar 1844 at regne, for Aaret til 31. Decbr. 1844	2,000 — . —
	10. Understøttelser til Haandværkere og til Havefrø m. m., i Aaret til 31. Decbr. 1844	300 — . —
	11. Ifølge den under Indtægtens 14de Post meddelte Forklaring føres til Udgift eller Omdrag den der beregnede Sum	883 — 57 —
	12. Overordentlige og tilfældige Udgifter	1,443 — 32 —
	Summa Udgift	22,769 Rbd. 14 Sk.
	Indtægten beløber	16,437 — 41 —
	Altsaa har Udgiften oversteget Indtægten med	6,331 Rbd. 69 Sk.
	Det Tilskud, Islands Jordebogskasse behøvede, er i Budgettet anslaaet til	8,100 — . —
	Følgelig mindre	1,768 Rbd. 27 Sk.

Anmærkninger.

Indtægten vedkommende.

ad 2. Indtægterne ere anslaaede 200 Rbd. for høit. Den øvrige Forskjel hidrører fra Afgifternes aarlige fluctuerende Beskaffenhed.

ad 10. At Indtægten er under den i Budgettet opførte Sum, er hovedsageligen grundet i, at der endnu

savnes Rigtighed for Embedsskatten af Odda Præsteskalds og Norder-Mule Syssels Embeds-Indtægter i Regnskabsaaret. 1846. 18. Decbr.

ad 12. Varierer efter Størrelsen af de i ethvert Regnskabsaar deponerede Summers sammenlagte Beløb.

ad 13. I Aaret til 31. Decbr. 1844 have Gebyrerne for de af Rentekammeret udfærdigede islandske Søpasse udgjort 1,372 Rbd. 21 Sk., hvilke ere indflydte i Rentekammerets Sportekasse. I Aaret til 31. Decbr. 1845 andrage berørte Gebyrer 1,299 Rbd. 9 Sk., der blive beregnede til Indtægt i næste Regnskab for Islands Jordebogskasse. De i nærværende Regnskab opførte 158 Rbd. 60 Sk. ere de i Fardagsaaret 1844—45 i Island erlagte Gebyrer, i Overeensstemmelse med Plak. af 28. Decbr. 1836 § 15 Litr. c.

ad 14. Disse 883 Rbd. 57 Sk. ere forblevne i Jordebogskassen og ere anvendte til Dækning af paafølgende Aars Udgifter i Island.

ad 15. I Leie for den forrige Landfogedbolig i Reykjavík er betalt 120 Rbd. De øvrige 11 Rbd. 71 Sk. ere Vragindtægter af Vestmannö.

Udgiften vedkommende.

ad 1, a. Budgetsummen andrager . . . 11,213. 93.

I Regnskabet for Aaret til 31. Juli 1845 er beregnet til Udgift 10,783. 28.

Heraf er:

a. tilgodehavende Gager fra det foregaaende Aar . . . 280. 51.

b. til en Embedsmænd formeget betalt i Gage for Aaret til 30. Juni 1845 16.

(Det bemærkes, at den fornødne Berigtigelse med Hensyn til denne Udtælling er skeet i 1846 Aars Regnskab) 296. 51.

Ilgjen, som vedkomme Regnskabsaaret 1845 10,486. 73.

Forskjellen 727. 20.

er Beløbet af uhævede Gager den 31. Juli 1845.

1846. 18. Decbr. ad 1, b. Udgiften er 35 Rbd. 7 Sk. mindre end anslaaet, fordi Biskoppens Gage kun er beregnet til den forrige Biskops Dødsdag, den 14. Juni 1845.

ad 3. Udgifterne til Medicinalvæsenet ere anslaaede til 3,930 Rbd. 0 Sk.

Lægges hertil det Apothekerens i Reykjavik By tillagte aarlige Husleie-Bidrag 150 — —

udgjør den egentlige Budgetsum . . 4,080 — —

I Regnskabet er ført til Udgift 3,474. 26.

Herunder ere indbefattede 108 Rbd. 48 Sk., der ere udbetalte til Jordemødre udenfor Reykjavik, men af dette Beløb vedkomme foregaaende Aar 8. 48.

Igjen . . 3,465 — 74 —

Altsaa er i Aaret 1845 udredet mindre 614 Rbd. 22 Sk.

Heraf ere:

a. besparede ved indtrufne Embedsskifter . . . 28. 93.

b. indeholdte i Liquidation for udistributed Fatigmedicin 125.

c. uhævede Gager m. m. 400. 25.

614 — 22 —

ad 4. Et Understøttelsesbidrag paa 10 Rbd. var uhævet ved Regnskabets Slutning, den 31. Juli 1845.

ad 8. Den større Udgift af 59 Rbd. 8 Sk. er medgaaet til Postkassernes Transport over Land til Kjøbenhavn fra Rörvig, som Postskibet maatte anløbe, for medelst Sundets Spærring af Iis.

ad 12. Under den her anførte Sum ere indbefattede:

1. Honorar for udførte Arbejder . . .	84 Rbd. 4 Sk.	1846.
2. Islandske Embedsmænds Reise- Udgifter	288 — 33 —	18. Decbr.
3. Fragt for Penge, nedsendte til Zahlkassen, m. v.	23 — " —	
4. Prægnings - Omkostninger for et Exemplar af den islandske Me- daille	7 — 48 —	
5. For et Stativ og en Kasse til en Globus, skjænket til Brug i Island	8 — 48 —	
6. Autographerede Schemata til For- tegnelser over Afgifter af Arv og ved faste Eiendommens Over- dragelse	21 — 76 —	
7. I Anledning af Constitution i et Sysse	300 — " —	
8. Belønninger for at have reddet Mennesker fra at drukne	64 — " —	
9. Til offentlige Bygningers Istand- sættelse	435 — 15 —	
10. For frigivne Forbryderes Hjem- sendelse	111 — " —	
11. For Organisttjenestens Besørgelse ved Reykjavík Domkirke	100 — " —	
	<hr/>	
	1,443 Rbd. 32 Sk.	

I Forbindelse med Slutnings-Bemærkningen i Bud-
gettet for 1845, Pag. 166, erindres endnu her, at der,
Island vedkommende, er udredet i Regnskabsaaet:

1. af de til Statssekretariatet for Naadessager henlagte Fonds	655 Rbd. " Sk.
2. af Finantskassen:	
a. Pensioner til islandske Embeds- mænd og disses Enker	2,051 — 90 —
b. foruden hvad der er anvist den kongl. Commissarius paa sidstafholdte Althing for de til Thinget anskaffede Meubler, disses Indpakning og Transp.	789 — 1 —

1846. c. det islandske lærde Skolevæsens
 18. Decbr. Annum for Regnskabsaaret 5,380 Rbd. • Sk.
 (cfr. Anm. til Budgettets 14. Indtægts-
 post).

Betræffende Udgifterne til det for-
 nævnte Skolevæsen i det Hele hen-
 vises til Slutningen af Universitets-
 Directionens Regnskabs-Oversigt.

d. Deposita i Jordebogskassen:

1. af Private 13,044. 49.

2. af offentlige Stiftelsers
 og Umyndiges Midler, der
 forrentes af Statsgjælds-
 kassen:

til Forrentning ere ind-
 betalte i Jorde-
 bogskassen . . 14,514. 19.

derimod ere
 afsamme Kasse
 udredte opsagte
 Capit. og Renter,
 af Beløb . . . 9,917. 21.

Forskjellen, der fra Fi-
 nantskassen er afgiven til
 Statsgjældskassen, udgjør 4,596. 94.

Tilsammen 17,641 Rbd. 47 Sk.

Uagtet Indtægterne af Island ikke strække til at
 dække de Udgifter, Landets Administration medfører,
 saa have dog ovenberørte aarlige Deposita til Følge, at
 Jordebogskassen har en contant aarlig Beholdning, hvilken
 den 31. Juli 1845 udgjorde 21,943 Rbd. 16 Sk. Be-
 rørte Deposita anvendes til Dækning af følgende Aars
 Udgifter, og træde saaledes istedetfor Penge-Opsend-
 inger.

Angaaende den islandske Justitskasse henvises til 1846.
 Forklaringen om Fonds under det danske Cancellie, 18. Decbr.
 in fine¹.

Udgifts-Bilag XI. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler og de samme underlagte Indretninger og Stiftelser:

. . . C, Det lærde Skolevæsen:

Hvad den islandske lærde Skole angaaer, da blev det i Budgettet for Aaret 1845, Pag. 229 og 230², bemærket, at den hidtidige Skole-Indretning paa Bessestad under ingen Omstændigheder vilde kunne blive afløst af den nye Underviisningsanstalt i Reikevig förend i Efteraaret 1845, og i Budgettet for Aaret 1846 er det Pag. 129 og 130 forklaret, at den nye Skole-Indretning först kunde ventes at tage sin Begyndelse i Efteraaret 1846. At dette nu er skeet saaledes, at den nye Skole i Reikevig har begyndt sin Virksomhed fra 1. Oktober 1846, derom vil blive forklaret i Stats-Budgettet for Aaret 1847, hvori optages denne Skoles Budget for Skoleaaret fra 1. Oktbr. 1846 til 30. Septbr. 1847.

Da ogsaa de tidligere aflagte Regnskaber for denne Skole ikke have sluttet sig til det borgerlige Aar, men, med Hensyn til at Underviisningen i samme var standset i de 4 Sommermaaneder Juni—September, stedse ere aflagte for Tiden fra 1. August til 31. Juli, har man fundet det rigtigst, til Sammenligning med Budgettet for 1845, her at angive Resultatet af Regnskabet for Aaret fra 1. August 1844 til 31. Juli 1845, i hvilket Aar første Gang er indtraadt den allernaad. bestemte Forhöielse af Finantsernes Annuum til 5,380 Rbd., som Godtgjorelse for det Skalhølske og det Holumske Godeses Salg.

Dette Resultat har saaledes været fölgende:

¹) denne Forklaring findes imidlertid ikke paa det citerede Sted.

²) ovenf. S. 178.

1846.

18. Decbr.

	Budget-		Virkelig	
	summer.		Indtægt.	
	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
Indtægt.				
1. Annuum fra Finantserne	5880		5380	
2. Kongetiender af Skagefjords og Öfjords Sysseler	523	21	506	55
ialt paa Budgetposterne	5903	21	5886	55
Endvidere er indkommet udenfor Budgettet:				
a) For solgte Skolebøger			241	35
b) Erstatning for forliden indbetalt Tiende- afgift i tidligere Aar			24	25
c) Det Beløb, hvormed de refunderede Gageforskud fra forrige Aar oversteg de tilgodehavende Forskud ved Regnska- bets Afslutning			400	
Summa Indtægt	5903	21	6552	19
	Mere end Budgettet.		Mindre end Budgettet.	
	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
	665	60	16	62
Naar fra det Beløb, der er indkommet mere end Budgettet, drages det, der er ind- kommet mindre end Budgettet	16	62		
udkommer hvad Indtægten ialt har over- steget Budgettet	648	94		

	Budget-		Virkelig	
	summer.		Udgift.	
	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
Udgift.				
1. Gage til Lærerne	2400		2482	19
2. Oeconomens Løn	217	19	217	19
3. Sognepræsten, for Ministerialia	24		24	
4. De reglementerede Stipendier, 24 Por- tioner à 60 Rbd.	1440		1440	
5. Erstatning til nordlandske Præstekald	218	92	165	60
6. For indkjøbte Bøger og Kort	200			
7. Forskjellige Udgifter	103	6	213	20
8. Regnskabsførrens Godtgjørelse	100		100	
9. Bidrag til Biskoppens Gage	1200		1200	
ialt paa Budgetposterne	5903	21	5842	22
Endvidere udgivet udenfor Budgettet:				
a) af ældre Erstatningskrav for nordlandske Præstekald			601	24
b) Refusion til Jordebogskassen for et tid- ligere Udlæg til Forskud			100	
c) Til Post- og Medicinal-Indretningen be- talt paa Jordebogskassens Vegne (NB. refunderet i næste Regnskab)			78	4
d) Som Restance udestod			12	81
Summa Udgift	5903	21	6684	35

1846.

18. Decbr.

	Mere end Budgettet.		Mindre end Budgettet.	
	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
Naar fra det Beløb, der er udgivet mere end Budgettet, drages det, der er udgivet mindre end Budgettet	984	46	253	82
udkommer hvad Udgiften ialt har oversteg Budgettet	253	82		
Indtægten var, som ovenanført	781	14		
Indtægten var, som ovenanført	648	94		
saa at det hele Deficit har været	82	16		

hvilket Beløb er udlagt af den islandske Jordebogskasse, tillige med det, der i samme Aar er anvendt til den nye Skolebygningens Opførelse, og senere foreløbigen refunderet af den almindelige Skolefond, hvorom, saavel som om den hele Bekostning til den nye Bygning, Forklaring vil blive meddeelt i næste Oversigt.

Udgifts-Bilag XIV. Admiralitets- og Commissariats-Collegiet:

For Islands Commissarius's og Stiftamtmands Overreise dertil med Cadetskibet og Commissarius's Nedreise hertil med Briggen Mercurius . . . 338 Rbd. 60 Sk.

Udgifts-Bilag XVIII. Udgifter, som ikke forekomme under de for de enkelte Collegier og Departementer aflagte Regnskaber:

3) I Anledning af Provindsialstænder-Forsamlingerne:

. . . til det islandske Althing . . 2,522 Rbd. 49 Sk.

Kongelig Resolution ang. Tillæg til de Stiftamtmanden over Island bevilgede Contoirpenge. 19. Decbr.
 Khavn den 19. Decembr. 1846. — I Tillæg til de for Stiftamtmanden bevilgede Penge til Contoirhold 600 Rbd. bevilges endvidere 400 Rbd., saaledes at dette Beløb for Eftertiden bestemmes til 1000 Rbd.; see Budgettet for 1847, S. 100 (nedenf. S. 559).

Plakat ang. Autorisation af Thorshavn og Bordeyri som Handelssteder. 28. Decbr.
 Khavn den 23. De-

1846. cember 1846. — Publiceret i Synodalforsamlingen i
 28. Decbr. Reykjavik i Juli 1847; ligeledes i samme Aar i alle Sønder-
 Amtets Jurisdictioner, med Undtagelse af Borgarfjords Syssel,
 samt i Myra og Hnappadals, Snæfellsnes, Dala og Stranda
 Sysseler i Vester-Amtet. I 1848 er den publiceret i Barda-
 strands Syssel, og i alle Nord- og Öster-Amtets Sysseler, med
 Undtagelse af Hunavatns Syssel, hvor den ikke findes antegnet
 som bekendtgjort, ligesaa lidt som i Borgarfjords og Isafjords
 Sysseler. Originalen indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Prot.
 1846, Nr. 433. — Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk
 hos Schultz, 4 Sider i 4°: Første Side Titelblad, den danske
 Titel överst, der nedenfor den islandske, Røsten af Titelbladet
 Dansk. Den anden Side optages af den danske Text med
 Underskrifter, den modstaaende Side af den islandske Text
 uden Underskrifter; den sidste Side blank. — Ny Colleg. Tid.
 for 1847, S. 121—125 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1846,
 S. 104—105. Schou XXIV, 730. — Islandsk: Original-
 Aftryk med den danske Text (*see* ovenfor). Althingets For-
 handlinger i Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 11, 19—
 20, 110, 121—122; Viðbætir S. 74—79 (Regjeringens Udkast
 med Motiver). Jevnf. Reykjavíkurbóst. 1847, S. 131.

PLAKAT angaaende Autorisation af tvende Handels-
 steder paa Island, det ene ved Thorshavn i Nord- og
 Öst-Amtet, det andet paa Bordeyri ved Hrutfjord i
 Vest-Amtet.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: at Vi, efter
 at have modtaget allerund. Betænkning fra Vort troe
 Althing, allernaad. ville have autoriseret et Handelssted
 ved Thorshavn i Nord- og Öst-Amtet, samt et andet
 paa Bordeyri ved Hrutfjord i Vest-Amtet paa Vort Land
 Island, saaledes, at det navnlig skal være Enhver af
 Vore Undersaatter tilladt, der at nedsætte sig under
 de i Plak. af 28. Decembr. 1836 fastsatte Betingelser.
 Grændserne for bemeldte Handelspladse forbeholde Vi
 Os nærmere at bestemme.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have
 at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn
 den 23. Decembr. 1846.

Opið bréf um skipun tveggja kaupúnastæða á 1846.
Íslandi við Þórshöfn í norðaustur-amtinu og á Borðeyri 28. Decbr.
við Hrítafjörð í vestur-amtinu.

Vér Christján hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: að meðteknu hinu allraþegnlegasta álitu Vorra hollu alþingismanna, skipum Vér tvö kaupúnastæði á Voru landi Íslandi, annað við Þórshöfn í norðaustur-amtinu, en hitt á Borðeyri við Hrítafjörð í vestur-amtinu. Fyrir því skal sérhverjum þegna Vorra heimilt að taka sér þar bólfestu með þeim skilmálum, er segir í opnu bréfi 28. dag desembers 1836. Takmörk kaupúna þessara munum Vér sýðar ákveða.

Hæreptir eiga allir hlutaðeigendur sér allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konunglega aðsetursstað Kaupmannahöfn 23. dag desembers 1846.

Reskript til den kgl. Finants-Deputation, ang. 28. Decbr.

Bekjendtgjörrelse af Budgettet for Aaret 1847.

Khavn den 23. Decbr. 1846. — Original-Aftryk hos Schultz af „Budget for Aaret 1847 for samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhørende Bilande. Publiceret fra Finants-Deputationen ifølge Hs. Majestæts allerh. Reskript af 28. Decembr. 1846“. Khavn 1847. XXXII + 162 Sider i 4°. — Her optages kun hvad der udtrykkelig henføres til Island. — Ny Coll. Tid. for 1846, S. 1089—1107 (uden Bilag). Schou XXIV, 709—729; jevnf. Ný Félagsrit VII, 111—119.

Christian den Ottende &c. V. s. G. Vi have allern. approberet det hermed følgende Budget for Statens samtlige Indtægter og Udgifter for Aaret 1847, og bebyndige Vi Eder til at lade saavel Budgettet, som de dertil hørende Bilag, tilligemed dette Vort allern. Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 23. Decbr. 1846.

1846.

BUDGET for Aaret 1847 (S. V—XXXII).

23. Decbr.

Specialsummer.		Hovedsummer.	
Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.

... Udgifter:.. VI. F,					
Rentekammeret.					
7. Præmier for Fiskerie					
under Island	2545 .
18. Udgifter, Island					
vedkommende...	40,000 .
VI. K, Directionen for Universitetet og de					
lærde Skoler:					
... e, Tilskud til den lærde Skole					
i Island					7780 Rbd.

Bilag til Budgettet for Aaret 1847 (S. 1—162).

Udgifts-Bilag IX: ad 13). For Islands Jordebogskasse er forfattet følgende særskilte Budget for 1847:

Indtægt:

1. Netto-Indtægten af kgl. Jordegods i Regnskabsaaret 1847	7,500 Rbd. .	Sk.
2. Mandtalsbogs-Indtægten af Guldbringe, Syssel, Reykjavig By, Skatter af Vestmannö samt Laugmandstold for samme Aar	1,200 — .	—
3. Gebyrer ved den islandske Landsoverret for Aaret 1846	20 — .	—
4. Arve-Afgifter for samme Aar	990 — .	—
5. $\frac{1}{2}$ % Afgift ved faste Eiendomes Overdragelse for s. A.	240 — .	—
6. Sysseleernes Forpagtnings-Afgifter med Laugthingskriverlön i Regnskabsaaret 1847	1,995 —	95 —
7. Kongetienden af Norder- og Sönder-Thingö Syssele i s. A.	270 — .	—
8. Eet Aars Rente af Kjöbesummen for Jorden Laugarnæs	112 — .	—

		1846.
9. Rangskat for Aaret til 30. Juni 1847	350 Rbd.	Sk. 28. Decbr.
10. Embedsskat for Regnskabsaaret 1847	700 —	—
11. Afgift af Skibe, ifølge Plakaten af 28. Decembr. 1836 § 13, for Aaret 1846	1,700 —	—
12. $\frac{3}{4}$ % af private Deposita	110 —	—
13. Islandske Pas-Gebyrer	1,700 —	—
14. Netto-Indtægten af de Skalholske Tiender og usolgte Jorder, samt Jorderne Grund i Hunevatns Syssel og Vidvik i Skagafjords Syssel, i Regnskabsaaret 1847, hvilke Indtægter tilkomme Finantskassen, eftersom de Skalholske og Holumske Æquivalenter deraf udredes	1,050 —	—
15. Bevillings- og Bestallings-Gebyrer i samme Aar	420 —	—
16. Tilfældige Indtægter i Regnskabsaaret	120 —	—
	<hr/> Summa Indtægt 18,477 Rbd. 95 Sk. <hr/>	

Udgift:

1. Gager og Lønninger, m. v., til 30. Juni 1847:		
a. til Overøvrigheder, Justits-Embedsmænd og Landfogder, med Flere	11,963 Rbd.	93 Sk.
b. til Geistligheden	2,332 —	93 —
2. Det islandske Bibelselskab i s. A.	60 —	—
3. Medicinalvæsenet	4,280 —	—
4. Understøttelser istedetfor det nedlagte Gufunæs Hospital, i Aaret 1847	96 —	—

1846. 23. Decbr.	5. Temporaire og staaende Godtgjørelser	22 Rbd. 86 Sk.
	6. Godtgjørelser til Sysselmænd for Rpstyrernes Afgiftsfrihed, i Regnskabsaaret 1847	200 — „ —
	7. Post-Indretningen i Landet selv, i samme Aar	500 — „ —
	8. Befragtningssum m. m. til et Postskib til og fra Island i Aaret 1846—47	1,660 — „ —
	9. Bidrag til et Generalkort over Island, i 4 Aar, fra 1. Januar 1844 at regne, for Aaret 1846	2,000 — „ —
	10. Understøttelse til Haandværkere og til Havefr, m. v., i s. A.	300 — „ —
	11. Ifølge den under Indtægtens 14de Post meddelte Forklaring føres til Udgift eller Omdrag den der calculerede Sum	1,050 — „ —
	12. Overordentlige og tilfeldige Udgifter	34,000 — „ —
	Summa Udgift	58,465 Rbd. 80 Sk.
	Indtægten beløber	18,477 — 95 —

Det Tilskud, Jordebogskassen behøver, kan flgelig anslaaes til . . . 39,987 Rbd. 81 Sk.
hvilket Tilskud i Budgettet er opført med rund Sum 40,000 Rbd.

Anmrknings.

Indtægten vedkommende:

ad 2. Belbet er anslaaet at ville blive af samme Strrelse, som i Regnskabsaaret til 31. Juli 1845.

ad 6. I Aaret 1845 udgjorde Afgiften 1,529 Rbd. 50 Sk.

Ved Embedsskifter er Afgiften bleven forøget:

1) af Skaptaf. Syssel med 181 Rbd. 51 Sk.	
2) af Isafjords — — 43 — 72 —	
3) af Norder-Mule — 241 — 18 —	
	406 Rbd. 45 Sk.

1846.

28. Decbr.

Tilsammen 1,995 Rbd. 95 Sk.

ad 15. De i Island erlagte og i Jordebogskassen sammesteds indbetalte Bevillings- og Bestallings-Gebyrere, som Departements-Sportler, hidtil blevne afgivne til Finantskassen. Hvad der fra 4. August 1846 og fremdeles betales i Island af deslige Gebyrer vil tilflyde bemeldte Jordebogskasse. Gebyrernes sammenlagte Beløb er anslaaet at ville beløbe 420 Rbd.

Udgiften vedkommende:

ad 1. a. Herunder er tilkommet et, Stiftamtmanden i Island under 19. Decbr. 1846 altern. bevilget Tillæg af 400 Rbd. aarlig til de 600 Rbd., som hidtil vare bestemte til Embedets Contoirhold.

ad 1. b. I 1846 Aars Budget er Udgiften anslaaet til 1,268 Rbd. 72 Sk.

Ifølge kgl. Resolution af 24. April 1846 blive nedenauførte, af det islandske lærde Skolevæsens Midler afholdte aarlige Udgifter, fra 1. Oktbr. s. A. at udrede af Islands Jordebogskasse, nemlig:

a. 1,200 Rbd. af den Biskoppen over Island tillagte hele aarlige Gage 2000 Rbd., beregnet fra sidstnævnte Datum til 30. Juni 1847, $\frac{3}{4}$ Aar . .	900 — . —
b. den nogle Præstekald i forrige Holums Stift paa Island ydede aarlige Godtgjørelse, til Beløb 218 Rbd. 92 Sk., beregnet for samme Tid . .	164 — 21 —

Tilsammen 2,332 Rbd. 93 Sk.

1846.	<i>ad</i> 3. Efter Regnskabet for Aaret til 31. Juli 1845	
28. Decbr.	(vide Anm. <i>ad</i> Nr. 3, Udgiften vedkommende) beløbe	
	de aarlige Udgifter til Medicinal-	
	væsenet i Island	4,080 Rbd. . Sk.
	Bidraget til den interimistiske	
	Lægepost i Hunavatns Syssel er, i 3	
	Aar, forøget med 200 Rbd. aarlig.	
	For Aaret 1847 tilkommer altsaa . .	200 — . —
		<hr/>
	Tilsammen	4,280 Rbd. . Sk.

ad 12. Denne Sum er bestemt til Anvendelse saaledes:

1. Til offentlige Bygningers Vedligeholdelse, Maal- og Vægt-Redskabers Anskaffelse, Honorar for videnskabelige Arbejder, Fragt og Emballage til Penge-Remisser, Forbryderes Transport fra Island, m. m.

3,000 Rbd. . Sk.

2. I Diæter og Befordrings-Udgifter til Althingsmændene i Aaret 1845, m. m., ere foreskudte af Islands Jordebogskasse c. 5,400 Rbd. I Anledning af Althinget i Aaret 1847 antages at ville medgaae en ligesaa stor Sum, og formodes af denne at blive udbetalt i Regnskabsaaret . . .

2,000 — . —

3. Laan og foreskudte Summer til Embedsmænd, m. Fl., anslaaes at ville beløbe

1,500 — . —

4. Bekostningen ved den iaar forestaaende Istandsættelse af Amtmands-Boligen paa Frederiksgave anslaaes til c. 4,000 Rbd., hvoraf der paa Regnskabsaaret formodes at ville falde

3,000 — . —

5. Den ligeledes iaar forestaaende Ombygning af Reykjavik Domkirke antages at ville koste omtrent 25,000

Rbd. Af denne Sum formodes udredede i Regnskabsaaret 20,000 Rbd. = Sk. 28. Decbr. 1846.

6. Til Udgivelse i Trykken af en dansk-islandsk Ordbog ere bevilgede 5,000 Rbd. Denne Sum, der ifølge allerhöiest Bestemmelse skal afholdes af Islands Jordebogskasse, men ikke bliver at tage i Beregning i Tilfælde af eventuel Repartition paa Landets Indvaanere af Jordebogskassens Tilskud i Regnskabsaaret, og følgelig bliver en definitiv Udgift af Finantskassen, bliver at udrede i de 3 Aar: 1846, 1847 og 1848. I Regnskabsaaret antages at falde til Udgift 1,666 — 64 —

7. Til Indkjøb af afdøde Biskop Johnsens Bogsamling, der er skjænket Islands Stiftsbibliothek, 1200 Rbd., og til Bibliothek-Lokalets Forandring og Indretning 300 Rbd. Disse Beløb, der, efter allerhöiest Bestemmelse, ligeledes afholdes af Islands Jordebogskasse, men ikke blive at tage i Beregning i Tilfælde af forberørte eventuelle Repartition og saaledes definitivt blive en Udgift for Finantskassen, udgjøre tilsammen 1,500 — " —

8. Halvdelen af den Sum, 2000 Rbd., som Anskaffelsen og den første Indretning af en Fødsels- og Pleie-Stiftelse i Forbindelse med et nyt Thing- og Arrest-Lokale paa Vestmannøerne ved Island er antaget at vilde koste 1,000 — " —

Tilsammen 33,666 Rbd. 64 Sk.

hvilke, med rund Sum, ere i Budgettet opførte med 34,000 Rbd.

1846. Med Hensyn til de øvrige Indtægts- og Udgifts-
 28. Decbr. Poster bemærkes, at disse ere opførte efter Resultatet
 af det senest, nemlig for Aaret til 31. Juli 1846, af-
 lagte Jordebogs-Regnskab.

Hvad angaaer Finantskassens Tilskud til den lærde Skole i Island, da henvises til Slutningen af det lærde Skolevæsens Budget (Udgifts-Bilag XII, C.), hvor det vil sees, at Tilskudet, der for 1846 opførtes med 5,380 Rbd., er, ved en interimistisk Forhöielse af 2,400 Rbd., i nærværende Budget forøget til 7,780 Rbd.

Udgifts-Bilag XII: C, Det lærde Skolevæsen

Hvad den lærde Skole paa Island angaaer, da er det ved allerhöiest Resolution af 24. April 1846 bestemt, at sammes Flytning fra Bessestad til Reykjavik skulde iværksættes i Sommerens Løb, og den nye Skole fra Skoleaarets Begyndelse den 1. Oktbr. s. A. træde i Virksomhed efter en af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler udkastet Plan. Det bestemtes endvidere, at den allern. befalede Oprettelse af en Dannelsesanstalt for vordende Geistlige paa Island maatte udsættes, indtil nærmere allerund. Forestilling efter det første Skoleaars Udløb kunde nedlægges. Endeligen bevilgedes, at den islandske Jordebogskasse maatte fra 1. Oktbr. 1846 overtage den Skolen hidtil paahvilende Andeel af Biskoppens Gage 1200 Rbd., samt den ydede Godtgjørelse til nogle Præstekald paa Island, til Beløb 218 Rbd. 92 Sk. aarlig, samt at det til Skolens Vedligeholdelse i Reykjavik fornødne aarlige Tilskud (calculeret til 2,400 Rbd.) foreløbigen maatte fra samme Tid foreskydes af den kgl. Kasse, indtil det har fundet nærmere allerhöiest Afgjørelse, hvorledes Refusion herfor skal tilveiebringes.

I Overeensstemmelse hermed er den nye islandske Skole — om hvis Bygning og de dertil medgaaede Bekostninger endnu ikke kan meddeles fuldstændig Forklaring — traadt i Virksomhed fra 1. Oktober 1846,

efter at de fornødne Lærere ved samme ere allernaad. 1846.
beskikkede. 23. Decbr.

Budgettet for denne Skole for det første Skoleaar 1846—47 er fastsat saaledes:

Indtægt.

1. Det ved allerhöiest Resolution af 12. April 1844 bestemte aarlige Æquivalent for Salget af det Holumske og Skølbhølske Gods	5,380 Rbd.
2. Det ved ovennævnte allerh. Resol. af 24. April 1846 bestemte Forskud fra Finantserne	2,400 —
3. Tiende-Indtægter circa	520 —
	<hr/>
	8,300 Rbd.

Udgift.

1. Gager og Husleie til faste Lærere	4,200 Rbd.
2. Time-Underviisning	400 —
3. Portnerens Lønning	200 —
4. Bibliothek og videnskabelige Apparater	400 —
5. Bygnings og Inventariums Vedligeholdelse	400 —
6. Brændsel og Belysning	250 —
7. Regnskabsføring	100 —
8. Forskjellige løbende og tilfældige Udgifter (hvorunder Programmer og Høitideligheder	430 —
9. Stipendier, 24 Portioner à 80 Rbd.	1,920 —
	<hr/>
	8,300 Rbd.

som balancerer med Indtægten.

Udgifts-Bilag XIV: Finants-Deputationen.

ad 10, g. Ved allerhöi. Resol. af 27. August 1845 oprettedes et særligt historisk-archæologisk Archiv, hvis antiqvarisk-topographiske Afdeling henlagdes under Commissionen for Oldsagers Opbevaring. Ved allerh. Resol.

1846. af 26. Septbr. 1846 er derhos allern. bevilget, at der ved Archivet maatte ansættes:

23. Decbr.

1 Sekretair med et Honorar af . . 200 Rbd. aarlig i 2 Aar.
 2 Sekretairer hver med et Honorar af 100 Rbd., altsaa 200 — aarlig i 2 Aar. samt til løbende Udgifters Bestrielse ved bemeldte Afdeling . . . 150 — aarlig i 3 Aar. alt fra 1. Januar 1847; hvorimod et for een Gang bevilget Tilskud af 600 Rbd. til Anskaffelse af Inventarium, m. m., bliver at afholde af Summen til uforudseelige og ubestemte Udgifter.

23. Decbr.

Kongelig Resolution ang. Tillæg til de til Undersøgelsen af Heklas Udbrud bevilgede Omkostninger. Khavn den 23. Decembr. 1846. —

I Finantsdeputationens Forestilling 8. Decbr. 1846 bemærkes, at polyteknisk Candidat, Kammerassessor Schythe allerede ved Reskr. 13. Marts og Resol. 4. April havde erholdt bevilget 500 Rbd. til en Reise i Island, især for at undersøge Heklas sidste Udbrud. Paa Grund af et dengang givet Tilsagn om et yderligere Honorar, naar han leverede et Skrift om sin Reise, havde han nu søgt om 500 Rbd. i den Anledning. Ligeledes havde han indsendt en Regning over Reisens Omkostninger, og bedet sig anvist 107 Rbd. 24 Sk., som han ifølge denne Regning havde tilgode. Finants-Deputationen indatiller begge disse Udgiftsposter til Bevilling. — Finants-Deput. Forestillinger 1846, Nr. 246.

I indbemeldte Anledning ville Vi allernaad. have Kammer-Assessor Schythe tilstaaet en Sum af 500 Rbd. af den til Videnskabers og Kunsters Fremme normerede Sum, og kan endeel af dette Beløb strax udbetales ham, og Resten naar han har indleveret sit Værk fuldfærdigt i Manuskript. Vi bemyndige derhos Vor Finantsdeputation til af den til uforudseelige og ubestemte

Udgifter normerede Sum at anvise ham de 407 Rbd. 24 Sk., 1846.
 som han ifølge det af ham aflagte Regnskab over Ud- 23. Decbr.
 gifterne paa hans Reise i Island i afvigte Sommer endnu
 har tilgode. — Kjöbenhavn den 23. Decembr. 1846.

Reglement for Amtsbibliotheket for Vester- 1847.
Amtet. Vesteramts-Contoiret og Stadsrað (1847).

— Reglementet er udfærdiget provisorisk af Bibliothekets
 Stiftere, den daværende Amtmand i Vester-Amtet og Provsten
 i Snæfellsnes Syssel, og findes som Original-Aftryk i „Skýrsla
 um Vestur-amtsins almenna bókasafn í Stykkishólmi, samin af
 stjórnendum þess B. Thorsteinson, Conferentsráði, Amtmanni,
 R. Dbr. og Dbrmanni og P. Péturssyni, Dr. Theolog., prófasti“.
 Rvík 1847. 40 S. 8°. S. 9—13.

Ræglugjörð, er gilda á fyrst um sinn fyrir al-
 mennt bókasafn Vesturamtsins í Stykkishólmi.

1. Safn þetta, sem samanstendur af þeim bókum,
 sem árið 1844 voru gefnar í Kaupmannahöfn, til þess
 að stofnsetja með þeim bókasafn til almennra nota í
 Vesturamtinu, og af þeim bókum, sem síðan hafa gefnar
 verið utanlands og innan, eða eptirleidis gefnar verða,
 á að vera almenn og ævarandi eign þessa amts, og má
 hvorki selja það, farga því, eða það á nokkurn annan
 hátt undir lok líða, nema þar til sé fengið leyfi hjá
 hlutadeigandi konúnglegu stjórnarráði fyrir tilstilli yfir-
 valdsins.

2. Undireins og safnið hefir þannig aukizt, að aðal-
 tala bókanna er orðin 4200, án tillits til binda fjöld-
 ans, eiga stjórnendur safnsins að semja nýja og ná-
 kvæmari reglugjörð um viðbald þess og brúkun, og
 koma því til leiðar, að hún sé allramildilegast staðfest
 af konúngi.

3. Á sérhverja bók, sem nú er í safninu, eða fram-
 vegis viðbættist, seú ritaðir stafrnir *Is. V. A. B. S.*,
 þ. e. *Íslands Vestur Amts Bóka Safn*, til þess þessar bækur
 seú frá öðrum bókum ætið auðkenndar.

1847.

4. Geymslustaður bókasafnsins sè í verzlunarstaðnum Stykkishólmi, og varðveitist það þar útaf fyrir sig í hentugu húsrúmi, undir nánustu umsjón þar búanda bókavarðar, sem að svo stöddu er herra kaupmaður A. O. Thorlacius.

5. Stjórnendur félagsins sèu ætíð amtmaðurinn í Vesturamtinu og prófasturinn í Snæfellsnes sýslu. Um stjórnarverk sín haldi þeir bók útaf fyrir sig og ábyrgist báðir sameiginlega og jafnt allar stjórnar-adjördir sínar. Þeir velja og tiltaka bókaörð, og sömuleiðis einhvern, til að hafa eptirlit á safninu, ef þeim þykir þess við þurfa. Annarhvor stjórnenda skal að minnsta kosti einusinni á ári yfirlíta safnið og þannig fullvissa sig um, að því sè af bókaverðinum tilhlýðilega stjórnað. Öll bréf og skjöl, sem viðvíkja safninu, eiga ætíð að geymast útaf fyrir sig hjá amtmanninum í Vesturamtinu.

6. Bókaörðurinn annist útlán og tilhlýðilega umhirðingu bókana. Fyrirsögn bóka þeirra, sem bætast safninu eptirleiðis, skrifar hann strax og þær eru fengnar á tilhlýðilegum stöðum í aðallista bókasafnsins, og merkir þær áður nefndum auðkennis stöfum. Um útlán bókana haldi hann bók sérilagi, sem sè fullgild af stjórnendum og sýni, hvenær og hverjum bækurnar hafa verið lánaðar, hvenær þeim hefir verið aptur skilað og hve mikið fyrir lán hveðrar bókar hefir borgað verið. Ennfremur ber honum við hver árslok að senda stjórnendum nákvæma skýrslu um ástand safnsins og þar í tilgreina, hve margar bækur hafi verið útlánaðar á því hinu liðna ári, og hve margar við árslokina sèu hjá lán-takendum. Þá sendir hann og stjórnendum rættan reikning yfir peninga þá, er fyrir bókalán eða á annan hátt hafa til hans borgaðir verið, og stíngur uppá þeim ráðstöfunum, sem hann í tilliti til safnsins álltur þarfar eða nauðsynlegar, svo sem um bóka bindi, útvegum nýrra bóka, o. s. frv.; hvorttveggja að svo miklu leyti sem efnin leyfa.

7. Enginn má lána fleiri en tvær bækur eða tvö

hindi sömu bókar í senn. Við móttöku bókanna sè lán-
takandi skyldugur strax að gefa þaradlútandi meðkenn-
ingarseðil, sem ritað sè á nafn hans með fullum stöfum,
stétt og heimili, og eins öll fyrirsögn hveurrar bókar.
Í seðlinum á líka að standa, og af bókaverði í hvert
skipti að ákvarðast, með tilliti til fjarlægðar lánதாகarans,
stærðar bókarinnar og annars þesskonar, hve lánagan
tíma hver bók sè útlánuð; þó ber bókaverði í þessu að
gæta þess, að enga bók má lána lengur út, en allt
að fjórum mánuðum í Snæfellsnes, Dala og Mýra-sýslum,
en allt að missiri í hinum sýslunum. Þegar lánstíminn
er útrunninn, er þó lánதாகara leyft, ef hann þarf lengur
á bókinni að halda, að endurnýja lánökuseðil sinn, sem
þó í öllu tilliti ber að álfta eins og bókin væri að nýju
lánuð út.

8. Sè einhverri bók ekki aptur skilað, eða lánökuseðillinn
ekki endurnýjaður á þeim í 7. grein ákveðna
tíma, og lánதாகari heldur ekki sannar, að fullgildar or-
sakir hafi hindrað hann í að skila bókinni aptur í tækan
tíma, ber honum að greiða fullkomið andvirði hennar:
eins líka fullar skadabætur, ef einhverri bók er af hans
völdum skemmdri aptur skilað; hvorttveggja þetta sè
eptir sanngjörnu mati stjórnenda, og án nokkurrar sèr-
legrar skuldbindningar lánதாகanda.

9. Til viðurhalde bókasafnsins borgi sá, er bók
lána, undireins og hann við henni tekur og fær bóka-
verði játningarseðil sinn, 8 sk. ef bókin, eða bækurnar,
er minni en 10 arkir; sè hún allt að 20 örkum, 16 sk.;
og sè hún stærri, 24 sk. þó sè bókaverði leyft, þegar
fátækir bændamenn eiga í hlut, að lána bækurnar út
án borgunar.

10. Þessi reglugjörð, ásamt lista yfir bækurnar, á
æftið að liggja til eptirsjónar í þeirri stofu, þar sem bæ-
kurnar eru geymdar, og ber bókaverði í hvert skipti að
minna lánதாகendur á skyldu þeirra, einsog fyrir er mælt
í 8. grein, að skila bókunum aptur óskemmdum á til-
teknum tíma.

1847.

5. Januar.

Cancellie-Skrivelse til Commissarius ved Althinget, Kherre Stiftamtmand Bardenfleth, ang. den danske Oversættelse af Althingets Comitébetænkninger. Khavn den 5. Januar 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 12.

Ved at tilstille Cancelliet de af Dem besørgede Oversættelser af Comitébetænkningerne i de Sager, som have været under Forhandling i sidstafholdte Althing, har Hr. Kherren i behagelig Skrivelse af 17. September 1845 bemærket, at De har seet Dem nødsaget til at opføre de ved dette Oversættelsesarbejde foranledigede Udgifter blandt de med Deres Sendelse forbundne Omkostninger, men da De formener, at det rettelig maatte ansees som Althingets Sag at lade dette Arbejde udføre i Forbindelse med Oversættelsen af Forhandlingsprotokollen, har De henstillet, om Cancelliet ikke maatte finde det rettest at foranledige, at Oversættelsen af de ved næste Althingsforsamling fremkommende Comitébetænkninger inddrages under Forhandlingsprotokollens Oversættelse.

Efter at Cancelliet i den Anledning har corresponderet med det kgl. Rentekammer og den kgl. Finants-Deputation, skulde man til behagelig Efterretning tjenstmelde, at da Cancelliet maa ansee Comitébetænkningerne for integrerende Dele af Forhandlingsprotokollen, hvoraf Althinget ifølge Forordn. 8. Marts 1843 § 43 skal besørge en dansk Oversættelse, der indsendes til dette Collegium, saa burde ogsaa hine Betænkningers Oversættelse have været besørget af Althinget og de dertil medgaaede Omkostninger været afholdte paa samme Maade, som de øvrige Althingsomkostninger. Imidlertid kan det for denne Gang have sit Forblivende ved, at bemeldte Oversættelser ere besørgede af Hr. Kherren, og Omkostningerne derved afholdte som skeet er; men man maatte derhøjs have Dem anmodet om, behageligen at foranledige, at dette Oversættelsesarbejde, saavel

ved det forestaaende Althing, som for Fremtiden, bliver besørget af Thinget i Forbindelse med Oversættelsen af Forhandlingsprotokollen, og at Udgifterne i den Anledning blive inddragne under de øvrige Omkostninger ved Thingets Afholdelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Januar 1847.

1847.

5. Januar.

Anordning angaaende Præstekalds Tiltrædelse paa Island og de Fratrædendes Rettigheder m. v. 6. Januar. Khavn den 6. Januar 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1847; ligeledes i samme Aar i Reykjavik, samt Gullbringa og Kjosar Syssel og Isafjords Syssel; 1848 i Sönderamtets øvrige Jurisdiktioner, Dala, Bardastrands og Stranda Sysseler, samt i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. — Canc. 1. Departem. Registr. XV, 72 (1847, Nr. 255°). Original-Aftryk hos Schultz, 8 Sider i 4to, med en ny af Cancelliet foranlediget Modification i Texternes Stilling. Her ere nemlig de 4 første Sider optagne af Titelblad paa Dansk og den danske Text med Underskrifter, de sidste 4 Sider derimod af den islandske Text uden Underskrifter; over Anordningens islandske Rubrum (S. 5) er tilføjet: „Útleggning hins framanskrifaða danska frumrits“. — Ny Colleg. Tid. 1847, S. 385—396 (med Motiver). Quart-Forr. for 1847, S. 3-5. Schou XXIV, 737-738. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (*see ovenfor*). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 10, 18, 111—121, 160—167, 281—288; Viðbætur S. 13—24 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna í Rvík 1841, S. 73—81; Reykjavíkurbóst. 1847, S. 127, 131.

ANORDNING angaaende Præstekalds Tiltrædelse paa Island og de den fratrædende Præst eller dennes Efterladte og i Særdeleshed Enken tilkomme Rettigheder.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: Da der for Os allerund. er andraget paa, deels at den Uvished, hvori man hidtil paa Vort Land Island har været angaaende naar en til et Kald beskikket Præsts Ret til at oppebære Kaldets Indtægter begynder, ved en An-

1847. ordning maatte hæves, dels at de hidtil gjeldende
 6. Januar. Regler i Henseende til Præsteenkers Naadensaar samme-
 steds maatte undergaae nogle Forandringer, saa ville
 Vi, efter herover at have modtaget Betænkning fra Vort
 tro islandske Althing, herved allern. have anordnet og
 befalet, som følger:

1) Naar et Præstekald paa Island bliver ledigt, tilfalde stedse samtlige dets Indtægter indtil næste Fardag (6. Juni) den fratrædende Præst eller dennes Enke og Bo, hvorimod alle Kaldets Forretninger blive at udføre af bemeldte fratrædende Præst, hvis Kaldet er blevet ledigt ved Forflyttelse, men ellers efter Provstens Foranstaltning ved Nabopræsterne eller en dertil constitueret ordineret Mand, mod Godtgjørelse af Kaldets Indtægter. — 2) Fra bemeldte Fardag ville Kaldets Indtægter tilfalde den nye Præst, hvad enten han er kaldet førend Fardag eller efter samme. Men hvis han enten er i sidstnævnte Tilfælde, at være kaldet efter Fardag, eller hvis han, skjøndt kaldet førend Fardag, dog ikke er istand til at overtage Kaldets Forretninger til Fardag, ville disse fra den Tid og indtil Kaldets Bestyrelse af ham overtages, efter Provstens Foranstaltning blive at bestyre saaledes som i § 4 er ommeldt, imod at der af Kaldets Indtægter til den eller dem, der forrette hans Tjeneste, afgives hvad der efter Forordn. af 3. Febr. 1836, IV., tilkommer dem. — 3) Naar næste Fardag, efter at et Kald bliver ledigt, er hængaet, inden Eftermanden er kaldet, og denne beklæder et andet Præstekald, da har han Valget mellem strax at overtage det nye Kald eller forblive i sit forrige Kald indtil næste Fardag; og vil der da, i Overensstemmelse med hvad i §§ 4 og 2 er fastsat, i det Kald, som ikke af ham bestyres, blive at forholde efter Forordn. af 3. Febr. 1836, IV.; ligesom han og betimelig har at underrette vedkommende Provst om det af ham truffne Valg. Udenfor det foranførte Tilfælde, nemlig at Eftermanden først er kaldet efter Fardag og tillige

har beklædet et andet Præstekald, bør stedse den, der er kaldet til et Præstekald, hvad enten han er Candidat eller Student, eller forhen har beklædt et Præstembede, men er kaldet förend Fardag, tiltræde samme til næste Fardag, efter at det er blevet ledigt, eller, forsaavidt dette ikke kan skee, saasnart efter som muligt. — 4) Naar en Præst döer i Tidsrummet fra Jul til Fardag, skal hans Enke, med mindre hun og Eftermanden anderledes kunne forenes, have Ret til at beboe den halve Præstegaard afgiftsfrit i det næst paafölgende Fardagsaar, hvilken Rettighed derimod bortfalder, naar Dödsfaldet indtræffer mellem Fardag og Jul. — 5) Enken skal derhos herefter i alle Tilfælde i Aaret fra förste Fardag efter Mandens Död til næste Fardag derefter nyde $\frac{1}{4}$ Part af Kaldets visse Indtægter, hvortil alene henregnes Afgifter af Mensalgodset, Hötolde, Dagsværker, Tiender saavel af fast som löst Gods, samt de saakaldte Salarier ved Klosterkaldene og den Ydelse i Smör, som Præsten faaer af Annexer, og det saaledes som Præsten oppebærer dem og derfor aflægger behörig Rigtighed.

1847.
6. Januar.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 6. Januar 1847.

TILSKIPUN um fardaga presta á Íslandi og um réttindi þau, er prestur sá, sem frá brauði fer, eður erfingjar hans og einkum ekkjan eiga heimting á.

Vér Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: Þess hefir verið allraþegnlegast óskað, að Vér með tilskipan nokkurri vildum taka af tvímæli þau, sem til þessa hafa verið á, frá hverjum tíma prestar á landi Voru Íslandi eigi rétt á að eignast tekjurnar af brauðum sem þeim eru veitt, og að breytt yrði að nokkru löyti reglum þeim, sem þar hefir verið fylgt hingað til um náðarar presta-ekkna; og viljum Vér því, að meðteknu

1847. álitu Vors holla íslenska alþingis, allramildilegast ákvarða
6. Januar. og skipa þannig:

1) Þegar brauð losnar á Íslandi, skal prestur sá, er frá brauðinu flytur, eður hafi presturinn dáið, þá ekkja hans og bú, ætíð eignast tekjur allar til næstu fardaga (6. Juni), og ber þeim, er frá fer, þá aptur á móti að annast öll prestsverk; en þegar presturinn deyr frá brauðinu, skal prófastur sjá um, að prestar þeir, sem næstir eru, eður annar prestvígður maður, sem til þess skal settur, þjóni brauðinu, og eiga þeir þá borgun fyrir af tækjum brauðsins. — 2) En frá fardögum eignast sá, sem brauðið er veitt, allar tekjur þess, hvort sem það er veitt fyrir eða eftir fardaga. En sè það veitt eftir fardaga, eður geti hann ekki farið að gegna prestsverkum þegar í fardögum þótt brauðið sè honum áður veitt, þá annast prófastur að brauðinu verði þjónað frá fardögum til þess hann tekur við því á þann hátt, sem til er tekið í 1. grein, og fá þá þeir, er þjóna brauðinu, af tækjum þess, það sem þeim er áskilið í tilskipun 3. Febr. 1836, IV. — 3) Þegar liðnir eru næstu fardagar eftir að brauðið losnadi, og það stendur enu óveitt, þá má sá sem fær það, ef hann er prestur á öðru brauði, velja í milli að taka samstundis við brauðinu, eður að vera á því, sem hann ætlar frá, til næstu fardaga, og á þá, samkvæmt því sem ákvarðað er í fyrstu og annari grein, að fara með það brauð, sem hann ekki þjónar, eftir því sem fyrir er mælt í tilskip. 3. Febr. 1836, IV.; hann á líka í tíma að tilkynna hlutæðiganda prófasti hvað hann hefir af ráðið. Þegar ekki stendur þannig á, að brauð sè veitt eftir fardaga prestu í öðru brauði, þá á jafnan sá, sem brauð er veitt fyrir fardaga, hvort hann er heldur kandidat eða stúdent, eða hann hefir áður haft prestsembætti á hendi, taka við því í næstu fardögum eftir að það losnadi, en verði því ekki við komið, þá taki hann við því svo fljótt sem hann getur. — 4) Deyi prestur frá jólum til fardaga, skal ekkja hans, ef hún gjörir ekki annan samning við þann, er

að brauðinu fer, eiga rétt á, að búa á hálfu prestsetrinu næsta fardagaár afgjaldslaut; en andist hann milli fardaga og jóla, hefir ekkja hans eigi þenna rétt. — 1847.
6. Januar.

5) Ekkjan á þar að auki frá næstu fardögum eptir andlát prestsins, til fardaga árið eptir, hvernig sem á stöndur, að taka fjórðung úr föstu tekjunum, einsog presturinn tekur við þeim og gjörir grein fyrir einsog vera ber; en föstu tekjurnar eru einungis þessar: afgjöld af kirkjujörðum, heytollar, dagsverk, tíundir, bæði af fasteignum og lausafé, og hið svonefnda kaupgjald, er klaustra prestarnir taka, svo og smjörgjald það, er prestar fá af útkirkjum.

Hæreptir eiga allir blutaðeigendur sèr allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn þann 6. Januar 1847.

Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords 14. Januar
Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til
samme Tid 1848. Frederiksgáfa den 14. Januar
1847. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár” i „Skýrslur um landshagi á Íslandi” I. 2, 284 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Húnavatns sýslu og í Skagafjarðar sýslu frá miðju Maji mánaðar 1847 til jafnlengdar 1848.

A. Nr.	1 ¹	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
	25			25		20
—	2 (fard. 1847)	3	16	19		15
—	3	4	76	28	72	23
—	4	3	41	27	40	22
—	5	2	44	29	48	23 ^{1/2}
—	6	3	10	24	80	20

¹⁾ Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1847. 14. Januar.		Silfurmynt.		Hundrad.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr.	7	1	95	19	86	16
—	8	14	26	14	26	11 ¹ / ₂
—	9	10	15	18	52	11
B. Nr.	10	.	23	28	72	28
—	11	.	18	22	48	18
—	12	.	16	20	.	16
—	13	.	16	20	.	16
C. Nr.	14	.	30	9	36	7 ¹ / ₂
—	15	.	17	10	60	8 ¹ / ₂
—	16	.	24	7	48	6
—	17	.	7	8	72	7
—	18	.	44	9	16	7 ¹ / ₂
—	19	.	62	9	66	7 ¹ / ₂
—	20	.	32	40	.	32
—	21	.	17	21	24	17
D. Nr.	22
—	23	3	91	23	66	19
—	24	3	86	23	36	18 ¹ / ₂
—	25	3	60	21	72	17 ¹ / ₂
—	26	3	9	18	54	15
E. Nr.	27	1	16	17	48	14
—	28	1	29	19	51	15 ¹ / ₂
—	29	1	24	18	72	15
—	30	1	23	18	57	15
F. Nr.	31	4	70	18	88	15
—	32	3	48	21	.	17
—	33	2	60	17	.	18 ¹ / ₂
—	34	2	13	17	8	13 ¹ / ₂
—	35	1	58	19	24	15 ¹ / ₂
—	36	2	94	17	84	14 ¹ / ₂
—	37	.	6	15	.	12
G. Nr.	38	3	50	21	12	17
—	39
—	40	2	37	28	60	23
—	41	.	48	24	.	19
—	42	.	75	.	.	15
—	43	1	16	.	.	22 ¹ / ₂

Meðalverð á hverju hundradi og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A, eda í fríðu	22.45	18
— B, — í ullu, smjöri og tólg	22.78	18
— C, — í tónöru af ullu . .	14.52	11 ¹ / ₂
— D, — í fiski	21.81	17 ¹ / ₂
— E, — í lýsi	18.57	15
— F, — í skinnavöru	18. 2	14 ¹ / ₂

4847.

14. Januar.

En meðalverð allra landaura, saman talin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 68 Sk. [og alin] 15¹/₂ Sk.

Frederiksgáfu dag 14. Januarii 1847.

Johnsson.

Eptir constitution

H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Öefjords og begge Thingøe Sys- 14. Januar.
seler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme
Tid 1848. Frederiksgáfa den 14. Januar 1847. —

Íslandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsakrár“, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi“ I. 2, 224 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Eyjafjarðar sýslu og í báðum þingeyjar sýslum frá miðju Maí mánaðar 1847 til jafnlengdar 1848.

A. Nr. 1 ¹	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
28	•	•	28	•	22 ¹ / ₂
— 2 (fard. 1847) 8	54	•	21	86	17
— 3	4	93	29	78	24
— 4	3	80	30	64	24 ¹ / ₂
— 5	2	68	32	48	26
— 6	3	62	29	16	23 ¹ / ₂
— 7	2	22	23	28	18
— 8	17	84	17	84	14 ¹ / ₂
— 9	14	77	19	71	16

¹) Rubrikkene ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Hunavatsn Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1847. 14. Januar.		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk
B. Nr.	10	.	23	28	72	23
—	11	.	19	23	72	19
—	12	.	16	20	.	16
—	13	.	16	20	.	16
C. Nr.	14	.	29	9	6	7
—	15	.	23	14	36	11 ¹ / ₂
—	16	.	28	8	72	7
—	17	.	8	10	.	8
—	18	.	48	10	.	8
—	19	.	69	10	75	8 ¹ / ₂
—	20	.	30	37	48	30
—	21	.	24	30	.	24
D. Nr.	22
—	23	3	86	23	36	18 ¹ / ₂
—	24	3	37	23	42	18 ¹ / ₂
—	25	3	56	21	48	17
—	26	2	53	15	30	12
E. Nr.	27	1	31	19	81	16
—	28	1	28	19	36	15 ¹ / ₂
—	29	1	27	19	21	15 ¹ / ₂
—	30	1	22	18	42	14 ¹ / ₂
F. Nr.	31	4	18	16	72	13 ¹ / ₂
—	32	2	86	17	36	14
—	33	2	32	14	.	11
—	34	1	73	14	8	11 ¹ / ₂
—	35	1	21	14	60	11 ¹ / ₂
—	36	2	34	14	12	11 ¹ / ₂
—	37	.	7	17	48	14
G. Nr.	38	3	74	24	60	19 ¹ / ₂
—	39	.	24	10	.	8
—	40	2	53	30	60	24 ¹ / ₂
—	41	.	46	23	.	18 ¹ / ₂
—	42	.	76	.	.	15
—	43	1	24	.	.	24

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í
nefndum landaúrum verður:

Eptir A, eða í friðu	25.69	20 ¹ / ₂
— B, — í ulla, smjöri og tólg	23.12	18 ¹ / ₂
— C, — í tónöru af ulla . . .	16.30	13

CAPITELSTAXT FOR NORDER-AMTET. 577

Eptir D, eða í fiski	20.87	16 1/2	1847.
— E, — í lýsi	19.21	15 1/2	14. Januar.
— F, — í skinnavöru	15.48	12 1/2	

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6 sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 20 Rbd. 12 Sk. [og alin] 16 Sk.

Frederiksgáfu dag 14. Januari 1847.

Johnsson.

Eptir constitution

H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Mula Sysselerne i Öster- 14. Januar.
Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.

Frederiksgáfa den 14. Januar 1847. — Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár”, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi” I. 2, 234 ff. — Denne Taxt anføres som publiceret i Norder-Mula Sysseel.

Verðlagsskrá, sem gildir í Norður-Múla sýslu og í Suður-Múla sýslu frá miðju Maji mánaðar 1847 til jafnlengdar 1848.

A. Nr. 1 ¹	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
1	24	16	24	16	19 1/2
— 2 (fard. 1847)	8	70	22	36	18
— 3	4	53	27	30	22
— 4	3	54	28	48	23
— 5	2	35	28	36	22 1/2
— 6	3	33	26	72	21 1/2
— 7	2	4	20	40	16 1/2
— 8	17	82	17	82	14 1/2
— 9	14	2	18	66	15

1) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Hunavatsns Sysseel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1847. 14. Januar.		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
	B. Nr. 10	•	22	27	48	22
	— 11	•	19	23	72	19
	— 12	•	18	22	48	18
	— 13	•	16	20	•	16
	C. Nr. 14	•	32	10	•	8
	— 15	•	17	10	60	8½
	— 16	•	26	8	12	6½
	— 17	•	7	8	72	7
	— 18	•	62	12	88	10½
	— 19	1	11	16	69	13½
	— 20	•	33	41	24	33
	— 21	•	28	35	•	28
	D. Nr. 22	4	•	24	•	19
	— 23	3	89	23	54	19
	— 24	3	89	23	54	19
	— 25	3	34	20	12	16
	— 26	2	28	13	72	11
	E. Nr. 27	1	•	15	•	12
	— 28	1	38	20	15	16
	— 29	1	28	19	36	15½
	— 30	1	10	16	54	13
	F. Nr. 31	4	36	17	48	14
	— 32	3	79	22	90	18½
	— 33	2	38	14	36	11½
	— 34	1	41	11	40	9
	— 35	1	25	15	12	12
	— 36	3	•	18	•	14½
	— 37	•	6	15	•	12
	G. Nr. 38	3	75	22	66	18
	— 39	•	•	•	•	•
	— 40	2	91	35	36	28½
	— 41	•	77	38	48	31
	— 42	•	94	•	•	19
	— 43	1	4	•	•	20

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður: —

Eptir A, eða í fríðu	23.79	19
— B, — í ulla, smjóri og tólg . .	23.42	18½
— C, — í tónöru af ulla	17.89	14½

Eptir D, eða í fiski	21. "	17	1847.
— E, — í lýst	17.74	14	14. Januar.
— F, — í skinnavöru	16.32	13	

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 20 rhd. 4 Sk. [og alin] 16 Sk.

Frederiksgáfu dag 14. Januari 1847.

Johnsson.

Eptir constitution

H. Thorlacius.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, 14. Januar.

ang. **Daabens Anvendelse paa spæde Børn, m. v.**

Khavn den 14. Januar 1847. - Canc. 3. Departem.

Brevb. 1847, Nr. 163—168. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1847, S. 13—14.

Den store Dødelighed blandt de i Island fødte Børn, hvoraf omtrent hvert tredje bortrykkes i det første Aar efter Fødselen, har oftere været Gjenstand for Cancelliets Opmærksomhed og gjort Collegiet det til Pligt, at efterforske Dødelighedens Aarsag, for ved hensigtsmæssige Foranstaltninger saavidt muligt at modvirke samme; Resultaterne af disse Undersøgelser have overbevist Collegiet om, at denne i en væsentlig Grad maa tilskrives saavel Jordemødrenes Mangel paa Duelighed, som Mødrenes Ukyndighed i Behandlingen af de spæde Børn, og ligesom man derfor har søgt hos hine ved Læsning at fremkalde en større Indsigt i deres Fag, idet man navnlig har besørget en islandsk Oversættelse saavel tidligere af Professor Saxtorphs som i forrige Aar af Professor Levys Haandbog for Jordemødre, der uden Betaling uddeles blandt dem, saaledes havde Cancelliet ogsaa i forrige Aar ved Professor Levy ladet udarbejde en Veiledning for Mødrene paa Island til de spæde Børns Behandling, hvis Udgivelse imidlertid blev overflødig ved en af Justitsraad Landphysikus Thorstensen

1847. samtidig forfattet og til Trykken befordret lignende
14. Januar. Ledetraad.

Blandt de tildeels i Forældrenes Ukyndighed grundede Dödsaarsager maa Collegiet fornemmelig fremhæve den Ilfærdighed, der efter de fra samtlige Amtmænd i Island og D. Höiærv indhentede Oplysninger, finder Sted med Hensyn til de spæde Börns Daab, idet disse meget ofte kort Tid efter Födselen, uden tilbørligt Hensyn til Aarstid, Veirlig og andre Omstændigheder, ad en lang og besværlig Vei henbringes til Kirken for der at döbes. At denne Börnenes tidlige Daab kan blive høist farlig for deres Sundhed og Liv, er af sig selv indlysende, og det kongel. Sundheds-Collegium har udtalt den Overbeviisning, at den er en væsentlig Aarsag til de hyppige Dödsfald blandt de spæde Börn paa Island.

Da denne Skik imidlertid har sin Grund deels i Forældrenes Ubekjendtskab med den Fare, hvorfor deres Börn derved udsættes, deels i den Formening, at Forordn. for Danmark 30. Mai 1828 om Daaben ogsaa er gjeldende paa Island, samt at Daaben, for at være lovlig og fuldstændig, bør forrettes i Kirken, saa maa Cancelliet med D. Höiærv. formene, at det ikke vil være nödvendigt i den Anledning at lade nogen ny Lovbestemmelse emanere, hvorimod man med Dem forudsætter, at hiin Uskik efterhaanden vil forsvinde og større Varsomhed blive iagttaget ved Börnenes Daab, naar saavel de Geistlige som Forældrene blive gjorte opmærksomme paa det Urigtige i hine Anskuelser.

Cancelliet maa derfor tjenstl. have Deres Höiærv. anmodet om, ved at meddele samtlige geistlige Embedsmænd paa Island Foranstaaende, at oplyse dem om den Fare, hvorfor Börnenes Helbred og Liv udsættes ved den hidtil brugte Fremgangsmaade; det maatte derhos tilkjendegives dem, at Forordn. 30. Mai 1828, af Hensyn til Islands locale Forhold, ikke der er gjort gjeldende og altsaa der forbliver uden Anvendelse,

samt at Daaben, som af D. Høiærv. bemærket, er fuld- 1847.
 stændig og lovlig, hvor den saa forrettes, naar den 14. Januar.
 kun forrettes paa den anordnede Maade af vedkom-
 mende Præst eller af en dertil berettiget ordineret
 geistlig Person og i tre Vidners Overværelse — uagtet
 den, naar Intet derfor er til Hinder, saasom Sygdom,
 Veir etc., ordentligviis bør forrettes i Kirken — hvor-
 hos, naar ingen af Delene, hverken at Præsten kan døbe
 hjemme eller i Kirken, kan finde Sted, den egentlige
 Hjemmedaab vil være at foretage. Cancelliet betvivler
 ikke, at Præsterne, naar de saaledes selv ere tilstræk-
 keligt oplyste, ville lade sig det være magtpaaliggende
 i Henhold hertil at berigtige Islændernes Anskuelser,
 og navnlig at advare Forældrene mod, ved utilbørlig
 at ile med Börnenes Daab, selv at blive en medvir-
 kende Aarsag til deres tidlige Død. — Det kgl. Danske
 Cancellie den 14. Januar 1847¹.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Bi- 14. Januar.
 skoppen over Island, ang. **Forrettelse af Guds-**
tjeneste i Capellet paa Vidö. Khavn den 14. Januar
 1847. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 171.

Hr. Kherre og Deres Høiærv. have i behagelig
 Skrivelse af 16. Septembr. f. A. tilmeldt Cancelliet, at
 Sognepræsten ved Reykjavík Domkirke, Johnsen, der
 ved allerh. Reskr. af 29. April s. A. er bleven fritaget
 for at holde Gudstjeneste i Capellet paa Öen Vidö;
 har forespurgt, om han indtil videre, som hidtil, skal
 vedblive at forrette Gudstjeneste i ommeldte Capel, da
 dettes Eier, Sekretair Stephensen, indstændigen har
 anmodet ham herom, og De have derhos tilføiet, at
 De, i Forventning af Cancelliets Bifald, have tilkjende-

¹) Gjenpart af denne Skrivelse er tilstillet Amtmændene, den
 kgl. Commissarius ved Althinget og det kgl. Sundheds-
 Collegium. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1847, sst.

1847. givet fornævnte Sognepræst, at det maa være ham overladt indtil videre enkelte Gange om Aaret at holde Gudstjeneste i bemeldte Capel, forsaavidt dette bliver ham muligt, uden at Gudstjenesten derved nogen Heligdag forsømmes i Domkirken.

14. Januar.

Foranlediget heraf skulde man herved tjenstl. melde, at Cancelliet Intet haver at erindre mod det Sognepræsten af Dem givne Svar. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. Januar 1847.

27. Januar. **Forordning angaaende Præsters og Kirkers**

Indtægter m. v. Khavn den 27. Januar 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1847, ligeledes samme Aar i Reykjavík By samt i Gullbringa og Kjosar Syssel og i Isafjords Syssel; — 1848 i Skaptafella, Vestmannöe, Arnæs, Snæfellsnes, Dala, Bardastrands og Stranda Syssele, samt i alle Nord- og Öster-Amtets Jurisdiktioner. — Canc. I. Departem. Registr. XV, 75 (1847, Nr. 266^a). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 8 Sider i 4°, hvoraf de 4 første optages af Titelblad paa Dansk og den danske Text med Underskrifter, de sidste 4 Sider derimod af den islandske Text uden Underskrifter. Over Forordningens islandske Rubrum (S. 5) er tilføiet: „Útlegging hins framan-skrifaða danska frumrits“. — Ny Colleg. Tid. 1847, S. 396—408 (med Motiver). Quart-Forr. for 1847, S. 12—14. Schou XXIV, 742-744. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 11, 19, 34—35, 245, 321—354, 450—456, 518—521; Viðbætur S. 53—64 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenskra embættismanna í Reykjavík 1841, S. 64—72; Reykjavíkurbóst. 1847, S. 127, 131.

FORORDNING angaaende nærmere Bestemmelse af Anordningen for Island af 17. Juli 1782 om Præsters og Kirkers Indtægter m. v.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: I Hensyn til snarest muligt at forhjælpe Præsterne saavel som Kirkerne paa Vort Land Island til en høist fornøden For-

1847.

27. Januar.

bedring i deres Indtægter, have Vi ved Vor allerhöieste Forordning af 8. Marts 1843 foreløbig givet adskillige Bestemmelser, der fornemmelig gaae ud paa i sand Værdie at sikkre dem de Betalinger, som vare dem tillagte ved Anordningen af 17. Juli 1782. Allerede da vare Vi betænkte paa yderligere at forbedre hiin vigtige Embedsklasses Kaar, i hvilken Henseende Vi senere have ladet Vort tro Althing forelægge et Lovudkast. Efter at have modtaget Althingets Betænkning herover, have Vi nu besluttet at ophæve Vor Forordn. af 8. Marts 1843 og derimod at give foruævnte Udkast Lovskraft, med de Forandringer, hvortil Vi, ved Overveielse af Althingets Bemærkninger, have fundet Os anledigede. Herved gjøre Vi iøvrigt Regning paa, at Vore kjære og troe Undersaatter paa Island ikke ville indskrænke sig til hvad der bliver anordnet som det, der ligefrem tilkommer Præsten for de saakaldte Extraværk, eller til det, der fastsættes som det ringeste aarlige Offer af dem, der have en bestemt Formue, men at de, forsaavidt deres Evne tilsteder det, ville udenfor disse Grændser lægge deres Velvillie imod deres Præst og deres Erkjendelse af hans Kalds Vigtighed for Dagen, ligesom Vi heller ikke omtvivle, at selv de, der have mindre Formue, end den, der begrunder den lovbestemte Offerpligt, ville efter Evne betænke deres Præst med et forholdsmæssigt Offer. — I Henhold hertil byde og befale Vi, som følger:

1) Betaling for Sang og Jordspaaakastelse i Island bør erlægges med 6 Alen i Landörer. Har den Afdöde været Fattiglem, da vil denne Betaling kun være at yde af det Overskud, som hans Efterladenskaber kunne give, efter at Fattigvæsenet har erholdt refunderet de paa ham anvendte Omkostninger; men i Mangel af et saadant Overskud betales Intet. Begjære Vedkommende, at Præsten skal holde Liigtale over den Afdöde, da godtgjøres Præsten derfor særskilt med et efter Omstændighederne anstændigt Honorar. — 2) For Brude-

1847. 27. Januar. vielse betales i det mindste 6 Alen; for Barnedaab i det mindste 3 Alen og for Kirkeindledning 2 Alen; for Confirmation i det ringeste 12 Alen. Naar Præsten skal reise i Sognet for at berette Syge, skal Vedkommende alene skaffe ham en Følgesmand frem og tilbage, men med Heste forsyner Præsten sig selv; skeer Reisen tilsøes, bør Præsten have fri Befordring frem og tilbage. — 3) Enhver Husfader eller selvstændig eenlig Person, der enten i Jordegods, eller i Lösöre, eller i Jordegods og Lösöre tilsammen, eier 20 Hundreder, skal aarligen give Præsten Offer af ei mindre end 8 Alen. — 4) Betaling for Begravelsessted ydes til Kirken for et Barn under 2 Aar med 3 Alen, for ældre Folk med 6 Alen. Har den Afdöde været et Fattiglem, forholdes der efter de Grundsætninger, som indeholdes i denne Anordnings § 4. — 5) Alle Kirke-regnskaber skulle herefter affattes i Sölvmynt, og skulle Provsterne i deres Kirkevisitatser, saavel som Præsterne, förend de selv aflægge eller approbere og underskrive saadanne, af andre Kirkeværger aflagte, aarlige Regnskaber, forvise sig om sammes Rigtighed. Befindes de i denne Henseende at have viist sig efterladne, da skal Een af dem eller Begge, efter Sagens Beskaffenhed, være ansvarlige for det Tab, Kirken derved lider. For at revidere et saadant Regnskab maa Præsten gives af Kirkens Kasse Værdien af 3 Alen. Derimod bör Præsten uden Betaling aflægge Regnskabet for den Kirke, med hvis Gods han selv er beneficieret. — Provsten nyder for Visitationen 20 Alen af hver Kirke, som fra dens nödvendige aarlige Udgifter har et Overskud af 12 Rbd. eller mere; men af de Kirker, som ikke ere saa bemidlede, kun 10 Alen af hver. — 6) Alle de i de foregaaende Paragrapher ommeldte Alen bör, naar de ikke ydes med gode og forsvarlige Landörer, erlægges med Penge efter hvert Aars Capitelstaxts Middelpriis paa en saadan Alen. — 7) Af Uformuende er Præsten ikke berettiget til at fordre nogen Betaling for de geistlige

Forretninger, som her have været omtalte. Som ufor- 1847.
muende ansees de, der enten nyde Understøttelse af 27. Januar.
Fattigvæsenet, eller som formedelst deres Forfatning
ere blevne fritagne for at svare Bidrag til Fattigvæsenet.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at
rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn
den 27. Januar 1847.

TILSKIPUN, er nákvæmar tiltekur það sem fyrir er
mælt í reglugjörð fyrir Ísland 17. Juli 1782, um tekjur
presta og kirkna o. fl.

Vér Christján hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt:
í þeim tilgáangi að sjá prestum og kirkjum á landi Voru
Íslandi sem fyrst fyrir bót á tekjum þeirra, er þeim
er svo mjög þörf á, höfum Vér gefið nokkrar reglur til
bráðabirgða í allrahæstrj tilskipun Vorri 8. Marts 1843,
einkum til þess, að þeir mætti ná í fullum verðaurum
gjöldum þeim, sem þeim eru ákveðin í tilskipun 17. Juli
1782. Vér höfðum þá þegar í byggju, að bæta enn framar
kjör þessarar mikilvægu stéttar, og í því skyni höfum
Vér síðan látið leggja frumvarp til tilskipunar fyrir Vort
holla alþing. Eptir að Vér höfum fengið álit alþingis
um þetta mál, höfum Vér nú ályktað að taka af til-
skipun Vora 8. Marts 1843, og lögleiða í stadinn frum-
varpið með þeim breytingum, sem Oss hefir þótt betur
fara þegar Vér höfum hugleidd athugasemdir alþingis.
Að öðru leyti væntum Vér þess fastlega, að hinir kæru
og trúlyndu þegnar Vorir á Íslandi láti ekki lenda við
það, sem lögin mæla þeinlfnis fyrir, að prestunum skuli
gjalda fyrir hin svo nefndu aukaverk, eða við það, sem
ákveðið er lægst offur af þeim, sem eiga tiltekna eign,
heldur væntum Vér að þeir muni lýsa góðum vilja við
prest sinn og hversu þeir meti mikils embætti hans,
með því, að leggja fram yfir eptir því sem efni þeirra
leyfa. Vér efumst eigi heldur um, að jafnvel þeir, sem
ekki eiga fullt svo mikið sem lögin ákveða beiðfnis til

1847. offurskyldunnar, muni færa presti sínum sæmilegt offur
 27. Januar. eptir efnum. — Af þessum rökum bjóðum og skipum
 Vör þannig:

1) Líksaungseyrir skal á Íslandi goldinu 6 álnum í landaurum. Sè súngið yfir sveitar-ómaga, skal gjald það einúngis tekið af því, er afgangs verður af eignum hans, þegar sveitin hefir fengið endurgoldið það er til hans var kostað; verði enginn afgangur, skal eigi gjalda líksaungseyri. Mælist þeir, er blut eiga að máli, til að presturinn baldi líkræðu, tekur hann borguá fyrir það sèr í lagi, er sæmileg sè og eptir efnum. — 2) Fyrir hjónavigslu skal gjalda að minnsta kosti 6 álnir, fyrir barns skírni 3 álnir minust, og 2 álnir fyrir að leiða í kirkju, og fyrir fermingu að minnsta kosti 12 álnir. Þegar presturinn á að vitja sjúkra í sókn sinni, skal fá honum fylgdarmann báðar leiðirnar, en hesta leggur presturinn sèr sjálfur til. Eigi hann að fara sjóveg, hefir presturinn flutning ókeypis báðar leiðir. — 3) Sérhver húsfaðir og hver sá, er á með sig sjálfur, og á 20 hdr. í fasteign, eður í lausafè, eður í föstu og lausu saman, skal ár hvert gjalda presti offur, er eigi sè minna en 8 álnir. — 4) Legkaup til kirkju skal greiða fyrir börn yngri en tvævetur 3 álnum, en fyrir eldri 6 álnir. Þegar sveitar ómagi er grafinn, á að fara með legkaup fyrir hann eptir reglum þeim, er settar eru í 1. grein úlskipunar þessarar. — 5) Kirkjureikninga alla skal eptirleiðis gjöra eptir silfurmynt, og skulu prófastar, þá er þeir skoða kirkjur, og prestar, áður þeir semja, eður staðfesta eður rita nöfn sín undir þá, ef aðrir umsjónarmenn kirkna hafa samið, hafa gát á, að þeir sè réttir; skulu þeir gjöra þetta á hverju ári. Komist það upp, að þeir hafi slegið slöku við þessu, skal annar eður báðir eptir málavöxtum bæta kirkjunni tjón það, er hún þessa vegna hefir orðið fyrir. Fyrir skoðun reikninga þessara skal gjalda presti 3 álna virði af sjóði kirkjunnar, en hafi prestur eignir kirkju að lèni, tekur hann ekkert fyrir að semja reikning hennar. — Fyrir skoðun

á kirkju hverri, sem á árlega afgangs frá nauðsynlegum útgjöldum 12 rbd. og þaryfir, tekur prófastur 20 álnir, en hálfu minna af þeim kirkjum, er ekki eru svo efnabær sem nú er sagt. — 6) Ef gjöld þau öll, sem um er getið í greinunum á undan, ekki eru greidd í góðum og gildum landaurum, skulu þau greidd með peningum eptir meðalverði á hverri alin í verðlagsskráum ár hvert. — 7) Af öreigum skulu prestár enga borgun taka fyrir prestsverk þau er nú hafa verið talin, en öreigi er sá, sem annaðhvort þiggur af sveit, eður ekkert getur goldið til sveitar.

1847.

27. Januar.

Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sér allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn þann 27. Januarii 1847.

Cancellie-Skrivelse til Etatsraad Geheime-archivarius Finn Magnussen, ang. **Redaktionen af Lovenes islandske Text.** Khavn den 2. Februar 1847. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1847, Nr. 500. 2. Febr.

Ved hoslagt at tilstille Hr. Etatsraaden Anordningen angaaende Reykevig Kjøbstads oeconomiske Bestyrelse, for at oversættes i det islandske Sprog, skulde man ikke undlade tjenstligst at meddele Dem til behagelig Efterretning, at til Grund for denne Oversættelse bliver at lægge den i Althingstidenden indrykkede Oversættelse af det Thinget forelagte Udkast til bemeldte Anordning, forsaavidt Udkastet er forblevet uforandret. Forsaavidt Anordningen derimod afviger fra Udkastet, vil, hvor Afvigelserne grunde sig paa Thingets Betænkning og dettes Forslag til Forandring ligefrem er fulgt, Thingets Indstilling, saaledes som samme findes i dets i Althingstidenden indrykkede Betænkning, vel i det Væsentlige kunne følges. Endelig vil det, ifølge Hans Majestæts allerhøieste Bestemmelse, ved Anordningens Oversættelse være at tage under Overveielse, om og hvorvidt de af Althinget i dets Betænkning foreslaaede

1847. Redaktionsforandringer i den Thinget forelagte islandske
 2. Febr. Oversættelse af det danske Udkast til §§ 4, 6, 7, 8, 10, 19, 20, 22 og 24, kunne være at tage i Betragtning, hvilket Collegiet-aldeles maa overlade til Hr. Etatsraadens behagelige Afgjørelse. — Det kongel. Danske Cancellie den 2. Februar 1847.

5. Febr. **Kongelig Resolution ang. Understøttelse til Forfærdigelse af Jorddyrknings-Redskaber.** Kbhavn den 5. Februar 1847. — Rentekammeret bemærker i Forestilling 2. Februar, at Smed Gudbrand Stephensen fra Island havde anholdt om, at Rentekammeret vilde enten overtage Bestillingen af 100 à 120 Sæt af nogle af ham construerede Redskaber til Brug ved Tuers Jævning, ved Opførelse af Gjerder og Huse, samt ved Grøsters Gravning og Vandledning m. v. til Forsendelse til og Udsalg paa Island, eller til Forfærdigelse af nysnævnte Antal Redskaber bevirke ham tilstaaet et rentefrit Laan af 700 Rbd. imod successiv Tilbagebetaling i 8 Aar.

Den ved kgl. Resol. 11. Febr. f. A. bevilgede Understøttelse havde været anvendt til at forarbejde 20 Sæt af de omtalte Redskaber, hvert Sæt bestaaende af 8 Stkr. Disse Sæt bleve uddelte til saadanne Mænd, som antoges at ville dermed anstille praktiske Forsøg. Ligeledes blev i et i Island temmelig udbredt Tidsskrift (Ný Félagsr. VI, 184-148) indført en Beskrivelse over Redskaberne og deres Brug. I Reykjavík blev der af Opfinderen selv anstillet en praktisk Prøve i Manges Overværelse, og denne Prøve faldt efter alle de Tilstedeværendes Erklæring tilfredsstillende ud, saaledes at Sønder-Amtets oeconomiske Selskab bestilte 20 Sæt, med nogle antydede Forandringer ved de to af Redskaberne. Rentekammeret anbefaler derfor at bevilge et Laan paa 700 Rbd., mod at betinge en Kjøbmands Selvskyldner-Caution. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1847 A, Nr 65.

Vi ville allern. have Smed Gudbrand Stephensen fra Island, til Forfærdigelse af 100 à 120 Sæt af nogle af ham construerede Redskaber til Brug ved Tuers Jævning, med mere, i Island, forundt et rentefrit Laan af 700 Rbd. af den for indeværende Aar til overordentlige Ud-

gifter for Islands Jordebogskasse normerede Sum, imod 1847.
 at han for Laanet udsteder behørig Obligation med 5 Febr.
 islandsk Kjøbmand Th. Johnsens Selvskyldner-Caution,
 samt imod at den Betaling, der tilkommer ham for 20
 Sæt af bemeldte Redskaber, som allerede ere bestilte
 for Islands Sønder-Amts oeconomiske Selskabs Regning,
 erlægges i bemeldte Jordebogskasse i Afdrag paa Laane-
 summen, hvis Restbeløb derefter vil være at tilbage-
 betale med Halvdelen den 11. Juni 1848 og den anden
 Halvdeel til samme Tid 1849. — Kjøbenhavn den 5.
 Februar 1847.

Capitelstaxt for Vester - Amtet i Island, fra 9. Febr.
Medio Mai 1847 til samme Tid 1848. Stapa den
 9. Februar 1847. - - Islandsk: Original - Gjenpart,
 trykt som Schema paa offentlig Bekostning i Bogtrykkeriet paa
 Vidø Kloster, paa 2 Blade i 4te, og ved Udfærdigelsen udfyldt
 med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlags-
 skrár”, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi” I. 2, 284 ff.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfells-
 ness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur
 í Islands vestur-ambti, gildandi frá miðju Maji mánaðar
 1847 til sömu tíðar 1848.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt.		á landsvísu hdr. er því í al.		
	Rbd.	sk.	Rbd.	sk.	sk.
A. Nr. 1	25	68	25	68	20 $\frac{1}{2}$
— 2	8	48	20	66	16 $\frac{1}{2}$
— 3	5	5	30	30	24 $\frac{1}{4}$
— 4	8	47	27	88	22 $\frac{1}{2}$
— 5	2	43	29	36	23 $\frac{1}{2}$
— 6	3	38	27	16	21 $\frac{3}{4}$
— 7	2	28	.	.	.
— 8	14	21	14	21	11 $\frac{1}{2}$
— 9	10	68	14	27	11 $\frac{1}{2}$

1) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for
 Vester-Amtet den 8. Febr. 1844, ovenf. S. 28—26.

1847. 9. Febr.	Vöru og auva tegundir.	Silfurmynt. á landsvisu hdr. er því í al.				
		Rbd.	sk.	Rbd.	sk.	sk.
	B. Nr. 10	•	20	25	•	20
	— 11	•	17	21	24	17
	— 12	•	17 ^{1/2}	21	84	17 ^{1/2}
	— 18	•	16	20	•	16
	C. Nr. 14	•	34	•	•	•
	— 15	•	14	8	72	7
	— 16	•	29	•	•	•
	— 17	•	5	9	26	7 ^{1/2}
	— 18	•	48	•	•	•
	— 19	1	18	•	•	•
	— 20	•	35	•	•	•
	— 21	•	26	•	•	•
	D. Nr. 22	3	14	18	84	15
	— 23	3	84	23	24	18 ^{2/3}
	— 24	3	26	19	60	15 ^{2/3}
	— 25	2	76	16	72	13 ^{2/3}
	— 26	2	81	17	6	13 ^{2/3}
	E. Nr. 27	1	9	16	39	13 ^{1/3}
	— 28	1	29	19	51	15 ^{1/3}
	— 29	1	28	19	36	15 ^{1/3}
	— 30	1	19	17	93	14 ^{2/3}
	F. Nr. 31	4	32	17	32	13 ^{2/3}
	— 32	3	50	21	12	17
	— 33	2	84	17	24	13 ^{2/3}
	— 34	2	18	17	48	14
	— 35	1	60	19	48	15 ^{2/3}
	— 36	2	73	16	54	13 ^{1/4}
	— 37	•	5 ^{1/2}	13	72	11
	G. Nr. 38	3	45	•	•	•
	— 39	•	63	•	•	•
	— 40	2	2	•	•	•
	— 41	•	93	•	•	•
	— 42	•	65	•	•	•
	— 43	1	19	•	•	•

Meðalverð á hverju hundræði og hverri alin í
fyrstöldum landaúrum verður:

Eptir Litr. A. eða fríðu	23.68	19
— B. ullu, smjöri og tólg	22. 3	17 ^{2/3}

Éptir Lit. C. ullar tóvinnu	9. 6	7 ¹ / ₄	1847.
— D. fiski	19.11	15 ¹ / ₄	9. Febr.
— E. lýsi	18.31	14 ² / ₃	
— F. skinnavörum	17.55	14	

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6,
gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða
[hdr.] 18 Rbd. 32 Sk. [og alin] 14²/₃ Sk.

Þegar meta skal fyrtaalda landaura til hundraðs, verður:

Éptir Lit. A: 1 hundr. 1 kýr snemmbær, í fardögum;
1 hundr. 6 sauðir þrèvetra og
eldri, á haust.

— 6 ær, loðnar og lemdar í far-
dögum; — 1 hundr. 8 sauðir
tvævetra á haust.

— 1 púlsbestur, 5 til 12 vetra í far-
dögum; — 1 hundr. 12 sauðir
veturgamlir á haust.

90 áln. 1 hryssa, jafngömul, í fardögum.
4 hundr. 8 ær geldar á haust.

— B: 1 hundr. 12 fjórðungar af ullu, smjöri
eða tólq.

— C: — 60 pör eingirnissokka. 180 pör
sjóvetllínga.

— D: — 6 vættir af sérhverri þar til-
nefndri fiskitegund.

— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis.

— F: — 4 fjórðungar nautskinna.

— 6 — af kúa-, hrossa- og
selskinnum.

— 8 — sauðskinna.

— 12 — ærskinna.

— 240 lambskinn.

Íslands vesturamts contóri, Stapa þann 9. Febr. 1847.

Thorsteinson.

P. Pétursson.

1847.

10. Febr.

Plakat for Island, ang. Ophævelse af fri Befordring for Embedsmænd. Khavn den 10. Febr.

1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1847, samt ligeledes i samme Aar i alle Sønder-Amtets Jurisdictioner, med Undtagelse af Borgarfjords Syssel, og i alle Vester-Amtets Jurisdictioner, med Undtagelse af Isafjords Syssel; 1848 er den publiceret i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. — Originalen er, med nogle tilhørende Aktstykker, indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847, Nr. 71. Original-Aftryk hos Schultz 4 Sider i 4te, første Side Titelblad med den danske Titel överst, derunder den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Den anden Side optages af den danske Text med Underskrifter, den tredie Side af den islandske uden Underskrifter, fjerde Side blank. — Ny Colleg. Tid. for 1847, S. 345—352 (med Motiver). Quart-Forr. for 1847, S. 20-21. Schou XXIV, 746-747. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 11, 20, 130—144, 167—172, 286—290; Viðbætir S. 80—84 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenskra embættismanna 1841, S. 45—50; Reykjavíkurbóst. 1847, S. 108, 131.

PLAKAT FOR ISLAND, angaaende Ophævelse af Pligten til at afgive fri Befordring in natura til de i offentlige Anliggender reisende Embedsmænd.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at Vi have anseet det hensigtsmæssigt at ophæve den Vore Under-saatter paa Island paahvilende Forpligtelse til at afgive fri Befordring in natura til de i offentlige Anliggender sammesteds reisende Embedsmænd, imod at de til disses Befordring medgaaende Omkostninger afholdes af Amt-ernes Repartitionsfonds. Efter at have modtaget Vort troe Althings allerunderd. Betænkning over et dertil sigtende Lovudkast, byde Vi derfor og befale, som følger:

1) Den Vedkommende hidtil paahvilende Pligt til at afgive fri Befordring in natura til enkelte i offentlige Anliggender reisende Embedsmænd, skal herefter

være ophævet, hvorimod de til saadan Befordring Be- 1847.
rettigede bør godtgjøres de med enhver enkelt Reise 10. Febr.
forbundne Befordrings-Omkostninger af vedkommende
Amters Repartitionsfonds. — 2) Forsaavidt en saadan
Reise foretages fra et Amt til et andet, har hvert af
disse Amters Repartitionsfonds at afholde den Deel af
Omkostningerne, der er anvendt paa Reisen gjennem
samme.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at
rette. — Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjøbenhavn
den 10. Februar 1847.

Opið bréf um aftækning þeirrar kvæðar, að flytja
embættismenn kauplaust, þá er þeir fara í alþjóðleg
erindi.

Vér Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt:
að Oss hefir litizt haganlegt, að af sè tekin skylda þegna
Vorra á Íslandi að veita flutning ókeypiss embættis-
mönnum þeim, er fara þar í alþjóðleg erindi, en kostn
aður sá, er slíkar ferðir valda, sè goldinn úr jafnaðar-
sjóðum amtanna. Höfum Vér meðtekið allraþegnlegast
álit Vors trúa alþingis um frumvarp til réttarbótar í því
efni, og fyrir því bjóðum Vér, sem hér segir:

1) Þeir sem hingaðtil hafa átt að veita stöku em-
bættismönnum, þá er þeir fara í alþjóðleg erindi, flutning
ókeypiss, skulu hèreptir vera lausir við þá kvæð, en þeir,
sem hafa átt rétt á slíkum flutningi, skulu hafa ferða-
kostnað sinn í hvert skipti endurgoldinn úr jafnaðar-
sjóðum amtanna. — 2) Ef þeir fara úr amtinu og í
annað amt, skal greiða úr jafnaðarsjóði hvers amts þann
hluta ferðakostnaðarins, sem varið er til ferðarinnar í
því amni.

Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sèr allraþegnlegast
að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað
Kaupmannahöfn 10. dag Februars 1847.

1847.
10. Febr.

Plakat for Island, ang. Ophævelse af fri Befordring for Embedsmænd. Khavn den 10. Febr.

1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli Maaned 1847, saunt ligeledes i samme Aar i alle Sønder-Amtets Jurisdictioner, med Undtagelse af Borgarfjords Syssele, og i alle Vester-Amtets Jurisdictioner, med Undtagelse af Isafjords Syssele; 1848 er den publiceret i alle Syssele i Nord- og Öster-Amtet. — Originalen er, med nogle tilhørende Aktstykker, indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847, Nr. 71. Original-Aftryk hos Schultz 4 Sider i 4°, første Side Titelblad med den danske Titel överst, derunder den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Den anden Side optages af den danske Text med Underskrifter, den tredie Side af den islandske uden Underskrifter, fjerde Side blank. — Ny Colleg. Tid. for 1847, S. 345—352 (med Motiver). Quart-Forr. for 1847, S. 20-21. Schou XXIV, 746-747. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). Althingets Forhandlinger i Tiðindi frá alþingi Íslenðinga 1845, S. 11, 20, 130—144, 167—172, 286—290; Viðbætir S. 80—84 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jevnf. Tiðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1841, S. 45—50; Reykjavíkurbóst. 1847, S. 108, 131.

PLAKAT FOR ISLAND, angaaende Ophævelse af Pligten til at afgive fri Befordring in natura til de i offentlige Anliggender reisende Embedsmænd.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at Vi have anseet det hensigtsmæssigt at ophæve den Vore Under-saatter paa Island paahvilende Forpligtelse til at afgive fri Befordring in natura til de i offentlige Anliggender sammesteds reisende Embedsmænd til disse Befordring medgaaende O-
ernes Repartitionsfond
troe Althings aller-
sigtende Lovudkas
følger:

1) Den V
at afgive fri
lige Anligg

være ophævet, hvorimod de til saadan Befordring Be-
rettigede bør godtgjøres de med enhver enkelt Reise
forbundne Befordrings-Omkostninger af vedkommende
Amters Repartitionsfonds. — 2) Forsaavidt en saadan
Reise foretages fra et Amt til et andet, har hvert af
disse Amters Repartitionsfonds at afholde den Deel af
Omkostningerne, der er anvendt paa Reisen gjennem
samme.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at
rette. — Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn
den 40. Februar 1847.

Opið bréf um aftekning þeirrar kvaðar, að flytja
embættismenn kauplaust, þá er þeir fara í alþjóðleg
erindi.

Vér Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt:
að Oss hefir litizt haganlegt, að af sè tekin skylda þegna
Vorra á Islandi að veita flutning ókeypis embættis-
mönnum þeim, er fara þar í alþjóðleg erindi, en kostn-
aður sá, er slíkar ferðir valda, sè goldinn úr jafnaðar-
sjóðum amtanna. Höfum Vér meðtekið allraþegnlegast
álit Vors trúa alþingis um frumvarp til réttarbótar í því
efni, og fyrir því bjóðum Vér, sem hér segir:

1) Þeir sem hingaðtil hafa átt að veita stöku em-
bættismönnum, þá er þeir fara í alþjóðleg erindi, flutning
ókeypis, skulu vera lausir við þá kvöð, en þeir,
Ikkum flutningi, skulu hafa ferða-
skilnaðurgoldinu úr jafnaðar-
fara úr amtinu og í
jóði hvers amts þann
er til ferðarinnar í

ur sè allraþegnlegas
núnglega aðseturssta
1847.

1847.
10. Febr.

Plakat for Island, ang. Betyggelse for Ydere af Mandtalsbogs-Afgifter. Khavn den 10. Februar 1847.

Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1847; ligeledes i samme Aar i alle Sønder-Amtets Jurisdictioner, med Undtagelse af Borgarfjords Syssel, og i Vester-Amtets, med Undtagelse af Isafjords Syssel. 1848 er den publiceret i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. Originalen er indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1847, Nr. 72, tilligemed Althingets Betænkning, dat. 21. Juli 1845. — Original-Aftryk hos Schultz, 8 Sider i 4°, første Side Titelblad med den danske Titel överst, der under den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Paa de lige Sider 2—6 den danske Text med Underskrifter, paa de ulige Sider 3—7 den islandske uden Underskrifter, den sidste Side blank. — Ny Colleg. Tid. for 1847, S. 265—271 (med Motiver). Quart-Forr. for 1847, S. 18—19. Schou XXIV, 747—748. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 11, 19, 181—187, 203—205, 285—286; Viðbætur S. 69—73 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1841, S. 57—63; Reykjavíkurbóst. 1847, S. 108, 131.

PLAKAT FOR ISLAND, angaaende nogle Bestemmelser til Betyggelse for Ydere af Mandtalsbogs-Afgifter.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: at Vi have fundet Os foranledigede til at foreskrive nogle Bestemmelser til Betyggelse for Ydere af Mandtalsbogs-Afgifter paa Vort Land Island. Efter at have modtaget Vort troe Althings allerund. Betænkning over et dertil sigtende Lovudkast, byde Vi derfor og befale, som følger:

1) Det skal være enhver Sysselmands Pligt, paa Mandtalstingene at benytte den af Amtet autoriserede Mandtalsbog, hvis Debetside for Thinget bør være fuldstændigen opført, til derefter at opkræve Mandtalsbogs-Afgifterne. Og skal han være pligtig til, paa Thinget at indføre det Betalte i Mandtalsbogen, som ved Thingets Slutning bliver at underskrive saavel af ham som af de brugte Thingvidner. — 2) Saa bør og enhver Yder

af Mandtalsbogs-Afgifter være forsynet med en Qvitterings- 1847.
 bog, hvori Sysselmanden paa Mandtalstthingene, og ellers 10. Febr.
 saa ofte Noget af Yderen erlægges paa Afgifterne, bør
 indføre det Erlagte tillige med en fuldstændig Opgjørelse
 af Yderens Debet efter Mandtalsbogen. Skeer Betaling
 ved Indskrivning i Sysselmandens Conto paa vedkom-
 mende Handelssted, bør det saaledes Betalte, i det
 Seneste paa næste Mandtalstthing, af Sysselmanden over-
 føres fra Yderens Handelscontrabog i hans Qvitterings-
 bog. — 3) Den i foranstaaende § 2 omhandlede Qvit-
 teringsbog, der skal bestaae af i det Mindste eet Ark
 Papir i Omslag, bliver uden Betaling at autorisere og
 forsegle af vedkommende Sysselemænd, som desuden
 skal være forpligtet til at forskaffe Enhver, som dermed
 ikke selv maatte have forsynet sig, den fornødne Qvit-
 teringsbog mod billig Betaling for Papir, Omslag og
 Indhæftning.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at
 rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjøbenhavn
 den 10. Februar 1847.

Opíð bréf um nokkrar ákvarðanir þeim til trausts,
 er þínggjaldi eiga að lúka.

Vér Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt:
 að Oss hefir sýnzt, að gjöra nokkrar ákvarðanir þeim
 til trausts, er þínggjaldi eiga að lúka á Voru landi Ís-
 landi. Höfum Vér meðtekið allraþegnlegast álit Vars
 trúa alþingis um frumvarp til réttarbótar í því efni, og
 fyrir því bjóðum Vér, sem hér segir:

1) Hver sýslumaður er skyldur til að hafa á mann-
 talsþingum manntalsbók þá, er amtmaður hefir gjört
 löggilda, og albúin skal vera gjalda-megin fyrir þíng,
 og heimta eptir henni þínggjaldið; skal hann rita í bókina
 á þínginu hvað galdið er, og nafn sitt undir að þíng-
 lokum og þíngvottar með honum. — 2) Svo skal og
 hver sá, er þínggjaldi á að lúka, hafa kvittunarbók, og

1847. sýslumaður rita þar í hvað goldið sè á þingum og endr-

10. Febr.

arnær, er eitthvað er greidt af þinggjaldinu, og allt sem gjalda skal eptir manntalsbókinni. Gjaldi nokkur í reikning sýslumanns í kaupstað, skal sýslumaður flytja það, sem goldið er, úr kaupabók gjaldanda í kvittunarbók hans, ekki síðar en á næsta manntalsþingi. —

3) Kvittunarbók þá, sem um er getið í annari grein hér á undan, og vera skal að minnsta kosti eitt ark í kápu, skal sýslumaður gjöra löggilda og innsigla borgunarlaust, og er hann þar að auk skyldur til að selja hverjum manni kvittunarbók, sem enga hefir og á þarf að halda, við sanngjörnu verði fyrir pappírinn, kápuna og bandið.

Héreptir eiga hlutadeigendur sèr allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn 10. dag Februars 1847.

15. Febr.

Capitelstaxt for Reykjavík By med flere Sys-seler i Sønder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848. Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 15. Februar 1847. — Publiceret i Reykjavík, samt i Rangárvalla og Arnæs Sysseler 1847. — Islandsk: Original-Aftryk to Blade i 4te, trykt i Stiftsbogtrykkeriet i Reykjavík. Jfr. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár” i „Skýrslur um landshagi á Íslandi” I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir i Reykjavíkur bæ, Gullbringu og Kjósar, Borgarfjarðar, Arnæs, Rangárvalla og Vestmannaýja sýslu, frá miðju Maji mánaðar 1847 til sömu tíðar 1848.

		Silfurmynt.		á landsvísu hdr. er þá 1 al.		
		rd.	rbk.	rd.	rbk.	rbk.
A. Nr.	1	21	85	21	85	17 ¹ / ₂
—	2	2	88	17	18	18 ³ / ₄
—	3	4	88	26	6	20 ³ / ₄
—	4	3	2	24	16	19 ¹ / ₄

1) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Sønder-Amtet 20. Februar 1844 (ovenf. S. 28—31).

		Silfurmynt.		á landveisu hdr.		er þá 1 al.	1847.
		rbd.	rbak.	rbd.	rbak.	rbak.	15. Febr.
A. Nr.	5	2	6	24	72	19 ³ / ₄	<hr/>
—	6	2	85	23	8	18 ¹ / ₂	
—	7	1	87	.	.	.	
—	8	12	22	12	22	9 ³ / ₄	
—	9	7	77	10	39	8 ¹ / ₄	
B. Nr.	10	.	20	25	.	20	
—	11	.	17	21	24	17	
—	12	.	18	22	48	18	
—	18	.	16	20	.	16	
C. Nr.	14	
—	15	.	22	13	72	11	
—	16	.	36	.	.	.	
—	17	.	5	9	36	7 ¹ / ₂	
—	18	.	69	.	.	.	
—	19	1	9	.	.	.	
—	20	.	35	.	.	.	
—	21	.	28	.	.	.	
D. Nr.	22	3	5	18	30	14 ³ / ₄	
—	23	3	88	23	48	18 ³ / ₄	
—	24	3	48	21	.	16 ³ / ₄	
—	25	3	23	19	42	15 ¹ / ₂	
—	26	3	51	21	18	17	
E. Nr.	27	1	18	17	78	14 ¹ / ₄	
—	28	1	28	19	36	15 ¹ / ₂	
—	29	1	29	19	51	15 ³ / ₄	
—	30	1	28	18	57	14 ³ / ₄	
F. Nr.	31	5	3	20	8	16	
—	32	3	90	23	60	19	
—	33	3	.	18	.	14 ¹ / ₂	
—	34	2	40	19	32	15 ¹ / ₂	
—	35	1	72	21	.	16 ³ / ₄	
—	36	3	3	18	18	14 ¹ / ₂	
—	37	.	6	15	.	12	
G. Nr.	38	3	98	.	.	.	
—	39	
—	40	2	7	.	.	.	
—	41	1	
—	42	.	69	.	.	.	
—	43	.	82	.	.	.	

Mebalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyr-
töldum landaúrum verður:

1847.
15. Febr.

	á landsvísu		þar af
	hundrad.		1 alin.
	rbd.	rbsk.	rbsk.
Eptir A. eða í Fríðu	19	93	16
— B. — í Ullu, smjöri og tólg . .	22	18	17 ³ / ₄
— C. — í Tónöru af ullu	11	54	9 ¹ / ₄
— D. — í Fiski	20	66	16 ¹ / ₂
— E. — í Lýsi	18	79	15
— F. — í Skinnavöru	19	30	15 ¹ / ₂

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna höfuð meðalverð allra meðalverða [hdr.] 18 Rbd. 72 Sk. [og alin] 15 Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

- Eptir A: hver kýr snemmbær á við hundrad;
eins 6 ær loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrævetrir og eldri;
eða 8 sauðir tvævetrir,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar, á hausti;
eins áburðarbestur, 5 til 12 vetra, í fardögum;
en bryssa, á sama aldri, 90 álnir, eða ³/₄ hdr.,
svo 1¹/₂ verðs hennar er á við hundrad.
- Eptir B. gjöra 12 fjórðungar af ullu, smjöri eða tólg,
hundrad.
- C. — 60 þör eingirnissokka, eða 180 þör sjóvetlínga, hundrad.
- D. — 6 vættir af sérhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrad.
- E. — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hundrad.
- F. — 4 fjórðungar nautskinnis hundrad;
eins 6 fjórðungar af kýr-, bross- og sel-skinni; en 8 fjórðungar sauðskinnis og 12 fjórðungar ærskinnis; svo og 240 lambskinn.

Íslands stiftamtshúsi og Laugarnesi, þann 15. Februar 1847.

T. Hoppe.

H. G. Thordersen.

Capitelstaxt for Skaptafells Sysselerne i Sönder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848. 1847. 15. Febr.

Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 15. Febr. 1847. — Islandsk: Original-Aftryk, to Blade i 4°, trykt i Stiftsbogtrykkeriet i Reykjavík. Jfr. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár“, i „Skýrslur um landshagi á Íslandi“ I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Vestur- og Austur-Skaptafells-sýslu frá miðju Maji mánaðar 1847 til sömu tíðar 1848.

Silfurmynt. á landsvísu hdr. er þá 1 al.

		rbd.	rbak.	rbd.	rbak.	rbak.
A. Nr.	1 ¹	20	20	20	20	16 ¹ / ₄
—	2	3	1	18	6	14 ¹ / ₂
—	3	3	54	21	36	17
—	4	2	67	21	56	17 ¹ / ₄
—	5	1	80	22	.	17 ³ / ₄
—	6	2	58	20	80	16 ² / ₄
—	7	1	88	.	✓	.
—	8	12	2	12	2	9 ² / ₄
—	9	8	35	10	80	8 ³ / ₄
B. Nr.	10	18	22	48	18
—	11	16	20	.	16
—	12	16	20	.	16
—	13	14	17	48	14
C. Nr.	14
—	15	16	10	.	8
—	16	25	.	.	.
—	17	6	11	24	9
—	18	64	.	.	.
—	19	71	.	.	.
—	20	33	.	.	.
—	21	23	.	.	.
D. Nr.	22	3	24	19	48	15 ¹ / ₂
—	23	3	48	21	.	16 ² / ₄
—	24	4	.	24	✓	19 ¹ / ₄
—	25	2	66	16	12	13
—	26	3	48	21	.	16 ² / ₄

¹) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet den 20. Februar 1844, ovenf. S. 28—31.

1847.		Silfurmynt.		á landsvísu hdr. er þá 1 al.		
15. Febr.		rbd.	rbak.	rbd.	rbak.	rbak.
E. Nr.	27
—	28	1	8	16	24	18
—	29	1	.	15	.	12
—	30	1	4	15	60	12 ^{1/2}
F. Nr.	31	4	45	17	84	14 ^{1/4}
—	32	3	41	20	54	16 ^{1/2}
—	33	2	64	16	.	13
—	34	2	22	17	80	14 ^{1/4}
—	35	1	49	18	12	14 ^{1/2}
—	36	3	.	18	.	14 ^{1/2}
—	37	.	5	12	48	10
G. Nr.	38	3	71	.	.	.
—	39
—	40	1	84	.	.	.
—	41	.	86	.	.	.
—	42	.	68	.	.	.
—	43	.	78	.	.	.

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyr-
töldum landaurum verður:

		á landsvísu þar af hundrad. 1 alin.			
		Silfurmynt.	rbd.	rbak.	rbak.
Eptir A.	eða í Frfðu		18	35	14 ^{2/4}
— B.	— í Ullu, smjöri og tólg		20	.	16
— C.	— í Tónöru af ullu		10	60	8 ^{1/2}
— D.	— í Fiski		20	31	16 ^{1/4}
— E.	— í Lýsi		15	60	12 ^{1/2}
— F.	— í Skinnavöru		17	26	13 ^{2/4}

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt
með 6, sýna höfuð meðalverð allra meðalverða
[hdr.] 17 Rbd. 3 Sk. [og alin] 13^{2/4} Sk.

Þegar meta skal fyrtaalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær á við hundrad;
eins 6 ær, loðnar og lemdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrævetrir og eldri;
eða 8 sauðir tvævetrir,

eða 12 veturgamlir,
 eða 8 ær geldar, á hausti;
 eins áburðarbestur 5 til 12 vetra, í fardögum;
 en hryssa, á sama aldri, 90 álnir, eða $\frac{3}{4}$ hdr.,
 svo $1\frac{1}{3}$ verðs hennar er á við hundrað.

1847.

15. Febr.

- Eptir B. gjöra 12 fjórðungar af ullu, smjöri eða tólg,
 hundrað.
- C. — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjó-
 vetlinga, hundrað.
- D. — 6 vættir af sérhverri fiskitegund þar
 tilnefndri, hundrað.
- E. — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.
- F. — 4 fjórðungar nautskinnis, hundrað;
 eins 6 fjórðungar af kýr-, hross- og
 sel-skinni; en 8 fjórðungar sauðskinnis
 og 12 fjórðungar ærskinnis; svo og 240
 lambskinn.

Íslands stiftamtshúsi og Laugarnesi, þann 15. Fe-
 bruar 1847.

T. Hoppe.

H. G. Thordersen.

Plakat angaaende Salair for Høiesterets-Advokaterne som Defensorer i Justits-Sager. 17. Febr.
 Khavn den 17. Februar 1847. — Denne „Plakat angaaende
 Salair for Høiesterets-Advokaterne i de Justitssager, de udføre
 som Defensorer“, er forsaavidt dens §§ 1 og 2 angaaer ordret
 optaget i Plakat for Island 9. Mai 1855, hvortil henvises. —
 Canc. 2. Departem. Registr. XLVIII, 30 (1847, Nr. 74).
 Original-Aftryk hos Schultz 4 Sider i 4te. Ny Colleg. Tid. for
 1846, S. 861; 1847, S. 117-118. Quart-Forr. for 1847, S. 21-
 22. Schou XXIV, 748.

Anordning ang. Umyndiges Midlers Bestyrelse 18. Febr.
 i Island. Khavn den 18. Februar 1847. —
 Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned
 1847; ligeledes i samme Aar i Reykjavík, Gullbringa og Kjosar

1847. Syssel samt i Isaffjords Syssel; 1848 er den publiceret i alle
 18. Febr. Sönder-Amtets og Vester-Amtets Jurisdiktioner, med Undtagelse
 af de nævnte, og i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. —
 Rubr. i Canc. 3. Depart. Registr. 1847—1848 (1847, Nr. 85^b).
 Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 52 Sider
 i 4te, hvoraf de første 26 optages af Titelblad paa Dansk,
 selve Anordningens danske Text med Underskrifter, samt de
 vedföiede Schemata; de følgende Sider 27—52 indeholde den
 islandske Text uden Underskrifter, samt de medfølgende Schemata.
 Over Anordningens islandske Rubrum (S. 27) er tilføiet: „Útleggng hins framanskrifaða danska frumrits”.
 Ny Colleg. Tid. 1847, S. 281—306 (med Motiver). Quart-
 Forr. for 1847, S. 25—44; Schou XXIV, 750—768. — Islandsk:
 Original-Aftryk med den danske Text (see ovenf.). Althingets
 Forhandlinger i Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 11, 20,
 222—245, 302—310, 456—463; Viðbætur S. 85—118 (Regje-
 ringens Udkast med Motiver). Jfr. Tíðindi frá nefndarfundum
 íslenskra embættismanna 1841, S. 189; Reykjavíkurbóstur
 1847, S. 181.

ANORDNING angaaende Umyndiges Midlers Bestyrelse
 i Island.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: Da de for
 Island angaaende Umyndiges Midlers Bestyrelse gjeldende
 Bestemmelser, der indeholdes i Jonsbogens Arvebogs
 20., 21. og 22. Capitel, dels ere ufuldstændige og
 dels ikke længere passe til Forholdene, saaledes som
 disse i Tidernes Løb have udviklet sig, have Vi taget
 under Overveielse, hvorledes denne Gjenstand ved en
 ny Lovgivning kunde ordnes paa en saadan Maade, at
 de Umyndiges Interesser tilstrækkeligt betrygges, uden
 at der dog i dette Öiemed foreskrives saadanne Former,
 som efter Islands locale Forhold vilde medføre for megen
 Besvær for samtlige Vedkommende, ligesom det er an-
 seet hensigtsmæssigt, med de fornödne Modifikationer
 at optage de Bestemmelser af Jonsbogen angaaende
 Bestyrelsen af Umyndiges Midler, som endnu have ved-
 ligeholdt sig. — Efter at et Udkast til en saadan An-
 ordning angaaende Umyndiges Midlers Bestyrelse i Is-

land har været forelagt Vort i 1845 forsamlede troe 1847.
Althing for Vort Land Island, og sammes Betænkning 18. Febr.
derover er bleven Os allerunderd. foredraget, byde og
befale Vi herved, som følger:

1. Hvo der skal ansees som umyndig, mindre-
aarig og fuldmyndig, bliver ifølge Forordn. af 24. De-
cember 1834, første Afdeling § 4 at afgjøre efter D. L.
3. Bog 47. Cap., ligesom bemeldte Lovens Capitel iøv-
rigt ogsaa skal følges i Island med Hensyn til Væрге-
maal for Umyndige, samt Tilsyn med Mindreaarige og
Enker, forsaa vidt det der kan anvendes og ikke staaer
i Strid med nærværende Anordning.

2. Saasnart der tilfalder en Umyndig nogen For-
mue, er det vedkommende Skifteforvalters Pligt at paa-
see, at saadan Formue sættes under Bestyrelse enten
af den Umyndiges fødte Væрге eller, naar ingen saadan
er til, da af en anden af nysnævnte Embedsmand be-
skikket Væрге. — Saavel de fødte som de satte Værger
staae i Udførelsen af deres Værgemaalsforretninger
under nærmeste Tilsyn i Reikjavig af Byfogden og
andetsteds af Sysselmanden som Overformynder, til
hvilke Embedsmænd de derfor ogsaa, overensstem-
mende med de Regler, som indeholdes i § 4, have at
aflægge Rigtighed for de dem betroede Umyndiges
Midler.

3. Naar der ved et Skifte udlægges Arv til en
Umyndig, som opholder sig i en anden Jurisdiktion,
bør Skifteforvalteren henvende sig til den Overformyn-
der, i hvis Jurisdiktion den Umyndige opholder sig, for
at Arven ved denne Embedsmands Foranstaltning kan
blive modtaget af den Mand, der er eller beskikkes til
den Umyndiges Væрге, hvis Qvittering da bør tilstilles
Skifteforvalteren paa det Sted, hvor Arven er udlagt,
til fornøden Legitimation. Denne har da i sin aarlige
Oversigt over Overformynderivæsenet at gjøre Forklaring
om den saaledes til et andet Overformynderie overførte
Arv, ligesom Arven bliver at optage i Oversigten for

1847. 18. Febr. det Overformynderie, hvorunder den Umyndige har Ophold. — Om den saaledes trufne Foranstaltning bliver der uopholdelig af Overformynderiet paa det Sted, hvorfra Arven overføres til et andet Overformynderie, at gjøre Indberetning til Amtmanden, og tillige, hvis det Sidste hører under et andet Amt, af Overformynderiet sammesteds, til den samme foresatte Amtmand. Saafremt nogen Arv maatte tabes derved, at vedkommende Overøvrighed, formedelst Mangel af de foreskrevne Formers Iagttagelse, ikke er bleven istand til at føre behørig Control med samme, vil den Embedsmand, som har gjort sig skyldig i slig Forsømmelse, blive ansvarlig for Tabet.

4. I Henseende til Rigtigheds Aflæggelse for Umyndiges Midler blive følgende Regler at iagttage:

a) Er Formuen ikke fulde 20 Hundreder paa Landsviis, bør Overformynderen strax ved Værgemaalets Overdragelse til Værgen med denne oprette en skriftlig Overeenskomst om, hvormeget der af Formuen aarlig maa forbruges til at bestride den Umyndiges Underholdning og Opdragelse, eller om der hertil ikke udfordres mere end de aarlige Indtægter, som af denne Formue kan have eller ikke engang samtlige disse, saa at denne selv kan enten conserveres ubeskaaren eller endog forøges. Ved denne Overeenskomst bliver der at tage Hensyn saavel til den Umyndiges Alder og Evne til selv at fortjene Noget ved sit Arbeide, som til Formuens Størrelse og den Indtægt, den aarlig kan afgive. — Kan en saadan Overeenskomst ikke opnaaes, bliver Sagen at afgjøre ved Amtmandens Resolution. Ved Værgemaalets Ophør bør Værgen til Overformynderen aflægge Regnskab for det ham betroede Gods, forsaavidt det, enten efter Overeenskomst eller Overøvrighedens Bestemmelse, enten heelt eller for en Deel skulde conserveres eller endog forøges, hvorimod han fritages for at aflægge aarligt Regnskab. — Dog kan Overformynderen, naar Værgens Forhold eller andre

Omstændigheder dertil give bestiet Anledning, affordre denne Regnskab for Værgemaalets Førelse. — b) Er Formuen derimod 20 Hundreder eller derover, da bør den i Reglen forøges og Værgen altid aflægge aarligt detailleret Regnskab for hans Værgemaalets Bestyrelse efter det hosfølgende Schema. — Imidlertid ville Vi have Amtmændene bemyndigede til i forekommende Tilfælde at tillade, at hele den aarlige Indtægt, samt endog, naar ganske særegne Omstændigheder maatte tilraade det, en Deel af Hovedstolen maa forbruges til den Umyndiges Opdragelse og Fornødenheder. — I Henseende til Formuens Reduktion til Hundreder paa Landsviis skal, forsaavidt levende Kreaturer angaaer, den Ansættelse af disse til Hundreder og Alen følges, som bruges i de aarlige Capitelstaxter; men Penge og andet Lösöre skal reduceres til Hundreder efter Middeltallet af Capitelstaxternes Priis paa levende Kreaturer.

5. Godtgjørelse for den med Værgemaalet forbundne Byrde er ingen Værgen berettiget til at fordre, undtagen naar den Umyndiges Formue udgjør 20 Hdr. eller derover, eller dog efter Overenskomst mellem Overformynderen og Værgen bliver mere end tilstrækkelig til den Umyndiges Forsörgelse, alt naar Værgen derhos ikke er den Umyndige beslægtet i opstigende Linie eller er dennes Broder. — Naar Værgenpenge saaledes kunne kræves, blive de at beregne med $\frac{1}{6}$ af den beholdne Indtægt, som efter alle Udgifters Bestridelse bliver til aarligt Overskud; dog at denne Godtgjørelse aldrig overstiger 50 Rbd. aarlig. — Den øvrige Deel af Overskuddet bliver, saasnart det udgjør 25 Rbd., at gjøre frugtbringende efter de Regler, som nedenfor ville blive givne angaaende Umyndiges Capitalers Anvendelse. — Forsaavidt en Deel af dette Overskud maatte bestaae i Landörer, da skal Værgen aflægge Rigtighed for det efter den Capitelstaxt, som gjelder ved Aarets Slutning, men vil han det ikke,

1847.

18. Febr.

1847. bortsælges det ved offentlig Auktion paa Mandtalstthingene
18. Febr. mod Penge.

6. De Værger, som efter det Ovenstaaende ere forpligtede til at aflægge aarligt Regnskab for de dem anbetroede Værgemaal, skulle inden 2 Maaneder efter ethvert Aars Udgang indsende samme til Overformynderen. — Regnskaberne blive derefter af Overformynderen at revidere og decidere.

7. I Henseende til Maaden, hvorpaa Umyndiges Midler skulle bestyres, bliver der at skjelne imellem, om Formuen bestaaer i Jordegods, Lösöre eller rede Penge.

a) Jordegodset, hvad enten det er hele Jorder eller mindre Parceller, maa ikke afhændes, medmindre Afhændelsen findes at være enten asbenbart fordeelig for den Umyndige eller nødvendig til hans Underholdning, hvilket dog stedse bliver at indstille til Amtmandens Bedømmelse. — b) Lösöre, der udlægges som Arv paa Skifte mellem den Afdödes Ægtefælle og fælles umyndige Börn eller Börnebörn, maa ikke sælges, naar den Længstlevende ønsker at beholde det indestaaende i Boet. — Dog bør af den længstlevende Ægtefælle gives thinglæst Sikkerhed for Arven i Boets faste og løse Eiendomme. Er det Moderen, der er den Længstlevende, og hun gifter sig paany, da maa ogsaa Stiffaderen beholde Arven indestaaende i Boet, dersom Overformynderen og Værgeren ansee ham for vederhæftig, og skal han da give ny thinglæst Sikkerhed for Arven. I andre Tilfælde bør det Lösöre, der tilfalder en Umyndig, bortsælges, med mindre Overformynderen, efter Overlæg med Værgeren og næste Frænder, maatte finde, at den Umyndige, efter hans Alder og Lösörets Beskaffenhed, kunde have større Nytte af, at det heelt eller for en Deel opbevares for ham. Salget bør altid skee ved offentlig Auktion, og Auktionsbeløbet behandles som de en Umyndig tilhørende rede Penge. — c) De en Umyndig tilhørende rede Penge blive at gjøre frugtbringende,

i hvilket Öiemed de snarest muligt skulle opbydes, i 1847.
Reikjavig paa Bythinget og i Sysselerne ved Mandtals- 18. Febr.
thinget, for at man kan erfare, hvorvidt Nogen maatte
attraae at erholde Capitalen tillaans mod tilstrækkelig
Sikkerhed. Er dette ikke Tilfældet, da blive Pengeue,
tillige med Byfogdens eller Sysselmandens Attest om
forgjæves Opbydelse, at indsende til Stiftamtmanden
over Island, for ved hans Foranstaltning paa sædvanlig
Maade at indsættes til Forrentelse i Vor islandske Jorde-
bogskasse. Obligationerne for de Umyndiges Capitaler
opbevares af Værgerne, der ligeledes hæve de deraf
faldende aarlige Renter. Iövrigt bör saavel Opbydelsen
skee som Attesten derom meddeles uden Betaling.

8. Som Pant for Laan af Umyndiges Midler kan
ikke antages Andet end Jordeiendomme samt ikke uden
med første Prioritets Panterettighed, og maa der af
Midlerne udsættes i Reglen indtil $\frac{2}{3}$ af den Værdie,
hvortil Pantet er ansat ved endelig Taxationsforretning,
der altid skal udføres af tvende, af Sysselmanden ud-
meldte, uvillige Mænd, som have at beedige deres For-
retning. Saavel Udmeldelsen som Eedfæstelsen foretages
af Sysselmanden uden Betaling. — Ved slige Taxations-
forretninger, hvori Jordens Dyrhed, Landskyld, Qvilde-
Antal og övrige Beskaffenhed bör anføres, ansættes den
Jordeiendom, hvori Sikkerhed for Laanet stilles, til den
Værdie i Penge, hvorfor Taxationsmændene antage, at
den, efter den almindelige gængse Priis, uden Vanske-
lighed kan sælges, ligesom den Priis, hvorfor Eiendom-
men har været solgt eller vurderet i de sidste 40 Aar,
dersom Salg af den eller Vurdering har fundet Sted i
dette Tidsrum, udtrykkelig bör anføres. I Særdeleshed
bör Taxationsmændene ved Taxationen ogsaa tage Hen-
syn til, om Eiendommen efter sin Beliggenhed og öv-
rige særegne Beskaffenhed er særdeles udsat for ved
Naturbegivenheder at lide en større eller mindre Be-
skadigelse, og bör derefter den Værdie, den ellers
kunde have, nedsættes, ligesom Værgen og Overfor-

1847. 18. Febr. mynderen selv bør være opmærksom paa, om Eien-
dommen er af en saadan Natur, og ifølge samme enten
aldeles afslaae Laanet eller indskrænke det inden
snævrere Grændser end de, hvortil der ellers kunde
findes Hjemmel. Dersom enten Værgen eller Overfor-
mynderen, hvoraf den ene saavidt muligt bør overvære
Taxationsforretningen, finde sig utilfredse med den,
have de derom at underrette Laansøgeren. Saafremt
denne da fremdeles maatte attraae Laanet, bliver en
Overskjønsforretning at afholde af et dobbelt Antal
uvillige, af Retten udmeldte Mænd, under lagttagelse
af hvad i det Foregaaende er foreskrevet for Taxations-
mændene, hvilken Forretning derhos bliver edelig at
afhjeme. Taxationsforretningen og Overskjønsfortet-
ningen, der bliver at bekoste af Laansøgeren, og for
hvilken Mændene nyde Betaling efter Sportel-Reglement
af 10. Septbr. 1830 § 67, bør in duplo indsendes til
Overformynderen, der iøvrigt har at meddele Mændene
den fornødne Veiledning. Iøvrigt kunne Umyndiges
Midler ogsaa udlaanes uden Taxation over Pantet, naar
Værgen selv vil indestaae for dets Tilstrækkelighed.

9. Saasnart Jordens Taxationsværdie paa den i
§ 8 foreskrevne Maade er udfunden, kan Udlaanet strax
foregaae og Panteobligationen af Laantageren udstedes
efter en almindelig Formular, som fra vedkommende
Amt nærmere bliver at meddele Overformynderiet.
Iøvrigt kunne flere Capitaler, der tilhøre Umyndige under
samme Værgemaal, udlaanes samlede i eet Pant, og
bliver da de Umyndige og den Capital, for hvilken en-
hver af dem er lodtagen i Obligationen, nærmere i
denne at opgive. Obligationen bliver at thinglæse paa
Udstederens Bekostning og at forsyne med Overfor-
mynderens Paategning om, at den ikke uden hans
Samtykke maa afhændes, pantsættes eller qvitteres,
hvorefter den overleveres til Værgen, som har at op-
bevare den, for deraf at hæve Renter m. v.

40. I Panteobligationerne bliver blandt Andet at bestemme, at saafremt de betingede Renter udeblive til rette Forfaldstid (§ 43), da er Capitalen strax forfalden til Betaling, hvorefter Pantet uden Lovmaal og Dom kan sættes til Auktion, efter at denne er 4 Uger forud bleven bekendtgjort paa sædvanlig Maade, og Bekjendtgjørelsen, hvilken naturligviis ikke maa iværksættes inden Terminens Udløb, med lige Varsel forkyndt for Debitor eller, saafremt denne opholder sig i en anden Jurisdiktion end den, hvorunder den pantsatte Eiendom ligger, for den Fuldmægtig, som han i saa Fald skal være forpligtet at have paa Eiendommen, da Forkyndelsen, saafremt ingen Befuldmægtiget findes, skal med fuld Retsvirkning kunne foretages for enhver anden af de paa Eiendommen boende Personer, eller, i disses Fraværelse, for nærmeste Naboer. Dog kan Pantets Realisation standses af Debitor, naar han, forinden Hammerslag ved Auktionen er faldet, godtgjør at have betalt eller præsenterer Betaling af alle de paadragne Restancer og af alle de ved Auktionens Berømmelse m. v. foranledigede Omkostninger. Kjøberens af en saadan Eiendom bør tilstaaes 3 Maaneders Frist fra Hammerslagets Dato eller, hvis dette er skeet paa nærmere Approbation, da fra Approbationens Dato, forsaavidt den halve Deel af Kjøbesummen angaaer, men i Henseende til den anden halve Deel af Kjøbesummen bør Betalingsterminen bestemmes til 6 Maaneder fra Hammerslagets eller Auktionsbudets Approbations Dato. Saafremt Eiendommen ved en saadan Auktion ikke udbringes til saa stor en Capital, som Laanet og de paadragne Renter og Omkostninger udgjøre, da beholder den Umyndige for det Manglende personligt Krav paa Debitor, ligesom der ogsaa, i Tilfælde af dennes Uformuenhed, forbeholdes den Umyndige Regres mod vedkommende Værge og Overformyndet, dersom disse have udviist nogensomhelst Forsømmelighed

1847.

18. Febr.

1847. i at paasee den Umyndiges Tarv overensstemmende
18. Febr. med de foreskrevne Regler.

44. Værgen bør nøie erkyndige sig om Pantets Vedligeholdelse, og saasnart der er Anledning til at frygte for at det saaledes forringes, at det ikke længere afgiver lovmæssig Sikkerhed for de deri indestaaende Umyndiges Midler, ufortøvet andrage dette for Overformynderen, der da har at afgjøre, om Capitalen skal opsiges eller ikke. — Iøvrigt bør Værgen hvert Aar i Værgemaalsregnskabet meddele sin Erklæring om, hvorvidt Pantet endnu kan antages at afgive lovmæssig Sikkerhed.

12. Skjönt Værgerne og Overformynderne skulle bestræbe sig for, at de de Umyndige tilhørende Capitaler kunne blive gjorte frugtbringende mod 4 pCt. Renter, saa tillades det dog ogsaa, at bemeldte Capitaler maae udlaanes mod $3\frac{1}{2}$ pCt., naar Ingen, der kan give lovligt Pant, tilbyder høiere Rente. De Umyndiges Midler, som for Fremtiden indsættes i Vor islandske Jordebogskasse til Forrentning, ville fremdeles ikkun blive forrentede med $3\frac{1}{2}$ pCt.

43. Rentens Betaling skal foregaae een Gang aarlig, nemlig i 44. Juni Termin, som dog for Islands Vedkommende udstrækkes til at vedvare til Maanedens Udgang, saa at den Betaling, der præsteres inden den paafølgende Juli Maanedes Begyndelse, skal ansees som god Betaling. — De betalte Renter skulle afskrives paa Obligationen, hvilket Debitor er berettiget til at fordre foretaget i hans Paasyn, og desforuden meddeles Debitor en særlig Qvittering for samme. Med Renters Betaling maa ingen Dilation gives fra en Termin til en anden, hvorfor Værgerne have i deres aarlige Regnskaber eller i den summariske Forklaring om Myndlingens Formue, der aarligen bliver at aflægge, hvor intet fuldstændigt Regnskab aflægges, at føre de forfaldne Renter til Indtægt, og dersom de, saasnart Renterne udeblive, forsømme at iagttage den i § 10 fore-

skrevne Omgangsmaade, da kommer det Tab, som derved mulig kan foranlediges, til at gaae ud over Værgerne og bør ikke falde Umyndige til Byrde. 1847.
18. Febr.

44. Capitalen kan, hvad enten det er fra den Umyndiges eller fra Debtors Side den ønskes udbetalt, ikke opsiges anderledes, end til Udbetaling i 44. Juni Termin, og det med et Fjerdingaars Varsel, hvis Capitalen ikke overstiger 100 Rbd., men ellers med et halvt Aars Varsel. — Naar de sædvanlige Stævnevidner bruges til Forkyndelse af en Opsigelse, skal den Attest, som de, i Henhold til den ved deres Bestillings Tiltrædelse aflagte Eed, derom afgive, ansees som et fuldkomment Beviis i saa Henseende. Betales Capitalen med paaløbne Renter ikke i rette Tid efter skeet Opsigelse, da forholdes med Pantets Realisation saaledes som i § 40 ommeldt. Opsigelse skeer iøvrigt enten fordi den Umyndige overgaaer i Myndighedstilstand, saafremt Vedkommende ikke maatte ansee det tjenligere at modtage Panteobligationen istedetfor Capitalen i rede Penge, eller naar Pantet forringes saaledes, at det ikke afgiver lovmæssig Sikkerhed, det være sig enten paa Grund af Vanrøgt eller andre tilfældige Aarsager; dog bør, naar Debitor aldeles ingen Skyld har i Eiendommens Forringelse, den størst mulige Skaansomhed udvises imod ham, saavidt denne er forenelig med Omsorgen for den Umyndiges Tarv. Derimod skal det ikke ansees som Grund til Capitalens Opsigelse, at Pantet overgaaer til en ny Eier, da dennes Panteobligation, saafremt han ønsker at beholde Laanet, bør antages istedetfor den forrige Eiers, hvis Obligation da bliver at extradere.

45. Naar Myndlingens Umyndighedstilstand ophører, har Værgen ufortøvet at aflægge endeligt Regnskab for sit Værgemaal, hvilket Regnskab, ligesom de aarlige Værgemaalsregnskaber, indsendes til Overformynders Decision, hvorefter alt det, som Værgen efter det deciderede Regnskab har at tilsvare, afleveres

1847. til de Vedkommende, nemlig den forhenværende Mynd-
 18. Febr. ling, dog naar denne kun er blevet myndig under
 Curator, da kun under dennes Medvirking, eller til
 den, der træder i Myndlingens Sted, saasom Ægte-
 manden for den, der som Pige har staaet under Værge-
 maal. Den Curator, der tilligemed den Mindreaarige
 modtager Rigtighed, kan iøvrigt være af Sysselmanden
 beskikket til den Mindreaariges Curator enten for hele
 hans Mindreaarighedsalder eller til denne Forretnings
 Udførelse, dersom ogsaa Curatelet efter Omstændig-
 hederne skulde blive overdraget Værgen. Efter at
 have modtaget det, Værgen har at tilsvare, udstede
 de nysmeldte Vedkommende Afskald in duplo, hvoraf
 Værgen erholder det ene Exemplar, hvilket han, saa-
 fremt han ønsker det, er berettiget til at foranstalte
 thinglæst paa den hidtilværende Myndlings Bekostning,
 for hvilken Thinglæsning Gebyret bliver at erlægge
 efter Sportel-Reglement af 10. Septbr. 1830 § 30, og
 Overformynderen det andet, der bliver at vedlægge
 Overformynderens generale Oversigt (§ 49) til Legiti-
 mation for, at saadan Formue udgaar af Overformyn-
 deriet. Paa lignende Maade forholdes, dersom den
 Umyndige dør, i hvilket Fald vedkommende Skifte-
 forvalter eller Arvinger have at udstede Afskaldet.

16. Dør, forløves eller afsættes en Værge, skal
 han eller hans Stervbo aflægge Regnskab til Efter-
 manden, overensstemmende med de i forestaaende §
 foreskrevne Regler. — Saafremt Værgen tilligemed den
 Umyndige skulde forlade det Overformynderidistrikt,
 hvori de hidtil have opholdt sig, bør Tilsynet med
 Værgemaalet gaar over til Overformynderiet paa det
 Sted, hvor de flytte hen. Overformynderen paa hiint
 Sted har da direkte til Overformynderen paa Værgens
 nye Opholdssted at sende en Gjenpart af Værgens sidst-
 aflagte Regnskab (saafremt Værgen ifølge § 4 Litr. b
 er pligtig at aflægge aarligt Regnskab) eller af det Do-
 kument, der afgiver Reglen for Værgens Forpligtelse

(§ 4 Lit. a) tilligemed de øvrige Dokumenter, som maattē være nødvendige til Legitimation ved Værgemaalets Inddragelse under Overformynderitilsyn paa det andet Sted. Iøvrigt bør Overformynderen paa det Sted, som Værgen forlader, uopholdelig herom gjøre Anmeldelse til sin Amtmand, ligesom ogsaa, saafremt det Sted, hvor Værgen tager Ophold, er beliggende i et andet Amt, Overformynderen paa det sidste Sted herom bør gjøre lige Anmeldelse til dette Steds Amtmand. Begge Overformynderne have derhos om saadan Overdragelse at gjøre behørig Forklaring i deres næstafslæggende generale Oversigt. — Naar derimod Værgen fraflytter Overformynderidistriktet, og den Umyndige bliver tilbage, eller omvendt den Umyndige bortflytter og Værgen bliver tilbage, bliver det af Overformynderen at indstille til Amtets Afgjørelse, om en ny Værges skal beskikkes eller Capitalen overføres, eller hvorledes der iøvrigt skal forholdes.

1847.

18. Febr.

17. I de Tilfælde, hvori Søgemaal mod Værgen bliver nødvendigt, vil der, naar Sagens og hans Formues Omstændigheder tale derfor, blive den Vedkommende tilstaaet fri Proces til Sagens Forfølgning, ligesom og en god Mand kan af Amtet beskikkes til at varetage dennes Tarv, naar han, paa Grund af Fraværelse eller andre Aarsager, dertil er trængende.

18. For sin Fordring paa Værgen eller Overformynderen tilkommer den Umyndige i Tilfælde af Concur, i disses Bo den i D. L. 5. Bog 44. Cap. 37. Art. i Forbindelse med Plak. af 23. Juli 1819 samt Forordn. af 19. Decbr. 1821, der ved Circulaire af 20. April 1822 er erklæret anvendelig paa Island, hjemlede Ret, nemlig i Værgens Bo Fortrinsret og i Overformynderens Panteret.

19. Overformynderne skulle aarlig, efter at have decideret de indkomne Værgemaalsregnskaber for det foregaaende Aar, inden Juli Maanedes Udgang til Amtet indsende en specificeret Oversigt over Overformynderie-

1847. væsenets Tilstand inden deres Jurisdiktion, efter det 18. Febr. hosfølgende Schema. Ved disse Oversigter bliver at iagtage, at de Umyndiges Formuer, som indkomme under Bestyrelsen, stedse anføres under fortløbende Nummere efterhaanden som de indkomme — dog saaledes at den Arv, som maatte tilfalde en Umyndig, der allerede har en Capital under Overformynderiet, bliver at anføre under samme Nummer som denne, men under særskilte Littera — og i det paafølgende Aars Oversigt beholde det samme Nummer, som i det foregaaende Aar, hvorefter altsaa Nummerne for de Umyndige, hvis Formuer efter behørig Riglighed udgaae, for Fremtiden blive ledige. De omhandlede Oversigter bør indeholde Forklaring om:

a) de Umyndiges Alder, ligesom og den første Oversigt, hvori den Umyndige nævnes, bør bilægges med hans Døbeattest; — b) at de Piger, som ere over 16 Aar, ere i ugift Stand; samt desuden bilægges med: 1) verificeret Gjenpart af de Dokumenter, der ifølge § 4 Litr. a oprettes mellem Værge og Overformynder eller indsendes af hiin til denne, naar Formuen er under 20 Hundreder; — 2) det ene Exemplar af Taxationsforretningerne over Panterne, forsaavidt disse Forretninger ere afholdte; — 3) det ene Exemplar af de i Aarets Løb udstedte Afkald, ifølge hvilke Formuen udgaaer af det følgende Aars Oversigter. — Overformynderne bør have af Amtet autoriserede Overformynderieprotokoller, hvori indføres Alt, hvis Opbevarelse i Tidens Længde kan være af Vigtighed, saasom de i § 4 Litr. a omhandlede Dokumenter, de aarlige Værgemaalsregnskaber tilligemed de derpaa faldende Decisioner, de af Overformynderne afgivne Oversigter m. v.

20. Amtmændene have at føre nøie Tilsyn med, at Værgemaals- og Overformynderievæsenet under de dem betroede Amter lovlig bestyres, og ligesom de Decisioner eller Resolutioner, som Overformynderne af-

give i den dem anviste Virkekreds, kunne, naar de Vedkommende ønske det, indstilles til Amtmændenes endelige Afgjørelse, saaledes kunne disse ogsaa af egen Drift forlange de Oplysninger, de maatte finde nødvendige til at føre det dem overdragne Tilsyn og derefter anordne det Fornødne til Rettelsen af mulig indløbende Feil ved Bestyrelsen af Umyndiges Midler. Skulde de saaledes i Særdeleshed finde, at nogen Umyndigs Capital er indsat i et Pant, de ikke ansee for fyldestgørende, ville de, saafremt der ere legale Mangler i Beviset for Pantets Tilstrækkelighed, have at tilholde Værgeren og Overformynderen at afhjælpe Manglen, enten ved yderligere Oplysninger om Pantets Tilstrækkelighed eller ved at skaffe anden, eller forøget Sikkerhed. Men saafremt de, uagtet ingen saadan Mangel finder Sted, maatte antage, at der ikke virkelig er tilstrækkelig Sikkerhed, maae de Vedkommende tilholdes, enten at skaffe bedre Sikkerhed eller at opsiges Capitalen eller en Deel deraf; og saafremt den Umyndiges Krav efter lovlig Omgang da ikke skeer Fyldest, forbeholdes ham Regres mod vedkommende Værge og Overformynder, overensstemmende med § 40. — Naar Amtmændene have undersøgt Rigtigheden af Overformyndernes Oversigter og foranstaltet hvad de i Henseende til sammes Berigtigelse mulig maatte finde fornødent, have de til Vort Danske Cancellie at afgive en Beretning om Overformynderievæsenets Tilstand inden hvert Amt, hvilken Beretning bør indeholde en summarisk Oversigt over de Umyndiges Tal, den dem tilhørende Formues Størrelse og Arter, samt hvor store Dele af de forskjellige Arter, der ere Værgerne overdragne til Bestyrelse efter de i § 4 foreskrevne forskjellige Regler. Derhos bør i denne Beretning ogsaa oplyses, om der ved nogen Overformynderes Bestyrelse maatte være befundet særdeles Mangler, eller om nogen Overformynder maatte fremfor Andre udmærke sig ved

1847.

18. Febr.

1847. en ordentlig, nøiagtig og hensigtsmæssig Bestyrelse af
18. Febr. Værgemaalsvæsenet.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at
rette. — Givet i Vor kongel. Residensstad Kjøbenhavn
den 18. Febrüar 1847.

VÆRGEMAALS-REGNSKAB for Bestyrelsen af de den
umyndige N. N. af N. N. i N. N. Rep tilhørende Midler
i Aaret N. N.

Nr.	Indtægt.	i Landöre		i Penge	
		Hdr.	Alen.	Rbd.	Sk.
1.	Beholdning efter forrige Aars Regn- skab			7	16
2.	Den til Fardag 18.. forfaldne Land- skyld af den Umyndiges Jord N. N. af 20 Hdr. Dyrhed udgjör	1	.		
	Qvildeleien af samme Jords 4 Qvilder til Mikkelsdag 18.. betalt med Penge efter Capitelstaxten 19 Sk. pr. Pd. Smör udgjör			15	80
3.	Renter for 1 Aar til 11. Juni 18.. af den Umyndiges Capital 150 Rbd. indestaaende i Jorden N. N.			6	.
	Taxationsforretningen over Pantet er fremlagt under Nr. 1 ved Regnskabet for 18.. (eller: ingen Taxations- forrething er optagen; Værgen inde- staaer for Pantets Tilstrækkelighed). Desuden eier den Umyndige efter Lod- seddel, fremlagt under Nr. 4 med Regnskabet for 18.., Lösöre af Værdie 80 Rbd., som opbevares hos undertegnede Regnskabsförer.				
	Summa Indtægt . .	1	.	29	.

1847.
18. Febr.

Nr.	Udgift.	i Landöre		i Penge	
		Hdr.	Alen.	Rbd.	Sk.
1.	Den Umyndige er til Opdragelse og Underviisning indtinget hos Præsten, Hr. N. N., til hvem efter den indgange Overenskomst er betalt ifølge Qvittering herved Nr.	80	20	.
2.	Naar de efter Indtægtens 2den Post overskydende 40 Alen beregnes til Penge efter Capitelstaxtens Middelpriis 14 $\frac{1}{2}$ Sk. pr. Alen, udgjör de 5 Rbd. 93 Sk.				
	Desuden haves i beholden Indtægt . . 9 — . —				
	ialt 14 Rbd. 93 Sk.				
	Hvoraf beregnes $\frac{1}{6}$ i Værgpenge med	. . .		2	48
	Beholdning	40	6	48
	hvilken Beholdning i næste Aars Regnskab bliver at tilsvare med Penge ialt 12 Rbd. 45 Sk.				
	Summa Udgift . .	1	.	20	.

1847.
18. Febr.

over de Umyndiges Midler, som ere under Over

De Umyndiges Navne, Op- holdssteder og Alder.	Værgernes Navne og Op- holdssteder.	Naar Formuen er tilfalden den Umyndige.
Nr.		
A. Midler, for hvilke Vær- gen skal aflægge aarligt Regnskab.		
1. Thordur Eiolfsson af N. N. i N. N. Rep, nu 10 Aar gammel efter Forklaring i Oversigten for 18..	Thorstein Jör- undarson, bo- ende paa N. N.	Ved Skifteslut- ning efter den Umyndiges Fa- der, d. 13. Marts 18..
2. Sophie Erlendsdatter af N. N. i N. N. Rep, nu 5 Aar gammel, ifølge den til Skifteprotokollen mod- tagne Forklaring.	Erlendur Han- nesson af N. N. Rep, den Umynd- diges Fader.	Ved Skifteslut- ning efter Mo- deren den 15. Januar 18..
B. Midler, som ere over- dragne Værgerne til Be- styrelse, uden at derfor skal aflægges aarligt Regn- skab.		
1. Cecilia Hannesdatter af N. N. i N. N. Rep, N. N. Aar.	Værgen er hen- des Fader Han- nes Christensen.	Ved Skifteslut- ning efter Mo- deren N. N. Dato og Aar.
2. Cathrine Jonsdatter af N. N. i N. N. Rep i N. N. Aar.	Værgen er Bon- den Finnur Thor- darson af N. N.	Ved Skifteslut- ning efter N. N.
3. John Sigurdsson af N. N. i N. N. Rep, nu 4 Aar gammel efter Forklaring i Oversigten for 18..	Eiolfur Gud- mundsen af NN.	Ved Skifteslut- ning efter den Umyndiges Far- moder d. 9. April 18..

sigt

formynderiets Tilsyn i N. N. Syssel i N. N. Aar.

1847.

18. Febr.

De Umyndiges Formue			Anmærkninger.
i Penge og hvorledes frugtbargjort	i Jordegods	i Løstøre, dettes Værdie og hos hvem opbevaret efter udstedt Lodseddell	
150 Rbd. udsatte i Jorden N. N., hvorom Rigtighed er meddeelt i Oversigten for 18..	Jorden N. N. i NN. Rep. 20 Hndr. af Dyrehed.	Efter Lodseddell, ommeldt i Oversigten for 18.., eier den Umyndige Løstøre for 30 Rbd., der opbevares hos Værgen.	For de den Umyndige tilkommende Renter og de forfaldne Skatters og Afgifters Betaling for Pantet er behørig Rigtighed afslagt. Efter Værgens Regnskab var hos ham beroende en Beholdning af 12 Rbd. 45 Sk.
190 Rbd. udsatte mod Pant i Jorden N. N. Taxationsforretning vedlægges under Nr. 5 (eller: Taxationsforretning er ikke optaget. Værgen indestaaer for Pantets Tilstrækkelighed). Obligation er udstedt og paa tegnet af Overformynderen.	Værgen er efter Overformynderens Resolution af N. N. Dato pligtig til at aflægge aarligt Regnskab. Behørig Rigtighed er afslagt derefter.
15 Rbd.	2 Hndr. 10 Alen.	N. N.	Gjenpart af den med Værgen truffne Overenskomst om Formuens Bestyrelse følger under Nr.
29 Rbd. 18 Sk.	Efter Lodseddell eier den Umyndige Løstøre for 37 Rbd. 19 Sk.	Gjenpart af den om Formuens Bestyrelse givne Bestemmelse vedlægges under Nr.
.....	17 Hndr. i Jorden N. N. i NN. Rep.

Over

1847.

18. Febr.

over de Umyndiges Midler, som i Aaret N. N. ere

Den udgaaende Myndlings Navn og Opholdssted.	Myndlingernes Formue		
	i Penge	i Jordegods	Løstøre
A. Midler, for hvilke Værgen aflægger aarligt Regnskab.			
Nr.			
2. Gudr. Thorvalds- datter af N. N. i N. N. Rep, N. N. Aar	230 Rbd. 40 Sk.	20 Hundr.	Løstøre af Værdi 50 Rbd.
6. John Eirikson af N. N. i N. N. Rep, N. N. Aar	400 Rbd.	30 Hundr.
8. Thord. Gudmund- sen af N. N. i N. N. Rep, N. N. Aar	500 Rbd.	Løstøre af Værdi 80 Rbd.
B. Midler, der ere under Værgers Be- styrelse, uden at derfor skal aflæg- ges aarligt Regn- skab.			
1. John Gielason af N. N. i N. N. Rep, N. N. Aar	20 Rbd.	3 Hundr.	Løstøre af Værdi N. N. Rbd.
4. Thora Thorvalds- datter	87 Rbd.	16 Hundr.	Løstøre af Værdi N. N. Rbd.

sig
udgaaede fra Overformynderiets Tilsyn i N. N. Syssel.

1847.

18. Febr.

Tiden da Capitalen er udgaaet.	Aarsagen til at Capitalen er udgaaet.	Rigtighed for Afgangen.
N. N. Dato 18 ..	Formedelst Giftermaal.	Vielsesattest fremlægges under Nr. 1 og Afkald fra Manden Nr. 2.
N. N. Dato 18 ..	Formedelst opnaaet Mindreaarighedsalder.	Afkald fra den Mindreaarige med Curator vedlægges under Nr. 3.
N. N. Dato 18 ..	Myndlingens Død efter hosfølgende Attest af Kirkebogen.	Faderens Tilstaaelse for Arvens Modtagelse Nr. (eller anden myndig Arvings) Nr. (eller Skifterettens) Nr., at Skiftet er taget under Behandling.
N. N. Dato 18 ..	Samme Aarsager, som ovenanførte, efter de stedfindende Omstændigheder.	Værgen har aflagt vedbørlig Rigtighed for sin Bestyrelse til N. N. ifølge vedlagte Beviisligheder.
N. N. Dato 18

1847. 18. Febr. skiptaráðandi skýra frá því í yfirliti sínu um yfirfjárráðin á ári hverju; svo skal og geta þessa arfs í yfirlitinu í því yfirfjárráða-umdæmi, er hinn ómyndugi er í. En jafnskjótt og fluttur er arfurinn, skal yfirfjárráðamaður sá, sem er í því yfirfjárráða-umdæmi, er arfur er fluttur frá, tafarlaust tilkynna það amtmanni, og sè hitt yfirfjárráða-umdæmið, sem arfurinn er fluttur til, í öðru amti, skal yfirfjárráðamaður í þeim stað einnig skýra sínum amtmanni frá slutförum. Ef þessum reglum er eigi fylgt, og arfurinn ferst fyrir þá sök, að háyfirvaldinu hefir eigi verið gefið færi á að gæta hans, þá skal sá embættismaður, er hefir sýnt sig sekan í slíku hirtuleysi, hafa alla ábyrgð af.

4. grein. Þegar gjöra skal grein fyrir fè ómyndugra, skal fylgja þeim reglum, sem hér segir:

a) Ef fjármunirnir eru eigi full 20 hundruð á landsvísu, þá skal yfirfjárráðandi þegar í stað, er hann fær fjárhaldsmanni fjárhaldið, gjöra bréflégan samning við fjárhaldsmann, og ákveða, hve miklu fè megi verja á ári hverju til framsæris og uppeldis hins ómynduga, eða hvort eigi þarf meira til þess en árstekjur þær, er koma af fjárstofninum eður jafnvel eigi þær allar, svo að sjálfur fjárstofninn þurfi eigi að fara mínkandi heldur jafnvel verði aukinn. Þegar samningur þessi er gjörður, á að hafa tillit til aldurs hins ómynduga, og hvort hann má afla sèr nokkurs með vinnu sinni; sömuleiðis skal hafa tillit til stærðar fjárstofnsins, og þess, er af honum geldst á ári hverju. Nú verður samningi eigi á komið, þá skal amtmáður skera úr málum. Þegar fjárhaldi slítur, skal fjárhaldsmaður gjöra yfirfjárráðanda grein fyrir fè því, er honum hefir verið trúað fyrir, að svo miklu leyti, sem halda skal öllu fènu við, eða nokkrum hluta þess, eður það jafnvel skal aukast, hvort heldur er, að svo hefir verið um samið, eða háyfirvaldið hefir ákveðið, að svo skyldi vera. Þarámóli þarf fjárhaldsmaður eigi að skýra frá fjárhaldi sínu með reikningi á

ári hverju; þó má yfirfjárráðandi krefjast, að fjárhaldsmaður gjöri grein fyrir fjárhaldinu, ef hegðan fjárhaldsmanns er í nokkru ískyggileg, eða aðrar nægar ástæður eru til. — b) En nú er féð 20 hundr. eða meira, þá á að öllum jafnaði að auka það, og skal fjárhaldsmaður þá jafnan á ári hverju skýra frá fjárhalds-stjórn sinni með nákvæmum reikningi, og semja þann reikning eptir sýnishorni því, sem hér er með. En vér gefum og amtmönnum vald á að leyfa, þegar svo ber undir, að verja megi heils árs leigum, og jafnvel, ef mjög sérlegar kríngumstæður gjöra það ráðlegt, nokkru af fjárstofninum til uppeldis hins ómynduga, eða annara þarfa hans. — Þegar telja skal fé til hundraða á landsvísu, þá skal telja fríðan pening til hundraða og álna eptir hinum árlegu verðlagsskrám, en peninga og annað lausafé eptir meðalverði á fríðu í verðlagsskránum.

5. grein. Enginn fjárhaldsmaður á rétt á, að heimta þóknun fyrir fjárhald sitt, nema því að eins, að fé hins ómynduga sé 20 hdr. eða meira, eða slíkur samningur hafi verið gjörður milli yfirfjárráðamanns og fjárhaldsmanns, að það gjöri betur en að vinnast þeim ómynduga til framfæris, og fjárhaldsmaður þarðauki ekki sé afi, foreldri eða bróðir hins ómynduga. Þegar nú þannig má heimta fjárhaldskaup, þá skal það vera $\frac{1}{6}$ bluti af því, er eptir verður af tekjum hins ómynduga, þegar búið er að ljúka öllum gjöldum til árlegra þarfa hans, þó má þóknun þessi aldrei vera meiri en 50 rbd. silfurmyntar á ári. Hinum bluta afgangsins skal koma á vöxtu, þegar er hann er orðinn 25 rbd. silfurmyntar að upphæð, og skal í því fara eptir þeim reglum, er síðar getur, þá er ákveðið verður, hversu verja skal fjárstofnum ómyndugra. Ef nokkuð af afgangi þessum er í landaurum, þá skal fjárhaldsmaður gjöra grein fyrir því eptir verðlagsskrá þeirri, er gildir við árslokin, en vili hann það ekki, sé það selt mót peningum við opinbert uppboð á mapntalsþingum.

1847. 6. grein. Fjárhaldsmenn þeir, sem eins og áður
 18. Febr. segir eru skyldir til að leggja fram reikning á ári hverju
 fyrir fjárhaldi því, er þeim hefir verið trúað fyrir, skulu
 senda hann yfirfjárráðanda, áður en tveir mánuðir eru
 liðnir eptir hvers árs lok. Yfirfjárráðandi skal síðan
 skoða reikningana, og leggja úrskurd á þá.

7. grein. Hversu stjórn á fê ómyndugra skal vera
 löguð, er komið undir því, hvort það er í fasteign, eða
 lausum aurum, eða í peningum.

a) Fasteign má eigi farga, hvort heldur eru heilar
 jarðir eða jarðarpartar, nema því að eins, að hinum
 ómynduga sê auðsjáanlega hagur að jarðarsöluinni, eða
 nauðsyn þyki að selja eitthvað honum til framsæris. Þó
 skal jafnan leita álits amtmanns um þenna blut. —

b) Lausafê má eigi selja, þegar það er lagt í arf við
 skipti milli þess hjónanna, sem lengur lifir, og ómynd-
 ugra barna beggja þeirra eður barnabarna, nema það
 eptirlifanda óski þess. En ef að eigur hins ómynduga
 eru ekki seldar úr húinu, þá seti það hjóna, er lengur
 lifir, fullkomið veð fyrir í húsinu föstu og lausu munum,
 og sê þeim veðrætti þinglýst. Nú giptir sig móðir þess
 ómynduga, þá skal stjúpsaðir gjöra nýja veðsetningu, er
 einnig skal þinglýsa, ef hann vill að ómagaeyrir standi
 í húi hans, og yfirfjárráðandi og fjárhaldsmaður álfíta
 hann fullveðja skuldunaut. Vili það hjóna, er lengur
 lifir, ekki halda fjármununum hjá sêr óseldum, skulu
 þeir ætíð seldir á uppboðsþingi, þó eptir samkomulagi
 yfirfjárráðanda og fjárhaldsmanns, nema svo mætti sýnast,
 að hinn ómyndugi, eptir aldri hans og ásigkomulagi
 fjárinu, gæti sjálfur haft not af meira eða minna af slíku
 lausafê. Andvirði þess selda lausafjár meðhöndlust sem
 aðrir peningar hins ómynduga. — c) Peningum þeim,
 er hinn ómyndugi á, skal koma á vöxtu; í því skyni
 skal bjóða þá upp, svo fljótt sem kostur er á, og skal
 gjöra það á bæjarþingi í Reykjavík, og í sýslum á mann-
 talsþingi, svo komast megi eptir, hvort nokkur girnist
 að fá peningastofn til leigu á móti nægilegu veði. En

ef aman veg er, þá skal senda peningana til stipt-
amtmannsins yfir Íslandi, og undir eins vitnisburð bæjar-
fógeta eða sýslumanns, að peningarnir hafi verið boðnir
upp, og komið fyrir ekki, og skal stiptamtmaður þá sjá
um, að þeir verði, á sama hált og vant er, settir á vöxtu
í hian Íslenzka jarðabókarsjóð vorn. Fjárhaldsmaður
geymir skuldabréf fyrir ómagaeyri þeim, er settur er
á leigu, og tekur við ársleigu þeirri, er af honum geldst.
En fyrir uppboðið á peningunum skal ekki kaup taka,
nè heldur fyrir vitnisburð um uppboðið.

8. grein. Í veð fyrir ómagaeyri má eigi annað
taka, en fasteign, og þó eigi nema með fyrsta veð-
ræti, og má reyndar eigi leggja meira fram af fjár-
munum hins ómynduga, en svarar $\frac{2}{3}$ hlutum af því
verði, er veðið hefir verið metið til við endilega virð-
ingu, er ætíð skal gjörast af tveimur, af sýslumanni til
nefndum og í eið teknum óvilhöllum mönnum. Sýslu-
maður skal ekki kaup hafa, þó hann nefni til virðingar-
menn og taki eið af þeim. — Þegar jarðir þannig eru
virtar, skal geta dýrleika þeirra, landskuldarhæðar,
kúgildatölu og annars ásigkomulags, og skal virða þá
jörð, er take á í veð fyrir leigufénu, svo mikils í pen-
ingum, sem virðingarmönnum þykir líklegt að fá megi
fyrir hana með góðu móti eptir algengu verðlagi; svo
skal og geta þessa, hversu dýrt jörðin hefir verið seld
eða virt hin síðustu 10 árin, ef hún hefir verið seld
eður virt á því tímabili. Virðingarmenn skulu og einkum
taka eptir, þegar þeir virða einhverja jörð, hvort lands-
lagi er svo hátt, eða jörðin er með öðrum hætti svo
ásigkomin, að hún liggir undir meiri eða minni skemmdum
af völdum náttúrunnar, og skal eptir því lækka verð
hennar, það er hún ella mundi í vera; sömuleiðis skal
fjárhaldsmaður og yfirfjárráðandi taka eptir, hvort eignin
liggur undir slíkum skemmdum, og skulu þeir þá annað-
tveggja synja lánsins með öllu, eða færa það meira
aptur, en ella mundi þykja ástæða til. Fjárhaldsmaður
eða yfirfjárráðandi skulu vera annarhvor við virðinguna,

1847.

18. Febr.

1847.
18. Febr.

ef þess er kostur, og ef þeir eru óánægðir með, hversu virt er, þá skulu þeir láta þann mann vita, er lánsins æskir. Nú æskir sá maður lánsins engu að síður, þá skal rétturinn kveða til hálfu fleiri menn óvilhalla; þeir skulu virða jörðina af nýju, og skulu í öllu gæta þess, er lagt hefir verið fyrir virðingarmennu hér að framan; þeir skulu og staðfesta virðingu sína með eidi. Lán-nautur skal borga virðinguna, og slíkt hið sama endurvirðinguna. Virðingarmenn skulu hafa slíkt kaup, sem ákveðið er í aukatekju-reglugjörð frá 10. Septbr. 1830 67. gr., og skal senda yfirráðanda hvorutveggju virðingargjörðina í tvennu lagi; yfirráðandi á og að leiðbeina virðingarmönnum í öllu, er við þarf. Annars má og lána ómyndugra fê án virðingar veðsins, þegar fjárhaldsmaður sjálfur vill ábyrgjast að það sé nægilegt.

9. grein. Jafnskjótt og búið er að virða jörð með þeim hætti, sem ákveðið er í 8. grein, þá má lánið þegar fram fara, og skal skuldunautur gefa veðskulda-bréf við, eptir almennu formi, og skal amtmaður ákveða, og segja yfirráðanda fyrir, hversu það skal vera lagað. Nú hefir einn fjárhaldsmaður fjármuni fleiri ómaga en eins undir höndum, og má þá leggja fê þeirra saman, og lána það mót veði í einni jörð, og skal þá greina frá í veðskulda-bréfinu, hverir hinir ómyndugu eru, og hve mikið hver þeirra á af láninu. Veðskulda-brëfum skal þinglýsa á kostnað skuldunauts, og skal yfirráðamaður rita á þau, að eigi megi selja þau af hendi, eða veðsetja þau eða kvitta fyrir þau, nema hann hafi veitt leyfi til; síðan skal selja þau fjárhaldsmanni í hendur, og skal hann geyma þau, og taka vöxtu af, o. s. frv.

10. grein. Í veðskulda-brëfum skal meðal annars taka fram, að höfudstóllinn skuli vera þegar apturtækur, ef lögleiga sú, er um hefir vœrið samið, er eigi greidd í réttan gjalddaga, samkvæmt 13. grein, og má þá bjóða upp veðið án dóms og laga; þó skal áður birta uppboðið, svo sem venja er til, og skal gjöra það 4 vikum

1847.

18. Febr.

fyrir uppboð, og með jafnlaungum fyrværingum skal birta auglýsinguna, er sjálfsgætt eigi má framkvæmast fyrir en gjalddaga-bilinu lýkur, skuldunauti, eða þeim manni, er hann skal skyldur til að hafa á veðeigninni fyrir sína hönd, ef hann er sjálfur í öðru lögsagnarumdæmi en því, er eignin er í; en ef hann hefir engan mann fyrir sína hönd, þá skal birta hverjum, sem vera vill, af ábúendum jarðarinnar, eða næstu grönnum þeirra, ef þeir eru eigi sjálfir við, og skal sú birting vera fullgild að lögum. Þó getur skuldunautur hamað sölu veðsins, ef hann sannar fyrir hamarshögg, að hann hafi lokið öllu því, er eptir stendur óborgað hjá honum, eða leggur fram borgun fyrir það, og allan þann kostnað, er ris af, að uppboðið hefir verið ákveðið o. s. frv. Um lúkningu helmings af kaupverði slíkrar eignar, þá skal veita kaupanda þriggja mánaða frest eptir hamarshögg, eða ef það skilyrði er haft á við hamarshögg, að annara samþykkis þurfi við, þá eptir þann dag, að uppboðið er samþykkt; en hinum helmingsi kaupverðsins skal lúka áður 6 mánuðir eru liðnir eptir hamarshögg, eða eptir þann dag, að uppboðið hefir verið samþykkt. Nú er veðeign boðin upp, og fæst eigi svo mikið fyrir hana sem lánið er, með vöxtum þeim, er eptir eru ógoldnir, og kostnaði þeim, er á hefir fallið, á hinn ómyndugi aðgang að skuldunaut sjálfum um það er eptir er, og ef skuldunautur er fjárþrota, þá má hinn ómyndugi heimta skaðabætur af fjárhaldsmanni sínum og yfirfjáráðanda, ef þeir hafa í nokkru vangætt þarfa hans, og brugðið út af þeim reglum, er fyrir þá hafa verið lagðar.

11. grein. Fjárhaldsmaður á að kynna sér vel og vandlega, hversu veðeignin er varðveitt, og ef uggvænt þykir, að hún gangi svo af sér, að hún sé eigi lengur lögmætt veð fyrir ómagaeyri þeim, er hún er veðsett fyrir, þá skal hann tafarlaust skýra yfirfjáráðanda frá hvar komið er, og skal yfirfjáráðandi þá ákveða, hvort segja skuli fjárstofninum upp eða eigi. En fjárhaldsmaður skal og skýra frá á ári hverju í fjárhaldsreikningi

1847. sínum, að hve miklu leyti líklegt er að veðið sé enn
18. Febr. fullgilt að lögum.

12. grein. Fjárhaldsmaður og yfirfjárráðandi eiga reyndar að kosta kapps um, að 4 af 100 hverju fáist í leigu af fjárstofnum ómyndugra; þó er og leyfilegt, að lána ómagaeyri fyrir $3\frac{1}{2}$ af hverju 100, ef enginn sá, er hefir lögmeitt veð að bjóða, býður hærri leigu. Af ómagaeyri þeim, er eptirleidis verður látinn á vöxtu í hinn íslenska jarðabókarsjóð Vorn, verður framvegis eigi goldin hærri leiga, en $3\frac{1}{2}$ af hverju 100.

13. grein. Peníngaleigu skal gjalda einusinni á ári, á gjaldtíma hins 11. dags Júnimánaðar, þó má gjaldtími ná á Íslandi til enda mánaðarins, svo að ef gjald er greidt fyrir byrjun næsta Julimánaðar, þá er sem vel sé greidt. Þegar peníngaleiga er greidd, þá skal rita á veðskuldabréfið, hvað goldið er, og má skuldunautur vera við, ef hann vill; hann skal og fá kvittan sér, fyrir því er goldið hefir verið. Lúkníngu leigunnar má eigi skjóta á frest frá einum gjaldtíma til annars, því eiga fjárhaldsmenn að telja fjárleigu þá, sem á er fallin í hvert sinn, með tekjum hins ómynduga, þegar þeir semja ársreiknínnga þeirra eða yfirlitsskýrslu þá um fjármuni hinna ómyndugu, er þeir eiga að semja á ári hverju, ef algjörður reiknínngur er eigi saminn; en ef leiga er eigi goldin í tækan tíma, og fjárhaldsmenn skeyta eigi því, er þeim er boðið í hinni 10. grein, þá lendar allt það tjón, er verða má að af því leidi, á fjárhaldsmönnum sjálfum, og eigi á hinum ómyndugu.

14. grein. Innstæða skal jafnan segja upp af hvoru tveggja hendi til lúkníngar á gjaldtíma hins 11. dags Júnimánaðar, með hálfis missiris fyrirvara, ef eigi nemur meiru en 100 rbdm., en ella með missiris fyrirvara. Þegar venjulegir stefnuvottar eru látnir birta uppsögnina, þá skal vitnisburður þeirra um hana vera fullgildur, er þeir skýrskota til þess eids, er þeir hafa áður unnið, þá

er þeir tóku við sýslu sinni. Nú hefir innstæða verið 1847.
sagt upp, og er þó eigi greiddur í tækan tíma, eða 18. Febr.
vextir af fènu, þá skal selja veðið með þeim hætti, sem
segir í hinni 10. grein. Láni er sagt upp annaðveggja
fyrir þá sök, að hinn ómyndugi kemst af ómaga aldri,
ef eigi þykir hentugra að taka veðskuldabréfið í stað
höfuðstólsins í peningum, eður og í annan stað ef veðið
rýrnar svo mjög, að það er eigi lögmælt, hvort heldur
er að rýrnar sakir hirðuleysis, eða fyrir aðrar sakir, er
engi má við gjöra. En ef skuldunauti er það ekki að
kenna, að veðeignin gengur af sér, þá skal hafa svo
mikla vægð við hann, sem unnt er, að svo miklu leyti
sem því verður við komið hinum ómynduga að skæðlausu.
Þær á móti skal eigi ástæða til að segja höfuðstólnum
upp, þó veðeignin komist í annars manns eign, því ef
sá maður vill halda láninu, þá skal taka veðskuldabréf
hans í stað veðskuldabréfs hins fyrra eiganda, og skal
kvitta það og selja honum í hendur.

15. grein. Þegar hinn ómyndugi verður ráðandi
fjár síns, skal fjárhaldsmaður þegar í stað gjöra skila-
reikning fyrir fjárhaldi sínu, og senda hann til yfirfjár-
ráðanda, eins og ársreikninga sína yfir fjárhaldið, og
skal yfirfjárráðandi fella úrskurð á; síðan skal fjárhalds-
maður láta af hendi allt það, er honum ber að gjöra
grein fyrir eptir reikningum, þegar úrskurður er á hann
fallinn, og selja það í hendur þeim manni, er hlut á að
máli, en það er hinn ómyndugi, er áður var, nema ef
hann er enn undir tilsjónarmanni, þá skal tilsjónarmaður
vera með í ráðum; eður og að sá skal taka við, er
kemur í stað hins ómynduga, t. a. m. bóndinn fyrir þá
mey, er hafði fjárhaldsmann, þangað til hún giptist.
Tilsjónarmaður tekur við öllum skilríkjum með hinum
hálfmynduga, og kveður sýslumaður hann til að hafa
tilsjón á hendi með honum, annaðhvort þangað til hann
verður fullmyndugur, eða að eins á meðan á viðtökunni
stendur, ef svo stendur á, að tilsjón verður og falin

1847. 18. Febr. fjárhaldsmanni á hendur. Þegar búið er að veita viðtöku öllu því, er fjárhaldsmaður á að gjöra grein fyrir, þá rita viðtakendur skilabréf í tvennu lagi, og fær fjárhaldsmaður annað þeirra, og má hann, ef hann vill, láta þinglýsa því á þess manns kostnað, er hann hafði fjárhald á hendi fyrir, og skal greiða í þinglýsingarkaup eftir aukatekju-reglugjörð frá 10. Septbr. 1830, 30. gr., en hitt skilabréfið fær yfirfjárráðandi, og á hann að láta það fylgja aðalyfirliti sínu yfir yfirfjárráðin (§ 19), og skal það vera til sönnunar um, að þessir fjármunir séu komnir undan yfirfjárráðum. Á líkan hátt skal að fara, ef hinn ómyndugi deyr, þá skal skiptaráðandi eða erfingjar veita skilabréf.

46. grein. Nú deyr fjárhaldsmaður, eða hann fær lausn, eða honum er vikið frá, þá skal hann, eða dánarbrú hans, gjöra eptirkomanda sínum reikning fyrir fjárhaldsfönu, samkvæmt þeim reglum, er ákveðnar hafa verið hér í hinum fyrri greinum. — Nú flytur fjárhaldsmaður sig og hinn ómyndugi burt úr yfirfjárráðadæmi því, er þeir hafa áður í verið, þá skal yfirfjárráðandi á þeim stað, er þeir flytja sig til, taka að sér tilsjón með fjárhaldinu. Ef hinn nýi bústaður fjárhaldsmanns og hins ómynduga er í sama amtí, og hinn fyrri bústaður þeirra, þá skal yfirfjárráðandi á hinum fyrra staðnum senda beinlínis til yfirfjárráðamanns, þar sem fjárhaldsmaður hefir nú tekið sér bólfestu, eptirrit hins síðasta reiknings fjárhaldsmanns, ef fjárhaldsmaður er skyldur til að semja reikning á ári hverju, eptir hinni 4. gr. liðnum b, eður og eptirrit skjals þess, er skyldur fjárhaldsmanns eru ákveðnar í (4. gr. lið. a), og undir eins skal hann senda öll önnur skjöl, þau er vera má að þörf sé á til að sýna og sanna, að fjárhaldið sé komið undir tilsjón yfirfjárráðamanns á öðrum stað en áður; en jafn-skjótt og yfirfjárráðandi sendir frá sér þessi skjöl, er nú hafa verið nefnd, þá skal hann gjöra amtmanni sínum skeyti um það; flyti fjárhaldsmaður og hinn

ómyndugi í annað amt, skal sá yfirfjárráðandi, er við 1847.
tekur, skýra amtmanni sínum á sama hátt frá viðtökunni. 18. Febr.
Báðir yfirfjárráðendur skulu síðan skýra frá fjárfærslunni
á þann hátt, sem þeim ber að gjöra, í hinu næsta aðal-
yfirliti þeirra yfir fjárhaldsreikningana. — Nú flytur
fjárhaldsmaður sig úr einhverju yfirfjárráðadæmi, og
hinn ómyndugi verður eptir, eður og hinn ómyndugi
fer burt, og fjárhaldsmaður verður eplir, þá skal yfir-
fjárráðandi leggja undir úrskurð amtmanns, hvort kveðja
skal til nýjan fjárhaldsmann, eða flytja fjárstofninn, eða
hversu með skal fara um hvað sem er.

17. grein. Nú ber svo undir, að sækja þarf sök
á hendur fjárhaldsmanni, þá skal veita gjafsókn þeim,
er hlut á að máli, ef málsástæður og efna-ásigkomulag
hans mæla með því; svo getur og amtmæður kvadt til
valinkunnan mann, þann er gæti þarfa sækjanda, ef
hann er sjærri, eða þarfnast þess fyrir aðrar sakir.

18. grein. Nú ber svo við, að búi fjárhaldsmanns
eða yfirfjárráðanda verður skipt á milli gjaldheimtu-
manna, þá á hinn ómyndugi þann rétt fyrir fjárkröfu
sinni, sem veittur er í d. l. 5. b. 14. kap. 37. gr., í
sambandi við opið bréf frá 23. Juli 1819, og tilskip. frá
19. Decbr. 1824, og segir í umburðarbræfi frá 20. Apríl
1822 að þá tilskipun megi hafa við á Íslandi, og á þá
hinn ómyndugi frumrétt að búi fjárhaldsmanna, og ved-
rétt í búi yfirfjárráðanda.

19. grein. Yfirfjárráðendur skulu á ári hverju fella
úrskurð á fjárhaldsreikninga þá, er þeim verða sændir
fyrir hvert undanfarid ár, og síðan skulu þeir fyrir Juli
mánaðar lok senda amtmanni greinilegt yfirlit yfir ásig-
komulag yfirfjárráðanna í lögsagnarumdæmi þeirra, og
haga þeir yfirliti þessu eptir sýnishorni sem hér er með.
Þegar yfirlit þessi eru samín, þá ber þess að gæta, að
fjármunum ómyndugra, er einhver tekur við til umráða,
sè ávallt raðað niður eptir tölulíðum, er hver tekur
við að öðrum, jafnóðum og féð berst að, en þó svo, að

1847. ef arf ber undir ómyndugan mann, þann er þegar á 18. Febr. fè undir yfirfjarráðum, þá skal geta þess arfs í sama tölulið og fémunir þessir eru í, en í staðlið sèr. í næsta árs yfirliti skulu fjármunir hinna ómyndugu vera í sama tölulið, sem hið fyrra ár, svo að þegar fjármunum einhverra ómyndugra manna er sleppt, og húið er að gjöra grein fyrir þeim, þá verður ekkert í þeim töluliðum eptirleiðis. Í yfirlits-skrám þessum skal skýra frá: a) hversu gamall hinn ómyndugi er, og skal skírnaresóðill hans vera með hinu fyrsta yfirliti er nafngroinir hann; b) skal þess getið, ef meyjar, sem eldri eru en 16 vetra, sèu ógiptar. Hèr að auki skal og vera með yfirlits-skránum: 1) staðfest eptirrit skjala þeirra, er eptir 4. gr., staðlið a, eru samin á milli fjárhaldsmanns og yfirfjarráðanda, eða send frá fjárhaldsmanni til yfirfjarráðanda, ef fjármunirnir eru minni en 20 hundr.; 2) önnur af virðingargjörðum á veðeigninni, ef slíkar hafa fram farið; 3) annað af skilabréfum þeirra, er samin hafa verið á því ári, og er farið eptir þeim þegar sleppt er fjármunum úr yfirlits-skrám hins næsta árs. — Yfirfjarráðandi á að hafa yfirfjarráðabækur, og löggildir amtmáður þær, og skal í þær rita allt það, er vera má að á nokkru standi þegar tímar liða fram að þess sè geymt, t. a. m. skjöl þau er getið er í 4. gr. við a., fjárhaldsreikningana fyrir hvert ár, og úrskurði þá, er á þá eru lagðir, yfirlit yfirfjarráðamanna, og svo framvegis.

20. grein. Amtmenn eiga að sjá vel og varðlega um, að fjárhaldi og yfirfjarráðum í ömtum þeim, er þeim hefir verið trúað fyrir, sè stjórnað á lögmeðtan hátt. Úrskurðum þeim og ályktunum, er yfirfjarráðendur leggja á, þar sem sýsla þeirra nær til, má, ef vill, skjóta undir amtmann, svo hann leggi á hinn síðasta úrskurð, og á sama hátt mega og amtmenn af sjálfs dáðum heimta allar þær skýrslur, er þeir þykjast hafa þörf á að fá, svo þeir geti haft þá tilsjón, er þeim er á hendur fatin, og geta þeir þá sagt svo fyrir, sem þurfa þykir, svo

gott lag komist aptur á, ef eitthvað hefir farið úrhendis við sjárstjórnina. Þeir sjá t. a. m., að sjármunir einhvers ómyndugs manns hafa verið leigðir á móti veði, og þykir eigi veðið fullgott, og er vansannað að lögum, að veðið sé nóg, þá geta þeir boðið sjárhaldsmanni og yfirjarráðanda að bæta úr því, er áfátt er, og látið þá annaðveggja skýra betur frá, hvort veðið er nóg eða eigi, eður og útvega aðra vissu eða betri. En nú eru engin slík vandkvæði á, og þykir amtmanni þó veðið eigi allskostar tryggilegt, þá má hann útvega betri vissu, eða segja höfudstólnum upp eða nokkrum hluta hans. Ef sú verður nú raunin á, að kröfu hins ómynduga verður eigi fullnægt eptir laga aðförum, þá á hann aðgáang að sjárhaldsmanni þeim og yfirjarráðanda, er hlut eiga að máli, samkvæmt 40. grein. — Þegar amtmenn hafa rannsakað yfirlit yfirjarráðanda, og gjört gáangskör að því, er þeim þykir þurfa, svo lag komist á, ef í einhverju er áfátt, þá skulu þeir skýra binu danska kansellíi Voru frá, hversu yfirjarráðum er háttað í hverju amti. Í þessari skýrslu á að standa höfud-yfirlit yfir tölu hinna ómyndugu, stærð sjármuna þeirra og tegundir, svo og, hve mikið af hverri tegund er undir stjórn sjárhaldsmanna, eptir ýmislegum reglum þeim er ákveðnar eru í 4. gr. Svo skal og í þessari skýrslu skýra frá, hvort nokkur brögð hafa þótt vera að ólestri hjá nokkrum yfirjarráðendum, eða hvort nokkur af þeim tekur öðrum fram í skipulegri sjárstjórn og nákvæmri og haganlegri.

Hèreptir eiga allir blutadeigendur sér allraþegulegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn þann 18. Februari 1847.

1847.

Sýnishorn.

18. Febr.

**Fjárhalds-
yfir fjárstjórn hins ómynduga N.N.**

Nr.	Tekjur.	í landanum		í peningum	
		hdr.	áln.	rbd.	sk.
1.	Leifar eptir reikningi undanfarins árs	7	16
2.	Landskuld til fardaga 18.. af N. N. jörð hins ómynduga, 20 hundr. að dýr- leika, er	1	.		
	Leiga eptir 4 kúgildi á hinni sömu jörð til Mikaelmessu 18.., goldin með peningum eptir verðlagsskránni, smjörpundið á 19 sk., er	15	80
3.	Eins árs leiga til 11. Juni 18.., af höfuðstól hins ómynduga, sem er 150 rbd. s. m., og stendur jörðin N.N. í veði fyrir honum	6	.
	Virðingargjörð yfir veðið lögð fram, undir Nr. 1 við reikninginn fyrir 18.. (ellegar: engin virðingargjörð er samin; fjárhaldsmaður ábyrgist að veðið sé nægilegt).				
	Auk þessa á hinn ómyndugi eptir lóð- seðli, sem hefir verið lagður fram undir Nr. 4 við reikninginn 18.., 80 rbd. virði í lausafé, og er það til geymalu hjá undirskrifuðum reikningshaldara.				
	Tekjur, upphæð . .	1	.	29	.

1847.

18. Febr.

reikningur

í N. N. í N. N. brepp, árið N. N.

Nr.	Gjöld.	í landsaurum		í peningum	
		hdr.	áln.	rbd.	sk.
1.	Hinum ómynduga hefir verið komið fyrir til framfæris og kennslu hjá prestinum herra N.N., og hefir honum verið borgað eptir samningi, og svo sem sjá má af kvittun hans, sem með er undir Nr. 8	80	20	.
2.	Þegar telja skal þær 40 álnir, er umfram verða tekju-megin eptir 2. gr., og gjöra þær að peningum eptir meðalverði verðlagsskráarinnar, eða alin á 14 ¹ / ₂ sk., þá - eru þær 5 rbd. 98 sk.				
	Þar að auk er eptir af tekjunum 9 — . - samtals . . 14 rbd. 98 sk.				
	Hér af ¹ / ₂ hluti í fjárhaldskaup			2	48
	Leifar	40	6	48
	Þær eiga að koma tekjumegin í næsta árs reikningi, og eru samtals í peningum 13 rbd. 45 sk.				
	Gjalda upphæð . .	1	.	29	.

1847.

18. Febr.

Yfir

yfir ómyndugra fjármuni, sem eru undir tilsjón

Nöfn hinna ómyndugu, samastaður og aldur.	Nöfn fjárhaldsmanna og samastaðir.	Hvenær hinum ómynduga hefir hlotnast feð.
<p>Nr.</p> <p>A. Fjármunir, er fjárhaldsmaður skal gjöra ársreikning fyrir:</p>		
<p>1. Þóroú Eyjúlfsason á N. N. í N. N. hrepp, nú 10 vetra eptir skýrslu í yfirlitinu fyrir 18..</p>	<p>Þorsteinn Jörundarson, bóndi á N. N.</p>	<p>Við skipti eptir fæður hins ómynduga 18. d. Marsm. 18..</p>
<p>2. Soffía Erlendsdóttir á N. N. í N. N. hrepp, nú 5 vetra eptir skýrslu, er gjörð var í skiptabókinni.</p>	<p>Erlendur Hannesson í N. N. hrepp, faðir hennar.</p>	<p>Við skipti eptir móður hennar, 15. d. Januars 18..</p>
<p>B. Fjármunir, sem hafa verið seldir fjárhaldsmönnum í hendur til stjórnar, án þess að þeir gjöri á ári hverju reikning fyrir heim.</p>		
<p>1. Sesselja Hannesdóttir á N. N. í N. N. hrepp, árið N. N.</p>	<p>Faðir hennar Hannes Kristjánsson er fjárhaldsmaður hennar.</p>	<p>Við skipti eptir móður hennar, N. N. dag og ár.</p>
<p>3. Katrín Jónsdóttir á N. N. í N. N. hrepp, árið N. N.</p>	<p>Fjárhaldsmaður er bóndi Finnur Þórðarson á N. N.</p>	<p>Við skiptalok eptir N. N.</p>
<p>5. Jón Sigurðarson á N. N. í N. N. hrepp, nú 4 vetra, eptir skýrslu í yfirlitinu fyrir 18..</p>	<p>Eyjólfur Guðmundsson á N. N.</p>	<p>Við skiptin eptir fæðurmóður hins ómynduga 9. d. Aprils 18..</p>

lit

yfirfjárráðanda í N. N. sýslu, árið N. N.

1847.

16. Febr.

Fjármunir hinna ómyndugu			Athugasemdir.
í peningum, og hversu féð ávaxtast	í fasteign	í lausafé, verð þess eptir lóðseðli og hver það geymir	
150 rbd. leigdir móti veldi í jörðinni N. N., svo sem greint er í yfirlitinu fyrir 18..	Jörðin N. N. í hrepp, 20 hdr. að dýrleika.	Eptir lóðseðli, sem getið er í yfirlitinu fyrir 18.., á hinn ómyndugi 30 rbd. í lausafé, og er það í fjárhaldsmanni.	Fyrir leigu af fé hina ómynduga, og greiðslu skatta þeirra, er á veldið hafa fallið, hefir verið gjörð grein, svo sem ber. Eptir reikningi fjárhaldsmanns stóðu eptir hjá honum 12 rbd. 45 sk.
190 rbd., lánaðir móti veldi í jörðinni N. N. Virðingarskráin er með undir Nr. 5 (eður skulda-bréfið hefir ekki verið samið. Fjárhaldsmaður ábyrgist að veldið sé nægilegt). Skulda-bréfið hefir verið samið; yfirfjárhaldsmaður hefir ritað á það.	Eptir úrskurði yfirfjárráðamanns fra N. N. degi er fjárhaldsmaður skyldur að semja reikning á ári hverju. Skil hafa verið gjörð fyrir öllu, svo sem ber; eptir því er:
15 rbd.	2 hdr. 10 álnir.	N. N.	Eptirrit samnings þess, er gjörður hefir verið við fjárhaldsmann um fjárstjórnina, er hér með undir Nr.
29 rbd. 13 sk.	Eptir lóðseðlinum á hinn ómyndugi 37 rbd. 19 sk. virði í lausafé.	Eptirrit ákvörðunar þeirrar, er gjörð hefir verið um fjárstjórnina, er hér með undir Nr.
.....	17 hdr. í jörðinni N. N. í hrepp.	Skýrsla fjárhaldsmanns er hér með undir Nr. 9, eptir henni er N. N. eptir af tekjunum, og hefir það verið sett á vöxtu. Annar afgangur enginn.

1847.

18. Febr.

Yfir

yfir ómyndugra fjármuni, sem árið N. N. eru

Nöfn og samastaðir hinna ómyndugu, er frá hafa farið	Fjármunir hinna ómyndugu		
	í peningum	fasteign	lausafé
A. Fjármunir, er fjárhaldsmaður skal gjöra ársreikning fyrir:			
Nr.			
2. Guðrún Þorvaldsdóttir á N. N. í N. N. hrepp, árið N. N.	230 rbd. 40 sk.	20 hdr.	50 rbd. virði í lausafé.
6. Jón Eiríksson á N. N. í N. N. hrepp, árið N. N.	400 rbd.	30 hdr.
8. Þórður Guðmundsson á N. N. í N. N. hrepp, árið N. N.	500 rbd.	80 rbd. virði í lausafé.
B. Fjármunir, sem eru undir stjórn fjárhaldsmanns, án þess hann á ári hverju gjöri reikning fyrir þeim:			
Nr.			
1. Jón Gíslason, á N. N. í N. N. hrepp, árið N. N.	20 rbd.	3 hdr.	N. N. virði í lausafé.
4. Þóra Þorvaldsdóttir	37 rbd.	16 hdr.	N. N. virði í lausafé.

lit

komnir undan tilsjón yfirfjárráðanda í N. N. sýslu.

1847.

18. Febr.

Hvenær fjárstofninn færðist undan	Hví fjárstofninn færðist undan	Skilríki fyrir burtfærslu
N. N. dag 18..	Hún hefir gipzt.	Vitnisburður um hjónavígslu er framlagður undir Nr. 1, og skilabréf frá bóndanum undir Nr. 2.
N. N. dag 18..	Hann er orðinn hálfmyndugur.	Skilabréf frá hinum hálfmynduga og hans meðtilsjónarmanni er hér með undir Nr. 3.
N. N. dag 18..	Hinn ómyndugi er dæinn, svo sem sjá má af vitnisburði þeim, er hér er með, og tekinn er af kirkjubók.	Játníng föðursins að hann hafi veitt viðtöku arfinum N. (eða annars myndugs erfingja) N. (eða skiptaráðandans) N. að skipti séu löglega byrjuð.
N. N. dag og ár	Sömu orsakir og áður er getið, eptir því hve á stendur.	Fjárhaklsmaður hefir gjört grein fyrir fjárstjórninni til N. N., svo sem vera ber, og má sjá það af skilríkjum, sem hér eru með.
N. N. da g og ár

¹⁾ „fjárstjórninn“, Trykfeil í Original-Aftrykket.

1847.
18. Febr.

Þetta er rétt ritað eptir fjárhaldsreikningum þeim, er samdir hafa verið, og er samhljóða skiptabók sýslunnar og yfirfjárráðabók; það vitnar

N. N. sýslu skrifstofu N. N. mánadardag, ár N. N.
N. N.

Athugasgr. Allir fjármunir ómyndugra, sem eru undir tilsjón yfirfjárráðanda, og um er getið í yfirlitinu, eiga ávallt í hinum síðari reikningum að hafa sömu raðartölu, og þeir hafa haft frá upphafi í reikningnum, og skal eigi hirða um þó eyða komi í, þegar einhverir losna undan yfirfjárráðum.

Í yfirlitinu yfir hina ómyndugu, er losna með fjármuni sína undan yfirfjárráðum, skal geta þessara fjármuna við þá hina sömu raðartölu, er þeir hafa áður verið settir við þá er þeir komu undir yfirfjárráðanda, og þó töluliður verði nú auður, þá má eigi setja neitt í hann, og skal jafnóðum bæta raðartölum við í yfirlitið, eptir því sem ómyndugir bætast við.

20. Febr.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Disposition over Jorden Lambhus.
Khavn den 20. Februar 1847. — Rentek. Isl. Copiebog 16, Nr. 617:

I behagelig Skrivelse af 20. Novbr. f. A. har Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe forespurgt, om Jorden Lambhus ved Gaarden Bessastad, der i forrige Sommer blev fraflyttet af forhenværende Lektor Johnsen, herefter skal betragtes at tilhøre det islandske lærde Skolevæsen, eller bortbygges for kgl. Regning som andet Hs. Maj. tilhørende Jordegods i Guldbringe og Kjøse Syssel.

I Anledning heraf skulde vi tjenstligst meddele, at den i Universitets-Directionens Skrivelse af 16. Juni 1806 omhandlede, og af Rentekammeret i Skrivelse af 10. i s. M. til denne Direction indrømmede afgiftsfrie

Brug af Jordan Lambhus var betinget af, at den islandske lærde Skole forblev paa Gaarden Bessastad, hvortil denne Skole med allerh. Tilladelse midlertidig henflyttedes fra Reykjavík i Aaret 1805, indtil et nyt Skolevæsen kunde organiseres, og var saaledes egentlig at betragte som et Emolument for en af Skolens Lærere, som selvfølgelig bortfaldt ved dens nu stedfindende Forflyttelse til Reykjavík. -- Dette er ogsaa bestemt udtalt i Rentekammerets Skrivelse af 14. Mai 1831 til daværende Stiftamtmand over Island, Krieger, idet nemlig denne Skrivelse, ved, i Anledning af en Forespørgsel om Lektor Johnsens Berettigelse til afgiftsfri Benyttelse af Jordan Lambhus, at stadfæste denne dens Brug, bestemmer, at den har Sted indtil videre, og at det i den da forestaaende Opgjørelse af det islandske lærde Skolevæsens Mellemværende med den kgl. Kasse skulde paasees, at Jordens Afgifter blive debiterede Skolevæsenet, hvilket er skeet. — Da nu derhos den ved kgl. Resol. af 7. Juni 1844 skete specielle Overdragelse af Gaarden Bessastad til meerbemeldte Skoleinstitut ikke kan udstrækkes til ogsaa at gjælde Jordan Lambhus, der efter Jordebogen er en selvstændig Jord med sin egen Dyrhed, saa tilhører meerbemeldte Jord Hs. Maj. Kongen, og dens Afgifter kunne desaarsag ikke længere passere til Omdrag i Regnskaberne for den islandske Jordebogskasses Indtægter af Guldbringe og Kjøse Sysse.

Hr. Kherren anmodes derfor tjenstl. om, behagel. at ville tilkjendegive Syssemand Gudmundsen, at han, forsaavidt ei allerede skeet, har at modtage Jordan Lambhus under den ham betroede Administration, og at paasee dens Bygninger paa lovlig Maade sig overleverede i fuldkommen aabodsfri Stand, hvorom fornøden Beviislighed bedes foranstaltet indsendt hertil.

Iøvrigt haves der fra vor Side Intet imod, at meerbemeldte nu bygselledige Jord, efter foregaaende offentlig Bekjendtgjørelse, afhændes ved Auktion, alter-

1847.
20. Febr.

1847. nativt, enten imod Erlæggelse af en Kjøbesum, eller
 20. Febr. som Arvefæste imod en aarlig Pengeafgift og en efter
 Hr. Kherrens' Befindende bestemt Recognition af hver
 ny Besidder. — Ved Auktionsconditionerne bliver der
 blandt Andet at bestemme, at de høieste Bud beroe
 paa Hs. Maj. Kongens Approbation, hvilken skal blive
 erhvervet snarest muligt, efter at vi have modtaget en
 bekræftet Udskrift af Auktionsforretningen, ledsaget af
 Deres behagelige Betænkning.

Af Kjøbesummen bliver $\frac{1}{3}$ strax at erlægge, efter
 at Underretning om Budets Approbation er modtagen,
 hvorimod de øvrige $\frac{2}{3}$ kunne forblive indestaaende i
 Eiendommen imod Kjöberens Obligation med første
 Prioritets Panteret i Jord og Bygninger og et bestemt
 aarligt Afdrag, der tillige med lovlige Renter bliver at
 erlægge til Islands Jordebogskasse hvert Aars 11. Juni.

Med Hensyn til Jordens midlertidige Forvaltning
 og Rigtigheds Aflæggelse for dens Afgifter, vilde De
 behage at afhandle det Fornödne med Sysselmand Gud-
 mundsen. — Rentekammeret den 20. Februar 1847.

20. Febr. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over
 Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Ligningsmaaden**
paa Amterne i Island. Khavn den 20. Februar
 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 626—28.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har, dertil for-
 anlediget af, at det, efter Omforening imellem det danske
 Cancellie og dette Collegium, er bestemt, at Omkost-
 ningerne paa en Oversættelse i det islandske Sprog af
 Professor Levys Lærebog for Jordemödre skulle lignedes
 paa de islandske Amter i Forhold til Løsegodstiendens
 Capital, i behagelig Skrivelse af 30. Decbr. 1845 an-
 draget paa, at de Omkostninger, som herefter maatte
 blive lignede paa hele Landet, ikke fordeles imellem
 Amterne, som hidtil, efter Forholdet af Amternes Löse-

godstiende - Capital, men efter Amternes gjensidige Folketal. 1847.

20. Febr.

I Anledning heraf skulde vi, efter over Sagen at have indhentet Erklæringer fra Kherre og Stiftamtmand Hoppe og Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson, tjenstl. melde, at der ikke skjønnes at være tilstrækkelig Anledning til at bevirke en Forandring i den hidtil brugte Repartitionsmaade af Udgifter, der ere fælleds for hele Landet, idet det maa erkjendes, hvad der under Sagen er udhævet, at det af Dem foreslaaede forandrede Ligningsforhold vilde medføre andre og større Inconvenientser, end de, der ere en Følge af den hidtil brugte Fremgangsmaade, da de Irregulariteter, som i den omhandlede Henseende for Tiden vel finde Sted, dog i det Væsentlige ere de samme i Nord- og Øst-Amtet som i de to andre Amter, samt endeligen da Spørgsmaalet om Indførelsen af en ny Matrikul for bemeldte Æ, hvilken vil have en væsentlig Indflydelse paa alle offentlige Præstationer, er under Overveielse og Behandling.

Vi skulde saaledes tjenstl. udbede Nord- og Øst-Amtets Andeel af Udgifterne i Anledning af ovenberørte Jordemoderbogs Oversættelse i det islandske Sprog, forsaavidt ei alt er skeet, tilstillet Landfoged Gunløgsgen, idet vi slutteligen tilføie, at Kherre og Stiftamtmand Hoppe og Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson under D. D. ere tilskrevne i Overeensstemmelse med det Foranførte. — Rentekammeret den 20. Februar 1847¹.

Rentekammer-Circulaire til Sysselmændene i 6. Marts.
Island, ang. Opgivelse af Bestemmelses-Stedet i
Manifest og Söpas ved Skibes Afseiling fra Island.

¹) Under samme Dato ere Rentekammer-Skrivelser af samme Indhold afgaaede til Stiftamtmanden og Amtmanden i Vester-Amtet. Rentek. Isl. Copieb. sst.

1847. Khavn den 6. Marts 1847¹. — Rentek. Isl. Copieb.
 6. Marts. 16, Nr. 646—52.

Paa given Anledning anmodes Hr. Sysselmanden om at ville iagttage, at der i de Ladnings-Manifester, som udstedes over til Udførsel fra Island for Dem opgivne Varer, anføres den Havn enten i Danmark, Hertugdømmene eller Udlandet, som af vedkommende Rheder eller Skibsfører for Dem opgives at være Skibets Bestemmelsessted, og at der om dette meddeles det herfra udfærdigede Beseilingspas Deres Paategning, i Henhold til Plak. af 7. Marts 1787 § 5. — Rentekammeret den 6. Marts 1847.

6. Marts. **Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Indskjærpelse af Forbedringer i Tilvirkningen af Klipfisk.** Khavn den 6. Marts 1847². — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 656.

Flere Dagblade have optaget en af Fiskecompagniets Direction i Barcelona den 8. Novbr. f. A. udstedt Erklæring, angaaende den Kongeriget Spanien i de senere og navnlig i forrige Aar fra Island tilførte Klipfisks og Platfisks slette Beskaffenhed.

Da det er af største Vigtighed for bemeldte Öes Indvaanere, at denne deres vigtigste Export-Artikel ikke taber sin Credit som Handelsvare, skulde vi, som en foreløbig Foranstaltning i saa Henseende, tjenstl. have Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe anmodet om, ved ethvert Middel, som staaer til Deres Raadighed, strax efter Modtagelsen af denne vor Skrivelse, i det Dem

¹) Dette Circulaire er afgaaet til Sysselmændene i Guldringe og Kjøse, Arnes, Vestmannöe, Skaptafells, Söndermule, Nordermule, Norder-Thingöe, Sönder-Thingöe, Öfjords, Skagefjorda, Hunavatns, Stranda, Isafjords, Bardastrands og Sneefjeldsnæs Sysseler.

²) *see* Bekjendtgjørelse 28. April 1847.

anbetroede Amt at henlede de Fiskeridrivendes Op- 1847.
mærksomhed paa det Foranførte, og at opfordre dem
til herefter at vise Fiskevirkningen særdeles Omhu. 6. Marts.

Idet vi, i Lighed med hvad vi under D. D. have tilskrevet Amtmændene i Vest- og Nord- og Öst-Amtet, Conferentsraad Thorsteinson og Etatsraad Johnsson, anmode Dem om at meddele os Deres Beretning om den af Dem i foranførte Henseende föiede Foranstaltning, udbede vi os tillige tilstillede Deres behagelige Ytringer om, hvilke Midler der kunne anvendes for i Fremtiden at sikre den omhandlede Handelsvare en god Behandling. — Iövrigt tilføies, at vi have anmodet den kgl. Commissarius paa det næste Althing, Kherre og Stiftamtmand Bardenfleth, om at opfordre Thingets Medlemmer til at ytre sig i sidstmeldte Henseende, og at vi ogsaa desangaaende have tilskrevet vedkommende Handlende her i Staden og i Flensborg, samt Kjøbmand C. F. Siemsen. -- Rentekammeret den 6. Marts 1847¹.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Bi- 6. Marts.
skoppen over Island, ang. **Rettigheder for Dimit-**
tender fra Reykjavik Skole, navnlig i **geistlig**
Henseende. Khavn den 6. Marts 1847. — Canc.
1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 876.

I Anledning af den ved allerh. Resol. af 7. Juni 1844 bestemte Forandring med den lærde Skole paa Island og Oprettelsen af et Pastoralseminarium for dem, der uden at tage ned til Kjöbenhavns Universitet agte at opnaae geistligt Embede der i Landet, have Hr.

¹) de paaberaabte Skrivelser ere under samme Dato afgaaede. Copieb. sst. Nr. 657—663. — Et paa Althinget frembragt Forslag og Forhandlingerne derom, vedrörende Foranstaltninger til en bedre Virkning af Klipfisken, samt Indførelse af Vragning, see *Tíðindi frá alþingi Íslandinga* 1847, S. 84—91, 201—226, 668—679, 685—698, 827—828.

1847. Kherre og D. Höiærv. i behagelig Skrivelse af 2. Novbr.

6. Marts.

f. A. forespurgt, om det kan være Dem tilfadt at tilstaae dem, der ved Udgaaffgen af indeværende Skoleaar dimitteres fra den nye Skole i Reykjavík, de samme Rettigheder, som tilstodes dem, der før dimitteredes fra Bessestad Skole, og De have derhos udbedet sig nærmere Forholdsregler for det Tilfælde, at det ommeldte Pastoral-Seminarium ikke skulde være kommet i Gang til næste Efteraar.

Efter at Cancelliet angaaende dette Hr. Kherrens og D. Höiærv.^o Andragende havde begjært Betænkning af den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, har denne i sin Svarskrivelse yttret, at den vil lade det være sig magtpaaliggende, at Religionsunderviisningen i Skolen i Reykjavík gives en saadan Udvidelse, som de forhaandenværende Lærerkræfter tilstede, hvorhos Directionen har bemærket, at uagtet den maa erkjende, at Underviisningen dog ei vil blive saa frugtbringende, som for de vordende Geistlige vel maatte ansees nödvendigt, vil den dog, efter hvad Directionen antager, ikke komme til at staae tilbage for hvad der i den seneste Tid i Skolen i Bessestad er doceret. Med Hensyn til den höiere Dannelsesanstalt har Directionen tilföiet, at det er bestemt, at denne om muligt til næstkommende Efteraar skal træde i Kraft.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Kherre og D. Höiærv. dette Directionens Svar, skulde man lige tjenstl. tilföie, at der kan tilstaaes dem, der i indeværende Skoleaar dimitterés fra Reykjavík Skole, de samme Rettigheder, som de havde, der før dimitteredes fra Bessestad Skole. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Marts 1847.

12. Marts.

Kongelig Resolution ang. Foranstaltninger imod Börnesygdommen Ginklofi paa Vestmannøerne m. v. Khavn den 12. Marts 1847'. —

¹⁾ Instrux 7. April 1847.

I Cancelliets Forestilling 10. Marts bemærkes, at forhenværende 1847.
Distriktslæge paa Vestmannøerne Haalland havde i et af det 12. Marts.
kgl. Sundheds-Collegium fremsendt Andragende indkommet med Forslag om, at der til Forebyggelse af den paa Öerne herskende Börnesygdom Ginklofi maatte sammesteds indrettes en Bygning til de Födendes Betjening og de Nyfødtes Forpleining de første 3—4 Uger efter Födselen, ligesom ogsaa, at der maatte ansættes en praktisk uddannet Jordemoder paa Öerne. Saavel Sundheds-Collegiet som Cancelliet ansaa det for betænkeligt at tilraade en saadan Födsels- og Pleie-Stiftelses Oprettelse, men gik derimod ind paa at faa ansat en Jordemoder paa Vestmannøe, hvorhos det blev paalagt Landphysikus at udarbejde og lade trykke Regler for Behandlingen af de Nyfødte under og efter Födselen. Dette blev dog ikke dengang iværksat, men Landphysikus gav kun den paa Öerne ansatte Jordemoder en Instrux. I 1846 derimod havde Landphysikus udgivet paa Islandsk en Anvisning til Behandling af Smaa-börn, og Regjeringen ladet trykke en islandsk Bearbejdelse af Levy's Haandbog for Jordemödre til Uddeling blandt Jordemödrene overalt paa Island og Vestmannøerne.

I 1848 modtog Cancelliet igjennem Sundheds-Collegium en Beretning fra Haalland, som gik ud paa, at de föiede Foranstaltninger havde viist sig utilstrækkelige, og da Sygdommen efter hans Antagelse var fremkaldt ved Börnenes slette Behandling og urigtig diætetisk Pleie, gjentog han sit tidligere Forslag om Oprettelsen af en Födselsstiftelse. Men endnu satte Sundheds-Collegium sig imod, og foreslog at give Præmier til de Mödre, der gavede deres Börn Die og behandlede dem vel til en Alder af 1 til 1½ Aar. — Cancelliet paalagde da Stiftsövrigheden over Island, ved Siden af at give Betænkning om Sagen, at anbefale Beboerne større Reenlighed, og særlig Stiftamtmanden, at paalægge Politimesteren at föie nödvendige Foranstaltninger. — Cancelliet fremsætter Beskrivelse af Boliger og Levemaade, efter de indkomne Betænkninger. Usund og indeklemt Luft i Boligerne, i Forbindelse med usunde Næringsmidler, ansees som Aarsag til Ginklofi, og det bemærkes, at Dödeligheden hos Familier, der havde bedre Boliger, var som 1 : 4, i de slette som 3 : 4; derimod forkastede Haalland ganske den Mening, at Sygdommen skulde være endemisk, hidrørende fra en vis Luftconstitution, eller fra Beboernes almindelige Næringsmidler. Gavnigheden af Oprettelsen af en Födsels- og Pleiestiftelse stöttedes ved, at det op-

1847. lyses, at en tidligere ansat Læge Bolbroe havde frelst flere
 12. Marts. Børn af Ginklofi ved at tage dem hjem til Behandling i sit Huus, samt derved, at i 1821, da den første Læge ansattes, levede kun hvert ottende til tiende Barn, nu derimod hvert tredie eller fjerde. Ifølge Sysselmandens Erklæring havde Pluraliteten af Indbyggerne anerkjendt Nødvendigheden af en saadan Stiftelses Oprettelse, og havde endogsaa erklæret sig for, at Fattiggassens Beholdning, c. 1400 Rbd., anvendtes i dette Öiemed.

Professor Levy havde navnlig oplyst, at Ginklofi ogsaa i andre Lande var en meget farlig Børnesygdom. Saaledes var der paa Födsselsstiftelsen i Dublin i ældre Tid döde 17 % af Ginklofi i de første 14 Dage efter Födsele, men ved Indretning af Ventilations-Apparater og større Reenlighed i Stuerne bragtes Dödeligheden ned til 4 å 5 %. Professoren anbefaler derfor at understötte Communen ved Oprettelsen af en Födssels- og Pleie-Stiftelse paa Vestmannöerne, men tillige, at Regjeringen benytter Leiligheden til at berige Videnskaben med det Udbytte, som en grundig praktisk Undersögelse kunde give. Han foreslaaer, at en i videnskabelig og praktisk Henseende dygtig yngre Læge bliver paa offentlig Bekostning sendt til Vestmannöerne, for under et Ophold af 1 til 1½ Aar, alene eller i Forening med Distriktslægen, at lede Stiftelsens begyndende Virksomhed efter en af Sundhedscollegiet udarbejdet detailleret Instrux, der især maatte gaae ud paa at tilveiebringe Oplysninger om Sygdommens Aetiologi; men ved Siden deraf maatte den Afsendte instrueres til at samle Materialier til og senere udarbejde og til Sundhedscollegiet indsende en medicinsk Topographie over Island.

Saa vel Sundhedscollegiet som Cancelliet tiltræde nu ganske det af Professor Levy fremsatte Forslag, og ansee Sagen for at være af den Vigtighed, saavel for Videnskaben, som for Island og for Vestmannöerne i Særdeleshed, at den kun bør betroes en Mand af særegen Dygtighed. I Henseende til Lokale mente man at kunne faa en Tömmertygning tilkjöbs for 600 Rbd., og deri at kunne indrette i den ene Ende Födsselsværelse, Sygevärelse til 3 Senge, Bolig til Jordmoderen, Pakkammer og Rullestue, i den anden Ende Thing og Arrest-Lokale. Senere fik man at vide, at denne Bygning ikke kunde faaes tilkjöbs, men Opförelse af en ny Bygning med Inventarium vilde koste omtrent 4000 Rbd., og dette fandtes at være for meget, hvorfor det foreslaaes ikke strax at slaa Noget herom

fast, men at overdrage Bestemmelsen til den Læge, der vilde blive sendt. Efter at Sundheds-Collegium havde bekendtgjort, at Sendelse af en yngre Læge i det omtalte Öiemed vilde finde Sted, anbefalede Collegiet Cand. P. A. Schleisner, constitueret Reservelæge ved Almindeligt Hospital, paa de fastsatte Betingelser. -- Canc. 8. Depart. Forestillinger 1847, Nr. 29. 1847.
12. Marts.

Vi ville allern. have en i videnskabelig og praktisk Henseende dannet yngre Læge overdraget at foretage en Reise til Vestmannöe, for under et Ophold af 4 à 4½ Aar at anstille Undersøgelser i Anledning af den paa bemeldte Öe herskende Börnesygdom Ginklofe, hvorved han vil have at rette sig efter den af Sundheds-Collegiet udarbejdede Instrux, som bliver ham at meddele, ligesom han, til Undersøgelse af Sygdommens ætiologiske Momenter, vil have at foretage de fornødne Reiser paa selve Island, og derunder tillige at henvende sin Opmærksomhed paa dette Lands hygieiniske Forhold i det Hele og i sin Tid afgive fuldstændig Beretning om Udførelsen af det ham anbetroede Hverv. Vi ville derhos, at der, hvis Lægen efter sin Ankomst til Vestmannöe finder det nödvendigt til Opnaaelsen af det ved hans Opsendelse tilsigtede Öiemed, paa Öen indrettes en interimistisk Födsels- og Pleiestiftelse, hvor de Födende kunne betjenes og Börnene forpleies paa offentlig Bekostning de første 3 à 4 Uger efter Födselen, og at Amtmanden over Sönder-Amtet, efter Overlæg med Lægen, foranstalter leiet et dertil passende Lokale, hvori Lægen da tillige vil have at tage Bopæl.

Bemeldte Læge ville Vi allernaad. have tilstaaet et Honorar af 400 Rbd. maanedlig, samt 400 Rbd. til Hjemreisen og ligesaa meget til Hjemreisen, foruden fri Bolig enten i Födsels- og Pleie-Stiftelsen, saafremt en saadan bliver at indrette, eller i modsat Fald i et andet dertil leiet passende Lokale, til hvis Erhvervelse Sysselmanden skal være ham behjælpelig, og ville Vi paa de Reiser, han i ovennævnte Öiemed foretager paa selve Island,

1847. have ham tillagt i Diæter 2 Rbd. daglig, foruden Godtgjørelse for Reisesomkostninger efter billig Regning.

12. Marts.

Omkostningerne ved denne Foranstaltning, der anslaaes til ialt 3000 Rbd., ville være at afholde med 4000 Rbd. af den islandske Jordebogskasse og 2000 Rbd. af den til uforudseelige og ubestemte Udgifter normerede Sum.

Udførelsen af ovenbemeldte Hverv ville Vi alleru. have overdraget Cand. med. & chir. P. Schletsner. — Kjøbenhavn den 12. Marts 1847.

12. Marts. **Kongelig Resolution ang. Bekostningerne ved en videnskabelig Reise til Island. Khavn den 12. Marts 1847.** — I Rentekammerets Forestill. 9. Marts

udvikles, hvorledes efterhaanden, ifølge Reskr. 7. Febr. 1846 og senere paafølgende Resolutioner og Reskripter, der havde samlet sig en Expedition af flere Videnskabsmænd o. A., for at reise i Island og navnlig der foretage Undersøgelser i Anledning af Heklas Udbrud. Disse Mænd, som havde deeltaget i Expeditionen, vare: Friherre Sartorius v. Waltershausen, polytechnisk Candidat Schythe og Landskabsmaler Emanuel Larsen (Reskr. 7. Febr. 1846); Prof. Bergmann i Göttingen (Reskr. 19. Marts 1846); Chemikeren Dr. Bunsen og Premierlieutenant Mathiesen af første Jægercorps (Reskr. 24. April 1846). Til Bestridelse af Reisens Omkostninger var ialt udbetalt:

1) til Lieutenant Mathiesen	2700 Rbd.
2) — Landskabsmaler Larsen	428 —
3) — Kammerassessor Schythe	1100 —
4) — Adjunkt Gunlögsen	200 —
og 5) for Friherre v. Waltershausen til en Mand i Reykjavik	50 —
	tilsammen 4478 Rbd.

Naar herfra drages Reventtet af solgte

Heste m. v.	2 — 28 Sk.
	bliver der tilbage 4475 Rbd. 68 Sk.

Mathiesen havde aflagt Regnskab for de af ham modtagne Penge og indbetalt 181 — 90 —
altsaa blev Summen 4848 Rbd. 74 Sk.

som foreslaaes henført til de uforudseelige Udgifter for 1847, ligesom allerede ved Reskr. 30. Januar d. A. var bestemt med Hensyn til en Deel af Summen. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847 A, Nr. 113. 1847.
19. Marts.

Vi tillade allern., at der af de i Anledning af indbemeldte videnskabelige Reise i Island i forrige Aar medgaaede Omkostningers Beløb, 4,343 Rbd. 74 Sk., maa, foruden de i Vort allerh. Reskript af 30. Januar d. A. ommeldte 2,568 Rbd. 6 Sk., endvidere afholdes 4,775 Rbd. 68 Sk. af det i Finantsbudgettet for indeværende Aar til uforudseelige og ubestemte Udgifter ansatte Beløb. — Kjöbenhavn den 12. Marts 1847.

Kongelig Resolution ang. Ombygning og Restauration af Domkirken i Reykjavik. 15. Marts. Khavn den 15. Marts 1847. — I Rentekammerets Forestilling 9. Marts udvikles de forskjellige Planer og Overslag til Ombygning og Restauration af Reykjavik Domkirke, udarbejdede af Architect Winstrup, og stilles alternative Forslag i denne Henseende. Omkostningerne vare calculerede til 30,000 Rbd. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847 A, Nr. 119.

Vi ville allernaad.: 1) at Reykjavik Domkirkes Ombygning bliver med de nedenfor nævnte Modifikationer at udføre efter de af Architect Winstrup forfattede Tegninger [B] og Overslag [C], saaledes at den i det Væsentlige kommer til at bestaae i Følgende: Kirken forhøies med Paabygning af Muursteen saa meget, at et passende Gallerie med Gelænder af Jern kan anbringes i samme og Plads vindes til Orgelet. Kirkens østre Gavl gjennembrydes og et Chor tilbygges ligeledes af Muursteen, hvor Altaret placeres, saa at dettes forrige Sted tildeels indvindes til Stolestader. Et Sacristi og Spröitehuus tilbygges af samme Materiale, istedetfor den hidtil dertil benyttede Bygning med Træbeklædning. Kirken med dens Tilliggende afpudses udvendigt med Cement. Derhos gives Kirken et nyt Tagværk, til hvis

1847. Bedækning anvendes Skifer, og den forsynes med et fladt Loft og med et nyt Altar, en ny Altartavle samt med et nyt Altartæppe m. v. Kirken forsynes med nye Stolestader, af hvilke de 42 første Stole fra Choret paa hver Side af den midterste Gang blive indrettede til at aflukkes. Paa Galleriet anbringes Bænke, hvoraf den bageste Række bliver til at klappe op. I Kirken anbringes Jernvinduer efter de dertil udarbejdede Tegninger. Derimod bliver istedetfor det store Taarn at anbringe et mindre [efter Tegningen E] med nogen Forandring af Dimensionerne, for at det kan komme til at staae i et passende Forhold til Vestibulen, som bibeholdes, og hvori anbringes Opgang til Taarnet og Kirkens Loft, hvorhos Prædikestolen bliver at anbringe paa dens nuværende Plads og den eller Galleriet derefter at give en passende Forandring. — 2) at af Islands Jordebogskasse afholdes den fornødne Sum til Udførelsen af fornævnte Bygningsarbejder til et nyt Altarmaleri samt i Honorar til Architect Winstrup for at have udkastet Planen, forfattet Overslaget og Detailberegninger til de forskjellige Haandværkere, for at slutte Accord med disse, antage Haandværksfolk til Opsendelse til Island, samt for at forestaae Indkjøb og Afsendelse af samtlige Materialier; og — 3) at der med Hensyn til Anskaffelsen af et Slaguhr i det Taarn, som paabygges Kirken, bliver at erhverve Vor Bestemmelse, efter at Beretning er modtagen om, at dets Regulering og forsvarlige Vedligeholdelse til enhver Tid skeer for Reykjavík Byes Kæmnerkasses Regning.

Med Hensyn til de befalede Modifikationer i Byggeplanen ville Vi endelig, at en ny Tegning af Kirkens Façade og et forandret Overslag forelægges Os til Approbation¹. — Kjöbenhavn den 15. Marts 1847.

¹) denne nye Tegning med et mindre Taarn er allerh. approberet ved kgl. Resol. 16. April 1847, og Overslaget derved gaaet ned fra 36,000 til 32,548 Rbd. 60 Sk. Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847, Nr. 148.

Cancellie-Skrivelse til den kgl. Commissarius 1847.
ved Althinget, Kherre Bardenfleth, ang. **Spørgs-** 16. Marta.
maal om Althingsmændenes Diæter og Reise-
Omkostninger. Khavn den 16. Marts 1847. —

Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 1124. — Forhandlinger om den her berørte Gjenstand i Althingets Session 1847 see Tfö-
indi frá alþingi Íslandínga 1847, S. 746—748, 770, 772, 774,
884—85.

Efter at Cancelliet havde modtaget Hr. Kherrens Yttringer i behagelig Skrivelse af 18. August f. A. i Anledning af det vedlagte, af Conferentsraad Thorsteinson, som Præsident ved det i 1845 afholdte Althing, indgivne Andragende, hvori han forespørger, hvorledes Althingsmændenes Diæter og Godtgjørelse for Skydsomkostninger bør beregnes, samt anholder om, at det forestaaende Althing maatte opfordres til at indkomme med bestemte Forslag desangaaende, indledede man om denne Sag Correspondence med det kongl. Rentekammer, idet man tilskrev Samme saaledes som af vedlagte Gjenpart af Collegiets Skrivelse af 5. Novbr. f. A. behageligen vil erfares.

I sin ligeledes i Gjenpart hosfølgende Svarskrivelse har det kgl. Rentekammer ikke troet ubetinget at kunne tiltræde den af Cancelliet blandt Andet udtalte Formening, at nemlig de Althingsmænd, der have Bopæl udenfor Island, ikke kunne være berettigede til at beregne sig Reisegodtgjørelse eller Diæter uden fra det Sted, hvor den Eiendom ligger, der begrunder hans Valgbarhed. Cancelliet kan dog ikke ansee hvad Kammeret herimod har anført for afgjørende, da baade de i Collegiets ovennævnte Skrivelse paaberaabte Data af Forordn. 15. Mai 1834 og Islands afsluttede Stilling, men ogsaa de betydelige Bekostninger, som et Valgdistrikt ellers kan paaføre Landet ved at vælge en Althingsmand udenfor Provindsen, taler imod at give en Saadan Reisegodtgjørelse og Diæter fra det Sted, hvor

1847. han paa den Tid, han skal tiltræde sine Funktioner, opholder sig, skjøndt man ikke havde tænkt paa at gjøre den modsatte Regel, der iøvrigt kun er nævnet som den subsidiære, hvor den almindelige Regel ikke var anvendelig, gjeldende, uden efter at den ved en ny Lov var sanctioneret. Men Collegiet skal iøvrigt ikke videre indlade sig enten paa dette eller de flere Spørgsmaal, hvortil denne Sag kunde give Anledning, da man med Hr. Kherren og det kongel. Rentekammer maa ansee det for rigtigst, at der ikke fra Regjeringens Side gjøres nogen Motion desangaaende, men at det overlades til Althingets Præsident, med Hensyn til Beregningen af Reisetiden, at modificere Althingsmændenes Regninger over Diæter og Reiseomkostningerne, hvortil han maa ansees competent, idet det derhos staaer ham frit, saafremt han maatte finde noget tvivlsomt Spørgsmaal i saa Henseende, derom at indhente Althingets Bestemmelse. Forsaavidt Sagen om Forandringer ved Althingets Organisation skulde blive tagen under Forhandling, maa det iøvrigt vistnok ansees for hensigtsmæssigt, at Hr. Kherren har Deres Opmærksomhed henvendt paa, at det da ogsaa kommer under Ventilation i Thinget, hvilke nye Bestemmelser der maatte behøves om Althingsmændenes Diæter og Reise-godtgjørelse.

Samtlige Bilage forventes i sin Tid remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 46. Marts 1847.

17. Marts. **Plakat ang. Forøgelse af Thingstederne i Myra og Hnappadals Syssel.** Khavn den 17. Marts 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1847, og i samme Aar ved Reykjavik Bything. 1848 i Skaptafells, Rangarvalla, Arnæs og Borgarfjords Sysseler i Sönder-Amtet, i alle Vester-Amtets Sysseler paa Isafjords Syssel nær, og i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet, med Undtagelse af Thingö Syssel. — Rubr. i Canc. S. Depart. Registr. 1847—1848 (1847, Nr. 136^b). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk

hos Schultz, 8 Sider i 4°, hvoraf de fire første indeholde den danske Text med Underskrifter, de fire sidste den islandske uden Underskrifter, og med følgende Tilføielse over Titelen (S. 5): „Útleggíng hins framanskrifada danska frumrita“. — Ny Colleg. Tid. 1847, S. 403—406 (med Motiver). Quart-Forr. for 1847, S. 48—49; Schou XXIV, 477. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). — Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendinga 1845, S. 89, 156—160, 172, 278—279. Jevnf. Reykjavíkurbóst. 1847, S. 131 (under Datum 21. April ved Forvevling).

1847.
17. Marts.

PLAKAT angaaende Forøgelse af Thingstederne i Myre og Hnappedals Sysseler.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at Vi, i Anledning af den af Vort i 1845 afholdte troe Althing for Vort Land Island til Os allerund. indgivne Petition om en Forøgelse af Thingstederne i Myre og Hnappedals Sysseler, allern. have fundet for godt at byde og befale som følger:

Den ved Reskript af 26. April 1833 truffne Forandring i Henseende til Thingsognene i Myre og Hnappedals Sysseler under Vestamtet paa Vort Land Island skal for Fremtiden bortfalde, og hvert Rep skal heretter, som tidligere, udgjøre et særegent Thingsogn, for hvilket Thingstedet bliver det samme, som forinden hiin Forandring iværksattes, nemlig:

Hnappedals Syssele:

- Miklaholts Rep, for hvilket Thingst. bliver Faskrudarbakki.
- Ryja Rep Hrossholt.
- Kolbeinstada Rep Kaldarbakki.

Myre Syssele:

- Hraun Rep, for hvilket Thingstedet bliver Lækjarbugur.
- Alptanes Smidjuhöf.
- Borgar Eskjubolt.
- Stafholtstunge Hjardarholt.
- Norduraadal Dyrastadir.
- Thveraahlid Nordtunge.
- Hvitaaside Samstadir.

1847. 17. Marts. Iðvrigt paaligger det Beboerne, efter Sysselmandens Anviisning, forsvarligt at istandsætte og indrette de gamle Thinghuse, samt at opføre nye i de Thingsogne, hvor Thinghuse mangle.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjøbenhavn den 17. Marts 1847.

Opið bréf, viðvíkjandi fjölgun þingstada í Mýra og Hnappadals sýslum.

Vér Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: að Oss, í tilliti til þeirrar frá Voru 1845 samankomna holla alþingi á Voru landi Íslandi Oss allraþegulegast sendu bænar-skrár um fjölgun þingstada í Mýra og Hnappadals sýslum, allramildilegast befir þóknast að bjóða og skipa þannig:

Sú með konungsbréfi af 26. Aprílís 1833 gjörða breyting, viðvíkjandi þingstöðum í Mýra og Hnappadals sýslum í Vesturamtinu á Voru landi Íslandi, skal eptirleidis vera af tekin, og hver hreppur skal hèreptir, eins og fyrrum, vera sérleg þingsókn, hværrar þingstaður þá verður sá sami sem var, áður en greind breyting gjörðist, nefnilega:

í Hnappadals sýslu:

Miklaholts hreppur, hvers þingst. verður Fáskrúðarbakki.
 Eyja hreppur Hrossholt.
 Kolbeinstada hreppur. Kaldárbakki.

í Mýra sýslu:

Hraunhreppur, hvers þingstaður verður Lækjarbugur.
 Álptaness Smiðjuhóll.
 Borgar Eskjuholt.
 Stafholtstúngu Hjarðarholt.
 Norðurárdals Dýrastaðir.
 Þverárhliðar Norðtunga.
 Hvítársíðu Sámsstaðir.

Annars er það skylda búenda, eptir sýslumannsins ráðstöfun, forsvaraðlega 'að endurbæta og laga hin fornu þinghús, og líka að byggja ný í þeim þingsóknum, er ekkert þinghús hafa. 1847.
17. Marts.

Hèreptir eiga allir blutadeigendur sèr allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn þann 17. Marts 1847.

Kongelig Resolution ang. Bemyndigelse for den kgl. Commissarius til at forlænge Althingets Session. Khavn den 18. Marts 1847. — I Cancelliets Forestilling 17. Marts bemærkes, at Althinget er af Stiftamtmanden indkaldt til Møde den første Støgnedag i Juli Maaned 1847, og skulle dets Forhandlinger være sluttede inden 4 Uger fra den Dag, da det tager sin Begyndelse. Da det imidlertid ikke var usandsynligt, at Althingsmændene, som endnu manglede den fornødne Routine i Forretningerne, kunde behøve en noget længere Tidsfrist for at kunne tilendebringe Sagernes Behandling, foreslaaer Collegiet at give Commissarius Bemyndigelse til at forlænge Sessionen, ligesom i 1845, dog i intet Tilfælde over 14 Dage. — Canc. 8. Depart. Forestill. 1847, Nr. 86. 18. Marts.

Vi ville allernaad. have Vor Commissarius ved Althinget paa Island bemyndiget til at meddele det nu forestaaende Thing Prolongation til Forhandlingernes Fortsættelse over den ved For. 8. Marts 1843 bestemte Tid af 4 Uger, dog saaledes, at Prolongationen i intet Tilfælde maa overstige 4 1/2 Dage. — Kjøbenhavn den 18. Marts 1847.

Kongelig Resolution ang. Universitetets Forlæggelse af Almanakken. Khavn den 22. Marts 1847. — Det bifaldes, at Universitetet endvidere til en Prøve i 3 Aar selv overtager Forlaget af Almanakken, og at det efter disse 3 Aar paa ny skal komme under Overveielse, om Universitetet skal fortsætte Forlæggelsen eller bortforpagte Privilegiet. (Den islandske Almanak anføres ikke særskilt, 22. Marts)

1847. men indbefattes dog under Bestemmelsen). — Univ. Direct. Forestillinger 1847, Nr. 2871. Selmer Univers. Aarb. 1847, 22. Marts. S. 62—68. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 51.

25. Marts. **Cancellie-Plakat ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Grækenland.** Khavn den 25. Marts 1847. — Optaget i Henhold til Reskr. 27. Marts 1835. — Canc. 2. Departem. Registr. XLVIII, 61^b—62 (1847, Nr. 154). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4°. Rubr. i Ny Colleg. Tid. for 1847, S. 212. Quart-Forr. for 1847, S. 61; Schou XXIV, 779—780.

CANCELLIE-PLAKAT angaaende Afdragsrettens Ophævelse imellem Danmark og Grækenland.

Ved en imellem Danmark og Grækenland under 34. Oktbr. 1846 afsluttet Handels- og Skibsfarts-Traktat er man blandt Andet kommen overeens om gjensidigen at ophæve de Afdrags-Afgifter, som af de respective Regjeringer. Stæder. Communer eller andre særegne Autoriteter kræves af Arv, der tilfalder den ene Stats Undersaatte i den anden Stats Lande, saa at der følgende af deslige Arvemidler, naar de udføres fra det Land, hvor de ere faldne, ikke skulle betales høiere eller andre Afgifter end af den Arv, der tilfalder Landets egne Undersaatte.

Hvilket herved kundgjøres til fornøden Efterretning for alle Vedkommende. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. Marts 1847.

3. April. **Plakat ang. Forandringer i Nationalbankens Reglement.** Khavn den 3. April 1847. — Denne „Plakat angaaende nogle Forandringer i Reglementet for Nationalbanken af 27. Juli 1818 § 8 Lit. e” er ikke anført som publiceret i Island, men bemærkes her i Forbindelse med Bankens Reglement. — Canc. 2. Dep. Registr. XLVIII, 73^b—74 (1847, Nr. 176). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4°. Ny Coll. Tid. for 1847, S. 287. Quart-Forr. for 1847, S. 62; Schou XXIV, S. 780.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over 1847.
 Island, ang. **Overtrædelse af Handelslovgivningen.** 3. April.
 Khavn den 3. April 1847. — Rentek. Isl. Copieb.
 16, Nr. 729.

Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe har ved behagelig Skrivelse af 10. August f. A. tilstillet Rentekammeret to Udskrifter af Reykjavík Byes og Guldbringe Syssels Politirets Protokoller tilligemed adskillige andre Bilage, hvorved det er oplyst, at Lods Thorlakur Thorgeirsson og Bonde Peter Gudmundsson af Engö have forskrevet en Ladning Trælast fra Norge paa 2' à 300 Tylvter Bræder og Planker, hvilke de deels have anvendt eller agte at anvende til eget Brug og deels have overladt til adskillige andre af Landets Indbyggere, der, tildeels allerede inden Ladningens Ankomst, havde tegnet sig for visse Qvanta, som de ønskede at erholde.

Med Hensyn til, at Landfoged Gunlögsen og Sysselmand Gudmundsen i de af dem i den Anledning afgivne Erklæringer have formeent, at der ved bemeldte Foretagende ikke er skeet noget Brud imod den bestaaende Handelslovgivning, har Hr. Kherren bemærket, at det dog kunde være et Spørgsmaal, om det ommeldte Foretagende strengt taget kan bestaae med den islandske Handelslovgivning, ligesom det i det Hele taget neppe vilde være tjenligt for Landets Forsyning og Handelen Gang, hvis lignende Entrepriser bleve sædvanlige; men at man iøvrigt neppe behøver at frygte for Gjentagelsestilfælde for det Første, eftersom idetmindste een af de Handlende i Reykjavík har solgt under de Priser, hvortil den omhandlede Ladning blev solgt eller overladt. — Slutteligen har De bedet Dem Underretning meddeelt, om det Skete skal betragtes som lovligt eller ulovligt, samt om Sag i sidste Fald skal anlægges, eller om det ikke, i alt Fald med Hensyn

1847. til den i Aaret 1845 herskende Tømmertrang, der har
 3. April. foranlediget den ommeldte Forskrivning af Tømmer, maatte være tilstrækkeligt, at de Paagjeldende fik en Paamindelse om at afholde sig fra deslige Foretagender i Fremtiden.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade at meddele Dem, at da det ved de afgivne Forklaringer er oplyst, at der, efter at de Personer, som havde tegnet sig for bestemte Qvanta, havde modtaget disse, er bleven en saa stor Deel af Ladningen tilbage, at de Paagjeldende ikke kunne antages at ville kunne benytte samme til eget Brug, og da de ogsaa selv have forklaret, at de, estersom Flere, der havde tegnet sig, senere ere traadte tilbage, agtede at afhænde den saaledes tiloversblevne Deel til Andre, som maatte begjære deraf, saa skjønnes ei rettere, end at bemeldte Thorgeirsson og Gudmundsson, der ikke have vundet Borgerkab paa Handel, have — uagtet de forklare at ville overlade de af dem forskrevne Varer til Andre for Indkjøbspriis, uden Hensigt dermed at ville forskaffe sig nogen Fordeel — overtraadt Bestemmelsen i Forordn. af 13. Juni 1787 II, § 2.

Da de Paagjeldende imidlertid, efter hvad Hr. Kherren har bemærket, maae antages at have haft Tab ved bemeldte deres Foretagende, tillader Kammeret, saavel med Hensyn hertil som i Betragtning af de övrige oplyste Omstændigheder, at Tiltale imod dem frafaldes, imod at der, som af Hr. Kherren foreslaaet, gives dem en Paamindelse om at afholde sig fra deslige Foretagender for Fremtiden. — Dette tilmeldes Dem herved tjenstl. til behagelig Efterretning. — Rentekammeret den 3. April 1847.

6. April. **Cancellie-Skrivelse** til den kgl. Commissarius ved Althinget, Kherre Bardenfleth, angaaende de Thinget forelagte Lovudkast og Motiver, m. v.

Khavn den 6. April 1847¹. — Canc. 3. Departem.
Brevb. 1847, Nr. 1444—1445.

1847.
6. April.

Efter at Cancelliet havde meddeelt det kgl. Rentekammer Hr. Kherrens Betænkning af 10. Febr. sidstl., betræffende den Fremgangsmaade, som formentlig i Fremtiden burde følges ved Oversættelsen i det islandske Sprog saavel af de Lovudkast og Motiver, der forelægges Althinget til Betænkning, som af de endelige Anordninger, der derefter emanere for Island, har Kammeret nærmere udtalt sig angaaende denne Sag og navnlig med Hensyn til hvad De har ytret om det kgl. Rentekammers fra Cancelliets formentlig forskjellige Anskuelser om Forholdet mellem den danske Text og den islandske Oversættelse, som De antog laa til Grund for Collegiernes noget forskellige Formening om den Fremgangsmaade, der burde følges ved bemeldte Oversættelser. Kammeret har deri udviklet, hvorledes det ingenlunde er dets Mening, at den islandske Text, der vedtrykkes de for Island udkommende Anordninger, er at betragte som Original, men at Anordningernes danske Text bør betragtes som det originale Hoveddocument.

Uagtet Cancelliet ikke i hvad det kgl. Rentekammer har bemærket har fundet tilstrækkelig Anledning til at fravige sin tidligere, Hr. Kherren under 26. Januar sidstl. meddelte Anskuelse angaaende denne Sag, anseer Collegiet dog ikke den stedfindende Meningsulighed, der væsentligt alene angaaer Fremgangsmaaden ved Oversættelsen af de Anordninger, som skulle emanere med noget omfattende Forandringer, der ikke i Form og Indhold slutte sig aldeles til Althingets Forslag — for at være af nogen særdeles praktisk Betydning; da man, som tidligere bemærket, antager, at Regjeringen ikke bør binde sig til nogen vis Frem-

¹) see Canc. Skriv. 22. Mai 1847.

1847. gangsmåde, og man ogsaa for sit Vedkommende vil
 6. April. foretrække at lade Anordningerne ligesom Lovudkastene
 oversætte her, naar der haves faktisk Sikkerhed for,
 at en ulastelig Oversættelse her kan besörges, hvilket
 dog vel som oftest vil være Tilfældet.

For dog saavidt muligt at forhindre Opkomsten og
 Vedligeholdelsen af den meget betænkelige Misforstaaelse,
 at nemlig den islandske Oversættelse skulde ansees for
 Hoveddocumentet, der saavel efter hvad Hr. Kherren
 yttrer som efter den Måde, hvorpaa de danske Lov-
 udkast i Althinget ere behandlede, er i Begreb med
 at danne sig, anseer Cancelliet det rettest, at Over-
 sættelsen, istedetfor som hidtil at trykkes Side om Side
 med den danske Anordning, trykkes bagefter denne
 og med Overskrift: „Oversættelse af den danske Ori-
 ginal” eller deslige, hvilket Cancelliet derfor er sindet
 at foranstalte med Hensyn til de igjennem dette Col-
 legium emanerende Anordninger, ligesom man har hen-
 stillet til Rentekammeret, om samme ikke maatte ville
 bruge en lignende Fremgangsmaade i Henseende til de
 Anordninger for Island, der emanere igjennem be-
 meldte Kammer.

Idet Collegiet herom meddeler Hr. Kherren Under-
 retning, troer man endnu ved denne Leilighed at burde
 bemærke, at Cancelliet maa ansee det for passende,
 at de Lovudkast, som forelægges Althinget, ogsaa i det
 originale Sprog indføres i Althingstidenden, ligesom og
 at denne Tidende indeholder selve Anordningerne, naar
 de ved den paafølgende Althingssession blive forelagte,
 haade i det danske og det islandske Sprog, hvorfor man
 tjenstl. skulde have Dem anmodet om at foranstalte, at
 dette for Fremtiden skeer.

Sluttelig undlader man ikke at tilføie, at Collegiet
 ønsker herefter at modtage, navnlig til Fordeling mellem
 Medlemmerne af Cancelliet og Rentekammeret, paa samme
 Måde som dette skeer med Stændertidenden fra de
 danske Provindsialstænder, et Antal af omtrent 15 Fri-

exemplarer af Althingstidenden, samt et lige Antal særskilte Aftryk af de danske Lovudkast med den islandske Oversættelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. April 1847.

1847.
6. April.

Instrux, udfærdiget af det kongl. Sundheds-Collegium for Cand. **P. A. Schleisner** paa hans **Reise til Island** og særlig til **Vestmannøerne**. Khavn den 7. April 1847. — Supplement til Bibliothek for Læger 1847, 8. 246—250.

7. April.

I Anledning af Cand. med. P. Schleisners Udnævnelse til at reise til Vestmannö paa Island, for at træffe Foranstaltninger mod den der herskende Trismus neonatorum (Ginklofi), er følgende Instrux udfærdiget af Sundheds-Collegium, paa Opfordring af Cancelliet:

De opsendes til Vestmannö for at anstille muligst fuldstændige Undersøgelser angaaende bemeldte Sygdoms Væsen og Aarsager, samt for at lede og deeltage i de Foranstaltninger, som maatte ansees for hensigtsmæssige til at forebygge, bekjæmpe og udrydde Sygdommen. De maa i dette Öiemed, umiddelbart efter Deres Ankomst til Landet, sætte Dem i Forbindelse med den civile Övrighed og den paa Stedet ansatte Læge, for i Forening med dem og ved deres Medvirkning og Understøttelse at foretage det Fornödne til ovennævnte Maals Opnaaelse.

Deres Forretninger ville dele sig i følgende Hovedfunktioner:

A) Undersøgelsen af Sygdommens Væsen og Aarsager. — B) Iværksættelsen af de Foranstaltninger, som maae ansees for de hensigtsmæssigste imod Sygdommen.

Med Hensyn til Litr. A bør De:

1) Nöie undersøge de klimatiske og lokale Forhold, forsaavidt de kunne antages at foranledige eller have Indflydelse paa Sygdommen. Navnlig bør De under-

1847. søge Temperatur- og Vindforholdene, Atmosfærens
 7. April. og Jordbundens Beskaffenhed, og optegne Deres i denne
 Henseende gjorte Iagttagelser. — 2) Ligeledes uöie
 undersøge Indbyggernes Levemaade, fornemmelig med
 Hensyn til deres Boliger, Klædedragt, Næringsmidler
 og Reenlighed. — 3) Undersøge den i Landet brugelige
 Behandling af Barselkoner og spæde Börn. Hvad
 Førstnævnte angaaer, maa De navnlig rette Deres Op-
 mærksomhed paa deres Forhold og Befindende saavel
 udenfor Svangerskabet som under dette, og fornemme-
 lig under og i den første Tid efter Födselen. Hvad
 Börnene angaaer, maa De især have Opmærksomheden
 henvendt paa deres Navling, Vaskning, Beklædning og
 Næring, samt paa Beskaffenheden af den Luft, de op-
 holde sig i og indaænde, navnlig med Hensyn til Tem-
 peratur, Beenbed, Træk, Fugtighed, Røg, Uddunstninger,
 o. s. v. — 4) Naar De erholder Leilighed til at iagt-
 tage Sygdommen, bör De med Opmærksomhed under-
 søge dens Oprindelse, Forløb og saavel væsentlige som
 tilfældige, den ledsagende Symptomer, samt anvende
 de efter Deres Overbeviisning meest passende Midler
 og Behandling. Hvor Sygdommen medfører Döden,
 bör De anstille nöiagtige Sektioner, ligesom De ogsaa,
 hvor Leilighed gives, maa opbevare saadanne sygelige
 Dele af Liget, som kunne bidrage til at oplyse Syg-
 dommens Natur. Over de Syge bör De endvidere føre
 nöiagtige Journaler, og, hvor Sektioner have været fore-
 tagne, vedföie det derved Forefundne. — 5) Dersom
 De erfarer, at den nævnte eller en lignende Sygdom
 forekommer paa det saakaldte Fastland (Island), da bör
 De, om muligt, begive Dem derhen, for at undersøge
 Forholdene der, fornemmelig med Hensyn til, hvorvidt
 Ligheder eller Forskjelligheder i disse fra dem paa
 Vestmannö kunne tjene til at oplyse Sygdommen. —
 6) De bör overhovedet under Deres Ophold anstille alle
 de Undersøgelser og indsamle alle de Oplysninger, De for-
 maaer, som kunne afgive Materialier til en saavidt muligt
 fuldstændig medico-topographisk Beskrivelse af Landet.

Med Hensyn til B bør De :

1847.

7. April.

1) Forestaae Opførelsen og Indretningen af den paa tænkte Fødsels- og Pleie-Stiftelse, og navnlig drage Omsorg for, at de for en saadan Stiftelses heldige Virksomhed nødvendige hygieiniske Betingelser opfyldes saa nøiagtigt og fuldstændigt, som det ifølge Lokaliteten og øvrige Forhold er muligt. De bør i denne Henseende henvende Deres Opmærksomhed paa Bygningens Beliggenhed med Hensyn til Sol og Vind, Jordbundens, Luftens og Vandets Beskaffenhed, Bygningsmaterialernes og Bygningsmaadens Hensigtsmæssighed, Værelsernes Størrelse, Beliggenhed, Belysning, Opvarmning og Ventilation, Anskaffelsen af de nødvendige Inventarstykker og Apparater saavel for Barselkonernes som de spæde Børns Forpleining og Behandling i sund og i syg Tilstand, samt overhovedet paa Alt, hvad der efter Omstændighederne maa antages at kunne fremme Hensigten med denne Stiftelses Oprettelse. — 2) De bør drage Omsorg for, at det til Barselkonernes og de spæde Børns Opvartning og Forpleining fornødne Personale ansættes og instrueres i Alt deres Funktioner vedkommende, samt tilholde dem at udføre disse overensstemmende med Deres Forskrifter. — 3) De bør, i Forening med Övrigheden, Præsten og den paa Landet ansatte Læge, søge at oplyse og overbevise Indbyggerne saavel om Skadeligheden af de Skikke og øvrige Betingelser, der maae antages at kunne befordre Sygdommen, som om Gavnligheden og Hensigtsmæssigheden af de Anviisninger og Foranstaltninger, der maae antages at kunne anvendes med Nytte for at forebygge og helbrede den. — 4) De bør anordne og forestaae saavel den almindelige som specielle Behandling og Forpleining af de i Stiftelsen indlagte Barselkoner og spæde Børn, anstille de nøiagtigste Undersøgelser over Alt, som De antager at kunne have Indflydelse paa Sundhedstilstanden, og efter Omstændighederne træffe de hensigtsmæssigste Foranstaltninger, saavel hvad den reen physiske som medicinske Behand-

1847. ling angaaer, for at fremme Stiftelsens Formaal. —

7. April.

5) De bør overhovedet under Deres Ophold paa Landet betragte Dem som midlertidig der fungerende Physikus og Overlæge ved Stiftelsen, og som Følge heraf anvise og tilholde den sammesteds ansatte Læge og Jorde-moder, saavel som det øvrige Personale, der maatte blive ansat ved Stiftelsen, til, Enhver i sin Funktion og efter bedste Evne, at understøtte Dem i Deres Be-stræbelser for at undersøge og modarbejde Sygdommen, samt til, efter Deres Bortreise, at fortsætte det begyndte Værk, for i enhver Henseende og til den størst mulige Fuldkommenhed at fremme og opfylde Hensigten med Deres Sendelse og med de betydelige af Regjeringen og Landet gjorte Opoffrelser. -- 6) De bør endelig nøi-agtig optegne alle de lægtagelser, De maatte kunne gjøre og indbente, saavel angaaende Sygdommen, som angaaende de Undersøgelser og Foranstaltninger, der maatte blive gjorte for at oplyse og modarbejde den, og ved Deres Hjemkomst forelægge Sundheds-Collegiet en udførlig Rapport over samtlige Undersøgelser og For-anstaltninger, ledsaget af Betænkninger saavel over Sagen i dens Heelhed som over dens enkelte Punkter. — Det kgl. Sundheds-Collegium den 7. April 1847.

13. April.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder - Amt, ang. **Arresten i Reykjavik** m. m. Khavn den 13. April 1847. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1847, Nr. 1560—1561.

Ved hoslagt at tilstille Hr. Kherren Under- og Over-retsakterne med tilhørende Bilage i Justitssagen mod Bonde Christjan Björnson af Hrafnholum i Kjose Syssel, og idet man til videre Foranstaltning lader følge Høieste-retsdoms-Akten i Sagen, der ved sidstnævnte Ret er paadömt den 17. Februar sidstl., undlader man ikke, i Forbindelse med Collegiets Skrivelse af 15. Decbr. f. A. at bemærke, at uagtet Høiesteret ikke har fundet, at

der, efter de i Sagen fremkomne Oplysninger, var Föie til at lægge Underdommeren Noget til Last i Henseende til Tiltaltes Behandling i Arresten i Reykjavík, har Retten dog henledet Cancelliets Opmærksomhed paa den ufor-svarlige Tilstand, hvori bemeldte Arrest, i hvilken Tiltalte har angivet, at det under hans Ophold sneede ind, og hvor han aldrig skal have været af Klæderne, men alene trukket Strømperne af, maa antages at være. — Idet man har troet herom at burde underrette Dem, imødeser man, i Henhold til Collegiets ovennævnte Skrivelse, snarest muligt Deres Forslag til en hensigts-svarende Indretning af bemeldte Arrestlokale.

Da det imidlertid af Underdommerens Tilførsel under et Forhör i Sagen af 27. Novbr. 1845 sees, at han, idet han paalagde Tiltalte at forblive ved sit Hjem med Bemærkning, at han i modsat Fald vilde blive arresteret, har tilføiet, at Tiltalte desuden kunde vente dette, med mindre han tilstod det ham imputerede Faaretyverie, saa skulde man, efter dertil af Høiesteret givne Anledning, tjenstl. have Dem anmodet om at betyde Underdommeren det Ulovlige i at anvende en saadan Trüdsel mod en Inqvisit som Middel til om muligt at frembringe Tilstaaelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 13. April 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Kherre Hoppe, ang. privilegerede Personers Ægtevielse. Khavn den 15. April 1847. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848. — Canc. 8. Departem. Brevb. 1847, Nr. 1603—1604. 15. April.

Med Hensyn til, at enkelte Rangspersoner og maaskee Sönnner af Embedsmænd, der have haft Rang i nogen af de 3 förste Klasser, skulle i forskjellige Sogne i Sönder-Amtet være blevne viede hjemme i Huset, uden dertil at have löst den i Forordn. 30. April 1824 § 15 ommeldte Bevilling, har Hr. Kherren, næst at fremsende

1847. en af Biskoppen over Island i den Anledning afgiven
 15. April. Betænkning, indstillet til Collegiets Afgjørelse, om de nævnte privilegerede Personer kunne ansees fritagne for at løse saadan Bevilling.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at Forordn. 30. April 1824 § 2 kun fritager bemeldte Personer for Lysning fra Prædikestolen, men ikke berettiger dem til uden særlig Bevilling at vies hjemme i Huset eller af uvedkommende Præst; hvorhos man ikke undlader at tilføie, at Collegiet, ved under D. D. at tilskrive Biskoppen overeensstemmende hermed, har overladt ham herom at tilkjendegive Landets Geistlige det Fornødne. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. April 1847¹.

15. April. **Cancellie-Skrivelse** til det kgl. Rentekammer, ang. **Ophævelse af Embedsskatten** for Islands Vedkommende. Khavn den 15. April 1847. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1847, Nr. 1564. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 88.

I behagelig Skrivelse af 27. f. M. har det kongel. Rentekammer forlangt Cancelliets Betænkning, om der ikke maatte være Anledning til at medtage Forordn. af 8. Januar 1845 angaaende Embedsskattens Ophævelse for Danmark, blandt de af de for dette Rige i Aarene 1845 og 1846 emanerede Anordninger, om hvis Udvidelse til Island der maatte indhentes Betænkning fra det nu forestaaende Althing, idet velbemeldte Kammer har formeent, at de samme Grunde, der have motiveret Embedsskattens Ophævelse her i Riget, ere anvendelige paa Island, ogsaa med Hensyn til andre Embeder end

¹) s. D. Cancelliets ligelydende Skrivelse til Biskoppen over Island, hvorved det bliver ham „overladt, overeensstemmende hermed at tilkjendegive Landets Geistlige det Fornødne“. Canc. 8. Dep. Brevb. sst.

Byfoged-Embedet i Reykjavik og de fem Præste-Embeder, 1847.
 med Hensyn til hvilke bemeldte Forordning, efter hvad
 i Finantsbudgettet for 1845 er bemærket, kunde ventes
 udvidet. 15. April.

Foranlediget heraf skulde man ikke undlade tjenstl. at tilbagemelde, at Cancelliet med det kgl. Rentekammer maa være enigt i, at den omhandlede Afgift ogsaa bør bortfalde for de øvrige Embeders Vedkommende i Island, af hvilke samme maatte svares, men at Collegiet ikke anseer det for nødvendigt, at et Lovudkast i den Anledning forelægges Althinget. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. April 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester- 20. April.
Amtet, ang. Betaling til Sysselmænd for at over-
være Visitation af Apotheker. Kbhavn den 20. April
1847¹⁾. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 1671.

Ved at tilstille Cancelliet tvende Andragender: det ene fra Sysselmanen i Sneefjeldsnæs Syssel om at erholde udbetalt et ham, ifølge indgiven Regning, i Skyds og Diæt formentlig tilkommende Beløb af 20 Rbd. 24 Sk. for at have, efter Requisition af Distriktslægen i Amtets søndre Lægedistrikt, i sidstafvigte Efteraar bivaanet en Visitation af Apotheket i Stykkesholm; det andet fra bemeldte Distriktslæge om for denne Visitation at tilstaaes samme Betaling, som i slige Tilfælde er bestemt for Lægerne i Danmark, har Hr. Conferentsraaden i behagelig Skrivelse af 14. Januar sidstl. forlangt Collegiets Bestemmelse for:

1) om vedkommende Sysselmænds Regninger for Skyds og Diæt ved den aarlige Visitation af Apotheket i Stykkesholm bør afholdes af Vest-Amtets Repartitionsfond, og — 2) om det den inspicerende Læge

¹⁾ Canc. Skriv. 1. Decbr. 1848.

1847. for Forretningen tilkommende Honorar, hvis Størrelse
 ønskes bestemt, maa afholdes paa samme Maade.

20. April.

Foranlediget heraf skulde man, ved at remittere
 Indsluttede, til Efterretning og videre Bekjendtgjørelse
 tjenstl. melde:

ad 1) at der Intet herimod haves at erindre; —
ad 2) at Distriktslægen intet Honorar tilkommer for
 Visitationen, ligesaa lidet som Physiци her i Landet nyde
 nogen saadan, cfr. Canc. Skriv. 15. Januar 1814 og
 9. Februar 1828¹. — Det kgl. Danske Cancellie den
 20. April 1847.

21. April.

**Midlertidig Plakat for Island, ang. fuldkommen
 Fredlysning af Ederfugle.** Khavn den 21. April
 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i
 Juli 1847; ligeledes i samme Aar i Reykjavík By og i Gull-
 bringa og Kjosar Syssel, samt i Isafjords Syssel; 1848 er den
 bekjendtgjort i de øvrige Jurisdiktioner i Sønder-Amtet og
 Vester-Amtet, og i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. —
 Originalen med nogle derhen hørende Aktstykker indheftet i
 Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1847, Nr. 152. — Original-
 Aftryk hos Schultz, 4 Sider i 4°, første Side Titelblad med
 den danske Titel øverst, derunder den islandske, Resten af
 Titelbladet dansk. Den anden Side indeholder den danske
 Text med Underskrifter, tredje Side den islandske Text uden
 Underskrifter, fjerde Side blank. — Ny Colleg. Tid. for 1847,
 S. 490—497 (med Motiver). — Quart-Forr. for 1847, S. 68—69.
 Schou XXIV, 780—781. — Islandsk: Original-Aftryk med
 den danske Text (see ovenf.). Althingets Forhandlinger i Tíðindi
 frá alþingi Íslendinga 1845, S. 93, 97, 292—302, 318—319, 430—
 482. Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættis-
 manna 1841, S. 140—141; Reykjavíkurbóst. 1847, S. 131
 (under Datum: 17. Marts ved Forvevling).

**MIDLERTIDIG PLAKAT for Island, angaaende fuldkom-
 men Fredlysning af Ederfugle.**

¹⁾ disse Cancellie-Skrivelser, der ibrigt ere Island uved-
 kommende, findes i den Fogtmanske Samling.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: Da det er 1847.
fundet fornødent at udgive et ubetinget Forbud mod 21. April.
Fangst af Ederfugle paa Vort Land Island, for at beskytte den Erhvervskilde, som Ederfuglevarpet yder dette Vort Lands Indbyggere, have Vi, overensstemmende med Vort troe Althings derom indgivne allerunderd. Andragende, fundet Os foranledigede til, midlertidigen og indtil en ny almindelig Anordning om Jagten paa bemeldte Vort Land udkommer, allernaad. at befale, som følger:

1. Ingen maa paa Island nogetsteds dræbe Ederfugl, til Lands eller Vands, paa egen eller Andres Grund, enten ved Skyden, eller med Hunde, eller med Garn, eller paa nogensombelst anden Maade.

2. Forseer Nogen sig forsættligen herimod, da bøder han til vedkommende Communes Fattigkasse 48 Sk., for hver dræbt Ederfugl. Og er det iøvrigt en Selvfølge, at, forsaavidt Forseelsen tillige indeholder Overtrædelse af den, paa Island kundgjorte, allerhöi. Resolution af 17. Juli 1846 § 4, ville de i denne Resolution foreskrevne höiere Böder være at erlægge.

3. Med Sögsmaal i Anledning af de i det Foregaaende omhandlede Forseelser forholdes efter Plak. af 4. Marts 1843.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 21. April 1847.

Opið bréf, er fyrst um sinn lögleiðir fulla friðhelgi æðarfugls á Íslandi.

Vör Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: Með því nauðsyn hefir þótt til bera, að lagt væri fullt bann fyrir æðarfuglaveiði á landi Voru Íslandi, atvinnu þeirri til hlífðar og varðveizlu, sem æðarfuglavarpið veitir landsfólkinu, hefir Oss sýnzt, eptir þegusamlegri bæn

1847.

21. April.

Vors trúa alþingis, að bjóða svo fyrst um sinn, sem hér segir, þángað til almenn ný veiðilög verða sett þar á landi:

1. Enginn má nokkurstaðar á Íslandi drepa æðar-fugl, á sjó eða landi, á sinni jörð eða annara, með skotum eða hundum, eða netjum, eða nokkrum öðrum hætti.

2. Brjóti nokkur af ásettu ráði hér í mót, skal hann gjalda í sjóð hreppsins 48 sk. fyrir hvern fugl, sem drepinn er. Og er það auðvitað, að ef þar á ofan er brotið mót 4. grein í konungsráðgjafi 17. Juli 1816, sem birtur hefir verið á Íslandi, skal gjalda stærri sekt, eptir því sem þar greinir.

3. Sóknir um afbrigði þessa máls skulu fram fara eptir opnu bréfi 4. Marts 1843.

Hæreptir eiga blutadeigendur sér allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konunglega aðseturstað Kaupmannahöfn 21. April 1847.

21. April.

Plakat ang. Bestemmelse af Tiden til Repstyrettingenes Afholdelse. Khavn den 21. April 1847.

— Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1847; ligeledes i samme Aar ved Reykjavíks Bything og i Isafjords Syssel; 1848 i Skaptafells, Vestmannöe, Arnæs, Gullbringa og Kjosar, samt Borgarfjords Syssel i Sönder-Amtet, i Myra og Hnappadals, Snæfellsnæs, Dala og Stranda Sysseler i Vester-Amtet, og i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. — Rubr. i Canc. 3. Dep. Registr. 1847 til ¼ 1848, 51 (1847, Nr. 216^a). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 4 Sider i 4te, hvoraf den første Titelblad paa Dansk, den anden Plakatens danske Text med Underskrifter, den tredje den islandske Titel med Overskrift: „Útleggning hins framanskriafaða danska frumrita“, den fjerde Texten paa Islandsk, uden Underskrifter. — Ny Coll. Tid. 1847, S. 417—422 (med Motiver). Quart-Forr. for 1847, S. 67—68. Schou XXIV, 780. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor) Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 10, 18, 122—130, 172—175, 283—285; Viðbætur S. 25—29 (Regjeringens Udkast med Motiver).

Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættiamanna 1847.
1841, S. 141—148; Reykjavíkurbóst. 1847, S. 131. 21. April.

PLAKAT angaaende en nærmere Bestemmelse af Tiden, paa hvilken Repstyrerthingene i Island skulle afholdes.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at efter at Vi have modtaget Vort i 1845 forsamlede. tro Althings allerund. Betænkning over det samme forelagte Lovudkast, betræffende en Forandring i Henseende til Tiden, paa hvilken Repstyrerthingene i Island afholdes, have Vi allernaad. fundet for godt at byde og befale, som følger:

Repstyrerthingene paa Vort Land Island skulle i Fremtiden afholdes tvende Gange om Aaret, nemlig Foraarstthingene i Tidsrummet fra d. 16. til d. 24. Juni, dog for Skaptafells Sysselerne i Fardagsugen i Begyndelsen af hvert Aars Juni Maaned, og Efteraarstthingene i Tidsrummet fra 4. til 20. Oktober.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjøbenhavn den 21. April 1847.

Opið bréf, viðvíkjandi nákvæmari ákvörðun þeirra tíða, á hverjum hreppstjóræfing á Íslandi skulu haldast.

Vér Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: að Oss, eptir að Vér höfum meðtekið Vors 1845 samankomna holla alþingis allraþegnlegasta álit yfir eitt fyrir það framlagt lagafrumvarp, viðvíkjandi breytingu nokkurri, í tilliti til þeirra tíða, á hverjum hreppstjóræfingin á Íslandi haldast, allramildilegast hefir þóknast að bjóða og skipa þannig:

Hreppstjóræfingin á Voru landi Íslandi skulu framvegis haldast tvisvarsinnu á ári, nefnilega Vorþingin á tímabilinu milli hins 16. til hins 24. Juni, þó fyrir Skaptafells-sýslur í fardagavíkunni í byrjun hvers árs

1847. Junimánadar — og haustþingin á tímabilinu frá 4. til 20. Oktober.

21. April.

Héreptir eiga allir hlutaðeigendur sér allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðseturstað Kaupmannahöfn þann 21. April 1847.

21. April.

Kongelig Resolution ang. Tilladelse til Be-seiling af Thorlakshöfn, Straumfjord og Krossvik. Khavn den 21. April 1847. — Publiceret i Reykjavik og i Gullbringa og Kjosar Syssel 1847, og 1848 i Skaptafells, Vestmannöe, Arnæs og Borgarfjords Sysseler. *see* Rentek. Plak. 11. Mai 1847.

22. April.

Kongelig Resolution ang. Udgivelse af et Skrift om Heklas sidste Udbrud m. v. Khavn den 22. April 1847. — I Finants-Deputationens Forestilling 20. April henholder man sig til Conferentsr. H. C. Örstedes Erklæring angaaende et af Kammerassessor Schythe indsendt Manuskript om hans Undersøgelser ved Hekla efter det sidste Udbrud. Örsted udtaler det som ønskeligt, at Resultaterne af en paa offentlig Bekostning foranstaltet Undersøgelse ogsaa bekjendtgjøres paa offentlig Bekostning. Finants-Deputationen indstiller, at Beløbet maa udredes af Contoen for videnskabelige Formaals Fremme, og mener endogsaa, at Bekostningen dertil vil ikke ubetydelig kunne nedsættes. — Finants-Deputationens Forestillinger samt Resolutioner 1847, Nr. 76.

Vi bifalde allern., at Udgivelsen af indbemeldte Manuskript besörges af Vor Finantsdeputation, og at de dertil fornødne Udgifter, indtil et Beløb af 550 Rbd., udredes af Contoen til videnskabelige og almeennyttige Arbeiders Fremme. — Kjöbenhavn den 22. April 1847.

26. April.

Bekjendtgjørelse fra Directionen for Univer-sitetet og de lærde Skoler, ang. Indretningen af den filosofiske Examen ved Universitetet i Kjöbenhavn. Khavn den 26. April 1847. — Publiceret 1847 i Isafjords Syssel og 1848 i Bardastrands,

Öeffjords og begge Mula Sysseler. — Ny Colleg. Tid. for 1847, 1847.
S. 585—594 (med Motiver). Quart-Forr. for 1847, S. 70—72. 26. April.
Schou XXIV, 782—783.

BEKJENDTGJÖRELSE angaaende en forandret Indretning af den philosophiske Examen ved Kjöbenhavns Universitet.

Paa Directionens allerunderd. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 16. d. M. allern. at bestemme Fölgende:

1. Istedetfor den hidtilværende philologisk-philosophiske, eller saakaldte anden Examen, anordnes en philosophisk Examen, hvis Gjenstande alene ere:

1) Logik,

2) Psychologie,

3) Moralphilosophie,

4) Philosophiens Historie med Propædeutiken, over hvilke Discipliner Forelæsninger blive at holde og tilendebringe i et Tidsrum af to Semestre.

2. Den philosophiske Examen skal indeholde en dobbelt Pröve, nemlig deels skriftlig Besvarelse af en meddeelt Opgave, deels mundtlig Examination i enhver af ovennævnte Discipliner.

3. Den skriftlige Opgave bestemmes af de tvende Professorer i Philosophien i Forening. Den mundtlige Examination udföres i hver af de specielle Discipliner af den Professor i Philosophien, som derover har holdt Forelæsninger, og foretages i Overværelse af to Censorer, nemlig den ikke examinerende Professor i Philosophien og en anden Professor af det philosophiske Fakultet, som dertil af Consistoriet udnævnes, hver Gang paa tre Aar.

4. For Pröverne i de enkelte Fag meddeles Specialcharakterer og for Udfaldet af Examen i det Hele en Hovedcharakteer. — Specialcharaktererne, som umiddelbart efter Examinationen i ethvert Fag bestemmes af den examinerende Professor og de to Censorer, ere fölgende sex: Udmærket godt, Meget godt, Godt, Tem-

1847. melig godt, Maadeligt, Slet. — Saavel for den skriftlige Udarbeidelse som for enhver af de i § 2 nævnte 4 Fag gives en Specialcharakteer. Hovedcharakteren, hvilken uddrages af de fem Specialcharakterer efter de Regler, som nærmere af Directionen blive fastsatte, benævnes:

Første Charakteer,
Anden Charakteer,
Tredie Charakteer,

af hvilke første Charakteer kan forhøies med Tillægget „med Udmærkelse”.

5. Til den filosofiske Examen maa Ingen gives Adgang førend et Aar efter at han er immatrikuleret ved Universitetet.

6. Den her anordnede filosofiske Examen bliver at afholde saasart og forsaavidt Nogen dertil melder sig, som har bestaaet den ved den provisoriske Plan af 25. Juli 1845¹ foreskrevne Afgangsexamen i dennes fulde Omfang, og fra den Tid af, da denne Afgangsexamen er almindelig indført, ophører aldeles den nuværende anden Examen.

Hvilket herved efter allerh. Befaling bekendtgjøres til samtlige Vedkommendes Efterretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 26. April 1847.

27. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Præstens Salair af Hospitalet paa Hallbjarnareyri**. Khavn den 27. April 1847. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 1788—1784.

Hr. Conferentsraad har i behagelig Skrivelse af 20. Septbr. f. A., ved hertil at indsende et Andragende fra Sognepræsten til Setberg i Sneefjeldsnæs Syssel, Einarsen, begjært dette Collegii Resolution, angaaende

¹) Coll. Tid. 1845, S. 721.

hvorvidt det bemeldte Sognepræst tilkommende Salair af Hallbjærnaröres Hospital for Fremtiden som hidtil skal betales med 2 Rbd. 24 Sk. eller med 4 Rbd. r. S. aarligen, og i dette sidste Tilfælde, om Salairet da ikke paa samme Maade bør betales for 1845.

1847.
27. April.

Foranlediget heraf skulde man, efter at have brev-vexlet med det kgl. Rentekammer angaaende Sagen, tjenstl. tilmelde Hr. Conferentsraad til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse, at det bevilges, at Salairet forhøies til 4 Rbd. fra 1845 incl. at regne. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. April 1847.

Bekjendtgjørelse fra Stiftamtmanden over Island, Kherre Hoppe, ang. **Opmuntringer til en forbedret Fiskvirkning.** Khavn den 28. April 1847. —

Publiceret i Gullbringa og Kjosar Syssel samt paa Vestmannöerne 1847. — Original-Aftryk paa et Ark i Folio. Den paaberaabte Bekjendtgjørelse fra Fiskehandels-Compagniet i Barcellona, dat. 8. Novbr. 1846, er optaget efter Börsen-Halle 11. Febr. 1847, Nr. 10,778 i Ný Félagsrit VII, 245—248 og i Reykjavíkurbóst. 1847, S. 102—104. — De nævnte Afhandlinger ere: Nokkrar athugasemdir um fiskverkun á Íslandi af Har. Fiedler. 1844. Fjöldnir VIII, 39—50, jevnf. Ný Félagsrit VII, 244—245 Anm. — Hugvekja um vöruverkun á Íslandi, Reykjavíkurbóst. 1847. April. S. 97—105.

Opið bréf. þaræð það er mjög svo árfðandi fyrir Íslendinga, að fiskur sá, sem fluttur er hëðan til útlanda, sè álitinn gild og góð vara, svo hefir hið konunglega rentukammer fælið mér á hendur að skora á alla þá menn, sem fást við fiskiveiðar og fiskverkun í Suður-amtinu, að þeir leggi alla alúð á fiskverkunina.

Fyrir þá sök gjörist það hërmeð öllum kunnugt, að fiskikaupa-félagið í Barcelóna á Spáni hefir látið þá auglýsingu útganga, að fiskur sá, er nú á seinni tímum hefir flutzt frá Íslandi, sè svo vondur, að hann verði ekki seldur nema við sárlitlu verði. Fyrrum þótti ís-lenzkur fiskur vera hinn beztu, og var þá í hærra verði

1847. en fiskur Noregsmanna, en nú er hið gagnslæða komið
 28. April. í þess stað, því þar sem aðrar þjóðir nú á seinni árum
 hafa leitast við að vanda æ betur og betur fiskverkun
 sína, svo hefir mönnum á Íslandi farið að því skapi
 aptur í hreinlæti og hirðusemi með fiskinn. Fiskur Ís-
 lendínga fæst nú ekki seldur nema við talsvert lægra
 verði en fiskur Noregsmanna, og batni hann ekki aptur,
 vill enginn maður kaupa hann í Barcelóna, þaræð félagið
 einúngis vill kaupa góða vöru.

Félag þetta hefir og lýst yfir því, að saltfiskur sá,
 sem Spánverjum sè ætlaður, eigi að vera vel harður
 og þur, hvítur á lit, sléttur, en þó ekki flattur of djúpt
 niður með hryggnum, ekki með ornum, sandi, götum,
 beinum eða blettum, því annars kostar vili enginn
 kaupa hann.

Í ritgjörð einni, sem prentuð er í Fjölni ár 1845,
 hefir maður nokkur, sem vel hefir vit á þessu málefni, sett
 þessar aðalreglur, sem undirstöðu góðrar fiskverkunar:

1) Að afhöfða fiskinn og slægja hann jafnskjótt,
 sem hann kemur upp úr sjónum. — 2) Að fara varlega
 með hann í skipinu, þegar hann er fluttur af skipi, og
 alltaf meðan á verkuninni stendur, og kasta honum aldrei,
 nè kreista hann og kremja óvarlega. — 3) Að fletja
 hann eins fljótt og verður, þegar í land er komið. —
 4) Sjá um, að hann komist nýr í saltið, eða sè breiddur
 til þurks, eptir því, hvort úr honum á að gjöra saltfisk
 eða harðan fisk. — 5) Að salta allan fisk, sem búinn
 er til verkunar, þegar lítur út fyrir óþurka. — 6) Að
 þvo fiskinn og skola af honum vel og vandlega, þegar
 búið er að fletja hann, og eins þegar hann er tekinn
 úr salti og skipta um við hvern fisk, sem þveginn er.

Í Apríl mánuði Reykjavíkurbóstsins þetta ár er
 einnig von á ritlíngi um þetta efni, sem vert er að
 menn kynni sèr.

Eg hefi nú þannig leidd athygli almennings að því
 máli, sem er mjög mikils unvarðandi, og því mega
 menn trúá, að svo framarlega sem bendíngum þeim

verður fylgt, sem nú hafa verið nefndar, mun það verða landsmönnum til mikils hagnaðar, einsog eg hinsvegar er sannfærður um, að stjórnin lítur á, og metur að nokkru, sérhverja þá viðleitni, sem miðar til framfara landsmanna í þessari grein. 1847. 28. April.

Íslands stúptamtshúsi 28. April 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester- Amtet, ang. at Valgprotokollerne til Althingsvalgene bør bevares ved Amtet. Khavn den 29. April 1847. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1847, Nr. 1853. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 103—104. 29. April.

I behagelig Skrivelse af 31. Oktbr. f. A. har Hr. Conferentsraad forlangt Cancelliets Resolution for, om Valgprotokollerne, der ifølge Forordn. 8. Marts 1843 § 36 skulle indsendes til Amtet, naar Valgene ere fuldendte, skulle forblive der eller, efter foregaaet Eftersyn, remitteres Sysselmændene.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at Protokollerne bør forblive beroende hos Amtet. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester- Amtet, ang. Fortolkning af et Udtryk i Anordningen om Althingets Indretning. Khavn den 29. April 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 1854—1855. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 104. 29. April.

I behagelig Skrivelse af 31. Oktbr. f. A. har Hr. Conferentsraad forlangt Collegiets Resolution for, hvorledes Ordene i Forordn. 8. Marts 1843 § 38 „vedkommende Præst og Repstyrer“, i Forening med hvilke Valgdirecteuren eengang om Aaret i Juni Maaned skal gennemgaae Valglisterne, bør forstaaes, samt hvilke Diætpenge og Skydsomkostninger der i den Anledning kan tilstaaes Vedkommende.

1847.

29. April.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at der ved de omspurgte Udtryk er sigtet til den Præst og Repstyrer, der ifølge Forordningens § 18 har forfattet Valglisterne, hver for sin Reps Vedkommende; men at der iøvrigt ikke foranlediges særlige Udgifter ved denne Conference til Valglisternes Berigtigelse, der forudsættes at kunne foregaae ved de aarlige Mandtælsthing. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1847¹.

6. Mai.

Kongelig Resolution ang. Understøttelse til at udgive Statistik over Jordegodset i Island.

Khavn den 6. Mai 1847. — I Rentekammerets Forestilling 4. Mai foredrages, at Assessor i Landsoverretten paa Island Johnsen havde i Aaret 1840 udgivet i Trykken et af ham udarbejdet Skrift om Pantevæsenet og Salg af Jordegods der i Landet. — Det islandske Publikum manglede imidlertid almindeligt Kjendskab til Jordeiendommenes Værdie der i Landet, til Veiledning ved disses Kjøb og Salg. For at bidrage til Oplysning i saa Henseende, besluttede Assessor Johnsen at forskaffe sig nøie Kundskab om de islandske Jordeiendomme og disses Besiddere, om enhver Jords Skyldsætning samt om dens aarlige Afgifter, og derefter, tildeels som Anhang til det fornævnte Skrift, at offentliggjøre de af ham erhvervede Oplysninger, hvilke efter hans Formening desforuden vilde have statistisk og statsoeconomisk Interesse. Kammeret havde stillet det nødvendige Materiale fra Archivet til Forfatterens Raadighed, og ligeledes understøttet hans Arbejde ved at paalægge Underøvrighederne paa Island at levere ham det Materiale de kunde tilveiebringe. Til Udgivelsen af det nævnte Skrift om Jordegodsets Statistik paa Island, som antoges at ville blive mellem 25 og 30 trykte Ark, søgte Forfatteren nu en Understøttelse af 600 Rbd., hvortil Rentekammeret ogsaa anbefaler ham, saaledes at han skulde erholde den af den islandske Jordebogskasse. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847 B, Nr. 175.

¹) s. D. Skriv. til den kgl. Commissarius, med Underretning om dette Svar til Amtmanden. Canc. Brevb. sst.

Vi ville allernaad. have Assessor i den islandske Landsoverret J. Johnsen af Islands Jordebogskasse forundt 600 Rbd. som en Understøttelse til Udgivelse i Trykken af indhemeldte af ham udarbejdede Skrift angaaende Jordeiendommene paa Island m. m., saaledes at 300 Rbd. udbetales ham strax, og de øvrige 300 Rbd. naar det godtgjøres, at Skriftet er udkommet. — Kjöbenhavn den 6. Mai 1847.

1847.
6. Mai.

Rentekammer-Circulaire til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Indberetninger om forefaldne Strandingsstilfælde.** Khavn den 8. Mai 1847. — Rentek Isl. Copieb. 16, Nr. 846—48.

Da det, navnlig med Hensyn til forekommende Forespørgsler fra fremmede Staters Gesandter og Consuler, er af Vigtighed for Rentekammeret at have Underretning om paa Island forefaldende Strandings-Tilfælde, saa anmodes Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe tjenstl. om, behageligen at paalægge Byfoged Gunlöggen og vedkommende Sysselmænd i Sønder-Amtet uopholdeligen, saasnart noget Skib maatte forulykkes i deres Jurisdiktion, enten umiddelbart eller gjennem Amtet at indberette til Rentekammeret de nærmere Omstændigheder ved Strandingen, samt hvad der iøvrigt maatte være foretaget i Henseende til at redde saavel Mandskab, som Skib og Gods. — Rentekammeret den 8. Mai 1846.

Cancellie-Skrivelse til den kgl. Finants-Deputation, ang. **Indkjøb af meteorologiske Instrumenter til Observationer i Island.** Khavn den 8. Mai 1847. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1847, Nr. 1987.

Ifølge Cancelliets Bemyndigelse har Cand. Med. & Chirurg. Schleisner indkjøbt forskellige Requisiter til den

1847.

8. Mai.

paatænkte Födsels- og Pleie-Stiftelse paa Vestmannöe, ligesom han ogsaa har anskaffet forskjellige meteorologiske Instrumenter m. v., som ikke have været at erholde hos det kgl. Videnskabernes Selskab, og som tillige med de af dette Selskab udleverede Apparater ville, ved Cand. Schleisners Afreise fra Vestmannöe, forblive der til Anstillelsen af yderligere meteorologiske Undersøgelser.

Det af ham derfor udlagte Beløb 44 Rbd. 2 Sk., der bliver at afholde af de til Bestridelsen af en Deel af Omkostningerne ved det ham ved allerh. Resolution 12. Marts d. A. overdragne videnskabelige Hverv, skulde man tjenstl. have den kgl. Finantsdeputation anmodet om at ville anvise ham til Udbetaling paa den berørende Zahlkasse, om muligt endnu i Begyndelsen af næste Uge, da han herfra afreiser i Midten af indeværende Maaned. — Det kongl. Danske Cancellie den 8. Mai 1847.

8. Mai.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. Salair for Bessastad Skoles hidtilværende Sognepræst. Khavn den 8. Mai 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 1046.

I Anledning af det ved Stiftsövrighedens behagelige Skrivelse af 16. Februar sidstl. fremsendte og anbefalede Andragende fra Sognepræsten til Garde og Bessastad Sogne, Stiftsprovst Helgason, om Erstatning for det Tab i Embedsindtægter, han har lidt ved den islandske lærde Skoles Flytning, og efter at man desangaaende har brevvexlet med den kgl. Finantsdeputation, vil Directionen have Ansøgeren tilstaaet, saalænge han forbliver i dette Kald, 24 Rbd. aarlig, som Godtgjørelse for den lige Sum, der tidligere var ham tillagt for Ministerialia ved Skolen i Bessastad.

Herom ville Stiftsövrigheden behageligen meddele 1847.
 Stiftsprovst Helgason fornöden Communication, samt 8. Mai.
 træffe de övrige fornödne Foranstaltninger til Belöbets
 Udbetaling af Skolekassen. — Den kongl. Direction for
 Universitetet og de lærde Skoler den 8. Mai 1847.

Rentekammer-Plakat ang. Beseiling af Thor- 11. Mai.
lakshöfn, Straumfjord og Krossvík. Khavn den
 11. Mai 1847. — Publiceret 1847 i Isafjords Syssel, og
 1848 i Myra og Hnappadals, Dala, Bardastrands og Stranda
 Sysseler. — Originalen med flere dertil hørende Aktstykker
 indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1847, Nr. 155 (Resol.
 21. April). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz,
 4 Sider i 4te: første Side Titelblad, den danske Titel överst, der
 under den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. — Paa den
 anden Side findes den danske Text med Underskrifter, paa tredje
 Side den islandske Text uden Underskrifter, fjerde Side blank.
 — Quart-Forr. for 1847, S. 83—84. Schou XXIV, S. 792. —
 Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenf.).
 Althingets Forhandling i Tíðindi frá alþíngi Íslandinga 1846,
 S. 29—34, 172, 354—390, 435—450, 566—591. Jevnf. Reykja-
 víkurpóst. 1847, S. 131 (kgl. Resol. 21. April).

PLAKAT angaaende Beseilingen af Thorlakshavn,
 Straumfjord og Krossvík i Island.

Det har behaget Hans Majestæt under 24. i f. M.
 allernaad. at tillade, at Thorlakshavn i Sønder-Amtet,
 Straumfjord i Vest-Amtet og Krossvík paa Akranæsset
 i Sønder-Amtet paa Island maae, uden at autori-
 seres som Handelssteder, beseiles i en Tid af 3 Aar,
 fra 4. Januar d. A. at regne, og derpaa drives Handel,
 dog kun paa Thorlakshavn af Reykjavíks og Örebaks
 Handlende, paa Straumfjord af de Handlende i Reykja-
 vík og Budir, og paa Krossvík af Reykjavíks Handlende
 alene, Alt under de Vilkaar og Betingelser, som Plak.
 af 28. Decembr. 1836 indeholder for Handel paa de
 autoriserede Handelssteder.

1847.

11. Mai.

Hvilket herved bekjendtgjøres til Underretning for alle Vedkommende. — Rentekammeret den 11. Mai 1847.

Opið bréf um siglingar á þorlákshöfn, Straumfjörð og Krossvík.

Konúnginum hefir þóknast af mildi sinni, 21. dag hins fyrra mánaðar að leyfa siglingar til verzlunar í 3 ár, frá byrjun árs þessa, til þorlákshafnar í Suðuramtinu, Straumsfjarðar í Vesturamtinu og Krossvíkur á Akranesi í Suðuramtinu. Þó skulu þar ekki kaптún vera, og skal ekki öðrum leyft að verzla á þorlákshöfn, en Reykjavíkur-kaupmönnum og Eyrarbakka, en á Straumfirði Reykjavíkur-kaupmönnum og Búða, og á Krossvík Reykjavíkur-kaupmönnum einum saman. Skal leyfi þetta vera með þeim skilmálum, sem segir í opnu bréfi 28. Decbr. 1836 um verzlun á kaптúnum.

Það birtum vör þeim, sem vita þurfa. — Rentukammerinu 11. dag Mai 1847.

12. Mai.

Kongelig Resolution, ang. at det paatænkte Lovbud, om Indførelse i Island af Danske Lovs Bestemmelser om Hævd og Præskription, skal stilles i Bero. Khavn den 12. Mai 1847¹. — I Cancelliets Forestilling fremsættes Collegiets Modbemærkninger mod Althingets Behandling af Sagen angaaende Hævdslovgivningens Indførelse paa Island, og indstilles af Pluraliteten: „at det ovenomhandlede Althinget forelagte Lovudkast maa emanere som Lov, alene med den Modifikation, at i § 1 Ordene „at forholde efter de i Danske Lovs 5. Bogs' etc. forandres til: „at forholde efter de i Danske Lov, navnlig de i Lovens 5te Bogs' etc., og at i § 2 Aarstallet 1849 forandres til 1855, — og kun aldeles in subsidium: at denne Sag indtil videre stilles i Bero“. — Minoriteten derimod foreslog: „at Lovudkastet forelægges det nu forestaaende Althing til Betænkning, efter

¹) jevnf. kgl. Bekjendtgj. til Althinget 21. Mai 1847, I.

at være modificeret som af Majoriteten foreslaaet, samt fremdedes med den Forandring, at den i Danske Lovs 5-5-1 bestemte Hævdstermin af 20 Aar forlænges til 30 Aar". — Canc. 3. Departem. Forestill. 1847, Nr. 64. Ny Colleg. Tid. 1847, S. 370-383 (med udførligt Forsvar for Regjeringens Udkast og Polemik mod Althingets Behandling). Althingets Forhandlinger om Sagen i Tíðindi frá alþingi Íslendinga 1845, S. 10, 17, 206-222, 245-259, 463-466; Viðbætur, S. 1-12 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jfr. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1839, S. 16, 19, 23, 49, 51, 110-111, 127-134; 1841, S. 148-188; Ný Félagsrit VI, 53-67; Reykjavíkurbóst. 1847, S. 131.

1847.

12. Mai.

Vi ville allern., at denne Sag for Tiden stilles i Bero. — Kjöbenhavn den 12. Mai 1847.

Kongelig Resolution ang. Skolens Reorganisation og de derved foranledigede Udgifter, m. v. 14. Mai.
Khavn den 14. Mai 1847. — Univers. Direct. Forestil. 1847, Nr. 2904. *see* kgl. Bekjendtgj. til Althinget 21. Mai 1847 II. 4 og I sidste Passus.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. Bekostningerne ved Althingstidendens Trykning. 15. Mai.
Khavn den 15. Mai 1847. — Canc 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 2132.

Hr. Kherre og Deres Høiærv. have med behagelig Skrivelse af 21. Decbr. f. A. tilstillet Collegiet en Opjøreelse af de til Althingstidendens Trykning i Stiftsbogtrykkeriet i Aaret 1845 medgaaede Omkostninger, til Beløb 1574 Rbd. 47 Sk., nemlig 959 Rbd. 34 Sk., der ere medgaaede til Papir og Trykning, og 615 Rbd. 16 Sk., der ere udgivne i Anledning af 3 Bogtrykker-svendens Oversendelse fra Danmark til Hjælp ved Tidendens Trykning, af hvilke Omkostninger Hr. Kherren og Deres Høiærv. have foreslaaet, at ikkun de ommeldte 959 Rbd. 34 Sk., samt Halvdelen af de 615 Rbd. 16 Sk.,

1847. nemlig 307 Rbd. 56 Sk., tilsammen 4266 Rbd. 87 Sk.,
 15. Mai. skulde godtgjøres Stiftsbogtrykkeriet, ved i Overeens-
 stemmelse med Forordn. 8. Marts 1843 § 79 af Thingets
 Præsident at anvises samme til Udbetaling af den kgl.
 Jordebogskasse, men at derimod den anden Halvdeel
 af de ommeldte 645 Rbd. 46 Sk., i Betragtning af den
 Nytte, som Stiftsbogtrykkeriet selv har haft af de om-
 meldte 3 Sætteres Oversendelse, skulde falde samme
 tillast. Ved i Forbindelse hermed at tilstille Collegiet
 den i Anledning af denne Opgjørelse stedfundne Corre-
 spondence mellem Dem og Præsidenten for det i be-
 meldte Aar afholdte Althing, Conferentsraad, Amtmand
 Thorsteinson, som, imedens han ikke har haft Noget at
 erindre imod Refusionen af det førstnævnte Udgifts-
 beløb af 959 Rbd. 34 Sk., derimod har formeent, at
 der ikke kan tilkomme Stiftsbogtrykkeriet Refusion af
 Jordebogskassen for Halvdelen af de nævnte 645 Rbd.
 46 Sk., men at enten hele dette Beløb, eller i alt Fald
 mere end Halvdelen deraf bør falde samme tillast uden
 Refusion, — have Hr. Kherren og Deres Höiærv. hen-
 stillet denne Sag til Collegiets Afgjørelse.

I Anledning heraf skulde Cancelliet, ved at remit-
 tere indsluttede Bilag, til fornöden Efterretning tjenstl.
 melde, at, da de ommeldte 3 Sætteres Oversendelse
 til Island alene fandt Sted for at fremme Althingstiden-
 dens Trykning, kan Collegiet ikke approbere, at Stifts-
 bogtrykkeriet uden Refusion overtager Udredelsen af
 Mere end Halvdelen af de med denne Foranstaltning
 foranledigede Udgifter. — Det kongl. Danske Cancellie
 den 15. Mai 1847.

18. Mai. **Bekjendtgjørelse** fra Directionen for Univer-
 sitetet og de lærde Skoler, ang. **Indretningen af**
den theologiske Embedsexamen ved Kjöbenhavns
 Universitet. Khavn den 18. Mai 1847. — Publi-
 ceret i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli Maaned 1848;

ligeledes er den anført som bekendtgjort i Isafjords Syssel 1847 og i Bardastrands, Öefjords og begge Mula Sysseleer 1848. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4te. Ny Coll. Tid. 1847, S. 561—574 (med Motiver). Quart-Forr. for 1847, S. 84—86. Schou XXIV, 798—794.

1847.

18. Mai.

BEKJENDTGJÖRELSE angaaende nogle Forandringer ved den theologiske Embedsexamen ved Kjöbenhavns Universitet.

Paa Directionens allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 14. d. M. allern. at resolve saaledes:

Vi ville allern. have bestemt, at ved Afholdelsen af den theologiske Embedsexamen for Fremtiden fölgende Regler blive at iagttage:

1. Gjenslandene for den theologiske Examen ere:

- a) det gamle Testamente,
- b) det nye Testamente,
- c) Døgmatic,
- d) den christelige Moral,
- e) Kirkehistorie,

med de under disse Hovedafdelinger henhørende specielle Discipliner.

2. Ved den skriftlige Examen gives ligesom hidtil sex Opgaver, nemlig en i hver af de ovennævnte Hovedafdelinger, og en henhørende til en af de specielle Discipliner. Opgaven i det nye Testamente er exegetisk, hvorimod Opgaven i det gamle Testamente kan være enten exegetisk eller en Opgave i en af de til det gamle Testamente henhørende Discipliner.

3. Saavel den skriftlige som mundtlige Examen afholdes i det danske Sprog, alene med den Undtagelse, at den ene af de skriftlige Opgaver, som Fakultetet dertil finder meest egnet, skal besvares paa Latin, ligesom ogsaa med den exegetiske Pröve bliver at forbinde en latinsk Oversættelse af det eller de Afsnit af den hellige Skrift, som dertil opgives.

4. Examinationen i enhver af de ovennævnte fem

1847.

18. Mai.

Hovedafdelinger skal fra Begyndelsen til Slutningen overværes af et af Fakultetets Medlemmer og af en af Kjøbenhavns Geistlighed, hvilke tvende Censorer tillige med Examinator, umiddelbart efter at Examinationen er tilendebragt, have i Forening at meddele en Specialcharakter for Udfaldet af saavel den skriftlige som mundtlige Prøve i den hele Hovedafdeling med derunder behørende Discipliner. Denne Specialcharakter nedskrives strax i Protokollen.

5. Saavel Special- som Hovedkaraktererne ere de hidtil brugelige tre: Laudabilis, Hæd illaudabilis, Non contemnendus, af hvilke dog den anden gives tvende Grader, som betegnes med Tillæggene *primi* og *secundi gradus*. — Hovedkarakteren Laudabilis kan ved fortrinlig beviist videnskabelig Dygtighed forøges med Tillæg af: et *quidem egregie*. — Hovedkarakteren udtrages af de fem Specialkarakterer efter de Regler, som af Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler blive approberede efter nærmere derom af det theologiske Fakultet indgivet Forslag.

Hvilket herved efter allerhöieste Befaling bekendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 18. Mai 1847.

18. Mai.

Bekjendtgjørelse fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, ang. de **Studerendes Adgang til Embedsexamina**. Khavn den 18. Mai 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1848; ligeledes er den anført som bekendtgjort 1847 i Isafjords Syssel, og 1848 i Öefjords og begge Mula Sysseler. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4te. Ny Colleg. Tid. 1847, S. 601—605 (med Motiver). Quart-Forr. for 1847, S. 86—87. Schou XXIV, 794.

BEKJENDTGJØRELSE angaaende en Indskrænkning i den de Studerende hidtil indrømmede Frihed til gjenlagte Gange at indstille sig til Embedsexamina.

Paa Directionens allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 14. d. m. allern. at resolve saaledes: 1847.
18. Mai.

Vi ville allernaad. have bestemt, at naar nogen Studerende har indstillet sig til nogen af de Embedsexamina, som nu ere eller herefter maatte vorde anordnede ved Universitetet, skal det, hvad enten han har fuldendt Examen, eller han blot har paabegyndt den skriftlige Examen, ikke være ham tilladt atter at indstille sig til den samme Embedsexamen förend efter et Aars Forløb, hvilken Regel dog ikke skal gjelde om de til de respective Examina henhørende praktiske Prøver, eller om den juridiske Examen for Ustuderede.

Hvilket herved efter allerhöieste Befaling bekendtgjøres til alle. Vedkommendes Efterretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 18. Mai 1857.

Cancellie.Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Henlæggelse af Gaarden Litli-Bothn til et andet Sogn.** 20. Mai.
Khavn den 20. Mai 1847. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1848. Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 2185—2186.

Foranlediget af den med Deres Höiærv.* behagelige Erklæring af 10. Decbr. f. A. hertil indsendte Ansøgning fra Bonden Einar Olafsson paa Litlibotn i Borgarfjords Syssel, hvori denne gjentagende har anholdt om, at hans Gaard Litlibotn, der i verdslig Henseende hører til Saurbæ Sogn og i geistlig Henseende til Reynivalla Præstekald, maa ved indtræffende Vacance i dette Kald blive henlagt til Saurbæ Sogn, skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstl. melde, at det efter de nu oplyste Omstændigheder bifaldes:

1) at Gaarden Litlibotn ved indtræffende Vacance i Reynivalla Kald maa henlægges fra dette til Saurbæ

1847. Kald, og 2) at, naar dette skeer, Specificationen paa Reynivalla Kald maa nedsættes med 5 Mk. og Specificationen paa Saurbæ Kald forhøies med et lige Beløb. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Mai 1847.

21. Mai. Kongelig **Bekjendtgjørelse** til Althinget, ang. **Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender** under Sessionen 1845. Khavn den 21. Mai 1847.

— Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli Maaned 1847, og i samme Aar ved Reykjavíks Bything; 1848 i Skaptafells, Vestmannøe, Arnæs og Borgarfjords Sysseler i Sønder-Amtet, i alle Vester-Amtets Sysseler paa Stranda Syssel nær, og ligeledes i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet, med Undtagelse af Skagafjords Syssel. — Rubr. i Canc. 3. Dep. Reg. 1847 til 1/4 1848, 75 (1847, Nr. 314). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 16 Sider i 4te, hvoraf de 8 første indeholde den danske Text med Underskrifter, de 8 sidste derimod den islandske Text uden Underskrifter med den over Rubrum tilføiede Overskrift: „Útlegging hins framanskrifaða danska frumrits“. — Ny Coll. Tid. 1847, S. 580—583. Schou XXIV, 794—798. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenf.); Tíðindi frá alþingi Íslandínga 1847, S. 9-13.

Allernaadigst **BEKJENDTGJØRELSE** til Althinget, angaaende Resultaterne af de under dets Møde i 1845 afgivne allerunderd. Betænkninger og øvrige indgivne Andragender.

Vi Christian den Ottende &c. Vort troe Althing for Vort Land Island Vor kgl. Hyldest og Naade. Vi have med allerhöieste Velbehag af Vort troe Althings allerunderd. Takadresse erfaret, hvormeget Thingets Medlemmer paaskjønne den Omhu for Islands Vel, der har bragt Os til at kalde en særlig raadgivende Forsamling for dette Vort Land ilive; og Vi betvivle ikke, at Vore kjære og troe islandske Undersaatter ville vide at benytte denne Institution saaledes, at Vor landsfaderlige Hensigt med samme vil opnaaes, ligesom Vi af de Forhandlinger, som ere foregaaede ved Vort Althing i Aaret 1845, med allerhöieste Tilfredshed have erkjendt Vore

Althingsmænds redelige Iver for Landets Bedste. — 1847.
 Efter at saavel de Betænkninger, som Vort troe Althing 21. Mai.
 har afgivet over de Samme til Overveielse forelagte
 Lovudkast, som og dets øvrige allerund. Andragender
 og Betænkninger paa det Nøieste ere blevne prøvede,
 ville Vi herved allernaad. give Vort Althing en samlet
 Oversigt over de Beslutninger, som i saa Henseende
 ere blevne tagne

I. Følgende Anordninger, angaaende hvilke Vi
 have modtaget Vort troe Althings allerunderd. Betæk-
 ninger, ere udkomne, nemlig:

1) under 22. Septbr. 1846: Forordning for Island,
 angaaende en forandret Formular for Formaningstalen
 ved Eeds Aflæggelse i Retten. — 2) under 27. Novbr.
 s. A.: Anordning ang. Reikevig Kjøbstads oeconomiske
 Bestyrelse. — 3) under 23. Decbr. s. A.: Plakat ang.
 Autorisation af to Handelssteder paa Island, det ene
 ved Thorshavn i Nord- og Øst-Amtet, det andet ved
 Bordeyri ved Hrutafjord i Vest-Amtet. — 4) under 6.
 Januar 1847: Anordning ang. Præstekalds Tiltrædelse
 paa Island og de den fratrædende Præst eller dennes
 Efterladte og isærdeleshed Enken tilkommende Rettig-
 heder. — 5) under 27. Januar s. A.: Forordning ang.
 nærmere Bestemmelse af Anordn. for Island af 17. Juli
 1782 om Præsters og Kirkers Indtægter. — 6) under
 10. Febr. s. A.: Plakat ang. Ophævelse af Pligten til at
 afgive fri Befordring in natura til de i offentlige Anlig-
 gender reisende Embedsmænd. — 7) under s. D.: Plak.
 ang. nogle Bestemmelser til Betyggelse for Ydere af
 Mandtalsbogafgifter. — 8) under 18. Febr. s. A.: An-
 ordning ang. Umyndiges Midlers Bestyrelse i Island. —
 9) under 24. April s. A.: Plakat ang. en Forandring i
 Henseende til Tiden, paa hvilken Repstyrerthingene i
 Island afholdes.

Af de anførte Anordningers Indhold vil Vort troe
 Althing erfare, hvorledes de Bemærkninger, der af
 Samme have været fremsatte ved de forelagte Lovudkast,

1847.
21. Mai.

ere blevne tagne under nøieste Overveielse, og hvorledes navnlig de Thinget forelagte Lovudkast i Overeensstemmelse dermed have modtaget adskillige Forandringer, nærmere Bestemmelser og Tilføininger. — Forsaavidt Vort troe Althing i de Betænkninger, det har afgivet over de Samme forelagte Lovudkast, har fremsat Indstillinger og Henstillinger angaaende en eller anden yderligere Anordning eller Bestemmelse, som det ved at gennemgaae Udkastene har fundet Anledning til at sætte under Spørgsmaal, ere ogsaa disse tagne under nøieste Overveielse. — Desforuden har et Udkast til en Anordning om Hævd og Præscription i Island været Vort troe Althing forelagt. Men da Thinget har troet at burde fraraade bemeldte Lovudkast, have Vi indtil videre stillet denne Sag i Bero. — Angaaende Udgifterne ved de fremtidige Valg af Althingsmænd og angaaende Maaden, hvorpaa Omkostningerne ved Althingets Afholdelse og andre derhen hørende Udgifter skulle tilveiebringes til Erstatning for Vor Jordebogskasse, hverom Vi ligeledes have modtaget Vort troe Althings Betænkninger, ville tvende Lovudkast blive Samme forelagte. — Med Hensyn til hvad Althinget har yttret i sin allerund. Betænkning over hvorvidt der maatte være Anledning til at lade det Beløb af 41,000 Rbd., der af det ved allerhøi. Resol. af 25. Juli 1844 allern. oprettede Understøttelsesfond ere foreskudte til den nye Skolebygning Opførelse i Reikevig, refundere Fondet ved Ligning paa Landet, have Vi allern. bestemt, at den paatænkte Refusion ved Paaligning paa Landet for Tiden ikke bliver at foranstalte.

II. Med Hensyn til de af Vort troe Althing indgivne allerunderd. Petitioner have Vi Følgende at tilkjendegive:

1) Forsaavidt Vort troe Althing allerund. har andraget paa Autorisation af tvende Handelssteder i Island, det ene ved Thorlakshavn i Sønder-Amtet, det andet ved Straumfjord i Vest-Amtet, samt om Tilladelse

for Spekulanthandlere til at beseile Krossvík i Sönder-Amtet, have Vi ikke anseet det hensigtsmæssigt at indrømme den omhandlede Beseilingstilladelse i den Udstrækning, hvori samme af Vort troe Althing er ansøgt, hvorimod Vi allern. have tilladt, at bemeldte Havne, uden at autoriseres som Hændelssteder, beseiles i en Tid af 3 Aar, fra 1. Januar d. A. af at regne, og at derpaa drives Handel, dog kun paa Thorlakshavn af Reikevígs og Örebaks Handlende, paa Straumsfjord af de Handlende i Reikevig og Buder og paa Krossvík af Reikevígs Handlende alene, Alt under de Vilkaar og Betingelser, som Plak. af 28. Decbr. 1836 indeholder for Handel paa de autoriserede Hændelssteder. — 2) I Anledning af Vort troe Althings allerund. Andragende om Forandring i den ved Reglem. af 8. Januar 1834 § 6 bestemte Termin for Forsörgelsesrettens Erhvervelse i Island, vil et Lovudkast blive Samme forelagt. — 3) I Anledning af det af Vort troe Althing indgivne allerunderd. Andragende om, at de ifølge Reskr. af 26. April 1833 nedlagte gamle Thingsteder i Myre og Hnappedals Sysseler igjen maatte blive optagne, er under 17. Marts 1847 emaneret en Plakat overeensstemmende med Thingets Petition. — 4) I Anledning af den fra Althinget indgivne allerund. Petition om Underviisningen i Islands lærde Skole og om Oprettelsen af et Pastoral-Seminarium, er det Os behageligt, at den lærde Skoles Forflyttelse fra Bessestad til Reikevig nu er iværksat, og at Underviisningen i den i Reikevig oprettede nye Skole, efter en udvidet og til Nutidens Fordringer svarende Plan, alt er sat i Gang, samt at Vi kunne tilkjendegive Vort troe Althing, at den af Os allern. besluttede høiere Dannelsesanstalt for vordende Geistlige er saavidt fremmet, at samme endnu i indeværende Aar kan træde i Virksomhed. Ligesom der herved allerede er truffet alle de Foranstaltninger, som de locale Forhold og Omstændigheder have tilladt, for at fyldestgjøre de Önsker, som i Petitionen ere udtalte, saaledes har det været Os

1847.

21. Mai.

1847.

21. Mai.

fyldstgjørende, at modtage de i samme indeholdte Beviser paa, at Vor landsfaderlige Omsorg for at fremme dette for Island saa vigtige Anliggende har fundet Vore kjære og troe islandske Undersaatters Paaskjønnelse, og skjønndt det maa erkjendes for retfærdigt og billigt, at Landet refunderer de hértil af Vor Kasse forskudsvis udredte Omkostninger, ville Vi dog allern. lade det beroe med i denne Henseende at gjøre Vor Kasses Krav gjeldende, indtil Vi kunne lade Althinget forelægge fuldstændige Oplysninger om de Summer, som deels Indretningen af disse Underviisningsanstalter har medtaget, deels deres Vedligeholdelse og Virksomhed for Fremtiden aarlig vil udkræve mere end den lærde Skoles egne Indtægter kunne dække. — 5) Med Hensyn til Vort troe Althings allerund. Andragende om, at fremmede Staters Undersaatter maatte tilstaaes en udvidet Adgang til Handel paa Vort Land Island m. m., ville Vi have Samme tilkjendegivet, at denne Sags Afgjørelse kræver saa mange og vidtløftige Undersøgelser, at der for Tiden ikke kan forelægges Thinget noget Lovforslag om denne Gjenstand, hvorimod disse Undersøgelser ville blive fremmede med al den Hurtighed, som Sagens Vigtighed og Omfang tilsteder. — 6) I Anledning af Vort troe Althings allerunderd. Andragende om, at et nyt Lovbud maatte emanere til Ederfugles fuldkomne Fredlysning i Island, og at dette Lovbud maatte udkomme uden at forelægges Althinget, er under 24. April d. A. emaneret en midlertidig Plakat for Island, angaaende fuldkommen Fredlysning af Ederfugle. — 7) Forsaavidt Vort troe Althing allerund. har andraget paa, at de for Danmark emanerede almindelige Straffelove maatte forelægges Thinget til Betænkning, forinden der i Island tillægges dem Lovskraft, give Vi Vort troe Althing tilkjende, at det følger af Anordningen af 28. Mai 1834 § 4, sammenholdt med Forordn. af 8. Marts 1843 § 4, at de for Danmark udkommende Love angaaende Misgjerningers Forfølgelse og Afstraf-

felse, ikke herefter ville blive gjorte gjeldende paa Vort Land Island, uden først at være forelagte Vort Althing; men det er en Misforstaaelse, naar der i den Omstændighed, at enkelte saadanne Anordninger, som inden Althingets Oprettelse vare udkomne for Danmark, efter at have været de danske Provindsialstænder forelagte, senere ere blevne kundgjorte paa Island, er fundet Anledning til Tvivl i fornævnte Henseende, da bemeldte Anordninger, der vare forelagte de Provindsialstænder, hvori Island paa den Tid blev repræsenteret, ikke egnede sig til at forelægges det særegne Althing, som dette Vort Land senere har faaet.

Til Bekræftelse paa forestaaende allern. meddelte Resolutioner have Vi udfærdiget denne Vor Kundgjørelse, og forblive Vort troe Althing i kgl. Naade bevaagen. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 24. Mai 1847.

Konúngleg auglýsing til alþingis, um árángur af þegnlegum tillögum þess og bænarskrám á fundinum árið 1845.

Vér Christjan hinn Áttundi &c. sendum Voru trúa alþingi kveðju guðs og Vora. — Það var Oss mikil gleði, að Vér sáum af þakklætisskrá alþingismanna til Vor, hversu mikið þeim þótti til þess koma, er Oss hefir verið svo annat um Íslands heillir, að Vér settum ráðuneytisþing, er Íslendingar skyldu eiga einir sér. Efumst Vér ekki um, að Vorir kærur og trúu þegnar á Íslandi muni geta fært sér þing þetta svo í nyt, sem Vér höfum til ætlað þá er Vér settum þingið; enda sjáum Vér og af störfum þingmanna árið 1845, að þeir hafa látið sér vera einkar annat um hag landsins, og þykir Oss það vel vera. — Vér höfum vandlega látið íhuga tillögur þingsins um lagafrumvörp þau, er undir það voru borin, og önnur álitamál þess og bænarskrár, og munum Vér

1847. nú í stuttu máli skýra frá, hvað í þeim efnum hefir
21. Maí. verið af ráðið:

I. Þessar réttarbætur hafa birtar verið um þau
mál, er Vort trúa alþingi hefir sent Oss tillögur um:

1) 22.¹ Septbr. 1846: tilskipun fyrir Ísland, við-
vikjandi breytingu á þeirri áminningarræðu, er haldast
á, áður en eiða skal vinna fyrir. rétti. — 2) 27. Novbr.
1846: reglugjörð um stjórn bæjarmálefna í kaupstaðnum
Reykjavík. — 3) 23. Decbr. 1846: opið bréf um skipun
tveggja kauptúnastæða á Íslandi, við þórshöfn í norð-
austur-amtinu og á Borðeyri við Hrótafjörð í vestur-
amtinu. — 4) 6. Januar 1847: tilskipun um fardaga
presta á Íslandi og um réttindi þau, er prestur sá, sem
frá brauði fer, eður erfingjar hans og einkum ekkjan
eiga heimting á. — 5) 27. Januar 1847: tilskipun, er
nákvæmar tiltekur það sem fyrir er mælt í reglugjörð
fyrir Ísland 17. Juli 1782, um tekjur presta og kirkna
o. fl. — 6) 10. Februar 1847: opið bréf um aftekning
þeirrar kvæðar, að flytja embættismenn kauplaust, þá er
þeir fara í alþjóðleg erindi. — 7) 10. Febr. 1847: opið
bréf um nokkrar ákvarðanir þeim til trausts, er þing-
gjaldi eiga að lúka. — 8) 18. Febr. 1847: tilskipun um
fjárforráð ómyndugra á Íslandi. — 9) 21. April 1847:
opið bréf, viðvikjandi nákvæmari ákvörðun þeirra tíða,
á hverjum hreppstjóra-þing á Íslandi skulu baldast².

¹) í Original-Aftrykket staaer ved en Trykfeil 23. Septbr.

²) Original-Aftrykket af den islandske Text udelader Nr. 5, sætter Nr. 6. 7. og 8 respektive som Nr. 5. 6. og 7, sætter som 8. „opið bréf 17. Marts 1847, viðvikjandi fjölgun þingstæða í Mýra sýslu“, og som 9: „opið bréf 21. April 1847, er fyrst um sinn lögleiðir fulla friðhelgi æðarfugls á Íslandi“. Angaaende denne Forveksling findes i nogle Exemplarer en paa den kgl. Commissarii Foranstaltning tilføiet og i Island vedtrykt Berigtigelse, nemlig: „Leiðrétting. Þeim í þessari útlekkingu I. Nr. 8 og 9 tilgreindu opnu bréfum, dags. 17. Marts og 21. April 1847, á að sleppa á þessum stað, en í þeirra stað að standa þau í hinu danska frumriti Nr. 5 og 9 nefndu lagabod,“

Á rættarbótum þessum getur Vort trúa alþingi séð, 1847.
 að athugasemdir þingmanna við frumvörp þau, er undir 21. Mai.
 þá voru borin, hafa verið grandgæfilega íhugaðar, og
 frumvörpunum eptir því breytt á ýmsan hátt, eða þau
 verið skýrð eða aukin. — Það hefir og allt vandlega
 verið íhugað, er Vort trúa alþingi hefir, í álitsskjölum
 sínum um frumvörp þau, er undir það hafa verið borin,
 upp á stungið, eða á minnzt um frekari tilskipanir og
 ákvarðanir, er því hefir þótt nauðsýna á að tilrætt yrði
 um, þá er það ranosakæði frumvörpin. — Frumvarp til
 tilskipunar um hefð og fyrningu réttinda var borin undir
 Vort trúa alþingi. En með því þingmenn löttu þess,
 að þetta frumvarp væri að lögum gjört, látum Vör mál-
 efni þetta fyrst um sion óútkljáð. — Um kostnað þann,
 er ris áf kjöri alþingismanna framvegis, og um það,
 hvernig endurgjalda megi jarðabókarsjóði Vorum al-
 þingiskostnaðinn og önnur þesskonar útgjöld, hefir Vort
 trúa alþingi sent Oss álit sitt, og verða tvö frumvörp
 um það efni nú borin undir þingið. — Vegna þess, er
 alþingi hefir sagt í álitsskjali sínu um það, hvort ráðlegt
 mundi vera að jafna þeim 44,000 rbd. niður á landið
 til endurgjalds, sem varið hefir verið til skólahússgjörð-
 arinnar í Reykjavík úr sjóði þeim, er stofnsettur var
 Íslandi til styrktar með úrskurði Vorum 25. Juli 1844,
 höfum Vör allramildilegast á kvæðið, að ekki skuli sáku
 endurgjaldi jafna niður á landið að svo stöddu.

II. Um þegnlegar bænarskrár, þær er Vort trúa
 alþingi hefir sent Oss, birtum Vör þetta alþingismönnum:

nefnilega: tilskipun dags. 27. Januar 1847: „er nákvæmar
 tiltekur það sem fyrir er mælt í reglugj. fyrir Ísland 17.
 Juli 1782, um tekjur presta og kirkna“, og opið bréf,
 dags. 21. April 1847: „um nákvæmari ákvörðun þeirra
 tíða, á hverjum hreppstjóra þing á Íslandi skuli haldast“.
 Berigtigelsen er approberet ved Canc. Skriv. til Ståfamt-
 manden over Island (og Rentekammeret) 7. Septbr. 1847
 (Canc. 8. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4009—4010) og stil-
 tiende optagen i Althingetidenden.

1847.

21. Mai.

1) Þar sem Vort trúa alþingi hefir þegnlega beiðzt þess, að tvö kaupþún væru sett á Íslandi, annað við Þorlákshöfn í suður-amtinu og annað við Straumsfjörð í vestur-amtinu, en lausakaupmönnum leyft að sigla inn á Krossvík á Akranesi í suður-amtinu, þá hefir Oss ekki sýnt það ráð, að veita svo mikið siglingarleyfi á hafnir þessar, sem um er beðið, að svo stöddu; en gefið höfum Vör leyfi til, að sigla megi þángað til verzlunar í 3 ár, frá byrjun árs þessa. Þó skulu þar ekki kaupþúnastæði vera, og skal ekki öðrum leyft að verzla á Þorlákshöfn, en Reykjavíkur kaupmönnum og Eyrarbakka, en á Straumfirði Reykjavíkur kaupmönnum og Búða, og á Krossvík Reykjavíkur kaupmönnum einum saman. Skal leyfi þetta vera með þeim skilmálum, er segir í opnu bréfi 28. Dechr. 1836 um verzlun á kaupþúnum —

2) Eptir þegnlegri bön Vors trúa alþingis um breyting á sveitarveru tíma þeim, er sveitarréttindi veitir á Íslandi eptir 6. gr. reglugjörðarinnar 8. Januar 1834, skal frumvarp verða borið undir þingið um það efni. —

3) Þar sem þingmenn höfðu beiðzt þess, að upp væru teknir aptur hinir fornu þingstaðir í Mýra-sýslu og Hnappadals, er lagðir voru niður eptir konungsúrskurði 26. April 1833, þá hefir nú birt verið opið bréf 17. Marts 1847 samkvæmt þessum tilmælum alþingismanna. —

4) Þar sem alþingismenn höfðu sent Oss þegnlega bænarskrá um kennsluna í latínuskólanum og um presta-skóla, þá er það Oss gefdellt, að búið er að flytja skólann frá Bessastöðum inn í Reykjavík, auka kennsluna í hinum nýja skóla og laga eptir því, er þurfa þykir nú á tímum, og að Vör getum birt Voru trúa alþingi, að yfirskóli sá, er Vör höfum ásett að stofna handa þeim, sem prestar vilja verða, nú er svo langt á leið kominn, að hann getur komizt á fyrir árslokin. Vör höfum þannig látið gjöra allt, sem unnt var eptir ásigkomulagi landsins og öðrum kríngumstæðum, til að verða við tilmælum þeim, sem fram voru komin í bænarskránni; enda hefir Oss þótt ánægjulegt, að sjá þar vott þess, að Vorir kærir og

trúir þegar á Íslandi hafa kannast við mildilega 1847.
 umbyggju Vora um efling þessa fyrirtækis, sem Íslandi 21. Maí.
 er svo mjög áriðandi. Má það að sönnu kalla rétt og
 sanngjarnlegt, að landsmenn endurgjaldi kostnað þann,
 sem til þess hefir verið borgaður í brád úr Vorum sjóð;
 en Vèr munum þó allramildilegast skjóta á frest fjár-
 heimtu þessari, þángað til Vèr getum skýrt alþingi ná-
 kvæmlega frá, hve miklu fè varið hafi verið til stofn-
 unar beggja skólanna, og hveru mikið muni þurfa um
 árið þeim til viðurbaldrs, fram yfir það, sem tekjur skólans
 hrökkva til. — 5) Þar sem Vort trúa alþingi hefir með
 þegnlegri lotningu beiðzt þess, að útlendum þjóðum verði
 gjört hægra um verzlun á Íslandi, en verið hefir, o. fl.,
 skulu þingmenn vita, að svo margar og miklar rann-
 sóknir þarf til afgreiðslu þessa máls, að ekki varð komið
 neinu frumvarpi þar um til alþingis í þetta skipti, en
 flýta skal svo rannsóknum þessum. sem fremst má verða,
 eptir því hvað málið er mikið og mikils áriðandi. —
 6) Þar sem Vort trúa alþingi hefir með þegnlegri lotn-
 ingu beiðzt þess, að full fríðhelgi æðarfugla yrði lög-
 boðin á Íslandi, og réttarbót um það efni væri þegar
 birt, án þess hún væri borin undir alþingi áður, þá var
 24. April í vor birt opið bréf, er fyrst um sinn lög-
 leiðir fulla fríðhelgi æðarfugls á Íslandi. — 7) Þar sem
 Vort trúa alþingi hefir með þegnlegri lotningu beiðzt
 þess, að almenn hegníngarlög, þau er birt eru í Dan-
 mörk, verði borin undir alþingi áður þau sæu lögleidd
 á Íslandi, skulu þingmenn vita, að eptir því sem fyrir
 er mælt í 4. grein tilskipunarinnar 28. Maí 1834 og í
 4. grein tilskipunarinnar 8. Marts 1843, munu ekki nein
 lög, sem birt eru í Danmörk um ofsókn og hegníng
 óbótaverka, verða lögleidd á Íslandi framvegis, nema
 þau hafi áður verið borin undir alþingi Vort; en það er
 miskilningur, er menn hafa efazt um þetta, þó nokkrar
 þesskonar tilskipanir, sem hornar höfðu verið undir
 fulltrúapíng Dana og lögleiddar í Danmörk áður alþing
 væri á komið, hafi síðan verið birtar á Íslandi; því vegna

1847. Þess Íslendingar áttu fulltrúa í þingum Dana, þá er tilskipanir þessar voru bornar þar fram, átti ekki við, að bera þær undir alþingi það, sem Íslendingar fengu síðar útaf fyrir sig.

21. Mai.

Til staðfestingar úrskurdum Vorum, þeim er nú hefir verið um getið, höfum Vör sent Yður þessa auglýsing Vora, og hefir Vort trúá alþingi bylli Vora og konúnglega mildi. — Gefið í Vorum konúngl. aðsetursstað Kaupmannahöfn 21. Mai 1847.

21. Mai.

Kongelig Resolution ang. Oprettelsen af en Dannelses-Anstalt for vordende Geistlige i Island.
 Khavn den 21. Mai 1847. — I Universitets-Directionens Forestilling 21. Mai foredrages Sagen paa følgende Maade:

Det har allerede tidligt været det islandske lærde Skolevæsens Opgave, ikke blot at forberede de Disciple, som agtede at optagès som akademiske Borgere ved Kjøbenhavns Universitet, for her at kunne studere til en af de anordnede Embedsexamina, men ogsaa tillige at være en Dannelsesanstalt for den store Deel af Landets Præster, som ikke studere ved Universitetet, men som umiddelbart efter fuldendt Skolekursus gives Adgang til at ansættes i de fleste islandske Præstekald. Saaledes bestemmes i Reskript af 8. Mai 1748, at de ved Islands daværende to Bispestole forbundne to latinske Skoler i Holum og Skalholt „skulle agtes som et seminarium ecclesiæ der paa Landet, hvor stedse skal underholdes saadanne Docentes og Discentes, at derfra altid kan havees saa duelige Personer, at dem geistlige Embeder kan betroes“, og denne Bestemmelse er siden, efter at den Holumske Skole (og Bispestol) i 1801 var forenet med den Skalholske, og denne omsider bleven forlagt til Bessastad, gaaet over paa denne Landets eneste Skole, der i dette sit dobbelte Öiemed har vedblevet at virke indtil den i Efteraaret 1846 foretagne Reorganisation og Forflyttelse i Reykjavík.

Vel blev der ved Reskriptet af 1748 foreskrevet, at de fra Skolen Dimitterede skulde, forinden de kunde ansættes i Præstekald, i nogen Tid have övet sig under en Præsts Opsyn og Anførsel i Prædiken, Catechisering og andre Embedsforret-

ninger, og at de, foruden ved Dimissionen at have holdt en Prøveprædiken, skulde for Biskoppen eller Provsten i det Syssel, hvori de opholdt sig, underkaste sig en Examen; men ligesom denne Övelse kjendeligen kun gik ud paa at forskaffe den praktiske Duelighed, saaledes var Examinationen kun beregnet paa at betrygge imod, at de efter Udgangen af Skolen skulde have glemt det der Lærte. Og hvor ubetydelig denne Lærdom maa have været, kan allerede skjønnes deraf, at den theologiske Dannelse, som de fra Skolen dimitterede Candidati Ministerii havde erholdt, ikkun bestod i den samme Underviisning i Theologia thetica, catechetica og morali, som i de danske og norske lærde Skoler meddeltes, og at der, naar de blot efter denne Maalestok befandtes at have god Grund i Theologicis og Biblicis, ikke fordredes mere, end at de skulde være nogenlunde færdige i de af Disciplene fordrede Sprog og Videnskaber, eller i de fleste af dem.

Naar det nu betænkes, at det fulde Maal af den tidligere meddelte Skoleunderviisning paa Island var saa lidet fyldestgjørende, at den end ikke har kunnet præstere hvad der i de lærde Skoler i Danmark hidtil blev fordret, men at det blev nødvendigt ved en Deel Eftergivelse i det Forekrevne at ned sætte Fordringerne ved examens artium for de islandske Dimissai, som til denne havde indstillet sig fra Skolen i Bessastad, og at det ikke sjældent var Tilfældet, at Nogle af disse, efter at have gjort et forgjeves Forsøg paa Studium ved Universitetet, senere gik tilbage til Island og, paa Grund af deres tidligere erholdte Skoleunderviisning, der bleve anbragte i Præstekald, saa vil det være let forklarligt, naar der reiste sig almindelige Klager over, at Størstedelen af den islandske Geistlighed bestod af udannede, uoplyste og saaledes til Menighedens Veiledning uskikkede Individuer.

Disse Beklagelser fremkom med forøget Styrke, saasnart der var bleven Tale om at foretage en hensigtsmæssig og tidsvarende Reform af selve den lærde Skoles Organisation. Medens nemlig Directionen nærmest maatte stille sig det som Opgave at bringe Skolen paa en nogenlunde lige Fod med de bedste danske Skoler, og til den Ende ikke alene at udstrække Fordringerne til dens Præstationer videre, men ogsaa at tilveiebringe de ydre og indre, de locale, oeconomicke og videnskabelige Betingelser, som behøvedes for at kunne tilfredsstille disse Fordringer, var det tiensynligt, at Landet selv og dets hjemmевærende Autoriteter, saavel som de herværende Individuer

1847.
21. Mai.

1847.

21. Mai.

og Collegier, der havde haft større Leilighed til at kjende Landets Trang, hovedsageligen rettede deres Önsker og Forhaabninger mod en saadan Indretning af Skolen, at den kunde give en forsvarlig Dannelse for Landets vordende geistlige Embedsmænd. Jo mere det nemlig laae i Islands eiendommelige Forhold, at flere Præstekald paa denne fjerntliggende, lidet bebyggede og svagt befolkede Ö vare forbundne ved en saa indskrænket Virksomhed og derfor saa ringe aflagte i Forhold til deres Besværlighed, at de ikke kunde ventes besatte med theologiske Candidater — idet Fordelen ved en saadan Ansættelse stod i et altfor stort Misforhold til de Opoftrelser, der maatte gjøres, og de Ressources, der maatte tilveiebringes for at kunne absolvere et Embedstudium ved Universitetet — og jo mere det derfor blev uundgaaeligt at lade det overveiende Fleertal af de islandske Præstekald besætte med Mænd, der ikke havde erholdt anden Dannelse end den, de kunde erhölde i Landet selv, desto mere maatte det ansees for magtpaaliggende, at de Sjælesørgere, der paa denne Maade ansattes, erhøldt en grundigere, mere omfattende og mere dannende Udvikling end tidligere, idet Erfaringen havde viist, hvor vigtigt det var, at i et Land som Island, hvor Skoleunderviisning for Almuen saagodt som aldeles ikke lader sig iværksætte, og hvor saaledes den menige Mands Dannelse for en stor Deel alene beroer paa Præsterne, disse ere udrustede med saadanne Kundskaber og saadan Dannelse, at de — hvad ingenlunde hidtil har været Tilfældet — kunne staa en Deel over Almueklassen, og blive istand til med Held at virke, ikke blot som Menighedens Religionslærere og Sjælesørgere, men og som dens Ledere og Raadgivere i verdslige Anliggender.

Det var derfor naturligt, at dette Punkt ved de i mange Aar stedfundne Forhandlinger om det islandske Skolevæsens Reorganisation og om Midlerne til dennes Iværksættelse kom under den nøieste Overveielse, og det dannede desaarsag ogsaa et væsentligt bestemmende Moment for alle de Autoriteter, der fandt Anledning til at tilraade Skolens Forlæggelse til Reykjavik fremfor dens Vedbliven i Bessastad, idet en Dannelsesanstalt for Geistlige langt bedre lod sig realisere paa førstnævnte Sted end i Bessastad. — Men ligesaa naturligt var det, at man meget snart maatte komme til det Resultat, at betragte denne Dannelsesanstalt som sigtende til et Formaal, der vel var beslægtet, men dog høiere end Skolens, og at man altsaa maatte forlade den traditionelle Form, hvorefter Skolen selv skulde

være tilstrækkelig til at danne Præster, hvorimod man maatte ansee en Adskillelse mellem disse to Instituters Virksomhed for nødvendig. Directionen fandt sig derfor i sin første allerunderd. Forestilling af 14. Mai 1841, angaaende den islandske Skoles Reform, foranlediget til at andrage paa en saadan Adskillelse, og i den derpaa afgivne allerh. Resolution af 7. Juni s. A. behagede det D. Maj. allern. at bifalde, at den lærde Skole skulde forlægges fra Bessastad til Reykjavík og der indrettes efter en mere udvidet Plan i Forbindelse med et Pastoralseminarium, samt at bemyndige Directionen til allerund. at forelægge D. Maj. en dertil sigtende Plan.

Vel maatte nu Directionen saavel i denne allerh. Befaling, som i Hensynet til Sagens egen Vigtighed, finde en Opfordring til, saa tidligt som muligt at erhverve Sagkyndiges Erklæringer om, hvilken Indretning et saadant Seminarium eller Dannelsesanstalt burde gives, og didhørende Betænkninger ere saaledes forlængst modtagne saavel fra Islands Stiftsøvrighed som fra det theologiske Fakultet og Consistorium ved Universitetet, hvis Hovedresultater ogsaa i Directionens senere allerunderd. Forestilling ere fremstillede. Men Öiemedet med at indhente og afgive disse Betænkninger kunde dog ikke være at erholde en fuldstændig detailleret Plan for Seminariet, da dettes Organisation, just fordi dette maatte sættes i Forbindelse med og slutte sig til Skolens Virksomhed, nødvendigen maatte baaeres paa den Indretning, som selve Skolen fik. Dennes videnskabelige Organisation maatte det atter ansees for rigtigst at lempe efter det danske lærde Skolevæsens, og hvor beklageligt det end maa erkjendes at have været, at Forhandlingerne om Skolens Anliggender og Opførelsen af dens nye Bygning ere gaaede saa langsomt, har det dog derved været en heldig Omstændighed, at man i Mellemtiden har faaet tilstrækkelig Leilighed til at tilveiebringe de samtidigen paabegyndte Overveielser om en Organisation af det hele danske lærde Skolevæsen, saaledes at de derved tilveiebragte Resultater have kunnet komme den nye islandske Skole tilgode, og den i Almindelighed foreskrevne Reform i Hovedsagen blive gjort gjeldende for denne, saaledes som i D. Maj. allerh. Resolution af 24. April f. A. er bestemt at skulle skee og nu virkelig iværksat siden det nye Skoleaars Begyndelse den 1. Oktober 1846.

Jo mere imidlertid Skolebygningens Opførelse og Skolens videnskabelige Organisation nærmede sig sin Fuldendelse,

1847.

21. Mai.

1847.

21. Mai.

desto stærkere tiltog i Landet selv Attraen efter at erholde den paatænkte Dannelsesanstalt for Geistlige, og denne Attraa fremtraadte endelig i bestemt Yttring i den Directionen ved D. Maj^s allerh. Reskript af 23de Septbr. 1845 tilstillede Petition fra det islandske Althing, som indstændigen andrager paa Seminariets Oprettelse, hvorhos der yttres, at der i dette, som maatte holdes adskilt fra Skolens Underviisning, burde doceres Pastoraltheologie, Exegetik, Moral, Dogmatik og Kirkehistorie, foruden de propædeutiske Videnskaber, hvortil er antaget at udfordres et Tidsrum af to Aar.

Der var dog hverken i denne allerunderd. Petition eller andetsteds udtalt nogen Nødvendighed af, at dette Seminariums Ordning, Plan og Lærerbesætning skulde skee samtidig med Skolens Organisation, og Directionen fandt sig ligeledes foranlediget til i sin allerund. Forestilling af 24. April f. A. at yttre den Formening, at overveiende Grunde talede for ikke da at træffe nogen definitiv eller endog blot foreløbig Bestemmelse i denne Henseende, men derimod at udsætte dette Instituts Organisation indtil Skolen var kommen i Gang, idet man da først kunde danne sig et tydeligt Begreb om, hvorledes saavel de videnskabelige som de oeconomiske Kræfter ved begge Instituter kunde sættes i passende Forbindelse med hinanden til en harmonisk Samvirken, og hvorvidt en eller flere af Skolens Lærere kunde overtage nogen Virksomhed ved Seminariet, eller om maaskee nogen af dettes Lærere kunde tildeles Timer paa Skolen, ligesom man ogsaa da vilde kunne erholde Forslag fra Skolens Rektor eller dens Lærere, grundet paa det da vundne Kjendskab til de dem tidligere ubekjendte Forhold i Reykjavik, ikke alene angaaende det Videnskabelige, men tillige angaaende hvad der med Hensyn til Lokale, Inventarium osv. vil behøves mere end det allerede til Skolen Anskaffede. Endeligen fremhævedes det, at der ikke skjønnes at være nogen paatrængende Nødvendighed for en saadan samtidig Organisation af begge Instituter, da det tvertimod maatte ansees for mere end tvivlsomt, om de, der i 1846 dimitteredes fra Skolen, vilde være tilstrækkelig forberedte til at besøge Seminariet, naar dette ikke skulde gives en Tillempning efter deres ufuldstændigere Fremgang. Det behagede ogsaa D. Maj. ved allerhøistbemeldte Resol. af 24. April f. A. angaaende dette Punkt at bestemme:

„Hvad den Dannelsesanstalt angaaer, som det er Vor allerh. Villie at der skal oprettes for vordende Geistlige paa

Island, da ville Vi, efter de her allerund. forklarede Omstændigheder, allern. have tilladt, at det med sammes Organisation maa beroe, indtil Vor Direction efter det første Skoleaars Udløb kan see sig istand til at nedlægge allerund. Forestilling om, hvorledes en saadan Anstalt paa bedste Maade kan sættes i Forbindelse med Skolen".

1847.

21. Mai.

I Overeenstemmelse med denne allerh. Resol. har Directionen derfor, i Forbindelse med den derom udgaaende Communication til Stiftsøvrigheden over Island og Meddelelse af en Underviisningsplan for Skolen for det første Skoleaar, anmodet Stiftsøvrigheden om at ville, efter forudgaaet Conference med Skolens Rektor, henimod Udløbet af det første Skoleaar, der gaaer fra 1. Oktbr. 1846 til 30. Juni 1847, tilstille Directionen dens Betænkning med Hensyn til Organisationen af den tidtømmeldte Dannelsesanstalt.

Men allerede i Begyndelsen af forrige Maaned har Directionen modtaget en Skrivelse fra Islands Stiftsøvrighed, dateret 1. Marts 1847, hvorved fremsendes en af Samme udarbejdet detailleret Betænkning om dette Anliggende, ledsaget af 18 specielle Betænkninger om samme Gjenstand, afgivne efter Stiftsøvrighedens Opfordring af flere geistlige og verdslige Embedsmænd paa Island, samt af nogle af den lærde Skoles Lærere.

I den Skrivelse, hvormed disse Betænkninger ere fremsendte, har Stiftsøvrigheden yttret, at det efter den Indretning, som den lærde Skole paa Island nu har faaet, vistnok maatte ansees som en stor Anomalie, dersom de, der herefter dimitteres fra den, uden videre maatte antages til Præster, efterdi Skolen, under dens nuværende Form, har frasagt sig det theologiske Element og forudsætter en anden Stiftelse, der har med den theologiske Dannelse at gjøre, men at paa den anden Side Landet ikke i flere Aar kan undvære en Stamme af Geistlige, uden, formedelst Mangel paa Concurrence, at blive nødt til at antage mindre kvalificerede Subjecter, og der er desaaarsag indstændigen anholdt om Directionens Medvirkning til, at det paatænkte Seminarium med det allerførste kunde komme i Stand, for at man ikke skulde blive nødt til at kalde og ordinere til Præster Saadanne, som ingen geistlig Dannelse have erholdt.

Ved de Overveielser, som i Anledning af dette Stiftsøvrighedens Andragende ere blevne anstillede af Directionen, kunde den end ikke andet end komme tilbage til de tidligere nærede og i dens allerund. Forestilling af 24. April f. A. fremhævede, ovenfor nævnte Betæneligheder mod allerede nu at organisere

1847.
21. Mai.

en saadan Dannelsesanstalt for Geistlige, og naar det navn-
ligen der er yttret, at det maatte ansees for mere end tvivl-
somt, hvorvidt de, der i 1846 dimitteredes fra Skolen, vilde
være tilstrækkelig forberedte til at besøge Seminariet, da har
denne Frygt viist sig at være fuldkommen grundet, idet af de
8 Studerende, som fra Islands Skole i Efteraaret 1846 indstil-
lede sig til Examen artium ved Universitetet, de To bleve re-
jicerede, og den Tredie kun med et høist middelmaadigt Resultat
absolverede Examen, saa at der ikke er Grund til at antage,
at de, der ere forblevne i Island efter Dimission fra Skolen,
have erholdt en fuldstændigere videnskabelig Dannelse. Det
Samme gjælder i førøget Grad om de fra tidligere Aar til-
bageværende islandske Dimissi, som kunde attraae geistlig
Ansættelse, og et væsentligt bedre Resultat vil ikke uden Ubil-
lighed kunne fordres tilveiebragt med dem, der, efter kun i
 $\frac{3}{4}$ Aar at have nydt godt af den forbedrede og udvidede Skole
i Reykjavik, nu til forestaaende Efteraar maatte attraae at
forlade samme, for, uden at gaae til Universitetet, at dannes
til Præster. Det vil følgelig, naar Seminariet allerede iaar
skal begynde sin Virksomhed, ikke kunne undgaaes i den første
Tid at lempe dens Underviisningsplan en Deel efter det ringere
Udviklingstrin, hvorpaa dens første Alumner staae, og dette er
unægteligen en Ulempe, som det havde været saare ønskeligt
at kunne undgaae, og som letteligen vil blive farlig, naar der
ikke snart lægges en fast Plan saavel for Underviisningen selv
som for de Betingelser, der bør være tilstede for at kunne
benytte den, og denne Plan fastholdes med Kraft, saaledes at
de dertil Umodne afvises. Imidlertid troer Directionen at
maatte erkjende, at disse Betæneligheder, hvor væsentlige og
alvorlige de end ere, dog maae vige for Betragtningen af de
af Stiftsøvrigheden paaviste concrete Omstændigheder. Er det
nemlig givet, at der virkelig existerer en Trang til at skaffe
de vordende Præster en bedre Dannelse, end den, Skolen hidtil
har kunnet præstere, og har Overbeviisningen herom først
gjennemtrængt Landets Indvaanere, saa er det heel forklarligt
og undskyldeligt, om en længere Udsættelse af en saadan
Dannelsesanstalts Oprettelse, som den nu paabudne, vilde blive
miskjendt eller vel endog blive betragtet som en Uretfærdighed,
idet saadan Udsættelse vilde have til Følge, at flere Menig-
heder i længere Tid maatte nøies med Præster, der netop i
det Væsentligste maatte siges at være uskikkede til deres Kald;
og selve det, at Islænderne med saa stor Forkjærlighed have

grebet Ideen om denne Dannelsesanstalt, er en saa stor Vinding, at den vakte Interesse bør næres ved, saasnart som Omstændighederne tillade det, at iværksætte Planens Udførelse. Hertil kommer endnu den Betragtning, at det, saaledes som Directionen i anden allerund. Forestilling af Dags Dato har tilladt sig at udvikle, just nu er den muligt til Forstanderposten for dette Seminarium at bringe en Mand i Forslag, som efter den almindelige Dom i saa høi Grad forener i sig alle de Egenskaber, der maae ønskes hos en saa vigtig Anstalts Bestyrer, at det neppe er sandsynligt, at man, naar denne Leilighed lades ubenyttet, snart igjen vilde kunne finde en Anden, der saaledes var denne Post voxen. Endeligen — og dette turde være af meget væsentlig Betydning — maa det upaatvivleligen ansees for at være i høieste Grad i selve den reorganiserede lærde Skoles Interesse, at den sig dertil knyttende Dannelsesanstalt for Geistlige snarest muligt oprettes. Hvor ufuldkommen nemlig end den Dannelse var, som den ældre Bessastadske Skole meddelte, og hvor lidet fyldstgjørende den end har viist sig at være i Henseende til den Udvikling, som de geistlige Embedsmænd i samme have erholdt, saa har der dog stadigen i Island vedligeholdt sig en Opinion om, at Underviisningen i denne Skole var gennemtrængt af et theologisk Element, og at der saaledes deri laa dog nogen Garantie for, at dens Dimissi, idetmindste hvad det Videnskabelige angik, medbragte en vis Fordannelse for deres senere geistlige Stilling. At et saadant Element var holdt aldeles udenfor Planen for den reorganiserede Skole i Reykjavik, blev let indlysende, og jo mere nu Islænderne i deres Forestillinger om den nye Skoles Betydning have fastholdt Tanken om dens Indflydelse paa de vordende islandske Præsters Dannelse, desto mindre ville de hidtil have været istand til at vurdere det Gode, som en hensigtsmæssigere Skoleunderviisning vil bringe for det Hele, og det er ikke at vente, at denne Erkjendelse vil blive levende hos dem, forinden der aabnes dem bestemt Udsigt til at see det Institut aabnet, som i Forbindelse med og i Fortsættelse af Skolen skal bidrage til at skaffe dem dygtige og dannede Præster.

Af alle disse Grunde maa Directionen derfor allerunderd. yttre den Formening, at der strax bør skrives til Organisation af den paatænkte Dannelsesanstalt for Geistlige. Man har derfor med al den Hurtighed, som Omstændighederne tillade, fremskyndet de dertil sigtende Overveielser, og til den

1847.

21. Mai.

1847. Ende ufortøvet indhentet saavel Consistoriums og det theologiske Fakultets som det kgl. Danske Cancellies Betænkninger over det fra Island modtagne Forslag, som er udarbejdet af Biskop Thordersen, og som baade ved Indhold og Form, ved Klarhed og Varme, i høieste Grad tiltaler.

I dette Forslag — fra hvis Indhold de øvrige af islandske Embedsmænd afgivne Erklæringer i intet væsentligt Punkt afvige — har Biskoppen opstillet som Seminariets Princip, at danne de vordende Geistlige til opbyggelige Sjælesørgere og duelige Embedsmænd, hvorhos det er at betragte som nationalt, og bestemt alene for Islændere, der uden at have Formue eller Leilighed til at uddanne sig ved Universitetet i Kjøbenhavn, maae være indskrænkede til den Dannelses, de kunne erholde i Island. Herved erholdes da det fremsatte Princip den yderligere Forklaring, at det Opbyggelige her ikke er noget Ubestemt, Almindeligt, men tværtimod har et bestemt Hensyn til dette Land, da baade Nationalitet, Lokalitet og det Trin, hvorpaa Folkeoplysningen deels staaer, deels bør hæves til, maae nøie komme i Betragtning; saaledes knyttes her det Opbyggelige for en Deel til det Nationale. Ved Udtrykket: opbyggelige Sjælelærere er det endvidere haft for Øie, at det ikke burde være Seminariets Hovedtendents at danne lærde Præster, hvorimod Formalet gaaer ud paa at danne praktiske Geistlige, som i en større eller mindre Virkekreds kunne fremme Menighedens Oplysning og Sædelighed.

Men idet Underviisningen saaledes indskrænkes til et praktisk Formaal, vil ogsaa dens Gjenstand derved være bestemt som ikke omfattende den theologiske Videnskab i dens Heelhed, men kun saadanne Kundskaber, der nærmest komme til Anvendelse i den praktiske Retning. Med Hensyn til Valget af Benævnelsen „Sjælesørgere“ bemærker Biskoppen, at denne er valgt med Flid, idet Præsten som saadan staaer ophøiet over Menigheden, men som Sjælesørgere har han sin rette Plads i Menighedens Hjerter; han bliver saaledes dens aandelige Fader, dens Lærer, Ven og Raadgiver.

Biskoppen har derefter udførligere udviklet hvad der skulde læres i Seminariet og paa hvad Maade det skulde foredrages, hvorefter han til Slutningen har sammenfattet sit hele Forslag til et Regulativ i efterfølgende 15 §§.

1. Pastorseminariet i Reykjavik er et nationalt Institut; det optager de fra den lærde Skole sammesteds Dimitterede, forsaavidt de, uden at tage Attestats i Theologien ved Kjøben-

havns Universitet, agte at opnaae geistlige Embeder i Landet, 1847.
 og dets Opgave er at danne disse til opbyggelige og derfor 21. Mai.
 ogsaa oplyste Sjælesørgere samt duelige Embedsmænd.

2. Enhver fra Skolen Dimitteret, der agter at gaae denne Vei, bør i Almindelighed strax ved næste Skoleaars Begyndelse træde ind i Seminariet, men i alt Fald ikke senere end efter to Aars Forløb, fra hans Dimission at regne; efter hvilken Tid Adgang kuns kan erholdes ved Dispensation, der under enkelte særdeles Omstændigheder vil paa forventende Approbation kunne gives af Seminariets Ephorat.

3. Hvo som attraaer at optages i dette Institut, maa, saavel i sin Skoletid som ogsaa den Tid, som siden kan være forløben, have bevaret et ubesmittet Rygte og rene Sæder.

4. Seminariet har til Forstander og fast Lærer en Lektor Theologiæ, der i Almindelighed skal have taget theologisk Embedsexamen ved Kjøbenhavns Universitet; han skal tillige i flere Aar have tjent som Præst i Landet, og ved sin Retkaffenhed og Gudsfrygt, gode theologiske Kundskaber og praktiske Embedsdygtighed erhvervet sig Anseelse som opbyggelig og christelig Sjælesørger. Han har til Medhjælper en anden fast Lærer, der er en Candidatus theologiæ.

5. Seminariet er at ansee som et for sig bestaaende, fra Skolen forskjelligt Institut, der ikke er samme i nogen Maade underordnet, men sideordnet, og dets Lektor er derfor sideordnet med Rector scholæ.

6. Dette Institut staaer, ligesom Skolen, nærmest under Stiftsøvrighedens Ephorat.

7. For at blive opbyggelig, maa en Sjælesørger erhverve sig de nødvendige Kundskaber og praktiske Færdigheder. Derfor maae følgende Videnskaber doceres ved Seminariet, samt følgende Övelser anstilles:

1) Det nye Testamentes Exegetik. — Det hele nye Testamente bør gjennemgaaes; herpaa maa strax begyndes. Som et Minimum fordres læst i selve Originalsproget: Marci og Johannis Evangelier; Brevene til Romerne, til Corinthierne, til Epheserne, Colossenserne samt Pastoralbrevene. Exegetiken bør være kort og ikke opholde sig uden ved vigtige Steder. Hvad der desuden læses i Modersmaalet, maa læses under en Lærers Veiledning, der forklarer Tankegangen, og hvor det ansees fornødent eller gavnligt, henviser til Originalteksten. Med Exegetik maa være at forene en kortfattet Indledning til det nye Testamente.

1847.

21. Mai.

2) Det gamle Testamente. — Det kan ansees tilstrækkeligt at læse, under Lærerens Veiledning, udvalgte Stykker af det gamle Testamente i Modersmaalet. Dermed maa forbindes en kort Indledning, samt et Foredrag over Forbindelsen mellem det gamle og nye Testamente.

3) Bibelsk Dogmatik og — 4) Bibelsk Moral. — Skjøndt disse Discipliner bør være kortfattede og heelt igjennem byggede paa den hellige Skrift, maae, de dog naturligtvise være affattede efter en vis videnskabelig Plan og Orden, dog saaledes, at Skriften tiensynligen gjelder som Norma fidei, og at Spekulationen kun optages her som explicativ, tjenende til at forklare det positivt Givne.

5) Kirkehistorie. — Den maa ikke gaae ind paa udførlig Fremstilling af Facta, men foredrages efter en Plan, saasom det religiøse og kirkelige Livs Udvikling ved Christendommen, indeelt i dets historisk-mærkværdigste Epoche, hvortil da selve Dogmaet maatte henregnes, saaledes: at Kirke- og Dogmehistorie kom til at høre sammen. Den islandske Kirkehistorie maatte udføres mere detailleret; 3—4 Timer ugentlig i 9 Måned kunde nok være tilstrækkelige til denne Disciplin.

6) Psychologie. — Den af Biskop Mynster udgivne Psychologie vilde nok her rettest være at lægge til Grund.

7) Den praktiske Theologie. — A. Homiletik. — Det theoretiske Foredrag maa her indskrænke sig til de almindeligste Hovedregler for en vel udført Prædiken, hvor da ikke alene maa sees hen til Formen, men ogsaa Indholdet, at det ene svarer til det andet, efter Textens samt Anledningens ulige Beskaffenhed. Det Evangelisk-Christelige i Foredraget maa være Hovedsagen. — Hertil maa være at henregne: praktiske Övelser i den Kunst at prædike. Dermed forholdes saaledes:

a) Et bibelsk Thema opgives særskilt for enhver Seminarist omtrent engang i 14 Dage. Det bør i Førstningen udvikles meget kort, saaledes at Texten analyseres med en derpaa følgende, ved Themæt foranlediget Anvendelse. Denne korte Udarbeidelse oplæses fra Talerstolen, efter at Læreren har læst den igjennem, uden at han for det Første fælder nogen anden Dom end den, om den saaledes maa oplæses eller ikke. — b) Efter at disse korte Foredrag saaledes ere offentligt — d. e. i alle Seminaristernes Nærværelse — afholdte, men ikke før, gjør Læreren sine Anmærkninger ved ethvert Foredrag, saavel med Hensyn til selve Udkastet som Deklamationen &c. Dette gjør han i alle Seminaristernes Nærværelse, men han lader saaledes

hengaae omtrent 8 Maaneder, førend han giver nogen bestemt speciel Charakter. Hermed begynder han først efter denne Tid, da han har Provectiones for sig og gjør større Fordringer til Foredraget; men Charakteren afgiver han dog aldrig, førend efter at Foredraget er afholdt. — c) Skjøndt det ikke gjøres Seminaristerne ligefrem til Pligt at fremføre deres Taler uden at have Conceptet for Öie, saa bør de dog dertil erholde al mulig Opmuntring og Veiledning.

B. Catechetik. — Underviisningen heri bør være aldeles praktisk, bestaaende i catechetiske Övelser i den evangelisk-christelige Lærebog for Børn, da Seminaristerne indbyrdes, under Lærerens Veiledning, kunne catechisere hinanden, og-saa enkelte Gange desforuden gives Leilighed til at catechisere Børn i Kirken eller Børneskolen.

C. En kort Anviisning til en rigtig Udførelse af Præstens andre, saavel geistlige som ogsaa mere verdslige Forretninger. — a) Sakramenternes anstændige Forvaltning. — b) Huusbesøgelser. — c) Sygebesøg m. v. — d) Kundskab om de vigtigste gjeldende geistlige Anordninger. — e) Rigtig Protokolførelse og geistlige Indberetninger. — f) Fattigvæsenets Bestyrelse, Vaccinationen, Forligsmægling etc. — g) Bestyrelsen af et anbetroet Beneficium med Kirke og Kirkegods etc.

8) Praktisk Underviisning i Lægekunsten. — Denne Underviisning, der er frivillig, gaaer ud paa at bibringe Kjendskab til de her i Landet gjængse Sygdomme, og hvorledes de ere at behandle. I hvilke Tilfælde Aareladning er nødvendig. Behandling af almindelige Saar og Beenbrud, Forvridning m. v. Denne Underviisnings Endemaal er, at sætte Seminaristen istand til at kunne yde Hjælp i de sædvanligste Tilfælde og at kjende Sygdomme forsaavidt, at han kan sige, hvor og naar det er nødvendigt at holde sig til den egentlige Læge.

8. Den Tid, der optages til dette Cursus, bestemmes i Regelen til to Aar; dog kan et Aar, som Minimum, antages for Saadanne, der for Lektor kunne godtgjøre, at de have erhvervet sig betydelige Kundskaber i de mere theoretiske Discipliner. Önsker Nogen et længere Ophold, enten fordi han ikke anseer sig moden til at tage Examen, eller fordi han tragter efter bedre Charakter, maa det ikke nægtes ham, men han nyder ikke dertil nogen offentlig Understøttelse.

9. Lektor Seminarii har for hvert Semester at indsende til Ephoriet et Forslag til Lektionstabel, som da, efter nærmere Overveielse, bliver at approbere; ved en anden Tabel

1847.
21. Mai.

1847.

21. Mai.

bliver de daglige Læretimers Fordeling paa de forskjellige Fag reguleret.

10. De Bestemmelser, som i Regulativ for Skolen i Reykjavík ere fastsatte i §§ 7 og 8, gjelde ogsaa for Seminariets Vedkommende, med den Forskjel, at da Examen i Seminariet ei godt kan foretages til samme Tid som i Skolen, saa maa det i Almindelighed udsættes, indtil dette er færdigt. De Aar, Althinget holdes i Reykjavík, gjøre herfra en Undtagelse, da Vedkommende have at paasee, at Examen ved Seminariet, om end samtidigt med Skolens, kan blive færdigt inden Althingets Begyndelse.

11. Ved Seminariet afholdes, efter fuldendt Cursus, en Examen, der da er at ansee som Embedsexamen; den er offentlig og dertil indbydes ved et Program, der ikke optager nogen lærd Afhandling, men holder sig til Beretning om hvad der angaaer selve Institutets indre Udvikling. Programmet maa ved Trykken komme til almindelig Kundskab, og være beregnet paa ved sin Fremstilling at vække Interesse for dette nationale Institut. — Foruden den Examinerende er Biskoppen nærværende som Censor med 1 eller 2 lærde Geistlige, som han dertil har indbudt. — Skulde der haves Adgang til en Lægekyndig, maatte han være at indbyde til at deeltage i Censuren, tilligemed Landphysikus, over de i Lægekunsten erhvervede Kundskaber. — Til denne Embedsexamen vil tre Hovedkarakterer være at give, der svare til Laudabilis, Haud illaudabilis og Non contemnendus, men kun en speciel Charakter for Kundskab i Lægekunsten.

12. Gjenstandene for Examinationen ere de i § 7 opgivne Discipliner, hvori følgende Prøver blive at aflægge:

- 1) I det nye Testamentes Exegetik, en dobbelt Prøve mundtlig og skriftlig.
- 2) Det gamle Testamentes Exegetik, alene mundtlig.
- 3) Dogmatik og
- 4) Moral } dobbelt Prøve mundtlig og skriftlig.
- 5) Kirke- og Dogmehistorie, alene mundtlig.
- 6) Psychologie, alene mundtlig.
- 7) Praktisk Theologie. — A. Homiletik, mundtlig og skriftlig Prøve. Den skriftlige vil nok rettest bestaae i Udarbeidelsen af en Prædiken over et opgivet bibelsk Thema, der ved Examenens Slutning bliver offentlig at afholde i Domkirken i Censorerne Overværelse. — B. Catechetik. Her bestaaer Prøven alene i Catechisationen, der vel ogsaa

rettest er at foretage i Kirken, da det uden Tvivl ved Domkirkepræstens Bistand vil være let at faae et Antal Børn forsamlede. — C. Anviisning til Præsteembedets videre Førelse. Her er Prøven overhovedet mundtlig. 1847. 21. Mai.

8) Praktisk Underviisning i Lægekunsten. Prøven maa dog nok her være dobbelt:

a) Skriftlig Beavarelse af en let Opgave;

b) Mundtlig.

18. Lector Seminarii har efter afholdt Examen at give dem, der have bestaaet samme, et Testimonium, der indeholder den ved deres Embedsexamen erholdte Hovedcharakter samt et Vidnesbyrd om deres Flid, Ordentlighed og Sædelighed. Dette Testimonium forevises Biskoppen in originali, og Candidaten meddeler ham deraf en Copie, som opbevares ved Archivet.

14. For Eftertiden er Ingen berettiget til at erholde et Præstekald i Island, med mindre han enten har taget theologisk Embedsexamen ved Kjöbenhavns Universitet, eller ved Pastorseminariet i Reykjavik. — De til denne Tid fra Skolen allerede Dimitterede beholde de for Saadanne hidtil gjeldende Rettigheder.

15. De privat Dimitterede, der siden ved en Examen af den lærde Skoles Lærere ere befundne modne, ere underkastede de samme Regler, der gjelde for andre Dimisser.

Dette Biskoppens Forslag, der i Eet og Alt er tiltraadt af Stiftamtmanden, Kherre Hoppe, gaaer saaledes, hvad Lærpersonalet angaaer, ud paa, at Anstaltens Bestyrelse, saaledes som i §§ 4, 5 og 6 er forklaret, skulde være henlagt under en Forstander med Benævnelse Lektor Theologiæ, der skulde være Skolens Rektor sideordnet og ligesom denne sortere under Stiftsøvrigheden som begge Stiftelsernes Ephorat. Angaaende den Deel af Underviisningen, som ikke kunde bestrides af ham, har der tidligere været yttret, at af samme Noget kunde forventes bestridt af Domkirkepræsten, Noget af en eller anden af Skolens Lærere. Men ligesom allerede den nuværende Domkirkepræst har for sit Vedkommende yttret, at han vanskeligen vilde faae Tid dertil, og at det er tvivlsomt, hvorvidt nogen af Skolens Lærere uden Afbræk for Skoleunderviisningen vilde kunne anvende nogen Tid for Seminariet, saaledes har Biskoppen i det Hele anseet det for betænkeligt, om Institutet skulde trænge til flere Timelærere, især hvor dertil kun kunde tages Mænd i andre vigtige Embedstillinger,

1847. 21. Mai. hvilket vilde foraarsage Collision mellem deres Pligter; og han har derfor meent at burde foretrække at erholde ved Siden af Forstanderen een fast Lærer, som burde være en yngre theologisk Candidat, dog saaledes, at det forbeholdtes Ephoratet i fornødent Fald at antage Timelærere, og at Landphysikus maatte overdrages Underviisningen i Lægekunsten.

Det theologiske Fakultet og Consistorium have vel i Hovedsagen erklæret sig enige heri, men dog er der navnlig af Fakultetet udtalt den Frygt, at Arbeidet vilde blive for anstrengende for To, og desaaarsag er det formeent, at de to faste Lærere burde indskrænke sig til den theoretiske Underviisning, hvorimod Veiledningen i homiletiske og catechetiske Øvelser burde overdrages Domkirkepræsten.

Directionen skulde angaaende dette Punkt ansee det for rigtigst, at det for Tiden ikkun allernaad. bestemmes, at to faste Lærere blive at ansætte, og at der da, naar Forstanderen er beskikket, bliver nærmere at forhandle med ham og Ephoratet angaaende Omfanget af de Enhver af dem paahvilende Forretninger, og om, hvorvidt Fleres Ansættelse vil blive nødvendig.

Med Hensyn til Omkostningerne, der ville være forbundne med denne Læreanstalt, da ere de af Biskoppen calculerede saaledes:

Til Forstanderen: Gage 1000 Rbd. og Husleie	
150 Rbd., ialt	1150 Rbd.
Til den anden Lærer	400 —
Til Landphysikus for Underviisning i Lægekunsten	100 —
Til eventuelle Timelærere forbeholdes	200 —
	<hr/>
	1850 Rbd.

Endeligen har han troet at turde som Understøttelse for trængende Alumner paa Seminariet — hvis Middeltal han forudsætter at blive 10 — foreslaae en Uddeling af 5 Stipendieportioner à 80 Rbd., altsaa 400 Rbd.

Til disse Beløbs Tilveiebringelse har det vel ikke været muligt for Stiftsøvrigheden at paavise Ressourcer, men der er udtalt det Haab, at D. Maj. allernaad. vil skjænke Landet de fornødne Midler til dette saa vigtige Formaals Iværksættelse.

Ligesom det theologiske Fakultet og Consistorium have erklæret disse Lønninger at være altfor lavt ansatte, saaledes maa Directionen ogsaa allerund. være af den Formening, at det, i Betragtning af disse Embedsstillingers Betydning, Ansvar

og Besværlighed, ikke kan ansees passende at aflægge dem med ringere Gage end omtrent de samme, som nu allern. ere tilstaaede Rektor og Overlærer ved den reformerede lærde Skole, og man skulde saaledes antage, at Udgifterne neppe ville kunne bestrides med et ringere Beløb end 2500 Rbd., hvilket Beløb man derfor tillader sig allerunderd. at andrage paa at maatte udredes paa samme Maade som for Udgifterne til den lærde Skole paa Island er allern. bestemt.

Naar der af Biskoppen er forudsat at ville i Gjennemønit være et Antal af 10 Seminarister aarlig, da er dette det samme Antal, som under de tidligere Overveielser har været anslaaet, og paa hvis Anbringelse i Skolebygningen der ved dennes Indretning er gjort Regning. Ogsaa har der tidligere været gjort Andragende om Tilveiebringelse af nogle Stipendieportioner til dem; men der var da kun Spørgsmaal om 2 å 3 Stipendier, og der blev dengang af det theologiske Fakultet og Consistorium yttret, at der ikke skjønnedes at være Noget til Hinder for sammes Udredelse af Communitetets Kasse. Imidlertid er der nu fra Consistoriums Side i denne Henseende yttret en Betænelighed, som Directionen ikke kan nægte at have en væsentlig Betydning, den nemlig, at da Communitetsstipendiets Öiemed gaaer ud paa at understøtte Studerende til at absolvere deres Studier her ved Universitetet, vilde det ikke alene ligge udenfor, men endog paa en vis Maade kunne siges at komme i Strid med dette Öiemed at anvende Noget af disse Midler til Fremhjælpning til Studeringer udenfor Universitetet. Men da det dog paa den anden Side maa erkjendes, at der i Islands særegne lokale Forhold gives Omstændigheder, som have fremkaldt den Nødvendighed i Landet selv at danne et Surrogat for den Underviisning, som ellers skulde meddeles ved Universitetet, mener Directionen dog, at det vil kunne forsvares at bidrage til at fremme dette Öiemed ved at tildele Alumnerne i Seminariet nogle faa Stipendieportioner, hvilke man dog ikke fordrister sig til at foreslaae til et større Antal end de først paatænkte 3 å 80 Rbd.

I Henseende til Underviisningsplanen er der af Consistorium hovedsageligen fremført Betænelighed mod Forslagets § 7 Nr. 8, der gaaer ud paa en praktisk Underviisning i Lægekunsten, som skulde have til Formaal at sætte Seminaristen istand til at kunne yde Hjælp i de sædvanligste Tilfælde og at kjende Sygdomme saavidt, at han kan sige, hvor og naar det er nødvendigt at holde sig til den egentlige Læge. Hvor meget

1847.

21. Mai.

1847.

21. Mai.

der nemlig end kan tale for dette Forslag, og hvor meget end Islands eiendommelige Forhold kunne gjøre det ønskeligt, at en saadan Kundskab fandtes hos Præstestanden, er det dog unægteligt, at Forslaget har sin meget betænkelige Side, og Directionen tør derfor ligesaalidt som Consistorium ubetinget tilraade dets Antagelse, men maa ansee det for rigtigst at indhente Sundhedscollegiets Erklæring derover, og, indtil denne er erholdt, at stille Spørgsmaalet om denne Disciplins Indførelse i Bero.

Ogsaa i Henseende til Detaillen angaaende Underviisningsfagene har Fakultetet noget afveget fra Biskoppens Anskuelse, navnlig hvor der spørges om, hvorvidt de reent philosophiske Discipliner Psychologie og Logik bør gjøres til særlige Underviisningsfag eller blot, som af Directionen formeent, leilighedsvis meddeles under Behandlingen af Hovedfagene; samt hvor der spørges om, hvad der skal benyttes som Grundlag for den bibelske Exegese m. m. Men Directionen skulde i denne Henseende allerund. formene, at det vilde være ubetimeligt nu at fastsætte en definitiv Underviisningsplan, hvorimod den anseer det for rettest, at der blot nu bestemmes, at Dannelsesanstalten til førstkommende Efteraar skal træde i Kraft under Bestyrelse af en Forstander, til hvis Medhjælp skal ansættes endnu een Lærer, og at de Videnskabsfag, som der skulle foredrages, ville blive Exegese, Moral, Dogmatik, Kirkehistorie og praktisk Theologie; at Underviisningen, som bliver at meddele i Form af Forelæsninger, beregnes paa at skulle fuldendes i to Aar, og at det fuldendte Cursus sluttes med en offentlig Examen. Angaaende den yderligere Regulering maatte det da forbeholdes Directionen, efter Conference med Forstanderen og Ephoratet, at indkomme med nærmere allerund. Forestilling, for at der derefter kunde allern. fastsættes et definitivt Reglement, bygget paa de her nævnte Grundtræk, til hvilke da vel maatte føies følgende Bestemmelser: at Adgangen til Dannelsesanstalten kun skal staae aaben for dem, der have underkastet sig Afgangsexamen ved den islandske lærde Skole, saaledes at den, der melder sig til Optagelse senere end 1 Aar efter at han har taget Afgangsexamen ved Skolen, vil have først at gennemgaae et Tentamen; at der i Reglen fordres et toaarigt Ophold ved Dannelsesanstalten for at kunne stedes til den der afholdte Examen, men at Forstanderen dog kan bevilge nogen Forkortelse af denne Tid for dem, om hvis Modenhed han ellers er forvisset; at Examen bliver af samme Omfang for

Alle, hvad enten de i kortere eller længere Tid have frekventeret Anstalten; og at for Eftertiden Ingen vil blive ansat i nogetsomhelst geistligt Embede paa Island, uden at have bestaaet enten i Examen ved denne Anstalt, eller at have taget theologisk Embedsexamen ved Kjøbenhavns Universitet.

1847.
21. Mai.

Slutteligen bemærker Directionen allerunderd., at det kgl. Danske Cancellie, som herfra er blevet meddeelt saavel Biskop Thordersens Forslag med Bilag, som det theologiske Fakultets og Consistoriums Ytringer samt Directionens Anskuelse om Sagen i det Hele, Intet har fundet herimod at erindre.

I Henhold til alt det Foranførte tillader Directionen sig saaledes i dybeste Underdanighed at indstille:

1) at den ved allerh. Resolutioner af 7. Juni 1841 og 24. April 1846 paabudne Dannelsesanstalt for vordende geistlige Embedsmænd paa Island maa allern. befales at skulle træde i Kraft til førstkommende Efteraar, og foreløbigen baseres paa følgende Grundbestemmelser:

a) Dannelsesanstalten skal være et nationalt Institut, hvis Formaal er at uddanne sine Alumner til oplyste Geistlige, opbyggelige Sjælesørgere og duelige Embedsmænd. — b) Gjenstandene for Underviisningen, der bliver at meddele i Form af Forelæsninger, skulle være: Exegese, Dogmatik, Moral, Kirkehistorie og praktisk Theologie. — c) Adgang til Benyttelse af Lærestanstaltens Underviisning betinges af en absolveret Afgangsexamen ved den islandske lærde Skole, og vil det for dem, der melde sig til Optagelse sildigere end eet Aar efter at de have taget Afgangsexamen i Skolen, være nødvendigt forud at underkaste sig et Tentamen ved Anstalten. — d) Underviisningen indrettes saaledes, at den kan absolveres i to Aar; men ligesom det skal være dem, der ønske saadant, uformeent at fortsætte deres Forberedelse i længere Tid, dog uden at de i saa Fald kunne gjøre Regning paa nogensomhelst oekonomisk Understøttelse fra Anstaltens Side, saaledes vil ogsaa af Anstaltens Bestyrelse kunne meddeles Tilladelse til at indstille sig til Examen efter en kortere Forberedelsestid end to Aar, naar Vedkommende dertil ansees modne. — e) Ethvert toaarigt Cursus sluttet med en ved Anstalten afholdt offentlig Examen, hvis Afholdelse maa foranstalles paa en saadan Tid, at den ikke falder sammen med Afgang- eller Hovedexamen i den lærde Skole. Ved denne Examen blive Alumnerne at prøve i samtlige Fag, som have været Gjenstand for Underviisningen. — f) Ingen, som ikke har underkastet sig denne Examen,

1847.

21. Maj.

eller absolveret theologisk Embedsexamen ved Kjøbenhavns Universitet, kan, fra den Dag at regne, da Dannelsesanstalten træder i Virksomhed, vente Ansættelse i nogetsomhelst geistligt Embede paa Island. — g) Anstalten indrømmes det for samtlige indrettede Lokale i den lærde Skoles Bygning, nemlig et Forelæsningsværelse med tilhørende Inventarium og et Soveværelse, indrettet til 10 Alumner. — h) Anstalten skal i enhver Henseende betragtes som den lærde Skole sideordnet og ligesom denne staae under Stiftsøvrighedens Overtilsyn; det nærmere Tilsyn besørgeres og Underviisningen ledes af en Forstander med Benævnelse Lektor theologisæ, hvem det fornødne Antal Medlærere adjungeres.

2) Om Directionen maa allern. bemyndiges til at gjøre allerund. Indstilling om Besættelse af Posten som Forstander for denne Dannelsesanstalt og om den Gage, der som saadan kan være at tillægge ham, samt til derefter at indlede Correspondence med ham om, hvorvidt flere faste Lærere behøves, eller om Timelærere ere tilstrækkelige, og da at lade disse beskikke. — 3) Om de Bekostninger, som ville være forbundne med Indretningen og Vedligeholdelsen af denne Dannelsesanstalt, maae allern. bevilges udredede paa samme Maade, som angaaende Udgifterne til den islandske lærde Skole er allern. bestemt. — 4) Om der til Understøttelse for de meest Trængende blandt Alumnerne maae allern. bevilges udredede af Kjøbenhavns Communitet aarligen 3 Stipendieportioner, hver paa 80 Rbd. — 5) Om Directionen allernaad. maa bemyndiges til, efter at Dannelsesanstalten har begyndt sin Virksomhed, i Overensstemmelse med de her nævnte Grundbestemmelser, og naar de fornødne Betænkninger og Forslag fra Forstanderen og Ephoratet ere modtagne, allerund. at forelægge D. Maj. en yderligere udviklet Plan til et definitivt Reglement for bemeldte Anstalt til allerhöi. Approbation. — Univers. Direct. Forestill. 1847, Nr. 2928. Selmers Universit. Aarb. 1847, S. 204—213 (Resolutionen med Motiver). Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 128—129. — Islandsk: Reykjavikurpóst. 1847, S. 140—143.

Vi ville allernaadigst have bestemt:

4) at det ved Vor allerh. Resol. af 7. Juni 1844 paabudne Pastorseminarium eller Dannelsesanstalt for vordende geistlige Embedsmænd paa Island, som til

førstkommende Efteraar skal træde i Kraft, bliver at organisere efter følgende Grundbestemmelser: 1847.

21. Mai.

a) Dannelsesanstalten har det Formaal, at uddanne sine Alumner til oplyste Geistlige, opbyggelige Sjælesørgere og duelige Embedsmænd. — b) Gjenstandene for Underviisningen, der bliver at meddele i Form af Forelæsninger, skulle være: Exegese, Dogmatik, Moral, Kirkehistorie og praktisk Theologie. — c) Adgang til Benyttelse af Læreanstaltens Underviisning betinges af en absolveret Afgangsexamen ved den islandske lærde Skole, og vil det for dem, der melde sig til Optagelse sildigere end et Aar efter at de have taget Afgangsexamen i Skolen, være nødvendigt forud at underkaste sig et Tentamen ved Anstalten. — d) Underviisningen indrettes saaledes, at den kan absolveres i to Aar; men ligesom det skal være dem, der ønske saadant, uformeent at fortsætte deres Forberedelse i længere Tid, dog uden at de i saa Fald kunne gjøre Regning paa nogensomhelst oeconomisk Understøttelse fra Anstaltens Side, saaledes vil ogsaa af Anstaltens Bestyrelse kunne meddeles Tilladelse til at indstille sig til Examen efter en kortere Forberedelsestid end to Aar, naar Vedkommende dertil ansees moden. — e) Ved Anstalten afholdes aarligen en offentlig Examen, som bliver at foranstalte paa en saadan Tid, at den ikke falder sammen med Afgangs- eller Hovedexamen i den lærde Skole. Ved denne Examen blive Alumnerne, efter de Regler, som nærmere ville blive bestemte, at prøve i samtlige Fag, som have været Gjenstand for Underviisningen. Hovedcharacteren, som meddeles for Udfaldet af Examen, benævnes: første Character, anden Character eller tredje Character. — f) Fra den Tid Anstalten er traadt i Virksomhed, vil Ansættelse i geistlige Embeder paa Island betinges af at Vedkommende, forsaavidt han ikke er theologisk Candidat ved Kjöbenhavns Universitet, har absolveret Afgangsexamen ved

1847.

21. Mai.

denne Dannelsesanstalt; imidlertid skulle de, som allerede for nærværende Tid ere dimitterede fra den islandske lærde Skole, beholde den dem nu tilkommende Adgang til geistlig Befordring paa Island, dog at de iblandt dem, som maatte finde Anledning til at søge en yderligere Uddannelse i denne Anstalt, ville, ved at underkaste sig Examen ved denne, erhverve en fortrinlig Adkomst til Ansættelse. — g) Anstalten indrømmes det for samme indrettede Lokale i den lærde Skoles Bygning, nemlig et Forelæsningsværelse med tilhørende Inventarium og et Soveværelse, indrettet til 40 Alumner. — h) Pastoralseminariet skal i enhver Henseende betragtes som den lærde Skole sideordnet, og ligesom denne staae under Stiftsövrighedens Overtilsyn; det nærmere Tilsyn besörges og Underviisningen ledes af en Forstander med Benævnelse Lektor Theologiæ, til hvis Medhjælp ved Underviisningen ansættes endnu een fast Lærer.

2) Bekostningerne ved denne Anstalt, der ere calculerede saaledes:

Gage og Husleie til Forstanderen	1350 Rbd.
Gage til anden Lærer	600 —
til Böger, Inventarium, Brændsel og Belysning	200 —
til tilfældige Udgifter	250 —
	tilsammen . . 2400 Rbd.

udredes forskudsviis paa samme Maade, som angaaende Udgifterne til den islandske lærde Skole er allernaad. bestemt.

3) Til Understøttelse for de mest Trængende blandt Alumnerne tillade Vi allernaad., at der af Kjöbenhavns Communitet udredes 3 Stipendieportioner, hver paa 80 Rbd. aarligen.

Iøvrigt ville Vi allern. have Vor Direction hjemmepåbudt til, efter at Dannelsesanstalten har begyndt sin Virksomhed i Overensstemmelse med de her nævnte Grundbestemmelser, og naar de fornødne Betænkninger og Forslag fra Forstanderen og Ephoratet ere modtagne,

allerund. at forelægge Os til allerhöi. Approbation en yderligere udviklet Plan til et definitivt Reglement for bemeldte Anstalt. — Kjöbenhavn den 21. Mai 1847.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, angaaende **Indretning af et Pastoral-Seminarium i Reykjavik.** Khavn den 22. Mai 1847. — Univ. Dir. Copieb. for Univ. og Skolerne 1847, Nr. 1188.

Efter at Directionen havde modtaget den ved Stiftsövrighedens behagelige Skrivelse af 4. Septembr. f. A. fremsendte Plan og Forslag til den nye höiere Dannelses-Anstalt for vordende Geistlige paa Island, og derefter brevvexlet med Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet, har den allerunderd. foredraget Sagen, og det har derefter behaget Hs. Maj. Kongen under 24. d. M. allern. at resolve saaledes:

„Vi ville allernaad. have bestemt ... [osv. see ovenf. S. 720—723] ... Reglement for bemeldte Anstalt”.

Det har lige allern. behaget Hs. Maj. under s. D. at udnævne Sognepræst for Stadastad Menighed, Provst Dr. theol. P. Pétursson, til Lektor Theol. og Forstander for Dannelsesanstalten fra 4. August d. A. at regne, med en aarlig Gage af 1200 Rbd. samt Husleiegodtgjorelse af 150 Rbd. aarlig.

Ved nu tjenstl. at communicere Stiftsövrigheden Foranstaaende, og ved indsluttet at lade følge den for Dr. Pétursson som Lektor Theol. udfærdigede Bestalling, der bliver at udlevere Dr. Pétursson, hvem hans Udnævnelse her fra Directionen er meddeelt, mod Erlægelse af det anordnede Gebyr 116 Rbd., hvori dog bliver at liqvidere hvad han for tidligere Bestallinger eller Kaldsbreve maatte have betalt, bemærker Directionen, at den har foranlediget, at Provst Pétursson er udnævnt fra et saa tidligt Datum med udtrykkeligt Hensyn til, at han kunde have Leilighed til saa tidligt som

1847. muligt at være tilstede i Reykjavík, for at træffe alle de
 22. Mai. til Anstaltens Aabning nødvendige forberedende Foranstaltninger, og forventer man derfor, at Stiftsövrigheden betimelig vil conferere med ham.

Uagtet det er anseet rigtigst, ikke for Tiden at ansætte den anden Lærer ved Anstalten, hvorom man ønsker først senere, efter at Anstalten er traadt i Virksomhed, at modtage Ephoratets nærmere Forslag, antager man dog, at Forstanderen i det forestaaende Vintersemester vil, ialtfald med den Assistance, som paa Stedet kan have, være istand til at holde de nødvendigste Forelæsninger og at lede Övelser osv., dels for de tidligere fra Skolen Dimitterede, der ønske at benytte Anstalten, dels for dem, som i næste Efteraar fra Skolen dimitteredes, og man vil da efter Semestrets Udløb forvente fra ham igjennem Ephoratet at modtage nærmere Indberetning og Forslag om, hvad der til den Tid maatte være yderligere at foranstalte, ledsaget af de Bemærkninger, hvortil Stiftsövrigheden maatte finde sig foranlediget.

Hvad angaaer Underviisningen i Lægevidenskaben, da vil samme for Vintersemestret være at udsætte, indtil nærmere Bestemmelse derom herfra vorder meddeelt. — Iövrigt vil saavel Gagen for Anstaltens Forstander som de övrige samme vedkommende Udgifter, der dog nödvendigen maae holdes indenfor de ovennævnte allern. approberede Summer, være foreløbigen at udrede fra Skolens Kasse, og ligeledes de 3 tilstaaede Stipendier til Alumnerne, mod at disse fra Communitetets Kasse godtgjøres ved at indbetales i den herværende Afdeling af Skolens Kasse. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 22. Mai 1847.

22. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til den kgl. Commissarius ved Althinget, Kherre Bardenfleth, ang. Tryk-

ningen af de Althinget forelagte Lovudkast. 1847.
 Khavn den 22. Mai 1847. — Canc. 8. Dep. Brevb. 22. Mai.
 1847, Nr. 2245—2246.

Da Althinget af Hr. Kherrens behagelige Skrivelse af Gaars Dato har bragt i Erfaring, at det vil bidrage til ikke ubetydeligen at forøge Althingstidendens Omfang, naar de Lovudkast, der forelægges Althinget, skulle indføres i Tidenden ogsaa i det danske Sprog, hvorved Tidendens Bekostelighed vil tiltage og Tilendebringelsen af dens Trykning forsinkes, finder man sig paa Grund heraf foranlediget til at frafalde den herom i Skrivelse af 6. f. M. givne Bestemmelse, ligesom man efter Omstændighederne heller ikke har Noget at erindre imod, at selve Anordningerne ikke indføres i Althingstidenden, skjøndt man, ligesom Hr. Kherren, maatte ansee det nyttigt, om der, ved Anordningernes Indførelse i Tidenden baade i det danske og det islandske Sprog, kunde udbredes Kundskab om samme og Adgang til deres rette Forstaaelse hos Indvaanerne paa Island. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1847.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over 5. Juni.
 Island, Kherre Hoppe, angaaende **Befragtning af fremmede Skibe**. Khavn den 5. Juni 1847¹. —
 Rentek. Isl. Copiebog 16, Nr. 982.

Islandsk Kjøbmand C. F. Siemsen har forespurgt, om det er tilladt indenrigske Handlende at fragte norske eller andre fremmede Staters Skibe til Udførsel af islandske Produkter fra Island til Danmark, Hertugdømmerne eller Udlandet.

I Anledning heraf skulde vi tjenstl. have Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe anmodet om, behageligen at ville tilkjendegive fornævnte Kjøbmand Siemsen, at efter den

¹) Rentek. Skriv. 28. Septbr. 1848.

1847. bestaaende islandske Handels-Lovgivning er den om-
spurgte Befragtning ikke tilladelig.

5. Juni.

Forsaavidt der imidlertid et enkelt Aar skulde være Mangel paa Skibe, i hvilke islandske Retourvarer kunne afskibes til enten en indenrigsk eller udenrigsk Havn, maa Stiftamtmanden i Island ansees bemyndiget til, i Forventning af allerhöi. Approbation, at meddele Tilladelse til sliq Befragtning af fremmed Skib, imod at der, hver Gang saadan Tilladelse meddeles, strax derom skeer Indberetning til Rentekammeret. — Rente-kammeret den 5. Juni 1847.

9. Juni.

Reskript til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. en Kirke paa Budum, og Gudstjene-
sten ved samme. Khavn den 9. Juni 1847. —
Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1848.
Canc. 1. Depart. Registr. 1847, Nr. 441.

Christian den Ottende &c. V. s. B. Vi give Eder hermed tilkjende, at Vi, efter den af Beboerne af Budum Sogn i Sneefjeldsnæs Syssel under Vester-Amtet paa Vort Land Island derom allerund. gjorde Ansøgning, som af Vort danske Cancellie er bleven Os allerund. fore-
dragen, tillige med Vort Rentekammers og Eders des-
angaaende meddelte Betænkning, allern. have bevilget
og tilladt:

at Menigheden til den ved allerh. Reskr. af 2. Oktbr. 1846 til daværende Stiftamtmand og Biskop over Island til Nedlæggelse bestemte Annexkirke paa Budum i Sneefjeldsnæs Syssel under Islands Vester-Amt maa gjenopføre bemeldte Kirke, imod at den forpligter sig til selv at forsyne Kirken med Ornamente og Instru-
menter m. v., hvorimod Kirkens Vedligeholdelse skal paahvile Eieren af Gaarden Budum, imod at Kirkeind-
tægten af Budum Sogn, nemlig Jordegods- og Lösöre-
tiende, samt Lysetold og Begravelsespenge, tillægges Kirken til Hjælp til dens Vedligeholdelse.

Og ville Vi lige allern. have Sognepræsten for Stads- 1847.
 stad Menighed paalagt at holde Gudstjeneste i den nye Kirke paa Budum hver tredie Søn- eller Helligdag om 9. Juni.
 Sommeren og hver sjette om Vinteren.

Derefter I Eder allerund. have at rette og Vedkommende Saadant til Efterretning at tilkjendegive. — Dermed skeer Vor Villie. Befalende Eder Gud! — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjøbenhavn den 9. Juni 1847.

Kongelig Resolution ang. Sjøopmaaling ved 9. Juni. Kysterne af Island. Khavn den 9. Juni 1847. —

I Rentekammerets Forestilling 8. Juni 1847 bemærkes, at Directeuren for Søkort-Archivet, Commandeur-Capitain Zahrtmann, havde henledet Opmærksomheden paa, hvor aldeles ufuldstændige de nautiske Efterretninger ere, som haves om den mest besøgte Deel af Island, nemlig Vestsiden, idet de Kort og Beregninger, som derover haves, ere udkomne i Aaret 1788, begrundede paa Minors Opmaalinger 1776-77, der have manglet enhver mathematisk Basis. Cheferne for de i senere Aar til Island sendte Krigsskibe have sølt Trang til at faa hele Vestsiden og fornemmelig Faxe- og Bredebugterne paalideligt hydrographisk undersøgte, hvilket betydeligt vil lettes ved, at hele Landet nu er triangulæret, saa at en hydrographisk Undersøgelse for Tiden har, hvad den forhen manglede, Basis i faste bestemte Punkter hele Kysten rundt. Dog anaars Vestsiden og enkelte Fjorde paa Nordsiden for at være de Egne, der mest trængte til Undersøgelse, og dette Arbeide ønskede Zahrtmann paabegyndt i 1848, for at ikke fremmede Krigsskibe skulde blive de første til at udføre Arbeidet, saaledes som de Franske allerede havde begyndt. Bekostningen dertil ansloges til 8000 Rbd., hvoraf 2000 Rbd. forventes at kunne tilskydes af Søkortarchivets Midler.

Efter at have givet Fremstilling af de islandske Kystopmaalinger ifølge kgl. Resol. 28. Mai 1800, 14. April og 9. Juni 1819 (der dog ikke kom til Udførelse) samt 14. Marts 1821 og 14. Juni 1841, indstiller Rentekammeret, at Sjøopmaaling foretages paa den af Zahrtmann foreslaaede Maade. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847 B, Nr. 216.

Vi bifalde allern., at en Sjøopmaaling af Islands Vestside og af nogle Fjorde paa Nordsiden foretages paa indbemeldte Maade, samt at 6000 Rbd. af de dertil

1847. calculerede Omkostninger udredes af Islands Jordebogskasse, saaledes at dette Beløb bliver at opføre i Finantsbudgetterne paa nysnævnte Jordebogskasses Conto for Aarene 1848 og 1849, hvert Aar med det Halve. — Kjöbenhavn den 9. Juni 1847.

10. Juni. **Cancellie - Circulaire** til samtlige Biskopper i Danmark, med Undtagelse af Als og Ærö Stift, ang. **Opførelse af Dödfödde paa de aarlige Tabeller over Födde og Döde.** Khavn den 10. Juni 1847. — Dette Circulaire synes ikke at være sendt til Island, men optages her i Forbindelse med Canc. Circ. 24. Decbr. 1802. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1847, Nr. 2505—2512. Ny Coll. Tid. 1847, S. 866. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 139-140 som det hedder „til samtlige Biskopper”.

Af et fra det kgl. Sundheds-Collegium til Cancelliet indkommet Andragende har man bragt i Erfaring, at den Bestemmelse, der indeholdes i Cancellie-Circulairet af 24. Decembr. 1802, at nemlig Jordemödrene skulle gjøre særlig Anmeldelse til Præsterne, ikke alene om de Börn, der komme döde til Verden, men ogsaa om dem, der döe inden 24 Timer efter Födselen, har givet Anledning til, at enkelte Præster ved en Misforstaaelse have paa de Fortegnelser, som de, overensstemmende med Cancellie-Circulairet af 8. Decbr. 1835, aarligen afgive til Provsterne over Antallet af Födde og Döde, ogsaa optaget saadanne Börn, der ikke opleve 24 Timer efter Födselen, blandt Dödfödde, samt at der i de Fortegnelser, som Præsterne, ifölge Cancellie-Circulairet af 15. Febr. 1844¹⁾, aarligen afgive til Distriktslægerne over de Dödes Antal, klassificerede efter Sygdommene eller Dödsaarsagerne, ligeledes hersker nogen Uoverensstemmelse med Hensyn til hvilke der skulle henføres under Rubrikken „Nyfödde”, da der mangler Bestemmelse om hvorlænge et Barn, som döer, skal kunne henføres under denne Rubrik.

¹⁾ Dette Canc. Circ. synes ikke at have været sendt til Island.

Foranlediget heraf skulde man herved tjenstl. tilmelde D. Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjørelse for Præsterne i Deres Embeds-Distrikt, at ikkun de Börn, som efter Födselen ikke give tydelige Livstegn fra sig, bör paa Listerne anføres som Dödfödde; og at som Nyfödde kun de blive at anföre, der döe inden en Uge efter Födselen; men at det iövrigt, med Hensyn til de særlige Anmeldelser, som Jordemödrene, overeensstemmende med Circulairet af 24. Decbr. 1802, skulle afgive til Præsterne, forbliver ved den hidtil gjældende Bestemmelse, at disse Anmeldelser ikke blot skulle omfatte de Dödfödde, men ogsaa de Börn, der döe inden 24 Timer efter Födselen. — Det kgl. Danske Cancellie den 10. Juni 1847.

1847.

10. Juni.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Nybyggers Forpligtelse til at betale Skat.** Khavn den 12. Juni 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 996.

12. Juni.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har i behagelig Skrivelse af 4. Februar d. A., ved at tilbagesende det Dem herfra til Erklæring tilstillede Andragende fra Björn Jónsson af Steinbogi inden Norder-Mule Syssel, angaaende om han, som Nybygger, er pligtig til at betale Skat, og ved tillige at lade følge Sysselmand Havsteins Erklæring, der oplyser, at ingen af Övrigheden foranstaltet Udviisning af Nybyggerstedet har fundet Sted, formeent, at da det omspurgte Jordbrug er optaget og bebygget i en anden Jords Land med vedkommende Eiers og Brugers Tilladelse, samt da Andrageren erlægger Landskyld af Jordbruget til Vedkommende, vil Forordn. 15. April 1776, og navnligens dens 9. og 10. §§, ikke kunné finde Anvendelse i det omhandlede Tilfælde.

At Kammeret tiltræder denne Hr. Etatsraadens Formening om Sagen, det meldes Dem herved tjenstl. til behagelig Underretning samt Bekjendtgjørelse for Vedkommende. — Rentekammeret den 12. Juni 1847.

1847.

12. Juni.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Ophævelse af Embedsskat for de islandske Embedsmænds Vedkommende.** Khavn den 12. Juni 1847. — Rentek. isl. Copieb. 16, Nr. 1001—4.

Efter derom med det danske Cancellie ført Brevvexling, skulde vi herved tjenstl. meddele Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe til behagelig Underretning, at, ligesom Embedsskatten ved Forordn. af 8. Januar 1845 er ophævet i Danmark, saaledes maa denne Skat ogsaa være bortfalden af samtlige Embeders Indkomster i Island, af hvilke den, som saadan, endnu svares, saaledes at de Terminer i Aaret 1845, til hvilke meerbemeldte Skat forfaldt til Betaling der i Landet af vedkommende saavel civile som geistlige Embeder, maae betragtes som de sidste, de paagjældende Embedsmænd havde at tilsvare samme.

Detto, samt at Landfoged Gunlögsen er beordret til at tilbagebetale de Beløb, der som Embedsskat ere erlagte til Islands Jordebogskasse, efter de respective Forfaldstider i ovennævnte Aar, anmodes De lige tjenstl. om behageligen at ville tilkjendegiye vedkommende civile Embedsmænd i Sønder-Amtet, hvorhos tilføies, at Biskop Thordersen er tilskrevet det Fornødne til Bekjendtgjørelse for Præsterne i de Præstekald paa fornævnte Æ, af hvis aarlige Indkomster Embedsskat har været erlagt. — Rentekammeret den 12. Juni 1847¹.

12. Juni.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indretningen af de oeconomiske Beretninger fra Amtmændene og Sysselmændene.** Khavn den 12. Juni 1847. — Rentek. isl. Copieb. 16, Nr. 1008—10.

¹) under s. D. er Rentekammer-Skrivelse af samme Indhold afgaaet til de to Amtmænd i Island. — Isl. Copieb. sst.

Da det er befundet hensigtsmæssigt, at samtlige islandske Overøvrigheder og Sysselmænd afgive de oeconomiske Beretninger for et bestemt Tidsrum og i en vis Form, har Rentekammeret foranstaltet et Antal Blanketter til bemeldte Beretninger autographerede. 1847.
12. Juni.

Ved hoslagt at tilstille Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe 300 Exemplarer af ovennævnte Blanketter, dels til egen Afbenyttelse og dels til Fordeling blandt Sysselmændene i Sønder-Amtet, tilføies, at det, med Hensyn til Tiden, for hvilken meerbemeldte Beretninger blive at afgive, er formeent rigtigst, at de afgives tvende Gange om Aaret, saaledes at de omfatte Tidsrummene fra 1. Januar til 31. August og fra 1. September til 31. December. — Det overlades imidlertid til Hr. Kherren, forsaavidt nogen Forandring heri maatte ansees fornøden, at foretage de for nødvendig ansete Modificationer, i hvilket Fald Rentekammeret udbedes meddeelt Underretning om de af Dem i saa Henseende fœiede Foranstaltninger. — Rentekammeret den 12. Juni 1847¹⁾.

[Schema.]

Beretning

ang. (N. N.s) almindelige Tilstand, fra 18 til 18

Veiriget.	Creaturholdet.	Havedyrkingen.	Fiskerierne.	Handelen.	Sundhedstilstanden.	Ulykkes-tilfælde.	Anmærkn.

¹⁾ under s. D. ere Rentekammer-Skrivelser af samme Indhold afgaaede til de andre Amtmænd. Isl. Copieb. sst.

1847.

19. Juni.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. hvorvidt **Administratører kunne vente Godtgjørelse** for Procedure i **Retstrætter**. Khavn den 19. Juni 1847. — Rentek. isl. Copieb. 16, Nr. 1024.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har i Skrivelse af 28. December f. A., betræffende den i vor Skrivelse af 28. Marts s. A. yttrede Formening om, at **Administratører af kgl. Gods paa Island i Almindelighed maatte have Adgang til at erholde deres beviisligen hafte Udgifter i Retstrætter**, angaaende de administrerede **Godsers Rettigheder**, erstattede, nærmere udviklet de Grunde, der efter Deres Formening tale for en Vedbliven af den hidtil stedfundne Brug, nemlig at Udførelsen af deslige Sager, saavel som de flere forefaldende smaae Forretninger paa Godserne, paahvile Forvalterne af disse for den dem tilstaaede Administrationsløn. — Og har De derhos, i alt Fald, anseet det nødvendigt, at der^a trækkes en skarp Grændselinie imellem de Tilfælde, i hvilke særlig Godtgjørelse kan ventes, og dem, hvori intet Vederlag kan tilstaaes.

I Anledning heraf skulde vi tjenstl. bemærke, at den i Kammerets ovennævnte Skrivelse af 28. Marts f. A. udtalte Formening hovedsageligen var motiveret ved den Betragtning, at naar Forfølgelsen af Sager til Haandhævelse af de kgl. Godsers Rettigheder medfører directe Udgifter for Godsforvalteren, uden Adgang til at erholde Erstatning for samme, vilde han unnlade at paasee den kgl. Kasses Interesse.

Af denne Grund maa Kammeret vedblive sin tidligere yttrede Formening om, at **Administratører af kgl. Gods paa Island bør have Adgang til at erholde Erstatning for uundgaaelige directe Udgifter i de omhandlede Sager**. Men, ligesom det ikkun er i egentlige **Betstrætter og Erhvervelse af de før og under Proceduren fornødne Beviisligheder til at begrunde den**

Paastand, som paa den kgl. Kasses Vegne bliver at nedlægge, at vi have indrømmet de kgl. Administratorer paa Island Adgang til at tilstaaes nogen Erstatning for Udgifter de have maattet anvende, saaledes kunne vi, ifølge Hr. Etatsraadens Ytringer, ikke have Noget imod, at denne Bestemmelse i de Instruxer, som herefter meddeles de vedkommende Administratorer, modereres derhen, at der ikke gives dem Ret til at fordre berørte Udgifter, som de have gjort, uden videre udbetalt efter Regning, men at der kun tilsiges dem en billig Understøttelse i Anledning af betydeligere Udgifter af den ombandlede Art, efter Amtmandens Skjøn.

I Overeensstemmelse hermed bedes den 9. Post i den Administrator af Större-Öfjords Jorder, Stephan Jónsson, meddelte Instrux givet den fornödne Tilföining. — Rentekammeret den 19. Juni 1847.

Cancellie-Circulaire til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Medicinaltaxten**. Khavn den 3. Juli 1847. — Circulairet er afgaaet til de Amtmænd, i hvis Amter der befandtes Apotheker, og med det oversendes „tredie Tillæg” til Medicinaltaxten af 1844 til „enhver i Amtet boende Apotheker, Physikus og Distriktslæge”. Canc. 3. Dep. Brevb. Nr. 2947—2966. 3. Juli.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Adjunct Björn Gunnlaugsson i Reykjavik, ang. **Valg af astronomiske Skrifter til Latinskolen**. Khavn den 13. Juli 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 1561. 13. Juli.

I Anledning af Deres gennem Stiftsövrigheden over Island hertil indsendte Andragende af 2. Marts sidstl. angaaende Anskaffelse til Islands lærde Skoles Bibliothek af de vigtigste og nödvendigste astronomiske Værker, har Directionen desangaaende brevvetlet med

1847. Prof. astron. Dr. Olufsen. Det er af Prof. Olufsen bemærket, at da det maa antages, at Man ved Anskaffelsen af Værker af den Art til Skolerne, ikke vil gaae ud over hvad der kan finde Anvendelse ved selve Underviisningen, er han af den Formening, at de af Dem anbefalede Værker neppe her bør komme i Betragtning, da de ikke kunne have synderlig Anvendelse for den, hvis Opgave kun er at foredrage Elementerne af Astronomien. Prof. Olufsen har derhos bemærket, at de væsentligste Oplysninger med Hensyn til Angivelsen af de ved Underviisningen forekommende Talstørrelser allerede ville kunne erholdes ved den af Universitetet udgivne Reiscalender, eller, ifald større Fuldstændighed ønskes, da ved den Calender, som navnlig udgives af det franske Academie under Titel: *Annuaire présenté au Roi par le bureau des Longitudes*, ligesom endvidere den Oversigt over Solsystemets Elementer, der findes i den af Conferentsraad Schumacher udgivne *Astron. Jahrbuch für 1837* i denne Henseende kan anbefales. Medens der fra disse Skrifter kan hentes Oplysning om Alt, hvad der angaaer de numeriske Værdier, har Prof. Olufsen endvidere anbefalet følgende Værker som Veiledning med Hensyn til Valget af Stoffet for Underviisningen, samt Fremstillingen, nemlig:

Littrow, Vorlesungen über Astronomie.

Lehrbuch der Astronomie v. Piazzi, übersetzt von Dr. Westphal.

Populair Astronomie von Schubart.

Populaire Astronomie af Herschel, oversat af Prof. Pedersen.

Vorlesungen über Astronomie von Brandes, og Exposition du système du monde par Laplace, hvilke Værker, med Undtagelse af sidstnævnte, som vedkommende Boghandler ei endnu har modtaget, ere under D. D. afsendte til Stiftsövrigheden over Island for at indlemmes i Skolens Bibliothek.

Hvilket tjenstl. meldes Dem til Efterretning med Tilføiende, at saasnart nysnævnte Værk er modtaget skal det blive Skolen tilstillet med første Leilighed. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 43. Juli 1847.

1847.

18. Juli.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Islands Stiftsövrighed, ang. Oversendelse af Bøger til Pastoral-Seminarieret i Reykjavík. Khavn den 13. Juli 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 1564.

18. Juli.

Da det theologiske Fakultet ved Kjöbenhavns Universitet, i en af Samme afgiven Betænkning over den af Stiftsövrigheden over Island indsendte Plan til en höiere Dannelsesanstalt for vordende Geistlige paa Island, havde henledet Directionens Opmærksomhed paa Nödvendigheden af, at der til Afbenyttelse for Anstaltens Lærere og Alumner maatte anskaffes en Samling af Bøger af theologisk Indhold, som kunde ansees passende til at danne det første Grundlag for en Bogsamling til Anstalten, har Directionen senere fra Fakultetet indhentet nærmere Forslag, angaaende hvilke Bøger og Skrifter der maatte ansees for de nödvendigste, hvorefter Man nu gjennem vedkommende Boghandel dels allerede har modtaget de i den herhos fölgende Kasse mrkt. I. L. S. indeholdte paa medfölgende For-tegnelse anförte Skrifter, dels fremdeles vil modtage endeel andre, som imidlertid endnu ikke have kunnet afsendes, da der ikke har været levnet den fornödne Tid til at erholde dem fra Udlandet og faae dem indbundne. Disse Skrifter og Bøger skulde Man tjenstl. have Stiftsövrigheden anmodet om behageligen at ville lade Forstander for Dannelsesanstalten, Lector Dr. Pétursson, der herom under D. D. er tilskrevet, tilstille, for af ham at indlemmes i det Bibliothek for Dannelses-Anstalten, for hvilket de saaledes skulle tjene som foreløbigt

1847. Grundlag, idet man tilføier, at man ved Skrivelse af
 18. Juli. D. D. ligeledes til Stiftsövrigheden har afsendt nogle til den islandske lærde Skoles Bibliothek bestemte Böger og Skrifter, som ere indpakkede i samme Kasse, og hvorpaa Fortegnelsen er tilstillet saavel Stiftsövrigheden som Skolens Rektor Dr. Egilsson.

Belöbet af de for de afsendte Böger hertil indkomne Regninger, ialt 174 Rbd. 34 Sk., har Directionen under D. D. tilskrevet Universitetets Qvæstor om at lade Vedkommende udbetale af den almindelige Skolefond og opføre paa den i Fondens Regnskab for Mellemværende med den islandske Skole anlagte Conto, hvorefter samme i sin Tid vil blive Fonden at erstatte af Finantskassen. -- Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 13. Juli 1847.

14. Juli. **Kongelig Resolution ang. Retsbetjentes Adgang til Salair ved Auktioner og Licitationer.** KHAVN den 14. Juli 1847. — Derved bestemmes nemlig, at Plak. 8. Juni 1842 skal være gjeldende i Island. — Canc. 3 Dep. Forestill. 1847, Nr. 95. — see Canc. Skriv. 27. Juli 1847

17. Juli. **Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, Kherre Hoppe, ang. Postgangen til Mula Syssel.** KHAVN den 17. Juli 1847. — Rentek. i Copieb. 16, Nr. 1180.

I behagelig Skrivelse af 24. Marts d. A. har Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe indberettet, at De ifølge Sysselmand Havsteins Forslag, og Sysselmand Christjanssons derover indhentede Erklæring, har i Forventning af Rentekammerets Approbation, foranstaltet, at den Postgang, som med Collegiets under 22. April 1837 og 19. August 1843 dertil meddelte Tilladelse, har Sted 4 Gange om Aaret imellem Höfdabrekka i Skaptafells Syssel og Djupavog ved Berufjord i Sønder-Mule Syssel, maa, til Bekvemmelighed for Beboerne i

sidstnævnte Syssel forlænges til Gaarden Ketilstad paa Völlum, hvor Sysselmand Havstein er bosat og besørger Postexpeditionen, imod at vedkommende Postfører for denne Extratour tilstaaes en særskilt Betaling af indtil 6 Rbd. for hver Reise, hvilken bliver at udrede af Islands Jordebogskasse, hvori den Brevporto, som det er betydet vedkommende Postexpedition at paasee erlagt, indflyder.

1847.
17. Juli.

At Kammeret, efter hvad der er oplyst om Hensigtsmæssigheden af berørte nye Postgang, bifalder den af Dem truffne Foranstaltning¹, foreløbigen i 5 Aar fra indeværende Aars Begyndelse at regne, det meddeles herved tjenstl. til behagelig Underretning, idet vi i sin Tid forvente at modtage Beretning om, hvorvidt den omhandlede Postforbindelse har svaret til Hensigten, ledsaget af Forklaring om den aarlige Bekostning samme har medført. — Rentekammeret den 17. Juli 1847.

Kongelig Resolution ang. Opførelse af et Sømærke paa Skagen i Faxebugten. 21. Juli. Khavn den 21. Juli 1847¹. — I Rentekammerets Forestilling 20. Juli anmeldes, at Stiftamtmanden over Island Kherre Hoppe havde andraget paa, at der maatte blive opført et Sømærke paa den i Nærheden af Utskaule Kirke i Guldbringe Syssel liggende saakaldte Skagens Pynt, hvorfra der i nordlig Retning løber et Rev ud ved Indseilingen i Faxebugten, og derhos tilstillet Kammeret en af Chefen paa den under Island i forrige Aar stationerede Orlogsbrig, St. Croix, Capitainlieutenant Suenson afgiven Erklæring, hvorefter et saadant Mærke vilde være af særdeles Nytte for Søfarten. Direktøren for Søkort-Archivet, Commandeurcapitain Zahrtmann, havde anbefalet Opførelsen, og igjennem Toldkammeret var fra Canal-Havne- og Fyrinspektur Leth tilveiebragt Plan og Overslag, ifølge hvilke Jernarbeidet til dette Sømærke i Kjøbenhavn vilde koste omtrent 150 Rbd., hvorimod Bekostningen med Anskaffelsen af 10 à 15 Cubikfavne Steen, der skulde danne

¹) Rentek. Skriv. 4. Juli 1848.

1847. Vardens Fod, denne Steenhobs og Jernapparatets Opsætning, Transporten til Island af omtrent 1420 Pd. Støbegods, m. m.,
 21. Juli. ikke nbsigtigt kan opgives. Den hele Udgift formenes imidlertid ikke at ville overstige 800 Rbd. — I Henhold heril anbefaler Rentekammeret Sagen. Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1847. C, Nr. 279.

Vi bifalde allern. at der paa den i Nærheden af Útskála Kirke i Guldbringe Syssel, inden Islands Sønder-Amt, liggende saakaldte Skagens Pynt, opføres et Sømærke efter indbemeldte Plan. Og tillade Vi lige allern. at Bekostningen ved dets Anskaffelse og Anbringelse paa det dertil udsete Sted udredes af den islandske Jordebogskasse. — Kjøbenhavn den 24. Juli 1847.

22. Juli. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Kirkeqvilderne paa Gufunes** og **Ydelsen af samme til Sognepræsten**. Khavn den 22. Juli 1847. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1847, Nr. 3164.

I behagelig Skrivelse af 17. Novbr. f. A. have Stiftamtet og D. Høiærv. andraget, at der i lang Tid flere Gange har fundet Trætte Sted mellem Præsterne til Sognekaldet Mosfell og Gufunes paa den ene og Eierne af Gufunes Kirke og Gaard paa den anden Side, angaaende 7 Kirkeqvilder og den Præsten tilkommende halve Leie af disse Qvilder, som ifølge Biskop Gisle Johnsens autoriserede Maldage skulde underholdes paa Gufunes.

Det fremgaaer af Sagen, at, efterat der under 26. Juni 1812 var tilstaaet Sognepræst Markus Sigurdsson fri Proces for at indtale Kaldets Ret til bemeldte Qvildedeier, uden at dette Beneficium af ham blev benyttet blev der under 17. Marts 1820 tilstaaet den daværende Sognepræst Benedikt Magnusson fri Proces til Sags Anlæg. betræffende Erstatning for de to af disse bortkomne

1847.

22. Juli.

Kirke-Qvilder tilligemed den halve Leie af samme, hvorhos det ifølge Cancellie-Skrivelse af 18. Marts s. A. blev Sognepræsten tilkjendegivet, at det maatte være ham uformeent at indsætte for egen Regning paa Gaarden Gufunes de øvrige forlængst bortkomne fem Qvilder, — med Hensyn til hvilke en kgl. Resol. af 29. Marts 1757 skulde have bestemt, at ingen Erstatning skulde tilkomme vedkommende Præst for Afsavnet af Leierne af disse forlængst uddøde Qvilder, — og at Opsidderen af oftmeldte Gaard skulde være pligtig til at modtage bemeldte fem indsættende Qvilder og derefter svare den halve Leie til Præsterne i Kaldet, hvilke, den ene efter den anden, skulde ved Tiltrædelsen erlægge disse Qvilders fulde Værdie til den Fratrædende eller hans Arvinger. Præsten Magnusson benyttede imidlertid heller ikke det ham forundte Beneficium proc. gratuiti med Hensyn til de to Qvilder, ligesaa lidet som den ham meddeelte Tilladelse til at indsætte de fem Qvilder paa Gaarden, hvorimod der under 2. August 1820 ved Forligelsescommissionen angaaende de to førstnævnte Qvilder blev sluttet en Overeenskomst med Gaardens daværende Eier, senere afdøde Amtmand Thorarensen, hvorved denne forpligtede sig til at erkjende det som en paa Gaarden hvilende Byrde, at der af samme herefter bestandig skulde hvert Aar til vedkommende Sognepræst udredes 20 Pd. Smør, (hvilket svarer til to halve Qvildeleier) dog paa Vilkaar, at al videre Fordring angaaende disse to Qvilder fra Mosfells Præsts Side herefter skulde bortfalde og at Sognepræst Magnusson for sin Tid ikke skulde forsøge at benytte den ham af Cancelliet givne Tilladelse til paa Gufunes at indsætte fem Qvilder, hvilken Tilladelses Gyldighed mod Eieren af Gufunes iøvrigt under Forliget blev modsagt af fornævnte Thorarensen. Dette Forlig blev af Stiftsövrigheden approberet saaledes, at det tillodes Præsten Magnusson for hans Embedstid at lade det ham forundte Beneficium proc. gratuiti, til at

1847. 22. Juli. gjøre Kirkens Ret til de to Qvilder hos Gufunes Eierne gjeldende, ubenyttet, imod aarligen at oppebære 20 Pd. Smør, ligesom det og for ham personligen kunde have sit Forblivende ved Forliget med Hensyn til de fem Qvilder, hvilke det var Præsten til Mosfell uformeent at indsætte; derimod skulde dette Forlig aldeles ingen Ret grunde for Eierne af Gufunes Gaard til at nægte Præsterne til Mosfell at indsætte de ommeldte fem Qvilder, ligesom det ogsaa maatte staae disse aabent i Tiden at gjøre Kirkens Ret til de to af Gufunes Eier indsættende Qvilder gjeldende. Ved denne Overeenskomst havde det sit Forblivende i Sognepræst Magnussons Embedstid, hvorimod dennes Eftermand, Sognepræst Stephan Thorvaldsen, har villet gjenindsætte de omhandlede fem Qvilder, og i den Anledning indgivet et Andragende om at forbjelpes til sin Ret i foranföerte Henseende.

Ved hertil at indsende dette Andragende have Stiftamtet og D. Högärv. ytret, at De forgjæves have søgt at opnaae en mindelig Afgjörelse af Sagen ved Underhandling med den nuværende Eierinde af Gufunes, Enkefrue Thorarensen, der ikke har villet anerkjende sin Forpligtelse til at modtage de meerommeldte fem Qvilder og deraf svare halv Leie, samt derhos — næst at bemærke, at der, saalænge der ifölge det ovenmeldte Forlig svares vedkommende Præst 20 Pd. Smør aarlig af Gufunes, ingen Trætte finder Sted angaaende de to Qvilder, med Hensyn til hvilke Bevilling til fri Proces var tilstaaet under 17. Marts 1820, — indstillet Sagen til Cancelliets Resolution, idet De have ytret den Formöning, at de fem Qvilder tilhøre Kirken paa Gufunes ifölge Biskop Gisle Johnsens Maldage, ligesaa vel som de ovennævnte to, og at Præsten derfor, naar Vedkommende ikke efter et passende Varsel vilde modtage dem og svare Leierne, maatte kunne henvende sig til Fogden, for ved hans Hjelp at opnaae Indsættelsen, samt til sin Tid erholde Udpantning for de halve Smörleier.

Efterat Cancelliet i den Anledning havde indledet 1847.
 Brevvevling med det kgl. Rentekammer, og navnlig 22. Juli.
 udbedet sig Oplysning angaaende den i Sagen om-
 meldte kgl. Resol. af 29. Marts 1757, ifølge hvilken
 ingen Erstatning skulde tilkomme vedkommende Præst
 for fem af disse Qvilder, har bemeldte Kammer, ved at
 fremsende den herhos følgende Afskrift af bemeldte
 kgl. Resolution — som blandt andet gaaer ud paa „at
 for de fem Qvilder, som for saa lang Tid siden, før end
 Hospitalets Forflyttelse til Gufunes, fra denne Jord er
 afgaaet, kan Supplikanten, Præsten Högnesen, ingen
 Erstatning tilkomme” — bemærket, at denne Resol.
 er motiveret ved den Omstændighed, at de paagjeldende
 fem Qvilder vare afledede Jorden Gufunes for mere end
 400 Aar før Hospitalet paa Vidøe ifølge kgl. Resol. af
 17. April 1752 forflyttedes til meerbemeldte Jord, hvor-
 hos maa erindres, at da fornævnte Resol. frakjender
 Præsten Erstatning for de omhandlede fem Qvilder, for-
 menes at Beneficiarius ei kan være berettiget til paa
 Gaarden at indsætte et saadant Antal Qvilder med
 Forpligtelse for Eieren til deraf at svare halv Qvilde-
 leie, eftersom Resol. maa være forbindende som spe-
 ciel Bestemmelse, mod Maldagens Indhold som al-
 mindelig Regel, saameget mere som den, qva Resolution,
 er givet efter at Maldagen ved Reskr. af 5. April 1749
 sattes i Kraft. Iøvrigt har det kgl. Rentekammer til-
 føiet, at Gaarden med sine Rettigheder og Forpligtelser
 endeligen er afhændet fra den kgl. Kasse til privat
 Mand, og ligesom denne ei ved Övrigheds Resolution,
 men ikkun ved Rettens Kjendelse kunde paalægges
 den omhandlede Servitut, saaledes maa den kgl. Kasse
 ansee Sagen sig uvedkommende.

Ved at tilmelde Hr. Stiftamtmand og D. Høiærv.
 Forestaaende, skulde man tjenstl. bemærke, at Cancel-
 liet efter det saaledes Oplyste heller ikke kan antage,
 at Præsten kan være berettiget til at indsætte de om-
 handlede fem Qvilder paa Gaarden, men at Spørgsmaalet

1847. förövrigt hörer under Domstolenes Afgjørelse. Syv
 22. Juli. Bilage følge hoslagt tilbage. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Juli 1847.

24. Juli. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Islands Stiftsövrighed, ang. **Lægetilsyn med Disciplene i Latinskolen.** Khavn den 24. Juli 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 1644.

Under 24. Februar d. A. har Stiftsövrigheden, ved at fremsende en Ansøgning fra Landphysikus paa Island, Justitsraad Thorstensen, om saavel at tilstaaes en Godtgjørelse for i en Række af Aar at have haft Lægetilsyn med Disciplene i Bessastad Skole, som og at tillægges et Honorar for i Fremtiden at føre saadant Tilsyn med Eleverne i Reykjavik lærde Skole, indstillet Landphysikus til, for Tilsynet med og Behandlingen af Eleverne saavel i Skolen som den paatænkte høiere Dannelsesanstalt for Geistlige, at tilstaaes et aarligt Honorar af 25 Rbd. af Skolens Kasse, hvorhos Stiftsövrigheden dog, med Hensyn til at Justitsraad Thorstensen samtidigt hermed har indgivet Ansøgning til det kgl. Danske Cancellie om, efter sin Anciennitet at blive tilstaaet samme Gagetillæg som maatte blive tilstaaet de ældste Physici i Danmark, har henstillet om det ikke, saafremt dette Gagetillæg maatte bevilges, kunde udvirkes, at Ansøgeren paalagdes uden videre Betaling at føre det omhandlede Lægetilsyn med Eleverne.

I denne Anledning skulde Directionen, næst at bemærke, at det kgl. Danske Cancellie, med hvem man derom havde indledet Correspondance, har underrettet Directionen om, at det ansøgte Gagetillæg ikke kan udvirkes Supplikanten, tjenstl. melde, at den paa Grund af den 4. § i Instruxen for Landphysikus af 25. Febr. 1824, som paalægger ham uden Forskjel at besøge alle Syge, som trænge til hans Hjælp, kun herettiger ham til frit Underhold og sikker Befordring, ikke skjønner,

at der er tilstrækkelig Anledning til at lade Skolekassen udrede noget Honorar for det Disciplene ydede Lægetilsyn. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 24. Juli 1847.

1847.

24. Juli.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Kherre Hoppe, ang. Retsbetjentes Adgang til Salair ved Auktioner og Licitationer.

Khavn, den 27. Juli 1847¹. — Kongel. Resol. 14. Juli 1847 er publiceret i Skagafjords, Öefjords og begge Mula Sysseler 1848. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1847, Nr. 3330—3338. Algreen Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 180.

27. Juli.

I behagelig Skrivelse af 15. Februar d. A. har Hr. Kherren, i Anledning af at Sysselmand Stephensen for en i Aaret 1845 afholdt Auction over Vrag, der var tilfaldet Justitskassen, havde anseet sig berettiget til, i Medför af Bestemmelserne i den for Danmark emanerede Plak. af 3. Juni 1842, at beregne sig sædvanligt Gebyr efter Sportellovgivningen, indstillet, hvorvidt den ommeldte Plakat, skjönt ikke udtrykkelig udvidet til Island, dog sammesteds maatte være anvendelig.

Efter at man angaaende denne Sag har corresponderet med det kgl. Rentekammer, har man forelagt Hs. Majestæt Kongen Sagen til Afgjörelse, og Allerhöst-samme har derpaa ved allerh. Resol. af 14. d. M. bifaldet, at meerbemeldte Plakat 3. Juni 1842, indeholdende nærmere Bestemmelser om Retsbetjentenes Adgang til at erholde Salair i Anledning af Auctioner og Licitationer, som foretages i kgl. Tjeneste m. m., er bragt til Anvendelse og fremdeles anvendes paa Island.

Idet Man herved tjenstl. skulde meddele Hr. (Tit.) denne allerh. Resol. til behagel. Efterretning og videre fornöden Bekjendtgjörelse, unnlader man ikke at lade

¹) Canc. Skriv. 11. Februar 1845.

1847. et Antal Exemplarer af oftmeldte Anordning hoslagt
 27. Juli. følge, for at samme kunne blive omdeelte blandt Rets-
 betjentene i det under Dem sorterende Amt. — Det
 kongel. Danske Cancellie den 27. Juli 1847¹.

31. Juli. Stiftsövrighedens **Bekjendtgjørelse** ang. Pa-
 stor~~al~~-Seminarieret i Reykjavik. Stiftamtshuset og
 Laugarnes den 31. Juli 1847. — Efter Aftryk i
 Reykjavíkurrpóst. I, 175.

Auglýsing viðvíkjandi prestaskólanum í Reykjavík.

Með seinasta Reykjavíkurrpósti var almenningi aug-
 lýstur konunglegur úrskurður, sem svo ákveður, að
 prestaskóli eigi nú þegar á næsta hausti að hefjast í
 Reykjavík, til æðri mentunar fyrir andlegrar stöttar
 menn hér í landi.

Þegar í þetta horf er komið, má það virðast mjög
 svo æskilegt, að jafnvel eldri stúdentar, þó úrskurður
 konungs ekki berlega skyldi þá til þess, vildu hagnýta
 sér þetta tækifæri til þess enn þá betur að búa sig
 undir köllun sína, og kæmi það þá bezt við, að þeir.
 sem tækju þetta fyrir, vildu víkja að því svo bráðlega.
 sem þeir geta komið því við.

Naumast mun það koma uppá, að stuþtsyfirvöldin
 neiti mokkrum inntöku í prestaskólann, og það próf,
 sem er fyrirskipað, miðar einungis til þess að komast
 að raun um, hvort þeir, sem vilja ganga inn í tédan
 skóla, hafi haldið við þekkingu sinni á þeim vísindum,
 er þeir áður höfðu numið í hinum lærða skóla, einkum
 helztu atriðum mannkynssögunnar, samt latínskri og
 grískri málfærði, því það er auðsætt, að tilsögnina í
 prestaskólanum verður að byggja á því, að sémileg
 kunnátta í þessu sé fyrir, og kemur helzt til þessa
 prófs þar sem í lengra lagi er liðið frá því menn

¹) s. D. ligelydende Circulaire-Skrivelse til de andre Amt-
 mænd i Island, samt Meddelelse til Rentekammeret. Canc.
 8. Depart. Brevb. sst.

skrifudust út úr hinum lærða skóla. — Íslands stípt-
amtshúsi og Laugarnesi 31. Juli 1847.

1847.

31. Juli.

[undertegnet]

T. Hoppe.

H. G. Thordersen.

Rentekammer-Skrivelse til det kgl. General-
Toldkammer og Commerce-Collegium, ang. **Til-
kjøbs-Afgift af Skibe.** Khavn den 31. Juli 1847.
— Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 1169.

31. Juli.

Det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Colle-
gium har i behagelig Skrivelse af 29. Mai d. A., næst
at bemærke, at den befalede Afgift af Skibe og Far-
tøier, der fra Udlandet erhverves til Eiendom af Hs.
Maj. Kongens Undersaatter, ikke erlægges af de Skibe,
der indføres i Steder indenfor Toldlinien i Danmark
og Hertugdømmerne, fra Staden Altona og fra Island
og Færøerne, naar de der ere byggede eller Tilkjøbs-
afgiften berigtiget, yttret, at denne Afgift, endskjönt
oprindeligt en Nationalitetsafgift, maa betragtes som en
til Beskyttelse af indenlandsk Skibsbyggeri paabuden
Indførselstold af fremmede Skibe. Da der nu ikke er-
lægges Told af de Varer, som indføres i fornævnte
Stad og nordlige Bilande, saa synes dette Forhold at
maatte medføre, at Skibe ogsaa dersteds kunne afgifts-
frit indføres og bygges af de ligeledes der toldfrie
indførte Materialier. Først naar saadanne, fra Udlandet
erhvervede eller i hiin Stad og de nævnte Bilande
byggede Skibe, indføres i toldpligtig Havn i Konge-
riget og Hertugdømmerne og overgaae til Eiendom,
bliver Tilkjøbsafgiften eller en passende Materialtold
at erlægge, eftersom Skibene enten ere erhvervede
fra Udlandet eller byggede i meerbemeldte Stad eller
Bilande.

Med Hensyn til, at velbemeldte Collegium er be-
tænkt paa at forelægge næste Stændersforsamling et
Lovforslag til berørte Skibsafgifts Ophævelse for Staden
Altonas, Íslands og Færøernes Vedkommende, har Samme

1847. derhos, i Henseende til Forholdene paa fornævnte nord-
 31. Juli. lige Bilande, begjært vore Yttringer angaaende den
 paatænkte Forandring i den omhandlede Lovbestem-
 melse, tilligemed Underretning om Antallet og Størrelsen
 af de i de sidste Aar paa Island og Færøerne erhvervede
 fremmede Skibe, og Beløbet af den betalte Afgift.

I Anledning heraf skulde vi, forsaavidt Island an-
 gaaer, tjenstl. meddele, at foruden den Öens Indvaanere
 tilsagte almindelige Toldfrihed paa Indførselsartikler,
 altsaa ogsaa paa alt Skibsmateriale, har begunstiget
 Skibsbyggeri dersteds, har man, saaledes som Plak. af
 18. August 1786 § 18 og Forordn. af 13. Juni 1787
 Cap. II § 9 udvise, paa anden Maade søgt at opmuntre
 til at bygge Baade og andre til Transport og Havfiskeri
 bekvemme Fartøier, især af det Tømmer, som i stor
 Mængde opdriver paa Kysterne, men uden at denne
 Næringsgreen har opnaaet nogen væsentlig Betydning.

At der i Island vilde blive bygget større Fartøier
 end af omtrent indtil 20 Commercelæsters Drægtighed,
 eller egentlige Handelsskibe, er sikkert ikke blevet an-
 taget. Og forekommer der os ogsaa at være liden
 Sandsynlighed for, at større Skibe med Fordeel ville
 kunne bygges der paa Öen, eftersom det dertil for-
 nødne raa Materiales Anskaffelse og Öens Lokalteter
 maa medføre, at sligt Skibsbyggeri, i Henseende til
 Priisbillighed, ikke vil kunne udholde Concurrence med
 andre, navnlig med norske Skibsværfter. Det er ei
 heller Kammeret bekjendt, at større Skibe end Dæks-
 baade og andre til Fiskeri og Transport i Landet selv
 tjenlige Fartøier ere blevne byggede paa Island, hvor
 de i Almindelighed ere forblevne og benyttede i nys-
 nævnte Öiemed.

Med Hensyn til Vigtigheden af Fiskeriernes Op-
 komst og Forøgelsen af Transportmidlerne, er' det i
 Plak. af 23. Oktbr. 1816 bestemt, at den ved Forordn.
 af 13. Marts 1812 § 1 paabudne Afgift af fremmede
 Skibe, naar de blive kgl. Undersaatters Eiendom, skal

1847.

31. Juli.

være og forblive ukrævet for alle Skibe under 16 Commercialæsters Drægtighed, saalænge de ikke bruges til anden Fart end Fiskeri og indenlandsk Samfærsel i Island. At denne Bestemmelse gives den af det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium paatænkte Udvidelse, saaledes at den omhandlede Tilkjøbsafgift aldeles ophæves af fremmede Skibe, som ere hjemmehørende i Island, kunne vi for vort Vedkommende Intet have at erindre imod. Ikkun skulde vi, næst at bemærke, at der, naar Tilkjøbsafgiften ophæves af fremmede Skibe, som erhverves af Hs. Maj^{te} Undersaatter paa Island, vedblivende skal erlægges, naar deslige Skibe overgaae i andre danske, men iøvrigt paa Island handlende Indvaaneres Besiddelse, synes at opstaae et Misforhold imellem disses og hines Vilkaar, henstille til nærmere behagelig Overveielse, om ikke den Omstændighed, deels at Skibsrhedere, som have Borgerskab i Island, kunne være bosatte enten i Danmark eller Hertugdømmerne, og deels at islandske Handlende, som have Borgerskab i en eller anden af de danske Stater udenfor Island, kan lade deres Handel der paa Æen bestyre ved Faktorer, vilde kunne give Anledning til at Lovbestemmelsen om Tilkjøbsafgiftens Erlæggelse af fremmede Skibe, som erhverves til Eiendom af Hs. Maj^{te} Undersaatter i Danmark og Hertugdømmerne, bliver eluderet.

Hvad dernæst Færøerne angaaer, da formenes en Udvidelse af den i Plak. af 29. Januar 1822 tilsagte Begunstigelse, saalænge Handelen der paa Æerne alene føres for Statskassens Regning, at være af mindre væsentlig Betydning, og som det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium bekjendt, har Æstifternes sidste Provindsialforsamling indgivet en allerund. Petition om Handelens Frigivelse paa bemeldte Æer, hvilken Petition vil give Anledning til, at Spørgsmaalet om Indførelsen af et Toldsystem paa Færøerne vil komme under Overveielse og Forhandling med velbemeldte Collegium, og

1847. saafremt Samme maatte udtale sig for Oprettelsen af et saadant, vil Aarsagen til Tilkjöbsafgiftens Ophævelse af Skibe, som erhverves til Eiendom af Færingerne. bortfalde.

31. Juli.

Med Hensyn til den af det kgl. General-Toldkammer og Commercecollegium attraaede Underretning om Antallet og Størrelsen af de paa Island og Færøerne erhvervede fremmede Skibe, samt om Beløbet af den for samme erlagte Afgift, da maae vi, for Islands Vedkommende, henholde os til hvad Rentekammeret under 23. Septbr. 1843 har tilskrevet General-Toldkammeret, og, betræffende Færøerne, da er det os ikkun bekjendt, at der er erhvervet et, iøvrigt under den i Plak. af 29. Januar 1822 § 4 nævnte Drægtighed, i Udlandet bygget Fiskerfartøi, hvilket for nogle Aar siden er forliist. — Rentekammeret den 31. Juli 1847.

5. August. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamt. Rosenörn, ang. **Udgifter ved Oversættelse af Rets-Akter.** Khavn den 5. August 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 3488.

I Anledning af den med Hr. Kherrens Skrivelse af 3. f. M. hertil indsendte Ansøgning, hvori Eyjólfur Jónasson af Kjosar Syssel anholder om, at enten den ham ved den islandske Landsoverrets Dom af 15. Marts d. A., for Injurier imod vedkommende Repstyrer under Udøvelsen af dennes Funktioner, idømte Straf af 20 Slag Riis maa blive forändret til en Pengemukt, eller at Sagen maa blive indanket for Höiesteret, uagtet den ifølge Forordn. 24. Januar 1838 er inappellabel, skulde man til Efterretning og Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at Intet af det saaledes Ansögte kan bevilges, idet man derhos, forsaavidt De, for det Tilfælde, at Sagen ikke blev appelleret, har forlangt Underretning om, hvorfra Betaling for den medfulgte Oversættelse af Sagens Akter skøt udredes, ikke skulde undlade at tilføie, at Collegiet

vel efter Omstændighederne Intet vil have at indvende imod, at der for denne Gang tilstaaes Vedkommende en passende Gratification for at have besørget Oversættelsen, hvilken kan afholdes af Justitskassen, men at det Offentlige ellers iøvrigt ikke kan belastes med særlige Udgifter i saadan Anledning. Akterne remitteres. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. August 1847.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende Opbydelse af Jorden Lambhus til Bygsel. Khavn den 21. August 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 1188.

Ved Rentekammerets Skrivelse af 20. Februar d. A. blev det blandt Andet meddeelt Kherre og Stiftamtmand Hoppe, at der fra Collegiets Side Intet havdes imod, at Jorden Lambhus i Alptanes Rep inden Guldbringe Syssel, under lagttagelse af de sædvanlige Regler, blev afhændet ved Auktion paa H. M. Kongens Approbation, alternativt enten imod Erlæggelsen af en Kjøbesum eller som Arvesæste, imod en aarlig Pengeafgift, samt en af hver ny Besidder erlæggende bestemt Recognition.

I Anledning heraf har Kherre Hoppe i Skrivelse af 8. Juni sidstl., der er ledsaget med en fra Sysselmand Gudmundsen indhentet Erklæring, samt en Afskrift af den den 13. Juli f. A. foretagne Overleverelsesforretning af ovenmeldte Jord, yttret den Formening, at der med Hensyn til at Jorden nu er bortleiet for den jordebogsmæssige Afgift, samt til den Mangel paa Herligheder, hvilken lader formode, at antageligt Bud paa samme neppe kan ventes, ikke maatte være Grund til at foretage Videre i Henseende til Salget af denne liden Jord. — Da det imidlertid ikke, forinden Jorden er stillet til Auktion, kan ansees afgjort, om Kjøbere ville melde sig til samme eller ikke, saa skulde man, forsaavidt Jorden Lambhus ikke er bortbygset paa Livs-

1847. tid, hvad der efter Kherre Hoppes Skrivelse af 26. Januar d. A. og den dermed fulgte Gjenpart af hans Skrivelse af 29. Januar 1846 til Sysselmand Gudmundsen, i Forbindelse med hans fornævnte Skrivelse af 8. Juni d. A. til Rentekammeret, ikke synes at være Tilfældet, i Henhold til Rentekammerets ovenmeldte Skrivelse af 20. Februar d. A., tjenstl. anmode Hr. Stiftamtmand Rosenörn om, behageligen at ville foranstalte Jorden paa den mest passende Tid stillet til Auktion, alternativt imod en Kjøbesum, eller som Arvefæste imod en aarlig Afgift i Penge, og en efter Hr. Stiftamtmandens Befindende bestemt Recognition af hver ny Besidder, samt under de i bemeldte Skrivelse anførte Conditioner. Efter at Auktionen er afholdt, imødeser man derefter Deres behagelige Betsenkning om det gjorte høieste Buds Antagelighed, hvorefter det vil blive taget under Overveielse i Collegiet, om samme maatte egne sig til at indstilles til Hans Majestæts allerhøieste Approbation.

Skulde meerbemeldte Jord imidlertid være bortbygset paa Livstid, formenes det rigtigst at stille den omhandlede Auktion i Bero indtil Bygselledighed indtræder. — Rentekammeret den 21. August 1847.

21. August. **Rentekammer - Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Bilag til Regnskabet for Amtets Repartitionsfond.** Khavn den 21. August 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 1190.

At Kammeret aldeles tiltræder den af Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson i behagelig Skrivelse af 26. Febr. d. A. yttrede Formening om, at det, saavel i Formen som i andre Henseender, er rettest, at de Regninger over Befordringsudgifter i offentlige Sager, som fremkomme ved Repartitionsfonds-Regnskaberne, bilægges med Qvitteringer for den præsterede Betaling for Skyds, det meddeles Dem herved til behagelig Underretning og videre Bekjendtgjørelse forsaavidt fornødent.

Med Hensyn til at Sysselmand Briem har vægret sig for at tilveiebringe de i forberørte Henseende fornødne Beviisligheder i Justitssagen mod Rannveig Sigurðsdatter af Isafjords Syssel, da vil Kammeret, efter Deres derom gjorte Indstilling, ikke nægte sit Samtykke til, at Saadant for denne Gang passerer. — Rentekammeret den 24. August 1847.

Reskript til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. Gudstjenesten i Capellet paa Vidö og dettes Henlæggelse til Mosfell Præstekald. 4. Septbr.
Wyck paa Föhr den 4. Septembr. 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848. — Canc. 1. Depart. Registr. XV, 142^b (1847, Nr. 529). Uddr. i Reykjavíkurbóst. 1848, S. 31 (med Datum 5. Septbr.).

Christian den Ottende &c. V. s. B. Vi give Eder hermed tilkjende, at Vi efter det derom gjorte Andragende og Eders derover afgivne Erklæring, samt de Os iøvrigt i den Anledning af Vort danske Cancellie allerund. foredragne Omstændigheder, allernaad. ville have bestemt, at Öen Vidöe, i hvis Capel det tidligere har paaligget Præsten ved Reykjavik Domkirke at holde Gudstjeneste, men for hvilken Forpligtelse Vi ved allerhöieste Reskript til Eder af 29. April f. A. have fritaget bemeldte Præst, henlægges under Mosfell og Gufunæs Sogne kald, og at Sognepræsten for sidstnævnte Menigheder forretter Gudstjenesten hver 10de Söndag i fornævnte paa bemeldte Vidöe værende Capel.

Derefter i Eder allerund. have at rette og Vedkommende Saadant til Efterretning at tilkjendegive. — Dermød skeer Vor Villie. Befalende Eder Gud! — Givet i Wyck paa Föhr den 4. Septembr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Rosenörn, ang. Opgjørelse mellem Reykjaviks og Seltjarnarnæs 7. Septbr.

1847. **Reps Fattigvæsen.** Khavn den 7. Septbr. 1847.
7. Septbr. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4011.

Med Skrivelse af 12. Juli sidstl. har Amtet til Cancelliet indsendt et Andragende, hvori Provst Johnsen og Justitiarius Sveinbjörnsson, som Medlemmer af den ifølge Anordn. af 27. Novbr. f. A. § 1 sammentraadte combinerede Commission til Delingen af Reykjavig Kjøbstads og Seltjarnarnæs Reps tidligere fælleds Fattigvæsens Formue og Byrder, næst at indberette, at denne Deling nu i det Væsentlige er fuldendt, deels anholde om Resolution for, hvorvidt de Personer i Reppen eller Byen, som, uden nogensinde at have nydt offentlig Understøttelse, dog, af Mangel paa Evne, i det sidste Aar Intet have bidraget til Communens Fornødenhed, uagtet de ere i saadan Stilling, at de iøvrigt vilde være pligtige dertil, bør henregnes til Fattigvæsenets Byrder og saaledes medtages under Delingen, deels indstille til Approbation nogle af Commissionen, til Forebyggelse af mulige Tvistigheder i Fremtiden, eenstemmig vedtagne Bestemmelser¹.

¹) De vedtagne Bestemmelser lyde saaledes i en til Cancelliet indsendt Oversættelse:

„For iøvrigt saa meget muligt at forebygge de Tvistigheder, som i Fremtiden kunde opstaae i Anledning af Adskillelsen, forenede hele Forsamlingen sig om at antage følgende Convention:

1) De Trængende fra fremmede Fattig-Distrikter, som nu allerede, og for Reikavigs Byes og Seltjarnarnæs Reps Adskillelse, have efter fremkomne Beviisligheder erhvervet sig Forsørgelsesret af det forenede Fattigdistrikt, skal, naar de ikke andensteds ere blevne forsørgelsesberettigede, underholdes af begge Distrikter, Byen og Reppen, efter Forholdet 26: 11. — 2) De, som nu opholde sig i Reikavig By eller i Seltjarnarnæs Rep og fremdeles fra 6. dennes opholde sig i en af disse Communer i saa lang Tid, som lovligen udfordres til at erhverve Forsørgelsesret, skal forsørges paa det Sted, hvor de, fra benævnte Tidspunkt, paa lovlig Maade have vundet Forsørgelsesret, uagtet de

Foranlediget heraf skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstl. melde, at Cancelliet med Amtet maa være enig i, at de omhandlede Personer ikke kunne henregnes til Fattigvæsenets Passiva og saaledes maae blive udenfor Deling, samt at de af Commissionen vedtagne, i den hoslagt tilbagefølgende Convention indeholdte, Bestemmelser approberes. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Septembr. 1847.

1847.

7. Septbr.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Snder- 7. Septbr.

Amtet, Stiftamt. Rosenrn, ang. **Omkostningerne ved Forsendelse af Rets-Akter.** Khavn den 7. Septbr. 1847. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4014—4016. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 222.

I Anledning af det ved Amtets Skrivelse af 19. Juli sidstl. hertil indsendte Andragende, hvori Justitiarius Sveinbjörnsson forespørger, hvorledes han skal erholde Refusion af respektive 4 Rbd. 48 Sk. og 3 Rbd., som af ham ere udlagte for Overbringelse af Rets-Akter i

fr Adskillelsen af benævnte Commune maatte have erhvervet Forsrgelsesret af den forenede Commune. — 3) De, som ved sidstafvigte Fardag have erhvervet sig Forsrgelsesret i den forenede Commune, men komme til at trænge til Understøttelse i en af de adskilte Communer, frend de sammesteds have erhvervet sig Forsrgelsesret efter 2. Post, skal der forsørges, hvor de efter afvigte Fardag havde lovligt Hjem, og bliver det at bevise ved vedkommende Sognepræsts Husbesgelses-Protokol for indeværende Aar. — 4) Det Samme skal gjelde om saadanne Personer, som nu ikke have opholdt sig i den fr forenede Commune lovbestemte Aaremaal, men fylde samme senere i en af de adskilte Communer, det medberegnet, som de fr opholdt sig i den Fælleds-Commune. — 5) Det skal i alle Tilfelde forudsættes, at Adskillelsen er skeet til afvigte Fardag, naftet Aktivernes fuldkomne Deling, efter Foranfrte, ikke kan skee frend senere".

1847. 7. Septbr. forskellige Justitssager til Amtmanden over Islands Nord- og Øst-Amt, samt hvorledes der i Henseende til deslige Omkostninger for Fremtiden skal forholdes, skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstl. melde, at man med Dem maa være enig i, at forsaavidt Posternes Afgangstid ikke tillader disses Afbenyttelse til Justits-Akters Transport mellem vedkommende Ret og Övrighed, maae de dermed forbundne Omkostninger udredes paa samme Maade som andre ved Delinqventsager foranledigede Omkostninger, idet man ikke undlader at tilføie, at hvor det saaledes bliver nödvendigt, at befordre Justits-Akter ved private Leiligheder eller Expresser, maa det overlades Justitiarius at afslutte Akkord med Vedkommende om Betalingen derfor, og vil da det af ham Overbringeren meddelte skriftlige Beviis kunne, forsynet med behörig Qvittering i alt Fald in duplo, tjene til fornöden Legitimation ved Amtets Repartitionsfonds-Regnskab.

De medfulgte Bilage remitteres. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Septembr. 1847.

7. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Udarbeidelsen af den islandske Text af Anordningerne og Honoraret derfor.** Khavn den 7. Septbr. 1847. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1847, Nr. 3947.

Ved at tilstille Cancelliet det hoslagt tilbagefølgende Andragende, hvori Fuldmægtig under Rentekammeret, Kammerassessor Pjetursson, anholder om at tilstaaes et Honorar for de Oversættelser af Lovudkast og Anordninger med Hensyn til Island, som han hidtil har besörget deels for det kgl. Rentekammer, deels for dette Collegium, har velbemeldte Kammer'i behagelig Skrivelse af 44. f. M. forlangt Cancelliets Betænkning over Sagen og specielt at blive meddeelt, hvorledes Etatsraad Finn Magnussen er bleven betalt for de af ham hidtil besörgede lignende Arbeider, samt hvormeget Assessor

Pjetursson kan have fortjent for de af ham for Cancelliet udførte Oversættelser, idet det kgl. Rentekammer derhos, under Forudsætning af at Cancelliet med Samme er enig i, for det Første stadigt at benytte Pjeturssons Hjælp til oftnævnte Oversættelses-Arbejder, har tilføiet, at det formentligen vil være rigtigere, overensstemmende med hans derom yttrede Önske, at tilstaae ham et aarligt Honorar, saalænge han udfører Forretningerne, end stykkeviis Betaling, om hvilket Honorars Störrelse Kammeret endelig har begjært Cancelliets Foræning. 1847.
7. Septbr.

Foranlediget heraf undlader man ikke tjenstl. at tilbagemelde, at ifölge den med Etatsraad, Geheimearchivarius Finn Magnussen i Aaret 1834 truffne Overenskomst er hidtil udbetalt ham 4 Rbd. for den Oversættelse, der indeholdes paa et Ark paa brudt Papir ved Siden af den danske Original, samt 1 Rbd. for Corrigeringen, og efter samme Maalestok tilkommer Assessor Pjetursson for de af ham besörgede Oversættelser af de trende dette Aars Althing forelagte Lovudkast og af den allern. Bekjendtgjörrelse til Althinget, af hvilken sidste han tillige har besörget Corrigeringen, omtrent 25 Rbd., hvilket Belöb Collegiet er villigt til at foranstalte ham udbetalt. Iövrigt maa Cancelliet, der ogsaa fremdeles agter at benytte Assessor Pjeturssons Hjælp ved disse Oversættelses-Arbejder, erkjende, at denne Beregningsmaade har sine Misligheder, men forsaavidt det kgl. Rentekammer har foreslaaet, at der i dets Sted tilstaaes ham et aarligt Honorar, maa Collegiet bemærke, at man ikke for Tiden kan have nogen Mening om dette Honorars Störrelse, eftersom Mængden og Omfanget af de Arbejder, som herefter ville blive Assessor Pjetursson overdragne, er aldeles ubestemt og vil kunne blive heelt forskjellige, og de Udbetalinger, der i de forløbne Aar have fundet Sted til Etatsraad Finn Magnussen for lignende Arbejder, ikke under de forandrede Forhold og navnlig efter Althingets Indstiftelse i saa Henseende ville kunne give nogen Veiledning. Saa-

1847. fremt imidlertid det kgl. Rentekammer skulde finde sig
 7. Septbr. foranlediget til at anbefale, at et saadant aarligt Honorar
 udredes af den islandske Jordebogskasse, kan Cancelliet for sit Vedkommende Intet derimod have at erindre, men man maa da aldeles overlade til velbemeldte Kammer at tage nærmere Beslutning om Størrelsen af dette Honorar. — Det kongelige Danske Cancellie den 7. Septembr. 1847.

7. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til det kongel. Sundheds-Collegium, ang. **Forslag** til Bestemmelser om **Betaling for legale Forretninger af Lægerne i Island**. Kbhvn den 7. Septembr. 1847¹. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 3068. — Sagens Forhandling i Althinget 1849, i Anledning af en privat Petition, see Tíðindi frá alþingi Íslandínga 1849, S. 103—106, 303—333, 371—384.

Uagtet Plak. af 4. Oktobr. 1825, angaaende **Taxt** for Lægers Forretninger for det Offentlige, saaledes som udtrykkelig udtalt i Canc. Skriv. 26. Septbr. 1829, er forbleven uden Anvendelse paa Island, har Cancelliet dog, i Erkjendelsen af, at Distriktslægerne i Island, ikke mindre end Lægerne i Danmark, have billigt Krav paa Betaling for Udførelsen af offentlige Forretninger, efter foregaaende Correspondence med det kgl. Rentekammer, ved Skrivelse af 25. Septembr. 1845 til Amtmændene i Island tilladt, at der midlertidig tilstaaes de islandske Læger for Obductionsforretninger, der foretages efter offentlig Requisition, Halvdelen af den ved hiin Plakat hjemlede Betaling, eller 4 Rbd. for hver Forretning, samt i Diæter 4 Rbd. for hver Dag Forretningen har været, indtil der ved en almindelig Lovbestemmelse kunde blive fastsat en almindelig Taxt for de islandske Lægers offentlige Forretninger. — Da Collegiet derhos med Rentekammeret maatte ansee det for ønskeligt, at en saadan ny Lovbestemmelse ema-

¹) Canc. Skriv. 16. Novbr. 1847.

nerede, har man anmodet Amtmændene, efter derom 1847.
 at have corresponderet med Sysselmændene og Lægerne, 7. Septbr.
 at meddele Collegiet deres Formening om, hvilke Ho-
 norarer, Diæter og Befordringsudgifter, der burde til-
 staaes Lægerne paa Island for de af dem, efter det
 Offentliges Requisition, udførte Forretninger, samt om,
 hvilken Betaling der bør ydes dem for Lægehjælp til
 Private.

Fra Amtmændene har Collegiet derefter ved hos-
 følgende Skrivelser modtaget de ligeledes vedlagte, fra
 vedkommende Embedsmænd indhentede Erklæringer,
 og idet Cancelliet nu over Sagen tjenstl. skulde udbede
 sig det kgl. Sundheds-Collegiums Ytringer behageligen
 meddelte, ledsager man samme med følgende Bemærk-
 ninger:

Med Hensyn til Taxten for Lægernes Forretninger
 for det Offentlige maa Collegiet holde for, at det
 Halve af den i Plak. 4. Oktbr. 1825 bestemte Betaling
 kunde være passende for Island, dog saaledes, at naar
 tvende Læger foretage en Obductionsforretning, hver
 af dem da erholder 4 Rbd., og at Betalingen for Vacci-
 nation bestemmes efter Reskr. 18. Juli 1824 § 3 og
 Reskr. 24. Marts 1830 § 6, til 12 Sk., som ogsaa ud-
 gjør det Halve af den under Nr. 4 i Plak. 4. Oktobr.
 1825 for hver vaccineret Person bestemte Betaling af
 $\frac{1}{4}$ Rbd. — Nr. 6 og 7 i Plak. 1825 ville iøvrigt blive
 uden Anvendelse paa Island, og kunne derfor udelades
 af den paatænkte Anordning for dette Land. Diæt-
 pengene kunde formentlig bestemmes som for Sys-
 selmændene ved Canc. Skriv 9. Juni 1838 til 4 Rbd.
 daglig, altsaa ogsaa det Halve imod her i Riget; men
 derhos tilstaaes i alle Tilfælde, hvor en Reise er at
 gjøre, uden Hensyn til om Afstanden udgjør i det Mindste
 4 Miil, saaledes som i Henseende til Sysselmændene
 er bestemt, og uden at disse Diætpenge nedsættes yder-
 ligere for Reiser til Almissemønstre, som i Plak. 4. Oktbr.
 1825 fastsat. Der kunde muligen endog være Anled-
 ning til i visse Tilfælde at forhøje Diætpengene til 2

1847. Rbd., hvad enten dette skulde gjøres afhængig af den længere Tid Lægen var borte fra sit Hjem, t. Ex. over 4 Dag, eller af en vis Afstand, t. Ex. 2 eller 3 Mile. Iøvrigt bør Landphysikus beholde de ham indrømmede Diætpenge, 2 Rbd. daglig, og det uden Hensyn til Reisesens Længde. Befordringsomkostningerne bør formentlig erstattes Lægen, efter derom indgiven og af Amtmanden billig befunden Regning, cfr. Reglem. 10. Septbr. 1830 § 46. — Iøvrigt erkjender Collegiet, at Endeel kunde tale for, at Betalingen for de heromhandlede Forretninger blev sat lige med den i Danmark, da denne Betaling i sig selv ikke synes overdreven høi og Lægernes Embede vistnok er besværligere i Island end her i Riget. Da imidlertid disse Forretninger hidtil — med Undtagelse af Obductionsforretningerne siden Canc. Skriv. 25. Septbr. 1845 — aldeles ikke ere blevne betalte, og Obductionsforretningerne fra den nævnte Tid ikkun halvt imod her i Riget, og da saavel det kgl. Rentekammer under den foregaaende Correspondence, som samtlige Amtmænd i Island have fundet den modererede Betaling passende, ligesom Levestedet i det Hele ogsaa maa ansees billigere i Island end her i Landet, har Cancelliet, med særdeles Hensyn til at den høiere Betaling vil blive en forøget Byrde for Landet selv, ikke troet at burde foreslaae Betalingen høiere end halvt mod den i Danmark, skjøndt det vel, efter hvad der ogsaa fremgaaer af flere af Erklæringerne, ikke vilde blive af nogen særdeles Betydenhed, om Betalingen sattes lige, da der neppe falde mange af de omhandlede Forretninger i Island.

I Henseende til Betalingen for de legale Forretninger, der vedkomme private Personer, formener man, at Plak. 10. Marts 1818 kunde udvides til Island med den Modifikation, at ogsaa her kun den halve Betaling af den i Plakaten fastsatte blev at erlægge. Derhos bør uden Tvivl tilstaaes ved Reiser Diætpenge af den ovennævnte Størrelse, og enten fri

Befordring eller Godtgjørelse for Reiseomkostninger efter billig Regning. 1847.

7. Septbr.

Til at fastsætte nogen Taxt for den private egentlige Lægehjælp finder Cancelliet ingen Anledning. Dette vilde staae i en bestemt Modstrid til de af Collegiet i Skrivelse af 8. Marts 1825 udtalte Grundsætninger, der ere ligesaa anvendelige paa Island som i det egentlige Danmark, ja i visse Henseender endog mere, forsaavidt Utilbøieligheden til at benytte Lægehjælp, der kun vilde forøges ved Fastsættelsen af en saadan Taxt, der er endnu større, og det sees derfor ogsaa, at, med en ganske enkelt Undtagelse, alle Vedkommende have fraraadet en Bestemmelse af denne Art.

Hvad den af Nogle foreslaaede Betaling til Lægerne for at oplære Jordemødre i Island angaaer, da henhører dette ikke ganske til denne Sag, men til Sagen om Jordemodervæsenets bedre Ordning i Island, hvormed for Tiden corresponderes med Amtmændene; imidlertid ønsker Cancelliet dog ved denne Leilighed at erfare det kgl. Sundheds-Collegiums Yttringer ogsaa angaaende dette Punkt i Sagen.

At, efter Conferentsraad Thorsteinsons Forslag, den Lægerne i Danmark ved Plak. 40. Marts 1848 forundte Fortrinsret i Concursboer ogsaa udvides til Island, maa man ansee for billigt og uden Betænkelighed.

Sluttelig maa Collegiet tilføie, at saavel Plak. 4. Oktbr. 1825 som Plak. 40. Marts 1848, naar de iøvrigt med de anførte Modifikationer udvides til Island, vel kunde paa enkelte Steder modtage nogen forandret Redaktion, hvorved Misforstaaelser, hvortil disse Anordninger have givet eller dog kunde give Anledning, kunde afværges. Dette gjelder navnlig med Hensyn til førstnævnte Anordnings Nr. 4, hvoraf Lægerne stundom have villet betjene sig, hvor de, i Anledning af en dem ellers paahvilende Forretning, have haft at undersøge en Persons Tilstand, medens det dem der tillagte Ho-

1847. **7. Septbr.** norar kun kan finde Anvendelse hvor en saadan Undersøgelse udgjør en særlig fra det Offentliges Side begjært Forretning, cfr. Canc. Skriv. 4. Marts 1826 og 13. Decbr. 1842, Ny Coll. Tid. for 1843 p. 86. Ligeledes kunde Plak. 40. Marts 1818 Nr. 5 maaskee uriglig forklares som en almindelig Regel for enhver Attest, der udstedes af en Læge, medens den dog neppe sigter til Andet end til Attester om Resultatet af en legal Forretning; ogsaa denne Plakats Intimation kunde behøve nogen Redaktionsforandring, idet det navnlig bør udtrykkes tydeligere, hvad der er Meningen af Anordningen, at ogsaa Undersøgelse af havarerede Varer skal betales, naar denne Forretning foretages efter Begjæring af private Personer.

Med Svaret udbedes Bilagene remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Septembr. 1847.

28. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende Forpligtelse til at betale Skat.** Khavn den 28. Septembr. 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 1830.

I Skrivelse af 31. Juli d. A. fra daværende Stiftamtmand over Island, Kherre Hoppe, er Rentekammeret meddeelt Betænkning med Hensyn til den 7de Erindringspost til Regnskabet for de kgl. Jordegods- og Mandtalsbogs-Intrader af Guldbringe og Kjose Syssel, for Aaret fra 1. August 1842 til 31. Juli 1843, betræffende de deri nævnte Personers Forpligtelse til at yde den saakaldte Skat.

I Anledning heraf skulde vi tjenstl. meddele Hr. Stiftamtmand Rosenørn til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse for Sysselmand Gudmundsen, at Kammeret, efter de oplyste Omstændigheder, ikke har Noget imod, at den de i fornævnte Udsættelsespost ommeldte Tjenestekarle, Magnus Thordarson paa Jærngerbarstøb, Olafur Thorlaksson sammesteds og Ey-

vindur Palsson paa Stafnes, affordrede Skat bortfalder, 1847.
 og, imod behørige Tilstaaelser, der blive at vedlægge 28. Septbr.
 det vedkommende Administrations-Regnskab, i hvilket
 Godtgjørelsernes Beløb beregnes til Udgift, tilbagebe-
 tales Enhver især, forsaavidt Afgiften er erlagt.

Forsaavidt iøvrigt Sysselmand Gudmundsen i Be-
 svarelsen til den ovennævnte Udsættelse har forespurgt,
 om en Person, som ikke yder Skiftetiende af løst Gods,
 og ingen Jordpart eier, nogensinde bør ansættes til
 Skat, formenes, at, da Lovgivningen ikke gjør Skifte-
 tiendens Normal-Beløb, 5 Hdr., og ei heller Besiddelsen
 af fast Eiendom, til Betingelse for Tilsvær af den saa-
 kaldte Skat, bør denne Afgift i det omspurgte Tilfælde
 tilsværes, naar forresten Forpligtelse til Skats Ydelse er
 tilstede, — Rentekammeret den 28. Septembr. 1847.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 23. Oktbr.
 Vester-Amtet, ang. **Handelsstedet Reykjarfjords**
Grund. Khavn den 23. Oktobr. 1847. — Rentek.
 Isl. Copieb. 16, Nr. 1868.

I Anledning af Conferentsraad og Amtmand Thor-
 steinsons Skrivelse af 16. August d. A. bifalder Kam-
 meret, at Handelsstedet Reykjarfjord er, ved en den
 12. Juni næstforhen afholdt Opmaalings- og Taxations-
 forretning, udviist til Afbenyttelse et Areal af omtrent
 21,500 □ Alen af den fra Fardag indeværende Aar
 til Faktor Salomonsens Enke bortbyggede Jord Haldors-
 stad, imod at Handelsstedets Eier aarligen erlægger til
 den kgl. Kasse 8 Rbd. i Grundleie, og 6 Rbd. i Afgift
 for Ret til Törvskjæring til Husbrug i nysnævnte Jords
 Udmark.

Dette anmodes Hr. Amtmanden tjenstl. om at ville
 tilkjendegive samtlige Vedkommende, hvorhos De ville
 behage at tillægge Administrator af Stranda Syssels
 Jorder Ordre til, fra Datum af Forretningens Afholdelse,
 at oppebære ovenmeldte Grundleie og Afgift med ialt

1847. 44 Rbd., der blive at beregne til Indtægt i Administrations-Regnskaberne for nysnævnte Jorder.
 23. Oktbr.

De forhenværende Sysselmand i Stranda Syssel, Jón Pétursson, med tiltagne Mænd, for berørte Forretnings Afholdelse tilkommende 6 Rbd. 36 Sk., vilde De derhos behage at beordre udbetalte af Intraderne af Stranda Syssels Jorder, da Beløbet, imod Fremlæggelse af Hr. Amtmandens Ordre og behørig Qvitteringer paa hermed tilbagefølgende 4 Regninger, vil, i Forventning af allerh. Approbation, kunne passere til Udgift i næste Regnskab for Administrationen af meerbemeldte Jorder.
 — Rentekammeret den 23. Oktbr. 1847.

27. Oktbr. **Kongelig Resolution ang. Understøttelse til Udarbeidelse af en Lovsamling for Island.** Khavn den 27. Oktobr. 1847. — I Finants-Deputationens Forestilling 7. Oktbr. afgives en ved Reskript 21. Mai forlangt allerund. Erklæring over et Andragende om offentlig Understøttelse til Udarbeidelse og Udgivelse af en Lovsamling for Island ved Archivsekretair Jón Sigurðsson og Cand. juris Oddgeir Stephensen. — Finants-Deput. Forestill. og Resol. Protok. 1847, Nr. 248.

Vi ville allern. have Vor Finantsdeputation bemyndiget til at anvise Supplikanterne et Honorar af 300 Rbd. for hvert Bind stort Oktav paa omtrent 50 Ark af indbemeldte Værk, som afleveres færdigt i Manuskript, indtil 6 Bind i det Hele, dog under den Betingelse, at Udarbeidelsen af Manuskriptet fremmes saaledes, at det Hele kan være suldført i Løbet af 3 Aar, og vil det da derefter være at tage under nærmere Overveielse, hvorvidt de med Udgivelsen af samme forbundne Udgifter maatte kunne afholdes af det Offentlige.

Det ommeldte Honorar bliver iøvrigt forskudsviis at udrede af den islandske Jordebogskasse, dog saaledes, at Beløbet ikke medtages under den eventuelle

Repartition af bemeldte Jordebogskasses Udgifter, men 1847.
umiddelbart falder Finantskassen til Last.

27. Oktbr.

Vor Finantsdeputation har herom at meddele Vort Rentekammer fornøden Underretning. — Kjöbenhavn den 27. Oktobr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Bis- 28. Oktbr.
skoppen over Island, ang. **Nedlæggelse af Capel**
paa Gröf i Gufudals Sogn. Khavn den 28. Oktbr.
1847. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4871—72.

Efter at have modtaget Stiftamtets og Deres Høiærv.* behagelige Erklæring af 2. Novbr. sidstl. i Anledning af den af Repstyrer Gest Einarsson af Hrishól under Bardestrands Syssel paa egne og Medeieres Vegne indgivne Ansøgning om Tilladelse til at nedlægge det paa deres Eiendomsjord Gröf i samme Syssel værende Capel, udbad Cancelliet sig, i Henhold til hvad deri var yttret, nærmere Oplysninger meddelte fra Amtmanden over Islands Vester-Amt.

Efter nu at have modtaget disse, hvoraf fremgaaer, at de Beboere, som have nydt geistlige Ministerialia i Capellet, ere vel tilfredse med dettes Nedlæggelse, samt at de, uden nogen stor Vanskelighed, kunne bivaane Gudstjenesten i Kirken paa Gufudal, ligesom og at der af Gaarden Gröf allerede svares Tiende til alle Vedkommende, har man under D. D. tilskrevet bemeldte Amtmand, at det bifaldes, at Capellet paa Gaarden Gröf nedlægges, mod at bemeldte Gaards Eier for Fremtiden til Gufudals Kirke svarer Tiende og Lysetold, samt at Capellets Ornamente og Instrumenter tilfalde bemeldte Kirke.

Hvilket herved tjenstl. meddeles Stiftamtet og D. Høiærv. til behagelig Efterretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Oktobr. 1847.

1847.

28. Oktbr.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Tiendens Erlæggelse til Præst og Kirke**. Khavn den 28. Oktobr. 1847¹. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1848. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4870. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 257—258.

Stiftamtet og D. Højærv. have i behagelig Skrivelse af 10. Mai d. A. andraget, at Yderne paa forskjellige Steder i Island ikke ere villige til at erlægge Tiende til Kirke og Præst, enten Halvdelen med Uld og Halvdelen med Tælle, eller med Penge efter Capitelstaxten paa disse tvende Varesorter, saaledes som det af Stiftsøvrigheden hidtil har været antaget, at disse Tiender i Overeensstemmelse med Lovgivningen og vedtagne Regler burde erlægges, men derimod enten med Penge efter Capitelstaxtens almindelige Middelaløn, eller med Tælle alene, som den prisbilligste af fornævnte Varesorter, og have De i denne Anledning udbedet Dem dette Collegii Resolution.

Foranlediget heraf skulde man, efter angaaende Sagen at have corresponderet med det kongel. Rentekammer, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse herved tjenstl. melde, at saavel efter den islandske Tiendes Grundlov, som Reglementet af 17. Juli 1782 § 7, er det utvivlsomt, at Yderne ikke er indrømmet Valget af at tilsvare de omhandlede Tiender med eet Naturale fremfor et andet; hvorhos det er bestemt, at Tienden til Præsten og Kirken skal ydes i gode og forsvarlige Varer, som Præsten vil modtage, eller disses Værdi i Penge, i hvilken sidste Henseende Capitelstaxten nu er Reglen, uden at denne Bestemmelse om Natural-Ydelsen af meerbemeldte Tiende-Andele er ophævet ved Forordn. af 16. Juli 1847, angaaende Capitelstaxtens Indførelse paa Island, da denne

¹) Plakat 18. Marts 1853.

Forordning kun giver Yderne Ret til det fastsatte Naturales Betaling med Penge. 1847.

28. Oktbr.

Naar det i de indkomne Andragender er anført, at Sysselmanden modtager sin Andeel af Tienden (Kongetienden) med Penge efter Prisen paa Capitelstaxtens Middelalen, og at de i Forordn. af 8. Marts 1843 omhandlede Naturalydelser kunne betales efter nysnævnte Maalestok, da er dette grundet i en Vildfarelse. Sysselmanden er nemlig Forpagter eller Forvalter af Kongetienden, i første Fald maa han kunne tage imod den Betaling, han vil være tilfreds med, og i sidste Fald er det, alene for at kunne undgaae et forviklet Regnskabsvæsen, paalagt ham at tilsvare Kongetiendens Fisketal med Prisen paa Middelalen. At han lader sig nøie med den Betaling, kan ingenlunde give Yderne Ret til at paastaae, at Præsterne og Kirkerne Eiendomme eller Værger skulle tage imod den samme Valuta.

Endelig bemærkes, at For. 8. Marts 1843 ikkun kan være gjeldende Regel med Hensyn til de Naturalydelser, der specielt omhandles. Der findes saaledes ingen Grund til at fravige den af Stiftsövrigheden under 24. August 1844 udtalte og af dette Collegium under 4. April 1845 tiltraadte Formening om, hvorledes blandt Andet Tienden bør ydes til Kirken og Præst, hvorved det saaledes bør have sit Forblivende, alene med den Modification, at Yderne selvfølgelig have Valget af at erlægge de bestemte Naturalier eller disses Værdi med Penge efter Capitelstaxt. — Det kongel. Danske Cancellie den 28. Oktobr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, 4. Novbr. ang. Salget af en Kirkejord. Khavn den 4. Novbr. 1847. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4962—4963.

Med behagel. Betænkning af 13. Juli d. A. har D. Høiærv. hertil indsendt et Andragende, hvori Sognepræsten for Holum Menighed i Skagefjords Syssel,

1847. **Provst Benedikt Vigfusson**, anholder om Tilladelse til at bortsælge en Holum Kirke tilhørende Halvjord, Hraun kaldet, for det af Eieren af Jorden Skálá i Fells Rep, inden fornævnte Syssel, Repstyrer B. Thordarson, underhaanden gjorde Bud af 180 Rbd.

4. Novbr.

Foranlediget heraf skulde Man, efter desangaaende at have brevvetet med det kgl. Rentekammer, herved tjenstl. tilmelde D. Høiserv. til behagel. Efterretning og videre Bekjendtgjørelse, at det bifaldes, at den ovennævnte Halvjord maa afhændes for det gjorte Bud, mod at Kjøbesummen udsættes til Fordeel for Holum Kirke. — Det kongel. Danske Cancellie den 4. Novbr. 1847.

9. Novbr. **Cancellie-Plakat ang. Confirmanders Alder.**

Khavn den 9. Novembr. 1847. — Denne „Cancellie-Plakat angaaende Bestemmelsen af en fast Grændse for Alderens Beregning med Hensyn til Börns Antagelse til Confirmation" er ikke anført som publiceret paa Island, og Forslag om dens Udvidelse dertil er forkastet paa Althinget 1853 efter en udførlig Discussion, see Tðindi frá alþingi Íslendinga 1853, S. 610—611, 612—613, 614—647, 827—857 (især S. 854—855). — Canc. 1. Depart. Registr. XV, 161^b (1847, Nr. 602). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Ny Colleg. Tid. 1847, S. 857—862 (med Motiver). Quart-Forr. for 1847, S. 134. Schou XXIV, S. 853.

9. Novbr. **Cancellie-Skrivelse til Justitiarius Thord Sveinbjörnsson, ang. Althings-Præsidentens Ret til Diæter efter Sessionens Slutning.** Khavn den 9. Novbr. 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4898.

I behagelig Skrivelse af 29. Septbr. sidstl. har De forespurgt, om der tilkommer Dem nogen Godtgjørelse, og i saa Fald hvilken, for de 12 Dage, De, efterat det sidstafholdte Althing var sluttet, har, som Thingets Præsident maattet opholde Dem i Reykjavik i Anledning af Oversættelsen af Althingets Forhandlingsprotocol.

Foranlediget heraf skulde man til behagel. Efterretning tjenstl. melde, at Collegiet maa formene, at der for ovennævnte Dage tilkommer Dem de i Forordn. 8. Marts 1843 § 79 for Althingsmændene bestemte Diæter af 3 Rbd. daglig. — Det kongel. Danske Cancellie den 9. Novbr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Rosenörn, ang. at tilhugget Tømmer hörer under Begrebet Vrag. Khavn den 9. Novembr. 1847. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4957. 9. Novbr.

Med Skrivelse af 7. August sidstl. har Amtet tilstillet Cancelliet et Andragende, hvori Sognepræst Jón Haldórsson af Breidabólstað i Rangarvalla Syssel forespørger, om en af Besætningen paa en Fiskerbaad, i hvilken Baad eller det med samme uddøvede Fiskerie han var lodtagen, i aaben Sø bjerget og til Vestmannöe ilandbragt tilhugget Bjelke, saaledes som af Kammerraad Sysselmand Abel er antaget, i Henhold til L. 4—4—5 tilhører Kongen, saa at Finderen alene tilkommer i Bjergelön Halvdelen af dens Auktionsproventue, eller, hvad der efter Andragerens Formening er grundet i Jonsbogens Rekab. Cap. 2, alene Finderen.

Foranlediget heraf skulde man, efter angaaende denne Sag at have corresponderet med det kgl. Rentekammer, til behagel. Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstl. melde, at da fuldt tilhugget Tømmer saavel ifølge Ordbetydningen, som Jonsbogens Rekab. Cap. 12. og Plakat 4. Mai 1778 § 4, henføres under Begrebet „Vrag“, hvorom forsaavidt ikke handles i Jonsbogens Rekab. Cap. 2, for hvis Vedkommende D. L. betragtes som Hjelpelov, kan Bestemmelsen i dette Jonsbogens Capitel 2 ikke i nærværende Tilfælde komme til Anvendelse. — Det kongel. Danske Cancellie den 9. Novembr. 1847.

1847.
 9. Novbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. Andragende om **Reisegodtgjøreelse for en Forligelses-Commissair**. Khavn den 9. Novembr. 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4961.

I Anledning af det med Hr. Etatsraadens Skrivelse af 4. f. M. hertil indkomne Andragende, hvori Repstyrer og Forligelsescommissair Sölfe Gudmundsson af Saudaa under Skagefjords Syssel anholder om, i Henhold til Forordn. 20. Januar 1797 § 44, at tilstaaes Godtgjøreelse for Omkostningerne i Anledning af hans Reiser til Forligelsescommissionen i Aarene 1844 og 1845, skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjøreelse tjenstl. melde, at det maa have sit Forblivende ved den af Dem paa Supplikanteus tidligere lignende Ansøgning under 17. Februar f. A. afgivne Resolution og at det Ansøgte ikke kan bevilges.

De medfulgte Bilage remitteres. — Det kongelige Danske Cancellie den 9. Novbr. 1847.

9. Novbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Islands Stiftsövrighed, ang. **Afgivelse af Bøger fra Skolebibliotheket til Pastoralseminariets Bibliothek**. Khavn den 9. Novbr. 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 2357.

I Anledning af det af Stiftsövrigheden i behagel Skrivelse af 25. Septbr. d. A. hertil indsendte og anbefalede Andragende fra Forstander for den geistlige Dannelsesanstalt paa Island, Lector theol. Dr. Pétursson, giver Directionen herved sit Samtykke til, at de i Reykjavik lærde Skoles Bibliothek værende theologiske Bøger maae overføres til bemeldte Dannelsesanstalt, for at indlemmes i dens Bogsamling.

Hvilket tjenstligst meldes Stiftsövrigheden til egen

Efterretning, samt til videre fornøden Bekjendtgjørelse og Foranstaltning. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 9. Novembr. 1847.

1847.

9. Novbr.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Bekjendtgjørelse, ang. Prøverne i den romerske Ret ved juridisk Examen. Khavn den 13. Novbr. 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1848, og i Öefjords Syssel 1849. — Orig.-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4te. Ny Colleg. Tid. 1847, S. 930. Quart-Förr. for 1847, S. 184—185. Schou XXIV, S. 853.

18. Novbr.

Bekjendtgjørelse angaaende at Prøverne i den romerske Ret ved den fuldstændige juridiske Examen herefter skulle anstilles paa Dansk istedetfor paa Latin.

Paa Directionens allerunderd. Forestilling har det behaget Hs. Maj. Kongen under 5. d. M. allern. at bestemme:

at saavel den mundtlige som skriftlige Prøve i den romerske Ret ved den fuldstændige juridiske Examen, istedetfor som hidtil i Overeensstemmelse med Forordn. af 30. Decbr. 1839 § 8 at afholdes paa Latin, herefter bliver at anstille paa Dansk.

Hvilket herved efter allerh. Befaling kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, den 13. Novbr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til det kgl. Rentekammer, angaaende **Forslag til Bestemmelser om Lægernes Honorarer og Diæter m. v.** Khavn den 16. Novbr. 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 5077.

16. Novbr.

Efterat Cancelliet havde modtaget det kgl. Rentekammers Betænkning i behagel. Skrivelse af 19. Juli

1847. 1845 i Anledning af de fra Amtmændene over Islands 16. Novbr. Vest-Amt og Nord- og Øst-Amt indkomne Andragender, betræffende Størrelsen af de Honorarer og Diæter, der kunde tilkomme Distriktslægerne Koefod og Johnsen, for af dem, ifølge Övrighedens Requisition, foretagne Obductionsforretninger, og da Collegiet, uagtet Plakat 4. Oktobr. 1825 angaaende Taxt for Lægers Forretninger for det Offentlige, saaledes som udtrykkelig udtalt i Canc. Skriv. 26. Septbr. 1829, er forbleven uden Anvendelse paa Island, maatte erkjende, at Distriktslægerne i dette Land ikke mindre end Lægerne i Danmark have billigt Krav paa Betaling for offentlige Forretninger, tillod man ved Skrivelse af 25. Septbr. 1845 til Amtmændene i Island, at der midlertidig tilstaaes de islandske Læger for Obductionsforretninger, der foretages efter offentlig Requisition, Halvdelen af den ved hiin Plakat hjemlede Betaling eller 4 Rbd. for hver Forretning, samt i Diæter 4 Rbd. for hver Dag Forretningen har varet, indtil der ved en almindelig Lovbestemmelse kunde blive fastsat en almindelig Taxt for de islandske Lægers offentlige Forretninger. Da Collegiet derhos maatte ansee det for ønskeligt, at en saadan ny Lovbestemmelse emanerede, anmodede man Amtmændene, efter derom at have corresponderet med Sysselmændene og Lægerne, at meddele Collegiet deres Formening om, hvilke Honorarer, Diæter og Befordringsudgifter, der burde tilstaaes Lægerne paa Island for de af dem efter det Offentliges Requisition udførte Forretninger, samt om, hvilken Betaling der burde ydes dem for Lægehjælp til Private.

Fra Amtmændene modtog man derefter ved hofølgende Skrivelser de ligeledes vedlagte, fra vedkommende Embedsmænd indhentede Erklæringer, og idet Collegiet dernæst over Sagen udbad sig det kgl. Sundheds-Collegiums Betænkning, ledsagede man samme med følgende Bemærkninger: [see Canc. Skriv. 7. Septbr. 1847, ovenfor S.756—760].

1847.
16. Novbr.

I sin vedlagte Svarskrivelse har det kgl. Sundheds-Collegium i det Væsentlige udtalt sig for, at Lægernes Betaling for offentlige og legale Forretninger, saavel som deres Diætpenge for Reiser i den Anledning, i Island bestemmes som her i Landet; men uagtet Cancelliet, i Henhold til hvad man ovenfor har ytret, for sit Vedkommende intet Væsentligt skulde have at erindre imod at dette skete, maa Man dog fremdeles ansee det for betænkeligt, at det Lovudkast, som bliver at forelægge Althinget, gaaer videre end af Cancelliet, overensstemmende med det Princip, som hidtil i Almindelighed er fulgt ved Gebyrbestemmelser for Island, foreslaaet, og det saa meget mere, som det, at slutte fra den Aand, som hidtil har gjort sig gjeldende i Althinget, neppe kan forudsættes, at dette vil samtykke i at en større Byrde paalægges Landet, og som de islandske Lægers Kaar muligt vil blive forbedret ved at aabne dem Adgang til efterhaanden at ascendere til en højere Gage, hvorom man under 3. Juli d. A. og 5. f. M. i en anden Sag har indledet Correspondence med det kgl. Rentekammer, og hvorom muligt et Lovudkast ligeledes vil blive forelagt det forestaaende Althing.

Forinden imidlertid videre foretages, skulde man tjenstl. over Sagen udbede sig det kgl. Rentekammers Yttringer behagelig meddeelte og forventes dermed Bilagene remitterede. — Det kongel. Danske Cancellie den 16. Novbr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Betingelser for at sidde i uskiftet Bo.** Khavn den 16. Novembr. 1847. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1847, Nr. 5124. 16. Novbr.

Hr. Etatsraaden har i behagelig Skrivelse af 9. Septbr. sidstl. nærmere udviklet, hvorledes De, uanseet hvad Collegiets Skrivelse af 15. Oktober f. A. derimod

1847. har bemærket, fremdeles antager, at der i alle Tilfælde, hvor en Enke søger Bevilling til at sidde i uskiftet Bo med fælleds umyndige Børn, bør indleveres en Erklæring fra den fødte Værgе om, at han Intet har imod det Ansøgte at erindre, samt vedkommende Sognepræsts Attest, ikke blot om Enkens Skikkelighed og Huslighed og om Børnenes Umyndighed, men tillige om disses Navne og Alder, samt at der ingen flere Børn eller Livsarvinger existere, idet De derhos har bemærket, at De ikke uden Collegiets udtrykkelige Befaling tør opgive den, som De ytrer, hidtil siden 1832 i denne Henseende brugte Fremgangsmaade.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at den af Hr. Etatsraaden opstillede Fortolkning af Forordn. 24. Decbr. 1831 i § 4 e ikke findes at kunne bestaae med denne Anordnings Bud, da det klarligen af samme fremgaaer, at den heromhandlede Bestemmelse alene angaaer Bevillinger til at sidde i uskiftet Bo, hvor der tillige maatte være Særkuldsbørn, og forsaavidt De anfører, at der, under en anden Fortolkning end den af Dem antagne, vilde savnes en Forskrift for det Tilfælde, at der ikkun vare fælleds Børn, bemærkes, at for dette Tilfælde indeholdes Forskrift i Instrux 44. Juni 1800 § 3.

Ligesaa lidet kan det billiges, hvad De bemærker angaaende hvilke Beviisligheder der bør udkræves for Børnenes Umyndighed m. m., ligesom Collegiet ikke kan antage, at der hos Sognepræsterne i Island findes en saadan Uvidenhed, som den af Dem supponerede, angaaende med hvilket Aar Myndighedsalderen indtræder, da Bestemmelsen herom findes saavel i For. 24. Decbr. 1831 i § 4 b, som den paa ny er gjenoptaget i For. 18. Februar d. A.

Det maa saaledes i det Hele have sit Forblivende ved Collegiets ovenanførte Resol. af 15. Oktobr. f. A. — Det kongel. Danske Cancellie den 16. Novbr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Salg af nogle under Skalholt Kirke hørende Servituter m. v.** 1847.
16. Novbr.
 Khavnden 16. Novembr. 1847. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 5158.

I Anledning af et i forrige Aar hertil indkommet Andragende fra Enken efter afdøde Biskop over Island, Steingrim Johnsen, om Tilladelse til at afhænde adskillige Skalholt Kirke tilhørende Servituter og Rettigheder til Fordeel for hende som Kirkeeier, tilskrev Cancelliet under 7. Juli f. A. Stiftamtet og D. Høiærv. at det Ansøgte ikke kunde bevilges, men at der, forsaavidt bemeldte Servituter og Rettigheder for Tiden kunde afhændes fordeeltigt, Intet var til Hinder for, at der erhvervedes allerh. Tilladelse til sammes Salg, naar det derved indkomne Proventue indsattes i den kongel. Kasse til Fordeel for Skalholt Kirke.

Stiftamtet og D. Høiærv. have derpaa i behagelig Skrivelse af 19. Juli sidstl. hertil indberettet, at Biskop Johnsens Arvinger, efter at være communiceret Cancelliets ovennævnte Skrivelse af 7. Juli f. A., desuagtet have bortsolgt nogle af de Skalholt Kirke tilhørende Rettigheder, nemlig det saakaldte Hestfjall, og de Kirken tilhørende Strandrettigheder i Arness og Rangarvalla Sysseler, og have de derfor — næst at bemærke, at Betalingen for de bortsolgte Rettigheder allerede skal være oppebaaret af Sælgeren, men at vedkommende Retsbetjente er blevet tilskrevet det Fornødne, for at Kjøberne ikke skulle faae frit Skjøde thinglæst — udbedet Dem dette Collegii Resolution for, hvad der maatte være at foretage i denne Sag.

Efter i denne Anledning at have corresponderet med det kongel. Rentekammer, skulde Cancelliet til behagel. Efterretning og videre Bekjendtgjørelse herved tjenstl. melde, at da det har været Hovedöiemedet med Reskr. af 30. Juni 1786, for bestandigt at sikkre Kir-

1847. kernes forsvarlige Vedligeholdelse, ansees det tilstrækkeligt til Opnaaelsen heraf, at det forelægges Biskop Johnsens Arvinger at indbetale Kjöbesummen for de afhændede, Skalholt Kirke tilhørende Rettigheder, i Islands Jordebogskasse til Forrentning, imod at Renten tilflyder dem, saalænge Kirken holdes i forsvarlig Stand, men at, saafremt denne Betingelse ikke opfyldes, bliver Capitalen, der maa ansees at tilhøre Kirken, at anvende til dennes Bedste.

16. Novbr. Ville Arvingerne ikke indlade sig herpaa, maae de og vedkommende Kjøbere saggives til, at Afhændelsen af de paagjeldende Rettigheder kjendes ugyldig, samt at disse bør følge Kirken, og Indtægten af samme tilflyde dens Eier, som er ansvarlig for dens Værgemaal. — Det kongel. Danske Cancellie den 16. Novbr. 1847.

7. Decbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Reykjavik Skoles aarlige Indbydelsesskrift**. Khavn den 7. Decbr. 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 2568.

Ved behagel. Skrivelse af 16. Septbr. sidstl. har Stiftsövrigheden hertil indsendt 32 Exemplarer af et deels af Rektor Dr. Egilsson deels af Overlærer Dr. Scheving paa Islandsk forfattet Indbydelsesskrift, i Anledning af den i Reykjavik lærde Skole i afvigte Juni Maaned afholdte offentlige Examen.

I Anledning heraf skulde Directionen tjenstl. anmode Stiftsövrigheden om i Fremtiden at drage Om-sorg for, at fornævnte Indbydelsesskrift i Overens-stemmelse med Regulativet af 30. Mai f. A. § 9 Nr. 4 affattes baade paa Islandsk og Dansk, ligesom man, for at den islandske Skole kan vorde indlemmet i den gjensidige Programudvexling, som i de senere Aar er indført mellem de preussiske og de danske Skoler, ønsker, at der herefter maa foranstalles trykt et saa

stort Antal Exemplarer af Skolens Program, at hertil kan indsendes det samme Antal, som for Skolerne her i Landet, nemlig 250. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 7. Decbr. 1847.

1847.
7. Decbr.

Cancellie-Circulaire til Amtmændene i Island, 14. Decbr. ang. **Indsendelse af Beviisligheder i Havari-Tilfælde.** Khavn den 14. Decembr. 1847. — Canc. 8. Depart. Brevb. 1847, Nr. 5511—14. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 300.

Da Cancelliet med det kongel. Rentekammer har anseet det fornødent, at de Beretninger angaaende indtrufne Havarie- og Strandingstilfælde, som det i Medfør af Kammerets Circulairstkrivelse til Overøvrighederne i Island paaligger Sysselmændene at meddele, saasnt et slikt Tilfælde er kommet til deres Kundskab, ere ledsagede af bekræftet Afskrift af Havarie-Protesten og Forklaring angaaende Bjergelønne og Reparations-Omkostningernes Beløb, skulde man tjenstl. have Hr. (Tit.) anmodet om at paalægge Sysselmændene i det Dem anbetroede Amt, for Fremtiden ved Indsendelsen af bemeldte Beretninger, som blive at tilstille dette Collegium, at iagttage dette. — Det kongel. Danske Cancellie den 14. Decbr. 1847.

Directionen for Universitetet og de lærde 18. Decbr. Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, angaaende **Adgangsprøve ved Pastoralseminariet i Reykjavik.** Khavn den 18. Decembr. 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 2611.

Med Hensyn til, at det ved den allerh. Resol. af 24. Mai d. A. angaaende Oprettelsen af en geistlig Dannelsesanstalt paa Island er fastsat som Betingelse for Benyttelsen af Lærestaltens Underviisning, at Vedkommende har absolveret Afgangsexamen ved den

1847. islandske lærde Skole, og for dem, der senere end et Aar herefter melde sig til Optagelse i Dannelsesanstalten, at de forud underkaste sig et Tentamen ved bemeldte Anstalt, har Forstanderen for samme, Lector Dr. Pétursson, i et af Stiftsövrigheden under 4. Oktbr. sidstl. fremsendt Andragende forespurgt, dels om ogsaa de, der for mere end et Aar siden have taget første eller anden Examen ved Kjöbenhavns Universitet, skulle, forinden de tilstedes Adgang til Pastoralseminariet, underkaste sig Tentamen, samt om dette vil være at foretage af Anstaltens Lærere selv.

I denne Anledning skulde Directionen, næst at bemærke, at man bifalder Stiftsövrighedens Mening, at bemeldte Tentamen vil være at foretage af Anstaltens Lærere, under Tilsyn af Biskoppen som geistlig Ephorus, tjenstl. melde, at ligesom det ikke kan skjønnes, at Examen artium ved Universitetet i den omspurgte Henseende kan give større Ret end Afgangsexamen ved Skolen, saaledes synes der heller ikke med Hensyn til Spørgsmaalet om Adgang til Læreanstaltens Benyttelse at kunne gjøres nogen Forskjel mellem dem, der blot have absolveret Examen artium ved Kjöbenhavns Universitet og dem, der have taget anden Examen her, efterdi denne sidste Examen ingenlunde betager de Grunde, der have fremkaldt den almindelige Bestemmelse om Tentamens Nödvendighed, deres Vægt. Directionen tilføier, at Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet, som har haft Leilighed til at ytre sig over Sagen, har udtalt sig i samme Retning.

I Overeensstemmelse hermed ville altsaa Stiftsövrigheden behagel. meddele Lector Dr. Pétursson den attraaede Besked. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 18. Decbr. 1847.

20. Decbr. **Kongelig Resolution ang. Gagetillæg for Amtmændene i Island.** Khavn den 20. Decbr. 1847. — Resolutionen er anført under dette Datum i Budgettet for 1848 (S. 782), see 8. Januar 1848.

Kongelig Resolution ang. Livsforsikkrings- 1847.
Anstaltens Overgang til et Stats-Institut. Khavn 25. Decbr.
 den 25. Decembr. 1847. — Ved denne Resolution stad-

fæstes en af den af Interessenterne i den kjøbenhavnske Livsforsikkringsanstalt den 15. Decbr. 1847 afholdte Generalforsamling fattet Beslutning om, at Hs. Maj. Kongen skulde ansøges om, at Anstalten fra den 1. Januar 1848 maatte gaae over til at blive et af Staten garanteret Institut under en af Kongen udnævnt Bestyrelse, istedetfor, som det var bestemt i den oprindelige Plan for samme, at være et privat Selskab, grundet paa gjensidig Garanti af de paa Livstid Forsikkrede og under en af disse valgt Bestyrelse. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 308. Jevnf. Plan for Livsforsikkrings-Anstalten af 25. Novbr. 1848, Departem. Tid. 1849, S. 118-123 (med Tabeller).

Reskript til den kgl. Finants-Deputation, ang. 29. Decbr.
Bekjendtgjørelse af Budgettet for Aaret 1848.

Khavn den 29. Decbr. 1847. — Original-Aftryk hos Schultz af „Budget for Aaret 1848 for samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhørende Bilande. Publiceret fra Finants-Deputationen ifølge Hs. Majestæts allerh. Reskript af 29. Decembr. 1847“. Khavn 1848. XXXII + 188 Sider i 4te. — Her optages kun hvad der udtrykkelig henføres til Island. — Ny Coll. Tid. for 1848, S. 33—51 (uden Bilage). Schou XXIV, 865—875; jevnf. Ný Félagarit VIII, 48—52.

Christian den Ottende &c. V. s. G. Vi have allern. approberet det Os allerund. forelagte Budget for Statens samtlige Indtægter og Udgifter for Aaret 1848, og be- myndige Vi Eder til at lade saavel Budgettet, som de dertil hørende Bilag, tilligemed dette Vort allern. Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residents- stad Kjøbenhavn den 29. Decbr. 1847.

1847.

BUDGET for Aaret 1848 (S. V—XXXII).

29. Decbr.

	Specialsummer.	Hovedsummer.
	Rbd. Sk. Rbd. Sk.	Rbd. Sk. Rbd. Sk.

... Udgifter: .. VI. F,		
Rentekammeret.		
7. Præmier for Fiskerie		
under Island		2545 .
.		
12. Udgifter, Island		
vedkommende...		36,200 .
VI. K, Directionen for Universitetet og de		
lærde Skoler:		
. . . e, Tilskud til den lærde Skole		
i Island	7780 Rbd.	

Bilag til Budgettet for Aaret 1848 (S. 1—188). ...

Udgifts-Bilag IX. Rentekammeret: ... ad 12) For Islands Jordebogskasse er forfattet følgende særskilte Budget for 1848:

Indtægt:

1. Netto-Indtægten af kongel. Gods		
i Regnskabsaaret 1848	8,000 Rbd.	• Sk.
2. Mandtalsbogs-Indtægten af Guld-		
bringe Syssel, Reykjavík By,		
Skatten af Vestmannö samt Laug-		
mandstold i samme Aar	1,100 —	• —
3. Gebyrer ved den islandske Lands-		
overret i Aaret 1847	10 —	• —
4. Arve-Afgifter i samme Aar	1,100 —	• —
5. $\frac{1}{2}$ % Afgift ved faste Eiendom-		
mes Overdragelse i s. A.	380 —	• —
6. Sysselernes Forpagtnings- Afgift		
med Laugthingakriverlön, i Regn-		
skabsaaret 1848	2,194 —	• —
7. Kongetiende af Norder- og Sön-		
der-Thingö samt Hunavatns Sys-		
seler i s. A.	550 —	• —
8. Eet Aars Rente af Kjöbesummen		
for Jorden Laugarnæs	112 —	• —

		1847.
9. Rangskat i Aaret til 30. Juni 1848	390 Rbd. » Sk.	29, Decbr.
10. Embedsskat i Regnskabsaaret 1848	» — » —	
11. Afgift af Skibe, ifølge Plakaten af 28. Decembr. 1836 § 13, i Aaret 1847	2,000 — » —	
12. $\frac{3}{4}$ % af private Deposita	100 — » —	
13. Islandske Pas-Gebyrer	1,700 — » —	
14. Netto-Indtægten af de Skalholske Tiender og usolgte Jorder, samt af Jorderne Grund i Hunavats Syssel og Vidvik i Skagaffords Syssel, i Regnskabsaaret 1848, hvilke Indtægter indflyde i Finantskassen, eftersom de Skalholske og Holumske Æquivalenter deraf udredes	1,100 — » —	
15. Bevillings- og Bestallings-Gebyrer i samme Aar	420 — » —	
16. Tilfældige Indtægter i Regnskabsaaret 1848	1,120 — » —	
	Summa Indtægt	20,276 Rbd. » Sk.

Udgift:

1. Gager og Lønninger til 30. Juni 1848:		
a. til Overøvrigheder, Justits-Embedsmænd og Landfogden, med Flere	13,163 Rbd.	93 Sk.
b. til Geistligheden	2,687 —	68 —
2. Det islandske Bibelselskab, til samme Tid	60 —	» —
3. Medicinalvæsenet	4,280 —	» —
4. Understøttelser, istedetfor det nedlagte Gufunæs Hospital, i Aaret 1848	96 —	» —

1847.	5. En staaende Godtgjørelse, af Be-	
29. Decbr.	løb	17 Rbd. 26 Sk.
	6. Godtgjørelse til en Sysselmand for Repstyrernes Afgiftsfrihed, i Regnskabsaaret 1848	80 — " —
	7. Post-Indretningen i Landet selv, i samme Aar	500 — " —
	8. Befragtningssum m. m. til et Post- skib til og fra Island i Aaret 1847—48	1,660 — " —
	9. Understøttelser til Haandværkere og til Havefr, m. v., i Aaret 1847	300 — " —
	10. Ifølge den under Indtægtens 14de Post meddelte Forklaring føres til Udgift eller Omdrag den der calculerede Sum	1,100 — " —
	11. Overordentlige og tilfeldige Ud- gifter i Regnskabsaaret 1848 .	32,500 — " —
	Summa Udgift	56,444 Rbd. 91 Sk.
	Indtægten beløber	20,276 — " —

Det Tilskud, Jordebogskassen behøver,
kan følgeligen anslaaes til . . . 36,168 Rbd. 91 Sk.

Dette Tilskud er i Budgettet op-
ført med rund Sum 36,200 Rbd.

Anmærkninger.

Indtægten vedkommende:

ad 1 og 2. Disse Poster ere anslaaede at ville
blive af samme Strrelse, som i Regnskabsaaret 1846.

ad 6. I Aaret 1846 udgjorde
Afgiften 1,995 Rbd. 95 Sk.

Ved Embedsskifter er Afgiften
bleven forøget:

1) af Hunavats Syssel			
	med 165 Rbd.	49 Sk.	
2) af Bardestr.	— 32 —	48 —	
	<hr/>		198 Rbd. 1 Sk.
	Tilsammen		2,194 Rbd. 1 Sk.

1847.

29. Decbr.

ad 7. Indtægten er forøget med det Beløb, som den herefter særskilt administrerede Kongetiende af Hunavats Syssel i Regnskabsaaret er anslaaet at ville udgjøre.

ad 10. I Henhold til Forordningen af 5. Januar 1845, hvorved Embedsskatten i Danmark er ophævet, er det, ved Rentekammerets Skrivelse af 12. Juni 1847 til Amtmændene og Biskoppen paa Island, bestemt, at de Terminer i Aaret 1845, til hvilke nysnævnte Skat forfaldt til Betaling sammesteds, maae betragtes som de sidste, hvorfor de paagjeldende Embedsmænd havde at tilsvare samme. — I Henseende til Tilbagebetalingen af den efter Aaret 1845 erlagte Embedsskat henvises til Anmærkningen til 11te Udgiftspost.

ad 16. Under denne Sum er indbefattet:

1. Leien af den gamle Landfogedbolig i Reykjavik	120 Rbd.
2. Overskudet for Regnskabsaaret 1848 af de kgl. Kirker paa Island er anslaaet til	500 —

(Da den med Vedligeholdelsen og Istandsettelsen af de kgl. Kirker paa Island forbundne Bekostning beregnes Jordebogskassen til Udgift, ville ogsaa disse Kirkers aarlige Regnskabs-Overskud herefter blive førte denne Kasse til Indtægt).

3. Paa de i forrige Aar bevilgede Laan og foreskudte Summer antages i Regnskabsaaret 1848 at ville blive tilbagebetalt	500 —
--	-------

Tilsammen 1,120 Rbd.

1847.

Udgiften vedkommende.

29. Decbr.

ad 1. a. Her er tilkommet et, hver af Islands 3 Amtmænd ved allerh. Resolution af 20. Decbr. 1847 bevilget Gagetillæg af 400 Rbd., altsaa i det Hele Tilgang 1,200 Rbd.

ad 1. b. I Overensstemmelse med den i 1847 Aars Budget meddelte Forklaring, bliver til den for Geistligheden paa Island efter Budgettet for Aaret 1846 anslaaede Udgift af 1,268 Rbd. 72 Sk. at lægge:

1. Gage til Biskoppen over Island	1,200	—	—
---	-------	---	---

2. Den nogle Præstekald i forrige Holums Stift paa Island tilflydende aarlige Godtgjøreelse, hvis Beløb er anslaaet til	218	—	92
---	-----	---	----

Tilsammen 2,687 Rbd. 68 Sk.

ad 6. Disse 80 Rbd. er det omtrentlige Beløb, hvormed den omhandlede Godtgjøreelse herefter alene vil blive at udbetale til Sysselmanden i Arnes Syssel inden Islands Sønder-Amt.

ad 11. Denne Sum er bestemt til Anvendelse saaledes:

1. Til offentlige Bygningers Vedligeholdelse, Maal- og Vægt-Redskabers Anskaffelse, Honorar for videnskabelige Arbejder, Fragt og Emballage til Pengeremisser, Forbryderes Transport fra Island m. m.	3,000	Rbd.	0	Sk.
---	-------	------	---	-----

2. I Anledning af Althingets Afholdelse i Aaret 1847 er der, med Undtagelse af 1200 Rbd. til den kgl. Commissarius, Intet beregnet til Udgift i Regnskabet for Islands Jordebogskasse for Aaret til 31. Juli 1847. I Regnskabsaaret 1848 antages derfor den Sum, som dertil af den kongel.

	1847.
Kasse foreskydes, ligesom i Aaret 1845, at ville udgjøre	6,000 Rbd. » Sk. 29. Decbr.
3. Laan og foreskudte Summer til Embedsmænd, med Flere, anslaaes at ville beløbe	1,500 — » —
4. I Henhold til den i 1847 Aars Budget meddelte Forklaring angaaende Istandsættelsen af Amtmandsboligen, Frederiksgave kaldet, formodes til dette Reparationsarbeide i Regnskabsaaret 1848 at ville medgaae	1,000 — » —
5. Ifølge det efter Affattelsen af Budgettet for Aaret 1847 allernaad. approberede Overslag over Bekostningen ved Reykjavík Domkirkes Ombygning, samt med Hensyn til de betydelige Transport-Omkostninger og den høie Arbejdsløn, vil dette Bygningsarbeide ikke kunne ventes fuldført for en ringere Sum end 40,000 Rbd. I Regnskabsaaret 1847 er allerede udbetalt omtrent 26,000 Rbd. Altsaa antages at ville falde til Udgift i det paafølgende Regnskabsaar 1848	14,000 — » —
6. I Henhold til den i 1847 Aars Budget meddelte Forklaring, vil der af de til Udgivelsen af en dansk-islandsk Ordbog bevilgede 5,000 Rbd. falde til Udgift i Regnskabsaaret 1848	1,666 — 64 —
7. Efter Budgettet for Aaret 1847 antages Halvdelen af den til Anskaffelsen og den første Indretning af en Fødsels- og Pleie-Stiftelse, i Forbindelse med et nyt Thing- og Arrest-Lokale paa Vestmannö ved	

1847. Island, anslaaede Sum af 2,000 Rbd.	
<u>29. Decbr.</u> at ville komme til Udgift i Regnskabs- aaret 1848 med	1,000 Rbd. » Sk.
8. Ved kgl. Resol. af 21. Juli 1847 er det tilladt, at der paa den i Nærheden af Utskale Kirke i Guld- bringe Syssel inden Islands Sønder- Amt liggende, saakaldte Skagens Pynt opføres et Sømærke. Bekostningen ved sammes Anskaffelse og Anbring- else paa det dertil udsete Sted an- slaaes at ville beløbe sig til	300 — » —
9. Ved kgl. Resol. af 9. Juni 1847 er det bifaldet, at der foretages en Sø-Opmaaling af Islands Vestside og af nogle Fjorde paa Nordsiden, samt at 6,000 Rbd. af de dertil cal- culerede Omkostninger, 8,000 Rbd., udredes af Islands Jordebogskasse saaledes, at førstnævnte Beløb bliver at opføre i Finantsbudgetterne paa nysnævnte Jordebogskasses Conto for Aarene 1848 og 1849, hvert Aar med det Halve. I Overeensstemmelse her- med vil altsaa Udgiften i fornævnte Anledning i Regnskabsaaret 1848 be- løbe	3,000 — » —
10. I Henhold til hvad der er bemærket til Indtægtens 10de Post, anslaaes det Beløb, som vil blive at godtgjøre vedkommende civile og geist- lige Embedsmænd paa Island for af dem siden Aaret 1845 til Islands Jordebogskasse erlagt Embedsskat, at andrage	1,000 — » —

Tilsammen 32,466 Rbd. 64 Sk.

Disse 32,466 Rbd. 64 Sk. ere i Budgettet opførte med rund Sum 32,500 Rbd. 1847.
29. Decbr.

Det bemærkes, at samtlige øvrige Indtægts- og Udgifts-Poster, om hvis Ansættelse ingen speciel Forklaring er meddeelt, ere anslaaede efter Resultaterne af Jordebogskasse-Regnskabet for Aaret til 31. Juli 1847.

Udgifts-Bilag XII. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler og de, samme underlagte, Indretninger og Stiftelser.

C. Det lærde Skolevæsen Hvad den lærde Skole paa Island angaaer, — om hvis Bygning og de dertil medgaaende Bekostninger først i Løbet af 1848 kan meddeles fuldstændig Forklaring, — da vil sammes Budget for Skoleaaret fra 1. Oktbr. 1847 til 30. Septbr. 1848 kunne ansættes ligesom for det foregaaende Aar, nemlig:

Indtægt.

1. Det ved allerhöiest Resolution af 12. April 1844 bestemte aarlige Æquivalent for Salget af det Skalholske Gods	2,500 Rbd.	
og for Salget af det Holumske Gods	2,880 —	
	5,380 Rbd.	
2. Det ved allerh. Resol. af 24. April 1846 bestemte Tilskud fra Finantserne . .	2,400 —	
3. Tiende-Indtægter etc.	520 —	
	8,300 Rbd.	

Udgift.

1. Gager og Husleie til faste Lærere	4,200 Rbd.	
2. Time-Underviisning	400 —	
3. Portnerens Lønning	200 —	
4. Bibliothek og videnskabelige Apparater	400 —	
5. Bygningers og Inventariums Vedligeholdelse	400 —	

1847.	6. Brændsel og Belysning	250 Rbd.
29. Decbr.	7. Regnskabsføring	100 —
	8. Forskjellige løbende og tilfældige Udgifter (hvorunder Programmer og Høi- tideligheder)	430 —
	9. Stipendier, 24 Portioner à 80 Rbd.	1,920 —
		8,300 Rbd.

som balancerer med Indtægten.

Den ved allerh. Resol. af 7. Juni 1841 paabudne Dannelsesanstalt for vordende geistlige Embedsmænd paa Island er ved allerh. Resol. af 21. Mai 1847 befalet at skulle træde i Kraft i Efteraaret 1847, hvilket ogsaa er skøet i Overeensstemmelse med de ved den nævnte kgl. Resol. givne Grundbestemmelser for dens Organisation. Til Lokale er den indrømmet i den lærde Skoles Bygning et Forelæsningsværelse med tilhørende Inventarium, samt et Soveværelse, indrettet til 10 Alumner. De til denne Anstalt beregnede Udgifter, der ere anslaaede til 2,400 Rbd., skulle ifølge Resolutionen forskudsviis udredes paa samme Maade, som angaaende Udgifterne til den islandske lærde Skole er allern. bestemt, og blive, som Følge deraf, efter at være forskudsviis udredede af den islandske Jordebogskasse, foreløbigen godtgjorte denne af den almindelige Skolefond, indtil der angaaende dennes Refusion for samtlige dens Udlæg til det islandske Underviisningsvæsen bliver taget endelig Bestemmelse, hvorimod de ved samme Resolution forundte 3 Stipendie-Portioner fra Kjøbenhavns Communitet, hver paa 80 Rbd., til 3 af Alumnerne, blive udbetalte disse af den islandske Jordebogskasse og godtgjorte denne ved Indbetaling fra Communitetets Kasse i Finantskassen.

I Overeensstemmelse hermed ansættes Budgettet for Aaret fra 1. Oktobr. 1847 til 30. Septembr. 1848 saaledes:

Indtægt.

1847.

29. Decbr.

1. Anstaltens Annuum, der forskuds- viis udredes af den islandske Jordebogs- kasse	2,400 Rbd.
2. Til 3 Stipendieportioner à 80 Rhd., der bestrides af Kjöbenhavns Communitet	240 —
	<hr/> 2,640 Rbd. <hr/>

Udgift.

1. Gåge og Husleie til Forstanderen	1,350 Rbd.
2. Gage til anden Lærer	600 —
3. Til Böger, Inventarium, Brændsel og Belysning	200 —
4. Til tilfældige Udgifter	250 —
5. De ovennævnte tre Stipendie-Porti- tioner	240 —
	<hr/> 2,640 Rbd. <hr/>

der balancerer med Indtægten.

Udgifts-Bilag XIV: Finants-Deputationen
ad 10, g. Gager til Embedsmænd og Betjente ved
de kgl. videnskabelige Samlinger:

Ifølge allerhöi. Resol. af 22. Decbr. 1847 ere Ga-
gerne for Personalet ved det historisk-archæologiske
Archiv m. v. bestemte for to Aar saaledes, at der er
tilstaaet:

Archivaren ved den oldnordiske is- landske Afdeling	600 Rbd.
Archivaren ved den antiquarisk-topo- graphiske Afdeling	600 —
Archivsekretairen	300 —
Sekretairen ved Commissionen for Old- sagers Opbevaring	200 —
Inspecteuren over antiquariske Mindes- mærker	600 —
	<hr/> 2,300 Rbd. <hr/>

1847. **Reskript til den kongelige Finants-Deputation**
 29. Decbr. angaaende **Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet**
 for Aaret 1846. Khavn den 29. December
 1847. — Original-Aftryk hos Schultz af „Regnskabs-Oversigt for Aaret 1846 over samtlige Stats-Indtægter og Udgifter vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhørende Bilande. — Publiceret fra Finants-Deputationen ifølge Hs. Majestæts allerh. Reskr. af 29. Decbr. 1847”. Khavn 1847. XLIV + 372 (— 4 Sider i 4°. Her optages kun hvad der udtrykkelig henføres til Island. Ny Colleg. Tid. for 1848, S. 1—30 (uden Bilage). Schou XXIV, 875—908 (uden Bilage); jevnf. Ny Felagarit VIII, 26—43.

Christian den Ottende, &c. V. s. G.: Efterat samtlige Vore Collegier og Departementer, overensstemmende med Vort allerh. Reskript af 11. April 1844, have forelagt Os fuldstændige Forklaringer over hvad de, samme vedkommende, Indtægter og Udgifter Aaret 1846 have udgjort efter de aflagte Regnskaber, have Vi allernaad. approberet den deraf samlede og herved følgende Oversigt over Statens samtlige Indtægter og Udgifter efter Regnskaberne for bemeldte Aar. Og bemyndige Vi Eder til at lade saavel denne Oversigt som alle dertil hørende Bilag, tillige med dette Vort allerhöieste Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 29. Decembr. 1847.

REGNSKABS-OVERSIGT for Aaret 1846 (S. V—XLIV):

	Hovedsummer.			
	Budget for 1846.		Medgæset i 1846.	
	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
Udgifter. ... VI. F, Rentekammeret:				
... 7. Præmier for Fiskeri under Island	2545	.	2545	.
... 13. Udgifter Island vedkommende	8200	.	1743	40'.
VI. K, Directionen for Universitetet og de lærde Skoler:				
... e, Tilskud til den lærde Skole i Island	5890	.	5890	.

Bilag til Regnskabs-Oversigten for Aaret 1846 1847.

(S. 1—372).

29. Decbr.

. . . Indtægts-Bilag VI: . . . Oversigt over de
 under Bestyrelse af Directionen for Statsgjælden og den
 synkende Fond henlagte Aktivers Status ved Udgangen
 af Aaret 1846: Aktiver . . .

. . . B. 4. Faste Eiendomme, som ere bestemte
 til at realiseres:

. . . Husevig Svovlværk paa Is-
 lænd 523 Rbd. 37 Sk.

. . . Udgifts-Bilag IX. Ud-
 gifter under Rentekammeret: . . .

ad 13. Indtægter og Udgifter, Island vedkommende,
 indbetalte og udbetalte af Finantskassen fra 4. Januar
 til 31. Decbr. 1846.

Indbetalinger:

1. Paa Afgifter af Jordegods . . .	6,328 Rbd. 32	Sk.
2. Paa Afgifter af Skibe, efter Plak. af 28. Decbr. 1836	824 — 80	—
3. Gebyrer for islandske Söpas efter Plak. af 22. April 1807 og 28. Decbr. 1836	1,488 — 36	—
4. Mod Udbetaling i Island	164 — 71	—
5. Nedsendt af Jordebogskassens Beholdning	5,600 — 91 ¹ / ₂	—
6. Afdrag paa Laan til en Embeds- mand og en Haandværker . .	200 — "	—
7. Afdrag paa Kjöbesummen for en solgt Jord	400 — "	—
Erstatning for Summer, der have været foreskudte af Jorde- bogskassen:		
8. For Statsgjælds-Directionen . . .	9,185 — 70	—
9. — Statssekretariatet for Naades- sager	430 — "	—
10. — Enkekassen	452 — 92	—
11. — det danske Cancellie	150 — "	—

1847.	12. For Dannebrogsmændenes Pen-				
29. Decbr.	sionsfond	517 Rbd.	93	St.	
	13. — Finantskassen	4,932	—	48	—
	14. — Universitets-Directionen . . .	9,177	—	95	—
	15. — Admiralitetet	700	—	•	—
	16. — Pensioner til islandske Em-				
	bedsmænd og disses Enker,				
	hvilke Pensioner nu udre-				
	des af Finantskassen . . .	2,683	—	8	—
	Summa Indtægt . . .	43,237 Rbd.	44 ¹ / ₂	St.	

Udbetalinger:

1. Gager	7,643 Rbd.	73	St.
2. Til islandske Studenters Nedreise	134	—	• —
3. — videnskabelige Arbejder . . .	200	—	• —
4. — Apothekervarer	275	—	• —
5. Fragt for Postskibet i 1845—46	1,637	—	91 St.
6. For Trykning af Blanquetter til islandske Söpas	16	—	56 —
7. For Trykning af Blanquetter til Bygselbreve	5	—	• —
8. For Oversættelse af Anordninger	27	—	48 —
9. For Oversættelse af en Lærebog for Jordemödre	366	—	15 —
10. Salairer for befalede Sager . . .	50	—	• —
11. I Anledning af en Embedsmands Reise fra Island til Kjöbenhavn og tilbage, m. m.	300	—	• —
12. Salair for Opkrævning af Af- giftsfisken paa Vestmannö 1845 —1846	146	—	67 —
13. Til Tugthuset paa Christianshavn 5 pCt. af en Embedsmands Gage	40	—	• —
14. Mod Deponering i Jordebogskassen	11,831	—	27 —
15. Mod Indbetaling i samme Kasse	82	—	48 —

		1847.
		20. Decbr.
16. Understøttelse til Anskaffelse af Redskaber til Brug ved Jorddyrkning i Island	200 Rbd. » Sk.	
17. For anskaffede Bygningsmaterialer, opsendte til Island . . .	152 — 48 —	
18. Forskud i Anledning af en Embeds-Constitution	300 — » —	
19. I Anledning af en Veterinairs Sendelse til Island	330 — » —	
20. I Anledning af en Architekts Sendelse til Island	140 — » —	
21. En arvingløs Capital, afgiven til Finantskassen, hvoraf den forrentes, i Henhold til Bestemmelserne i Forordn. af 2. April 1817	18 — 66 —	
22. I Anledning af Udgivelse i Trykken af en dansk-islandsk Ordbog	1,300 — » —	
23. Til Statsgjælds-Directionen til Forrentning	14,225 — 16 —	
— Til Statsgjælds-Directionen, Kjøbesummer, med Renter, for solgt Jordegods i Island	2,204 — 53 —	
— Til Statsgjælds-Directionen, Afdrag paa en Embedsmands Laan	35 — » —	
24. Til Stiftsbogtrykkeriet paa Island, imod Refusion ved Indbetaling i Jordebogskassen af Stiftsbogtrykkeriets Midler	1,118 — 53 —	
25. Til de tilbagestaaende islandske Opmaalings-Arbejder er af den dertil normerede Sum, 2,000 Rbd., udredet af Zahlkassen	1,900 — » —	
26. Til Havøfrø og Træplanter, opsendte til Island, samt i Un-		

1847.

29. Decbr.

derstøttelse til Haandværkeres .

Nedsættelse der i Landet m. m.,

ere anvendte de, istedetfor

Meelbødernes Rente, for 1846

normerede 300 Rbd. » Sk.

Summa Udgift 44,980 Rbd. 85 Sk.

Fradrages Indbetalingerne Beløb . . 43,237 — 44¹/₂ —

have Udgifterne overstegit Indtægt-

erne med 1,743 Rbd. 40¹/₂ Sk.

Disse af Finantskassen til Islands Jordebogskasse i Aaret 1846 udredede 1,743 Rbd. 40¹/₂ Sk. ere væ 6,456 Rbd. 55¹/₂ Sk. mindre, end den Sum, 8,200 Rbd. som er anslaaet at ville medgaae dertil. Men, da de væsentligste Indbetalinger i Jordebogskassen, nemlig de i denne Kasse deponerede, af Finantskassen efter nærværende Opgjørelses 14de og 23de Udgiftsposter udbetalte Summer, tilsammen 28,296 Rbd., næsten ere medgaaede til Forrentning og Tilbagebetaling af Statsgjældsfor skrivelser, — der eies i Island af offentlige Stiftelser, Umyndige og Private, — til videnskabelige Reiser m. m. der i Landet, til det islandske lærde Skolevæsens Fornødenheder og til Pensioner til islandske Embedsmænd og disses Enker, hvilke Poster alene have udgjort 25,979 Rbd. 29 Sk., hvormed de, under Indbetalingerne 8., 13., 14. og 16. Poster, ere tilgodekrevne Jordebogskassen, samt da der af Jordebogskassens Beholdning er nedsendt 5,600 Rbd. 91¹/₂ Sk. i ugangbare og fremmede Sølv- og Guldmynter, har en contant Opsending af 10,000 Rbd. i Aaret 1847 været nødvendig, til Bestridelse af de Udgifter, Lande's Administration medfører.

Til Sammenligning med det for Island specielt approberede Budget for Aaret 1846 meddeles her endnu følgende Udsigt over de virkelige Indtægter og Udgifter for Islands Vedkommende efter det for Aaret til 31. Juli 1846 aflagte Regnskab:

Indtægt.

1847.

29. Decbr.

1. Netto-Indtægt af kgl. Jordegods i Regnskabsaaret 1846	8,031 Rbd. 9Sk.
2. Mandtalsbogs-Indtægten af Guldbringe Syssel, Reykjavík By, Skatter af Vestmannö samt Laugmandstold, i samme Aar	1,098 — 33 —
3. Gebyr ved den islandske Lands-overret i Aaret til 31. Decbr. 1845	25 — 48 —
4. Arve-Afgifter, i samme Aar	995 — 64 —
5. $\frac{1}{2}$ % Afgift ved faste Eiendommens Overdragelse i samme Aar	246 — 3 —
6. Sysselelernes Forpagtnings-Afgifter, med Laugthingsskriverløn, i Regnskabsaaret 1846	1,995 — 95 —
7. Kongetienderne af Norder- og Sønder-Thingö Syssele i Regnskabsaaret 1846	279 — 50 —
8. Eet Aars Rente af Kjøbesummen af Jorden Laugarnæs	112 — — —
9. Rangskat for eet Aar til 30. Juni 1846	352 — 45 —
10. Embedsskat i Regnskabsaaret 1846	818 — 42 —
11. Afgift af Skibe, ifølge Plakaten af 28. Decbr. 1836 § 13, i Aaret 1845	2,061 — 48 —
12. $\frac{3}{4}$ % af private Deposita	116 — 38 —
13. Islandske Paugebyrer	1,629 — 27 —
14. Netto-Indtægten i Regnskabsaaret 1846 af de Skalhølske Tiender og usolgte Jorder, samt af Jorderne Grund i Hunevatns Syssel og Vidvik i Skagafjords Syssel, hvilke Indtægter tilkomme Finantskassen, eftersom de Skal-	

1847.	holtske og Holumske Æquivalenter deraf udredes	1,164 Rbd. 14 St
29. Decbr.	15. Tilfældige Indtægter i Regnskabsaaret 1846	126 — 30 —
	Summa Indtægt	19,052 Rbd. 66 St

Udgift.

1. Gager og Lønninger m. m. i Aaret til 30. Juni 1846:		
a. til Overøvrigheder, Justits-Embedsmænd og Landfogden, med Flere	12,074 Rbd. 66 St	
b. Geistligheden	914 — 93 —	
2. Det islandske Bibelselskab i samme Aar	• — • —	
3. Medicinalvæsenet	4,233 — 31 —	
4. Understøttelser, istedetfor det nedlagte Gufunæs Hospital, for Aaret til 31. Decbr. 1846	74 — • —	
5. Temporaire og staaende Godtgjørelser for Regnskabsaaret 1846	22 — 86 —	
6. Godtgjørelse til Sysselmænd for Repstyrernes Afgiftsfrihed i samme Aar	196 — 15 —	
7. Post-Indretningen i Landet selv i samme Aar	488 — 67 —	
8. Befragtningssum for et Postskib til og fra Island i Aaret 1845—1846	1,637 — 91 —	
9. Bidrag til et Generalkort over Island, i 4 Aar, fra 1. Januar 1844 at regne, for Aaret til 31. Decbr. 1845	2,000 — • —	
10. Understøttelser til Haandværkere og til Havefrø m. m., i Aaret til 31. Decbr. 1845	300 — • —	

1847.

29. Decbr.

11. Ifølge den under Indtægtens 14de Post meddelte Forklaring føres til Udgift eller Omdrag den der beregnede Sum	1,164 Rbd. 14 Sk.
12. Overordentlige og tilfældige Udgifter	3,573 — 91 —
Summa Udgift	26,680 Rbd. 74 Sk.
Indtægten beløber	19,052 — 66 —
Altsaa har Udgiften oversteget Indtægten med	7,628 Rbd. 8 Sk.
Det Tilskud, Islands Jordebogskasse behövede, er i Budgettet anslaaet til '	8,200 — —
Følgelig mindre	571 Rbd. 88 Sk.

Anmærkninger.

Indtægten vedkommende.

ad 1. Indtægten har oversteget Budgetsummen med 531 Rbd. 9 Sk. Dette hidrører hovedsageligen fra de større Bygsummer, der i Regnskabsaaret ere indvundne ved ny Borthbygning paa Livstid af bygselledige Jorder.

ad 2. Med Hensyn til, at Indtægten har været 401 Rbd. 63 Sk. mindre, end i Budgettet beregnet, bemærkes, at den der opførte Sum er 200 Rbd. for høi, og at den övrige Forskjel af 201 Rbd. 63 Sk. er grundet i Afgifternes Fluktuation.

ad 6. I Aaret 1845 udgjorde Afgiften 1,529 Rbd. 50 Sk.

Ligesom efter den i Budgettet for Aaret 1847 meddelte Forklaring, er Indtægten i nærværende Regnskabsaar ved Embedsskifter ikkun föröget med 466 — 45 —

Disse tvende Summers sammenlagte Beløb udgjör 1,995 Rbd. 95 Sk.

1847. *ad 9.* Indtægten er 17 Rbd. 51 Sk. mindre end
 29. Decbr. anslaaet. Dette hidhører fornemmelig derfra, at en
 efter lang Tjenestetid uden Pension entlediget Embeds-
 mand er indrømmet Fritagelse for at erlægge anordnet
 Skat for den Titel, hvormed han blev bensaadet ved
 hans Entledigelse.

ad 10. For Regnskabsaaret har
 Skatten beløbet sig til 799 Rbd. 58 Sk.

Naar hertil lægges Beløbet af den,
 efter den derom i Regnskabet for 1845
 meddelte Forklaring ved Regnskabs-
 aarets Slutning, den 31. Juli 1845,
 udestaaende, men i Regnskabsaaret
 1846 erlagte Embedsskat af Odda
 Præstekald for Aaret 1845 med . . . 18 — 80 —
 udkommer det i nærværende Regn-
 skab opførte Beløb 818 Rbd. 42 Sk.

Den efter Regnskabet for Aaret 1845 udestaaende,
 endnu resterende, Embedsskat af Norder-Mule Syssel for
 samme Aar forventes berigtiget i 1848 Aars Regnskab,
 ifølge derom skeet Udsættelse.

Det tilføies, at den Forskjel af omtrent 50 Rbd.,
 der finder Sted imellem Budgetsummen og ovennævnte
 799 Rbd. 58 Sk., hidrører fra Embeds-Indtægternes
 fluktuerende Beskaffenhed.

ad 11. At Indtægten er 391 Rbd. 48 Sk. større
 end anslaaet, er ligefrem grundet deri, at Exporten af
 islandske Produkter fra Island direkte til Udlandet har
 været betydeligere i Regnskabsaaret 1846, end i det
 foregaaende Aar 1845, efter hvis Regnskabs-Resultat
 Budgetsummen er opgiven.

ad 12. Denne Indtægt varierer efter Størrelsen af
 de i ethvert Regnskabsaar deponerede Summers sam-
 menlagte Beløb, der i Aaret til 31. Juli 1846 har ud-
 gjort 15,518 Rbd. 36 Sk.

ad 13. Efter Forklaring i Regnskabet for 1845

have Gebyrerne for de af Rentekammeret udfærdigede islandske Söpas i Aaret til 31. Decbr. 1847. 29. Decbr.

1845 belöbet 1,299 Rbd. 9 Sk.

Naar hertil lægges de, i Overensstemmelse med Plak. af 28. Decbr. 1836 § 15, c, i Fardagsaaret 1845—46 erlagte Gebyrer, ialt . . . 330 — 18 —
udkommer den i nærværende Regnskab opførte Sum 1,629 Rbd. 27 Sk.

ad 14. Aarsagen til, at Regnskabs-Indtægten overstiger Budgetsummen med 114 Rbd. 14 Sk., er fornemmeligen den, at Kongetienderne, navnlig af Skaptafells og Rangarvalla Sysseler, have givet en større Indtægt end anslaaet. Det bemærkes, at de paa denne Conte opførte 1,164 Rbd. 14 Sk. ere forblevne i Jordebogskassen og anvendte til Dækning af denne Kasses løbende Udgifter.

ad 15. Herunder er indbefattet følgende Beløb: —

a) Leie for den gamle Landfogedbolig i Reykjavík	120 Rbd.
b) Proventet for nogle bortsolgte ubrugelige, denne Bygning tilhørende, Materialier	6 — 30 Sk.
Tilsammen	<u>126 Rbd. 30 Sk.</u>

Udgiften vedkommende.

ad 1, a. Efter Forklaring i Regnskabet for Aaret 1845 udgjorde Belöbet af de den 31. Juli s. A. uhævede Gager . . . 727 Rbd. 20 Sk.

Lægges hertil de, tvende islandske Embedsmænd ved allerh. Resol. af 30. Mai 1845 forundte personlige Tillæg af ialt 350 Rbd., beregnede fra Datum af nysnævnte Resolution til 30. Juni s. A., med 29 — 68 —
udkommer 756 — 88 —
Budgetsummen er 11,563 — 93 —

1847. Den Sum, der kunde udbetales

29. Decbr. i Regnskabsaaret, udgjorde følgende . 12,320 Rbd. 85 Sk.

I Regnskabet er beregnet til Ud-

gift 12,074 — 66 —

Forskjellen af 246 Rbd. 19 Sk.

er Beløbet af en Embedsmands uhævede Gage den 31. Juli 1846.

ad 1, b. Det efter forrige Aars Regnskab tilgodehavende Gagebeløb 35 Rbd. 7 Sk. er i Regnskabet beregnet med 35 Rbd. 6 Sk.

Budgetsummen udgjør 1,268 — 72 —

Tilsammen 1,303 — 78 —

I Regnskabet er beregnet til Udgift 914 — 93 —

Forskjellen 388 Rbd. 81 Sk.

er Beløbet af uhævet Gage den 31. Juli 1846.

ad 2. Beløbet er ikke hævet i Regnskabsaaret.

ad 3. Udgiften er anslaaet til 4,130.

Lægges hertil det Apothekeren i Reykjavik

tillagte aarlige Husleie-Bidrag 150.

udgjør Budgetsummen 4,280.

De uhævede Gager m. m. den 31. Juli 1845 udgjorde efter Regnskabet for 1845
460. 25.

Hertil bliver at lægge:

1. Hvad der før Aaret 1845 er distribueret, men endnu uhævet af de 100 Rbd., som ifølge Budgettet for Aaret 1845 ere bestemte til Fordeling blandt Jordemødre paa Island udenfor Reykjavik By 52. 48.

2. Beløbet af hvad der af tidligere besparet Gage er bevilget udbetalt og godtgjort 24. 52.

77. 4.

537. 29.

Tilsammen 4,817. 29.

I Regnskabet er ført til Udgift 4,233. 31.
 hvoraf er udbetalt formeget til en
 Embedsmand 19. 56.

1847.
 29. Decbr.

Det bemærkes, at disse 19 Rbd.

56 Sk. ere berigtigede i 1847

Aars Regnskab. Igjen . . 4,213. 71.

Altsaa er der i Aaret 1846 udredet mindre 603. 54.

Heraf ere:

a. besparede ved Embedsskifte . 22. 95.

b. uhævede Gager m. m. 530. 55.

c. ubetalte af Bidraget til Fattig-
 medicin 50.

603. 54.

ad 4. Efter Regnskabet for 1845 var der den
 31. Juli 1845 uhævet et Understøttelsesbidrag

paa 10 Rbd.

Budgetsummen er 96 —

Tilsammen 106 —

I Regnskabet for Aaret 1846 er ført til Udgift 74 —

Igjen 32 Rbd.

Disse 32 Rbd. ere 4 for Regnskabsaaret
 uhævede Portioner, nemlig 2 à 10 Rbd. og
 2 à 6 Rbd.

ad 7. Ifølge Postindretningens Natur maa Udgiften
 til samme aarviis variere.

ad 12. Under den her anførte Sum er indbefattet:

1. Honorar for udførte Arbejder . . 126 Rbd. 16 Sk.

2. Islandske Embedsmænds Reise-
 Udgifter 303 — 40 —

3. Honorar i videnskabeligt Oiemed 200 — —

4. For lithographerede Blanquetter
 til islandske Söpas 16 — 56 —

5. For Trykning af Bygselbreve til
 Opsiddere paa det kgl. Jorde-
 gods paa Vestmannö 5 — —

1847. 29. Decbr.	6. Til offentlige Bygningers Istand- sættelse	997 Rbd. 75 Sk.
	7. Belønning for at have reddet Men- nesker fra at drukne	48 — " —
	8. Understøttelse til Jorddyrknings- Redskabers Forfærdigelse	200 — " —
	9: Til Curforsøg med Spedalske i Reykjavík (Understøttelsessummen, der ved kgl. Resol. af 30. April 1845 er bevilget for 3 Aar, er her be- regnet for det første Aar.)	200 — " —
	10. I Anledning af en Constitution i et Sysseil	300 — " —
	11. For Organisttjenestens Besørgelse ved Reykjavík Domkirke	100 — " —
	12. Til Uddeling blandt Præsterne i de riugere Kald paa Island	1,000 — " —
	13. For en Kasse, i hvilken Jorde- bogskassens Beholdning i frem- mede og ugangbare Mynter er nedsendt til Zahlkammeret	2 — " —
	14. For tvende islandske Studerendes Nedreise	75 — " —
	Tilsammen	3,573 Rbd. 91 Sk.

I Henhold til Slutnings-Bemærkningen i Regnskabs-Oversigten for 1845 erindres endnu her, at der, Island vedkommende, er udredet i Regnskabsaaret:

1. af de til Statssekretariatet for Naadesager henlagte Fonds er beordret udbetalt af Jordebogskassen 510.

2. af Finantskassen:

a. Pensioner til islandske Embedsmænd og disses Enker 3,162. 16.

b. Det islandske lærde Skolevæsens Annuum 5,380.

1847.

29. Decbr.

(foruden 3,291 Rbd. 49 Sk. af den almindelige Skolefond. Angaaende denne med flere Udgifter til det fornævnte Skolevæsen henvises til Slutningen af Universitets - Directionens Regnskabs-Oversigt).

c. Deposita i Jordebogskassen:

1. af Private 15,518. 36.

2. af offentlige Stiftelsers og Umyndiges Midler, der forrentes af Statsgjældskassen:

til Forrentning er indbetalt i Jordebogskassen. . . 15,327. 84.

derimod er af samme Kasse udredet Capitaler og Renter, af Beløb 9,185. 70.

Forskjellen, der af Finantskassen er afgiven til Statsgjældskassen, udgjør 6,142. 14.

Tilsammen 21,660. 50.

I Henhold til den i Regnskabs-Oversigten for Regnskabsaaret 1845 meddelte Forklaring er berørte Overskud, 21,660 Rbd. 50 Sk., af de omhandlede Deposita forblevet i Jordebogskassen og træder istedetfor en contant Opsending fra Zahlkammeret. Jordebogskassens Pengebeholdning udgjorde den 31. Juli 1846: 20,175 Rbd. 2 Sk.

Endvidere bemærkes, at af de i Anledning af Althingets Afholdelse i Aaret 1845 af den kongel. Kasse udredede Udgifter af Beløb 11,141 Rbd. 76 Sk. tilkom

1847. denne Kasse Refusion for 6,195 Rbd. 51 Sk. Denne
29. Decbr. Sum henstaaer endnu uerstattet.

Angaaende den islandske Justitskasse henvises til
Forklaringen om Fonds under det danske Cancellie,
in fine¹.

Udgifts-Bilag XII. Directionen for Universitetet
og de lærde Skoler og de samme underlagte Indret-
ninger og Stiftelser.

. . . C, Det lærde Skolevæsen . . .

Hvad den islandske lærde Skole angaaer, da
er i det trykte Budget for Aaret 1847 forklaret, at
samme, i Overeensstemmelse med allerhøiest Reso-
lution af 24. April 1846, er forflyttet til Reikjavig og
der traadt i Virksomhed fra 1. Oktbr. 1846 efter en
udvidet Plan.

I den trykte Regnskabs-Oversigt for Aaret 1845
er forklaret Anledningen til, at man da lod den med-
delte Oversigt over Skolens Indtægter og Udgifter om-
fatte Regnskabsaaret fra 1. August 1844 til 31. Juli
1845; og med Hensyn hertil, samt da det i Stats-
budgettet for 1847 optagne særlige Budget for den
islandske Skole angaaer det første Skoleaar for den
reformerede Skole, nemlig fra 1. Oktobr. 1846 til 30.
Septbr. 1847, hvorom Beretning først kan meddeles i
den almindelige Regnskabs-Oversigt for 1847, vilde her
være at meddele en Oversigt over Indtægter og Ud-
gifter for Tidsrummet fra 1. August 1845 til 30. Septbr.
1846; men, da det fra Skolen modtagne Regnskab ikke
strækker sig længere end til den 31. Juli 1846, har
man maattet indskrænke sig til at meddele sammes
Resultater, sammenholdte med Budgettet for bemeldte
Aar, der var udkastet og approberet ganske i Over-
eensstemmelse med det for det foregaaende Aar, og

¹) denne Forklaring findes dog ikke paa det citerede Sted.

vil da den næste Oversigt have at omfatte ikke blot 1847. det ovennævnte første Regnskabsaar for den reformerede 29. Decbr. Skole, men tillige de to forudgaaende Maaneder August og September 1847, i hvilke dog, med Undtagelse af Gagerne til de faste Lærere, ikkun høist ubetydelige Udgifter ville have fundet Sted; hvorhos bemærkes, at den endelige Beretning om den nye Skolebygning og om de dertil medgaaede Bekostninger, hvoraf nogle først ere udredede i Løbet af Aaret 1847, vil blive meddeelt i Forbindelse med den almindelige Regnskabs-Oversigt for sidstnævnte Aar.

1847.
29. Decbr.

		Budget- summerne.	Virkelig Indtægt.	Mere end Budgettet.	Mindre end Budgettet.
		Rbd. Sk.	Rbd. Sk.	Rbd. Sk.	Rbd. Sk.
Indtægt.					
1. Annum fra Finantserne:					
a.	det Skalhølske Æquivalent.	5980	5980	1 65	
b.	det Holumske	528 21	524 86		
2. Kongetiender af Skagefjords og Öefjords Sysseler		5908 21	5904 86	1 65	
ialt paa Budgetposterne					
Endvidere er indkommet udenfor Budgettet:					
a.	For solgte Skolebögger.		896 29	896 29	
b.	Refunderet det i Regnskabsaaret 18 ⁴³ / ₄₄ uretteligen udbetalte Gebyr til Post-Indretningen				
	ligeledes for Regnskabsaaret 18 ⁴⁴ / ₄₅				
	samt det for sidstnævnte Aar til Medicinal-Indret- ningen Betalte				
					63 — 72 —
c.	Det Beløb, hvormed de refunderede Forskud fra forrige Aar over- steg de tilgodehavende Forskud ved Regnskabs Afslutning		92 92	92 92	
d.	Restancen fra foregaaende Aar beregnet til Indtægt med		105	105	
	Den calculerede og den virkelige Indtægt har saaledes været		12 81	12 81	
	Naar hermed sammenlignes den calculerede og den virkelige Udgift . . viser der sig at være ved Indtægtsforbigelse og Udgiftsbesparelse fremkommet et Overskud af	5908 21	6511 86	608 15	
	hvilket Beløb er indbetalt i den islandske Jordebogskasse til Dækning af en Deel af dennes til Udgifter ved den nye Skolebygning gjorte Udlæg, hvilket foreløbigen er refunderet af den almindelige Skolefond og op- ført paa Fondens Tilgodehavende for den islandske Skole.	5908 21	4885 81		1067 86
			1676 5	1676 5	

1847.
29. Decbr.

		Budgetsummerne.		Virkelig Udgift.		Mere end Budgettet.		Mindre end Budgettet.	
		Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
Udgift.									
1.	Gage til Lærerne	2400		2075				325	
2.	Oeconomens Løn	217	19					217	19
3.	Sognepræsten, for Ministerialia	24		24					
4.	De regtementerede Stipendier	1440		1440					
5.	Erstatning til nordlandske Præstekald	218	92	211	4			7	88
6.	For indkjøbte Bøger og Kort	200						200	
7.	Forskjellige Udgifter	103	6	233	72	130	66		
8.	Regnskabsførers Godtgjørelse	100		100					
9.	Bidrag til Biskoppens Gage	1200		169	30			1030	66
	ialt paa Budgetposterne	5903	21	4253	10	130	66	1780	77
Endvidere udgivet udenfor Budgettet:									
a.	Rest af ældre Erstatningskrav for nordlandske Præstekald			569	36	569	36		
b.	Som Restance udestod ved Regnskabs Afslutning			12	81	12	81		
	Summa Udgift	5903	21	4835	31	712	87	1780	77
	Naar fra det Beløb, der er udgivet mindre end Budgettet, drages det, der er udgivet mere end Budgettet							712	87
	viser sig Forholdet mellem den calculerede og den virkelige Udgift saaledes	5903	21	4835	31			1067	86

1847.

29. Decbr.

Anmærkninger.

ad Indtægtspost udenfor Budgettet a. De til Disciplene fornødne Bøger og Kort ere hidtil anskaffede i Kjöbenhavn og foreløbigen betalte af den almindelige Skolefond, hvis Udlæg dertil opføres paa den i sammes Regnskab anlagte Conto for Mellemværende med den islandske Skole, indtil Bestemmelse tages om, hvorledes dens samtlige Udlæg for denne Skole skulle refunderes. Det ved Bøgernes Salg til Disciplene efterhaanden indkommende Beløb kommer Skolen tilgode.

ad Udgiftspost 1. Besparelsen er foranlediget ved, at der, istedfor en afgaaet Lektor med 800 Rbd. Gage, er antagen en midlertidig Lærer med ikkun 500 Rbd. i Godtgjørelse, samt at Husleiehjælpen, 50 Rbd. aarlig til en af Adjunkterne, kun er beregnet ham tilgode for et halvt Aar.

ad Udgiftspost 2. Lønningen til Oekonomen var stedse betalt ham forud for det kommende Aar, hvorfor Intet kunde tilkomme ham for nærværende Aar, ved hvis Slutning hans Virksomhed ved Skolen ophørte.

ad Udgiftspost 5. Den tilsyneladende Besparelse forklares ved, at disse Godtgjørelser opkræves i meget uregelmæssige Terminer.

ad Udgiftspost 6. Herom henvises til Forklaringen ved Indtægtspost a udenfor Budgettet.

ad Udgiftspost 7. Aarsagen til Overskridelsen maa søges fornemmeligen i, at dertil Smaareparationer ved den gamle Skolebygning og dens Inventarium er medgaaet henved 120 Rbd., hvorpaa ikke var regnet.

ad Udgiftspost 9. Denne ogsaa blot tilsyneladende Besparelse forklares ved, at dette Gagebeløb efter den forrige Biskops Død tilkom dels hans Enke, dels den i Vacancen Constituerede, dels den nye Biskop, og at det, der ikke her er beregnet til Udgift, vil vise sig at være udredet i det paafølgende Aar, forsaavidt det ikke er udlagt af den almindelige Skolefond.

Udgifts-Bilag XIX. Udgifter, som ikke forekomme under de for de enkelte Collegier og Departementer aflagte Regnskaber: . . . 29. Decbr.

. . . Under det Danske Cancellie:		
. . . Til Biskop Thordersens Overreise til Island	300 Rbd.	» Sk.
. . . Andre extraordinaire Udgifter:		
I Anledning af nogle Naturkyndiges Reise til Island, for at iagttage Heklas vulkanske Udbrud	2,226	— 24 —
I Anledning af Prinds Henrik af Nederlandenes Ankomst til og Op- hold paa Island m. v.	2,357	— 74 —

REGISTER.

- Academie**, *see* Universitetet.
- Administration, Administratører**, *see* Jordegods-Administration.
- Afdragsret**, *see* Traktater.
- Afgiftsfrihed**, *see* Skatter og Afgifter.
- Afgiftsvæsenet**, *see* Arv og Skifte, Auctioner, Bevillinger, Embeder, Embedsmænd, Geistligheden, Handel og Skibsfart, Kirker, Skatter og Afgifter, Sportelvæsenet, Tiende.
- Alimentations-Sager**, *see* Lösagtighed.

Almanak.

1844. 12. April. Kgl. Resol. ang. Almanakkens Udgivelse.
1847. 22. Marts. Kgl. Resol. ang. Universitetets Forlæggelse af Almanakken.

Althinget, *jevnt*. Lovgivningen, Provindsialstænder.

1844. 6. Marts. Kgl. Patent ang. Althingets Sammenkaldelse.
- 4. April. Canc. Circ. ang. Althingets Udsættelse og de i Anledning deraf føiede Foranstaltninger.
- 31. August. Canc. Skriv. ang. nogle Spørgsmaal om Valgret og Valgbarhed til Althinget m. v.
- 31. August. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaal om Valgberettigelse og Valgbarhed til Althinget.
- 29. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Suppleanternes Indtrædelse ved Althingsvalg.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Forslag til Forandringer i Anordningen om Althingets Indretning.
- 27. Marts. Canc. Skriv. ang. Trykning af Althingets Forhandlinger.
- 19. April. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for den kgl. Commissarius ved Althinget til at antage en Sekretair.
- 23. April. Kgl. Resol. ang. Udredelse af Omkostningerne ved Althingets Afholdelse m. v.
- 23. April. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for den kgl. Commissarius til Forlængelse af Althingets Session.
- 23. April. Kgl. Resol. ang. Diæter for Valgdirecteurerne og deres Medhjælpere.
- 29. April. Canc. Skriv. ang. Diæter for Valgdirecteurer og disses Medhjælpere.
- 29. April. Canc. Skriv. ang. Althingstidendens Trykning.
- 30. April. Canc. Skriv. ang. Udredelse af Omkostningerne ved Althingets Afholdelse.
- 2. Mai. Kgl. Resol. ang. Udredelsen af de til Reykjavík Skoles Opførelse fornødne Midler.
- 16. Mai. Kgl. Resol. ang. Collectens Anvendelse til Skolens Bygning i Reykjavík.
- 19. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Forslag om Dækning af Udgifterne ved Skolens Bygning i Reykjavík m. v.
- 22. Mai. Canc. Skriv. ang. Lovforslag om Fredning af Æderfugle.
- 22. Mai. Canc. Skriv. ang. Diæter for Valgbestyrelserne paa Island.
- 22. Mai. Canc. Skriv. ang. Valgbarhed for de i Kjöbenhavn bosatte islandske Mænd.
- 18. Novbr. Canc. Skriv. ang. i hvilke Tilfælde nye Valg af Althingsmænd blive nødvendige.

1846. 27. Febr. Kgl. Resol. ang. Beregning af $\frac{1}{2}$ med den kgl. Commissarii Reise til Althinget forbundne Omkostninger.
- 3. Marts. Canc. Skriv. ang. Byfogdens Sport ved Huses Vurdering i Anledning af Valg til Althinget.
- 3. Novbr. Canc. Skriv. ang. Anvisningsmaade af Althingsmændenes Diæter.
1847. 5. Januar. Canc. Skriv. ang. den danske Oversættelse af Althingets Comitebetænkninger.
- 2. Febr. Canc. Skriv. ang. Redaktionen af Lovenes islandske Text.
- 16. Marts. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaal om Althingsmændenes Diæter og Reise-Omkostninger.
- 18. Marts. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for den kongl. Commissarius til at forlænge Althingets Session.
- 6. April. Canc. Skriv. ang. de Althinget forelagte Lovudkast og Motiver m. v.
- 29. April. Canc. Skriv. ang. at Valgprotokollerne til Althingsvalgene bør bevares ved Amtet.
- 29. April. Canc. Skriv. ang. Fortolkning af et Udtryk i Anordningen om Althingets Indretning.
- 15. Mai. Canc. Skriv. ang. Bekostningerne ved Althingstidendens Trykning.
- 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845.
- 22. Mai. Canc. Skriv. ang. Trykningen af de Althinget forelagte Lovudkast.
- 9. Novbr. Canc. Skriv. ang. Althings-Præsidentens Ret til Diæter efter Sessionens Slutning.
- 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Budgettet for Aaret 1848 (S. 782-783).

Amtmænd, see Embeder, Embedsmænd.

Amtsbibliothek (for Vester-Amtet), see Bøger osv.

Amtsrepartitionsfond, see Repartitionsfond.

Anvisninger, see Pengevæsenet.

Apothek, see Medicinalvæsenet.

Arrestvæsenet, see Criminalvæsenet.

Arv og Skifte.

1844. 3. August. Rentek. Skriv. ang. Beregningen af Arveafgifter.
 — 31. August. Rentek. Skriv. ang. Afgifter af Arv og deres Beregningsmaade.
 1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 20. Januar 1841).
 1846. 26. Febr. Canc. Skriv. ang. Beregning af Gebyrer for Lodsedler.
 — 15. Oktbr. Canc. Skriv. ang. hvilke Bevillinger der udfordres for at sidde i uskiftet Bo.
 1847. 18. Febr. Anordn. ang. Umyndiges Midlers Bestyrelse i Island.
 — 16. Novbr. Canc. Skriv. ang. Betingelser for at sidde i uskiftet Bo.

Auctioner.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 3. Juni 1842).
 --- 26. April. Rentek. Skriv. ang. Sysselmænds Diæter og Reise-Omkostninger o. s. v.
 — 19. Juli. Rentek. Skriv. ang. Beregningen af Auktions-Salair ved Salg af Jordegods.
 1846. 4. April. Rentek. Skriv. ang. Administrationen af Bjarnanes og det derunder liggende Jordegods.
 1847. 14. Juli. Kgl. Resol. ang. Retsbetjentes Adgang til Salair ved Auktioner og Licitationer.
 — 27. Juli. Canc. Circ. ang. Retsbetjentes Adgang til Salair ved Auktioner og Licitationer.

Banken, see Pengevæsenet.

Bevillinger.

1844. 30. Marts. Univ. Dir. Skriv. ang. Venia ætatis for en Skolediscipel.
 — 25. Mai. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for Cancelliet til at afgjøre visse Sager.
 1845. 29. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Aldersbevilling for nogle Skoledisciple.
 1846. 17. Marts. Canc. Skriv. ang. Indbetaling af Bevillings-Gebyrer i Jordebogskassen.
 — 15. Oktbr. Canc. Skriv. ang. hvilke Bevillinger der udfordres for at sidde i uskiftet Bo.

Biskoppen, *see* Geistligheden, Skolen, Embeder, Embedsmænd.

Bispestolene, *jevnf.* Skolen.

1844. 12. April. Kgl. Resol. ang. Bestemmelse af Fonds til Latinskolens Fornødenheder.
 — 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 169. 176—177).
 1845. 8. Marts. Univ. Dir. Skriv. ang. de den lærde Skole i Island tilhørende Obligationer.
 — 5. Juni. Canc. Skriv. ang. Jorden Hildarhagi og dens Salg fra Miklagards Kirke.
 1846. 24. April. Kgl. Resol. ang. Planen for Latinskolens Reorganisation i Reykjavik.

Brødrødfondet, *see* Skolen.

Budget, *see* Finantserne.

Bygsel, *see* Jordegods-Administration.

Bøger, Bogtrykkerie, Bibliothek, m. v.,
jevnf. Literatur.

1844. 18. Januar. Canc. Skriv. ang. Bestyrelsen af Stiftsbogtrykkeriet.
 — 2. Marts. Canc. Skriv. ang. Oplærelse og Beskikkelse af Jordemødre m. v. (Lærebog).

1844. 13. April. Rentek. Skriv. ang. en Sending af nordiske Skrifter som Foræring til Frankrig.
- 24. April. Kgl. Resol. ang. Udgivelse af statistiske Tabeller for Island.
- 8. Mai. Kgl. Resol. ang. Sending af en Samling nordiske Skrifter til Frankrig.
- 11. Mai. Canc. Skriv. ang. Bogtrykkeriets Flytning fra Vidö til Reykjavik.
- 25. Mai. Rentek. Skriv. ang. Understöttelse til Udgivelse af en islandsk Mødlavningsbog.
1845. 27. Marts. Canc. Skriv. ang. Trykning af Althingets Forhandlinger.
- 29. April. Canc. Skriv. ang. Althingstidendens Trykning.
- 29. April. Canc. Skriv. ang. Udgivelse af et Skrift for Jordemødre.
- 5. Mai. Canc. Skriv. ang. Forslag til Udgivelse af en Lovsamling for Island.
- 22. Mai. Canc. Skriv. ang. Stiftsbogtrykkeriets Ret til at gjenoplægge dets Forlagsskrifter.
- 24. Juni. Canc. Skriv. ang. Afhændelse af Stiftsbogtrykkeriets Obligationer.
- 23. Juli. Kgl. Resol. ang. Overladelse af Doubletter fra det kgl. Bibliothek til Stiftsbibliotheket i Reykjavik.
- 29. Juli. Canc. Skriv. ang. Afstaaelse af Doubletter fra det store kgl. Bibliothek til Stiftsbibliotheket paa Island.
- 27. August. Kgl. Resol. ang. Oprettelsen af et historisk - archæologisk Archiv og Bibliothek.
1846. 1. Febr. Bekjendtgjørelse ang. Stiftsbogtrykkeriet i Reykjavik.
- 3. Juni. Plak. om nogle midlertidige Lempelser i Anordningerne om Trykkefriheden.
- 5. Juni. Kgl. Resol. ang. Indkjøb af en Samling Böger og Manuskripter til Islands Stiftsbibliothek.
- 9. Juni. Canc. Skriv. ang. Bevilling til Indkjøb af Biskop Steingrim Jonssons Bogsamling til Islands Stiftsbibliothek.

1846. 16. Juni. Kgl. Resol. ang. Udgivelsen af en dansk-islandsk Ordbog.
- 30. Juni. Canc. Skriv. ang. Omkostningerne ved Udgivelsen af Lærebog for Jordemødre.
1847. (udat.) Reglement for Amtsbibliotheket for Vester-Amtet.
- 22. April. Kgl. Resol. ang. Udgivelse af et Skrift om Heklas sidste Udbrud m. v.
- 6. Mai. Kgl. Resol. ang. Understøttelse til at udgive Statistik over Jordegodset i Island.
- 15. Mai. Canc. Skriv. ang. Bekostningerne ved Althingstidendens Trykning.
- 13. Juli. Univ. Dir. Skriv. ang. Valg af astronomiske Skrifter til Latinskolen.
- 13. Juli. Univ. Dir. Skriv. ang. Oversendelse af Bøger til Pastoral-Seminariet i Reykjavík.
- 27. Oktbr. Kgl. Resol. ang. Understøttelse til Udarbeidelse af en Lovsamling for Island.
- 9. Novbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Afgivelse af Bøger fra Skolebibliotheket til Pastoral-Seminariets Bibliothek.
- 7. Decbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Reykjavík Skoles aarlige Indbydelsesskrift.
- 22. Decbr. Kgl. Resol. ang. det historisk-archæologiske Archiv (S. 787).

Capel, *see* Kirker.

Capitelstaxt,

jevnt. Jordegods-Administration, Skatter og Afgifter, Tiende.

1844. 15. Januar. Capitelstaxt for Hunavatns Syssel fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.
- 15. Januar. Capitelstaxt for Skagafjords Syssel fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.
- 15. Januar. Capitelstaxt for Öefjords og begge Thingöe Sysseler, fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.
- 15. Januar. Capitelstaxt for Öster-Amtet fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.
- 8. Febr. Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.

1844. 20. Febr. Capitelstaxt for Sønder-Amtet fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.
- 27. April. Rentek. Skriv. ang. Beregning af Administrations-Salair.
1845. 15. Januar. Capitelstaxt for Hunavats og Skagafjords Sysseler, fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.
- 15. Januar. Capitelstaxt for Öefjords og begge Thingöe Sysseler, fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.
- 15. Januar. Capitelstaxt for Norder- og Sønder-Mula Sysseler i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.
- 12. Febr. Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.
- 17. Febr. Capitelstaxt for Sønder-Amtet fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.
1846. 24. Januar. Capitelstaxt for Hunavats og Skagafjords Sysseler, fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.
- 24. Januar. Capitelstaxt for Öefjords og Thingöe Sysseler, fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.
- 24. Januar. Capitelstaxt for Mula Sysselerne, fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.
- 10. Febr. Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.
- 15. Febr. Capitelstaxt for Sønder-Amtet fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.
1847. 14. Januar. Capitelstaxt for Hunavats og Skagafjords Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.
- 14. Januar. Capitelstaxt for Öefjords og begge Thingöe Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.
- 14. Januar. Capitelstaxt for Mula Sysselerne i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.

1847. 9. Febr. Capitelstaxt for Vester-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.
- 15. Febr. Capitelstaxt for Reykjavík By med flere Sysseleer i Sønder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.
- 15. Febr. Capitelstaxt for Skaptafells Sysseleerne i Sønder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.

Collect (den almindelige islandske).

1844. 12. April. Kgl. Resol. ang. Bestemmelse af Fonds til Latinskolens Fornødenheder (Collectpengenes Anvendelse, S. 61 f.).
- 25. Juli. Kgl. Resol. ang. Collectens Regnskab og Anvendelse til Skolens Fornødenhed, m. v.
- 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (Udg. § 9. 10).
1845. 2. Mai. Kgl. Resol. ang. Udredelsen af de til Reykjavík Skoles Opførelse fornødne Midler (S. 254).
- 16. Mai. Kgl. Resol. ang. Collectens Anvendelse til Skolens Bygning i Reykjavík.
1847. 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I; II. 4).

Collegierne, jevnf. Bevillinger.

1844. 25. Mai. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for Cancelliet til at afgjøre visse Sager.
1845. 6. Novbr. Canc. Skriv. ang. Anvendelsen af det danske Sprog i Amtmændenes Correspondence.
1846. 21. Marts. Rentek. Skriv. ang. Sproget i den officielle Brevvevling mellem Amtterne i Island.
- 26. Mai. Canc. Skriv. ang. Embeds-Correspondencen mellem Amtmændene i Island.

1846. 29. Juli. Kgl. Resol. ang. Anvendelsen af det islandske Sprog i Amtmændenes Embedsbreve.
 — 22. August. Rentek. Skriv. ang. Amtmændenes Brevvexling paa Islandsk.

Commissarius, see Althinget.

Commission.

1845. 23. April. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for den kongel. Commissarius ved Althinget til at udnævne en Commission til Udarbejdelse af Lovforslag om Landbovæsenet m. v.
 — 29. April. Canc. Skriv. ang. Nedsættelse af en særlig Commission om de islandske Landboforhold m. v.
 — 6. August. Commissarii (Bardenfleths) Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.

Communalvæsenet.

1844. 3. April. Kgl. Resol. ang. Eftergivelse af Laan til Beboerne af Grimsö.
 — 20. April. Rentek. Skriv. ang. Eftergivelse af Laan for Indbyggerne af Grimsö.
 — 23. April. Canc. Skriv. ang. nogle Punkter i Fattiglovgivningen.
 — 20. Septbr. Canc. Skriv. ang. Borgeres Forpligtelse til at modtage Valg som Borgerrepræsentant.
 1845. 8. April. Canc. Skriv. ang. Forening af Öster-Rep og Saudanæs Rep.
 — 22. Mai. Canc. Skriv. ang. Forslag til et Laan for Reykjavíks Kæmnerkasse.
 1846. 27. Novbr. Anordn. ang. den oeconomiske Bestyrelse for Kjøbstaden Reykjavík.
 1847. 21. April. Plakat ang. Bestemmelse af Tiden til Repstyrerthingenes Afholdelse.
 — 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (1, 2. 9).

1847. 7. Septbr. Canc. Skriv. ang. Opgjørelse mellem Reykjavík og Seltjarnarnes Reps Fattigvæsen.

Communitetet, *see* Pastoral-Seminarium.

Confirmation, *see* Geistligheden.

Convention, *see* Traktater.

Courantmynt, *see* Pengevæsenet.

Creditvæsenet, *see* Gjælds-Sager.

Criminalvæsenet, *jevntf.* Retterne.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (For. 26. Marts 1841; For. 8. Septbr. 1841; Plak. 24. Septbr. 1841).

— 6. Novbr. Canc. Skriv. ang. Justitskassens Afholdelse af Omkostningerne ved løsladte Forbryderes Hjemsendelse.

— 4. Decbr. Canc. Skriv. ang. Omkostninger i en Justitssag mod en Vagabond.

1846. 6. Januar. Canc. Circ. ang. de paabudne schematiske Indberetninger om Forbrydere.

— 7. Mai. Reglement for Arrestvæsenet i Danmark.

— 4. Juni. Canc. Skriv. ang. Tilbagesendelse af Akterne i de offentlige Sager.

— 25. August. Canc. Skriv. ang. nogle Punkter vedkommende Delinquenter og Sagers Behandling m. v.

— 7. Oktbr. Canc. Skriv. angaaende Udredelse af Delinquent-Omkostninger.

1847. 13. April. Canc. Skriv. ang. Arresten i Reykjavík m. m.

— 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (II, 7).

Daaben.

1847. 14. Januar. Canc. Skriv. ang. Daabens Anvendelse paa spæde Børn m. v.

Delinquenter, Delinquentsager, *see* Criminalvæsenet.

Dimissioner, *see* Pastoral-Seminarium, Skolen.

Diæter, *see* Althinget, Commission, Embeder, Embedsmænd, Forligsvæsenet, Jordegods-Administration, Medicinalvæsenet.

Drivfisk, Drivtømmer, Drivrettighed, *see* Forstrandsret.

Dyrlæger, *see* Landbovæsenet.

Dykkervæsenet.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Forordn. 16. Marts 1842).

Eed, *see* Retten, Retsvæsenet o. s. v.

Ederfugle, *see* Jagten.

Embeder, Embedsmænd, m. v.,

jevnf. Collegierne, Finantserne, Geistligheden, Medicinalvæsenet, Pensionsvæsenet, Retterne, Sportelvæsenet.

1844. 10. Januar. Kgl. Resol. ang. Anskaffelsen af Reisetelt til Amtmanden i Nord- og Øster-Amtlet.
- 16. Januar. Canc. Skriv. ang. Constitution i Embeder.
- 2. Marts. Rentek. Skriv. ang. Udbetalinger af Forskud, især paa Pensioner.
- 8. April. Reskr. ang. Fordringer til Ansøgere om islandske Embeder om Kjendskab til Landets Sprog.
- 25. April. Reskr. ang. Regler for Bevilgelse af Gageforskud.
- 25. Mai. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for Cancelliet til at afgjøre visse Sager.
- 13. Juni. Rentek. Skriv. ang. Regler for Bevilgelse af Gageforskud for Embedsmænd.
- 8. Juli. Fin. Deput. Plak. (kgl. Resol. 6. Juli) ang. Gyldigheden af de i Livrente- og Forsørgelses-Anstalten tegnede Overlevelsesserter.
- 25. Juli. Kgl. Resol. ang. en Sysselmands Bolig udenfor Jurisdictionen.
- 2. Novbr. Canc. Skriv. ang. Tilladelse for Sysselmændene i Island at anlægge Uniform.

1844. 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 167. 168. 170 f.).
1845. 8. Januar. For. ang. Ophævelse af Extrapaabud af Embeds-Indkomster.
- 3. Marts. Rentek. Skriv. ang. Terminen for Afslutning af Sysselmændenes Regnskaber.
- 20. Marts. Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 29. Marts) ang. Afstaaelse af en Lehsjord til Sysselmanden i Norder-Thingøe Syssel.
- 26. April. Rentek. Skriv. ang. Sysselmænds Diæter og Reiseomkostninger o. s. v.
- 25. Juni. Kgl. Resol. (Canc. Skriv. 1. Juli) ang. Gageforhøielse for Lægen i Hunavatus Syssel
- 19. Juli. Rentek. Skriv. ang. Beløbet af Laugrettemænds og Laugthingsskriverløn af Sysselerne i Nord- og Øster-Amtet.
- 22. Juli. Canc. Plak. ang. Livrente- og Forsørgelses-Anstalten af 1842.
- 23. August. Rentek. Skriv. ang. Bestemmelsen af Bopæl for Sysselmanden i Skaptafells Syssel.
- 6. Novbr. Canc. Skriv. ang. Anvendelsen af det danske Sprog i Amtmændenes Correspondence.
- 30. Decbr. Canc. Plak. ang. Ophævelse af en paabuden Afkortning i visse Embedsgager.
1846. 17. Januar. Kgl. Resol. ang. Forhold med Hensyn til Stiftamtmands-Embedet og Sønder-Amtet.
- 21. Marts. Rentek. Skriv. ang. Sproget i den officielle Brevvexling mellem Amterne i Island.
- 24. April. Kgl. Resol. ang. Planen for Latin-skolens Reorganisation i Reykjavík o. s. v.
- 14. Mai. Canc. Skriv. ang. Afbenyttelsen af den til Lægen i Mula Sysseleer udlagte Brugsjord.
- 26. Mai. Canc. Skriv. ang. Embeds-Correspondencen mellem Amtmændene i Island.

1846. 10. Juni. Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 4. Juli) ang. Tilladelse for Sysselmanden i Nordermula Syssel at boe paa Ketilstadir.
- 29. Juli. Kgl. Resol. ang. Anvendelsen af det islandske Sprog i Amtmændenes Embedsbreve.
- 22. August. Rentek. Skriv. ang. Amtmændenes Brevvexling paa Islandsk.
- 25. August. Canc. Skriv. ang. nogle Punkter vedkommende Delinquenter og Sagers Behandling m. v.
- 29. August. Rentek. Skriv. ang. Skattepligt for constit. Embedsmænds Enker.
- 5. Septbr. Rentek. Skriv. ang. portofrie Sendelser med Posterne i Island.
- 19. Decbr. Kgl. Resol. ang. Tillæg til de Stiftamtmanden over Island bevilgede Contoirpenge.
1847. 10. Febr. Plak. for Island, ang. Ophævelse af fri Befordring for Embedsmænd.
- 17. Marts. Plak. ang Forøgelse af Thingstederne i Myra- og Hnappadals-Syssel.
- 15. April. Canc. Skriv. ang. Ophævelse af Embedsskatten for Islands Vedk.
- 20. April. Canc. Skriv. ang. Betaling til Syselmænd for at overvære Visitation af Apotheker.
- 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 6; II, 3).
- 12. Juni. Rentek. Skriv. ang. Ophævelse af Embedsskat for de islandske Embedsmænds Vedkommende.
- 21. August. Rentek. Skriv. ang. Bilag til Regnskabet for (Vester-) Amtets Repartitionsfond.
- 25. Decbr. Kgl. Resol. ang. Livsforsikringsanstaltens Overgang til et Statsinstitut.
- 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Budgettet for Aaret 1848 (S. 781).
- 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet for Aaret 1846.

Enkekassen, see Finantserne, Livrente- og Forsørgelsesanstalten.

Examen, *see* Pastoral-Seminarium, Universitetet.

Faarerøgt, *see* Landbovæsenet.

Fattigvæsenet, *jevnt*. Communalvæsenet.

1844. 23. April. Canc. Skriv. ang. nogle Punkter i Fattiglovgivningen.
 — 20. Juni. Gavebrev (af Jón Sigurðsson af Bøggvistöðum) til Fordeel for Fattige m. Fl.
 — 5. Septbr. Canc. Skriv. ang. Salg af Legatjorden Gróustadir.
 1845. 8. April. Canc. Skriv. ang. Forening af ÖsterRep og Saudanæs Rep.
 — 3. Mai. Canc. Skriv. ang. Rettighed til Forsørgelse af Fattigvæsenet.
 — 6. Mai. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaal om Forsørgelsesret.
 — 28. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Omkostningerne ved et Fattiglems Forpleining.
 — 4. Decbr. Canc. Skriv. ang. Omkostninger i en Justitssag mod en Vagabond.
 1846. 14. Septbr. Gavebrev af Proprietair Jón Sigurðsson til Bøggvistadir paa Jordegods til Fattige i Svarfaðardals Rep.
 1847. 27. Januar. For. ang. Præsters og Kirkers Indtægter m. v.
 — 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 5; II, 2).

Finantserne, *jevnt*. Jordebogkassen.

1844. 6. Januar. Rentek. Skriv. ang. Jordebogsregnskabernes Indsendelse.
 — 6. Januar. Gener. Decisor. (Rentek.) Skriv. ang. Formen for Administratoreernes Regnskaber.
 — 2. Marts. Rentek. Skriv. ang. Udbetalinger af Forskud, især paa Pensioner.
 — 12. April. Kgl. Resol. ang. Bestemmelse af Fonds til Latinskolens Fornødenheder.
 — 25. April. Reskr. ang. Regler for Bevilgelse af Gageforskud.
 — 13. Juni. Rentek. Skriv. ang. Regler for Bevilgelse af Gageforskud for Embedsmænd.

1844. 14. Juni. Rentek. Skriv. ang. Tilbagebetaling af det Interessentskabet for det islandske Postskib tilstaaede Laan.
- 8. Juli. Fin.-Deput. Plak. (kgl. Resol. 6. Juli) ang. Gyldigheden af Øe i Livrente- og Forsørgelses-Anstalten tegnede Overlevelsesrenter.
- 25. Juli. Kgl. Resol. ang. Collectens Regnskab og Anvendelse til Skolens Fornødenhed m. v.
- 9. Decbr. Kgl. Resol. ang. Approbation af Udgifter, som overskride Budgetsummerne.
- 28. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsbudgettet for 1845 (med Uddrag af Budgettet).
- 28. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtg. af Finantsregnskabet for Aaret 1843 (med Uddrag af Regnskabet).
1845. 8. Januar. For. ang. Ophævelse af Extrapaabud af Embeds-Indkomster.
- 8. Marts. Rentek. Skriv. ang. Terminen for Afslutning af Sysselmændenes Regnskaber.
- 22. Juli. Canc. Plak. ang. Livrente- og Forsørgelses-Anstalten af 1842.
- 19. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet for Aaret 1844.
- 19. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsbudgettet for 1846.
- 30. Decbr. Canc. Plak. ang. Ophævelse af en paabuden Afkortning i visse Embedsgager.
1846. 31. Januar. Rentek. Skriv. angaaende Fremgangsmaaden i Anledning af en bortkommen Tertia-Qvittering for en Kirkes Capital i Jordebogskassen.
- 27. Febr. Kgl. Resol. ang. Beregning af de med den kongel. Commissarii Reise til Althinget forbundne Omkostninger.
- 17. Marts. Canc. Skriv. ang. Indbetaling af Bevillings-Gebyrer i Jordebogskassen.
- 18. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet for Aaret 1845.

1846. 23. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Budgettet for Aaret 1847.
1847. 25. Decbr. Kgl. Resol. ang. Livsforsikrings-Anstaltens Overgang til et Stats-Institut.
- 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Budgettet for Aaret 1848.
- 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet for Aaret 1846.

Fiskerie, *jevnt*. Handel og Skibsfart.

1844. 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 164).
1845. 19. Juli. Rentek. Skriv. ang. Handels-Forholdene med Hensyn til Island.
- 19. Decbr. Reskr. ang. Finantsregnskabet for 1844 (S. 345).
1846. 2. Mai. Rentek. Skriv. ang. fremmede Nationers Beseiling af Island, samt Adgang til Fiskerierne.
- 3. Mai. Reskr. ang. fremmede Nationers Skibsfart og Fiskeri ved Island.
1847. 6. Marts. Rentek. Skriv. ang. Indskjærpelse af Forbedringer i Tilvirkningen af Klipfisk.
- 28. April. Stiftamts-Bekjendtg. ang. Opmuntringer til en forbedret Fiskevirkning.

Forligsvæsenet.

1844. 25. Mai. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for Cancelliet til at afgjøre visse Sager.
1847. 9. Novbr. Canc. Skriv. ang. Andragende om Reisegodtgjørelse for en Forligelses-Commissair.

Forstrandsret.

1845. 29. April. Canc. Skriv. ang. Nedsættelse af en særlig Commission om de islandske Landboforhold m. v. (Jonsb. Forstrandsbog).
- 6. August. Commissarii (Bardenfleths) Udnævnelser af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.

1845. 20. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Deling af Forstrandene i Skaptafells Syssel.
1846. 26. Marts. Canc. Skriv. ang. Fortolkning af Lovene vedkommende smaat Vrag.
1847. 8. Mai. Rentek. Circ. ang. Indberetninger om forefaldne Strandingstilfælde.
- 9. Novbr. Canc. Skriv. ang. at tilbugget Tømmer hører under Begrebet Vrag.
- 16. Novbr. Canc. Skriv. ang. Salg af nogle under Skalholt Kirke hørende Servituter, m. v.

Fæsteforhold, *see* Jordegods-Administration.

Fødte og Døde, *see* Statistik.

Gebyrer, *see* Bevillinger, Sportelvæsenet.

Geistligheden,

jevnf. Kirker, Pastoral-Seminarium, Tiende.

1844. 17. Febr. Rentek. Skriv. ang. Præstens Mensale af Thingöre Kloster.
- 3. August. Rentek. Skriv. ang. Forslag om Perpetuering af Klosterpræsternes Salair i Skaptafells Syssel.
- 19. Septbr. Canc. Skriv. ang. Forseelse ved Ægtevielse.
- 28. Novbr. Reskr. (til Biskoppen) ang. en almindelig Folketælling i Landet.
- 3. Decbr. Canc. Skriv. ang. Afbetaling af en Kirkes Gjæld til Beneficiarius.
1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 4. April 1843).
- 26. August. Kgl. Resol. ang. Understøttelse til Geistligheden paa Island.
- 6. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Præsters Forpligtelse til at boe paa deres udlagte Mensalgaarde.
1846. 24. April. Kgl. Resol. ang. Planen for Latinskolens Reorganisation i Reykjavík, osv.
- 29. April. Reskr. ang. Domkirkepræstens Fritagelse for at afholde Guds-tjeneste i Capellet paa Vidö.

1846. 7. Juli. Canc. Skriv. ang. Reorganisation af Hospitalerne paa Island.
- 5. Septbr. Rentek. Skriv. ang. portofrie Sendelser med Posterne i Island.
- 13. Oktbr. Canc. Circ. ang. Forandring i Kirkebönnen.
- 15. Decbr. Canc. Skriv. ang. Valg af en Herredsprovst.
1847. 6. Januar. Anordn. ang. Præstekalds Tiltrædelse paa Island og de Fratrædendes Rettigheder m. v.
- 14. Januar. Canc. Skriv. ang. Daabens Anvendelse paa spæde Börn m. v.
- 14. Januar. Canc. Skriv. ang. Forrettelse af Gudstjeneste i Capellet paa Vidö.
- 27. Januar. For. ang. Præsters og Kirkers Indtægter m. v.
- 15. April. Canc. Skriv. ang. privilegerede Personers Ægtevielse.
- 15. April. Canc. Skriv. ang. Ophævelse af Embedsskatten for Islands Vedkommende.
- 27. April. Canc. Skriv. ang. Præstens Salair af Hospitalet paa Hallbjarnar-eyri.
- 8. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Salair for Bessastad Skoles hidtilværende Sognepræst.
- 20. Mai. Canc. Skriv. ang. Henlæggelse af Gaarden Lilli-Botn til et andet Sogn.
- 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 4. 5; II, 4).
- 22. Juli. Canc. Skriv. ang. Kirkeqvilderne paa Gufunæs og Ydelsen af samme til Sognepræsten.
- 4. Septbr. Reskr. ang. Gudstjenesten i Capellet paa Vidö og dets Henlæggelse til Mosfell Præstekald.
- 28. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Tiendens Erlægelse til Præst og Kirke.
- 9. Novbr. Canc. Plak. ang. Confirmanders Alder.

1847. 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Budgettet for Aaret 1848 (S. 782).

Ginklofi, *see* Vestmännerne.

Gjælds-Sager.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 10. April 1841; For. 28. Juli 1841; For. 7. April 1843; Plak. 24. Mai 1843; Plak. 12. Juli 1843).

Gufunæs Hospital.

1844. 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 173).

Gufunæs Kirke, *see* Geistligheden.

Gróustadir, Legat, *see* Legater og Stiftelser.

Haandværk, Haandværkere.

1844. 25. Juli. Kgl. Resol. ang. Collectens Regnskab og Anvendelse til Skolens Fornødenhed m. v. (§ 4).

— 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 175).

Handel og Skibsfart,

jevntf. Capitelstaxt, Fiskerie, Kjøbstæder, Maal og Vægt, Pengevæsenet, Söpas, Traktater.

1844. 18. Januar. Canc. Skriv. ang. Sportler ved Optagelse af Declarationer til Erhvervelse af islandsk Söpas.

— 10. Febr. Rentek. Skriv. ang. Afgiftsfrihed for islandske Varer, indførte med Skibe over fremmede Havne.

— 13. Marts. Plak. for Danm., ang. Tarif for Told- og Skibsafgifter.

— 10. April. Kgl. Resol. ang. Thorshavns Besæling.

— 13. April. Handels- og Skibsfarts-Traktat paa ti Aar mellem Danmark og Hannover.

— 14. Juni. Rentek. Skriv. ang. Tilbagebetaling af det Interessentskabet for det islandske Postskib tilstaaede Laan.

1844. 28. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Betingelserne for Oplæg af Varer paa Handelsstederne i Island m. v.
- 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 168. 169).
1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (For. 16. Marts 1842; Plak. 19. April 1843).
- 14. Marts. Declaration ang. Udvidelse af Handels- og Skibsfarts-Traktat mellem Danmark og Sardinien til Fyrstendømmet Monaco.
- 22. Marts. Canc. Skriv. ang. Tvangsmidler mod Søfolk i Anledning af Politiforseelser.
- 9. Juli. Rentek. Skriv. ang. Indskjærpelse af Forbud mod Handel med fremmede Staters Undersaatter.
- 19. Juli. Rentek. Skriv. ang. Handels- Forholdene med Hensyn til Island.
- 25. Oktbr. Plak. for Danm., ang. Udvidelse til Fyrstendømmet Monaco af den med Sardinien oprettede Handels- og Skibsfarts-Traktat.
- 8. Novbr. Rentek. Skriv. ang. aarlige Beretninger om Handelsborgeres Antal.
- 25. Novbr. Handels- og Skibsfarts-Convention mellem Danmark og Meklenborg-Sverin.
1846. 13. Januar. Skibsfarts- og Handels Traktat mellem Danmark og Kongeriget Begge Sicilierne.
- 28. Januar. Plak. for Danmark, ang. Bekjendtgjørelse af en Handels- og Skibsfarts-Convention med Meklenborg-Sverin
- 2. Mai. Rentek. Skriv. ang. fremmede Nationers Beseiling af Island, samt Adgang til Fiskerierne.
- 3. Mai. Reskr. ang. fremmede Nationers Skibsfart og Fiskeri ved Island.
- 26. Mai. Convention mellem Danmark og Preussen, ang. Fornyelse af en Handels-Traktat.

1846. 29. Juli. Plak. for Danmark, ang. Bekjendtgjørelse af en Convention med Preussen.
- 11. August. Plak. for Danmark, ang. Bekjendtgjørelse af Skibsfarts- og Handels-Traktat med Kongeriget Begge Sicilierne.
- 17. Oktbr. Rentek. Skriv. ang. Tilladeligheden af at bruge Metaltegn som Repræsentativer ved smaae Udbetalinger.
- 31. Oktbr. Handels- og Skibsfarts-Traktat mellem Danmark og Grækenland.
- 23. Decbr. Plak. ang. Autorisation af Thorshavn og Bordeyri som Handelssteder.
1847. 6. Marts. Rentek. Circ. ang. Opgivelse af Bestemmelses-Stedet i Manifest og Söpas ved Skibes Afseiling fra Island.
- 6. Marts. Rentek. Skriv. ang. Indskjærpelse af Forbedringer i Tilvirkningen af Klipfisk.
- 3. April. Rentek. Skriv. ang. Overtrædelse af Handelslovgivningen.
- 21. April. Kgl. Resol. ang. Tilladelse til Besailing af Thorlakshöfn, Straumfjord og Krossvík.
- 28. April. Stiftamt. Bekjendt. ang. Opmuntninger til en forbedret Fiskvirkning.
- 8. Mai. Rentek. Circ. ang. Indberetninger om forefaldne Strandingstilfælde.
- 11. Mai. Rentek. Plak. ang. Besailing af Thorlakshöfn, Straumfjord og Krossvík.
- 21. Mai. Kgl. Bekjendt. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 2—3; II, 1. 5).
- 5. Juni. Rentek. Skriv. ang. Befragtning af fremmede Skibe.
- 9. Juni. Kgl. Resol. ang. Söopmaaling ved Kysterne af Island.
- 21. Juli. Kgl. Resol. ang. Opførelse af et Sömærke paa Skagen i Faxebugten.

1847. 31. Juli. Rentek. Skriv. ang. Tilkjøbs- Afgift af Skibe.
 — 23. Oktbr. Rentek. Skriv. ang. Handelsstedet Reykjarfjords Grund.
 — 14. Decbr. Canc. Circ. ang. Indsendelse af Beviisligheder i Havari-Tilfælde.
 — 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Budgettet for Aaret 1848 (S. 784).

Havedyrkning, see Landbovæsenet.

Havarie, see Handel og Skibsfart.

Hekla, see Vulkaner.

Hoer, see Løsagtighed.

Hospitaler, jevnf. Gufunæs, Medicinalvæsenet.

1844. 9. Mai. Canc. Skriv. ang. Aflæggelse af Regnskab for Hospitalslodder.
 1845. 7. Mai. Kgl. Resol. ang. Reorganisation af de islandske Hospitaler for Spedsalske.
 — 20. Mai. Canc. Skriv. ang. Forslag om Reorganisationen af Hospitalerne.
 1846. 7. Juli. Canc. Skriv. ang. Reorganisation af Hospitalerne paa Island.
 1847. 27. April. Canc. Skriv. ang. Præstens Salair af Hospitalet paa Hallbjarnar-eyri.

Hævd, see Lovgivningen.

Hølesteret, see Retterne.

Instructioner.

1845. 6. August. Commissarii (Bardenfleths) Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.
 1847. 7. April. (Sundheds-Collegii) Instrux for Cand. P. A. Schleisner paa hans Reise til Island og særlig til Vestmannøerne.

Inventarium, inventarii-Qvilder, see Kirker.

Jagten.

1845. 22. Mai. Canc. Skriv. ang. Lovforslag om Fredning af Æderfugle.

1845. 6. August. Commissarii (Bardenfleths) Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.
1847. 21. April. Midlertidig Plakat for Island. ang. fuldkommen Fredlysning af Ederfugle.

Jonsbogen.

1845. 29. April. Canc. Skriv. ang. Nedsættelse af en særlig Commission om de islandske Landboforhold m. v.

Jordebogskassen, *jevnt*. Finantserne, Regnskabsvæsenet.

1844. 6. Januar. Rentek. Skriv. ang. Jordebogsregnskaberens Indsendelse.
- 31. August. Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Hensyn til Panteobligationer, tilhørende den kgl. Kasse.
- 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 168).
- 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsregnskabet for 1843.
1845. 8. Marts. Rentek. Skriv. ang. Terminen for Afslutning af Sysselmændenes Regnskaber.
- 19. Decbr. Reskr. ang. Finantsregnskabet for 1844.
- 19. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1846.
1846. 31. Januar. Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden i Anledning af en bortkommen Tertia-Qvittering for en Kirkes Capital i Jordebogskassen.
- 17. Marts. Canc. Skriv. ang. Indbetaling af Bevillings-Gebyrer i Jordebogskassen.
- 24. April. Kgl. Resol. ang. Planen for Latinskolens Reorganisation i Reykjavik osv.
- 16. Juni. Kgl. Resol. ang. Udgivelsen af en dansk-islandsk Ordbog.
- 30. Oktbr. Fin.-Deput. Skriv. ang. Værdien af danske Guldmynter ved Jordebogskassen.

1846. 14. Novbr. Rentek. Skriv. ang. danske Guldmynters Modtagelse og Priis i Jordebogskassen.
- 20. Novbr. Fin.-Deput. Skriv. ang. Værdien af fremmede Mynter ved Islands Jordebogskasse.
- 5. Decbr. Rentek. Skriv. ang. Vexling af engelsk Sterling i Guld.
- 18. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet for Aaret 1845.
- 23. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Budgettet for Aaret 1847.
1847. 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Budgettet for Aaret 1848.
- 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet for Aaret 1846.

Jordegods-Administration,

jevnt. Capitelstaxt, Geistligheden, Landbovæsenet, Skatter og Afgifter.

1844. 6. Januar. Gener. Decisor. (Rentek.) Skriv. ang. Formen for Administrations-Regnskaber (Schemata).
- 17. Febr. Rentek. Skriv. ang. Præstens Mensale af Thingøre Kloster.
- 27. April. Rentek. Skriv. ang. Beregning af Administrations-Salair.
- 27. April. Rentek. Skriv. ang. Betalingsmaaden af Jordafgifter i Vester-Amtet.
- 4. Mai. Rentek. Skriv. ang. Afholdelse af Synsforretninger over Ombudsgodserne.
- 4. Mai. Rentek. Skriv. ang. Oversendelse af et Jordbor som Inventarium ved Kirkjubæ Klostergods.
- 18. Mai. Rentek. Skriv. ang. Overlevering af Ombudsjorder.
- 3. August. Rentek. Skriv. ang. Forslag om Perpetuering af Klosterpræsternes Salair i Skaptafells Syssel.
- 3. August. Rentek. Skriv. ang. Bygsselforhold paa de kgl. Godser i Sønder-Amtet.
- 31. August. Rentek. Skriv. ang. Anmeldelser om indbetalte Kjøbesummer og Afdrag for Jordegods.

1844. 31. August. Rentek. Skriv. ang. Værgemaal for Kirker.
- 31. August. Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Hensyn til Panteobligationer, tilhørende den kgl. Kasse.
- 7. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Synsforretninger paa Klostergodserne ved Administrator-Skifte.
- 20. Septbr. Canc. Skriv. ang. Afskrifter af Mالدager for det kgl. Jordegods.
- 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 166. 173).
1845. 20. Marts. Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 29. Marts) ang. Afstaaelse af en Lehnsgjord til Sysselmanden i Norder-Thingøe Syssel.
- 26. April. Rentek. Skriv. ang. Forrentning af Kjøbesummerne af solgt offentligt Jordegods.
- 26. April. Rentek. Skriv. ang. Sysselmænds Diæter og Reiseomkostninger, o. s. v.
- 20. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Deling af Forstrandene i Skaptafells Syssel.
- 27. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Lovfæste og Gebyrer for deres Thinglæsning.
1846. 26. Marts. Canc. Skriv. ang. Fortolkning af Lovene vedkommende smaat Vrag.
- 28. Marts. Rentek. Skriv. ang. Administratorernes Pligt at udføre Rets-Sager angaaende deres Ombud uden særegen Godtgjørelse.
- 4. April. Rentek. Skriv. ang. Administrationen af Bjarnanes og det derunder liggende Jordegods.
- 25. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Bortbygsling af Bessastad Gaard.
- 12. Mai. Rentek. Skriv. ang. Betingelserne og Fremgangsmaaden ved Bortbygslingen af det kgl. Jordegods.
- 14. Mai. Canc. Skriv. ang. Afbenyttelsen af den til Lægen i Mula Sysseleerne udlagte Brugsjord.

1846. 16. Mai. Rentek. Skriv. ang Bygsel af Jordegodset paa Vestmannöerne.
 — 27. Mai. Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 6. Juni) ang. Erlæggelsesmaaden af Jordafgifter af det kgl. Jordegods i Vester-Amtet.
 1847. 20. Febr. Rentek. Skriv ang. Disposition over Jorden Lambhus.
 — 6. Mai. Kgl. Resol. ang. Understøttelse til at udgive Statistik over Jordegodset i Island.
 — 19. Juni. Rentek. Skriv. ang. hvorvidt Administratorer kunne vente Godtgjørelse for Procedure i Retsretter.
 — 21. August. Rentek. Skriv. ang. Opbydelse af Jorden Lambhus til Bygsel.
 — 23. Oktbr. Rentek. Skriv. ang. Handelsstedet Reykjarfjords Grund.

Jordemedervæsenet, see Medicinalvæsenet.

Jurisdictions-Forhold, see Embeder, Embedsmænd.

Justitskassen,

jevnf. Criminalvæsenet, Finantserne, Retterne m. v.

1844. 16. August. Canc. Skriv. ang. Udlaan af Justitskassens Pengebeholdninger.
 1845. 27. Febr. Canc. Skriv. ang. Aflæggelse af Regnskab for Justitskassen.
 — 6. Novbr. Canc. Skriv. ang. Justitskassens Afholdelse af Omkostningerne ved lösladte Forbryderes Hjemsendelse.
 1846. 26. Marts. Canc. Skriv. ang. Fortolkning af Lovene vedkommende smaat Vrag.

Kirker, *jevnf.* Geistligheden.

1844. 3. April. Reskr. ang. Tilladelse til Opførelse af en Kirke paa Bru, som Annex til Hofteig.
 — 31. August. Rentek. Skriv. ang. Værgemaal for Kirker.
 — 28. Septbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Fritagelse for Klokkeren og Forsangeren ved Bessastad Kirke for at svare Lysetold.

1844. 3. Decbr. Canc. Skriv. ang. Afbetaling af en Kirkes Gjæld til Beneficiarius.
1845. 20. Mai. Canc. Skriv. ang. Terminen for Indførelse af Forordning om Præsters og Kirkers Indtægter.
- 5. Juni. Canc. Skriv. ang. Jorden Hlfdarhagi og dens Salg fra Miklagards Kirke.
- 20. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Deling af Forstrandene i Skaptafells Syssel.
1846. 31. Januar. Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden i Anledning af en bortkommen Tertia-Qvittering for en Kirkes Capital i Jordebogskassen.
- 25. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Bortbygning af Bessastad Gaard.
- 29. April. Reskr. ang. Domkirkepræstens Fritagelse for at afholde Gudstjeneste i Capellet paa Vidö.
- 7. Juli. Canc. Skriv. ang. Betingelserne for Salg af Kirkers Servituter.
1847. 14. Januar. Canc. Skriv. ang. Forrettelse af Gudstjeneste i Capellet paa Vidö.
- 27. Januar. For. ang. Præsters og Kirkers Indtægter m. v.
- 15. Marts. Kgl. Resol. ang. Ombygning og Restauration af Domkirken i Reykjavik.
- 9. Juni. Reskr. ang. en Kirke paa Budum og Gudstjenesten ved samme.
- 28. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Nedlæggelse af Capel paa Gröf i Gufudals Sogn.
- 28. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Tiendens Erlægelse til Præst og Kirke.
- 4. Novbr. Canc. Skriv. ang. Salget af en Kirkejord.
- 16. Novbr. Canc. Skriv. ang. Salg af nogle under Skalholt Kirke hørende Servituter m. v.
- 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Budgettet for Aaret 1848 (S. 781, 783).

Kjøbstæder, see Handel og Skibsfart, Reykjavik.

Kongen, Kongehuset m. v.

1846. 8. Juli. Kgl. aabent Brev ang. Successionsforholdene i Monarchiet.
 — 13. Oktbr. Canc. Circ. ang. Forandring i Kirkebønnen.

Kort over Island.

1844. 25. Juli. Kgl. Resol. ang. Collectens Regnskab og Anvendelse til Skolens Fornødenhed m. v. (§ 4).
 — 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 174).
 1847. 9. Juni. Kgl. Resol. ang. Sjøopmaaling ved Kysterne af Island.

Landbovæsenet,

jevnt. Capitelstaxt, Jordegods-Administration, Skatter og Afgifter, Tiende.

1844. 4. Mai. Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden til Forebyggelse af Brad-sot hos Faarene.
 — 4. Mai. Rentek. Skriv. ang. Oversendelse af et Jordbor som Inventarium ved Kirkjubæ Klostersgods.
 — 25. Juli. Kgl. Resol. ang. Collectens Regnskab og Anvendelse til Skolens Fornødenhed m. v. (§ 4).
 1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 24. Mai 1843; Plak. 3. April 1844).
 — 23. April. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for den kgl. Commissarius ved Althinget til at udnævne en Commission til Udarbeidelse af Lovforslag om Landbovæsenet m. v.
 — 29. April. Canc. Skriv. ang. Nedsættelse af en særlig Commission om de islandske Landboforhold m. v.
 — 22. Mai. Canc. Skriv. ang. Lovforslag om Fredning af Æderfugle.
 — 6. August. Commissarii (Bardenfleths) Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.

1845. 6. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Præsters Forpligtelse til at boe paa deres udlagte Mensalgaarde.
1846. 11. Febr. Kgl. Resol. ang. Understøttelse til Forarbejdelse af Redskaber til Tuers Jævning.
- 18. April. Reskr. ang. en Dyrlæges Opsendelse til Island.
- 21. April. Rentek. Skriv. ang. Uddelingen af Havefrø.
1847. 5. Febr. Kgl. Resol. ang. Understøttelse til Forfærdigelse af Jorddyrknings-Redskaber.
- 12. Juni. Rentek. Skriv. ang. Indretningen af de oeconomiske Beretninger fra Amtmændene og Sysselmændene.

Landfogden, see Finantserne, Jordebogkassen.

Landphysikus, see Medicinalvæsenet.

Landsoverretten, see Retterne.

Legater og Stiftelser,

jevnt. Fattigvæsenet, Geistligheden, Hospitalerne, Pastoral-Seminarium, Skolen, Universitetet.

1844. 13. Januar. Univ. Dir. Skriv. ang. Uddelingen af Biskop Thorlak Skulasons Legat.
- 12. April. Kgl. Resol. ang. Bestemmelse af Fonds til Latinskolens Fornødenheder (Collect og Meelböder, S. 61 f.).
- 25. Mai. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for Cancelliet til at afgjøre visse Sager.
- 20. Juni. Gavebrev (af Jón Sigurdsson af Böggvistöðum) til Fordeel for Fattige m. Fl.
- 5. Septbr. Canc. Skriv. ang. Salg af Legatjorden Gróustaðir.
1845. 8. Marts. Univ. Dir. Skriv. ang. Uddelingen af det Skulasonske Legat.
- 22. April. Univ. Dir. Skriv. ang. det Skulasonske Legats Capital.

1845. 17. Mai. Confirmation paa et Testament (af Jón Sigurdsson af Bøggvistöðum) til Fordeel for de Fattige i Svarfærdalds Rep.
1846. 14. Septbr. Gavebrev af Proprietair Jón Sigurdsson til Bøggvistadir, paa Jordegods til Fattige i Svarfærdalds Rep.
- Oktbr. Grundbestemmelser for Brødréfondet ved Reykjavík lærde Skole.

Licitationer, *see* Auktioner.

Literatur,

jevntf. Bøger, Bibliothek, Bogtrykkerie osv.

1844. 13. April. Rentek. Skriv. ang. en Sending af nordiske Skrifter som Foræring til Frankrig.
- 24. April. Kgl. Resol. ang. Udgivelse af statistiske Tabeller for Island.
- 8. Mai. Kgl. Resol. ang. Sending af en Samling nord. Skrifter til Frankrig.

Livrente- og Forsørgelses-Anstalten, *see* Embeder, Embedsmænd.

Lovgivning, *jevntf.* Althinget.

1844. 18. Januar. Canc. Skriv. ang. Sportler ved Optagelse af Declarationer til Erhvervelse af islandsk Söpas.
- 10. Febr. Rentek. Skriv. ang. Afgiftsfrihed for islandske Varer, indførte med Skibe over fremmede Havne.
- 23. April. Canc. Skriv. ang. nogle Punkter i Fattiglovgivningen.
- 23. April. Canc. Skriv. ang. nogle Bestemmelser i Henseende til Bygningsvæsenet i Reykjavík.
- 25. Mai. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for Cancelliet til at afgjøre visse Sager.
- 31. August. Canc. Skriv. ang. nogle Spørgsmaal om Valgret og Valgbarhed til Althinget m. v.
- 31. August. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaal om Valgberettigelse og Valgbarhed til Althinget.

1844. 20. Septbr. Canc. Skriv. ang. Afskrifter af Mالدager for det kgl. Jordegods.
- 8. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Gebyr for Documenters Thinglæsning ved flere Mandtalsthing.
- 10. Oktbr. Kgl. Bekjendtg. til Provindsialstænd. for Østifterne, ang. Resultaterne af deres Forhandlinger i Aaret 1842.
1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island.
- 22. Marts. Canc. Skriv. ang. Tvangsmidler mod Søfolk i Anledning af Politiforseelser.
- 29. April. Canc. Skriv. ang. Forslag til Anordning om Umyndiges Midlers Bestyrelse paa Island.
- 29. April. Canc. Skriv. ang. Nedsættelse af en særlig Commission om de islandske Landboforhold m. v.
- 5. Mai. Canc. Skriv. ang. Forslag til Udgivelse af en Lovsamling for Island.
- 20. Mai. Canc. Skriv. ang. Terminen for Indførelse af Forordning om Præsters og Kirkers Indtægter.
- 6. August. Commissarii (Bardenfleths) Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.
- 4. Septbr. Canc. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Forsendelse af Anordninger og Publikanda til Island.
- 18. Novbr. Canc. Skriv. ang. i hvilke Tilfælde nye Valg af Althingsmænd blive nødvendige.
1846. 26. Marts. Canc. Skriv. ang. Fortolkning af Lovene vedkommende smaat Vrag.
- 9. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Forslag om Foredrag i islandsk Ret ved Universitetet i Kjøbenhavn.
- 26. Mai. Canc. Skriv. ang. Embeds-Correspondencen mellem Amtmændene i Island.

1846. 28. Juli. Canc. Skriv. ang. Indførelsen af den danske Lovgivning om Hævd og Præscription i Island.
- 29. Juli. Kgl. Resol. ang. Anvendelsen af det islandske Sprog i Amtmændenes Embedsbreve.
- 22. Septbr. Kgl. Resol. ang. Indførelse af en ny Formaningstale ved Eds Afleggelse for Retten.
- 22. Septbr. For. for Island, ang. Indførelse af en ny Formular til Formaningstalen ved Eds Afleggelse for Retten.
- 27. Novbr. Anordn. ang. den oeconom. Bestyrelse for Kjøbstaden Reykjavik.
1847. 6. Januar. Anordn. ang. Præstekalds Tiltrædelse paa Island og de Fratrædendes Rettigheder m. v.
- 27. Januar. Forordn. ang. Præsters og Kirkers Indtægter m. v.
- 2. Febr. Canc. Skriv. ang. Redaktionen af Lovenes islandske Text.
- 10. Febr. Plak. for Island, ang. Ophævelse af fri Befordring for Embedsmænd.
- 10. Febr. Plak. for Island, ang. Betyggelse for Ydere af Mandtalsbogs-Afgifter.
- 18. Febr. Anordn. ang. Umyndiges Midlers Bestyrelse i Island.
- 17. Marts. Plak. ang. Forøgelse af Thingstederne i Myra og Hnappadals Sysse.
- 6. April. Canc. Skriv. ang. de Althinget forelagte Lovudkast og Motiver m. v.
- 21. April. Midlertidig Plak. for Island, ang. fuldkommen Fredlysning af Ederfugle.
- 21. April. Plak. ang. Bestemmelse af Tiden til Repstyrerthingenes Afholdelse.
- 12. Mai. Kgl. Resol. ang. at det paatænkte Lovbud om Indførelse i Island af Danske Lovs Bestemmelser om Hævd og Præscription skal stilles i Bero.
- 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845.

1847. 22. Mai. Canc. Skriv. ang. Trykningen af de Althinget forelagte Lovudkast.
 — 7. Septbr. Canc. Skriv. ang. Udarbejdelsen af den islandske Text af Anordningerne og Honoraret derfor.
 — 27. Oktbr. Kgl. Resol. ang. Understøttelse til Udarbejdelse af en Lovsamling for Island.

Lysetold, see Kirker.

Læger, see Medicinalvæsenet.

Løsagtighed.

1844. 25. Mai.. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for Cancelliet til at afgjøre visse Sager.
 1846. 17. Novbr. Canc. Skriv. ang. Extraretter i Patentets-Sager.
 — 15. Decbr. Canc. Skriv. ang. Diæter og Befordrings-Omkostninger i Alimentations- og private Politisager.

Maal og Vægt.

1845. 8. Marts. Rentek. Skriv. ang. Udsalg af justerede Vægt og Maal hos en Sysselmand.

Maldager.

1844. 20. Septbr. Canc. Skriv. ang. Afskrifter af Maldager for det kgl. Jordegods.

Medicinalvæsenet, *jevnt*. Politivæsenet.

1844. 25. Januar. Canc. Skriv. ang. Børnepleien paa Vestmannøerne.
 — 2. Marts. Canc. Skriv. ang. Oplærelse og Beskikkelse af Jordemødre m. v.
 — 5. Marts. Univ. Dir. Bekjendtgt. ang. lægevidenskabelig Examen ved Universitetet i Kjøbenhavn.
 — 9. April. Canc. Circ. ang. Jordemødres Anmeldelse for Amtmændene m. v.
 — 25. Mai. Canc. Skriv. ang. Forsøg til Spedalskes Cur i Rosmhvalanæs Rep.
 — 15. Juni. Canc. Plak. ang. Medicinaltaxten for Danmark.

1844. 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 171—172).
1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 15. Juni 1844).
- 11. April. Canc. Skriv. ang. Udgivelsen af en Lærebog for Jordemødre.
- 29. April. Canc. Skriv. ang. Udgivelse af et Skrift for Jordemødre.
- 30. April. Kgl. Resol. ang. Udgifter til Helbredelsesforsøg af Spedalske.
- 6. Mai. Canc. Skriv. ang. Anstillelse af Curforsøg med Spedalske i Reykjavik.
- 7. Mai. Kgl. Resol. ang. Reorganisation af de islandske Hospitaler for Spedalske.
- 20. Mai. Canc. Skriv. ang. Elever i Lægevidenskaben hos Landphysikus i Island.
- 12. Juli. Canc. Circ. ang. Medicinaltaxtens Forandring.
Udvalg af Lægemedler (S. 293—307).
- 27. August. Canc. Skriv. ang. Fordelingen af Gagen mellem Distriktslægerne paa Vestmannøerne.
- 25. Septbr. Canc. Skriv. ang. Betaling til Lægerne for Forretninger, udførte efter offentlig Requisition.
- 21. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Forslag om Opsparelse af Medikamentpenge i Landphysici Distrikt.
1846. 14. Mai. Canc. Skriv. ang. Afbenyttelsen af den til Lægen i Mula Sysselerne udlagte Brugsjord.
- 30. Juni. Canc. Skriv. ang. Omkostningerne ved Udgivelsen af Lærebog for Jordemødre.
- 7. Juli. Canc. Skriv. ang. Reorganisation af Hospitalerne paa Island.
- 23. Juli. Canc. Skriv. ang. Curforsøg paa spedalske Patienter i Rosmhvalanes Rep.
- 7. Novbr. Rentek. Skriv. ang. Husleiehjælp for Lægen paa Vestmannøerne.

1847. 14. Januar. Canc. Skriv. ang. Daabens Anvendelse paa spæde Börn m. v.
- 20. Febr. Rentek. Skriv. ang. Ligningsmaaden paa Amterne i Island.
- 12. Marts. Kgl. Resol. ang. Foranstaltninger imod Börnesygdommen Ginklofi paa Vestmannöerne m. v.
- 20. April. Canc. Skriv. ang. Betaling til Syseselmænd for at overvære Visitation af Apotheker.
- 3. Juli. Canc. Circ. ang. Medicinaltaxten.
- 24. Juli. Univ. Dir. Skriv. ang. Lægetilsyn med Disciplene i Latinskolen.
- 7. Septbr. Canc. Skriv. ang. Forslag til Bestemmelser om Betaling for legale Forretninger af Lægerne i Island.
- 16. Novbr. Canc. Skriv. ang. Forslag til Bestemmelser om Lægernes Honorarer og Diæter m. v.
- 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Budgettet for Aaret 1848 (S. 779, 783—784).
- 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet for Aaret 1846 (S. 790, 794, 798, 800).

Meelböderne.

1844. 12. April. Kgl. Resol. ang. Bestemmelse af Fonds til Latinskolens Fornödenheder (Meelbödernes Anvendelse, S. 61 f.).
- 25. Juli. Kgl. Resol. ang. Collectens Regnskab og Anvendelse til Skolens Fornödenhed, m. v. (§ 3).
- 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 175).
1847. 29. Decbr. Reskr. ang. Finantsregnskabet for 1846 (S. 792).

Meteorologie, see Reiser i Island.

Mineralier.

1845. 26. Juli. Rentek. Skriv. ang. Undersøgelse af Svovlminerne ved Husavik i Island.

Nyttvæsenet, see Pengevæsenet.

Nybyggerne, *jevnt.* Landbovæsenet.

1847. 12. Juni. Rentek. Skriv. ang. Nybyggeres Forpligtelse til at betale Skat.

Observationer, *see* Reiser i Island.

Oeconomi, *see* Landbovæsenet, Statistik.

Offer.

1847. 27. Januar. For. ang. Præsters og Kirkers Indtægter m. v.

Oldskrifter, *see* Bøger, Bibliothek o. s. v.

Opmaaling, *see* Kort.

Pantovæsenet, *jevnt.* Gjælds-Sager.

1844. 31. August. Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Hensyn til Panteobligationer, tilhørende den kongel. Kasse.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Løvbud til Island (For. 28. Juli 1841; Plak. 12. Juli 1843).

Pastoral-Seminarium, *jevnt.* Skolen, Universitetet.

1846. 24. April. Kgl. Resol. ang. Planen for Latinskolens Reorganisation i Reykjavík o. s. v.

1847. 6. Marts. Canc. Skriv. ang. Rettigheder for Dimittender fra Reykjavík Skole, navnlig i geistlig Henseende.

— 21. Mai. Kgl. Bekjendt. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (II, 4).

— 21. Mai. Kgl. Resol. ang. Oprettelsen af en Dannelses-Anstalt for vordende Geistlige i Island.

— 22. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Indretning af et Pastoral-Seminarium i Reykjavík.

— 13. Juli. Univ. Dir. Skriv. ang. Oversendelse af Bøger til Pastoral-Seminarieret i Reykjavík.

— 31. Juli. Stiftsøvrighedens Bekjendt. ang. Pastoral-Seminarieret i Reykjavík.

1847. 9. Novbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Afgivelse af Bøger fra Skolebibliotheket til Pastoral-Seminariets Bibliothek.
 — 18. Decbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Adgangsprøve ved Pastoral-Seminariet i Rvfk.
 — 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Budgettet for 1848 (S. 786).

Pasvæsenet, jevnf. Söpas.

1846. 7. August. Plak. ang. Indenrigs-Passer.

Pengevæsenet.

1844. 22. August. Canc. Circ. ang. Inddragelse af den forrige danske Courantmynt.
 1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (For. 7. April 1843).
 — 13. Mai. Canc. Kundg. ang. Nationalbankens Sedler.
 — 8. Juli. Canc. Skriv. ang. Stempelpligt for en i Island udstedt Anviisning under visse Forhold.
 1846. 17. Oktbr. Rentek. Skriv. ang. Tilladeligheden af at bruge Metaltegn som Repræsentativer ved smaae Udbetalinger.
 — 30. Oktbr. Fin. Deput. Skriv. ang. Værdien af danske Guldmynter ved Jordebogskassen.
 — 14. Novbr. Rentek. Skriv. ang. danske Guldmynters Modtagelse og Pris i Jordebogskassen.
 — 20. Novbr. Fin. Deput. Skriv. ang. Værdien af fremmede Mynter ved Islands Jordebogskasse.
 — 5. Decbr. Rentek. Skriv. ang. Vexling af engelsk Sterling i Guld.
 1847. 3. April. Plak. ang. Forandringer i Nationalbankens Reglement.

Pensjonsvæsenet, jevnf. Embeder, Embedsmænd m. v.

1844. 2. Marts. Rentek. Skriv. ang. Udbetalinger af Forskud, især paa Pensioner.
 — 8. Juli. Fin. Deput. Plak. (kgl. Resol. 6. Juli) ang. Gyldigheden af de i Livrente- og Forsørgelses-Anstalten tegnede Overlevelsesserter.

Politivæsenet, jevnf. Medicinalvæsen, Pasvæsenet.

1844. 25. Juli. Kgl. Resol. ang. en Sysselmands Bolig udenfor Jurisdictionen.
- 2. Novbr. Canc. Skriv. ang. Tilladelse for Sysselmændene i Island at anlægge Uniform.
1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 26. Marts 1841; Plak. 19. April 1843).
- 22. Marts. Canc. Skriv. ang. Tvangsmidler mod Söfolk i Anledning af Politiforseelser.
- 22. Mai. Canc. Skriv. ang. Lovforslag om Fredning af Æderfugle.
1846. 3. Juni. Plak. om nogle midlertidige Lempelse i Anordningerne om Trykkefriheden.
- 7. August. Plak. ang. Indenrigs-Passer.
1847. 21. April. Midlertidig Plak. for Island, ang. fuldkommen Fredlysning af Ederfugle.
- 8. Mai. Rentek. Circ. ang. Indberetninger om forefaldne Strandingsstæfælde.
- 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (II, 6).

Postvæsenet.

1844. 14. Juni. Rentek. Skriv. ang. Tilbagebetaling af det Interessentskabet for det islandske Postskib tilstaaede Laan.
- 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 173—174).
1845. 7. Juni. Rentek. Skriv. ang. Postgangen i Sønder-Amtet.
- 16. August. Rentek. Skriv. ang. Postgangen igjennem Nord- og Österlandet.
1846. 5. Septbr. Rentek. Skriv. ang. portofrie Sendelser med Posterne i Island.
- 19. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Oprettelsen af en ny Postgang mellem Ösfjords Syssel og Mula Sysseleerne.

1846. 21. Novbr. Rentek. Skriv. ang. Løn for Postexpeditionen i Skagafjords Syssel.
 1847. 17. Juli. Rentek. Skriv. ang. Postgangen til Mula Syssel.

Program, *see* Skolen.

Provindsialstønderne, *jevnt*. Althinget.

1844. 10. Oktbr. Kgl. Bekjendtg. til Prov. Stænd. for Østifterne, ang. Resultaterne af deres Forhandlinger i Aaret 1842.

Provst, *see* Geistligheden.

Præscription, *see* Lovgivningen.

Præste-Enker, *see* Geistligheden.

Præstekald, *see* Geistligheden.

Præster, *see* Geistligheden.

Præsteskolen, *see* Pastoral-Seminarium.

Quarantaine, *jevnt*. Politivæsenet.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 26. Marts 1841).

Regnskabsvæsenet,

jevnt. Jordebogskassen, Jordegods-Administration, Repartitionsfond.

1844. 6. Januar. Rentek. Skriv. ang. Jordebogsregnskaberens Indsendelse.
 — 6. Januar. Gener. Decisor. (Rentek.) Skriv. ang. Formen for Administratorernes Regnskaber.
 — 9. Mai. Canc. Skriv. ang. Aflæggelse af Regnskab for Hospitalslodder.
 — 31. August. Rentek. Skriv. ang. Anmeldelser om indbetalte Kjøbesummer og Afdrag for solgt Jordegods.
 — 31. August. Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Hensyn til Pauteobligationer, tilhørende den kongelige Kasse.
 1845. 27. Febr. Canc. Skriv. ang. Aflæggelse af Regnskab for Justitskassen.

1845. 8. Marts. Rentek. Skriv. ang. Terminen for Afslutning af Sysselmændenes Regnskaber.
- 26. April. Rentek. Skriv. ang. Forrentning af Kjøbesummerne af solgt offentligt Jordegods.
- 20. Mai. Canc. Skriv. ang. Terminen for Indførelse af Forordning om Præsters og Kirkers Indtægter.
1847. 21. August. Rentek. Skriv. ang. Bilag til Regnskabet for (Vester-) Amtets Repartitionsfond.

Reiser i Island, jevnf. Kort, Vulkaner.

1846. 13. Marts. Reskr. ang. en Expedition til Island, for at undersøge Heklas sidste Udbrud.
- 18. April. Reskr. ang. en Dyrlægges Opsendelse til Island.
- 23. Decbr. Kgl. Resol. ang. Tillæg til de til Undersøgelsen af Heklas Udbrud bevilgede Omkostninger.
1847. 12. Marts. Kgl. Resol. ang. Foranstaltninger imod Börnesygdommen Ginklofi paa Vestmannøerne, m. v. (Schleisners Reise).
- 12. Marts. Kgl. Resol. ang. Bekostningerne ved en videnskabelig Reise til Island.
- 7. April. (Sundheds-Collegii) Instrux for Cand. P. A. Schleisner paa hans Reise til Island og særlig til Vestmannøerne.
- 8. Mai. Canc. Skriv. ang. Indkjøb af meteorologiske Instrumenter til Observationer i Island.
- 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet for Aaret 1846 (S. 807).

Repartitionsfond, jevnf. Regnskabsvæsenet.

1845. 11. April. Canc. Skriv. ang. Udgivelsen af en Lærebog for Jordemødre.
- 29. April. Canc. Skriv. ang. Udgivelse af et Skrift for Jordemødre.
- 30. April. Canc. Skriv. ang. Udredelse af Omkostningerne ved Althingets Afholdelse.

1846. 30. Juni. Canc. Skriv. ang. Omkostningerne ved Udgivelsen af Lærebog for Jordemødre.
- 7. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Udredelse af Delinquent-Omkostninger.
- 17. Novbr. Canc. Skriv. ang. Extraretter i Paternitets-Sager.
- 15. Decbr. Canc. Skriv. ang. Diæter og Befordrings-Omkostninger i Alimentations- og private Politisager.
1847. 10. Febr. Plak. for Island, ang. Ophævelse af fri Befordring for Embedsmænd.
- 20. Febr. Rentek. Skriv. ang. Ligningsmaaden paa Amterne i Island.
- 20. April. Canc. Skriv. ang. Betaling til Syselmænd for at overvære Visitation af Apotheker.
- 21. August. Rentek. Skriv. ang. Bilag til Regnskabet for (Vester-) Amtets Repartitionsfond.
- 7. Septbr. Canc. Skriv. ang. Omkostningerne ved Forsendelse af Rets-Akter.

Repstyrerthing, see Communalvæsenet.

Retterne, Retsvæsenet og Rettergangsmaaden, jvsnf. Embeder, Embedsmænd, Sportelvæsenet, Justitskassen.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (For. 6. April 1842; For. 25. Juni 1842).
- 4. Septbr. Canc. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Forsendelse af Anordninger og Publikanda til Island.
- 27. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Lovfæste og Gebyrer for deres Thinglæsning.
- 27. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Decision af Udgifts-Regningerne ved offentlige Sagers Drift.
- 4. Decbr. Canc. Skriv. ang. Omkostninger i en Justitssag mod en Vagabond.
1846. 28. Marts. Rentek. Skriv. ang. Administratorernes Pligt at udføre Rets-Sager angaaende deres Ombud uden særegen Godtgjørelse.

1846. 4. Juni. Canc. Skriv. ang. Tilbagesendelse af Akterne i de offentlige Sager.
- 25. August. Canc. Skriv. ang. nogle Punkter vedkommende Delinquenter og Sagers Behandling m. v.
- 22. Septbr. Kgl. Resol. ang. Indførelse af en ny Formaningstale ved Eds Af­ læggelse for Retten.
- 22. Septbr. For. for Island, ang. Indførelse af en ny Formular til Formanings­ talen ved Eds Af­ læggelse for Retten.
- 17. Novbr. Canc. Skriv. ang. Extraretter i Pater­ nitets-Sager.
- 15. Decbr. Canc. Skriv. ang. Diæter og Be­ fordrings-Omkostninger i Ali­ mentations og private Politisager.
1847. 17. Febr. Plak. ang. Salair for Høiesterets-Ad­ vokaterne som Defensorer i Justits-Sager.
- 17. Marts. Plak. ang. Forøgelse af Thingstederne i Myrø- og Hnappadals-Syssel.
- 21. Mai. Kgl. Bekjendt­ g. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænk­ ninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 1; II, 3).
- 19. Juni. Rentek. Skriv. ang. hvorvidt Admi­ nistratorer kunne vente Godt­ gjørelse for Procedüre i Rets­ trætter.
1847. 14. Juli. Kgl. Resol. ang. Retsbetjentes Ad­ gang til Salair ved Auktioner og Licitationer.
- 27. Juli. Canc. Circ. ang. det Samme.
- 5. August. Canc. Skriv. ang. Udgifter ved Over­ sættelse af Retsakter.
- 7. Septbr. Canc. Skriv. ang. Omkostningerne ved Forsendelse af Retsakter.

Reykjavik,

jevnt. Althinget, Capitelstaxt, Kjøbstæder, Skolen.

1844. 23. April. Canc. Skriv. ang. nogle Bestemmel­ ser i Henseende til Bygnings­ væsenet i Reykjavik.
- 7. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Opsendelse af Materialier til Skolebygningen i Reykjavik.

1844. 11. Mai. Canc. Skriv. ang. Bogtrykkeriets
Flytning fra Vidö til Reykjavík.
— 20. Septbr. Canc. Skriv. ang. Borgeres Forplig-
telse til at modtage Valg som
Borgerrepræsentant.
1845. 22. Mai. Canc. Skriv. ang. Forslag til et Laan
for Reykjavíks Kæmnerkasse.
— 9. Juli. Rentek. Skriv. ang. Indskjærpelse
af Forbud mod Handel med
fremmede Staters Undersaatter.
1846. 3. Marts. Canc. Skriv. ang. Byfogdens Sportler
ved Huses Vurdering i Anled-
ning af Valg til Althinget.
— 24. April. Kgl. Resol. ang. Planen for Latin-
skolens Reorganisation i Reykja-
vík osv.
— 27. Novbr. Anordn. ang. den oeconomiske Besty-
relse for Kjøbstaden Reykjavík.
1847. 15. Marts. Kgl. Resol. ang. Ombygning og Re-
stauration af Domkirken i
Reykjavík.
— 13. April. Canc. Skriv. ang. Arresten i Reykja-
vík m. m.
— 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang.
Resultaterne af dets Betænk-
ninger og Andragender under
Sessionen 1845 (1, 2).
— 7. Septbr. Canc. Skriv. ang. Opgjørelse mel-
lem Reykjavíks og Seltjarnarnes
Reps Fattigvæsen.

Schemata, see Jordegods-Administration, Statistik.

Selskab (det islandske Literaire).

1844. 24. April. Kgl. Resol. ang. Udgivelse af stati-
stiske Tabeller for Island.
— 11. Mai. Canc. Skriv. ang. Bogtrykkeriets
Flytning fra Vidö til Reykjavík.

Skatter og Afgifter,

jevnf. Capitelstaxt, Jordegods-Administration, Sportel-
væsenet, Tiende.

1844. 10. Febr. Rentek. Skriv. ang. Afgiftsfrihed for
islandske Varer, indførte med
Skibe over fremmede Havne.
— 13. Marts. Plak. for Danmark, ang. Tarif for
Told- og Skibs-Afgifter.

1844. 3. August. Rentek. Skriv. ang. Beregningen af Arveafgifter.
- 3. August. Rentek. Skriv. ang. Opkrævning af Laugmandstolden.
- 31. August. Rentek. Skriv. ang. Afgifter af Arv og deres Beregningsmaade.
- 28. Septbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Fritagelse for Klokkeren og Forsangeren ved Bessastad Kirke for at svare Lysetold.
- 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 166).
1845. 19. Juli. Rentek. Skriv. ang. Beløbet af Laugrettemænds og Laugthingsskriver-Løn af Sysseleerne i Nord- og Öster-Amtet.
- 6. August. Commissarii (Bardenfleths) Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.
- 30. Decbr. Canc. Plak. ang. Ophævelse af en paabuden Afkortning i visse Embedsgager.
1846. 29. August. Rentek. Skriv. ang. Skattepligt for constit. Embedsmænds Enker.
1847. 10. Febr. Plak. for Island, ang. Ophævelse af fri Befordring for Embedsmænd.
- 10. Febr. Plak. for Island, ang. Betryggelse for Ydere af Mandtalsbogs-Afgifter.
- 15. April. Canc. Skriv. ang. Ophævelse af Embedsskatten for Islands Vedkommende.
- 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 6. 7).
- 12. Juni. Rentek. Skriv. ang. Nybyggeres Forpligtelse til at betale Skat.
- 12. Juni. Rentek. Skriv. ang. Ophævelse af Embedsskat for de islandske Embedsmænds Vedkommende.
- 31. Juli. Rentek. Skriv. ang. Tilkjöbs-Afgift af Skibe.
- 28. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Forpligtelse til at betale Skat.

Skibsfart, *see* Handel og Skibsfart.

Skiftevæsenet, *see* Arv og Skifte.

Skolen, *jevntf.* Pastoral-Seminarium.

1844. 30. Marts. Univ. Dir. Skriv. ang. Venia ætatis for en Skolediscipel.
- 6. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Udbetalinger til Latinskolens Fornødenheder.
- 12. April. Kgl. Resol. ang. Bestemmelse af Fonds til Latinskolens Fornødenheder.
- 7. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Opsendelse af Materialier til Skolebygningen i Reykjavík.
- 11. Mai. Rentek. Skriv. ang. Udredelse af Forskud til Skolen af den islandske Jordebogskasse.
- 25. Juli. Kgl. Resol. ang. Collektens Regnskab og Anvendelse til Skolens Fornødenhed, m. v.
- 28. Septbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Fritagelse for Klokkeren og Forsangeren ved Bessastad Kirke for at svare Lysetold.
- 8. Oktbr. Univ. Dir. Skriv. ang. den islandske lærde Skoles Obligationer.
- 22. Oktbr. Univ. Dir. Skriv. (kgl. Resol. 20. Oktbr.) ang. Honorar for Regnskabsførelsen ved Skolen.
- 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 175 f.).
- 28. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet for 1843.
1845. 25. Febr. Univ. Dir. Skriv. ang. en Portners Antagelse ved Skolen i Reykjavík.
- 8. Marts. Univ. Dir. Skriv. ang. de den lærde Skole i Island tilhørende Obligationer.
- 5. April. Univ. Dir. Skriv. ang. den islandske lærde Skoles Pengevæsen.
- 26. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Udgifterne ved den nye Skolebygning i Reykjavík.
- 29. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Aldersbevilning for nogle Skoledisciple.
- 2. Mai. Kgl. Resol. ang. Udredelsen af de til Reykjavík Skoles Opførelse fornødne Midler.

1845. 3. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Tilskud til den islandske Skolebygnings Fuldførelse.
- 3. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Latinskolens Bygning i Reykjavík.
- 16. Mai. Kgl. Resol. ang. Collectens Anvendelse til Skolens Bygning i Reykjavík.
- 19. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Forslag om Dækning af Udgifterne ved Skolens Bygning i Reykjavík m. v.
1846. 21. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Aldersterminen for Skoledisciples Andtagelse.
- 24. April. Kgl. Resol. ang. Planen for Latinskolens Reorganisation i Reykjavík osv.
- 25. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Bortbygning af Bessastad Gaard.
- 30. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. det nye Skolereglement for Reykjavík Skole m. v.
- 30. Mai. Foreløbigt Reglement for den lærde Skole i Reykjavík.
- Oktbr. Grundbestemmelser for Brødrerefondet ved Reykjavík lærde Skole.
- 5. Decbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Aldersbestemmelse for Skolens Disciple m. v.
- 18. Decbr. Reskr. ang. Finantsregnskabet for 1845 (S. 551—553).
- 23. Decbr. Reskr. ang. Budgettet for 1847 (S. 562—563).
1847. 20. Febr. Rentek. Skriv. ang. Disposition over Jorden Lambhus.
- 6. Marts. Canc. Skriv. ang. Rettigheder for Dimittender fra Reykjavík Skole, navnlig i geistlig Henseende.
- 8. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Salair for Bessastad Skoles hidtilværende Sognepræst.
- 14. Mai. Kgl. Resol. ang. Skolens Reorganisation og de derved foranledigede Udgifter, m. v.
- 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I; II, 4).

1847. 13. Juli. Univ. Dir. Skriv. ang. Valg af astronomiske Skrifter til Latinskolen.
 — 24. Juli. Univ. Dir. Skriv. ang. Lægetilsyn med Disciplene i Latinskolen.
 — 9. Novbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Afgivelse af Bøger fra Skolebibliotheket til Pastoral-Seminariets Bibliothek.
 — 7. Decbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Reykjavík Skoles aarlige Indbydelsesskrift.
 — 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Budgettet for Aaret 1848 (S. 785—787).
 — 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet for Aaret 1846 (S. 802—806).

Sogneskjøl, see Geistligheden.

Spedalske, see Medicinalvæsenet.

Spertelvæsenet,

jevnt. Embeder, Embedsmænd, Medicinalvæsenet.

1844. 18. Januar. Canc. Skriv. ang. Sportler ved Optagelse af Declarationer til Erhvervelse af islandsk Söpas.
 — 8. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Gebyr for Documenters Thinglæsning ved flere Mandtalsting.
 1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 3. Juni 1842).
 — 26. April. Rentek. Skriv. ang. Sysselmænds Diæter og Reiseomkostninger o. s. v.
 — 19. Juli. Rentek. Skriv. ang. Beregningen af Auktions-Salair ved Salg af Jordegods.
 — 27. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Lovfæste og Gebyrer for deres Thinglæsning.
 1846. 26. Febr. Canc. Skriv. ang. Beregning af Gebyrer for Lodsedler.
 — 3. Marts. Canc. Skriv. ang. Byfogdens Sportler ved Huses Vurdering i Anledning af Valg til Alttinget.

1847. 14. Juli. Kgl. Resol. ang. Retsbetjentes Adgang til Salair for Auktioner og Licitationer.
- 27. Juli. Canc. Circ. ang. det Samme.
- Statistik, jevnf. Capitelstaxt.**
1844. 24. April. Kgl. Resol. ang. Udgivelse af statistiske Tabeller for Island.
- 31. Oktbr. Skriv. ang. Optagelse af en almindelig Folketælling.
- 28. Novbr. Reskr. (til Biskoppen) ang. en almindelig Folketælling i Landet.
- 28. Novbr. Reskr. (til Amtmændene) ang. det Samme.
1845. 17. Febr. Comm. Skriv. ang. Regler og Schemata for en almindelig Folketælling i Landet.
- 8. Novbr. Rentek. Skriv. ang. aarlige Beretninger om Handelsborgeres Antal.
1846. 6. Januar. Canc. Circ. ang. de paabudne schematiske Indberetninger om Forbrydere.
1847. 6. Mai. Kgl. Resol. ang. Understøttelse til at udgive Statistik over Jordegodset i Island.
- 10. Juni. Canc. Circ. ang. Opførelse af Dødfødte paa de aarlige Tabeller over Fødte og Døde.
- 12. Juni. Rentek. Skriv. ang. Indretningen af de oeconomiske Beretninger fra Amtmændene og Sysselmandene.

Stempling (af Documenter), *see* Pengevæsenet.

Strandinger, *see* Forstrandsret, Handel og Skibsfart.

Strandrettighed, *see* Forstrandsret.

Svovel.

1845. 26. Juli. Rentek. Skriv. ang. Undersøgelse af Svovlminerne ved Húsavík i Island.
1847. 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjørelse af Finantsregnskabet for Aaret 1846 (S. 789).

Sysselmænd, see Embeder, Embedsmænd.

Sømærke, see Handel og Skibsfart.

Søopmaaling, see Kort.

Søpas, jevnf. Handel og Skibsfart.

1844. 18. Januar. Canc. Skriv. ang. Sportler ved Optagelse af Declarationer til Erhvervelse af islandsk Søpas.
1847. 6. Marts. Rentek. Circ. ang. Opgivelse af Bestemmelses-Stedet i Manifest og Søpas ved Skibes Afseiling fra Island.

Tabeller, see Statistik.

Thingsteder, see Embeder, Embedsmænd.

Tiende, jevnf. Skatter og Afgifter.

1844. 23. April. Canc. Skriv. ang. nogle Punkter i Fattiglovgivningen (Fattigtinden).
1847. 10. Febr. Plak. for Island, ang. Betyggelse for Ydere af Mandtalsbogs-Afgifter.
- 28. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Tiendens Erlægelse til Præst og Kirke.

Told, jevnf. Handel og Skibsfart, Traktater.

1844. 10. Febr. Rentek. Skriv. ang. Afgiftsfrihed for islandske Varer, indførte med Skibe over fremmede Havne.
- 13. Marts. Plak. for Danm., ang. Tarif for Told og Skibsafgifter.
1847. 31. Juli. Rentek. Skriv. ang. Tilkjøbs-Afgift af Skibe.

Traktater.

1844. 13. April. Handels- og Skibsfarts-Traktat paa ti Aar mellem Danmark og Hannover.
1845. 25. Oktbr. Plak. for Danm., ang. Udvidelse til Fyrstendømmet Monaco af den med Sardinien oprettede Handels- og Skibsfarts-Traktat.

1845. 25. Novbr. Handels- og Skibsfarts-Convention mellem Danmark og Meklenborg-Sverin.
1846. 13. Januar. Skibsfarts- og Handels-Traktat mellem Danmark og Kongeriget Begge Sicilierne.
- 28. Januar. Plak. for Danmark, ang. Bekjendtgjørelse af en Handels- og Skibsfarts-Convention med Meklenborg-Sverin.
- 26. Mai. Convention mellem Danmark og Preussen, ang. Fornøyelse af en Handels-Traktat.
- 29. Juli. Plak. for Danmark, ang. Bekjendtgjørelse af en Convention med Preussen.
- 11. August. Plak. for Danmark, ang. Bekjendtgjørelse af Skibsfarts- og Handels-Traktat med Kongeriget Begge Sicilierne.
- 31. Oktbr. Handels- og Skibsfarts-Traktat mellem Danmark og Grækenland.
1847. 25. Marts. Canc. Plak. ang. Afdragsrettens Opbævelse mellem Danmark og Grækenland.

Tyverie, see Criminalvæsenet.

Umyndige, jevnf. Arv og Skifte.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spørgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 10. April 1841).
- 29. April. Canc. Skriv. ang. Forslag til Anordning om Umyndiges Midlers Bestyrelse paa Island.
1846. 15. Oktbr. Canc. Skriv. ang. hvilke Bevillinger der udfordres for at sidde i uskiftet Bo.
1847. 18. Febr. Anordn. ang. Umyndiges Midlers Bestyrelse i Island.
- 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 8).

1847. 16. Novbr. Canc. Skriv. ang. Betingelser for at sidde i uskiftet Bo.

Underretter, *see* Retterne.

Understøttelsesfond for Island, *see* Collect.

Universitetet.

1844. 13. Januar. Univ. Dir. Skriv. ang. Uddelingen af Biskop Thorlak Skulasons Legat.
- 5. Marts. Univ. Dir. Bekjendt. ang. lægevidenskabelig Examen ved Universitetet i Kjöbenhavn.
- 12. April. Kgl. Resol. ang. Almanakkens Udgivelse.
- 13. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Examen i Chemie, Botanik og Zoologie.
1845. 8. Marts. Univ. Dir. Skriv. ang. Uddelingen af det Skulasonske Legat.
- 22. April. Univ. Dir. Skriv. ang. det Skulasonske Legats Capital.
1846. 9. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Forslag om Foredrag i islandsk Ret ved Universitetet i Kjöbenhavn.
1847. 22. Marts. Kgl. Resol. ang. Universitetets Forlæggelse af Almanakken.
- 26. April. Univ. Dir. Bekjendt. (kgl. Resol. 16. April) ang. Indretningen af den filosofiske Examen ved Universitetet i Kjöbenhavn.
- 18. Mai. Univ. Dir. Bekjendt. (kgl. Resol. 14. Mai) ang. Indretningen af den theologiske Embedsexamen ved Kjöbenhavns Universitet.
- 18. Mai. Univ. Dir. Bekjendt. (kgl. Resol. 14. Mai) ang. de Studerendes Adgang til Embeds-Examina.
- 13. Novbr. Univ. Dir. Bekjendt. (kgl. Resol. 5. Novbr.) angaaende Prøverne i den romerske Ret ved juridisk Examen.
- 18. Decbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Adgangsprøve ved Pastoralseminariet i Reykjavík.

Vestmannøerne.

1844. 25. Januar. Canc. Skriv. ang. Börnepleien paa Vestmannøerne.
1845. 27. August. Canc. Skriv. ang. Fordelingen af Gagen mellem Distriktslægerne paa Vestmannøerne.
1846. 16. Mai. Rentek. Skriv. ang. Bygsel af Jordegodset paa Vestmannøerne.
- 7. Novbr. Rentek. Skriv. ang. Husleiehjælp for Lægen paa Vestmannøerne.
1847. 12. Marts. Kgl. Resol. ang. Foranstaltninger imod Börnesygdommen Ginklofi paa Vestmannøerne m. v.
- 7. April. (Sundheds-Collegii) Instrux for Cand. P. A. Schleisner paa hans Reise til Island og særlig til Vestmannøerne.

Veterinairer, *see* Landbovæsenet.

Vexler, Voxelret, *see* Pengevæsenet.

Vrag, *jevnt*. Forstrandsret.

1846. 26. Marts. Canc. Skriv. ang. Fortolkning af Lovene vedkommende smaat Vrag.
1847. 9. Novbr. Canc. Skriv. ang. at tilhugget Tømmer hører under Begrebet Vrag.

Vægt, *see* Maal og Vægt.

Værger, *see* Umyndige.

Vulkaner.

1846. 13. Marts. Reskr. ang. en Expedition til Island for at undersøge Heklas sidste Udbrud.
- 18. April. Reskr. ang. en Dyrilæges Opsendelse til Island.
- 23. Decbr. Kgl. Resol. ang. Tillæg til de til Undersøgelsen af Heklas Udbrud bevilgede Omkostninger.
1847. 22. April. Kgl. Resol. ang. Udgivelse af et Skrift om Heklas sidste Udbrud m. v.

Æderfugle, *see* Jagten.

Ægteskab.

1844. 25. Mai. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for
Cancelliet til at afgjøre visse
Sager.
- 19. Septbr. Canc. Skriv. ang. Forseelse ved
Ægtevielse.
1847. 15. April. Canc. Skriv. ang. privilegerede Per-
soners Ægtevielse.
-

